

אשר יקראו את שם ה' אלהיהם

אשר יקראו את שם ה' אלהיהם

אשר יקראו את שם ה' אלהיהם

אשר יקראו את שם ה' אלהיהם

אשר יקראו את שם ה' אלהיהם

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ મંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૮૫૧ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ યાદદેવ યાચરતા

વિપય ૫૮૪૨૩:૨

K. L. Kanga

KHORDEH AVESTA

COMPRISING

**Ashem, Yathâ, the five Nyâeshes, the five Gehs, Vispa
Humata, Nâmsetâeshne, Patet Pashemânee,
all the Nirangs, Bâjs and Namaskârs;
fifteen Yashts, the Afrîngâns,
the Afrins, and the Ashirvad**

TRANSLITERATED AND TRANSLATED INTO GUJARATI

With Copious Explanatory Notes,

BY

KAVASJI EDALJI KANGA,

**TRANSLATOR OF THE VENDIDAD, THE YASNA, THE VISPERED,
THE YASHTS AND THE GÂTHÂS; AUTHOR OF A PRACTICAL
AVESTA GRAMMAR AND OF A COMPLETE
DICTIONARY OF THE AVESTA LANGUAGE**

(BOTH AVESTA INTO ENGLISH AND ENGLISH INTO AVESTA),

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY,

LATE HEAD MASTER, MOOLLA FEEROZ MADRESSA

Tenth Edition.

EDITED AND PUBLISHED

BY

NAVROJI PESTONJI KAVASJI KANGA.

103, Gunbow Street Fort,

BOMBAY.

The Era of Yendeezard 1295.—The Year of Christ 1926.

April, 1880.
First Edition.—1,000 Copies.
December, 1887.
Second Edition.—1,000 Copies.
July, 1890.
Third Edition.—1,000 Copies.
March, 1896.
Fourth Edition.—1,200 Copies.
February, 1902.
Fifth Edition.—1,500 Copies.
September, 1907.
Sixth Edition.—1,500 Copies.
May, 1913.
Seventh Edition.—1,500 Copies.
November, 1916.
Eighth Edition.—1,500 Copies.
July, 1921.
Ninth Edition.—1,500 Copies.
January, 1926.
Tenth Edition.—1,500 Copies.

(*Registered under Act. XXV of 1867.*)

[All rights reserved by the Editor.]

Printed by Ramchandra Yesu Shedge, at the "Nirnaya-Sagar" Press,
26-28, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Navroji Pestonji Kavasji Kanga.
103, Gunbow Street, Fort, Bombay.

ખોરદેહ અવસ્તા.

અષેમ, યથા, પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, દાઆ વીરપ
હુમત, દાઆ નામ સેતાએશને, પતેત અવસ્તાની,
પતેત પશેમાની, બધી નીરંગા, બાળે
તથા નમસ્કારો, પંદર યશત, સઘળાં
આફરંગાનો, આફરીનો તથા
લગનના આશીરવાદ
બા માએની તથા શરેહ,
બનાવનાર

કાવશાળ એદલત કાંગા,

વંદીદાદ, ચજરને, વીરપરદ, યશત તથા ગાથાનો તરજુમો કરનાર;
અવસ્તા ભાષાનાં વ્યાકરણના તથા અવસ્તા ભાષાની સંપૂર્ણ
ફરહંગના કર્તા; (અવસ્તા શબ્દોના અંગ્રેજી અર્થો
અને અંગ્રેજી શબ્દોના અવસ્તા અર્થો)
મુંબઈની યુનીવર્સિટીના ફેલો;
મુલ્કી ફીરોજ મદરેસાના મરહુમ વડા શિક્ષક.

દશમી આવૃત્તિ.

છપાવી પ્રગટ કરનાર,
નવરોજ પેશતનજ કાવશાળ કાંગા.
૧૦૩, ગનબાવા સ્ટ્રીટ-કોટ,

મુંબઈ:

“નિર્ણયસાગર” છાપાખાનામાં છાપ્યું છે.

સને ૧૨૬૫ ચજદજ્જી—સને ૧૯૨૬ ઈસવી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ

૧૨૮૫૧

એપ્રિલ, ૧૮૮૦

પેહેલી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

દીસેમબર, ૧૮૮૭

બીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

જુલાઈ, ૧૮૯૦

ત્રીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

માર્ચ, ૧૮૯૬

ચોથી આવૃત્તિ. ૧૨૦૦ નકલ.

ફેબ્રુઆરી, ૧૯૦૨

પાંચમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

સપ્ટેમબર, ૧૯૦૭

છઠ્ઠી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

મે, ૧૯૧૩

સાતમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

નવેમબર, ૧૯૧૬

આઠમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

જુલાઈ, ૧૯૨૧

નવમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

જાનેવારી, ૧૯૨૬

દસમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

આએ પુસ્તક ઇસવી સન ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા કાએદા પ્રમાણે સરકારમાં
નોંધાવ્યું છે, અને તે ઉપરના સઘળા હક્ક બનાવનારના પૌત્ર
નવરોજી પેશતનજી કાવશજી કાંગાએ ઉપલા કાયદા
મુજબ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

દશમી આવૃત્તિનો દીઝાચો.

આ દશમી આવૃત્તિ પ્રગટ કરતી વખતે મારા પીતાજી પેશતનજી કાવજી કાંગા જેવણ તા. ૮ મી નવેમ્બર ૧૯૨૩ ને દીવસે ગુજર પામ્યા છે તેવણના મરણની દુઃખદાયક નોંધ લેવાની ફરજ સમજાઈ.

છેલ્લી નવમી આવૃત્તિ જુલાઈ ૧૯૨૧ માં મારા મરહુમ પીતાજીએ બહાર પાડ્યા પછી આ દશમી આવૃત્તિ માટે ચાલુ માંગણી થઈ હતી, અને તે ઉપરથી આપણા હમદીનોમાં શુદ્ધ ઉચ્ચારે અવસ્તા લણતરો લણવા માટે તથા તેના અર્થો ઉકેલવા માટે હજીબી કેટલી બધી ફીદાગીરી છે તે જણાઈ આવે છે.

જેમ આઠમી આવૃત્તિમાં “ પાજંદ આફરીનો ” ના ઉમેરાથી ૬૮ સફાનો વધારો થયો હતો, તેમ આ ચાલુ આવૃત્તિમાં વળી બીજા ૧૮ સફાનો ઉમેરો થવા પામ્યો છે તે જાણી હમદીનો ખુશી થશે. મારા મરહુમ પીતાજીના મીત્ર તથા આપણા જાણીતા અવસ્તા-પહેલવી સ્કોલર એરવદ ફીરોજ શાપુરજી મસાની એમ. એ. એલએલ. બી. સોલીસીટરે, મારી અરજ ઉપરથી, પોતાની “ પાજંદ લણતર સીરીઝ નં ૨ ” ની કેતાબમાંથી “ પાજંદ આશીરવાદ ” જે લગન વખતે લણવામાં આવે છે તે આશીરવાદ તેના અસલ પાજંદ શુદ્ધ તેક્કટ તથા બોલેબોલ આંકડા વાર તરજુમા સાથે આ આવૃત્તિમાં દાખલ કરવા માટે ખુશીથી પરવાનગી આપી છે જે માટે આ ટકે હું તેવણનો આભાર માનું છું. વળી એ મહેરબાની ઉપરાંત, અત્યાર સુધીમાં “ મોટી હપતન ચશત ” માં જે “ ચાતુ જી જરથુશત ” નો જાણીતો કરદો આવે છે તેનો બોલેબોલ આંકડાવાર તરજુમો નહીં આપવામાં આવતો હતો તેનો અસલ તરજુમો એરવદ મસાનીએ પોતે કરી આપ્યો છે, અને તેની ઉપર ખુલાસેવાર લંબાણ નોટ આપી છે જે અભ્યાસીઓને ઉપયોગી થઈ પડશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે. એજ પ્રમાણે બહેરામ ચશતના

૧૯ મા કરદાના પદ મા ફકરાનો પણ આંકડાવાર બોલેબોલ તરબુમો એરવદ મસાનીએ કરી આપ્યો છે, જે મહેરબાની માટે હું એરવદ મસાનીનો ઘણો ઉપકાર માનું છું.

વળી આપણા જાણીતા અવસ્તા-પહેલવી સ્કોલર એરવદ બમનજી નશરવાનજી ધાક્કર એમ. એ. આ આહુ આવૃત્તિના છેલ્લા પ્રુફો તપાસી જોવા માટે મને કીમતી મદદ આપી છે તે માટે હું તેવણનો એહેશાન માનું છું.

મુબઈ, જાન્યુઆરી } નવરોજી પેશતનજી કાવશજી કાંગા.
સને ૧૯૨૬.

PREFACE TO THE TENTH EDITION.

While publishing this present edition, it is my duty to take note of the mournful death of my father Mr. Pestonji Kavasji Kanga who passed away on 8 th November 1923.

After the publication of the last edition in July 1921 by my late father, there was a demand for the present edition made by the co-religionists which proves the high degree of their zeal and devotion for the recital of Avesta prayers in correct orthography and for the understanding the sense thereof.

The co-religionists will be pleased to see that in the present edition an addition of 18 pages has been made in the same way as the eighth edition has evinced an addition of 68 pages by the introduction of " Pazend Afrins. "

I have to thank Ervad Phiroze Shapurji Masani M. A., L. L. B. Solicitor, our well-known Avesta-Pahlavi scholar and the friend of my late father, who has been courteous on my requesting him to allow me willingly to introduce the original correct Pazend text and word-for-word orderly translation of the " Pazend Ashirvad " or Benediction Prayers recited in the Parsee-Zoroastrian nuptial ceremony from the book of " Pazend Prayers Series NO 2 " edited & published by him.

Besides this favour Ervad Masani has rendered his original translation of the well-known passage " Yâtû Zi Zarahushtra " in the Senior Haftan Yasht which had not been rendered into word-for-word translation upto now, and he has given a long elucidatory note thereon, which it is hoped, will

be helpful to the students of the Avesta. Also Ervad Masani has translated the *kardeh* 19 § 59 of the *Behram Yasht* and my thanks are due to him for all these courtesies.

Finally, I have to thank our well-known Avesta-Pahlavi scholar Ervad Bamanji Nasarvanji Dhabhar M. A. for his valuable assistance in the work of going through the final proofs of this present edition.

BOMBAY, } NAVROJI PESTONJI KAVASJI KANGA.
January, 1926.

નવમી આવૃત્તિનો દીઆયો.

૧૯૧૬ માં છેલ્લી આઠમી આવૃત્તિ બહાર પડ્યા પછી એવી આશા હતી કે લડાઈ પુરી થયા પછી બધો મામલો લડાઈની અગાઉના વખત જેવો પાછો રાહ ઉપર આવશે. પણ આ આશા પાર પડી નથી, કેમજે દરેક ઉપયોગી અને જરૂરી ચીજની અભયથી પમાડનારી મોંઘવારીના વખતમાથી આપણે પસાર થઈએ છીએ.

આવા સંજોગમાં આ અગત્યની ખોરદેહ અવસ્થા ભણવાની ચોપડી બહાર પાડવાનો વિચાર મોકુફ રાખવાનું દરૂસ્ત ધારવામાં આવ્યું. પણ મારા મિત્રોની સલાહથી એ ચોપડી બહાર પાડવાની મેં હિમત કરી છે, અને હાલની આવૃત્તિની કીમતમાં જે વધારો કરવો પડ્યો છે તે માટે જાહેર આલમ આનાકાની નહીં કરશે એવી સુચના કીધેલી ગેરવાજબી લેખાશે નહીં.

સુખઈ, } પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.
જુલાઈ ૧૯૨૧.

PREFACE TO THE NINTH EDITION.

After the publication of the former eighth edition in 1916, it was hoped that after the war had been over every thing would revert to its pre-war position. But this hope has not been realised, and we are passing through very bad times of extraordinary dearth of every useful and necessary article.

Under these circumstances it was deemed desirable to stop the publication of this important prayer-book, the *Khordeh Avesta*. But at the instance of my friends, I have ventured to get it published, and it is not unfair to suggest that the public will not grudge the rise in the price of the present edition.

BOMBAY, }
July 1921. }

PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

આડમી આવૃત્તિનો દીખાવો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી સાતમી આવૃત્તિ ૧૯૧૩ માં પ્રગટ થઈ હતી, અને એ પુસ્તકના ચાલુ ઉપયોગીપણાને લીધે ચાલુ માંગણી થતી હોવાને લીધે આવા લઠાઈના વખત દરમ્યાન પણ પાછી છપાવવાની જરૂર પડી છે.

મારા મરહુમ પિતાજી એરવદ કાવસજી એદલજી કાંગા ૧૯૦૪ માં ગુજર પામ્યા પછી છઠ્ઠી તથા સાતમી આવૃત્તિઓ એમની એમ છપાવીને બહાર પાડવામાં આવી હતી, પણ આ આવૃત્તિમાં એક ખાસ અગત્યનો વધારો કરવામાં આવ્યો છે, અને તે આપણી ક્રીયાઓમાં ચાલુ ભણવામાં આવતી પાજંદ આફરીનના ભણતરો છે. આફરીનગાંનની ક્રીયા માટે જુદા જુદા કરદા શુદ્ધ ઉચ્ચારે અને ગુજરાતી તરજુમા સાથે આ પુસ્તકમાં મારા મરહુમ પિતાજીએ પોતાની પાંચમી આવૃત્તિમાં વધારો દાખલ આપ્યા હતા, પણ તેની સાથે શુદ્ધ ઉચ્ચારે “ પાજંદ આફરીન ” માટેની ઉલ્લેખ ભરેલી માંગણી થયા કરતી હતી.

આ માંગણીને પુર્ણ વળવા માટે મેં મારા મિત્ર એરવદ ફીરોજ શાપુરજી મસાની, એમ. એ. એલએલ. બી., વકીલ હાઈકોર્ટ, ને અરજ કરી, અને તેવજુ પોતાની, “ પાજંદ ભણતરો નં. ૧ ” ની કેતાબ કહાડવામાં રોકાયલા હતા, અને તેમાં સારાં નસીબે તેવજુ “ પાજંદ આફરીન બા માએની ” પોતાના નં. ૧. માં લેવા માંડી હતી. તેવજુ મહેરબાનીની રાહે પોતાના માનવંત શિક્ષક મરહુમ એરવદ કાવસજી એં કાંગાની ચોપડીમાં આપવા મારી અરજ ઉપરથી ખુશી બતાવી હતી, જેનાં પરીણામમાં આ આવૃત્તિનાં કદમાં ૬૮ સફાનો વધારો થયો છે. એરવદ ફીરોજ શાં મસાનીએ મુલ્કાં ફીરોજ મદરેસામાં યુનિવર્સિટીની કલાસીકલ ભાષા તરીકે અવસ્તા પહેલવીનો એમ. એ. સુધી પાંચ વરસ અભ્યાસ કીધો છે, અને તે અભ્યાસ ત્યારપછી ચાલુ રાખી અવસ્તા ભણતરો અને પહેલવી લખાણોના અનેક ખાનગી તેમજ બહાર તરજુમા કરવા ઉપર પોતાનું ધ્યાન રોકી રાખ્યું છે. અને તેવજુનાં અવસ્તા પહેલવી ભાષાના જ્ઞાન તથા જરથોશ્તી દીનના અભ્યાસની

ખાસ લાઇનને આધારેજ આ આફરીનનાં લાણુતરો શુદ્ધ ઉચ્ચારે લખીને મારા મરહુમ પિતાની ઢબમાંજ તરણુમો કરી આપ્યો છે, જે મેહેરખાની માટે હું એવણુનો આ તકે ઉપકાર માનું છું.

અહીં જણાવવું જોઈએ કે આ પુસ્તક લડાઈના હીંગામમાં ઘણા મોંઘાં લાવે છપાવવા છતાં તથા અસલના જેવાં શોભઈતાં એમખોસ ક્રીધિલાં પુકામાં ખંધાવ્યા છતાં અને ઉપર જણાવેલાં ૬૮ સફાનો વધારો છતાં હમદીનોની સવલતાને ખાતર એના લાવમાં કંઈખી વધારો કરવામાં આવ્યો નથી.

મુંબઈ,
નવેમ્બર, ૧૯૧૬. } પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE EIGHTH EDITION.

The last seventh edition of this book was published in 1913, and owing to the constant demand for it on account of its everyday usefulness, a further edition thereof has been considered necessary even during the time of the Great War.

After the lamented demise of my late father Ervad Kavasji Edalji Kanga in 1904, the book had gone through the sixth and seventh editions without any alteration or addition; but this present edition evinces a special feature of importance,—the addition of “Pâzend Afrin” or benedictory prayers recited always with everyday ceremonial recitals. My late father had in the fifth edition of this book made an addition of special ‘Kardēh’ or sections for the recital of different ‘Afringân’ ceremonials, with their correct pronounciations and Gujarati translation, but there appeared to be an eager demand for “Pâzend Afrin” in correct orthography and with word-for-word Gujarati rendering, along with the “Afringân Kardēh.”

In order therefore to meet this desideratum, I requested my friend Ervad Phiroze Shapurji Masani, M. A., LL. B., Vakil, High Court, to help me. Fortunately it so turned out that the publication of his book under the title of “Pâzend Prayers Series No. 1” was under contemplation, and that the “Pâzend Afrin with Translation” constituted the First Number thereof. He was pleased to comply with my request and allowed me to introduce these ‘Pâzend Afrin’ into the Khordeh Avesta—the book of his late revered master Ervad Kavasji E. Kanga, and as a result of this favour an addition of 68 pages will be noticed in the present edition. Ervad Phiroze S. Masani has studied the Avesta and Pahlavi as his university classical languages in the Mulla Feroze Madressa

for five years up to the degree of M. A., and having since then pursued the studies in this line he has devoted his attention to various public and private translations of Avesta scriptures and Pahlavi texts. What with his linguistic knowledge of Avesta and Pahlavi, and what with his special line of study of the Zoroastrian Religion he has been enabled to put the "Afrin Prayers" into precisely correct orthography, and the translations thereof exactly in the style of my late father, and for the favour done to me I take this opportunity of thanking Ervad Masani.

It should be noted here that no increase has been made in the price of the book for the benefit of my co-religionists notwithstanding the fact of its being printed at much higher rates in this untoward time of the War, and of its being bound in the same original artistic and embossed cover as well as of its being enlarged by 68 pages.

BOMBAY, }
November 1916. } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA

છઠ્ઠી આવૃત્તિનો ખુલાસો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિ ૧૯૦૨ માં પ્રગટ થઈ હતી જે પછી તેના બનાવનાર મારા પિતાજી એરવદ કાવશજી એદલજી કાંગા માર્ચ ૧૯૦૪ માં મરણ પામ્યા છે.

યાંચ જુદી જુદી આવૃત્તિઓ દરમિયાન મરહુમે તેમાં અનેકવાર બનતા સુધારા વધારા દાખલ કરી આ પુસ્તક બનતું સંપૂર્ણ બનાવેલું છે, અને તેની છેલ્લી આવૃત્તિ નવેસરથી છપાવી એમની એમ દીનદાર જરતોશ્તીઓની સેવામાં રજુ કરી છે અને મરહુમનેજ પગલે ચાલી પુસ્તકની છપાઈ, બંધાઈ કે કીમતમાં ફેરફાર કીધો નથી.

મુંબઈ, સપ્તેમ્બર }
સને ૧૯૦૭. } પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE SIXTH EDITION.

During my father's lifetime this book passed through five editions, and each succeeding edition was characterized by the necessary additions and alterations. The fifth edition, which was issued in 1902, was particularly remarkable for a number of modifications and the present edition is therefore merely a reprint of my father's last edition. In the printing, binding, and price of the book also I have adhered to my father's plan.

BOMBAY, }
September 1907. } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

પાંચમી આવૃત્તિનો દીઘાચો.

પાક અવસ્તાના કલામ શુદ્ધ ઉચ્ચારે ભણવાની ઉલટ તથા તેના અર્થ ભણવાની હોંસ, આપણા જરતોશ્તીઓમાં દીન પર દીન વધતી બને છે તે, આએ કેતાબના વધતા જતા ખપ ઉપરથી સેહેજ જણાઈ આવે છે. આએ પાંચમી આવૃત્તિ બાહાર પાડવા આગમચ, અવસ્તાના મારા ચાહુ અભ્યાસની મદદથી, એ કેતાબ નવેસરથી તપાસીને તેના અર્થમાં મે બેધતા ફેરફાર કીધા છે, તથા કેટલેક ઠેકાણે વધુ ખોલાસા આપ્યા છે. વળી યરતોમાં જે જે ફકરાઓને ડાકટર ગેલ્ડનરે કપીતા રૂપી લખાણ ગણ્યું છે, તે ફકરાઓના ઇશારા તથા ખોલાસા નોટમાં જણાવ્યા છે. એ ઉપરાંત, વધારા તરીકે સીરોબ યશત, સઘળાં આફરંગાનો, નીઆએશ તથા યશતની પછી ભણવાની પાજદ નીરંગ, તથા દરરોજ ભણવાબેગ મોનાબત તેના તરજુમા સાથે આપવામાં આવ્યાં છે. એ સખએ એ કેતાબનાં કદમાં ૪૮ સફાનો વધારો થયો છે. વળી આગલી આવૃત્તિના કરતાં આએ પુસ્તકનાં પુઠાને વધારે શોભાઈતું કરવા સાફ, અવસ્તાના સોનેરી ફકરાથી ‘એમખાસ’ કરવામાં આવ્યું છે. એ બધું છતાં, એની કીમતમાં કાંઈબી વધારો ન કરતાં આગળની માફક ફક્ત રૂપીયા ૨૥ રાખી છે.

મુંબઈ, ફેબ્રુઆરી, }
સને ૧૯૦૨ ઇસવી. }

કાવરાજ એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE FIFTH EDITION.

The first edition of my *Khordeh Avesta* was issued in 1880 and the last in 1896. The rapid sale commanded by those editions is an unmistakable proof of the general desire on the part of my co-religionists to recite their prayers according to the correct and authenticated texts and to know their meaning. In placing this fifth edition before the public, I have thoroughly examined the texts and interpretations given in my former editions, and made alterations and modifications, where necessary, in the light of my continued studies. The present revised edition has been enlarged by the addition of the *Sirozâh Yasht*, the *Afringâns* and the *Pâzend Nirang* recited at times after the prayers and a *Monâjât* by the late Moolla Feeroz with their translations.

BOMBAY,
February 1902. }

KAVASJI EDALJI KANGA.

ચોથી આવૃત્તિનો દીખાવો.

આએ ચોથી આવૃત્તિમાં ખોરશેદ તથા માહ-એ બે યશ્તો ઉમેરીને ૧૪ યશ્તો આપવામાં આવીછે. પોતાનાં વાહાલાં ગુજરાતીઓની યાદનેમાટે લાલુવાનો અવસ્તા તથા પાજદ કરદો તેના અર્થ સાથે આપ્યોછે. બધો તર-જુમો તથા નોટ નવેસરથી તપાસીને તેમાં ઘટતો ફેરફાર કીધોછે. સઉથી છેલ્લો છપાએલો પ્રેક્ષસર દારમેસ્તેતેનો અવસ્તાનો ક્રેચ તરજુમો ખારીકીથી વાંચીને, તેમાંની જાણવાજોગ બાબતો નોટમાં લીધીછે. ખોરદેહ અવસ્તામાં આવેલા ગાથાના ફકરાઓને કવીતા રૂપમાં સુક્યા છે. એ ઉપરાંત બીજી કેટલીએક જાણવાજોગ બાબતો ઉમેરીછે. એપ્રમાણે એ કાંમતી પુઠે લાગીને તેને બરાબર સરનજમ પોહોંચાડવાને મને ૬ મહીના મેહેનત કરવી પડીછે. ચોપડીનાં કદમાં વધારો તથા સુધારો થવા છતાં, એની કીમતમાં કાંઈબી વધારો ન કરતાં, ફક્ત રૂ. ૨૥ રાખી છે.

“સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાંનસલેશન ફંડ”ના માનવન્તા ટરસ્ટી સાહેબોએ, આપણી પાક દીનને લગતી એ કેતાબની ૬૦ નકલ ખરીદ કરીને, જે આશ્રો આપવાને મેહેરબાની કીધીછે, તેનેમાટે એ નેકનામ અકાબરોનો હું એહસાંન માનુંછું.

મુબઈ, માર્ચ, } કાવરાજ એદલજી કાંગા.
સને ૧૮૯૬ ઇસવી. }

ત્રીજી આવૃત્તિનો દીખાવો.

આએ કેતાબની ખુબી તથા કદર આપણા હમદીન લાઈઓમાં પુરતી રીતે જાણાએલી દીસેછે, સખબ કે ૨૥ વરસની હુંક મુદતમાં, સુધારા તથા વધારા સાથની એની બીજી આવૃત્તિ ખપી ગઈ છે. આગળના કરતાં આપણા દીનદાર જરતોશ્તીઓ શુદ્ધ ઉચ્ચારે લાલુવાને તથા તે લાલુતરમાં આવેલી બાબતોની માએની જાણવાને વધારે ખાહેશમેંદ છે તે, આએ કેતાબના બપ ઉપરથી સેહેજ જાણાઈ આવેછે.

આએ ત્રીજી આવૃત્તિમાં બીજી બે યશ્તો (તીર તથા ઝોશ) વધારીને ૧૨ યશ્ત આપવામાં આવીછે, ડાકટર ગેહડનરનું નવું બાહાર પડેલું અવસ્તાનું

પુસ્તક આરીકીથી વાંચીને, મને દરૂસ્ત લાગવાથી એ પુસ્તકને આધારે પુઝળ ઠેકાણે અવસ્તાના બોલોમાં મેં ફેરફાર કીધોછે. વળી અવસ્તાના વિદ્યાર્થીઓને તેઓના અભ્યાસમાં સવળ પડે એટલામાટે, ડાક્ટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે, ફકરાઓના નમબરો અવસ્તા તથા માએનીની શરૂઆતમાં મુક્યાછે. અવસ્તાનાં મારા ચાહુ અભ્યાસની રૂએ તરજુમામાં ઘટતે ઠેકાણે સુધારો કરવામાં આયો છું.

મુંબઈ, જુલાઈ }
સને ૧૮૯૦.

કાવરાજ એદલજી કાંગા.

બીજી આવૃત્તિનો દીઆચો.

આએ ખોરદેહ અવસ્તા બા માએનીની કેતાબની પેહેલી આવૃત્તિ ઈસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં છપાઈને બાહાર પડી હતી. તેની કીમત રૂ ૪ હોવા છતાં, અત્રેના તેમજ દેશાવરના જરતોશ્તીઓને પસંદ પડતી હોવાથી, ૭ વરસમાં તેની ૧૦૦૦ નકલ ખપી ગઈ, અને તેને ફરીથી છપાવાની માંગણી થઈ. * * * * એ પુસ્તકની પેહેલી આવૃત્તિમાં એક વખત આવી ગએલા અવસ્તા ફરીથી આપવામાં નહિ આવ્યા હતા, પણ આએ બીજી આવૃત્તિમાં જરતોશ્તીઓને લાણુવાને સવળ પડે એટલામાટે, આગળ આવી ગએલા અવસ્તા તથા પાજ્ઞદના ભાગો ફરી ફરીથી સલસલાબદ આપવામાં આવ્યા છે. પેહેલી આવૃત્તિમાં પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, બધી નીરંગો, બાળે અને નમસ્કારો તથા ૭ યશ્તો આપવામાં આવી હતી, તેમાં મ્હોટી તથા ન્હાની હસન યશ્ત, ખોરદાદ તથા મ્હોટી હોમ યશ્ત-એ ત્રણ યશ્તો ઉમેરીને આએ સુધારેલી બીજી આવૃત્તિમાં ૧૦ યશ્તો આપવામાં આવી છે. એ પ્રમાણે હોવાથી એ પુસ્તક પેહેલી આવૃત્તિના કરતાં વધારે મ્હોટું થયું છે; અને સોજી છપાઈ, સફાઈદાર બડાં કાગળ તથા મજબુત અને શોભઈતાં પુઠાં સાથે, આપણા જરતોશ્તીઓને ખરીદ કરવાને બની શકે એટલામાટે એની કીમતમાં ઘણો ઘટાડો કીધો છે.

મુંબઈ, દીસેમ્બર }
સને ૧૮૮૭ ઈસવી.

કાવરાજ એદલજી કાંગા.

પેહેલ્લી આવૃત્તિનો દીખાવો.

ઈસવી ૧૮૧૮ ના સાલમાં ઈઆને આજ ૬૨ વરસની વાત ઉપર, મરહુમ દસ્તુરજ ફરામજ સોહોરાખજ મેહેરજ રાણાનો કીધેલો ખોરદેહ અવસ્તાનો ગુજરાતી તરજુમો છપાઈને બાહાર પડ્યો હતો; ત્યાર પછી તેજ વરસમાં મરહુમ દસ્તુરજ એદલજ દોરાખજ સંબળાએ ખોરદેહ અવસ્તાનો એક બીજો ગુજરાતી તરજુમો છપાવી પ્રગટ કીધો હતો, તે વખતથી તે આજમુધી બીજાઓએ બી આએ છેલ્લા તરજુમા ઉપરથી ઉતારો કરીને, તેમાં કાંઈબી ભણુવા બેગ ફેરફાર કીધા વગર છપાવ્યો હતો. પણ ત્યાર પછી યુરોપિયન વિદ્વાનોની અથાક મેહેનતની નવી નવી શોધોથી, તથા ‘ફાઇલાલોજ’ના નવા એલમથી, આપણા આએ કદીમ ધર્મે ઉપર પુષ્કળ અજવાળું પડ્યું છે, અને તે અજવાળાંની મદદથી ઘણીએક નવી બાબદો તથા ખુબીઓ જે અગાઉ નહી જણાએલી હતી તે, એ ધર્મનાં ખુદ અસલ લખાણમાંથી માલુમ પડી આવીછે. એ અસલ લખાણ જેને ‘અવસ્તા’ કરીને કહેછે, તેના કેટલાએક ચોક્કસ લાગોનો ‘ફાઇલાલોજ,’ ને કાએદે કીધેલો તરજુમો છપાઈને બહાર *પડ્યોછે. પણ ‘ખોરદેહ અવસ્તા’ જે આપણા જરતોશ્તીઓમાં દરરોજ ભણુવાનો આવ છે તેનો, હાલની નવી શોધોને અનુસરતો તથા સહી તરજુમો, તેની અસલ શુદ્ધ એબારત સાથે બહાર પડે તો સાફ, એવી આપણા કેટલા-એક જરતોશ્તીઓએ પોતાની ખાહેશ જણાવી હતી; એ ઉપરથી એ કાંમ માથે લેવાને મેં દરૂસ્ત ધાર્યું.

આએ ‘ખોરદેહ અવસ્તા બા માએની’ની ચોપડીમાં તમામ અવસ્તાનો ભાગ પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડના “ઝંદ ટેક્સ્ટ્સ” (Zend Texts) ઉપરથી લીધો છે. એ તમામ ભણુવાનો ભાગ અવસ્તા અક્ષરમા આપવાનો મારો વિચાર હતો, પણ આપણા જરતોશ્તીઓનો ઘણો મ્હોટો ભાગ એ અક્ષરોનાં વાંચ-નથી તદ્દન અનબણા હોવાને લીધે, એ વિચાર છોડી દઈને શુદ્ધ ગુજરાતીમાં તેના ઉચ્ચાર આપવા પડ્યા. એ પ્રમાણે બરાબર શુદ્ધ ગુજરાતી અક્ષરમાં અવસ્તાનું વાંચણ આપતાં, મને કેટલાએક ચોક્કસ તદ્દન નવી ભતના ગુજરાતી

* શેઠ ખં ૩૦ કામાજવાળો ફરહંગસાધનો તમામ વંદીદાદના તરજુમાને રીસાલો (ખનાવનાર, એરવદ કા. એ. કાંગા). દશ ચદ્ર બા માએની (ખનાવનાર, દસ્તુરજ એ. સો. મેહેરજ રાણાના તથા એરવદ મી. શા. વાજા). આવાં ચસ્ત બા માએની (ખનાવનાર, એરવદ ટે. દી. અંકલેશ્વરીઆ).

‘ ટાઈપિ ’ અનાવવા પડ્યા:—જેમકે ધ્રુ, જલ, જલ, ખા, જા, જા, લ, ઇત્યાદિ. પણ અગરજે હવે પછી આપણા જરતોશ્તીઓમાં અસલ અવસ્તા અક્ષરમાં લખવાનો ચાલ પડશે તો, આએ ચોપડીની બીજી આવૃત્તિમાં તમામ અવસ્તા તથા પાજાંદ ભાગ તે અક્ષરમાં આપવામાં આવશે.

દરેક અવસ્તા તથા પાજાંદ ફકરાની નીચે તેનો બોલેબોલ ગુજરાતી તરજુમો આપ્યોછે, પણ સેહેલાઈથી જણાઈ આવે એટલા માટે બેહુના ‘ ટાઈપિ ’ જુદા લીધાછે. વળી દરેક અવસ્તા તથા પાજાંદ બોલનો ગુજરાતીમાં શું અર્થ થાયછે તે તરત જણાઈ આવે એટલા માટે, અવસ્તા તથા પાજાંદ તેમજ ગુજરાતી બોલોને મથાળે આંકડા મુકવામાં આવ્યાછે; પણ ગુજરાતી એખારતને માટે કેટલીએક વખતે આપણી તરફથી જ્યારે બોલો લેવા પડ્યા છે ત્યારે, તે અસલ એખારતમાં નથી એવું જણાવવાસાડ તે બોલોને ( ) એપ્રમાણે વધાયામાં મુક્યા છે. એ પ્રમાણે દરેક બોલને મથાળે આંકડા મુકીને વળી ગુજરાતી ઢપ પ્રમાણે સલસલાઈ તરજુમો કરવો એ જરા મુશ્કેલ કામ છે, તથા દરેક અવસ્તા બોલનો ગુજરાતીમાં અર્થ લાવતાં કોઈ કોઈ વખતે ગુજરાતી એખારત રસીલી આવી શકી નથી. દરેક ફકરાનો આંકડા મુકીને બોલેબોલ તરજુમો આપ્યા પછી, તેની નીચે બેઠે તે ઠકાણે ખોલાસો એવું મથાલું કરીને વધાયામાં અગત્યના તથા મુશ્કેલ ફકરાઓની પુરતી શરેહ તથા નોટ આપીછે.

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે શુદ્ધ અવસ્તા તથા તેના ગુજરાતી તરજુમા ઉપરાંત, નીચે જણાવેલી અગત્યની તથા જાણવા બેગ બાબદોનો ખોલાસો કીધોછે:—૧ હું,—લણતી વખતે કીએ ઠકાણે જરા અચકવું, તથા મતલબ પુરી થયાથી કીએ ઠકાણે તદન અટકવું, એ જણાવવા માટે જુદાં જુદાં ચિન્હો, જેમકે અદપવિરામ, પૂર્ણવિરામ ઇત્યાદિ નિશાનીઓ મુકી છે. ઘણી વખતે આપણા લોકો લણતી વખતે એક વાક્યના છેલા બોલને બીજા વાક્યની સાથે ભેળી નાખેછે; વળી કેટલીએક વખતે તો એક લાંબા બોલને બે બોલ હોએ તેમ જુદા પાડેછે. એ ભૂલ અટકાવવાને માટે ઉપર જણાવેલી જુદી જુદી નિશાનીઓ વાપરવામાં આવી છે. ૨ જાનું,—આપણા જરતોશ્તીઓનો મ્હોટો ભાગ જે કાઈ લણેછે, તે બધાંને ‘ અવસ્તા ’ ને નામે ઓળખે છે. પણ અસલ અવસ્તા કીઆ, પાજાંદનો ભાગ કીઓ, તથા પાજાંદના કરતાં બી છેક પાછળા વખતમાં બેડાએલા કલામો કીઆ—એ બધું આએ ચોપડીમાં ખોલાસાવાર જણાવ્યુંછે. ૩ જાનું,—ચરતો સિવાએ

ખોરદેહ અવસ્તાના જુદા જુદા ફકરાઓ, મ્હોટા અવસ્તા કે જે ઇજ્જને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ એઓમાંથી, કીએ ઠંકાણેથી લધને ગોઠવેલાં છે તે બાબે ઇશારો જણાવ્યોછે. ૪ મુ,—પાજંદ ફકરાઓની સાથે તેવીજ મતલબના ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઇશારો તથા તેની સમજ પણ આપવામાં આવીછે. ૫ મુ,—જે એક બાબદ એક ઠંકાણે અધુરી રીતે આવેલી છેએ, અને તેજ બાબદને લગતો વધુ બોલાસો જે ઇજ્જને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ મધેથી મળી આવતો છેએ તો, તેવે ઠંકાણે બની શક્યું છે તેમ, તે બાબદનો પુરતો બોલાસો આપવાની કોશિશ કીધીછે. ૬ મુ,—હોમ, જીવાંમ, ખરસમ, બેર, ચીનવત્ પુલ, ઇત્યાદિ જરતોશ્તી ધરમને લગતા બોલોની સમજ આપવામાં આવીછે. ૭ મુ,—યથા અહ વધર્યો તથા અષેમ વોહુની જુબેરગી તથા ખુબી બાબે અવસ્તામાં જુદે જુદે ઠંકાણે જે લખાણો આવેલાંછે તેનો બોલાસો કીધોછે. ૮ મુ,—કેટલેક ઠંકાણે, જેમકે આતશ નીઆએશમાં આતશની બાબદમાં પેહેલવી શરેહની પણ મદદ લેવામાં આવીછે. ૯ મુ,—પતેત પશેમાની જે પાજંદ ભાષામાં લખાએલીછે તેનો તરજુમો આપતાં, બેધતે ઠંકાણે તેને મળતા ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઇશારો તથા તેની સમજ, તથા કેટલાએક કરદાઓમાં પેહેલવી તરજુમો કરનારાઓએ જે વધુ બોલાસો આપ્યોછે તે બી દાખલ કરવામાં આવ્યોછે. ૧૦ મુ,—લણતી વખતે કેટલેક ઠંકાણે જે કિયાની જરૂર છે તેનો બોલાસો કીધોછે. ૧૧ મુ,—ગાહામ-બારોની અસલ અવસ્તા પ્રમાણેની ફસલો તથા તેઓની સમજ આપીછે. ૧૨ મુ,—દીનનો કલમો જે હાલ પાજંદમાં લખવામાં આવેછે તેને અદલે, તેનેજ લગતું થણે દરજ્જે ચઢતું ખુદ અવસ્તામાંથી મળી આવતું લખાણ, તેના તરજુમા તથા શરેહ સાથે આપવામાં આવ્યુંછે. એ અવસ્તામાં દીનનો કલમો તે ઇજ્જનેનો ૧૨ મો હા સમજવો.

આએ દીબાઓ સમાપ્ત કરતી વખતે, આએ ઠંકાણે આપણા માનવંતા શેહેરી તથા સર્વને જાણીતા ‘ઓરીએનટલ સ્કાલર’ તથા મારા પોતાના વિદ્વાન ધર્મોપદેશક શેક ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાજી, જેવણની ધર્મ સંબંધી કેલવણીથી મને અતિશય ફાએદો હાંસલ થયોછે તેવણનો મ્હોટાં માનસહીત હું ઉપકાર માનુંછું. આએ ખોરદેહ અવસ્તાનો તરજુમો કરતી વખતે મને થણાએક બોલો, વાક્યો તથા ફકરાઓ મુદલ સમજ નહી પડતા હતા. એ તમામ મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાને માટે, થણા દાહાડા સુધી મને એ શેકની અતિ ઉપયોગી મદદ લેવી પડી હતી, જે એ લાએકીવાળા ગૃહસ્થે જેમ મને મારાં આગળાં કાંમોને મ્હોટી ખુશી સાથે ઉત્તેજન આપ્યું

હતું, તેજ પ્રમાણે આએ કાંમમાં બી પોતાનો અમુલ્ય વખત રોકીને, મને બેઠતી મદદ આપવાની મેહેરબાની કીધી હતી. વળી એ ચોપડી આપણા લોકોમાં વધારે ઉપયોગી થઈ પડે, એવી મતલબથી કેટલીએક સારી સૂચના પણ કીધી હતી. ટુકાંમાં મારે જણાવતું બેઠએ કે, જેવી દિલસોજીથી તથા પરોપકારપણાથી આએ સજ્જન શુદ્ધસ્થે એ કાંમમાં મને પોતાની અતિ ઉપયોગી મદદ આપી હતી, તે મદદથી જો હું બેનસીબ રહ્યો હતો તો, આએ પુસ્તક હાલની હાલતમાં આવી શકતે નહીં.

આએ કાંમ બનતી કોશિશ, સલાળ તથા ચોકસાઈથી બજાવવામાં આવ્યું છે. કોઈ કોઈ ટુકાણે જ્યાંહાં તરણુમો મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગે નથી ત્યાંહાં તે બાબે નોટમાં મેં ઇશારો જણાવ્યો છે. એ સિવાએ બીજી કાંઈ કસુર અથવા ખાંમી એ ચોપડીમાં નજર પડે તો, આશા રાખવામાં આવે છે કે, સમજી તથા કદરદાન વાંચનારાઓ તે મેહેરબાનીની રાહ દરગુજર કરશે. આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં જે ચોપડીઓની મેં મદદ લીધી હતી તેઓના ગ્રંથકારોનો હું ઉપકાર માનું છું. એ ચોપડીઓની ટીપ આગળ આપી છે.

મુબઈ, એપ્રિલ
સને ૧૮૮૦ ઇસવી. }

કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE FOURTH EDITION.

This, the fourth edition of my Khordeh Avesta has been enlarged by the addition of two new Yashts, *viz.* Khorshed and Mâh, and the Avesta and Pâzend chapter (*Kardeh*), recited in memory of departed relatives, has been inserted with its translation. The translation and notes throughout have been carefully revised in the light of further study and research. I have carefully perused the latest edition of Professor Darmesteter's French version of the Avesta, and gleaned from it useful matters and inserted it in this work in the shape of foot-notes. The passages of the Gâthâs, occurring in the Khordeh Avesta, have been reproduced in the form of verse. Besides, many other matters which can suitably find a place in a work of this kind have been added. In short, an earnest endeavour has been made to improve and enlarge the work and bring it up to date. With a view, however, to place it within the reach of all classes of my co-religionists, no increase has been made in the price of the book, which, as in the case of the last two editions, has been fixed at Rs. 2-8 and a per copy.

I beg to acknowledge the obligation I owe to the esteemed Trustees of the Sir Jamsetjee Jeejeebhoy Translation Fund for their support by subscribing for sixty copies of this Work.

BOMBAY, }
March 1896. }

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE THIRD EDITION.

The rapid sale, in the short space of two years and a half of the second edition revised and enlarged of this Work affords evidence at once satisfactory and gratifying of the utility and appreciation of the book, and of the growing taste for a correct and intelligent reciting of prayers among the Parsi community. In the present edition, two Yashts, *viz*, Tir and Gosh have been added to the *ten* given in the second edition; the number of Yashts in this edition being thus *twelve* in all.

I may add that, following the new edition of the Avesta Texts published by Dr. Karl F. Geldner, I have altered, in many places, certain Avestaic words, which appeared to me in the course of my study of that book to admit of corrections; and with the view of affording facility of reference to Avesta students, I have numbered the paragraphs in my text and translation as Dr. Geldner's text. The translation has also, in some places, undergone revisions and improvements, suggested by further study and consideration of the Avesta literature.

BOMBAY,
July, 1890

}

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE SECOND EDITION.

The first edition of this Khordeh Avesta was issued in 1880. To judge from the favourable reception accorded to it, (a thousand copies having been sold off and a new issue called for), the work may be assumed to have supplied a want and to be well adapted to the needs of the community for which it was intended * * * Passages of Avesta and Pâzend, which were omitted in the first edition, after they had been once cited, have been repeated in

the present issue, on every occasion on which they recur. This and the addition of three Yashts has somewhat increased the bulk of the volume, yet the price has been greatly reduced, in order to place it within the reach of all sections of the community.

BOMBAY, }
December, 1887. }

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

More than 60 years ago a translation of the Khordeh Avesta was for the first time published by the late Dastoor Framji Sorabji Meherji Rânâ. A few months later on, another translation of the same was issued by the late Dastoor Edaljee Dorabjee Sanjanâ. These translations did not materially differ from each other, but for all practical purposes, the latter, up till now, has been most in use—it having passed in the meantime through several editions with but few important alterations. Thanks, however, to the rapid, but immensely satisfactory progress made in comparative philology during the last half century by the indefatigable *savants* of Europe, considerable light has been thrown, not only on the ancient Zoroastrian religion, but on the interpretation of many a difficult passage in the Zend Avesta. Facts unknown before and excellences quite buried in obscurity have, by its aid, been brought to the surface, while some portion of the Zend Avesta, so ambiguous before, has been correctly interpreted and translated into Gujerati*. These made the want of a translation of the Khordeh Avesta, according to the most correct rules of grammar and philology, keenly felt; and I therefore undertook to supply it, at the suggestion of many educated and intelligent Zoroastrians.

---

* (1) Vendidad translated into Gujerati with explanatory notes, and a complete philological and grammatical glossary of all the words contained in the texts by Kavasji Edalji Kanga (K. R. Cama's Prize Essay). (2) Ten Yashts, translated by Dastoor Erachji Sorabji Meherji Rânâ and Ervad Muncherji Shapurji Vâchhâ. (3) Abân Yasht, translated by Ervad Tehmuras Dinshawji Ankleshvaria.

The whole of the translation is based on Professor Westergaard's excellent Zend text. This it was at first intended to publish in Zend character, but being aware of the inability of a great portion of my co-religionists to peruse it in Zend, I deemed it expedient to abandon the original intention, and make the Work more convenient and accessible by transliterating the original text into correct Gujarati. In so doing, I have had to undergo the trouble and expense of getting cast some letters, the corresponding ones for which were not to be found in Gujarati alphabet, such as ળ, ડ, ડ, ણ, ળ, ળ, ળ, &c.

The text is divided into a number of convenient paragraphs. and each paragraph has, subjoined to it, its translation, and to prevent confusion, types in black pica have been throughout employed for the *text* and ordinary pica for the *translation*. In the translation the two-fold end is observed of making it useful both to Zend students and to general readers. It is kept, as much as practicable close to the text, each word of which is distinguished by a number, corresponding with that placed over its translation immediately below. Words not occurring in the original, but necessary to complete the sense of the translation, are placed in parentheses. In many cases the substance of one or more paragraphs is summarised by way of explanation and placed below the literal translation.

Besides the correct text and its translation referred to above, the following important points are attended to:—(1) Careful attention is paid to punctuation, for want of which gross mistakes often arise (2) Zend text is, in order to avoid confusion, separated and pointed out distinctly from the Pazend text, and the text composed at the later period (3) Special care is taken to point out the passages taken from the Yacna, Vispered and Vendidad. (4) Pazend passages are, as far as practicable, compared with their corresponding Zend passages. (5) Subjects cursorily treated in the Khorddeh Avesta, but discussed at great length elsewhere, are here amplified with fuller information from other sources. (6) Technical terms of Zoroastrian ceremonials

and ethics such as *hôm*, *jeevâm*, *barsam*, *zôr*, *chinvat bradge*, &c. are fully explained. (7) Passages treating of the excellence and efficacy of the prayers *Yathâ* and *Ashem* are culled and fully explained. (8) Pehlvi translation is sometimes referred to as in the case of *Atash Nyâyesh*. (9) References to paralld Zend passages, as in the case of the translation of *Patet Pushemân*, which is wholly in Pazend, are given with their meanings and explanations, and in several places, where it was found necessary, additional information from Pehlvi commentators is given in foot-notes. (10) Certain ceremonials, required to be observed in several places during prayers, are explained. (11) Requisite information is given about the *Gâhmbars* and their proper seasons, on the authority of the Avesta. (12) The Pâzend Confession of faith, which is generally recited at the end of the prayers, is substituted by a far better one, and that too found in Zend, which, I trust, will be appreciated by my co-religionists. This Confession of faith constitutes the twelfth Hâ of the Yagna.

In conclusion, I offer my deep and most grateful thanks to Mr. Khurshedji Rustomji Cama, our respected citizen and well-known oriental scholar, and my own learned preceptor. With that kindness and good nature which are characteristic of him, and which have invariably won him the esteem and affection of his private pupils, he has most cordially rendered me, in the preparation of this Work, as in that of my previous ones, very valuable assistance. My obligations are due to him also for his many sensible and practical suggestions for the improvement of this Work.

Lastly, I trust to the indulgence of the reader to overlook any inaccuracies or defects which may have crept in the translation, notwithstanding all the care and attention conscientiously bestowed on it. A list of the several oriental works which proved useful to me during the progress of the work is given elsewhere.

BOMBAY, }
April, 1880.

KAVASJI EDALJI KANGA.

યશ્તોનાં નામ તથા તેના અનુક્રમ પ્રમાણેના નમખર.

NAMES OF YASHTS AND THEIR *Serialim* NUMBERS.

ખોલાસો:—અંગ્રેજી લખાણોમાં તેમજ યુરોપિયન વિદ્વાનોની ક્રેતાઓમાં યશ્તોનાં ખાસ નામ લખવાને બદલે, ઘણી વખતે યશ્ત (Yasht) બોલની પછી નમખર મુકવામા આવેછે; એ જાણવાને સવળ પડે એટલા માટે દરેક યશ્તનું નામ તેના નમખર સાથે આપવાને દરસ્ત જણાયું છે.

-
- ૧ હોરમઝદ યશ્ત Hormazd Yasht= Yt. I.
  - ૨ હપ્તન યશ્ત Haptan Yasht or Hapt Ameshâspand Yasht=* Yt. II.
  - ૩ અરદીબેહુશ્ત યશ્ત Ardibehesht Yasht=Yt. III.
  - ૪ ખોરદાદ યશ્ત Khordâd Yasht or Awerdâd Yasht= Yt. IV.
  - ૫ અવાં યશ્ત Abân Yasht or Ardui Sûr Bânu Yasht= Yt. V.
  - ૬ ખોરશેદ યશ્ત Khorshed Yasht= Yt. VI.
  - ૭ માહ યશ્ત Mâh Yasht=Yt. VII.
  - ૮ તીર યશ્ત Tishter or Tîr Yasht= Yt. VIII.
  - ૯ ગોશ યશ્ત Drvâsp or Gosh Yasht.= Yt. IX.
  - ૧૦ મેહુર યશ્ત Meher Yasht= Yt. X.
  - ૧૧ સરોશ યશ્ત હુદોખ્ત Serosh Yasht Hâdokht= Yt. XI.
સરોશ યશ્ત વડી Sraosh Yasht-i-Yazeshne.†

---

* Yt. II તે નાદલી હસન યશ્ત સમજવી; મ્હોડી હસન યશ્ત તે ઇજ્જનેના ૩૫-૪૨ મા હા સાચની મ્હોડી હસન યશ્ત જાણવી.

† એ યશ્ત ઇજ્જનેના ૫૭ મા હામાંથી કીધી છે; બીજી યશ્તોની માફક જુદી નથી. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ સરોશ યશ્ત વડીની નોંઠ, સફા. ૨૮૦.

- ૧૨ રશને યશત Rashn or Rashnu Yasht= Yt. XII.
 ૧૩ ફરવરદીન યશત Farvardin Yasht= Yt. XIII.
 ૧૪ બેહરંમ યશત Bahrām Yasht= Yt. XIV.
 ૧૫ રામ યશત Rām Yasht or Mīno-Rām Yasht= Yt. XV.
 ૧૬ દીન યશત Din Yasht= Yt. XVI.
 ૧૭ અશીશયંઘ યશત Ashi Yasht or Ard Yasht= Yt. XVII.
 ૧૮ આસ્તાદ યશત Āshtād Yasht= Yt. XVIII.
 ૧૯ ઝમ્યાદ યશત Zamyād Yasht= Yt. XIX.
 હોમ યશત Hom* Yasht= Yt. XX. (ગેહડનરના પુસ્તકમાં).
 ૨૦ વનન્ટ યશત Vanant Yasht=†Yt. XX.
 ૨૧ અષેમ વોહૂની ‡યખાણ (૨૧ મી યશત) Yasht Fragment=
 Yt. XXI.
 ૨૨ હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ છ તથા લીછ પરગરદ (૨૨ મી યશત)
 Yasht Fragment= Yt. XXII.
 ૨૩ આફ્રીન પેગમખર જરતોશત (૨૩ મી યશત) Afrin-
 Paighamber-Zartusht= Yt. XXIII.
 ૨૪ વીશ્તાસ્પ યશત Vishtāsp Yasht= Yt. XXIV.
 સીરોઝ ધૈયશત Sirozah Yasht.

* એ નાદલી હોમ યશત સમજવી; મ્હોટી હોમ યશત તે હજરનેનો ૯ મો તથા ૧૦ મો હા બાણવે.

† પ્રૈફેસર ગેહડનરના અવસ્તાના પુસ્તકમાં વનન યશતને ૨૧ મી ગણી છે.

‡ સાધારણ રીતે હાદોખ્ત નુસ્કની પેહેલી પરગરદને નામે બાણીતી છે.

¶ પ્રૈફેસર વેસ્ટર્ગાર્ડ તથા ડાક્ટર ગેહડનરના અવસ્તાના પુસ્તકોમાં Sirozab I and Sirozab II ઇઆને નાદલા તથા મ્હોટા સીરોઝની ક્રમ ખરનુમનો આપી છે. સપ્રમના કરદા સાથે બાણીતી સીરોઝ યશત જુદી આપી નથી. એ બાબે વધુ સમજને માટે જુઓ. સીરોઝ યશતની સરખાતમાં આપેલો ખોલાસો, સફા ૩૬૪.

આએ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં નીચે જણાવેલા
ગ્રંથોની મદદ મેં લીધી હતી.

પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડનું બૃહદ્ અવસ્તાનું પુસ્તક,
ડાક્ટર ગેલ્ડનરનું અવસ્તાનું નવું પુસ્તક,
ડાક્ટર સ્પીગલ-બ્લીકનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તરજુમો,
ડાક્ટર હાઉગના જરતોશતી ધર્મ બાબે રીસાલાની ચોપડી,
પ્રોફેસર હારલેનો અવસ્તાનો તરજુમો (ફ્રેંચ ભાષામાં)
શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી કાંભાજીનો બનાવેલો જરતોશતી
અલીઆસ, આંક ૧—૧૧.
શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી કાંભાજીનું બનાવેલું જરતોશત નામું.
પ્રોફેસર બેન્ડીની તથા પ્રોફેસર લક્ષ્મણ રામચંદ્ર વૈધની
સંસ્કૃત તથા અંગ્રેજી ડિક્શનરી.
દસ્તુરજી એરચજી સોહોરાબજી મેહુરજી રાણાના હાથની લખેલી
પેહેલવી તથા ફારસી તરજુમા સાથની ખોરદેહ અવસ્તા,
એરવદ ટેહેમુરસ દીનશાહજી અંકલેધરીઆની આવાં યશત
બા માએની,
એરવદ ખરશેદજી મીનાચેહુરજી કંટેલીનો લખેલો દાઆ નામ
સેતાએશનો રીસાલો.
પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તથા ફ્રેંચ તરજુમો,
રેવરંડ ડાક્ટર મિલ્સનો યજ્ઞશ્વેત તથા વીરપરદનો તરજુમો.

**આએ ચોપડીમાં આવેલા અવસ્તા તથા પાઠંદનો ભાગ
વાંચવા આખેનો ખોલાસો.**

જે વ્યંજનની નીચે જનો કાપો મેલવામાં આવ્યો હોએ, તેને ખોડો ઇચ્છાને તેની પછી અ મુક્યા વગર વાંચવો.—જેમકે અષેમ, નર્શ, ઉર્વાનેમ, પોઉરૂતાસ, ઇત્યાદિ બોલો. અષેમ બોલને *ashem વાંચવો, નહિ કે ashema; નર્શ બોલને narsh વાંચવો, નહી કે narsha; ઉર્વાનેમ = urvānem; પોઉરૂતાસ = pōurutāc; તફનુ = taphnu. પણ જે વ્યંજનની નીચે જનો કાપો નથી મુક્યો તેને અ મુક્યા વાંચવો:—જેમકે મન = mana; અહુર મજદ = Ahura Mazda; અષવ = ashava; હાઓમ = haoma: વીસ્પચ = vīspacha, ઇત્યાદિ.

જ ની નીચે એક જનું મીડું મુકીને જ એ પ્રમાણે આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર અંગ્રેજ z ના જેવો, અથવા ફારસી ‘ઝે’ ના જેવો કરવો:—જેમકે જરથુશ્ત = Zarathustra; મજદધાત = mazdadhāta; જઓતા = zaotā, ઇત્યાદિ. જ ની નીચે જનાં ત્રણ મીડાં મુકીને જ એ પ્રમાણે જે અક્ષર આપવામાં આવ્યો છે, તેનો ઉચ્ચાર અંગ્રેજીમાં azure બોલમાં z નો ઉચ્ચાર થાએછે તે પ્રમાણે જ નો ઉચ્ચાર કરવો:—જેમકે દુઝવરશ્ત = dūzhvarshā; દુઝખ્ત = dūzhākhta, ઇત્યાદિ. ખ ની નીચે એક મીડું મુકીને ખ એ પ્રમાણે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર ફારસી ‘ખએ’ના જેવો કરવો; નીચે મીડાં વગરના ખ ને સંસ્કૃત ख ના જેવો ઉચ્ચાર કરવો. ત ની નીચે એક મીડું મુકીને ત એ પ્રમાણેના વ્યંજનનો ઉચ્ચાર ત ના જેવો તદન કઠોર નહી કરવો, પણ જરા મૃદુ ઇચ્છાને નરમ કરવો, ઇચ્છાને ત અને દ ની વચ્ચે ઉચ્ચાર કરવો. ઘ ની નીચે એક મીડું મુકીને ઘ એ પ્રમાણે જે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર સંસ્કૃત ङ ના જેવો, અથવા to bring, to sing, ઇત્યાદિ બોલોમાં ng નો ઉચ્ચાર થાએછે, તે પ્રમાણે કરવો:—જેમકે મનંઘહા = manang-hā; વંઘહેઉશ vang-hēus ઇત્યાદિ. બે અથવા ત્રણ બોલોની વચ્ચે કાપો મુકેલો હોએ તો તે બોલોને સમાસ ગણીને સાથે વાંચવા:—જેમકે વોઉરૂ-ચપાને, અઉર્વત-અસ્પેમ; માંઘેમ-સ્પેન્તેમ-અએષજથો, હૂશ-હાંમ-સાસ્તાંમ ઇત્યાદિ.

* a નો ઉચ્ચાર ‘ઝ’ કરવો; ā નો ઉચ્ચાર ‘આ’ કરવો.

	સંક્ર.
અપેમ વેહ તથા યથા અહ વધર્યો (અહુનવર)	૧
નીરંગ આઘેજર લેવાની	૪
કેમ ના મજદા	૫
અહુરમજદ ખોદાએ	૭
જસમે અવધહે મજદ	૯
બાજ જમવાની	૧૦
બાજ પીશાય તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની	૧૧
પાંચો ગેહ જુદી જુદી પઢવાની... ..	૧૩
સરોશ બાજ	૧૪
અહાધી રએશય તથા હજંધરેમ... ..	૧૮
જસમે અવધહે મજદ તથા કેરૂકે મોજદ	૧૯
હોશઆમ	૨૦
ખોરશેદ નીઆએશ	૨૫
મેહેર નીઆએશ	૪૨
વીસ્પ હુમત	૪૬
દોઆ નામ સેતાએશને	૫૦
નમસ્કાર ચાર દિશાનો... ..	૫૫
માહ ધોખતાર નીઆએશ	૫૫
અરૂદ્રી સૂર નીઆએશ (આ હાતામચના હા સાથે)	૬૧
આતશ નીઆએશ	૭૨
હાવન ગેહ	૮૬
રપિથવન ગેહ	૯૧
ઉજુરન ગેહ... ..	૯૪
અધવિશ્વેશ ગેહ	૯૮
ઉશહેન ગેહ	૧૦૪
પતેત (અવસ્તાની)	૧૦૭
પતેત પશેમાની	૧૦૮
નમસ્કાર ચેરાગનો	૧૩૦

				સક્રો.
નમસ્કાર મુક્તાદનો તથા નમસ્કાર દોષમાનો	...	...	...	૧૩૧
નમસ્કાર પરવતનો, પાણીનો તથા ઓરવરનો	...	...	...	૧૩૨
બાજ અષેમ્ વોહ ૧૨૦૦ પઢવાની	...	...	...	૧૩૩
ક્રાત્રઓત્ નામનો યજ્ઞશ્નેનો ૨૦ મો હા	...	...	...	૧૩૫
બાજ યથા અહ વધ્યો ૧૨૦૦ પઢવાની	...	...	...	૧૩૮
બેહેશ્તી રવાનની ખુશાલી તથા પાપી રવાનની ગમગીની બાબે અવસ્તા	...	...	...	૧૪૧
રોજ તથા માહનાં નામ	...	...	...	૧૪૨
પાંચ ગાથા ગાહામબારને લગતો બોલાસો	...	...	...	૧૪૩
વરસના છ ગાહામબારને લગતો બોલાસો	...	...	...	૧૪૪
બારે મહીનાનાં જશનોની ધીના	...	...	...	૧૪૫
સાત હમકારનાં નામ	...	...	...	૧૪૮
હમાએશ્તના ૧૨ ફરેશ્તાનાં નામ	...	...	...	૧૪૮
૨૧ નુસ્કનાં નામ	...	...	...	૧૪૯
જેને અવસ્તા ભણતાં નહીં આવડતા હોએ તેને યથા અષેમ ભણવાની ફરજ	...	...	...	૧૪૯
હોરમજદ યશ્ત તથા તેની નીરંગ	...	...	...	૧૫૦
મહોટી તથા નહાની હમન યશ્ત	...	...	...	૧૬૭
અરદીબેહેશ્ત યશ્ત તથા તેની નીરંગ	...	...	...	૧૬૧
બોરદાદ યશ્ત	...	...	...	૨૦૩
બોરશેદ યશ્ત	...	...	...	૨૧૪
માહ યશ્ત	...	...	...	૨૧૧
તીર યશ્ત	...	...	...	૨૧૬
ગોશ યશ્ત	...	...	...	૨૫૦
સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત તથા તેની નીરંગ	...	...	...	૨૬૫
સરોશ યશ્ત વડી તથા તેની નીરંગ	...	...	...	૨૮૦
બેહેશ્તામ યશ્ત	...	...	...	૨૯૭
મહોટી હોમ યશ્ત	...	...	...	૩૩૩
નહાની હોમ યશ્ત	...	...	...	૩૫૬
મહોટી તથા નહાની હોમ યશ્તની નીરંગ	...	...	...	૩૫૯
વનન્ત યશ્ત તથા તેની નીરંગ	...	...	...	૩૫૯
સીરોજ યશ્ત	...	...	...	૩૬૪

	સંક્રે.
ગુજરાતીની યાદનેમાટે ભણવાનો કરદો ...	૩૮૨
આફરંગાન અરદાફરવશનું ...	૩૮૨
આફરંગાન ગાથાનું ...	૩૮૩
આફરંગાન ગાહામખારનું ...	૩૮૩
આફરંગાન રપિશ્વનનું ...	૪૦૦
આફરંગાન દહમાનનું ...	૪૦૪
આફરંગાન સરોશનું ...	૪૦૫
દરેક આફરંગાનને છેડે લાણીતો કરદો ...	૪૦૭
દોઆ તંદરોસ્તી (અવસ્તામાં) ...	૪૦૯
દોઆ તંદરોસ્તી (પાજંદમાં) ...	૪૧૨
દીનનો કલમો (અવસ્તામાં) ...	૪૧૩
દીનનો કલમો ...	૪૧૬
આફરીન પેગમખર જરતોશત ...	૪૨૦
નીઆએશ તથા યશત લાણીયા પછી ભણવાની નીરગ ...	૪૨૫
આફ્રીન-ધિ-અરાદકવપ્... ...	૪૨૭
આફ્રીન-બા-નામે-બુજોર્ગીન ...	૪૩૩
આફ્રીન-ધિ-હકત અમેશારુપંદ ...	૪૩૫
આફ્રીન-ધિ-ગાહમખાર ...	૪૪૪
આફ્રીન-ધિ-રપિશ્વન ...	૪૫૬
આફ્રીન-ધિ-મ્યજ્દ ...	૪૭૪
આફ્રીન-ધિ-ગાહમખાર આશની ...	૪૭૬
ખોદાના ૧૦૧ નામ ...	૪૯૦
મોનાબત હર વખતે ભણવાની ...	૪૯૬
મોનાબત પાક પરવરદેગારની સિક્તમાં ...	૫૦૦
મોનાબત પેગમખર જરતોશતની તારીફમાં ...	૫૦૨
લગનના આશીરવાદ. પાજંદ-દોઆ-ધિ-પએમાન-ધિ-પેહેલવી... ..	૫૦૫
સંસ્કૃત વૈવાહસ્ય પદ્ધતિની યાને લગનના સંસ્કૃત આશીરવાદ ...	૫૧૪
આફ્રીન-બા-નામે-બુજોર્ગીન-ધિ-પએમાન ...	૫૧૭
દોઆ-ધિ-તન્દરોસ્તી-ધિ-પએમાન ...	૫૧૭
હપતન યશતમાંના યાતુ જી જરથુશ્તનો ભણીતો કરદો ...	૫૧૯
ઝેહેરામ યશતના કરદા ૧૯ મા ના પદ મો ફકરી ...	૫૨૨

અપેમ્ વોહૂ.*

અપેમ્^૧ વોહૂ^૨ વહિરતેમ્^૩ અસ્તી,^૪
ઉશ્તા^૫ અસ્તી,^૬ ઉશ્તા^૭ અદ્વાધ^૮
હાત્ર^૯ અધાધ^{૧૦} વહિશ્તાધ^{૧૧} અપેમ્,^{૧૨}

અશોધ^૧ (એ) સહથી સરસ^૩ નેઆમત^૪ છે^૫ (તથા) સુખ^૫ છે;^૬
સુખ^૫ તે (શખસ)ને^૭ (છે) કે જે^૮ સહથી સરસ^{૧૧} અશોધને વાસ્તે^{૧૦} (ઇઆને
સહથી સરસ અશોધની બાબદમાં) અશો^{૧૨} (છે).

ખોલાસો:— (‘અશોધ’ની મતલબ રાસ્તી, પવિત્રાઈ, પરહેજગારી સમજવી. અશોધને આપણા પાક અવસ્તામાં નબળ વખાણેલી છે. એનેમાટે “ સ્તયોમિ અપેમ્ ” (ઇઆને રાસ્તીને હું વખાણુંહું) એ પ્રમાણે બોલો આવેલા છે. મન તથા દિલની પવિત્રાઈ આએ દુનિયાંની એક ઉત્તમ દોલત તથા સુખ છે. એ સુખ તે શખસને હાસિલ થાએછે, કે જે સમ્યાઈની બાબદમાં સહથી ચઢતો હોએછે. માણસ જાતે આએ દુનિયાંમાં જન્મ પામ્યા પછી, સહથી પેહેલી ચીજ જે અખત્યાર કરવી જોઈએ તે રાસ્તી છે. (જુઓ ઈજરનેનો ૪૮ મો હા, ૫ મો ફકરો). જુદે જુદે વખતે ખરાં દિલથી તથા સમજીને અપેમ્ વોહૂ બણ્યાથી તે બણનારને કેટલું સવાળ

* અપેમ્ વોહૂ, તથા યથા અહૂ વધસ્યો એ બે બંદગીઓ પેગમબર અરો જરતોશ્તની આગમચના વખતના દાદાર હોરમજ્દના પોતાના કલામ છે (જુઓ ઈજરનેનો ૧૬ મો હા, ફકરા ૧-૪ તથા ૧૪; ઈજરનેનો ૨૦ મો હા, ફકરા ૩ જો). ચેંચહે હાતાંમ એ પેગમબર જરતોશ્તનો કલામ છે (જુઓ ઈજરનેનો ૨૧ મો હા, પેહેલો ફકરો). એ ત્રણ નામીથી બંદગીઓને ઈજરનેનો ૧૧ મા હામાં નામ દધને માન સાથે ચાંદ કીધી છે. ઈજરનેનો ૧૬ મા હામાં યથા અહૂ વધસ્યોની ક્રરેહ, આપી છે, ૨૦ મા હામાં અપેમ્ વોહૂની, અને ૨૧ મા હામાં ચેંચહે હાતાંમની શરેહ આપી છે. એ ત્રણ હા બધાંન ચરતને નામે જણાએલા છે. એ ત્રણ બંદગીઓ તેમાં મુખ્ય કરીને ‘ યથા ’ તથા ‘ અપેમ્ ’ તો, આપણા પાક અવસ્તામાં નબળ બણવામાં આવે છે. જેઓને બીજા અવસ્તા નહી આવડતા હોએ, તેઓને સવાળનો હિસ્સો હાસિલ કરવાને, યથા તથા અપેમ્ બણવાને ફરમાવેલું છે.

હાસિલ થાએછે, તે બાબેનું કેટલુંએક લખાણ આપણને ખુદ અવસ્તામાં લખેલાં હાદોશ નુસ્કની પેઢેલી *પરગરદમાંથી મળી આવે છે. તેમાં એવું જણાવેલું છે કે, જે શપ્ત ઉઘમાંથી જાગૃત થઈને બીછાના ઉપરથી ઉઠતી વખતે, મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારો કાઢાડી નાખીને, એક “અષેમ્ વોહ્” બરાબર સમજીને લાણે તો, તે વખતે લાણેલી એક “અષેમ્ વોહ્,” બીજી વખતે દશ હજાર અષેમ્ વોહ્ લાણે તેની બરાબર સમજવી. એની મતલબ એ કે સવારના પોહોરમાં ઉઘમાંથી ઉઠતાંને વાર, સચ્ચાર્ધ-રાસ્તીને એખત્યાર કરવી, અને તેને વળગી રહીને પોતાનું કાંમકાજ તથા ધંધો રોજગાર કરવો. એક ગમથી અષેમ્ વોહ્ લાણે અને બીજી ગમથી જુહું બોલે તથા કાગાઈ કરે તો તે કાંઈ કાંમનું નહી, પણ લાણીને તે પ્રમાણે ચાલવું જોઈએ. વળી એજ મજકુર નુસ્કમાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, જે માણસ મરતી વખતે પોતાનાં મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારોને દૂર કરીને, પોતાનાં ખરાં અંતઃકરણથી એક અષેમ્ વોહ્ લાણે તો, તે વખતે લાણેલી એક અષેમ્ વોહ્ની કીમત તમામ ખનીરથ નામનો કેશ્વર, જે ૭ કેશ્વરોમાં સઉથી મોટો તથા સોહામણો છે તેની બરાબર સમજવી.)

અહુનવર (યથા અહૂ વદસ્યો.)

યથા^૧ અહૂ^૨ વદસ્યો^૩ અથા^૪
 રતુશ^૫ અષાત્^૬ ચીત્^૭ હચા,^૮
 વંધ્રહેઉશ^૯ દશદા^{૧૦} મનંધ્રહે^{૧૧} બ્યઆથન-
 નાંમ^{૧૨} અંધ્રહેઉશ^{૧૩} મજદાધ^{૧૪}
 ક્ષત્રેમચા^{૧૫} અહુરાધ^{૧૬} આ^{૧૭} યિમ્^{૧૮}
 દ્રેગુખ્યો^{૧૯} દદત્^{૨૦} વાસ્તારેમ.^{૨૧}

* જુઓ મારી યસ્ત બા માએની, ૨૧ મી યસ્ત, સદા ૩૮૬-૩૯૩.

† અહુનવરનેમાટે ઇજશ્નેના ૧૯ માં હામાં એવું જણાવેલું છે કે, દાદાર હોર-મજદે આસમાન તથા દુનિયા પેદા કરી, તેની આગમચ તે બનાવ્યા હતા. વળી એ મજકુર હામાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, અહુનવરને બરાબર સમજીને તથા બીજું કાંઈ વચમાં બોલ્યા વગર તથા કોઈબી ૫૬ મુખી દીધા વગર, ગાયનની ઢપમાં જે શપ્ત લાણે, તેને ૧૦૦ ગાથા ગાઈને ભણ્યાના જેટલું સવાળ લાગે. અવસ્તાની એ ઘણીજ કદીમ તથા ક્ષત્રિમ બંદગીને ગાવાને અથવા ગાયનની રીતે ભણવાને ફરમાવેલું

જે પ્રમાણે^૧ *પાદશાહ^૨ પોતાની મરજી પ્રમાણે ચાલનાર^૩ (છે), તે પ્રમાણે^૪ દસ્તુરને^૫ દસ્તુર^૬ અરોઇ^૭ ઇલાહિને^૮ લીધે^૯ (પોતાનાં કાંમમાં) (આપએખતાર) (છે). બંદમનની^{૧૦} બક્ષેશ^{૧૧} આએ દુનિયાનાં^{૧૨} હોરમજદને માટેનાં^{૧૩} કાંમો કરનારાઓની^{૧૪} (છે); જે શખ્સ^{૧૫} ગરીબ-લાચારોને માટે^{૧૬} પાસબાની^{૧૭} જીરનાર^{૧૮} (અથવા પોષણ કરનાર^{૧૯}) ઇથાએછે,^{૨૦} (તે ગોયા) હોરમજદને માટે^{૨૧} (તમામ ખલકતની) પાદશાહી^{૨૨} (કબૂલ રાખેછે).

ખોલાસો:—(મુલુકોની ઉપર સરદારી ભોગવનાર પાદશાહ તથા દીનનો વડો પેશવા એ એહુ, એકસરખા દરજ્જાના તથા માનને લાએકના છે. જે લોકો આએ દુનિયામાં દાદાર હોરમજદને ખુરનુદ કરવાનાં કાંમો કરેછે,^{*} તેઓ ગુજરવા બાદ એહેસ્તની બક્ષેશ પામેછે. જે શખ્સ આબરવાળા ગરીબ-લાચારોની દયા ખાઈને તેઓની પરવરશી કરેછે, તે ગોયા દાદાર હોરમજદને તમામ ખલકતના સાહેબ તરીકે ગણેછે).

છે એને માટે જે ક્રિયાપદ આવેછે તે “ભાવચ” (સરફત શ્રાવચ) ધ્યાને “ગાહું” કરીને આવેછે. એ બંદગી કવિતા રૂપી ત્રણ લીટીની બનેલી છે પેહેલી લીટી ‘હયા’ આગળ પુરી થાયેછે, બીજી લીટી ‘ગજદાઇ’ આગળ અને ત્રીજી લીટી ‘વાસ્તારેમ’ આગળ પુરી થાયેછે. વળી એ આખી અહુનવરમાં જે ૨૧ ખોલો આવેલા છે તે ઉપરથી, આપણા પાક અવસ્થામાં લખાએલાં ૨૧ નુસ્કોનાં નામ પડેલાં છે, જેના ધણી મહેટો ભાગ તારાજ થઇ ગયો. વળી એ નુસ્કોમાં શું શું બાબદો આવેલી હતી, તે બાબેનું લખાણ આપણને પેહેલવી તથા ફારસી કેતાબો ઉપરથી મળી આવેછે. ‘દીનકરદ’ નામની પેહેલવી કેતાબના ૮ મા તથા ૯ મા ભાગમાં એ નુસ્કો વિશે લંબાણથી એહવાલ આપેલો છે. દીનને લગતી તમામ બાબદો ઉપરાંત, એ મજકુર ૨૧ નુસ્કોમાં ફીલસુફી, તખાલ્લુક, નીતિ, ન્યાયતિથશાસ્ત્ર તથા બધી જાતની વિદ્યા હુનરોને લગતી બાબદો આવેલી હતી. એ કવિતારૂપી બંદગી (અહુનવર)ની યુખી બાબે નુઓ આએ ચોપડીમાં સરોશ હાદોખ્તા પેહેલા કરદાની માએની. વધારે ખોલાસામાટે નુઓ સરોશ બાજમાં “અહુનેમ્ વધરીમ્ તનૂમ્ પાઇતિ” ની માએની નીચે આપેલો ખોલાસો.

* અસલ અર્થ “દુનિયાને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર.”

† અસલ અર્થ “દીનને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર.”

‡ અરોઇ ઇલાહિની મતલબ અરોઇ તથા તેની સાથના બીજા સદ્ગુણો.

§ ‘વાસ્તાર’ ને મલતો લાટીન તથા અંગ્રેજી Pastor ખેલ મળેછે.

|| અસલ અર્થ ‘પોતાને મુકરર કરે-ઠેરવે.’ અહુનવરની છેલી લીટી ઇજરનેના પક મા હાના ૯ મા ફકરાની છેલી લીટીને કાંધક મળતી આવેછે.

નીરંગ આબેજર લેવાની.

શેકસ્તેહ^૧ શેકસ્તેહ^૨ શેતાંન,^૩ અહેરેમન^૪ ગજસ્તેહ^૫
કારો કેરદાર,^૬ ન રસદ^૭ ગજસ્તેહ^૮ કારો કેરદાર,^૯ સીઆ-
સો^{૧૦} અમશાસ્પંદ^{૧૧} દાદાર અહુરમજદ^{૧૨} પીરોજગર^{૧૩} પાક^{૧૪}
અપઓને અપેમ વોહુ ૧ (ત્રણ વાર લાણે.)

- (એ નીરંગ ત્રણ વાર લાણીને સરોશ બાજ લાણે, અને તેની પાંચ અહુનવર લાણતાં આબેજર દરેક અહુનવરે જમના હાથને, ડાબા હાથને, મોહોડાંને, જમના પગને તથા ડાબા પગને ચોપડે. પછી સરોશ બાજ પુરી કરીને પાદીઆબ કુશ્તી કરે.)

શેતાંન^૩ શિકસ્ત પાંમેલો^૧ (તથા) તુટેલો^૨ (થાઓ)! હારેમન^૪ (પોતે)
(તથા તેનાં) કામ અને ફેલ^૬ લેઆનત ભરેલાં^૫ (છે); (તે) લેઆનત
ભરેલાં^૮ કામ અને ફેલ^૭ (મને) નહી પોહાંચે.^૯ ૩૩^{૧૦} અમશાસ્પંદ^{૧૧} (તથા)
દાદાર હોરમજદ^{૧૨} ફતેહમંદ^{૧૩} (અને) પાક^{૧૪} (છે).

ખેલાસો:—(આએ નીરંગ ઘણાજ પાછલા વખતમાં જોડાએલી
દીસેછે, કારણકે એની એબારત ફારસી છે. વળી આએ ઠંકાણે અમશાસ્પંદોની
સંખ્યા ૩૩ ગણી છે તે અજબ જેવું છે. કદાચ એ નીરંગ લખનારની
મતલબ ૩૩ અમશાસ્પંદ તે ૩૩ ફરેશ્તા હોએ. આપણી દીનની કદીમ
કેતાબો પ્રમાણે તો અમશાસ્પંદ છ છે, અને દાદાર હોરમજદને સાથે ગણતાં
સાત થાએછે. દીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામસેતાએશનેમાં બોલી રીતે
જણાવેછે કે, દાદાર હોરમજદે છ અમશાસ્પંદો પેદા કીધા. હોરમજદ
યશ્તમાં આવેલા “નિપાયોષ્ણ મધીમ” નામના કરદામાં દાદાર હોરમજદ
પેગમબર જરતોશ્તને કેહેછે કે, અહમનથી અમરદાદ સુધીના છ અમશાસ્પંદો
મેં પેદા કીધા. હોરમજદ યશ્તના તથા અરદીએહેશ્ત યશ્તના શરૂઆતના
ભાગમાં અમશાસ્પંદો વિશે બોલતાં “હમો અમશાસ્પંદો” એ પ્રમાણે દાદાર
હોરમજદ પોતે કેહેછે. નાહલી હમન યશ્તના ૧૨ મા ફકરામાં “સાત
અમશાસ્પંદો” એ પ્રમાણે લખાણ આવેલું છે.)

કેમના મજદા.*

કેમ^૧ ના^૨ મજદા^૩ મવધતે^૪ પાયૂમ^૫ દદાત,^૬
 હિત^૭ મા^૮ દ્રેગવાઓ^૯ દીદરેષતા^{૧૦} અએનંધહે^{૧૧}
 અન્ધેમ^{૧૨} શ્વહાત^{૧૩} આશસયા^{૧૪} મનંધહસયા,^{૧૫}
 યયાઓ^{૧૬} બ્યઓથનાધશ^{૧૭} અધેમ^{૧૮} શ્વઓરતા^{૧૯} અહુરા,^{૨૦}
 તાંમ^{૨૧} મોધ^{૨૨} દાંસ્તવાંમ^{૨૩} દએનયાધ^{૨૪} કાવઓઆ,^{૨૫}
 કે^{૨૬} વેરેશ્વેમ^{૨૭} જા^{૨૮} શ્વા^{૨૯} પોધ^{૩૦} સેનગહા^{૩૧} પોધ^{૩૨} હેન્તી,^{૩૩}
 ચિથા^{૩૪} મોધ^{૩૫} દાંમ^{૩૬} અહુબિશ^{૩૭} રતૂમ^{૩૮} ચીજદી,^{૩૯}
 અત્^{૪૦} હોધ^{૪૧} વોહૂ^{૪૨} સેરઓષા^{૪૩} જન્તૂ^{૪૪} મનંધહા,^{૪૫}
 મજદા^{૪૬} અહાધ^{૪૭} યહાધ^{૪૮} વધી^{૪૯} કહાધચીત્.^{૫૦}

બ્યારે^૧ કોઈ દુષ્ટ માણસ^૨ કીનો લેવાને^૩ (અથવા દુઃખ દેવાને^૪)
 મારી ઉપર^૫ ડોળા કકડાવે^૬ (ત્યારે), અએ †હોરમજદ!^૭ મને તથા મારા
 લાગતાઓનેમાટે^૮ કીયો^૯ શપ્સ^{૧૦} બચાવ^{૧૧} આપશે? આતશનો^{૧૨} તથા
 મનનો^{૧૩} (ઈઆને ઘરબારને લગતાં સુખનો તથા મનની શાન્તિનો) (બચાવ)
 તું^{૧૪} સિવાએ^{૧૫} (બીજો કોણ આપશે)? જો એહુના^{૧૬} †કાંમોથી,^{૧૭} અએ
 હોરમજદ!^{૧૮} રાસ્તી^{૧૯} વધેછે.^{૨૦} દીનનેમાટે^{૨૧} તે^{૨૨} જ્ઞાન^{૨૩} (અએ હોરમજદ!)
 મને^{૨૪} તું જાહેર કર.^{૨૫}

* આખી 'કેમ ના મજદા' ની ખંદગી ચાર જુદે જુદે ઠેકાણેના અવસ્થા
 લઇને બનાવેલી છે. તે આએ રીતે:—૧-શરઆતથી તે કાવઓઆ સુધીનો ભાગ
 'કાંમ નેમેઈ જામ' નામના ઇજરનેના ૪૫ મા હાના ૭ મા ફકરામાંથી લીધો
 છે. ૨-'કે વેરેશ્વેમ જા શ્વા' થી તે 'વધી કહાધચીત્' સુધીનો ભાગ 'તત્
 શ્વા પેરેસા' નામના ઇજરનેના ૪૪ મા હાના ૧૬ મા ફકરામાંથી લીધો છે.
 ૩-'પાત નો િબધ્યન્તત્'થી તે 'અસ્તવધતીશ અધહે' સુધીનો ભાગ વંદીદાદની
 ૮ મી પરગરદના ૨૧ મા ફકરામાંથી લીધો છે. ૪-'નેમસસયા યા આર્મઈતિશ
 ઇજાયા' એ યોલો 'અત્ મા યવા' નામના ઇજરનેના ૪૯ મા હાના ૧૦ મા
 ફકરામાંથી લીધો છે.

† હોરમજદનેમાટે સાધારણ રીતે અવસ્થામાં 'અહુરમજદ' આવેછે, પણ
 કેટલેક ઠેકાણે, સુખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટે ફક્ત 'અહુર' અથવા
 'મજદ' બી આવેછે.

‡ ઇઆને ઘરબારને લગતાં સુખ તથા મનનાં આંતરપણનાં કામોથી.
 § એટલે ધં સિવાએ બીજો કોઈ પાસબાની કરનાર નથી એ વિચાર.

તારા^{૨૬} (અવસ્તાના) કલામ^{૩૧} કે જે^{૩૨} (લણુયાથી આક્રતની વખતે) પાસબાની કરનારા^{૩૦} છે^{૩૩} (તે) કલામ (ની અરક્ષત) થી^{૩૪} ક્રીયો શખસ^{૨૬} દુશ્મનને^{૨૭} મારનાર^{૨૮} (છે) ? એહુ *હંદગીનેમાટે^{૩૦} (ઓ હોરમજદ !) (તું) મને^{૩૫} જાહેર રીતે^{૩૬} એક ડાહ્યો^{૩૭} †સરદાર^{૩૮} દેખાડ. ^{૩૯} જે^{૪૦} કોઈને^{૪૦} તું ‡આહેછે^{૪૧} તેનેમાટે, ^{૪૨} અએ હોરમજદ ! ^{૪૩} લલાં^{૪૪} મન સાથે^{૪૫} (અથવા અહમનની મારફતે) સરોશ^{૪૬} (ઈજદ) જાએ. ^{૪૭}

ખોલાસો:— (ઓ હોરમજદ ! જ્યારે ખરાબ માણસો મને તથા મારા લાગતાં વળગતાંઓને દુઃખ દેવાનેમાટે આવે, ત્યારે તેમાંથી હમારું રક્ષણ કરનાર કોણ છે ? હમારાં ઘરખારને લગતાં મુખતો તથા મનને શાન્તિ આપનાર, ઓ હોરમજદ ! તું સિવાએ બીજો કોઈનથી. તન તથા મન સારી હાલતમાં હોવાથી અશોઈનો વધારો થાએછે. તું સિવાએ બીજો કોઈબી પાસબાની આપી શકતો નથી—એ વિચાર, ઓ હોરમજદ ! તું મારાં મનમાં દાખલ કર, કે તેથી કરીને કોઈબી કાંમ કરવામાં મને હિમ્મત આવે.)

પાત'નો^૧ લિખ્યન્તત^૨ પધરિ,^૩ મજદાઓસય^૪ આરમ-
ધતિશય^૫ રુપેન્તસય,^૬ નસે^૭ દએવી દુક્ષ,^૮ નસે^૯ દએવો-
ચિથ્રે,^{૧૦} નસે^{૧૧} દએવો-ક્રકરૂરતે,^{૧૨} નસે^{૧૩} દએવો-ક્રદાધતે,^{૧૪}
અપ^{૧૫} દુક્ષ^{૧૬} નસે,^{૧૭} અપ^{૧૮} દુક્ષ^{૧૯} દાર,^{૨૦} અપ^{૨૧} દુક્ષ^{૨૨}
વીનસે,^{૨૩} અપાખેથ્રે^{૨૪} અપ-નરુથેહ,^{૨૫} મા^{૨૬} મેરેનયધનીશ^{૨૭}
ગએથાઓ^{૨૮} અસ્તવધતીશ^{૨૯} અપહે,^{૩૦} નેમસ્યા^{૩૧} યા^{૩૨} આરમ-
ધતિશ^{૩૩} ઇમ્મયા,^{૩૪} અપેમ વોહુ. ૧

અએ હોરમજદ^૫ તથા સપંદારમદ !^૬ અદેખા^૭ થી^૮ હમુને^૯ તમો ખંચાવો. ^{૧૦} અએ દેવી દરૂજ !^{૧૧} (હઈથી) તું દરૂ થા,^{૧૨} અએ દેવની તોખમના !^{૧૩} (હઈથી) તું દરૂ થા,^{૧૪} અએ દેવની વાવેલી^{૧૫} (ખરાબી) ! (હઈથી) તું દરૂ થા,^{૧૬} અએ દેવની રસમ ઉપર ચાલનારી^{૧૭} (કાઈબી ચીજ) ! (હઈથી) તું દરૂ થા,^{૧૮} અએ દરૂજ !^{૧૯} (હઈથી) (તું) દૂર^{૨૦} દરૂ થા,^{૨૧} અએ દરૂજ !^{૨૨} (હઈથી) (તું) દૂર^{૨૩} દોડી જા,^{૨૪} અએ દરૂજ !^{૨૫} (હાંથી) (તું) દૂર^{૨૬} વધારે દરૂ થા^{૨૭} (અથવા નાશ પામેલો થા), (તથા) ઉત્તર તરફ^{૨૮} તું

* ઈઆને આવે તથા બીજી હંદગીમા મને ફાએદો મળે તેને માટે.

† ઈઆને નેક્રીતો માર્ગ દેખાડનાર; ધર્મનાં કરમાનો સમજવનાર.

‡ ઈઆને જેની ઉપર તું મેહેરબાન છે.

દે દે થઈ જા, ^{૨૧} (કે તેથી કરીને) અશોઈના ^{૩૧} હાડમંદ ^{૩૦} સુલુકો ^{૨૬} માર ખાવાને લાએક ^{૨૮} નહીં ^{૨૭} (થાએ). લલા વિચાર ^{૩૪} તથા આખાઈને ^{૩૫} નમાજ ^{૩૨} (હોએ) !

અહુરમઝદ ખોદાએ.*

અહુરમઝદ ^૧ ખોદાએ, ^૨ અહેરેમન ^૩ અવાદશાંન ^૪ દૂર અવાજ-
દાશતાર; ^૫ જદ ^૬ શેકસ્તેલુ ^૭ આદ; ^૮ અહેરેમન, ^૯ દેવાંન ^{૧૦} દરજાન, ^{૧૧}
જદુઆન, ^{૧૨} દરવંદાન ^{૧૩} કીકાંન, ^{૧૪} કરકાંન, ^{૧૫} સાસ્તારાંન, ^{૧૬}
ગુનેહગારાંન, ^{૧૭} આશમોગાંન ^{૧૮} દરવંદાન ^{૧૯} દુશમનાં, ^{૨૦} ક્રીઆંન ^{૨૧}
જદ ^{૨૨} શેકસ્તેલુ ^{૨૩} આદ. ^{૨૪} દુશ-પાદશાહાન ^{૨૫} અવાદશાંન ^{૨૬} આદ; ^{૨૭}
દુશમનાં ^{૨૮} સતેલુ ^{૨૯} આદ; ^{૩૦} દુશમનાં ^{૩૧} અવાદશાંન ^{૩૨} આદ. ^{૩૩}
અહુરમઝદ ખોદાએ, ^{૩૪} અજર હુમા ગુનાલુ ^{૩૫} પતેત પરોમાનુમ, ^{૩૬}
અજર ^{૩૭} હરવરતીન ^{૩૮} દુશમત ^{૩૯} દુજૂખત ^{૪૦} દુજવરશત, ^{૪૧} મેમ ^{૪૨} પ
ગેતી ^{૪૩} મનીદ; ^{૪૪} ઉદમ ગોફત ^{૪૫} ઉદમ કરદ, ^{૪૬} ઉદમ જસ્ત, ^{૪૭}
ઉદમ યૂન ખૂદ એસ્તેદ, ^{૪૮} અજર આંન ગુનાલુ ^{૪૯} મનશની ^{૫૦}
ગવશની ^{૫૧} કુનશની, ^{૫૨} તની ^{૫૩} રવાની ^{૫૪}, ગેતી ^{૫૫} મીનાઆની, ^{૫૬}
ઓખે ^{૫૭} અવાજશ †પરોમાન, ^{૫૮} પ સે ગવશની ^{૫૯} પ પતેત હોમ. ^{૬૦}
દનઓથ ^{૬૧} અહુરહે મજદાઓ; ^{૬૨} તરોધદીતે ^{૬૩} અંધરહે મધ-ચેઉશ, ^{૬૪}
હુધથ્યાવરશતમ ^{૬૫} હાત ^{૬૬} વરના ^{૬૭} ફેરષાતેમેમ; ^{૬૮} સ્તઓમિ ^{૬૯}
અપેમ, ^{૭૦} અપેમ વોહુ ૧, યથા અહુ વધસ્યો ૨, અપેમ વોહુ. ૧

દાદાર હોરમઝદ ^૧ (તમામ ખલકતનો) સાહેબ ^૨ (છે). (તથા) બદ
અને નૂનાપેકાર ^૩ હારેમનને ^૪ દૂર અને પાછો હકાવનાર ^૫ (છે); (તે હારેમન)
મારેલો ^૬ (અને) તુટેલો ^૭ હોએ ^૮ હારેમન, ^૯ દેવો, ^{૧૦} દરજો ^{૧૧} જદુગરો, ^{૧૨}

* એ બધી શરૂઆતથી તે “ પ સે ગવશની પ પતેત હોમ ” સુધી પાજંદ
બાધામાં છે; બાકીનો છેડેનો ભાગ અવસ્તામાં છે.

† કાંઈ બાબદનો ધિક્કાર બતલાવતી વખતે, અથવા કાંઈ અનીતિબરેલાં
કાંમતી ખોદા દૂર રાખે એવી મતલબના વિચાર બહાર કરતી વખતે, અથવા કાંઈ
નાબાએક તથા નરસ કાંમ યઈ ગયું હોએ તેનેમટિ તોખાહ કરતી વખતે, આપણા
કેટલાએક જરતોસ્ત્રીઓમાં “ અવાજશ પરોમાન ” બોલવાનો ચાલ છે. એનો અર્થ
‘ હું તોખાહ કરી પાછો ફરેલું. હું પરોમાન યઈને દૂર રેહુંલું ’ થાએ છે. એ બોલો
પાજંદ બાધાના છે.

‡ “ આવાદશાંન ”નો અર્થ “ ખરાબ પાદશાહ ” બી યઈ શકે.

દરવંદો,^{૧૩} *ક્રીકો,^{૧૪} *કરપો,^{૧૫} જુલમગારો,^{૧૬} ગુનેહગારો,^{૧૭} †આશમોગો,^{૧૮} દરવંદો,^{૧૯} દુશ્મનો,^{૨૦} પરીઓ,^{૨૧}—(એ બધા) મારેલા^{૨૨} (અને) તુટેલા^{૨૩} હોને !^{૨૪} ખરાબ પાદશાહો^{૨૫} દૂર તથા નાખુદ^{૨૬} હોને !^{૨૭} દુશ્મનો^{૨૮} આજેજ થએલા^{૨૯} હોને !^{૩૦} દુશ્મનો^{૩૧} દૂર અને નાખુદ^{૩૨} હોને !^{૩૩} ઓ દાદાર હોરમઝદ સાહેબ !^{૩૪} તમામ ગુનાહોથી^{૩૫} પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું,^{૩૬} તમામ^{૩૭} ખરાબ વિચારો^{૩૮} જે (આએ) દુનિયામાં^{૩૯} હું^{૪૦} મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,^{૪૧} ખરાબ સખુનો^{૪૨} જે હું બોલ્યો હોઉં,^{૪૩} ખરાબ કાંમો^{૪૪} જે મેં કીધાં હોએ,^{૪૫} (તથા) જે મારીથી ઉત્પન્ન થયાં હોએ,^{૪૬} (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારીથી થઈ હોએ,^{૪૭} તે (તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહ) (જે) વિચારને લગતાં,^{૪૮} સખુનને લગતાં,^{૪૯} કાંમને લગતાં,^{૫૦} (મારાં પોતાનાં) તનને લગતાં,^{૫૧} (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતાં,^{૫૨} આએ દુનિયાને લગતાં,^{૫૩} પેહી દુનિયાને લગતાં,^{૫૪}—એ બધી જાતના ગુનાહોથી,^{૫૫} ઓ હોરમઝદ !^{૫૬} હું પશેમાન થઈને દૂર રેહું છું,^{૫૭} (અને) ત્રણ સખુનોથી^{૫૮} (ઈચ્છાને મનશની, ગવશની, તથા કુનશનીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^{૫૯}

દાદાર હોરમઝદની^{૬૦} ખુશતુદી^{૬૧} (થાઓ) ! †હારેમનનો^{૬૨} તિરસ્કાર^{૬૩} (થાઓ) ! રાસ્તીનાં કાંમ કરનારાઓની^{૬૪} જે^{૬૫} ખાહેશ^{૬૬} (છે તે બીજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી^{૬૭} (છે). રાસ્તીને^{૬૮} હું વખાણું છું.^{૬૯}

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમઝદ તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેની ઉપર હકુમત કરનાર છે; તેની યરોબરીઓ કોઈ નથી. હારેમન તથા તેના તમામ દેવો, દરૂએ, જાદુગરો, જુલમગારો ઇત્યાદિ તુટેલા, મારેલા અને શિકસ્ત પામેલા હોને. ઓ પાક પરવરદેગાર ! જે જે ગુનાહો મારીથી થયા હોએ, જે પાપી વિચારો હું મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં, તથા જે અદ

* ક્રીક ઈચ્છાને બેતી આંખે આંધલા રહેનારા; કરપ ઈચ્છાને સાંભળતે કાંને બેહેશ રહેનારા, એની મતલબ એ કે પાક જરતોશ્તી દીતનાં દુશ્માનેની ઉપર ધ્યાન નહીં આપનારા તથા તે કબૂલ નહીં કરનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં વપરાતા ખોલો. ' કચોયાંમ કરકનાંમય ' આવેછે; જુએ હોરમઝદ યશતનો ૧૦ મો ફકરો.

† આશમેગ ઈચ્છાને રાસ્તીનો નાશ કરનારા તથા જુહું સમજવનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં ' અષેમચોધ ' આવેછે; જુએ અરદીબેહેશત યશતનો ૭ મો ફકરો.

‡ આએ ટેકાણે હોરમઝદની મુકાબલ હારેમનને મુકેલો છે; એ વિચાર અવસ્તાના પાછલા વખતનો સમજવો. અવસ્તાના છેક કદીમ વખતમાં ઈચ્છાને જે વખતે ગાથા લખાયા તે વખતમાં, હોરમઝદને તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેનો અંત લાવનાર ગણેલો છે. તેનો હરીફ કોઈ નથી, પણ તેની સરદારી ફેઠલ સપેનામીનો અને અંચેમીનો આએ દુનિયાને લગતું કેટલુંક કાંમ કરે છે.

સપુનો હું બોલ્યો હોઉં, તથા જે દુષ્ટ કાંમો મેં કીધાં હોએ, અથવા મારીથી અનબલપણેથી થઈ ગયાં હોએ-એ બધી જાતના ગુનાહોનેમાટે હું મારાં ખરાં અંતઃકરણથી પતેત કરીને પશેમાન થાઉંછું.)

જસ મે અવંધહે મજદ.

*જસ^૧ મે^૨ અવંધહે^૩ મજદ,^૪ મજદયસ્નો^૫ અહી,^૬ મજદ-
યસ્નો^૭ કરથુશલિશ^૮ કવરાને^૯ આસ્તૂતસ્યા^{૧૦} કવરેતસ્યા.^{૧૧}
આસ્તુયે^{૧૨} હુમતેમ^{૧૩} મનો,^{૧૪} આસ્તુયે^{૧૫} હુખ્તેમ^{૧૬} વચો,^{૧૭}
આસ્તુયે^{૧૮} હુવરેતેમ^{૧૯} બ્યઓથનેમ.^{૨૦} આસ્તુયે^{૨૧} દએનાંમ^{૨૨}
વંધઉહીમ^{૨૩} માજદયસ્નીમ^{૨૪} કસ્પાયઓખેધ્રાંમ,^{૨૫} નિધા-
સ્નધથિષેમ,^{૨૬} ખએત્વદ્યાંમ,^{૨૭} અષઓનીમ,^{૨૮} યા^{૨૯} હાધતિ-
નાંમયા^{૩૦} બૂબ્યેદ્ધન્તિનાંમયા^{૩૧} મજિશ્તાયા,^{૩૨} વહિશ્તાયા,^{૩૩}
સએશ્તાયા,^{૩૪} યા^{૩૫} આહૂધશિ^{૩૬} કરથુશલિશ.^{૩૭} અહુરાધ
મજદાધ^{૩૮} વીસ્પા^{૩૯} વોહુ^{૪૦} ચિનહી.^{૪૧} અએપા^{૪૨} અસ્તી^{૪૩}
દએનયાઓ^{૪૪} માજદયસ્નોધશ^{૪૫} *આસ્તૂધતિશ.^{૪૬} અષેમ વોહુ ૧

ઓ દાદાર હોરમજદ !^૧ (તું) મારી^૨ મદદનેમાટે^૩ પોહોય.^૪ (હું)
માજદયસ્ની^૫ છેઉં,^૬ માજદયસ્ની^૭ જરતોશ્તી તરીકે,^૮ (માજદયસ્ની દીનની)
વખાણુ કરનારો^૯ તથા (તેની ઉપર) એકીન લાવનાર તરીકે^{૧૦} (શવાને)
હું પસંદ કરેછું,^{૧૧} નેક વિચારેલા^{૧૨} વિચારને^{૧૩} હું વખાણુંછું,^{૧૪} નેક બોલેલા^{૧૫}
સપુનને^{૧૬} હું વખાણુંછું^{૧૭} (તથા) નેક કીધેલા^{૧૮} કાંમને^{૧૯} હું વખાણુંછું.^{૨૦}
બહી^{૨૧} માજદયસ્ની^{૨૨} દીન^{૨૩} (જે) જઘડો મટાડનારી,^{૨૪} હથિયાર છોડવનારી^{૨૫}
પોતાવતપણું આપનારી^{૨૬} (તથા) રાસ્ત^{૨૭} (તેને) હું વખાણુંછું.^{૨૮}
હાલમાં જેટલી (દીનો) મોબુદ છે,^{૨૯} તથા જેટલી હવે પછી થશે, તેઓમાં^{૩૦}
સઉથી મહોરી,^{૩૧} સઉથી સરસ^{૩૨} તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ^{૩૩} જે^{૩૪} (દીન) તે^{૩૫}
હોરમજદી^{૩૬} જરતોશ્તી^{૩૭} છે. તમામ^{૩૮} નેઆમત^{૩૯} હોરમજદની તરફથી^{૪૦}

* “જસ મે અવંધહે મજદ” એ બોલો સિવાએ, એ આપો ફકરો ઈજરનેના
૧૨ મા હામાંથી લીધેછે, એ ૧૨ મા હા જરતોશ્તી દીનનો કલમે છે. બુઓ આએ
ચેપણમાં આપેલો “દીનનો કલમે (અવસ્તામાં)” “જસ મે અવંધહે મજદ”-
એ બોલો હોરમજદ યસ્તના ૨૭ મા ફકરામાં આવેછે.

(છે એમ) હું કબ્લ કરુંછું.^{૧૧} આએ^{૧૨} (ઇઆને ઉપર જણાવી તે) મા-જદયસ્ની^{૧૪} દીનની^{૧૪} વખાણુ^{૧૫} છે.^{૧૬}

ખોદાસો:—(ઉપલા ફકરા ઉપરથી માજદયસ્ની દીનની કેટલીએક ખુબીઓ માલુમ પડેછે. એ ઉપરાંત એ પાક દીનની બીજી ઘણીએક સિફતો, આપણને વંદીદાદ, ઇજરને તથા વીરુપરદમાંથી બી મળી આવે છે. વંદીદાદની પાંચમી પરગરદના ૨૨-૨૪ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, જે મિસાલે વોઉર-કપ નામનો દરિયો બીજા બધા દરિયા કરતાં વધારે મ્હોટો છે, તથા જે પ્રમાણે એક મ્હોટું ઝાડ બીજાં નાઢલાં ઝાડોને પોતાના છાયામાં ઢાંકી નાખેછે, તથા જે પ્રમાણે આસ્માન તમામ જમીનને આસપાસ ઘેરી લેછે, તે પ્રમાણે જરતોશ્તી દીન પોતાની મ્હોટાઈ, ખુબી તથા શોભાની બાબદોમાં, બીજા તમામ દીનોને ઢાંકી નાખેછે. જુઓ ઇજરનેના ૪૪ મા હાનો ૧૦ મો ફકરો.)

બાળ જમવાની.*

બ નામે યજદે,^૧ બક્ષાયંદેહુ^૨ બક્ષાયેશગરે^૩ મેહુરખાન^૪ અહુરમજદ^૫ ખોદાએ^૬ ઇયા^૭ આત્ યજમઇદે^૮ અહુરેમ મજદાંમ,^૯ ચે^{૧૦} ગાંમચા^{૧૧} અષેમચા^{૧૨} દાત,^{૧૩} અપસચા^{૧૪} દાત^{૧૫} ઉર્વરાઓસચા^{૧૬} વંધઉહીરા,^{૧૭} રઓચાઓસચા^{૧૮} દાત^{૧૯} બૂમીમચા,^{૨૦} વીરપાચા^{૨૧} વોહુ.^{૨૨} અષેમ વોહુ ૩

 (એટલું પઠી બાનું જમીને તથા નેઆમતના શુકરાના ગુબરી, હાથ મોહોડું સાફ કરી રેહા પછી, નીચે મુજબ બાળ મુકવી.)

અષેમ વોહુ ૪, યથા અહુ વધચો ૨, અષેમ વોહુ ૧; અઢાઇ રઓશચ; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરફેહુમોજદ.

ખોદાતાલાના નામ (ની મદદ)થી^૧ (હું આએ બાણુવાનું શરૂ કરુંછું), (જે) સાહેબ^૨ નેઆમતનો બખશનાર,^૩ ગુનાહ માફ કરનાર,^૪ ખ્યાર રાખનાર^૫ હોરમજદ^૬ (છે). (દાદાર) હોરમજદ^૭ જેણે^૮ બનવર^૯ તથા

* એ બાળનો શરૂઆતથી તે ' અહુરમજદ ખોદાએ ' સુધીનો બાળ પાજંદ બાપામાં છે, અને ' ઇયા આત્ યજમઇદે 'થી તે ' વીરપાચા વોહુ ' સુધીનો બાળ ઇજરનેના ૩૭ મા હાના પેઢેલા ફકરામાંથી લીધો છે.

બાજ પીશાળ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની બા માએની. ૧૧

અનાજ^{૧૦} પેદા કીધો,^{૧૧} તથા (જેણે) પાણી^{૧૫} અને સારાં^{૧૮} ઓરવરો^{૧૯} પેદા કીધાં,^{૧૧} તથા (જેણે) (આત્માનની) રોશણીઓ^{૧૬} અને જમીન,^{૧૧} તથા (એ ઉપરાંત) (બીજી) તમામ^{૨૨} નેઆમતો^{૨૩} પેદા કીધી^{૧૦} (તે સાહેબને) એ પ્રમાણે^૭ આએ જગેએ^૮ હમો યાદ કરીએ છીએ.^૯

બાજ પીશાળ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની.

❧ (પીશાળ તથા હાજતની જગોથી ત્રણ કદમ દૂર ઉભા રહેીને નીચે જણાવેલો વાક્ય પઢે.)

†ગુનેહ^૧ શેકસ્તેહ^૨ સદ્ હજાર બાર.^૩ યથા અહ્ વધસ્થો ૧
સો હજાર (ધ્યાને એક લાખ) મરતમે^૩ ગુનાહ^૪ તુટેલો^૨ (થાઓ)।

❧ (પીશાળ તથા હાજત કરી, સાફ કરી તથા નાડું બાંધી ત્રણ કદમ પાછા ચાલીને નીચે પ્રમાણે બાજ મુકે.)

અષેમ વોહ્ ૩ ❧ †હુમતનાંમ^૧ હુખતનાંમ^૨
હુવરતનાંમ,^૩ યદ્યા^૪ અન્યદ્યા,^૫ વેરેજયમનાંમયા^૬ વાવે-
રેજનનાંમયા,^૭ મહી^૮ અમ્મખી-જરેતારો^૯ નએનએસ્તારો,^{૧૦}
યથના^{૧૧} વોહુનાંમ^{૧૨} મહી.^{૧૩} (❧ ૨ વાર પઢે).

જેમ^{૧૧} (હમે) સારાં (માણસો)ની^{૧૨} (વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છીએ,^{૧૩} (તેમ હમે) આએ દુનિયાનેમાટે^{૧૪} તથા પેલી દુનિયાનેમાટે^{૧૫} નેક વિચાર,^{૧૬} નેક સખુન^{૧૭} (તથા) નેક કામ^{૧૮}

* “અષેમ”નો અસલ અર્થ ફારસી “આદ્”ને મલતો...“આટો, લોઠ” થાએછે. એવે અર્થે એ બોલ બંદીદાદની પાંચમી પરચરદમાં મુવેહું છોકરે જનનારી ઓરતની બાબદમાં આવેલો છે:—“અએમ્ અષેમ્ અન-આષેમ્” ઈઆને પાણી વગર શંધેલો જવનો આટો. વળી “અષ”નો અર્થ અરોઈ બી થાએછે.

† દારાળ હોરમજદીઆરવાળી ફારસી રવાએતમાં ‘ગુનેહ્ શેકસ્તેહ્ સદ્ હજાર બાર’-જે ફારસી બોલો છે તે બહુવાને લખ્યું નથી; પણ ફક્ત એક ‘અહ્ વધસ્થો’ બહુીને પીશાળ ઈઆ હાજતે જવાને કહેલું છે.

‡ હુમતનાંમનો આએ બાજ ઈફરનેયા ૩૫ મા હાના ૨ બ ફરશ્યા આવેછે.

૧૨ બાજ પીશાળ તથા હાજત જતી વખતે પદવાની બા માએની.

કરનારાઓની,^૧ (તથા નેક કાંમ) કરી ગએલાઓની^૨ વખાણ કરનારા^૩ (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા^૪ છિયે.^૫

❧*હુક્ષત્રોતેમાઈ^૧ બાલ^૨ ક્ષત્રેમ,^૩ અક્ષત^૪ હિત^૫ અધબી-દ્વદમહિયા,^૬ ચીમહિયા,^૭ હુવાનમહિયા^૮ હિત^૯ મજદાઈ^{૧૦} અહુરાઈ,^{૧૧} અપાધયા^{૧૨} વહિરતાઈ.^{૧૩} (❧ ૩ વાર પઢે) યથા અહુ વધસો ૪

પાદશાહી^૩ સર્વોત્તમ પાદશાહ (ધર્માને હોરમજદ)ને^૧ ખચીત^૨ (હોજો). હોરમજદ^{૧૦-૧૧} જે^૬ (પોતે) સહિથી સરસ^{૧૩} †અશોઈ (તે)ની તરફ^{૧૨} હમો મન લગાડીએ છિયે,^૧ (અથવા તેની સેવામાં રોકાઈએ છિયે^૬), તથા (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,^૭ તથા તેને હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.^૮

‡અહુનેમ વધરીમ^૧ યજમઘદ;^૨ અષેમ વહિરેતેમ^૩ સ્તએરેતેમ^૪ અમેષેમ રપેન્તેમ^૫ યજમઘદ,^૬ યેધહે^૭ હાતામ^૮ આઅત્^૯ યસ્ને^{૧૦} પધતી^{૧૧} વંધહો,^{૧૨} મજદાઓ અહુરો^{૧૩} વએથા^{૧૪} અપાત્^{૧૫} હયા,^{૧૬} યાઓધહાંમયા^{૧૭} તાંસયા^{૧૮} તાઓસયા^{૧૯} ‡યજમઘદ.^{૨૦} અષેમ વોહુ ૧

અહુનવરને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૨ અરદીએહેરત^૩ (જે) સહિથી સોહામણો^૪ અમશાસ્પદ^૫ (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,^૬ હસ્તી લોગવનારાઓ મધેથી^૭ જે કોઈ^૮ આરાધના કરવામાં^૯ વધારે બહો^{૧૦} (છે), (તેનો) બણનાર^{૧૧} અશોધને^{૧૨} લીધે^{૧૩} હોરમજદ^{૧૪} (પોતે છે),-તેઓમાંના^{૧૫} નર^{૧૬} તથા નારીઓને^{૧૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૮}

* હુક્ષત્રોતેમાઈને આખો ભાગ ઈજ્ઞનેના ૩૫ મા હાના ૫ મા ફકરામાં આવેછે.

† દાદાર હોરમજદનાં સિક્ષાતી નામે અનેક છે, તેમાંનું એક નામ “અશોઈ” છે. એવીજ મતલબનું લખાણ હોરમજદ યસ્તમાંથી મળી આવે છે, એ મજકુર યસ્તમાં દાદાર હોરમજદ આપણને પોતાનાં જુદાં જુદાં નામોથી ઓળખાણ આપે છે. એ નામે આસરે ૭૦ છે. વળી હાલમાં પાર્સ દેશમાં દાદાર હોરમજદનાં ૧૦૧ નામે આપણી પાસે મોજુદ છે, જે નામે ઈજ્ઞને કરવી વખતે યોજદાગ્રેનર મોખેદ યાદ કરેછે.

‡ એ આખો ફકરો ઈજ્ઞનેના ૧૮ મા તથા ૨૭ મા હાને છેડે આવેછે.

પાંચો ગેહ જુદી જુદી પઢવાની.*

(હાવન ગેહમાં.)

હાવનેએ અપઓને અપહે રથે, યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધ્રાધ્ય કસસ્તયએય. સાર્વલુએ વીસ્વાધ્ય અપઓને અપહે રથે, યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધ્રાધ્ય કસસ્તયએય.

(રપિથ્વન ગેહમાં.†)

રપિથ્વનાધ અપઓને અપહે રથે, યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધ્રાધ્ય કસસ્તયએય. ક્રાદત્-કૃષ્ણે જન્તુમાધ્ય અપઓને અપહે રથે, યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધ્રાધ્ય કસસ્તયએય.

(ઉજરન ગેહમાં.)

ઉજયેધરિનાધ અપઓને અપહે રથે, યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધ્રાધ્ય કસસ્તયએય. ક્રાદત્-વીરાધ દધ્યુમાધ્ય અપઓને અપહે રથે, યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધ્રાધ્ય કસસ્તયએય.

(અધનિચૂથેમ ગેહમાં.)

અધનિચૂથેમાધ અધનિગયાધ અપઓને અપહે રથે, યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધ્રાધ્ય કસસ્તયએય. ક્રાદત્-વીસ્વામ

* એના અર્થ બાબે જુઓ પાંચ ગેહની શરૂઆતનો ભાગ.

† જલ્લું જે આવાં મહિનાના હોરમજ્જ રોજથી તે વહિરતોઠરત ગાથા સુધી રપિથ્વન ગેહ બજાવામાં આવતી નથી, પણ તેને બદલે ખીજ હાવન હોએ છે. એ મુદતમાં બધાં બજાવરોની ખસ્તુમનમાં રપિથ્વન ગેહ બજાવતી નથી, પણ હાવન ગેહ બજાવામાં આવે છે. બાકીના સાત મહિના, ઈયાને કુરવરદીન મહિનાના હોરમજ્જ રોજથી તે મેહેર મહિનાના અનેરાં રોજ સુધી, પાંચ ગેહ બજાવામાં આવે છે. એમ કરવાનું કારણ એ કે, એ મજકુર પાંચ મહિના (અસલ ખરી મજૂરી પ્રમાણે) શિયાળાના હોવાથી, દિવસના વખતના કલાકો કનાજાના દિવસના વખતના કલાકો કરતાં ઓછા હોએ છે. વળી ખીલું એ જે, શિયાળાની ઝડપ હોવાથી, ખરોડનો વખત છતાં ગરમી ઘણી થોડી હોવાને ક્ષેપે ખી, ગરમીના વખતની ગેહ (રપિથ્વન) કહાડી નાખવામાં આવી. એ શિયાળાના દાહાડા ત્રિશે કારસી રવાયતોમાં અલંકાર રીતે જોવું લખે છે કે, તે દહાડાઓમાં ગરમી જમીનની નીચે દહાએલી હોએ છે.

હુબ્યાધતેએ જરથુશ્તોતેમાધ્ય અપઓને અપહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય ફનઓશ્રાધ્ય કસસ્તયએય.

(ઉશહેન ગેહમાં.)

ઉપહિનાધ અપઓને અપહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય ફનઓશ્રાધ્ય કસસ્તયએય. યેરેબ્યાધ ન્માન્યાધ્ય અપઓને અપહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય ફનઓશ્રાધ્ય કસસ્તયએય.

સરોશ બાળ.

ફનઓશ્રા^૧ અહુરહે મજદાઓ.^૨ અષેમ વોહૂ ૧

* પ નામે^૧ યજ્ઞદાંન^૨ અહુરમજદ^૩ ખોદાએ^૪ અવજ્ઞની^૫ ગોરજે^૬ ખોરેહુ^૭ અવજ્ઞયાદ.^૮ સરોશ^૯ અશો,^{૧૦} તગી,^{૧૧} તન-ફ્રમીન,^{૧૨} શેકફૂત જીન,^{૧૩} જીન અવજ્ઞર,^{૧૪} સાલારે દામાને અહુરમજદ^{૧૫} યેરસાદ.^{૧૬} અજ હમા યુનાહુ^{૧૭} પતેત પશેમા-નુમ,^{૧૮} અજ^{૧૯} હર્વસ્તીન^{૨૦} દુશમત^{૨૧} દુજુખત^{૨૨} દુજૂવરેત,^{૨૩} જેમ^{૨૪} પ ગેતી^{૨૫} મનીદ,^{૨૬} ડેમ ગોફૂત,^{૨૭} ડેમ કરેદ,^{૨૮} ડેમ જસ્ત,^{૨૯} ડેમ ધૂન ધૂદ એસ્તેદ,^{૩૦} અજ આંન યુનાહુ^{૩૧} મનશની^{૩૨} ગવરની^{૩૩} ફુનશની,^{૩૪} તની^{૩૫} રવાની^{૩૬} ગેતી^{૩૭} મીનોઆની,^{૩૮} ઓએ^{૩૯} અવાજ્ઞ પશેમાન^{૪૦} પ સે ગવરની^{૪૧} પ પતેત *હોમ.^{૪૨} યથા અહૂ વધસ્થો પ, અષેમ વોહૂ ૩

(દાદાર) હોરમજદની^૧ ખુશુદી^૨ (થાઓ) ! (દાદાર) હોરમજદ^૩ (જે) ખોદા^૪ (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ^૫ (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર^૬ (છે તે) નાં નામ (ની મદદ) થી^૭ (હું) આએ બધુવાનું શરૂ કરુંહું. (તે દાદાર હોરમજદનો) પ્રતાપ^૮ (તથા) ખોરેહુ^૯ જીઆદે થાઓ !^{૧૦} સરોશ^{૧૧} (ધર્મ) (જે) અશો,^{૧૨} બેરાવર,^{૧૩} માંથનાં તનવાળો^{૧૪} (ધ્યાને જેનું તનજ માંથવાની), (દેવો તથા ખરાબ માણસોને મારવાનેમાટે) એજમતી હધીયાર રાખનાર,^{૧૫} (તથા) ફેતેહમંદ હધિયાર રાખનાર,^{૧૬} (તથા) હોરમજદની

* “ પ નામે યજ્ઞદાંન ” થી તે “ પ પતેત હોમ ” સુધીનો બાજ પાસું બાજમાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક નીઆએય તથા ચરતમાં સમજવું.

પેદાએશનો સરદાર,^{૧૫} (તેં મારી મદદે) પોહોયો!^{૧૬} તમામ ગુનાહોથી^{૧૭}
પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંધું,^{૧૮} તમામ^{૧૯} ખરાબ વિચારો^{૨૦} (જે) આએ
દુનિયામાં^{૨૧} હું^{૨૨} મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,^{૨૩} ખરાબ સખુનો^{૨૪} (જે) હું
બોદ્યો હોઉં,^{૨૫} ખરાબ કાંમો^{૨૬} (જે) મેં કીધાં હોએ,^{૨૭} (તથા) જે મારાથી
ઉત્પન્ન થયાં હોએ,^{૨૮} (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારાથી
થઈ હોએ^{૨૯}—તે (તમામ ઉપર જણાવેલા) ગુનાહ^{૩૦} (જે) વિચારને લગતા^{૩૧}
સખુનને લગતા,^{૩૨} કાંમને લગતા,^{૩૩} (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,^{૩૪}
(મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,^{૩૫} આએ દુનિયાને લગતા,^{૩૬} પેલી દુનિયાને
લગતા,^{૩૭}—એ (બધી ભતના) ગુનાહોથી,^{૩૮} ઓ હોરમજદ!^{૩૯} હું પશેમાન
થઈને દૂર રેહુંધું,^{૪૦} (અને) ત્રણ સખુનોથી^{૪૧} (ઈઆને મનશની, ગવશની
તથા હુનશનીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંધું.^{૪૨}

કવરાને^{૪૩} મજદયસ્નો^{૪૪} જરથુશતિશ^{૪૫} વીદએવો!^{૪૬} *અહુર-
હએષો!^{૪૭} (જે ગેહ હોય તે પદે) કસસ્તયએચ,^{૪૮} અઓપહું^{૪૯}
અબએહે,^{૫૦} તખમહે,^{૫૧} તનુ-માંધહે,^{૫૨} દરષિ-દમ્બાશ,^{૫૩} આહુ-
ધએહે,^{૫૪} ફનઓથ^{૫૫} યસ્નાધય^{૫૬} વહ્માધય^{૫૭} ફનઓથાધય^{૫૮}
કસસ્તયએચ,^{૫૯} યથા અહુ વધસ્વો^{૬૦} જએતા!^{૬૧} કા મે^{૬૨} અતે,^{૬૩}
અથા રતુશ અધાતાઅત હય,^{૬૪} કા અપવ^{૬૫} વીધવાઓ^{૬૬} અઓતૂ.^{૬૭}

(હું) હોરમજદની પરસ્તેશ કરનાર,^{૪૪} (પેગમબર) જરતોસ્તે બહેર
કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,^{૪૫} દેવ(ના તરીકા)થી દૂર રેહેનાર,^{૪૬}
(અને) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર તરીકે^{૪૭} એ કરાર કરુંધું.^{૪૮}

* ' કવરાને મજદયસ્નો જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-હએષો '—આએ એક
ધણાજ કુંઠા જરતોસ્તી દીનનો કલમે છે. બાહુનાર રાખસ કેવી રીતની દીન
પાલેછે, તે બાબેનો આએ એક ભતનો એકાર છે.

† દેવ જેને અવસ્તામાં ' દએવ ' કરીને કહેછે તેના, રોક ખરોદછ
રસતમજ કાંમાળના બોલાસા મુજબ, ચાર જુદા જુદા અર્થ ધાએછે;
અથવા બીજા બોલોમાં બોલીએ તેા અવસ્તા ઉપરથી ચાર પ્રકારના
દેવ આપણને મળી આવે છે:—૧-માણસની સુરતના દેવો; ૨-દરદ લાવનારા
દેવો; ૩-નીતિ ખરાબ કરનારા દેવો; ૪-આબાહી ધટાડનારા દેવો. બોલાશો:—
૧-જે માણસો ફરદનો વધારો કરીને, ઈઆતો આબાહીનો ધટાડો કરીને
ઈઆતો નીતિનો બગાડો કરીને ખરાબી કરેછે, તેઓને માણસની સુરતના દેવ
કહેલા છે:—જેમકે બેહાક, બીલાં તથા માજનફરિંનખ બહાર લોકો, ઇલાફિ.

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાને માટે^{૫૬} (ફલાંની ગેહમાં) અશો^{૫૭} સરોશ^{૫૮} (ઈજદ) (જે) જોરાવર,^{૫૯} માંશ્રનાં તનવાળો,^{૬૦} (દેવોને મારવાને માટે) જોરેમંદ હથિયાર રાખનાર,^{૬૧} (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર^{૬૨} (એવા સરોશ ઈજદની) આરાધના કરવાને,^{૬૩} (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૬૪} (તેને) ખુશનુદ કરવાને^{૬૫} (તથા તેની) વખાણ કરવાને,^{૬૬} જોતી^{૬૭} મારી આગળ^{૬૮} ‘યથા અહ વધર્યો,^{૬૯} (ઈઆને ‘યથા અહ વધર્યો’ના કલામોની ખુબીઓ) *જહેર કરે.^{૭૦} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૭૧} (તથા) વિદ્વાન^{૭૨} (તે) ‘અથા રતુથ અપાત્સિત્ હય’^{૭૩} (એ કલામોની ખુબીઓ) જહેર કરે.”

ખેલાસો:—(‘યથા અહ વધર્યો જઓતા’થી તે ‘વીધ્વાઓ ઝઓતૂ’ સુધીના બોલો, જે દરેક નીઆએશ, ગેહ તથા યશ્તમાં ‘ફરવાને મજદયસ્નો’ની પછી લાણવામાં આવેછે તે, ઈજદને માંથી લીધેલા છે. ‘યથા અહ વધર્યો જઓતા ફા મે ઝૂતે’ એ પ્રમાણે રાસ્પી ઈઆને જોતીની સાંભિનો શખ્સ જોતીને કહેછે, તે એ કે ‘યથા અહ વધર્યો’ તથા જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ જોતી અને સમજાવે. સ્વારપછી રાસ્પી તે ખુબીઓ સમજાવે વાકેફ થયા પછી, જોતી તેને કહેછે કે, જે રાસ્પી જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ સમજાવે અશો તથા વિદ્વાન થયો તે, હવે તે ખુબીઓને અમલમાં લાવે તથા બીજાઓને સમજાવે.)

૩-જે સખબો ઈઆ વસ્તુઓથી દરદ તથા કવખતના મોતનો વધારો થાયે, તેને બી દેવ કહેવામાં આવેલા છે:—જેમકે બંદીદાદની ૭ મી પરગરદમાં કબરસ્થાનમાં પેહેનારા કેટલાએક દેવોની બીના આવેલી છે. આએ ઠેકાણે દેવોનો અર્થ કબર-સ્થાનમાંથી નીકળતી રામ ઉત્પલ કરતી ખરાબ હવા સમજવી. ૩-જે અસર આપણાં દિલમાં થયાથી આપણને બહીની રાહે ચાલવાને મુજ પડે, તેને બી દેવ એવું નામ આપેલું છે:—જેમકે ગીબત, કગાઈ, આરમોગી, બદનજર, અપવિત્રાઈ, ઇલાદિ. ૪-જે સખબોથી આબાહીનો વધારો થવામાં ખલલ થાયે, તેને બી દેવને નામે ઓળખેલા છે:—જેમકે “અપઓપ” નામનો દેવ વરસાદને આવવાથી અટકાવે, ઈઆને જે સખબોને લીધે વરસાદનું આવવું બંદ થાયે, તેને “અપઓપ” કહેલો છે. હૃદયી જીઆદે યંડીને દેવની રાહની ગણેલી છે. બુઓ શેક, ખ. ૩. કાંમાજનું જરતોશ્તનામું, બાબ ૬ ઠા, “દિવ એટલે કાણુ.”

* ‘ફા...ઝૂતે’નો અર્થ ‘પેહેલે સાહે બાલે’ કરીને બી થાયેછે.

સ્રઓષેમ,^{૧૧} અધીમ,^{૧૨} હુરઓષેમ,^{૧૩} વેરેધ્રાજનેમ,^{૧૪}
ક્રાદન-ગએથેમ^{૧૫} અપવનેમ^{૧૬} અપહે^{૧૭} રતૂમ^{૧૮} યજ્ઞમધદિ,^{૧૯}
અહુનેમ વધરીમ^{૨૦} તનૂમ^{૨૧} પાધતિ,^{૨૨} અહુનેમ વધરીમ તનૂમ
પાધતિ; અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પાધતિ. યથા અહ્ વધસ્યો ૧

પ્રુઅસુરત,^{૨૩} ફતેહમદ,^{૨૪} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^{૨૫} પવિત્ર^{૨૬} તથા
અશો^{૨૭} સરોશ^{૨૮} (ઈજદ) (જે) અશોધનો^{૨૯} સરદાર^{૩૦} (તેને) હમો
વખાણીએ છિએ.^{૩૧} અહુનવર^{૩૨} તનને^{૩૩} બયાવેછે.^{૩૪}

ખોલાસો:—(અહુનવરની મતવળ આખી “ યથા અહ્ વધસ્યો ”ના
કલામ સમજવા. કોઈથી મુશ્કેલી અથવા આફતની વખતે દાદાર હોરમજદને
યાદ કરીને, અહુનવરના કલામ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખીને, તે દરૂસ્ત રીતે
ગાઈને લણ્યાથી આપણામાં હિમ્મત આવેછે, તથા કેટલેક દરજ્જે આવતી
બલાને દફે કરવાને આપણુ શક્તિવાન થઈએ છિયે. વળી એ અહુનવરની
એજમતી ખુબી વિશે વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના શરૂઆતના ભાગમાંથી,
તથા સરોશ હાદોખતના પેહેલા કરદામાંથી આપણને કેટલોએક ખોલાસો
મળેછે. વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદમાં જણાવેછે કે, જ્યારે હારેમન તથા
તમામ દેવ દરૂજે અશો જરતોશ્તને મારી નાખવાને વાસ્તે આવ્યા, ત્યારે
તે રાસ્ત પેગમબરે તેઓને શેકસ્ત કરવાને જે ઉપાયો કાંમે લગાડ્યા, તેમાં
સઘથી પેહેલો ઉપાય એ હતો કે, તેવણુ સાહેબ અહુનવરના શૂર આપનારા
કલામ ખુબંદ આવાજે ગાઈને લણ્યા. વળી આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓ
કાંઈથી કાંમ કરવાની શરૂઆતમાં અથવા મુશ્કેલીની વખતે, “ અથા તારી
મદદ ” કરીને બોલેછે, તે “ અથા ” અસલ “ યથા ” છે; અને “ યથા ”
એ “ યથા અહ્ વધસ્યો ”નો પેહેલો બોલ છે.)

કેમ ના મજદા (આખી લણી જવી); યથા અહ્
વધસ્યો ૨; યસ્તેમય^{૩૫} વહ્મેમય^{૩૬} અઓજસ્ય^{૩૭} જરેચ^{૩૮}
આફ્રીનામિ,^{૩૯} સ્રઓષહે,^{૪૦} અપ્યેહે,^{૪૧} તખ્મહે,^{૪૨} તનુમાંધહે,^{૪૩}
દરષિ-દ્રઓશ,^{૪૪} આહુધસ્યેહે,^{૪૫} અષેમ વોહ્ ૧

બેરાવર,^{૪૬} માંશ્રનાં તનવાળા,^{૪૭} (દિવોને મારવાનેમાટે) બેરેમંદ હથિયાર
રાખનાર^{૪૮} (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર^{૪૯} અશો^{૫૦} સરોશ
ઈજદની^{૫૧} આરાધના,^{૫૨} કીર્તિ,^{૫૩} આલાકી^{૫૪} તથા કૌવતને^{૫૫} હું વખાણુંકું.^{૫૬}

* કેમના મજદાના અવસ્તા તથા તરબુમાનેમાટે જુઓ સફા પ-૭.

અહાઇ રએશ્ય.*

અહાઇ^૧ રએશ્ય^૨ ખરેનસય,^૩ અહાઇ^૪ તન્વો^૫ દ્વતાતેમ,^૬
 અહાઇ^૭ તન્વો^૮ વજ્રદ્રે,^૯ અહાઇ^{૧૦} તન્વો^{૧૧} વેરેથ્રેમ,^{૧૨} અહાઇ^{૧૩}
 ઇશ્તીમ,^{૧૪} પએઉરેશ-ખાથ્રામ,^{૧૫} અહાઇ^{૧૬} આસ્નાંમચિત્^{૧૭}
 ક્રજન્તીમ,^{૧૮} અહાઇ^{૧૯} દરેધાંમ^{૨૦} દરેધા-છતીમ,^{૨૧} અહાઇ^{૨૨}
 વહિશ્તેમ અહુમ^{૨૩} અપએનાંમ,^{૨૪} રએઅંધહુમ,^{૨૫} વીરપો-
 ખાથ્રેમ,^{૨૬} અથ^{૨૭} જમ્યાત્^{૨૮} યથ^{૨૯} આફ્રીનામિ.^{૩૦} અપેમ વોહુ ૧

†(જે શખસ તું અશો સરોશ ઈજદને સહથી સરસ જ્વેર સાથે તથા
 થણીજ ઉત્તમ જ્વેર સાથે તથા લલા લોકોની ગાળેલી જ્વેર સાથે ઈજે)તેને,^૧
 (અએ અશો સરોશ ઈજદ !) (તું) ઝળકાટ^૨ તથા ખોરેહ^૩ (આપ), તેને^૪
 તનની^૫ મજબૂતી^૬ (ઈઆને તંદરોસ્તી) (તું આપ); તેને^૭ તનનું^૮ સુખ^૯ (તું
 આપ), તેને^{૧૦} તનની^{૧૧} ફતેહ^{૧૨} (તું આપ); તેને^{૧૩} પુરતાં સુખવાળી^{૧૪} દોલત^{૧૫}
 (તું આપ), તેને^{૧૬} જતી અક્કલના^{૧૭} ફરજદ^{૧૮} (તું આપ); તેને^{૧૯} લાંબામાં^{૨૦}
 લાંબી છંદગી^{૨૧} (તું આપ), (તથા) તેને^{૨૨} અશો (લોકો)નું^{૨૩} રોશન^{૨૪}
 (તથા) તમામ સુખવાળું^{૨૫} બેહેશ્ત^{૨૬} (તું આપ). જેમ^{૨૭} હું દુઆ માગુંહુ^{૨૮}
 તેમ^{૨૯} થાયો^{૩૦} ! (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાયો !)

હજંધ્રેમ.†

હજંધ્રેમ^૧ અએપજનાંમ,^૨ અએવરે^૩ અએપજનાંમ;^૪
 હજંધ્રેમ^૫ અએપજનાંમ,^૬ અએવરે^૭ અએપજનાંમ;^૮ હજંધ્રેમ^૯
 અએપજનાંમ,^{૧૦} અએવરે^{૧૧} અએપજનાંમ.^{૧૨} અપેમ વોહુ ૧

* એ દુઆનો શરૂઆતથી તે ‘વીરપો ખાથ્રેમ’ સુધીનો ભાગ ઈજદનેના ૬૮ મા
 હાના ૧૧ મા ફકરામાંથી કીધેલો છે; અને ‘અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ’—એ બોલો
 ‘આફ્રીન પેગમખર જરતોશ્ત’ના ૮ મા ફકરાના છેડેના ભાગમાંથી કીધા છે.

† એના બોલાસા બાબે જુઓ ખોરેશ નીઆએશને છેડે આવેલો ‘અહુરાનીશ
 અહુરહે’ના ફકરાનાં તરજુમા પછી આવેલો બોલાસો.

‡ ‘જે’ ઈઆને ક્રિયાતું સાધણ, અર્પણ, કાંઈબી ભેટ ક્રિયાની રૂપે આપવાની
 તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખોરાક, મેવો ઇલાદિ.

¶ હજંધ્રેમનો ભાગ ઈજદનેના ૬૮ મા હાના ૧૫ મા ફકરામાં આવેલો.

તંદરોસ્તીમાંની^૧ હબર^૨ (ઘણી) (તંદરોસ્તી), (તથા) તંદરોસ્તીમાંની^૩
દશ હબર^૩ (ઘણી) (તંદરોસ્તી) (હોબે) ?

જસ મે અવંધૂલે મજદ.*

જસ^૧ મે^૨ અવંધૂલે^૩ મજદ,^૪ જસ^૫ મે^૬ અવંધૂલે^૭ મજદ,^૮
જસ^૯ મે^{૧૦} અવંધૂલે^{૧૧} મજદ,^{૧૨} અમહે^{૧૩} હુતાશતહે^{૧૪} હુરઓધહે,^{૧૫}
વેરેશ્વરહે^{૧૬} અહુરધાતહે,^{૧૭} વનધન્યાઓસચ ઉપરતાતો^{૧૮}
રામનો^{૧૯} ખાસ્તહે,^{૨૦} વયઓશ^{૨૧} ઉપરો-કઇચેહે^{૨૨} તરધાતો^{૨૩}
અન્યાઇશ^{૨૪} દામાં,^{૨૫} અએતત્^{૨૬} તે^{૨૭} વયો^{૨૮} યત્^{૨૯} તે^{૩૦} અરિત^{૩૧}
સ્પેન્તો-મધન્યઓમ,^{૩૨} શ્વાષહે^{૩૩} ખધાતહે,^{૩૪} શરવાનહે^{૩૫} અ-
કરનહે,^{૩૬} શરવાનહે^{૩૭} દરેધો-ખધાતહે^{૩૮} અધેમ વોહુ ૧

ઓ હોરમજદ !^૧ મારી^૨ મદદનેમોટે^૩ તું પોહોચ.^૪ નેક ખનાવેલા^૫
(તથા) ખુબસુરત^૬ અમ (ઈચ્છાને હિમ્મત આપનારા ફરેશ્તા) ની,^૭
હોરમજદના પેદા કીધેલા^૮ બેહેરાંમ ઈજદની,^૯ વનન્તી ઉપરતાત (ઈચ્છાને
સઉથી સરસ ક્રતેહ આપનાર ફરેશ્તા) ની,^{૧૦} ખોરાકમાં લેહેજગત આપનાર^{૧૧}
મીનો રામની,^{૧૨} ઉપર કાંમ કરનાર^{૧૩} વાએ ઈજદ^{૧૪} (બે) બીજી^{૧૫}
પેદાએશો કરતા^{૧૬} સરસ પેદા કીધેલો (છે તે) ની^{૧૭}—(એ ખધાઓની)
(ઓ હોરમજદ ! તું મને મદદ પોહોચાડ). ઓ વાએ ઈજદ !^{૧૮} તારો^{૧૯}
(પવન) જે^{૨૦} સપેનામીનોની પેદાએશને લગતો^{૨૧} છે^{૨૨} તેની (મને મદદ
પોહોચાડ). ખુદરતના કાએદા પ્રમાણે આલનાર^{૨૩} આકાશની,^{૨૪} હદવગરના^{૨૫}

* ‘જસ મે અવંધૂલે મજદ’ નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે ત્રણ જુદે જુદે ઠેકાણેના
લીધેલા અવસ્થાની બનેલી છે:— ‘જસ મે અવંધૂલે મજદ’—એ વાક્ય હોરમજદ
ચરતના ૨૭ મા ફકરામાંથી લીધે છે. ‘અમહે હુતાશતહે’થી તે ‘ઉપરતાતો’
સુધીનો ભાગ નાઢલા સીરાજની બેહેરાંમ ઈજદની ખરનુમનમાંથી લીધે છે.
‘રામનો ખાસ્તહે’થી તે છેડે સુધીનો ભાગ નાઢલા સીરાજની મીનો રામની
ખરનુમનમાંથી લીધે છે.

† સ્વચ્છ તથા તંદરોસ્તી આપનારી હવાની ઉપરનો મવજોલ ફરેશ્તા.
પેહેલવીમાં એને ‘વાએ વેહુ’ કહે છે. એનું જલકું ‘વાએ સરીતર’ અથવા ‘વાએ
વતર’ (બેહેરી-ખરાબ હવા), જુઓ વંઝીદાદની પરગરદ ૫, ફકરા ૮-૯.

જમાનાની,^{૩૫} (તથા) લાંબા મુકરર ક્રીષેલા^{૩૬} જમાનાની^{૩૭}—(એ બધાઓની મદદ, ઓ હોરમજદ! તું મને પોહોચાડ).

કેરકેહ મોજદ.*

કેરકેહ મોજદ^૧ શુનાહ શુજરેશનેરા^૨ કુનમ,^૩ અશાહી^૪ રવાન હુશારમરા^૫ હમ કેરકેહ^૬ હમા વેહાને^૭ હકૂત કેશવર જમીન,^૮ જમીન-વેહાને,^૯ રૂદ-દરાના,^{૧૦} ખોરશીદ-ખાલા,^{૧૧} બુન્દેહાદ^{૧૨} ખેરસાદ;^{૧૩} અશો^{૧૪} ખેદ^{૧૫} દેરજ.^{૧૬} અથ^{૧૭} જમ્યાત^{૧૮} યથ^{૧૯} આફ્રીનામિ.^{૨૦} અષેમ વોહૂ ૧

“પાપનાં નિવારણનેમાટે^૨ સવાબનાં કાંમોનો બદલો^૩ હું મેળવું.” (અને) રવાનના પ્યારનેમાટે^૪ હકૂત કેશવર જમીન ઉપર^૫ (વસનાર) સઘળા સવાબ-કારોને^૬ (તથા) તમામ ભલાઓને,^૭ જમીનની પોહોળાઈ જેટલી,^૮ નદીની લંબાઈ જેટલી^૯ (તથા) ખોરશેદની ઠંડુલંદી જેટલી^{૧૦} અશોધ^{૧૧} પુરતી રીતે^{૧૨} પોહોચો^{૧૩} અશો (માણસ)નું^{૧૪} લાંબા વખતસુધી જીવવું^{૧૫} ફીકોએ^{૧૬} જોમ^{૧૭} હું દુઆ માંગું^{૧૮} તેમ^{૧૯} થાઓ^{૨૦} (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ!)

હોશબામ.

 (એ બંદગી ફક્ત યામદાદને વખતે બાણવામાં આવેછે.)

અથ^૧ ઇમા^૨ વચો^૩ દ્રેનજયોધશ,^૪ ચોધ^૫ અંધ્રહેન^૬ વારેશ્વર-યો-તેમચ^૭ બએપજયોતેમચ,^૮ પન્ય^૯ અહુન વધચ^{૧૦} ફસાવયોધશ.^{૧૧} યથા અહુ વધચો ૫; અહુનેમ વધરીમ^{૧૨} તનૂમ^{૧૩} ફીપાધતિ,^{૧૪}

* એ બંદગી શરૂઆતથી તે “અશો ખેદ દેરજ” સુધી પાંચ બાપમાં છે. ‘અથ જમ્યાત યથ આફ્રીનામિ’—એ બોલો અવસ્તામાં છે, અને આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે ‘આફ્રીન પેગમબર જરેતોરત’ ના ૮ મા ફકરામાંથી લીધા છે.

† એની મુકાબલ અવસ્તામાં જોમ-ફધવહ દાનુ-દ્રાજંદહ હવરે-ખરેજંદહ આવેછે (જુઓ ઈજરેનેનો ૬૦ મો હા, ફકરો ૪ થો).

‡ ઈઆને રાસત માણસ લાખા વખત સુધી સુખ સાથે જીવે મોગવને !

§ ઈઆને યામદાદના વખતમાં બાણવાની બંદગી.

|| “અથ ઇમા વચો” થી તે અહિયાં સુધીનો ભાગ વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૩ જ ફકરામાંથી લીધો છે.

અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પાઘતિ, અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પાઘતિ, યથા અહૂ વધર્યો ૧; કેમ ના મજદા (તમામ પઢે.) અપેમ વોહૂ ૧; યથા અહૂ વધર્યો ૨૧, અપેમ વોહૂ ૧૨

નેમસે-તે^{૨૧} હુશબામી,^{૨૨} નેમસે-તે^{૨૩} હુશબામી,^{૨૪} નેમસે-તે^{૨૫} હુશબામી,^{૨૬} *અએતલ^{૨૭} દિમ^{૨૮} વીરપનાંમ^{૨૯} મજિરતેમ^{૩૦} દજદાધ^{૩૧} અહૂમય^{૩૨} રતૂમય^{૩૩} યિમ^{૩૪} અહુરેમ મજદાંમ,^{૩૫} સ્ન-થાધ^{૩૬} અંધરહે મધન્યેઉશ^{૩૭} દ્રવતો,^{૩૮} સ્નથાધ^{૩૯} અએમહુ^{૪૦} અવી-દઓશ,^{૪૧} સ્નથાધ^{૪૨} માજધન્યનાંમ^{૪૩} દએવનાંમ,^{૪૪} સ્નથાધ^{૪૫} વીરપનાંમ^{૪૬} દએવનાંમ^{૪૭} વરેન્યનાંમય^{૪૮} દ્રવતાંમ,^{૪૯} (બાજમાં પઢે) શેકસ્તેહ^{૫૦} ધનાએન્યો,^{૫૧} ખર એહુરેમન^{૫૨} લેઆનાંત^{૫૩} સદ્ હબર ખાર^{૫૪} (પ્રગટ પઢે.) કદથાધ^{૫૫} અહુરહે મજદાઓ^{૫૬} રએવતો^{૫૭} ખરેનંધઉહતો,^{૫૮} કદથાધ^{૫૯} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ,^{૬૦} કદથાધ^{૬૧} તિશચેહ^{૬૨} સ્તારો^{૬૩} રએવતો^{૬૪} ખરેનંધઉહતો,^{૬૫} કદથાધ^{૬૬} નર્શ^{૬૭} અપએનો,^{૬૮} કદથાધ^{૬૯} વીરપનાંમ^{૭૦} રપેન્તહે મધન્યેઉશ^{૭૧} દામ-નાંમ^{૭૨} *અપએનાંમ,^{૭૩} યથા અહૂ વધર્યો ૨

એ પ્રમાણે^૧ આએ^૨ (નીચે જણાવેલા અવસ્તાના) કલામો,^૩ જે^૪ ઘણાજ ક્રેતેહમંદ^૫ તથા ઘણાજ તંદરોસ્તી આપનારા^૬ છે^૭ (તે), તુંએ લાણુવા બેધએ.^૮ પાંચ^૯ અહુનવર^{૧૦} તુંએ ગાધને લાણુવા બેધએ.^{૧૧} અહુનવર^{૧૨} તનને^{૧૩} ઠંબંચાવેછે.^{૧૪}

અએ બામદાદ^{૧૫} તુંને નમાજ^{૧૬} (હોબો) ! દુષ્ટ^{૧૭} હારેમનની^{૧૮} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે^{૧૯} લયકર હથિયારવાળા^{૨૦} એશમ (દેવ)ની^{૨૧} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે,^{૨૨} માજનદરનાંમ^{૨૩} દેવોની^{૨૪} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,^{૨૫} (તથા) તમામ^{૨૬} દેવોની^{૨૭} (સાંમને) તથા ઝીલાન (દેશ)ના^{૨૮} દરવંદોની^{૨૯} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,^{૩૦} બધાએના કરતા^{૩૧} સઉથી ચઢતો^{૩૨} તે “અહુ”^{૩૩} (ધણી) તથા “રતુ”^{૩૪} (સરદાર) કે જે^{૩૫} હોરમજદ^{૩૬}

* “અએતલ દિમ વીરપનાંમ” થી તે “દામનામ અપએનામ” સુધીનો ભાગ ઈજદનેના ૨૭ મા હામાંથી આએ ઠેકાણે લીધો છે.

† એની સમજનેમાટે જુઓ ૧૭ મે સફે આપેલો ખોલાસો.

‡ ‘વરેન્ય’ બોલને પેહેલવી ‘વરૂની’ (ઈઆને કીનાખાર) સાથે સરખાવીએ તો, ‘વરેન્યનાંમય દ્રવતાંમ’નો અર્થ ‘કીનાખાર દસ્વદોની’ થઈ શકે.

તેને^૮ અર્પણ કરવાનેમાટે^{૩૧} આએ^{૨૦} (બધું છે). ઘનામીનો^{૫૧} તુટેલો^{૫૦} (થળે)! હારેમન ઉપર^{૫૨} સો હામર ઘણી^{૫૪} હેઆનત^{૫૩} (હોળે)! ખતનો રાખનાર^{૫૦} (તથા) નુરમંદ^{૫૮} હોરમજદની^{૫૫} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૫૫}અમશાસ્પંદોની^{૫૦} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૫૬}અળનો રાખનાર^{૫૪} (તથા) નુરમંદ^{૫૫} તેશ્તર^{૫૨} સેતારાની^{૫૩} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૫૬}અશો^{૫૩} નરની^{૫૦} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૫૬}(તથા) સપેનામીનોની^{૫૧} તમામ^{૫૦} અશો^{૫૩} પેદાએશોની^{૫૨} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે^{૫૬} (આએ બધું છે).

ખોલાસો:—(‘અએતત્ દિમ્’થી તે ‘દામનાંમ્ અપઓનાંમ્’ સુધીનો ફકરો, ઇજ્જનેના રણ મા હામાંથી આએ ઠંકાણે લીધેલો છે. “આએ બધું અર્પણ કરવાનું” તે શું તેનો ખાતરી ભરેલો ખોલાસો તે ઠંકાણેથી આપી શકાએછે, તે એ કે, ઇજ્જનેના ૧ લા હાથી તે ૨૬ મા હાની આખેરી સુધી, જે આરાધના તથા ક્રિયાની ભેટો આપવામાં આવી, તેની મૂળ નેમ દાદર હોરમજદને અમશાસ્પંદોને તથા ખીલ ઇજ્જદોને ખુશનુદ કરવાને તથા તેઓની કીર્તિ ગાવાનેમાટે, અને હારેમનની તથા દેવ દરૂળેની શેકસ્તળીનેમાટે છે).

વંધુહ્ય^{૫૪} વંધુહ્યાઓસય^{૫૫} આક્રીનામિ,^{૫૧} વીસ્પયાઓ,^{૫૦} અપઓનો,^{૫૮} સ્તોધશ^{૫૮} હુધથ્યાધય^{૫૦} બવાંધથ્યાધય^{૫૧} બૂધ્યાંધથ્યા-ધય,^{૫૧} અપીમ^{૫૩} રાસેન્તીમ^{૫૪} દરેધો-વારેધમનેમ,^{૫૫} મિષાયિમ^{૫૧} હવો^{૫૦} અધનિષાયિમ^{૫૮} મિષાયિમ^{૫૮} આક્રસાઓંધહધંતીમ.^{૫૦} બરેન્તીમ^{૫૧} વીસ્પાઓ^{૫૨} બએષજઓ,^{૫૩} અપાંમય^{૫૪} ગવાંમય^{૫૫} ઉર્વરનાંમય,^{૫૬} તઉર્વયેધન્તીમ^{૫૦} વીસ્પાઓ^{૫૮} હપએષાઓ,^{૫૧} હએવ-નાંમ^{૫૦} મયાનાંમય,^{૫૧} અરેધન્તાંમ^{૫૨} અહ્યાધય^{૫૩} ન્માનાધ,^{૫૪} અહ્યાધય^{૫૫} ન્માનાહે^{૫૬} ન્માનો-પતેએ.^{૫૦}

અશો (હોરમજદ)ની^{૫૮} તમામ^{૫૦} પેદાએશોનાં^{૫૨} નેક માણસો^{૫૪} તથા નેક બાઈરીઓ,^{૫૫} જેઓ હયાત છે^{૫૦} તથા આગળ થઈ ગયાં^{૫૧} તથા હવે પછી થશે તેઓને^{૫૨} હું વખાણુંછું.^{૫૬} અપિશ^{૫૩} (ધ્યાને અશિશવંધ નામનો ફરેશ્તો) (જે) મદદે પોહાંયનાર,^{૫૪} લાંબા વખત સુધી રક્ષણ કરનાર^{૫૫} (નેક માણસનો) દોશ્ત,^{૫૬} (તથા) પોતે^{૫૦} (ખુશીથી) તેની સાથે ચાલનાર,^{૫૧} (તથા તેને) (સારી) શિખામણ આપનાર^{૫૨} સાથી,^{૫૩} તથા પાણીઓના^{૫૪} તથા ગાએ હોરના^{૫૫} તથા ઓરવરોના,^{૫૬} (ધ્યાને તેઓનેમાટેના) તમામ^{૫૦} તંદરોસ્તીના ઉપાયો^{૫૩} રાખનાર,^{૫૪} તથા દેવો^{૫૦}

* દારમેસ્તેત.—“હયાતીમાં આવવાનું શરૂ કરેછે.” (મિદ્સ).

અને માણસો^૧ (જેઓ) આએ^૨ ઘેરને^૩ તથા આએ^૪ ઘેરના^૫ ઘરઘણીને^૬ દુઃખ દેનાર (છે તેઓ)ની^૭ તમામ^૮ ખરાબીઓને^૯ તોડનાર^{૧૦}—(એવી સિક્કતાવાળા આશિરાવંધને) હું વખાણું છું.^{૧૧}

વંધઉહીશય^{૧૨} અધાઓ^{૧૩} વંધઉહીશય^{૧૪} અપયો,^{૧૫} હુપઉર્વા-ઓ^{૧૬} વહુહીશ,^{૧૭} અપરાઓ^{૧૮} રાસેન્તીશ^{૧૯} ફરેઘો-વારેધમનો.^{૨૦} યથ^{૨૧} નો^{૨૨} મજિશ્તાઓસય^{૨૩} વહિશ્તાઓસય^{૨૪} સ્તએશ્તા-ઓસય^{૨૫} અપયો^{૨૬} એરેન્વન્તે^{૨૭} અમેપનામ્ સ્પેન્તનામ્^{૨૮} યસ્નાધય^{૨૯} વહ્માધય^{૩૦} ક્ષનઓધ્રાધય^{૩૧} ક્ષસસ્તયએચ.^{૩૨} ક્ષદ્ધાધ^{૩૩} અહુ^{૩૪} ન્માનહુ,^{૩૫} ક્ષદ્ધાધ^{૩૬} વીસ્પયાઓ^{૩૭} અપઓનો^{૩૮} સ્તોધશ,^{૩૯} હુમિસ્તેએ^{૪૦} વીસ્પયાઓ^{૪૧} દ્રવતો^{૪૨} સ્તોધશ,^{૪૩} સ્તવસ્^{૪૪} અપા^{૪૫} ચે^{૪૬} હુદાઓ^{૪૭} યોધ^{૪૮} હુન્તી.^{૪૯}

સારાં ખેરાતનાં કાંમો^૧ તથા સારી^૨ અશોધનાં કાંમો^૩ (જે) ઘણાંજ ચઢતે દરજ્જેના^૪ (તથા) વધારે સલાં^૫ (છે), (તથા) પાછલથી^૬ (ઈઆને તેનાં પરિણામમાં) (આપણને) (મદદે) પોહોચનારા^૭ (તથા) હાંઓ વખત સુધી બચાવ કરનારા^૮ (છે તેઓને) (હું વખાણું છું), જેથી^૯ સઉથી મ્હોટી^{૧૦} તથા સઉથી સરસ^{૧૧} તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ^{૧૨} અશોધ^{૧૩} હુમને^{૧૪} મળે.^{૧૫}

ખોદાસોઃ—(શું કરવા હમો અશોધ મેળવીએ તે વીશે નીચે જણાવે છે.)

અમશારૂપંદોની^૧ ઈજ્જને કરવાનેમાટે,^૨ અને (તેઓની) આરાધના કરવાનેમાટે,^૩ (તેઓને) ખુશનુદ કરવાનેમાટે,^૪ અને (તેઓની) કીર્તિ ગાવાનેમાટે,^૫ (તથા) આએ^૬ ઘેરની^૭ આબાદીનેમાટે,^૮ (તથા) અશો (હોરમજ્દ)ની^૯ તમામ^{૧૦} પેદાએશની^{૧૧} આબાદીનેમાટે,^{૧૨} (તથા) દરવદની^{૧૩} તમામ^{૧૪} પેદાએશની^{૧૫} સાંભે થવાનેમાટે,^{૧૬} (હમુને તે અશોધ મળે). રાસ્તીનેલીધે^{૧૭} તેની કીર્તિ હું િગાઉં છું^{૧૮} જે^{૧૯} (પોતે) સારાં હહાપણુવાળો^{૨૦} (છે), (તથા) જેઓ^{૨૧} (ઈઆને તેના અમશારૂપંદો) (બી તેમજ) છે.^{૨૨}

* “ વંધુય વંધુયઓસય ” થી તે ‘વીસ્પયાઓ દ્રવતો સ્તોધશ’ સુધીનો ભાગ ઈજ્જનેના પરના હાના પેહેલા ૪ ફકરામાંથી આએ ઠેકાણે લીધેલો છે. ‘ સ્તવસ્ અપા ચે હુદાઓ યોધ હુન્તી ’—એ ગાથાના ખોલો ‘ અત્ કવદયા ’ નામના ઈજ્જનેના ૪૫ મા હાના ૬ હા ફકરામાંથી લીધા છે.

† ઈઆને હોરમજ્દ રાસ્તીનું મૂળ છે તેને માટે: અથવા બીજી રીતે:—રાસ્તીથી ઈઆને મારાં ખરાં દિલ તથા પાક નયનની હોરમજ્દની કીર્તિ હું ગાઉં છું.

*વસસય^૧ તૂ^૨ અહુર મજદ^૩ ઉશ્તાય,^૪ ક્ષએષ^૫ હવનાંમ^૬
દામનાંમ.^૭ વસો^૮ આપો,^૯ વસો^{૧૦} ઉર્વશાઓ,^{૧૧} વસો^{૧૨} વીરપ^{૧૩}
વોહૂ^{૧૪} અષ-ચિત્ર;^{૧૫} ક્ષયન્તેમ^{૧૬} અપવન્તેમ^{૧૭} દાયત.^{૧૮} અક્ષય-
ન્તેમ^{૧૯} દ્રવન્તેમ,^{૨૦} વસો-ક્ષત્રો^{૨૧} ખયાત^{૨૨} અષવ,^{૨૩} અવસો-ક્ષત્રો^{૨૪}
ખયાત^{૨૫} દ્રવાઓ^{૨૬} ગતો^{૨૭} હમિરતો,^{૨૮} નિજ્યેરેતો^{૨૯} હય^{૩૦}
રથેન્તહે મધન્યેઉશ^{૩૧} દામખયો,^{૩૨} વરતો^{૩૩} અવસો-ક્ષત્રો.^{૩૪}

ઓ હોરમજદ!^{૩૫} તું તારી પોતાની^{૩૬} પેદાએશો ઉપર^{૩૭} તારી મરજી
પ્રમાણે^{૩૮} તથા સુખથી^{૩૯} રાજ ચલાવ;^{૪૦} (તારી) મરજી પ્રમાણે^{૪૧} પાણી
ઉપર,^{૪૨} (તારી) મરજી પ્રમાણે^{૪૩} ઓરવરો ઉપર^{૪૪} તથા (તારી) મરજી
પ્રમાણે^{૪૫} અશોધનાં તોખમની^{૪૬} તમામ^{૪૭} નેઆમતો ઉપર^{૪૮} (તું રાજ
ચલાવ) અશો (માણસ) ને^{૪૯} રાજ કરનારો^{૫૦} તું ઠેરવ,^{૫૧} દરવંદ (ધ્યાને
પાપી માણસ) ને^{૫૨} નહી રાજ કરનારો^{૫૩} (તું કર). અશો^{૫૪} (માણસ)
પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ કરનારો^{૫૫} થાએ,^{૫૬} દરવંદ^{૫૭} (ધ્યાને પાપી
માણસ) દુઃખમાં^{૫૮} પડેલો,^{૫૯} સપેનામીનોની^{૬૦} પેદાએશો^{૬૧} માંથી^{૬૨} બાહાર
કાઢાડી મુકેલો,^{૬૩} (પોતાની યુક્તિઓમાં) નિષ્કળ થએલો^{૬૪} (તથા)
પોતાની મરજી પ્રમાણે હંકુમત નહી ચલાવનારો^{૬૫} થાએ!^{૬૬}

હુશય^{૬૭} અજેમ^{૬૮} ચિત્ર^{૬૯} ચા^{૭૦} જરથુશ્તો^{૭૧} ક્રતેમાં^{૭૨}
ન્માનનાંમય,^{૭૩} વીસાંમય^{૭૪} જન્તુનાંમય^{૭૫} દખ્યુનાંમય,^{૭૬}
અંધહાઓ^{૭૭} દએનયાઓ^{૭૮} અનુમતએય,^{૭૯} અનુપતયએય,^{૮૦}
અન્વરશતયએય,^{૮૧} યા^{૮૨} આહુધરિશ^{૮૩} *જરથુશતિશ.^{૮૪}

†યથ^{૮૫} નો^{૮૬} આઓંધહાંમ^{૮૭} પાતો^{૮૮} મનાઓ,^{૮૯} વહિરતો^{૯૦}
ઉર્વાનાં^{૯૧} આશ્રવધતીશ^{૯૨} તન્વો^{૯૩} હેન્તો^{૯૪} વહિરતો^{૯૫} અંધહુશ;^{૯૬}
આકાઓસચોધત^{૯૭} આહુધરે મજદ^{૯૮} જસેન્તાંમ.^{૯૯} અષ^{૧૦૦}
વહિરત,^{૧૦૧} અષ^{૧૦૨} સએશત^{૧૦૩} દરેસામ^{૧૦૪} શ્વા,^{૧૦૫} પધરિ^{૧૦૬}
શ્વા^{૧૦૭} જમ્યામ,^{૧૦૮} હમેમ^{૧૦૯} શ્વા^{૧૧૦} હજમ.^{૧૧૧} અષેમ વોહૂ ૧;

* 'વસસય વ અહુર મજદ'થી તે 'આહુધરિશ જરથુશતિશ' મુધીનો ભાગ
ઈજરનેના ૮ મા હાના ૫—૬—૭ મા ફકરાઓમાથી લીધો છે.

† હથથી તે છેડે મુધી ('હમેમ શ્વા હજમ') નો ભાગ ઈજરનેના ૬૦ મા
હાના ૧૧—૧૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

અપ વહિરત, અપ સ્ત્રએશત, દરેસામ થવા, પછરિ થવા
જખ્યામ, હુમેમ થવા હુખમ, અપેમ વોહુ ૧; અપ વહિરત,
અપ સ્ત્રએશત, દરેસામ થવા, પછરિ થવા જખ્યામ, હુમેમ થવા
હુખમ, અપેમ વોહુ ૧ અઘ્લાધ રએશય; હુખંધરેમ; જસ
મે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોજદ.

આએ^{૫૫} દીન^{૫૬} કે જે^{૫૭} હોરમજદી^{૫૮} જરતોશ્તી^{૫૯} (છે) (તેનાં)
મત પ્રમાણે,^{૬૦} તથા (તેનાં) વચન પ્રમાણે^{૬૧} તથા (તેનાં) કાંમો પ્રમાણે^{૬૨}
ઘેરોના,^{૬૩} મોહોલાઓના,^{૬૪} કસબાઓના^{૬૫} તથા દેશોના^{૬૬} આગેવાનોને^{૬૭}
હું^{૬૮} જે^{૬૯} જરતોશ્ત^{૭૦} (તે) *રેહેનુમાઈ કરીશ,^{૭૧} જેથી કરીને^{૭૨} હમારાં^{૭૩}
મન^{૭૪} પુશીસરેલાં^{૭૫} (તથા) (હમારાં) રવાન^{૭૬} સઉથી સરસ^{૭૭} (થાએ),
તથા (હમારાં) તન^{૭૮} નુરમદ^{૭૯} હોવાથી,^{૮૦} સઉથી સરસ^{૮૧} દુનિયાને લાએક^{૮૨}
(ધ્યાને બેહેરતને લાએક) (થાએ). ઓ હોરમજદ! (ઉપર જણાવેલું
હમુને) જહેર રીતે †પોહોંએ! સઉથી સરસ^{૮૩} અશોધએ કરીને,^{૮૪} (તથા)
શ્રેષ્ઠ^{૮૫} અશોધએ કરીને,^{૮૬} (ઓ હોરમજદ!) તુંને^{૮૭} હમો જોઈએ^{૮૮}
(તથા) તારી^{૮૯} નજદીક^{૯૦} આવીએ^{૯૧} (તથા) તારી^{૯૨} હમેશની^{૯૩}
દોસ્તીને^{૯૪} હમો પોહોંચીએ!^{૯૫} (ધ્યાને તારી દોસ્તીને લાએક અઈએ!)

ખોરશેદ નીઆએશ.

 (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ધ્યાને હાવન, રપિશ્વન તથા
ઉજીરન-એ ત્રણ ગેહમાંજ લખવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

* ‘અજેમચિલ’ (ધ્યાને હું ઇલાદિ, હું તથા બીજાએ) માં પેગમબર
અશો જરતોશ્ત પોતાની સાથે પોતાના કામેલ તથા દીન-આગાહ શાગેરદોને બી
ગણવા માગતા હોએ એવું દીસેછે.

† “આકાઓસચોઈલ” થી તે “જસેન્તાંમ” સુધીનો કાંઠેલો આખો અર્થ
મને પોતાને ખાતરી ભરેલા લાગતો નથી, દરેક બોલ સેહેલો છે. મનની પુચાલી
તથા રવાનનું સુખ હોવાથી, અએ હોરમજદ! તારી નજદીક આવીને હમો પોતે
બેહેરતનું સુખ પાંમશું (દારમેરતેતે).

દનઓથ^૧ અહુરહે મજદાઓ.^૨ અષેમ વોહુ^૩ ૧; ૫ નામે^૪
 યજદાંન,^૫ *સતાએમ^૬ જબાએમ^૭ દાદાર અહુરમજદ^૮ રયોમંદ,^૯
 ખોરેહુંમંદ^{૧૦} હુરવેરપ-આગાહ,^{૧૧} કેરદેગાર^{૧૨} ખોદાવંદાંન ખોદાવંદ^{૧૩}
 પાદશાહ^{૧૪} અર^{૧૫} હુમે^{૧૬} પાદશાહાંન,^{૧૭} નેગેહુદાર,^{૧૮} ખાલેકે^{૧૯}
 મખલુક,^{૨૦} અલ્લેરેક, રોજી-દેહંદેહુ,^{૨૧} કાદેર^{૨૨} ઓ કવી^{૨૩} ઓ
 કદીમ,^{૨૪} બક્ષાયંદેહુ^{૨૫} બક્ષાએશગર.^{૨૬} મેહુરબાન,^{૨૭} તવાંના^{૨૮} ઓ
 દાના^{૨૯} ઓ દાદાર,^{૩૦} ઓ પાક પરવરદેગાર.^{૩૧} આદેહુ પાદશાહી^{૩૨}
 બીજવાહુ^{૩૩} બાશદ.^{૩૪} અહુરમજદ^{૩૫} ખોદાએ^{૩૬} અવજૂની^{૩૭}
 ગોરે^{૩૮} ખોરેહુ^{૩૯} અવજાયાદ.^{૪૦} ખોરશેદ^{૪૧} અમર્ગ^{૪૨} રયોમંદ^{૪૩}
 અઉર્વદ-અરપૂ^{૪૪} ખેરસાદ.^{૪૫}

(દાદાર) હોરમજદની^૧ ખુશુદી^૨ (થાઓ)! યજદાંનના^૩ નામ (ની
 મદદ)થી^૪ (હું આએ લખવાનુ શરૂ કરું). દાદાર હોરમજદ^૫ (જે)
 ખબનો રાખનાર^૬ (તથા) ચળકાટવાળો,^૭ સર્વજ્ઞાની,^૮ તમામ કંમોને સંપૂર્ણ
 કરનાર,^૯ સાહેબોનો સાહેબ,^{૧૦} અધા^{૧૧} પાદશાહોની^{૧૨} ઉપરનો^{૧૩} પાદશાહ,^{૧૪}
 પાસબાની કરનાર,^{૧૫} (તમામ) પેદા કીધેલી સ્ત્રીઓનો^{૧૬} કિરતાર,^{૧૭} રજક
 રોજીનો આપનાર,^{૧૮} કુદરતવાળો,^{૧૯} તથા જોશવર,^{૨૦} તથા શરૂઆત અને છેડા
 વગરનો,^{૨૧} નેઆમતનો બખશનાર^{૨૨} ગુનાહ માફ કરનાર,^{૨૩} ખ્યાર રાખનાર,^{૨૪}
 સર્વશક્તિવાન,^{૨૫} તથા અછલમંદ,^{૨૬} પેદા કરનાર^{૨૭} તથા (તમામ પેદાએશને)
 પાક પરવરેશ આપનાર^{૨૮} (તેને) હું વખાણુંહુ^{૨૯} (તથા) યાદ કરુંહું.^{૩૦} (તે
 સાહેબની) અદલ પાદશાહી^{૩૧} કાએમ^{૩૨} રહેજો!^{૩૩} હોરમજદ^{૩૪} (જે) તમામ
 ખલકતનો) સાહેબ^{૩૫} તથા વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૬} (તેને) પ્રતાપ^{૩૭} (તથા) ખોરેહુ^{૩૮}

* “સતાએમ જબાએમ” થી તે “આદેહુ પાદશાહી બીજવાલ બાશદ”
 સુધીનો ભાગ પાછલથી ઉમેરાયેલો હોય છે, સખબ કે દરેક નીઆએશ તથા ચશતની
 શરૂઆતમાં, “૫ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગોરે ખોરેહુ
 અવજાયાદ” એ પ્રમાણે આવે છે, પણ આએ ઠેકાણે દાદાર હોરમજદની કેટલીએક
 સિક્તો ઉમેરીને પણ “અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની” ઇત્યાદિ બોલો આવેલા
 છે. વળી બીજું એ જ, “સતાએમ જબાએમ” થી તે “આદેહુ પાદશાહી
 બીજવાલ બાશદ” સુધીના ભાગમાં કેટલાએક ચરબી બોલો આવેલા છે, જેમકે
 ખાલેકે મખલુક, અલ્લેરેક, કાદેર, ઇત્યાદિ, કે જે બીજા અવસ્થાના પાજંદ
 દીબાયામાં આવતા નથી.

જીઆદે થાઓ !^{૩૯} અમર,^{૪૧} ચળકાટવાળો^{૪૨} (તથા) તેજ લોડા રાખનાર^{૪૩}
ખોરશેદ^{૪૦} (ઇજદ) (મારી મદદે) પોહોંયો !^{૪૪}

અજર હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજર હુવસ્તીન
દુશ્મત હુજૂપત હુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, હુદમ ગોફત,
હુદમ કરદ, હુદમ જસ્ત, હુદમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજર આન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆની,
આએ અવાજશ પશેમાન, પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.*

(૧) (સર નમાવતાં લાણુવુ) નેમસે-તે^૧ અહુર મજદ,^૨
નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, શ્રીશ ચિત^૩
પરો^૪ અન્યાધશ^૫ દામાં.^૬ નેમો^૭ વે^૮ અમેષા રપેન્તા^૯ વીરપે^{૧૦}
હુવરે-હુજઓષાઓ,^{૧૧} અએતત^{૧૨} જહાત^{૧૩} અહુરેમ મજદાંમ,^{૧૪}
અએતત^{૧૫} અમેષે રપેન્તે,^{૧૬} અએતત^{૧૭} અષઓનાંમ^{૧૮} ક્રવપીશ^{૧૯}
અએતત^{૨૦} વયાંમ^{૨૧} દરેધો-ખધાતેમ^{૨૨} (૨) ફનઓશ અહુરહું
મજદાઓ, તરેધદીતે અંધરહું મધન્યેઉશ. હુધ્યાવરશતાંમ
હાત વસ્ના ફરેષાતેમેમ, સ્તઓમિ †અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧

(૧) ઓ હોરમજદ^૧ (તારી) ખીજ^૨ પેદાએશોની^૩ આગમચ^૪ ત્રણ
મરતમે^૫ તુંને નમાજ^૬ †(હોજો)! અએ અમશારપંદો^૭ તમુને^૮ નમાજ^૯
(હોજો)! (તમો જે) બધાં^{૧૦} ખોરશેદ ઇજદની સાથે એકજ મરજ
રાખનારો^{૧૧} (ઇઆને એક દિલથી સાથે કાંમ કરનારો) (છેઓ). આએ^{૧૨}
(નમસ્કાર જે હું કરું છું તે) (દાદર) હોરમજદને^{૧૩} પોહોંયો!^{૧૪} આએ^{૧૫}
(નમસ્કાર) અમશારપંદોને^{૧૬} પોહોંયો!^{૧૭} આએ^{૧૮} (નમસ્કાર) અશો
(લોકો)ના^{૧૯} ફરોહરોને^{૨૦} પોહોંયો!^{૨૧} આએ^{૨૨} (નમસ્કાર) લાંબી મુદતના
પેદા †ખીધેલા^{૨૩} વાએ ઇજદને^{૨૪} પોહોંયો!^{૨૫}

(૩) ફેરસ્તુથે^૧ હુમતોધખ્યસસ્યા^૨ હુખ્તોધખ્યસસ્યા^૩ હુવરશ્તો-
ધખ્યસસ્યા,^૪ માંદેવોધખ્યસસ્યા^૫ વખેદેવોધખ્યસસ્યા^૬ વરશ્તવોધખ્ય-

* એ ફકરાના તરજુમા બાળે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૪-૧૫ મો.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાળે જુઓ સફે ૮-૯ મો.

‡ ઇઆને ઓ દાદાર હોરમજદ! તારી લતમ પેદા કીધેલી ચીએને હું નહું,
તેની આગમચ સઠથી પેહેલાં ત્રણ મરતમે હું તુંને નમું છું.

§ લાંબી મુદત અથવા જમાનાના સાહેબ (દારયેસ્તેતે).

સચ્ચા.^૧ અધ્યભિગદ્યથા દધથે^૨ વીરપા^૩ હુમતાચા^૪ હૂખતાચા^૫
 હૂવરૂશતાચા.^૬ પદ્ધતિરિચ્ચા દધથે^૭ વીરપા^૮ દુશ્મતાચા^૯
 હુજૂખતાચા^{૧૦} હુજવરૂશતાચા.^{૧૧} (૪) ફેરા વે^{૧૨} રાહી,^{૧૩} અમેષા
 રપેન્તા,^{૧૪} યસ્નેમચા^{૧૫} વહ્નેમચા^{૧૬} ફેરા મનંધહા^{૧૭} ફેરા
 વંચધહા^{૧૮} ફેરા બ્યઓથના,^{૧૯} ફેરા અંધહુયા,^{૨૦} ફેરા તન્વસચ્ચીત્^{૨૧}
 અધ્યાઓ^{૨૨} ઉશતનેમ,^{૨૩} સ્તઓમિ^{૨૪} *અષેમ,^{૨૫} અષેમ વોહુ ૧

(૩) (તમામ) નેક વમાસન,^૧ નેક વાણી,^૨ તથા નેક કરણીને^૩
 (મારી) મનશ્ની,^૪ ગવશ્ની^૫ તથા હુનશ્નીથી^૬ હું વખાણું છું.^૭ સઘળા^૮ નેક
 વિચારો,^૯ નેક સણુનો^{૧૦} તથા નેક કામોને^{૧૧} હું એખત્યાર કંઈછું.^{૧૨} સઘળા^{૧૩}
 બદ વિચારો,^{૧૪} બદ સણુનો^{૧૫} તથા બદ કામોને^{૧૬} હું છોડી દેઉં છું.^{૧૭} (૪)
 ઓ અમશાસ્પદો!^{૧૮} ઈજરને^{૧૯} તથા નીઆએશ^{૨૦} (તથા) મારાં પોતાનાં^{૨૧}
 બદનનાં^{૨૨} જાનને^{૨૩} મનશ્ની,^{૨૪} ગવશ્ની^{૨૫} તથા હુનશ્નીથી,^{૨૬} (તથા મારાં)
 અંતઃકરણથી^{૨૭} તમુને^{૨૮} હું અર્પણુ કંઈછું.^{૨૯} રાસ્તીને^{૩૦} હું વખાણું છું.^{૩૧}

(૫) (સર નમાવતાં નમાવતાં લણુયુ) નિમો^૧ અહુરાઈ
 મજદાઈ,^૨ નેમો અહુરાઈ મજદાઈ, નેમો અહુરાઈ મજદાઈ; નેમો^૩
 અમેષઅધબ્યો રપેન્તઅધબ્યો,^૪ નેમો^૫ મિથ્રાઈ વોઉરૂગઓય-
 ઓધતેએ,^૬ નેમો^૭ હૂવરે-ક્ષએતાઈ અઉર્વત-અસ્પાઈ,^૮ નેમો^૯
 આબ્યો^{૧૦} દાઈથાબ્યો,^{૧૧} યાઓ^{૧૨} અહુરહે મજદાઓ,^{૧૩} નેમો^{૧૪}
 ગેઉશ,^{૧૫} નેમો^{૧૬} ગયેહે,^{૧૭} નેમો^{૧૮} જરથુશ્તહે^{૧૯} રિપતામહે^{૨૦}
 અષઓનો^{૨૧} ક્રવષેએ,^{૨૨} નેમો^{૨૩} વીરપયાઓ^{૨૪} અષઓનો^{૨૫}
 સ્તોઈશ^{૨૬} હુધશ્યાઈઅ^{૨૭} અવાંધથ્યાઈઅ^{૨૮} †અબ્યાંધથ્યાઈઅ.^{૨૯}

(૫) (દાદાર) હોરમજદને^૧ નમાજ^૨ (હોળે)! અમશાસ્પદોને^૩ નમાજ^૪
 (હોળે)! ઓહોલાં ખેતરવાળાં^૫ મેહેર ઈજદને^૬ નમાજ^૭ (હોળે)! તેજ
 †ધોડાવાળાં^૮ ખોરશેદ (ઈજદ)ને^૯ નમાજ^{૧૦} (હોળે)! આએ^{૧૧} આંખો^{૧૨}

* “ફેરસુયે”ના આખા કરદાને “અવસ્તાની પતેત” કરીને બી કહે છે.
 એ કરદો ઈજરનેના ૧૨ મા હામાંથી લીધો છે.

† નેમો અહુરાઈ મજદાઈથી તે ‘અબ્યાંધથ્યાઈઅ’ સુધીનો ભાગ ઈજરનેના
 ૬૮ મા હાના ૨૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

‡ અલંકાર રૂપમાં લખાણુ કીધેલું છે. ખરેખર કાંઈ થોડા ભેડલા નથી,
 પણ માહતાબની ચાલ સાથે સરખાવતાં આક્રતાબની ચાલ આપણી નજરે
 વધારે જહડપવાળી જણાએ છે.

કે જે^{૧૪} *હોરમજદની^{૧૫} (તેને) નમાજ^{૧૬} (હોજે) ! સઉથી પેહેલા પેદા
કીધેલા બલદની^{૧૭} (ધિઆને ગાંધોદાદનાં) ફરોહરને^{૧૮} નમાજ^{૧૯} (હોજે) !
ગયોમરદની^{૨૦} ફરોહરને^{૨૧} નમાજ^{૨૨} (હોજે) ! (તથા) અશો^{૨૩} સપેતમાન^{૨૪}
જરતોશ્તના^{૨૫} ફરોહરને^{૨૬} નમાજ^{૨૭} (હોજે) ! અશો (હોરમજદ)ની^{૨૮}
તમામ^{૨૯} પેદાએશ^{૩૦} જે હાલ હયાત છે, જે હયાતીમાં આવવાનું શરૂ કરેછે,^{૩૧}
તથા જે હવે પછી હયાતીમાં આવશે^{૩૨} (તેને) નમાજ^{૩૩} (હોજે) !

(જે હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 વોહુ^{૩૪} ઉક્ષ્યા^{૩૫} મનંઘહા^{૩૬} ક્ષાધ્રા^{૩૭} અપાચ્યા^{૩૮}
ઉશ્તા^{૩૯} ફતૂમ,^{૪૦} (ત્રણ વાર પઢે.) અપેમ વોહુ ૩

નેકુ^{૪૧} મનશ્ની^{૪૨} !^{૪૩} રાસ્તી,^{૪૪} કૌવત^{૪૫} (અથવા સત્તા^{૪૬}) તથા
આબાદીથી,^{૪૭} (અએ હોરમજદ !, (મારાં) તનને^{૪૮} તું મજબૂત કર.^{૪૯}

(રપિશ્વન અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 ધમા^{૫૦} રઓઆઓ^{૫૧} બરેબિશ્તેમ^{૫૨} બરેબેમનાંમ.^{૫૩}

(ત્રણ વાર પઢે.) અપેમ વોહુ ૩

બુલંદ (રોશનીઓ) માંની^{૫૪} આએ^{૫૫} ઘણીજ બુલંદ^{૫૬} રોશની^{૫૭}
(કે જેને ખોરશેઠ કેહેછે તેને હમો, અએ હોરમજદ ! તારેમાટે સઉથી
સોહામણું શરીર ગણીએ છિયે).

(જે ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 યહી^{૫૮} રપેન્તા^{૫૯} શ્વા^{૬૦} મધન્યૂ^{૬૧} ઉર્વએસે^{૬૨}
ફજસો^{૬૩} (ત્રણ વાર પઢે.) અપેમ વોહુ ૩

જે^{૬૪} આબેરીમાં,^{૬૫} (ઓ હોરમજદ !) તારા^{૬૬} આબાદી કરનાર^{૬૭}
મીનો (ધિઆને સપેનામીનો)ની સાથે^{૬૮} તું આવનારો^{૬૯} (છે ધિઆને તું આવશે).

* હોરમજદની આંખો તે ખોરશેઠ તથા માહતાબ વિશે ધશારો છે.

† પેદાએશ જે હાલ છે, જે આગળ હતી તથા જે હવે પછી થશે (દારમેસ્તેતે).

‡ હાવન ગેહમાં બહુવાનો એ વાકય ‘યથા આધશ’ નામના ઈજરનેના
૩૩ મા હાના ૧૦ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

§ રપિશ્વન ગેહમાં બહુવાનાં આએ બોલો ‘અહ્યા શ્વા આઓ’ નામના
ઈજરનેના ૩૬ મા હાના ૬ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

|| ઉજરન ગેહમાં બહુવાનાં આએ બોલો ઈજરનેના ૪૩ મા હાના ૬ મા
ફકરામાંથી લીધો છે.

(૬) હવરે-ક્ષએતેમ^૧ અમેષેમ^૨ રએમ^૩ અર્ધિર્વત-અરપેમ^૪ યજમધદે,^૫ મિથ્રેમ^૬ વોઉર-ગઓયઓધતીમ^૭ યજમધદે,^૮ અરી-વચંધહેમ,^૯ વ્યાખનેમ,^{૧૦} હવંધર-ગઓષેમ,^{૧૧} હુતારતેમ,^{૧૨} બએવરે-ચબનેમ,^{૧૩} બેરેજન્ટેમ,^{૧૪} યેરેથુ-વએધયનેમ,^{૧૫} સૂરેમ^{૧૬} અખફનેમ,^{૧૭} જઘાઉવોઓધહેમ.^{૧૮} (૭) મિથ્રેમ^{૧૯} વીરપનામ^{૨૦} દપ્પુનામ^{૨૧} દંધહુ-પધતીમ^{૨૨} યજમધદે,^{૨૩} યિમ^{૨૪} કદથત^{૨૫} અહુરો મજદાઓ,^{૨૬} ખરેનંધઉહસ્તેમેમ^{૨૭} મધન્યવનામ^{૨૮} યજતનામ,^{૨૯} તત્^{૩૦} નો^{૩૧} વખ્યાત^{૩૨} અરંધહે^{૩૩} મિથ્ર^{૩૪} અહુર^{૩૫} બેરેજન્ટ.^{૩૬} હવરે-ક્ષએતેમ^{૩૭} અમેષેમ^{૩૮} રએમ^{૩૯} અર્ધિર્વત-અરપેમ^{૪૦} યજમધદે.^{૪૧}

(૬) અમર,^૧ નુરવાળા^૨ (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^૩ ખોરશેદને^૪ હમો વખાણીએ છિયે.^૫ ખોડોલાં ખેતરવાળો^૬ મેહેર ઈજદ^૭ (જે) સાચ્યાં વચન બોલનાર,^૮ અનબુમનમાં બેસનાર,^૯ હજર *કાનવાળો,^{૧૦} સારા ઘાટનો^{૧૧} દશ હજર *આંખવાળો,^{૧૨} યુલદ દરજ્જાનો,^{૧૩} ખોડોળા યુરજ ઉપર ઉભો રેહીને ચોકસી કરનાર,^{૧૪} શરો,^{૧૫} ઉધ વગરનો^{૧૬} (તથા) નળત^{૧૭} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે^{૧૮} (૭) તમામ^{૧૯} દેશોનો^{૨૦} દેશપતિ^{૨૧} (જે) મેહેર ઈજદ^{૨૨} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,^{૨૩} જેને^{૨૪} (દાદાર) હોરમજદે^{૨૫} મીનો^{૨૬} ઈજદોમાં^{૨૭} ઘણોજ નુરમદ^{૨૮} પેદા પ્રીધો.^{૨૯} યુલદ^{૩૦} મેહેર ઈજદ^{૩૧} (તથા) હોરમજદ^{૩૨} હમારી^{૩૩} મદદનેમાટે^{૩૪} †આહિયાં^{૩૫} આવે^{૩૬} અમર,^{૩૭} નુરવાળા^{૩૮} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૩૯} ખોરશેદને^{૪૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૧}

(૮) તિશ્તીમ^૧ દ્રવો-ચબનેમ^૨ યજમધદે,^૩ તિશ્તીમ દ્રવો-ચબનેમ યજમધદે, તિશ્તીમ દ્રવો-ચબનેમ યજમધદે; તિશ્તીમ^૪ યજમધદે,^૫ તિશ્તયે-ચો^૬ યજમધદે,^૭ તિશ્તયો^૮ રએવાઓ^૯ ખરેનંધઉહઓ^{૧૦} યજમધદે,^{૧૧} વનન્ટેમ^{૧૨} સ્તારેમ^{૧૩} મજદધાતેમ^{૧૪} યજમધદે,^{૧૫} તિશ્તીમ^{૧૬} સ્તારેમ^{૧૭} રએવન્ટેમ^{૧૮}

* મેહેર ઈજદની સિદ્ધતામાં “હજર કાનવાળો તથા દશ હજર આંખવાળો” કરીને આવેછે, તેની મતલબ એમ નહીં નળવી કે તેને હજર કાન તથા દશ હજર આંખ હતી; પણ તેની સાંમજવાની શક્તિ હજર કાન જેટલી તીવ્રજી, અને તેની બેવાની શક્તિ દશ હજર આંખ જેટલી તેજ હતી.

† તત્=સંસ્કૃત=તત્=આહિયાં, એટલામાટે, એ પ્રમાણે.

ખરેનંધઉહ્નતેમ^{૧૦} યજ્ઞમધદે,^{૧૧} શ્વાષેમ^{૧૨} ખધાતેમ^{૧૩} યજ્ઞમધદે,^{૧૪}
જરવાનેમ^{૧૫} અકરનેમ^{૧૬} યજ્ઞમધદે,^{૧૭} જરવાનેમ^{૧૮} દરેધા-ખધાતેમ^{૧૯}
યજ્ઞમધદે,^{૨૦} વાતેમ^{૨૧} રપેન્તેમ^{૨૨} હુધાઆંધહેમ^{૨૩} યજ્ઞમધદે,^{૨૪}
રજિરતાંમ^{૨૫} ચિસ્તાંમ^{૨૬} મજ્જદધાતાંમ^{૨૭} અપઓનીમ^{૨૮} યજ્ઞમધદે,^{૨૯}
દ્યેનાંમ^{૩૦} વંધઉહીમ^{૩૧} માજ્જદયરનીમ^{૩૨} યજ્ઞમધદે,^{૩૩} પધાંમ^{૩૪}
ખાસ્તાધતીમ^{૩૫} યજ્ઞમધદે,^{૩૬} જરેનુમન્તેમ^{૩૭} સૂરેમ^{૩૮} યજ્ઞમધદે,^{૩૯}
સઓકન્તેમ^{૪૦} ગધરીમ^{૪૧} મજ્જદધાતેમ^{૪૨} યજ્ઞમધદે.^{૪૩} (૯) વીરપેમચ^{૪૪}
અપવનેમ^{૪૫} મધન્યઓમ^{૪૬} યજ્ઞતેમ^{૪૭} યજ્ઞમધદે,^{૪૮} વીરપેમચ^{૪૯}
અપવનેમ^{૫૦} ગઓધીમ^{૫૧} યજ્ઞતેમ^{૫૨} યજ્ઞમધદે,^{૫૩} હુઓમ^{૫૪} ઉર્વાનેમ^{૫૫}
યજ્ઞમધદે,^{૫૬} હુવાંમ^{૫૭} ક્રવધીમ^{૫૮} યજ્ઞમધદે,^{૫૯} જસ^{૬૦} મે^{૬૧} અવંધહે^{૬૨}
મજ્જદ.^{૬૩} અપાઉનામ^{૬૪} વંધઉહીશી^{૬૫} સૂરાઓ^{૬૬} રપેન્તાઓ^{૬૭}
ક્રવધયો^{૬૮} યજ્ઞમધદે.^{૬૯} હુવરે-ક્ષએતેમ^{૭૦} અમેષેમ^{૭૧} રએમ^{૭૨}
અઉર્વત્-અરપેમ^{૭૩} યજ્ઞમધદે.^{૭૪} અષેમ વોહુ ૩

(૮) તંદરોસ્ત *આંખવાળા^{૭૫} તેશ્તર (ધિજદ)ને^{૭૬} હમો વખાણીએ
છિયે.^{૭૭} †તેશ્તર (સેતારા)ને^{૭૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૯} ‡તેશ્તરને
લગતાઓને^{૮૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૧} ચળકતા^{૮૨} (અને) ખોરેહવાળા^{૮૩}
તેશ્તરને^{૮૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૫} હોરમજ્જદના પેદા ક્રીધેલા^{૮૬} †વનન્ત^{૮૭}
સેતારાને^{૮૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૯} ચળકતા^{૯૦} (અને) ખોરેહવાળા^{૯૧}
તેશ્તર^{૯૨} સેતારાને^{૯૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૯૪} પોતાના ઠેરવેલા માર્ગ પ્રમાણે
ચાલનારા^{૯૫} આસ્માનને^{૯૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૯૭} બેક્રીનાર^{૯૮} વખતને^{૯૯}

* એનો અર્થ ‘તંદરોસ્ત આંખ આપનાર’ બી થઈ શકે.

† તેશ્તર એ પૂર્વ દિશાએ Canis Major નામના નક્ષત્રમાં આવેલા એક મ્હોટા તથા ધણા ચળકતા સેતારાનું નામ છે. એ સેતારાને અંગ્રેજીમાં Sirius અથવા Dogstar સાથે સરખાવવામાં આવે છે.

‡ ‘તેશ્તર (સેતારા) ને લગતા’ની મતલબ તેશ્તરની સાથના બીજા સેતારા; ઈઆને જે નક્ષત્રમાં તેશ્તર (Sirius) આવેલો છે, તેજ નક્ષત્રના બીજા બધા સેતારા. એ નક્ષત્રને Canis Major કરીને કહે છે. તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી વૃષ્ટિ-વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

† વનન્ત એ દક્ષિણ દિશાએ આવેલા સેતારાઓમાં મુખ્ય તથા ધણા ચળકતા સેતારા છે. એને તથા Fomalhaut ને ધણુંકરીને એજ ગણવામાં આવ્યો છે. એને બૃહસ્પતિનો હરીફ કહેલો છે.

હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૭} લાંબી મુદત મુધી ઠરવેલા^{૧૬} વખતને^{૧૮} હમો વખાણીએ છિએ.^{૧૯} વૃક્ષ કરનાર^{૨૦} (તથા) સારી પેદાએશના^{૨૧} પવનને^{૨૨} (અથવા ગોવાદ ઇજદને^{૨૩}) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૪} હોરમજદના પેદા ક્રીષેલા,^{૨૫} અશો^{૨૬} (તથા) સહથી સાચ્યાં^{૨૭} જ્ઞાનને^{૨૮} (ઇઆને ધર્મની કેળવણીને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૯} લલી^{૩૦} માજદયસ્ની^{૩૧} દીનને^{૩૨} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૩} રસ્તાઓમાંનો^{૩૪} (જે) *પસંદ કરવા જોગ^{૩૫} (રસ્તો તેને) હમો વખાણીએ છિએ.^{૩૬} લયંકર^{૩૭} †હથિયારને^{૩૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૯} હોરમજદના પેદા ક્રીષેલા^{૪૦} સચોક્ત^{૪૧} (નામના) પાહાડને^{૪૨} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૩}

(૯) દરેક^{૪૪} અશો^{૪૫} મીનો^{૪૬} ઇજદને^{૪૭} હમો વખાણીએ છિયે,^{૪૮} તથા દરેક^{૪૯} અશો^{૫૦} આએ દુનિયાને લગતા^{૫૧} ઇજદને^{૫૨} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૩} પોતાનાં^{૫૪} ફરવાનને^{૫૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૬} પોતાનાં^{૫૭} ફરોહરને^{૫૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૯} ઓ દાદાર હોરમજદ^{૬૦} મારી^{૬૧} મદદનેમાટે^{૬૨} તું પોહોચ.^{૬૩} અશો (લોકો)નાં^{૬૪} લલાં,^{૬૫} જોરાવર^{૬૬} (તથા) વૃક્ષ કરનાર^{૬૭} ફરોહરને^{૬૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૯} અમર^{૭૦} નુરમંદ^{૭૧} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૭૨} ખોરશેદને^{૭૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૪}

* અથવા હસ્તેવાર, સીધા નીતિવાળો. (ખા+સ્તાઇતિ).

† ‘સૂર’ બોલને સંસ્કૃત શૂલ સાથે સરખાવીને એનો અર્થ ‘હથિયાર’ ક્રીષે છે. ધાત્યામેળે આએ ઠેકાણું મેહેર ઇજદ અથવા સરોશ ઇજદના હથિયાર બાળે ઈસારો ક્રીષેલો લાગેછે. એની સામેતીમાં આપણને બીજો ઠેકાણેથી ખુદ અવસ્તાનું લખાણ મળી આવેછે. મેહેર ચરતના ૬૬ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, જુહા તથા પાપી માણસોને મારવાનેમાટે મેહેર ઇજદ પોતાના હાથમાં લાહારી શુરજ રાખેછે. વળી મ્હોટી સરોશ ચરતના ૧૨ મા ફકરામાં તથા વંદીદાદની ૧૬ મી પરચરદના ૧૫ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, સરોશ ઇજદ દેવાનાં માથામાં મારવાનેમાટે પોતાના હાથમાં એક જોરાવર હથિયાર રાખેછે. ‘જરેનુમન્તેમ્’નો અસલ અર્થ ‘ગુરસાભરેલું’ તે ઉપરથી મુરાદી અર્થ ‘લયંકર’ ક્રીષે છે. જરેનું=Zorn (Ger.)=ગુરસો.

‡ ‘ફરોહર’ અને ‘ફરવાન’-એ જે તદન જુદીજ ચીજ છે, અને જેમ આપણા જરતોસ્તીઓમાંનો મ્હોટો લાગ ખારેછે તેમ એક ચીજ નથી તે, આએ ફકરા ઉપરથી તેમજ ફરવરદીન ચરતના ૧૪૯ મા ફકરા ઉપરથી, તથા હજરનેના ૨૬ મા તથા ૫૫ મા હા ઉપરથી બોક્ષી રીતે જણાવેછે, ‘ફરોહર’ ઇઆને ફરવાનને નેક્રી તથા જેહેરતનો માર્ગ જતલાવનારી એક રૂહાની

(૧૦) કવરને મજદયસ્નો જરશશલિશ વીદએવો અહુર-
હએષો (જે ગેહ હોય તે પહે.) કસસ્તયએચ, હુવરે-ક્ષએતહે^૧
અમેપહે^૨ રએવહે^૩ અઉર્વત-અસ્પહે^૪,^૫ ફનઓશ્ચ^૬ યસ્નાધચ^૭
વઘાધચ^૮ ફનઓશ્ચાધચ^૯ કસસ્તયએચ,^{૧૦} યથા અહુ
વધચો^{૧૧} જઓતા^{૧૨} કા મે^{૧૩} મૂતે,^{૧૪} અથા રતુશ અષાત્ચિત્
હચ,^{૧૫} કા અષવ^{૧૬} વીધવાઓ^{૧૭} મઓત,^{૧૮}

(૧૦) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^૧ (ફલાની ગે-
હમાં) અમર,^૨ નુરમંદ^૩ (અને) તેજ ઘોડાવાળા^૪ ખોરશેદની^૫ આરા-
ધના કરવાને,^૬ (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,^૭ (તેને) ખુશનુદ કરવાને^૮
તથા (તેની) વખાણ કરવાને,^૯ જોતી^{૧૦} મારી આગળ^{૧૧} યથા અહ વધ-
ચો,^{૧૨} (ધ્યાને 'યથા અહ વધચો'ના કલામોની ખુબીઓ) જહેર
કરે,^{૧૩} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૧૪} (અને) વિદ્વાન^{૧૫} (તે), 'અથા રતુશ
અષાત્ચિત્ હચ'^{૧૬} (એ કલામોની ખુબીઓ) *જહેર કરે.^{૧૭}

(૧૧) †હુવરે-ક્ષએતેમ^૧ અમેષેમ^૨ રએમ^૩ અઉર્વત-અસ્પેમ^૪
યજમધદ.^૫ આઅત્ત યત્ હુવરે-રઓક્ષિનિ^૬ તાપયેધતિ,^૭ આઅત્ત
યત્^૮ હુવરે-રઓઓ^૯ તાપયેધતિ,^{૧૦} હિરતેન્તિ^{૧૧} મધન્યવાઓંધહો^{૧૨}
યજતાઓંધહો,^{૧૩} સતેમચ^{૧૪} હુજંધરેમચ,^{૧૫} તત્^{૧૬} ખરેનો^{૧૭}
હાંમ-ખારયેધન્તિ,^{૧૮} તત્^{૧૯} ખરેનો^{૨૦} નિપારયેધન્તિ,^{૨૧} તત્^{૨૨}

ચીજ. ફરોહર વિશે અવસ્તામાં એકું જણાવેકું છે કે, તમામ જીવતાંઓનાં,
શુજરી ગએલાઓનાં તથા હવે પછી જે જન્મ પામવાનાં છે, તે બધાઓનાં
જુદાં જુદાં છે. એની સામેલીમાં જુઓ ઈજરેનેના ૨૪ મો હા, ૫ મો ફકરો.
વળી 'ફરોહર' નો ખીજો અર્થ (અંગેજી Prototype ને મળતો) ફાઈળી
ચીજનો 'અસલ નમુનો, મૂળ રૂપ, અસલ મૂળ-ખી' થાએછે:-જેમકે કાડખાતનું
ફરોહર ઈઆને તેનું અસલ મૂળ-ખી. માણસનાં શરીરમાં એક રૂઢાની ચીજ જે
આએ દુનિયામાં પોતાના કીધેલાં સારાં ઈઆ નકારાં કરતુકને માટે, આવતી
દુનિયામાં જવાબદાર છે તેનું નામ 'રવાંન.' રવાનને પેલી દુનિયામાં તેના કીધેલાં
કામ પ્રમાણે બેહેસ્ત ઈઆ હોજખ મળે છે. જુઓ વદીદાદનો મારો તરજુમે,
પરગરદ ૧૯ મી, ફકરા ૨૭-૩૨.

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૬ મો.

† હધથી તે છેક 'ચરનેમચ' સુધીનો ભાગ ખોરશેદ ચસ્તમાંથી લીધો છે.
એ ઉપરથી જણાએ છે કે, ખોરશેદ નીઆએશમાં આખી ખોરશેદ ચસ્ત તથા
આગળ ખોલાસાવાર જણાવ્યા પ્રમાણે, ઈજરેનેના જુદાં જુદાં ફકરા આવેલા છે.

ખારેનો^{૨૫} બક્ષેન્તિ,^{૨૬} જનમ^{૨૭} પધતિ^{૨૮} અહુરધાતામ,^{૨૯} ક્રાધતિય^{૩૦}
અપહુ^{૩૧} ગએથાઓ,^{૩૨} ક્રાધતિય^{૩૩} અપહુ^{૩૪} તનુયે,^{૩૫} ક્રાધતિય^{૩૬}
હવરે^{૩૭} યત^{૩૮} અમેષેમ^{૩૯} રએમ^{૪૦} અઉર્વત-અસ્પેમ.^{૪૧}

(૧૧) અમર,^૧ નુરમંદ^૨ (તથા) તેજ ઘોડાવાળો^૩ ખોરશેદને^૪ હમો
વખાણીએ છિએ.^૫ જ્યારે^૬ ખોરશેદની^૭ રોશની^૮ તપેછે,^૯ જ્યારે^{૧૦}
ખોરશેદની રોશની^{૧૧} પ્રકાશેછે,^{૧૨} (ત્યારે) સંકડો^{૧૩} તથા હજારો^{૧૪} મીનો^{૧૫}
ધજીદો^{૧૬} ઉભા રેહે છે.^{૧૭} (તે ધજીદો) તે^{૧૮} રોશનીને^{૧૯} એકડી કરેછે.^{૨૦} (તથા)
તે^{૨૧} રોશનીને^{૨૨} નીચે મોકલેછે.^{૨૩} (અને ત્યાર પછી) તે^{૨૪} રોશનીને^{૨૫} હોરમજ-
દની^{૨૬} જમીન^{૨૭} ઉપર^{૨૮} વેહેચી નાખેછે^{૨૯} (અથવા પાંચરી દેહે^{૩૦}). અમર,^{૩૧}
નુરમંદ^{૩૨} (તથા) તેજ ઘોડાવાળો^{૩૩} ખોરશેદ^{૩૪} વૃદ્ધિ કરેછે.^{૩૫}

(કોણની વૃદ્ધિ કરે છે? તે વિશે નીચે જણાવેછે.) અશોધની^{૩૬}
જેહાંને^{૩૭} વધારેછે,^{૩૮} (તથા) અશોધની^{૩૯} પિંદાએશને^{૪૦} વધારેછે.^{૪૧}

ખોદાસો:—(આકૃતાય તથા માહતાયની રોશનીને નીચે જમીન
ઉપર પોહોંચતી કરવાને, હવાની, તથા હવાના જેવી પણ તેના કરતાં ઘણી
ઝીણી તથા આરીક પ્રવાહી ચીજ, જેને ‘ધિર’ (ether) કહેછે તેની
જરૂર છે. એ હવા તથા ‘ધિર’ (ether) વગર, ખોરશેદ તથા ચંદ્રમાની
રોશની આએ પૃથ્વી ઉપર પડી શકે નહી. ‘મિશ્ર’ ઇઆને મેહર તે
રોશની સમજવી; ‘રામ ખાસ્તર’ તે ‘ધિર’ (ether) સમજવી, અને
‘વયુ ઉપરો-કધર્ય’ તે ઉપર કાંમ કરતો વાયુ, ઇઆને આસ્માન તથા જ-
મીનની વચ્ચે પંથરાએલી હવા સમજવી. જે પ્રમાણે રોશની, હવા તથા
‘ધિર’ ને અતલગનો સંબંધ છે, તેજ પ્રમાણે આપણને અલંકાર રીતે,
ધજીદોનાં રૂપમાં તેવેજ અર્થે અવસ્તામાંથી લખાણ મળી આવે છે, તે એ રીતે
કે, ‘મિશ્ર’ ઇઆને મેહર ધજીદની ખશનુમનમાં મેહરની સાથે ‘રામ ખાસ્તર’
આવેછે. વળી મીનો રામની ખશનુમનમાં ‘રામ ખાસ્તર’ આવેછે.
વળી મીનો રામની ખશનુમનમાં ‘રામ ખાસ્તર’ ની સાથે ‘વયુ ઉપરો-
કધર્ય’ આવેછે. અવસ્તાનાં અલંકાર રૂપનાં લખાણ પ્રમાણે, ખોરશેદ
ધજીદ તથા માહ ધજીદની રોશની જમીન ઉપર પોહોંચતી કરવાને, ‘રામ
ખાસ્તર’ તથા ‘વયુ ઉપરો-કધર્ય’ તથા ખીજ ધજીદો ઉભા રેહેછે;
એ ફરેશ્તાઓની મદદ વગર ખુદરતી રોશની પૃથ્વી ઉપર પડતી નથી.)

* હવરે-રએાદાને એ પ્રમાણે સમાસ ગણતાં. અગર જે ગેલડનર પ્રમાણે ‘હવરે
રએાદને લઇએ તો આએ અર્થ:-જ્યારે ખોરશેદ રોશની (આપવા) ને માંડે તપેછે.

† અસલ અવસ્તામાં એ બોલ ચોથી એકવચનમાં (તનુયે) આવેલો છે,
જેનો મૂળ અર્થ ‘શરીર, તન’ થાયેછે. જીવજન્મ (દારમેસ્તેતે.)

(૧૨) આઅત યત^૧ હવરે^૨ ઉત્તુદ્યેધતિ,^૩ ડવત^૪ જામ^૫
અહુરધાતામ^૬ યઓજદાથેમ,^૭ આપેમ^૮ તચિન્તામ^૯ યઓજ-
દાથેમ,^{૧૦} આપેમ^{૧૧} ખાન્યામ^{૧૨} યઓજદાથેમ,^{૧૩} આપેમ^{૧૪}
જરયનામ^{૧૫} યઓજદાથેમ,^{૧૬} આપેમ^{૧૭} અર્મએશતામ^{૧૮}
યઓજદાથેમ,^{૧૯} ડવત^{૨૦} દામ^{૨૧} અપવ^{૨૨} યઓજદાથેમ,^{૨૩}
યાઓ^{૨૪} હેન્તિ^{૨૫} રથેન્તહે મધન્થેઉશ.^{૨૬}

(૧૨) જ્યારે^૧ ખોરશેઠ^૨ ઉગેછે^૩ (ત્યારે) (તે) હોરમજદની પેદા
કીધેલી^૪ જમીનને^૫ પાકીજગી આપવાનો સખખ^૬ થાયછે,^૭ વેહેતા^૮ પાણીને^૯
પાકીજગી આપવાનો સખખ^{૧૦} (થાયછે), જરાનાં^{૧૧} પાણીને^{૧૨} પાકીજગી
આપવાનો સખખ^{૧૩} (થાયછે), દરિયાનાં^{૧૪} પાણીને^{૧૫} પાકીજગી આપવાનો
સખખ^{૧૬} (થાયછે), થમ^{૧૭} પાણીને^{૧૮} પાકીજગી આપવાનો સખખ^{૧૯}
(થાયછે), (તથા) અશો^{૨૦} પેદાએશ^{૨૧} કે જે^{૨૨} સપેનામીનોની^{૨૩} છે,^{૨૪}
(તેને) પાકીજગી આપવાનો સખખ^{૨૫} થાયછે.^{૨૬}

(૧૩) યેધિ^૧ છ^૨ હવરે^૩ નોઇત^૪ ઉત્તુદ્યેધતિ,^૫ અધ^૬
દએવ^૭ વીરુપાઓ^૮ મેરેનચિન્તિ^૯ યાઓ^{૧૦} હેન્તિ,^{૧૧} હરો-
કર્ષવોહુવ^{૧૨} નવ^{૧૩} ચિશ^{૧૪} મધન્યવ^{૧૫} યજત,^{૧૬} અંધહુવ^{૧૭}
અસ્તવધતિ^{૧૮} પધતિ-દ્રામ^{૧૯} નોઇત^{૨૦} પધતિશતામ^{૨૧} વીધેન્તિ.^{૨૨}

(૧૩) કારણ કે^૧ અગરને^૨ ખોરશેઠ^૩ નહીં^૪ ઉગે^૫ તો, અહિંયા^૬ *હકેતે
કેશ્વરમાં^૭ જે^૮ તમામ^૯ (ચીળે તથા જનદારો) છે,^{૧૦} (તેઓને) દેવો^{૧૧} મારી
નાખે^{૧૨} (અથવા નાશ કરે^{૧૩}). (પછી) (આએ) હાડમંદ^{૧૪} દુનિયામાં^{૧૫} કોઇળી^{૧૬}

* અવસ્તાના લખાણ પ્રમાણે આખી પૃથિવ સાત ખંડ જેને કેશ્વર કહેછે
તેમાં વેહેઆએલી છે. તેઓનાં નામ:—૧—અરેઝહિ (પશ્ચિમ દિશાએ); ૨—સવહિ
(પૂર્વ દિશાએ); ૩—રદધકષ્ટ્ર (નૈરત ઈઆને દક્ષિણ પશ્ચિમ દિશાએ); ૪—વીદધકષ્ટ્ર
(અગ્નિ ઈઆને દક્ષિણ પૂર્વ દિશાએ); ૫—વોહર-ખરેરિત (વાય ઈઆને ઉત્તર
પશ્ચિમ દિશાએ); ૬—વોહર-જરેરિત (ઈશાન ઈઆને ઉત્તર પૂર્વ દિશાએ);
૭—ખનિરથ (ઉપલાં છ કેશ્વરની વચ્ચે). વળી એ છેલ્લાં ‘ખનિરથ’ નામનાં
કેશ્વરને ખીન ખંડાં કેશ્વરો કરતાં ધણું મ્હોટું તથા શોભેલું કહેલું છે. આજના
વખતમાં ખી આપણુ આખી પૃથ્વીને ‘હકેતે કેશ્વર જમીન’ કહીએ છીએ.

† આએ દુનિયાની તમામ જનદાર ચીળે ખોરશેઠની શૈશનીથી પોતાની
હથાલી ભોગવેછે. એ શૈશની વખર માણસ, જનવર, પક્ષિ, ઝાડપાણુ ઇત્યાદિ
છળી શકે નહીં. આએ ઢેકાણે ‘હેવાનો’ અર્થ સરોશ બાજમાં ૧૫-૨૬ મા
સફાની નોઠમાં જણાવ્યું તેમ, “ખરાબ હવા, રોજ ઉત્પન્ન કરનારી બદળો,
આબાહીમાં ખસલ કરનારા સખખો” સમજવો.

મીનો^{૧૫} ઇજદ^{૧૬} અંચાવ^{૧૬} (અથવા) થર *પડવાનું^{૧૧} મેળવે^{૨૨} નહી.^{૨૦}

(૧૪) ચો^૧ યજ્ઞધતે^૨ હુવરે^૩ યત્^૪ અમેષેમ^૫ રએમ^૬ અર્ધિત-અસ્પેમ,^૭ પધતિશતાતેએ^૮ તેમંધ્રહાંમ,^૯ પધતિશતાતેએ^{૧૦} તેમસચ્ચિદ્રનાંમ^{૧૧} દએવનાંમ,^{૧૨} પધતિશતાતેએ^{૧૩} તાયુનાંમચ,^{૧૪} હુજસ્નાંમચ,^{૧૫} પધતિશતાતેએ^{૧૬} ચાતુનાંમચ^{૧૭} પધરિકનાંમચ,^{૧૮} પધતિશતાતેએ^{૧૯} ઇથ્યેજંધ્રહા^{૨૦} મર્ધઓનહે,^{૨૧} †યજ્ઞધતે^{૨૨} અહુરેમ મજ્જદાંમ^{૨૩} યજ્ઞધતે^{૨૪} અમેષે રપેન્તે,^{૨૫} યજ્ઞધતે^{૨૬} હુઓમ^{૨૭} ‡ઉર્વાનેમ,^{૨૮} ક્ષનાવયેધતિ^{૨૯} વીરપે^{૩૦} મધન્યવચ^{૩૧} યજ્ઞત^{૩૨} ગએથ્યાચ,^{૩૩} ચો^{૩૪} યજ્ઞધતે^{૩૫} હુવરે^{૩૬} યત્^{૩૭} અમેષેમ^{૩૮} રએમ^{૩૯} અર્ધિત-અસ્પેમ,^{૪૦}

(૧૪) અંધારાની^૬ સાંભે થવાને,^૭ અંધારાની તોખમના^{૧૧} (અથવા શિક્ષના) દેવોની^{૧૨} સાંભે થવાને,^{૧૩} ચોરો^{૧૪} તથા હુશરાઓની^{૧૫} સાંભે થવાને,^{૧૬} જંદુગરો^{૧૭} તથા પરીઓની^{૧૮} સાંભે થવાને,^{૧૯} (તથા) મોતકારકો^{૨૦} નાશની^{૨૧} સાંભે થવાને^{૨૨} જે શખસ^{૨૩} અમર,^{૨૪} નુરમંદ^{૨૫} (તથા) તેજ ઘોડા-વાળા^{૨૬} ખોરશેદને^{૨૭} ઇજેછે^{૨૮} (અથવા વખાણેછે), (તે ગોયા) હોરમજદને^{૨૯} ઇજેછે,^{૩૦} અમશારપંદોને^{૩૧} ઇજેછે^{૩૨} (તથા) પોતાનાં^{૩૩} રવાનને^{૩૪} ઇજેછે.^{૩૫} જે શખસ^{૩૬} અમર,^{૩૭} નુરમંદ^{૩૮} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૩૯} ખોરશેદને^{૪૦} ઇજેછે,^{૪૧} (તે ગોયા) તમામ^{૪૨} મીનો^{૪૩} તથા ગેતીના^{૪૪} ઇજદોને^{૪૫} ખુશાલ ઠરેછે.^{૪૬}

(૧૫) યજ્ઞધ^૧ મિથ્રેમ^૨ વોઉર-ગઓયઓધતીમ^૩ હુજંધર-ગઓષેમ,^૪ અએવરે-અખમનેમ;^૫ યજ્ઞધ^૬ વજરેમ^૭ હુનિનિખતેમ,^૮ કુમેરેધે^૯ પધતિ^{૧૦} દએવનાંમ,^{૧૧} મિથ્રહુ^{૧૨} વોઉર-ગઓયઓ-ધતોધશ,^{૧૩} યજ્ઞધ^{૧૪} હુએદ્રેમચ,^{૧૫} યત્^{૧૬} અસ્તિ^{૧૭} હુએદ્રનાંમ^{૧૮} વહિરતેમ,^{૧૯} અન્તરે^{૨૦} માઓંધ્રહુમચ^{૨૧} હુવરેચ.^{૨૨}

(૧૫) યોહોલાં ખેતરવાળા^૩ હજર કાનવાળા^૪ (તથા) દસ હજર આંખવાળા^૫ મેહર ઇજદને^૬ હું વખાણુંછું;^૭ દેવોના^{૧૧} માંથાની^{૧૨} સાંભે^{૧૦} (મારવાનો) યોહોલાં ખેતરવાળા^{૧૩} મેહર ઇજદના^{૧૪} સારી પેઠે ભાહારી ‡કીધેલા^{૧૬}

* અથવા (દેવ દરજની) સાંભે થવાનું કૌવત (સંસ્કૃત પ્રતિષ્ઠા). દેવોને હકાવી અથવા તેઓની સાંભે થઇ શકે નહી (દારમેસ્તેતે).

† કાકટર ગેલડનર હહાથી તે ઉર્વાનેમ સુધી હવિતાની ૭ લીટી લેછે; દરેક લીટી 'યજ્ઞધતે' થી શરૂ થાય છે.

‡ ધાત્ર વિજ્ઞ=to weigh=તોલવું. સારીપેઠે મારલા (પ્રોફે. દારમેસ્તેતે); ખરાખર નેમ તાકેલાં (પ્રોફેસર હારલે); સારીપેઠે કાંમે લગાડેલા (ડા. સ્પીગલ).

*ગુરૂને^૧ હું વખાણું.^૨ દોસ્તીઓમાંની^૩ સઉથી સરસ^૪ દોસ્તી^૫ કે જે^૬ માહતાબ^૭ અને આફતાબની^૮ વચ્ચે^૯ છે^{૧૦} (તેને) હું વખાણું.^{૧૧}

(૧૬) અહીં રચ^૧ ખરેનંધ્રહય,^૨ તેમ^૩ યજ્ઞ^૪ સુરૂન્વત^૫ યસ્ન,^૬ હવરે-ક્ષએતેમ^૭ અમેષેમ^૮ રએમ^૯ અઉર્વત-અરપેમ.^{૧૦} જઓઆખયો^{૧૧} હવરે-ક્ષએતેમ^{૧૨} અમેષેમ^{૧૩} રએમ^{૧૪} અઉર્વત-અરપેમ^{૧૫} યજ્ઞમધદે.^{૧૬}

(૧૬) તેના^૧ તેજ^૨ અને પ્રતાપને લીધે,^૩ તે^૪ અમર,^૫ નુરમંદ^૬ (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^૭ ખોરશેદ ઇજદને^૮ તંસલળાએ તેવી^૯ (અથવા પ્રખ્યાત^{૧૦}) ઇજદને વટે^{૧૧} હું ઇજ્જું.^{૧૨} અમર,^{૧૩} નુરમંદ^{૧૪} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૧૫} ખોરશેદ ઇજદને^{૧૬} ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૭} હમો ઇજ્જએ છિયે.^{૧૮}

હઓમયો^૧ ગવ^૨ ખરેરમન,^૩ હિજવોન્દંધહંધહ,^૪ માંથય,^૫ વચય^૬ ધ્યઓમનય^૭ જઓઆખયસય^૮ અર્જુખધએમખયસય^૯ વાધજિખયો.^{૧૦}

(હમો જે) હોમની ક્રિયા કરનારા^૧ (અથવા હોમની ક્રિયા કબૂલ રાખનારા^૨) (તેઓ) જીવામ,^૩ ખરસમ,^૪ જખાનની દાનેશ,^૫ માંથવાની,^૬ (નેક) સખુન,^૭ (નેક) કામ,^૮ ક્રિયાની ભેટો^૯ તથા રાસ્ત બોલેલા^{૧૦} સુખનોથી^{૧૧} (ખોરશેદ ઇજદને આરાધ્યે છિયે).

* મેહેરને અર્થ આજળ જણાવ્યા પ્રમાણે 'રેશની, રેશનીનું મૂળ—તત્વ' લઈએ તો, 'હેવાનાં માંથાની સાથે મારવાનો મેહેર ઇજદના માહારી ગુરૂની મતલબ અલંકાર રીતે રાગ તથા મરફી ઉત્પન્ન કરનારી ખરાબ હવાને નાણુદ કરનાર સુરજનાં તીર્થ કીરણ સમજવાં. આએ ઠેકાણે 'દેવ'નો અર્થ ૧૫-૧૬ માં સફાની નોટમાં જણાવ્યા મુજબ, 'ખરાબ હવા' લેવાઈ શકાએ. આખી રાત ખોરશેદની ગેરહાજરીથી જે ખરાબ હવા એકઠી થયેલી હોયે તે, સુરજ ઉઘા પછી તેની તેજ રેશનીથી નાણુદ થઈ જાયેછે.

† Traditional વંશપરંપરાથી ઉતરી આવેલી (પ્રેક્રિસર દારમેસ્તેતે).

‡ દરેક નીઆએશ તથા યસ્નના "અહ રય ખરેનંધ્રહય"ના કંકરામાં આવતા 'જઓઆખયો' (ભેટોથી) બોલને કાકટર ગેહડનર એની આગમ્ય આવેલા 'યજ્ઞ' (હું ઇજ્જું) સાથે લેછે.

¶ ઉપરનો ક્રિયાપદ (યજ્ઞમધદે) હઈ પાછો લેવાનો. 'હઓમયો' એ બોલ 'હઓમિ' (હોમની ક્રિયા કરનાર) ની ૧ લી બહુવચન છે. અગરને 'હઓમયો' એ પ્રમાણે જુદા લઈએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકે:—

હોમ કે જે^૧ જીવામ^૨ (તથા) ખરસમ સાથેનો^૩ (છે), (તથા જે હોમ) મન,^૪ વચન^૫ અને કરણી સાથેનો^૬ જખાનની દાનેશવટે,^૭ (તથા જે હોમ) ક્રિયાની ભેરનેમાટે^૮ રાસ્ત બોલેલા^૯ સખુનોથી^{૧૦} (તૈયાર કરવામાં આવેા છે તે વટે) (ખોરશેદ ઇજદને હમો આરાધ્યે છિયે.)

બોલાસોઃ—(હોમ તથા બરસમની ક્રિયા જે હાલ આપણા પાકે ધર્મમાં જાણે છે તે, અશો જરતોશ્તની આગમ્યના છેક કદીમ જમાનાથી હતી, એવું આપણને ખુદ અવસ્તાનાં લખાણ ઉપરથી માલુમ પડે છે. ઇજરનેના ૯ મા હા (હાવનીમ) માં જણાવેલ છે, જમશેદ પાદ-શાહના આપ વીંધામે, ફરેદુનના આપ આથવાને, કેરશારૂપના આપ અસરતે, તથા પેગમબર જરતોશ્તના આપ પોરોશસ્પે હોમની ક્રિયા કીધી હતી. હોમ સળી (સંસ્કૃત સોમ) એ એક જાતના આડની ડાંખળી છે. એ ડાંખળીઓ ઇરાનથી આવેલ છે જ્યાંહાં તે પુષ્કળ જથ્થામાં ઉગેછે. કાએદા પ્રમાણે તાજ તથા લીલી હોમ સળી ક્રિયાનાં કામમાં વાપરવી જોઈએ, કે હાવનીમમાં કૃષ્ણાથી તેમાંથી રસ નીકળી શકે. એ હોમ સળીને હાલમાં વપરાતાં કેટલાએક ‘તાનીક’ (Tonic) ની માફક ઝૈવત તથા તંદરોસ્તી આપનારું કરિયાનું સમજવું. એની ખુબીઓને લગતું બધાં આપણને ઇજરનેના ૯ મા તથા ૧૦ મા હામાંથી મળી આવેછે. એ હોમ સળીને કુટી તેના રસ કહાડી પીવાની રીત, તથા તેને લગતી ક્રિયા શોધી કાઢાડનાર શખ્સ, અશો જરતોશ્તની આગમ્ય પ્રાચીન કાળમાં થઈ ગયેલો હોમ નામનો પેગમબર હતો.

હોમની માફક બરસમ બી એક ચોકસ જાતનાં આડની ડાંખળી છે. એ આડ ઇરાનમાં ઉગે છે. દરેક ડાંખળીને “તાએ” કરીને કેહેછે. ક્રિયાનાં કાંમમાં હાલમાં અસલ બરસમને અદલે પિત્તલ અથવા રૂપાના તાર વાપરેછે. એ તારની સંખ્યા હમેશાં એકજ સરખી નથી વપરાતી, પણ જુદી જુદી ક્રિયામાં તેની સંખ્યા જુદી જુદી હોએછે. બરસમની ક્રિયા કોણે શોધી કાઢાડી તે વિશે ચોકસ જણાયું નથી, પણ તેની ક્રિયા બી હોમની ક્રિયાની માફક ઘણાજ કદીમ વખતની છે, એવું રામ યશ્ત ઉપરથી જણાએછે. એ મજહૂર યશ્તના બીજા કરદામાં જણાવે છે કે, પેશદાદ ખાનદાનના હોશંગ પાદશાહે અલજુર્જ પાહાડની ઉપર બરસમથી મીનો રામને આરાધ્યો. મહોદી સરોશ યશ્તના પેહેલા કરદામાં જણાવેલ છે, હોરમજદની તમામ પેદાએશોમાં બરસમથી દાદાર હોરમજદને જેણે સઉથી પેહેલાં આરાધ્યો તે અશો સરોશ ઇજદ હતો.

કેટલીએક ચોકસ તરતીબથી તથા અવસ્તાના ચોકસ કલામો લખતાં લખતાં, ઇજરને-ગાહમાં ચોજદાએગર મોએદ પાવ કીધેલા કરસીઆમાં અકરીનું દુધ દોહેછે, તે દુધને “જીવામ” કરીને કેહેછે.)

‘યેંધહે’ હાતાંમ^{૧૩} આઅત^{૧૪} યેરને^{૧૫} પધતી^{૧૬} વંધહે,^{૧૭}
મજદાઓ અહુરે^{૧૮} વએથા^{૧૯} અષાત^{૨૦} હયા,^{૨૧}
યાઓંધહાંમયા^{૨૨} તાંસયા^{૨૩} તાઓસયા^{૨૪} યજમધદે.^{૨૫}

હસ્તી ભોગવનારાઓ મધેથી^{૨૬} જે કોઈ,^{૨૭} આરાધના કરવામાં^{૨૮-૨૯}
વધારે બહો^{૩૦} (છે), તેનો^{૩૧} બાણનાર^{૩૨} અશોધને^{૩૩} લીધે^{૩૪} હોરમજદ^{૩૫}
(પોતે છે)—તેઓમાંના^{૩૬} નર^{૩૭} તથા નારીઓને^{૩૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૯}

(બાજમાં પઢે.) †અહુરમજદ^{૪૦} ખોદાએ,^{૪૧} અવજનીએ^{૪૨}
મરુદમ,^{૪૩} મરુદમ^{૪૪} સર્દગાંન,^{૪૫} હમાં^{૪૬} સર્દગાંન,^{૪૭} હમખાપસ્તે
વેહાન,^{૪૮} ઓએમ^{૪૯} બેહેદીન^{૫૦} માજદયરનાં^{૫૧} આગાહી^{૫૨}
આસ્તવાની^{૫૩} નેકી^{૫૪} રસાનદ^{૫૫} અએદૂન^{૫૬} બાદ^{૫૭} (પ્રગટ પઢે.)
યથા અહુ વધર્યો ર

ઓ (તમામ બલકતના) સાહેબ^{૫૮} (દાદાર) હોરમજદ^{૫૯} ! માણસ^{૬૦}
અને માણસ^{૬૧} જાતની^{૬૨} (તથા બીજી) સઘળી^{૬૩} જાત (ની પેદાએશ) ની,^{૬૪}
વૃદ્ધિ કરનાર^{૬૫} સઘળા બહી દીનના શરીકોની વૃદ્ધિ કરનાર^{૬૬} (સાહેબ) !
હું^{૬૭} માજદયરનોમાંના^{૬૮} બેહેદીનને^{૬૯} (દીનની) આગાહી,^{૭૦} દીન ઉપર
ઉસ્તેવાર રહેવું^{૭૧} (અને) નેકી^{૭૨} પોંહોંચાકો^{૭૩} ! એ પ્રમાણે^{૭૪} થાઓ !^{૭૫}
(ઈઆને જે દુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ !)

(૧૭) યરનેમય^{૭૬} વહોમય^{૭૭} અએજસય^{૭૮} જવરેય^{૭૯}
આફીનામિ,^{૮૦} હવરે-ક્ષએતહે^{૮૧} અમેપહે^{૮૨} રએવહે^{૮૩} અઉર્વત-
અસ્પહે^{૮૪} અષેમ વોહુ^{૮૫} ૩

(૧૭) અમર,^{૮૬} નુરમંદ^{૮૭} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૮૮} ખોરશેઠની^{૮૯} આરા-
ધના,^{૯૦} ડીર્તિ,^{૯૧} ચાલાકી,^{૯૨} (અથવા એજમત^{૯૩}) અને કૌવતને^{૯૪} હું †વખાણું.^{૯૫}

* ‘યેંધહે હાતામ’ ના ખોલાસા બાબે જુઓ પેહેલા સફાની નોટ.

† એ આખો બાજમા બાણવાનો ભાગ પાજંદમાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક
બાજમાં બાણવાનો ભાગ પાજંદમાં આવે છે. બાજમાં બાણવાનો સખળ એ છે કે,
અવસ્તાની ભાષાથી પાજંદ ભાષા જુદી હોવાને લીધે, અવસ્તાનો ભાગ તદ્દન
પુરો થયા વગર, પાજંદનો ભાગ ખોલી રીતે ઈઆને પ્રગટ બહાઈ શકાયે નહી.
પાજંદ ફકરો બણયા પછી હજુર અવસ્તાનો થોડોક ભાગ બાણવાને બાકી છે,
તેથી એમ કહવું પડે છે. જે જે પાજંદ ફકરા અવસ્તાની આગમ્ય અથવા તેને
છેડે છુટા આવે છે, તે બાજમાં બાણાતા નથી, પણ ખોલી આવાને બાણાએ છે.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યસ્તમાં જે ખરતુમન ‘કવરાને મજદયરનો’
માં આવે છે તેજ ખરતુમન ‘યરનેમય’માં જી આવે છે. ‘યરનેમય’નો તરજુમો
આએ ઠેકાણે આપ્યા પછી, ફરીથી દરેક ઠેકાણે આપવાની અગત નથી જણાઈ.

(૧૮) અહુરાનીશ^૧ અહુરહે^૨ વહિરતાબયો^૩ જઅોથાબયો,^૪
 સઅેશતાબયો^૫ જઅોથાબયો,^૬ દહો-પધરિ-અંધહુરશતાબયો^૭
 જઅોથાબયો.^૮ અપેમ વોહુ ૧. અહાધ^૯ રઅેશય^{૧૦} ખરેનસય,^{૧૧}
 અહાધ^{૧૨} તન્વો^{૧૩} દ્રવતાતેમ,^{૧૪} અહાધ^{૧૫} તન્વો^{૧૬} વજદરે,^{૧૭}
 અહાધ^{૧૮} તન્વો^{૧૯} વેરેશ્વેમ,^{૨૦} અહાધ^{૨૧} ધરતીમ^{૨૨} પોઉરશ-
 ખાથામ,^{૨૩} અહાધ^{૨૪} આરનામચિત્^{૨૫} ફજન્તીમ^{૨૬} અહાધ^{૨૭}
 દરેલામ^{૨૮} દરેલો-શ્વતીમ,^{૨૯} અહાધ^{૩૦} વહિરતેમ અહુમ^{૩૧}
 અપઅોનામ^{૩૨} રઅોઅંધહુમ^{૩૩} વીરપો-ખાથેમ,^{૩૪} અથ^{૩૫}
 જઅ્યાત્^{૩૬} યથ^{૩૭} આક્રીનામિ.^{૩૮} અપેમ વોહુ ૧.

 હજંધરેમ; જસ મે અપંધહે મજદ; કેરેફે મોવદ.*

(૧૮) (જે શખસ) હોરમજદના^૧ (તથા) હોરમજદને લગતા^૨
 (તું અમર, નુરમદ તથા તેજ લોડાવાળા ખોરશેદ ધજદને) સહથી સરસ^૩
 ક્રિયાની †ખેર સાથે,^૪ (તથા) શ્રેષ્ઠ^૫ ક્રિયાની †ખેર સાથે,^૬ (તથા) લલા
 લોકોની ગાળેલી^૭ ક્રિયાની †ખેર સાથે^૮ (ઇજે), તેને^૯ (અજે ખોરશેદ
 ધજદ !) જલકાટ^{૧૦} તથા ખોરેહ^{૧૧} (તું આપ), તેને^{૧૨} તનની^{૧૩} મજબૂતી^{૧૪}
 (ઇઆને તંદરોસ્તી) (તું આપ), તેને^{૧૫} તનનું^{૧૬} સુખ^{૧૭} (તું આપ),
 તેને^{૧૮} તનની^{૧૯} ફતેહ^{૨૦} (તું આપ), તેને^{૨૧} પુરતાં સુખવાળી^{૨૨} દોલત^{૨૩}
 (તું આપ), તેને^{૨૪} જાતી અઝલના^{૨૫} ફેરજંદ^{૨૬} (તું આપ), તેને^{૨૭}
 લાંબામાં^{૨૮} લાંબી જંદગી^{૨૯} (તું આપ), (તથા) તેને^{૩૦} અશો (લોકો) નું^{૩૧}
 રોશન^{૩૨} (તથા) તમામ સુખવાળું^{૩૩} બેહેશત^{૩૪} (તું આપ). જેમ^{૩૫} હું
 દુઆ માગું છું^{૩૬} તેમ^{૩૭} થાઓ !^{૩૮} (ઇઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ !).

ખોલાસો:—(“અહુરાનીશ” તથા એની પછીનો “અહાધ
 રઅેશય”-એ બેહુ ફકરાઓ ધજદનેના ૬૮ મા હાના ૧૦-૧૧ મા ફકરામાંથી
 લઈને આએ ઠેકાણે ટાંક્યા છે. એ મજદુર હામાં પાણીને લગતી દેટલીએક
 ખીના આવેલી છે. તે ઠેકાણે “અહુરાનીશ” ની આગમય નીચે પ્રમાણેના
 ખંદ બેસતા બોલો આવેલા છે:—“યો વો આપો વંધઉહીશ યજ્ઞધને અહુરાનીશ
 અહુરહે,” ઇત્યાદિ...“અહાધ રઅેશય ખરેનસય...દાયત.” ઇઆને
 (બાણુનાર શખસ પાણીને કેહેછે) “જે શખસ તમો હોરમજદના તથા હોરમજદને

* એ ફકરાના અવસ્થા તથા તરજુમા બાબે જુઓ સફે ૧૮-૨૦ મો.

† ‘ખેર’ ઇઆને ક્રિયાનું સાધણ, અર્પણ, કાષ બી ભેટ ક્રિયાની રૂપે
 આપવાની તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખોરાક, મેવા ઇત્યાદિ.

લગતાં પાણીઓને સઉથી ઉત્તમ ક્રિયાની જોર સાથે ધોળે તેને, (અએ હોરમજદને લગતાં પાણીઓ !) તમો જળકાટ તથા ખોરેહ આપો,") ઇત્યાદિ.

*રોજ નેક નામ, રોજ પાક નામ, રોજ મુખારક (ફલાં),^૧ માહે મુખારક (ફલાં),^૨ ગાહે (ફલાં),^૩ નમાજ દાદારે^૪ ગેહાંને^૫ *દામાંને,^૬ ફેનઓઝ અહુરહે મજદાઓ તરોમદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ, હુધયાવરતાંમ હાત વરના ફેરવોતેમેજ સ્તઓમિ †અષમ; વોહુ ૧

ફલાંના નેક, પાક તથા મુખારક નામવાળા રોજે,^૧ ફલાંના મુખારક મહીનામાં^૨ (તથા) ફલાંની ગેહમાં,^૩ દુનિયાની^૪ (તમામ) પેદાએશના^૫ પેદા કરનારને^૬ નમાજ (હોળે) ।

*ગોરુને^૧ ખોરેહુ^૨ અવજનયાહુ^૩ ખોરશેઠ^૪ અમર્ગુ^૫ રયોમંદુ^૬ અઉર્વદુ-અરપ,^૭ ખેરસાહુ^૮ અમાવંદુ^૯ પીરોજગરી^{૧૦} અમાવંદી^{૧૧} પીરોજગરી,^{૧૨} દાદારે^{૧૩} દીનુ^{૧૪} ખેહુ^{૧૫} માજદયસ્તીનુ,^{૧૬} આગહી^{૧૭} રવાહુ^{૧૮} ગાઆફરગાંની^{૧૯} બાહુ^{૨૦} હફતે કેશવર જમીનુ;^{૨૧} અએ-હુનુ^{૨૨} બાહુ.^{૨૩} મનુ^{૨૪} આનો^{૨૫} આવાયદુ શુદનુ,^{૨૬} મનુ આનો આવાયદુ શુદનુ, મનુ આનો આવાયદુ *શુદનુ. અષઓને અષમ વોહુ ૧.

અમર,^૧ નુરમંદ^૨ (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^૩ ખોરશેઠ ઇજદનુ^૪ તેજ^૫ (અને) પ્રતાપ^૬ જીઆદે થાઓ !^૭ (તે) હિમ્મતવાન^૮ (તથા) ફતેહ-મંદ^૯ (ખોરશેઠ ઇજદ) (મારી) હિમ્મત^{૧૦} (તથા) ફતેહનેમાટે^{૧૧} (મદદે) †પોહોચો^{૧૨} ! બહી^{૧૩} માજદયસ્તી^{૧૪} દીનનુ^{૧૫} રાસ્તપણુ,^{૧૬} (તેની) વાકેફી,^{૧૭} (તેનો) ફેલાવો^{૧૮} (તથા) (તેની) મશહુરી^{૧૯} (અથવા કીર્તિ)^{૨૦} હફતે કેશવર જમીન ઉપર^{૨૧} થાઓ !^{૨૨} એ પ્રમાણે^{૨૩} થાઓ !^{૨૪} (ઈઆને જેમ મેં આહું તેમ થાઓ !) મને^{૨૫} ત્યાંહાં^{૨૬} જવું જોઈએ.^{૨૭}

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહીડું કરીને પઢે.) દાદારે^૧ ગેહાંને^૨

* દરેક નીઆએશ તથા યસ્તમાં રોજ નેક નામથી તે હઈ સુધીનો લાજ, તથા 'ગોરુને ખોરેહુ અવજનયાહુ'નો આપો ફરો, તથા દાદારે ગેહાંને દીને માજદયસ્તી દાદે જંદુસ્તી^૧ બોલો તથા છેક છેડેનો વાકય-એ પાજંદ લાખામાં છે.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સફા ૭-૬ મો.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યસ્તના દીવાસામાં જે અશુભન આવેછે, તેજ અશુભન 'ગોરુને ખોરેહુ'ના લાજમાં આવેછે. 'ગોરુને ખોરેહુ'ના લાજને તર-જુમે આએ ઠેકાણે આપ્યા પછી, દરેક નીઆએશ તથા યસ્તમાં ફરીથી તેનો તરજુમે આપવાની અગત જણાઈ નથી.

દીને^૩ માજદયસ્ની^૪ દાદે^૫ જરથુસ્તી.^૬ નમસે-તે^૭ અપાઉમ^૮ સે-
વિસ્તે^૯ અરેદ્દિ સૂર^{૧૦} અનાહિતે.^{૧૧} અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.
નેમો^{૧૨} ઉર્વધરે^{૧૩} વંધૂઉહિ^{૧૪} મજદધાતે^{૧૫} અપઓને^{૧૬} અપેમ વોહૂ ૧.

માજદયસ્ની^૪ દીને^૩ (તથા) પેગમખર જરતોસ્તે^૬ (જહેર કીધેલો)
તરીકો,^૫ (એ) દુનિયાને^૭ પેદા કરનાર^૮ (હોરમજદ તરફથી મળેલો છે.)
અએ પવિત્ર,^૯ ઘણીજ કાએદેમંદ^{૧૦} (અને) નિર્મલ^{૧૧} અદ્વિસૂર !^{૧૨} તુંને
નમાજ^{૧૩} (હોજો) ! અએ ખુબીવાળો,^{૧૪} (દાદાર) હોરમજદના પેદા કી-
ધેલો^{૧૫} અશો^{૧૬} ઓરવર^{૧૭} (તુંને) નમાજ^{૧૮} (હોજો) !

હુવરે-કાએતેમ^૧ અપેમ^૨ રએમ^૩ અઉર્વત-અસ્પેમ^૪
યજમંદે.^૫ અપેમ વોહૂ ૧. ખોરશેદ^૬ અમર્ગ^૭ રયોમંદ^૮
અઉર્વદ-અસ્પૂ^૯ ખેરસાદ.^{૧૦} અપેમ વોહૂ ૧.

અમર,^૧ નુરમંદ^૨ (તથા) તેજ ઘોડાવાળો^૩ ખોરશેદ (ઈજદ) ને^૪
હમો વખાણીએ છિયે.^૫ અમર,^૬ નુરમંદ^૭ (તથા) તેજ ઘોડાવાળો^૮ ખોર-
શેદ^૯ (ઈજદ) (મારી મદદે) પોહોંયો !^{૧૦}

મેહેર નીઆએશ.*

❧ (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ઈઆને હાવન, રપિશ્વન તથા
ઉજરન—એ ત્રણ ગેહમાંજ લખવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

પ નામે^૧ યજદાંન^૨ અહુરમજદ^૩ ખોદાએ^૪ અવખૂની,^૫
ગારજે^૬ ખોરેહૂ^૭ અવજનયાદ,^૮ મેહેર^૯ ફરાગયોદ^{૧૦} દાવરે

* ‘મેહેર’ જેને અવસ્તામાં ‘મિથ્ર’ કહેછે, તેના નીચે મુજબ જુદા જુદા અર્થ થાએછે:—રોશની, રોશનીનું મૂળ, ખોરશેદ ઉગવાની આગમય ખોરશેદના આવવાનો દેખાવ, સહવારનું ઝલકકુંડ; કોલકરાર, વચન, કબાલો, સમ્બાઈ, રાસ્તી, હોસ્તી, ખ્યાર; રોશની તથા રાસ્તી ઉપરનો મવકકોલ ફરેસ્તો; રાસ્ત તથા સદ્ગુણી માણુ-અને મદદ કરનારો તથા જુઠા તથા પાપી માણુસને શિક્ષા કરનાર ફરેસ્તો; યુજ-રેલાંઓનાં રવાનોનો ચિન્વત પુલ આગળ ઇનસાફ કરનાર દાવર. મેહેર ઈજદનાં કામે તથા તેની સિફતો બાબેનો ખોલાસો આપણને મેહેર યસ્તમાંથી મળી આ-વેછે. આગલા વખતમાં મેહેર ઈજદની પરસ્તેશ બીજા ઈજદોના કરતાં વધારે ફેલાએલી હતી. એ બાબેનો કાંઈક ઈશારો મેહેર નીઆએશ તથા મેહેર યસ્તના પાછલા ભાગ ઉપરથી જણાએછે. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ રોક ખરશેદજી રસતમજી કાંમાજીનું બનાવેલું ‘મેહેરની પરસ્તેશ ઉપર લાપણુ’ એવે નામનું અંગ્રેજી ચોપાન્યું.

રાસ્ત^૧ બેરસાદ^૨ અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ;
અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજૂપત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી
મનીદ, હૈમ ગોફત, હૈમ કદે, હૈમ જસ્ત, હૈમ ખૂન ખૂદ
એસ્તેદ; અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની
રવાની ગેતી મીનાઆની, આખે અવાજશ પશેમાન પ સે
ગવશની પ પતેત હોમ.

(દાદાર) હોરમજદ^૩ (જે) બોદાર^૪ (તથા તમામ ખલકતનો) સા-
હેબ^૫ (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર (છે તે) નામ (ની મદદ) થી^૬ (હું આએ
બાણવાનું શરૂ કરું છું). (તે દાદાર હોરમજદનો) પ્રતાપ^૭ (તથા) ખોરેહ^૮
જીઆદે થાઓ !^૯ બોહોલાં ખેતરવાળો^{૧૦} મેહેર ઈજદ^{૧૧} (જે) વાજખી
*ઈનસાફ કરનાર^{૧૨} (તે મારી મદદે) પોહોયો !^{૧૩}

(૧) (સર નમાવતાં નમાવતાં બાણું.) નેમસે-તે અહુર
મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, ધ્રીશ-
ચિત પરા અન્યાધશ દામાંન. નેમો વે અમેષા રપેન્તા વીરપે
હવરે-હજઓપાઓ. અએતત જહાત અહુરેમ મજદાંમ,
અએતત અમેષ રપેન્તે, અએતત અપઓનાંમ ક્વપીશ,
અએતત વયાંમ દરેથો-ખધાતેમ. (૨) કનઓથ અહુરહે
મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ્યેકિશ. હુધથાવરશતાંમ
હીત વરના ફેરષોતેમેમ, સ્તઓમિં અષેમ વોહુ ૧.

(૩) ફેરસ્તુયે હુમતોધબ્યસ્યા હૂપ્તોધબ્યસ્યા હવર-
શ્તોધબ્યસ્યા, માંવેધબ્યસ્યા વખેધવોધબ્યસ્યા વરશ્તવોધ-
બ્યસ્યા. અધબિગધ્યા દધથે વીરપા હુમતાયા હૂપ્તાયા
હવરશ્તાયા. પધતિરિમ્યા દધથે વીરપા દુશ્મતાયા દુજૂપતાયા
દુજવરશ્તાયા. (૪) ફેરા વે રાહી, અમેષા રપેન્તા, યસ્નેમ્યા
વઘેમ્યા, ફેરા મનંધ્રહા, ફેરા વચંધ્રહા, ફેરા બ્યઓથના, ફેરા

* મેહેર ઈજદને વાજખી ઈનસાફ કરનાર કહેલો છે તેનું કારણ એ કે,
માણસ ગુજરી ગયા પછી તેનું રવાન ચેહારમની ખાંમદાદે ચિન્તવ પુલ તરફ
જાયેછે, જ્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોરા ઈજદ તથા રશને ઈજદ, તે મરનારના આએ
દુનિયામાં કીધેલાં તમામ કામોનો તોલ કરીને, તેને લાએકની જગા (ખેહેસ્ત,
હમેસ્તગેહાંન ઈઆ દોજખ) આપેછે.

† એના તરજુમાનેમાદે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૨૭ મો.

અંધહુયા, ફેરા ત-વસચિત્ત અપ્યાએા ઉશતતેમ, સ્તઓમિ
અપેમ, અપેમ વોહુ ૧

(૫) (સર નમાવતાં બજુલું.) *નેમો અહુરાધ મજદાધ,
નેમો અહુરાધ મજદાધ, નેમો અહુરાધ મજદાધ; નેમો અમેષ-
એધબો રપેન્તએધબો, નેમો મિધ્રાધ વોહિર-ગઓયઓધતેએ,
નેમો હવરે-ક્ષએતાધ અર્ધિત્ત-અસ્પાધ, નેમો આબો દાધધાબો,
યાઓ અહુરહે મજદાઓ, નેમો ગેઉશ, નેમો ગયેહે, નેમો
જરથુશહે સિખતામહે અપઓનો ક્રવષએ, નેમો વીસ્પયાઓ
અપઓનો સ્તોધશ, હુધધાધ્ય બવાંધધાધ્ય બૂધાંધધાધ્ય.*

(જો હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 વોહુ ઉક્ષ્યા મનંધહા ક્ષધા અપાયા *ઉશતા-તનૂમ,
(ત્રણ વાર પઢે.) અપેમ વોહુ ૩.

(જો રપિથ્વન અથવા બીજી હાવન ગેહ હોએ તો નીચે
પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 ધમા રઓઆઓ બરેકિશતેમ *બરેકેમનાંમ, (ત્રણ વાર
પઢે.) અપેમ વોહુ ૩.

(જો ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 યક્ષી રપેન્તા ધ્વા મધન્યૂ ઉર્વએસે *જસો (ત્રણ વાર
પઢે.) અપેમ વોહુ ૩.

(૬) *મિથ્રેમ વોહિર-ગઓયઓધતીમ યજમધદે, અર્શ-વચંધ-
હેમ, વ્યાખનેમ હુધંધર-ગઓએમ, હુતાશતેમ, બએવરે-અખનેમ,
બેરેકન્તેમ, પેરેથુ-વએધયનેમ મૂરેમ, અખદૂનેમ, જધા-
ઉર્વાઓંધહેમ. (૭) મિથ્રેમ વીસ્પનાંમ કપ્યુનાંમ દંધહુ-પધતીમ
યજમધદે, યિમ ક્રધત્ત અહુરો મજદાઓ ખરેનંધઉસ્તેમેમ
મધન્યવનાંમ યજતનાંમ, તત્ત નો જગ્યાત્ત અવંધહે મિથ્ર અહુર
બેરેકન્ત. હવરે-ક્ષએતેમ અમેષમ રઓમ અર્ધિત્ત-અસ્પેમ યજ-
મધદે. (૮) તિશત્રીમ દ્રવો-અખનેમ યજમધદે, તિશત્રીમ દ્રવો-
અખનેમ યજમધદે, તિશત્રીમ દ્રવો-અખનેમ યજમધદે; તિશત્રીમ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરકોઈ નીઆએશ, સફા ૨૮-૨૯.

યજ્ઞમધદે, તિશઞ્ચેન્થો યજ્ઞમધદે, તિશઞ્ચો રએવાએ ખરેનંધ-
ઉહાએ યજ્ઞમધદે, વનન્તેમ સ્તારેમ મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે,
તિશલીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે, ઇવાપેમ
ખધાતેમ યજ્ઞમધદે, જરવાનેમ અકરનેમ યજ્ઞમધદે, જરવાનેમ
દરેધા-ખધાતેમ યજ્ઞમધદે, વાતેમ રપેન્તેમ હુધાઓધહેમ યજ્ઞમ-
ધદે, રજિશતાંમ ચિસ્તાંમ મજ્ઞદધાતાંમ અપઓનીમ યજ્ઞમધદે,
દએનાંમ વંધઉહીમ માજ્ઞદયરનીમ યજ્ઞમધદે, પથાંમ ખાસ્તા-
ધતીમ યજ્ઞમધદે, જરેતુમન્તેમ સૂરેમ યજ્ઞમધદે, સઓકન્તેમ
ગધરીમ મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે. (૯) વીરપેમચ અપવનેમ મધન્ય-
ઓમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે, વીરપેમચ અપવનેમ ગએથીમ યજ્ઞતેમ
યજ્ઞમધદે, હઓમ ઉર્વાનેમ યજ્ઞમધદે, હવાંમ કવધીમ યજ્ઞમધદે.
જસ મે અવંધહે મજ્ઞદ. અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ
રપેન્તાઓ કવપયો યજ્ઞમધદે.* મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતીમ
યજ્ઞમધદે. અપેમ વોહૂં ૩.

(૧૦) કવરાને મજ્ઞદયસ્નો જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-
હએષો (જે ગેહ હોય તે પહે) કસસ્તયએચ. મિથ્રહે વોઉર-
ગઓયઓધતાધશ હવંધર-ગઓધહે બએવરે-ચખનો, અઓખ્તો-
નામનો યજ્ઞતહે, રામનસચ ખાસ્તહે† દનઓધ યસ્નાધચ
વહાધચ દનઓધાધચ, કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધઓ
જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રેતુશ અપાતચિત્ત હચ કા અપવ
વીધાઓ ઝઓતૂ. (૧૧) મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતીમ યજ્ઞ-
મધદે, અર્શ-વચંધહેમ, વ્યાખનેમ, હવંધર-ગઓધેમ, હુતાશતેમ,
બએવરે ચખનેમ, યેરેજન્તેમ, યેરેથુ-વએધયનેમ, સૂરેમ,
અખકુનેમ, જઘાઉર્વાઓધહેમ.

મિથ્રેમ^{૧૮} અધવિ-દપ્યૂમ^{૧૯} યજ્ઞમધદે^{૧૮} મિથ્રેમ^{૧૯} અન્તરે-
દપ્યૂમ^{૧૮} યજ્ઞમધદે^{૧૯} મિથ્રેમ^{૨૦} આ-દપ્યૂમ^{૨૦} યજ્ઞમધદે^{૨૦} મિથ્રેમ^{૨૧}
ઉપધરિ-દપ્યૂમ^{૨૧} યજ્ઞમધદે^{૨૧} મિથ્રેમ^{૨૨} અધરિ-દપ્યૂમ^{૨૨} યજ્ઞમ-

* ૬-૯ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ ખોરોદ નીઆએશ, સફા ૩૦-૩૨.

† ઈઆને ખોહોલાં ખેતરવાળા, હનર કાનવાળા, દશ હનર આખવાળા,
(તથા) વખણાએલા નામવાળા મેહેર ઈજદની તથા રામ ખાસ્તરની આરાધના
કરવાને, ઈલાદિ (જુઓ ખોરોદ નીઆએશ, સફા ૩૩ મો.)

‡ ઈઆને તરજુમા બાબે જુઓ ખોરોદ નીઆએશ, સફા ૩૦ મો.

ધદ^{૧૮} મિથ્રેમ^{૨૬} પધરિ-દખ્યૂમ^{૩૦} યજમધદે,^{૩૧} મિથ્રેમ^{૩૨} અધપિ-
દખ્યૂમ^{૩૩} યજમધદે.^{૩૪} (૧૨) મિથ્ર^{૩૫} અહુર^{૩૬} ખેરેજન્ત^{૩૭} અધ-
થેજન્ધહુ^{૩૮} અપવન^{૩૯} યજમધદે,^{૪૦} એઉશય^{૪૧} માઓધહુમય^{૪૨}
હવરેય,^{૪૩} ઉર્વરાહુ^{૪૪} પધતિ^{૪૫} ખરેસ્મન્યાહુ,^{૪૬} મિથ્રેમ^{૪૮} વીરપ-
નાંમ^{૪૯} દખ્યુનાંમ^{૫૦} દંધહુ-પધતિમ^{૫૧} *યજમધદે.^{૫૨} (૧૩) અહે^{૫૩}
રય^{૫૪} ખરેનંધહુય^{૫૫} તેમ^{૫૬} યજમધ^{૫૭} સુરન્વત^{૫૮} યસ્ન^{૫૯} મિથ્રેમ^{૬૦}
વોઉર-ગઓયઓધતીમ.^{૬૧} જઓથાખ્યો^{૬૨} મિથ્રેમ^{૬૩} વોઉર-
ગઓયઓધતીમ^{૬૪} યજમધદે,^{૬૫} રામ-પયનમ^{૬૬} હુપયનમ^{૬૭}
અધસ્થાખ્યો^{૬૮} દંધહુખ્યો.^{૬૯}

(૧૧) છલંદ દેશને લગતા^{૧૫} મેહેર ઈજદને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૭}
અંદરનાં દેશને લગતા^{૧૮} મેહેર ઈજદને^{૧૯} હમો વખાણીએ છિયે,^{૨૦} પાસનાં દેશને
લગતા^{૨૧} (અથવા આએ દેશને લગતા^{૨૨}) મેહેર ઈજદને^{૨૩} હમો વખાણીએ
છિયે,^{૨૪} ઉપરનાં દેશને લગતા^{૨૫} મેહેર ઈજદને^{૨૬} હમો વખાણીએ છિયે,^{૨૭}
નીચેનાં દેશને લગતા^{૨૮} મેહેર ઈજદને^{૨૯} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૦} આસ-
પાસનાં દેશને લગતા^{૩૧} મેહેર ઈજદને^{૩૨} હમો વખાણીએ છિયે,^{૩૩} પછવાડેનાં
દેશને લગતા^{૩૪} મેહેર ઈજદને^{૩૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૬} (૧૨) મેહેર
ઈજદ^{૩૭} (તથા) અહુર^{૩૮} (ઈઆને હોરમજદ) (જેઓ) છલંદ દરજ્જાના,^{૩૯}
અમર,^{૪૦} (તથા) અશો (છે તેઓ)ને^{૪૧} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૨} સેતા-
રાઓને^{૪૩} તથા માહતાખને^{૪૪} તથા ખોરશેદને^{૪૫} તથા તમામ *દેશોનો^{૪૬}
હાકેમ^{૪૭} (જે) મેહેર ઈજદ^{૪૮} (એ અધાઓને), ખરસમને લગતા^{૪૯} ઓર-
વરોની^{૫૦} ફસનયુખ^{૫૧} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૨} (૧૩) તેનાં^{૫૩} તેજ^{૫૪} અને
પ્રતાપને લીધે^{૫૫} તે^{૫૬} યોહોલાં ખેતરવાળાં^{૫૭} મેહેર ઈજદને^{૫૮} સંભળાએ તેવી^{૫૯}
(અથવા પ્રખ્યાત^{૬૦}) ઈજદને વટે^{૬૧} હું ઈજ્ઞું.^{૬૨} યોહોલાં ખેતરવાળાં^{૬૩} મે-

* ‘મિથ્રેમ અધવિ-દખ્યૂમ યજમધદે’ થી તે હઈ રુધીનો ભાગ મેહેર
ચરતના ૧૪૪-૧૪૫ માં ફકરામાં આવેછે.

† એની મતલબ એ કે, મેહેર ઈજદ જેની હકુમત તથા સરદારી આએ
ઈઆને ઈરાન દેશમાં તથા તેની આસપાસ ખીલ દેશોમાં બી ચાલેછે તેને હમો
વખાણીએ છિયે. જો ‘મેહેર’ નો અર્થ આએ નીઆએશની રાફઆતમાં જણાવ્યા
પ્રમાણે ‘રાશની’ લઈએ તો, એ ફકરાની મતલબ ખોરશેદની રાશની જે તમામ
દેશોમાં પંથરાએલી છે તેને હમો વખાણીએ છિયે.

‡ ઈઆને જે જગ્યાએ પુષ્કળ ખરસમનાં ઝાડો ઉગતાં હોયે ત્યાંહાં.

હેર ઈજદ^{૧૩} (જે) ઈરાન^{૧૮} દેશોનેમાટે^{૧૬} રામશનીની બેઠક રાખનારો^{૧૧} (તથા) સારી બેઠક *રાખનારો^{૧૭} (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૨} હમો ઇજાએ છિયે.^{૧૫}

(૧૪) આય નો^૧ જમ્યાત્^૨ અવંધહે,^૩ આય નો^૪ જમ્યાત્^૫ રવંધહે,^૬ આય નો^૭ જમ્યાત્^૮ રૂનંધહે,^૯ આય નો^{૧૦} જમ્યાત્^{૧૧} મર્વદિકાધ,^{૧૨} આય નો^{૧૩} જમ્યાત્^{૧૪} બએષજાધ,^{૧૫} આય નો^{૧૬} જમ્યાત્^{૧૭} વેરેશ્વરાધ,^{૧૮} આય નો^{૧૯} જમ્યાત્^{૨૦} હવંધહે,^{૨૧} આય નો^{૨૨} જમ્યાત્^{૨૩} **અષવસ્તાધ,^{૨૪} ઉગ્રો,^{૨૫} અધવિ-થૂરો,^{૨૬} યસન્યો,^{૨૭} વહુયો,^{૨૮} અન-અધવિ-દુજ્જો^{૨૯} વીરપેમાધ^{૩૦} અંધ-ઉહે^{૩૧} અસ્તવધતે,^{૩૨} મિથ્રો^{૩૩} ચો^{૩૪} વોઉરૂ^{૩૫}-ગએાયએાધતિશ,^{૩૬} (૧૫) તેમ^{૩૭} અમવન્તેમ^{૩૮} યજતેમ^{૩૯} સુરેમ^{૪૦} દાએહુ^{૪૧} સેવિ-સ્તેમ^{૪૨} મિથ્રેમ^{૪૩} યજ્ઞધ^{૪૪} જએાધાખ્યો^{૪૫} તેમ^{૪૬} પધરિ-જસાધ^{૪૭} વન્તય^{૪૮} નેમંધુલ્ય^{૪૯} તેમ^{૫૦} યજ્ઞધ^{૫૧} મુરૂન્વત^{૫૨} યસ્ન^{૫૩} મિથ્રેમ^{૫૪} વોઉરૂ-ગએાયએાધતીમ^{૫૫} જએાધાખ્યો^{૫૬} મિથ્રેમ^{૫૭} વોઉરૂ-ગએાયએાધતીમ^{૫૮} †યજમધહે.^{૫૯}

(૧૪) જોરાવર,^{૧૫} ગાલેખ,^{૧૬} ઈજશનીને લાએક,^{૧૭} આરાધનાને લાએક^{૧૮} (તથા) તમામ^{૧૯} હાડમંડ^{૨૦} દુનિયાંમાં^{૨૧} નહી ઠગાએલો^{૨૨} મેહેર ઈજદ,^{૨૩} જે^{૨૪} બોહોલાં^{૨૫} ખેતરવાળો^{૨૬} (તે) હમારી^{૨૭} મદદનેમાટે^{૨૮} આવે !^{૨૯} (ઈઆને આવે તો સારું !) હમારી^{૩૦} ફરાખીનેમાટે^{૩૧} આવે !^{૩૨} તથા હમારી^{૩૩} પુશાલીનેમાટે^{૩૪} આવે !^{૩૫} તથા હમારી^{૩૬} દયાનેમાટે^{૩૭} આવે !^{૩૮} તથા હમારી^{૩૯} તંદરીસ્તીનેમાટે^{૪૦} આવે !^{૪૧} તથા હમારી^{૪૨} ફતેહનેમાટે^{૪૩} આવે !^{૪૪} તથા હમારી^{૪૫} હુડુંબની †વૃદ્ધિનેમાટે^{૪૬} આવે !^{૪૭} તથા હમારી^{૪૮} ફેપવિત્રાધનેમાટે^{૪૯} આવે તો સારું !^{૫૦} (૧૫) તે^{૫૧} હિમ્મતવાળો^{૫૨} (તથા) શરો^{૫૩} મેહેર^{૫૪} ઈજદ^{૫૫} (જે) (બધી) પેદાએશોમાં^{૫૬} ઘણોજ ફાએદો કરનાર^{૫૭} (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી^{૫૮} હું ઇબ્નું,^{૫૯} પ્યાર^{૬૦} તથા નમાજથી^{૬૧} તેની^{૬૨} નજ-દીક હું બઉ;^{૬૩} સંભળાએ તેવી^{૬૪} (અથવા પ્રખ્યાત^{૬૫}) ઈજશનીએ

* અથવા ઇરાની મુલકોને રામશનીનું સુકામ આપનારો તથા સારું સુકામ આપનારો.

** હાકટર ગેલડનર એ ફકરાની શરૂઆતથી તે ઇલાં સુધી કવીતાની ૮ લીટી લેહે; દરેક લીટી 'આય નો'થી શરૂ થાએછે.

† ૧૩ મા ફકરામાં આવેલા 'અહે રય ખરેનંધહય'થી તે ઇલાં સુધીનો ભાગ મેહેર યસ્તના ૪-૬ ફકરાઓમાં આવેછે.

‡ (હમારા યુનાહ) ઉધી-કહાલી નાખવાનેમાટે આવે (પ્રાફેસર હારલે).

§ દિલ-અંતઃકરણની શાન્તિનેમાટે (પ્રાફેસર હારમેસ્તેતે).

§ ઈઆને હમુને પવિત્ર પાઠ બનાવવાનેમાટે.

કરીને^{૫૩} બોહોલાં ખેતરવાળા^{૫૫} મેહેર ધજદને^{૫૪} હું ધજાં,^{૫૧} બોહોલાં
ખેતરવાળા^{૫૦} મેહેર ધજદને^{૫૭} ક્રિયાની લેરોથી^{૫૬} હમો ધજાએ ધિયે.^{૫૮}

*હ્યોમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધલુંધલ, માંથય
વચય બ્યઓથય, જઓથાબ્યસય અર્ધુખ્યએમબ્યસય
વાધજિબ્યો, ચેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતિ વંધહેા,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હયા, યાઓધહાંમયા
તાંસયા તાઓસયા *યજમધદે.

(બાજમાં પઢે,) અહુરમજદ યોદાએ, અવજૂનીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, આએમ
એહેદીન માજદયસ્નાં આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ
અએદૂન બાદ,* (પ્રગટ પઢે) યથા અહુ વધયો ૨.

યસ્નેમય વહોમય અઓજસય જવરેય આદ્રીનામિ,
મિથહે વોઉડ-ગઓયઓધતોધશ હજધર-ગઓપહે, બએવરે-
ચબનો, અઓખતો-નામનો યજતહે, રામનસય ખાસ્તહે.
અષેમ વોહુ ૧. અહાધ રએશય; હજધરેમ; જસ
મે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોજદ.

રોજ નેકુ નામ, રોજ પાકુ નામ, રોજ સુખારકુ (ફલાંન)
માહે સુખારકુ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન, ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધન્વેઉશ. હુધ્યાવરુશ્તાંમ હાત વરના ફેરપોતેમમ, સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહુ ૧. મોરજે ખોરેહુ અવજનયાદ મેહેર
ફરાગયોદ દાવરે રાસ્ત ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન એહુ માજદયસ્નાં, આગહી રવાધ
ગાઆફરગાંની બાદ હફતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ.
મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન,
મન આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અષેમ વોહુ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહીડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદ જરથુશ્તી, નેમસેન્તે અપાઉમ સેવિશ્તે
અરેદિ સૂર અનાહિતે,† અપઓને અષેમ વોહુ ૧.

* એ ફરરાના તરજુમાનેમટિ જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૭-૩૮.

† એ ફરરાના તરજુમાનેમટિ જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૪૧-૪૨.

નમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અપેમ વોહુ ૧.
મિથેમ વોઉર-ગઓપઓઠતીમ યજમહદે, અપેમ વોહુ ૧.
મેહર ફરાગયોહુ દાવરે રાસ્ત યેરસાહુ. અપેમ વોહુ ૧.

વીરુપ હુમત.*

વીરુપ^૧ હુમત,^૨ વીરુપ^૩ હુખત,^૪ વીરુપ^૫ હુવર-
શત,^૬ અઓધો-વરશત;^૭ વીરુપ^૮ હુશમત,^૯ વીરુપ^{૧૦} હુખખત,^{૧૧}
વીરુપ^{૧૨} હુજવરશત,^{૧૩} નોધત^{૧૪} અઓધો-વરશત.^{૧૫} વીરુપ^{૧૬}
હુમત,^{૧૭} વીરુપ^{૧૮} હુખત,^{૧૯} વીરુપ^{૨૦} હુવરશત,^{૨૧} વહિશતેમ
અંધહુધમ^{૨૨} અશએત.^{૨૩} વીરુપ^{૨૪} હુશમત,^{૨૫} વીરુપ^{૨૬}
હુખખત,^{૨૭} વીરુપ^{૨૮} હુજવરશત,^{૨૯} અચિશતેમ અંધહુધમ^{૩૦}
અશએત.^{૩૧} વીરુપનાંમય^{૩૨} હુમતનાંમ^{૩૩} હુખતનાંમ^{૩૪} હુવર-
શતનાંમ^{૩૫} વહિશત અંધહુધ,^{૩૬} આઅત^{૩૭} હુય^{૩૮} ચિથેમ^{૩૯}
અપઓને.^{૪૦} અપેમ વોહુ ૧. (વળુ વાર પટે.)

તમામ^૧ નેક વિચારો,^૨ તમામ^૩ નેક સખુનો^૪ (તથા) તમામ^૫ નેક
કાંમો^૬ (સારી) બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન થયેલાં^૭ (હોએછે). તમામ^૮ ખરાબ
વિચારો,^૯ તમામ^{૧૦} ખરાબ સખુનો^{૧૧} (તથા) તમામ^{૧૨} ખરાબ કાંમો^{૧૩} (સારી)
બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન થયેલાં^{૧૪} નથી^{૧૫} (હોતાં). તમામ^{૧૬} નેક વિચારો,^{૧૭}
તમામ^{૧૮} નેક સખુનો^{૧૯} (તથા) તમામ^{૨૦} નેક કાંમો^{૨૧} (તે કરનારને) બેહેસ્ત
તરફ^{૨૨} લઈ જાયેછે.^{૨૩} તમામ^{૨૪} ખરાબ વિચારો,^{૨૫} તમામ^{૨૬} ખરાબ
સખુનો^{૨૭} (તથા) તમામ^{૨૮} ખરાબ કાંમો^{૨૯} (તે કરનારને) દોષજન તરફ^{૩૦} લઈ
જાયેછે.^{૩૧} તમામ^{૩૨} નેક વિચારોનું^{૩૩} નેક સખુનોનું^{૩૪} (તથા) નેક કાંમોનું^{૩૫}
(સેવટ) બેહેસ્ત^{૩૬} જાયેછે. એપ્રમાણે^{૩૭} અથો (માણસ) ને^{૩૮} બેહેર^{૩૯} (છે).

* જો કે એ બંદગી માત્ર હાવત ગેહમાંજ લખવામાં આવેછે, પણ ઠાઈથી
ગેહમાં ભણે તો કાંઈ અડચણ જુવું નથી.

† અસલ અર્થ બુદ્ધિથી—સમજથી કીધેલાં.

‡ ખાતુ અશ=અજ=સંસ્કૃત અજ=લઘુ જવું; અથવા ખીજ રીતે:—નેક કાંમે
બેહેસ્ત મેળવેછે (ખાતુ સંસ્કૃત અજ=મેળવવું, પામવું).

§ સઘથી સરસ ત્રણ ચીજ (કે જો) સારો વિચારેલો વિચાર, સાર કહેલું
વચન, (તથા) સારું કીધેલું કાંમ (એનાથી) તમે (કદીપણ) દૂર ના ચતા

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, નેક તથા પરોપકારી કામો સારી અછલવાળા માણસથીજ ઉત્પન્ન થાયેછે, પણ દુરાચારી કામો કણુદ્ધિયો શખ્સ કરેછે. એક નેક, સહગુણી તથા દીનદાર માણસનું સેવક સાફ હોએછે. એવા શખ્સને પોતાની હયાતીમાં તેમજ મરણની વખતે મ્હોટો સતોષ એજ હોએછે કે, તેણે પોતાની અંદગી દુનિયાની આબાદી કરવામાં, પોતાના જાત લાઈઓનું લક્ષ કરવામાં, તથા ગરીબ અને લાચાર માણસોની દાદ આહવામાં ગુબરી. ખીજ હાથ ઉપર, જે શખ્સ પાપી તથા નીતિનો લંગ કરનારાં કામો કરેછે તેને દોજખની શિક્ષા ખમવી પડે છે. જુઓ મારી યશ્ત યા માએની, હાદોખત નુસ્કની ૨ છ તથા ૩ છ પરગરદ.)

દોઆ નામ સેતાએરને.*

ફનઓધ^૧ અહુરહે મજદહાઓ.^૨ અષેમ વોહુ ૧

ય નામે^૩ યજદે^૪ અક્ષાયેન્દહે^૫ અક્ષાયેશગરે^૬ મેહુરખાન.^૭

નામ સેતાએરને^૮ અહુરમજદે,^૯ હમાખુદે^{૧૦} ઓ હમાહસ્ત^{૧૧}
ઓ હમાએદ.^{૧૨} નામે^{૧૩} યજદે^{૧૪} સયેના-મીનો.^{૧૫} અંદરચ્ચ^{૧૬}
મીનોઆન^{૧૭} મીનો.^{૧૮} અજશ^{૧૯} ખુદશ^{૨૦} યદ્ નામ^{૨૧} અહુર-
મજદચ.^{૨૨} ખોદાએ^{૨૩} મેહુસ્ત,^{૨૪} ઓ તવાના^{૨૫} ઓ દાના^{૨૬}
ઓ દાદાર,^{૨૭} ઓ પર્વરતાર^{૨૮} ઓ પાના^{૨૯} ઓ ખાવર,^{૩૦}
ઓ કેરફેહુગર^{૩૧} ઓ અવક્ષીદાર^{૩૨} અવીજેહુ^{૩૩} વેહુ
દાદસ્તાની^{૩૪} હમાએર.^{૩૫}

(દાદાર) હોરમજદની^૨ ખુરનુદી^૧ (યાઓ) ! ખોદાતાલા^૮ (જે) નેઆમ-
તનો અખશનાર,^૫ ગુનાહ માફ કરનાર^૬ (તથા) માયાલુ (છે તે)ની^૭ નામ (ની
મદદ થી) (હું) આએ અંદગી શરૂ કરું. હોરમજદ^૯ (કે જે) હમેશાં
હતો,^{૧૦} હમેશાં છે^{૧૧} (તથા) હમેશા સુધી રહેશે^{૧૨} તેનાં નામની વખાણ^{૧૩}
(હું) કરું. (જેનું) નામ^{૧૪} જેથી વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૫} ખોદા^{૧૬} (છે); (તથા) જે

(ધ્યાને તે તમે એખસાર કરજો). સહથી ખરાબ ત્રણ ચીજ (કે જે) ખરાબ
વિચારેલો વિચાર, ખરાબ કહેલું વચન (તથા) ખરાબ કીધેલું કામ (એનીથી)
તમે દૂર થજો (ધ્યાને તે તમે એખસાર ના કરતા). (જુઓ વંદીદાદની ૧૮ મી
પરગરદ, ફકરા ૧૭ મે તથા ૨૫ મે.)

* એ નામ સેતાએરનેની આખી અંદગી પાર્સી ભાષામાં છે. એ દોઆ અસલ
પેહેલવી ભાષામાં આપણને દીનકરદ નામની પેહેલવી કેતાબમાંથી મળી આવેછે.

ગેબીઓ^{૧૦} માં^{૧૧} *ગેબી^{૧૨} (છે). તેનું^{૧૩} પોતાનું^{૧૪} એક (ખાસ) નામ^{૧૫} હોરમજદ^{૧૬} (છે.) તે સાહેબ^{૧૭} સહથી યુએરગ,^{૧૮} જોરેમંદ^{૧૯} દાનાઈ વાળો^{૨૦} પેદા કરનાર,^{૨૧} પોષણ કરનાર,^{૨૨} પાસબાની કરનાર,^{૨૩} બરદાશત કરનાર,^{૨૪} સવાબકાર,^{૨૫} ગુનાહની માફી અપશનાર^{૨૬} ખાલેસ^{૨૭} (તથા) વાળબી ધનિસાફ કરનાર^{૨૮} (અને) સર્વ શક્તિવાન^{૨૯} (છે).

સેપાસ^૧ ઓએ યુએર્ગ^૨ હરતીઆન,^૩ કે^૪ આફરીદ^૫ અવ-નીદ,^૬ ઓ પ બેશ^૭ અંગામબતી^૮ જોર^૯ દાનાઇ,^{૧૦} અવરતર^{૧૧} શેશ^{૧૨} અમેશાસ્પંદાન,^{૧૩} અવદ^{૧૪} વેશ^{૧૫} યજદાન,^{૧૬} શેશાન^{૧૭} બેહેશત^{૧૮} ગરેશમાન,^{૧૯} ઓ ગેદ આસ્માન,^{૨૦} ઓ ખુર^{૨૧} તાવા,^{૨૨} ઓ માહુ^{૨૩} બામી,^{૨૪} ઓ સતરે^{૨૫} વશ-તોખમ,^{૨૬} બાદ,^{૨૭} અંદર-વાએ,^{૨૮} ઓ આવ,^{૨૯} ઓ આતશ,^{૩૦} ઓ જમીન^{૩૧} ઓ ઓર્વર,^{૩૨} ઓ ગોસ્પંદ^{૩૩} ઓ અયેખશસ્ત,^{૩૪} ઓ મરદુમ.^{૩૫}

હયાતી લોગવનારાઓમાં^૧ તે યુએરગ (સાહેબ) નો^૨ (હું) આશાર^૩ (માનુંહું), કે જે^૪ (તમામ પેદાએશનો) પેદા કરનાર છે,^૫ (તથા) તેનો અંત લાવનાર છે,^૬ (તથા) જેણે^૭ પોતાની જાતી^૮ શક્તિ^૯ તથા દાના-ઇથી^{૧૦} વધારે ચઠતે દરજ્જાના^{૧૧} છ^{૧૨} અમશાસ્પંદો,^{૧૩} ઘણાએક^{૧૪} યુએ-રગ^{૧૫} ઉજીદો^{૧૬} રોશન^{૧૭} બેહેશત,^{૧૮} ગરેશમાન,^{૧૯} અહમડલનું ફરવું.^{૨૦} રોશની આપનારો^{૨૧} સુરજ,^{૨૨} નુરબરેલો^{૨૩} માહતાબ,^{૨૪} ઘણી જાતના^{૨૫} સેતારા,^{૨૬} પવન,^{૨૭} હવા,^{૨૮} પાણી,^{૨૯} આતશ,^{૩૦} જમીન,^{૩૧} ઝાડપાણુ,^{૩૨} પથુ,^{૩૩} ધાતુ^{૩૪} તથા માણુસો^{૩૫} પેદા કરીધાં.^{૩૬}

* હયાને ઘણાજ અનદીક-કાબને નજરે નહી દેખાએ તેવા.

† હીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામ સેતાએશનેમાં 'અવનીદ' બોલ નથી. કદમીઆને લાલુવાની નામ સેતાએશનેમાં 'અવનીદ' ને બદલે 'વ દાદ' (અને આર્યું) લખેલું મળેછે. એ 'અવનીદ' બોલને 'અ'='આ' હયાને તરફ, અને ધાતુ વન=(નાશ કરવો) ઉપરથી નીકળેલો ગણીને, હોરમજદને લગાડીએ તો એનો અર્થ 'નાશ કરનાર છે, અંત લાવનાર છે' થઈ શકે.

‡ આએ ફકરામાં 'રાશન બેહેશત ગરેશમાન' ની પછી દરેક બોલે 'ઓ' આવેછે, તેનો અર્થ 'અને, તથા' થાયછે. ગુજરાતી ભાષાની રીઠી પ્રમાણે દરેક બોલ પછી 'તથા' સુકયો નથી, પણ હજી બોલ (માણુસો)ની આગમ્ય સુકયો છે.

¶ અસલ એખારતમાં એ બોલ ક્રિયાપદ ભૂતકાળના રૂપમાં છે.

યજ્ઞશને^૧ ઝો નીઆએશને^૨ અજ્ઞ ઝોએ ખોદાએ કેરફેલુગર,^૩
કે^૪ મેલુ^૫ કફ^૬ અજ્ઞ^૭ હર^૮ ગતીહા^૯ દહેશનાન^{૧૦} મરદુમ^{૧૧} પ ગવા-
એશ,^{૧૨} માદાન^{૧૩} દાફ^{૧૪} ઝો શેહેરીઆરેશ^{૧૫} અંગામ,^{૧૬} રાએની-
દારેશ^{૧૭} દામાન,^{૧૮} પ રખમ^{૧૯} અંગેજશને^{૨૦} પરહેલ^{૨૧} દેવાન.^{૨૨}

તે સવાબકાર સાહેબની^૧ (હું) આરાધના^૨ તથા ખંદગી^૩ (કરું),
કે જેણે^૪ દુનિયાંની^૫ તમામ^૬ પેદાએશોમાં^{૭-૧૦} માણસ જાતને,^{૧૧} વિચાર
શક્તિથી^{૧૨} (ધ્યાને વિચાર શક્તિ આપીને), જેણે દરજ્જેનું^{૧૩} બનાવ્યું,^{૧૪}
(તથા) *દેવો (અથવા ખરાબ હવસો)ની^{૧૫} સાથે લડાઈ કરવા,^{૧૬}
(તેઓની) સાંભે થવા,^{૧૭} (તથા) (તેઓથી) દૂર રહેવા સાડ,^{૧૮} (તથા)
દુનિયાંનાં લોકોને^{૧૯} (ખોદાઈ માર્ગની રહેનુમાઈ કરી) ચલાવવા સાડ,^{૨૦}
અઝલ^{૨૧} (અખશીને) વખતની^{૨૨} પાદશાહી^{૨૩} આપીછે.^{૨૪}

નમાજ^૧ ઝોએ વીસ્પ-આગાહુ^૨ અશ^૩ ખાવર,^૪ કેશ^૫
ફરેસ્તી^૬ પ^૭ જરતોશત^૮ સપેતમાન^૯ અશો^{૧૦} ફરોહર,^{૧૧} અશતશ^{૧૨}
ઝોએ દામાન^{૧૩} દીન-દાનેશને^{૧૪} વરોએશને,^{૧૫} આસ્ને-ખેરદી^{૧૬}
ગોશો-સરતેલુ ખેરદી,^{૧૭} દાનાએશ^{૧૮} ઝો રાએનીદારેશ,^{૧૯} વીસ્પ^{૨૦}
હસ્તાન^{૨૧} ઝો ખૂદાન^{૨૨} ઝો ખેદાન,^{૨૩} ફરહંગાન^{૨૪} ફરહંગ^{૨૫}
માંથ^{૨૬} સ્પેન્ત,^{૨૭} કુ^{૨૮} ખેદ^{૨૯} રવાન^{૩૦} હુ-પુલ^{૩૧} યોખતારેશ,^{૩૨} અજ્ઞ
દોજખ,^{૩૩} વદારદાર^{૩૪} ઝોએ^{૩૫} આને^{૩૬} પેહલુમ^{૩૭} અપાન^{૩૮}
અશોઆન,^{૩૯} રેશાન^{૪૦} હંદ^{૪૧} હુ-ખોએ^{૪૨} હમા-નેકશ.^{૪૩}

તે તમામ આગાહીવાળા^૧ (તથા) તે^૨ ખરદાશત કરનાર સાહેબને^૩
(હું) સર નમાવી સેજદો^૪ (કરું), જેણે^૫ પવિત્ર^૬ ફરોહરવાળા^૭ સપેત-
માન^૮ જરતોશતની^૯ મારફતે,^{૧૦} દુનિયાંનાં લોકોને^{૧૧} (પોતાની તરફ) દોસ્તી
કરાવવા સાડ^{૧૨} ઇમાન લાવવા લાએક^{૧૩} દીનનો એલમ,^{૧૪} (કે જે) જાતી
અઝલ^{૧૫} (તથા) કાને સાંભળેલી (ધ્યાને શિખેલી) અઝલથી^{૧૬} (મેળવી
શકાએછે) (તે) મોકલ્યો.^{૧૭} તમામ^{૧૮} માણસો જેઓ હમણા છે,^{૧૯} અગાઉ
થઈ ગયાં,^{૨૦} તથા હવે પછી થશે, તે (સઘળાં) ઝોની^{૨૧} વાકેફગારી^{૨૨} તથા
રહેનુમાઈને સાડ,^{૨૩} ઉત્તમમાં ઉત્તમ વિદ્યા^{૨૪} (જે) વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૫} માંથ-
વાની^{૨૬} (તે) મોકલી;^{૨૭} કે જે^{૨૮} (માંથવાની) રવાનને^{૨૯} આસાનીથી ચિ-

* 'દેવ' બોલના ખોલોસા બાબે જુઓ સદેા ૧૫-૧૬ મે આપેલી નોટ.

નવત પુત્ર* ગુબર કરાવનાર,^{૩૦} દોઝખથી^{૩૨} છુટકારો આપનાર^{૩૧} (તથા)
અશો લોકોનાં^{૩૮} રોશનીવાળાં^{૩૯} ખુશબોદાર^{૪૧} (અને) તમામ ખુશીવાળાં^{૪૨}
તે^{૩૫} ઉત્તમ^{૩૬} મકાનમાં^{૩૭} (ઈચ્છાને બેહેશ્તમાં) રસ્તો આપનાર^{૩૩} છે.^{૩૮}

પ^૧ ફર્માને તો^૨ ખાવર,^૩ પ^૪ ફર્માને તો^૫ ખાવર^૬ પ^૭
ફર્માને તો^૮ ખાવર,^૯ પદીરમ^{૧૦} ઓ મીનમ^{૧૧} ઓ ગાયમ^{૧૨}
ઓ વર્કમ^{૧૩} દીન^{૧૪} અવીજોહ,^{૧૫} આસ્તુઆન હોમ^{૧૬} પ હર
કેરેહોહ,^{૧૭} અવાજશ^{૧૮} અજ^{૧૯} વીરપ^{૨૦} બજોહ,^{૨૧} અવીજોહ
દાર હોમ^{૨૨} ખુદશ^{૨૩} આસ્નીદહ-કુનશને,^{૨૪} પરહોજશને,^{૨૫} ઓ
પાક^{૨૬} શેશ^{૨૭} બેરાને^{૨૮} બાન,^{૨૯} મનશને^{૩૦} ગવશને^{૩૧} કુનશને,^{૩૨}
ઓ વીર^{૩૩} ઓ હોશ^{૩૪} ઓ ખેરદ,^{૩૫}

ઓ ખરદાશત કરનાર સાહેબ !^૩ ઓ કસુર દરગુજર કરનાર સાહેબ !^૪
ઓ ગુનાહ માફ કરનાર સાહેબ !^૫ તારા હોકમ^૬ પ્રમાણે,^૭ તારા ફરમાન^૮
ખુબ,^૯ (તથા) તારી આજ્ઞાને^{૧૦} અનુકુળ થઈને,^{૧૧} (તારી મોકલેલી)
ખાલેસ^{૧૨} (જરતોશ્તી) દીનને^{૧૩} હું કબુલ કરુંછું,^{૧૪} મનમા રાખુંછું^{૧૫} (ઈચ્છાને
હર વખત યાદ કરીઆ કરુંછું), કેહુંછું,^{૧૬} (ઈચ્છાને બહેર કરીને બીજા-
ઓને શિખરુંછું) તથા એખતાર કરુંછું.^{૧૭} દરેક સવાબનું કાંમ કરવાને^{૧૮}
હું ઉસ્તેવાર રેહુંછું,^{૧૯} (તથા) તમામ^{૨૦} ગુનાહનાં કાંમો^{૨૧} થી^{૨૨} પસ્તાવો
કરી પાછો ફરુંછું.^{૨૩} મારી પોતાની^{૨૪} બતી કરનીને^{૨૫} હું પાક રાખુંછું,^{૨૬}
(તથા) (મારા) બાનની^{૨૭} છ^{૨૮} શક્તિઓ,^{૨૯} (કે જે) વિચાર શક્તિ,^{૩૦}
બોલવાની શક્તિ,^{૩૧} કાંમ કરવાની શક્તિ^{૩૨} તથા તર્ક (અથવા સાદે નરસું
સમજવાની) શક્તિ,^{૩૩} બુદ્ધિ^{૩૪} તથા અક્લ^{૩૫} (એઓને) (ખરાબ હવ-
સોથી) દૂર રાખી^{૩૬} (હું) પવિત્ર^{૩૭} (રાખુંછું).

પ કાંમે તો^૧ કેરેહોહગર^૨ તવાનમ કર્દ^૩ આંને તો
પરસ્તશને,^૪ પ^૫ બેહ-મનશને,^૬ બેહ-ગવશને,^૭ બેહ-વર્કશને,^૮
વશાએમ^૯ રાહો^{૧૦} રોશન,^{૧૧} કે^{૧૨} ઓમ નરસાદ^{૧૩} ગેરાન^{૧૪}
પજદ^{૧૫} દોઝખ,^{૧૬} વદીરમ^{૧૭} પ એશંદર્ગ,^{૧૮} રસમ^{૧૯} આંને
બેહેશ્ત^{૨૦} ખુર-બોએ^{૨૧} હરવેસ્પ-પેસીદહ^{૨૨} હુમા-ખારેશ.^{૨૩}

ઓ સવાબકાર સાહેબ !^૨ તારી ઈચ્છા પ્રમાણે^૩ નેક વિચાર,^૪ નેક

* એના બોલાસા બાબે જુઓ પતેત પશીઆની, કરદો ૧૨ મો, 'સેદોશ
ગેતાફરીદ' બોલની માએની હેઠલ આપેલી નોંઠ.

સખુન^૭ (તથા) નેક કાંમો^૮ થી^૫ તારી બદગી^૬ હું કરી શકું.^૩ (અને મારાં પોતાનાં રવાનનેમટે) રોશન^{૧૧} માર્ગ^{૧૦} (એટલે બેહેશ મેળવવાનો રસ્તો) હું ખોલ્યો કરું,^૬ કે બેથી^{૧૨} (મારાં મરણની પછી) દોજખનો^{૧૬} બાહારી^{૧૪} આગ્નબ^{૧૫} મારાં (રવાન) ઉપર નહી પોહોચે.^{૧૩} ચિન્વન પુલના માર્ગ ઉપરથી^{૧૮} હું પસાર થઈ જાઉં,^{૧૭} (અને) ખુશખોથી ભરપૂર,^{૨૧} તમામ સીનગારવાળા^{૨૨} (તથા) તમામ સુખાકારીવાળા^{૨૩} બેહેશતમા^{૨૦} હું પોહોચું.^{૧૬}

સેતાએશને^૧ ઓએ અવક્ષીદાર^૨ ખોદાએ,^૩ કું કામેલું કેરેલું^૫ પાદાએશને કુંનંદ^૬ ફર્માન-રાએનીદારાન,^૭ અવદુમ્^૮ ખુજેદ^૯ દરવંદાનઅ^{૧૦} અજર દોજખ,^{૧૧} ઓ^{૧૨} અવીજેહા^{૧૩} વીનારેદ^{૧૪} વીરેષે,^{૧૫}

ગુનાહ માફ કરનાર^૨ તે સાહેબની^૩ (હું) વખાણ^૧ (કરુંછું), કે જે^૪ (સાહેબ) સવાબની *ધરિયાથી^૫ (તેનાં) ફરમાન પ્રમાણે આહનારાઓને^૭ સવાબનો બદલો આપેછે;^૬ (તથા) સેવટે^૮ (ઈયાને કેઆમતના વખત પછી) ગુનેહગારોને^{૧૦} દોજખથી^{૧૧} છુટકારો આપશે,^૯ તથા^{૧૨} તમામ (ખબલક)ને^{૧૫} ખાલેસીથી^{૧૩} આરાસ્તે કરશે.^{૧૪}

 સેતાએશને^૧ દાદાર અહુરમજદ,^૨ હરવેરપ-આઘાહ^૩ તવાના^૪ ઓ તવંગર,^૫ હફત અમેશાસ્પંદ^૬ ખેહરાંમ અજદ^૭ પીરેવગર^૮ હરમન-જદાર,^૯ અમહે^{૧૦} હુતાશતહે^{૧૧} ખેરસાદ.^{૧૨} અપેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ આગાહીવાળા^૩ (તથા) સર્વશક્તિવાન^૪ દાદાર હોરમજદની,^૧ બેરેમંદ^૫ સાત અમેશાસ્પંદેની,^૬ ફેતેહમદ^૭ (અને) હુશમનને મારનાર^૮ બેહરાંમ ઈજદની,^૯ (તથા) નેક બતાવેલા^{૧૧} અમ (નામના ફરેશતા)ની^{૧૦} (હું) વખાણ^૧ (કરુંછું). (એ બધા મારી મદદે) પોહોચો^{૧૨}

* ઈયાને સવાબનો બદલો તે સાહેબ આપશે એવી આશાથી.

† પેહેલથી નામ સેતાએશનેમાં “ખલક”ને ખોલ (દામ) આવેલો છે.

‡ પેહેલથી નામ સેતાએશનેમાં “સેતાએશને દાદાર અહુરમજદ”થી “ખેરસાદ” સુધી આખો ફકરો આવેલા નથી; પાછલથી ઉમેરેલો હોય છે.

§ છ કેહેતે તે બેહેતર, કારણકે એની આગમન દાદાર હોરમજદ આવેલા છે.

નમસ્કાર ચાર દિશાનો.

☞ (દોઝા નામ સેતાએરને પછા પછી દીસના વખતમાં લાણે.)

અજ હમા ગુનાહ પતેત પચેમાનુમ; અષેમ વોહૂ ૧.

☞ નેમો^૧ આઝ્યોંધ્રહાંમ^૨ અસંધ્રહાંમચ,^૩ પોધધનાંમચ,^૪ ગઝોયઝોધતિનાંમચ,^૫ મઝેથનનાંમચ,^૬ અવો-ખરેનનાંમચ,^૭ અપાંમચ,^૮ જેમાંમચ,^૯ ઉર્વરનાંમચ,^{૧૦} અંધ્રહાઝોસચ^{૧૧} જેમો,^{૧૨} અવંધ્રહુચ^{૧૩} અખો^{૧૪} વાતહુચ^{૧૫} અષઝોનો,^{૧૬} ઝાંમ,^{૧૭} માઝ્યોં-ધ્રહો,^{૧૮} હૂરો,^{૧૯} અનધનાંમ^{૨૦} રઝોચંધ્રહાંમ^{૨૧} અધાતનાંમ,^{૨૨} વીસ્પનાંમચ^{૨૩} રપેન્તહુ મધન્ધેઉશ^{૨૪} દામનાંમ^{૨૫}, અષઝોનાંમ^{૨૬} અષઝોનિનાંમચ^{૨૭} અષહુ^{૨૮} રથવાંમ,^{૨૯} અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (એકેક વાર ચાર દિશા તરફ ફરીને પઢે.) ☞ અઝાધ રઝેશચ; હજધરેમ; જસ મે અવંધ્રહુ મજદ; કેરેદેહુ મોજદ.

નમાજ^૧ (હોળે) આઝે^૨ જગાઝોને,^૩ શેહરોને,^૪ ખેતરની જગાઝોને,^૫ રેહેવાનાં મકાનોને,^૬ પાણીના હકારાઝોને^૭ (અથવા પાણી પીવાની જગાઝોને^૮), †પાણીઝોને,^૯ જમીનોને,^{૧૦} ઓરવરોને,^{૧૧} આઝે^{૧૨} પૃથ્વીને,^{૧૩} તે^{૧૪} આસ્માનને,^{૧૫} પવિત્ર^{૧૬} પવનને,^{૧૭} સેતારાઝોને,^{૧૮} માહતાબને,^{૧૯} ખોરશેદને,^{૨૦} એહદ્^{૨૧} ખુદરતી^{૨૨} રોશનીઝોને,^{૨૩} સપેનામીનોની^{૨૪} તમામ^{૨૫} પેદાએશને,^{૨૬} (તથા) અશોધના^{૨૭} સરદારો^{૨૮} (જે) અશો નર^{૨૯} તથા અશો નારી^{૩૦} (એ બધાંઝોને નમાજ હોળે !)

માહ બોખ્તાર નીઆએશ.†

☞ (એ નીઆએશ બે બની શકે તો દરરોજ લાણવી; નહી તો દર મહીનામાં ચાંદરાત, પુનમ અને અમાસ—એ ત્રણ દાહાડા તો ખસુસ લાણુવાને ફારસી રવાએતોમાં તાકીદ છીધેલી છે.)

* એ આખો નમસ્કાર ઈજ્જનેના પેહેલાં હાના ૧૬ મા ફરમામાંથી લીધો છે. 'નિબઝેધયેમિ હંદાયેમિ' બોલોને બદલે હિહા 'નેમો' બોલ આલેલો છે.

† ઈઆને નદી, જરા ધલ્લાદિનાં પાણીઝોને.

‡ એ નીઆએશને છેડે 'યરનેમચ'ની પછી 'દસ્ત અમેમ' નો જે ફરમા આવેછે તે સિવાય, એ આખી નીઆએશ માહ યસ્તમા આવેછે.

પ નામે યજ્ઞદાંત અહુરમજ્દ જોદાએ અવજૂની, ગોરજે
ખોરેહુ અવજ્ઞયાદ. માહ જોખતાર માહુ યજ્ઞ ઘેરસાદ.* અજ
હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ, અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજ્ઞાખત
દુજ્ઞવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ડેમ ગોફત, ડેમ કદ, ડેમ
જસ્ત, ડેમ જૂત જૂદ એસ્તેદ, અજ આંત ગુનાહ મનશની
ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, આખે
અવાખશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.

(૧) (સર નમાવતાં નમાવતાં લાણુવું) નેમો^૧ અહુરાધ મજ્દ-
દાધ^૨ નેમો અહુરાધ મજ્દદાધ, નેમો અહુરાધ મજ્દદાધ, નેમો^૩ અ-
મેષએધજ્યો સ્પેન્તએધજ્યો,^૪ નેમો^૫ માઓધહાધ^૬ ગઓઅિથાધ,^૭
નેમો^૮ પધતિ-દીતાધ,^૯ નેમો^{૧૦} પધતિ-દીતે;^{૧૧} નેમો અહુરાધ મજ્દ-
દાધ, નેમો અમેષએધજ્યો, સ્પેન્તએધજ્યો, નેમો માઓધહાધ
ગઓઅિથાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે; નેમો અહુ-
રાધ મજ્દદાધ, નેમો અમેષએધજ્યો સ્પેન્તએધજ્યો, નેમો માઓધ-
હાધ ગઓઅિથાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે.

(૧) (દાદાર) હોરમજ્દને^૨ નમાજ^૧ (હોજે) ! અમશાસ્પંદોને^૩
નમાજ^૪ (હોજે) ! ગાએ—ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર^૫ માહતાખને^૬ નમાજ^૭
(હોજે) ! (માહતાખના) દેખાએલા (અથવા પ્રકાશલા) લાગને^૮ નમાજ^૯
(હોજે) ! (તથા) દેખાતા (અથવા પ્રકાશતા) લાગને^{૧૦} †(હોજે) !

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, માહતાખનો જે લાગ અધારામાં
છે, તથા જે લાગ પ્રકાશતો દેખાએછે એ એહુને નમાજ હોજે !)

(૨) દનઓથ અહુરહે મજ્દદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ; હુધધ્યાવરશતાંમ હાત વરના ફેરવોતેમેમ. સ્તઓમિ
અધેમ; અધેમ વોહુ ડ.

* ઈઆને સફાર્ધ (અથવા છટકારો) આપનાર માહ ઇજદ (મારી મદદે)
ખોહોંચો ! બખશેશ કરનાર, વેહેંચો આપનાર (પ્રાફેસર દારમેસ્તેતે).

† ન્યારે હમે તારી તરફ નજર કરીએ ત્યારે ઘુંને નમાજ (હોજે), ન્યારે
ઘું હમારી તરફ નજર કરે ત્યારે ઘુંને નમાજ (હોજે) ! (પ્રાફેસર દારમેસ્તેતે).
ન્યારે માહતાખ દેખાએછે ત્યારે તેને નમાજ હોજે, ન્યારે માહતાખ વિશે
વિચાર કરવામાં આવેછે ત્યારે તેને નમાજ હોજે ! (પ્રાફેસર દારમેસ્તેતે).

કવરાને મજદયરનો કરથુશલિશ વીદ્યેવો અહુર-ત્કએવો (જે ગેહ હોય તે પટે.) કસસ્તયએય, માઓંધહુહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશય અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશય પોઉર-સરેધયાઓ,* દન-ઓશ્ર યસ્નાધય વહાધય દનઓશ્રાધય કસસ્તયએય, યથા અહુ વધસ્યો કરઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત્ હય કા અપવ વીધવાઓ ઝઓતૂ. (૩) નેમો અહુરાધ મજદાધ, નેમો અએ-ધએધખયો સ્પેન્તએધખયો, નેમો માઓંધહુહાધ ગઓચિથ્રાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે.

(૪) કત્^{૧૨} માઓ^{૧૩} ઉદ્યેધતિ,^{૧૪} કત્^{૧૫} માઓ^{૧૬} નેરેકૂસધતિ.^{૧૭} પન્ય-દસ^{૧૮} માઓ^{૧૯} ઉદ્યેધતિ,^{૨૦} પન્ય-દસ^{૨૧} માઓ^{૨૨} નેરેકૂસ-ધતિ.^{૨૩} યાઓ^{૨૪} હુ^{૨૫} ઉદ્યાંસ્તાતો,^{૨૬} તાઓ^{૨૭} નેરેકૂસાંસ્તાતો,^{૨૮} તાઓ^{૨૯} નેરેકૂસાંસ્તાતો,^{૩૦} યાઓ^{૩૧} હુ^{૩૨} ઉદ્યાંસ્તાતસ^{૩૩} ચિત્.^{૩૪} કે^{૩૫} યા^{૩૬} માઓ^{૩૭} ઉદ્યેધતિ^{૩૮} નેરેકૂસધતિ^{૩૯} †થવત્^{૪૦}

(૪) માહતાબ^{૧૩} કેટલા^{૧૨} (દાહાડા) વધેછે ?^{૧૪} માહતાબ^{૧૬} કેટલા^{૧૫} (દાહાડા) ઘટેછે ?^{૧૭} જવાબ:—પદર^{૧૮} (દાહાડા) માહતાબ^{૧૯} વધેછે,^{૨૦} પંદર^{૨૧} (દાહાડા) માહતાબ^{૨૨} ઘટેછે.^{૨૩} તે (માહતાબ) ના^{૨૪} જેટલા^{૨૫} (દાહાડા) વધારાના^{૨૬} તેટલાજ^{૨૭} (દાહાડા) ઘટાડાના^{૨૮} (છે); (તથા) જેટલા^{૨૯} (દાહાડા) તેના^{૩૦} ઘટાડાના^{૩૧} તેટલાજ^{૩૨} (દાહાડા) વધારાના^{૩૩} (છે), ઇલાદિ^{૩૪} (ઇયાને એ પ્રમાણે ચાલ્યા કરેછે.) †

(દાદાર હોરમજદને કેહેછે):—તારા જિવાએ^{૩૫} (ખીન્ને) કોણ^{૩૬} (છે) જેનાથી^{૩૭} માહતાબ^{૩૮} વધેછે^{૩૯} (તથા) ઘટેછે ?^{૪૦} (જવાબ:—કોઈ નહી,)

(૫) માઓંધહુમ^૧ ગઓચિથ્રેમ^૨ અપવનેમ^૩ અપહુ^૪ રતૂમ^૫ યજ્ઞમધદે.^૬ તત્^૭ માઓંધહુમ^૮ પધતિ-વએનેમ^૯, તત્^{૧૦} માઓંધ-હુમ^{૧૧} પધતિ-વીસેમ,^{૧૨} રઓદનેમ^{૧૩} માઓંધહુમ^{૧૪} અધિવિ-વએ-

* ઇયાને ગાએ—ગોસ્પંદનું તોખમ રાખનાર માહતાબની, તથા એખલા પેદા કીધેલા ગોધાની (ઇયાને ગાઓદાદની), તથા પુષ્કળ ભતના ગોધાની આરાધના કરવાને, ઇલાદિ (જુઓ ખોરોદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મે.)

† એજ વાક્ય ઇજરનેના ૪૪ મા હાના ૩ નં ફકરામાં ખી આવે છે.

‡ એટલે જેટલા દાહાડા માહતાબ વધેછે તેટલાજ દાહાડા તે ઘટેછે.

જ અસહ અર્થ 'તારાથી, તારા કરતાં.'

નેમ,^{૧૫} રઓક્ષનેમ^{૧૬} માઓધ્રહુમ^{૧૭} અધવિન્વીસેમ,^{૧૮} હિશ્તેન્તિ^{૧૯}
અમેષાઓ રપેન્ત^{૨૦} ખરેનો^{૨૧} દારયેધન્તિ,^{૨૨} હિશ્તેન્તિ^{૨૩} અમેષાઓ
રપેન્ત^{૨૪} ખરેનો^{૨૫} બક્ષેન્તિ,^{૨૬} ક્તંમ^{૨૭} પઘતિ^{૨૮} અહુરધાતાંમ.^{૨૯}

(૫) ગાએ-ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર^૨ માહતાખ^૧ (જે) અશો^૩
(તથા) અશોધનો^૪ સરદાર^૫ (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^૬ (જ્યારે) (તે)
*અંધારીના^૭ ચાંદને^૮ હું જોઉં છું,^૯ (તથા) (તે) અંધારીના^{૧૦} ચાંદને^{૧૧} કબૂલ
કરૂં છું,^{૧૨} (જ્યારે) (તે) રોશન^{૧૩} ચાંદને^{૧૪} હું જોઉં છું,^{૧૫} (તથા) (તે)
રોશન^{૧૬} ચાંદને^{૧૭} કબૂલ કરૂં છું,^{૧૮} (ત્યારે) અમશાસ્પદો^{૧૯} ઉભા રહે છે,^{૨૦}
(અને) (તેનાં) ખોરેહને^{૨૧} ટકાવી રાખે છે;^{૨૨} અમશાસ્પદો^{૨૩} ઉભા
રહે છે^{૨૪} (અને) હોરમજદની પેદા છીધેલી^{૨૫} જમીન^{૨૬} ઉપર^{૨૭} (તેનાં)
ખોરેહને^{૨૮} †પાંથરી નાખે છે.^{૨૯}

(૬) આઅત્ત યત્ માઓધ્રહુહરે રઓક્ષિનિ^૩ તાપયેધતિ,^૪
મિશતિ^૫ ઉર્વરનાંમ^૬ જઘરિ-ગઓનનાંમ^૭ જરમએમ^૮ પઘતિ^૯
જેમાધ^{૧૦} ઉબુદયેધતિ,^{૧૧} અન્તરે-માઓધ્રહુઓસય,^{૧૨} પેરેનો-
માઓધ્રહુઓસય,^{૧૩} વીપસથાઓસય.^{૧૪} અન્તરે-માઓધ્રહુમ^{૧૫}
અપવનેમ^{૧૬} અપહુ^{૧૭} રતૂમ^{૧૮} યજમધદિ;^{૧૯} પેરેનો-માઓધ્રહુમ^{૨૦}
અપવનેમ^{૨૧} અપહુ^{૨૨} રતૂમ^{૨૩} યજમધદિ;^{૨૪} વીપસથેમ^{૨૫} અપ-
વનેમ^{૨૬} અપહુ^{૨૭} રતૂમ^{૨૮} યજમધદિ.^{૨૯}

(૬) જ્યારે^૧ માહતાખની^૨ રોશની^૩ પ્રકાશેછે^૪ (ત્યારે), લીલા રંગનાં^૫
ઝાડોનાં^૬ પીલાં^૭ જમીન^૮ ઉપર^૯ દવની મારફતે^{૧૦} ફુટે છે.^{૧૧} અમાસની
પછીના દાહાડાઓને^{૧૨} તથા રાત(નાં અંધારા)ને નાણુદ કરનાર^{૧૩} †પુનમની
પછીના દાહાડાઓને^{૧૪} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૫} અમાસનો ચાંદ^{૧૬} (જે)

* કદાચ એ ‘વત્’ બોલ “તેમંબ્રહ્મન્તેમ” બોલ, જેનો અર્થ ‘અંધારાને લગત’ કરીને થાય છે, તેનો અપભ્રંશ હોય; વળી વત્=સંસ્કૃત તત્=એટલામાટે, એ પ્રમાણે. પ્રિક્ષેસર દારમેસ્તેતેએ વત્ બોલનો અર્થ કીધો નથી.

† એના બોલાસા બાબે બુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૪ ચો.

‡ પુનમના ચાંદને ‘વીપસથ’ ઇઆને રાતનાં અંધારાને નાણુદ કરનાર કહેલો છે, તેનું કારણ એ કે, પુનમને દાહાડે આખી રાત મુદલ અંધારું હોતું નથી; વળી ‘વીપસથ’ બોલ નીચે મુજબ બીજી રીતે બી સમજવી શકાયે છે:—વી=દ્વિ, દ્વ=બે; હસથ=અથવાડીઆને લગતું; વી+હસથ=વીપસથ=એ અથવાડીઆને લગતું, ઇઆને થપવાડીઆનું. માહતાખના ઘટવાના દાહાડા (દારમેસ્તેતે).

અશો^{૧૧} (તથા) અશોધનો^{૧૨} સરદાર^{૧૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૪}
પુનમનો ચાંદ^{૧૫} (જે) અશો^{૧૬} (તથા) અશોધનો^{૧૭} સરદાર^{૧૮} (તેને) હમો
વખાણીએ છિયે.^{૧૯} રાત (નાં અંધારા)ને નાખુદ કરનાર^{૨૦} (પુનમનો ચાંદ)
(જે) અશો^{૨૧} (તથા) અશોધનો^{૨૨} સરદાર^{૨૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૪}

(૭) યજ્ઞધ^૧ માઓંધહેમ^૨ ગઓચિથ્રેમ,^૩ બધેમ,^૪ રઓવન્તેમ,^૫
ખરેનંધઉહન્તેમ^૬ અફૂનંધઉહન્તેમ^૭ તફૂનંધઉહન્તેમ,^૮ વરેચંધઉહ-
ન્તેમ,^૯ ક્તાવન્તેમ^{૧૦} ઇશતિવન્તેમ,^{૧૧} યઓક્ષિતિવંતેમ,^{૧૨} સઓક-
વન્તેમ,^{૧૩} જઘરિચ્યાવન્તેમ^{૧૪} વોહ્યાવન્તેમ,^{૧૫} બધેમ^{૧૬} બએષકેમ.^{૧૭}

(૭) ગાએ-ગોરુપંદોનું તોખમ રાખનાર^૧ માહ ઇજદ,^૨ (જે)
બખશેશ કરનાર^૩ (અથવા નસીબ આપનાર^૪), ચળકાટવાળો,^૫ ખોરેહવાળો,^૬
*પાણીવાળો,^૭ ગરમીવાળો,^૮ †રોશનીવાળો,^૯ મદદ કરનાર,^{૧૦} સંપત્તિ
બખશનાર,^{૧૧} કૌવત ધરાવનાર,^{૧૨} ક્ષાએદો કરનાર,^{૧૩} લીલોતરી આપનાર,^{૧૪}
સારી ચીજો (અથવા આખાદી) આપનાર^{૧૫} (તથા) તંદરોસ્તી આપનાર^{૧૬}
‡બધ (તે) ને^{૧૭} હું વખાણું.^{૧૮}

(૮) અહે^૧ રય^૨ ખરેનંધહ્ય,^૩ તેમ^૪ યજ્ઞધ^૫ સુરવત^૬
યસ્ન^૭ માઓંધહેમ^૮ ગઓચિથ્રેમ,^૯ જઓથાખ્યો^{૧૦} માઓંધહેમ^{૧૧}
ગઓચિથ્રેમ^{૧૨} અષવનેમ^{૧૩} અષહે^{૧૪} રતૂમ^{૧૫} યજમધદ.^{૧૬}

(૮) તેના^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપને લીધે,^૩ તે^૪ ગાએ-ગોરુપંદોનું
તોખમ રાખનાર^૫ માહ ઇજદને,^૬ સંભળાએ તેવી^૭ (અથવા ડ્રખ્યાત)
ઇજદનેવટે^૮ હું દંભું.^૯ ગાએ-ગોરુપંદોનું તોખમ રાખનાર^{૧૦} અશો^{૧૧} માહતાબ,^{૧૨}
(જે) અશોધનો^{૧૩} સરદાર (તે) ને^{૧૪} ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬}

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંશ્રય, વચય
બ્યઓશનય જઓથાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધ્કિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હથા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદ.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ અવબૂનીએ

* અથવા પાણીનાં વાદળોં લાવનાર, વાદળોં ઉત્પન્ન કરનાર.

† જ્ઞાન બખશનારો (દારમેસ્તેતે); (હમેશાં) ફરતો (દારમે)

‡ ' બધ ' (સંસ્કૃત બધ) નો અર્થ ' ઈશરી શક્તિ ' થાયછે.

મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમાઆયસ્તે વેહાંન,
ઓએમ બેહુદીન માજદયસ્તાંન આગહી આસ્તવાની નેકી
રસાનદ *અએદૂન બાદ (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધસ્યો ૨.

(૧૭) યસ્તેમચ વઢેમચ અઓજસચ જવરેચ આક્રીનામિ,
માઓધહુહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ
પોઉર-સરેધયાઓ. અપેમ વોહુ ૩.

(૧૦) દસ્ત^૧ અમેમ^૨ વેરેથ્રમેમચ,^૩ દસ્ત^૪ ગેઉશ^૫ આથો-
નાહીમ,^૬ દસ્ત^૭ નરાંમ^૮ પોઉરતાતેમ,^૯ સ્તાઘનાંમ^{૧૦} વ્યાપ્તન-
નાંમ,^{૧૧} વનતાંમ^{૧૨} અવનેમ્મનાંમ^{૧૩} હુથ્ર-વનતાંમ^{૧૪} હુમેરેથે,^{૧૫}
હુથ્રવનતાંમ^{૧૬} દુશ-મધ-યુશ,^{૧૭} સ્તેરપતાંમ^{૧૮} ચિથ્ર^{૧૯} -અવંધહાંમ.^{૨૦}
(૧૧) યજત^{૨૧} પોઉર-ખરેનંધહુ,^{૨૨} યજત^{૨૩} પોઉર-ખએષજ,^{૨૪}
ચિથ્ર^{૨૫} વો^{૨૬} બુયારેશ^{૨૭} મસાંનાઓ,^{૨૮} ચિથ્ર^{૨૯} વો^{૩૦} જવનો-
સવો^{૩૧} ચિથ્રેમ^{૩૨} બોધત^{૩૩} યુએમચિત^{૩૪} ખરેનો,^{૩૫} યએમ્માધ^{૩૬}
આપો^{૩૭} દાઇત.^{૩૮} અપેમ વોહુ ૧. ~~જ~~ અહાધ રએશચ;
હુથ્રંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેફે મોજદ.

(૧૦-૧૧) અએ પુર બોરેહવાળા^{૨૨} ઈજદો.^{૨૩} અએ પુર તદરોસ્તી
આપનારા^{૨૪} ઈજદો.^{૨૫} (તમે) (મને) હિમ્મત,^{૨૬} તથા ફતેહ^{૨૭} આપો,^{૨૮}
ગાએ દોરની^{૨૯} જુઆદતી^{૩૦} આપો;^{૩૧} મજબૂત,^{૩૨} અનજુમનમાં બેસનારા,^{૩૩}
(ખરાબ પેદાએશને) મારનારા,^{૩૪} નહીં માર બાએ તેવા,^{૩૫} હરીફોને^{૩૬}
એકદમ મારનારા,^{૩૭} દુશ્મનોને^{૩૮} એકદમ મારનારા,^{૩૯} હમેશાં ખુશી આપ-
નારા,^{૪૦} (તથા) જાહેર રીતે^{૪૧} મદદ કરનારા^{૪૨} માણસોનું^{૪૩} જીવન^{૪૪} (મને)
આપો,^{૪૫} તમારેથી^{૪૬} મહોટાઈ^{૪૭} જાહેર^{૪૮} થળે^{૪૯} ક્રિયાના ફાએદા^{૫૦} (અથવા
બદગી છીંધાથી હાસેલ થતા ફાએદા^{૫૧}) તમારેથી^{૫૨} જાહેર^{૫૩} થળે^{૫૪} (અએ

* એના તરજુમાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૯૯ મો.

† 'દસ્ત અમેગ'ના આખા ફકરાને (૧૦-૧૧) ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા ૩વી ૧૪
લીટીને લેછે. દરેક લીટી અલપવિરામ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી
થાએછે. એના ધણીખરા આપો ભાગ વીશ્વારૂપ યસ્તના ૬-૮ મા ફકરામાં બી આવેછે.

‡ ગાએ દોર તથા યુજરાણું સુખ આપો (પુહેલવી); ગાએ દોરની ભપકાદાર
ખુબસુરતી આપો (હારલે); ગોશત તથા સુખની રોટલી આપો (દારમેસ્તેતે).

§ એની મતલબ પુષ્કળ દીકરા અથવા બાહાદુર છોકરા. એની મુકાબિલ જુઓ
આતશ નીઆએશ, ફકરો ૫ મો.

ઈજદો !) *પાણીઓને^{૩૧} ઈજનારનેમાટે^{૩૨} (ઈજાને પાણીની યુષી સમજ-
નારનેમાટે) બહેર રીતે^{૩૩} (અને) ખચીત^{૩૪} તમો^{૩૫} ખોરેહ^{૩૬} આપો.^{૩૭}

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ સુખારક (ફલાં),
માહે સુખારક (ફલાં) ગાહે (ફલાં) નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાન. ફનઝોથ અહુરહે મજદાઓ, નેમો અહુરહ મજદાધ,
નેમો અમષએધપયો, રપેનતએધપયો, નેમો માઓધહાધ ગઓ-
ચિધાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે; અષેમ વોહુ ૧.

ગોરજે ખોરેહ અવજતયાદ માહુ યોખતાર માહુ યજદ
ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન
ખેહુ માજદયસ્તાંન આગહી રવાધ ગોઆફરંગાંની બાદ હકુતે
કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન,
મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન.
અષેમ વોહુ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને
માજદયરની દાદે વરશુશતી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિરતે અરેદ્રિ
સૂર અનાહિતે, અપઓને અષેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહુ ૧.
માઓધહેમ ગઓચિધેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે.
અષેમ વોહુ ૧. માહુ યોખતાર માહુ યજદ ખેરસાદ. અષેમ વોહુ ૧.

અરૂદ્રી સૂર નીચાએશ.

 (એ નીચાએશ બે બની શકે તો દરરોજ બાણવી; નહીં તો,
દર મહીનામાં અસફનદારમદ, આવાં, દીન, અશીશવંધ અને મારેસ્પંદ—એ
પાંચ દાહાડા બાણવાને તાકીદ ધીધેત્રી છે.)

(૧) ફનઝોથ અહુરહે મજદાઓ; અષેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે
ખોરેહ અવજતયાદ; આવાં અરૂદ્રી સૂર બાંનુ ખેરસાદ.[†]

અજ હુમા યુનાહુ પતેત પશીમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન
દુશમત દુજૂપત દુજવરરત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોકૂત,

* ' આપો ' બોલને બીજી બહુવચનમાં લીધાને બદલે, આઠમી બહુ-
વચનમાં લખ્યો તો, એ વાક્યનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકે:—અએ પાણીઓ!
ઈજનારનેમાટે બહેર રીતે (અને) ખચીત તમો ખોરેહ આપો.

† ઈજાને અરૂદ્રીસૂર બાંનું (મારી મદદે) પોહોચો !

ઉડમ કઈ, ઉડમ જસ્ત, ઉડમ ધૂન ધૂદ એસ્તેદ, અજ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની, કુનશની તની રવાની ગેતી મીનાઆંની,
ઓખે અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.
દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરેહદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ;
હુમશ્યાવરશતાંમ હાલ વસ્ના ફેરષાતેમેમ, સ્તઓમિ અષેમ;
અષેમ વોહૂ ૩. કવરાને મજદયસ્નો જરથુશલિશ વીદએવો
અહુર-હકએષો (જે ગેહ હોય તે પટે) કસસ્તયએચ.

અપાંમ વંધઉહીનાંમ મજદધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો
અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીરપનાંમચ અપાંમ મજદ-
ધાતનાંમ, વીરપનાંમચ ઉર્વરનાંમ *મજદધાતનાંમ, દનઓથ
યરનાધચ વહાધચ દનઓથાધચ કસસ્તયએચ, યથા અહૂ
વધચ્ચો જઓતા કા મે સૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હુચ કા
અષવ વીધનાઓ સઓતૂ, યથા અહૂ વધચ્ચો ૧૦.

(૨) સઓત^૧ અહુરો મજદાંઓ^૨ સિપતમાધ^૩ જરથુશલાધ,^૪
યજએષ^૫ મે^૬ હીમ,^૭ સિપતમ^૮ જરથુશલ,^૯ યાંમ^{૧૦} અરેદ્રીમ
સૂરાંમ^{૧૧} અનાહિતાંમ^{૧૨} †પેરેયૂ-કાકાંમ^{૧૩} અએષઘ્યાંમ,^{૧૪}
વીદએયાંમ^{૧૫} અહુરો-હકએષાંમ,^{૧૬} યેસન્યાંમ^{૧૭} અંધઉહો^{૧૮}
અસ્તવધતે,^{૧૯} વહુચ્યાંમ^{૨૦} અંધઉહો^{૨૧} અસ્તવધતે.^{૨૨} આધૂ-
કાધનાંમ^{૨૩} અષઓનીમ,^{૨૪} વાંથવો-કાધનાંમ^{૨૫} અષઓનીમ^{૨૬}
ગએથો-કાધનાંમ^{૨૭} અષઓનીમ,^{૨૮} પએતો-કાધનાંમ^{૨૯} અષ-
ઓનીમ,^{૩૦} દંધહુ-કાધનાંમ^{૩૧} †અષઓનીમ.^{૩૨}

(૨) (દાદાર) હોરમજદે^૧ †સપેતમાન^૨ જરતોસ્તને^૩ કહું^૪ કે, અએ

* ઈઆને હોરમજદના પેદા ક્રીધેલાં ભલાં પાણીઓની, નિર્મલ (તથા) અરો
અરૂદ્રીસૂરનાં પાણીની, (તથા) હોરમજદનાં પેદા ક્રીધેલાં તમામ પાણીઓની,
(તથા) હોરમજદનાં પેદા ક્રીધેલાં તમામ ઓરવરોની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ
(જુઓ ઓરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૩ મો).

† કાઠર ગેહકનર પેરેયૂ-કાકાંમથી તે એ ફકરાને છેડે—(અષઓનીમ)
સુધી કવીતા રૂપી ૬ લીટી લેજે; દરેક લીટી અદપવિરામ ચિન્હ (,) તથા
પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએ છે.

‡ ‘સિપતમ’ એ યેગમ્બર જરતોસ્તની ૬ મી પેઢીના નામાંકિત વડવાનું
નામ હતું. એ ઉપરથી અરો જરતોસ્તને સિપતમના ખાનદાનને અથવા સપેતમાન
જરતોસ્ત એવે નામે ઓળખેલો છે. એ બાબે પુરતા ખોલાસામાટે જુઓ રોઠ
ખરોદજી રસતમજી કામાજનું બનાવેલું જરતોસ્તનારું, બાબ ૨ નો.

સપેતમાન^૧ જરનોશ્ત^૧ મારી^૧ અર્ધીસૂર^૧ (નામની નદી) જે^૧ નિર્મલ,^૧
બોહોળી વેહેતી,^૧ તદરોસ્તી આપનારી,^૧ *દેવથી જુદી,^૧ હોરમજદના
તરીકા મુજબ †ચાલનાર,^૧ હાડમંદ^૧ દુનિયાનાં લોકોનેમાટે^૧ ઈબ્વા
લાએક,^૧ હાડમંદ^૧ દુનિયાનાં લોકોનેમાટે^૧ આરાધનાને લાએક,^૧ ઇંદગી
(અથવા ચાલાકી)ને વધારનારી^૧ અશો,^૧ ટોળાંને ‡વધારનારી^૧ અશો,^૧
દુનિયાને આઆદ ¶કરનારી^૧ અશો,^૧ માલ મિલકતને વધારનારી^૧
અશો^૧ (તથા) દેશોને આઆદ કરનારી^૧ અશો^૧ (એવી સફતવાળી જે
અર્ધીસૂર) તેને^૧ તું વખાણુ.^૧

ખાલાસો:—(અર્ધીસૂર એ કદીમ ઈરાની મુલુકોના ચોકસ લાગમથી
વેહેતી નદીનું નામ છે. એ નદી તે વખતમાં જણાએલી સઘળી નદીઓ
કરતાં ઘણીજ લાંબી તથા પોહોળી હતી. એને ‘આયુ’ અથવા ‘ઓકસસ’
નદી સાથે સરખાવામાં આવી છે. હાલની ઓકસસ નદીનું મૂળ પામીરના
પાહાડોમાં છે; અર્ધીસૂરનું મૂળ હુકદસ્થ નામનો પાહાડ કહેલો છે.

“એ નદીની વખાણ આખા ઈરાનમાં ઘણા જુના વખતથી થતી એટ-
લુંજ નહી, પણ યુરોપનાં ચોકસ લાગોમાં તથા બીજે ઘણે ઠેકાણે ફેલાવો
પામી હતી. અને પાછલા વખતમાં એ નદીને તથા તે ઉપરના મવજોલ
ફરેશ્તાને ‘અનાહિતા’ ને નામે સઘળાઓ ઓળખતા હતા. પણ વંદી-
દાદની ૭ મી પરગરદમાં જણાવ્યા પ્રમાણે એનું અસલ નામ ‘અર્ધી’
છે. એ નદીનું થોડું ઘણું ખયાન જે પેહેલવી પુસ્તકોમાં બી બોવામાં
આવે છે તે, ઘણું ખરૂં અર્ધીસૂર (અથવા આવાં) યશ ઉપરથીજ
લીધેલું છે. દાદેસ્તાને દીની નામની પેહેલવી કેતાબમાં લખવા પ્રમાણે, એ
અર્ધીસૂર નદી જે ઠેકાણે ‘હર્વસ્પ-તોખી’ નામનું દરખત આવેલું છે,
તથા જ્યાંહાં સઘળી જાતનાં અને દવા દારૂનાં તરેહવાર ઝાડો આવેલાં
છે, તે ઠેકાણે રહીને ઉપલાં સઘવાં ઝાડોનાં મૂળ તથા નીચે પડેલી ડાહી
ઈલાહિ સાથે આમેજ થઇને, તેનું પાણી બીજી સઘળી જગાએ પોહોંચે છે.
તેને લીધેજ એ નદીનું પાણી નીરોગી તથા તંદરોસ્તી બખશનારૂં, અને
બીજાં સઘળાં પાણીઓથી ચહડતું ગણવામાં ફેઆવ્યું છે.” હાલમાં

* ઇઆને ગલીચી તથા રાગને દૂર કરનારી (જુએ ૧૫-૧૬ મા સફાની તોટ).

† ઇઆને દુનિયાને ખવિત રાખવાની ખોદાની જે મુરાદ છે તે બરલાવનારી.

‡ ગાએ ટોરનાં ટોળાંને વધારનારી (પ્રાફેસર દારમેસ્તેતે તથા હાર્શ).

¶ મેદાંના ટોળાંને વધારનારી (પ્રાફેસર દારમેસ્તેતે).

કે એરવદ ૨૦ દી૦ અંકલેશ્વરીઆવાળી અર્ધીસૂર યશ બા માએની.

આપણા લોકો સાધારણ રીતે સઘળી નદીઓને તથા દરિયાનાં પાણીને 'અરુદ્રીસૂર' અથવા 'આવાં અરુદ્રીસૂર'ને નામે ઓળખેછે.)

(૩) યા^૧ વીરુપનાંમ^૨ અરુપનાંમ^૩ શુદ્રાઓ^૪ યઓઙ્ઙ-
દધાધતિ.^૫ યા^૬ વીરુપનાંમ^૭ હાધરિપિનાંમ^૮ જંતાધ^૯ ગરેવાંન^{૧૦}
યઓઙ્ઙદધાધતિ.^{૧૧} યા^{૧૨} વીરુપાઓ^{૧૩} હાધરિપીશ^{૧૪} હુજામિતો^{૧૫}
દધાધતિ^{૧૬} યા^{૧૭} વીરુપનાંમ^{૧૮} હાધરિપિનાંમ^{૧૯} દાધતીમ^{૨૦}
રશ્વીમ^{૨૧} યએમ^{૨૨} અવ-અરધતિ.^{૨૩}

(૩) જે^૧ (અરુદ્રીસૂર) સઘળા^૨ મરદોની^૩ મનીને^૪ સ્વચ્છ કરેછે;^૫
જે^૬ (અરુદ્રીસૂર) તમામ^૭ જનનારી માતાઓનાં^૮ જન્મ આપવાનેમાટેનાં^૯
ગર્ભસ્થાનને^{૧૦} પવિત્ર કરેછે;^{૧૧} જે^{૧૨} (અરુદ્રીસૂર) તમામ^{૧૩} જનનારીઓને^{૧૪}
સેહેલાઈથી જન્મ આપવાનું^{૧૫} બખશેછે;^{૧૬} (તથા) જે^{૧૭} (અરુદ્રીસૂર)
તમામ^{૧૮} જનનારીઓને^{૧૯} લાએક^{૨૦} (તથા) વખતસરનું^{૨૧} હુધ^{૨૨} આપેછે.^{૨૩}

ઓલાસો:—(એ ફકરામાં અરુદ્રીસૂરનાં પાણીની કેટલીએક ખુબીઓ જણાવી છે. એની મૂળ મતલબ એ કે, એ નદીનાં પાણીમાં લોહીને સાફ કરવાનો, 'તાનીક' (Tonic) તરીકે બદનને કૌવત આપવાનો તથા ખાધલા ખોરાકને સેહેલાઈથી હજમ કરી નાખવાનો ગુણ હતો. મજબૂત તંદરોસ્તી મેળવવાનેમાટે હજમીઅત તથા નિર્મળ પાણી અને સ્વચ્છ હવાની અતિશય જરૂર છે.)

(૪) મસિતાંમ^૧ દૂરાત^૨ કસૂતાંમ^૩ યા^૪ અસ્તિ^૫ અવ-
વધતિ^૬ મસો,^૭ યથ^૮ વીરુપાઓ^૯ ઇમાઓ^{૧૦} આપો,^{૧૧} યાઓ^{૧૨}
કેમા^{૧૩} પધતિ^{૧૪} કૃતચન્તિ,^{૧૫} યા^{૧૬} અમવધતિ^{૧૭} કૃતચધતિ,^{૧૮}
હુકધસ્થાત^{૧૯} હચ^{૨૦} અરેઝંધહત,^{૨૧} અવિ^{૨૨} વરયો^{૨૩} વોઉર-કષેમ.^{૨૪}

(૪) દૂર (નાં દેશો) સુધી^૧ પ્રખ્યાત^૨ (તથા) મ્હોટી (અરુ-
દ્રીસૂર)ને^૩ (હું વખાણું) જે^૪ (એખલીજ) (આએ) જમીન^૫ ઉપર^૬
જે^૭ તમામ^૮ નદીઓ^૯ વેહેછે^{૧૦} તેઓના જેટલી^{૧૧} મ્હોટી^{૧૨} છે.^{૧૩} જે^{૧૪}
મ્હોટી^{૧૫} (નદી) *હુકધસ્થા^{૧૬} (નામના) પાહાડ^{૧૭} માંથી^{૧૮} (નીકળીને),
વોઉર-કષ^{૧૯} (નામના) દરિયા^{૨૦} તરફ^{૨૧} વેહેછે.^{૨૨}

* મેહેર યશ્તના ૨૩ મા ફરદામાં એ પાહાડને અલયુર્જંગી સહથી ઉચી ટોચ કેહી છે. પામીરના પાહાડોનો એક ભાગ ધારવામાં આવે છે

† 'વોઉર-કષ' જેનો અસલ અર્થ 'પોહોળા કિનારાવાળો' (દરિયા) થાયેછે, તે ઇરાનની દક્ષિણ દિશાએ આવેલા દરિયાને કેહેતા હતા પેહેલવીમાં એને 'ફરાખ્સ્ત'ને નામે ઓળખેછે, એ દરિયાને હાલના 'Caspian Sea' સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે. એ બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં.

(૫) યઓએન્તિ^૧ વીરપે^૨ કરનો^૩ જરયા^૪ વોઉર-કપયા^૫
આ^૧ વીરપે^૨ મધ્યો^૬ યઓજઘતિ.^૬ યત હીશ અવિ^{૧૦} ક્રત-
અઘતિ^{૧૧} યત હીશ અવિ^{૧૨} ક્રજગરઘતિ,^{૧૩} અરેદ્રી સૂર^{૧૪}
અનાહિત,^{૧૫} યેધહે^{૧૬} હજંધરેમ^{૧૭} વધરયાનાંમ,^{૧૮} હજંધરેમ^{૧૯}
અપધજરનાંમ,^{૨૦} કસચિત્ય^{૨૧} અએષાંમ^{૨૨} વધરયાનાંમ,^{૨૩}
કસચિત્ય^{૨૪} અએષાંમ^{૨૫} અપધજરનાંમ,^{૨૬} અથવરેસતેમ^{૨૭}
અથરે ઘરનાંમ^{૨૮} હવરપાધ^{૨૯} નધરે^{૩૦} ઘરેસાધ.^{૩૧}

(૫) (એ નદીઓના) તમામ^૧ *કીનારા^૨ વોઉર-કપ^૩ દરિયા^૪ સાથે^૫
જોડઈ જાયેછે,^૬ (તથા) (તે) દરેક^૭ (નદી) (તે દરિયાના) મધ્ય ભાગ
સાથે^૮ જોડઈ જાયેછે.^૯ જે જે ભાગો તરફ^{૧૨} નિર્મલ^{૧૫} અરૂદ્રીસૂર^{૧૪}
(નદી) વેહેછે^{૧૩} તે ભાગોને^{૧૦} તે આખા દેશે.^{૧૧} જેના^{૧૬} નદીઓમાંની^{૧૮}
હજરે^{૧૭} (નદી) (તથા) નાળાંઓમાંનાં^{૨૦} હજરે^{૧૯} (નાળાં) (છે).
તે^{૨૩} નદીઓમાંની^{૨૨} કોઇથી^{૨૧} (નદી), (અથવા) તે^{૨૫} નાળાંઓમાંનું^{૨૪}
કોઇથી^{૨૩} (નાળું) (પસાર કરવાસારૂ), એક તેજ ઘોડાવાળા^{૨૬} સવારી
કરનાર^{૨૭} મરદને^{૨૮} આદીસ^{૨૯} દાહાડાની સવારી^{૩૦} (જેઇએ).

(૬) અંધહાઓસય^૧ મે^૨ અએવંધહાઓ^૩ આપો^૪ અપ-
ધજરો^૫ વીજસાઘતિ,^૬ વીરપાધશ^૭ અવિ^૮ કર્ણ્યાન^૯ યાધશ^{૧૦}
હસ,^{૧૧} અંધહાઓસય^{૧૨} મે^{૧૩} અએવંધહાઓ^{૧૪} આપો^{૧૫}
હમથ^{૧૬} અવ-અરઘતિ^{૧૭} હાંમિનેમય^{૧૮} જયનેમય.^{૧૯} હા^{૨૦} મે^{૨૧}
આપો^{૨૨} યઓજઘદધાઘતિ,^{૨૩} હા^{૨૪} અરુનાંમ^{૨૫} કુદાઓ,^{૨૬} હા^{૨૭}
ક્ષત્રિનાંમ^{૨૮} ગરેવાંન,^{૨૯} હા^{૩૦} ક્ષત્રિનાંમ^{૩૧} પએમ.^{૩૨}

(૬) (દાદાર હોરમજદ કહેછે):—આએ^૧ મારી^૨ એક^૩ નદીનું^૪
(એક એક) નાળું,^૫ તમામ^૬ હકતે^૭ †કેશ્વર^૮ (જમીન) તરફ^૯ યોમેર
પોહાયેછે.^{૧૦} આએ^{૧૧} મારી^{૧૨} એક^{૧૩} નદીનું^{૧૪} (પાણી), ઉનાળામાં^{૧૫} તેમજ
શિયાળામાં^{૧૬} એક સરખી રીતે^{૧૭} પુર પડેછે.^{૧૮} તે^{૧૯} (ઇઆને અરૂદ્રી-
સૂર) મારાં^{૨૦} પાણીઓને^{૨૧} (અથવા નદીઓને^{૨૨}), મરદોની^{૨૩} મનીને,^{૨૪}
આનુંઓના^{૨૫} ગર્ભસ્થાનને^{૨૬} (તથા) માતાઓનાં^{૨૭} કુધને^{૨૮} પવિત્ર કરેછે.^{૨૯}

 (ઇહાંથી 'આ હાતામ'નો હા શરૂ થાયેછે. જે કોઈ શપ્ત
'આ હાતામય'ના હા વગર અરૂદ્રીસૂર નીઆએશ પઠવા માંજે તો, ઇહાથી
તે (ફેરવેતેમજ) સફા ૬૯ મો, કીટી ૧૬ મી સુધીનો ભાગ મુકી દેવો.)

* (એ નદીઓનાં) તમામ મુખ (પ્રિકેસર હારવે).

† 'હકતે કેશ્વર' જાલના ખોલાસા બાજે જુઓ ૩૫ મા સફાની નોંઠ.

(૬) આ *હાતામય,^૧ અંધહુપામય^૨ જાતનામય^૩ અજા-
તનામય,^૪ અપઓનામ^૫ ઇધ^૬ જસેનુ^૭ કવપયો,^૮ યોધ^૯ હીશ^{૧૦}
ખવરે^{૧૧} પધ્યાપેમ,^{૧૨} નજદિશ્તયાત^{૧૩} અપત^{૧૪} હુચ,^{૧૫} (૭) મા^{૧૬}
નો^{૧૭} આપો^{૧૮} દુશ્મનંધહે,^{૧૯} મા^{૨૦} નો^{૨૧} આપો^{૨૨} દુશ્વચંધહે,^{૨૩}
મા^{૨૪} નો^{૨૫} આપો^{૨૬} દુશ્ચયઓથનાધ,^{૨૭} મા^{૨૮} દુશ્વદ્યેનાધ,^{૨૯} મા^{૩૦}
હુપિન્નભિષે,^{૩૧} મા^{૩૨} મોધુન્નભિષે,^{૩૩} મા^{૩૪} વરેજનોન્નભિષે,^{૩૫} મા^{૩૬}
નાકુચોન્નભિષે,^{૩૭} માધ^{૩૮} નો^{૩૯} અહિ^{૪૦} ક્રાધાધિ^{૪૧} આપો^{૪૨}
વંધઉહીશ,^{૪૩} વહિશ્તાઓ^{૪૪} મજદધાતાઓ^{૪૫} અપઓનીશ,^{૪૬}
યો^{૪૭} નો^{૪૮} અધરીરિચિનામ^{૪૯} ધરીરિક્ષાધિ^{૫૦} ગચ્ચેનામ,^{૫૧}
માધ^{૫૨} નો^{૫૩} અહિ^{૫૪} ક્રાધાધિ^{૫૫} આપો^{૫૬} વંધઉહીશ^{૫૭}
વહિશ્તાઓ^{૫૮} મજદધાતાઓ^{૫૯} અપઓનીશ,^{૬૦} યો^{૬૧} નો^{૬૨} અધ-
રીરિચિનામ^{૬૩} ધરીરિક્ષાધિ^{૬૪} તતુનામ,^{૬૫} (૮) યો^{૬૬} તાયુશ,^{૬૭}
યો^{૬૮} હજંધહે,^{૬૯} યો^{૭૦} ગધો,^{૭૧} યો^{૭૨} અપવજ,^{૭૩} યો^{૭૪} યાતુ-
માઓ,^{૭૫} યો^{૭૬} નસુસ્પાઓ^{૭૭} યો^{૭૮} રૂપેરેશ્વવાઓ,^{૭૯} યો^{૮૦} અ-
રાધિતિવાઓ,^{૮૧} યો^{૮૨} અધેમઓધો^{૮૩} અન્-અપવ,^{૮૪} યો^{૮૫} મધો^{૮૬}
દ્વાઓ^{૮૭} સાસ્ત,^{૮૮} તેમ^{૮૯} અવિ^{૯૦} ભપઓવાઓ^{૯૧} પધત્યન્તુ,^{૯૨} ઇધ્યે-
જઓ^{૯૩} ઇધ^{૯૪} યો^{૯૫} ઇધ્ય,^{૯૬} ઇધ્યેજઓ^{૯૭} યન્તુ^{૯૮} યો^{૯૯} દી દધ,^{૧૦૦}

(૬) હાલ જીવતા,^૧ આગળ થઈ ગએલાં,^૨ જન્મ પામેલાં,^૩ તથા હવે
પછી જન્મ પામનારાં^૪ અશો (લોકો)માંના^૫ જેઓએ^૬ (અરૂદ્રીસૂરની) સહથી
નજદીકની^૭ નદી^૮ માંથી^૯ તે (પાણી)ઓને^{૧૦} આગળ વેહેતાં^{૧૧} ક્રીધાં
હોએ,^{૧૨} (તેઓની) ફરોહરો^{૧૩} અહિયાં^{૧૪} આવે!^{૧૫} (૭) હમારો^{૧૬} (એ જુખી-
વાળો) પાણી^{૧૭} ખરાબ વિચારવાળાનેમાટે^{૧૮} નો^{૧૯} (હોતાં)! હમારો^{૨૦} (એ
જુખીવાળો) પાણી^{૨૧} ખરાબ સજીવ જોલનારનેમાટે^{૨૨} નો^{૨૩} (હોતાં)! હમારો^{૨૪}
(એ જુખીવાળો) પાણી^{૨૫} ખરાબ કાંમ કરનારનેમાટે^{૨૬} નો^{૨૭} (હોતાં)! ખરાબ
દીનવાળાનેમાટે^{૨૮} નો^{૨૯} (હોતાં)! દોસ્તને દુઃખ દેનારનેમાટે^{૩૦} નો^{૩૧} (હોતાં)!
મોબદને દુઃખ દેનારનેમાટે^{૩૨} નો^{૩૩} (હોતાં)! ધંધાદારી માણસને દુઃખ દેનાર-
નેમાટે^{૩૪} નો^{૩૫} (હોતાં)! સગાંવાહાલને દુઃખ દેનારનેમાટે^{૩૬} નો^{૩૭} (હોતાં)!
હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૮} હમારો^{૩૯} (તે) જુખીવાળો,^{૪૦} સહથી સરસ,^{૪૧}

• એ આઓ 'આ હાતામય'નો ભાગ ઇજશ્નેના ૬૫ મા હાતા ૬૩૧
૬-૧૪માંથી લીધો છે. વધારે ખેલાસામાટે જુઓ ઇજશ્નેનો મારો તરજુમો.

† ઇઆને જે સદ્ગુણી લોકોએ ખેતીના કાંમની આખાલીનેમાટે, પાણીની
નેહેરો આગળ વધારી હોએ, તેઓનાં ફરોહરોને માન સાથે ચાદ કીધાં.

નિર્મલ^{૪૬} પાણી^{૪૭} તે (માણસ)માં^{૪૮} ફાએદો કરનારા^{૪૯} નહી^{૫૦} (થાએ) । કે^{૫૧} હમારા^{૫૨} ભરપૂર^{૫૩} માલ મિલકતને^{૫૪} ખાલી કરવાને ઇચ્છેછે.^{૫૫} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૫૬} હમારા^{૫૭} (તે) ખુબીવાળાં,^{૫૮} સઉથી સરસ,^{૫૯} નિર્મલ^{૬૦} પાણી^{૬૧} તે (માણસ)માં^{૬૨} ફાએદો કરનારા^{૬૩} નહી^{૬૪} (થાએ) ! કે^{૬૫} હમારા^{૬૬} તંદરોસ્ત^{૬૭} તનને^{૬૮} ખાલી કરવાને ઇચ્છેછે.^{૬૯} (૮) (તથા) જે^{૭૦} ચોર,^{૭૧} લુટારો,^{૭૨} ખુની,^{૭૩} અશોને મારનાર,^{૭૪} જલદુમંદ,^{૭૫} મુરદાને દાટનાર,^{૭૬} ઈંછંદી,^{૭૭} અખીલ^{૭૮} (અથવા લોકી^{૭૯}) નાપાક^{૮૦} આશમોગ^{૮૧} (તથા) દુષ્^{૮૨} જીલમગાર^{૮૩} માણસ,^{૮૪} (એ બધા) (અર્ધસૂરનાં ખુબીવાળાં પાણીનો ફાએદો નહી મેળવે). (ઉપર જણાવેલા) તે (માણસ)ની^{૮૫} ઉપર^{૮૬} ખરાબીઓ^{૮૭} આવી પોહોંચે!^{૮૮} નાશકારક^{૮૯} ઇચ્છા^{૯૦} જા^{૯૧} અહિયાં^{૯૨} (તેની ઉપર) આવે!^{૯૩} (તથા) નાશ^{૯૪} જા^{૯૫} ત્યાંહાં^{૯૬} (તેની ઉપર) આવે!^{૯૭} (૯) આપો^{૯૮} ગાતવ^{૯૯} રામોદ્ધવેમ,^{૧૦૦} યવત^{૧૦૧} જઓત^{૧૦૨} યજ્ઞ-ધતે.^{૧૦૩} કથ^{૧૦૪} જઓત^{૧૦૫} ખસાત^{૧૦૬} વચ^{૧૦૭} આપો^{૧૦૮} વંધકીહીશ^{૧૦૯} યજ્ઞ-ધતે.^{૧૧૦} કુથ^{૧૧૧} ખવાત^{૧૧૨} હિતો-હિજવાઓ,^{૧૧૩} ચેકિ^{૧૧૪} અન-અરેથે^{૧૧૫} યજ્ઞધતે,^{૧૧૬} કુથ^{૧૧૭} વાચો^{૧૧૮} અવિ-બૂત,^{૧૧૯} યા^{૧૨૦} હે^{૧૨૧} ચખસે^{૧૨૨} અએથ-પદતિશ,^{૧૨૩} કુથ^{૧૨૪} તાઓ^{૧૨૫} કથો^{૧૨૬} ખવાંન,^{૧૨૭} કુથ^{૧૨૮} તાઓ^{૧૨૯} ઇષુહો^{૧૩૦} ખવાંન,^{૧૩૧} કુથ^{૧૩૨} તાઓ^{૧૩૩} રાતયો^{૧૩૪} ખવાંન,^{૧૩૫} યા^{૧૩૬} અહુરો મજદાઓ^{૧૩૭} જરથુશ્લાઇ^{૧૩૮} કવવચ,^{૧૩૯} કા જરથુશ્લો^{૧૪૦} ગએ-થાખ્યો^{૧૪૧} અસ્તવધતિખ્યો,^{૧૪૨} (૧૦) અવજસ્તીમ^{૧૪૩} પઉર્વામ^{૧૪૪} આપો^{૧૪૫} જઇયોઇશ^{૧૪૬} જરથુશ્લ,^{૧૪૭} પસ્ચએત^{૧૪૮} અઇયો^{૧૪૯} જઓ-થાઓ^{૧૫૦} કખરોઇશ^{૧૫૧} યઓજરદાતાઓ^{૧૫૨} દક્ષો-પદરિશતાઓ,^{૧૫૩} ઇમાં^{૧૫૪} વચો^{૧૫૫} કમૂ.^{૧૫૬} (૧૧) આપો^{૧૫૭} યાનેમ^{૧૫૮} વો^{૧૫૯} યાસામિ^{૧૬૦} મજ્ઞઓ-તેમ^{૧૬૧} તેમ^{૧૬૨} મે^{૧૬૩} દાયત,^{૧૬૪} ચેંદ્રહે^{૧૬૫} દાઇતી^{૧૬૬} પદતિ^{૧૬૭} વંધહો^{૧૬૮} નિશ્ચીત^{૧૬૯} અન-અમધવિ-દુખ્તિ.^{૧૭૦} આપો^{૧૭૧} ઇશ્તીમ^{૧૭૨} વો^{૧૭૩} જઇયોમિ^{૧૭૪} પોઉર-સરેધાંમ^{૧૭૫} અમવધતીમ,^{૧૭૬} કજન્તીમચ^{૧૭૭} ખાપરાંમ,^{૧૭૮} ચેંદ્રહાઓ^{૧૭૯} પઓઉરશચ^{૧૮૦} ભેરેજ્યાંન,^{૧૮૧} નએ-ચિશચ^{૧૮૨} અંધહાઓ^{૧૮૩} યાસાઇતિ^{૧૮૪} જ્યાનાઇ,^{૧૮૫} નોઇત^{૧૮૬} રનથાઇ,^{૧૮૭}

* અસલ અર્થ ખાલી નહી, ઈમાને નખણ—દુઃખી થયેલું નહી.

† ઈમાને હમને દુર્બળ તથા ખીમાર હાલતમાં જોવાને ખાહેશ રાખેછે.

‡ (હારલે); દુરમન (સ્પીગલ); અહેખો (દારમેસ્તેતે).

જા સ્પીગલ તથા યુસ્તિ, આએ માણસ; પેયો માણસ (હારલે). જે કાઇ હમને પાયામાલ કરવાને કોશિશ કરે તેને પાયામાલી પોહોંચે (દારમેસ્તેતે).

નોમત^૧ મહકીધ,^૨ નોમત^૩ અએનંધહે,^૪ નોમત^૫ અપયતેએ.^૬

(૯) અએ પાણીઓ !^૧ જ્યાંહાંસુધી^૨ જોતી^૩ (તમને) વખાણું^૪ (ત્યાંહાં-
સુધી), (તમારી) જગાએ^૫ તમો ખુશાલ થાઓ^૬ શિખેલા^૭ કલામથી^૮
જોતી^૯ કેવી રીતે^{૧૦} લલા^{૧૧} પાણીઓને^{૧૨} ઇજે^{૧૩} (અથવા વખાણું)^{૧૪} અગર
જો^{૧૫} (તે જોતી) એકાએકે^{૧૬} (પાણીઓને) ઇજે તો,^{૧૭} કેવી રીતે^{૧૮} (તેની)
જગાન બાધેલી^{૧૯} થાએ !^{૨૦} જે^{૨૧} (કલામો) હેરબદે^{૨૨} તે (જોતી)ને^{૨૩} શિખ-
વ્યા,^{૨૪} (તે) કલામો^{૨૫} કેવી રીતે^{૨૬} તે કમિ લગાડે^{૨૭} તે^{૨૮} બદગી^{૨૯} કેવી
રીતે^{૩૦} થાએ ?^{૩૧} તે^{૩૨} એહસાનમંદી^{૩૩} કેવી રીતે^{૩૪} બજવવામાં આવે ?^{૩૫}
તે^{૩૬} અખશેશ^{૩૭} (અથવા ભેટ^{૩૮}) કેવી રીતે^{૩૯} થાએ^{૪૦} (ઈઆને કરવામાં
આવે) ? જેને વિશે^{૪૧} (દાદાર) હોરમજદે^{૪૨} (પેગમખર) જરતોશતને^{૪૩}
કહ્યું હતું^{૪૪} (અને) (પેગમખર) જરતોશને^{૪૫} હાકમંદ^{૪૬} દુનિયાનાં
લોકોને^{૪૭} જાહેર કીધું.^{૪૮} (૧૦) અએ જરતોશ !^{૪૯} પેહેલવેહેલા^{૫૦} (તુંએ)
પાણીઓને^{૫૧} અરજ^{૫૨} ગુજરવી જોઈએ,^{૫૩} ત્યારપછી^{૫૪} (તે) પાણીઓને-
મોટે^{૫૫} પાક^{૫૬} (તથા) દાનાવ માણસે તપાસેલી^{૫૭} જોર^{૫૮} તુંએ લઈ જવી
જોઈએ.^{૫૯} (પછી) આએ^{૬૦} (નીએ જણાવેલા) કલામો^{૬૧} તું લાણ.^{૬૨}

(૧૧) અએ પાણીઓ !^{૬૩} તમારી પાસેથી^{૬૪} મ્હોટી^{૬૫} અખશેશ^{૬૬}
હું માંગુ^{૬૭} તે^{૬૮} મને^{૬૯} તમો આપો.^{૭૦} જે (અખશેશ)ના^{૭૧} આપવાથી^{૭૨}
ખાલેસીશી^{૭૩} એહેતરી^{૭૪} ઉત્પન્ન થાએ.^{૭૫} અએ પાણીઓ^{૭૬} તમારી
પાસેથી^{૭૭} પુકળ જાતની^{૭૮} (અને) મ્હોટી^{૭૯} સંપત્તિ^{૮૦} તથા પોતાનીમેળે
બરદાશત કરનારી^{૮૧} ઓલાદ^{૮૨} હું માંગુ^{૮૩}, જેમાંનાં^{૮૪} પુકળ^{૮૫} (છોકરાં)
આશિર્વાદ *પાંથરે.^{૮૬} તે (ઓલાદ)માંનો^{૮૭} કોઈબી^{૮૮} (ખીજઓને) નુકસાન
કરવાને,^{૮૯} (તેઓની સાંભિ) હથિયાર ઉચકવાને,^{૯૦} (તેઓને) પીડા કરવાને,^{૯૧}
કીનો લેવાને^{૯૨} (તથા) નાશ કરવાને^{૯૩} ખાહેશ રાજે^{૯૪} નહીં.^{૯૫}

(૧૨) ઇમત^{૯૬} વો^{૯૭} આપો^{૯૮} જમદયેમિ,^{૯૯} ઇમત^{૧૦૦} જેમો,^{૧૦૧}
ઇમત^{૧૦૨} ઉર્વરાઓ,^{૧૦૩} ઇમત^{૧૦૪} અમેષા રપેન્તા^{૧૦૫} હુક્ષિથ^{૧૦૬} હુધાઓધ-
હો,^{૧૦૭} વંધહવસય^{૧૦૮} વંધઉહીશય^{૧૦૯} વોહુનાંમ^{૧૧૦} દાતારો,^{૧૧૧} ઇમત^{૧૧૨}
અપાઉનાંમ^{૧૧૩} વંધઉહીશ^{૧૧૪} ક્રવપયો^{૧૧૫} ઉધાઓ^{૧૧૬} અધવિથૂરાઓ,^{૧૧૭}
ઇમત^{૧૧૮} મિથ^{૧૧૯} વોઉર-ગઓયઓમતે,^{૧૨૦} ઇમત^{૧૨૧} સઓપ^{૧૨૨}
અધ્ય^{૧૨૩} હુરઓધ,^{૧૨૪} ઇમત^{૧૨૫} રપ્નો^{૧૨૬} રજિરત,^{૧૨૭} ઇમત^{૧૨૮} આ-
તરે^{૧૨૯} અહુરહે મજદાઓ^{૧૩૦} પુથ,^{૧૩૧} ઇમત^{૧૩૨} બેરેજ^{૧૩૩} અહુર^{૧૩૪}

* ઈઆને તે ઓલાદ દેશહિતકારી તથા પરાપકારી કામો કરે, જેથી લોકો
તેઓને તથા તેઓનાં માખાપ અને વડીલોને આશીર્વાદ દે.

ક્ષત્રય^{૩૧} અપાંમ^{૩૦} નપો^{૨૯} અઉર્વત-અરપ,^{૩૨} ઇમત્^{૩૦} વીરપે^{૩૧}
 યજતાઓઘ્રહો,^{૩૨} યોધ^{૩૩} વંધહુજદાઓ^{૩૪} અપવનો.^{૩૫} (૧૩) ઇ-
 મત્^{૩૬} મે^{૩૭} આપો^{૩૮} દાયત,^{૩૯} ઇમત્^{૪૦} જેમો^{૪૧} ઇમત્^{૪૨} ઉર્વ-
 રાઓ^{૪૩} ઇમત્^{૪૪} અમેષા રપેન્તા^{૪૫} હુક્ષત્ર^{૪૬} હુધાઓઘ્રહો^{૪૭}
 વંધહુવસ્ય^{૪૮} વંધઉહીશ્ય^{૪૯} વોહુનાંમ^{૫૦} દાતારો^{૫૧} ઇમત્^{૫૨} અ-
 પઓનાંમ^{૫૩} વંધઉહીશ^{૫૪} ક્વપયો^{૫૫} ઉધાઓ^{૫૬} અધવિધૂરાઓ,^{૫૭}
 ઇમત્^{૫૮} મિથ^{૫૯} વોઉર-ગઓયઓધતે,^{૬૦} ઇમત્^{૬૧} સઓપ^{૬૨} અપ્ય^{૬૩}
 હુરઓધ,^{૬૪} ઇમત્^{૬૫} રપ્નોવો^{૬૬} રજિરત,^{૬૭} ઇમત્^{૬૮} આતરે^{૬૯}
 અહુરહે મજદાઓ^{૭૦} પુત્ર,^{૭૧} ઇમત્^{૭૨} ઘેરેજ^{૭૩} અહુર^{૭૪} ક્ષત્રય^{૭૫}
 અપાંમ^{૭૬} નપો^{૭૭} અઉર્વત-અરપ,^{૭૮} ઇમત્^{૭૯} વીરપે^{૮૦} યજતાઓ-
 ઘ્રહો,^{૮૧} યોધ^{૮૨} વંધહુજદાઓ^{૮૩} અપવનો^{૮૪} (૧૪) યત્ય^{૮૫} અહ્માત્^{૮૬}
 અરિત^{૮૭} મજયો,^{૮૮} યત્ય^{૮૯} અહ્માત્^{૯૦} અસ્તિ^{૯૧} વંધહો,^{૯૨} યત્ય^{૯૩}
 અહ્માત્^{૯૪} અસ્તિ^{૯૫} સયો,^{૯૬} યત્ય^{૯૭} અહ્માત્^{૯૮} અસ્તિ^{૯૯} પરે-
 અરેજસ્તરેમ,^{૧૦૦} તત્^{૧૦૧} નો^{૧૦૨} દાયત^{૧૦૩} યુજેમ,^{૧૦૪} યજત^{૧૦૫} અપવનો^{૧૦૬}
 ક્ષયમ્^{૧૦૭} ઇસાન,^{૧૦૮} મોપુચ^{૧૦૯} આસુયાચ,^{૧૧૦} હથ^{૧૧૧} અન^{૧૧૨} ગાય્વ્ય^{૧૧૩}
 વચ.^{૧૧૪} હુધ્યાવરશ્તાંમ^{૧૧૫} હ્યત્^{૧૧૬} વરના^{૧૧૭} ફેરષાતેમેમ.^{૧૧૮}

(૬૬) (૬૬) 'આ હાતાંમ્ય'નો હા પુરો થયો.)

(૧૨) અએ પાણીઓ !^{૧૧} તમારી પાસેથી^{૧૨} એ^{૧૩} (અખશેશ) હું માં-
 ગુંધું^{૧૦} અએ જમીન !^{૧૧} અએ ઓરવરો !^{૧૨} અએ સારી હકુમત કરનારા,^{૧૩}
 સારાં ડહાપણવાળા,^{૧૪} તથા લલા (માણસોને)ને^{૧૫} તથા લલી (આધડી)ઓને^{૧૬}
 નેઆમતના^{૧૭} અખશનારા^{૧૮} અમશાસ્પદો !^{૧૯} અએ અશો (લોકો)નાં^{૨૦} લલા^{૨૧}
 ભેરાવર^{૨૨} (તથા) ગાલેખ^{૨૩} ફરોહરો !^{૨૪} અએ બોહોલાં ખેતરવાળા^{૨૫} મેહેર^{૨૬}
 (૬૬) ! અએ પુખ્તસુરત^{૨૭} અશો^{૨૮} સરોશ^{૨૯} (૬૬) ! અએ સઉથી
 સાચ્યા^{૩૦} રશને^{૩૧} (૬૬) ! અએ હોરમજદની તરફના^{૩૨} (સવળી ચીજોને) પાક
 કરનાર^{૩૩} આતશ !^{૩૪} અએ પાદશાહીવાળા,^{૩૫} તેજ ઘોડાની ચાલના,^{૩૬} યુલંદ^{૩૭}
 સરદાર^{૩૮} પાણીના^{૩૯} નાલ !^{૪૦} (તથા) અએ બેડેતરી આપનારા^{૪૧} તમામ^{૪૨}
 અશો^{૪૩} ઇજદો !^{૪૪} (તમારી પાસેથી^{૪૫} એ^{૪૬} (અખશેશ) હું માંગુંધું.^{૪૭}) (૧૩)
 અએ પાણીઓ !^{૪૮} તે^{૪૯} (સંપત્તિ તથા સદ્ગુણી ઓલાદ) મને^{૫૦} તમો
 આપો.^{૫૧} અએ જમીન !^{૫૨} અએ ઓરવરો !^{૫૩} અએ સારી હકુમત કરનારા,^{૫૪}
 સારાં ડહાપણવાળા,^{૫૫} તથા લલા (માણસો)ને^{૫૬} તથા લલી (આધડી)ઓને^{૫૭}
 નેઆમતના^{૫૮} અખશનારા^{૫૯} અમશાસ્પદો !^{૬૦} અએ અશો (લોકો)નાં^{૬૧}
 લલા,^{૬૨} ભેરાવર^{૬૩} (તથા) ગાલેખ^{૬૪} ફરોહરો !^{૬૫} અએ બોહોલાં ખેતરવાળા^{૬૬}

મેહેર^{૬૬} (ઈજિદ) ! અએ યુગસુરત^{૭૪} અશો^{૭૩} સરોશ^{૭૨} (ઈજિદ) ! અએ સઉથી સાચ્યા^{૭૭} રશને^{૭૬} (ઈજિદ) ! અએ હોરમજદની તરફના^{૮૦} (સઘળી ચીએને) પાક કરનાર^{૮૧} આતશ^{૮૬} અએ પાદશાહીવાળા,^{૮૫} તેજ ઘોડાની આવના,^{૮૮} સુલ્લંદ^{૮૭} સરદાર^{૮૪} પાણીના^{૮૩} નાભા^{૮૨} (તથા) અએ મેહેતરી આપનારા^{૮૩} તમામ^{૮૦} અશો^{૮૪} ઈજિદો^{૮૧} ! તે^{૭૫} (સંપત્તિ તથા સદગુણી ઓલાદ) મને^{૭૭} તમો આપો.^{૭૬} (૧૪) તથા જે^{૮૫} એના કરતા^{૮૦} વધારે મહોડું^{૮૮} છે,^{૮૭} તથા જે^{૮૬} એના કરતા^{૮૦} વધારે સાફ^{૮૨} છે,^{૮૧} તથા જે^{૮૭} એના કરતા^{૮૦} વધારે સોહામણું^{૮૫} છે,^{૮૪} તથા જે^{૮૭} એના કરતા^{૮૦} વધારે કીમતી^{૮૦} છે^{૮૧} (તે), (અએ ઈજિદો ! મને તમો આપો). અએ તમો^{૭૪} હકુમત કરનારા^{૭૭} (તથા) મુરાદ પામેલા^{૮૦} અશો^{૮૪} ઈજિદો !^{૮૫} આએ^{૭૨} ગાથાને લગતા^{૭૩} *કલામોથી^{૭૪} જલ્દીથી^{૭૬} તથા શેતાબીથી^{૭૦} (ઉપર જણાવેલી) તે^{૭૫} (મુરાદ) હમુને^{૭૭} તમો આપો.^{૭૬} રાસ્તીનાં કામ કરનારાઓની^{૮૧} જે^{૮૭} ખાહેશ^{૮૦} (જે તે) (ખીજ સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી^{૮૨} (છે).

(૭) યાંમ^૧ અજમે^૨ યો^૩ અહુરો મજદાઓ^૪ હુજવારેન^૫ ઉજદ-ખધરે,^૬ દ્વંધ્યાધ^૭ ન્માનહેય^૮ વીસસય^૯ જન્તેઉશય^{૧૦} દંધહેઉશય.^{૧૧}

(૮) યા^{૧૨} અહ્યાત^{૧૩} સ્તઓત યસન્ય^{૧૪} સ્વાવયેનિ,^{૧૫} અહુનેમય વધરીમ^{૧૬} સ્વાવયેનિ^{૧૭} અષેમય વહિસ્તેમ^{૧૮} હુસ્ત-વાનિ,^{૧૯} અપસય^{૨૦} વંધુઉહીશ^{૨૧} યઓજ્ઞધ્યાને,^{૨૨} હથ્ર^{૨૩} અન^{૨૪} ગાથવ્ય^{૨૫} વય^{૨૬} ગરોન્માને^{૨૭} અહુરહે મજદાઓ^{૨૮} જસત્^{૨૯} પઓધઓ.^{૩૦} દથત્^{૩૧} અહ્યાત્^{૩૨} તત્^{૩૩} અપત્^{૩૪} આયત્તેમ.^{૩૫}

(૭) જે (અર્કીસૂર)ને^૧ હું જે^૩ હોરમજદ^૬ (તેણે) ઘેરની,^૮ મોહોશ્વાની,^૯ કસબાતી^{૧૦} તથા દેશની^{૧૧} આબાદીનેમાટે^{૧૨} સારા ફકોવતેકરીને^{૧૩} પેદા પ્રીધી.^{૧૪}

(૮) (લણુનાર યોહેછે):—જે (અર્કીસૂર)ને માટે^{૧૨} અથવા તેટલા-માટે^{૧૩} સારીરીતે રાગ ફકહાડીને^{૧૬} સ્તઓત ગાયસન્ય^{૧૪} તથા અહુનવર^{૧૫}

* ઈઆને હમારા ગાઓલા ગાથાના કલામો સાલખીને.

† ડાકટર ગેલ્ડર પ્રમાણે ‘હિજવારેન’ લઈએ તો, ‘હિજવા’ (જખાન) અને અરેન (ગતિ, હીલચલ) ઉપરથી એનો અર્થ ‘જખાનનાં હીલવાથી’ ઈઆને જખાનના કૌતવથી થઈ શકે.

‡ અસલ અર્થ ‘સારા રાગમાં’ (હુસ્તવનની સાતમી એકવચન છે).

§ ‘સ્તઓત અસન્ય’—એ આપણી પાક હીનના ૨૧ મુરકોમાંનાં એક મુરકતું અવસ્તા નામ છે. પેહેલવીમાં એને ‘સપદ્દ યરત્’ કેહેછે. ઈજાનેના ૭૧ મા હામાં એની વખાણ પ્રધેલી છે. ‘સ્તઓત યસન્ય’ નો બોલે બોલ અર્થ

હું ગાઉ,^{૧૫} તથા અષ વહિશત^{૧૬} (ધ્યાને અષેમ વોહ) હું ગાઉ^{૧૭} તથા કલા^{૧૮}
પાણીઓને^{૧૯} હું પાક કરું.^{૨૦} આએ^{૨૧} (ઉપર જણાવેલા) ગાયને લગતા^{૨૨}
કલામો^{૨૩} (ભણ્યા)થી,^{૨૪} (તે ભણનાર) પેહેલવેહેલાં^{૨૫} (દાદાર) હોરમજદની^{૨૬}
ગરોશ્માન (એહેશત)માં^{૨૭} પોહોએ.^{૨૮} તેને લીધે^{૨૯} (ધ્યાને તે કલામ ભણ-
વાને લીધે) (દાદાર હોરમજદે) (તે ભણનારને) આએ^{૩૦} ફાએદો^{૩૧} આપ્યો.^{૩૨}

ખોલાસો:—(યથા, અષેમ તથા ‘ સ્તઓત યસન્ય ’ના પાક કલામો,
સમજીને સ્પષ્ટ રીતે ગાયનની ઠપમાં ભણ્યાથી તથા તે પ્રમાણે ચાલ્યાથી, શું
ફાએદો હાંસેલ થાએછે, તે બાળેનો કાંઈક ઈશારો આએ કરી ઉપરથી જણાએછે.)

(૮) અહે^૧ રય^૨ ખરેનંધહય,^૩ તાંમ^૪ યજનંધ^૫ સુરન્વત^૬
યસ્ન,^૭ તાંમ^૮ યજનંધ^૯ હુયશત^{૧૦} યસ્ન.^{૧૧} અન^{૧૨} યુયાઓ^{૧૩}
જવનો-સાસ્ત,^{૧૪} અન^{૧૫} યુયાઓ^{૧૬} હુયશતર.^{૧૭} અરેદ્વીમ સૂરાંમ^{૧૮}
અનાહિતાંમ^{૧૯} અપઓનીમ;^{૨૦} જઓધાખ્યો^{૨૧} અરેદ્વીમ સૂરાંમ^{૨૨}
અનાહિતાંમ^{૨૩} અપવનેમ^{૨૪} અપહે^{૨૫} રતૂમ^{૨૬} યજમમદે.^{૨૭}

(૯) (તે અર્ધસૂર)નાં^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપનેલીધે^૩ તેણીને^૪ પ્રખ્યાત^૫
ઈજશનેવટે^૬ હું વખાણું;^૭ (તથા) તેણીને^૮ સારીરીતે ઈજેલી^૯ ઈજશનેથી^{૧૦}
હું ઈજું;^{૧૧} એથી^{૧૨} (ધ્યાને મારી નેક દિલથી કીધેલી આરાધનાથી)
(આએ નિર્મલ અર્ધસૂર ! તું) (આએ મારા) બોલાવવા તરફ ચહવાએલી^{૧૩}
*થજે,^{૧૪} (તથા) આએ (મારી આરાધના)થી^{૧૫} (તું) વધારે આરાધના
પામેલી^{૧૬} (ધ્યાને પ્રસન્ન) થજે !^{૧૭} નિર્મલ^{૧૮} (તથા) અશો^{૧૯} અર્ધસૂરને^{૨૦}
(હું વખાણું). નિર્મલ^{૨૧} (તથા) અશો^{૨૨} અર્ધસૂર^{૨૩} (જે) અશોઈનો^{૨૪}
સરદાર^{૨૫} (તેને) કિયાની ભેટોથી^{૨૬} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૨૭}

હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય
વયય બ્યઓશ્તય, જઓધાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતિ વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમમદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોલાએ, અવજૂનીએ
મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે
વેહાંન, ઓએમ એહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની

‘ ઈજશને લાએકની વખાણ ’ એવો થાએછે. સાધારણ રીતે એ નામ પાંચ
માયાના હા તથા યસ્ન હમંધહાઈતિના સાત હાને લગાડવામાં આવેછે.

* ધ્યાને આએ મારી આરાધનાથી તું મારી ઉપર મોહોબત બરેલી થજે.

નેહી રસાનદ અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહુ વર્ધયો ર.
 (૧૦) યસ્નેમય વહોમય અએજસય જવરેય આફીનામિ,
 અપાંમ વંધઉહિનાંમ મજદધાતનાંમ, અરેદુયાએ આપો અના-
 હિતયાએ અપએાન્યાએ, વીર્યનાંમય અપાંમ મજદધાત-
 નાંમ, વીર્યનાંમય ઉર્વરનાંમ મજદધાતનાંમ, અષેમ વોહુ ૧.
 અઘાધ રએશય; હુઝંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોજદ.
 રોજ નેહુ નામ, રોજ પાહુ નાંમ, રોજ મુબારહુ (ફલાં)
 માહે મુબારહુ (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગહાંન
 દામાંન. ફનએાથ અહુરહે મજદાએ, તરોધદીતે અંધરહે
 મધન્યેઉશ, હુધયાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરપાતેમેમ. સ્તએામિ
 અષેમ, અષેમ વોહુ ૧. ગારજે ખોરેહુ અવજાયાદ આવાં
 અરદ્રીસૂર બાંતુ ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
 પીરોજગરી, દાદ દીન બેહુ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાધ
 ગાઆફરંગાંની બાદ હુકૂતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન
 આનો આવાયદ શુદન. મન આનો આવાયદ શુદન, મન
 આનો આવાયદ શુદન. અષેમ વોહુ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીતે પઢે.) દાદારે ગહાંન
 દીતે માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે
 અરેદ્રીસૂર અનાહિતે અપએાને અષેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપએાને અષેમ વોહુ ૧.
 અરેદ્રીમ સૂરાંમ અનાહિતાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદ.
 અષેમ વોહુ ૧. આવાં અરદ્રીસૂર બાંતુ ખેરસાદ અષેમ વોહુ ૧.

આતશ નીઆએશ.

☞ (એ નીઆએશ બે બની શકે તો દર રોજ બણવી; નહી
 તો, દર મહીનામાં હોરમજદ, અરદીબેહેસ્ત, આદર, સરોશ અને બેહેરાંમ-
 એ પાંચ દાહાડા તો ખસુસ બણવાને ફારસી રવાએતોમાં તાઘીદ કીધી છે.)

ફનએાથ^૧ અહુરહે મજદાએ.^૧

☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં બણવું.) નેમસે-તે,^૨ આતશ^૩
 મજદાએ અહુરહે^૪ હુધાએ^૫ મજિશત^૬ યજત,^૭ અષેમ વોહુ ૧.

(દાદાર) હોરમજદની^૧ ખુશુદી^૧ (થાઓ) !

ઐએ સાઈ આપનારા^૧ (અથવા કાએદો કરનારા^૧) હોરમજદના^૧
આતશ^૧ સઉથી ચઢતા^૧ ઈજદ !^૧ તુને^૧ નમાજ^૧ (હોએ) !

પ નામે^૧ યજદાન^૧ અહુરમજદ^૧ ખોદાએ^૧ અવજૂની,^૧
ખોરેહ^૧ ખોરેહ^૧ અવજાયાદ.^૧

 (આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^૧ બેહેરાંમ^૧ આદર^{૧૨} કરા.^{૧૨}

દાદાર હોરમજદ^૧ (જો) ખોદા^૨ (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ^૧
(અને) વૃદ્ધિ કરનાર, (તે) નામ (ની મદદ) થી^૧ (હું આએ લાજુવાનું શરૂ
કરુંહું). બુજેરગ^{૧૨} આતશ^૧ બેહેરાંમના^{૧૦} આતશનો^{૧૧} પ્રતાપ^૧ (તથા)
ખોરેહ^૧ જીઆદે થાઓ !^૧

 (આદરાંમની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^{૧૩} આદરાંમ^{૧૪} આદર^{૧૫} કરા.^{૧૫}

બુજેરગ^{૧૪} આતશ^{૧૩} આદરાંમના^{૧૪} આતશનો^{૧૫} પ્રતાપ^૧ (તથા)
ખોરેહ^૧ જીઆદે થાઓ !^૧

 (બેરમાં આતશની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^{૧૭} દાદગાહ^{૧૮} આદર^{૧૯} કરા.^{૨૦}

બુજેરગ^{૨૦} આતશ^{૧૭} દાદગાહના^{૧૮} આતશનો^{૧૯} પ્રતાપ^૧ (તથા)
ખોરેહ^૧ જીઆદે થાઓ !^૧

અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હર્વસ્તીન
દુરમત દુજ્ઞપત દુજ્ઞયસ્ત, મેમ પ ગેતી મનીહ, ઉદમ ગોફત,
ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆં-
ની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.

*ઉસ-મોઈ ઉજ્જરેખા^{૧૬} અહુરા^{૨૦}

આર્મહતિ^{૨૧} તેવીધીમ^{૨૨} દસ્વા,^{૨૩}

* 'ઉસ-મોઈ ઉજ્જરેખા' થી તે 'સેરમોષેમ ક્ષેમેમયા' સુધીનો ભાગ 'યથા
આઈશ' નામના ઈજ્ઞસ્તેના ૩૩ મા હાના ૧૨-૧૪ મા ફકરામાંથી લીધો છે. એ
ફકરામાં આવેલા બોલોના બોલાસા બાબે જુઓ મારી ગાથા બા માએની.

રપેનિશતા^{૨૪} મધન્યુ^{૨૫} મજદા,^{૨૬}
 વંધહુયા^{૨૭} જવો^{૨૮}-આદા,^{૨૯}
 અષા^{૩૦} હજો^{૩૧} એમવત્^{૩૨} વોહુ^{૩૩}
 મનંધહા^{૩૪} ફેરેરતુમ.^{૩૫}

અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૪} તથા અંદગીનો બદલો લલી નેઆમ-
 તમાં *આપનાર મીનો^{૨૫} હોરમજદા^{૨૬} મને^{૨૭} તું પવિત્ર કર^{૨૮} (ઈઆને
 દુષ્ટ કાંમોથી મને દૂર રાખ), (મારી) સભ્યતા (અથવા નમ્રતા)—
 ને લીધે^{૨૯} (તું) મને^{૩૦} કૌવત^{૩૧} આપ,^{૩૨} (મારી) અશીર્વાદ લીધે^{૩૩} (મને)
 હિમ્મતવાળું^{૩૪} જોર^{૩૫} અખશ,^{૩૬} (તથા) (મારી) નેક^{૩૭} મનશનીને
 લીધે^{૩૮} મને^{૩૯} ફેરદારી^{૪૦} આપ.^{૪૧}

રફેદ્રાહ^{૪૨} વોહિરચપાને,^{૪૩} ફાહાધી^{૪૪}-
 મોહ^{૪૫} યા^{૪૬}-વે^{૪૭} અબિક્રા,^{૪૮}
 તા^{૪૯} કાથહા^{૫૦} અહુરા^{૫૧} યા^{૫૨}
 વંધહુહિશ^{૫૩} અધિશ^{૫૪} મનંધહો;^{૫૫}
 ફો રપેનતા^{૫૬} આર્મધતે^{૫૭} અષા^{૫૮}
 દએનાઓ^{૫૯} કદકાયા.^{૬૦}

ઓ હોરમજદા^{૪૨} (મારી) યુશાલીનેમાટે^{૪૩} (તથા) પુરતી રીતે
 દીનનો એલમ જાહાસેલ કરવાનેમાટે,^{૪૪} શેહરવરની^{૪૫} તથા બહુમનની^{૪૬-૪૭}
 જે^{૪૮} આશીર્વાદ પામેલી ક્ષમાખશેશો^{૪૯} તે,^{૫૦} ચોકસરીતે^{૫૧} (તું) મને^{૫૨}
 ફુઆપ.^{૫૩} ઓ રપેનતા આર્મધતિ!^{૫૪-૫૫} રાસ્તીની મારફતે^{૫૬} (તું મને)
 દીનના ફરમાનો^{૫૭} શિખવ.^{૫૮}

* અસલ એખારતમાં 'બલી નેઆમતમા^{૨૭} અંદગીનો^{૨૮} બદલો આપનાર;^{૨૯}
 જવ=સંસ્કૃત=જવ=અંદગી, આરાધના, યોલાવતું.

† 'હજો'વા' આશ્ચર્ય આત્મનેપદ ૨ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ હજ—અરેક
 =સંસ્કૃત અર્જ=પાક—સફેદ કરવું; મારે માટે હક ઈઆને મને મદદ કર (સ્પીગલ,
 હારથે તથા મિહસ); પેહેલવી ઉપરથી 'મારો છુટકારો કર' (દારમેસ્તેતે).

‡ અસલ અર્થ "ગાએ-દોર ઉપર ફેરદારી." જુઓ ઇજરને ૪ થી એકવચન;

જા ધપ=ચશીદન (ફારશી)=ચાખવું; અથવા સંસ્કૃત વજ્ર=જેવું, તપાસવું.
 ક્રી જેવરડ મિહસ; આશીર્વાદ (જુઓ ઇજરને ૯, ૩. ૬. ૯. ૧૨); અધિશ

(અધીશતી મતલબે) નામ નારીજતી ૨ જ બહુવચન. સંસ્કૃત આશિસુ-
 ડુ દારમેસ્તેતે; બહેર—આશીરા કર (મિહસ); દેખાડ (હારથે).

અત રાતાંમ^{૫૫} જરથુશ્નો^{૫૬} તન્વસ્-
ચીત્^{૫૭} અપ્યાઓ^{૫૮} ઉશ્તનેમ્^{૫૯}
દદાધતી,^{૬૦} પઉર્વતાતેમ્^{૬૧} મનંધ-
હસ્યા^{૬૨} વંધ્રહુઉશ્^{૬૩} મજદાધ,^{૬૪}
ધ્યઓથનહા^{૬૫} અપાધ^{૬૬} યાચા^{૬૭} ઉખધ-
પ્યાચા^{૬૮} સેરઓધેમ્^{૬૯} ક્ષથેમચા,^{૭૦}

(અશો) જરતોશ્ત^{૫૬} પોતાનાં^{૫૮} તનનો^{૫૭} જન^{૫૮} તથા નેક^{૬૩}
મનરનીની^{૬૨} ઉત્તમતા^{૬૧} (અથવા શ્રેષ્ઠતા^{૬૧}) હોરમજદનેમાટે^{૬૪} ફેદા
કરેછે. ^{૫૫-૬૦} (વળી તે રાસ્ત પેગમજર) (પોતાનાં) કાંમની^{૬૫} સત્તા^{૭૦}
તથા કલામમાટેની^{૬૫} તાએદારી^{૬૬} રાસ્તીનેમાટે^{૬૯} ફેદા કરેછે. ^{૫૫-૬૦}

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. (સર નમાવતાં નમાવતાં
લાણુવું.) નેમસે-ને આતર્શ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશત
યજત, અપેમ્ વોહુ ડ, કવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્તિશ
વીદ્યેવો અહુર-હ્યેવો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) કસસ્તયએચ.

આથ્રો^૧ અહુરહે મજદાઓ^૨ પુથ્ર,^૩ તવ^૪ આતર્શ^૫ પુથ્ર^૬
અહુરહે મજદાઓ,^૭ આથ્રો^૮ અહુરહે મજદાઓ^૯ પુથ્ર,^{૧૦} ખરે-
નંધહો^{૧૧} સવંધહો^{૧૨} મજદધાતહે^{૧૩} અધચનાંમ^{૧૪} ખરેનો^{૧૫} મજદ-
ધાતનાંમ,^{૧૬} કાવયેહેચ^{૧૭} ખરેનંધહો^{૧૮} મજદધાતહે,^{૧૯} આથ્રો^{૨૦}
અહુરહે મજદાઓ^{૨૧} પુથ્ર,^{૨૨} કવોધશ^{૨૩} હુઓસવંધહો,^{૨૪} વરો-
ધશ^{૨૫} હુઓસવંધહો^{૨૬} અસ્નવન્તહે^{૨૭} ગરોધશ^{૨૮} મજદધાતહે,^{૨૯}
ચએચિસ્તહે^{૩૦} વરોધશ^{૩૧} મજદધાતહે,^{૩૨} કાવયેહેચ^{૩૩} ખરેનંધહો^{૩૪}
મજદધાતહે,^{૩૫} આથ્રો^{૩૬} અહુરહે મજદાઓ^{૩૭} પુથ્ર,^{૩૮} રએવન્તહે,^{૩૯}
ગરોધશ^{૪૦} મજદધાતહે,^{૪૧} કાવયેહેચ^{૪૨} ખરેનંધહો^{૪૩} મજદધાતહે,^{૪૪}
આથ્રો^{૪૫} અહુરહે મજદાઓ^{૪૬} પુથ્ર,^{૪૭} આતર્શ^{૪૮} રપેન્ત^{૪૯} રથએ-
શ્તાર,^{૫૦} યજત^{૫૧} પોઉર-ખરેનંધહો,^{૫૨} યજત^{૫૩} પોઉર-અએષજ.^{૫૪}
આથ્રો^{૫૫} અહુરહે મજદાઓ^{૫૬} પુથ્ર,^{૫૭} મત્^{૫૮} વીરપએધઓ^{૫૯}
આતેરેઓ,^{૬૦} ક્ષથ્રો-નફ્રો^{૬૧} નધચો-સંધહો^{૬૨} યજતહે^{૬૩} દન-
ઓથ^{૬૪} યસ્નાધચ^{૬૫} વજાધચ^{૬૬} દનઓથાધચ^{૬૭} કસસ્તયએચ,^{૬૮}
યથા અહુ વધચો^{૬૯} જઓતા^{૭૦} ફા મે^{૭૧} મુતે^{૭૨} અથા રતુશ
અપાતચિત્ હચ^{૭૩} ફા અપવ^{૭૪} વીધવાઓ^{૭૫} ઝઓતૂ.^{૭૬}

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે,^{૧૪} (ફલાની એહમાં) હોરમ-જદની તરફના^{૧૫} (અધી ચીએને) પાક કરનાર^{૧૬} આતશની,^{૧૭} હોરમજદની તરફના^{૧૮} (અધી ચીએને) *પાક કરનાર^{૧૯} અએ આતશ,^{૨૦} તારી^{૨૧} હોરમ-જદની તરફના^{૨૨} (અધી ચીએને) પાક કરનાર^{૨૩} (આદર ફરોહખા નામના) આતશની,^{૨૪} હોરમજદના પેદાકીધેલા^{૨૫} ખોરેહની^{૨૬} (તથા) ચળકાટની,^{૨૭} હોર-મજદના પેદાકીધેલા^{૨૮} ઈરાની^{૨૯} ખોરેહની,^{૩૦} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૧} કે-આની^{૩૨} ખોરેહની,^{૩૩} હોરમજદની તરફના^{૩૪} (અધી ચીએને) પાક કરનાર^{૩૫} (આદર જીશરુપ નામના) આતશની,^{૩૬} કેઆની (તોખમ)ના^{૩૭} કેખસરૂ (પાદ-શાહ)ની,^{૩૮} (તથા) (આદર ફેખાદગાંન શેહેરમાં આવેલા) કેખસરૂ (પાદ-શાહ)ના^{૩૯} ફેસરોવરની,^{૪૦} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૧} અસ્નવંત^{૪૨} (નામના)

* “પુત્ર” (સંસ્કૃત પુત્ર) ખોલનો સાધારણ અર્થ “દીકરો, પુત્ર” કરીને થાએછે, પણ સંસ્કૃત ધાતુ પૂ (=સાક કરવું, પવિત્ર કરવું) ઉપરથી, એ ખોલનો અર્થ આએ નીઆએશમાં બધે ઠેકાણે “સાક-પવિત્ર કરવાનું સાધન,” તે ઉપરથી “પાક કરનાર” લેવાને મેં દરરત ધાર્યું છે.

† આએ ફકરામાં આવેલી છઠી વિભક્તિવાળા ખોલોનો સંબંધ, એજ ફકરાને છેડે “યસ્નાઈય વઘાઈય દનઆઈયાઈય ફસસ્તયએય યથા અહૂ વધરથો જઆતા ફા મે ખૂતે” છતાંદિ ખોલો સાથે લેવો.

‡ પેહેલવી શરેહમાં એ આતશ વિશે એવું જણાવેલું છે કે તે મોએહો, દસ્પરો તથા પરહેજગારો ઉપર મવક્કોલ છે. એને ‘આદર ફરાહ’ને નામે ખી ઓળખેછે. યુનહેહેશ નામની પહેલવી કેતાબમાં એવું જણાવેલું છે કે, એ આત-શને પેહેલવેહેલ્લાં ‘ઓક્સસ’ (The River Oxus) નદીના કીનારા ઉપરનાં ‘આર-જમ’ નામનાં શેહેરમાં આવેલા ‘ઝદ્દમન્-હોમન્દ’ નામના પાહાડ ઉપર તખ્ત-નશીન કીધો હતો. જમરોદ પાદશાહનાં મરણ પછી, એ આતશને જુહાકના હાથમાં જવાથી બંચાવ્યો હતો. યુરતારુપ પાદશાહનાં વખતમાં તેને ‘આર-જમ’માંથી હચકીને કાબુલસ્થાનમાં આવેલા ‘શાયન’ નામના પાહાડ ઉપર લઈ જવામાં આવ્યો હતો, કે જ્યાહાં એ મજકુર આતશ યુનહેહેશના વખત સુધી મોજુદ હતો.

§ પેહેલવી શરેહમાં એ આતશને કેખસરૂ પાદશાહે “ખેદમન્ દેજ” છતીઆ પછી તખ્ત-નશીન કીધો હતો. એ આતશ પેહેલવાનો તથા સીપાઈઓ ઉપર મવક્કોલ છે. એ વીજલીના આતશને નામે ખી ઓળખાએછે.

‡ પેહેલવી શરેહમાં.

§ ઉંઆને એ સરોવર આમળ ઉભો રહીને કેખસરૂ પાદશાહે બંદગી કીધી તે સરોવરની.

*પાહાડની,^{૧૮} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૯} ચએચરત^{૨૦} (નામના) †સરોવરની,^{૨૧} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૨૨} કેઆની^{૨૩} ખોરેહની,^{૨૪} હોરમજદની તરફના^{૨૫} (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૨૬} (આદર પુરજીન નામના) આતશની,^{૨૭} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૨૮} જરએવન્ત^{૨૯} (નામના) પાહાડની,^{૩૦} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૧} કેઆની^{૩૨} ખોરેહની,^{૩૩} હોરમજદની તરફના^{૩૪} (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૩૫} આતશની,^{૩૬} અએ વૃદ્ધિ કરનાર,^{૩૭} (દેવોની સાંભે) ફેલડનાર,^{૩૮} પુર ખોરેહવાળા,^{૩૯} પુર તંદરોસ્તી આપનાર^{૪૦} આદર^{૪૧} ઇજદ!^{૪૨} હોરમજદની તરફના^{૪૩} (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૪૪} આતશની-^{૪૫}(તેની) સાથે^{૪૬} તમામ^{૪૭} આતશોની,^{૪૮} પાદશાહી નાભ (અથવા મૂળ) રાખનાર^{૪૯}

* ચએચરત નામના સરોવરની પાસે આવેલા એ પાહાડ ઉપર કેખસર પાદશાહે તખ્ત-નશીન કીધેલા આદર ગુશરપ નામના આતશનું મુકામ હતું.

† ‘ચએચરત’ને આપણા કેટલાએક દરતુરો ગોફાનું નામ સમજેલા છે, પણ એ એક સરોવરનું નામ છે, ગોફાનું નહીં. એ ખીના આવાં ચરતના ૪૬ મી ફરસા, ગોચ ચરતના ૧૮ મી ફરસા, તથા અશિશવધ ચરતના ૩૮ મી ફરસા ઉપરથી ખોદી રીતે જણાઇ આવેછે. અવસ્તા ‘વધરિ’ (ઈઆને સરોવર) તથા ‘વર’ (ઈઆને ગોફા) એ બેહુ બાલોનેમાટે પેહેલવીમાં એક સરખા બોલ ‘વર’ કરીને આવેછે તેથી એ બૂલ થયેલી ઠીસેછે. “નાસખ-ઉત-તવારીખમાં લખવા પ્રમાણે, કેખસર પાદશાહ આએ ફાની દુનિયાંથી ગુજરી ગયેા, લ્યાહાં-સુધી નિહાવન નામના પાહાડ ઉપર ગોરો-નશીન થઇ ચજદાંની બંદગીમાં મરાગુલ રહ્યો હતો.” ચએચરત નામનો સરોવર આદર બઈનનમાં આવેલા છે અને તેને હાલમાં Lake Urumiyah સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

‡ પેહેલવી શરેહમાં, એ આતશ વાઝીઓશ ઇઆને ખેહુનો ઉપર મવ-કોલ છે, તથા “આદર પુરજીન મેહેર, આદર મેહેર પુરજીન”ને નામે બી આળખાએછે. પેહેલવી પુનહેહેશ તથા ફારસી રવાએતોમાં એને વિરો એતું જણાવેલું છે કે, એ આતશને અરો જરતોરત ગુરતારપ પાદશાહની દરગાહમાં લાવ્યા હતા, અને તેની ખુબી એ હતી કે કાઠી, સુખડ, ખુશખોઈ વગર હંમેશા રોશન રહેતો હતો, અને કોઈબી ચીજથી ખુજઈ નહીં જતો હતો.

¶ એ પાહાડ ઉપર “આદર પુરજીન” નામના આતશની જગા હતી.

ઉ આતશ એ દેવો, ગલીચી, નાપાકી, ઇલાદિની સાંભે થનાર એક અજબૂટ હથિયાર છે. એતું લખાણ ફારસી રવાએતો ઉપરાંત, આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી મળેછે; જુઓ વંદીદાદની ૮ મી પરગરદનો ૮૦ મી ફરસા.

* નેસ્થોસંગ^{૧૨} ઈજદ^{૧૩}—(એ બધાઓની) † આરાધના કરવાને,^{૧૫} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૧૬} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને^{૧૭}. તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,^{૧૮} જોતી^{૧૯} મારી આગળ^{૨૦} યથા અહ વધર્યો^{૨૧} (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૨૨} (રાસપી) (જે) અશો^{૨૩} (તથા) વિદ્વાન^{૨૪} (તે), અથા રતુથ અષાતચિત્ હય^{૨૫} (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૨૬}

(૧) † યસ્નેમચ^૧ વલ્લેમચ,^૨ હુએરેતીમચ^૩ ઉશત-એરેતી-મચ,^૪ વન્ત-એરેતીમચ^૫ આદ્રીનામિ,^૬ તવ^૭ આતર્શ^૮ પુથ્ર^૯ અહુરહું મજદાઓ.^{૧૦} યેસન્થો^{૧૧} અહિ^{૧૨} વહુર્યો,^{૧૩} યેસન્થો^{૧૪} યુયાઓ^{૧૫} વહુર્યો^{૧૬} ન્માનાહુ^{૧૭} મધ્યાકનામ,^{૧૮} ઉશત^{૧૯} યુયાત^{૨૦} અઘ્માધ^{૨૧} નધરે,^{૨૨} યસે^{૨૩} ધ્યા^{૨૪} બાધ^{૨૫} કાયજાધતે,^{૨૬} અએરેમો-જસ્તો,^{૨૭} બરેરેમો-જસ્તો,^{૨૮} ગઓ-જસ્તો,^{૨૯} હાવનો-જસ્તો.^{૩૦}

(૧) હોરમજદની તરફના^{૧૦} (સઘળી ચીએને) અએ પાક કરનાર^૬ આતશ !^૧ તારી^૨ ઈજશનેને,^૩ આરાધનાને,^૪ સારી ભેટને,^૫ તંદરોસ્તી આપનારી ભેટને^૬ તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટને^૭ હું વખાણુંહું.^૮ (ઓ આતશ !) (તું) ઈજવા લાએક^{૧૧} (તથા) આરાધનાને લાએક^{૧૩} છે,^{૧૨} માણુસોનાં^{૧૮} હોરોમા^{૧૭} (તું) ઈજવા લાએક^{૧૪} (તથા) આરાધનાને લાએક,^{૧૫} થજે !^{૧૬} જે^{૨૩} (માણુસ) હાથમાં એસમ લઈને,^{૨૦} હાથમાં બરસમ લઈને^{૨૬} હાથમાં જીવામ લઈને,^{૨૬} (તથા) હાથમાં હાવનીમ લઈને^{૩૦} તુંને^{૨૪} હમેશાં^{૨૫} ઈજે,^{૨૬} તે^{૨૭} માણુસને^{૨૮} મ્હોટાઈ^{૨૯} (અથવા સુખાકારી^{૩૦}) હોજો !^{૩૦}

(૨) દાધત્યો^૧ અએરેમ^૨ યુયાઓ,^૩ દાધત્યો^૪ બઓધધિ^૫ યુયાઓ,^૬ દાધત્યો^૭ પિથિવ^૮ યુયાઓ,^૯ દાધત્યો^{૧૦} ઉપસયને^{૧૧} યુયાઓ.^{૧૨} પેરેનાયુશ^{૧૩} હરેથ્રે^{૧૪} યુયાઓ,^{૧૫} દઘ્માયુશ^{૧૬} હરેથ્રે^{૧૭} યુયાઓ,^{૧૮} આતર્શ^{૧૯} પુથ્ર^{૨૦} અહુરહું મજદાઓ.^{૨૧}

* ‘ નેસ્થોસંગ ’—એ એક આતશનું તથા ફરેશતનું નામ છે. એ આતશ પાદશાહોના નાલમાં બખશવામાં આવેછે, જેથી તેઓ દુનિયાને આબાદ કરવાનાં કામોમાં પોતાની હકુમત સારી રીતે ચલાવી શકે. ફરેશતા તરીકે એનું કાંમ દાદાર હોરમજદના પેગામે પોહોંચાડવાનું છે.

† આએ ફરશની શરૂઆતથી તે હઈ સુધી છઠી વિજ્ઞાતિમાં જે બોલો આવેલા છે, તે બધાઓનો સંબંધ આએ ટેકાણે આવેછે.

‡ ઈહાંથી તે એ નીઆએશને છેડે ‘ અપહે બેરેજ યઓજદાતાં ’ બોલો આવેછે ત્યાંહાંસુધીનો લાગ ઈજશનેના ૧૨ મા હામાંથી લીધો છે.

(૨) (હોરમજદની તરફના સઘળી ચીજોને અએ પાક કરનાર આતશ !) એસમમાં^૨ (તું) લાએક^૧ થજો^૩ જોએમાં^૪ (તું) લાએક^૫ થજો^૬ જોરાકમાં^૭ (તું) લાએક^૮ થજો^૯ (તથા) લાકડાંના ગાંઠમાં^{૧૦} (તું) લાએક^{૧૧} થજો^{૧૨} હોરમજદની તરફના^{૧૩} (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર^{૧૪} આતશ !^{૧૫} જોરાકમાં^{૧૬} લાંબો વખતસુધી બરેલો^{૧૭} તું થજો^{૧૮} !^{૧૯} જોરાકમાં^{૨૦} લાંબો વખતસુધી બલો^{૨૧} તું થજો^{૨૨} !^{૨૩}

(૩) સઓએ^૧ યુએ^૨ અહમ્ય^૩ ન્માને,^૪ મત-સઓએ^૫ યુએ^૬ અહમ્ય^૭ ન્માને,^૮ રઓચહિ^૯ યુએ^{૧૦} અહમ્ય^{૧૧} ન્માને,^{૧૨} વક્ષએ^{૧૩} યુએ^{૧૪} અહમ્ય^{૧૫} ન્માને,^{૧૬} દરેઘેમચિત્^{૧૭} અધપિ^{૧૮} જરવાનેમ,^{૧૯} ઉપ^{૨૦} સૂરાંમ^{૨૧} ક્ષે-કેરેતીમ,^{૨૨} હધ^{૨૩} સૂરયાઓ^{૨૪} વંધુહયાઓ^{૨૫} ક્ષે-કેરેતોઇત.^{૨૬}

(૩) (અએ આતશ !) લાંબો^{૧૦} વખત^{૧૧} સુધી,^{૧૨} શૂર આપનાર^{૧૩} રસ્તાજેજ^{૧૪} (ના વખત) સુધી,^{૧૫} તથા^{૧૬} હિમ્મત આપનાર^{૧૭} લલા^{૧૮} કિએમત (ના વખત) સુધી,^{૧૯} આએ^{૨૦} ઘેરમાં^{૨૧} (તું) બળતામાં^{૨૨} થજો^{૨૩} (ઇઆને બળતો રહેજો) ! આએ^{૨૪} ઘેરમાં^{૨૫} (તું) હમેશાં બળતો^{૨૬} રહેજો^{૨૭} ! આએ^{૨૮} ઘેરમાં^{૨૯} (તું) ચળકાટમાં^{૩૦} રહેજો^{૩૧} ! (તથા) આએ^{૩૨} ઘેરમાં^{૩૩} (તું) વધારામાં^{૩૪} રહેજો^{૩૫} !^{૩૬}

(૪) ફાયાઓ^૧ મેર આતર્શ^૨ પુથ્ર^૩ અહુરહિ મજદાઓ,^૪ આસુ^૫ ખાઘ્રેમ,^૬ આસુ^૭ ગ્રાધતીમ,^૮ આસુ^૯ છતીમ,^{૧૦} પોઉર^{૧૧} ખાઘ્રેમ,^{૧૨} પોઉર^{૧૩} ગ્રાધતીમ,^{૧૪} પોઉર^{૧૫} છતીમ,^{૧૬} મસ્તીમ,^{૧૭} સ્પાનો,^{૧૮} ક્ષવિનેમ^{૧૯} હિજવાંમ,^{૨૦} ઉરને^{૨૧} ઉધિ,^{૨૨} ધ્રતૂમ^{૨૩} પરચએત^{૨૪} મસિત^{૨૫} મજદાઓન્ટેમ,^{૨૬} અપધરિ-આઘ્રેમ,^{૨૭} નાઇચ્યાંમ^{૨૮} પરચએત^{૨૯} હાંમ-વરેતીમ.^{૩૦}

* ‘હધ’નો અસલ અર્થ (સંસ્કૃત સહ ને મળતો) ‘સાથે, સહિત, સુદ્ધા’ થાએછે:—નેમકે ‘હધ-અએરમ’ ઇઆને એસમ સાયતું.

† “હધ સૂરયાઓ વંધુહયાઓ ક્ષે-કેરેતોઇત” એ ખોલો ધાસ્યામેળે ‘ઉપ-સૂરાંમ ક્ષે-કેરેતીમ’ની શરેહના છે, નેકે બેહુની વિભક્તિમાં ફેર છે. પેહેલવી તરજુમો કરનારાઓ બી તેમજ ગણેહું છે. હારલે, મિસ્સ તથા દારમેસ્તેતે—એઓએ બી એવીજ રીતે તરજુમો કીધો છે.

(૪) (લણુનાર શખસ યોજેછે) હોરમજદની તરફના^૫ (સઘળી ચીએને) અએ પાક કરનાર^૬ આતશ!^૭ મને^૮ (નીચે જણાવેલી ચીએ) તું આપ.^૯

ખોલાસો:—(લણુનાર શખસ આતશની મારફતે કેઈ ચીએ માંગેછે, અથવા પોતાની કેઈ હાજતો પુરી પાડવાની ખાએશ રાખેછે, તે વિશે નીચે તથા પાંચમા અને છઠ્ઠા ફકરાઓમાં જણાવે છે):—

જલદીથી^૧ (અથવા વગર લીલ કરવે^૨) આસાની,^૩ જલદીથી^૪ પોષણ,^૫ જલદીથી^૬ (લાંબી) હંદગી,^૭ પુરતુ^૮ સુખ,^૯ પુરતુ^{૧૦} પોષણ,^{૧૧} પુરતી^{૧૨} હંદગી,^{૧૩} મ્હોટાપણ,^{૧૪} કહાપણ,^{૧૫} તેજ^{૧૬} જખાન,^{૧૭} (તથા) (મારાં) રવાનને માટે^{૧૮} હુશિઆરી^{૧૯} (તથા) અક્કલ,^{૨૦} (જે અક્કલ) (તે મજ્યા) પછી^{૨૧} પ્રમાણમાં^{૨૨} વધતી^{૨૩} (થાએ), અને ઘટનારી નહી^{૨૪} (થાએ), (અને) ત્યારપછી^{૨૫} મરદાનગીનું^{૨૬} કૌવત^{૨૭} (એ બધું, ઓ આતશ ! તું મને આપ).

(૫) એરે^૧વો-જંગાંમ,^૨ અખફૂન્યાંમ,^૩ શિયુમ,^૪ અસ્નાં-મય^૫ ફફૂનાંમય^૬ આસિતો-ગાતૂમ,^૭ જઘાઉરૂમ,^૮ તુથુધાંમ^૯ આસ્નાંમ^{૧૦} ફજન્તીમ,^{૧૧} કર્ષો-રાજાંમ,^{૧૨} વ્યાખનાંમ,^{૧૩} હાંમ-રઓધાંમ,^{૧૪} હુવાપાંમ,^{૧૫} આંક્તે-ખૂજિમ^{૧૬} હુવીરાંમ,^{૧૭} યા^{૧૮} મે^{૧૯} ક્રાધયાતૂ^{૨૦} ન્માનેમય^{૨૧} વીસેમય^{૨૨} જન્તૂમય^{૨૩} દખૂમય,^{૨૪} દંધહુ-સસ્તીમય.^{૨૫}

(૫) ખડે પએ ઉભું રહેવાની શક્તિ,^૧ દાહાડાના^૨ તથા રાતના^૩ એક તુતીયાંશ ભાગ^૪ (સિવાએ) (ખાકીના વખતમાં) *જગૃતિ,^૫ પોતાનાં કાંમ ઉપર ઉશ્તેવારી,^૬ ખખરદારી,^૭ (તથા) ફરજદ^૮ (જે) પોષણ કરનાર,^૯ જાતી અક્કલવાળુ,^{૧૦} કેશવરની ઉપર રાજ ચલાવનાર,^{૧૧} અનજુમનમાં બેસનાર,^{૧૨} ઉધરતું,^{૧૩} સારી ઈજજતવાળું,^{૧૪} સંકટમાંથી છુટકારો આપનાર,^{૧૫} પેહલવાનનાં જેતુ જેરેમંદ^{૧૬} (એવું ફરજદ, અએ હોરમજદના આતશ ! તું મને આપ;) જે^{૧૭} (ફરજદ) મારાં^{૧૮} ઘેરને,^{૧૯} (મારાં) ખાનદાનને,^{૨૦} (મારા) કસ-

* એ ઉપરથી જણાએછે કે, ખીમારી અથવા જીવને બેચેની હોએ તે સિવાએ, આખા દાહાડામાં ૮ કલાકથી વધારે વખત ઉંઘમાં કાહાડવો નહી. 'શિયુમ અસ્નાંમય ફફૂનાંમય'-એ ખોલો 'અખફૂન્યાંમ'ની શરેહના ફીસેછે. વેસ્તરૂયારે એ ખોલો વહાયામાં આપ્યા છે, અને ગેહકનરે મોટામાં લીધા છે.

† ખીજાના ઉપરથી સકારે ઉઠવું (દારમેસ્તેતે); ચાલવામાં થેતાબી (હારબે).

ખાને,^{૧૨} (મારાં) દેશને^{૧૩} તથા (મારાં) દેશના *ધર્મને^{૧૪} આપાદ કરે.^{૧૬}
 (૬) દાયાઓ^૧ મે,^૨ આતર્શી^૩ પુથ્ર^૪ અહુરહે મજદાઓ,^૫
 યા^૬ મે^૭ અંધહત્ અક્રસાઓંધહાઓ,^૮ નૃદેમ્ય^{૧૦} યવએચ-
 તાઇતે,^{૧૧} વહિશ્તેમ અહુમ^{૧૨} અપઓનાંમ^{૧૩} રઓચધહેમ^{૧૪}
 વીરપો-આથેમ,^{૧૫} જજે-ધુયે^{૧૬} વંધહાઉચ^{૧૭} મીજદે,^{૧૮} વંધહા-
 ઉચ^{૧૯} સવાહે,^{૨૦} ઉદ્દનએચ^{૨૧} દરેધે^{૨૨} હવંધહે.^{૨૩}

(૬) હોરમજદની તરફના^૫ (સઘળી ચીએને) અએ પાક કરનાર^૬
 આતશ!^૭ (તે ચીજ) મને^૮ તું આપ,^૯ કે જે^{૧૦} મારેમાટે^{૧૧} હમણી^{૧૨} તથા
 હમેશ સુધી^{૧૩} (ઈઆને મારી છંદગીના છેડા સુધી), અશો (લોકો)ની^{૧૪}
 રોશનીવાળી^{૧૫} (તથા) તમામ આસાનીવાળી^{૧૬} સહથી સરસ દુનિયાં
 (એટલે બેહેશ્ત) વિશે^{૧૭} શિખવનાર^{૧૮} હોએ.^{૧૯} (અને તે બેહેશ્ત) લલા^{૨૦}
 બદલામાં,^{૨૧} લલી^{૨૨} બંદગી (ના અવેજ)માં,^{૨૩} તથા (મારાં) રવાનનેમાટે^{૨૪}
 લાંબા વખતની^{૨૫} પવિત્રાઈ (ના અવેજ)માં^{૨૬} હું મેળવું.^{૨૭}

ખોલાસો:—(ઓ હોરમજદના આતશ ! તું મને એવી યુદ્ધિ આપ
 તથા એવો માર્ગ બતાવ, કે જેથી હું નેકીનાં કાંમો કરું, દાદાર હોરમજદની
 બંદગી કરું તથા મારાં રવાનને નીતિ તરફ ચલાઉં, જેથી કરીને મારા ગુજરવા
 પછી, તે મારાં સારા કાંમોના અવેજમાં મને યુલદ બેહેશ્તની જગા મળે,)

(૭) વીરપએધખ્યો^૧ સસ્તીમ^૨ ઝરછતિ^૩ આતર્શી^૪ મજદાઓ
 અહુરહે^૫ યએધખ્યો^૬ અએમ^૭ હાંમ-પચાઇતે^૮ ક્ષાફનીમચ^૯
 સૂધરીમચ,^{૧૦} વીરપએધખ્યો હચ^{૧૧} ધજયેધતે^{૧૨} હુબેરેતીમચ^{૧૩}
 ઉશ્ત-બેરેતીમચ,^{૧૪} વન્ત-બેરેતીમચ,^{૧૫} સ્પિતમ.^{૧૬}

(૭) અએ સપેતમાન^૧ (જરતોશ્ત) ! જેઓનેમાટે^૨ તે^૩ (આતશ)
 રાતનું ખાણું^૪ તથા ખાણું^૫ પકાવેછે,^૬ (તે) બધાઓમાટે^૭ (તે) હોર-
 મજદની^૮ આતશ^૯ શિખામણ^{૧૦} લઈ બંધેછે,^{૧૧} (ઈઆને તેઓને સારી
 સમજ આપેછે), (તથા) (તે) બધાઓ પાસેથી^{૧૨} સારી ભેટ^{૧૩} તથા
 તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ^{૧૪} તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટ^{૧૫} ઇચ્છેછે.^{૧૬}

* પાદશાહીને, સહતનવને (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે); સ્વદેશને (ડાક્ટર હારલે).

† ફારસીમાં બી 'શામ'નો અર્થ 'રાત' તથા 'રાતનું ખાણું' બેહુ થાયેછે.

‡ સંસ્કૃત જૂર=સુરજ, ફારસી 'શામ' (રાત તથા રાતનું ખાણું)ની માફક.
 અથવા બીજી રીતે:—જમણવાર, વરો (ફારસી સૂર); દારમેસ્તેતે 'ક્ષાફનીમચ
 સૂધરીમચ'નો અર્થ 'ભોજણ અને જમણવાર' કરેછે.

(૮) વીરપનામ^૧ પરચરેન્તામ^૨ આતશ^૩ જસ્ત^૪
આદિધય.^૫ ચીમ^૬ હુખ^૭ હુષે^૮ બરધતી^૯ કચરેશ્વાઓ^{૧૦}
અર્મએષાધે.^{૧૧} આતરેમ^{૧૨} રપેન્તેમ^{૧૩} યજમધે,^{૧૪}
તખમેમ^{૧૫} હુન્તેમ^{૧૬} રથએશ્તારેમ.^{૧૭}

(૮) તમામ^૧ આવનારાઓના^૨ હાથતરફ^૩ આતશ^૪ નજર કરેછે,^૫
(અને કેહેછે કે) ચાલતો^૬ દોસ્ત^૭ બેઠેલા^૮ *દોસ્તનેમોટે^૯ શું^{૧૦} લાવેછે ?^{૧૧}

વૃદ્ધિ કરનાર,^{૧૨} જોરાવર,^{૧૩} રોશન^{૧૪} (અથવા હયાતીવાળા^{૧૫}) (તથા)
(દેવોની સામે) લડનારા^{૧૬} આતશને^{૧૭} હમો વધખાણીએ છિયે.^{૧૮}

(૯) આઅત^૧ યેજિ^૨-ષે^૩ અએમ^૪ બરધતિ^૫ અએસ્મેમ^૬ વા^૭
અપય^૮ બેરેતેમ,^૯ બરેસ્મ^{૧૦} વા^{૧૧} અપય^{૧૨} કસ્તરેતેમ,^{૧૩} ઉર્વરામ^{૧૪}
વા^{૧૫} હુધાનએપતામ^{૧૬} આ-હુ^{૧૭} પસ્ચએત^{૧૮} ક્રીનધતિ^{૧૯} આતશ^{૨૦}
મજદાઓ આહુરહે,^{૨૧} ફનૂતો^{૨૨} અત્મિશ્તો^{૨૩} હુધધંધુહુમ.^{૨૪}

(૯) પણ^૧ અગરજો^૨ કોઈ શખસ^૩ તે (આતશ) નેમોટે^૪ અશો-
ધથી^૫ (ધ્યાને નેક નયતથી) લાવેલું^૬ એસમ,^૭ અથવા^૮ અશોધથી^૯
પાંથરેલી^{૧૦} બરસમ,^{૧૧} અથવા^{૧૨} હુધાનએપતામ^{૧૩} (નામનું ખુશબોદાર)
ઓરવર^{૧૪} લઈ જાએછે^{૧૫} તો,^{૧૬} (તે) હોરમજદનો^{૧૭} આતશ,^{૧૮} (જે)
ખુશુદ થએલો,^{૧૯} ફઆદરમાન પામેલો^{૨૦} (તથા) તુષ થએલો^{૨૧} (તે)
તે (ભેટ આપનાર શખસ)ને^{૨૨} (નીચે મુજબ) હુઆ દેછે.^{૨૩}

(૧૦) ઉપ-શ્વા^૧ હુક્ષોધત^૨ ગેઉશ^૩ વાંધવ,^૪ ઉપ વીરનામ^૫
પોઉરતાસ,^૬ ઉપ-શ્વા^૭ વેરેશ્વવતચ^૮ મનો,^૯ વેરેશ્વવતચ^{૧૦}
હુક્ષોધત^{૧૧} અંધઉહ.^{૧૨} ઉર્વાક્ષ-^{૧૩}અંધઉહ^{૧૪} ગય^{૧૫} જિધએષ,^{૧૬}
તાઓ^{૧૭} ક્ષપનો^{૧૮} યાઓ^{૧૯} જવાહી.^{૨૦} ધંમત^{૨૧} આશો^{૨૨} આક્રિ-
વનેમ,^{૨૩} ચો^{૨૪} અદ્દાધ^{૨૫} અએસ્મેમ^{૨૬} બરધતિ^{૨૭} હિકૂશ,^{૨૮}
રઓઅસ-પધરિશતાં^{૨૯} અપહુ^{૩૦} બેરેજ^{૩૧} યઓશ્દાતાં.^{૩૨}

* ચાલતો દોસ્ત તે આતશની નજદીક જનાર શખસ જણુવો, અને બેઠેલો
દોસ્ત તે આતશ સમજવો કે જે પોતે ચાલી શકતો નથી.

† આએ છેલ્લો વાક્ય (આતરેમ.....રથએશ્તારેમ) જેહડનરે આપ્યો નથી.

‡ * અત્મિશ્તો નો અર્થ ' દુઃખી નહી થએલો, અપમાન નહી પામેલો,
અનગમતો નહી થએલો, વેર હપબંધે તેવો નહી થએલો.' ખી યાએછે.

(૧૦) તારે ત્યાંહાં^૧ (ઈઆને તારા કળીલામાં) ગાએ હોરનું^૨ યોળું^૩ જાએ થએ^૪ !^૫ (તારે ત્યાંહાં) બાહાદુર *માણસોનો^૬ વધારો^૭ થએ !^૮ તુંને^૯ કાંમ કરતું^{૧૦} મન^{૧૧} †થએ !^{૧૨} (તારી) હંદગી^{૧૩} કાંમ કરતી^{૧૪} ‡થએ !^{૧૫} બેટલી^{૧૬} રાત^{૧૭} તું જવતો રેહે^{૧૮} તેટલી^{૧૯} (રાત), ખુશાલી બરેલી^{૨૦} હંદગીના^{૨૧} જવસાથે^{૨૨} તું (તારી) હંદગી ગુબરને^{૨૩} !^{૨૪}

જે કોઈ^{૨૫} તે (આતશ) નેમાટે^{૨૬} મુક્કી,^{૨૭} રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી^{૨૮} (તથા) સાફ કીધેલી^{૨૯} †કાઠી^{૩૦} અશોઈની^{૩૧} આશીવાંદથી^{૩૨} લઈ જાએછે,^{૩૩} (તેનેમાટે) આતશની^{૩૪} આએ^{૩૫} (ઈઆને ઉપર કહેલી) દુઆ^{૩૬} (છે).

(જાળમાં પડે,) અહુરમઝદ જોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હુમઆયસ્તે વેહાંન, આએમ જોહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ, (પ્રગટ પડે) યથા અહુ વધસ્યો ર.

યસ્નેમય વઢેમય અઓજસય જવરેય આફ્રીનામિ આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ, તવ આતશ પુથ અહુરહે મજદાઓ, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ. ખરેનંધહો સવંધહો મજદાધાતહે, અધસ્યાનાંમ ખરેનો મજદાધાતાનાંમ, કાવચેહ્ય ખરેનંધહો મજદાધાતહે, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ. કવોધશ હ્યોસવંધહહે, વરોધશ હ્યોસવંધહહે, અસ્તવન્તહે ગરોધશ મજદાધાતહે, અએચિસ્તહે વરોધશ મજદાધાતહે, કાવચેહ્ય ખરેનંધહો મજદાધાતહે, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ.

* ઈઆને પેહેલવાની કૌવત ધરાવનાર છાકરા, જેરેમંદ બોલાદ; જુઓ માહ બોખતાર નીઆએશને છેડે આવેલી ‘હસ્ત અમેમ’ નો ફકરા.

† ઈઆને તારું મન ચિચારવંત થએ; હું હુશિઆર તથા ખુશિમાન થએ !

‡ એટલે હું પરીપકારી તથા નેકીનાં કામો કરતો રેહેને !

¶ ‘રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી તથા સાફ કીધેલી કાઠી’ ની મતલબ એ કે, જ્વરડામાં જેઈ તપાસીને પસંદ કીધેલી, તથા આસપાસની છાલ કાઢાડી નાખેલી કાઠી, કે તેની અંદર જતાં નજીવરો તથા નજસ ચીજો નહીં બરાએલી હોએ. આતશ ઉપર જે કાઠી, મુખડ અથવા કોઇખી ખુશબો મુકવી તે તદન મુક્કી તથા સાફ કીધેલી હોવી જોઈએ. કોઇખી જતનું લીધું તથા નજસ બળવણ હરગેજ આતશ ઉપર મુકવું નહીં. એ બાબેની સખત તાકીદ આપણા ધર્મને લગતી કંતાબોમાં તથા ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલી છે.

રએવન્તહે ગરોધશ મજદધાતહે, કાવયેહેય ખરેનંધહે. મજદ-
ધાતહે, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતશ રપેન્ત
રથએશતાર, યજત પોઉર-ખરેનંધહે, યજત પોઉર-અએધજ.
આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત વીરપએધખયો આતેરે-
ખયો, ક્ષથોન્દ્રેથો નધયો-સંધહે, યજતહે. અષેમ વોહુ ૩.

હોરમજદની તરફતા (બધી ચીજોને) પાક કરનાર આતશ ઇલા-
દિની આરાધના, કીર્તિ, આલાકી તથા કૌવતને હું વખાણું.*

અત્ તોધ^૧ આતરેમ^૨ અહુરા^૩
અઓર્જોધુવન્તેમ^૪ અપા^૫ ઉસેમહી^૬
અસીશતેમ,^૭ એમવન્તેમ,^૮ સ્તોધ-
રપેન્તેમ,^૯ ચિથ્રા-અવંધહેમ;^{૧૦}
અત્^{૧૧} મજદા^{૧૨} દધખિયન્તે^{૧૩} જરતા-
ધશતાધશ^{૧૪} દરેશતા^{૧૫} †અએનંધહેમ.^{૧૬}

અષેમ વોહુ ૧. અઘ્નાધ રએશય; હજંધરેમ; જસ
મે અવંધહે મજદ; કેરેરેહ મોજદ.

ઓ હોરમજદ!^૧ (હમો) તારા^૨ જોરાવર,^૩ સહથી તેજવાળા,^૪
હિમ્મત આપનારા,^૫ હમેશાં ખુશીકરનાર,^૬ ઘણીરીને (અથવા અજબ ફરીતે)
મદદ કરનારા^૭ આતશને^૮ અષ (ઈઆને અરદીએહેશત અમશારપંદ)ની
મારફતે^૯ ઇચ્છીએ (અથવા પસંદ કરીએ) છિયે.^{૧૦} ઓ હોરમજદ!^{૧૧}
(આતશ) (પોતાનાં) પુરતાં †કૌવતે કરીને^{૧૨} દ્રેષ રાખનાર^{૧૩} (તથા) ણીનો
રાખનાર માણસને^{૧૪} મજબૂટ પકડનારો^{૧૫} (ઈઆને શિક્ષા કરનાર) (છે).

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાં),
માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાન. ફતઓથ અહુરહે મજદાઓ, નેમસે-તે આતશ મજ-
દાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશત યજત, અષેમ વોહુ ૧.

ગોરજે^૧ ખોરેહ^૨ અવજનયાદ.^૩

* એના તરજુમા તથા પુરતા ખોલાસામાટે જુઓ સફા ૭૫-૭૮.

† એ આખો ફકરો ઈજરનેના ૩૪ મા હાના ૪ થા ફકરામાથી બીધો છે

‡ સંસ્કૃત ચિત્ર=તરેહવાર, ઘણી તરાહનું: અજબ જેવું

§ અસક્ષ અર્થ 'ઇચ્છેલાં—મુરાદ મુજબનાં કૌવતે કરીને.'

❧ (અગરજો આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^૪ બેહેરાંમ^૫ આદર^૬ ફરા.^૭

બુએરગ^૮ આતશ^૪ બેહેરાંમના^૫ આતશનો^૬ પ્રતાપ^૭ (તથા) ખોરેહ^૯ જુઆદે થાઓ^{૧૦} ।^૩

❧ (અગરજો આદરાંમની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^૪ આદરાંમ^૫ આદર^૬ ફરા.^૭

બુએરગ^૮ આતશ^૪ આદરાંમના^૫ આતશનો^૬ પ્રતાપ^૭ (તથા) ખોરેહ^૯ જુઆદે થાઓ^{૧૦} ।^૩

❧ (અગરજો ઘેરમાં આતશની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^૪ દાદગાહ^૫ આદર^૬ ફરા.^૭

બુએરગ^૮ આતશ^૪ દાદગાહના^૫ આતશનો^૬ પ્રતાપ^૭ (તથા) ખોરેહ^૯ જુઆદે થાઓ^{૧૦} ।^૩

આદરાંમ^૪ શાહ^૫ પીરેખગર,^{૧૦} આદર ગુશરપ,^{૧૧} આદર ખોરદાદ,^{૧૨} આદર બુરજીન મેહેર,^{૧૩} અવરે^{૧૪} આદરાંમ^{૧૫} આ આતશાંમ,^{૧૬} કે ૫ દાદગાહ^{૧૭} નેશારત એસ્તેદ,^{૧૮} ગોરજો^{૧૯} ખોરેહ^{૨૦} અવજબાદ^{૨૧} મીનોકરકો,^{૨૨} અમાવંદ^{૨૩} પીરેખગર^{૨૪} અમાવંદી^{૨૫} પીરેખગરી.^{૨૬} દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંમ, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ હકૂતે કેરવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, અષએને અષેમ વોહુ ૧.

ફતેહમંદ^{૧૦} આદરાંમ^૬ સાહેબ,^૬ આદર ગુશરપ,^{૧૧} આદર ખોરદાદ,^{૧૨} આદર બુરજીન મેહેર,^{૧૩} (તથા) ખીજ^{૧૪} આદરાંમ^{૧૫} તથા આતશો^{૧૬} જેઓને દાદગાહ (ધિઆને તેઓની લાએક જગા)માં^{૧૭} તખ્ત-નશીન કીધા છે,^{૧૮} (તે બધા આતશોનો) પ્રતાપ^{૧૯} (તથા) ખોરેહ^{૨૦} જુઆદે થાઓ^{૨૧} ।^૩ મીનો *કરકો (નામના આતશ)નો^{૨૨} પ્રતાપ^{૨૩} (તથા) ખોરેહ^{૨૪} ।^૩

* એ આતશ વિશે એવું જણાવ્યામાં આવ્યું છે કે, તે દાદાર હોરમજદની નજદીક હમેશાં રાશન છે.

જીઆદે થાઓ!^{૧૧} હિમ્મતવાન^{૧૩} (તથા) ફતેહમંદ^{૧૪} (આતશ) (મારી)
હિમ્મત^{૧૫} (તથા) ફતેહનેમાટે^{૧૬} (મદદે) (પોંહોયો).

✍ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઝેડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને મજદદયરની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-ને અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વેધરે વંધઉહિ મજદદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

દનઓથ્ર અહુરહે મજદદઓ. ✍ (સર નમાવતાં
નમાવતાં લણવું) નેમસે-ને આતર્શ મજદદઓ અહુરહે હુધાઓ
મજિશ્ત યજત, અષેમ વોહૂ ૧.

હાવન ગેહ.

✍ (એજ ગેહ બીજી હાવનના વખતમાં બી, ઇઆને આવાં
મહીનાના હોરમજદની રોજથી તે વહિશ્તોર્દશ્ત ગાથા સુધી લણવી. એ બાએ
વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સફે ૧૩ મે આપેલી નોટ.)

(૧) દનઓથ્ર^૧ અહુરહે મજદદઓ.^૨ અષેમ વોહૂ ૩. ફવરાને^૩
મજદદયરનો^૪ જરથુશ્તિશ^૫ વીદએવો^૬ અહુર-હઝએધો.^૭ હાવનેએ^૮
અષઓને^૯ અષહે^{૧૦} રથે,^{૧૧} યસ્નાધય^{૧૨} વહ્માધય^{૧૩} દનઓથ્રાધય^{૧૪}
ફસસ્તયએય,^{૧૫} સાવંધહેએ^{૧૬} વીસ્યાધય^{૧૭} અષઓને^{૧૮} અષહે^{૧૯}
રથે,^{૨૦} યસ્નાધય^{૨૧} વહ્માધય^{૨૨} દનઓથ્રાધય^{૨૩} ફસસ્તયએય.^{૨૪}
(૨) મિથહે^{૨૫} વોઉફ-ગઓયઓતોધશ^{૨૬} હુજંધરો-ગઓપહે,^{૨૭} બએ-
વરે-યબમનો,^{૨૮} અઓખતો-નામનો^{૨૯} યજતહે,^{૩૦} રામનો આસ્તહે,^{૩૧}
દનઓથ્ર^{૩૨} યસ્નાધય^{૩૩} વહ્માધય^{૩૪} દનઓથ્રાધય^{૩૫} *ફસસ્તયએય,^{૩૬}
થથા અહૂ વધયો^{૩૭} જઓતા^{૩૮} ફા મે^{૩૯} મૂતે,^{૪૦} અથા રતુશ
અષાતયિત હુય^{૪૧} ફા અષવ^{૪૨} વીધવાઓ^{૪૩} અઓતૂ.^{૪૪}

(૧-૨) (દાદાર) હોરમજદની^૧ ખુશુદી^૨ (થાઓ) ! (હું) હોરમજદની
પરસ્તેશ કરનાર,^૩ પેગમબર જરતોસ્તે જાહેર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,^૪ દેવ

* આએ તેમજ દરેક ગેહની શરૂઆતમાં 'યસ્નાધય વહ્માધય દનઓથ્રા-
ધય ફસસ્તયએય,' એ બોલો એકથી વધારે વખત આવેલાછે, પણ ગુજરાતી
ભાષાની રીતી પ્રમાણે એનો અર્થ એકજ વખત લેવો પડેછે.

(ના તરીકા)થી દૂર રહેનાર,^૧ (અને) હોરમજદના તરીકા મુજબ^૨ ચાલનાર તરીકે^૩ *એકરાર કરેલું.^૪ અશો^૫ (અને) ખાલેસીના^૬ વખત^૭ હાવન^૮ જેમાં િસાવંદ્રહિ (ઈઆને નફો હાસેલ કરવાનું અથવા ધંધા-રોજગાર)નું,^૯ અને વીસ્ય (ઈઆને મોહોક્ષાના વડા)નું કામ ચાલેછે તે^{૧૦} વખતમાં,^{૧૧} (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૧૨} બોહોળાં ખેતરવાળા,^{૧૩} હજર કાનવાળા,^{૧૪} દશ હજર આંખવાળા^{૧૫} (તથા) વખણાએલા નામવાળા^{૧૬} મેહેર^{૧૭} ઈજદની^{૧૮} (તથા)રામ ખાસ્તરની^{૧૯} ખુરુદી મારફતે^{૨૦} આરાધના કરવાને,^{૨૧}(તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૨૨} (તેઓને) ખુરુદ કરવાને^{૨૩} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,^{૨૪} જોતી^{૨૫} મારી આગળ^{૨૬} યથા અહૂ વધર્યો^{૨૭} (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૨૮} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૨૯} (અને) વિદ્વાન^{૩૦} (તે), ‘અથા રતુથ અપાલ્લિત હય^{૩૧} (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૩૨}

(૩) ‡અહુરેમ મજદાંમ^૧ અષવનેમ^૨ અષહે^૩ રતૂમ^૪ યજમઃધદે;^૫ જરથુરેમ^૬ અષવનેમ^૭ અષહે^૮ રતૂમ^૯ યજમઃધદે;^{૧૦} જરથુ-રલહે^{૧૧} અષએનો^{૧૨} ક્રવધીમ^{૧૩} યજમઃધદે;^{૧૪} અમેષે રપેન્તે^{૧૫} અષ-એનાંમ^{૧૬} યજમઃધદે.^{૧૭} (૪) અષાડિનાંમ^{૧૮} વંદ્રહિહીશ^{૧૯} સૂરાઓ^{૨૦} રપેન્તાઓ^{૨૧} ક્રવધયો^{૨૨} યજમઃધદે,^{૨૩} અસ્તવતો^{૨૪} મનખ્યાય^{૨૫} અપનોતેમેમ^{૨૬} રથવાંમ^{૨૭} યજમઃધદે,^{૨૮} યએતુરશેમેમ^{૨૯} યજતનાંમ^{૩૦} હંધહુરશેમેમ^{૩૧} અષહે^{૩૨} રથવાંમ^{૩૩} અધવિનસાંસ્તેમેમ,^{૩૪} વધમૂ-રશેમાંમ^{૩૫} અષએનો^{૩૬} અષહે^{૩૭} રથવો^{૩૮} રતુક્રિતીમ^{૩૯} યજમઃધદે.^{૪૦}

(૩) અશોઈના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ હોરમજદને^૪ હમો વખાણીએ છિયે.^૫ અશોઈના^૬ સરદાર^૭ અશો^૮ જરતોશ્તને^૯ હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૦} અશો^{૧૧}

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૫ મા સફાની પેહેલી નોટ.

† દરેક ગેહના નામની સાથે આવતા ખોલાને-જેમકે સાવંદ્રહિ, વીસ્ય, કાદત-ફુ, કાદત-વીર, ઘેરેજય, ન્માન્ય ઈલાદિ ખોલાને-સાધારણ રીતે તે ગેહના હમકાર ઈઆને સાથે કાંમ કરનાર ફરેશ્તા ગણવામાં આવેછે.

‡ ઈહાંથી તે ‘રતુક્રિતીમ યજમઃધદે’ સુધીનો ભાગ ઈજરનેના ૭૧ મા હાતા ૨-૩ ના ફકરામાં આવેછે.

§ આએ ફકરા ઉપરથી અરો જરતોશ્તનો ચઢતો દરજ્જો જણાઈ આવેછે. વળી ઈજરનેના ૧૬ મા હાતાં તેા એ રાસ્ત પેગમબરને આએ દુનિયાનો ઈજદ કરીને કહેલો છે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ૦ ૩૦ કાંમાંજનું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બાબ ૧૨ મો.

જરતોશના^{૧૧} ફરોહરને^{૧૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૩} *અશો^{૧૪} અમશાસ્પં-
દોને^{૧૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬} (૪) અશો (લોકો)નાં^{૧૭} ભવાં,^{૧૮} શૂરાં^{૧૯} (તથા)
વૃદ્ધિ કરનારાં^{૨૦} ફરોહરને^{૨૧} હમો ઇજાએ છિયે;^{૨૨} હાડમદ (દુનિયાં) નાં^{૨૩}
તથા મીનોઈ (દુનિયાં)નાં^{૨૪} સરદારોમાંનાં^{૨૫} સઉથી ચઢતે દરજ્જેના (સરદાર)
ને^{૨૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૭} ઇજાદોમાંનો^{૨૮} ઘણોજ મદદ કરનાર^{૨૯} (તથા)
અશોઈના^{૩૦} સરદારોમાંનો^{૩૧} ઘણોજ લાએક^{૩૨} (તથા) ઘણોજ પોંહોચનાર^{૩૩}
(તથા) અશોઈના^{૩૪} અશો^{૩૫} સરદારની^{૩૬} ઘણીજ મદદે પોંહોચનારી^{૩૭}
વખતસરની મંદગીને^{૩૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૯}

(૫) હાવનીમ^{૪૦} અપવનેમ^{૪૧} અપહે^{૪૨} રતૂમ^{૪૩} યજમધદે;^{૪૪} હુઉર્વ-
તાતેમ^{૪૫} અપવનેમ^{૪૬} અપહે^{૪૭} રતૂમ^{૪૮} યજમધદે;^{૪૯} અમેરેતતાતેમ^{૫૦}
અપવનેમ^{૫૧} અપહે^{૫૨} રતૂમ^{૫૩} યજમધદે;^{૫૪} આહુરીમ^{૫૫} ક્ષનેમ^{૫૬}
અપવનેમ^{૫૭} અપહે^{૫૮} રતૂમ^{૫૯} યજમધદે,^{૬૦} આહુરીમ^{૬૧} હકએષેમ^{૬૨}
અપવનેમ^{૬૩} અપહે^{૬૪} રતૂમ^{૬૫} યજમધદે,^{૬૬} યસ્નેમ^{૬૭} સૂરેમ^{૬૮}
હુપંધહાધતીમ^{૬૯} અપવનેમ^{૭૦} અપહે^{૭૧} રતૂમ^{૭૨} યજમધદે.^{૭૩}

(૫) અશોઈના^{૭૪} સરદાર^{૭૫} અશો^{૭૬} હાવનીને^{૭૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૮}
અશોઈના^{૭૯} સરદાર^{૮૦} અશો^{૮૧} ખોરદાદને^{૮૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૮૩} અશો-
ઈના^{૮૪} સરદાર^{૮૫} અશો^{૮૬} અમરદાદને^{૮૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૮૮} અશોઈના^{૮૯}
સરદાર^{૯૦} પવિત્ર^{૯૧} હોરમજદી^{૯૨} સવાલને^{૯૩} હમો વખાણીએ ઠછિયે;^{૯૪}
અશોઈના^{૯૫} સરદાર^{૯૬} પવિત્ર^{૯૭} હોરમજદી^{૯૮} તરીકા (અથવા દીન)ને^{૯૯}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦૦} અશોઈના^{૧૦૧} સરદાર^{૧૦૨} એજમતી^{૧૦૩} (તથા) પવિત્ર^{૧૦૪}
યરને^{૧૦૫} ફહમંગાધતિને^{૧૦૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૦૭}

(૬) સાવંધહુએમ^{૧૦૮} વીસીમચ^{૧૦૯} અપવનેમ^{૧૧૦} અપહે^{૧૧૧} રતૂમ^{૧૧૨}
યજમધદે,^{૧૧૩} અમશ્યમનેમ^{૧૧૪} ઇધીમ^{૧૧૫} અપવનેમ^{૧૧૬} અપહે^{૧૧૭} રતૂમ^{૧૧૮}
યજમધદે,^{૧૧૯} અમવન્ટેમ^{૧૨૦} વેરેથ્રાજનેમ^{૧૨૧} વિત્ત્યએપંધહેમ^{૧૨૨}
વીરપ^{૧૨૩} ત્ત્યએષાઓ^{૧૨૪} તઉર્વયન્ટેમ^{૧૨૫} વીરપ^{૧૨૬} ત્ત્યએષાઓ^{૧૨૭}

* અસલ એખારતમા 'અશો' એલ છઠ્ઠી બહુવચનમા છે. રપીમલે તથા દારયેસ્તેતેએ બી એજ પ્રમાણે અર્થ કીધેછે. અશો લોકોના અમશાસ્પંદોને, ઇઆને અમશાસ્પંદો એએને અશો લોકો આરાધેછે (હારલે); અમશાસ્પંદો (જે) અશો લોકોની પાસખાની કરનારા (મિસ્સ).

† ઇઆને દાદાર હોરમજદને પેગમબર અશો જરતોશ સાથે જે સવાલ જવાબ થયા તેને હમે વખાણીએ છિયે.

‡ ઇઆને મ્હોટી હમન ચસ્ત જેમાં સાત અમશાસ્પંદોની બીના આવેલીછે. વધારે ખાલાસામાટે જુઓ મ્હોટી હમન ચસ્તના પેઢેલા ફકરાની નોંદ.

તિતરેન્તેમ;^{૧૧} યા^{૧૨} ઉપેમા,^{૧૩} યા^{૧૪} મયેમા,^{૧૫} યા^{૧૬} કૃતેમા,^{૧૭}
જ્યોત્યુયે^{૧૮} તરે^{૧૯} માંદ્રેમ^{૨૦} પન્થ^{૨૧} ગાથાઓ.^{૨૨}

(૬) અશોધના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ સાવધ્ધિ^૪ તથા વીસ્યને^૫ હમો વખા-
ણીએ છિયે;^૬ અશોધના^{૧૦} સરદાર^{૧૧} અશો^{૧૨} (તથા) પસંદ પડતી^{૧૩} *અધસ્થમન
(નામની અંદગીને)ને^{૧૪} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૫} (જે અંદગી) હિમ્મત
આપનારી,^{૧૬} ફેનેહ આપનારી,^{૧૭} દ્રેષને દૂર કરનારી^{૧૮} (તથા) તમામ^{૧૯}
ખરાબીઓને^{૨૦} તોડનાર,^{૨૧} (તથા) તમામ^{૨૨} ખરાબીઓને^{૨૩} ટાળનાર^{૨૪} (છે).
જે^{૨૫} (ધ્યાને 'અધસ્થમન' નામની અંદગી) મદદનેમાટે યોગાવવાસાડે^{૨૬}
પાંચ^{૨૭} ગાથાવાળા^{૨૮} માંદ્રેમ^{૨૯} (વાની)માં^{૩૦} સઉથી પેહેલો,^{૩૧} વચમાંનો^{૩૨}
(તથા) સઉથી છેડેનો^{૩૩} (ભાગ) (છે); (ધ્યાને 'અધસ્થમન' નામની
અંદગી પાંચ ગાથાવાળા માંદ્રેમવાનીમાં સઉથી સરસ છે).

(૭) મિદ્રેમય^૧ વોઉર-ગઝોયઓપતીમ^૨ યજમધદે;^૩
રામય ખાસ્તેમ^૪ યજમધદે;^૫ વીસ્યેહે^૬ રથ્વો^૭ યસ્નાધ્ય^૮
વદ્ધાધ્ય,^૯ વીસીમ્ય^{૧૦} અપવનેમ^{૧૧} અપહે^{૧૨} રતૂમ^{૧૩} યજમધદે,^{૧૪}
(૮) મિદ્રેમ^{૧૫} વોઉર-ગઝોયઓપતીમ^{૧૬} હજંધર-ગઝોયેમ,^{૧૭}
અએવરે-ચખનેમ,^{૧૮} અઓખતો-નામનેમ^{૧૯} યજતેમ^{૨૦} યજ-
મધદે,^{૨૧} રામ ખાસ્તેમ^{૨૨} યજમધદે,^{૨૩}

(૭) યોહોળાં ખેતરવાળો^૧ મેહેર ઈજદને^૨ હમો ઈજીએ છિયે;^૩
રામ ખાસ્તરને^૪ હમો ઈજીએ છિયે.^૫ વીસ્ય^૬ (ધ્યાને મોહોલાને લગતા) સરદારની^૭
આરાધના કરવામાટે^૮ તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે^૯ અશોધના^{૧૨}
સરદાર^{૧૩} અશો^{૧૪} વીસ્યને^{૧૦} હમો ઈજીએ છિયે.^{૧૪}

(૮) યોહોળાં ખેતરવાળો^{૧૬} મેહેર ઈજદ^{૧૭} (જે) હજાર કાનવાળો,^{૧૮}
દશ હજાર †આંખવાળો,^{૧૯} (તથા) વખણાએલાં નામવાળો^{૨૦} ઈજદ-
(તે)ને^{૨૧} હમો ઈજીએ છિયે,^{૨૨} રામ ખાસ્તરને^{૨૩} હમો ઈજીએ છિયે.^{૨૩}

(૯) ‡શ્વાંમ^૧ આતરેમ^૨ અહુરહે મજદાઓ^૩ પુદ્રેમ^૪

* 'અધસ્થમન' નામની અંદગી તે ઇજદનેનો 'આ અધરવેમા ઇયો' ના-
મનો ૫૪ મો હા સમજવો. જુઓ અરદીપેહેશ્વર યશ્તના પાંચમા ફકરાની નોટ.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૦ મે આપેલી નોટ.

‡ ઈલાંશી તે છેક છેડે (તાસચા તાઓસચા યજમધદે) સુધીનો ભાગ
ઈજદનેના ૭૧ મા હાના ૨૩-૨૪ મા ફકરામાં આવેછે. સફઆતનો શ્વાંમ બોલ
એમાં વધારે આવેલો છે.

અપવનેમ^૫ અપહૈ^૬ રતૂમ^૭ યજ્ઞમધદે^૮ હૃધ-જ્યોઝેમ^૯
 હૃધ-અધ્યાઓધહતેમ^{૧૦} ધમત્^{૧૧} ધરેસ્મ^{૧૨} અપય^{૧૩} કસ્તરે-
 તેમ^{૧૪} અપવનેમ^{૧૫} અપહૈ^{૧૬} રતૂમ^{૧૭} યજ્ઞમધદે^{૧૮} અપાંમ^{૧૯}
 નસારેમ^{૨૦} યજ્ઞમધદે^{૨૧} નધરીમ સંધહૈમ^{૨૨} યજ્ઞમધદે^{૨૩} તપ્તમેમ^{૨૪}
 દામેધશ ઉપમનેમ^{૨૫} યજ્ઞતેમ^{૨૬} યજ્ઞમધદે^{૨૭} ધરિસ્તનાંમ^{૨૮}
 ઉરવાંનો^{૨૯} યજ્ઞમધદે^{૩૦} યાઓ^{૩૧} અપઓનાંમ^{૩૨} કવપયો.^{૩૩}

(૯) અશોધનો^૧ સરદાર^૨ તું^૩ હોરમજ્ઞદની તરફનો^૪ (સઘળી
 ચીએને) અશો^૫ પાક કરનાર^૬ આતશને^૭ હમો વખાણીએ છિયે,^૮ યાએ^૯
 ધરસમ^{૧૦} (જે) જોર સાધની^{૧૧} (તથા) અધ્યાઓનુધન સાધની^{૧૨} (છે),
 (તથા) અશોધથી^{૧૩} પાંચરેલી^{૧૪} (તથા) અશો^{૧૫} (અને) અશોધનો^{૧૬}
 સરદાર (તે)ને^{૧૭} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૮} પાણીઓના^{૧૯} નાકને^{૨૦} હમો
 વખાણીએ છિયે,^{૨૧} *નેસ્થોસંગ (નામના આતશ)ને^{૨૨} હમો વખાણીએ
 છિયે,^{૨૩} જોરાવર^{૨૪} †દામિ ઉપમન^{૨૫} (નામના) ધજ્ઞદને^{૨૬} હમો યાદ કરીએ
 છિયે,^{૨૭} અશો (લોકો)નાં^{૨૮} ફરોહરોવાળાં^{૨૯} જે^{૩૦} ગુજરી ગએલાંઓનાં^{૩૧}
 ‡રવાંનો (તેઓ) ને^{૩૨} હમો યાદ ¶કરીએ છિયે.^{૩૩}

(૧૦) રતૂમ^૧ ધરેજ્ઞન્તેમ^૨ યજ્ઞમધદે^૩ યિમ^૪ અહુરેમ મજ્ઞ-
 દાંમ,^૫ યો^૬ અપહૈ^૭ અપનોતેમો,^૮ યો^૯ અપહૈ^{૧૦} જધમૂરતેમો,^{૧૧}
 વીરપ^{૧૨} સ્તવાઓ^{૧૩} જરથુશતિ^{૧૪} યજ્ઞમધદે^{૧૫} વીરપચ^{૧૬} હવરૂરત^{૧૭}
 બ્યઓધન^{૧૮} યજ્ઞમધદે,^{૧૯} વરૂરતચ^{૨૦} વરેબ્યમ્નચ.^{૨૧}

યેંધહૈ હાતાંમ આઅત્થ યેસ્ને પધતી વંધહૈ,
 મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ હયા,
 યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે,
 યથા અહુ વધસ્યો ર

(૧૦) ખુલંદ^૧ સરદાર^૨ જે^૩ હોરમજ્ઞદ^૪ (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે,^૫
 જે^૬ (હોરમજ્ઞદ) અશોધમાં^૭ સઘથી ચઢતો^૮ (તથા) જે^૯ અશોધમાં^{૧૦} ઘણોજ

* નેસ્થોસંગના ખેલાસામાટે જુઓ સફે ૭૮ મે આપેલી નોટ.

† દામિ ઉપમન નો અસલ અર્થ 'ડહાપણનો ચિતાર, ડહાપણની ઉપમા, ડહાપણની નીશાન' થાય છે. તે ઉપરથી એની ઉપરનો મવક્રોલ ફરેરતો.

‡ ફરોહર તથા રવાંનના ખેલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૨-૩૩ મે આપેલી નોટ.

¶ ગુજરી ગએલાંઓના રવાંનો જે અશો લોકોનાં ફરોહરો તેઓને હમો યાદ કરીએ છિયે. (સ્પીગલ, હારલે તથા મિલ્સ). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો યાદ કરીએ છિયે (દારમેસ્તેતે).

મદદ કરનારો^{૧૧} (છે); (પેગમખર) જરતોશ્તના^{૧૨} તમામ^{૧૩} કલામોને^{૧૪} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૫} તથા તમામ^{૧૬} સારાં કીધેલાં^{૧૭} કાંમો^{૧૮} જે કરવામાં આવ્યાં છે^{૧૯} તથા હવે પછી કરવામાં આવશે^{૨૦} (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૧}

(૧૧) યસ્નેમય વહેમય અઓજસ્ય જવરેય આક્રીનામિ, મિથ્રહે વોઉર-ગઓયઓધતોઘશ હુઝંધરે-ગઓપહે બએવરે-યખનો, અઓખતો-નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્તહે. અપેમ વોહૂ ૧. અઘાધ રએશય; હુઝંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેફેહ મોજદ.

રપિથવન ગેહ.

(૧) દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અપેમ વોહૂ ૩. કવરાને મજદયસ્ને જરથુશ્તિશ વીદએવો અહુર-લ્હએષો. રપિથિવનાધ^૧ અપઓને^૨ અપહે^૩ રથે,^૪ યસ્નાધય^૫ વઘાધય^૬ દનઓથાધ-ય^૭ કસસ્તયઓય.^૮ કાદત-કૂપવે^૯ જન્તુમાધય^{૧૦} અપઓને^{૧૧} અપહે^{૧૨} રથે,^{૧૩} યસ્નાધય^{૧૪} વઘાધય^{૧૫} દનઓથાધય^{૧૬} કસસ્ત-યઓય,^{૧૭} (૨) અપહે વહિશતહે^{૧૮} આથસય^{૧૯} અહુરહે મજદા-ઓ,^{૨૦} દનઓથ^{૨૧} યસ્નાધય^{૨૨} વઘાધય^{૨૩} દનઓથાધય^{૨૪} કસસ્તય-ઓય,^{૨૫} યથા અહૂ વધર્યો^{૨૬} જઓતા^{૨૭} કા મે^{૨૮} સૂતે,^{૨૯} અથા રતુશ અપાતચિત હય^{૩૦} કા અપવ^{૩૧} વીધવાઓ^{૩૨} ઓઓતૂ.^{૩૩}

(૧-૨) ખાલેસ^૧ (એ) પવિત્રાધના^૨ વખત^૩ રપિથવન^૪ જે વખતે પશુઓને આરામ આપવાનું,^૫ અને ગામને લગતા વડા અથવા હાકિમનું^૬ (કાંમ ચાલે તે) વખતમાં,^૭ (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^૮ અરદીએહેશ્તની^૯ તથા હોરમજદના^{૧૦} આતશની^{૧૧} આરાધના કરવાને,^{૧૨} (તેઓની) ખુખીઓ ગાવાને,^{૧૩} (તેઓને) ખુરનુદ કરવાને^{૧૪} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,^{૧૫} જોતી^{૧૬} મારી આગળ^{૧૭} યથા અહૂ વધર્યો^{૧૮} (નાં કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૧૯} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૨૦} (તથા) વિદ્વાન^{૨૧} (તે), અથા રતુશ અપાતચિત હય,^{૨૨} (એ કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૨૩}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે; જરથુશ્તેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે; જરથુશ્તહે અપ-ઓનો કૂવપીમ યજમઘદે; અમેષે રપેન્ટે અપઓનાંમ યજમઘદે.

(૪) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવપથો
યજ્ઞમધદે, અસ્તવનો મનપયાચ અપનોતેમેમ રથવાંમ યજ્ઞમ-
ધદે, યએતુશ્તેમેમ યજ્ઞતનાંમ, હુંધહુતુશ્તેમેમ અપહે રથવાંમ
અધવિનસાંસ્તેમેમ, જઘમૂશ્તેમાંમ અપઓનો અપહે રથવો
રતુક્રીતીમ *યજ્ઞમધદે.

(૫) રપિશ્વનેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજ્ઞમધદે.^૫
અહુનવધતીમ^૬ ગાથાંમ^૭ અપઓનીમ^૮ અપહે^૯ રતૂમ^{૧૦} યજ્ઞ-
મધદે;^{૧૧} ઉશ્તવધતીમ^{૧૨} ગાથાંમ^{૧૩} અપઓનીમ^{૧૪} અપહે^{૧૫}
રતૂમ^{૧૬} યજ્ઞમધદે;^{૧૭} સ્પેન્તા-મધન્યૂમ^{૧૮} ગાથાંમ^{૧૯} અપઓ-
નીમ^{૨૦} અપહે^{૨૧} રતૂમ^{૨૨} યજ્ઞમધદે,^{૨૩} વોહુ-ક્ષશાંમ^{૨૪} ગાથાંમ^{૨૫}
અપઓનીમ^{૨૬} અપહે^{૨૭} રતૂમ^{૨૮} યજ્ઞમધદે;^{૨૯} વહિરતોઘશ્તીમ^{૩૦}
ગાથાંમ^{૩૧} અપઓનીમ^{૩૨} અપહે^{૩૩} રતૂમ^{૩૪} યજ્ઞમધદે.^{૩૫}

(૫) અશોઘના^૩ સરદાર^૪ અશો^૨ રપિશ્વનને^૧ હમો વખાણીએ
છિયે;^૫ અશોઘના^૬ સરદાર^૭ અશો^૮ અહુનવદ^૯ ગાથાને^{૧૦} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૧૧} અશોઘના^{૧૨} સરદાર^{૧૩} અશો^{૧૪} ઉશ્તવદ^{૧૫} ગાથાને^{૧૬} હમો વખા-
ણીએ છિયે;^{૧૭} અશોઘના^{૧૮} સરદાર^{૧૯} અશો^{૨૦} સ્પેન્તોમદ^{૨૧} ગાથાને^{૨૨} હમો
વખાણીએ છિયે;^{૨૩} અશોઘના^{૨૪} સરદાર^{૨૫} અશો^{૨૬} વોહુક્ષશ^{૨૭} ગાથાને^{૨૮}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૯} અશોઘના^{૩૦} સરદાર^{૩૧} અશો^{૩૨} વહિરતોઘશ્ત^{૩૩}
ગાથાને^{૩૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૫}

(૬) ક્રાદત-કૂષાઉમ^૧ જન્તુમેમચ^૨ અપવનેમ^૩ અપહે^૪ રતૂમ^૫
યજ્ઞમધદે;^૬ કૂષુષેમચ^૭ માંઝેમ^૮ યજ્ઞમધદે;^૯ અરધુષધેમચ^{૧૦} વાયે-
મ^{૧૧} યજ્ઞમધદે;^{૧૨} વચ^{૧૩} અરધુષધ^{૧૪} યજ્ઞમધદે;^{૧૫} વારેશ્વરીશ^{૧૬}
દઝેવો-ઘ્રીત^{૧૭} યજ્ઞમધદે;^{૧૮} અપસચ^{૧૯} જેમસચ^{૨૦} યજ્ઞમધદે^{૨૧}
ઉર્વરાઓસચ,^{૨૨} મધન્યવચ^{૨૩} યજ્ઞત^{૨૪} યજ્ઞમધદે,^{૨૫} યોધ^{૨૬} વંધહુજઘા-
ઓ^{૨૭} અપવનો,^{૨૮} અમેપેસચ સ્પેન્તે^{૨૯} અપઓનાંમ^{૩૦} યજ્ઞમધદે.^{૩૧}

(૬) અશોઘના^૪ સરદાર^૫ અશો^૩ “ક્રાદતકુપુ”^૧ તથા “જન્તુમ”^૨ને
હમો વખાણીએ છિયે;^૬ †કુષુષ-માઝ (અથવા આખાદી આપનારા) માં-
ઝને) હમો વખાણીએ છિયે;^૭ સાચ્યા યોઝેલા^{૧૦} વચનને^{૧૧} હમો વખાણીએ

* ૩ બ તથા ૪ થા ક્રાદના તરજીમા બાબે જીઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭-૮૮,
† કુષુષ-માઝ તે ઈજરનેના પદ મા હાને સાધારણ રીતે કેહેછ.

છિયે,^{૧૨} સાચા બોલેલા^{૧૪} વચનોને^{૧૩} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૫} દેવને તોડ-
નારા^{૧૭} કૌતેહમંદ (કલામો)ને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૮} પાણી^{૧૯} તથા
જમીન^{૨૦} તથા ઓરવરોને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે,^{૨૧} મીનો^{૨૩} ઇજદો^{૨૪}
જેઓ^{૨૫} અશો^{૨૬} તથા વધારે ભલી (ચીને) આપનારા (તેઓ)ને^{૨૭} હમો
યાદ કરીએ છિયે,^{૨૫} *અશો^{૩૦} અમશાસ્પદોને^{૨૯} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૧}

(૭) અપાઉનાંમ^૧ વંધઉહીશ^૨ સૂરાઓ^૩ રપેન્તાઓ^૪
ફવપયો^૫ યજમમદે,^૬ ખરેન્શય^૭ અપહે,^૮ યત્^૯ વહિશતહે,^{૧૦}
મજિશત^{૧૧} માંથ્ર,^{૧૨} મજિશત^{૧૩} વેરેકય,^{૧૪} મજિશત^{૧૫} ઉર્વધય,^{૧૬}
મજિશત^{૧૭} હુધય્યા-વેરેકય,^{૧૮} મજિશત^{૧૯} વીન્દધય^{૨૦} દએનયાઓ^{૨૧}
માજદયસ્નોધશ^{૨૨} યજમમદે.^{૨૩}

(૭) અશો (લોજો)ના^૧ ભલાં,^૨ એજમતી^૩ (તથા) વૃક્ષ કરનારા^૪
ફરોહરોને^૫ હમો યાદ કરીએ છિયે,^૬ અષ^૭ વહિશતની^{૧૦} મુખ્ય બાબદો,^૯
(તથા) માજદયસ્નો^{૧૨} દીનના^{૧૧} સઉથી ચઢતા^{૧૩} માંથ્ર,^{૧૨} (જે) અસર કર-
વામાં^{૧૪} સઉથી ચઢતા,^{૧૩} (કાંઈળી) કાંમ બજવવામાં^{૧૬} સઉથી ચઢતા,^{૧૫}
રાસ્ત કાંમ કરવામાં^{૧૮} સઉથી ચઢતા,^{૧૭} (તથા) (કાંઈળી મતલબ) સંપાદન
કરવામાં^{૨૦} સઉથી ચઢતા,^{૧૯} (એવા જે માંથ્ર તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૨૩}

(૮) અવત^૧ વ્યાખનેમય^૨ હુંજમનેમય^૩ યજમમદે,^૪ યત્^૫
અસ્તિ^૬ અમેષનાંમ રપેન્તાનાંમ,^૭ ખરેન્વો^૮ અવંધહે^૯ અખો^{૧૦}
ધિમતેમ^{૧૧} જન્તુમહે^{૧૨} રથવો^{૧૩} યસ્નાધય^{૧૪} વહ્નાધય,^{૧૫} જન્તુમે-
મય^{૧૬} અપવનેમ^{૧૭} અપહે^{૧૮} રતૂમ^{૧૯} યજમમદે.^{૨૦} (૯) અમેમ વહિ-
શતેમ^{૨૧} આતરેમય^{૨૨} અહુરહે^{૨૩} મજદાઓ^{૨૪} પુથ્રેમ^{૨૫} યજમમદે.^{૨૬}

(૮) જન્તુમ^{૧૨} (ઇઆને કસબાને લગતા) સરદારની^{૧૩} આરાના
કરવાનેમાટે^{૧૪} તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાને માટે,^{૧૫} અમશાસ્પદોની^{૧૬}
આએ^{૧૭} મિજલસ^{૧૮} તથા અનબુમન,^{૧૯} જે^{૨૦} આએ^{૨૧} આસ્માનની^{૨૨} ઉચાઇએ^{૨૩}
બનાવેલી^{૨૪} છે^{૨૫} (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૨૬} અશોઈનો^{૨૭} સરદાર^{૨૮}
અશો^{૨૯} જન્તુમને^{૩૦} (ઇઆને કસબાના સરદારને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૧}
(૯) અરદીએહેશતને^{૩૨} તથા હોરમજદની તરફના^{૩૩-૩૪} (સઘળી ચીજોને) પાક
કરનાર^{૩૫} આતશને^{૩૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૭}

* અસલ એબારતમાં એ બોલ ઘડી બહુવચનમાં છે. એ બાબે વધારે
બોલાસાને માટે જુઓ ૮૮ મા સફાની પેહેલી નોટ.

(૧૦) થવાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અધવ્યાઓધહુનેમ ધમત્ અરેસ્મ અપય કસ્તરેતેમ, અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ-મધદે; અપાંમ નતારેમ યજમધદે; નધરીમ સંધહેમ યજમધદે; તખમેમ દામોધશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમધદે; ધરિસ્તનાંમ ઉરવાંતો યજમધદે યાઓ અપઓનાંમ *કવપયો. (૧૧) *રતૂમ યેરેજન્ટેમ યજમધદે યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનો-તેમો, યો અપહે જધમૂશ્તેમો; વીરપ સવાઓ જરથુશલિ યજમધદે; વીરપય હવરશત ધ્યઓપ્ત યજમધદે, વરશતય વરેધ્યમ્મય.

યેધહે હાતાંમ આઅત્થ ચેસ્તે પઠતિ વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

યથા અહુ વધસ્યો ૨.

(૧૨) યસ્તેમચ^૧ વહોમચ^૨ અઓજસચ^૩ જવરેચ^૪ આક્રી-નામિ,^૫ અપહે વહિશતહે^૬ આથસચ^૭ અહુરહે મજદાઓ.^૮ અપેમ વોહુ ૧. ~~અહાધ~~ રએશચ; હુજધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોજદ.

(૧૨) અરદીએહસ્તની^૧ તથા હોરમજદના^૨ આતશની^૩ આરાધના,^૪ કીર્તિ,^૫ ચાલાકી,^૬ તથા કૌવતને^૭ હું વખાણું છું.^૮

ઉજ્જરન ગેહ.

(૧) દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, અપેમ વોહુ ૩. કવરાને મજદયસ્તો જરથુશલિશ વીદઓવો અહુર-વએપો, ઉજયેધરિ-નાધ^૧ અપઓને^૨ અપહે^૩ રથવે,^૪ યસ્નાધચ^૫ વહાધચ^૬ દનઓથ્રાધચ^૭ કસસ્તયએચ,^૮ ક્રાદત-વીરાધ^૯ દધ્યુમાધચ^{૧૦} અપઓને^{૧૧} અપહે^{૧૨} રથવે,^{૧૩} યસ્નાધચ^{૧૪} વહાધચ^{૧૫} દનઓથ્રા-ધચ^{૧૬} કસસ્તયએચ,^{૧૭} (૨) યેરેજતો^{૧૮} અહુરહે^{૧૯} નદ્રેધ્રો^{૨૦} અપાંમ^{૨૧} અપસચ^{૨૨} મજદધાતયાઓ,^{૨૩} દનઓથ્ર^{૨૪} યસ્નાધચ^{૨૫}

* ૧૦—૧૧ આ કવરાના તરજુમાને માટે જુઓ હાવન ગેહ, સફા ૮૬—૮૭.

વહ્નાધય^{૩૩} ફનઓઢાધય^{૩૪} ફસસ્તયએય,^{૩૫} યથા અહૂ વધસ્થો^{૩૬}
જઓતા^{૩૭} ફા મે^{૩૮} ઝૂતે,^{૩૯} અથા રતુશ અપાતયિત હય^{૪૦} ફા
અપવ^{૪૧} વીધવાઓ^{૪૨} ઝઓતૂ.^{૪૩}

(૧-૨) પવિત્ર^૪ (અને) ખાલેસીના^{૧૦} વખત^{૧૧} ઉજ્જવન,^૬ કે જેમાં
માણુસીને કાંમથી પરવારી આરામ લેવાનું^{૧૧} અને શેહેરના વડા અથવા
પાદશાહનું^{૧૦} (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,^{૧૧} (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ
કરવાને માટે,^{૩૧} પાણીઓનો^{૨૮} નામ^{૩૭} (જે) ખુલંદ^{૨૫} સરદાર (તે) ની,^{૨૧} તથા
હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૩૦} પાણીની^{૨૮} આરાધના કરવાને,^{૩૨} (તેઓની)
ખુખીઓ ગાવાને,^{૩૩} (તેઓને) ખુશુદ કરવાને^{૩૪} તથા (તેઓની) વખાણ
કરવાને,^{૩૫} જોતી^{૩૭} મારી આગળ^{૩૮} યથા અહૂ વધસ્થો^{૩૬} (ના કલામોની
ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૩૯} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૪૧} (તથા) વિકાન^{૪૨} (તે)
અથા રતુશ અપાતયિત હય^{૪૦} (જે કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૪૩}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે;
જરથુશ્તેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે; જરથુશ્તહે
અપઓનો ફવપીમ યજમધદે; અમેષે સ્પેન્ટે અપઓનાંમ
યજમધદે.* (૪) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્ટાઓ
ફવપયો યજમધદે; અસ્તવતો મનખયાય અપનોતેમેમ રશ્વાંમ
યજમધદે; યએતુરતેમેમ યજતનાંમ હંધહુશ્તેમેમ અપહે
રશ્વાંમ અધવિનસાંસ્તેમેમ, જધમૂરતેમાંમ અપઓનો અપહે
રશ્વો રતુક્રિતીમ યજમધદે.*

(૫) ઉજયેધરિનેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમધદે.^૫
જઓતારેમ^૬ અપવનેમ^૭ અપહે^૮ રતૂમ^૯ યજમધદે,^{૧૦}
હાવનાનેમ^{૧૧} અપવનેમ^{૧૨} અપહે^{૧૩} રતૂમ^{૧૪} યજમધદે,^{૧૫}
આતરેવક્ષેમ^{૧૬} અપવનેમ^{૧૭} અપહે^{૧૮} રતૂમ^{૧૯} યજમધદે,^{૨૦}
ફખરેતારેમ^{૨૧} અપવનેમ^{૨૨} અપહે^{૨૩} રતૂમ^{૨૪} યજમધદે,^{૨૫}
આખેરેતેમ^{૨૬} અપવનેમ^{૨૭} અપહે^{૨૮} રતૂમ^{૨૯} યજમધદે,^{૩૦}
આસ્તતારેમ^{૩૧} અપવનેમ^{૩૨} અપહે^{૩૩} રતૂમ^{૩૪} યજમધદે,^{૩૫}
રથ્વિરકરેમ^{૩૬} અપવનેમ^{૩૭} અપહે^{૩૮} રતૂમ^{૩૯} યજમધદે,^{૪૦}
ઝઓપાવરેજેમ^{૪૧} અપવનેમ^{૪૨} અપહે^{૪૩} રતૂમ^{૪૪} યજમધદે,^{૪૫}

* ૩ જ તથા ૪ યા ફકરાના વચ્ચેના માટે જાઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭-૮૮.

(૫) અશોધના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ ઉજ્જરનને^૪ હમો વખાણીએ છિયે;^૫ અશોધના^૬ સરદાર^૭ અશો^૮ જોતીને^૯ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦} અશોધના^{૧૧} સરદાર^{૧૨} અશો^{૧૩} હાવનાનને^{૧૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૫} અશોધના^{૧૬} સરદાર^{૧૭} અશો^{૧૮} આતરવક્ષિને^{૧૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૦} અશોધના^{૨૧} સરદાર^{૨૨} અશો^{૨૩} ક્રમરેતરને^{૨૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૫} અશોધના^{૨૬} સરદાર^{૨૭} અશો^{૨૮} આથેરેતને^{૨૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૦} અશોધના^{૩૧} સરદાર^{૩૨} અશો^{૩૩} આસ્નાતરને^{૩૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૫} અશોધના^{૩૬} સરદાર^{૩૭} અશો^{૩૮} રશ્વિવશ્કરને^{૩૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૦} અશોધના^{૪૧} સરદાર^{૪૨} અશો^{૪૩} સ્મઓપાવરેજને^{૪૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૫}

ખોલાસો:—(ઉપલા ફકરામાં મોઁદી કરનારા હેરખદના જુદા જુદા પંથોને માનસાથે યાદ ક્રીધાછે. વળી એ નામો ઉપરથી દરેક પથવાળા મોઁદનું શું કાંમ હોએછે, તે વિશે કાંઈક ઇશારો મળી આવેછે:—જઓતા ઇઆને જોતી અથવા મુખ્ય ક્રિયા કરનાર; હાવનાન ઇઆને હોમને લગતી ક્રિયા કરનાર; આતરવક્ષ ઇઆને આતરવક્ષિ, જેનું કાંમ આતશને રોશન રાખવાનું હોએછે; ક્રમરેતર ઇઆને ક્રિયાના આલાતો તથા તેને લગતી યીજી ચીજો લઈ જનાર—લાવનાર; આથેરેત (=આપ્તમેરેતર) ઇઆને નાહન નહવારવાનેમાટે અથવા ક્રિયાના કાંમોને માટે ચોખું પાણી લાવનાર—લઈ જનાર; આસ્નાતર ઇઆને નાહાન નહવારનાર તથા ક્રિયાના આલાતોને ધોઈને પાક કરનાર; રશ્વિવશ્કર ઇઆને ક્રિયાના તમામ આલાતો તથા ચીજોને તેઓની ઘટતી જગાએ ગોઠવનાર, રાસપી; સ્મઓપાવરેજ ઇઆને દોષ શ્રવન ગુરૂ અથવા તામેદારી અમલમાં લાવનાર *અધિકારી.)

(૬) ક્રાદત-વીરેમ^૧ હપ્પુમેમચ^૨ અપવનેમ^૩ અપહે^૪ રતૂમ^૫ યજમધદે;^૬ સ્તેઉશચ^૭ માઓધહેમચ^૮ હુવરેચ^૯ રઓચાઓ^{૧૦} યજમધદે;^{૧૧} અનધ્ર^{૧૨} રઓચાઓ^{૧૩} યજમધદે;^{૧૪} અદ્રસંધહાંમચ^{૧૫} આથેમ^{૧૬} યજમધદે;^{૧૭} યા^{૧૮} નર્શ^{૧૯} સાદ્રા^{૨૦} દ્રેગવતો.^{૨૧} (૭) હુધ-શ્યાવરેકેમ^{૨૨} અપવનેમ^{૨૩} અપહે^{૨૪} રતૂમ^{૨૫} યજમધદે;^{૨૬} અપરે-મચ^{૨૭} હકમેવેમ^{૨૮} યજમધદે;^{૨૯} હુધશ્યાવરેકેમ^{૩૦} અપવનેમ^{૩૧} અપઓનો^{૩૨} રતીમ^{૩૩} યજમધદે^{૩૪} પધતિ અરિન^{૩૫} પધતિ

* સ્મઓપાવરેજ=દોષ શ્રવન ગુરૂ, એટલે ધર્મે ગુરૂ જેની આગળ કેઈ શપ્ત પોતાથી થએલા ગુનાહનો એકરાર કરીને તેની તોજશ કરે. ક્રિયા થતી હોએ તે જખતે દેવ દરજોને દૂર કરવાસાથે હાથમાં હથિયાર રાખનાર (પ્રોટેસ્ટ હારલે).

ક્ષદ્ધને,^{૧૧} યસો-બેરેતાખ્યો,^{૧૨} જઓથાખ્યો,^{૧૩} દખ્યુમહું^{૧૪} રથો^{૧૫}
યસ્નાધ્ય^{૧૬} વઘાધ્ય,^{૧૭} દખ્યુમેમય^{૧૮} અપવનેમ^{૧૯} અપહું^{૨૦}
રતૂમ^{૨૧} યજમહદે,^{૨૨} (૮) બેરેજન્ટેમ^{૨૩} અહુરેમ^{૨૪} ક્ષત્રીમ^{૨૫}
ક્ષએતેમ,^{૨૬} અપાંમ^{૨૭} નપાતેમ^{૨૮} અઠિર્વત્ત અરપેમ^{૨૯} યજમહદે,^{૩૦}
અપેમય^{૩૧} મજદદધાતાંમ^{૩૨} અપઓનીમ^{૩૩} યજમહદે.^{૩૪}

(૬) અશોધના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ “કાદત્-વીર”^૪ તથા “દખ્યુમ”^૫ ને^૬
હમો વખાણીએ છિએ,^૭ સેતારા^૮ તથા માહતાખ^૯ તથા ખોરશેદ^{૧૦} તથા રોશની-
ઓને^{૧૧} હમો વખાણીએ છિએ,^{૧૨} હદ વગરની^{૧૩} રોશનીઓને^{૧૪} હમો વખાણીએ
છિએ,^{૧૫} શિખામલોના^{૧૬} *અળકાટને^{૧૭} હમો વખાણીએ છિએ,^{૧૮} કે જે^{૧૯}
પાપી^{૨૦} માણસનું^{૨૧} (જોયા) †સંકટ^{૨૨} (છે). (૭) અશોધના^{૨૩} સરદાર^{૨૪} (જે)
અશો^{૨૫} (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ કરનાર^{૨૬} (તેને) હમો વખાણીએ છિએ,^{૨૭}
પાછળી^{૨૮} ‡દીનને^{૨૯} હમો વખાણીએ છિએ,^{૩૦} અશો^{૩૧} (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ
કરનારને,^{૩૨} (તથા) અશો (હોરમજદ)ની^{૩૩} પેદાએશને^{૩૪} હમો વખાણીએ
છિએ,^{૩૫} દેશના^{૩૬} સરદારની^{૩૭} આરાધના કરવાનેમાટે^{૩૮} તથા (તેની)
ખુબીઓ ગાંવાનેમાટે^{૩૯} ઈજ્જતનેનેમાટે લઈ ગએલી^{૪૦} બેટોથી^{૪૧} રાત^{૪૨}
દાહાડો^{૪૩} અશોધનો^{૪૪} સરદાર^{૪૫} (જે) અશો^{૪૬} દેશને લગતો (વડો તે)
ને^{૪૭} હમો યાદ કરીએ છિએ,^{૪૮} (૮) તેજ ઘોડાની ચાલનો^{૪૯} પાણીનો^{૫૦}
જીનાલ,^{૫૧} (જે) પાદશાહી કરનાર,^{૫૨} ગુરમંદ^{૫૩} (તથા) ભુલંદ^{૫૪} ધણી-
(તે)ને^{૫૫} હમો વખાણીએ છિએ,^{૫૬} હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૫૭} સ્વરૂપ^{૫૮}
પાણીને^{૫૯} હમો વખાણીએ છિએ.^{૬૦}

(૬) થ્વાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુત્રેમ અપવનેમ
અપહું રતૂમ યજમહદે; હુધ-જઓત્રેમ હુધ-અધવ્યાઓધહનેમ
ધમત્ત બરેરેમ અપય કસ્તરેતેમ, અપવનેમ અપહું રતૂમ
યજમહદે; અપાંમ નસારેમ યજમહદે; નધરીમ સંબ્રહુંમ યજ-

* ઈશ્વર સ્તુતિનાં ગાયનોના ઝળકાટને (પ્રોફેસર હારલે). અક્રસંબ્રહ્મ
સંસ્કૃત પ્રજ્ઞાતા, પ્રજ્ઞાસ્તિ=વખાણુ, સ્તુતિ.

† સારી શીખામલુ દુષ્ટ માણસને દુઃખ, બલકે જેહર જેવું લાગેછે. જુઓ
વીરપરદનો ૧૮ મો કરદો, ૨ ને ફકરો; ઈજ્જતનેનો ૪૫ મો હા, ૭ મો ફકરો.

‡ એની મતલબ અશો જરતોસ્તની આગમય ચર્ધ ગએલા પોત્તોદકેશોની
દીનની મુકાબલ હોરમજદી જરતોસ્તી દીનને લાગુ પાડવાની હોએ.

§ સાધારણ રીતે એને ઇજ્જ ગણવામાં આવ્યોછે, અને તે પાણીનાં વાદળાં
બીજલી તથા વરસાદ સાથે સંબંધ રાખેછે. અને મલતો સંસ્કૃતમાં અપામ્ નપાત્ છે,

મહદે; તખ્તેમ દામોદર ઉપમનેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમહદે; ધરિસ્ત-
નામ ઉરવાંના યજ્ઞમહદે યાએ અપઓનાંમ કવધયો. (૧૦)
રતૂમ ધેરેજન્તેમ યજ્ઞમહદે યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે
અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂરતેમો; વીરપ સ્વાઓ જરથુશતિ
યજ્ઞમહદે; વીરપચ હવરશત ધ્યઓશ્ન યજ્ઞમહદે, વરશતચ વરેબ્યમ્ચ.

યેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પઠતિ વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અપાત હયા,

યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમહદે.*

યથા અહૂ વધચો ૨.

(૧૧) યસ્નેમચ^૧ વહ્નેમચ^૨ અઓજસચ^૩ જવરેચ^૪ આક્રી-
નામિ,^૫ ધેરેજતો^૬ અહુરહે^૭ નેફ્રો^૮ અપાંમ^૯ અપસચ^{૧૦}
મજ્ઞદધાતયાઓ.^{૧૧} અપેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ રએશચ;
હજધરેમ; જસ મે અવંધહે મજ્ઞદ; કેરેહૂ મોજ્ઞદ.

(૧૧) પાણીઓનો^૧ નાલ^૨ (જે) જીલદ^૩ સરદાર (તે)ની^૪ તથા
હોરમજ્ઞદના પેદા કીધેલી^૫ પાણીની^૬ આરાધના,^૭ કીર્તિ,^૮ આલાકી^૯ તથા
કીવતને^{૧૦} હું વખાણું છું.^{૧૧}

અઘવિસૂત્રેમ ગેહ.

(૧) દનઓથ અહુરહે મજ્ઞદાઓ. અપેમ વોહૂ ૩. કવ-
રાને મજ્ઞદયસ્ને જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-જએષો, અઘવિ-
સૂત્રેમાધ^૧ અઘભિગયાધ^૨ અપઓને^૩ અપહે^૪ રથે,^૫ યસ્ના-
ધચ^૬ વહ્માધચ^૭ દનઓથાધચ^૮ કસસ્તયએચ,^૯ ક્રાદત-વીરપાંમ-
હુજ્યાધતેએ^{૧૦} જરથુશતોતેમાધચ^{૧૧} અપઓને^{૧૨} અપહે^{૧૩} રથે,^{૧૪}
યસ્નાધચ^{૧૫} વહ્માધચ^{૧૬} દનઓથાધચ^{૧૭} કસસ્તયએચ.^{૧૮} (૨) અ-
પાઉનાંમ^{૧૯} કવધિનાંમ^{૨૦} ઘેનાંનાંમચ^{૨૧} વીરો-વાંધવાનાંમ,^{૨૨} યાધ-
ચયાઓસચ^{૨૩} હુપિતોદશ,^{૨૪} અમહેચ^{૨૫} હુતાશતહે^{૨૬} હુરઓધહે,^{૨૭}
વેરેશ્રમ્મહેચ^{૨૮} અહુરધાતહે,^{૨૯} વનઘનતયાઓસચ ઉપરતાતો,^{૩૦}
દનઓથ^{૩૧} યસ્નાધચ^{૩૨} વહ્માધચ^{૩૩} દનઓથાધચ^{૩૪} કસસ્તય-
એચ,^{૩૫} યથા અહૂ વધચો^{૩૬} જઓતા^{૩૭} કા મે^{૩૮} મૂતે,^{૩૯} અથા
રતુશ અપાતચિત હચ^{૪૦} કા અપવ^{૪૧} વીંવાઓ^{૪૨} મઓતૂ.^{૪૩}

* ૬-૧૦ મા કહરાના તરજુમા બામે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૮-૯૧.

(૧-૨) હુંદણી ઉપર પાસબાની રાખનાર^૧ અશો^{૧૦} (અને) ખાલે-
સીના^{૧૧} વખત^{૧૨} અધવિસ્ત્રેમ,^૬ જે વખતે તમામ જીવ જંતુઓને ફરાખી-
આરામ આપવાનું^{૧૩} તથા વડા ધર્મગુરૂના અધિકારને લગતું^{૧૪} (કામ ચાલેછે,
તે) વખતમાં,^{૧૨} (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાને માટે,^{૧૫} અશો (કોકો)
નાં^{૧૬} તથા પેહેલવાંનોનાં ટોળાંવાળી^{૧૭} ઓરતોનાં^{૧૮} ફરોહરોની,^{૧૯} તથા ફસ-
લનાં^{૨૦} વખતસરના આવવાની^{૨૧} તથા સારી બનાવેલી^{૨૨} અને ખુબસુરત^{૨૩}
અમ (નામના ફરેશતા)ની,^{૨૪} તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૨૫} બેહેરાંમ ઈજ-
દની,^{૨૬} તથા વનન્તી ઉપરતાતની^{૨૭} (ઈજાને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર
ફરેશતાની)-(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,^{૨૮} (તેઓની) ખુખીઓ ગા-
વાને,^{૨૯} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને^{૩૦} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,^{૩૧}
જોતી^{૩૨} મારી આગળ^{૩૩} યથા અહ વધર્યો^{૩૪} (ના કલામોની ખુખીઓ)
જાહેર કરે,^{૩૫} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૩૬} (તથા) વિદ્વાન^{૩૭} (તે),
'અથા રતુથ અપાત્તચિત્ હય'^{૩૮} (એ કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૪૦}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અપવનેમ અપહું રતૂમ યજમઘદે, જ-
રથુશ્વેમ અપવનેમ અપહું રતૂમ યજમઘદે; જરથુશ્વહું અપઓનો
ફવષીમ યજમઘદે; અમેષે રપેન્તે અપઓનાંમ યજમઘદે. (૪) અ-
પાઉનાંમ વંધ્રઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવષયો યજમઘદે, અ-
સ્તવતો મનખ્યાય અપનોતેમેમ રથવાંમ યજમઘદે, યએતુશ્તેમેમ
યજતનાંમ, હંધ્રહુતુશ્તેમેમ અપહું રથવાંમ અધવિનસાસ્તેમેમ,
જધમૂશ્તેમાંમ અપઓનો અપહું રથવો રતુક્રીતીમ યજમઘદે.*

(૫) અધવિસ્ત્રેમેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહું^૩ રતૂમ^૪ યજ-
મઘદે;^૫ અધબિગાધમ^૬ અપવનેમ^૭ અપહું^૮ રતૂમ^૯ યજમઘદે;^{૧૦}
થવાંમ^{૧૧} આતરેમ^{૧૨} અહુરહે મજદાઓ^{૧૩} પુથ્રેમ^{૧૪} અપવનેમ^{૧૫}
અપહું^{૧૬} રતૂમ^{૧૭} યજમઘદે;^{૧૮} અસ્મન^{૧૯} હાવન^{૨૦} અપહું^{૨૧}
રતવો^{૨૨} યજમઘદે;^{૨૩} અયંધ્રહુએન^{૨૪} હાવન^{૨૫} અપહું^{૨૬} રતવો^{૨૭}
યજમઘદે;^{૨૮} હુધ-જઓથ્રેમ^{૨૯} હુધ-અધવ્યાઓધહુનેમ^{૩૦} ધમત્^{૩૧}
બરેસ્મ,^{૩૨} અપય^{૩૩} ફસ્તરેતેમ^{૩૪} અપવનેમ^{૩૫} અપહું^{૩૬} રતૂમ^{૩૭}
યજમઘદે;^{૩૮} આપ^{૩૯} ઉર્વધરે^{૪૦} યજમઘદે;^{૪૧} અઓઉર્વતામ^{૪૨}
ઉક્રેને^{૪૩} અપવનેમ^{૪૪} અપહું^{૪૫} રતૂમ^{૪૬} યજમઘદે.^{૪૭}

* ૩ જ તથા ૪ જા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭-૮૮.

(૫) અશોધના^૪ સરદાર^૫ અશો^૩ અધવિસૂત્રેમને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૬ અશોધના^૪ સરદાર^૫ (તથા) છંદગી ઉપર પાસખાની રાખનાર^૭ અશો^૩ (અધવિસૂત્રેમને) હમો વખાણીએ છિયે;^૬ અશોધના^{૧૧} સરદાર^{૧૩} હોરમ-જદની તરફના^૬ (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર^{૧૦} અશો^{૧૧} આતશ^૧ તુને^૭ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૪} પતથરની^{૧૫} હાવનીમ^{૧૬} (જે) અશોધની^{૧૦} ઉપ-યોગી *ચીજો^{૧૮} (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૬} હોહોડાંની^{૨૦} હાવનીમ^{૨૧} (જે) અશોધની^{૨૨} ઉપયોગી ચીજો^{૨૩} (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૪} ભેર સાથની^{૨૫} (તથા) અધ્યાઓનધન સાથની^{૨૬} (તથા) અશોધથી^{૨૭} પાંચરેડી^{૩૦} આએ^{૨૭} જરસમ,^{૨૮} (જે) અશો^{૩૧} (તથા) અશોધની^{૩૨} ઉપયોગી ચીજો^{૩૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૪} પાણી^{૩૫} તથા ઓરવરને^{૩૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૬} રવાનનેમાટેની^{૩૮} પૂર્ણતા^{૩૭} (જે) અશો^{૩૬} (તથા) અશોધનો^{૪૦} સરદાર^{૪૧} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૨}

(૬) ક્રાદત-વીરપાંમ-હુજ્યાધતીમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમધદે;^૫ જરથુશ્તેમ^૬ અપવનેમ^૭ અપહે^૮ રતૂમ^૯ યજમધદે;^{૧૦} માંત્રેમ^{૧૧} રપેન્તેમ^{૧૨} અપવનેમ^{૧૩} અપહે^{૧૪} રતૂમ^{૧૫} યજમધદે;^{૧૬} ગેઉશ^{૧૭} ઉર્વાનેમ^{૧૮} અપવનેમ^{૧૯} અપહે^{૨૦} રતૂમ^{૨૧} યજમધદે;^{૨૨} જરથુશ્તેતેમેમચ^{૨૩} અપવનેમ^{૨૪} અપહે^{૨૫} રતૂમ^{૨૬} યજમધદે;^{૨૭} જરથુશ્તેમ^{૨૮} અપવનેમ^{૨૯} અપહે^{૩૦} રતૂમ^{૩૧} યજમધદે.^{૩૨}

(૬) અશોધના^૩ સરદાર^૪ અશો^૨ “ ક્રાદત-વીરપાંમ-હુજ્યાધતી ” ને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૫ અશોધના^૬ સરદાર^૭ અશો^૮ જરતોશ્તને^૯ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦} અશોધના^{૧૪} સરદાર^{૧૫} અશો^{૧૩} વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૨} માંત્રને^{૧૧} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૧૬} અશોધના^{૧૦} સરદાર^{૨૧} ખલકતના^{૧૭} અશો^{૧૬} જોહરને^{૧૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૨} અશોધના^{૨૫} સરદાર^{૨૬} અશો^{૨૪} દસ્તુરાંન ફદસ્તુરને^{૨૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૭} અશોધના^{૩૦} સરદાર^{૩૧} અશો^{૨૯} જરતોશ્તને^{૨૮} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૨}

* ‘રતુ’ એલ જ્યારે કોઈ નિર્ણય વસ્તુને લાગે સારે, તેનો અર્થ “ ઉપયોગી -કાંમત આને તેવી અથવા લાભક ચીજ ” એ પ્રમાણે બી લેવાઈ શકાયે. વળી એનો સાધારણ અર્થ ‘સરદાર, વખત, ઋતુ’ થાયેછે.

† યુક્તિ. મેહરબાની, કૃપા, સારી ઇચ્છા (હારલે); પવિત્ર કોલ (મિલ્ક).

‡ જરથુશ્તેતેમ ઈઆને જરતોશ્તનાં કરમાનો પ્રમાણે પહોળા ચાલનાર.

(૭) આશ્રવનેમ^૧ અષવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમધદે;^૫ ર-
થએશ્તારેમ^૬ અષવનેમ^૭ અપહે^૮ રતૂમ^૯ યજમધદે;^{૧૦} વાસ્ત્રીમ^{૧૧}
દુષુયન્તેમ^{૧૨} અષવનેમ^{૧૩} અપહે^{૧૪} રતૂમ^{૧૫} યજમધદે;^{૧૬}
ન્માનહે^{૧૭} ન્માનો-પધતીમ^{૧૮} અષવનેમ^{૧૯} અપહે^{૨૦} રતૂમ^{૨૧}
યજમધદે;^{૨૨} વીસો^{૨૩} વીસ-પધતીમ^{૨૪} અષવનેમ^{૨૫} અપહે^{૨૬}
રતૂમ^{૨૭} યજમધદે;^{૨૮} જન્તેઉશ^{૨૯} જન્તુ-પધતીમ^{૩૦} અષવનેમ^{૩૧}
અપહે^{૩૨} રતૂમ^{૩૩} યજમધદે;^{૩૪} દંધહેઉશ^{૩૫} દંધહુ-પધતીમ^{૩૬}
અષવનેમ^{૩૭} અપહે^{૩૮} રતૂમ^{૩૯} યજમધદે;^{૪૦}

(૭) અશોઈના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ આશ્રવન (ઇઆને દસ્તુર-મોમેદ)ને^૪
હમો વખાણીએ છિયે;^૫ અશોઈના^૬ સરદાર^૭ અશો^૮ રથેશ્તાર (ઇઆને પાદ-
શાહ-પેહેલવાન)ને^૯ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦} અશોઈના^{૧૧} સરદાર^{૧૨} અશો^{૧૩}
વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૪} ખેડુતને^{૧૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૬} અશોઈના^{૧૭} સરદાર^{૧૮}
અશો^{૧૯} ઘેરના^{૨૦} ઘરધણીને^{૨૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૨} અશોઈના^{૨૩} સર-
દાર^{૨૪} અશો^{૨૫} મોહોલાના^{૨૬} *ધણીને^{૨૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૮} અશો-
ઈના^{૨૯} સરદાર^{૩૦} અશો^{૩૧} કસખાના^{૩૨} *ધણીને^{૩૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૪}
અશોઈના^{૩૫} સરદાર^{૩૬} અશો^{૩૭} દેશના^{૩૮} *ધણીને^{૩૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૦}

(૮) ય્વાનેમ^૧ હુમનંધહેમ^૨ હુવચંધહેમ^૩ હુબ્યઓધનેમ^૪
હુદએનેમ^૫ અષવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજમધદે;^૯ ય્વાનેમ^{૧૦}
ઉખધો-વચંધહેમ^{૧૧} અષવનેમ^{૧૨} અપહે^{૧૩} રતૂમ^{૧૪} યજમધદે;^{૧૫}
ખએતવદથેમ^{૧૬} અષવનેમ^{૧૭} અપહે^{૧૮} રતૂમ^{૧૯} યજમધદે;^{૨૦} દંધહા-
ઉર્વએસેમ^{૨૧} અષવનેમ^{૨૨} અપહે^{૨૩} રતૂમ^{૨૪} યજમધદે;^{૨૫} હુમાધમ^{૨૬}
પધરિજથનેમ^{૨૭} અષવનેમ^{૨૮} અપહે^{૨૯} રતૂમ^{૩૦} યજમધદે;^{૩૧} ન્મા-
નહે^{૩૨} ન્માનો-પધતીમ^{૩૩} અષવનેમ^{૩૪} અપહે^{૩૫} રતૂમ^{૩૬} યજમધદે;^{૩૭}

(૮) નેક વિચારવાળો,^૧ નેક સખુન બોલનાર,^૨ નેક કાંમ કરનાર^૩ તથા
સારી દીનવાળો^૪ અશો^૫ જવાન માણસ,^૬ (જે) અશોઈનો^૭ સરદાર^૮.
(તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^૯ બંદગી કરનાર^{૧૦} જવાન માણસ^{૧૧} (જે)
અશો^{૧૨} (તથા) અશોઈનો^{૧૩} સરદાર^{૧૪} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૫}

* 'વીસપધતીમ'નો અસલ અર્થ મોહોલાના ધણીને; 'જન્તુપધતીમ'નો અસલ અર્થ કસખાના ધણીને; 'દંધહુ-પધતીમ'નો અસલ અર્થ દેશના ધણીને.

અશોઘના^{૧૮} સરદાર^{૧૯} અશો^{૧૦} દેશહિતકારી પુરુષને^{૧૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૦} અશોઘના^{૨૩} સરદાર^{૨૪} મુલુકથી *આવેલા^{૨૧} અશો (માણસને)ને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૫} અશોઘના^{૨૬} સરદાર^{૨૭} સારાં ડહાપણવાળા^{૨૮} બાહાર ફરનાર^{૨૯} અશો (માણસ)ને^{૩૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૧} ઘેરની^{૩૨} ઘરઘણિઆણી^{૩૩} (જે) અશો^{૩૪} (તથા) અશોઘનો^{૩૫} સરદાર^{૩૬} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૭}

(૯) નાધરિકાંમય^૧ અપઓનીમ^૨ યજ્ઞમધદે,^૩ ક્રાયો-હુમતાંમ,^૪ ક્રાયો-હુખતાંમ,^૫ ક્રાયો-હુવરતાંમ,^૬ હુશ-હાંમ-સાસ્તાંમ,^૭ રતુક્ષાંમ,^૮ અપઓનીમ,^૯ યાંમ^{૧૦} આમધતીમ સ્પેન્તાંમ,^{૧૧} યાઓસય^{૧૨} તે^{૧૩} ઘેનાઓ,^{૧૪} અહુર મવદ્,^{૧૫} નરેમય^{૧૬} અપવ-નેમ^{૧૭} યજ્ઞમધદે,^{૧૮} ક્રાયો-હુમતેમ,^{૧૯} ક્રાયો-હુખતેમ^{૨૦} ક્રાયો-હુવર-શતેમ^{૨૧} વિસ્તો-ક્રઓરેધતીમ,^{૨૨} એવિસ્તો-કયધેમ,^{૨૩} યેધહે^{૨૪} ધ્યઓઘનાધશ^{૨૫} ગઓથાઓ^{૨૬} અપ^{૨૭} ક્રાદેન્તે,^{૨૮} જરથુશ્વોતેમહે^{૨૯} રશ્વો^{૩૦} યસ્નાધ્ય^{૩૧} વહ્માધ્ય^{૩૨} જરથુશ્વોતેમમય^{૩૩} અપવનેમ^{૩૪} અપહે^{૩૫} રતુમ^{૩૬} યજ્ઞમધદે.^{૩૭} (૧૦) અષાઉનાંમ^{૩૮} વંધઉહીશ^{૩૯} સૂ-રાઓ^{૪૦} સ્પેન્તાઓ^{૪૧} ક્રવયો^{૪૨} યજ્ઞમધદે;^{૪૩} ઘેનાઓસય^{૪૪} વીરે-વાંધ્યાઓ^{૪૫} યજ્ઞમધદે^{૪૬} યાધ્યાંમય^{૪૭} હુષિતીમ^{૪૮} યજ્ઞમધદે;^{૪૯} અમેમય^{૫૦} હુતશતેમ^{૫૧} હુરઓધેમ^{૫૨} યજ્ઞમધદે;^{૫૩} વેરેશ્વેમય^{૫૪} અ-હુરધાતેમ^{૫૫} યજ્ઞમધદે;^{૫૬} વનધન્તીમય ઉપંરતાતેમ^{૫૭} યજ્ઞમધદે.^{૫૮}

(૯) અશો^૧ નારી^૨ (જે) વધારે નેક મનશનીવાળી,^૩ વધારે નેક ગવ-શનીવાળી,^૪ વધારે નેક હુનશનીવાળી^૫ પુરતી રીતે (તથા) સારી રીતે શિખેલી,^૬ પોતાના ખાવંદને તાબેદાર^૭ (તથા) સાચુ બોલનારી,^૮ (તથા) જે^{૧૦} (નારી) સપંદારમદ (અમશાસ્પદ)ના જેવી,^{૧૧} તથા, અએ હોરગજદ^{૧૨} તારા^{૧૩} જે^{૧૪} (બીજા) નારી-શિકલના ફરેશના જેવી,^{૧૫} (એ બધી સિકત ધરા-વનારી નારીને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬} અશો^{૧૭} નર^{૧૮} (જે) વધારે નેક મનશનીવાળો,^{૧૯} વધારે નેક ગવશનીવાળો,^{૨૦} વધારે નેક હુનશનીવાળો,^{૨૧}

* દેશમાં મુસાફરી કરનાર (સ્પીગલ, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે).

† એની મતલબ બાહાર ગામોમાં માજદયરની જરતોશની દીનનો ફેલાવો કરનાર તથા એ બધી દીનનાં ફરમાનો બાબે વાચેછ કરનાર હીસેછ.

‡ જરતોશની દીનમાં નર તથા નારી એ પ્રમાણે બે જાતના ફરેશતા છે. નારી ફરેશતાઓમાં સપંદારમદ, આવાં. દીન, અમિશવંધ તથા આસ્વાદ છે.

ધર્મ સમજનારો^{૨૨} (અથવા દીન ઉપર એતેકાદ રાખનાર^{૨૨}) (તથા) ગુનાહ નહી જાણનારો^{૨૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૮} જેનાં^{૨૪} કાંમોથી કરીને^{૨૫} સહથી વડા ધર્મગુરૂની^{૨૬} આરાધના કરવાનેમાટે,^{૨૭} તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,^{૨૮} જેહાં^{૨૯} અશોધથી^{૩૦} આબાદ થાએછે.^{૩૧} અશો-ધનાં^{૩૨} સરદાર^{૩૩} અશો^{૩૪} દસ્તુરાંન દસ્તુરને^{૩૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૬} (૧૦) અશો (લોકો)નાં^{૩૭} લક્ષાં^{૩૮} શૂરાં^{૩૯} (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં^{૪૦} ફરોહરોને^{૪૧} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૨} તથા પેહેલવાનોના ટોળાંવાળી^{૪૩} ઓરતોને^{૪૪} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૫} તથા ફસલનાં^{૪૬} વખતસરના આવવાને^{૪૭} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૮} તથા સારી બનાવેલી^{૪૯} અને ખુબ-સુરત^{૫૦} અમ (દયાને હિસ્મત આપનારા ફરેશ્તા) ને^{૫૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૨} તથા હોરમજદના પેદા છીધેલા^{૫૩} બેહેરાંમ ધજદને^{૫૪} હમો વખા-ણીએ છિયે,^{૫૫} તથા વનન્તી ઉપરતાતને^{૫૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૭}

(૧૧) થવાંમ આતરેમ આહુરહે મજદાઓ પુત્રેમ અપવનેમ અપહુ રતૂમ યજમધદે, હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અધવ્યાઓધહુનેમ ઇમત બેરેસમ અપથ ફસ્તરેતેમ, અપવનેમ અપહુ રતૂમ યજમધદે; અપાંમ નસારેમ યજમધદે; નધરીમ સંધહેમ યજમધદે; તખમેમ દામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમધદે, ઇરિસ્તનાંમ ઉરવાંને યજમધદે યાઓ અપઓનાંમ ફવધયો. (૧૨) રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમધદે યિમ આહુરેમ મજદાંમ, યો અપહુ અપનોતેમો, યો અપહુ જધમૂશ્તેમો; વીરપ સ્તવાઓ જરથુશતિ યજમધદે; વીરપય હવરશત વ્યઓશ્ત યજમધદે વરશતય વરેવ્યમ્નય.*

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ આહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

યથા આહુ વધસ્યો ર.

(૧૩) યસ્નેમય^૧ વહ્નેમય^૨ અઓજસ્ય^૩ જવરેય^૪ આફ્રીનામિ,^૫ અપાઉનાંમ^૬ ફવધિનાંમ^૭ ધેનાંનાંમય^૮ વીરો-વાંશ્વનાંમ,^૯ યાધસ્યાઓસય^{૧૦} હુધિતોઇશ,^{૧૧} અમહેય^{૧૨} હુતાશતહે^{૧૩} હુરઓધહે,^{૧૪} વેરેથમહેય^{૧૫} આહુરધાતહે,^{૧૬} વન-

ધનત્યાઓસય ઉપરતાતો.^{૧૦} અષેમ વોહૂ ૧. અઘ્ઘાધ
રએશય; હુઝંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોવદ.

(૧૩) અશો (લોકો) નાં તથા પેહેલવાનોનાં ટોળાંવાળીં ઓરતોનાં ફરોહરોની,^{૧૦} તથા ફસલનાં વખતસરના આવવાની,^{૧૧} તથા સારા બનાવેલાં અને ખુબસુરત^{૧૨} અમ (ધનિાને હિમ્મત આપનાર ફરેશતા)ની^{૧૩} તથા હોર-મજદના પેદા કીધેલાં^{૧૪} બેહેરાંમ ઇજદની^{૧૫} તથા વનન્તી ઉપરતાતની^{૧૬}— (એ બધાઓની) આરાધના,^૧ કીર્તિ,^૨ આલાકી^૩ તથા કૌવતને^૪ હું વખાણું છું.^૫

ઉશહેન ગેહ.

(૧) દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, અષેમ વોહૂ ૩. કવરાને મજદયરનો કરશુશનિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો, ઉપહિનાઇ અષએને^૧ અષહે^૨ રથે,^૩ યસ્નાઇય^૪ વઘ્ઘાઇય^૫ દનઓ-ઝાઇય^૬ કસસ્તયએય,^૭ બેરેજયાઇ^૮ ન્ઝાન્યાઇય^૯ અષએને^{૧૦} અષહે^{૧૧} રથે,^{૧૨} યસ્નાઇય^{૧૩} વઘ્ઘાઇય^{૧૪} દનઓઝાઇય^{૧૫} કસસ્તય-એય,^{૧૬} (૨) ઝઝાઇયહે^{૧૭} અએહે^{૧૮} અધિવતો^{૧૯} વેરેઝાજનો^{૨૦} ક્રાદત-ગએથહે,^{૨૧} રનઓશ^{૨૨} રજિશતહે,^{૨૩} અરશતાતસય^{૨૪} ક્રાદત-ગએથયાઓ^{૨૫} વરેદત-ગએથયાઓ,^{૨૬} દનઓઝ^{૨૭} યસ્ના-ઇય^{૨૮} વઘ્ઘાઇય^{૨૯} દનઓઝાઇય^{૩૦} કસસ્તયએય,^{૩૧} યથા અહૂ વધર્યો^{૩૨} જઓતા^{૩૩} ક્રા મે^{૩૪} ઝૂતે,^{૩૫} અથા રતૂશ અષાત-ચિત્ત હય^{૩૬} ક્રા અપય^{૩૭} વીદવાઓ^{૩૮} ઝઝાતૂ.^{૩૯}

(૧-૨) ખાલેસ્ (અને) પવિત્રાઈનાં વખત^૧ ઉશહેન,^૨ જે વખતે મુરાદ આહવાનું^૩ તથા ઘરઘણીના અધિકારને લગતું^૪ (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,^૫ (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^૬ પાક,^૭ અશોઈવાળા,^૮ ફેતહમંદ^૯ તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૦} સરોશ (ઈજદ)ની,^{૧૧} સઉથી સાચ્યા^{૧૨} રશને (ઈજદ)ની,^{૧૩} તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૪} અને દુનિયાંની આબાદી કરનાર^{૧૫} આસ્તાદ^{૧૬} (ઈજદ)ની ખુશનુદીની મારફતે^{૧૭}—(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,^{૧૮} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૧૯} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને^{૨૦} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,^{૨૧} જતી^{૨૨} મારી આગળ^{૨૩} યથા અહૂ વધર્યો^{૨૪} (ના કલામોની

પુખીઓ) બહેર કરે.^{૪૩} (રાસી) (જે) અશો^{૪૫} (તથા) વિદ્વાન^{૪૬} (તે)
' અથા રતુશ અપાતચિત્ હય,^{૪૪} (એ કલામોની પુખીઓ) બહેર કરે.^{૪૦}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે;
જરથુશ્તેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે; જરથુશ્તેહ અપ-
ઓનો ક્રવષીમ યજમમદે; અમેષે રપેન્તે અપઓનાંમ યજમ-
મદે. (૪) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સુરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવષયો
યજમમદે, અસ્તવતો મનખ્યાય અપનોતેમેમ રથવાંમ યજમમદે,
યએતુશ્તેમેમ યજતનાંમ, હંધહુતુશ્તેમેમ અપહે રથવાંમ અધવિ-
નસાંસ્તેમેમ, જધમૂશ્તેમાંમ અપઓનો અપહે રથવો રતુ-
ક્રિતીમ યજમમદે.*

(૫) ઉપહિનેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમમદે;^૫
ઉપાંમ^૬ સ્ત્રીરાંમ^૭ યજમમદે; ઉપાઓધહેમ^૮ યજમમદે,^૯ ક્ષોધ-
શ્નીમ^{૧૦} રએવત્-અરપાંમ,^{૧૧} ક્રમેન્-નરાંમ^{૧૨} ક્રમેન્-નરો-વીરાંમ,^{૧૩}
યા^{૧૪} પાથ્રવધતિ^{૧૫} ન્માનવધતિ;^{૧૬} ઉપાઓધહેમ^{૧૭} યજમમદે,^{૧૮}
રેવીમ^{૧૯} રેન્જત્-અરપાંમ,^{૨૦} યા^{૨૧} સનત્^{૨૨} અવિ^{૨૩} હુતો-કરવધ-
રીમ^{૨૪} જ્ઞમ;^{૨૫} અવાંમ^{૨૬} ઉપાંમ^{૨૭} યજમમદે.^{૨૮} અહુરેમ મજદ-
દાંમ^{૨૯} અપવનેમ^{૩૦} અપહે^{૩૧} રતૂમ^{૩૨} યજમમદે;^{૩૩} વોહૂ મનો^{૩૪}
યજમમદે;^{૩૫} અમેમ વહિશ્તેમ^{૩૬} યજમમદે;^{૩૭} ક્ષત્રેમ વધરીમ^{૩૮}
યજમમદે;^{૩૯} રપેન્તાંમ^{૪૦} વંધઉહીમ^{૪૧} આર્મધતીમ^{૪૨} યજમમદે.^{૪૩}

(૫) અશોધનાં^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ ઉશહેન ગેહને^૪ હમો વખાણીએ છિયે;^૫
સોહામણી^૬ ખાખદાદને^૭ હમો વખાણીએ છિયે;^૮ નુરમંદે^૯ ચળકતા ઘોડા-
વાળી,^{૧૦} માણસોને પસંદ પડતી^{૧૧} તથા નર પેહેલવાંમોને પસંદ પડતી^{૧૨}
સહવારની રોશનીને^{૧૩} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૪} જે^{૧૫} (રોશની) આસાની-
વાળી^{૧૬} તથા જીવરખારવાળી^{૧૭} (છે); તેજ^{૧૮} (તથા) ચપળ ઘોડાવાળી^{૧૯}

* ૩ ન તથા ૪ થા ક્રકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સદ્દા ૮૭-૮૮.

† જેમ ખોરશેહને અલંકાર રીતે તેજ ઘોડાવાળો (અઠર્વત્-અરપ) કહેલો છે, તેમ આએ ઠેકાણે સહવારની રોશનીને ચળકતા ઘોડાવાળી કહી છે.

‡ વિચારવી (રપીમલ તથા યુસ્તિ); મેહેરબાની કરતી, મદદ કરતી (હા-રલે); વધારનારી, ખુલ્લ દરજ્જા આપનારી (દારમેસ્તેતે).

§ ગેહડનર પ્રમાણે ' ન્માન્યાધતિ ' લઈએ તેા, ન્માન્ય ઉપરથી નામ સાધિત ક્રિયાપદ (Denominative Verb) થાએ, અને તેનેા અર્થ " જે (ઉશહેન) ન્માન્યનો હમકાર (ઈયાને સાથે કામ કરનાર) છે."

સહવારની રોશની,^{૧૮} જે^{૨૨} હફતે કેશ્વર^{૨૫} જમીન^{૨૬} ઉપર^{૨૪} પંથરાએલીછે^{૨૭}
 (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૯} આએ^{૨૦} બામદાદને^{૨૧} હમો વખાણીએ
 છિયે.^{૨૨} અશોઈના^{૨૩} સરદાર^{૨૪} અશો^{૨૫} હોરમજદને^{૨૬} હમો યાદ કરીએ
 છિયે.^{૨૭} બહમન (અમશારપંદ) ને^{૨૮} હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૨૯} અરદી-
 બેહેશત (અમશારપંદ)ને^{૩૦} હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૩૧} શેહેરેવર (અમશારપંદ)
 ને^{૩૨} હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૩૩} લલા^{૩૪} અસફનદારમદ (અમશારપંદ)
 ને^{૩૫} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૬}

(૬) બેરેજીમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહું^૩ રતૂમ^૪ યજમહદે,^૫
 બેરેજી વંધહેઉશ^૬ અપહું,^૭ બેરેજી દએનયાઓ^૮ વંધહુયાઓ^૯
 માજદયસ્તેધશ,^{૧૦} ન્માન્યેહે^{૧૧} રથ્વો^{૧૨} યરનાધ્ય^{૧૩} વહાધ્ય;^{૧૪}
 ન્માનીમચ^{૧૫} અપવનેમ^{૧૬} અપહું^{૧૭} રતૂમ^{૧૮} યજમહદે.^{૧૯}

(૭) સૂઓધેમ^૧ અધીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરેધાજનેમ^૪
 ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહું^૭ રતૂમ^૮ યજમહદે,^૯
 રખૂમ^{૧૦} રજિશ્તેમ^{૧૧} યજમહદે;^{૧૨} અરશતાતેમ^{૧૩} ક્રાદત-ગએથાંમ^{૧૪}
 વરેદત-ગએથાંમ^{૧૫} યજમહદે.^{૧૬}

(૮) ભલી^૧ અશોઈની^૨ આશીવાંદથી,^૩ (તથા) ભલી^૪ માજદયસ્તી^૫
 દીનની^૬ આશીવાંદથી,^૭ ન્માન્ય^૮ રતુની^૯ (ઇઆને ઘેરના વડા સરદારની)
 આરાધના કરવાનેમાટે,^{૧૦} તથા (તેની) યુખીઓ ગાવાનેમાટે,^{૧૧} અશોઈના^{૧૨}
 સરદાર^{૧૩} અશો^{૧૪} બેરેજીને^{૧૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬} અશોઈના^{૧૭} સરદાર^{૧૮}
 અશો^{૧૯} ન્માન્ય (ઇઆને ઘેરના વડા સરદાર) ને^{૨૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૧}

(૭) અશોઈના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ સરોશ^૪ (ઇજદ) (જે) સારા
 દેખાવનો,^૫ ફતેહમદ,^૬ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૭ (તથા) પવિત્ર^૮ (તેને)
 હમો યાદ કરીએ છિયે.^૯ સઉથી સાન્ન્યા^{૧૦} રશને (ઇજદ) ને^{૧૧} હમો
 યાદ કરીએ છિયે,^{૧૨} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૩} (તથા) દુનિયાંની આબાદી
 કરનાર^{૧૪} આસ્તાદ (ઇજદ) ને^{૧૫} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૧૬}

(૮) થ્વાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અપવનેમ
 અપહું રતૂમ યજમહદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અધવ્યાઓહુનેમ
 ઇમત બરેરેમ અપય ફસ્તરેતેમ, અપવનેમ અપહું રતૂમ યજ-
 મહદે; અપાંમ નસારેમ યજમહદે; નધરીમ સંધહેમ યજમહદે;
 તખ્મેમ દામોધશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમહદે; ધરિસ્તનાંમ ઉર-

વાંનો યજ્ઞમધદે યાઓ અપઓનાંમ ક્રવયયો. (૯) રતુમ યેરે-
જન્તેમ યજ્ઞમધદે યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે અપનો-
તેમો, યો અપહે જધમૂરતેમો; વીરપ સવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞ-
મધદે, વીરપચ હવરશત યઓધન યજ્ઞમધદે વરશતચ વરેખ્યમ્મચ.*

યેંધહે હાતાંમ આઅત ચેરને પધતી વંધહો,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અપાત હયા,

યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

યથા અહૂ વધચ્ચો. ૨

(૧૦) યરનેમચ^૧ વહોમચ^૨ અઓજસચ^૩ જવરેચ^૪ આક્રિ-
નામિ^૫ સઓપહે^૬ અએહે^૭ અપિવતો^૮ વેરેથાજનો^૯ ક્રાદત-
ગએથહે,^{૧૦} રબનઓશ^{૧૧} રજિશતહે,^{૧૨} અરશતાતસચ^{૧૩} ક્રાદત-
ગએથયાઓ^{૧૪} વરેદત-ગએથયાઓ.^{૧૫} અપેમ વોહૂ ૧.
~~અહાધ~~ રએશચ; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજ્ઞદ;
કેરેકેહ મોજ્ઞદ.

(૧૦) પાક,^૧ અશોધવાળા,^૨ ક્રેતહમદ^૩ (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કર-
નાર^૪ સરોશ (ધજ્ઞદ)ની,^૫ સઉથી સાચ્યા^૬ રશને (ધજ્ઞદ)ની^૭ તથા
દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૮ (તથા) દુનિયાંની આબાદી કરનાર^૯ આસ્તાદ
(ધજ્ઞદ)ની^{૧૦} આરાધના,^૧ કીર્તિ,^૨ ચાલાકી^૩ તથા કૌવતને^૪ હું વખાણું.^૫

પતેત (અવસ્તાની)

દનઓથ અહુરહે મજ્ઞદાઓ. અપેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વધચ્ચો ૫. યથા અહૂ વધચ્ચો પંજ અજ્ઞ
હુમા ચુનાહ પતેત પરીમાનુમ, અજ્ઞ હવસ્તીન દુશમત
દુજ્ઞપત દુજ્ઞવરશત, મેમ ૫ ગતી મનીદ, પીશે ચુમા
વેહન, મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી મીના-
આંની, ઓખે અવાજશ પરીમાન ૫ સે ગવશની ૫ પતેત
હોમ. યથા અહૂ વધચ્ચો ૫. અપેમ વોહૂ ૩.

* ૮-૯ મા ક્રદનાના તરજુમા બાખે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૯-૯૧.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ પતેત પરીમાનીની મરઆતનો બાખ, સફે ૧૦૮-૧૦૯.

કવરાને મજદયસ્નો જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-ત્વએવો (જે ગેહ હોય તે પટે) કસસ્તયએચ, સ્તઓપહે અપ્યેહે, તખમહે, તતુ-માંથહે, દરુષિ-દ્રઓશ, આહુધયેહે, કનઓથ યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય કનઓથાધ્ય કસસ્તયએચ, યથા અહુ વધસ્યો જઓતા કા મે ઋતે, અથા રતુરા અપાતચિત્ત હ્ય કા અપવ વીધવાઓ ઝઓતૂ. યથા અહુ વધસ્યો ૧.

ફેરસ્તુયે હુમતોધ્યસ્યા હૂખ્તોધ્યસ્યા હવરશ્તોધ્યસ્યા, માંધવોધ્યસ્યા વખેધવોધ્યસ્યા વરશ્તવોધ્યસ્યા, અધખિગધસ્યા દધથે વીરપા હુમતાયા હૂખ્તાયા હવરશ્તાયા. પધતિરિચ્યા દધથે વીરપા દુશ્મતાયા દુજૂખ્તાયા દુજ્જવરશ્તાયા. ફેરા વે રાહી, અમેષા રપેન્તા, યસ્નેમયા વહોમયા, ફેરા મનંધહા, ફેરા વયંધહા, ફેરા ધ્યઓથના, ફેરા અંધહુયા, ફેરા તવસચીત્ત અપયાઓ ઉશ્તનેમ. સ્તઓમિ અપેમ. અપેમ વોહુ ૧.

યથા અહુ વધસ્યો ૨૨, અપેમ વોહુ ૧૨, યથા અહુ વધસ્યો ૨. યસ્નેમયા વહોમયા અઓગસ્ય જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્તઓપહે અપ્યેહે, તખમહે, તતુમાંથહે, દરુષિ-દ્રઓશ, આહુ-ધયેહે. અપેમ વોહુ ૧. ~~સ્તઓમિ~~ અઘાધ રએશય; હવંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોજદ.

પતેત પશેમાની.†

યથા અહુ વધસ્યો ૧. યથા અહુ વધસ્યો^૧ પંજ^૨ અજ્ઞ હમા ગુનાહુ^૩ પતેત પશેમાનુમ,^૪ અજ્ઞ^૫ હર્વસ્તીન^૬ દુશ્મત^૭ દુજૂખ્ત^૮ દુજ્જવરશ્ત,^૯ મેમ^{૧૦} પ ગેતી^{૧૧} મનીદ,^{૧૨} પીશે^{૧૩} શુમા^{૧૪} વેહાં,^{૧૫} મનશની^{૧૬} ગવશની^{૧૭} કુનશની^{૧૮} તની^{૧૯} રવાની^{૨૦} ગેતી^{૨૧} મીનોઆની,^{૨૨} ઓખે^{૨૩} અવાજશ પશેમાન^{૨૪} પ સે ગવશની^{૨૫} પ પતેત હેમ.^{૨૬} યથા અહુ વધસ્યો ૫, અપેમ વોહુ ૩.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશબાજ, સફે ૧૫-૧૬.

† ફેરસ્તુયેના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૨૭-૨૮.

‡ આએ આખી પતેત પાજંદ બાષામાં છે. એમાંની કેટલીક બાબદો અવસ્તામાંથી, અને કેટલીએક બાબદો પેહેલની કેતાબોમાંથી લીધેલી છે.

કવરાને મજદયસ્ને બરધુશલિશ વીદએવો અહુર-હકએવો (જે જેહ હોય તે પદે) કસસ્તયએય. સ્તઓપહે અબેહે, તખમહે, તનુ-માંધહે, દરપિ-દ્રઓશ, આહૂધએહે, કનઓધ યસ્નાધય વહાધય કનઓધાધય કસસ્તયએય. યથા અહૂ વધસ્યો કઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત્ હુય કા અપવ વીદવાઓ અઓતૂ. યથા અહૂ વધસ્યો ૧.

(પોતાના ગુનાહનેમાટે તોજેશ કરનાર શખ્સ બોલેછે):—અએ લલા!^{૧૫} (ધ્યાને દીનદાર દસ્તુરો!) તમારી^{૧૬} *હજુરમાં^{૧૭} યથા અહૂ વધસ્યો^૧ પાંચ^૨ (લણીને) તમામ ગુનાહથી^૩ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^૪ તમામ^૫ ખરાબ વિચારો,^૬ ખરાબ સંખુનો^૭ (તથા) ખરાબ કાંમો^૮ જે આએ દુનિયામાં^૯ હું^{૧૦} મારા મનમાં લાગ્યો હોઉં^{૧૧} તેથી,^{૧૨} (તથા) વિચારને લગતા,^{૧૩} સંખુનને લગતા,^{૧૪} કાંમને લગતા,^{૧૫} (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,^{૧૬} (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,^{૧૭} આએ દુનિયાને લગતા,^{૧૮} પેલી દુનિયાને લગતા^{૧૯}—એ બધી જાતના ગુનાહોથી,^{૨૦} ઓ હોરમજદા!^{૨૧} હું પશેમાન થઈને દૂર રહેહું,^{૨૨} (અને) ત્રણ સંખુનોથી^{૨૩} (ધ્યાને મનરની, ગવશની તથા કુનશનીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^{૨૪}

(કરદો ૧ લો) ફરાજ સતાએમ^૧ હરવેસ્પ^૨ હુમત^૩ હૂખત^૪ હવરશત,^૫ પ^૬ મનશને^૭ ગવશને^૮ કુનશને.^૯ અવાજ સતાએમ^{૧૦} હરવેસ્પ^{૧૧} દુશમત^{૧૨} હજૂખત^{૧૩} હજૂવરશત,^{૧૪} અજ^{૧૫} મનશને^{૧૬} ગવશને^{૧૭} કુનશને.^{૧૮} અવરગીરશની દેહોમ^{૧૯} હરવેસ્પ^{૨૦} હુમત^{૨૧} હૂખત^{૨૨} હવરશત,^{૨૩} પ^{૨૪} મનશને^{૨૫} ગવશને^{૨૬} કુનશને^{૨૭} કું^{૨૮} કેરેફે^{૨૯} કુનમ.^{૩૦} બેહેલશની દેહોમ^{૩૧} હરવેસ્પ^{૩૨} દુશમત^{૩૩} હજૂખત^{૩૪} હજૂવરશત^{૩૫} અજ^{૩૬} મનશને^{૩૭} ગવશને^{૩૮} કુનશને,^{૩૯} કું^{૪૦} ગુનાહ^{૪૧} નકુનમ.^{૪૨}

* એ ઉપરથી જણાયેછે કે, ગુનાહ કરનાર શખ્સ પોતાના ગુનાહનો એકરાર તથા તેની ધરતી તોજેશ, જરતોશતી દીનથી પુરતી રીતે વાકેફગાર દસ્તુરોની હજૂરમાં કરેછે. એ પતેત જોડાયા પછીના ઘણા પાછલા વખતમા લખાયેલી ફારસી રવાએતોમાંથી બી, એવીજ મતલબનું લખાણ મળી આવેછે, તે એ કે, સુનેદગાર શખ્સે પોતાના ગુનાહનો એકરાર તથા તોજેશ, તે જમાનાના રાસત, કાબેલ તથા દીન-આગાહ દરઘરની હજૂરમાં કરવો.

તમામ^૧ નેક વિચારને,^૨ નેક સખુનને^૩ (અને) નેક કાંમને^૪ (મારી) મનશની,^૫ ગવશની^૬ (તથા) કુનશની^૭ થી^૮ હું વખાણુંહું.^૯ તમામ^{૧૦} બદ વિચારને,^{૧૧} બદ સખુનને^{૧૨} (અને) બદ કાંમને^{૧૩} (મારી) મનશની,^{૧૪} ગવશની^{૧૫} (તથા) કુનશની^{૧૬} થી^{૧૭} હું ધિક્કારુંહું.^{૧૮} તમામ^{૧૯} નેક વિચારને,^{૨૦} નેક સખુનને^{૨૧} (અને) નેક કાંમને^{૨૨} (મારી) મનશની,^{૨૩} ગવશની^{૨૪} (તથા) કુનશની^{૨૫} થી^{૨૬} હું મજબૂત પકડુંહું^{૨૭} (ઈચ્છાને હું એખત્યાર કરુંહું), કે તેથી કરીને^{૨૮} (હું) સવાબ^{૨૯} કરું.^{૩૦} તમામ^{૩૧} બદ વિચારને,^{૩૨} બદ સખુનને^{૩૩} (અને) બદ કાંમને^{૩૪} (મારી) મનશની,^{૩૫} ગવશની,^{૩૬} (તથા) કુનશની^{૩૭} થી^{૩૮} હું છોડી દેઉંહું,^{૩૯} કે તેથી કરીને^{૪૦} (હું) ગુનાહ^{૪૧} નહીં કરું.^{૪૨}

ફેરાજ^{૪૩} ઓએ શુમા^{૪૪} રાદ હોમ,^{૪૫} કે^{૪૬} અમશાસ્પદ^{૪૭} હોદ્દ,^{૪૮} યજ્ઞશને^{૪૯} ઓ^{૫૦} નીઆએશને;^{૫૧} ફેરાજ^{૫૨} પપર મનશને,^{૫૩} ફેરાજ^{૫૪} પપર ગવશને,^{૫૫} ફેરાજ^{૫૬} પપર કુનશને,^{૫૭} ફેરાજ^{૫૮} પપર ઓહ,^{૫૯} ફેરાજ^{૬૦} પપર તન,^{૬૧} ફેરાજ^{૬૨} પપર આનેચ^{૬૩} ધન^{૬૪} ખેશ^{૬૫} જાન,^{૬૬} તન^{૬૭} ઓ^{૬૮} જાન^{૬૯} નામ^{૭૦} રવાન.^{૭૧} યુન^{૭૨} બર^{૭૩} ખારત^{૭૪} ઇમ હસ્ત,^{૭૫} પપર ખેશીએ^{૭૬} યજ્ઞદાન^{૭૭} દાર હોમ,^{૭૮} પપર ખેશીએ^{૭૯} યજ્ઞદાન^{૮૦} દારતન^{૮૧} અએ બહોદ્દ^{૮૨} કે^{૮૩} અગર^{૮૪} તશ^{૮૫} અજાં રસદ,^{૮૬} કે ધન તન^{૮૭} રવાનરા^{૮૮} બે-આવાયદ્દ દાદન^{૮૯} બેદહુમ.^{૯૦}

તમે^{૯૧} જેઓ^{૯૨} અમશાસ્પદો^{૯૩} છેઓ^{૯૪} (તેઓને) (મારી) મનશની^{૯૫} થી,^{૯૬} ગવશની^{૯૭} થી,^{૯૮} કુનશની^{૯૯} થી,^{૧૦૦} (મારાં પોતાના) અંતઃકરણ^{૧૦૧} થી,^{૧૦૨} (મારાં) તન^{૧૦૩} થી,^{૧૦૪} (તથા) આએ^{૧૦૫} કે જે^{૧૦૬} મારો પોતાનો^{૧૦૭} જાન^{૧૦૮} (તે) થી કરીને^{૧૦૯} (તથા) તન^{૧૧૦} અને જાન^{૧૧૧} (જેનું) નામ^{૧૧૨} રવાન^{૧૧૩} (તે)થી કરીને,^{૧૧૪} (ઓ અમશાસ્પદો!) (હું) તમને^{૧૧૫} ઇજ્ઞશને^{૧૧૬} તથા^{૧૧૭} નીઆએશ^{૧૧૮} અપેણુ કરુંહું,^{૧૧૯} અંદરનો^{૧૨૦} (તથા) બહારનો^{૧૨૧} ખજનો,^{૧૨૨} જે મારી પાસે છે^{૧૨૩} (તે), યજ્ઞદાની^{૧૨૪} ખેશીને^{૧૨૫} લીધે^{૧૨૬} હું રાખુંહું.^{૧૨૭} યજ્ઞદાની^{૧૨૮} ખેશી^{૧૨૯} થી^{૧૩૦} રાખું^{૧૩૧} તે એ છે^{૧૩૨} કે^{૧૩૩} (અથવા ઇચ્છાને કે^{૧૩૪}), અગરજો^{૧૩૫} કોઈ ચીજ^{૧૩૬} એવી અને,^{૧૩૭} (જેથી) આએ (મારાં) તનને^{૧૩૮} (મારાં) રવાનનેમાટે^{૧૩૯} આપવું પડે^{૧૪૦} (તો) હું આપું.^{૧૪૧}

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, અગરજો મારાં રવાનના

કાએદાનેમાટે મારાં તનને ફેદા કરવાની અગત પડે તો તેમ હું કરું.)

સતાએમ^{૧૩} અપહી^{૧૪} પેહેલુમ,^{૧૫} નગુનમ^{૧૬} દેવાન.^{૧૭}
પ નીકીએ દાદાર અહુરમજદ^{૧૮} સેપાસદાર હોમ.^{૧૯} પ પેતી-
આર^{૨૦} અનાધ^{૨૧} અજ^{૨૨} ઘનામીનો^{૨૩} અવર મદ,^{૨૪} ઉમેદ
રસ્તાખીજરા^{૨૫} પદશ^{૨૬} ખોરસંદ^{૨૭} હમદાસ્તાન^{૨૮} હોમ.^{૨૯} દીને
અહુરમજદ,^{૩૦} દાદે જરતોશત,^{૩૧} રસ્તાએ ફરાફર,^{૩૨} કદ
પોસ્થોદકેશાન^{૩૩} પ દરગુર^{૩૪} દાર હોમ,^{૩૫} આં જાદેહરા^{૩૬} અજ
ગુનાહ^{૩૭} પ પતેત હોમ^{૩૮} પ પતેત હોમ^{૩૯} અજ ગુનાહ.^{૪૦}

સઉથી સરસ^{૪૧} અશોધને^{૪૨} હું વખાણુંધું^{૪૩} (તથા) દેવોને^{૪૪}
આજેજ કરુંધું.^{૪૫} દાદાર હોરમજદની નેકીથી^{૪૬} હું શુકરાના કરનાર
*છેઉં.^{૪૭} હારેમન^{૪૮} તરફથી^{૪૯} (મારી ઉપર) જે ઘાત^{૫૦} (અને)
હલાકી^{૫૧} આવી પોહોંચે^{૫૨} તે ઉપર,^{૫૩} રસ્તાએજ (થવા)ની ઉમેદનેમાટે^{૫૪}
(હું) રાખું (અને) એકમત^{૫૫} છેઉં.*

ખોલાસો:—(ઉપલા છેલ્લા વાક્ય બાબે પહેલવી શરેહમાં એવું જણા-
વેછે કે, કેઆમતને દાહાડે હારેમન તથા તેની સાથના તમામ દેવ દરજોનો
દોર બંદ થશે, અને તેઓ કોઈબી જાતની હલાકી પોહોંચાડી શકશે નહીં.)

હોરમજદી દીન,^{૫૬} જરતોશતી કાએદો^{૫૭} નેક રાસ્તી^{૫૮} (તથા)
† પોસ્થોદકેશોનાં (નેક) કાંમોને^{૫૯} દીનના હોકમ મુજબ^{૬૦} હું રાખું.^{૬૧}

ખોલાસો:—(હોરમજદી દીન, અશો જરતોશતનાં તમામ ફરમાનો,
તથા તે પેગમબરની આગમચના વખતના પોસ્થોદકેશો ઇઆને એકજ
ખોદાને માનનારાઓનાં નીતિના કાંમો પ્રમાણે હું મારી છંદગી ગુણે.)

તે રસ્તાનેમાટે^{૬૨} (ઇઆને ઉપર જણાવેલાં ફરમાનોથી - બે હું

* ઇઆને દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર જે ખુબીઓ દર વખત
પોહોંચેછે, તેને માટે હું તે કારતારને અતિ આભારી છેઉં.

† ‘ રસ્તાએજ’ના પુરતા ખોલાસા બાબે જુઓ રોક ખ. ૩. કામાજનો
ખનાવેલો “ જરતોશતી અબીઆસ, ” સફા ૨૮૮-૩૦૨.

‡ પેગમબર જરતોશતની આગમચની દીન પાલનારાઓને ‘ પોસ્થોદકેશ ’
કહેતા હતા. તેઓ ચજ્જાપરસ્ત હતા. ઈજરનેના પેદેહા હામાં તથા ફરવરદીન
ચસ્તમાં પોસ્થોદકેશોનાં ફરાહરને માન સાથે માદ કીધાછે.

હલતો ચાલ્યો હોઈ તો), (તે) ગુનાહોથી^{૧૭} હું પતેત કરી પસ્તાવો કરું.^{૧૮}
(તથા) (તે) ગુનાહોથી^{૧૭} હું પતેત કરી *પશેમાન થાઉં.^{૧૯}

(કરદો ૨ ભે) કું^૧ મરદુમાન^૨ ઓ યુન^૩ શાયદુ યુદન,^૪
યાઓ મન^૫ ઓ યુન^૬ યુદ એસ્તેદ,^૭ પેશ^૮ ઓએ ચેહુર
અંદા,^૯ પસ^{૧૦} ઓએ ચેહુર પેશ,^{૧૧} યદશાન અંદર^{૧૨} જસ્ત
એસ્તેદ,^{૧૩} અજ સે અઓષો-ચરનામ ગુનાહ,^{૧૪} અજ આં
નીતૂમ ગુનાહ,^{૧૫} અંદા હજીરાન હજીર મર્ગરજીન,^{૧૬} અંદ અંદ
ગેઓશ^{૧૭} હસ્ત શાયદુ યુદન,^{૧૮} પ નામે એસ્ત,^{૧૯} હરવેસ્પ^{૨૦}
દુશ્મત^{૨૧} દુજૂખત^{૨૨} દુજવરશત,^{૨૩} એમ^{૨૪} પરાએ કસાંનરા,^{૨૫}
યાવ^{૨૬} કસાંન^{૨૭} પરાએ મનરા,^{૨૮} યાવ^{૨૯} ગુનાહકારી^{૩૦} પ
મનરા^{૩૧} કસો ગુનાહ,^{૩૨} ઓ યુન યુદ એસ્તેદ,^{૩૩} અજ આં
ગુનાહ^{૩૪} મનરની^{૩૫} ગવરની^{૩૬} કુનરની,^{૩૭} તની^{૩૮} રવાંની^{૩૯}
ગેતી^{૪૦} મીનાઆની,^{૪૧} ઓએ^{૪૨} અવાજશ પશેમાન^{૪૩} પ સે
ગવરની^{૪૪} પ પતેત હોમ;^{૪૫} પ પતેત હોમ^{૪૬} અજ ગુનાહ.^{૪૭}

જે^૧ (ગુનાહ) માણસોથી^૨ શરૂઆતથી^૩ (ઇઆને જન્મથી) થઈ શ-
કેછે,^૪ તેવોજ (ગુનાહ) શરૂઆતથી^૫ (ભે) મારીથી^૬ થયો હોએ,^૭ (તથા)
(જે ગુનાહ) પેહેલાં^૮ (અથવા શરૂઆતમાં^૯) થોડે^{૧૦} (અને) પાછળથી^{૧૧}
વધારે^{૧૨}—(જેમ) બીજાઓમાં^{૧૩} (ઇઆને બીજાઓથી) ઉત્પન્ન થયો હોએ,^{૧૪}
તેમ મારીથી^{૧૫} થયો હોએ,^{૧૬} (એટલે) ત્રણ ચાણુકની શિક્ષાને લાએકના
ગુનાહથી,^{૧૭} (બલકે) તેથી (બી) સઉથી ઓછા ગુનાહથી^{૧૮} તે હજીરો હજીર
મરગરજીન ગુનાહ સુધી,^{૧૯} (અને) એટલા અંદાબથી બી વધારે^{૨૦} (ગુનાહ)
(ભે) કદાચ (મારીથી) થયો હોએ,^{૨૧}—ઇઆને^{૨૨} (અથવા નામ બ નામ^{૨૩})
તમામ^{૨૪} બદ વિચાર,^{૨૫} બદ સખુન;^{૨૬} (તથા) બદ કાંમો^{૨૭} મે^{૨૮} બીજા-
ઓનેમાટે^{૨૯} (ક્રીધાં હોએ), અથવા^{૩૦} બીજાઓએ^{૩૧} મારેમાટે^{૩૨} (ક્રીધાં
હોએ), અથવા^{૩૩} કોઈ ગુનેહગાર શરૂઆતથી^{૩૪} મારેખાતર^{૩૫} કાંઈ નાહલો
ગુનાહ^{૩૬} (બી) શરૂઆતથી થયો હોએ તો,^{૩૭}—તે (ઉપર જણાવેલા તમામ)
ગુનાહ^{૩૮} (જે) વિચારને લગતા,^{૩૯} સખુનને લગતા,^{૪૦} કાંમને લગતા,^{૪૧}
(મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,^{૪૨} (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,^{૪૩} આએ

* આએ આખા પેહેલાં કરદાની મતલબ, બલકે કેટલાએક ભાગ બીલેખેલ,
“ ફેરસ્તુયે ” જે “ અવસ્તાની પતેત ” ને નામે ઓળખાએછે તેને મળતી આવેછે.
‘ ફેરસ્તુયે ’ ના અવસ્તા તથા તેના તરજુમાનેમાટે જુઓ સફા ૨૭-૨૮.

હુનિયાને લગતા,^{૧૧} પેલી હુનિયાને લગતા^{૧૨}—એ (અધી જાતના) ગુનાહો^{૧૫} થી,^{૧૩} ઓ હોરમજદ !^{૧૪} હું પશેમાન થઈને દૂર રેહું,^{૧૬} (અને) ત્રણ સખુ-નોથી^{૧૫} (ધ્યાને મનશ્ની, ગવશ્ની, તથા હુનશ્નીથી) હું પતેત કરી પસ્તાવો કરું,^{૧૬} (ઉપર જણાવેલા) ગુનાહથી^{૧૬} હું પતેત કરીને પશેમાન થાઉં.^{૧૭}

(કરદો ૩ બે) ધન^૧ અંદ^૨ આખો^૩ પાયે^૪ ગુનાહ^૫ નાંમ,^૬ ગુન^૭ હુનદરખત,^૮ મેદીઓસારત,^૯ અંદરજર્માન^{૧૦} બોએદી-ઓજદ,^{૧૧} કાએદીઓજદ,^{૧૨} આગેરેસ ગુનાહ,^{૧૩} અવાવરેશ ગુનાહ,^{૧૪} અરેદુશ ગુનાહ,^{૧૫} ખોરહે ગુનાહ,^{૧૬} બાજએ ગુનાહ,^{૧૭} યાતુ ગુનાહ,^{૧૮} તન્વલ્ગાન ગુનાહ,^{૧૯} મર્ગર્જાન ગુનાહ,^{૨૦} અવસોશ ગેરાંન ગુનાહ,^{૨૧} જેહેમર્જ ગુનાહ,^{૨૨} દરતાનમર્જ ગુનાહ,^{૨૩} કુંનમર્જ ગુનાહ,^{૨૪} અવારન મર્જશની,^{૨૫} શોએથ ગુનાહ સેરની,^{૨૬} ગુનાહે રવાની,^{૨૭} ગુનાહ હમીમાલાંન,^{૨૮} ગુનાહીઓ પુલ્શહોદ,^{૨૯} વખશે વખશાંન વખશે ગુનાહ,^{૩૦} ગુનાહ અજ ગુનાહ^{૩૧} અવરેઆખો ગુનાહ,^{૩૨} કું મરદમ^{૩૩} ઓ છુન શાયદ છુદન^{૩૪} ગજરતેહ^{૩૫} ઘનામીનો^{૩૬} દરવંદ^{૩૭} પ પેતીઆરે દામાને અહુરમજદ^{૩૮} ફરાજ કરનીદ.^{૩૯}

વધારે ખરાખ^૪ પાયા (અથવા મૂળ)ના^૫ ગુનાહ^૫ આએ^૬ છે. (તેઓનાં) નામ^૬ (નીચે જણાવેલાં છે) :—

જેમકે^૭ કોઈને ઘેરધનસાફીથી નુકસાન કરવું તથા તેને સારાં કાંમમાં ખલલ કરવી,^૮—કોઈને ખરાખ શિખામણ આપવી તથા જુહું બોલવાને કેહેવું તથા ખોટો માર્ગ દેખાડવો,^૯—કોઈ શખસ મરતી વેળા અથવા મુસાફરી જતી વખતે, પોતાનાં ફરજંદને અથવા ખીજઓને વસીઅત કરી જાએ અને તે પ્રમાણે નહીં ચાલવું, અલકે તેથી ઉલટી રીતે કરવું,^{૧૦}—માણસો અથવા જાનવરોને ચોરીને વેચવાં, તથા સારાં કપડાં અને સોજા લેહેજજતદાર ખાવાની ચીજને હાથે કરીને ખરાખ કરવી,^{૧૧}—શક્તિવાન હોવા છતાં ગરીબ લાચારોની પરવરેશ નહીં કરવી, પણ સાંજું તેઓને દુઃખ દેવું, તથા પોતાના હાથ હેઠળનાં જાનવરોને જુખાં રાખવાં અને તેઓને ધલ્લ કરવી,^{૧૨}—કોઈને મારવાનેમાટે હાથમાં હથિયાર પકડવાનો ગુનાહ,^{૧૩}—કોઈને જખમ કરવાની મતલબથી હાથ-માં હથિયાર પકડીને તે હથિયાર સાંભા ઘણીનાં માથાં ઉપર ફેરવવાનો ગુનાહ^{૧૪}—ત્રણ દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો ગુનાહ,^{૧૫}—ચાર દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો

ગુનાહ,^{૧૧}—હાથ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ,^{૧૨}—પગ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ,^{૧૩}—પગે લંગડો થાએ અને કાંમ કરવાથી અટકે એવી રીતે કોઈના પગને જખમ કરવાનો ગુનાહ,^{૧૪}—મોતની શિક્ષાને લાએકનો *ગુનાહ,^{૧૫}—કોઈની હૃદયથી જીઆદા મળક મશકેરી કરવાનો ગુનાહ,^{૧૬}—વેશ્યા સાથે બદ-ફેલી કરવાનો ગુનાહ,^{૧૭}—દસ્તાનવાળી ઓરત સાથે સંબંધ કરવાનો ગુનાહ,^{૧૮}—ગોલામખારગી કરવાનો ગુનાહ,^{૧૯}—ઓરત સાથે બેકાએદે સંગત કરવાનો ગુનાહ,^{૨૦}—પોતાના હાથે પોતાની મની અગાડવાનો ગુનાહ,^{૨૧}—જીદદીન ઓરત સાથે સોહોબત કરવાનો ગુનાહ,^{૨૨}—પારકાની ઓરત સાથે નજદીકી કરવાનો તથા પારકા શખ્સનો માલ ચોરવાનો ગુનાહ,^{૨૩}—જરતોરતી ધર્મની જરૂરીઆતની ફિરજે નહી બળવ્યાથી, મરી ગયા પછી ચિન્વતપુલ પસાર કરવો મુશ્કેલ પડે એવાં ગુનાહનાં કાંમો,^{૨૪}—વધતો અને જીઆદે વધતો

* એ ગુનાહ બાબે પેહેલવીમાં લાંબી શરેહ આપીછે. ક્રીયા ક્રીયા ગુનાહો એ સહથી મહોદી સિક્ષાની હદમા આવી શકે, તેની નીચે મુજબ એક ટીપ આપીછે:—દાદાર હોરમજદને એક કરીને નહી ગણવે; પેગમખર અશો જરતોરત તથા તેની બધી દીનને બરહકુ નહી ગણવી; માખાપ તથા ઉસ્તાદનાં ફરમાન મુજબ નહી ચાલવું, પણ સાલું તેઓને દુઃખ દેવું; બદુઈ શખ્સી; અશોઈનાં કાંમોમાં ખલલ કરવી; નસાને પાણી તથા આતશમા નાખવે તથા તેને જમીનમાં દાટવે; આતશખેહેરાંમ સાહેબને થંડા કરવા; કોઈ શખ્સની દોલત તથા માલમત વધીલ તરીકે ફક્ત રાખવા આપેલી હોએ, તેને તે શખ્સનાં મરણુ બાદ તેનાં ફરજદ અથવા વારસોને આપવાને બદલે ખાઈ જવો; પારકી ઓરત સાથે અનીતિ બરેલી ચાલ ચલાવવી; દરવદ (ઈઆને દુષ્ટ માણસ)ની દીન કબૂલ કરવી; અશો તથા પરહેજગાર માણસને તથા દરતુરને તથા સરદારને વાંકમાં લાવવા સાર, તેઓની સાંભે ખોટી ગવાહી આપવી; ગર્ભ તોડી પાડવો; દારૂ દવામાં બેળાને નસો તથા હેરનસો ખાવો તથા ખવરાવવો; દરતુર અથવા મોખેદ યદને આરમોગીનું કાંમ કરવું.

† પેહેલવી શરેહમાં એ બાબે પાંચ મુખ્ય ફરજો જણાવેલી છે, તેઓનાં નામ:—(૧) વરસના ૬ ગાહામખાર કરવા, અથવા તે પોતાની શુબસ મુજબ તેમાં ભાગ લેવો; (૨) ફરવરદીઆંન ઈબવવું; (૩) રષિશ્વનની ક્રીયામાં ભાગ લેવો; (૪) પોતાનાં માખાપ તથા ખેશીઓનો રોજગાર કરવો, ઈઆને જે મહીને તથા દાહાડે તેઓ શુજરી ગયાં હોએ, તે દાહાડે તેઓની નયતે ઈજરને, ખાજ, દરન, આફરંગાન કરાવવું; (૫) દરરોજ બંદગી કરવી.

*ગુનાહ,^{૩૦}—એક ગુનાહથી ઉત્પન્ન થતો બીજો ગુનાહ,^{૩૧}—(તથા) બીજા વધારે ખરાબ ગુનાહ,^{૩૨} જે માણસોથી^{૩૩} શરૂઆત (ધ્યાને જન્મ)થી થઈ શકેછે,^{૩૪} (તથા જે ગુનાહ) લેઆનતના ભરેલા^{૩૫} (તથા) બદ^{૩૬} હારેમને^{૩૭} દાદાર હોરમજદની પેદાએશની †સાંભે^{૩૮} (ધ્યાને તે પેદાએશને ખરાબ કરવાનેમાટે) પેદા કીધા.^{૩૯}

અહુરમજદ ખોદાએ^{૪૦} ગુનાહ^{૪૧} અંદર દીન^{૪૨} પેદા બેકદ,^{૪૩} ગોહાને પોત્થોદકેશાંન^{૪૪} ગુનાહ દાશતેહ એતેસ્દ,^{૪૫} મનશની^{૪૬} પેશે^{૪૭} દાદાર અહુરમજદ^{૪૮} મીનાઆંન^{૪૯} ગતીઆંન^{૫૦} મહેસ્ત,^{૫૧} પેશે^{૫૨} અમશાસ્પંદાંન,^{૫૩} પેશે^{૫૪} મેહર^{૫૫} સરોશ^{૫૬} રશને,^{૫૭} પેશે^{૫૮} આતશ^{૫૯} અરસમ^{૬૦} હોમ,^{૬૧} પેશે^{૬૨} દીન^{૬૩} રવાન એશ,^{૬૪} પેશે^{૬૫} રદ્દ^{૬૬} દસ્તુરે^{૬૭} દીની,^{૬૮} પેશે^{૬૯} ઓએ ગવેહ^{૭૦} મદ એસ્તેદ,^{૭૧} અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી મીનાઆંની, ઓએ અવાજશ પશેમાન ય સે ગવશની ય પતેત હોમ; ય પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

(એ સઘળા ઉપર જણાવેલા) ગુનાહોને^{૭૨} (તમામ ખલકતના) સાહેબ હોરમજદે^{૭૩} દીનમાં^{૭૪} બહાર કીધા છે,^{૭૫} (તથા) પોત્થોદકેશોર્માના ભલા-ઓએ^{૭૬} (ધ્યાને ભલા પોત્થોદકેશોએ) (બી તેઓને) ગુનાહ તરીકે ગણેલા છે.^{૭૭} (મારી નેક) મનશનીથી^{૭૮} દાદાર હોરમજદ^{૭૯} (જે) મીનો બેહાનમાં^{૮૦} (તથા) આએ દુનિયાંમાં^{૮૧} સઉથી મહોયે^{૮૨} (છે), (તેની) નજદીક^{૮૩} (ધ્યાને તેની હજુરમાં), અમશાસ્પંદાની^{૮૪} નજદીક,^{૮૫} મેહર,^{૮૬} સરોશ^{૮૭} (તથા) રશને (ધજદ)ની^{૮૮} નજદીક,^{૮૯} આતશ,^{૯૦} અરસમ^{૯૧} (તથા) હોમની^{૯૨} નજદીક,^{૯૩} દીન^{૯૪} (તથા) મારાં પોતાનાં રવાનની^{૯૫} નજદીક,^{૯૬} દીનનાં^{૯૭} સરદાર^{૯૮} (તથા) દસ્તુરની^{૯૯} નજદીક,^{૧૦૦} (તથા) કોઈ ભલો (ધ્યાને દીનદાર) †શપસ^{૧૦૧} (જે) આવેલો હોએ^{૧૦૨} (તેની) નજદીક,^{૧૦૩} (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).†

* ધ્યાને એક વખત ગુનાહ કીધા પછી તેનેમાટે તોજેશ નહીં કરવી, બલકે ગુનાહ કર્યા કરવો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮ મે આપેલી ત્રીજી નોટ.

‡ ધ્યાને દીનના સરદાર અથવા દસ્તુરની ગેરહાજરીએ, કોઈ રાસ્ત તથા દીન-આગાહ જરેતાશ્તીની હજુરમાં બી ગુનાહની તોજેશ થઈ શકે.

¶ જુઓ ૨ બ કરદાના છેડેના ભાગેના તરજુમો, સફે ૧૧૨-૧૧૩.

(કરદો ૪ થો) અંદર^૧ પેદર^૨ માદ^૩ ખોલ^૪ ખેરાદ^૫ જન^૬ ફરજદ^૭ શાએ^૮ સાલાર^૯ ખેશ^{૧૦} નજદીક^{૧૧} હમશેહાનીઆન^{૧૨} હમખાસ્તગાન^{૧૩} હમસાએગાન^{૧૪} હમશેહેરીઆન^{૧૫} પ ધર્માનીઆ^{૧૬} જસ્ત પ હર અદાદીઅ^{૧૭} ચુન^{૧૮} મન^{૧૯} અંદર ગુનેહગાર યુદ્ધ એસ્તેદ હોમ^{૨૦} અજ આન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, આખે અવાખશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ, પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

(મારા પોતાના) આપ^૨ માએ^૩ બેહેન^૪ લાઈ^૫ તરફ^૬ (અથવા સાથે^૭), (મારી પોતાની) *ઝોરત^૮ (અથવા) *ખાવંદ^૯ સાથે^{૧૦} (મારા પોતાના) ફરજદ^{૧૧} (તથા) સરદાર^{૧૨} (ઈઆને દીનના વડા) સાથે^{૧૩} સગાંવાહાલાં^{૧૪} (તથા) નજદીકનાઓ^{૧૫} સાથે^{૧૬} એકજ જગા ઉપર રહેનારાઓ^{૧૭} સાથે^{૧૮} લાગીઆઓ^{૧૯} સાથે^{૨૦} પગેશીઓ^{૨૧} સાથે^{૨૨} હમશેહેરીઓ^{૨૩} સાથે^{૨૪} (મારા) ફરમાન-ગરદારો^{૨૫} (એ બધાઓ સાથે) કોઈબી (રીતની) ખેદાદીથી^{૨૬} જો^{૨૭} હું^{૨૮} ગુનેહગાર થયો હોઉં તો^{૨૯}—(તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).†

(કરદો ૫ મો) હેહેર^૧ નસા^૨ ખોરશની^૩ હેહેર^૪ નસા^૫ જોએશની^૬ હેહેર^૭ નસા^૮ આએ^૯ આવ^{૧૦} આ^{૧૧} આતશ^{૧૨} ખોદન^{૧૩} યા^{૧૪} આવ^{૧૫} આ^{૧૬} આતશ^{૧૭} હેહેર^{૧૮} નસા^{૧૯} ખોદન^{૨૦} અવસ્તા^{૨૧} પચ મનશની^{૨૨} નગોફતન^{૨૩} માએ^{૨૪} નાખુન^{૨૫} દંદાન ફરેશ^{૨૬} દસ્તે શવીન^{૨૭} આ^{૨૮} અવરે^{૨૯} હરએ^{૩૦} પદર હેહેર નસા^{૩૧} ચુન^{૩૨} મન^{૩૩} અંદર^{૩૪} ગુનેહગાર^{૩૫} યુદ્ધ એસ્તેદ હોમ^{૩૬} અજ આન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, આખે અવાખશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ, પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

* પતેત લખનાર મરદ અથવા ઝોરત હોએ તે પ્રમાણે સમજવું.

† ઈઆને ઉપર જણાવેલા શખસો સાથે કોઈબી રીતે ગેરવાજબી રીતે ચાલ્યાથી અથવા તેઓ ઉપર સેતમ ગુન્હાસાથી.

‡ જુઓ ૨ ન કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફા ૧૧૨-૧૧૩.

સુઝા *નસાને^૧ (તથા) લીલા *નસાને^૨ ખાવો^૩ (અથવા ખાવાનું કાંમ), સુઝા નસા^૪ (તથા) લીલા નસાની^૫ સાથે આલુદે થવું,^૬ સુઝા નસાને^૭ તથા લીલા નસાને^૮ પાણી^૯ તથા^{૧૦} આતશ^{૧૧} માં^{૧૨} લઈ જવું,^{૧૩} અથવા તો^{૧૪} પાણી^{૧૫} તથા^{૧૬} આતશને^{૧૭} સુઝા નસા^{૧૮} (તથા) લીલા નસા^{૧૯} (ની નજદીક) લઈ જવું.^{૨૦} (પાક) અવસ્તાને^{૨૧} મનરની સાથે^{૨૨} (ઈઆને સાફ તથા ખરાં દિલથી) નહીં લાણવા,^{૨૩} ખાલ^{૨૪} નખ,^{૨૫} દાંતકોતરણી^{૨૬} (એ ત્રણ ચીજ નહીં પરહેજવી), રાતના (વસીદા) હાથ^{૨૭} (નીરંગ તથા પાણીથી સાફ કીધા વગર હરેક ચીજને ફૂલગાડવા), તથા^{૨૮} જે કાંઈ^{૨૯} બીજું^{૩૦} સુઝા નસા તથા લીલા નસા તરીકે^{૩૧} (ગણાવું હોએ તેની) સાથે^{૩૨} (આલુદે થઈને) જો^{૩૩} હું^{૩૪} ગુનેહગાર^{૩૫} થયો હોઉં તો,^{૩૬} (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન ફુથાઉં છું).

(કરદો ૬ ક્રો) કું કાંમે દાદાર અહુરમઝદ યુદ્ધ,^૧ ઓએમ આવાયરત મનીદન,^૨ ઓએમ નમનીદ;^૩ ઓએમ આવાયરત ગોકૃતન^૪ ઓએમ નગોકૃત;^૫ ઓએમ આવાયરત કર્દન,^૬ ઓએમ નકર્દ;^૭ અવઃ આન્ ગુનાહ મનરની ગવરની કુનરની,

* જીવતા માણસનાં બદનમાંથી ઉતારેલા બાલ તથા નખને ‘હેહેર’ અથવા સુઝો નસો કરીને કેહેછે. અવસ્તામા એને ‘હિખ’ કેહેછે. મુરદાનાં આખાં બદનને અથવા તેના કોઈપણ સાંધાને ‘નસો’ અથવા “લીલા નસો” કેહેછે. “નસો” બોલેનો અસલ અર્થ “મુરદાર, કોહોતી ચીજ.” ધાતુ નસ (સરકૃત નમ્ ઈઆને નારા પામવું) ઉપરથી એ શબ્દ નીકળેલો છે.

† પેહેલવી શરેહમાં; ઈઆને કાએદાસર જમીનમાં નહીં દાટવી.

† પેહેલવી શરેહમાં.

§ આએ પાંચમાં કરદામાં આવેલી બાબદ આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી બી મળી આવેછે. વંદીદાદમાં નસો ખાવાને તથા તેને પાણી અથવા આતશમાં નાખવાને સખત મનાઈ કીધેલી છે. એહું કાંમ કરનાર શખ્સને તેની જીદગીના છેડા સુધી અપવિત્ર ગણેલો છે. પાણી તથા આતશમાં હરગેજ નસો નાખવો નહીં એટલુંજ નહીં, પણ જે પાણી અથવા આતશમાં તે પડેલો આપણી નજરે પડે તો, તુરત તેને ખાદ્યાર કાઢાડવો (જુઓ વંદીદાદની ૬૬૧ પરગરદ, ક્રકરા ૨૬-૨૯; ૭ મી પરગરદ, ક્રકરા ૨૩-૨૭; ૮ મી પરગરદ, ક્રકરા ૭૩-૮૨). બાલ તથા નખ બદન ઉપરથી હતાચા પછી, તેઓને પરાગંદેહ નહીં કરવા, પણ એક હેલાએદી જગાએ ખાડો ખોદીને દાટવાં. (વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૭ મી પરગરદ).

તની રવાની ગતી મીનાઆંની, ઓળે અવાજશ પશેમાન
પ સે ગવશની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

જે કાંઈ દાદાર હોરમજદની ખાહેશ હતી^૧ તે મુજબ મને વમાસયું
જોઈતું હતું,^૨ તે મેં (જે) નહીં વમાસયું હોએ,^૩ જે મને યોગ્યું જોઈતું હતું,^૪
તે હું (જે) નહીં યોદયો હોઉં,^૫ જે મને કરવું જોઈતું હતું^૬ તે મેં (જે)
નહીં કીધું હોએ^૭ તો, - (તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).*

(કરદો ૭ મો) કુ કાંમે અહુરેમન યુદ્ધ,^૧ ઓએમ નઆવા-
યસ્ત મનીદન,^૨ ઓએમ મનીદ્ધ;^૩ ઓએમ નઆવાયસ્ત ગોફ-
તન,^૪ ઓએમ ગોફત;^૫ ઓએમ નઆવાયસ્ત કદેન,^૬ ઓએમ
કદે;^૭ અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની
ગતી મીનાઆંની, ઓળે અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની
પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

જે કાંઈ હોરેમનની ખાહેશ હતી,^૧ તે મુજબ મને વમાસયું નહીં
જોઈતું હતું,^૨ તે મેં (જે) વમાસયું હોએ,^૩ જે મને નહીં યોગ્યું જોઈતું હતું,^૪
તે હું (જે) યોદયો હોઉં,^૫ જે મને નહીં કરવું જોઈતું હતું,^૬ તે મેં (જે)
કીધું હોએ^૭ તો, - (તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).*

(કરદો ૮ મો) અજ^૧ હુમોધન^૨ હર આધન^૩ ગુનાહ,^૪ હર
આધન^૫ મર્ગરજન,^૬ હર આધન^૭ ફેરેદ માન્દ,^૮ હર આધન^૯
માનીદ,^{૧૦} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ,^{૧૧} ઓએમ^{૧૨}
અંદર^{૧૩} અહુરમજદ,^{૧૪} મરુદમ,^{૧૫} મરુદમ સદેગાંન^{૧૬} જસ્ત^{૧૭}
પ પતેત હોમ.^{૧૮}

તમામ પ્રકારનો^૧ (તથા) દરેક જાતનો^૨ ગુનાહ,^૩ દરેક જાતનો^૪
મરગરજન^૫ (ધ્યાને મોતની શિક્ષાને લાએકનો ગુનાહ), દરેક જાતનો^૬
સામેત થએલો^૭ (ગુનાહ), દરેક જાતનો^૮ રેહી ગએલો^૯ (ધ્યાને
તોજેશ નહીં થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી
(ઉત્પન્ન થતો) (ખીજો) ગુનાહ,^{૧૧} કે જે મારીથી^{૧૨} (દાદાર) હોરમજદ,^{૧૩}
(તથા) માણસો,^{૧૪} (અને) માણસોની (જુદી જુદી) જાત^{૧૫} સાથે^{૧૬} થયો
હોએ^{૧૭} તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી^{૧૮} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.^{૧૯}

અજ^{૧૦} હુમોધન^{૧૧} હર આધન^{૧૨} ગુનાહ^{૧૩} હર આધન^{૧૪}

* જુઓ ૨ જ કરદાના છેડેના લાગેલો તરજુમો, સફા ૧૧૨-૧૧૩.

મર્ગરજન^{૨૪} હર આધન^{૨૫} ફરોદ માન્દ,^{૨૬} હર આધન^{૨૭}
માનીદ,^{૨૮} હર આધન ગુનાહ અવર ગુનાહ,^{૨૯} ઓએમ^{૩૦}
અંદર^{૩૧} બહમન,^{૩૨} ગાએ ગોસ્પંદ,^{૩૩} ગોસ્પંદ સર્દગાંન^{૩૪}
જસ્ત^{૩૫} પ પતેત હોમ.^{૩૬}

તમામ પ્રકારનો^{૨૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૨૧} ગુનાહ,^{૨૨} દરેક જાતનો^{૨૩}
મરગરજન^{૨૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૨૫} સામેત થએલો^{૨૬} (ગુનાહ), દરેક
જાતનો^{૨૭} રેહી ગએલો^{૨૮} (ઇઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા)
દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૨૯} કે જે
મારીથી^{૩૦} બહમન^{૩૧} (અમશાસ્પંદ) (તથા) ગાએ ગોસ્પંદ,^{૩૩} (અને)
ગોસ્પંદોની (જુદી જુદી) જાતનો^{૩૪} સાથે^{૩૫} થયો હોએ^{૩૬} તો, (તે તમામ
ગુનાહ)થી^{૩૭} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.^{૩૮}

અવર^{૩૯} હમોધન^{૪૦} હર આધન^{૪૧} ગુનાહ^{૪૨} હર આધન^{૪૩}
મર્ગરજન^{૪૪} હર આધન^{૪૫} ફરોદ માન્દ,^{૪૬} હર આધન^{૪૭}
માનીદ,^{૪૮} હર આધન ગુનાહ અવર ગુનાહ,^{૪૯} ઓએમ^{૫૦}
અંદર^{૫૧} અરદીએહેશત,^{૫૨} આતશ,^{૫૩} આતશ સર્દગાંન^{૫૪}
જસ્ત,^{૫૫} પ પતેત હોમ.^{૫૬}

તમામ પ્રકારનો^{૪૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૪૧} ગુનાહ,^{૪૨} દરેક જાતનો^{૪૩}
મરગરજન^{૪૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૪૫} સામેત થએલો^{૪૬} (ગુનાહ), દરેક
જાતનો^{૪૭} રેહી ગએલો^{૪૮} (ઇઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ),
(તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૪૯}
કે જે મારીથી^{૫૦} અરદીએહેશત^{૫૧} (અમશાસ્પંદ) (તથા) આતશ,^{૫૩} (અને)
(જુદી જુદી) જાતના આતશોની^{૫૪} સાથે^{૫૫} થયો હોએ^{૫૬} તો, (તે
તમામ ગુનાહ)થી^{૫૭} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.^{૫૮}

* ગાએ ગોસ્પંદો સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેઓની સાથે
ધાતકીપણું ચલાવ્યું હોએ. તથા જ્યારે તેઓ આપણાં હસ્તક્રમા હતાં ત્યારે,
તેઓની ધરતી પરવરેશ તથા બેઈલી જતન નહી કીધી હોએ.

† આતશ સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેની ઉપર એસમ,
સુખડ, બાએ મુકીને જતન તથા સંભાળથી તેને રોશન નહી રાખ્યો હોએ,
પણ ખુબી હીધો હોએ, અથવા તેને ગલીચ તથા નજસ જગાએ મુક્યો
હોએ, અથવા તેની અંદર નસાવાળી મુરદાર ચીજ નાખી હોએ. એ બાબેની
સખત મનાઈ આપણા પાક અવસ્થામાં ફરમાવેલી છે. વળી આએ ડેકાહુ

અજ^{૫૫} હમોધન^{૫૬} હર આધન^{૫૭} ગુનાહ^{૫૮} હર
આધન^{૫૯} મર્ગરજન^{૬૦} હર આધન^{૬૧} ફરોહ માન્દ^{૬૨} હર
આધન^{૬૩} માનીદ^{૬૪} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ^{૬૫}
ઓએમ^{૬૬} અંદર^{૬૭} શેહેરેવર^{૬૮} અયોજશસ્ત^{૬૯} અયોજશસ્ત
સર્દગાંન^{૭૦} જસ્ત^{૭૧} પ પતેત હોમ^{૭૨}

તમામ પ્રકારનો ^{૫૬} (તથા) દરેક જાતનો ^{૫૭} ગુનાહ, ^{૫૮} દરેક જાતનો ^{૫૯}
મર્ગરજન^{૬૦} (ગુનાહ), દરેક જાતનો ^{૬૧} સાએત થએલો ^{૬૨} (ગુનાહ), દરેક
જાતનો ^{૬૩} રહી ગએલો ^{૬૪} (ધ્યાને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા)
દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ, ^{૬૫} કે જે
મારીથી ^{૬૬} શેહેરેવર^{૬૮} (અમશાસ્ત્ર) (તથા) ધાતુ, ^{૬૯} (અને જુદી જુદી)
જાતની ધાતુઓ ^{૭૦} સાથે ^{૭૧} *થયો હોએ ^{૭૨} તો, (તે તમામ ગુનાહ) થી ^{૫૫}
હ પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું. ^{૭૨}

અજ^{૭૩} હમોધન^{૭૪} હર આધન^{૭૫} ગુનાહ^{૭૬} હર
આધન^{૭૭} મર્ગરજન^{૭૮} હર આધન^{૭૯} ફરોહ માન્દ^{૮૦} હર
આધન^{૮૧} માનીદ^{૮૨} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ^{૮૩}
ઓએમ^{૮૪} અંદર^{૮૫} સપંદારમદ^{૮૬} જમીન^{૮૭} જમીન
સર્દગાંન^{૮૮} જસ્ત^{૮૯} પ પતેત હોમ^{૯૦}

જાત જાતના આતશ કહેલા છે, તેની મતલબ જુદા જુદા ધંધાદારીઓના
આતશ બાબે ધારા હોએ એક દીસેછે; જેમકે લુહારનો આતશ, કુભારનો
આતશ, કારખાનાનો આતશ, ભઠ્ઠિયારનો આતશ, ઇત્યાદિ. એ બાબેનું
લખાણ આપણને વંદીદાદની ૮ મી પરચરદમાંથી મળેછે. જુઓ ફકરા ૮૧-૯૬.

* ધાતુએ સાથે થયેલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ધાતુની ચીજે તથા
વાસણેને સોજાં નહી રાખ્યાં હોએ, પણ મેલાં તથા કાઠ ચઢેલાં રહેવા
દીધા હોએ નજીસ તથા કાઠવાળાં વાસણમાં મુકેલો ખોરાક ખાધામાં
આઆથી તંદરોસ્તીને ખીગાડો થાએછે. જરતોસ્તી દીનનાં ફરમાનેને જો
આપણે બારીક નજરથી જોઈએ છિયે તો, તેની મૂળ નેમ એ છે કે, દુનિયાંને
આબાદ રાખવી, દરેક તથા રોગ ઉત્પન્ન કરનારા સળખોને દૂર કરવા, અને
તંદરોસ્તીનું રક્ષણ કરવું. તંદરોસ્તીને સારી હાલતમાં રાખવી, તથા તે બીજાં
તેની સાંભે ઘટતા ઉપાયો આગમચથી કામે લગાડવા, તથા બીગઆ પણ
તેને સુધારવાનેમાટે જોઈતા ઇલાએ લેવા, એ આપણી ફરજોમાંની એક
સઉથી અગતી ફરજ છે. એ ફરજ અદા નહી કીધાથી આપણુ દાદાર હોરમ-
જદની નજરમાં એક રીને ગુનેહગાર થઈએ છિએ.

તમામ પ્રકારનો^{૭૪} (તથા) દરેક જાતનો^{૭૫} ગુનાહ,^{૭૬} દરેક જાતનો^{૭૭} મરગરજન^{૭૮} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૭૯} સામેત થએલો^{૮૦} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૮૧} રેહી ગએલો^{૮૨} (ધ્યાને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૮૩} કે જે મારીથી^{૮૪} સપંદારમદ^{૮૫} (અમશાર્પંદ) (તથા) જમીન,^{૮૬} (અને) (જુદી જુદી) જાતની જમીન^{૮૭} સાથે^{૮૮} *થયો હોએ^{૮૯} તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી^{૯૦} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં^{૯૧}.

અથ^{૯૨} હુમોઇન^{૯૩} હર આઇન^{૯૪} ગુનાહ,^{૯૫} હર આઇન^{૯૬} મર્ગરજન^{૯૭} હર આઇન^{૯૮} ફરોહ માન્દ,^{૯૯} હર આઇન^{૧૦૦} માનીદ,^{૧૦૧} હર આઇન ગુનાહ અથ ગુનાહ^{૧૦૨} એએમ^{૧૦૩} અંદર^{૧૦૪} ખોરદાદ,^{૧૦૫} આપ્,^{૧૦૬} આપ્ તોખમગાન^{૧૦૭} જસ્ત,^{૧૦૮} પ પતેત હોમ.^{૧૦૯}

તમામ પ્રકારનો^{૧૧૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૧૧૧} ગુનાહ,^{૧૧૨} દરેક જાતનો^{૧૧૩} મરગરજન^{૧૧૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૧૧૫} સામેત થએલો^{૧૧૬} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૧૧૭} રેહી ગએલો^{૧૧૮} (ધ્યાને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૧૧૯} કે જે મારીથી^{૧૨૦} ખોરદાદ^{૧૨૧} (અમશાર્પંદ) (તથા) પાણી,^{૧૨૨} (અને) (જુદી જુદી) જાતનાં પાણી^{૧૨૩} સાથે^{૧૨૪} *થયો હોએ^{૧૨૫} તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી^{૧૨૬} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં^{૧૨૭}.

અથ^{૧૨૮} હુમોઇન^{૧૨૯} હર આઇન^{૧૩૦} ગુનાહ,^{૧૩૧} હર આઇન^{૧૩૨} મર્ગરજન^{૧૩૩} હર આઇન^{૧૩૪} ફરોહ માન્દ,^{૧૩૫} હર આઇન^{૧૩૬}

* જમીન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, જમીનને સુધારીને તેની ઉપર ખેતી નહી કાઢી હોએ, પણ તેને વેરાન તથા ઉજડ રાખી મુકી હોએ. પોતાની રહેવાની જગાને સુકી તથા સોજ રાખવાને બદલે, તેને બાની તથા ગલીય રાખવી, કે જેથી તંદરેસ્તીમાં બીગાડો થાએ. નુકસાનકારક જનવરો તથા ખર્ફસ્તરોનાં રહેવાનાં દર પુરી નહી નાંખ્યાં હોએ. ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે જમીનને ખેદરકારીથી રાખ્યાથી, તે જમીન (અલકાર રીતે બોલ્યે તો) પોતે નાખુશ થાએછે તથા તેના ધણીને કડુઆ દેડે.

† પાણી સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, નસાને અથવા નસાવાળી ચીજને પાણીમાં નાખીને પાણી ખરાબ કરવું, અથવા પાણીમાં પડેલા નસાને બાહાર નહી કાઢાડવો, અથવા કાઢીથી રીતે પાણીને એવી ખરાબ રીતે રાખવું કે, તે પીધાથી અથવા બપરાસમાં આવવાથી તંદરેસ્તીનો બીગાડો થાએ. આએ કેકાએ જુદી જુદી જાતનાં પાણી કહેલાંછે, તેની મતલબ કરાવું પાણી, નદીનું પાણી, કુવાનું પાણી, ઇલાદિ સમજવું.

માનીદ્^{૧૮} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ^{૧૯} ઓએમ^{૨૦}
અંદર^{૨૧} અમરદાદ^{૨૨} ઓર્વર^{૨૩} ઓર્વર સર્દગાન^{૨૪} જસ્ત,^{૨૫}
પ પતેત હોમ.^{૨૬}

તમામ પ્રકારનો^{૧૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૧૧} ગુનાહ,^{૧૨} દરેક જાતનો^{૧૩}
મરગરજન^{૧૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૧૫} સામેત થએલો^{૧૬} (ગુનાહ), (તથા)
દરેક જાતનો^{૧૭} રેહી ગએલો^{૧૮} (ધ્યાને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ),
(તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૧૯}
કે જે મારીથી^{૨૦} અમરદાદ^{૨૨} (અમશાસ્પદ) (તથા) ઝાડપાન,^{૨૩} (અને)
(જુદી જુદી) જાતનાં ઝાડપાન^{૨૪} સાથે^{૨૫} *થયો હોએ^{૨૬} તો, (તે તમામ
ગુનાહ)થી^{૨૭} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંહું.^{૨૮}

અજ^{૨૯} હમોઇન^{૩૦} હર આધન^{૩૧} ગુનાહ^{૩૨} હર આધન^{૩૩}
મર્ગરજન^{૩૪}, હર આધન^{૩૫} ફેરોદ માન્દ,^{૩૬} હર આધન^{૩૭}
માનીદ્,^{૩૮} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ,^{૩૯} ઓએમ^{૪૦}
અંદર^{૪૧} દામે અહુરમજદ^{૪૨} જસ્ત,^{૪૩} ચુન્^{૪૪} સતર,^{૪૫} માહ^{૪૬}
ઓ^{૪૭} ખોરશેદ,^{૪૮} આતશ^{૪૯} સોહર^{૫૦} સોજા,^{૫૧} સગ,^{૫૨} વએ,^{૫૩}
ગોસ્પંદ^{૫૪} પંજ આધન,^{૫૫} ઓ^{૫૬} અવરે^{૫૭} ગવહ^{૫૮} દહેશનાન,^{૫૯}
ધન્^{૬૦} અહુરમજદ ખેશ,^{૬૧} ચુન્^{૬૨} અંદર્ગી^{૬૩} જમીન્^{૬૪} ઓ^{૬૫}
આસ્માન્^{૬૬} ચુન્^{૬૭} મન્^{૬૮} અંદર^{૬૯} ગુનેહગાર ખુદ એસ્તેદ
હોમ,^{૭૦} અજ આન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની
રવાની ગતી મીનાઆની, ઓખે અવાખશ પશેમાન પ સે
ગવશની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

તમામ પ્રકારનો^{૭૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૭૧} ગુનાહ,^{૭૨} દરેક જાતનો^{૭૩}
મરગરજન^{૭૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૭૫} સામેત થએલો^{૭૬} (ગુનાહ), દરેક
જાતનો^{૭૭} રેહી ગએલો^{૭૮} (ધ્યાને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા)
દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૭૯} કે જે
મારીથી^{૮૦} હોરમજદની પેદાએશ^{૮૧} સાથે^{૮૨} થયો હોએ,^{૮૩} જેમકે^{૮૪} સેતારા,^{૮૫}
માહતાબ,^{૮૬} તથા^{૮૭} આક્રતાબ^{૮૮} સાથે^{૮૯} (તથા) રાતા^{૯૦} (અને) બળતા^{૯૧}

* ઝાડપાન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ઝાડપાનને ખેદરકારીથી
કાપી નાખ્યાં હોએ, અથવા તેઓની ઉપર બેઠી સંભાળ તથા મહેનત લઇને
બધાસ્યાં નહી હોએ, કે જેથી તેઓ મરી જાય અને ફળ-ફુલ આપતાં ચડક.

આતશ^{૪૭} સાથે^{૩૬} (તથા) હુતરા,^{૫૦} પક્ષિ^{૫૧} અને પાંચ ભતના^{૫૩} ગોસ્પંદ^{૫૨} સાથે,^{૩૬} તથા^{૫૪} (એ ઉપરાંત) જમીન^{૫૨} અને^{૫૩} આસ્માનની^{૫૪} વચ્ચે^{૫૫} બીજી^{૫૫} સારી^{૫૬} પેદાએશ,^{૫૭} કે જે^{૫૮} હોરમજદની પોતાની^{૫૯} (છે તેની) સાથે^{૬૦} (ખરાબ ચાલ ચલાવ્યાથી), જો^{૬૧} હું^{૬૨} ગુનેહગાર થયો હોજ તો,^{૬૩} (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).

(કરદો ૯ મો) સતર શેકરની,^૧ અએતુદથ વસોવરની,^૨ દુદએ વેહાન વસોવરની,^૩ ગાહામખાર,^૪ ફર્વરદીઆન,^૫ હોમ દરન,^૬ હોશ ફરીફ^૭ યજ્ઞદાન^૮ નેહાફ^૯ ઓ^{૧૦} પદીરફત,^{૧૧} રપિથ્વેન ફરદુમ,^{૧૨} રોજે વદરદેગાન,^{૧૩} યુન^{૧૪} મન આવાયસ્ત યસ્તન,^{૧૫} ઓએમ ન યસ્ત,^{૧૬} અજ્ઞ આન ગુનાહ મનરની ગવરની કુનરની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, ઓએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવરની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ્ઞ ગુનાહ.

(કોઇનો) પાલક તોડવો,^૧ માહોમાહેની સગાઇમાં ખલલ કરવી,^૨ ભલાઓનાં કુટુંબમાં ફેસાદ કરાવવો^૩—(તથા) ગાહામખાર,^૪ મુકતાદના દાહાડા,^૫ હોમ (ઈજદ) ના દરન,^૬ ઈજદ અમશારસપંદોનેમાટે^૭ ફેરવેલી^૮ ઈજવાની (અથવા અપેણુ કરવાની) ચીજો,^૯ (જે મે) કબૂલ રાખેલી તે,^{૧૦}—પેહેલી *રપિથ્વન,^{૧૨} (અતલગના) ગુજરેલાઓનો રોજગાર^{૧૩}—(એ તમામ) જે પ્રમાણે^{૧૪} મને ઈજવું બેઈતું હતું,^{૧૫} તે પ્રમાણે (જે) મે નહીં ઈજવું હોએતો,^{૧૬} (તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.)

(કરદો ૧૦ મો) અવરમનરની,^૧ તરમનરની,^૨ આબૂરી,^૩ પંદી,^૪ ખરમઘની,^૫ અર્શઘની,^૬ વદ્યરમી,^૭ સૂર્યરમી^૮ વદનગીરરની,^૯ ખોઈફનગીરરની,^{૧૦} નગીરાઇ,^{૧૧} પંદી,^{૧૨} ખુદ-શહી,^{૧૩} અસજેહુની,^{૧૪} સપોજગારી,^{૧૫} વરની,^{૧૬} ગુમાની^{૧૭}

* ઈમાને રપિથ્વનનો પેહેલો દાહાડો, કે જે ફરવરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજે પડે છે તે. પણ રપિથ્વન ઈજવાનો દાહાડો આપણા લોકોએ ફરવરદીન મહીનો અને અરદીબેહેસ્ત રોજ રાખેલા છે, કારણ કે તેની અસ્તુમન અરદીબેહેસ્ત રોજના જેવી છે. ‘રપિથ્વન’નો અર્થ “ગરમી, અરમીની ઝડપ, દાહાડાનું મધ્ય, બપોર, દક્ષિણ દિશા” થાય છે. રપિથ્વનનાં જશનની મતલબ એ કે, ગરમીની ઝડપ થઈ તેની તથા કીધેલું જશન.

આશ્મોધ,^{૧૮} જોરગવાહી,^{૧૯} દરોગદાવરી,^{૨૦} ઓજ્જ્ઞીસ્ત
પરસ્તી,^{૨૧} કોશાદ્ દવારશની,^{૨૨} બરહેન દવારશની,^{૨૩} અએષુક
દવારશની,^{૨૪} દરાંએઆંએએશની,^{૨૫} દરાંએઆંએરશની,^{૨૬}
દુશ્તી,^{૨૭} ગદહી,^{૨૮} જહી,^{૨૯} જાદુધ,^{૩૦} જાદુપરસ્તી,^{૩૧} રોસ્પી,^{૩૨}
રોસ્પી બારગી,^{૩૩} ગવહે પએતી,^{૩૪} ગવહે વનીદી,^{૩૫}
શીનમોધ,^{૩૬} ઓ^{૩૭} અવરે^{૩૮} હર આઇન^{૩૯} યુનાહ,^{૪૦} ઓ પ
ઇન પતેતી^{૪૧} હોશ્મોદ્,^{૪૨} આંન નહોશ્મોદ્,^{૪૩} આંન દાંનેસ્ત,^{૪૪}
આંન નદાંનેસ્ત,^{૪૫} આંન અંગદ્,^{૪૬} આંન નઅંગદ્,^{૪૭}
સએશાદા વેરેબા^{૪૮} પેશે રદ્ દસ્તુરે દીની^{૪૯} આવાયસ્ત
ગરજ્જદન,^{૫૦} ઓએમ નગરજ્જદ^{૫૧} અજ આંન યુનાહ
મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી મીનાઆંની
ઓએ અવાજ્જશ પશેમાન પ રો ગવશની પ પતેત
હોમ; પ પતેત હોમ અજ યુનાહ.

અભિમાન,^૧ મગરરી,^૨ મુવેલાંઓની નાલેશી કરવી,^૩ લોભ લાલચ,^૪
હદથી જીઆદે ગોરસે થવું,^૫ કોઇની અદેખાઈ કરવી,^૬ કોઇની ઉપર બદનજર
કરવી,^૭ બેશરમ નજરથી બેવું,^૮ પરાય નયતથી કોઇની ઉપર નજર કરવી,^૯
હલકી નજર *કરવી,^{૧૦} યુદપરસ્તી,^{૧૧} પોતાની હાલતથી અસંતોષી રહેવું,^{૧૨}
પોતાનીજ મરજ પ્રમાણે ચાલવું,^{૧૩} સુસ્તી,^{૧૪} યુગલી,^{૧૫} કીનો,^{૧૬} શશ્ક,^{૧૭}
પવિત્રાઈ કીતોડવી,^{૧૮} ખોટી સાક્ષિ આપવી,^{૧૯} ખોટો ધનસાફ કરવો,^{૨૦}
શુતપરસ્તી,^{૨૧} સદરા ઉપર કુશ્તી આંધ્યાવગર અહીતહી કરવું,^{૨૨} નાગાં બદને
કરવું,^{૨૩} એક પગે બેઠો અને એક પગ ઉઘાડો એવી રીતે ચાલવું,^{૨૪} જમતી

* પારકા શખ્સની ચોરત અથવા પૈસા તથા માલમતા ઉપર ખરાબ નજર
કરવી (પેહેલવી શરેહમાં).

† દિલ બાળવું ઈઆને ખીબની સારી હાલત જોઇને મનમાં બળાપો કરવો
(પેહેલવી શરેહમાં).

‡ પોતાનાં ઉસ્તાદ, દરુવર તથા માએ બાપના હોઝમ પ્રમાણે નહી ચાલવું
(પેહેલવી શરેહમાં).

§ પોતાનાં બેચેલાં તથા કીધેલાં ઉપર શક લાવવો (પેહેલવી શરેહમાં).

¶ દારૂ હોરમજદ, પેગમબર અરો જરતોરત તથા બલી માજદયરની
જરતોશતી દીન વિશે છું પોલવું તથા છું ધન્યવું, માણસોમાં એક ખીબ સાથે
અનબનાવ ઉત્પન્ન કરવો, તથા અવસ્તાની માએની બણી જોઇને ખોટી સમજાવવી
(પેહેલવી શરેહમાં).

વખતે બાજ ધર્યા પછી, તે બાજ તોડવી ધ્યાને ચોક્કોડથી બોલવું,^{૧૫} બાજ ધર્યાવગર ખાણું ખાણું,^{૧૬} ચોરી,^{૧૭} *લુટકાટ,^{૧૮} છીનાણું,^{૧૯} બહુ અથવા દેવોનાં ધનરમંતર,^{૨૦} બહુને પુજવું,^{૨૧} જનાકારી,^{૨૨} રંડીબાજ,^{૨૩} ગોલામખારગી કરવી,^{૨૪} ગોલામખારગી કરાવવી,^{૨૫} મુવેલાંની પુંડે મહોટે સાદે ઘણુંજ રડવું તથા હૃદથી જીઆદા શોક રાખવો,^{૨૬} તથા^{૨૭} (એ ઉપરાંત) બીજે^{૨૮} હરેક રીતનો^{૨૯} ગુનાહ,^{૩૦} કે જે આએ પતેતમાં^{૩૧} યાદ કરીને ગણ્યો^{૩૨} (તથા) જે નહી ગણ્યો^{૩૩} જે (મારા) જાણવામાં આવ્યો,^{૩૪} (તથા) જે (મારા) જાણવામાં નહી આવ્યો,^{૩૫} જેને વિશે (મેં) ખેચાલ કીધો,^{૩૬} (તથા) જેને વિશે (મેં) ખેચાલ નહી કીધો,^{૩૭} (તથા) (જે મારા ગુનાહ) કરમાન બરદારીની રાહ^{૩૮} દીનના સરદાર (તથા) દસ્તુરની હજુરમાં^{૩૯} (મને) દલગીરી સાથે બહેર (ધ્યાને એકરાર) કરવા બેઠેએ,^{૪૦} તે (જે મેં દલગીરી સાથે) બહેર નહી કીધા હોએ^{૪૧} તો, (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).

(કરદો ૧૧ મો) કે અગર^૧ કસાંન^૨ પતેતી^૩ પદીરૂતેહુ હોમ,^૪ આએમ નકરદેહુ હોમ,^૫ ઈશાંન રવાનરા^૬ દુશખારી^૭ મદ,^૮ યદ્દશાંન જાદેહુરા,^૯ હર યક^{૧૦} જુદ જુદરા,^{૧૧} મનશની ગવરની કુનશની, તની રવાની ગતી મીનોઆની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવરની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

અગરજે^૧ બીજઓનેમાટે^૨ પતેત^૩ (કરવાને) મેં કબૂલ કીધું હોએ,^૪ (અને જે) તે મેં નહી કીધી હોએ,^૫ તેથી તેઓનાં રવાનને^૬ (તથા) તેઓનાં ફરજદોને^૭ બેચેની^૮ (અથવા સખતી^૯) પોહોંચી હોએ^{૧૦} તો, તે દરેક જનને^{૧૧} (જે) જુદી જુદી (બેચેની અથવા સખતી પોહોંચી તે) નેમાટે^{૧૨} (હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).

(કરદો ૧૨ મો) પ^૧ આંન^૨ દીન^૩ દસ્તુર^૪ એસ્ત હોમ,^૫ ઈન^૬ અહુરમઝદ^૭ જરતોશત^૮ ચારત,^૯ જરૂતોશત^{૧૦} આએ ગુશતાસ્પ,^{૧૧} પ પેવંદ^{૧૨} આદરઆદ મારાસ્પદાન^{૧૩} મદ.^{૧૪} પદશ^{૧૫} પસાખત^{૧૬} કર્દે બોખત.^{૧૭} અશહી^{૧૮} વેહુ^{૧૯} રવાને^{૨૦} દુશારમરા^{૨૧} આવાએશનીતર^{૨૨} વેહુશની હોમ.^{૨૩}

(હું) તે^૧ દીનના^૨ ફરમાન^૩ ઉપર^૪ ઉસ્તેવાર છેજ^૫ કે જે^૬ (દીન)
(દાદાર) હોરમજદે^૭ (અશો) જરતોશ્તને^૮ અખાડી^૯ (ઈઆને શિખવી),
(અને અશો) જરતોશ્તે^{૧૦} ગુસ્તાસ્પ (પાદશાહ)ને^{૧૧} (શિખવી). (પેગમખર
જરતોશ્ત તથા ગુસ્તાસ્પ પાદશાહની) ઓલાદથી^{૧૨} આદરઆદ મારાસ્પદ^{૧૩}
આબ્યો^{૧૪} (ઈઆને પેદા થયો). તેણે^{૧૫} (જરતોશ્તી દીનને) સમારી^{૧૬}
(તથા) પાક કીધી,^{૧૭} (એટલે કે તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાબ્યો).

ખોલાસો:—(આદરઆદ મારાસ્પદ નામનો એક કાબેલ તથા દીન-
આગાહ દસ્તુર શાપુરશાહ હોરમજદના વખતમાં થઈ ગયો. એને વિશે
પેહેલવી શરેહમાં એવું જણાવેછે કે, તેનો આપ પેગમખર અશો જરતોશ્ત-
ની ઓલાદનો, તથા તેની માએ ગુસ્તાસ્પ પાદશાહનાં ખાનદાનની હતી.
એ મજહૂર દસ્તુરે લલી માજદયસ્ની દીનની તેહેકીકી અતલાવા સાર,
પોતાની છાતી ઉપર ૯ મન પિગળાવેલું કાંસુ રેરીને, લોકોનાં મનમાંથી એ
સાચ્વી દીન યાએ જે ખોટો શક તથા વસવસો હતો તે તેણે દૂર કીધો).

(મારાં પોતાનાં) રવાનની^{૨૦} ખુશાલીનેમાટે,^{૨૧} લલી^{૨૨} અશોઈને^{૨૩}
વધારે લાએક રીને^{૨૪} હું પસદ કરુંછું^{૨૫} (અથવા તેની ઉપર ખાહેશ રાખુંછું).

ખોલાસો:—(મારાં મરણ આદ મારાં રવાનને છુટકારો મળે, તથા
તેને ખુશાલી હાસેલ થાએ તેટલામાટે, પવિત્રાર્થ તથા રાસ્તીને ખીજ ચીજો
કરતાં વધારે સારી ચીજ તરીકે, એખસાર કરવાની હું ખાહેશ રાખુંછું).

પ જીવંદીએ જાન^{૨૬} આસ્તુઆન હોમ^{૨૭} હુમત^{૨૮} પ મન-
શને,^{૨૯} આસ્તુઆન હોમ^{૩૦} હુખત^{૩૧} પ ગવશને,^{૩૨} આસ્તુઆન
હોમ^{૩૩} હુવરશત^{૩૪} પ કુનરને,^{૩૫} આસ્તુઆન હોમ^{૩૬} પ^{૩૭} ગવહે^{૩૮}
દીને માજદયસ્નાન,^{૩૯} હુમા^{૪૦} કેરેહ્લા^{૪૧} હુમદાસ્તાન હોમ,^{૪૨}
અજ^{૪૩} હુમા^{૪૪} ગુનાહીઆ^{૪૫} જુદદાસ્તાન હોમ,^{૪૬} પ નેકી^{૪૭}
સેપાસદાર હોમ,^{૪૮} અજ અનાખ^{૪૯} ખોરસંદ હોમ,^{૫૦} પુલ
પાદફરાહ,^{૫૧} ખંદ દરોશ,^{૫૨} તોજશને^{૫૩} તાવાન^{૫૪} દીન,^{૫૫}
પાદફરાહ^{૫૬} સે શખ^{૫૭} પંજાહ હફત સાહ,^{૫૮} પદશ^{૫૯} ખોરસંદ^{૬૦}
હુમદાસ્તાન^{૬૧} હોમ.^{૬૨}

(મારા) જાનની હયાતી *સુધી^{૬૩} (મારી) મનશીથી^{૬૪} નેક વિચાર
ઉપર^{૬૫} હું ઉસ્તેવાર છેજ^{૬૬} (મારી) ગવશનીથી^{૬૭} નેક સખુન ઉપર^{૬૮} હું

* ઈઆને જ્યાંહાંસુધી મારો જાન મારા બદનમાં હયાત છે લાંહાંસુધી.

ઉસ્તવાર છેલ્લું,^{૨૯} (મારી) કુનરનીથી^{૩૩} નેક કાંમ ઉપર^{૩૨} હું ઉસ્તેવાર છેલ્લું,^{૩૧} (તથા) બલી^{૩૧} માજદયસ્તી દીન^{૩૦} ઉપર^{૩૫} હું ઉસ્તેવાર છેલ્લું.^{૩૪} તમામ^{૩૮} સવાબો (અથવા સવાબનાં કાંમો) સાથે^{૩૬} હું એક મલતો છેલ્લું,^{૪૦} (તથા) તમામ^{૪૨} ગુનાહો^{૪૩} થી^{૪૧} હું એક મલતો નથી.^{૪૪}

ખોલાસો:—(સઘળાં સવાબનાં કાંમો, રાસ્તી, નીતિ, ધ્યાદિ પસંદ કરીને તેઓની સાથે હું એક મલતો થાઉંછું; તથા સઘળાં બદ કાંમો, જુઠાઈ, અનીતિ, ધ્યાદિને ધિક્કારીને હું કબૂલ રાખતો નથી).

(દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર પોહોંચતી) ખુબીથી^{૪૫} હું શુકરાનાં કર્કેછું,^{૪૬} (તથા) રંજથી^{૪૭} હું રાજ છેલ્લું.^{૪૮}

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદની તરફથી મને જે સુખ તથા નેઆમત મળેછે, તેનેમાટે તે કીરતારનો હું અતિશય આભાર માનુંછું; તથા કાંઈથી દુઃખ અથવા સંકટ મારી ઉપર આવી પડેછે, તેનેમાટે બખડીને નાખુશ થતો નથી, પણ મારાં મનને નીરાંત તથા સંતોષી રાખુંછું).

(ચિન્વત) પુલ* (આગળ)ની શિક્ષા,^{૪૯} સખત બેડી,^{૫૦} (તથા) દીનના^{૫૩} (હોકમ મુજબની) તોજેશ^{૫૧} (તથા) ગુનાહનો †બદલો,^{૫૨} (મરી ગયા પછીની પેહેલી) ત્રણ રાતની^{૫૫} શિક્ષા,^{૫૪} (કે જેમાંની દરેક રાત) પાંચ વરસ^{૫૬} (જેટલી† લાંબી થશે)—એ (બધાં)ની ઉપર^{૫૭} (હું) રાજ^{૫૮} (તથા) એક મલતો^{૫૯} છેલ્લું.^{૬૦}

આએમ કર્દેલ્ હોમ^{૬૧} ઇન્^{૬૨} પતેતી,^{૬૩} ગુબર્ગ ઉમેદ કેરેફ-હુરા,^{૬૪} ગેરાન્ બીમે દુજખૂરા.^{૬૫} અશહી વેલ્^{૬૬} રવાન્ ફશાર-મરા;^{૬૭} પ ઇન્ મનશને^{૬૮} કર્દેલ્ હોમ.^{૬૯} કું કાર કેરેફલ્^{૭૦} મન્^{૭૧} અંદા નૂ^{૭૨} કર્દ,^{૭૩} આએ^{૭૪} નૂ^{૭૫} કુનમ,^{૭૬} હમા^{૭૭} એસ્તશને કેરેફ-હુરા,^{૭૮} ગુબરશને ગુનાહરા,^{૭૯} બોખત રવાનરા.^{૮૦} અગર^{૮૧} માંદેલ્ બહોદ્દ,^{૮૨} કું ગુનાહે મન્^{૮૩} તોખત નખહોદ્દ,^{૮૪} પાદ્કેરાલ્^{૮૫} સે શખ^{૮૬} આંનહીઆ^{૮૭} પદશ^{૮૮} ખોરસંદ^{૮૯} હમદાસ્તાન્ હોમ.^{૯૦}

સવાબની મ્હોટી †ઉમેદનેમાટે,^{૯૧} (તથા) દોજખની અતિશય ધાસ્તીને-

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફેા ૧૨૮ મો, બીજી નોટ.

† ઈઆને દીનનાં ફરમાન મુજબ નહીં ચાહ્યાથી, જે તોજેશ તથા શિક્ષા ખમવી પડે છે તે. ‡ પેહેલવી શરેહમાં. એ બાબે ખોલાસામાટે, જુઓ મારી અશત બા માએની, હાદોખત તુરકની ૩ જી પરગરદ.

§ ઈઆને સવાબનાં કાંમો કીધાથી મરજૂ બાદ મને બેહેશત મળે તેનેમાટે.

માટે,^{૧૫} (તથા) લક્ષી અશોઈ^{૧૬} (જે) (મારાં) રવાનની ખુશાલી (છેતે) ને
 *માટે,^{૧૭} (મેં) આએ^{૧૮} પતેત^{૧૯} કીધીછે.^{૨૦} એવી નયતથી^{૨૧} (આએ પતેત)
 મેં કીધીછે.^{૨૨} જે સવાખું કાંમ^{૨૩} મેં^{૨૪} હાલસુધી^{૨૫} કીધું,^{૨૬} (તથા) જે કાંધ^{૨૭}
 હમણાં^{૨૮} હું કરુંછું^{૨૯} (તે), તમામ^{૩૦} સવાખને કાએમ રાખવાનેમાટે,^{૩૧} (તથા)
 ગુનાહને સાફ કરી નાખવાનેમાટે,^{૩૨} (તથા) મારાં રવાનના છુટકારાનેમાટે^{૩૩}
 (છે). અગરબે^{૩૪} (મારો ગુનાહ કાંઈ) રેહી ગયો (ઇઆને તોજેશ નહી
 થએલો) હોએ,^{૩૫} (અને) તે ગુનાહથી મને^{૩૬} છુટકારો નહી થયો હોએ^{૩૭}
 તો, તે ગુનાહના અવેજમા^{૩૮} (મારાં મરણ પછીની પેહેલી) ત્રણ રાતની^{૩૯}
 શિક્ષા ઉપર^{૪૦} (હું) રાજી^{૪૧} (તથા) એક મલતો છેઠ.^{૪૨}

હમે ફરમાએમ^{૪૩} અપેમ વોહૂ^{૪૪} વેગુદીરશની,^{૪૫} પતેતી^{૪૬} પેશ
 અવદ બેગુદીરશની,^{૪૭} પસ ગુદરદેહ મન,^{૪૮} મન જાદેહરા^{૪૯} અવદ
 ગુનાહ^{૫૦} પ પતેત બહોદ,^{૫૧} સેદાશ^{૫૨} ગેતોફરીદ^{૫૩} ફરમાયદ.^{૫૪}
 ફરમુદાર^{૫૫} ખાહેશની^{૫૬} હમદાસ્તાન હોમ;^{૫૭} અહુરમઝદ^{૫૮} ખેશ^{૫૯}
 હોમ,^{૬૦} અહુરમઝદ^{૬૧} દહુમાની કુનમ,^{૬૨} અશાહી^{૬૩} સતાએમ.^{૬૪}

(મારાં) મરણની વખતે^{૬૫} (મારેમાટે) અપેમ વોહૂ^{૬૬} (લાલવાને), (તથા)
 મરણની આગમન^{૬૭} પતેત^{૬૮} (કરવાને) હું ફરમાવુંછું,^{૬૯} (તથા) મારાં ગુજરવા
 પછી^{૭૦} મારાં ફરજંદો^{૭૧} (મારા) ગુનાહનેમાટે^{૭૨} પતેત કરે,^{૭૩} (તથા) (મારાં-
 નામના) †સરોશ^{૭૪} (તથા) ગેતીખરીદ^{૭૫} (કરવાને) ફરમાવે.^{૭૬} (તે પતેત

* ઇઆને રાસ્તી તથા નીતિનાં કાંમો કીધાથી મારો જીવ ખુશાલ થાએ તેનેમાટે.

† ઇઆને ત્રણ દાહાડા સરોશની ઈજરને. જરતોશી ધર્મ પ્રમાણે માણસ
 ગુજસ્તા પછી, ત્રણ દાહાડા સુધી તેનું રવાન જે જગાએ તેને સંજોગીને
 સુકેલું હોએ ત્યાંહાં રેહેછે, અને ચેહારમની બામદાદે તે ચિન્વત પુલ તરફ
 જાયછે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાન અરો સરોશ ઈજદની પનાહ હેઠળ
 રેહેછે, એટલામાટે સરોશની ખુશતુમન સાથની ઈજરને તે ગુજરનારનેમાટે
 કરવાને ફરમાવેલું છે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાનને પોતાની જંદગીમાં
 કીધેલાં તમામ સારાં નરસાં કામો આપોઆપ યાદ આવેછે, અને પેલી
 જેહાંનમાં તેને કેવી જગ્યા મળશે તે વિચાર કરેછે. અરો માણસનાં
 રવાનને એ વખતમાં પોતાની નેકીનો બદલો મેળવવાની હમેદમાં ધણી
 ખુશાલી ઉપજેછે, અને પાપી માણસનું રવાન પોતાનાં કરતુકની સજા પામ-
 વાની ધાસ્તીથી ગભરાટમાં પડેછે. ત્યાર પછી ચેહારમની બામદાદે તે રવાન
 ચિન્વત પુલ તરફ જાયછે, જ્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોશ ઈજદ, તથા રફને
 રાસ્ત ઈજદ તે મરનારનાં આ કુનિયામાં કીધેલાં તમામ કાંમોનો તોલ કરીને

તથા સરોશ તથા *ગેતીખરીદ કરવાને) ફરમાવનાર^૩ (તથા તેની) ખાહેશ રાખનાર^૪ (તથા તેને) કબૂલ રાખનાર હું ઊઠે^૫ (હું) હોર-મજદનો ખેશ^૬ (ઈઆને દાદાર હોરમજદની તરફનો) ઊઠે,^૭ (તથા) હોરમજદને નેક ગણુંધું;^૮ અશોધને^૯ હું વખાણુંધું.^{૧૦}

આએમ ગરકૂતેહ હોમ^{૧૧} હરવેસ્પ^{૧૨} હુમત^{૧૩} હૂખત^{૧૪} હવ-રશત,^{૧૫} પ મનશની^{૧૬} ગવશની^{૧૭} કુનશની,^{૧૮} બેહેલશની દેહોમ^{૧૯} હરવેસ્પ^{૨૦} દુશમત^{૨૧} દુજૂખત^{૨૨} દુજવરશત,^{૨૩} અજ મનશની^{૨૪} ગવશની^{૨૫} કુનશની,^{૨૬} આએમ ગરકૂતેહ હોમ હરવેસ્પ હુમત હૂખત હવરશત, પ મનશની ગવશની કુનશની. બેહેલશની દેહોમ હરવેસ્પ દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, અજ મનશની ગવશની કુનશની. આએમ ગરકૂતેહ હોમ હરવેસ્પ હુમત હૂખત હવરશત, પ મનશની ગવશની કુનશની. બેહેલશની દેહોમ હરવેસ્પ દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, અજ મનશની ગવશની કુનશની.†

તમામ^{૨૭} નેક વિચારને,^{૨૮} (તથા) નેક સખુનને^{૨૯} (તથા) નેક કાંમને,^{૩૦} (મારી) મનશની,^{૩૧} ગવશની^{૩૨} (તથા) કુનશનીથી^{૩૩} એખત્યાર કીધેલાં છે.^{૩૪} તમામ^{૩૫} બદ વિચારને,^{૩૬} બદ સખુનને,^{૩૭} (તથા) બદ કાંમને^{૩૮} (મારી) મનશની,^{૩૯} ગવશની^{૪૦} (તથા) કુનશનીથી^{૪૧} હું છોડી દેઉંધું.^{૪૨}

આએમ ગરકૂતેહ હોમ^{૪૩} હરવેસ્પ^{૪૪} રાહુ^{૪૫} રાસ્તી^{૪૬} ફરા-

તને લાએકની જગા (બેહેરત, હમેરતગેહાંન ઈઆ દોજખ) આપેછે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે બુબ્યા વંદીદાદનો મારો તરજુમો, ૧૯ મી પરગરદના ફકરા ૨૭-૩૨ અને તેનો ખોલાસો: તથા મારી ચરત બા માએની, ૨૨ મી ચરત.

* “ગેતીખરીદ”નો અસલ અર્થ “આએ દુનિયાને ખરીદ કરવી,” ઈઆને આએ દુનિયામાંથી સવાખનાં કાંમો મેળવવાં, કે તેથી શુબસ્યા પછી રવાનને તે ગેહાંનમાં સુખ તથા આરામ મળે. પણ સાધારણ રીતે લેતાં ગેતીખરીદનું કામ કરાવવું એટલે નવ દાહાડા સુધી શુબરેલાંનાં રવાનની નયતે ઈજને કરાવવી. જંદેહુ-રવાનની માફક એ ક્રિયા શવતાંએનેમાટે બી ચર્ઈ શકેછે. એ પ્રમાણેનું લખાણ આપણને જરતોસ્તી ધર્મની પાછલી કેતાબોમાંથી મળેછે.

† ઈઆને એ ત્રણ ક્રિયાઓ ઉપર મારો પુરો એતેકાદ છે, તથા તે મારાં મરણ પછી મારે નામે કરવાને હું ફરમાવુંધું.

‡ અજરને શુબરેલાંનિમાટે પતેત કરતા હોએ તેા, આએ ફકરામાં આવેલા દરેક ‘હવરશત’ તથા ‘દુજવરશત’ ખોલાની પછી ‘ફલાંન બેહેહરા,’ ઈઆને જેની નયતે પતેત લાણીએ તેનું નામ લઇને ‘બેહેહરા’ કરીને ખોલવું. ‘બેહેહ’નો અસલ અર્થ ખોલો રસ્તો, તે ઉપરથી છઠકારો, છટકો.

૩ન;^૫ બેહલશની કહોમ^૬ હરવેસ્પ^૭ રાહે^૮ અરાસ્તી^૯
અવારન;^{૧૦} ધના^{૧૧} શેકસ્ત,^{૧૨} અહુરમજદ^{૧૩} બેહ અવજૂન,^{૧૪}
સ્તઓમિ^{૧૫} અષેમ,^{૧૬} અષેમ વોહુ ૧.

તમામ^૧ રાસ્તીનો^૨ (તથા) નેક^૩ માર્ગ^૪ મે પકજ્યોછે^૫ (ઈઆને
એખત્યાર કીધો છે); તમામ^૬ નારાસ્તીનો^૭ (તથા) અરાય^૮ માર્ગ^૯ હું છોડી
દેઉછું.^{૧૦} ધનામીનો^{૧૧} (ઈઆને હારેમન) ગુટેલો^{૧૨} (હોબે); (દાદાર)
હોરમજદ^{૧૩} નેકીનો વધારો કરનાર^{૧૪} (છે); અશોધને^{૧૫} હું વખાણુંછું.^{૧૬}

ફેરસ્તુયે હુમતોધબ્યસ્યા હુખ્તોધબ્યસ્યા હવરશ્તોધબ્ય-
સ્યા, માંથ્વોધબ્યસ્યા વખેધ્વોધબ્યસ્યા વરશ્તવોધબ્યસ્યા.
અધબિગધસ્યા દધથે, વીરુપા હુમતાયા હુખ્તાયા હવરશ્તાયા.
પધતિરિચ્યા દધથે, વીરુપા દુશ્મતાયા દુજૂખ્તાયા દુજ્જવરશ્તાયા.
ફેરા વે રાહી, અમેષા રથેન્તા, યસ્નેમયા વહોમયા, ફેરા મનંધ્રહા,
ફેરા વચંધ્રહા, ફેરા બ્યઓથના, ફેરા અંધ્રહુયા, ફેરા તન્વસ્યીત
ખખ્યાઓ ઉશતનમ; સ્તઓમિ *અષેમ. અષેમ વોહુ ૧.

યથા અહુ વધસ્યો ૨૧, અષેમ વોહુ ૧૨, યથા અહુ
વધસ્યો ૨. યસ્નેમય વહોમય અઓજસ્ય જવરેચ આક્રી-
નામિ, સ્તઓપહે અખેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂધિ-
દઓશ, આહુધસ્યેહે. અષેમ વોહુ ૧. ~~સ્તઓમિ~~ અહ્માધ
રઓશય; હજંધ્રેમ; જસ મે અવંધ્રહે મજદ; કેરેફ્ મોજદ.

નમસ્કાર ચેરાગનો.[†]

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે
ખોરેહુ અવજનયાદ; આતશ દાદગાહુ આદર ફેરા. અજ હમા
ગુનાહુ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત
દુજ્જવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, હુદમ ગોફત, હુદમ
કર્દ, હુદમ જસ્ત, હુદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આન

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૨૭-૨૮.

† આએ આખો નમસ્કાર આતશ નીઆએશના રાશ્યાતના ભાગમાંથી
લીધેલોછે; એના તરજુમા ખાખે જુઓ તે ઠેકાણે, ૭૩ મે સફે.

ગુનાહુ, મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી
મીનાઆની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની
પ પતેત હોમ. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ;
(સર નમાવતાં લણુવું.) નેમસેન્તે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે
હુધાઓ મજિશત યજત, અષેમ વોહુ ૧. (૩ વાર પઢે.)
 અઘાધ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે; કેરેફે મોજદ.

નમસ્કાર મુકતાદનો.

 અજ હમા ગુનાહુ^૧ પતેત પશેમાનુમ.^૨ અષાઉ-
નાંમ^૩ વંધઉહીશ^૪ સૂરાઓ^૫ રપેન્તાઓ^૬ ફવપયો^૭ યજમધદે.^૮
અષઓને અષેમ વોહુ ૧. (૩ વાર પઢે.) અઘાધ
રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેફે મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^૨ અશો
(લોકો)નાં^૩ લલાં^૪ જોરાવર^૫ (તથા) (હુનિયાંની) આખાદી કરનારાં^૬
ફરોહરોને^૭ હમો ઇહએ છિયે^૮ (અથવા માદ કરીએ છિયે^૯).

નમસ્કાર દોખમાનો.

 અજ હમા ગુનાહુ^૧ પતેત પશેમાનુમ.^૨ *નેમસેન્તે^૩
ધધ^૪ ધરિસ્તનાંમ^૫ ઉરવાનો^૬ યજમધદે યાઓ^૭ અષઓનાંમ^૮
ફ્રિવપયો.^૯ અષઓને અષેમ વોહુ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

 અઘાધ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે; કેરેફે મોજદ.
તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^૨ ગુજરી

* આએ ઠેકાણે “નેમસેન્તે” બોલોની અમત દીસતી નથી; અમરને એક
બારગી એ બોલો રહેવા દધને “ઉરવાનો” અથવા “ફવપયો” ને લગાડીએ તો
“નેમસેન્તે” ને બદલે “નેમો વે” આવડું જોઈતું હતું, સખબ કે “નેમસે-
તે” બોલો એકવચનની સાથે આવેછે; અને “નેમો વે” બહુવચનની સાથે
આવેછે. નેમો વેચયુને નમસ્કાર (હોળે).

† ‘ધધ ધરિસ્તનાંમ ઉરવાનો યજમધદે યાઓ અષઓનાંમ ફવપયો’—એ
બોલો ઈજરનેના ૨૬ આ હાના ૭ માં ફકરામાંથી લીધા છે.

ગએલાંઓનાં^૫ શ્વાનો^૬ જે^૭ અશો (હોજો)ના^૮ ફરોહરવાળાં (તેઓ)ને^૯
આએ ફેકાણે^{૧૦} હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૧૧}

નમસ્કાર પરવતનો.

અજ હમા ગુનાહ^૧ પતેત પશેમાનુમ,^૨ *વીરપાઓ^૩
ગરથો^૪ અપ-માથાઓ^૫ પોઉર-માથાઓ^૬ મજદદાત^૭
અપવન^૮ અપહુ^૯ રતવો^{૧૦} *યજમદદ,^{૧૧} અપેમ વોહુ ૧.
(ત્રણ વાર પઢે.) અહ્માઘ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે;
અવંધહે મજદદ; કેરફેહુ મોજદદ.

તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું,^૨ હોરમજદના
પેદા કીધેલા^૩ તમામ^૪ પવિત્ર પાહાડો,^૫ (જે) પુરતી રીતે આસાનીવાળા^૬
(તથા) પુર આસાનીવાળા^૭ (ધ્યાને ખોરાક ઉત્પન્ન કરનારા) (તથા) (જે)
પાહાડો) અશોઈની^૮ ઉપયોગી થીએ (તેઓ)ને^૯ હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૦}

નમસ્કાર પાણીનો.

અજ હમા ગુનાહ^૧ પતેત પશેમાનુમ,^૨ (સર
નમાવતાં લણવું.) નેમસે^૩-તે^૪ અપાઉમ^૫ સેવિશતે^૬ અરેદ્દિ
સૂર^૭ અનાહિતે^૮ અપઓને, અપેમ વોહુ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)
અહ્માઘ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે; કેરફેહુ મોજદદ.

તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું,^૨ અએ પવિત્ર,^૩
ઘણોજ ફાએદો કરનારી^૪ (તથા) નિર્મલ અરૂદ્દીસૂર^૫ તુને^૬ નમાન^૭ (હોજો)!

નમસ્કાર ઓરવરનો.

અજ હમા ગુનાહ^૧ પતેત પશેમાનુમ,^૨ (સર
નમાવતાં લણવું.) નેમો^૩ ઉર્વરયાઓ^૪ વંધહુયાઓ^૫ મજદદ-

* એ આખો વાકય ઈજરનેના છઠ્ઠા હાના ૧૩ મા ફકરામાંથી લીધોછે.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૦૦ મો સફો પેહેલી નોટ.

ધાતયાઓ^૧ *અપઓન્યાઓ.^૨ અષ્ટેમ્ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અદ્વાધ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે; કેરફેહૂ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી,^૩ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું,^૪ હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં,^૫ બલાં^૬ (તથા) અશો^૭ ઔરવરને^૮ નમાજ^૯ (હોજે) !

બાજ અષ્ટેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પદવાની.

(એ બાજ ફરવરદેગાંનના પેહેલા પાંચ દાહાડા ઇઆને રોજ ૨૬ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો માહ ૧૨ સુધી બણવી.)

પ નામે યજ્ઞદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારજે ખોરેહૂ અવજૂનયાદ; અરદાફર્વશ ખેરસાદ.[†] અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વેસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂપ્ત દુજ્જવરશત; મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત, ઉદમ કર્દ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન્ ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, ઓએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ; તરોઇદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હધથ્યાવરશતાંમ હિત વરના ફિરપોતેમેમ; સ્તઓમિ અષ્ટેમ. અષ્ટેમ વોહૂ ૩.

ફવરાને મજદયસ્નેા જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-દઃએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફસસ્તયએચ. અહુરહે મજદાઓ^૧ રએ-વતો^૨ ખરેન્ધઉહતો^૩, અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ.^૪ અપઓનાંમ^૫

* વળી વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૧૮ મા ફકરામાંથી “ઔરવરનો નમસ્કાર” એવીજ મતલબનો, પણ વ્યાકરણની બાંધણી પ્રમાણે જોતાં, બીજી રીતે લખેલો આપણને મળી આવે છે, તે નીચે મુજબ છે:—

અવરતા—નેમો^૧ હર્વેધરે^૨ વંધકહિ^૩ મજદધાતે^૪ અવઓને;^૫ અષ્ટેમ્ વોહૂ ૧. માએની:—અએ ખુબીવાળાં^૬ (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલાં^૭ અશો^૮ ઔરવર!^૯ (ઘુને) નમાજ^{૧૦} (હોજે) !

† આએ ‘બાજની શક્ષાતની તથા છેડેની ખરનુમન અરદાફરવાનાં અદ્વાદગાંનની ખરનુમનમાંથી લીધેલી છે.

‡ ઇઆને અશો ફરોહર (આએ બંદગી તરફ) પાંહોચે !

• ગી એના તરજુમા બાએ જુઓ અહુરમજદ ખોદાએનો તરજુમો, સફેા ૭-૯.

ક્રવણિનાંમ^{૧૧} ઉમ્મનાંમ^{૧૨} અધવિયૂરનાંમ^{૧૩} પચ્ચોધચ્ચો-લકચ્ચેપનાંમ^{૧૪}
 ક્રવણિનાંમ^{૧૫} નખાનજદિશ્તનાંમ^{૧૬} ક્રવણિનાંમ^{૧૭} કનચ્ચોથ^{૧૮}
 યસ્નાધચ્ચ^{૧૯} વહ્માધચ્ચ^{૨૦} કનચ્ચોથાધચ્ચ^{૨૧} કસસ્તયચ્ચેચ્ચ^{૨૨} યથા
 અહુ વધચ્ચો^{૨૩} જચ્ચોતા^{૨૪} કા મે^{૨૫} મૂતે,^{૨૬} અથા રતુશ
 અપાત્તચિત્ત હચ્ચ^{૨૭} કા અપવ^{૨૮} વીધવાચ્ચો^{૨૯} અચ્ચોતૂ.^{૩૦} અહુરેમ
 મજદાંમ^{૩૧} રચ્ચેવન્તેમ^{૩૨} ખરેનંધઉહુન્તેમ^{૩૩} યજમધદે;^{૩૪} અમેષા
 રપેન્તા^{૩૫} હુક્ષધ્રા^{૩૬} હુધાચ્ચોધ્રહો^{૩૭} યજમધદે;^{૩૮} અપચ્ચોનાંમ^{૩૯}
 વંધઉહીથ^{૪૦} સૂરાચ્ચો^{૪૧} રપેન્તાચ્ચો^{૪૨} ક્રવણિનાંમ^{૪૩} યજમધદે.^{૪૪}

(આએ ઠકાણે અષ્ટમ વોલ્યુમ ૧૨૦૦ પદી જવી.)

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^૧ ખળનો રાખનાર^૨ (તથા)
 ખોરેહવાળા,^૩ (દાદાર) હોરમજદની,^૪ અમશાસ્પદોની,^૫ અશો (લોકો) નાં^૬
 જોરાવર^૭ (તથા) ગાથેખ^૮ ફરોહરોની^૯ (તથા) પોચ્ચોદકેશના^{૧૦} ફરોહરોની,^{૧૧}
 (તથા) નખાનજદિશ્તના^{૧૨} ફરોહરોની^{૧૩} — (એ બધાઓની) આરાધના કર-
 વાને,^{૧૪} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને^{૧૫} (તેઓને) ખુરતુદ કરવાને,^{૧૬} તથા
 (તેઓની) વખાણ કરવાને^{૧૭} જોતી^{૧૮} મારી આગળ^{૧૯} યથા અહ વધચ્ચો^{૨૦}
 (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૨૧} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૨૨} (તથા)
 વિદ્વાન^{૨૩} (તે) અથા રતુશ અપાત્ત ચિત્ત હચ્ચ^{૨૪} (એ કલામોની ખુબીઓ)
 જાહેર કરે.^{૨૫} ખળનો રાખનાર^{૨૬} (તથા) ખોરેહવાળા^{૨૭} (દાદાર) હોરમ-
 જદને^{૨૮} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૨૯} અમશાસ્પદો^{૩૦} (જેઓ) સારા પાદ-
 શાહ^{૩૧} (તથા) સારાં ડહાપણવાળાં (છે તેઓને)^{૩૨} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૩૩}
 અશો (લોકો) નાં^{૩૪} જલાં^{૩૫} શૂરાં^{૩૬} (તથા) (દુનિયાંની) વૃદ્ધિ કરનારાં^{૩૭}
 ફરોહરોને^{૩૮} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૯}

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ અવજ્જનીએ મરુદમ,
 મરુદમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાપસ્તે વેહાંન, આએમ
 બેહુદીન મજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
 અએદૂન *ખાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહ વધચ્ચો ૨.

યસ્નેમચ્ચ^૧ વહ્મેમચ્ચ,^૨ અચ્ચોજસચ્ચ^૩ જવરેચ્ચ^૪ આક્રી-
 નામિ,^૫ અહુરેહ મજદાચ્ચો^૬ રચ્ચેવતો^૭ ખરેનંધઉહુતો,^૮ અમે-
 પનાંમ રપેન્તાનાંમ,^૯ અપચ્ચોનાંમ^{૧૦} ક્રવણિનાંમ^{૧૧} ઉમ્મનાંમ^{૧૨}

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરોહ નીઆએય, સફા ૩૯ મો.

ક્રામચોત્ નામનો યજ્ઞસ્નેનો ૨૦ મો હા બા માએની. ૧૩૫

અધવિથૂરનાંમ,^{૧૩} પઓધચ્ચો-લ્કએપનાંમ^{૧૪} ક્વધિનાંમ,^{૧૫} નખા-
નજદિશતનાંમ^{૧૬} ક્વધિનાંમ,^{૧૭} અપેમ વોહૂ ૧.

અહાધ રએશચ; હજંધ્રેમ; જસ મે; કેરેફેહ મોજદ.

ખલનો રાખનાર^૧ (તથા) ખોરેહવાળા^૨ (દાદાર) હોરમજદની,^૩
અમશાસ્પદોની,^૪ અશો (લોકો)ના^૫ બેરાવર^૬ (તથા) ગાલેખ^૭ ફરો-
હરોની,^૮ (તથા) પોચોદકેશનાં^૯ ફરોહરોની,^{૧૦} (તથા) નખાનજદિશતનાં^{૧૧}
ફરોહરોની^{૧૨} આરાધના,^{૧૩} કીર્તિ,^{૧૪} એજમત^{૧૫} તથા કૌવતને^{૧૬} હું વખાણું છું.^{૧૭}

ક્રામચોત્ નામનો યજ્ઞસ્નેનો ૨૦ મો હા.*

(એ હા નીચે જણાવેલી બાજ સાથે ફરવરદેગાંનના પેહેલા
પાંચ દાહાડા, ઇઆને રોજ ૨૬ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો
માહ ૧૨ મા સુધી ભણવો.)

ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અપેમ વોહૂ ૧. ૫ નામે
યજ્ઞદાં અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજ ખોરેહ અવ-
જાયાહ; અરદાદર્વશ બેરસાદાં અજ હુમા ગુનાહ પતેત
પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુરમત દુજૂખત દુજવરશત; મેમ
પ ગેતી મનીહ, ઉદમ ગોફત, ઉદમ કદ્દ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ
ખૂન ખૂદ એસ્તેદ, અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની
કુનશની તની રવાની ગેતી મીનોઆની, ઓખે અવાજશ
પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ફનઓથ અહુરહે
મજદાઓ, તરેધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હધથ્યાવરશતાંમ
હાત વરના ફેરપેતેમેમ; સ્તઓમિ અપેમ. અપેમ વોહૂ ૩.

ફવરાને મજદયસ્ને જરથુશ્તિશ વીદ્યેયો અહુર-લ્કએષો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) ફસસ્તયએચ, અહુરહે મજદાઓ
રએવતો ખરેનંધ્રઉહતો અમેપનાંમ રપેન્તનાંમ અપઓનાંમ
ક્વધિનાંમ ઉઘનાંમ અધવિથૂરનાંમ, પઓધચ્ચો-લ્કએપનાંમ

* એ હામાં અપેમ વોહૂની શરેહ આવેલી છે એ બાબે જુઓ સફો ૧-૨;
અપેમ વોહૂ નામની ભણીતી બદગી જુદે જુદે ચોક્સ વખતે ભણવાથી, તે ભણનારને
કેટલો સવાબ હોસેલ થાએછે તે બાબે જુઓ મારી યશ બા માએની, ૨૧ મી યશ,
† ઇઆને અશો ફરોહર (આએ બંદગી તરફ) પોહોચો !

ક્રવષિનાંમ, નબાનજદિશતનાંમ ક્રવષિનાંમ, દનઓથ યસ્તા-
ધય વહ્નાધય દનઓથાધય કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધચ્ચો
જઓતા ક્રા મે ઝૂતે, અથા રતૂશ અષાતચિત્ હય ક્રા અષવ
વીધવાઓ અઓત્, અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ
યજમધદે; અમેષા રપેન્તા હુક્ષધા હુધાઓધહો યજમધદે;
અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સુરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવષયો *યજમધદે.

❧ (૧) ક્રાત્રઓત્^૧ અહુરે^૨ મજદાઓ^૩ અષેમ વોહૂ
વહિશ્તેમ અસ્તી,^૪ પર અહ્માધ^૫ વોહૂ^૬ વહિશ્તેમ^૭ ચિનસ્તિ,^૮
યથ^૯ ખએતવે^{૧૦} ખએતાતેમ;^{૧૧} વોહૂ વહિશ્તેમ અસ્તિ^{૧૨} અથ^{૧૩}
હએષેમ^{૧૪} કારયેધતિ.^{૧૫} (૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા અહ્માધ^{૧૬}
ઉશ્તાધત્ય^{૧૭} વીરપેમ^{૧૮} અષવનેમ^{૧૯} વીરપાધ^{૨૦} અષઓને^{૨૧} પર-
ચિનસ્તિ,^{૨૨} યથના^{૨૩} સ્તાધત્ય^{૨૪} વીરપેમ^{૨૫} અષવનેમ^{૨૬} વીરપાધ^{૨૭}
અષઓને^{૨૮} પરચિનસ્તિ,^{૨૯} (૩) યત્ અષાધ વહિશ્તાધ અ-
પેમ,^{૩૦} પરચિનસ્તિ^{૩૧} વીરપેમ^{૩૨} માંથ્રેમ^{૩૩} વીરપેમ^{૩૪} માંથ્રાધ,^{૩૫}
યથ^{૩૬} અષાધ^{૩૭} ક્ષયેમ^{૩૮} ચિનસ્તિ,^{૩૯} યથચ^{૪૦} જપયેન્તે^{૪૧} અષ-
ઓને^{૪૨} અષેમ^{૪૩} ચિનસ્તિ,^{૪૪} યથચ^{૪૫} ક્રમાવોય^{૪૬} અષેમ^{૪૭} ચિ-
નસ્તિ^{૪૮} યત્ સએમાધ્યન્તએધબયો,^{૪૯} ધ્રાયો^{૫૦} હએષ,^{૫૧} વીરપેમ^{૫૨}
વયો^{૫૩} ક્રવાકેમ^{૫૪} હઉરેમ,^{૫૫} વયો^{૫૬} અહુરહે મજદાઓ.^{૫૭}

(૪) મજદાઓ^{૫૮} ક્રાત્રઓત્;^{૫૯} ચીમ^{૬૦} ક્રાત્રઓત્;^{૬૧}
અષવનેમ^{૬૨} મધન્યઓમચ^{૬૩} ગઝેધીમચ,^{૬૪} સ્વાંસ^{૬૫} ક્રાત્રઓત્^{૬૬}
ક્રવાકેમ;^{૬૭} વહિશ્તો^{૬૮} ક્ષયઓ,^{૬૯} સ્વન્તેમ;^{૭૦} અષવનેમ^{૭૧} વહિ-
શ્તેમચ^{૭૨} અવસો-ક્ષયેમચ,^{૭૩} (૫) બધાંમ^{૭૪} અષહે વહિશ્તહે^{૭૫}
યજમધદે;^{૭૬} અષહે વહિશ્તહે^{૭૭} યજમધદે^{૭૮} કસઓથેમચ,^{૭૯}
ક્રમરેથેમચ^{૮૦} ક્રગાથેમચ^{૮૧} ક્રાયશ્તીમચ.^{૮૨}

યેધહે હાતાંમ આઅત્ ચેરને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ હયા,

યાઓધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમધદે.

અષેમ વોહૂ ૧. ❧ ('ક્રાત્રઓત્'થી તે અષેમ વોહૂ ૧
મુધીનો ભાગ ૭ વાર પઢે. જ્યારે ૭ મી વાર પઢે તારે અષેમ
વોહૂ નહી પઢવી)

(૧) (દાદાર) હોરમજદે^૧ (અષેમ વોહૂનો ઠલામ) બહેર કીધા.^૨ અષેમ

* એના તરજુમા બાબે જુઓ બાજ અષેમ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની, સફા ૧૩૪.

વોહ વહિશ્તેમ્ *અસ્તી^૧—(એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) (ગોયા) જેમ, પોતાનાં સગાનેમાટે^૨ સગાઈ^૩ કબૂલ રાખેછે^૪ (તેમ), તે (ઈઆને હોરમજદ) ને માટે^૫ સઉથી સરસ^૬ ખુબી^૭ કબૂલ રાખે છે. * વોહ વહિશ્તેમ્ અસ્તી^{૧૨}—(એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) (ગોયા) દીનના કાએદાને^{૧૩} અમલમાં લાવેછે. ^{૧૪}

(૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા †અહાઈ^{૧૫} (એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) જેમ^{૧૬} દરેક^{૧૭} અશો (માણસ) ને^{૧૮} દરેક^{૧૯} અશો (માણસ) તરફ^{૨૦} સુખમાં^{૨૧} કબૂલ ફરારાખેછે^{૨૨} (તેમ) દરેક^{૨૩} અશો (માણસ) ને^{૨૪} દરેક^{૨૫} અશો (માણસ) તરફ^{૨૬} ઉસ્તવારીથી^{૨૭} શામેલ કરેછે. ^{૨૮}

(૩) યત્ અષાઈ વહિશ્તાઈ ‡અષેમ્^{૨૯}—(એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) (ગોયા) તમામ^{૩૦} માંત્રવાંની^{૩૧} દરેક^{૩૨} માંત્રવાંની જાણુનારનેમાટે^{૩૩} કબૂલ રાખેછે, ^{૩૪} જેમ^{૩૫} (તે) અશોઈનેમાટે^{૩૬} પાદશાહી^{૩૭} કબૂલ રાખેછે, ^{૩૮} તથા જેમ^{૩૯} (મીનો ઈજદોની) આરાધના કરનાર^{૪૦} અશો (માણસ) નેમાટે^{૪૧} રાસ્તી^{૪૨} કબૂલ રાખેછે, ^{૪૩} તથા જેમ^{૪૪} તમો^{૪૫} ફાએદો કરનારાઓનેમાટે^{૪૬} (તે) રાસ્તી^{૪૭} કબૂલ રાખેછે. ^{૪૮} (ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે) (અષેમ્ વોહના) ત્રણ^{૪૯} લાગ^{૫૦} (છે). દરેક^{૫૧} કલામ^{૫૨} (જે) સંપૂર્ણ^{૫૩} બોલ^{૫૪} (તે) (દાદાર) હોરમજદનો^{૫૫} કલામ^{૫૬} (છે).

(૪) (દાદાર) હોરમજદે^{૫૭} (અષેમ્ વોહનો કલામ) જાહેર કીધો. ^{૫૮} કોણુને^{૫૯} જાહેર કીધો ? ^{૬૦} (જવાબ) :—મીનોને લગતા^{૬૧} તથા ગેતીને લગતા^{૬૨} અશો (માણસ) ને. ^{૬૩} કીયા હોધામાં^{૬૪} (તે અષેમ્ વોહનો) કલામ^{૬૫} (તેણે) જાહેર કીધો ? ^{૬૬} (જવાબ) :—સઉથી સરસ^{૬૭} પાદશાહ તરીકે. ^{૬૮}

કોણુને^{૬૯} (જાહેર કીધો) ? (જવાબ) :—પોતાના ફાંતા પ્રમાણે નહી ફેચાલનાર^{૭૦} રાસ્ત^{૭૧} તથા સઉથી સરસ (માણસ) ડું ને. ^{૭૨}

(૫) અષ વહિશ્તના^{૭૩} લાગને, ^{૭૪} હમો વખાણીએ છિયે. ^{૭૫} અષ વહિશ્તના^{૭૬} જાણુવાને, ^{૭૭} (તેનાં) યાદ કરવાને, ^{૭૮} (તેનાં) ગાવાને^{૭૯} તથા (તેની) કીર્તિને^{૮૦} હમો વખાણીએ છિયે. ^{૮૧}

* ઈઆને અશોઈ એ સઉથી સરસ નેઆમત છે.

† ઈઆને સુખ છે, સુખ તે (શખ્સ) ને છે.

‡ એની મતલબ એ કે સદ્ગુણી માણસો એક બીજાના સુખમાં લાગ લેછે.

§ ઈઆને જે (શખ્સ) સઉથી સરસ અશોઈની જાણદમાં અશો (છે).

|| અસલ અર્થ ' પોતાની મરજી પ્રમાણે નહી રાજ કરનાર. '

§ પેગમખર અશો જરતોશત જાએ એ ઈસારો હોએ એવું દીસેછે.

|| અષ વહિશ્ત નામની જંદગી તે અષેમ્ વોહ સમજવી.

૧૩૮ બાજ યથા અહ વઘચ્છો ૧૨૦૦ પઢવાની આ માએની.

(બાજમાં પઢે) અહુરમજદ બોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન આએમ બેહુદીન મારદયસ્તાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહ વઘચ્છો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ, અહુરંહુ મજદાઓ રએવતો ખરેનંધુહુતો, અમેષનાંમ રપેન્નાનાંમ, અવઓનાંમ ક્રવપિનાંમ ઉત્રનાંમ અપવિયુરનાંમ, પઓમચ્છો-લંએપનાંમ. ક્રવપિનાંમ, નખાનજદિશતાનાંમ ક્રવપિનાંમ.* અધેમ વોહુ ૧. અહ્યાધ રએશય; હુઝંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેકેહ મોજદ.

બાજ યથા અહ વઘચ્છો ૧૨૦૦ પઢવાની.†

(એ બાજ ગાથા ગાહામખારના પાંચ દાહાડા ભણતી)

પ નાંમે યજદાંન અહુરમજદ બોદાએ અવજૂની, ગોરજે બોરેહુ અવજનયાદ; ગેહુ ગાથાખયો અહુનવદ ગેહુ, ઉશતવદ ગેહુ, રપેન્તોમદ ગેહુ, વોહુ-ઝથ ગેહુ, વહિશતોઘશત ગેહુ, ગેહુ ગાથાખયો, અદોર્ફશ બેરસાદ.‡ અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશે-માનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, હૈમ ગોફત, હૈમ કદ, હૈમ જસ્ત, હૈમ ખૂત બૃદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની ફનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆની, આએ અવાખરા પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ફનઓથ અહુરંહુ મજદાઓ, તરોઘદીતે અંધરંહુ મધન્ધેઉશ; હુધથ્યાવરશતાંમ હૈત વસ્તા ફેરપોતેમેમ; સ્તઓમિ

* એ ફકરાના તરતુમાનેમાટે બુઓ બાજ અધેમ વોહુ ૧૨૦૦ પઢવાની.

† એ બાજની ખરતુમન ગાથાના આદરંગાનની ખરતુમનમાંથી લીધી છે.

‡ હ્યાને ગાથા ગાહામખારમાંથી (હ્યાને પાંચ ગાથા ગાહામખારમાંના) (એ) અહુનવદ ગાથા, ઉશતવદ ગાથા, રપેન્તોમદ ગાથા, વોહુ-ઝથ ગાથા, વહિશતોઘશત ગાથા, (તથા) અરો ફરેહદો (આએ બંદની તરફ) પોહોચો !

અષેમ, અષેમ વોહુ ૩. કવરાને મજદયરનો જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુરેત્યેષો (જે ગેહ હોય ને પઢે.) કસસ્તયએચ.

અહુગહે મજદાઓ^૧ રએવતો^૨ ખરેનંધઉહતો,^૩ અમેષનાંમ રપેન્તાનાંમ,^૪ ગાથાઓ^૫ રપેન્તાઓ^૬ રતુક્ષધાઓ^૭ અપઓ-નિઓ,^૮ અહુનવધત્યાઓ ગાથયાઓ^૯ ઉશતવધત્યાઓ ગાથ-યાઓ^{૧૦}, રપેન્તા-મધન્યેઉશ ગાથયાઓ,^{૧૧} વોહુ-ક્ષધયાઓ ગાથ-યાઓ,^{૧૨} વહિશતોધશતોધશ ગાથયાઓ,^{૧૩} અપઓનાંમ^{૧૪} કવપિ-નાંમ^{૧૫} ઉધનાંમ^{૧૬} અધવિધરનાંમ,^{૧૭} પઓધસ્યો-ત્યએષનાંમ^{૧૮} કવપિનાંમ,^{૧૯} નપ્પાનજદિશતનાંમ^{૨૦} કવપિનાંમ,^{૨૧} ક્ષનઓધ^{૨૨} યરનાધ્ય^{૨૩} વહ્માધ્ય^{૨૪} ક્ષનઓધાધ્ય^{૨૫} કસસ્તયએચ,^{૨૬} યથા અહુ વધ્યો^{૨૭} જઓતા^{૨૮} કા મે^{૨૯} સૂતે,^{૩૦} અથા રતુશ અપાત-ચિત હય^{૩૧} કા અપવ^{૩૨} વીધવાઓ^{૩૩} ઓતૂ^{૩૪}.

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવામાટે^{૩૫} ખનનો રાખનાર,^{૩૬} (તથા) ખોરેહવાગા^{૩૭} (દાદાર) હોરમજદની,^{૩૮} અમશારપંદોની,^{૩૯} વૃદ્ધિ કરનાર^{૪૦} ગાથા^{૪૧} (જે) સમ્યાર્થના *મરદાર^{૪૨} (તૃપ્ત) અશો^{૪૩} (છે તેઓમાંના) અહુનવદ ગાથાની,^{૪૪} ઉક્તવદ ગાથાની,^{૪૫} રપેન્તોમદ ગાથાની,^{૪૬} વોહુક્ષધ ગાથાની^{૪૭} વહિશતોધશ ગાથાની^{૪૮} (તથા) અશો (લોકો)નાં^{૪૯} બેરાવર^{૫૦} (અને) ગાદોબ^{૫૧} કરોહરોની,^{૫૨} પોસ્યોદકેશનાં^{૫૩} કરોહરોની,^{૫૪} (તથા) નપ્પાનજ દિશતનાં^{૫૫} કરોહરોની,^{૫૬} (એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,^{૫૭} (તેઓની) ખુખીઓ ગાગને,^{૫૮} (નેઓને) ખુશનુદ કરવાને,^{૫૯} તથા (નેઓની) વખાણ કરવાને,^{૬૦} બંતી^{૬૧} મારી આગળ^{૬૨} યથા અહ વધ્યો^{૬૩} (ના કલ મોની ખુખીઓ) બહેર કરે^{૬૪} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૬૫} (તથા) વિદ્વાન^{૬૬} (તે) અથા રતુશ અપાતચિત હય^{૬૭} (એ કલામોની ખુખીઓ) બહેર કરે^{૬૮}.

અહુરેમ મજદાંમ^{૬૯} રએવન્તેમ^{૭૦} ખરેનંધઉહન્તેમ^{૭૧} યજ-મધદે,^{૭૨} અમેષા રપેન્તા^{૭૩} હુક્ષધા^{૭૪} હુધાઓંધહો^{૭૫} યજ-મધદે,^{૭૬} ગાથાઓ રપેન્તાઓ^{૭૭} રતુક્ષધાઓ^{૭૮} અપઓનીશ^{૭૯} યજમધદે,^{૮૦} અહુનવધતીમ ગાથાંમ^{૮૧} અપઓનીમ^{૮૨} અપહે^{૮૩} રતમ^{૮૪} યજમધદે,^{૮૫} ઉશતવધતીમ ગાથાંમ^{૮૬} અપઓનીમ^{૮૭} અપહે^{૮૮} રતમ^{૮૯} યજમધદે,^{૯૦} રપેન્તા-મધન્યૂમ ગાથાંમ^{૯૧} અપ-ઓનીમ^{૯૨} અપહે^{૯૩} રતમ^{૯૪} યજમધદે,^{૯૫} વોહુક્ષધાંમ ગાથાંમ^{૯૬}

* એનો અર્થ 'સરદારોની ઉપર પાદશાહી ભોગવનાર'ખી યદી શકે. વખતની ઉપર સરદારી ભોગવનારા (હાકર રાખીયલ).

૧૪૦ બાજુ યથા અહ વધર્યો ૧૨૦૦ પદવાની આ માએની.

અપઓનીમ^{૧૦} અપહે રતૂમ^{૧૧} યજમધદે^{૧૨} વહિરશોધશતીમ
ગાથાંમ^{૧૩} અપઓનીમ^{૧૪} અપહે^{૧૫} રતૂમ^{૧૬} યજમધદે^{૧૭} અપ-
ઓનાંમ^{૧૮} વંધઉહીશ^{૧૯} સૂરાઓ^{૨૦} રપેન્તાઓ^{૨૧} ક્રવપયો^{૨૨}
યજમધદે^{૨૩} અહુનેમ વધરીમ^{૨૪} તનૂમ^{૨૫} પાધતિ^{૨૬} અહુનેમ
વધરીમ તનૂમ પાધતિ, અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પાધતિ.

❧ (આએ ઠેકાણે યથા અહ વધર્યો ૧૨૦૦ પદી જવી.)

ખજનો રાખનાર^૧ (તથા) ખોરેહવાળા^૨ (દાદાર) હોરમજદને^૩ હમો
યાદ કરીએ છિયે^૪ અમશારુપંદા^૫ (જેઓ) સારા પાદશાહ^૬ (તથા) સારાં
ઠહાપણવાળા (તેઓ)ને^૭ હમો વખાણીએ છિયે^૮ વૃદ્ધિ કરનાર^૯ ગાથા^{૧૦}
(જે) સચ્ચાઈના સરદાર^{૧૧} (તથા) અશો (તેઓ)ને^{૧૨} હમો વખાણીએ
છિયે^{૧૩} અશો^{૧૪} અહુનવદ ગાથા^{૧૫} (જે) અશોઈનો^{૧૬} સરદાર (તે)ને^{૧૭}
હમો વખાણીએ છિયે^{૧૮} અશો^{૧૯} ઉશતવદ ગાથા^{૨૦} (જે) અશોઈનો^{૨૧}
સરદાર (તે)ને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે^{૨૩} અશો^{૨૪} રપેન્તોમન્દ ગાથા^{૨૫} (જે)
અશોઈનો સરદાર (તે)ને^{૨૬} હમો વખાણીએ છિયે^{૨૭} અશો^{૨૮} વોહુક્ષથ
ગાથા^{૨૯} (જે) અશોઈનો સરદાર (તે)ને^{૩૦} હમો વખાણીએ છિયે^{૩૧} અશો^{૩૨}
વહિરશોધશ ગાથા^{૩૩} (જે) અશોઈનો^{૩૪} સરદાર (તે)ને^{૩૫} હમો વખાણીએ
છિયે^{૩૬} અશો (લોકો)નાં^{૩૭} લક્ષાં^{૩૮} શૂરાં^{૩૯} (તથા) આખાટી કરનારા^{૪૦}
ફરોહરોને^{૪૧} હમો યાદ કરીએ છિયે^{૪૨} અહુનવર^{૪૩} તનને^{૪૪} *અંચાવે છે.^{૪૫}

(બાજમાં પઢે) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મર-
દુમ, મરદુમ સર્દગાંન, હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન,
ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તયાની નેકી
રસાનદ્વ; અએદૂન ખાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહ વધર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહોમચ અઓજસચ જવરેચ આક્રીનામિ,
અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો, અમેષનાંમ રપેન્તા-
નાંમ. ગાથાખ્યો રપેન્તાખ્યો રતુક્ષધ્રાખ્યો અપઓનિખ્યો,
અહુનવધત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશતવધત્યાઓ ગાથયાઓ, રપેન્તા-
મધન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષધ્રયાઓ, ગાથયાઓ, વહિ-
રશોધશોધશ ગાથયાઓ, અપઓનાંમ ક્રવપિનાંમ ઉધ્રનાંમ
અધવિથૂરનાંમ, યઓધર્યો-લકએષનાંમ ક્રવપિનાંમ, નખા-

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોરા બાજ, સફા ૧૭ મો.

નજરિશતનાંમ કવપિનાંમ. અષેમ વોહુ ૧. અઘ્ઘાધ
રએશય; હજંધરેમ; જસમે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોજદ.

સદ્ગુણી તથા નીતિવાન માણસનાં ગુજરવા પછી તેનાં
રવાનને બેહેશત મેળવવાની ઉમેદમાં જે અતિશય
યુશાલી ઉપજેછે તેને લગતા અવસ્તા.*

ઉશતવધતીમ^૧ ગાથાંમ^૨ સ્ઝાવયો^૩ ઉશતતાતેમ^૪ નિઝ-
ઝોમો.^૫ ઉશતા^૬ અઘ્ઘાધ^૭ યઘ્ઘાધ^૮ ઉશતા^૯ કઘ્ઘાધઝીત^{૧૦}
વસેન્ધયાંસ^{૧૧} મજદઝોમો^{૧૨} હાયાત^{૧૩} ઝિઅહુરો.^{૧૪}

(બેહેશતી રવાન) (પોતાનેમાટે) સુખ^૧ માંગતું^૫ ઉશતવધ^૧ ગાથા^૨
ઝિઅએછે,^૬ (અને કેહેછે) સુખાકારી^૧ તે (શખસ)ને^૫ (હોએ), જેનીથી^૬
ખીજાઓને^{૧૦} સુખ^૧ (પોહોંચે) ! પોતાની મરણ પ્રમાણે રાજ કરનાર^{૧૧}
હોરમજદ^{૧૨-૧૪} (તે પરોપકારી માણસને) (સુખાકારી) અખશે!^{૧૩}

કુદ તથા પાપી માણસનાં મરણ પછી તેનાં રવાનને દોજ-

ખની શિક્ષા પામવાની ધાસ્તીથી જે નિરાશપણું તથા

ગભરાત ઉત્પન્ન થાએછે તેને લગતા અવસ્તા.*

કિમાંમ^૧ ગાથવ્યાંમ^૨ વયો^૩ સ્ઝાવયો,^૪ કાંમ^૫ નેમોઇ^૬
જાંમ,^૭ અહુર^૮ મજદ,^૯ કુઝા^{૧૦} નેમોઇ^{૧૧} ફિઅયેની.^{૧૨}

(પાપી રવાન) દલગીરી તથા નિરાશાના^૧ ગાથાના^૨ કલામ^૩
ઝિઅએછે,^૪ (અને ગભરાતમાં કેહેછે), અએ હોરમજદ!^{૬-૯} (હવે)
કેઈ^૫ જગાએ^૭ હું વલાણુ લેઉં ?^૮ કેઈ તરફ^{૧૦} વલાણુ લઈને^{૧૧} હું જઈ ?^{૧૨}

* એના વિગતવાર એહવાલનેમાટે જુઓ મારી યશત બા માએની, ૨૨ મી
યશત, હાદોખત નુસ્કની ખીજ પરગરદ, ફકરા ૧-૧૮.

† એ આખો ફકરો હાદોખત નુસ્કની ખીજ પરગરદના ૨૯ ફકરામાં આવેછે.
બળી નિઝઝોમોના સુધીનો પેહેલો ભાગ ઈજરનેના ૭૧ મા હાના ૧૬ માં ફકરામાં
ખી આવેછે, અને ‘ઉશતા’થી તે ‘અહુરો’ સુધીનો ખાકીનો ભાગ ઈજરનેના
૪૩ મા હાના પેહેલા ફકરામાં ખી આવેછે.

‡ અસલ અર્થ “ ગાનાર, ગાણું (થાએછે), ” વર્તમાન કુદંત પરસ્પૃષ્ટ નરજતી
પેહેલી એકવચન; અસલ ભાસ સ્ઝાવયન્ (ગાણું). સ્ઝાવય (પ્રયોજન્ય રૂપ).

§ એના તફ્સીલવાર વર્ણનને સારૂ જુઓ મારી યશત બા માએની, ૨૨ મી
યશત, હાદોખત નુસ્કની ૩ છ પરગરદ, ફકરા ૧૯-૩૬.

|| એ આખો ફકરો હાદોખત નુસ્કના ૨૦ મા ફકરામાં આવેછે; બળી એના
ખાહલો ભાગ ઈજરનેના ૪૬ મા હાના પેહેલા ફકરામાં ખી આવેછે.

રોજ તથા માહનાં નામ.

(તીશે રોજનાં નામ.)

૧ દાદાર હોરમજદ.	૧૬ મેહોર યજદ.
૨ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.	૧૭ સરેશ યજદ.
૩ અરદ્દીબેહુશત અમેશાસ્પંદ.	૧૮ રશને રાસ્ત યજદ.
૪ શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૯ ફરરોબ ફરવરદીન.
૫ અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ.	૨૦ બેહોરાંમ યજદ.
૬ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૧ મીનો રાંમ.
૭ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૨ ગોવાદ યજદ.
૮ દ્યે પ આદર દાદાર.	૨૩ દ્યે પ દીન દાદાર.
૯ આદર યજદ.	૨૪ દીન યજદ.
૧૦ આવાં અરદ્દી સૂર બાંતુ.	૨૫ મીનો અશીશવંધ.
૧૧ ખોરશેદ યજદ.	૨૬ આરનાદ યજદ.
૧૨ મોહોર યજદ.	૨૭ મીનો આસ્માન.
૧૩ તીર યજદ.	૨૮ જમીઆદ યજદ.
૧૪ ગોશ યજદ.	૨૯ મીનો મારેસ્પંદ.
૧૫ દ્યે પ મેહોર દાદાર.	૩૦ મીનો અતેરાંન.

(બારે મહીનાનાં નામ.)

૧ ફરરોબ ફરવરદીન.	૭ મેહોર યજદ.
૨ અરદ્દીબેહુશત અમેશાસ્પંદ.	૮ આવાં યજદ.
૩ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૯ આદર યજદ.
૪ તેશતર તીર યજદ.	૧૦ દ્યે દાદાર.
૫ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૧૧ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.
૬ શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૨ અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ.

પાંચ ગાથા ગાહામબારને લગતો ખોલાસો.

❧ (જાણુનું જે નીચે જણાવેલા પાંચ ગાથાના દાહાડા અસક્રન-દારમદ મહીનો પુરો થયા પછી આવેછે.)

૧ અહુનવદ.—૨ ઉશતવદ.—૩ સ્પેન્તોમદ.—૪ વોહુ-ક્ષત્ર.—૫ વહિશ્તોદશત.

❧ ગાથાના પાંચ દાહાડા રોજ નેક નામમાં નીચે મુજબ રોજ લખાવો.

૧. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ અહુનવદ, ગેહુ (ફ્રાંસ).

૨. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ ઉશતવદ, ગેહુ (ફ્રાંસ).

૩. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ સ્પેન્તોમદ, ગેહુ (ફ્રાંસ).

૪. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ વોહુ-ક્ષત્ર, ગેહુ (ફ્રાંસ).

૫. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ વહિશ્તોદશત, ગેહુ (ફ્રાંસ).

ખોલાસો:—(“ ઉપર જણાવેલા પાંચ ગાથા ગાહામબારનાં નામો જરતોશ્તનાં ગાથાનાં નામ ઉપરથી આપેલાં છે. હવે જ્યારે વરસના ૩૬૦ દાહાડા ઉપર પાંચ દાહાડાનો વધારો કરીધો, ત્યારે તે દાહાડાઓનાં નામ આપવાસાથે જરતોશ્તીઓમાંની કોઈ પાંચ ઉમદા ચીજોનાં નામ શોધ્યાં, કે તે એ પાંચ દાહાડાઓ ઉપર લાગુ પાડી શકાએ, અને તેઓને જર-તોશ્તના પાંચ ગાથાનાં નામ સિવાયે બીજાં વધારે માન લેવાં પાંચ નામો જડ્યાં નહીં, અને તે સમયથી એ પાંચ દાહાડાઓને જરતોશ્તના અન.વેદા પાંચ ગાથાનાં નામો આપવામાં *આવ્યાં.” વળી એ પાંચ ગાથા ગાહામબારને એકથી વધારે નામે ઓળખેલા છે:—૧ પંજે અંદરગાંન એટલે વચમાંના પાંચ દાહાડા, ઈચ્છાને એક વરસના છેલા મહીના અને તેની પછીના વરસના પહેલા મહીનાની વચ્ચેના પાંચ દાહાડા. ૨ પંજે મેહ એટલે મ્હોટા પાંચ દાહાડા. જાણુનું જે ફરવરદેગાનના દશ દાહાડામાંથી પહેલા પાંચ દાહાડાને પંજે કેહ, અને બીજા પાંચ દાહાડાને ઈચ્છાને ગાથાના પાંચ દાહાડાને પંજે મેહ કરીને કેહેછે; પહેલા પાંચ દાહાડાના કરતાં બીજા પાંચ દાહાડાઓને વધારે મ્હોટા ગણેલા છે. ૩ પંજે અશોઆંન ઈચ્છાને અશો લોકોનાં ફરોહરોના આએ દુનિયામાં આવવાના છેલા પાંચ દાહાડા.)

* ‘જરતોશ્તી અવધાસ,’ આંક ૧૧ મે, સર્કે ૨૦૦—૨૦૧.

વરસના છ ગાહામખારને લગતો ખોલાસો.

૧ મએદીઆજરેમ, ૨ મએદીઆશહેમ, ૩ પએતેશહેમ,
૪ અયાઘેમ, ૫ મએદીઆરેમ, ૬ હુમરપથમએદએમ,

(ઉપર જણાવેલા ગાહામખારોનો ખોલાસો તથા તેઓની ફસલો અવસ્તા પ્રમાણે નીચે મુજબ સમજવી.)

૧ મએદીઆજરેમ.—એ ગાહામખાર ચરદીએહેશત મહીનાના ખોર-
શેદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને દએ ૫ મેહેર રોજે આખેર થાએછે. એ
ખોલનો અર્થ “ પુર લીલોતરી અથવા લર વસંત ઋતુનો વખત ” એનો
થાએછે. એ ગાહામખારના વખત ઉપર ઝાડપાનોમાં રસકસ વધારે હોએછે.

૨ મએદીઆશહેમ.—એ ગાહામખાર તીર મહીનાના ખોરશેદ
રોજથી શરૂ થાએછે, અને દએ ૫ મેહેર રોજે આખેર થાએછે. એ ખોલનો
અર્થ “ પુર ગરમીનો વખત ” કરીને થાએછે. એ ગાહામખારના વખત
ઉપર ખેતરો અનાજથી લરપુર થઈ રહેલાં હોએછે.

૩ પએતેશહેમ.—એ ગાહામખાર શેહેરેવર મહીનાના આસ્તાદ
રોજથી શરૂ થાએછે, અને અનેરાન રોજે આખેર થાએછે. એ ખોલનો
અર્થ “ અનાજ તથા મેવો ઉતારવાનો વખત ” થાએછે. ઉતરતી ગરમીમાં
જ્યારે અનાજ તથા ફળ પાક્યાં હોએ, અને તે ઉતારવાનો હીંગામ
પોહોંચ્યો હોએ, તે વખતને પએતેશહેમ ગાહામખાર કહેછે.

૪ અયાઘેમ.—એ ગાહામખાર મેહેર મહીનાના આસ્તાદ રોજથી શરૂ
થાએછે, અને અનેરાન રોજે આખેર થાએછે. એ ખોલનો ચોકસ અર્થ
હજુર મુધી ઠર્યો નથી. એની સિક્કતમાં ઈજરેના ૧ લા, ૨ જા તથા ૩ જા
હામાં, તેમજ વીસ્પરદના ૧ લા તથા ૨ જા કરદામાં “ ઋઓઉર્વએરેતેમ
વરપુણિ-હરૂશત ” એ પ્રમાણે ખોલો આવેલા છે. ડાકટર સ્પીગહે એ ખોલોનો
અર્થ “ વધારો કરનાર (તથા) કૌવત આપનાર ” કીધો છે. શેઠ ખરશેદજી
રૂશતમજી કાંમણએ “ (ગરમીનો) છેડો લાવનાર તથા યોશન છોડવનાર ”
અર્થ કીધો છે, ઈઆને એ ગાહામખારના હીંગામ ઉપર ગરમીનું આખેર
થવું તથા કેટલાંએક ચોપગાં જનવરોમાં શેહેવતનું ઉત્પન્ન થવું થાએછે.

૫ મઝેદીઆરેમ.—એ ગાહામબાર દએ મહીનાના મેહર રોજથી શરૂ થાએછે, અને બેહેરાંમ રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ “પુર સરદી તથા વરસાદને લીધે ધંધો રોજગાર કમ આદ્યાથી માણસને આસા-એશ મેળવવાનો વખત” થાએછે.

૬ હુમરપથમઝેદએમ.—એ ગાહામબાર અસફનદારમદ મહીનો પુરો થયા પછી, ગાથાના પાંચ દાહાડા જે આવેછે તેને કેહેછે. એ બોલનો અર્થ “સરદી તથા ગરમીનું સમતોલ થવું તથા દાહાડાનું રાત તથા દિવસના બે સરખા ભાગમાં વેહેચાઈ જવું, ઇઆને દિવસનું તથા રાતનું બરાબર ૧૨ કલાકની સરખી લંબાઈનું થવું” એવો થાએછે.

બારે મહીનાનાં જશનોની બીના.

માહ ૧ લો ફરરોખ ફરવરદીન.

રોજ ૧ લો દાહાર હોરમજદ—નઓરોજ.

રોજ ૩ જે અરદીબેહુશત—રપિથવન ઇજવાનો દાહાડો.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ સાલનું *જશન.

રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન—ફરવરદીઆનનું જશન.

માહ ૨ બીજે અરદીબેહુશત અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૩ જે અરદીબેહુશત—અરદીબેહુશત મહીનાનું જશન.

* એ દાહાડાને આપણી દીનને લગતી પાછલી કેતાબોમાં ઘણા મ્હોટા ગણેલો છે, સખ્ય કે એ દાહાડે કદીમ ઈરાનની તવારીખના સંબંધમાં ઘણા અગત્યના બનાવો બન્યા હતા, તેઓમાંના મુખ્ય નીચે મુજબ છે:—૧—‘મખ્ય’ તથા ‘મખ્યાન’ નામનું આએ દુનિયાનું સઘથી પેહેલું જેહું દાહાર હોરમજદે પેદા કીધું. ૨—ગયોમરદ નામનો કદીમ ઈરાનનો પેહેલો પાદશાહ જન્મ પામ્યો. ૩—પેશદાદ ખાનદાનનો હોરાંગ પાદશાહ પેદા થયો. ૪—તેહેમુરસ જેને ‘દીવખંદ’ કેહેતા હતા તેણે હારેમન તથા દેવાને જે કીધા. ૫—ફરેદુને પોતાની પાદશાહી પોતાના ત્રણ દીકરાઓને વહેંચી આપી. ૬—સામ નરીમાને એક જબરદસ્ત દેવને માથો. ૭—કેખશર પાદશાહે અફરાસીઆબને માથો. ૮—કેખશર પાદશાહ પોતાનું તખ્ત છોડીને ગાફેનશીન થયો. ૯—અરો જરતોસ્ત સાહેબ જન્મ પામ્યા. ૧૦—અરો જરતોસ્તને દાહાર હોરમજદની તરફથી દીનની આગાહી તથા પેગમબરી મળી. ૧૧—સુરતાસ્પ પાદશાહે જરતોસ્તી દીન કબૂલ કીધી, ઇત્યાદિ.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેઠથી તે રોજ ૧૫ મો દસ્યે પ મેહર
સુધી, મએદીઓજરેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૩ ને ખોરદાદ અમેશાસ્યંદ.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૪ થો તેશતર તીર.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેઠથી તે રોજ ૧૫ મો દસ્યે પ મેહર
સુધી, મએદીઓશહેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૧૩ મો તીર—તીર મહીનાનું જશન.

માહ ૫ મો અમરદાદ અમેશાસ્યંદ.

રોજ ૭ મો અમરદાદ—અમરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૬ ઠો શેહેરેવર અમેશાસ્યંદ.

રોજ ૪ થો શેહેરેવર—શેહેરેવર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ મો અનેરાંન સુધી,
પએતેશહેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૭ મો મેહર ચજ્દ.

રોજ ૧૬ મો મેહર—મેહર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ મો અનેરાંન સુધી,
અયાએમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૮ મો આવાં અરદ્વીસુર ખાંતું.

રોજ ૧૦ મો આવાં—આવાં મહીનાનું જશન.

માહ ૯ મો આદર ચજ્દ.

રોજ ૯ મો આદર—આદર મહીનાનું જશન.

રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન—ફરવરદીઆંતનું *જશન.

* ને કોઈ શખ્સ દરિયાની સફરમાં, ખુશીની મુસાફરીમાં હંથા કોઈ ખીન
હાદેસાથી ગુજરી ગયો હોયે, અને તેનાં મરણનો દાહાડો જણાએલો નહીં હોયે
તો, આએ ફરવરદીઆંતનાં જશન ઉપર તેનાં મરણનો દાહાડો લાગ
પાડવામાં આવેછે.

માહ ૧૦ મો દરમિયાન દાદાર.

રોજ ૧ લો દાદાર હોરજમદ—દરમિયાન મહીનાનું પેહેલું જશન.
 રોજ ૮ મો દરમિયાન ૫ આદર દાદાર—દરમિયાન મહીનાનું બીજું જશન.
 રોજ ૧૧ મો ખોરશેદ—પેગમબર અશો જશતોરતનો *દીસો.
 રોજ ૧૫ મો દરમિયાન ૫ મેહર દાદાર—દરમિયાન મહીનાનું ત્રીજું જશન.
 રોજ ૧૬ મો મેહરથી તે રોજ ૨૦ મો બેહરાંમ સુધી,
 અમીદીઆરમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૨૩ મો દરમિયાન ૫ દીન દાદાર—દરમિયાન મહીનાનું ચોથું જશન.

માહ ૧૧ મો બેહરમન અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૨ જો બેહરમન—બેહરમન મહીનાનું જશન.

માહ ૧૨ મો અસફંદારમદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૫ મો અસફંદારમદ—અસફંદારમદ મહીનાનું જશન.
 રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—અવરદાદ સાલગાહનું જશન.

* ઉપરના પેગમબર જશતોરત સાહેબનો હક્ક થવાનો દાહાડો.

† એ જશન આપણા ઈરાની પાદશાહોના વખતમાં ચોક્કસ ધામધુમથી દર ચાર વરસે કરવામાં આવતું હતું. આફતાબની ચાલ પ્રમાણે ગણતાં, દર વરસ સાધારણ રીતે ૩૬૫ દાહાડાનું હોય છે. (જોકે બરાબર ગણીએ તો ૩૬૫ દાહાડા, ૫ કલાક, ૪૮ મીનીટ અને ૪૬ સેકન્ડનું થાય છે.) દર વરસના ૫ દાહાડાથી કમર ને ચાર વરસે એક દાહાડો થાય છે, તે પુરી નાખવાનેમાટે આપણા જશતોરતી નીઆગોનો દર ચાર વરસે પાંચ ગાથાના દાહાડા બસાસ થયા પછી એક દાહાડો ઉમેરતા હતા, અને એ વધારાના દાહાડાને ‘અવરદાદ સાલ ગાહ’ કરીને કેહેતા હતા, અને એ દાહાડે એક મ્હોટું જશન કરતા હતા. વળી એ જશનની ખરનુમનમાં કોઈ ચોક્કસ ફરેશ્તાની આરાધના આવતી નથી, પણ મુખ્યત્વે કરીને વરસના તમામ બાગોને યાદ કરવામાં આવે છે. એ ઉપરથી એ જશનની મતલબ સેહેજ જણાઈ આવે છે. ‘અવરદાદ સાલ ગાહ’ નો અર્થ ‘વરસનો એક બીજો અથવા વધારે સુકરર કીધેલો ગાથા’ કરીને થાય છે. (વળી ‘ગાહ’નો અર્થ ‘ગાથા’ ઉપરાંત ‘વખત’ બી થાય છે) અગરને એક બારગી કબૂલ રાખીએ કે, એ જશન અસફંદારમદ મહીનામાં થઈ હતું

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી ૧૦ દાહાડો મુક્તાદના.
રોજ ૨૯ મો મારેસ્પંદ—મીનો મારેસ્પંદતું જશન.*

સાત હમકારાનાં નામ.

- ૧ હોરમખદ—દયે ૫ આદર—દયે ૫ મેહુર—દયે ૫ દીન.
- ૨ યેહુમન—મોહોર—ગોશ—રાંમ.
- ૩ અરદીમેહુશત—આદર—સરોશ—મેહુરાંમ.
- ૪ શેહેરેવર—†ખુર—મેહુર—આસ્માંન—અનેરાંન.
- ૫ અસફ્નદારમદ—આવાં—દીન—‡અરદ—મારેસ્પંદ.
- ૬ ખોરદાદ—તીર—¶અરદાફ્વેશ—ગોવાદ.
- ૭ અમરદાદ—રશને—આસ્તાદ—જમીઆદ.

હમાયશતના ૧૨ ફરેશતાઓનાં નામ.

૧ દાદાર અહુરમખદ, ૨ તેરતર તીર યજદ, ૩ ખોરશેદ યજદ, ૪ મોહોર યજદ, ૫ આદર યજદ, ૬ આવાં અરદ્દી સૂર બાંનુ, ૭ અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ, ૮ ગોવાદ યજદ, ૯ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ, ૧૦ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ, ૧૧ સરોશ યજદ, ૧૨ ફરેરોખ ફરેવરદીન.

તો, તે હાલની માફક દર વરસે ખોરદાદ રોજે નહી, પણ દર ચાર વરસે ખોરદાદ રોજની પછી એક નવો દાહાડો જેને ‘અવરદાદ સાલ ગાદ’ કહેવા હતા તે ઉમેરીને તે દાહાડે જશન કરતા હતા. દર ચાર વરસે વધારાનો દાહાડો ઉમેરવાનો ચાલ આપણામાંથી નીકળી ગયો છે. એ જશન હાલમાં અસપંદાદ મહીનામાં ખોરદાદ રોજે થાય છે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. ર. કામાચનો જરતોરતી અબીઆસ, સફા ૫૨૩-૫૨૮.

* એ દાહાડે અશો જરતોરતે પોતાની પેગમબરી તેહેકીક કરવાસાથે ગુસ્તાસ્પ પાદશાહને મોજેજ કરી દેખાડ્યા હતા.

† “ખુર” તે “ખોરશેદ” સમજવો.

‡ “અરદ” તે અધિશ, હિઆને “અશીશવંધ” સમજવો.

¶ અરદાફ્વેશ તે ફરેવરદીન (અશો ફરેહરોનો દાહાડો) સમજવો.

૨૧ નુસ્કનાં નામ.

૧ સતુદ્ગર. ૨ વહિશત માંસર. ૩ બધ. ૪ હામદાદ અથવા દ્રાજદેહ હામસ્ત. ૫ નાદુર. ૬ પાજેહ અથવા પાજમ. ૭ રતોરતાઇ. ૮ બરશ. ૯ કશસરૂખ. ૧૦ વીરતાસ્પશાહ. અથવા વીરતાસ્પ. ૧૧ ખેશત. ૧૨ જેરશત. ૧૩ સફંદ. ૧૪ બધાંત યશત. ૧૫ નિયારમ. ૧૬ દ્રાસૂજદ અથવા દ્રાસૂખ. ૧૭ અસ્પારમ. ૧૮ અસ્કારમ. ૧૯ બુદ્-દેવ-દાદ. ૨૦ હાદોખત. ૨૧ સતુદ યશત.

ભણવું જે, ઉપર જણાવેલાં ૨૧ નુસ્કો અવસ્તા ભાષામાં લખાએલાં હતાં, અને તેમાં ધર્મનાં તમામ લક્ષતરો તથા દીનનાં સઘળાં ફરમાનો તથા કાનુનો ઉપરાંત, આએ દુનિયાં, મીનોઈ જેહાંન, બેહેશત, દોજખ, ધનસાફ, નીતિ, ફીલસૂફી, તખાલ્લુક, જ્યોતિષશાસ્ત્ર તથા બધી જાતની વિદ્યા હુનરને લગતી બાબદો આવેલી હતી.

જેને નીચે જણાવેલા અવસ્તા, મોહોડેથી અથવા ચોપડીમાંથી વાંચીને ભણતાં નહીં આવડતા હોએ તો, તેનેમાટે નીચે પ્રમાણે યથા અપેક્ષ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેછે.

ખોરશેદ નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૧૦૩ પઢે.

મેહેર નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

માહ ઓખતાર નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

અરદ્દીસૂર નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

આતશ નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

પાંચે જેહમાંની દરેક જેહના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

પતેતના યથા અહ વધર્યો ૧૨૧ તથા અપેમ્ વોહ ૧૨ પઢે.

છેરમજદ યશતના યથા અહ વધર્યો ૧૦૩ તથા અપેમ્ વોહ ૧૨ પઢે.

અરદીએહેશત યશતના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

સરોશ યશત હાદોખતના યથા અહ વધર્યો ૭૫ પઢે.

સરોશ યશત વડીના યથા અહ વધર્યો ૧૦૩ પઢે.

આફરંગાનના યથા અહ વધર્યો ૧૨૧ તથા અપેમ્ વોહ ૧૨ પઢે.

યશ્તો.

હોરમજદ યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની
ગારજે ખોરેહ અવજ્ઞયાહ; દાદાર અહુરમજદ રથોમંદ
ખોરેહમંદ મીનોઆંન મીનો ખેરેતુમ ખેરસાહ.*

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશૈમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત
દુજૂપ્ત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોદત, ઉદમ
કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ યુન યુદ એસ્તેદ, અજ આંન ગુનાહ
મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની ઓખે
અવાજશ પશૈમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ
અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ્યેઉશ; હુધથાવર-
શતાંમ હ્યત વસ્ના ફેરષોતેમેમ, સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૧.

ફેરસ્તુયે હુમતોધબ્યસ્યા હૂપ્તોધબ્યસ્યા હુવરશ્તોધબ્ય-
સ્યા, માંધેવોધબ્યસ્યા વેખેધેવોધબ્યસ્યા વરશ્તવોધબ્યસ્યા.
અધબિગધસ્યા દધથે વીરપા હુમતાયા હૂપ્તાયા હુવરશ્તાયા.
પધતિરિચ્યા દધથે વીરપા દુશ્મતાયા દુજૂપ્તાયા દુજવરશ્તાયા.
ફેરા વે રાહી, અમેષા રપેન્તા, યસ્નેમ્યા વહ્નેમ્યા, ફેરા મનંધહા,
ફેરા વયંધહા, ફેરા બ્યઓથના, ફેરા અંધહ્યોયા, ફેરા તન્વ-
સ્યીત ખપ્યાઓ ઉશ્તનેમ, †સ્તઓમિ અષેમ, અષેમ વોહુ ૩.

કવરાને મજદયસ્ને જરથુશ્તિશ વીદ્યેવો અહુર-હંએષો
(જે ગેહ હોય તે પદે) કસસ્તયએચ. અહુરહે મજદાઓ રએ-
વતો ખરેનંધ્રઉહતો, ‡દનઓથ યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓથાધ્ય

* ઈઆને દાદાર હોરમજદ (જે) ખળનો રાખનાર (તથા) ચળકાટ-
વાળો, (તથા જે) મીનોઆનો મીનો (ઈઆને બધા મીનોઓમાં સઘથી સરસ),
(તથા) સઘથી ચઢતે દરજ્જોનો, (તે મારી મદદે) પોંદોચો !

† એ કુકરાના તરજ્જીમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૨૭-૨૮.

‡ ઈઆને ખળનો રાખનાર તથા ચળકાટવાળો (દાદાર) હોરમજદની
આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૩ મો).

કસસ્તયએય યથા અહુ વધસ્યો જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાત્રચિત્ત હુય કા અપવ વીધ્વાઓ ઝઓતૂ.

(૧) પેરેસત્ર^૧ જરથુશ્તો^૨ અહુરેમ મજદાંમ^૩ અહુર મજદ^૪ મધન્યો^૫ રપેનિશત^૬ દાતરે^૭ ગએથનાંમ^૮ અસ્ત-વધતિનાંમ^૯ અપાઉમ,^{૧૦} મિસ્વાનહે ગાત્વો^{૧૧} ખધાતહે.^{૧૨} કત્ર^{૧૩} અસ્તિ^{૧૪} માંશહે રપેન્ટહે^{૧૫} અમવસ્તેમેમ,^{૧૬} કત્ર^{૧૭} વેરેશ્વસ્તેમેમ,^{૧૮} *કત્ર ખરેનંધ્રઉહુરતેમેમ^{૧૯} કત્ર^{૨૦} યાસ્કેરે-સ્તેમેમ,^{૨૧} (૨) કત્ર^{૨૨} વારેશ્વધન્યોતેમેમ,^{૨૩} કત્ર^{૨૪} બએષજ્યો-તેમેમ^{૨૫} કત્ર^{૨૬} જ્યએપો-તઉર્વયાંસ્તેમેમ^{૨૭} દ્યેવનાંમ^{૨૮} મંયા-નાંમય;^{૨૯} કત્ર^{૩૦} વીરપહે^{૩૧} અંધહેઉશ^{૩૨} અસ્તવતો^{૩૩} મન^{૩૪} અસ્તિ^{૩૫} વીજધમિશ્તેમ;^{૩૬} *કત્ર^{૩૭} વીરપહે^{૩૮} અંધહેઉશ^{૩૯} અસ્તવતો^{૪૦} અંધહવાંમ^{૪૧} અસ્તિ^{૪૨} વીમરેજિશ્તેમ.^{૪૩}

(૧) (પેગમજર) જરતોશ્તે^૧ (દાદાર) હોરમજદને^૨ પુછ્યું કે, હાડમંદ^૩ જેહાંનના^૪ (તથા) ખુદરતી^૫ †હમેશ્તગેહાંનના^૬ અએ ઘણાજ વૃદ્ધિ કરનાર^૭ મીનો,^૮ અશો^૯ પેદા કરનાર^{૧૦} હોરમજદ!^{૧૧} માંશ રપેનતનો^{૧૨} કીયો^{૧૩} (ભાગ) સઉથી હિમ્મત આપનારો,^{૧૪} સઉથી ક્તેહ આપનારો,^{૧૫} સઉથી ખોરેહમંદ^{૧૬} (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,^{૧૭} (૨) ઘણોજ ક્તેહથી મારનાર,^{૧૮} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૧૯} (તથા)

* આએ ફકરામાં કત્ર બોલ દરેક વિરોધલુની આગમય આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

† †હમેશ્તગેહાંન' એ બેહેશ્ત તથા દોજખની વચ્ચેની જગાને કહેછે. જે માણસોનાં સવાળ તથા પાપ એકસરખાં હોએછે, તેઓનેમાટે પેલી જેહાંનમાં દેરવેલી જગાનું નામ 'હમેશ્તગેહાંન.' ડાકટર રૉયની સુચના સુજળ, (દારમેસ્ત-તેના જણાવ્યા પ્રમાણે), હમેશ્તગેહાંનનો ધરાશો ગાયામાંથી (ઈજ ૩૩, ૧) મળેછે. જુઓ મારી ગાયા આ માએની, ઇજરનેનો ૩૩ મો હા, ફકરો પેહેલો તથા તેનો બોલાસો. હમેશ્તગેહાંન જેને અવસ્તામા 'મિસ્વાન ગાડ' કહેછે તેનો અસલ અર્થ 'મધ્યમ કાએદાવળી જગા' કરીને થાએછે. એ બોલો વંદીદાંની ૧૯ મી પરગરદના ૩૬ મા ફકરામાં તથા મીનો અનેરાંનની ખરનુમનમાં આવેછે એ ખરનુમનમાં હમેશ્તગેહાંનનો બોલ બેહદ શેશની, ગરેશ્માન બેહેશ્ત તથા ચિન્વત પુલની સાથે આવેછે. આએ ટેકાણે 'મિસ્વાનહે ગાત્વો ખધાતહે' એ બોલો ધાસા મેળે પાછળથી હમેરાએલા દીસેછે. પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાકટર ગેલ્ડનરે પોતાનાં અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં એ બોલો આજ એખારતમાં આપ્યા નથી, પણ નોટમાં લીધા છે, તે ઉપરથી ડાકટરો સ્પીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એઓએ "મિસ્વાનહે ગાત્વો ખધાતહે" એ બોલોનો તરજુમો કીધો નથી.

દેવોની^{૨૮} તથા (ખરાબ) માણસોની^{૨૯} ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર^{૩૦} છે^{૩૧} (માંથ્ર સ્પેન્તનો) ક્રીયો^{૩૨} (ભાગ) તમામ^{૩૩} હાડમંદ^{૩૪} દુનિયામાં^{૩૫} મનને^{૩૬} ઘણોજ પોહોંચનારો^{૩૭} (ઇચ્છાને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ^{૩૮} હાડમંદ^{૩૯} દુનિયામાં^{૪૦} જીવને^{૪૧} ઘણોજ પાક *કરનારો^{૪૨} છે^{૪૩} ?

(૩) આઅત્^૧ અઓત્^૨ અહુરે^૩ મજદાઓ^૪ અહ્મા-કેમ^૫ નાંમ,^૬ સ્પેતમ^૭ જરથુશ્ત,^૮ યત્^૯ અમેષનાંમ સ્પેન્ત-નાંમ,^{૧૦} તત્^{૧૧} અસ્તિ^{૧૨} માંથ્રહે^{૧૩} સ્પેન્તહે^{૧૪} અમવસ્તેમેમ,^{૧૫} તત્^{૧૬} વેરેશ્વસ્તેમેમ,^{૧૭} તત્^{૧૮} ખરેનંધઉહસ્તેમેમ,^{૧૯} તત્^{૨૦} યાસ્કેરેસ્તેમેમ,^{૨૧} (૪) તત્^{૨૨} વારેશ્વધ્યોતેમેમ,^{૨૩} તત્^{૨૪} યએષધ્યોતેમેમ,^{૨૫} તત્^{૨૬} યએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમ,^{૨૭} દએવ-નાંમ^{૨૮} મધ્યાનાંમચ,^{૨૯} તત્^{૩૦} વીરપહે^{૩૧} અંધહેઉશ^{૩૨} અસ્ત-વતો^{૩૩} મન^{૩૪} અસ્તિ^{૩૫} વીજધમિશ્તેમ,^{૩૬} તત્^{૩૭} વીરપહે^{૩૮} અંધહેઉશ^{૩૯} અસ્તવતો^{૪૦} અંધહવાંમ^{૪૧} અસ્તિ^{૪૨} વીમરેજિશ્તેમ.^{૪૩}

(૩) ત્યારે^૧ (દાદાર) હોરમજદે^૨ જવાબ આપ્યો^૩ કે, અએ સપેતમાન^૪ જરતોશ્ત^૫ હમો^૬ અમશાસ્પંદોનાં^૭ નામ.^૮

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્ય પ્રમાણે દાદાર હોરમજદ પોતે બી અમશાસ્પંદોમાં ગણાયા, એ બાબે વધારે ખોલાસામટિ જુઓ સફો ૪ થો.)

માંથ્ર^{૧૨} સ્પેન્તનો^{૧૩} તે^{૧૦} (ભાગ) ઘણોજ હિંમત આપનારો,^{૧૪} ઘણોજ ફતેહ આપનારો,^{૧૫} ઘણોજ ખોરેહમંદ^{૧૬} (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,^{૧૭} (૪) ઘણોજ ફતેહથી મારનાર,^{૧૮} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર,^{૧૯} (તથા) દેવોની^{૨૦} તથા (ખરાબ) માણસોની^{૨૧} ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર^{૨૨} છે^{૨૩} (માંથ્ર સ્પેન્તનો) તે^{૨૪} (ભાગ) તમામ^{૨૫} હાડમંદ^{૨૬} દુનિયામાં^{૨૭} મનને^{૨૮} ઘણોજ પોહોંચનારો^{૨૯} (ઇચ્છાને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ^{૩૦} હાડમંદ^{૩૧} દુનિયામાં^{૩૨} જીવને^{૩૩} ઘણોજ પાક કરનારો^{૩૪} છે.^{૩૫}

ખોલાસો:—(માંથ્ર સ્પેન્ત ઇચ્છાને વૃદ્ધિ કરનાર અથવા પવિત્ર માંથ્ર. 'માંથ્ર' (સંસ્કૃત મન્ત્ર)નો અસલ અર્થ ' જરતોશ્તી ધર્મના છુપા બેદો, જરતોશ્તી ધર્મની બેદ બારેલી ખુબીઓ ' થાયેછે. એ બાબેનો ઇશારો આપણને વીરપરદના ૧૩ માં કરદાના પહેલાં ફકરામાંથી મળી આવેછે:—“ અષેમ

* (ખરાબ) વિચારને ઘણોજ ઠાઠાઠી નાખનારો (દારમસ્તેતે).

† આએ ફકરામાં તલ બોલ દરેક વિશેષણની આગમચ આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રીઠી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

વીસ્પેમ માંત્રેમ યજ્ઞમધદે; જરથુશ્તેમ હધ-માંત્રેમ યજ્ઞમધદે.” ધ્વિઆને તમામ માંત્રને પવિત્ર ગણીને હમો યાદ કરીએ છિયે; જરતોશ્ત કે જે માંત્ર સાચનો ધ્વિઆને માંત્રનો બનાવનાર તેને હમો યાદ કરીએ છિયે. કેટલીએક પાછલી કેતાઓમાં લખેછે કે, પેગમબર જરતોશ્તનું કેટલુંએક લખાણ એટલું ભેદ બારેલું હતું કે, મહોટા દાનાવો બી તે સમજી નહી શકતા હતા. વળી ઘણાએક નામીયા ફારસી ગ્રંથકારો તો, એને ‘પગેગમબરે રમજગુ’ (ધ્વિઆને ભેદનો કેહેનાર પેગમબર) કરીને કેહેછે. અસલમાં એ માંત્ર કેટલા હતા તેની ચોક્કસ ગવાહી આજ આપણી પાસે રેહી નથી.)

(૫) આઅત્ર^૧ અએઅત્ર^૨ જરથુશ્તો^૩ ક્રોધત્ર^૪ મે^૫ તત્ર^૬ નાંમ^૭ ક્રમૂધિ,^૮ અપાઉમ^૯ અહુર મજદ,^{૧૦} યત્ર^{૧૧} તે^{૧૨} અસ્તિ^{૧૩} મજિશ્તેમય,^{૧૪} વહિશ્તેમય,^{૧૫} સએશ્તેમય,^{૧૬} યાસ્કેરેસ્તેમય,^{૧૭} વારેશ્વધ્યોતેમય,^{૧૮} બએષજયોતેમય,^{૧૯} ત્યએધા-તઉર્વયાસ્તે-મેમય,^{૨૦} દએવનાંમ^{૨૧} મધ્યાનાંમય.^{૨૨} (૬) *યથ^{૨૩} અએમ^{૨૪} તઉર્વયેનિ,^{૨૫} વીસ્પે^{૨૬} દએવ^{૨૭} મધ્યાંસય,^{૨૮} યથ^{૨૯} અએમ^{૩૦} તઉર્વયેનિ,^{૩૧} વીસ્પે^{૩૨} યાતવો^{૩૩} પધરિકાઓસય,^{૩૪} યત્ર માંમ^{૩૫} નએ^{૩૬} ચિશ^{૩૭} તઉર્વયાત્ર,^{૩૮} નોધત્ર^{૩૯} દએવો^{૪૦} નએધ^{૪૧} મધ્યો,^{૪૨} નોધત્ર^{૪૩} યાતવો^{૪૪} નએધ^{૪૫} *પધરિકાઓ,^{૪૬}

(૫) ત્યારે જરતોશ્તે કહ્યું કે, અએ અશો^૬ હોરમજદ^{૧૦} તાઝ^{૧૨} તે^{૧૩} નામ^{૧૪} કે જે^{૧૫} સઉથી મહોટું,^{૧૬} સઉથી સરસ,^{૧૭} સઉથી શ્રેષ્ઠ^{૧૮} સઉથી વધારે અસરકારક,^{૧૯} ઘણુંજ કૃતોહથી મારનાર,^{૨૦} ઘણુંજ તંદરોસ્તી આપનાર,^{૨૧} (તથા) દેવોની^{૨૨} તથા માણસોની^{૨૩} ખરાબીને ઘણુંજ તોડનાર^{૨૪} છે,^{૨૫} તે^{૨૬} નામ^{૨૭} (તું) મને^{૨૮} ખચીત^{૨૯} કેહે; (૬) જેથી કરીને^{૩૦} (ધ્વિઆને તે નામની મદદથી) હું^{૩૧} તમામ^{૩૨} દેવોને^{૩૩} તથા (દુષ્ટ) માણસોને^{૩૪} જેર કરું;^{૩૫} જેથી કરીને^{૩૬} હું^{૩૭} તમામ^{૩૮} જાદુગરોને^{૩૯} તથા પરીઓને^{૪૦} જેર કરું;^{૪૧} કે મને^{૪૨} કોઈબી શખ્સ^{૪૩} નહીં^{૪૪} દુઃખ દે,^{૪૫} નહીં^{૪૬} દેવ^{૪૭} કે નહીં^{૪૮} માણસ,^{૪૯} નહીં^{૫૦} જાદુગરો^{૫૧} કે નહીં^{૫૨} પરીઓ.^{૫૩}

(૭) આઅત્ર^૧ અએઅત્ર^૨ અહુરો . મજદાએ,^૩ ક્રક્ષત્ય^૪ નાંમ^૫ અક્ષિ,^૬ અપાઉમ^૭ જરથુશ્ત;^૮ બિત્યો^૯ વાથવ્યો;^{૧૦} મિત્યો^{૧૧} અવિ-તન્યો;^{૧૨} તૂધસ્થ^{૧૩} અષ^{૧૪} વહિશ્ત;^{૧૫} પુખ્ધ^{૧૬} વીસ્પો^{૧૭} વોહુ^{૧૮} મજદદાત^{૧૯} અષ-ચિદ્ર;^{૨૦} દતવો^{૨૧} યત્ર^{૨૨} અક્ષિ^{૨૩} ખ્રુશ;^{૨૪} હસથો^{૨૫} ખ્રુમાએ,^{૨૬} અશ્તેમો^{૨૭} યત્ર^{૨૮} અક્ષિ^{૨૯} ચિસતિશ;^{૩૦}

* કાકટર ગેહનર એ ૬ ઠા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અઠ્ઠપચાસ ચિન્હ (,) આગળ પુરી યાએછે.

નાઉમો^{૩૧} ચિસતિવાઓ.^{૩૨} (૮) દસેમો^{૩૩} યત્^{૩૪} અહિ^{૩૫} સ્પાનો;^{૩૬}
અએવનદસો^{૩૭} સ્પનંધઉહાઓ;^{૩૮} દ્વદસો^{૩૯} અહુરો;^{૪૦} ત્રિદસો^{૪૧}
સેવિશ્તો;^{૪૨} ચત્તુદસો^{૪૩} ઇમત્^{૪૪} વીદ્વએશતવો;^{૪૫} પન્ચદસ^{૪૬}
અવનેમ્ન;^{૪૭} દ્વશ-દસ^{૪૮} હાત^{૪૯} મરેનિશ;^{૫૦} હસદસ^{૫૧} વીસ્પ^{૫૨}
હિષસ;^{૫૩} અશ્તદસ^{૫૪} અએષજય;^{૫૫} નવદસ^{૫૬} યત્^{૫૭} અહિ^{૫૮}
દાતો;^{૫૯} વીસાંસ્તેમો^{૬૦} અહિ^{૬૧} યત્^{૬૨} અહિ^{૬૩} મજ્દદાઓ^{૬૪} નાંમ.^{૬૫}

(૭) ત્યારે^{૬૬} હોરમજદે^{૬૭} જવાળ આપ્યો કે,^{૬૮} (માં) પેહેલું^{૬૯} નામ,^{૭૦}
અએ અશો^{૭૧} જરતોશ્ત^{૭૨} (એ કે) હું^{૭૩} હયાત છેઉ;^{૭૪} (માં) બીજું^{૭૫} (નામ)
રોળાંવાળો^{૭૬} (અથવા રોળાંની પાસળાની કરનાર); (માં) ત્રીજું^{૭૭} (નામ)
સર્વ ન્યાપક;^{૭૮} (માં) ચોથું^{૭૯} (નામ) સઉથી સરસ^{૮૦} અશોધ;^{૮૧} (માં)
પાંચમું^{૮૨} (નામ) મજ્દની પેદા ક્રીધેલી^{૮૩} અશોધનાં તોખમની^{૮૪} તમામ^{૮૫}
નેઆમત;^{૮૬} (માં) છઠું^{૮૭} (નામ) એ કે^{૮૮} (હું) પોતે અક્ષલ^{૮૯} છેઉ;^{૯૦}
(માં) સાતમું^{૯૧} (નામ) અક્ષલવાળો;^{૯૨} (માં) આઠમું^{૯૩} (નામ) એ કે^{૯૪}
(હું) (પોતે) ઉહાપણુ^{૯૫} છેઉ;^{૯૬} (માં) નવમું^{૯૭} (નામ) ઉહાપણુવાળો.^{૯૮}
(૮) (માં) દશમું^{૯૯} (નામ) એ કે^{૧૦૦} (હું) પોતે વૃદ્ધિ^{૧૦૧} (અથવા આખાદી^{૧૦૨})
છેઉ;^{૧૦૩} (માં) અગીયારમું^{૧૦૪} (નામ) વૃદ્ધિ કરનાર;^{૧૦૫} (માં) બારમું^{૧૦૬}
(નામ) અહુર^{૧૦૭} (ઈશ્વાને જંદગીનો બક્ષનાર); (માં) તેરમું^{૧૦૮} (નામ)
ઘણોજ ફાએદો કરનાર;^{૧૦૯} (માં) ચઉદમું^{૧૧૦} (નામ) દુશ્મન વગરનો;^{૧૧૧}
(માં) પંદરમું^{૧૧૨} (નામ) †અજિત;^{૧૧૩} (માં) સોલમું^{૧૧૪} (નામ) માણસો (ના
કાંમો) નો^{૧૧૫} હિસાબ ગણનાર;^{૧૧૬} (માં) સતરમું^{૧૧૭} (નામ) તમામ^{૧૧૮} જોનાર;^{૧૧૯}
(માં) અઠારમું^{૧૨૦} (નામ) તંદરોસ્તી આપનાર;^{૧૨૧} (માં) ઓગણીસમું^{૧૨૨}

* ઈશ્વાને હું હમેશ ને હમેશ સુધી જીવતો છેઉ. પણ જે ‘ફક્સલ’ નો
અર્થ ‘પેરેસ’ (=પુછવું) ધાવ કપરથી લઈએ તો, ‘ફક્સલ’ નાંમ^૫ અહિ^૬ નો
અર્થ—નાંચે મુજબ બીજી રીતે બી યઈ શકે:—(માં) પેહેલું^૭ (નામ),^૮ (હું) પુછવા-
લાએક^૯ છેઉ^{૧૦} (ઈશ્વાને દરેક જન મારેવિરો પુછપરછ કરવાની ખાહેશ રાખેછે).
અથવા બીજી રીતે લેતાં:—જેને સવાલ પુછવામાં આવેછે, ઈશ્વાને પેગમબર તથા
ખોદાને પોંદોચેલા મહા વિદ્વાનોથી દીનને લગતા સવાલો પુછવામાં આવેછે તે;
જુઓ વંદીદાદ ૧૮, ૬૦; વંદીદાદ ૨૨, ૧૯; ઈજરનેનો હા ૪૩, ૧૦.

† જોરાવર (દારમેસ્તેતે); (જીવજન્તુઓને) બનાવનાર (હારલે).

‡ અસલ અર્થ ‘નહી માર ખાતો.’

જ ઈશ્વાને આએ દુનિયાંમાં ક્રીધેલાં સારાં અથવા નરસાં કાંમોનો તોલ
કરીને, તે પ્રમાણે પેલી જોહાંમાં બદલો આપનાર અથવા શિક્ષા કરનાર. એની
મુકાબિલ જુઓ હાતા-મરાને (ઈજરનેનો ૩૨ મો હા, ૬ ઠો ફકરો).

(નામ) એ કે^{૫૦} (હું) પેદા કરનાર^{૫૧} છેજી^{૫૨} વીસમો^{૫૩} જે^{૫૪} હું છેજી^{૫૫} તે મહાજ્ઞાની^{૫૬} નામવાળો^{૫૭} છેજી^{૫૮},^{૫૯} (ધ્યાને માં વીસમું નામ મહાજ્ઞાની છે).

(૯) યજ્ઞએષ^૧ માંમ^૨ જરથુશ્ત.^૩ પદતિ અસનિ^૪ પદતિ ક્ષુને^૫ યસો-એરેતાબ્યો^૬ જ્યોષ્ઠાબ્યો.^૭ જસાનિ^૮ તે^૯ અ-વંધહુએય^{૧૦} રકુનંધહુએય^{૧૧} અજેમ^{૧૨} યો^{૧૩} અહુરો મજદાઓ^{૧૪} જસાઇતિ^{૧૫} તે^{૧૬} અવંધહુએય^{૧૭} રકુનંધહુએય^{૧૮} યો^{૧૯} વંધ-હુશ^{૨૦} સ્વએષો^{૨૧} અબ્યો^{૨૨} જસાઓન્તિ^{૨૩} તે^{૨૪} અવંધહુએય^{૨૫} રકુનંધહુએય^{૨૬} યાઓ^{૨૭} આષો^{૨૮} યાઓસચ^{૨૯} ઉર્વરાઓ^{૩૦} યાઓસચ^{૩૧} અષાઉનાંમ^{૩૨} ક્રવપયો.^{૩૩}

(૯) અએ જરતોશ્ત!^૧ ઇજ્ઞસ્તે કરવાનેમાટે લઇગએલી^૨ સેરોથી,^૩ દહાડો^૪ અને રાત^૫ (ધ્યાને હર વખતે) (તુંએ) મને^૬ ઇજ્ઞો જોઈએ,^૭ હું^૮ જે^૯ હોરમજદ^{૧૦} (તે) તારી^{૧૧} મદદનેમાટે^{૧૨} તથા ખુશીનેમાટે^{૧૩} આવીશ,^{૧૪} જે^{૧૫} લલો^{૧૬} (તથા) અશો^{૧૭} સરોશ^{૧૮} (ઇજ્ઞ) (તે), તારી^{૧૯} મદદનેમાટે^{૨૦} તથા ખુશીનેમાટે^{૨૧} આવશે,^{૨૨} પાણીઓ^{૨૩} તથા ચોરવરો^{૨૪} તથા અશો (લોકો) ના^{૨૫} જે^{૨૬} ફરોહરો^{૨૭} (તે), તારી^{૨૮} મદદનેમાટે^{૨૯} તથા ખુશીનેમાટે^{૩૦} આવશે.^{૩૧}

(૧૦) *યેજ્ઞિ^૧ વપિ^૨ જરથુશ્ત,^૩ અવાઓ^૪ અબ્યોષાઓ^૫ તઉર્વેયો,^૬ દ્યેવનાંમ^૭ મખ્યાનાંમચ,^૮ યાશ્વાંમ^૯ પદરિકનાંમચ,^{૧૦} સાશ્વાંમ^{૧૧} ક્યોથાંમ^{૧૨} કરકુનાંમચ,^{૧૩} મધસ્થનાંમચ^{૧૪} અિજંઞનાંમ,^{૧૫} અષેમઓઘનાંમચ^{૧૬} અિજંઞનાંમ,^{૧૭} વેહુર્કનાંમચ,^{૧૮} અ-શ્વરે-જંઞનાંમ,^{૧૯} (૧૧) હુએનયાઓસચ^{૨૦} પેરેથુ-અઇનિકયાઓ,^{૨૧} પેરેથુ-દ્રકુષયાઓ,^{૨૨} એરેધ્વા-દ્રકુષયાઓ,^{૨૩} ઉજગેરેતો-દ્રકુષયાઓ,^{૨૪} ખૂરેમ^{૨૫} દ્રકુષેમ^{૨૬} ખરેન્તયાઓ,^{૨૭} અથ^{૨૮} ઇમાઓ^{૨૯} નામે-નીશ^{૩૦} દ્રેન્જયો,^{૩૧} ક્રઞવ,^{૩૨} વીરુપાઇશ^{૩૩} અયાંનચ^{૩૪} ક્ષાકુનસચ.^{૩૫}

(૧૦) અએ જરતોશ્ત!^૧ અગરજો^૨ તું સાહે^૩ કે આએ^૪ ખરાબીઓ^૫ (કે જે) દેવોની,^૬ (ખરાબ) માણસોની,^૭ જાદુગરોની,^૮ પરીઓની,^૯ જુલમગા-રોની,^{૧૦} કીકોની,^{૧૧} †કરપોની,^{૧૨} એ પગનાં^{૧૩} ‡સાંપોની^{૧૪} (ધ્યાને સાંપના

* કાકટર ગેહડનર આખા ૧૦ મા ફરારને કવીતા રૂપી ૮ લીટીના છેજી; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પૂરી યાએજી.

† કીક ઇમાને જોતી આંખે આંધલા રહેનારા; કરપ ઇમાને સાંભળતે કાને મહેરા રહેનારા. એની મતલબ એ કે, પાક જરતોશ્તી કીનનાં ફરમાનોની ઉપર ધ્યાન નહીં આપનારા તથા તે કબૂલ નહીં કરનારા.

‡ અથવા ગુનેહગારોની, ચોરાની (દારમેસ્તેતે).

ખવાસનાં માણસોની), એ પગવાળા^{૧૦} *આશમોગોની,^{૧૧} ચાર પગવાળા^{૧૨} વડ-
ઓની,^{૧૩} (૧૧) (તથા) પુઝળ તપળટનવાળાં,^{૧૪} ચોઢોળા ફાવતાવાળાં,^{૧૫}
ઉંચા વાવતાવાળાં,^{૧૬} ઉંચે પકડેલા વાવતાવાળાં^{૧૭} (તથા) ઘાતકી^{૧૮} વાવતો^{૧૯}
લઈ જનારો^{૨૦} લશ્કરોની^{૨૧}—(બધાઓની ખરાબીઓને) તોડનારો^{૨૨} (થાએ)
તો,^{૨૩} આએ^{૨૪} (ઉપરના કંકરામાં જણાવેલાં) નામો^{૨૫} મનમાં યાદ કરનારો^{૨૬}
(થઈને) દરેક^{૨૭} દિવસ^{૨૮} તથા રાતે^{૨૯} તું મ્હોટે સાદે ભણુ.^{૩૦}

(૧૨) પાચુશય^૧ અક્ષિ,^૨ દાતાય^૩ ધ્રાતાય^૪ અક્ષિ,^૫ જના-
તાય^૬ મધન્યુશય^૭ અક્ષિ,^૮ સ્પેન્તોતેમો,^૯ અએષજય^{૧૦} નાંમ^{૧૧}
અક્ષિ,^{૧૨} અએષજયોતેમ^{૧૩} નાંમ^{૧૪} અક્ષિ,^{૧૫} આથવ^{૧૬} નાંમ^{૧૭}
અક્ષિ,^{૧૮} આથવતેમ^{૧૯} નાંમ^{૨૦} અક્ષિ,^{૨૧} અહુર^{૨૨} નાંમ^{૨૩} અક્ષિ,^{૨૪}
મજદાઓ^{૨૫} નાંમ^{૨૬} અક્ષિ,^{૨૭} અપવ^{૨૮} નાંમ^{૨૯} અક્ષિ,^{૩૦}
અપવસ્તેમ^{૩૧} નાંમ^{૩૨} અક્ષિ,^{૩૩} ખરેનંધહુ^{૩૪} નાંમ^{૩૫} અક્ષિ,^{૩૬}
ખરેનંધુહુસ્તેમ^{૩૭} નાંમ^{૩૮} અક્ષિ,^{૩૯} પૌઉર-દરશત^{૪૦} નાંમ^{૪૧}
અક્ષિ,^{૪૨} પૌઉર-દરશતેમ^{૪૩} નાંમ^{૪૪} અક્ષિ,^{૪૫} દૂરએ-દરશત^{૪૬}
નાંમ^{૪૭} અક્ષિ,^{૪૮} દૂરએ-દરશતેમ^{૪૯} નાંમ^{૫૦} અક્ષિ.^{૫૧}

(૧૨) (દાદાર હોરમજદ કહેછે):—(હું) બંચાવનાર^૧ છેઉ,^૨ (હું) પેદા
કરનાર^૩ તથા પોષણ કરનાર^૪ છેઉ,^૫ (હું) જણનાર^૬ (અથવા આગાહીનો
રાખનાર^૭) તથા સઉથી ઘણો વૃદ્ધિ કરનાર^૮ મીનો^૯ છેઉ.^{૧૦} (હું) તદરોસ્તી
આપનાર^{૧૧} નામવાળો^{૧૨} છેઉ,^{૧૩} (ધ્યાને મારું નામ તદરોસ્તી આપનાર
છે); (હું) ઘણીજ તદરોસ્તી આપનાર^{૧૪} નામવાળો^{૧૫} છેઉ,^{૧૬} (હું)
આથવન^{૧૭} (ધ્યાને મોઘેદ-દસ્તુર) નામવાળો^{૧૮} છેઉ,^{૧૯} (હું) સઉથી સરસ
આથવન^{૨૦} નામવાળો^{૨૧} છેઉ,^{૨૨} (હું) અહુર^{૨૩} (ધ્યાને જન બક્ષનાર)
નામવાળો^{૨૪} છેઉ,^{૨૫} (હું) મજદા^{૨૬} (ધ્યાને મહા જ્ઞાની) નામવાળો^{૨૭}
છેઉ,^{૨૮} (હું) અશો^{૨૯} નામવાળો^{૩૦} છેઉ,^{૩૧} (હું) ઘણીજ અશો^{૩૨} નામવાળો^{૩૩}
છેઉ,^{૩૪} (હું) ખોરેહ^{૩૫} નામવાળો^{૩૬} છેઉ,^{૩૭} (હું) ઘણુંજ ખોરેહ
રાખનાર^{૩૮} નામવાળો^{૩૯} છેઉ,^{૪૦} (હું) પુર જોનાર^{૪૧} નામવાળો^{૪૨} છેઉ,^{૪૩}

* આશમોગ ઈઆને રાસ્તીનો ભંગ કરનાર, જુઠું સમજવનાર.

† લશ્કરની આગળ પોહોળા સફ-હારવાળાં (હારલે તથા હારમેસ્તેતે).

‡ ‘દ્રક્ષ’ ને મહતો કારસ્તીમા ‘દેરૂશ’ ખોલ આવેછે, જેનો અર્થ વાવતો
તથા ભોક્વાનું હથિયાર બેઠું થાયછે, તે ઉપરથી કોઈ કોઈ ટેકાણે અવસ્તા
‘દ્રક્ષ’ નો અર્થ ‘બાલો, નેજો’ બી થઈ શકે.

(હું) ઘણુંજ પુર જોનાર^{૪૩} નામવાળો^{૪૪} છેઉં,^{૪૫} (હું) દૂર જોનાર^{૪૬} નામવાળો^{૪૭} છેઉં,^{૪૮} (હું) ઘણુંજ દૂર જોનાર^{૪૯} નામવાળો^{૫૦} છેઉં.^{૫૧}

(૧૩) સ્પશ્ત^૧ નાંમ^૨ અહ્મિ,^૩ વીત^૪ નાંમ^૫ અહ્મિ;^૬ દાત^૭ નાંમ^૮ અહ્મિ,^૯ પાત^{૧૦} નાંમ^{૧૧} અહ્મિ,^{૧૨} ધ્રાત^{૧૩} નાંમ^{૧૪} અહ્મિ;^{૧૫} જ્ઞનાત^{૧૬} નાંમ^{૧૭} અહ્મિ,^{૧૮} જ્ઞનોઽશ્ત^{૧૯} નાંમ^{૨૦} અહ્મિ;^{૨૧} કૃષૂમાઓ^{૨૨} નાંમ^{૨૩} અહ્મિ,^{૨૪} કૃષૂષો-માંથ્ર^{૨૫} નાંમ^{૨૬} અહ્મિ;^{૨૭} ઇસે-ક્ષત્રો^{૨૮} નાંમ^{૨૯} અહ્મિ,^{૩૦} ઇસે-ક્ષત્રસ્યોતેમ^{૩૧} નાંમ^{૩૨} અહ્મિ;^{૩૩} નાંમો-ક્ષત્રો^{૩૪} નાંમ^{૩૫} અહ્મિ,^{૩૬} નામો-ક્ષત્રસ્યોતેમો^{૩૭} નાંમ^{૩૮} અહ્મિ.^{૩૯}

(૧૩) (હું) નગેહબાની રાખનાર^૧ નામવાળો^૨ છેઉં,^૩ (હું) સર્વ *આ-પક^૪ નામવાળો^૫ છેઉં,^૬ (હું) બક્ષેશ કરનાર^૭ નામવાળો^૮ છેઉં,^૯ (હું) રક્ષણ કરનાર^{૧૦} નામવાળો^{૧૧} છેઉં,^{૧૨} (હું) પાળનાર^{૧૩} નામવાળો^{૧૪} છેઉં;^{૧૫} (હું) જાણનાર^{૧૬} (ઇચ્છાને સર્વજ્ઞ) નામવાળો^{૧૭} છેઉં,^{૧૮} (હું) ઘણુંજ જાણનાર^{૧૯} નામવાળો^{૨૦} છેઉં;^{૨૧} (હું) વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૨} નામવાળો^{૨૩} છેઉં,^{૨૪} (હું) વૃદ્ધિ કરનાર †માંથ્ર^{૨૫} નામવાળો^{૨૬} છેઉં;^{૨૭} (હું) મરજ પ્રમાણે રાજ કરનાર^{૨૮} નામવાળો^{૨૯} છેઉં,^{૩૦} (હું) ઘણુંજ મરજ પ્રમાણે રાજ કરનાર^{૩૧} નામવાળો^{૩૨} છેઉં;^{૩૩} (હું) કીર્તિથી રાજ ‡કરનાર^{૩૪} નામવાળો^{૩૫} છેઉં,^{૩૬} (હું) ઘણુંજ કીર્તિથી રાજ કરનાર^{૩૭} નામવાળો^{૩૮} છેઉં.^{૩૯}

(૧૪) અધવિશ^૧ નાંમ^૨ અહ્મિ,^૩ વીધવિશ^૪ નાંમ^૫ અહ્મિ;^૬ પધતિ-પાયુશ^૭ નાંમ^૮ અહ્મિ,^૯ લ્ખએષો-તઉર્વાઓ^{૧૦} નાંમ^{૧૧} અહ્મિ;^{૧૨} હુશ્રવન^{૧૩} નાંમ^{૧૪} અહ્મિ,^{૧૫} વીસ્પવન^{૧૬} નાંમ^{૧૭} અહ્મિ;^{૧૮} વીસ્પતશ^{૧૯} નાંમ^{૨૦} અહ્મિ,^{૨૨} વીસ્પ-†આથ્ર^{૨૩} નાંમ^{૨૪} અહ્મિ;^{૨૬} પોઉર^{૨૭}-આથ્ર^{૨૮} નાંમ^{૨૯} અહ્મિ,^{૩૧} આથ્રવાઓ^{૩૨} નાંમ^{૩૩} અહ્મિ.^{૩૪}

(૧૪) (હું) નહિ કગનાર^૧ નામવાળો^૨ છેઉં,^૩ (હું) †કગનારથી દૂર^૪ નામવાળો^૫ છેઉં,^૬ (હું) ‡એકસરખી રીતે અનાવનાર^૭ નામવાળો^૮ છેઉં,^{૧૦}

* અથવા મોહોબત રાખનાર, બહું કરનાર, ખેરખાહ (ધાણ વી=ચાહાઉં).

† કૃષૂષો-માંથ્ર એ ઇજરનેના પદ મા હાતું નામ બી છે.

‡ અથવા નામાંકિત પાદશાહ, નામદારીથી હકુમત કરનાર.

§ અથવા જેને કોઈ કળી શકે નહીં એવો; કગાધને તોડનાર (હારવે).

ક સંસ્કૃત પ્રતિ=એકસરખી રીતે. વળી પધતિ-પાયુશ બોલમાં ' પધતિ ' નો અર્થ સંસ્કૃત પ્રતિને મળતો લઇને ' સાહેબ, ધણી, માલેક ' કરીએ તો, એનો અર્થ ' ધણી અથવા સરદારોનો બચાવ કરનાર ' બી થઈ શકે.

(હું) ખરાબીને તોડનાર^{૪૬} નામવાળો^{૪૭} છેઉં;^{૪૮} (હું) એકદમ *મારનાર^{૪૯} નામવાળો^{૫૦} છેઉં,^{૫૧} (હું) બધાને મારનાર^{૫૨} નામવાળો^{૫૩} છેઉં,^{૫૪} (હું) બધાને ખનાવનાર^{૫૫} નામવાળો^{૫૬} છેઉં;^{૫૭} (હું) તમામ^{૫૮} રોશની^{૫૯} (અથવા આસાની^{૬૦}) નામવાળો^{૬૧} છેઉં;^{૬૨} (હું) પુર^{૬૩} રોશની^{૬૪} (અથવા આસાની-સુખ^{૬૫}) નામવાળો^{૬૬} છેઉં,^{૬૭} (હું) રોશનીવાળો^{૬૮} (એવું) નામ રાખનાર^{૬૯} છેઉં.^{૭૦}

(૧૫) વેરેજિ-સઓક^{૭૧} નાંમ^{૭૨} અહિ,^{૭૩} વેરેજિ-સવાઓ^{૭૪} નાંમ^{૭૫} અહિ,^{૭૬} સેવી^{૭૭} નાંમ^{૭૮} અહિ,^{૭૯} સૂરાઓ^{૮૦} નાંમ^{૮૧} અહિ,^{૮૨} સેવિશ્ત^{૮૩} નાંમ^{૮૪} અહિ,^{૮૫} અપ^{૮૬} નાંમ^{૮૭} અહિ,^{૮૮} બેરેજ^{૮૯} નાંમ^{૯૦} અહિ,^{૯૧} ક્ષય્થ્ય^{૯૨} નાંમ^{૯૩} અહિ,^{૯૪} ક્ષય્થ્યોતેમો^{૯૫} નાંમ^{૯૬} અહિ,^{૯૭} હુધાનુશ^{૯૮} નાંમ^{૯૯} અહિ,^{૧૦૦} હુધાનુશ્તેમો^{૧૦૧} નાંમ^{૧૦૨} અહિ,^{૧૦૩} દૂરઓ-સક^{૧૦૪} નાંમ^{૧૦૫} અહિ,^{૧૦૬} તાઓસય^{૧૦૭} ધમાઓ^{૧૦૮} નામેનીશ.^{૧૦૯}

(૧૫) (હું) કાંમમાં તંચલકતો^{૧૧૦} નામવાળો^{૧૧૧} છેઉં,^{૧૧૨} (હું) કાંમમાં ઉપયોગી^{૧૧૩} (એવા) નામવાળો^{૧૧૪} છેઉં,^{૧૧૫} (હું) કાએદા ભરેલો^{૧૧૬} નામવાળો^{૧૧૭} છેઉં,^{૧૧૮} (હું) શૂરા^{૧૧૯} નામવાળો^{૧૨૦} છેઉં,^{૧૨૧} (હું) ઘણોજ કાએદો કરનાર^{૧૨૨} નામવાળો^{૧૨૩} છેઉં,^{૧૨૪} (હું) અશોઈ^{૧૨૫} નામવાળો^{૧૨૬} છેઉં,^{૧૨૭} (હું) યુલંદ^{૧૨૮} નામવાળો^{૧૨૯} છેઉં,^{૧૩૦} (હું) પાદશાહી રાખનાર^{૧૩૧} નામવાળો^{૧૩૨} છેઉં,^{૧૩૪} (હું) સહથી મ્હોટી પાદશાહી રાખનાર^{૧૩૫} નામવાળો^{૧૩૬} છેઉં,^{૧૩૮} (હું) સાંડે ઉઢાપણુ ધરાવનાર^{૧૩૯} નામવાળો^{૧૪૦} છેઉં,^{૧૪૧} (હું) ઘણુંજ સાંડે ઉઢાપણુ ધરાવનાર^{૧૪૨} નામવાળો^{૧૪૩} છેઉં,^{૧૪૪} (હું) દૂર સુધી જોવાની શક્તિ રાખનાર^{૧૪૫} નામવાળો^{૧૪૬} છેઉં.^{૧૪૭} આઓ^{૧૪૮} (ઉપર જણાવ્યાં) તે^{૧૪૯} (મારાં) નામો^{૧૫૦} (છે).

(૧૬) યસય^{૧૫૧} મે^{૧૫૨} અએતહિ^{૧૫૩} અંધહલો^{૧૫૪} યત્^{૧૫૫} અસ્તવધન્તિ,^{૧૫૬} સિપતમો^{૧૫૭} જરથુશ્ત,^{૧૫૮} ધમાઓ^{૧૫૯} નામેનીશ.^{૧૬૦} દ્રેનજ્યો^{૧૬૧} ક્રઝવ,^{૧૬૨} પધતિ^{૧૬૩} વા^{૧૬૪} અસનિ^{૧૬૫} પધતિ^{૧૬૬} વા^{૧૬૭} ક્ષકૂને;^{૧૬૮} (૧૭) ક્રઝવ^{૧૬૯} ઉસ વા હિશ્તો,^{૧૭૦} ની વા પધધ્યઓ;^{૧૭૧} ની વા પધધ્યઓ,^{૧૭૨} ઉસ વા હિશ્તો;^{૧૭૩} અધંબ્યાઓધહનેમ^{૧૭૪} વા^{૧૭૫} અધંબ્યાઓધહ્યઓ,^{૧૭૬} અધંબ્યાઓધહ્યઓ,^{૧૭૭} વા^{૧૭૮} ખૂબ્યઓ;^{૧૭૯} ક્રા^{૧૮૦} વા^{૧૮૧} પૂસ^{૧૮૨} હુય ગાતઓત,^{૧૮૩} ક્રા^{૧૮૪}

* અથવા એકદમ તામે કરનાર—જીતનાર.

† ઉમાને કાંમમાં આલાક. મરજી પ્રમાણે કાએદો કરનારો (દારમેસ્તેતે); ફરેક કાએદો ઉપર કરનાર (દારલે); કાએદો કરનારો (યુક્તિ).

‡ લાંબો વખત સુધી સાંડે અથવા કલ્યાણ કરનાર (દારમેસ્તેતે).

વા^{૪૮} પૂસ^{૪૯} હય જન્તઓત,^{૪૦} ક્રો^{૪૧} વા^{૪૨} પૂસ^{૪૩} હય દંધહ-
ઓત,^{૪૪} અવ-જસ^{૪૫} દધ્યૂમ આ.^{૪૬} (૧૮) નોધત^{૪૭} દિમ^{૪૮}
નર^{૪૯} અંધહે^{૫૦} અયાંન,^{૫૧} નોધત^{૫૨} અંધહાઓ^{૫૩} ક્ષપો,^{૫૪}
અએઓ^{૫૫} દૂતહે^{૫૬} દુક્ષ^{૫૭} મનંધહે^{૫૮} અવસ્યાત,^{૫૯} નોધત^{૬૦} અક-
વો,^{૬૧} નોધત^{૬૨} ચકવો,^{૬૩} નોધત^{૬૪} ધષવો,^{૬૫} નોધત^{૬૬} કરેત,^{૬૭}
નોધત^{૬૮} વજર,^{૬૯} નોધત^{૭૦} વીસેન્તિ^{૭૧} અસાનો^{૭૨} અવસ્યાત.^{૭૩}

(૧૬) અએ સપેતમાન^{૧૦} જરતોશ્ત!^{૧૧} જે શખ્સ^{૧૨} આએ^{૧૩} હાડ-
મંદ^{૧૪} દુનિયાંમાં^{૧૫} આએ^{૧૬} મારાં^{૧૭} નામોને^{૧૮} યાદ કરનારો^{૧૯} (યદીને),
દરેક^{૨૦} દિવસ^{૨૧} અથવા^{૨૨} દરેક^{૨૩} રાતે^{૨૪} મ્હોટે સાદે બાણે.^{૨૫}

ખોલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે બાણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

(૧૭) ઉકતાં^{૨૬} અથવા બેસતાં,^{૨૭} બેસતાં^{૨૮} અથવા ઉકતાં,^{૨૯} હુશ્તી^{૩૦}
બાંધતાં^{૩૧} અથવા^{૩૨} હુશ્તી^{૩૩} જાંછોડતાં,^{૩૪} (પોતાની) જગાએથી^{૩૫} બાહાર^{૩૬}
નીકળતાં,^{૩૭} કસબામાંથી^{૩૮} બાહાર^{૩૯} નીકળતાં,^{૪૦} દેશમાંથી^{૪૧} બાહાર^{૪૨} નીક-
ળતાં^{૪૩} (તથા) (કોઈ જીભ) દેશ તરફ^{૪૪} જતાં^{૪૫} (જે શખ્સ આએ મારા
નામો) મ્હોટેથી બાણે^{૪૬} તો, (૧૮) તે^{૪૭} માણસને^{૪૮} તે^{૪૯} દિવસે^{૫૦} (તથા) તે^{૫૧}
રાતે^{૫૨} (ઈચ્છાને જે જે વખતે બાણે ત્યારે), ઘાતકી^{૫૩} મનનો^{૫૪} એશમ^{૫૫}
(નામનો) †દરૂન^{૫૬} નુકસાન કરે^{૫૭} નહીં,^{૫૮} નહીં^{૫૯} આંકડાં^{૬૦} (અથવા લોકવાનાં
હથિયાર^{૬૧}), કે નહીં^{૬૨} જોફણો,^{૬૩} કે નહીં^{૬૪} લાલા,^{૬૫} કે નહીં^{૬૬} તલવારો,^{૬૭}
કે નહીં^{૬૮} ગુરૂજો,^{૬૯} કે નહીં^{૭૦} પથરા^{૭૧} (તે માણસને) જાણીને^{૭૨} ઈતિ કરે.^{૭૩}

(૧) વીસાંસ્તય^{૭૪} ધમાઓ^{૭૫} નામેનીશ^{૭૬} પરસ્તસય^{૭૭}
પધરિ-વારસય^{૭૮} વીસેન્તે,^{૭૯} પધરિ^{૮૦} મધન્યઓયાત^{૮૧} દુજત,^{૮૨}
વરેન્યયાત^{૮૩} દ્રવાંધયાત,^{૮૪} જીજીયૂશતય^{૮૫} કયધાત^{૮૬}
વીસ્થો-મહુરકાઅતય^{૮૭} પધરિ^{૮૮} દ્રવતત^{૮૯} યત^{૯૦} અંધરાત^{૯૧}
મધન્યઓત,^{૯૨} આંનયેન અહુ યથે^{૯૩} હુધંધરેમ^{૯૪} નરાંમ^{૯૫}
ઓયુમ^{૯૬} નરેમ^{૯૭} અધવ્યાક્ષયોધત.^{૯૮}

* એનો અર્થ 'બંધ બાંધતાં અથવા બંધ છોડતાં' બી યઈ શકે.

† ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે 'અઓખો-દૂતહે' સમાસ રૂપમાં લઈએ
તો, 'જોરસાથી ધસારો કરતા વિચારનો દરૂન' અર્થ યઈ શકે.

‡ મારવાનાં લોહોડાંનાં ચક્ર=चक्रોष्ठ (દારમેસ્તેતે).

§ અસલ અર્થ 'લોકઈને'. વીસેન્તિ ખોલને અગરજો ખેકાએદે 'અસાનો'
નો વિશેષણ મળીએ તો, 'વીસેન્તિ અસાનો' નો અર્થ 'લોકાવા પથરા' થઈ શકે.
ગોફણના પત્થર (દારમેસ્તેતે).

(૧૮) જે પ્રમાણે^{૧૬} હજાર^{૧૭} માણસો^{૧૮} એક^{૧૯} માણસની ઉપર^{૨૦} ચોકસી રાખે,^{૨૧} (તે પ્રમાણે) આએ^{૨૨} (ઉપર જણાવેલાં દાદાર હોરમજદનાં) નામો^{૨૩} (તે હણનારને માટે) મીનો^{૨૪} દરૂ^{૨૫} તથા ગીલાંનનાં^{૨૬} દરવંદ^{૨૭} તથા નુકસાન પોહોચાડનાર^{૨૮} પાપી માણસની^{૨૯} સાંભે,^{૩૦} તથા તમામ મરકીવાળો^{૩૧} દરવંદ^{૩૨} જે^{૩૩} અગ્નિમેનુશ^{૩૪} (તેની) સાંભે,^{૩૫} શિખામણ^{૩૬} તથા ટેકા^{૩૭} તથા અંચાવ તરીકે^{૩૮} થાએછે.^{૩૯}

(૨૦) કે વેરેથ્રેમન્જા શ્વા યોધ સેનગહા યોધ હેન્તી;

ચિથ્રા મોધ હાંમ અહુમખિશ રતૂમ ચીજદી.

અત્ત હોધ વોહુ સેરઓપો જન્તુ મનંધહા,

મજદા અહાધ યહાધ વપી કહાધચીત્.*

(૨૧) નેમેમ^૧ કવએમ^૨ ખરેનો,^૩ નેમો^૪ અધચ્યેને વએજહિ,^૫ નેમો^૬ સઓકે^૭ મજદધાધતે,^૮ નેમો^૯ અપે^{૧૦} દાધત્યયાઓ,^{૧૧} નેમો^{૧૨} અરેદુયાઓ^{૧૩} આપો^{૧૪} અનાહિતયાઓ,^{૧૫} નેમેમ^{૧૬} વીરપયાઓ^{૧૭} અપઓનો^{૧૮} સ્તોધશ.^{૧૯}

✎ યથા અહુ વધચ્યો ૧૦, અપેમ વોહુ ૧૦.

(૨૧) નમાજ^૧ (હોળે) કેઆની^૨ ખોરેહને,^૩ નમાજ^૪ (હોળે) ઈધરિત્ત-વેળને,^૫ નમાજ^૬ (હોળે) હોરમજદના પેદાકીધેલાં^૭ સઓકને,^૮ નમાજ^૯ (હોળે) વેહેદાતી^{૧૦} ફીનદીને,^{૧૧} નમાજ^{૧૨} (હોળે) નિર્મલ^{૧૩} અરદ્રીસૂર^{૧૪} નદીને,^{૧૫} નમાજ^{૧૬} (હોળે) અશો (હોરમજદ)ની^{૧૭} તમામ^{૧૮} પેદાએશને.^{૧૯}

(૨૨) અહુનેમ વધરીમ^૧ યજમધદે,^૨ અપેમ વહિરેતેમ^૩ સ્વએશતેમ^૪ અમેષેમ રપેન્તેમ^૫ યજમધદે,^૬ અમેમય^૭ થ્રિમેમય^૮ અઓજસ્ય^૯ વેરેથ્રેમય,^{૧૦} ખરેનસ્ય^{૧૧} જવરેય^{૧૨} યજમધદે.^{૧૩} અહુરેમ મજદહાંમ^{૧૪} રએવન્તેમ^{૧૫} ખરેનંધઉહન્તેમ^{૧૬} યજમધદે.^{૧૭}

* એના જોલાસા બાપે જુઓ 'કેમ ના મજદા'નો તરજુઓ સફા પ-૬.

† 'કવએમ'ને લીધે 'નેમો'ને બદલે ખેચાણથી 'નેમેમ' થયેલું દીરેછે (દારમરેતેતે).

‡ ઈયાને એચ્ચન લોકોનું સહથી પેહેલું મયક; ઓકસસ તથા ફેક્ટારીતિસ નામની નદીઓની વચ્ચે બહુરતાગ પાહાડની ઉત્તર દિશાએ આવેલો મુલક.

§ 'સઓક' જોલનો અસલ અર્થ 'તીર્થલુતા, મનની ચાલાકી, હુશિયારીની તેજ, કહાપણનો ચળકાટ-ઝલક'-(ધાતુ સુચ=સંસ્કૃત જુચ્=પ્રકાશવું); ફાએદો, આબાદી, સુખાકારી (ધાતુ સુ=ફારસી રૂફ=ફાએદો ફરવો). ત્યારપછી અલંકાર રીતે એ શબ્દો ઉપરનો મવકોલ ફરેશતો સમજવો.

§ ફારસી 'આખ' ની માફક અવસ્તા 'અપ' જોલનો અર્થ પાણી ઉપરાંત નદી બી થાએછે. વેહેદાની નદી બાપે જુઓ વંદીદાદ, પરગરદ ૧, ફકરો ૩ જે.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતિ વંધહે,
મજદાએા અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઅ્યોંધહાંમયા તાંસયા તાએાસયા યજમધદે.

(૨૨) અહુનવરને^{૨૦} હમો વખાણીએ છિયે,^{૨૧} અરદીએહેશ્ત^{૨૧} (જે) સઉથી સોહામણો^{૨૩} અમશારુપંદ^{૨૪} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,^{૨૫} હિમ્મત^{૨૬} તથા આબાદી^{૨૭} તથા ચાલાકી^{૨૮} (અથવા એજમત^{૨૮}) તથા ફતેહ^{૨૯} તથા ખોરેહ^{૩૦} તથા કૌવત^{૩૧} (એ બધાંને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૨} ખબંતો રાખનાર^{૩૩} (તથા) ખોરેહમંદ^{૩૪} હોરમજદને^{૩૩} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૬}

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજ્જનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમઆયસ્તે વેહાંન, ઓએમ ખેહેદીન મારદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધસ્યો ૨.

(૨૩) યસ્નેમચ વહોમચ, અએાજસચ જવરેચ આક્રીનામિ, અહુરહે મજદાએા રએવતો ખરેનંધઉણ્ણતો, અષેમ વોહુ ૧.

(૨૪) *નિપાયોધશ^૧ મખીમ^૨ ઉર્વથેમ^૩ યવએતાધતે^૪ જરથુશ્ત^૫ અઉર્વથાત્^૬ પરો^૭ દુશ્મધન્યએાત્^૮ મા^૯ તેમ^{૧૦} ઉર્વથેમ^{૧૧} કાયવયોધશ^{૧૨} સ્નથાધ^{૧૩} મા^{૧૪} દુજ્જયેરેતેએ^{૧૫} જયાનાંમ^{૧૬} અપયતેએ^{૧૭} મા^{૧૮} યસોધશ^{૧૯} અએામ^{૨૦} નરેમ^{૨૧} દાધતીમ^{૨૨} યો^{૨૩} ના^{૨૪} મજિશ્તેમ^{૨૫} યસ્નેમ^{૨૬} યજ્ઞધતે^{૨૭} કસિશ્તેમ^{૨૮} યસ્નાત્^{૨૯} કાયતાત્^{૩૦} અહા^{૩૧} યાં^{૩૨} અષેવે રપેન્તે.^{૩૩}

(૨૪) (દાદાર હોરમજદ પેગમબર અશો જરતોશ્તને કેહેછે):— અએ જરતોશ્ત!^૧ (તારી સાથે) દોસ્તી ધરાવનાર^૨ માણસને^૩ ખરાબ વિચારવાળા^૪ દુશ્મન^૫ થી^૬ (તુંએ) હમેશાં^૭ બંધાવવો બેઈએ.^૮ તે^૯ દોસ્તને^{૧૦} (દુશ્મનના) ફતકાનેમાટે^{૧૧} (અથવા ફતકામાં) વધારેવાર રેહેવા દેતો^{૧૨} ના,^{૧૩} નુકસાનનાં^{૧૪} ખરાબ લઈ જવાનેમાટે^{૧૫} (તથા નુકસાનનાં)

* 'નિપાયોધશ મખીમ' થી તે એ યશ્તની આખેરી સુધીનો બામ બહમન યશ્તના બાકી રહેલા ફકરાએાને નામે જણાએલો છે. આખી બહમન યશ્તની પેહેલવીનો અંએછ તરબુએા ઇસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં ડાક્ટર વેસ્તે યુન-હેહેશના તરબુમા સાથે બાહાર પાજ્યો હતો. વળી એની આગમચ ઈઆને ઇસવી ૧૮૯૦ માં ડાક્ટર સ્પીગલે પેહેલવી બહમન યશ્તના ચોડા ફકરાએાનો જરમન બાપામાં તરબુએા હપાવી બાહાર પાજ્યો હતો.

પોહોંચવાનેમાટે^{૧૭} (તું તેને સોંપતો) *ના.^{૧૪} હમો^{૧૧} જે^{૩૨} અમશાસ્પંદો^{૩૩}
(તેઓને) જે^{૩૩} માણસ^{૨૪} ડેરવેલી^{૩૦} ઇજશનેમાંથી,^{૧૬} સઉથી નાહલી^{૨૮}
(અથવા) સઉથી મ્હોટી^{૨૫} ઇજશને^{૨૬} ઇજે^{૨૭} (ઇઆને ઇજશને કરે), તે^{૨૦}
દીનદાર^{૨૧} માણસને^{૨૨} (અએ જરતોશ્ત!) તું હુઃખમાં લાવતો^{૧૬} ના.^{૧૮}

(૨૫) ઇધ^૧ અસતિ^૨ વોહુ મનો,^૩ મન^૪ દાંમિ^૫ જર-
થુશલ.^૬ ઇધ^૭ અપેમ વહિશ્તેમ,^૮ મન^૯ દાંમિ^{૧૦} જરથુશલ.^{૧૧} ઇધ^{૧૨}
દ્વિથ્રેમ વધરીમ,^{૧૩} મન^{૧૪} દાંમિ^{૧૫} જરથુશલ.^{૧૬} ઇધ^{૧૭} સ્પેન્ત આ-
ર્મધતિશ,^{૧૮} મન^{૧૯} દાંમિ^{૨૦} જરથુશલ.^{૨૧} ઇધ^{૨૨} હુઉર્વત^{૨૩} અમેરેતાત,^{૨૪}
યોધ^{૨૫} સ્તો^{૨૬} મિજદેમ^{૨૭} અપાઉનાંમ,^{૨૮} પરો-અસતિ^{૨૯} જસે-
ન્તાંમ,^{૩૦} મન^{૩૧} દાંમિ^{૩૨} જરથુશલ.^{૩૩} (૨૬) વએથાચ^{૩૪} તલચ^{૩૫}
કથચ,^{૩૬} આઇ^{૩૭} અપાઉમ^{૩૮} જરથુશલ,^{૩૯} મન^{૪૦} પ્રથવાચ^{૪૧} ચિસ્-
તિચ^{૪૨} યાઇશ^{૪૩} આ અંધ્રહુશ^{૪૪} પઓઉરોયો^{૪૫} ખવત,^{૪૬} યથાચ^{૪૭}
અંધ્રહુત^{૪૮} અપેમેમ^{૪૯} અંધ્રહુશ.^{૫૦}

(૨૫) †અહિયા^૧ (અથવા †આએ^૧), અએ જરતોશ્ત^{૧૬} અહમન^૩
(અમશાસ્પંદ) મારી^૪ પેદાએશ^૫ છે;^૨ અએ જરતોશ્ત^{૧૧} અહિયાં^૭
અરદીએહેશ્ત^૮ (અમશાસ્પંદ) મારી^૯ પેદાએશ^{૧૦} (છે); અએ જરતોશ્ત^{૧૬}
અહિયાં^{૧૨} શેહેરેવર^{૧૩} (અમશાસ્પંદ) મારી^{૧૪} પેદાએશ^{૧૫} (છે); અએ
જરતોશ્ત^{૨૧} અહિયાં^{૨૨} અસ્પંદાદ^{૨૩} (અમશાસ્પંદ) મારી^{૨૪} પેદાએશ^{૨૫}
(છે); અહિયાં^{૨૭} ખોરદાદ^{૨૮} તથા અમરદાદ^{૨૯} (અમશાસ્પંદ), જેઓ^{૩૦} ખીજી
હયાતીમાં^{૩૧} જનારા^{૩૨} અશો (લોકો) નો^{૩૩} અદલો^{૩૪} ફૂજી^{૩૫} (તેઓ ખી),
અએ જરતોશ્ત^{૩૬} મારી^{૩૭} પેદાએશ^{૩૮} (છે). (૨૬) અએ^{૩૯} અશો^{૪૦}

* અથવા ખીજી રીતે:—નુકસાનના^{૧૬} આફત^{૧૭} જે ખમવાને મુશ્કેલ પડે
તેમાં^{૧૮} (તે હાસ્તને તું રહેવા દેતો) ના.^{૧૪}

† ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૨ લીટીનો લેછે. દરેક
લીટી અહપવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાયછે.

‡ અંગ્રેજ here ફ્રેન્ચ voici તથા ફારસી 'હનક' ની મતલબે.

¶ પેદાએશને અર્થે દાંમિ ભાલ ગાયામા ખી આવે છે; જુઓ ઇજ. ૪૩, ૫; ઇજ.
૫૧, ૧. વળી એજ અર્થે 'દામ, દાંમ' ખી આવે છે; જુઓ ઇજ. ૭૧, ૬; યશ્ત
૬, ૨; 'દામિ' નો અર્થ ડહાપણ ખી યાએછે (જુઓ એજ યશ્તનો ૩૨ મો ફકરો.)
તથા દામિ-દાવ (એહેરાંમ યશ્ત, ફકરો ૫૪; અશીશવંધ યશ્તનો ૬૦ મો ફકરો.)

છે એની મતલબ એવી દીસેછે કે, અશો લોકોનાં રવાનોને ખોરદાદ તથા અમ-
રદાદ અમશાસ્પંદ એહેશ્તમાં સુખ આપવામાં મદદ કરેછે. જુઓ ગાયાના હા, ઇજ-
શ્તનો હા ૩૨, ૧૫; ઇજશ્તનો હા ૪૫, ૫.

જરતોશ્ત !^{૧૬} તે^{૩૫} કેમ^{૩૬} (છે તે) તું જાણુ,^{૩૭} (તે એ કે) મારી^{૩૮}
અઝલથી^{૩૯} તથા (મારાં) હાપણથી^{૪૦} દુનિયા^{૪૧} શરૂઆતથી^{૪૨} હતી,^{૪૩}
તેજ પ્રમાણે^{૪૪} દુનિયા^{૪૫} છેડે મુધી^{૪૬} *રહેશે.^{૪૭}

(૨૭) હજંધરેમ અએષજનાંમ, અએવરે અએષજનાંમ;
હજંધરેમ અએષજનાંમ; અએવરે અએષજનાંમ; હજંધરેમ
અએષજનાંમ, અએવરે અએષજનાંમ. જસ મે અવંધહે મજદ.
જસ મે અવંધહે મજદ, જસ મે અવંધહે મજદ. અમહે
હુતારતહે હુરએાધહે, વેરેધમ્નહે, અહુરધાતાહે, વનધનત્યાઓ-
સય ઉપરતાતો, સપેન્તહેય આર્મતોધશ.[†]

(૨૮) આર્મધતિય સપેન્તય^{૨૦} અએષાંમ^{૨૧} અએષો^{૨૨}
સચિન્દયધેમ;^{૨૩} પધરિ^{૨૪} ઉષિ^{૨૫} વારયધેમ;^{૨૬} હાંમ^{૨૭} ગવ^{૨૮}
નિદરેજયધેમ;^{૨૯} હાંમ^{૩૦} જન્વ^{૩૧} જેમખયધેમ;^{૩૨} અધપિ^{૩૩}
દરેજવનેમ^{૩૪} દરેજવયધેમ,^{૩૫} કત્ત^{૩૬} અપવ^{૩૭} મજદ^{૩૮} વનત્ત^{૩૯} દ્વ-
ન્તેમ.^{૪૦} અપવ^{૪૧} વનત્ત^{૪૨} દુજિમ,^{૪૩} અપવ^{૪૪} વનત્ત^{૪૫} દ્વન્તેમ.^{૪૬}

(૨૮) સપંદારમદની મારફતે^{૨૦} તેઓની^{૨૧} (ધ્યાને બદ માણસોની)
ખરાબીને^{૨૨} તમો કાપી નાખો,^{૨૩} (તેઓની) અઝલને^{૨૪} આસપાસ^{૨૫}
ઢાંકી નાખો^{૨૬} (ધ્યાને અધારી કરો), (તેઓના) બેહુ હાથને^{૨૭} સાથે^{૨૮}
આંધો,^{૨૯} (તેઓનાં) ઘૂટણોને^{૩૦} સાથે^{૩૧} છુટો^{૩૨} (તથા) બેરી^{૩૩} ફાલો.^{૩૪}

ખોલાસો:—(એ પ્રમાણે કોણુ કેહેછે અને કોણુને કેહેછે, તે વિશે
આએ ઠકાણે કાંઈ જણાવ્યું નથી, પણ પેગમબર જરતોશ્ત સાહેબ પોતાના
ચેલાઓને કેહેતા હોએ એવું લાગે છે.)

ઓ હોરમજદ !^{૩૮} શું^{૩૯} અશો^{૪૦} (માણસ) દરવંદને^{૪૧} (ધ્યાને દુષ્ટ-
પાપી માણસને) મારે !^{૪૨} જવાબ:—(હા.) અશો^{૪૩} (માણસ) દરજને^{૪૪}
મારે;^{૪૫} અશો^{૪૬} (માણસ) દરવંદને^{૪૭} (ધ્યાને દુષ્ટ-પાપી માણસને) મારે.^{૪૮}

ઉષિ^{૪૯} અહુરહે મજદાઓ^{૫૦} યજમધદે,^{૫૧} દરેધાધ^{૫૨} માંધહે
સપેન્તહે;^{૫૩} અતૂમ^{૫૪} અહુરહે મજદાઓ^{૫૫} યજમધદે,^{૫૬} મરેધાધ^{૫૭}

* એની મુકાબલ જુઓ ઈજરનેનો હા ૨૮, ૧૧; ઈજરનેનો હા ૩૦, ૪.

† એ ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ સફા ૧૯ મો; તથા સપંદારમદની
(સપેન્તહેય આર્મતોધશ) (મદદ હું મને પોહોચાડ).

‡ તેઓની જ્યાં બધ કરે-રેખી નાખો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એ વિદ્વાન
દરેજવન બોલને ચેહેલવી 'હુજવાન' (જ્યાં) સાથે સરખાવેછે.

§ એ વાક્ય ગાથામાંથી (ઈજ. ૪૮, ૨) ઈહાં અવસ્તા ૩૫માં ઢાંકેલો છે.

માંથહે સ્પેન્તહે;^{૧૦} હિજવાંમ^{૧૧} અહુરહે મજદાઓ^{૧૨} યજ-
મઘદે,^{૧૩} ક્રવાકધી^{૧૪} માંથહે સ્પેન્તહે;^{૧૫} અઓમ^{૧૬} ગધરીમ^{૧૭}
યજમઘદે,^{૧૮} યિમ^{૧૯} ઉષિન્દાંમ^{૨૦} ઉષિન્દરેનમ,^{૨૧} પઘતિ^{૨૨}
અસનિ^{૨૩} પઘતિ^{૨૪} ક્ષકૂને,^{૨૫} યસો-બેરેતાખ્યો^{૨૬} જઓથાખ્યો.^{૨૭}

માંથ સ્પેન્તને^૧ *સમજવાને માટે^૨ (દાદાર) હોરમજદની^૩ હુશિ-
યારીને^૪ હમો વખાણીએ છિયે;^૫ માંથ સ્પેન્તને^{૧૦} યાદ કરવાનેમાટે^૬
(દાદાર) હોરમજદની^૭ અક્ષલને^૮ હમો વખાણીએ છિયે,^૯ માંથ સ્પેન્તને^{૧૫}
બજુવાનેમાટે^{૧૪} (દાદાર) હોરમજદની^{૧૨} જખાંને^{૧૧} હમો વખાણીએ
છિયે.^{૧૩} આએ^{૧૬} પાહાડ^{૧૦} જે^{૧૮} હુશિયારી આપનાર^{૨૦} †ઉષિન્દરેન^{૨૧}
(તેને), ઈજરને કરવાનેમાટે લઈ ગએલી^{૨૨} બેરથી,^{૨૩} દરેક^{૨૪} દિવસ^{૨૫}
(અને) દરેક^{૨૬} રાતે^{૨૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૮}

(૨૯) આઅત્^૧ અઓખત^૨ જરથુશ્તો,^૩ ઉપ^૪ થવા^૫ અજે-
મ^૬ મઘરે^૭ અનુદધયાત્,^૮ સ્પેન્તયાઓ^૯ આર્મતોઘશ^{૧૦} દાદધા-
ખ્ય^{૧૧} અવાસ્તયત^{૧૨} ‡મઘઓ.^{૧૩} (૩૦) હજંધરેમ અએષજનાંમ,
અએવરે અએષજનાંમ; હજંધરેમ અએષજનાંમ, અએવરે
અએષજનાંમ; હજંધરેમ અએષજનાંમ, અએવરે અએષજનાંમ,
અએવરે અએષજનાંમ; હજંધરેમ અએષજનાંમ, અએવરે અએષજનાંમ,
અએવરે અએષજનાંમ;
 અહે^{૨૫} નર્શ^{૨૬} અપઓનો^{૨૭} ક્રવધીમ^{૨૮} યજમઘદે,^{૨૯}
ચો^{૩૦} અસ્મો-ખન્વાઓ^{૩૧} નાંમ.^{૩૨} અધાત્^{૩૩} અન્યએષાંમ^{૩૪}

* અથવા મનમાં રાખવાનેમાટે. અસલ અર્થ ‘પકડવાનેમાટે.’

† ઈરાનની પૂર્વ દિશાએ આવેલો હાલનો ‘સહેસ્તાન’ નામનો મુલક, જેને
અવસ્તામાં ‘વએકેરેત’ કેહેછે, તથા પ્રાચીન યુનાની લોકો Drangiana કરીને
કેહેતા હતા, તે મુલકમાં ‘ઉષિન્દરેન’ નામનો પાહાડ આવેલો છે. પેહેલવીમાં એ
પાહાડને ‘હુશદાશ્તાર’ ને નામે ઓળખેછે. એ બોલનો અસલ અર્થ ‘હુશિયારી
રાખનાર’ કરીને યાએછે. એ નામ એટલામાટે આપવામાં આવ્યું કે, તે પાહાડ
ઉપરથી અશો જરતોસ્તે આસમાની હોશ મેળવી; એ પાહાડ ઉપર દાદાર હોરમ-
જદ સાથે એ રાસત પેગમખરને દીનની બાજરો વિશે વાતચીત થઈ હતી. ઈજરનેના
પેહેલા હામાં જરતોસ્તી દીનનાં પુસ્તકોને માન સાથે યાદ કીધા પછી, એ પાહાડને
બી યાદ કીધો છે.

‡ એ કહેરા ગુચવણ બરેલો છે. “ઉપ થવા અજેમ મઘરે અનુદધયાત્”ને
બદલે, નોઠમાં આપેલાં “જમેરેને હુયે” બોલો કાંઈક પસંદ કરીને, પ્રોફેસર
ફારમેસ્ટેને નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—“ઓ ઝુનેહગાર! (ઈયાને હારેમેન!) હું
ઝુને જમીનની અંદર હાલી કાઢાડીશ.” “સ્પેન્ત આર્મધતિની^{૧૦} બે આખથી^{૧૧}
(ઈયાને નજરથી) તે ઝુનેહગાર^{૨૩} (એટલે હારેમન) સક્તિ વગરનો
થઈ ગયો.”^{૧૨}

અપઓનાંમ^{૩૫} ક્ષતિ^{૩૬} યજ્ઞ^{૩૭} ક્ષવરેત^{૩૮} ગઓકેરેનહે^{૩૯} સૂરહે^{૪૦}
મજદધાતહે.^{૪૧} ગઓકેરેનમ^{૪૨} સૂરેમ^{૪૩} મજદધાતેમ^{૪૪} યજ્ઞ-
મધદે.^{૪૫} (૩૧) ઉપિ અહુરહે મજદાઓ યજ્ઞમધદે, દરેથાધ
માંથહે રપેન્તહે; પ્રતૂમ અહુરહે મજદાઓ યજ્ઞમધદે, મરેથાધ
માંથહે રપેન્તહે; હિજવાંમ અહુરહે મજદાઓ યજ્ઞમધદે, ક્ષવાકાધ
માંથહે રપેન્તહે; અઓમ ગધરીમ યજ્ઞમધદે, યિમ ઉપિ-દાંમ
ઉપિ-દરેનમ, પધતિ અસનિ પધતિ ક્ષકૂને, યસો-એરેતાખ્યો
જઓથાખ્યો.* અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઠે).

(૩૦) તે^{૪૬} અશો^{૪૭} માણસનાં^{૪૮} ક્રોહરને^{૪૯} હમો યાદ કરીએ
છિયે.^{૫૦} કે જે^{૫૧} અસ્મો-ખન્વત્^{૫૨} નામનો^{૫૩} (હતો). બીજા^{૫૪} અશો^{૫૫}
(માણસો) કરતાં^{૫૬} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૫૭} કૌવત આપનારા^{૫૮} ગઓ-
કેરેન (ધ્યાને સફેદ હોમ)ના^{૫૯} ચાહનાર તરીકે,^{૬૦} (હું) (તે અસ્મો-
ખન્વત્ નામના શખસનાં ક્રોહરને) વધારે^{૬૧} ધનું.^{૬૨} હોરમજદના પેદા
કીધેલા^{૬૩} કૌવત આપનારા^{૬૪} ગઓકેરેનને^{૬૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૬}

(૩૨) દામીમ^{૬૭} યજ્ઞમધદે^{૬૮} યાંમ^{૬૯} આર્મધતીમ^{૭૦} રપેન્તાંમ.^{૭૧}
ચેહું^{૭૨} દાથે^{૭૩} અષહેય,^{૭૪} અષઓનાંમ^{૭૫} અષ-પઓધસ્થનાંમય^{૭૬}
દામનાંમ.^{૭૭}

(૩૨) ડહાપણ^{૭૮} જે^{૭૯} આબાદી કરનાર^{૮૦} સંપૂર્ણ મનશની (તે)ને^{૮૧}
હમો વખાણીએ છિયે,^{૮૨} જેની^{૮૩} ઉત્પત્તિ^{૮૪} અશોધની^{૮૫} તથા અશો^{૮૬} (લોકો)
જેઓ અશોધમાં સહથી સરસ (છે તેઓ)ની^{૮૭} પેદાએશની^{૮૮} (છે).^{૮૯}

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફે ૧૬૩-૧૬૪.

† ક્રવરદીન યરતના રપ થી તે રજ મા કરદા સુધી જે નામીયા નર તથા
નારીઓના ક્રોહરને ઈન્દ્રેલાં છે, તેઓમાં 'અસ્મો-ખન્વત્' નું સહથી પેહેલાં
નામ આવેછે. એ શખસને ટ્રાફિકર દારમેસ્તેતે પેગમબર જરેતારતના પેહેલા
શાગેરોમાંના એક શાગેરદ ગણેછે.

‡ ગઓકેરેનના ખોલાસા બાબે જુઓ વંદીદાદનેા મારો તરજુઓ, પરમરદ ૨૦
મી, ૪ થા ક્રકરામાં આપેલી નોટ.

§ 'દામીમ યજ્ઞમધદે'થી તે 'અષ-પઓધસ્થનાંમય દામનામ' સુધીના ખોલા
વીરપરદના ૧૬ મા કરદાના ૨ ના ક્રકરામાં બી આવેછે.

¶ અથવા બીજી રીતે:—આબાદી કરનાર^{૮૦} સંપૂર્ણ મનશની^{૮૧} (અથવા સહયતા^{૮૨})
જે^{૮૩} (હોરમજદની) પેદાએશ (તે) ને^{૮૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૫}

§ ડહાપણ તથા સંપૂર્ણ મનશનીને વખાણવાતું કારણ એ કે, તેની ઉત્પત્તિ ખુદ
અશોધમાંથી તથા જે લોકો અશોધની બાબદમાં સર્વોત્તમ છે તેમાંથી નીકળેછે,
'આર્મધતિ'નો અર્થ નેક વિચાર, સહયતા બી યાએછે. સરકૃત આદમસિ.

અએતત દિમ્ વીરપનાંમ મજિશ્તેમ દજદાધ, અહુમચ
રતુમચ યિમ અહુરેમ મજદાંમ, સ્નથાધ અંધરહે મધન્યેઉશ
દ્રવતો, સ્નથાધ અએમહે ખ્વી-દ્રએશ, સ્નથાધ માજધન્ય-
નાંમ દએવનાંમ, સ્નથાધ વીરપનાંમ દએવનાંમ, વરેન્યનાંમચ
દ્રવતાંમ. (ખાજમાં પઢે.) શેકસ્તેહુ ઘનામેન્યો, ખર અહેરેમન
લેઆનત સદ્ હજાર ખાર. (પ્રગટ પઢે.) ક્રદથાધ અહુરહે
મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો, ક્રદથાધ અમેષનાંમ રપેન્ત-
નાંમ, ક્રદથાધ તિશત્તેહે સ્તારે રએવતો ખરેનંધઉહતો,
ક્રદથાધ નશી અપઓનો, ક્રદથાધ વીરપનાંમ રપેન્તહે મધન્યે-
ઉશ દામનાંમ *અપઓનાંમ. અપેમ વોહુ ૧. અદ્દાધ
રએશચ; હજંધરેમ; જસ મે; કેરેહુ મોજદ.

રોજ નેક્ નામ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ સુખારક્ (ફલાં),
માહે સુખારક્ (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન. ફનએધ અહુરહે મજદાઓ, તરેધદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ. હુધથાવરશ્તાંમ હાત વરના ફરષોતેમ. સ્તઓમિ
અપેમ; અપેમ વોહુ ૧. ગારજે ખોરેહુ અવજયાદ દાદારે
અહુરમજદ રયોમંદ ખોરેહુમંદ મીનોઆંન મીનો ખેરેતુમ,
ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ
દીન બેહુ માજદયસ્નાં, આગહી રવાધ ગાઆફરગાંની
ખાદ હફતે કેશવર જમીન; અએદન ખાદ, મન આનો
આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો
આવાયદ શુદન. અપઓને અપેમ વોહુ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહીડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ
સેવિશ્તે અરેદિ સૂર અનાહિતે અપઓને. અપેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને. અપેમ
વોહુ ૧. અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ
યજમધદે. અપેમ વોહુ ૧. દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ
ખોરેહુમંદ મીનોઆંન મીનો ખેરેતુમ ખેરસાદ. અપેમ વોહુ ૧.

* એ ફકરાના તરજુમા ખાબે જુઓ હોરાખામ, સર્ગો ૨૧-૨૨.

હોરમજદ યશ્ત ની ની રંગ.*

☞ (એ નીરંગ હોરમજદ યશ્ત પઠ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

યા^૧ દાદાર અહુરમજદ,^૨ અહેરેમન^૩ મરોચીનીદાર^૪
નેગુનમ^૫ દીવાન,^૬ ખર^૭ ખૂદને^૮ રસ્તાખીજ^૯ તન પસીન^{૧૦}
ખીગુમાનમ,^{૧૧} અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અએ^૧ દાદાર હોરમજદ !^૨ નાશ કરનાર^૩ હારેમનને^૪ (તથા) દેવોને^૫ હું
આજેજ કરું;^૬ રસ્તાખીજ^૭ (તથા) તનપસીન^{૧૦} થવાની^૮ ઉપર^૯ હું એગુમાન છેઉં.^{૧૧}

મહોટી હુપ્તન યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંત અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારજે
ખોરેહુ અવજાયાદ, હફૂત અમશારપંદ. યેરસાદ.†

અજ હમા ગુનાહુ પતેત પશેમાતુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત
દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગાફત ઉદમ
કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂત ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંત ગુનાહુ
મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનાઆંની, આખે
અવાજશ પશેમાત પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ
અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ્યેકેશ; હધથાવર-
શતાંમ હાત વસ્ના ફેરપોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

કવરાને મજદાયસ્તે. જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-કએવો
(જે ગેહ હોય તે પઢે.) કસસ્તયએય. (૧) અહુરહે મજદાઓ^૧
રએવતો^૨ ખારેનંધુહુતો,^૩ અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ,^૪ વંધહુવે
મનંધુહુ^૫ આફતોધશ^૬ હાંમ-વધનતયાઓ,^૭ તરધાતો^૮ અન્યાધશ^૯
દામાંત,^{૧૦} આસ્નહે અથ્વો^{૧૧} મજદધાતહે,^{૧૨} ગઓષો-મૂતહે
અથ્વો^{૧૩} મજદધાતહે,^{૧૪} (૨) અપહે વહિશતહે^{૧૫} સ્તએશતહે,^{૧૬}
અધશ્યમનો ધધ્યેહે^{૧૭} સૂરહે^{૧૮} મજદધાતહે^{૧૯} સઓકયાઓ^{૨૦}

* આએ તેમજ બીજી યશ્તોની નીરંગ પાજંદ બાપામાં છે.

† ઉઆને સાત અમશારપંદ (મારી મદદે) પોહોંચો !

વંધુહયાઓ^{૧૧} વોઉર-દાધધયાઓ^{૧૨} મજદધાતયાઓ^{૧૩} અપઓ-
ન્યાઓ,^{૧૪} કાધહે વધસ્યેહે^{૧૫} અયોક્ષસ્તહે^{૧૬} મરેજદિકાધ^{૧૭}
કાધો-દિગઓવે,^{૧૮} (૩) રપેનતયાઓ વંધુહયાઓ આર્મતોધશ,^{૧૯}
રાતયાઓ^{૨૦} વંધુહયાઓ^{૨૧} વોઉર-દાધધયાઓ^{૨૨} મજદધાત-
યાઓ^{૨૩} અપઓન્યાઓ,^{૨૪} હઉર્વતાતો^{૨૫} રથવો^{૨૬} યાધસ્યયાઓ^{૨૭}
હુપિતોધશ,^{૨૮} સરેધએધખયો^{૨૯} અપહે^{૩૦} રતુખયો,^{૩૧} અમેરે-
તાતો^{૩૨} રથવો^{૩૩} કૃષઓનિખ્ય^{૩૪} વાંધવાખ્ય,^{૩૫} અસપિનિખ્ય^{૩૬}
યઓનિખ્ય,^{૩૭} ગઓકેરેનહે^{૩૮} સૂરહે^{૩૯} મજદધાતહે.^{૪૦}

 (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાલે):—

(૪) મિથહે^{૪૧} વોઉર-ગઓયઓતોધશ,^{૪૨} રામનસય આરેલહે.^{૪૩}

 (જે રપિથવન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે):—

અપહે વહિશતહે^{૪૪} આધસય^{૪૫} અહુરહે મજદધાઓ,^{૪૬}

 (જે ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે):—

મેરેજતો^{૪૭} અહુરહે^{૪૮} નરેધી^{૪૯} અપાંમ^{૫૦} અપસય^{૫૧}

મજદધાતયાઓ,^{૫૨}

 (જે અધવિસુથેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે):—

(૫) અપાઉનાંમ^{૫૩} કવપિનાંમ^{૫૪} ધેનાંનાંમય^{૫૫} વીરો-
વાંધવાનાંમ^{૫૬} યાધસ્યયાઓસય^{૫૭} હુપિતોધશ,^{૫૮} અમહેય^{૫૯}
હુતાશતહે^{૬૦} હુરઓધહે,^{૬૧} વેરેધમ્નહેય^{૬૨} અહુરધાતહે,^{૬૩}
વનધનતયાઓસય ઉપરતાતો.^{૬૪}

 (જે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે):—

સઓધહે^{૬૫} અપ્યેહે^{૬૬} અપિવતો,^{૬૭} વેરેધાળનો^{૬૮} કાદત-
ગએથહે,^{૬૯} રખનઓશ^{૭૦} રજિશતહે,^{૭૧} અરશતાતસય^{૭૨} કાદત-
ગએથયાઓ^{૭૩} વરેદત-ગએથયાઓ.^{૭૪}

દનઓધ^{૭૫} યસ્નાધય^{૭૬} વહાધય^{૭૭} દનઓધાધય^{૭૮} કસસ્ત-
યએય,^{૭૯} યથા અહુ વધસ્યો^{૮૦} જઓતા^{૮૧} કા મે^{૮૨} ઝૂતે,^{૮૩} અથા
રતુશ અપાતચિત્ર હય^{૮૪} કા અપવ^{૮૫} વીધવાઓ^{૮૬} ઝઓતૂ.^{૮૭}

(૧) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૮૮} (ફલાંની ગેહમાં)
ખબનો રાખનાર^{૮૯} (તથા) ખોરેહવાળા^{૯૦} (દાદાર) હોરમજદની,^{૯૧} અમશા-
સ્પંદોની,^{૯૨} કંતેહમદ^{૯૩} દોસ્તીનો^{૯૪} (અથવા મોહોબત બરેલી^{૯૫} મુલેહનો^{૯૬})

(ધરાવનાર) અહમન^{૧૦} (અમશાસ્પંદ), (જે) બીજી^{૧૪} પેદાએશો કરતાં^{૧૫} વધારે સરસ^{૧૩} (તથા) (જે) હોરમજદની પેદા ક્રીધેલી^{૧૭} બતી અક્કલનો,^{૧૬} (તથા) કાંને સાંભળીને મેળવેલી અક્કલનો^{૧૮} (સાહેબ તેની), (૨) સઉથી સોહામણી^{૧૯} અરદીએહેશત (અમશાસ્પંદ) ની^{૨૦} હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા,^{૨૧} શ્વરા^{૨૨} (તથા) પસંદ પડતા અધ્યમન (ફરેશતા)ની,^{૨૩} હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા^{૨૪} અશો^{૨૫} (તથા) મોટી *નજરવાળા^{૨૬} (તથા) ભલા^{૨૭} સચોક (ફરેશતા)ની,^{૨૮} ચોખ્ખી ધાતુ^{૨૯} (ઉપર સરદારી ભોગવનાર) શેહેરેવર^{૩૦} (અમશાસ્પંદ), (જે) દયાળુ^{૩૧} (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર (તે)ની,^{૩૨} (૩) હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૩૩} ભલો સપંદારમદ^{૩૪} (અમશાસ્પંદ) (જે) અશો,^{૩૫} મોટી નજરવાળો^{૩૬} (તથા) સારી^{૩૭} અક્કેશ આપનાર (તે)ની,^{૩૮} સરેધ^{૩૯} (ઇચ્છાને વરસો) (જે) અશોઈના^{૪૦} હાંગામો (તેઓ) માંનો^{૪૧} ખોરદાદ,^{૪૨} (જે) ફસલને^{૪૩} અરાઅર વખત ઉપર લાવવાનો^{૪૪} સરદાર (તે)ની,^{૪૫} (તથા) અમરદાદ^{૪૬} (અમશાસ્પંદ) (જે) (ગાએહોરનાં) ટોળાંની^{૪૭} આખાદી ઉપર^{૪૮} (તથા) અનાજના^{૪૯} વધારા ઉપર,^{૫૦} (તથા) હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા^{૫૧} એજમતી^{૫૨} ગઓકેરેન (ઇચ્છાને સફેદ હોમ) ઉપર^{૫૩} સરદારી ભોગવનાર (તે)ની,^{૫૪} (૪) (હાવનગેહમાં) યોક્ષેળાં ખેતરવાળા^{૫૫} મેહેર (ઇજદ)ની^{૫૬} તથા રામ †ખાસ્તરની,^{૫૭} (રપિથવન ગેહમાં) અરદી-એહેશત (અમશાસ્પંદ)ની^{૫૮} તથા હોરમજદના^{૫૯} આતશની,^{૬૦} (ઉજીરન ગેહમાં) પાણીઓનો^{૬૧} નાભ^{૬૨} (જે) યુલંદ^{૬૩} સરદાર (તે)ની,^{૬૪} તથા હોરમજદના પેદા ક્રીધેલાં^{૬૫} પાણીની,^{૬૬} (૫) (અધવિસુશ્રેમ ગેહમાં) અશો- (લોકો)નાં^{૬૭} તથા પેહેલવાંનોનાં ટોળાંવાળી^{૬૮} ઓરતોનાં^{૬૯} ફરોહરોની,^{૭૦} તથા ફસલના^{૭૧} વખતસર આવવાની,^{૭૨} તથા નેક અનાવેલા^{૭૩} અને યુગચુ-રત^{૭૪} અમ (નામના ફરેશતા)ની,^{૭૫} તથા હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા^{૭૬} બેહેરાંમ (ઇજદ)ની,^{૭૭} તથા વનન્તી ઉપરતાલ (નામના ફરેશતા)ની,^{૭૮} (ઉશહેન ગેહમાં) પાક,^{૭૯} અશોઈવાળા,^{૮૦} ફતેહમંદ^{૮૧} (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૮૨} સરોશ (ઇજદ)ની,^{૮૩} સઉથી સાચા^{૮૪} રશને (ઇજદ)ની,^{૮૫} તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૮૬} (અને) દુનિયાંની આખાદી કરનાર^{૮૭} આશતાદ (ઇજદ)ની^{૮૮} - (એ અધાઓની) આરાધના કરવાને,^{૮૯} (તેઓની) યુષીઓ ગાવાને,^{૯૦}

* ઇચ્છાને મોહોબત ભરેલી નજરના; અસલ અર્થ પોહોળી આંખવાળા.

† એ ફરેશતા વાતાવરણ ઉપર, તથા રામરની ઉપર મવક્રોલ છે.

(તેઓને) ખુશુદ કરવાને^{૬૩} (તથા) (તેઓની) વખાણુ કરવાને,^{૬૪} ભેતી^{૬૫} મારી આગળ^{૬૬} યથા અહ વધર્યો^{૬૭} (ના કલામોની ખુખીઓ) બહેર કરે,^{૬૮} (રાસપી) (જે) અશો^{૧૦૦} (તથા) વિદ્વાન^{૧૦૧} (તે) અથા રતુથ અપાત્રચિત્ હય^{૬૯} (એ કલામોની ખુખીઓ) બહેર કરે.^{૧૦૨}

(૬) અહુરેમ મજદદાંમ^૧ રએવન્ટેમ^૨ ખરેનંધઉહન્ટેમ^૩ યજમધદે;^૪ અમેષા રપેન્ટા^૫ હુક્ષા^૬ હુધાઓંધહે^૭ યજમધદે;^૮ વોહુ મનો^૯ અમેષેમ રપેન્ટેમ^{૧૦} યજમધદે;^{૧૧} આદતીમ^{૧૨} હાંમ-વધન્ટીમ^{૧૩} યજમધદે,^{૧૪} તરધાતેમ^{૧૫} અન્યાધશ^{૧૬} દામાં^{૧૭} આ-સ્નેમ પ્રતૂમ^{૧૮} મજદદધાતેમ^{૧૯} યજમધદે;^{૨૦} ગઓષા-સૂતેમ પ્રતૂમ^{૨૧} મજદદધાતેમ^{૨૨} યજમધદે.^{૨૩} (૭) અષેમ વહિશ્ટેમ^{૨૪} સુએશ્ટેમ^{૨૫} અમેષેમ રપેન્ટેમ^{૨૬} યજમધદે;^{૨૭} અધચમનેમ ધપીમ^{૨૮} યજ-મધદે;^{૨૯} સૂરેમ^{૩૦} મજદદધાતેમ^{૩૧} યજમધદે;^{૩૨} સઓડાંમ^{૩૩} વંધઉ-હીમ^{૩૪} વોઉર-દોધધાંમ^{૩૫} મજદદધાતાંમ^{૩૬} અપઓનીમ^{૩૭} યજ-મધદે;^{૩૮} કષ્ટેમ વધરીમ^{૩૯} અમેષેમ રપેન્ટેમ^{૪૦} યજમધદે;^{૪૧} અથો-શુસ્તેમ^{૪૨} યજમધદે;^{૪૩} મરેજદિકેમ^{૪૪} ધાયો-દિગૂમ^{૪૫} યજમધદે.^{૪૬} (૮) રપેન્ટાંમ વંધઉહીમ આર્મધતીમ^{૪૭} યજમધદે;^{૪૮} રાતાંમ^{૪૯} વંધઉહીમ^{૫૦} વોઉર-દોધધાંમ^{૫૧} મજદદધાતાંમ^{૫૨} અપઓનીમ^{૫૩} યજમધદે;^{૫૪} હઉર્વતાતેમ^{૫૫} અમેષેમ રપેન્ટેમ^{૫૬} યજમધદે;^{૫૭} યાધ-ચ્યાંમ^{૫૮} હુપિતીમ^{૫૯} યજમધદે;^{૬૦} સરેધ^{૬૧} અપવન^{૬૨} અપહે^{૬૩} રત-વો^{૬૪} યજમધદે;^{૬૫} અમેરેતાતેમ^{૬૬} અમેષેમ રપેન્ટેમ^{૬૭} યજમધદે;^{૬૮} કૂપઓનીમ^{૬૯} વાંધ્યાંમ^{૭૦} યજમધદે;^{૭૧} અસપિનાચ^{૭૨} ચેવીનો^{૭૩} યજમધદે;^{૭૪} ગઓકેરેનેમ^{૭૫} સૂરેમ^{૭૬} મજદદધાતેમ^{૭૭} યજમધદે.^{૭૮}

(૬) ખળનો રાખનાર^૧ (તથા) ખોરેહવાળા^૨ (દાદાર) હોરમજદને^૩ હમો વખાણુએ છિયે;^૪ સારી પાદશાહીવાળા^૫ (તથા) સારાં હહાપણુવાળા^૬ અમશારપંદને^૭ હમો વખાણુએ છિયે;^૮ અહમન^૯ અમશારપંદને^{૧૦} હમો વખાણુએ છિયે;^{૧૧} કૃતેહમંદ^{૧૨} દોસ્તી^{૧૩} (અથવા મોહોબત ભરેલી^{૧૪} સુદેહ^{૧૫}) (જે) ખીજ^{૧૬} પેદાએશો કરતાં^{૧૭} વધારે સરસ^{૧૮} (તેને) હમો વખાણુએ છિયે;^{૧૯} હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૨૦} ભતી અક્ષલને^{૨૧} હમો વખાણુએ છિયે;^{૨૨} હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૨૩} કાને સાંભળીને મેળવેલી અક્ષલને^{૨૪} હમો વખાણુએ છિયે.^{૨૫} (૭) સઉથી સોહામણા^{૨૬} અરદીએહેશત^{૨૭} અમશારપંદને^{૨૮} હમો વખાણુએ છિયે;^{૨૯} પસંદ પડતા અધચમન (ફરેશતા) ને^{૩૦} હમો વખાણુએ છિયે;^{૩૧} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૨} શરા (અધચમન ફરેશતા) ને^{૩૩}

હમો વખાણીએ છિયે,^{૪૨} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૩} અશો^{૪૪} (તથા) મહોટી નજરવાળા^{૪૫} (તથા) ભલા^{૪૬} સચોડ (ફરેશ્તા) ને^{૪૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૮} શેહેરેવર^{૪૯} અમશારૂપંદને^{૫૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૧} ચોખખી ધાતુ^{૫૨} (ઉપર સરદારી ભોગવનાર શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૩} દયાળુ^{૫૪} (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર^{૫૫} (શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૬}

(૮) ભલા સપંદારમદ (અમશારૂપંદ) ને^{૫૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૮} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૫૯} અશો,^{૬૦} મહોટી નજરવાળા^{૬૧} (તથા) સારી^{૬૨} બક્ષેશ કરનાર^{૬૩} (સપંદારમદને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૪} ખોરદાદ^{૬૫} અમશારૂપંદને^{૬૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૭} ફસલના^{૬૮} વખતસર આવવાને^{૬૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૦} અશો^{૭૧} સરેધ^{૭૨} (ઇઆને વરસો) (૭) અશો-ધના^{૭૩} હીંગામો (તેઓ) ને^{૭૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૫} અમરદાદ^{૭૬} અમશારૂપંદને^{૭૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૮} (ગાએદોરનાં) ટોળાંની^{૭૯} આબાદીને^{૮૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૮૧} અનાબના^{૮૨} વધારાને^{૮૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૮૪} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૮૫} એજમતી^{૮૬} ગઓફેરેન (ઇઆને સફેદ હોમ) ને^{૮૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૮}

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ બાલુ) :—

(૯) મિથ્રેમ વોઉરૂ—ગઓયઓધતિમ્ યજ્ઞમધદે; રામ ખારેભેમ્ યજ્ઞમધદે, અપાઉનાંમ્ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવપથો યજ્ઞમધદે.*

☞ (બે રપિશ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ બાલુ) :—

અપેમ્ વહિશ્તેમ્ આતરેમ્ચ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજ્ઞમધદે, અપાઉનાંમ્ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવપથો યજ્ઞમધદે.*

☞ (બે ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ બાલુ) :—

બેરેજન્તેમ્ અહુરેમ્ ક્ષત્રીમ્ ક્ષએતેમ્ અપાંમ્ નપાતેમ્ અઉર્વિત્—અરપેમ્ યજ્ઞમધદે; અપેમ્ચ મજદદધાતાંમ્ અપઓનીમ્ યજ્ઞમધદે.† અપાઉનાંમ્ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવપથો યજ્ઞમધદે.*

* એ યશતમાં બધી ગેહમાં બાણાતો એ ઉઘ્ઘો વાક્ય ટ્રાફેસર વેરટરૂગાઈ તથા કાકટર ગેહડનરના અવસ્તાનાં પુરતકોમાં આપેલા નથી; પણ બાણવાની ચોપડીઓમાં છે.

† એના તરજુમાનેમટે જુઓ ઉજ્જરન ગેહ, સફેદ ૯૭ મો.

❧ (જો અધવિસ્ત્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે):—

(૧૦) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવપયો યજમધદે; ઘેનાઓસય વીરો-વાંશ્વાઓ યજમધદે; યાધશ્યામય હુપિતીમ યજમધદે; અમેમય હુતરતેમ હુરઓધેમ યજમધદે; વેરેશ્વમેમય અહુરધાતેમ યજમધદે; વનધન્તીમય ઉપરતાતેમ યજમધદે.* અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવપયો યજમધદે.

❧ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે):—

સૂઓધેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેશ્વજનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ અપવનેમ અપહુ રતૂમ યજમધદે; રખૂમ રજિરતેમ યજમધદે; અરુશતાતેમય ક્રાદત્-ગએથાંમ વરેદત્-ગએથાંમ યજમધદે.† અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવપયો યજમધદે.

❧ (૧૧) યાતુ જ રથુશલ વનત દએવો મધ્યો. કેા ન્માનહુ આધ સપિતમ જરથુશલ, વીરપ દુક્ષ જનાધતિ, વીરપ દુક્ષ નાપાધતિ, યથ હુઓનઓધતિ અએધાંમ વચાંમ. (૧૨) અઓધ તે અઓધ તન્વો દધાધતિ, અઓધ તે અથઉરનેમ જનાધતિ, અથઉરનેમ યથ રથએશ્તારેમ, વીરપનો અસુરશેએ નાધાતનાંમ અઓજંધહુ. યો હીમ દસ્તે દારનેમ, યોધ હુમ અમેપાઓ સ્પેન્તા હુક્ષથ હુધાઓંધહો હુમરેથનાંમચિત્. દએનાંમ માજદયસ્નીમ, અસ્પો-કેહુરપેમ આપેમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમધદે. (૧૩) આતરે વીતરે મધબ્યા વીતરે મધબ્યા વીઝઓત્ જરથુશલ, આતરે વીતરે મધબ્યસચિત્ વીતરે મધબ્યસચિત્ વીઝઓત્ જરથુશલ; યત્ વંધહેઉશ મનંધહો, યત્ અધથ્યેજંધહેમ વચાંમ, કસ્પાવરેશ ક્રાય ક્રમેરેથય ક્રાંશ્વય. (૧૪) સતવત સતે-વત ઉતવત ઉતે-વત ઉત અપખરેનુત યથ બસ્તેમ ક્રવશનાંમ દએનાંમ માજદયસ્નીમ નાધાતનાંમ અઓજંધહુ. અપેમ વોહુ ૧.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અધવિસ્ત્રેમ ગેહ, સફેા ૧૦૨-૧૦૩.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઉશહેન ગેહ, સફેા ૧૦૬.

‡ નાહલી હપ્તન યશતના અવસ્તા (કુરા ૧૧-૧૪) બીગડેલા હોવાથી, એનો ખાતરીપૂર્વક તરજુમો હું કરી શક્યો નથી. યૂરોપિયન વિદ્વાનોના તરજુમા બી અનમાનતા નથી. ૧૧-૧૨ મા કુરાઓનો કાંધક સાર આપવાની મેં કોશિશ કરી છે.

☞ (જો નાઠલી હપ્તન યશ્ત લણવી હોએ તો, “યાતુ જ જરથુ-શ્ત”નો કરદો છેડેની અપેમ વોહ ૧ સુધાં ૭ વખત લણવો, અને ત્યાર પછી બાજમાં “અહુરમજ્દ બોદાએ અવજૂનીએ મરુદુમ્” નો તમામ ભાગ “અએદૂન્ બાદ, યથા અહ વધર્યો ૨ ” સુધી લણીને, એજ યશ્તના યસ્નેમ્યના ભાગથી તે છેક છેવટ સુધી (“હફ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાઈ અપેમ વોહ ૧ ”) લણી જતું. પણ જો મહોટી હપ્તન યશ્ત લણવી હોએ તો, “યાતુ જ જરથુશ્ત” નો કરદો માત્ર એકજ વખત લણીને અપેમ વોહ ૧ લણવી, અને ત્યારપછી નીચે આપેલા ૮ કરદા લણવા.)

(૧૧) અએ જરતોશ્ત ! જહુગર તથા દેવની ખસલતનાં માણસ ખરેખર મારેલાં-તુટેલાં થાએ તો સાઈ ! અએ સપેતમાંન જરતોશ્ત ! તે ક્રીયો શખ્સ (છે) કે જે જ્યારે આએ (અવસ્તાના) કલામો લણુછે ત્યારે તેનાં બેરમાંથી દરેક દરૂજ ખચીત મારેલો થાએછે, (તથા) દરેક દરૂજ નાશ પામેલો થાએછે ? (૧૨) દરૂજ તારાં બદનની ઉપર હુમલો *કરેછે, તથા તારા આશ્રવનને મારેછે—આશ્રવનને (તથા) રથેશ્તારને. જે શખ્સ સારી પાદ-શાહીવાળા તથા સારાં કહાપણુવાળા અમશાસ્પંદોને (પોતાના) દુશ્મનોની (સાંભે) ખચાવ તરીકે રાખેછે, તે શખ્સ (પોતાનાં) કૌવતથી દરૂજોની સાંભે થવાને માટે† (પુરતી રીતે શક્તિવાન છે). માર્જદયસ્ની દીનને તથા હોરમજ્દના પેદા ક્રીધેલાં જહડપથી‡ વેહેતાં નિર્મલ પાણીને હમો વખાણીએ છિયે.§

§ (કરદો ૧ થી) (૧) અહુરેમ મજ્દદાંમ* અપવનેમ* અપ-

* ‘અએાહ દધાધતિ’નો ધાતુ અવિ-દા=સંરૂપ અભિ-ધા=હુમલો કરવો.

† નાષાતનાંમને અસલ અર્થ ‘નાશ કરવા લાએકના’ (નધ્-અત).

‡ ‘અસૂસ્તે’નો અસલ અર્થ ‘નહી સાંભળવાનેમાટે—તાણે થવાને માટે.’

§ ‘અસ્પો કેહૂરપેમ’નો અસલ અર્થ ‘ઘોડાના આકારના,’ જુઓ તીર યશ્ત, કરદો ૫ મો, ક્રકરો ૮ મો.

ક્ર આએ આખા કરદાનો તરજુમો મને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી; એતા કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઈએ. વળી ‘આતરે વીતરે’થી તે ‘અએાજંજહ’ સુધી ૧૩ મા તથા ૧૪ ક્રકરાનો અર્થ હું કરી શક્યો નથી.

§ એ યશ્તના ૮ કરદા ઈજરનેના ૩૫ થી તે ૪૨ સુધીના હામાંથી લીધાછે. એ ભાગને “યશ્ન હપ્તંજહાધતિ” કહીને કહેછે; અને ગાથા તથા ઈજરને એ બેહુની વચ્ચેના જમાનામાં એ ભાગ લખાયો હોએ એવું માનવામાં આવેછે. એની એખારત કવીતા રૂપી ગદ્ય (Poetic Prose) છે. ‘હપ્તંજહાધતિ’નો અર્થ ૭ હા (=હપ્તન +હાધતિ) થાએછે. ૪૨ મો હા વધારા (Appendix) તરીકે ઉમેરાયેલો દીસેછે.

હું^૩ રતૂમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ અમેષા રયેન્તા^૬ હુક્ષધા^૭ હુધાઓંધલો^૮
 યજ્ઞમધદે^૯ વીર્યામ^{૧૦} અપઓનો^{૧૧} રતીમ^{૧૨} યજ્ઞમધદે^{૧૩} મધ-
 ન્યેવીમયા^{૧૪} ગમેધ્યામયા^{૧૫} બેરેન્^{૧૬} વંધુહોઉશ^{૧૭} અપહો^{૧૮}
 બેરેન્^{૧૯} દએનયાઓ^{૨૦} વંધુહુયાઓ^{૨૧} માજદયસ્નોધશ^{૨૨}

(૨) હુમતનામ^{૨૩} હુપ્તનામ^{૨૪} હવરશતનામ^{૨૫}
 યદયા^{૨૬} અન્યદયા^{૨૭} વેરેજ્યમ્નનામયા^{૨૮} વાવેરજનનામયા^{૨૯}
 મહી^{૩૦} અધળી-જરેતારો^{૩૧} નએનએસ્તારો^{૩૨} યથના^{૩૩} વોહુ-
 નામ^{૩૪} મહી^{૩૫} (એ વાર ભણવું).

(૩) તત્^{૩૬} અત્^{૩૭} વધરીમધદી^{૩૮} અહુરા મજદા^{૩૯} અપા^{૪૦}
 સ્તીરા^{૪૧} હ્યત^{૪૨} ધ^{૪૩} મધનિમદિયા^{૪૪} વઓઓધમાયા^{૪૫} વેરેજિ-
 માયા^{૪૬} યા^{૪૭} હાતામ^{૪૮} ધ્યઓથનામ^{૪૯} વહિશતા^{૫૦} ખ્યાત્^{૫૧}
 ઉઓધબ્યા^{૫૨} અહુબ્યા^{૫૩} (૪) †ગવોધ^{૫૪} અદાધશ^{૫૫} તાધશ^{૫૬}
 ધ્યઓથનાધશ^{૫૭} યાધશ^{૫૮} વહિશતાધશ^{૫૯} ‡એધ્યામહી^{૬૦} રામા-
 યા^{૬૧} વાસ્તેમયા^{૬૨} દજધાધ^{૬૩} સુરન્વતસ્યા^{૬૪} અસુરન્વતસ્યા^{૬૫}
 કાયન્તસ્યા^{૬૬} અકાયન્તસ્યા^{૬૭}

(૧) અશો^{૬૮} હોરમજદ^{૬૯} (૨) અશોધનો^{૭૦} સરદાર (તે)ન^{૭૧} હમો
 વખાણીએ છિયે^{૭૨} અમશારપંદો^{૭૩} (૩) સારા પાદશાહ^{૭૪} (તથા) સારાં ડહા-
 પણવાળા (તેઓ)ને^{૭૫} હમો વખાણીએ છિયે^{૭૬} લક્ષી^{૭૭} અશોધની^{૭૮} ખાહે-
 શથી^{૭૯} (તથા) લક્ષી^{૮૦} માજદયસ્ની^{૮૧} દીનની^{૮૨} †ખાએશથી^{૮૩} અશો
 (હોરમજદ)ની^{૮૪} તમામ^{૮૫} મીનોને લગતી^{૮૬} તથા ગેતીને લગતી^{૮૭}
 પેદાએશને^{૮૮} હમો વખાણીએ છિયે^{૮૯} (૨) જેમ^{૯૦} (હમે) સારાં (માણસો)ની^{૯૧}

* દરેક ગાથામાં આવેલે તેમ, આએ 'હુમતનામ'નો ફકરો એજ યસ્તના ૭ મા
 કરદાને છેડે (જે ખરેખર એતાં એ યસ્તનો છેડો ગણાએ ત્યાંહાં) આવેલે, તે ઉપરથી
 પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'અહુરેમ મજદાંમ'થી શરૂ થતા પેહેલા ફકરાને ખુશ્તુમન તરીકે
 દીખાવાનો ભાગ ગણીને, 'હુમતનામ'થી એ હાની શરૂઆત ઈઆને પેહેલા ફકરો
 ગણવા માંગેલે. વળી બે વાર ભણાતા એ ફકરાને તથા એ યસ્તમાં બે વાર ભણાતા
 બીજા કલામોને 'ગિષામૂત' કહેલે. -ગિષામૂત=ગિશ (બે વખત) +આમૂત=ભણાતા,
 બોલાતા. બે વાર ભણાતા કયા કલામો તે બાબે જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧૦,૩-૪.

† ગાએ ઠોર પાક કરવાની બાબદમાં 'ગવોધ'થી તે ‡એધ્યામહી' સુધીના
 બોલો વંદીદાદ ૧૧,૬ ઠા ફકરામાં ટાંકેલાં છે.

‡ ઈઆને શસ્ત્રી તથા દીનના અતિ ધણા ખ્યારને લીધે.

(વખાણુ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છિયે,^{૩૫} (તેમ હમે) આએ દુનિયાંનેમાટે^{૩૬} તથા પેલી દુનિયાંનેમાટે^{૩૭} નેક વિચાર,^{૩૮} નેક સખુન^{૩૯} (તથા) નેક કાંમ^{૪૦} કરનારાઓની^{૪૧} (તથા) (નેક કાંમ) કરી ગએલાઓની^{૪૨} વખાણુ કરનારા^{૪૩} (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા^{૪૪} છિયે.^{૪૫} (૩) અએ અશો^{૪૬} (તથા) સોહામણુ^{૪૭} હોરમજદ^{૪૮} !^{૪૯} એહુ^{૫૦} દુનિયાંનેમાટે^{૫૧} (ધમ્માને એહુ દુનિયાંનું સુખ મેળવવા સાડ) હયાત (માણુસો)નાં^{૫૨} કાંમોમાંનાં^{૫૩} જે^{૫૪} સઉથી સરસ^{૫૫} (કાંમો) હોએ^{૫૬} તેઓને^{૫૭} હમો પસંદ કરીએ છિયે,^{૫૮} (તેની ઉપર) હમાડે મન લગાડીએ છિયે,^{૫૯} (તે પ્રમાણે) હમો બોલીએ છિયે,^{૬૦} તથા (તે પ્રમાણે) હમો કાંમ કરીએ છિયે.^{૬૧}

ખોલાસો:—(નેક માણુસોનાં નીતિની રાહનાં ઉત્તમ કાંમોને પસંદ કરીને, તથા તેની ઉપર હમાડે પુરતું લક્ષ લગાડીને, તેજ પ્રમાણે હમે હમારી મનશ્ચી, ગવશ્ચી તથા હુનશ્ચી રાખીએ.)

(૪) (હમો જે) દીનનો એલમ શિખનારા^{૬૨} તથા નહી *શિખનારા,^{૬૩} શક્તિવાળા^{૬૪} તથા શક્તિવગરના^{૬૫} (છિયે તેઓ), સખાવત^{૬૬} તથા ઉત્તમ^{૬૭} કાંમોની મારફતે,^{૬૮} (હમારેમાટે) સુખ^{૬૯} (તથા) (હમારાં) ગાએદોરને^{૭૦} ધાંસચારો^{૭૧} આપવાનેમાટે^{૭૨} હમો ઇચ્છીએ છિયે.^{૭૩}

(૫) ~~જે~~ ફહુક્ષોતેમાધ^{૭૪} બાત^{૭૫} ક્ષત્રેમ,^{૭૬} અઘાત^{૭૭} હાત^{૭૮} અધબી-દેદમહિયા,^{૭૯} ચીપ્મહિયા,^{૮૦} હવામહિયા^{૮૧} હાત^{૮૨} મજદાધ અહુરાધ,^{૮૩} અપાધયા^{૮૪} વહિસ્તાધ.^{૮૫} (૩ વાર બણતું).

(૬) યથા^{૮૬} આત^{૮૭} ઉતા^{૮૮} ના^{૮૯} વા^{૯૦} નાધરી^{૯૧} વા^{૯૨} વએદા^{૯૩} હધથીમ^{૯૪} અથા^{૯૫} હત^{૯૬} વોહુ^{૯૭} તત^{૯૮} એએઆદ્ધ,^{૯૯} વેરેજયાતૂયા,^{૧૦૦} ઇત^{૧૦૧} અઘાધ^{૧૦૨} કયા વાતોયોતૂ^{૧૦૩} ઇત^{૧૦૪} અએ-ધબીયો^{૧૦૫} ચોઇ^{૧૦૬} ઇત^{૧૦૭} અથા^{૧૦૮} વેરેજયાંન,^{૧૦૯} યથા ઇત અસ્તી.^{૧૧૦}

(૭) અહુરહ્યા^{૧૧૧} જી^{૧૧૨} અત^{૧૧૩} વે^{૧૧૪} મજદાઓ^{૧૧૫} યરનેમઆ^{૧૧૬} વઢેમયા^{૧૧૭} વહિસ્તેમ^{૧૧૮} અમેઢધદી^{૧૧૯} ગેઉશયા^{૧૨૦} વાસ્ટેમ.^{૧૨૧} તત

* અસલ અર્થ 'સાંભળનારા તથા નહી સાંભળનારા.' ધાતુ સુ=સંસ્કૃત જી.

† અવસ્તાના કદીમ વખતમાં માણુસોની દેલત ગાએદોર ઉપરથી ગણાતી હતી, અને જનવરોની સલામતીનેમાટે ધાંસચારો અગત્યની ચીજ છે.

‡ એ ફકરાને ત્રિષામૃત (ત્રિશ+આમૃત) ધમ્માને ત્રણ વખત બણાતા કલામો કહેછે; એના ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાની પરચરદ ૧૦ મી, ફકરા ૭-૮.

અત્રી^{૧૦} વે^{૧૮} વેરેજયામહી,^{૧૬} ક્રયા વાતેયામહી^{૨૦} યા^{૨૧} તે^{૨૨}
ધસામધદે.^{૨૩}

❧ (૮) અપહ્યા^{૨૪} આઅત્રી^{૨૫} સધરી,^{૨૬} અપહ્યા^{૨૭}
વેરેજેને,^{૨૮} કહાધચીત્ર^{૨૯} હાતામ^{૩૦} જળિષામ^{૩૧} વહિરતામ^{૩૨}
આદા^{૩૩} ઉખાધખ્યા^{૩૪} અહુખ્યા^{૩૫} (❧ બે વાર લણવું).

(૯) ધમા^{૩૬} આત્ર^{૩૭} ઉખધા^{૩૮} વચાઓ,^{૩૯} અહુરા મજદા,^{૪૦}
અપેમ^{૪૧} મનયા^{૪૨} વહુહ્યા^{૪૩} કવઓયામા,^{૪૪} શ્વામ^{૪૫} અત્રી^{૪૬}
અઓધામ^{૪૭} પધત્યાસ્તારેમયા^{૪૮} કદકતારેમયા^{૪૯} દદેમધદે.^{૫૦}

(૧૦) અપાઅત્રયા હયા વંધહેઉશયા મનંધહો, વંધહેઉશયા
ક્ષત્રાત્ર, સ્તઓતાધશ શ્વાત્ર અહુરા સ્તઓતાધખ્યા, અધળી
ઉખધા શ્વાત્ર ઉખધાધખ્યા, યસ્ના શ્વાત્ર યસ્નેાધખ્યા.

યંધહે હાતામ આઅત્ર યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરા વઓથા અપાત્ર હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(૫) પાદશાહી^{૫૧} સર્વોત્તમ પાદશાહ^{૫૨} (ઇઆને હોરમજદને)
ખચીત્ર^{૫૩} (હોજે) ! હોરમજદ^{૫૪} જે^{૫૫} (પોતે) સઉથી ઉત્તમ^{૫૬} અશોધજ
(છે તે)ની તરફ^{૫૭} હમો મન લગાડીએ છિયે^{૫૮} (અથવા તેની સેવામાં
હમો રોકાઇએ છિયે^{૫૯}), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,^{૬૦} તથા
(તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.^{૬૧}

(૬) વળી^{૬૨} (કોઈ) મરદ^{૬૩} ઇઆ^{૬૪} ચોરત^{૬૫} કાંઈ સારી બાબ-
દો^{૬૬-૬૭} (પોતે) ખરેખર^{૬૮} જાણતા હોએ^{૬૯} તો, તે^{૭૦} *જહેર કરે,^{૭૧} (તે
પ્રમાણે) પોતે અમલ કરે,^{૭૨} (તથા) બીજાઓ^{૭૩} જેઓ ઘટતી ઠરીતે^{૭૪}
તે પ્રમાણે^{૭૫} ચાલે^{૭૬} તેઓને^{૭૭} તે^{૭૮} શિખવે.^{૭૯}

(૭) (અએ નર તથા નારી !) તમારેમાટે^{૮૦} (દાદાર) હોરમજદની^{૮૧-૮૨}
ધજશને^{૮૩} તથા આરાધના^{૮૪} તથા ગાએહોરની^{૮૫} પરવરેશ^{૮૬} (હમો)
સઉથી ઉત્તમ^{૮૭} ગણીએ છિયે.^{૮૮} હમારી મુરાદ મુજબ^{૮૯-૯૦} એ^{૯૧} (બાબદ)
ખચીત્ર^{૯૨} હમો (પોતે) અમલ કરીએ^{૯૩} તથા (બીજાઓને) શિખવે.^{૯૪}

* અસલ અર્થ મોહોડેથી બોલે. એના ખેલાસા બાબે જુએ મારી અવસ્તા
ફરહંગ, 'એએઆદ્' બોલ.

† અથવા જેમ જેમએ તે પ્રમાણે (યથા ઈત્ અસ્તી.)

‡ અસલ અર્થ તે^{૨૨} કહે^{૨૩} હમો ઇચ્છીએ.^{૨૪} (વે=વા=સંસ્કૃત વા ખચીત્ર.) છેલ્લા
વાક્ય (તત્ર અત્ર...ધસામધદે) નો તરજુમો મને ખાતી લરેલા લાગતો નથી.

(૮) રાસ્તીની^{૨૪} સરદારીમાં^{૨૫} (તથા) રાસ્તીના^{૨૬} *અમલમાં^{૨૭} (રેહીને), હયાતી ભોગવનારામાંનો^{૨૮} કોઈ શખસ^{૨૯} બેહુ^{૩૦} દુનિયામાં^{૩૧} સઘી ઉત્તમ^{૩૨} છંદગી ગુજરવાને આહાતો^{૩૩} (હોએ તો) (તેણે) સખી^{૩૪} (થવું).

ખોલાસો:—(રાસ્તીની બહિષ્કરી હેઠળ રેહીને તથા રાસ્તી મુજબ વર્તણુક ચલાવવા સાથે, પોતાના ગળ પ્રમાણે ગરીબ લાચાર લોકોને મદદ કરનાર શખસ બેહુ દુનિયાનું મુખ ભોગવેછે.)

(૯) અએ હોરમજદ^{૩૫} !^{૩૬} અશોઈને^{૩૭} †ધ્યાનમાં^{૩૮} (રાખીને), વધારે સારી રીતે^{૩૯} આએ^{૪૦} વખાણાએલા^{૪૧} કલામો^{૪૨} હમો બહેર કરીએ છિયે,^{૪૩} તે (કલામો)નો^{૪૪} સાંભળનાર^{૪૫} તથા શિખવનાર તરીકે^{૪૬} તુને^{૪૭} હમો મુકરર કરીએ છિયે.^{૪૮}

(૧૦) “અએ હોરમજદ ! તારી અશોઈ, લલી મનશની તથા સારી પાદશાહીને લીધે, તારી સ્તુતિ બીજી બધી સ્તુતિ કરતાં વધારે ચઢતી છે, તારી કીર્તિનાં ગાયનો બીજાં અધાં કીર્તિનાં ગાયનો કરતાં વધારે ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધના બીજી બધી આરાધના કરતાં વધારે ચઢતી છે.”†

(કરદો ૨ બે) (૧) જાઅહ્યા^{૪૯} થ્યા^{૫૦} આઝો^{૫૧} વેરેજેના^{૫૨} પઓઉરૂથે^{૫૩} પઠરિન્જસામહદે,^{૫૪} મજદા અહુરા^{૫૫} થ્યા^{૫૬} થ્યા^{૫૭} મધન્યૂ^{૫૮} રપેનિશતા,^{૫૯} યે^{૬૦} આ^{૬૧} અખ્તિશ^{૬૨} અહ્યાધ^{૬૩} ચેમ^{૬૪} અખ્તોયો^{૬૫} દાઓંધ્રહે.^{૬૬}

(૨) ઉર્વાજિશ્તો^{૬૭} હવે^{૬૮} ના^{૬૯} યાતાયા,^{૭૦} પધતિ-જમ્યાઓ^{૭૧} આતરે^{૭૨} મજદાઓ^{૭૩} અહુરહ્યા,^{૭૪} ઉર્વાજિશ્તહ્યા^{૭૫} ઉર્વાજયા^{૭૬} નાંમિશ્તહ્યા^{૭૭} નેમંધહ્યા^{૭૮} નાઓ^{૭૯} મજિશ્તાધ^{૮૦} યા-ઓંધ્રહ્યાં^{૮૧} પધતી^{૮૨} જમ્યાઓ^{૮૩} (૩) આતરે^{૮૪} વોઇ^{૮૫} મજદાઓ

* અમલનો અર્થ અંગ્રેજ Practice તથા ફારસી ‘વરજેશ’ના જેવો લેવા.

† ‘મન’ બોલતી ૭ મી એકવચન મનય, મનયા (ગાયા ૩૫) થઈ.

‡ રૂપીગણ; હારલેએ બી ધણુકરીને એવીજ મતલબનો અર્થ કીધોછે. દારમેસ્તેતે એ ફકરાનો નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—તારી સેતાએશ, અએ હોરમજદ ! અપ, વોહુ મનો તથા ભલા કામની સેતાએશના કરતાં, બલકે દરેક સેતાએશના કરતાં વધારે ચઢતી છે. જે કલામો અરજ તરીકે તુને એત્તરવામાં આવે છે (are addressed to Thee) તે, બીજા તમામ કલામોના કરતાં વધારે ચઢતા છે, તથા જે ભેટ તુને અર્પણ કરવામાં આવેછે તે, બીજા દરેક ભેટ કરતાં વધારે ચઢતી છે.

¶ એ ફકરા વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૪ થા ફકરામાં દર્શાવે છે.

અહુરદ્યા^{૩૭} અહી,^{૩૮} મધન્ધેઉશ^{૩૯} વોધ^{૪૦} અહ્યા^{૪૧} રપેનિશ્તો^{૪૨}
અહી,^{૪૩} હાત^{૪૪} વા^{૪૫} તોધ^{૪૬} નામનાંમ^{૪૭} વાજિશ્તેમ,^{૪૮} આ-
તરે^{૪૯} મજદાઓ અહુરદ્યા;^{૫૦} તા^{૫૧} ધ્વા^{૫૨} પધરિન્જસામધે.^{૫૩}

(૧) (લણુનાર કેહેછે) આએ^૧ આતશની^૨ *મારકતે,^૩ અએ
સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર^૪ મીનો^૫ હોરમજદ!^૬ સઉથી પેહેલાં^૭ (હમો)
તુને^૮ તુંને^૯ પોહોંચીએ છિયે.^{૧૦} જેને^{૧૧} ગલીચી^{૧૨} (લાગેલી હોએછે) (તે)
ગલીચીને^{૧૩} (અએ આતશ) તું ફકદ દેછે.^{૧૪-૧૮}

ખોલાસો:—(પવન તથા પાણીની માફક આતશ બી પવિત્ર કરવાનું
એક સાધન છે. વળી આતશને માટેના અંગ્રેજીમાં Fire તથા ગ્રીક લા-
વાનો pur બોલ સંસ્કૃત ધાતુ પુ ઇન્ધાને પાક કરવું ઉપરથી નીકળેલા છે.)

(૨) (તે) માણસ^{૨૦} પોતે^{૨૧} (આએ) શક્તિથી^{૨૨} (ઇન્ધાને આતશની
મારકતે હોરમજદને પોહોંચ્યાથી) ઘણોજ ખુશાલ^{૨૩} (છે), અએ હોરમ-
જદના^{૨૪-૨૫} આતશ!^{૨૬} ઘણોજ ખુશાલીવાળાની^{૨૭} ખુશાલીથી^{૨૮} (તથા) ઘણોજ
નામાકિતની^{૨૯} બંદગીથી^{૩૦} (તું) હમુને^{૩૧} પોહોંચ;^{૩૨} કાંમોમાંના^{૩૩} સઉથી
મહોટાં (કાંમ)નેમાટે^{૩૪} તું (હમુને) પોહોંચ.^{૩૫} (૪) અએ આતશ!^{૩૬}
હોરમજદની^{૩૭} (તું) એક ફેનિશાન^{૩૮} છે,^{૩૯} (અએ આતશ!) (તું) તે^{૪૦}
મીનોની^{૪૧} (ઇન્ધાને દાદાર હોરમજદની) સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર^{૪૨} નિશાન^{૪૩}
છે.^{૪૪} અએ હોરમજદના^{૪૫} આતશ!^{૪૬} નામોમાંનું^{૪૭} તારૂં^{૪૮} (એક નામ)
ફવાજિશ્ત^{૪૯} (છે). તે (નામ)ની મારકતે^{૫૦} તુને,^{૫૧} (અએ હોરમજદ!)
હમો પોહોંચીએ.^{૫૩}

* અંગ્રેજીમાં through the agency કરીને આવેછે તેમ 'મારકતે'ની મતલબ
સમજવી. આતશની આરાધનાથી (સ્પીગલ તથા હારલે).

† વધારે અસર કરવા સારૂ બે વખતે તુંને બોલ આવેલા દીસેછે. ગ્રૌફેસર
દારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમાને આધારે પેહેલો 'તુંને' કેબેતા આતશને અને બીજો
'તુંને' દાદાર હોરમજદની નજદીકના મીનોધ આતશને લાજુ પાડેછે.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ દ્વા ઇન્ધાને આપવું; સંસ્કૃત આન્દા એટલે લઈ લેવું. જે કોઈ
આતશને હારમાર કરેછે (ill-treats) તેને (અએ આતશ!) તું હારમાર કરેછે
(દારમેસ્તેતે). જે કોઈ (અએ આતશ!) આએ (તારાં બળતાં) આગળ અપ-
વિત્રાઈ લાવેછે, તેને તું તેના અવેજમાં અપવિત્રાઈથી ઢાંકી નાખેછે (મિદસ).
'અખ્તોચી'ને અદલે ગેહકતરે અખ્તોચીઈ લીધા છે.

§ ઇન્ધાને અએ હોરમજદના આતશ! હમારી જે મુરાદ હોએ તે બરલા-
વવાનેમાટે તું હમુને ચારી કર.

§ અગરજો વોધ બોલને સંસ્કૃત વૈ (=અચીત)ને મલતો લઇએ તો:—

અએ આતશ! તું ખચીત હોરમજદનો ઇન્ધાને હોરમજદની પેદાએશનો છે.

§ વાજિશ્તનો અસલ અર્થ સઉથી તેજ; જુઓ ઈજદનેનો ૧૭ એ હા.

(૪) વોહુ^{૫૪} થવા^{૫૫} મનંદ્રહા,^{૫૬} વોહુ^{૫૭} થવા^{૫૮} અપા,^{૫૯} વં-
ધુયાઓ^{૬૦} થવા^{૬૧} ચિરતોધશ^{૬૨} ધ્યએથનાધશયા^{૬૩} વચેખીશયા^{૬૪}
પધરિ-જસામધદ.^{૬૫} (૫) નેમખયામહી,^{૬૬} ધપૂધધામહી,^{૬૭} થવા^{૬૮}
મજદા અહુરા,^{૬૯} વીરપાધશ^{૭૦} થવા^{૭૧} હુમતાધશ,^{૭૨} વીરપાધશ^{૭૩}
હુમતાધશ,^{૭૪} વીરપાધશ^{૭૫} હુવરરતાધશ^{૭૬} પધરિ-જસામધદ.^{૭૭}
(૬) સ્તએશતાંમ^{૭૮} અત્^{૭૯} તોધ^{૮૦} કેહુરપેમ^{૮૧} કેહુરપાંમ^{૮૨} આ-
વએદયમહી,^{૮૩} મજદા અહુરા,^{૮૪} ધમા^{૮૫} રઓઆઓ^{૮૬} બરેજિ-
રતેમ^{૮૭} બરેજેમનાંમ^{૮૮} અવત્^{૮૯} યાત્^{૯૦} હુવરે^{૯૧} અવાચી.^{૯૨}

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરા વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદ.

(૪) (અએ હોરમજદ!) તુંને^{૫૫} લલા^{૫૬} મને કરીને,^{૫૭} તુંને^{૫૮}
લલી^{૫૯} અશોધએ કરીને,^{૬૦} તુંને^{૬૧} લલા^{૬૨} ડહાપણનાં^{૬૩} કાંમોએ કરીને^{૬૪}
તથા સખુનોએ કરીને^{૬૫} હમો પોહોંચીએ છિયે.^{૬૬} (૫) અએ હોરમ-
જદ^{૬૭} તુંને^{૬૮} હમો નમીએ છિયે,^{૬૯} હમો (તારા) કરજદાર છિયે.^{૭૦}
તમામ^{૭૧} નેક વિચારોથી^{૭૨} તમામ^{૭૩} નેક સખુનોથી,^{૭૪} (તથા) તમામ^{૭૫}
નેક કાંમોથી,^{૭૬} (હમો) તારી^{૭૭} નજદીક પોહોંચીએ છિયે.^{૭૮}

(૬) અએ હોરમજદ^{૭૯} યુલંદ (રોશનીઓ) માંની^{૮૦} આએ^{૮૧} સઉથી
યુલંદ^{૮૨} રોશની^{૮૩} (જેને) ખોરશેદ^{૮૪} કેહેછે^{૮૫} તેને,^{૮૬} શરીરોમાંનાં^{૮૭}
તારાં^{૮૮} સઉથી સોહાંમણાં^{૮૯} શરીર તરીકે^{૯૦} હમો બહર *કરીએ છિયે.^{૯૧}

(કરદો ૩ જો) (૧) ધિથા^૧ આત્^૨ યજમધદે^૩ અહુરેમ મજદ-
દાંમ,^૪ યે^૫ ગાંમયા^૬ અપેમયા^૭ દાત્,^૮ અપસયા^૯ દાત્^{૧૦} ઉર્વરા-
ઓસયા^{૧૧} વંધઉહીશ,^{૧૨} રઓઆઓસયા^{૧૩} દાત્^{૧૪} ખૂમીમયા^{૧૫}
વીરપાયા^{૧૬} વિહુ.^{૧૭} (૨) અહ્યા^{૧૮} ક્ષધાયા^{૧૯} મજેનાયા^{૨૦} હુવપં-
ધહાધશયા^{૨૧} તેમ^{૨૨} અત્^{૨૩} યસ્નનાંમ^{૨૪} પઉર્વતાતા^{૨૫} યજમધદ;^{૨૬}
યોધ^{૨૭} ગેઉશ^{૨૮} હયા^{૨૯} ધ્યેધન્તી.^{૩૦} (૩) તેમ^{૩૧} અત્^{૩૨} આહુધયા^{૩૩}
નામેની^{૩૪} મજદા-વરા^{૩૫} રપેન્તોતેમા^{૩૬} યજમધદ,^{૩૭} તેમ^{૩૮} અહ્યા-
કાધશ^{૩૯} અજદિખીશયા^{૪૦} ઉરતાનાધશયા^{૪૧} યજમધદ^{૪૨} તેમ^{૪૩}
અપાઉનાંમ^{૪૪} દુવધીશ^{૪૫} નરાંમયા^{૪૬} નાધરિનાંમયા^{૪૭} યજમ-

* અલંકાર રીતે હોરમજદના શરીરને આએ ડેકાણે ખોરશેદ સાથે ઉપમા આપી છે. પાછલી કેતાખિમાં હોરમજદને નુરોનું નુર કરીને કહેલું છે.

† એ હાનો પેહેલો ફકરો જમવાની બાજ તરીકે ભણવામાં આવેલો.

ધડે.^{૪૮} (૪) અષેમ અત્ર વહિશ્તેમ^{૪૯} યજમધડે,^{૫૦} હાત^{૫૧}
અએશ્તેમ,^{૫૨} હાત^{૫૩} રપેન્તેમ અમેષેમ,^{૫૪} હાત^{૫૫} રઓયોંધહુ-
વત,^{૫૬} હાત^{૫૭} વીરપા^{૫૮} વોહૂ.^{૫૯} (૫) વોહૂયા^{૬૦} મનો^{૬૧}
યજમધડે;^{૬૨} વોહૂયા^{૬૩} ક્ષથેમ^{૬૪} વંધઉહીમયા^{૬૫} દએનાંમ,^{૬૬}
વંધઉહીમયા^{૬૭} ફૂસેરતૂમ,^{૬૮} વંધઉહીમયા^{૬૯} આર્મધતીમ.^{૭૦}

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાએા અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધડે.

(૧) (દાદાર) હોરમજદ^૧ જેલે^૨ જનવર^૩ તથા અનાજ^૪ પેદા ક્રીધો^૫
તથા (જેલે) પાણી^૬ અને સારી^૭ ઓરવરો^૮ પેદા ક્રીધો^૯ તથા (જેલે)
(આસમાનની) રોશનીઓ^{૧૦} તથા જમીન^{૧૧} તથા (એ ઉપરાંત) (ખીજ)
તમામ^{૧૨} નેઆમતો^{૧૩} પેદા ક્રીધી,^{૧૪} (તેને) (હમો) એ પ્રમાણે^{૧૫} આએ
જગોએ^{૧૬} યાદ કરીએ છિયે.^{૧૭} (૨) તેની^{૧૮} (ધ્યાને દાદાર હોરમજદની)
પાદશાહી,^{૧૯} મ્હેટાઇ^{૨૦} તથા ખુખીઓને લીધે,^{૨૧} ઈજ્જશનેઓની^{૨૨} શ્રેષ્ઠતાએ
કરીને^{૨૩} તેને^{૨૪} હમો આરાધીયે *છિયે.^{૨૫} (૩) હોરમજદી,^{૨૬} મજદ
પસંદ^{૨૭} (તથા) ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૮} (એવાં) નામથી^{૨૯} (હમો) તે (હોર-
મજદ)ને^{૩૦} આરાધીએ છિયે.^{૩૧} હમારાં^{૩૨} શરીર^{૩૩} તથા જનથી^{૩૪} (ધ્યાને
દિલોજનથી) તે (હોરમજદ)ને^{૩૫} હમો આરાધીએ છિયે.^{૩૬} તે (હોરમજદ)
ને^{૩૭} (તથા) અશો^{૩૮} નર^{૩૯} અને નારીઓનાં^{૪૦} ફરોહરોને^{૪૧} હમો યાદ
કરીએ છિયે.^{૪૨} (૪) અરદીબેહેશ્ત^{૪૩} જે^{૪૪} સગથી સોહામણો^{૪૫} (તથા)
નુરવાળો^{૪૬} અમશાસ્પદ (તે)ને,^{૪૭} (તથા) (દાદાર હોરમજદની) તમામ^{૪૮}
નેઆમતોને^{૪૯} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૦} (૫) લલા^{૫૧} વિચારને^{૫૨} હમો
વખાણીએ છિયે,^{૫૩} સારી^{૫૪} પાદશાહી,^{૫૫} લલી^{૫૬} દીન,^{૫૭} લલી^{૫૮} † ફૂસેરતુ^{૫૯}
તથા લલી^{૬૦} સહયતા^{૬૧} (એ બધાને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૨}

(કરદો ૪ થો) (૧) †ધમાંમ^૧ આઅત્ર^૨ જંમં^૩ ગેનાખીશ^૪ હથા^૫
યજમધડે,^૬ યા^૭ નાઓ^૮ બરધતિ;^૯ યાઓસયા^{૧૦} તોહી^{૧૧}

* 'યોઇ' ગજશ^૧ હયા^૨ બેઈન્તી^૩ એ બાલોતો સહી તરબુએા હું કરી
ચક્તો નથી. જેઓ ગાએટોર પાસે મુકામ કરેછે (મિલ્સ), જેઓ ગાએટોર
સાથે રહેછે (દારમેસ્તેતે).

† એ નામેની વીગત હોરમજદ ચશતના ૭-૮, ૧૨-૧૫ ફકરામાં જણાવી છે.

‡ ઈઆને ગાએટોરની ઉપર સરદારી; તથા ખોરદાદ અને અમરદાદ.

¶ એ વાક્ય વંદીદાદની ૧૧ મી ખરગરદના ૫ મા ફકરામાં ટાકેલો છે.

ગેનાઓ^{૧૧} અહુરા મજદા,^{૧૩} અપાત્ હયા^{૧૪} વધસ્યાઓ,^{૧૫}
તાઓ^{૧૬} યજ્ઞમધદે.^{૧૭} (૨) ધક્ષઓ,^{૧૮} યઓશતયે,^{૧૯} દ્વેરશતયો,^{૨૦}
આર્મતયો,^{૨૧} વંધઉહીમ^{૨૨} આબીશ^{૨૩} અપીમ,^{૨૪} વંધઉહીમ^{૨૫}
ધષેમ,^{૨૬} વંધઉહીમ^{૨૭} આબુધતીમ,^{૨૮} વંધઉહીમ^{૨૯} કસરતીમ,^{૩૦}
વંધઉહીમ^{૩૧} પરેન્દીમ^{૩૨} યજ્ઞમધદે.^{૩૩}

(૧) આએ^૧ જમીન^૨ જે^૩ આપણને^૪ પોષણ આપેછે^૫ (તેને),
(તથા) તેની સાથે^૬ (નીચે જણાવેલા) નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા ની-
તિના ગુણોને^૭ હમો વખાણીએ છિયે;^૮ અએ હૈરમજદ^૯ (આએ નીચે
જણાવેલા) તારા^{૧૦} નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા નીતિના ગુણો^{૧૧} જે^{૧૨} અ-
શોધને લીધે^{૧૩} પસંદ કરવાનોગ^{૧૪} (છ) તેઓને^{૧૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬}

(૨) સુખાકારી,^{૧૭} પવિત્રાધ,^{૧૮} વૃદ્ધિ,^{૧૯} સપૂર્ણ મનશ્ચી,^{૨૦} તેનીસાથે
વળી^{૨૧} ભલી^{૨૨} સભ્યતા,^{૨૩} ભલી^{૨૪} ધૃષ્ટિ,^{૨૫} ભલી^{૨૬} આખાદી,^{૨૭} ભલી^{૨૮}
શિખામણ^{૨૯} (તથા) ભલી^{૩૦} *પારેન્દિ^{૩૧} (એ બધાને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૨}

(૩) અપો^{૩૩} અત્^{૩૪} યજ્ઞમધદે,^{૩૫} મએકધન્તીશયા,^{૩૬}
હુબ્ધવધન્તીશયા,^{૩૭} કવલ્લધ્વહો,^{૩૮} અહુરાનીશ^{૩૯} અહુરદ્યા,^{૪૦}
હુવપ્રધ્વહોઓ,^{૪૧} હુપેરેશ્વાઓસયા^{૪૨} વાઓ,^{૪૩} હુવોધ્વજા-
ઓસયા,^{૪૪} હુશનાધાઓસયા,^{૪૫} ઉષોધજ્યા^{૪૬} અહુજ્યા^{૪૭} યજેમા.^{૪૮}

(૪) ઉધતી^{૪૯} યા^{૫૦} વે^{૫૧} વંધઉહીશ^{૫૨} અહુરો મજદાઓ^{૫૩}
નામાંનું^{૫૪} દદાત;^{૫૫} વંધહુદાઓ^{૫૬} દ્યત્^{૫૭} વાઓ^{૫૮} દદાત;^{૫૯}
તાધશ^{૬૦} વાઓ^{૬૧} યજ્ઞમધદે,^{૬૨} તાધશ^{૬૩} ક્યાંનમહી,^{૬૪} તાધશ^{૬૫}
નેમખ્યામહી,^{૬૬} તાધશ^{૬૭} ધપૂધવામહી.^{૬૮}

(૫) અપસયા વાઓ અણશયા વાઓ માતરાંસયા વાઓ,
અગેન્યાઓ દ્રેગુદાવંધહો વીરપો-પધતીમ આવઓઆમા, વહિ-
શતાઓ અએશતાઓ અવા વે વંધઉહીશ દરેગો-આજ-
ઉશ નાપૂ પધતી-વ્યાદાઓ પધતી-સેનદાઓ માતરો જીતયો,

યેંધહો હાતાંમ આવ્યત્ યેસ્ને પધતિ વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓધ્વહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

* 'પારેન્દિ' એ દોહત-લક્ષ્મી હપરનો મવક્રોલ ફરેશ્તા છે, એ ધણુ કરીને
આશીશવંધની સાથે આવેછે. એને કાંઈક મહતો વેદમા પુરંચિ બોલ આવેછે, જેનો
અર્થ 'ઉદ્ધાપણ, ચંચલાઈ' થાયછે.

(૩) દીપાતાં,^{૩૦} એકઠાં થતાં^{૩૧} તથા આગળ વેહેતા^{૩૨} પાણીઓને^{૩૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૪} અએ હોરમજદના^{૩૫} (તથા) હોરમજદને લગતાં^{૩૬} (પાણીઓ) ! (હમો) તમને^{૩૭} ખુબીવાળાં,^{૩૮} બોહોળાં,^{૩૯} સારી પેઠે વેહેતાં^{૪૦} (તથા) બેહુ^{૪૧} દુનિયાંનેમાટે^{૪૨} પાક કરનારા^{૪૩} ગણીએ *છિયે.^{૪૪}

(૪) (પાણીઓને કેહેછે) એ પ્રમાણે^{૪૫} (ઉપર જણાવેલાં) જે^{૪૬} સારાં^{૪૭} નાંમો^{૪૮} (તે) (દાદાર) હોરમજદે^{૪૯} તમારેમાટે^{૫૦} આપ્યાં.^{૫૧} જે^{૫૨} નેઆમતનો બક્ષનાર^{૫૩} (દાદાર હોરમજદ) (તેણે) તમારેમાટે^{૫૪} એ^{૫૫} (નામ) સુકરર કીધાં.^{૫૬} (અએ હોરમજદ !) એ (નામો) ની મારફતે^{૫૭} †તુંને^{૫૮} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૫૯} એ (નામો) થી^{૬૦} (તુંને) હમો વખાણીએ છિયે,^{૬૧} એ (નામો) થી^{૬૨} (તુંને) હમો નમીએ છિયે,^{૬૩} (તથા) એ (નામો) થી^{૬૪} હમો તારો આહાર માનીએ છિયે.^{૬૫} * * * †

(કરદો પ મો) (૧) ઇથા^{૬૬} આત^{૬૭} યજમહદે^{૬૮} ગેઉશ^{૬૯} ઉર્વા-નેમચા^{૭૦} તપાનેમચા,^{૭૧} અઘાકેનગા^{૭૨} આઅત^{૭૩} ઉરનો^{૭૪} પસુકનાં-મચા,^{૭૫} થોઇ^{૭૬} નાઓ^{૭૭} જિજિવેન્તી,^{૭૮} યએઇખ્યસચા^{૭૯} તોઇ^{૮૦} આ^{૮૧} યએચા^{૮૨} અએઇખ્યો આ^{૮૩} અંધહેન.^{૮૪} (૨) દધતિકનાં-મચા^{૮૫} આઇધૂનાંમ^{૮૬} હાત^{૮૭} ઉરનો^{૮૮} યજમહદે,^{૮૯} અપાઉનાંમ^{૯૦}

* પાણીને વખાણવાનું તથા તેની ખુબી ગાવાનું કારણ એ કે, તેનીથી આપણને પુષ્કળ ફાયદા હાંસેલ થાયછે, બલકે તમામ જનદાર ચીજોનેમાટે પાણી એક અતિ ઉપયોગી વસ્તુ છે. રૈવરંડ મિદસે આએ ૩ જ ફકરામાં આવેલાં જુદી જુદી જાતનાં પાણીઓનો નીચે મુજબ અર્થ કીધો છે:—

વરસાદનાં વરસતાં,^{૯૧} એકઠા યએલાં થમ,^{૯૨} (માલ લાધેલાં વહાણોને) લઈ જનારાં,^{૯૩} મદદ તરીકે-ઉપયોગી રીતે કાંમ લાગનારાં,^{૯૪} બરાબર પાર થઈ શકાયે તેવાં^{૯૫} (well-forded), પુર વેહેતાં^{૯૬} નાહાવાને માટે ફાયેદાકારક અથવા શુભકારક.^{૯૭} વધુ બોલાસાનેમાટે જુઓ ૪ થા ફકરાના તરજુમાને છેડેની નોટ.

† કેટલીએક વખતે, અકસર કરીને ગાયામાં, હોરમજદનેમાટેનો સર્વનામ એકવચનમાં આવ્યાને બદલે બહુવચનમાં આવેછે. ડાકટર સ્પીગલ તથા પ્રોફેસર હાર્લે 'વાઓ' (તમને) બોલ પાણીને લગાડેછે.

† 'અપસચા વાઓ અજિશચા વાઓ'થી તે 'માતરો જીતયો' સુધીનો ભાગ અને સમજ નથી પડતો. બીજાઓનો અર્થ અને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી. પ્રોફેસર હાર-મેસ્તેતે પેહેલવી જુનહેહેશને આધારે તથા તેના આપેલા તરજુમા ઉપરથી એ હાના ત્રીજા તથા પાંચમાં ફકરામાં આપેલા કેટલાએક બોલોને જુમલે ૧૭ જાતનાં પાણી તથા પ્રવાહી ચીજ ગણેછે; જેમકે મએકઇન્તીચા=જાડપાનોમાનો રસ-બીનાસ; હેખ. વઇન્દીશચા=પાહોડો ઉપરથી વેહેતાં પાણી; ફવજ્જહો=વરસાદનાં પાણી; અહુરાનીશ=કુવાનાં તથા થમ પાણી, ઇલાદિ, અવસ્તુના બોલોમાંથી ઉપલેા અર્થ નીકળતો નથી.

આઅત^૧ ઉરેનો^૨ ચજમધદે,^૩ કુદો-જાતનાંમચીત^૪ નરાંમચા^૫
નાધરિનાંમચા^૬ ચએષાંમ^૭ વહેહીશ^૮ દએનાએ^૯ વનધ-
ન્તી^{૧૦} વા,^{૧૧} વેંગહેન^{૧૨} વા,^{૧૩} વએનારે^{૧૪} વા.^{૧૫} (૪) આત^{૧૬}
ધથા^{૧૭} ચજમધદે^{૧૮} વંધહૂશયા^{૧૯} ધત^{૨૦} વંધઉહીશયા^{૨૧} ધત^{૨૨};
રપેન્તેનગ અમેવેનગ^{૨૩} ચેવએજયો^{૨૪} ચયએરેવો,^{૨૫} ચોધ^{૨૬}
વંધહેઉશ આ મનંધહો^{૨૭} યેધન્તી,^{૨૮} યાએસયા^{૨૯} ઊધતી.^{૩૦}

(૧) એ પ્રમાણે^૧ આએ જગોએ^૨ દુનિયાનાં^૩ *જેહરને^૪ અને
(તેના) બનાવનારને,^૫ (તથા) હમારાં^૬ તેમજ^૭ પશુઓનાં^૮ રવાંનોને^૯
હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૧૦} જે^{૧૧} (પશુઓ) આપણનેમાટે^{૧૨} જીવવાને
†ધરેછે;^{૧૩} જેઓનેમાટે^{૧૪} તેઓ,^{૧૫} તથા તેઓનેમાટે^{૧૬} જેઓ^{૧૭} છે.^{૧૮}

ખોલાસો:—(માણસને લીધે પશુઓની બરદાસ્ત થાએછે; અને
પશુઓથી માણસોને પોષણ મળેછે. એ બેહુ એકબીજાને ઉપયોગી થઈ પડેછે.)

(૨) †મુસાફરોનાં તથા^૧ સ્વારોનાં^૨ રવાંનોને^૩ હમો યાદ કરીએ
છિયે.^૪ કોઈબી વખતે જન્મેલાં^૫ અશો^૬ નર^૭ તથા નારી^૮ (જેઓ)
વધારે ભલા^૯ કાએદાઓને^{૧૦} માન આપેછે,^{૧૧} અથવા^{૧૨} માન આપશે,^{૧૩} અ-
થવા^{૧૪} માન આપી ચુકાં^{૧૫} તેઓનાં^{૧૬} રવાંનોને^{૧૭} આએ જગોએ^{૧૮} હમો યાદ
કરીએ છિયે.^{૧૯} (૩) એ પ્રમાણે^{૨૦} આએ જગોએ^{૨૧} ભલાં માણસોને^{૨૨}
તથા ભલી બાયડીઓને,^{૨૩} (તથા) હમેશાં જીવનારાં^{૨૪} (અને) હમેશાં ફા-
એદો કરનારાં^{૨૫} અમશાસ્પંદોને^{૨૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૭} જે^{૨૮} (નર અમ-
શાસ્પંદો) તેમજ^{૨૯} જે^{૩૦} (નારી અમશાસ્પંદો) ભલાં ફેમનમાં^{૩૧} રહેછે.^{૩૨}

❧ (૪) †યથા^૧ તૂ^૨ ધ^૩ અહુરા મજદા^૪ મેંગહાયા,^૫
વએચસયા,^૬ દાએસયા,^૭ વરેશયા,^૮ યા^૯ વોહુ,^{૧૦} અથા^{૧૧}
તોધ^{૧૨} દદમહી,^{૧૩} અથા^{૧૪} ચીમહી,^{૧૫} અથા^{૧૬} થવા^{૧૭} આધશ^{૧૮}
ચજમધદે,^{૧૯} અથા^{૨૦} નેમખ્યામહી,^{૨૧} અથા^{૨૨} ધપૂધામહી^{૨૩}
થવા^{૨૪} મજદા અહુરા^{૨૫} (❧ જે વાર ભણવું).

* એની મુકાબલ જુઓ અહુનવદ બાચાનો ૨ જે કરદો (ધજરનેનો ૨૬ મો હા.)

† ઈઆને આપણાં પોષણનેમાટે ઇંદગી ગુજરેછે.

‡ એ ભાલના ખોલાસા બાબે જુઓ ધજરનેનો મારો તરજુમો, ૩૬ મો
હા, ૨ જે ફકરો, નોટ.

¶ ક્રમ બોલોનાં ૩૫ ઉપરથી બહમન, અરહીબેહેસ્ત અને શેહેરેવર એ નર
અમશાસ્પંદો, તથા અસ્પંદારમદ, ખોરદાદ અને અમરદાદ એ નારી અમશાસ્પંદો છે.

❧ ઈઆને નેક મનસ્વીવાળાં માણસોનાં દિલમાં.

‡ ૪ થો તથા ૫ મો ફકરો ધજરનેનો ૧૩ મા હાના ૫-૬ ફકરામાં ટાંકેલા છે.

(૫) *વંધહેઉશ^૧ ખએતેઉશ^૨ ખએતાતા,^૩ વંધહેઉશ^૪
અપહ્યા,^૫ શ્વા^૬ પધરિ-જસામધદે,^૭ વંધહુયાઓ^૮ ફેસેરત્વો,^૯
વંધહુયાઓ^{૧૦} આર્મતોધશ.^{૧૧}

વેંધહે હાતાંમ આઅત્ત થેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.*

(૪) અએ હોરમજદ!^{૧૨} જે કાંઈ^{૧૩} સારું^{૧૪} (છે) (તેને) જે
પ્રમાણે^{૧૫} તે વિચારયું,^{૧૬} તું બોલ્યો,^{૧૭} તે પેદા કીધું^{૧૮} તથા તે કાંમ
કીધું,^{૧૯} તેજ પ્રમાણે^{૨૦} તુંને^{૨૧} હમો ગણીએ છિયે,^{૨૨} તેમજ^{૨૩} તારી
પુખી પીછણીએ છિયે,^{૨૪} તેમજ^{૨૫} તુંને^{૨૬} હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૨૭}
અએ હોરમજદ!^{૨૮} એ પ્રમાણે^{૨૯} તુંને^{૩૦} હમો નમીએ છિયે,^{૩૧} એ
પ્રમાણે^{૩૨} હમો (તારા) કરજદાર છિયે.^{૩૩}

(૫) (અએ હોરમજદ!) લલી^{૩૪} ખેશીની,^{૩૫} લલી^{૩૬} અશોઈ-
ની,^{૩૭} લલી^{૩૮} ફેસેરતુની^{૩૯} (તથા) લલી^{૪૦} સપંદારમદની^{૪૧} ખેશકારીથી^{૪૨}
તારી^{૪૩} નજદીક હમો પોહોંચીએ છિયે.^{૪૪}

(કરદો છહો) (૧) આહુ^{૪૫} અત્^{૪૬} પધતી^{૪૭} અહાહુ,^{૪૮} મજદા
અહુરા,^{૪૯} મજદાંમયા^{૫૦} બૂધરિયા^{૫૧} કેરેબ્યા,^{૫૨} રાધતી^{૫૩} તોધ^{૫૪} અ-
પધતી^{૫૫} અક્ષત્ત હ્યત્ત અધળી,^{૫૬} હ્યત્ત મીજદેમ^{૫૭} મવએથેમ^{૫૮}
કદદાથા^{૫૯} દએન્યાખ્યો,^{૬૦} મજદા અહુરા.^{૬૧} (૨) અહ્યા^{૬૨} હુવો^{૬૩}
ને^{૬૪} દાધદી,^{૬૫} અહ્યાધ્યા^{૬૬} અહુયે^{૬૭} મનખ્યાધ્યા^{૬૮} તત્ત અહ્યા^{૬૯}
યા તત્ત^{૭૦} ઉપા-જખ્યામા,^{૭૧} તવથા^{૭૨} હુખેમા^{૭૩} અપખ્યાયા^{૭૪}
વીરપાધ યવે.^{૭૫} (૩) દાધદી^{૭૬} અત્ત^{૭૭} નેરાંશ^{૭૮} મજદા અ-
હુરા,^{૭૯} અપાઉનો^{૮૦} અપ-ચિનંધહો,^{૮૧} અધદૂશ^{૮૨} વારત્તયેંગ^{૮૩}
દરેગાધ,^{૮૪} ધજાધ^{૮૫} બેજવધતે^{૮૬} હુખમધને,^{૮૭} અહ્યાધ્યાયા^{૮૮}
અક્ષા^{૮૯} રકૂનંધહો.^{૯૦} (૪) અથા^{૯૧} ખએતૂશ^{૯૨} અથા^{૯૩} વેરે-
જેના,^{૯૪} અથા^{૯૫} હુખેમાં^{૯૬} ખ્યાત્ત^{૯૭} યાધશ^{૯૮} હિરયમધદે^{૯૯}
અથા^{૧૦૦} વેપ^{૧૦૧} ઉતા^{૧૦૨} ખ્યામા^{૧૦૩} મજદા અહુરા^{૧૦૪} અપવનો^{૧૦૫}
એરેબ્યા,^{૧૦૬} ધરતેમ^{૧૦૭} રાધતી.^{૧૦૮}

* ડાકટર ગેલ્ડનરની ચોપડીમાં આઓ વેંધહે હાતાંમ સુધીનો ૫ ચો ફક્કરો
બેનાર બાલુવા લખેલો છે; જો કે આપણી બાલુવાની કોઇથી ચોપડીમાં બેનાર
બાલુવાને કશું નથી.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૩ જા ફક્કરને કવીતા રૂપી પાંચ લીટીનો લેછે; ફક્કર
બીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાયેછે.

ચંધહે હાતાંમ આઅત ચેરને પધતી વંધહો,
મજદાએ અહુરો વએથા અપાત હયા,
યાઆંધહાંમયા તાંસયા તાએસયા યજમધદ.

(૧) અએ હોરમજદ !^૧ આએ^૧ પેદાએશોમાં^૧ મહોરું^૧ ડહાપણું^૧ તથા
*અરકત^૧ તું ઉત્પન્ન કર.^૧ અએ હોરમજદ !^{૧૦} તારી^{૧૦} અક્ષેશથી^{૧૦} મારા
જેવા^{૧૦} દીનદારોને^{૧૦} જે અદલો^{૧૩} તે આપ્યોછે^{૧૫} તેટલોજ,^{૧૨} અએ અક-
લના ખાવંદ !^{૧૨} (તું હમુને આપ). (૨) આએ^{૨૨} તથા મીનોઈ^{૨૨} દુનિયાં-
નેમાટે^{૨૩} (અએ હોરમજદ !) (તે અક્ષેશ) તું પોતે^{૨૬} હમુને^{૨૦} આપ,^{૨૧}
કે તેને લીધે^{૨૫} હમેશ સુધી^{૩૧} તારી^{૨૮} તથા અશોઈની^{૩૦} દોસ્તીને^{૨૯} હમો
પોહોંચીએ.^{૨૦} (૩) લાંળો વખત સુધી આલે તેવી^{૪૦} આખાદીનેમાટે^{૨૨}
(તથા) મજબૂત^{૨૨} મિત્રાચારીનેમાટે,^{૪૩} અએ હોરમજદ !^{૩૫} અશોઈની
ખાહેશ રાખનારા,^{૩૦} “ આલાક^{૩૯} તથા મિહેનતુ^{૪૩} રાસ્ત^{૩૬} માણસો^{૪૪}
હમુને,^{૪૪} તથા હમુને^{૫૫} પુશાલ કરનારાઓને^{૪૬} તું આપ.^{૩૨} (૪) એજ
પ્રમાણે^{૪૦} (હમારા) ખેરીઓને,^{૪૮} તેમજ^{૪૯} ધંધાદારીઓને,^{૫૦} તેમજ^{૫૧}
(હમારા) દોસ્તોને^{૫૨} (ખી) જાયાએ.^{૫૩} અએ હોરમજદ !^{૧૦} એ^{૫૪} (અધુ)
કૌતારીથી^{૫૦} હમો માંગીએ છિયે.^{૫૫} વળી^{૫૮} (હમો) રાસ્ત^{૬૧} તથા ખાલેસ^{૬૨}
થઈએ;^{૫૬} (તથા) સખાવતની મારફતે^{૬૪} (તુંને) પસંદ પડેલા^{૬૩} (હમો થઈએ.)

(કરદો ૭ મો) (૧) સ્તૂતો ગરો વર્જોગ^૧ અહુરો^૨ મજ-
દાઈ,^૨ અપાધયા વહિશતાઈ,^૩ દદમહિયા,^૪ ચીંમહિયા,^૫ આયા
આવએદયમહી.^૬ (૨) વોહૂ^૭ ક્ષથેમ^૮ તોઈ^૯ મજદા અહુરો^{૧૦}
અપએમા^{૧૧} વીસ્પાઈ યવે,^{૧૨} હુક્ષથસ્તૂ^{૧૩} ને^{૧૪} ના^{૧૫} વા નાઈરી^{૧૬}
વા, ક્ષએતા^{૧૦} ઉમોયો^{૧૮} અંધહવો^{૧૯} હાતાંમ^{૨૦} હુદાસ્તેમા.^{૨૧}
❧ (૩) હુમાઈમ^{૨૨} શ્વા^{૨૩} ધજેમ,^{૨૪} યજતેમ^{૨૫}

* ‘બ્રહ્મરિનો અસલ અર્થ જીઆદતી, પુષ્કળપણું’ (સંસ્કૃત સૂત્ર).

† ધારયામેળે પેગમબર જરેતોશ્ત સાહેબ પોતાનેમાટે તથા પોતાના મદદ-
ગારોનેમાટે કહેછે.

‡ હારથે. બાહાદુર કાંમ કરનારા (દારમેસ્તેતે). પેહેલવાનો તથા ખેડૂતો
(સ્પીગલ).

¶ ઈઆને તેઓને બી આખાદી તથા સુખાકારી મેળવવાનાં સાધનો મળે.

❧ કેટલીએક વખતે, સુખચક્રીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટેનો સર્વનામ બહુ-
વચનમાં આવેછે: જુઓ ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ. ૩૨, ૬; ઈજ. ૩૪, ૧૪; ઈજ. ૪૧, ૧૮.

અપંધહુચિમ^{૨૧} દહેમધદિ.^{૨૦} અથા^{૨૮} તૂ^{૨૬} ને^{૩૦} ગયસયા^{૩૧}
અસ્તેન્તાઓસયા^{૩૨} પયાઓ,^{૩૩} ઉઓયો^{૩૪} અંધહુવો^{૩૫} હાતાં-
મ^{૩૬} હુદાસ્તેમા.^{૩૭} (એ વાર ભણવું).

(૧) (દાદાર) હોરમજદને^૨ તથા અરદીમેહેશતને^૩ વખાણુ સાચની
તથા આદરમાન સાચની *આરાધના^૧ હમો અર્પણુ કરીએ છિયે,^૪ હમો કબૂલ
રાખીએ છિયે^૫ તથા હમો બહેર કરીએ છિયે.^૬ (૨) અએ હોરમજદ^{૧૦}
તારી^૬ ભલી^૭ પાદશાહીને^૮ હમેશને હમેશ મુધી^{૧૨} હમો પોહોંચીએ.^{૧૧} એહુ^{૧૮}
દુનિયાંમાં^{૧૬} હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૨૦} અએ સઉથી ઉહાપણુવાળા^{૨૧} પાદ-
શાહ^{૧૭} હમો^{૧૪} નર^{૧૫} તથા નારીનેમાટે^{૧૯} (તું) ભયો પાદશાહ^{૧૩} (છે.)†

(૩) (દાદાર હોરમજદને કેહેછે) તું^{૧૩} સારાં ઉહાપણુવાળા,^{૨૧}
આરાધનાને લાએકના,^{૨૫} રાસ્તીની પુઠેજ ચાલનારા^{૨૬} ઓદાવંદને^{૨૪} હમો
(બેટ) અર્પણુ કરીએ છિયે,^{૨૭} તેટલામાટે^{૨૮} એહુ^{૩૪} દુનિયાંમાં^{૩૫} હયાતી
ભોગવનારાઓમાં^{૩૬} અએ સઉથી ઉહાપણુવાળા^{૩૭} હમારેમાટે^{૩૦} તું^{૨૬}
જંદગી^{૩૧} તથા શરીરના અવયવો તરીકે^{૩૨} થા.^{૩૩}

(૪) હુનએમાયા^{૩૮} જએમાયા^{૩૯} મજદા અહુરા,^{૪૦}
શ્વક્ષી^{૪૧} રફનહી^{૪૨} દરેગાયૂ^{૪૩} અએપાયા^{૪૪} શ્વા^{૪૫} એમવન્ત-
સયા^{૪૬} યુયમા,^{૪૭} રપોધશયા^{૪૮} તૂ ને^{૪૯} દરેગેમયા^{૫૦}
ઉશ્તાયા,^{૫૧} હાતાંમ^{૫૨} હુદાસ્તેમા.^{૫૩}

 (૫) શ્વોધ^{૫૪} સ્તએાતરસયા,^{૫૫} માંધનસયા,^{૫૬}
અહુરા મજદા,^{૫૭} †અએગેમદએયા,^{૫૮} ઉસ્મહિયા,^{૫૯}

* ‘શ્વતો ગરો વલેનચ’ના ખોલાસા બાબે જુઓ ઈજરનેનો મારો તરજુમો
હા ૪૧ મો, પેહેલા ફરાની નોટ.

† હમારામાંનો દરેક મરદ તેમજ ઓરત એ પ્રમાણે રહે (મિદસ); એક
સારો પાદશાહ, મરદ ઈઆ ઓરત, હમારી ઉપર રાજ કરે (દારમેસ્તે).

‡ અએગેમદએયા ઉસ્મહિયા વીસામદએયા—એ ૩ ક્રિયાપદ ઉપરથી ‘અ-
એગેમદ’ નામની જદ-પેહેલવી વાચજ, જેની શરૂઆતના ખોલો “અએગેમદએયા
ઉસ્મહિયા વીસામદએયા” આવેછે, તે વાચજ ઉત્પન્ન થઈ. એ ત્રણ ક્રિયાપદના
અર્થ સાધારણ રીતે નીચે મુજબ કરવામાં આવેછે:—

હું દુનિયામાં આઉં છું (અએગેમદએયા), (દુનિયાંતું સંકટ) હું કબૂલ
રાખું છું (વીસામદએયા), હું (મોતને) તાલે યાઉં છું (ઉસ્મહિયા).—દારમેસ્તે.

વીસામદએચા;^{૧૦} દ્યત^{૧૧} મીજદમ^{૧૨} મવએથેમ^{૧૩} કદદાથા^{૧૪}
દએનાબયો^{૧૫} મજદા *અહુરો.^{૧૬} (બે વાર લણવું).

(૬) *અદ્યા^{૧૭} હુવો^{૧૮} ને દાધદી,^{૧૯} અદ્યાધયા^{૨૦} અહુરે^{૨૧}
મનખ્યાધયા;^{૨૨} તત્ અદ્યા^{૨૩} યા તત્^{૨૪} ઉપા-જમ્યામા^{૨૫} તવયા^{૨૬}
સરેમ^{૨૭} અવેખ્યાયા^{૨૮} વીરપાધ યવે.^{૨૯}

(૭) યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાએ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

 હુમતનાંમ હુપ્તનાંમ હવરરતનાંમ, યદયા અન્યદયા,
વેરેજ્યમનાંમયા વાવેરેજનનાંમયા, મહી અધળી-જરેતારો,
નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ મહી. (બે વાર લણવું).
યથા અહુ વધથો ૪, અપેમ વોહુ ૩. યસ્નેમ સૂરેમ હપંધહાધ-
તીમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાએ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(૪) અએ હોરમજદ ૧^{૩૦} તારી (યાદની) અંદર^{૩૧} ખુશાલી મેળવવામાં^{૩૨}
લાંબી અંદગીને^{૩૩} હમો લાએક થઈએ,^{૩૪} તથા (હમારી એ નેક મુરાદમાં)
ફેતેહ પામીએ.^{૩૫} તારી ઉપર^{૩૬} પ્રીતિ રાખનારા^{૩૭} તથા (તારી ઉપર)
હિમ્મત બાંધનારા^{૩૮} હમો થઈએ.^{૩૯} હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૪૦} અએ સ-
ઉથી હડાપણવાળા!^{૪૧} લાંબી સુદત સુધી^{૪૨} તુંએ હમુને^{૪૩} આબાદીથી^{૪૪}
ખુશી કરવું જોઈએ.^{૪૫} (૫-૬) અએ હોરમજદ ૧^{૪૬} તારી^{૪૭} વખાણકરનારા^{૪૮}
તથા માંશ્રવાની લાણુનારા તરીકે^{૪૯} હમો પોતાને કહીએ છિયે,^{૫૦} હમો પસંદ
કરીએ છિયે^{૫૧} તથા હમો કબૂલ રાખીએ છિયે.^{૫૨} અએ હોરમજદ ૧^{૫૩} મારા
જેવા^{૫૪} દીનદારોને^{૫૫} જે^{૫૬} બદલો^{૫૭} તે આપ્યોછે^{૫૮} (તેટલો બદલો), આએ^{૫૯}
તથા મીનોઈ^{૬૦} દુનિયાનેમાટે,^{૬૧} તું પોતે^{૬૨} હમુને આપ,^{૬૩} કે તેને લીધે^{૬૪}
હમેશ સુધી^{૬૫} તારી^{૬૬} તથા અશોઈની^{૬૭} સરદારીને^{૬૮} હમો પોહોંચીએ.^{૬૯}

(કરદો ૮ મો) (૧) યજમધદે^{૭૦} વે^{૭૧} અમેષા રપેન્તા^{૭૨} યસ્નહે
હપંધહાહોધશ^{૭૩} હન્દાતા;^{૭૪} અપાંમયા^{૭૫} ખાઓ^{૭૬} યજમધદે;^{૭૭}

* ૫ મો તથા ૬ ઠો ફક્કો ઈજરનેના ૭ મા હાના ૨૪-૨૫ ફક્કા તરીકે આવેછે.

† ઈઆને અશો (તથા) એજમતી યસ્ન હપંધહાધતિ (જે) અશોધને
સરદાર (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.

અપાંમયા^૧ પેરેતૂશ^{૧૧} યજ્ઞમધદે^{૧૧} પથાંમયા^{૧૨} વીચરનાઓ^{૧૩} યજ્ઞ-
મધદે^{૧૪} પથાંમયા^{૧૫} હનજમનાઓ^{૧૬} યજ્ઞમધદે^{૧૭} (૨) ગધરી-
શયા^{૧૮} અદૂરતચિનો^{૧૯} યજ્ઞમધદે^{૨૦} વધરીશયા^{૨૧} અવેજ્ઞદાનાઓ-
ધ્રોહો^{૨૨} યજ્ઞમધદે^{૨૩} અરુપેનાયા^{૨૪} ચેવીનો^{૨૫} યજ્ઞમધદે^{૨૬} પાયૂથા^{૨૭}
થવારેશ્તારા^{૨૮} યજ્ઞમધદે^{૨૯} મજદાંમયા^{૩૦} જરથુસ્તેમયા^{૩૧} યજ્ઞમ-
ધદે^{૩૨} (૩) જાંમયા^{૩૩} અસ્મનેમયા^{૩૪} યજ્ઞમધદે^{૩૫} વાતેમયા^{૩૬} દરે-
ષીમ^{૩૭} મજદાવાતેમ^{૩૮} યજ્ઞમધદે^{૩૯} તએરેમયા^{૪૦} હરધથાઓ ઘે-
રેજો^{૪૧} યજ્ઞમધદે^{૪૨} ખૂમીમયા^{૪૩} વીરપાયા^{૪૪} વોહૂ^{૪૫} યજ્ઞમધદે^{૪૬}

(૧) અએ અમશાસ્પદો!^૧ યસ્ત હપ્તંધહાધિતિની^૨ ખંદગીની મારફ-
તે^૩ તમુને^૪ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ પાણીના^૬ ચશમાઓને^૭ હમો વખાણીએ
છિયે;^૮ પાણી (ઉપર)ના^૯ પુલોને^{૧૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૧} રસ્તાઓ-
માંના^{૧૨} જુદા જુદા *માર્ગોને^{૧૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૪} રસ્તાઓમાંના^{૧૫}
એકઠા મળેલા †રસ્તાઓને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૭} (૨) પાણી દુઝ-
તા^{૧૮} પાહાડોને^{૧૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૦} પાણીથી ભરપુર^{૨૧} સરોવરોને^{૨૨}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૩} ‡અનાજના^{૨૪} †જઠાને^{૨૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૬}
અંધે પાલનાર^{૨૭} તથા ઘાટ ‡ઘડનારાઓને^{૨૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૯} (દા-
દાર) હોરમજદને^{૩૦} તથા (પેગમખર) જરતોસ્તને^{૩૧} હમો યાદ કરીએ
છિયે.^{૩૨} (૩) જમીનને^{૩૩} તથા આસમાનને^{૩૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૫}
હોરમજદના પેદા છીધેલા^{૩૬} સખત^{૩૭} પવનને^{૩૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૯}
અલ્પશુર્જ (પાહાડ)ની^{૪૦} તએર (નામની ટોચ)ને^{૪૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૨}
ખૂમિને^{૪૩} તથા તમામ^{૪૪} નેઆમતને^{૪૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૬}

(૪) મનો વોહૂ^{૪૭} ઉરેનસ્યા^{૪૮} અપાઉનાંમ^{૪૯} યજ્ઞમધદે;^{૫૦}
વાસીમયા^{૫૧} યાંમ^{૫૨} પન્થ્યાસદ્રાંમ^{૫૩} યજ્ઞમધદે;^{૫૪} ખરેમયા યિમ
અપવનેમ^{૫૫} યજ્ઞમધદે;^{૫૬} ચો^{૫૭} હિરતધતે^{૫૮} મધદિમ^{૫૯} જરયંધ્રહો^{૬૦}
વોઉરે-કપહો;^{૬૧} જરથો^{૬૨} વોઉરે-કપેમ^{૬૩} યજ્ઞમધદે.^{૬૪} (૫) હુઓ-
મેમયા^{૬૫} જાધરીમ^{૬૬} યેરેજન્તેમ^{૬૭} યજ્ઞમધદે;^{૬૮} હુઓમેમ^{૬૯} ક્રાપ્-
મીમ^{૭૦} ક્રાદત્ત-ગએથેમ^{૭૧} યજ્ઞમધદે;^{૭૨} હુઓમેમ^{૭૩} દૂરઓપેમ^{૭૪}

* ઈઆને જે જગ્યાએથી જુદી જુદી તરફ જવાના રસ્તા હોયછે તેને.

† ઈઆને જે જગ્યાએ ત્રણ અથવા વધારે રસ્તા સાથે મળી જાયછે તેને.

‡ દારમેસ્તેતે, ઉગતા અનાજને (હાથે); વોડાનાં મેદાંનને (યુસ્તિ).

§ એ ઇસારો સપેતાગીનો તથા અંચેમીનો બાએ હીસેછે.

યજ્ઞમધદે,^{૫૫} (૬) અપાંમયા^{૫૬} ફેરફારોસ્તેમ^{૫૭} યજ્ઞમધદે;^{૫૮} વયાં-
મયા^{૫૯} ફેરફારોસ્તેમ^{૬૦} યજ્ઞમધદે,^{૬૧} અથઉરનાંમયા^{૬૨} પધતી-
અજંધ્રેમ^{૬૩} યજ્ઞમધદે,^{૬૪} ચોધ^{૬૫} ચેયા^{૬૬} દૂરાત^{૬૭} અષોઽષો^{૬૮}
દમ્બુનાંમ.^{૬૯} વીર્યાંસ્યા^{૭૦} અમેષાં સ્પેન્તાં^{૭૧} યજ્ઞમધદે.^{૭૨}

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસ્યા તાઓસ્યા યજ્ઞમધદે.

(૪) ભલાં મનને^{૭૩} તથા અશો (લોકો) નાં^{૭૪} રવાંતોને^{૭૫} હમો
યાદ કરીએ છિયે.^{૭૬} પ૦ દરવાબવાળી^{૭૭} *વાસિ (નામની બજા)ને^{૭૮} હમો
વખાણીએ છિયે.^{૭૯} (તે) અશો ખર^{૮૦} જે^{૮૧} વોઉર-કપ^{૮૨} (નામના) દ-
રિયાની^{૮૩} વરચે^{૮૪} ઉભું રહેછે^{૮૫} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૬} વોઉર-
કપ^{૮૭} (નામના) દરિયાને^{૮૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૯} (૫) લીલા^{૯૦}
(તથા) યુલંદ^{૯૧} હોમને^{૯૨} હમો વખાણીએ છિયે,^{૯૩} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કર-
નાર^{૯૪} (તથા) આગળ વધારનાર^{૯૫} હોમને^{૯૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૯૭}
દરદને સુરેકેલી આપનાર^{૯૮} (ધ્યાને દરદને પછાત રાખનાર) હોમને^{૯૯}
હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૦૦} (૬) પાણીના^{૧૦૧} વેહેવાને^{૧૦૨} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૧૦૩} પક્ષિઓનાં^{૧૦૪} ઉડવાને^{૧૦૫} હમો વખાણી છિયે;^{૧૦૬} અથોરનાનોનાં^{૧૦૭}
પાછા આવી પોહોંચવાને^{૧૦૮} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૦૯} જેઓ^{૧૧૦} દેશોની^{૧૧૧}
પવિત્રાઈ (વધારવાની) ખાહેશ રાખતા^{૧૧૨} દૂર સુધી^{૧૧૩} †જએછે.^{૧૧૪} તમા-
મ^{૧૧૫} અમશાસ્પદોને^{૧૧૬} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૧૧૭}

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્ઞદ ખોદાએ, અવજ્ઞૂનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમખાયસ્તે વેહાંન્, યોએમ
ખેહેદીન્ માજ્ઞદયસ્તાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
અએદુન્ બાદ, (પ્રગટ પઢે). યથા અહુ વધસ્યો ર, યસ્નેમય
વહેમય અઓજસ્ય જવરેય આપ્રીનામિ અહુરહે મજ્ઞદાઓ

* વારીમયા યાંમ પન્થાસદ્રાંમ—એને યુનદેહેશ નામની પેહેલવી કેતા-
બમાં તમામ માછલીઓતું રક્ષણ કરનાર એક ધણાજ મોટા કદની માછલી
ગણી છે. હારલે તથા દારમસ્તેતે એઓએ યુનદેહેશ પ્રમાણે તરખુમો પ્રાપ્ત છે;
પન્થાસ ધાંપની માછલી (મિલ્સ). સ્પીગલ એને પ૦ પાણીનાં ઝરાવાળું કાઈ
કલ્પિત મુકામ ગણેછે.

† એની મતલબ એવી દીસેછે કે, જે અથોરનાને પાક જરતોરની દીનને
ફેલાવે કરવામાટે ખીલ મુછકોમાં જએછે, તેઓ ચોતાની નેક મક્સદમાં પુરતી
રીતે ક્તેલ પામીને પાછા સહી સલામત આવી પુગે.

રમેયતો ખરેનંદ્રઉલ્લેખો, અમેયનાંમ રમેયનાંમ, વંધુલેખે મનંદ્રલે
આક્રેતોદશ હાંમ-વંધુલેખાઓ, તરધાતો અન્યાદશ દામાંન,
આસ્નલે પ્રથ્વો મજદધાતલે, ગમેયો-મૂતલે પ્રથ્વો મજદ-
ધાતલે, અપલે વહિરતલે સ્વમેયતલે, અધસ્યમનો ઇયેલે સૂરલે
મજદધાતલે, સમોદયાઓ વંધુલેખાઓ વોડિ-દાદધયાઓ મજદ-
ધાતયાઓ અપઓન્યાઓ, કષ્ટલે વધસ્યેલે અયોદ્યુસ્તલે મરેજ-
દિકાધ ધાયો-દિગઓવે, રમેયનાંમ વંધુલેખાઓ આર્મતોદશ,
રાતયાઓ વંધુલેખાઓ વોડિ-દાદધયાઓ મજદધાતયાઓ અપ-
ઓન્યાઓ, હુર્વિતોદશ રથ્વો યાદસ્યયાઓ હુષિતોદશ, સરેધએ-
ધઓ અપલે સ્તુઓ, અમેયનાંમ રથ્વો રૂપઓનિબ્ય વાંધવાબ્ય,
અસપિનિબ્ય યઓનિબ્ય, ગઓકેરેનલે સૂરલે મજદધાતલે.

☞ (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લખે):—

મિથલે વોડિ-ગઓયઓતોદશ, રામનસ્ય ખાસ્વલે.

અપેમ વોહ ૧.

☞ (જો રપિશ્વન ગ્રહ હોએ તો નીચે મુજબ લખે):—

અપલે વહિરતલે આદ્યસ્ય અહુરલે મજદાઓ. અપેમ વોહ ૧.

☞ (જો ઉજ્જરન ગ્રહ હોએ તો નીચે મુજબ લખે):—

ખેરેજતો અહુરલે નરેદ્રો અપાંમ અપસ્ય મજદધાતયાઓ.

અપેમ વોહ ૧.

☞ (જો અધવિસ્ત્રેમ ગ્રહ હોએ તો નીચે મુજબ લખે):—

અપાઉનાંમ ક્વપિનાંમ ધેનાંનાંમય વીરે-વાંધ્યનાંમ યાદ-
સ્યયાઓસ્ય હુષિતોદશ, અમલેય હુતાસ્તલે હુરઓધલે, વેરેધ-
ધલેય અહુરધાતલે વનધનતયાઓસ્ય ઉપરતાતો. અપેમ વોહ ૧.

☞ (જો ઉશલેન ગ્રહ હોએ તો નીચે મુજબ લખે):—

સ્વઓપલે અયેલે અધિવતો, વેરેધાજનો ક્રાદત-ગઓથલે,
રખઓશ રજિરતલે, અરશતાતસ્ય ક્રાદત-ગઓથયાઓ વરેદત
ગઓથયાઓ. અપેમ વોહ ૧. ☞ અદ્યાધ રમેયસ્ય; હર્ષ-
ધરેમ; જસ મે અવંધલે મજદ; કેરેદેહ મોજદ.

ખળનો રાખનાર તથા ખોરેહવાળો દાદાર હોરમજદની તથા અ-
મશાસ્પંદોની આરાધના, કીર્તિ, એજમત તથા કૌવતને હું વખાણું.*

* એનો આપા તરજુમાનેમાઢે જુઓ એજ ચરિત્ર, સફા ૧૬૭-૧૬૮.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુખારક્ (કલાં), માંહે મુખારક્ (કલાં), ગાહે (કલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. . કનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોઈદીને અંધરહે મધન્યેઉશ, હુધ્યાવરશતાંમ હ્યત્ વસ્ના ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારજે ખોરેહુ અવજનયાદ હકૂત અમ-શાસ્પંદ બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહુ માજદયસ્તાંન, આગહી રવાઇ ગાઆફરંગાંની બાદ હકૂતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્તી દાદે જરથુશ્તી; નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.
અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ યજમધદ,
અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથા હુધાઓંધ્રહો યજમધદ; અષેમ વોહૂ ૧.
હકૂત અમશાસ્પંદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશ્ત યશ્ત.

કનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજની, ગારજે ખોરેહુ અવજનયાદ; અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ.*

અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પરોમાનુમ; અજ્ઞ હર્વસ્તીન હુશમત હજૂપત હજ્જવરશ્ત, એમ ૫ ગતી મનીદ, ઉદમ ગાફૂત, ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ છુન છુદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની તની રવાંની

* ઈમાને અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ (ફમારી મદદે) પાંહોંચો !

ગતી મીનાઆંની, આમે અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની
પ પતેત હોમ. ક્ષનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે
અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ્યાવરશ્તાંમ હ્યત વરના ફેરપોતેમેમ,
સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહુ ૩.

કવરાને મજદયસ્નેા જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-
દએષો (જો ગેહ હોય તે પડે.) કસસ્તયએચ. અપહે વહિશતહે
સએશતહે, અધસ્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજદધાતહે, સઓ-
કયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દાધથયાઓ મજદધાતયાઓ અપ-
ઓન્યાઓ, *ક્ષનઓથ યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય ક્ષનઓથાધ્ય કસ-
સ્તયએચ, યથા અહુ વધસ્યો જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા સ્તશ
અપાતચિત્ હ્ય કા અપવ વીધ્યાઓ ઝઓતૂ. અષેમ વહિ-
શ્તેમ સએશ્તેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમધદે; અધસ્યમનેમ
ધધીમ યજમધદે, સૂરેમ મજદધાતેમ યજમધદે; સઓકાંમ
વંધઉહીમ વોઉર-દાધથાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમધદે.

(૧) ઝઓત^૧ અહુરે^૨ મજદાઓ^૩ સ્પિતમાધ^૪ જરથુ-
શ્તાધ^૫ આઅત યત^૬ અપ વહિશત^૭ કદધથીષ^૮ સ્પિતમ^૯
જરથુશ્ત,^૯ સ્તઓતરેચ,^{૧૦} જઓતરેચ^{૧૧} જઓતરેચ^{૧૨} માંધ્ર-
નચ,^{૧૩} યશ્તરેચ,^{૧૪} આક્રીતરેચ,^{૧૫} અધબિજરેતરેચ^{૧૬} વંધહાંન^{૧૭}
ક્ષએત^{૧૮} સએચાઓ,^{૧૯} ખન્વધતીશચ^{૨૦} વેરેઓ,^{૨૧} અહ્માકેમ^{૨૨}
યસ્નાધ્ય^{૨૩} વહ્નાધ્ય^{૨૪} યત^{૨૫} અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.^{૨૬}

(૧) (દાદાર) હોરમજદે^૧ સપેતમાન^૨ જરતોશ્તને^૩ કહ્યું,^૪ અએ સ-
પેતમાન^૫ જરતોશ્ત^૬ હમો^૭ અમશાસ્પંદોની^૮ આરાધનાનેમોટે^૯ તથા
બુબીઓ ગાવાનેમોટે^{૧૦} અરદીમેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ને^{૧૧} બલી^{૧૨} (અને)
ચળકતી^{૧૩} રોશનીઓનો^{૧૪} (તથા) પ્રકાશિત^{૧૫} (અથવા ચમત્કારિક^{૧૬})
કાંમોનો^{૧૭} સ્તુતિ કરનાર^{૧૮} તથા કીર્તિ ગાનાર^{૧૯} તથા તારીફ કરનાર^{૨૦}

* ઈયાને સઘથી સોહામણા અરદીમેહેશ્તની, હોરમજદના પેદા કીધેલા
શરા (તથા) પસંદ પડતા અધસ્યમન (નામના ફરેશ્તા) ની, (તથા) હોર-
મજદના પેદા કીધેલા, બહા મહોદી નજરના (અને) અશો સઓક (એ બધા
ઓની) આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો.)
' સઓક ' બોલના ખોલાસાખાને જુઓ સફે ૧૬૦ મે આપેલી ૪ થી નોટ.

તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર^{૧૩} તથા ધજનાર^{૧૪} તથા આક્રીન કરનાર^{૧૫} તથા વખાણ કરનાર તરીકે^{૧૬} તું ઠેરવ^{૧૭} (અથવા જાણ^{૧૮}).

(૨) આઅત્^{૧૯} અઓઅત્^{૨૦} અંરથુરતો,^{૨૧} અધિ^{૨૨} બા^{૨૩} વચો^{૨૪} અર્શ-વચો^{૨૫} અહુર મજદ,^{૨૬} યથ^{૨૭} તે^{૨૮} અંધ્રહેન^{૨૯} અષ વહિરત^{૩૦} ફદાહીશ^{૩૧} સ્તઓતરેય^{૩૨} જઓતરેય^{૩૩} જાતરેય,^{૩૪} માંધનય,^{૩૫} યશતરેય,^{૩૬} આક્રીતરેય^{૩૭} અધબિજરેતરેય,^{૩૮} વંધ-હાન^{૩૯} ક્ષમેત^{૪૦} રઓઆઓ,^{૪૧} અન્વધતીશય^{૪૨} વેરેકો,^{૪૩} યુમા-કેમ^{૪૪} યસ્નાધય^{૪૫} વહાધય^{૪૬} યત્^{૪૭} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ.^{૪૮}

(૨) ત્યારે^{૪૯} જરતોસ્તે^{૫૦} કહું^{૫૧} કે, અએ હોરમજદ!^{૫૨} (તે) વચન,^{૫૩} (તે) સાચો વચન^{૫૪} (તું) મને) ખચીત^{૫૫} કેહે,^{૫૬} જેથી કરીને^{૫૭} તમો^{૫૮} અમશાસ્પંદોની^{૫૯} આરાધનાનેમટે^{૬૦} તથા ખુબીઓ ગાવાનેમટે,^{૬૧} અરદીબેહેશત (અમશાસ્પંદ) ને^{૬૨} લલી^{૬૩} (અને) ચળકતી^{૬૪} રોશનીઓનો^{૬૫} (તથા) પ્રકાશિત^{૬૬} (અથવા ચમત્કારીક^{૬૭}) કામોનો^{૬૮} સ્તુતિ કરનાર^{૬૯} તથા કીર્તિ ગાનાર^{૭૦} તથા તારીફ કરનાર^{૭૧} તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર^{૭૨} તથા ધજનાર^{૭૩} તથા આક્રીન કરનાર^{૭૪} તથા વખાણ કરનાર તરીકે^{૭૫} તું ઠેરવવાને ધજિછેછે^{૭૬} (અથવા ઠેરવવા માંગેછે^{૭૭}).

(૩) આદિમ^{૭૮} ક્રમઓમિ^{૭૯} અષેમ વહિરતેમ;^{૮૦} ચેજ^{૮૧} ક્રમઓમિ^{૮૨} અષેમ વહિરતેમ,^{૮૩} આઅત્^{૮૪} અન્યઓપાંમ^{૮૫} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ^{૮૬} હવાયઓનેમ;^{૮૭} યિમ^{૮૮} પાધતિ^{૮૯} મજદાઓ^{૯૦} હુમતાધશ^{૯૧} યિમ^{૯૨} પાધતિ^{૯૩} મજદાઓ^{૯૪} હુપતાધશ,^{૯૫} યિમ^{૯૬} પાધતિ^{૯૭} મજદાઓ^{૯૮} હવરરતાધશ,^{૯૯} ગરોન્માનેમ^{૧૦૦} અહુરહે^{૧૦૧} હવાયઓનેમ,^{૧૦૨} (૪) ગરોન્માનેમ^{૧૦૩} નેરેયો^{૧૦૪} અસૂતિ^{૧૦૫} અષાવઓયો,^{૧૦૬} નએચિશ^{૧૦૭} દ્રવતાંમ^{૧૦૮} અયેને^{૧૦૯} પધતિશ^{૧૧૦} ગરોન્માનેમ,^{૧૧૧} રવોહુ^{૧૧૨} અષાવઓનેમ^{૧૧૩} ચિથ્રેમ^{૧૧૪} અહુરેમ મજદાંમ.^{૧૧૫}

(૩) તેને^{૧૧૬} (ધ્યાને) અરદીબેહેશતને^{૧૧૭} હું પસંદ કરુંછું;^{૧૧૮} જ્યારે^{૧૧૯} (હું) અરદીબેહેશતને^{૧૨૦} પસંદ કરુંછું,^{૧૨૧} ત્યારે^{૧૨૨} (તે) બીજા અમશાસ્પંદો કરતાં^{૧૨૩} મદદ કરનાર તરીકે^{૧૨૪} (થાએછે), જેને^{૧૨૫} (દાદાર) હોરમજદ^{૧૨૬} નેક વિચારોથી^{૧૨૭} પોષણ કરેછે,^{૧૨૮} જેને^{૧૨૯} (દાદાર) હોરમજદ^{૧૩૦} નેક સખુનોથી^{૧૩૧}

* આએ તથા એની પછીના બીજા ક્રમોના તરજુમો મને પોતાને ખાવરી ભરેલા લાગતો નથી; એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઈએ.

પોષણ કરેછે,^{૧૧} જેને^{૧૨} (દાદાર) હોરમજદ^{૧૩} નેક *કાંમીથી^{૧૪} પોષણ કરે છે.^{૧૫} ગરોશ્માન^{૧૬} (બેહેશત) હોરમજદનું^{૧૭} પોતાનું સુકામ^{૧૮} (છે).

(૪) ગરોશ્માન^{૧૯} (બેહેશત) અશો^{૨૦} માણસોનેમાટે^{૨૧} છે.^{૨૨} અશો (લોકો)નું સુકામ^{૨૩} (જે) ગરોશ્માન^{૨૪} તે તરફ^{૨૫} જવામાં^{૨૬} (તથા) કુશાદગીમાં^{૨૭} (ધ્યાને કુશાદગીથી) જાહેર રીતે^{૨૮} (દાદાર) હોરમજદ તરફ^{૨૯} (જવામાં), દુષ્ટ માણસોમાંનો^{૩૦} કોઈબી નથી.^{૩૧}

ખોલાસો:—(કોઈબી દુષ્ટ માણસ ગરોશ્માન બેહેશતમાં ધ્યા દાદાર હોરમજદની હજુરમાં જઈ શકે નહીં. અશો માણસનાં ગુજરવા પછી, તેનાં રવાનને બેહેશતની જગા મળેછે, તથા પાપી માણસનાં રવાનનો દોષજખમાં થાર થાએછે. એ બાબેનું કષખાણ આપણને હાદોખત ગુસ્કની ૨ છ તથા ૩ છ પરગરદમાંથી તથા વંદીદાદ ૧૯, ૨૭-૩૨ માંથી મળી આવેછે.)

(૫) જનધતિ^{૩૨} વીરપએષાંમ^{૩૩} અંધરો-મધન્યઓશ,^{૩૪} અહ્મધ^{૩૫} યાથવાંમ^{૩૬} પધરિકનાંમચ,^{૩૭} અધસ્યમનેમ^{૩૮} માંધનાંમ,^{૩૯} મજિશ્તેમ^{૪૦} માંધનાંમ,^{૪૧} વહિશ્તેમ^{૪૨} માંધનાંમ,^{૪૩} વહિશ્તોતેમેમ^{૪૪} માંધનાંમ,^{૪૫} સ્વએશ્તેમ^{૪૬} માંધનાંમ,^{૪૭} સ્વએશ્તોતેમેમ^{૪૮} માંધનાંમ,^{૪૯} ઉધ્રેમ^{૫૦} માંધનાંમ,^{૫૧} ઉધ્રોતેમેમ^{૫૨} માંધનાંમ,^{૫૩} દેરેજ-રેમ^{૫૪} માંધનાંમ,^{૫૫} દેરેજરોતેમેમ^{૫૬} માંધનાંમ,^{૫૭} વારેશ્વધીમ^{૫૮} માંધનાંમ,^{૫૯} વારેશ્વધ્યોતેમેમ^{૬૦} માંધનાંમ,^{૬૧} યએષબ્જેમ^{૬૨} માંધનાંમ,^{૬૩} યએષબ્જ્યોતેમેમ^{૬૪} માંધનાંમ.^{૬૫}

(૫) †અધસ્યમન^{૬૬} (નામની બંદગી) (કે જે) માંધવાંનીઓમાંની^{૬૭} સઉથી મ્હોટી,^{૬૮} માંધવાંની^{૬૯} સરસ,^{૭૦} માંધવાંની^{૭૧} સઉથી સરસ,^{૭૨} માંધવાંની^{૭૩} શ્રેષ્ઠ,^{૭૪} માંધવાંની^{૭૫} સઉથી શ્રેષ્ઠ,^{૭૬} માંધવાંની^{૭૭} જોરાવર,^{૭૮} માંધવાંની^{૭૯} સઉથી જોરાવર,^{૮૦} માંધવાંની^{૮૧} મજબૂત,^{૮૨} માંધવાંની^{૮૩} સઉથી મજબૂત,^{૮૪} માંધવાંની^{૮૫} ફતેહ આપનારી,^{૮૬} માંધવાંની^{૮૭} જાણીજ ફતેહ આપનારી,^{૮૮} માંધવાંની^{૮૯} તંદરોસ્તી આપનારી^{૯૦} (તથા)

* પ્રેકિસર દારમેસ્તેતે 'હુમતાધશ હૂખતાધશ હૂવરૂસતાધશ'ને સેતરપાય, માહપાય તથા ખોરશેહપાય નામના બેહેશ્તો, જેમાંથી સદ્ગુણી માણસનું રવાન પસાર થાયછે તેનો ઇશારો લેછે; જુઓ ૨૨ મી યશતનો ૧૫ મો ફકરો.

† અધસ્યમન નામની બંદગી તે 'આ અધસ્યમા ઇયો' નામનો ઇજ્જનેનો ૫૪ મો હા સમજવો. પરણતાં જોડાંને આશીર્વાદ સારેછે ત્યારે એ મજબૂર હાનો અરથો ભાગ ભણવામાં આવેછે. વળી અધસ્યમન ફરેશ્તાનું બી નામ છે; અને તે સુખ-શાંતિ આપનારો, દોસ્તી કરાવનારો, તથા મનમાંથી જાદુ તથા પરીને લગતા ખોટા વિચારોને કાઢાડી નાખીને આરામ આપનારો ફરેશ્તો છે.

*માંથવાની^{૩૪} ઘણીજ તંદરોસ્તી આપનારી^{૩૫} (એ બધી સિદ્ધત ધરાવનાર અધસ્થમન્' નામની બદગી), તેનેમાટે^{૩૬} (ધ્યાને જે કોઈ અથ વહિસ્તને આરાધે તથા “આ અધસ્થેમા ધ્યો” નામનો હા લાણે તેનેમાટે), અંથે. મેન્યુશના^{૩૭} તમામ^{૩૮} જાદુગરોને^{૩૯} તથા પરીઓને^{૪૦} ફમારેછે.^{૪૧}

(૬) અષો-અએષજ્ઞે,^{૪૨} દાતો-અએષજ્ઞે,^{૪૩} કરેતો-અએષજ્ઞે,^{૪૪} ઉર્વરો-અએષજ્ઞે,^{૪૫} માંથો-અએષજ્ઞે,^{૪૬} અએષજ્ઞનાંમ^{૪૭} અએષ-જયોતેમો^{૪૮} યત્^{૪૯} માંથેમ્-સ્પેન્તેમ્-અએષજયો,^{૫૦} યો^{૫૧} નરી^{૫૨} અષઓનો^{૫૩} હુય^{૫૪} ઉરૂધ્વાન્^{૫૫} અએષજયોત્,^{૫૬} અએષો^{૫૭} છ^{૫૮} અસત્તિ^{૫૯} અએષજનાંમ^{૬૦} અએષજયોતેમો,^{૬૧}

(૬) અશોધથી સાજું કરનાર^{૬૨} (અથવા તંદરોસ્તી આપનાર^{૬૩}), ધનસાક્ષી સાજું કરનાર,^{૬૪} શસ્ત્રવૈધ^{૬૫} (અથવા વાહાડકાપથી સાજું કરનાર^{૬૬}) આલાપાલાથી સાજું કરનાર,^{૬૭} (તથા) માંથવાની (લણીને) સાજું કરનાર,^{૬૮} (એ પ્રમાણે પાંચ જાતના જુદા જુદા વૈધો હોએછે). (પણ) પવિત્ર માંથવાની લણીને સાજું કરનાર^{૬૯} (બધા) વૈધોમાં^{૭૦} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૭૧} (છે), (કારણ કે) તે^{૭૨} અશો^{૭૩} માણસના^{૭૪} આતેન^{૭૫} થી^{૭૬} (તેને) તંદરોસ્તી આપેછે.^{૭૭} (બધા) વૈધોમાં^{૭૮} તે^{૭૯} અચીત^{૮૦} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૮૧} છે.^{૮૨}

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં આવેલા ‘અએષજ’ ખોલનો અર્થ “સાજું કરનાર, સાફ કરનાર, તનને તથા મનને પવિત્ર કરીને તંદરોસ્ત હાલતમાં લાવનાર” થાએછે. એવા પાંચ જાતના સાજું કરનાર કહેલા છે. ૧ હો,—‘અશોધથી સાજું કરનાર,’ તે રીમન નહવારનાર તથા અરસ્તુમ આપનાર યોજદાગ્રેગર મોબેદ સમજવો, જેનું કાંમ સાંભા ધણીની રીમની દૂર કરીને તેને પવિત્રાઈ આપવાનું હોએછે. ૨ જો,—ધનસાક્ષી સાજું કરનાર,’ તે ન્યાયાધીશ, દાવર સમજવો, જેનું કાંમ વાંધા લારેલી ખાખ-દોનો વાજળી ચુકાદો કરીને, વાદી તથા પ્રતિવાદીનેમાટે જેમ ઘટતું દીસે તેમ કરવું. ૩ જો—‘શસ્ત્રવૈધ,’ તે વાહાડ કાપનું કામ જાણનાર વૈધ.

* ‘માંથ’ ખોલના ખોલાસા બાબે જુઓ સફા ૧૫૨-૧૫૩.

† આએ કેહાણે ‘જનધતિ’ નો કર્મ છઠી વિભક્તિમાં આવેલા છે, અંથે. મેન્યુશની ખરાબીને તોડવાને માટે અધસ્થમન નામની બદગી તેમજ અધસ્થમન નામનો ફરેશ્તો, એક ઘણુંજ અસરકારક સાધન છે, તે બાબેનો ઇશારો આપણને બંદીદાની રર મી પરગરદમાંથી મળી આવેછે.

૪ થો,—‘ઝાલાપાલાથી સાળું કરનાર,’ તે જડીબુટ્ટીની દવાથી અથવા જુદી જુદી જાતની વનસ્પતિમાંથી ઉત્પન્ન થતી દવાથી તંદરોસ્તી આપનાર તબીબ સમજવો. ૫ મો,—‘માંશ્રવાની લાણીને સાળું કરનાર,’ તે પાક અવસ્તાના ચોકસ ઠેરવેલા કલામો લાણીને મનને શાંતિ તથા નીરાંત આપનાર, દિલને આરામ આપનાર સમજવો. વળી એ બધાઓમાં પવિત્ર માંશ્રવાની લાણીને સાંલા ધણીનાં મનને આરામ આપનાર શખ્સને સઉથી મ્હોટો ગણેલો છે, તેનું કારણ એવું જણાવ્યું છે કે, તે શખ્સ અશો માણસનાં આતેનને સાફ કરેછે, તેનું દિલ ઠેકાણે લાવેછે તથા તેનું મન બે બેકારાર થએલું હોએછે તો, તેની નજદીક લલી માજદયસ્તી દીનના બરફત ભરેલા તથા પાક કલામો લાણીને, તથા તે કલામોની ખુબીઓ સમજવીને તેને સુખ આપેછે.)

(૭) યસ્ક^૧ અપ-દ્વરત;^૨ મહ્સ્ક^૩ અપ-દ્વરત;^૪ દએવ^૫ અપ-દ્વરત;^૬ પધત્યાર^૭ અપ-દ્વરત;^૮ અપેમઓધા^૯ અનપવ^{૧૦} અપ-દ્વરત;^{૧૧} મધ્યો-સારત^{૧૨} અપ-દ્વરત,^{૧૩} (૮) અગ્નિ-ચિથ્ર^{૧૪} અપ-દ્વરત;^{૧૫} વેદરકો-ચિથ્ર^{૧૬} અપ-દ્વરત;^{૧૭} બિજનઓચિથ્ર^{૧૮} અપ-દ્વરત;^{૧૯} તરો-મત^{૨૦} અપ-દ્વરત;^{૨૧} પધરિમત^{૨૨} અપ-દ્વરત;^{૨૩} તકુતુ^{૨૪} અપ-દ્વરત;^{૨૫} સ્પવર્ગ^{૨૬} અપ-દ્વરત;^{૨૭} અનાક્ત^{૨૮} અપ-દ્વરત;^{૨૯} દુશ્વદોધ્ર^{૩૦} અપ-દ્વરત,^{૩૧} (૯) દ્રઓધો-વાક્ષ-દ્રઓગિ-રત^{૩૨} અપ-દ્વરત;^{૩૩} જહિ^{૩૪} યાતુમધતિ^{૩૫} અપ-દ્વરત;^{૩૬} જહિ^{૩૭} કપરેધધને^{૩૮} અપ-દ્વરત;^{૩૯} વાતો^{૪૦} પોઉરવો-અપાખતર^{૪૧} અપ-દ્વરત;^{૪૨} વાતો^{૪૩} પોઉરવો-અપાખતર^{૪૪} અપ-નસ્યત,^{૪૫}

(૭) (લણનાર કેહેછે) :—અએ દરદો!^૧ તમો નાણુદ થઈ જાઓ*;^૨ અએ (કવખતના) મોત!^૩ તમો નાણુદ થઈ જાઓ;^૪ અએ દેવો!^૫ તમો નાણુદ થાઓ;^૬ અએ સાંભે થનારા!^૭ તમો નાણુદ થાઓ;^૮ અએ નાપાક^{૧૦} આરમોગ!^{૧૧} તમો નાણુદ થાઓ;^{૧૨} અએ માણસો ઉપર જીવમ કરનાર!^{૧૩} તમો નાણુદ થાઓ;^{૧૪} (૮) અએ સાંપની તોખમના!^{૧૫} તમો નાણુદ થાઓ;^{૧૬} અએ વડની તોખમના!^{૧૭} તમો નાણુદ થાઓ;^{૧૮} અએ

* ‘અપ દ્વરત’—આજાર્થ પરસ્પૃષ્ટ ૨ બે પુરૂષ બહુવચન (ધાતુ દ્વર). પ્રોફે-સરો સ્પીગલ, યુસ્તિ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એ કિયાપદને અપૂર્ણ ભૂતકાલમાં લધને એની આગમચનાં નામને એનો કર્તા ગણેછે:—કરદ નાદાસી ગયું, ઇત્યાદિ.

બે પગવાળા (ખરાબ માણસ)ની તોખમના !^{૧૮} તમો નાણુદ થાઓ;^{૧૯}
અએ નાફરમાની કરનારા!^{૨૦} તમો નાણુદ થાઓ;^{૨૧} અએ મગડર માણસો!^{૨૨}
તમો નાણુદ થાઓ;^{૨૩} અએ ગરમ મીઠાજવાળા!^{૨૪} તમો નાણુદ થાઓ;^{૨૫}
અએ યુગલીખોરો!^{૨૬} (અથવા ગીખત કરનારા!^{૨૭}) તમો નાણુદ
થાઓ;^{૨૮} અએ દુશ્મની રાખનારા!^{૨૯} તમો નાણુદ થાઓ;^{૩૦} અએ
બદ નજરવાળા!^{૩૧} તમો નાણુદ થાઓ;^{૩૨} (૬) અએ જુઠા સખુન યો-
લનારા ઘણાજ જુઠા!^{૩૩} તમો નાણુદ થાઓ;^{૩૪} અએ બદુધવાળી!^{૩૫} બદ
ઓરત!^{૩૬} તમો નાણુદ થાઓ;^{૩૭} અએ ખરાબ ખોરેહવાળી!^{૩૮} (અથવા
ઘાતકી) બદ ઓરત!^{૩૯} તમો નાણુદ થાઓ;^{૪૦} અએ સીધા ઉત્તર તરફથી
કુકતા!^{૪૧} પવન!^{૪૨} તું નાણુદ થા;^{૪૩} અએ સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા!^{૪૪}
પવન!^{૪૫} તું દેકે થઈ બા.^{૪૬}

(૧૦) યસ્ત^૧ મે^૨ અએતએવાંમ^૩ યત્^૪ અઙ્ગિ-ચિથનાંમ,^૫
ચો^૬ જનત્^૭ અએવાંમ^૮ દએવનાંમ,^૯ હુઅંધરાધ^{૧૦} હુઅંધરો^{૧૧}
પધરિ,^{૧૨} બએવરાધ^{૧૩} બએવનો^{૧૪} પધતિ,^{૧૫} યસ્ક^{૧૬} જધન્તિ,^{૧૭}
મહુરક^{૧૮} જધન્તિ,^{૧૯} દએવ^{૨૦} જધન્તિ,^{૨૧} પધત્યાર^{૨૨} જધન્તિ,^{૨૩}
અપેમએધો^{૨૪} અનપવ^{૨૫} જધન્તિ,^{૨૬} મએયો-સારસ્ત^{૨૭} જધન્તિ.^{૨૮}
(૧૧) અઙ્ગિ-ચિથ^{૨૯} જધન્તિ;^{૩૦} વેહુરકો-ચિથ^{૩૧} જધન્તિ;^{૩૨}
બિજનઝો-ચિથ^{૩૩} જધન્તિ;^{૩૪} તરો-મત^{૩૫} જધન્તિ;^{૩૬} પધરિ-
મત^{૩૭} જધન્તિ;^{૩૮} તફુતુ^{૩૯} જધન્તિ;^{૪૦} રપજગ^{૪૧} જધન્તિ;^{૪૨}
અનાફત^{૪૩} જધન્તિ;^{૪૪} દુજરકોધ^{૪૫} જધન્તિ.^{૪૬}

(૧૦) જે^૧ (ઇઆને અપ વહિશ્ત) મારે માટે^૨ તે^૩ સાંપની તોખ-
મનાઓમાંનાં^૪ (તથા) તે^૫ દેવોમાંનાં^૬ હબર^૭ ઘણા^૮ હબર,^૯ (તથા)
દશ હબર^{૧૦} ઘણા^{૧૧} દશ હબર^{૧૨} મારેછે. (તે અપ વહિશ્ત) દરદને^{૧૩}
મારેછે,^{૧૪} (કવખતના) મોતને^{૧૫} મારેછે,^{૧૬} દેવોને^{૧૭} મારેછે,^{૧૮} સાંભે થનારા-
ને^{૧૯} મારેછે,^{૨૦} નાપાક^{૨૧} આશમોગને^{૨૨} મારેછે,^{૨૩} (તથા) મરદુમ
આબરોને^{૨૪} મારેછે.^{૨૫} (૧૧) સાંપની તોખમવાળાઓને^{૨૬} મારેછે,^{૨૭}
વડ્ડની તોખમવાળાઓને^{૨૮} મારેછે,^{૨૯} બે પગવાળા (ખરાબ માણસો)ની
તોખમનાઓને^{૩૦} મારેછે,^{૩૧} નાફરમાની કરનારાઓને^{૩૨} મારેછે,^{૩૩} મગડર-
માણસોને^{૩૪} મારેછે,^{૩૫} ગરમ મીઠાજવાળાઓને^{૩૬} મારેછે,^{૩૭} યુગલી

* 'તફુતુ'નો સાધારણ અર્થ 'ગરમી, તાપ, તાપની ગરમી' થાયેછે.

ખોરીને^૧ મારેછે,^૨ દુશ્મની રાખનારાઓને^૩ મારેછે^૪ (તથા) અદ
નજરવાળાઓને^૫ મારેછે.^૬

(૧૨) દ્રઓઘા-વાક્ષ-દ્રઓજિશ્ત^૧ જઘન્તિ;^૨ જહિ^૩ યાતુ-
મધતિ^૪ જઘન્તિ;^૫ જહિ^૬ કમરેધધને^૭ જઘન્તિ;^૮ વાતો^૯ પોઉરવો-
અપાખ્તર^{૧૦} જઘન્તિ;^{૧૧} વાતો^{૧૨} પોઉરવો-અપાખ્તર^{૧૩} અપ-
નસ્યત.^{૧૪} (૧૩) યસચ^{૧૫} મે^{૧૬} અએતએષાંમ^{૧૭} યત^{૧૮} બિજનયો-
ચિથનાંમ^{૧૯} ચો^{૨૦} જનાત^{૨૧} અએષાંમ^{૨૨} દએવનાંમ,^{૨૩} હજંધ્ર-
રાધ^{૨૪} હજંધ્રો,^{૨૫} પધરિ,^{૨૬} બએવરાધ^{૨૭} બએવનો^{૨૮} પધતિ.^{૨૯}
પઉર્વ-નએમાત્ર^{૩૦} પતત્ર^{૩૧} ઘઓશ^{૩૨} દએવનાંમ^{૩૩} દ્રઓજિશ્તો^{૩૪}
અંધરો મધન્યુશ^{૩૫} પોઉર-મહૂરકો.^{૩૬}

(૧૨) (અષ વહિશ્ત) જુહા સપ્તુન બોલનારા ઘણાજ જુહાને^૧
મારેછે,^૨ જહુર્ધવાળી^૩ અદ ઓરતને^૪ મારેછે,^૫ ખરાબ ખોરેહવાળી^૬ (અ-
થવા ઘાતકી) અદ ઓરતને^૭ મારેછે,^૮ સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^૯
પવનને^{૧૦} મારેછે,^{૧૧} (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૧૨} પવનને^{૧૩} દદ્રે
કરી નાખેછે.^{૧૪} (૧૩) જે^{૧૫} (ધ્યાને અષ વહિશ્ત) મારેમાટે^{૧૬} તે^{૧૭}
એ પગવાળા (ખરાબ માણસો) ની તોખમનાઓમાંના^{૧૮} (તથા) તે^{૧૯}
દેવોમાંના^{૨૦} હજાર^{૨૧} ઘણા^{૨૨} હજાર^{૨૩} (તથા) દશ હજાર^{૨૪} ઘણા^{૨૫}
દશ હજાર^{૨૬} મારેછે.^{૨૭}

હગાધના^{૨૮} દેવોમાંનો^{૨૯} સહિથી જુહો^{૩૦} (જે) પુર મરકીવાળો^{૩૧}
અંધમેન્યુશ^{૩૨} (તે), (અષ વહિશ્તની) આગળથી^{૩૩} નાહાસી ગયો.^{૩૪}

(૧૪) અદવત^૧ અંધરો મધન્યુશ^૨ પોઉર-મહૂરકો,^૩
આવોય^૪ મે^૫ બધ^૬ અષ વહિશ્ત^૭ યસ્કનાંમ^૮ યસ્કોતેમ^૯ જનાત,^{૧૦}
યસ્કનાંમ^{૧૧} યસ્કોતેમ^{૧૨} ભ્યએષયાત્ર.^{૧૩} મહૂરકનાંમ^{૧૪} મહૂરકો-
તેમ^{૧૫} જનાત,^{૧૬} મહૂરકનાંમ^{૧૭} મહૂરકોતેમ^{૧૮} ભ્યએષયાત્ર.^{૧૯}
દએવનાંમ^{૨૦} દએવોતેમ^{૨૧} જનાત,^{૨૨} દએવનાંમ^{૨૩} દએવોતેમ^{૨૪}
ભ્યએષયાત્ર.^{૨૫} પધત્યારનાંમ^{૨૬} પધત્યારોતેમ^{૨૭} જનાત,^{૨૮} પધત્યા-
રનાંમ^{૨૯} પધત્યારોતેમ^{૩૦} ભ્યએષયાત્ર.^{૩૧} અષેમઓઘો^{૩૨} અનષવ^{૩૩}
જનાત,^{૩૪} અષેમઓઘો^{૩૫} અનષવ^{૩૬} ભ્યએષયાત્ર^{૩૭} મયો-સાસ્ત-
સાસ્તોતેમ^{૩૮} જનાત,^{૩૯} મયો-સાસ્ત^{૪૦}-સાસ્તોતેમ^{૪૧} ભ્યએષયાત્ર.^{૪૨}

(૧૪) પુર મરઝીવાળો^૩ અંગ્રેમેન્યુશ^૪ ચીડાઈને (નીચેપ્રમાણે) બોલ્યો^૫ :—
અફસોસ !^૬ મારા^૭ દરદ લાવનારાઓમાંના^૮ ઘણુંજ દરદ લાવનારાઓને^૯
(બી) *અથ વહીશ્ત (નામની બંદગી) નો^{૧૦} લાગ^{૧૧} (અથવા શ્લોક) મારી
નાખશે^{૧૨} (અથવા મારશે^{૧૩}), (તથા) દરદ લાવનારાઓમાંના^{૧૪} ઘણુંજ
દરદ લાવનારાઓને^{૧૫} (બી) તોડશે^{૧૬} (અથવા જેર કરશે^{૧૭}); મોત લાવ-
નારાઓમાંના^{૧૮} ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને^{૧૯} (બી) મારશે,^{૨૦} (તથા) મોત
લાવનારાઓમાંના^{૨૧} ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને^{૨૨} (બી) જેર કરશે;^{૨૩} દેવો-
માંના^{૨૪} ઘણુંજ મ્હોટા દેવોને^{૨૫} (બી) મારશે,^{૨૬} (તથા) દેવોમાંના^{૨૭} ઘ-
ણુંજ મ્હોટા દેવોને^{૨૮} જેર કરશે;^{૨૯} સાંભે થનારાઓમાંના^{૩૦} ઘણુંજ સાંભે
થનારાઓને^{૩૧} મારશે,^{૩૨} (તથા) સાંભે થનારાઓમાંના^{૩૩} ઘણુંજ સાંભે
થનારાઓને^{૩૪} જેર કરશે,^{૩૫} નાપાક^{૩૬} આશ્મોગોને^{૩૭} મારશે^{૩૮} (તથા)
નાપાક^{૩૯} આશ્મોગોને^{૪૦} જેર કરશે;^{૪૧} માણસો ઉપર જીલ્મ કરનારાઓ-
માંના^{૪૨} ઘણુંજ જીલ્મ કરનારાઓને^{૪૩} મારશે,^{૪૪} (તથા) માણસો ઉપર
જીલ્મ કરનારાઓમાંના^{૪૫} ઘણુંજ જીલ્મ કરનારાઓને^{૪૬} જેર કરશે.^{૪૭}

(૧૫) અઘ્રિચિથ્ર^૧-અઘ્રિચિથ્રોતેમ^૨ જનાત્,^૩ અઘ્રિચિથ્ર-^૪

* “અથ વહીશ્ત” નામની બંદગી તે “અથેમ્ વોફ્” સમજવી. અથેમ્ વોફ્,
યથા અફ્ વધ્યો તથા ચેફ્ હે હાતાંમ-એ બંદગીઓની બરકતથી ઈઆને એ બંદ-
ગીઓ બરાબર રીતે સમજીને ખરાં દિલથી બધાથી હારેમન, દેવ, દરજ તથા દુષ્ટ
માણસોની અસર તે બહુનાર આગળથી દૂર યાચેછે. એવીજ મતલબનું લખાણ
આપણને “અહુનેમ્ વધરીમ્” નામના ઈજરનેના ૬૧ માં હામાંથી મળી આવેછે.
‘બધ અથ વહીશ્ત’ને બદલે ‘બધ અથહે વહીશ્તહે,’ જે પ્રાફેસર વેરટરગારડે
નોટમાં આપેલું છે તે બેહેતર દિસેછે. ‘બધ’નો અર્થ સંસ્કૃત ભાગને મળતો ‘ઈશ્વરી
શક્તિ,’ બી યાચેછે:—જેમકે ‘સ્તારાંમ્ બધો દાવનાંમ્’ ઈઆને ઈશ્વરી શક્તિથી
પેદા થીયેલું સેતારાનું (જુઓ વંદીદાદની ૧૯ મી પરચરદનો ૨૩ મો ફકરો).
પણ આએ ઠેકાણે ‘બધ’ બોલને સંસ્કૃત ભાગને મળતો લઇને એનો અર્થ ‘ભાગ,
હિસ્સો, નસીબ’ લેવાને મં દરેક ધાર્યું છે. એજ પ્રમાણે અહુનવરના ભાગનેમાટે
‘બધ.....અહુનહે વધરયેહે’ કરીને બોલો આવેછે (જુઓ ઈજરનેનો ૧૯ મો
હા, ૩ નો ફકરો). વળી ‘આવોય મે બધ’ નો અર્થ (હારેમન બોલેછે) ‘અ-
ફસોસ મારા નસીબ ઉપર ! કમબખ્તી મારા નસીબની !’ એવો બી થઈ શકે.
એ પ્રમાણે લેતાં ‘જનાત્’ તથા ‘તબએષયાત્’ નો કર્તા અથ વહીશ્ત થઈ શકે-
‘આવોય મે બધ’ને બદલે ડાકઠર ગેદડનર પ્રમાણે ‘આવોય મે આવોય’ લખ્યો
તો, એનો અર્થ ‘અફસોસ મારી ઉપર ! અફસોસ ! અથ વહીશ્ત દરદ લાવનારા-
ઓને મારી નાખશે’ એ પ્રમાણે થઈ શકે. આવોય ઈઆને અફસોસ !

અગ્નિચિત્રોતેમ^૧ ત્વએષયાત.^૧ વેહુરકો-ચિત્ર^૨-વેહુરકો-ચિત્રો-
તેમ^૩ જનાત,^૩ વેહુરકો-ચિત્ર^૪-વેહુરકો-ચિત્રોતેમ^૫ ત્વએષ-
યાત.^૫ બિજનત્રો-ચિત્ર^૬-બિજનત્રો-ચિત્રોતેમ^૭ જનાત,^૭
બિજનત્રો-ચિત્ર^૮-બિજનત્રો-ચિત્રોતેમ^૯ ત્વએષયાત.^૯ તરે-
મત^{૧૦} જનાત,^{૧૦} તરે-મત^{૧૧} ત્વએષયાત,^{૧૧} પધરિ-મત^{૧૨} જનાત,^{૧૨}
પધરિ-મત^{૧૩} ત્વએષયાત,^{૧૩} તકુતુ^{૧૪}-તકુનોતેમ^{૧૫} જનાત,^{૧૫}
તકુતુ^{૧૬}-તકુનોતેમ^{૧૭} ત્વએષયાત.^{૧૭} સ્પજગ^{૧૮}-સ્પજગોતેમ^{૧૯}
જનાત,^{૧૯} સ્પજગ^{૨૦}-સ્પજગોતેમ^{૨૧} ત્વએષયાત,^{૨૧} અનાકૃત^{૨૨}-
અનાકૃતોતેમ^{૨૩} જનાત,^{૨૩} અનાકૃત^{૨૪}-અનાકૃતોતેમ^{૨૫} ત્વએષ-
યાત,^{૨૫} દુજદોષત્ર^{૨૬}-દુજદોષત્રોતેમ^{૨૭} જનાત,^{૨૭} દુજદોષત્ર^{૨૮}-
દુજદોષત્રોતેમ^{૨૯} ત્વએષયાત.^{૨૯} (૧૬) દ્યોઘો-વાક્ષ-દ્યોઘિશ્ત^{૩૦}
જનાત,^{૩૦} દ્યોઘો-વાક્ષ-દ્યોઘિશ્ત^{૩૧} ત્વએષયાત,^{૩૧} જહિ^{૩૨}
યાતુમધતિ^{૩૩} જનાત,^{૩૩} જહિ^{૩૪} યાતુમધતિ^{૩૫} ત્વએષયાત.^{૩૫}
જહિ^{૩૬} કષરેધધને^{૩૭} જનાત,^{૩૭} જહિ^{૩૮} કષરેધધને^{૩૯} ત્વએ-
ષયાત,^{૩૯} વાતો^{૪૦} પોઉરવો-અપાખતર^{૪૧} જનાત,^{૪૧} વાતો^{૪૨}
પોઉરવો-અપાખતર^{૪૩} ત્વએષયાત.^{૪૩}

(૧૫) (અષ વહિશ્ત નામની યંદગીનો ભાગ) સાંપની તોખમના-
ઓમાંના^૧ ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને^૨ (ધ્યાને સાંપની ખસલત
ધરાવનારાઓમાંના ઘણાંજ તેવા શખસોને) મારશે,^૩ (તથા) સાંપની
તોખમનાઓના^૪ ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને^૫ જેર કરશે,^૬ વડની
તોખમનાઓમાંના^૭ ઘણાંજ વડની તોખમનાઓને^૮ મારશે,^૯ (તથા)
વડની તોખમનાઓમાંના^{૧૦} ઘણાંજ વડની તોખમનાઓને^{૧૧} જેર કરશે.^{૧૨}
બે પગવાળા (ખરાખ માણસ) ની તોખમવાળાઓમાંના^{૧૩} ઘણાંજ તેવી
ખાસિયતવાળાઓને^{૧૪} મારશે,^{૧૫} (તથા) બે પગવાળા (ખરાખ માણસ)
ની તોખમવાળાઓમાંના^{૧૬} ઘણાંજ તેવી ખાસિયતવાળાઓને^{૧૭} જેર કરશે,^{૧૮}
નાકૂરમાની કરનારાઓને^{૧૯} મારશે,^{૨૦} (તથા) નાકૂરમાની કરનારાઓને^{૨૧}
જેર કરશે,^{૨૨} મગડર માણસોને^{૨૩} મારશે,^{૨૪} (તથા) મગડર માણસોને^{૨૫}
જેર કરશે,^{૨૬} ગરમ મીઠજવાળાઓમાંના^{૨૭} ઘણાંજ ગરમ મીઠજવાળા-
ઓને^{૨૮} મારશે,^{૨૯} (તથા) ગરમ મીઠજવાળાઓમાંના^{૩૦} ઘણાંજ ગરમ મી-
ઠજવાળાઓને^{૩૧} જેર કરશે,^{૩૨} યુગલીખોરોમાંના^{૩૩} ઘણાંજ યુગલીખો-
રોને^{૩૪} મારશે^{૩૫} (તથા) યુગલીખોરોમાંના^{૩૬} ઘણાંજ યુગલીખોરોને^{૩૭} જેર
કરશે,^{૩૮} દુશ્મની રાખનારાઓમાંના^{૩૯} ઘણાંજ દુશ્મની રાખનારાઓને^{૪૦}

મારશે,^{૪૧} (તથા) દુશ્મની રાખનારાઓમાંના^{૪૨} ઘણાજ દુશ્મની રાખ-
નારાઓને^{૪૩} જેર કરશે;^{૪૪} બદ નજરવાળાઓમાંના^{૪૫} ઘણાજ બદ નજર-
વાળાઓને^{૪૬} મારશે,^{૪૭} (તથા) બદ નજરવાળાઓમાંના^{૪૮} ઘણાજ બદ
નજરવાળાઓને^{૪૯} જેર કરશે.^{૫૦} (૧૬) (અથ વહિશ્ત નામની બંદગીનો
ભાગ) જુઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જુઠાઓને^{૫૧} મારશે,^{૫૨}
(તથા) જુઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જુઠાઓને^{૫૩} જેર કરશે;^{૫૪}
બદુર્ધવાળી^{૫૫} બદ ઓરતને^{૫૬} મારશે,^{૫૭} (તથા) બદુર્ધવાળી^{૫૮} બદ
ઓરતને^{૫૯} જેર કરશે;^{૬૦} ખરાબ ખોરેહવાળી^{૬૧} (અથવા ઘાતકી) બદ
ઓરતને^{૬૨} મારશે;^{૬૩} (તથા) ખરાબ ખોરેહવાળી^{૬૪} (અથવા ઘાતકી)
બદ ઓરતને^{૬૫} જેર કરશે;^{૬૬} સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૬૭} પવનને^{૬૮}
મારશે,^{૬૯} (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૭૦} પવનને^{૭૧} જેર કરશે.^{૭૨}

(૧૭) અપ-નસ્યાત્^૧ કુર્ષ્, ^૨ નસ્યાત્^૩ કુર્ષ્, ^૪ દ્વરાત્^૫ કુર્ષ્,
વીનસ્યાત્;^૬ અપાએષ્ટે^૭ અપ-નસ્યેહે,^૮ મા^૯ એરેન્યધનીશ^{૧૦}
ગએથાઓ^{૧૧} અસ્તવધતીશ^{૧૨} અપહે,^{૧૩} (૧૮) અહે^{૧૪} રય^{૧૫}
ખરેનંધહ્ય,^{૧૬} તેમ^{૧૭} યજ્ઞધ^{૧૮} સુર-વત^{૧૯} યસ્ને^{૨૦} અષેમ
વહિશ્તેમ^{૨૧} સ્સએશ્તેમ^{૨૨} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૨૩}; ^{૨૪} જ્યોઘાખ્યો^{૨૫}
અષેમ વહિશ્તેમ^{૨૬} સ્સએશ્તેમ^{૨૭} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૨૮} યજ્ઞમધદે.^{૨૯}

(૧૭) (લણુનાર દુઆ મંગિછે) :—દૃજ^૧ નાશ પમિ !^૨ દૃજ^૩
નાશુદ થાએ !^૪ દૃજ^૫ નાહાસી બાએ^૬ (તથા) દૃજે થાએ !^૭ (અએ
દૃજ !) અવાખ્તર તરફ^૮ તું દૃજે થઈ બ,^૯ (કે જેથી કરીને)
અશોધના^{૧૦} હાડમંદ^{૧૧} મુલુકો^{૧૨} મારખાવાને લાએક^{૧૩} નહી^{૧૪} (થાએ).

(૧૮) તેનાં^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપને લીધે^૩ તે^૪ અથ વહિશ્ત^૫
(જે) સઉથી સોહામણો^૬ અમશાસ્પંદ (તે)ને^૭ સંભળાએ તેવી^૮ (અથવા
પ્રખ્યાત^૯) ધજ્જનેવટે^{૧૦} હું ધજ્જી;^{૧૧} અથ વહિશ્ત^{૧૨} (જે) સઉથી સોહા-
મણો^{૧૩} અમશાસ્પંદ (તે)ને^{૧૪} ક્રિયાની બેટોથી^{૧૫} હમો ઇળએ છિયે.^{૧૬}

હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંધય, વયય
બ્યઓધનય, જ્યોઘાખ્યસય અર્ધુખ્યએધન્યસય વાધજિખ્યો.

ચેંધહે હાતાંમ આઅત ઘેસ્ને પધતી ધંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અધાત હયા,

યાઓધંહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(બાળમાં પઢે.) અહુરમજ્દ યોદાએ, અવજનીએ મરુદમ,
૨૬

મરુદમ સર્દગાંન, હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન,
આએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી
રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્થો ૨.

યસ્નેમય વહોમય અએજસય જવરેય આપ્રીનામિ, અપહે
વહિશતહે સ્તએશતહે, અધસ્યમનો ઇષેહે સૂરહે મજદધાતહે,
સઓકયાઓ વંધુહયાઓ વોઉર-દોધયાઓ મજદધાતયાઓ
અપઓન્યાઓ, અપેમ વોહૂ ૧.

અહાધ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે; કેરેહૂ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ સુખારક (ફલાંન),
માહે સુખારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ, હુધથ્યાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરષોતેમેમ, સ્તઓમિ
અપેમ; અપેમ વોહૂ ૧. ગારજે ખોરેહૂ અવજનયાદ અરદી-
બેહેશ્ત અમશાસ્પંદ ખેરસાદ અમાવંદ પીરીજગર અમાવંદી
પીરીજગરી. દાદ દીન બેહૂ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાધ
ગાઆફરંગાંની બાદ હકૂતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન
આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન
આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

(દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ
સેવિશ્તે અરેદ્ધિ સૂર આનાહિતે અપઓને, અપેમ વોહૂ ૧.

નમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને. અપેમ વોહૂ ૧.
અપેમ વહિશ્તેમ સ્તએશ્તેમ અમેપેમ સ્પેન્તેમ યજમધદે.
અપેમ વોહૂ ૧. અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ ખેરસાદ, અપેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશ્ત યશ્ત ની નીરંગ.

(એ નીરંગ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

દાદારે જેહાંદાર તવાનાં ઓ દાના, ઓ પર્વતાર,
ઓ આફરીદગાર, ઓ કેરેહૂગર ઓ અવખશીદાર. અહેરે-

મન^૧ હીચ,^{૧૦} નાદાન,^{૧૧} ઓ નતવાંન^{૧૨} ય હીચ ચીજ^{૧૩}
નશાહે.^{૧૪} અહુરમજદ^{૧૫} દાદારી,^{૧૬} અહેરેમન^{૧૭} મરેચીની-
દારી.^{૧૮} દાદાર^{૧૯} પાક,^{૨૦} અહેરેમન^{૨૧} નાપાક,^{૨૨} અહેરેમન^{૨૩}
ખાક શવદ,^{૨૪} અહેરેમન^{૨૫} દૂર શવદ,^{૨૬} અહેરેમન^{૨૭} દે શવદ,^{૨૮}
અહેરેમન^{૨૯} શેકસ્તેહ શવદ,^{૩૦} અહેરેમન^{૩૧} હલાક શવદ.^{૩૨} અ-
વલ^{૩૩} દીન^{૩૪} જરથુશ્તી^{૩૫} પાક;^{૩૬} અહુરમજદ^{૩૭} બુલદ^{૩૮} કવી,^{૩૯}
એહ,^{૪૦} અવજૂની.^{૪૧} અષ્યોને અષિમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

જેહાંનો રાખનાર^૨ દાદાર^૧ સર્વ શક્તિવાન^૩ તથા મહાસાની,^૪ તથા
બધાની પરવરેશ કરનાર^૫ તથા પેદા કરનાર,^૬ તથા સવાબકાર^૭ તથા યો-
કસાઈનો રાખનાર^૮ (છે). હારેમન^૯ કાંઈજ નથી^{૧૦} (તથા) નાદાન^{૧૧}
(છે), તથા કાંઈબી ચીજ^{૧૩} કરી શકતો નથી.^{૧૨-૧૪} હોરમજદ^{૧૫} પેદા
કરનાર^{૧૬} (છે), (તથા) *હારેમન^{૧૭} નાશ કરનાર^{૧૮} (છે). દાદાર^{૧૯} પાક^{૨૦}
(છે), (તથા) હારેમન^{૨૧} નાપાક^{૨૨} (છે). હારેમન^{૨૩} નાશ પામે,^{૨૪}
હારેમન^{૨૫} દૂર થાએ,^{૨૬} હારેમન^{૨૭} દે શાએ,^{૨૮} હારેમન^{૨૯} તુટેલો થાએ,^{૩૦}
હારેમન^{૩૧} હલાક થાએ,^{૩૨} સઉથી પેહેલે દરજ્જેની^{૩૩} દીન^{૩૪} (તે)
પાક^{૩૫} જરથોશ્તી^{૩૬} (દીન) (છે); હોરમજદ^{૩૭} બુલદ,^{૩૮} જોરાવર,^{૩૯}
લલો^{૪૦} (તથા) આબાદી કરનાર^{૪૧} (છે).

ખોરદાદ યશ્ત. †

દેનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજદ જોદાએ અવજૂની, ગારજો
ખોરેહ અવજ્ઞયાહ. ખોરદાદ અમશાસ્પંદ યેરસાદ. ‡
અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હર્વસ્તીન

* હોરમજદ તથા હારેમનના ખેલાસા બાળે જુઓ સફેદ મો, ૩ છ નોટ.

† ડાકટર ગેકકનરે એ યસ્તનું નામ “અવરદાદ યશ્ત” આપ્યું છે, અને
શર્યાવના પાજંદમાં “અવરદાદ અમશાસ્પંદ યેરસાદ” કરીને લીધું છે, જોકે
ફરારનેના તથા યસ્નેમ્યના ફક્રાઓમાં “હર્વેતાતો રથેા ચાઈશ્ચયાએ હુષિતોઈશ
શરેધએહબથેા અષહે રતુબથેા” એ પ્રમાણે લેધને, ખોરદાદ અમશાસ્પંદની ખસ્તુમન
તેણે કબૂલ રાખી છે. એ યશ્તના અવસ્તા ખીગડેલી હાલતમાં છે.

‡ ઈઆને ખોરદાદ અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પેહોચો !

દુશ્મત દુઃખૂત દુઃખવરશત, મેમ પ ગતી મનીદ, કડમ ગાફૂત,
કડમ કદ, કડમ જસ્ત, કડમ ખૂત ખૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંત
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગતી મીનાઆંની,
ઓએ અવાજશ પશેમાત પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ફન-
ઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ-
થાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષમ; અષમ
વોહુ ઉ. કવરાને મજદયસ્ને જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-
હએષો (જે ગેહ હોય તે પટે.) કસસ્તયએય. હુર્વતાતો^૧ રધ્વો^૨
યાધસ્યાઓ^૩ હુષિતોધશ,^૪ સરેધએધઓ^૫ અષહે^૬ રતુઓ,^૭
ફનઓથ^૮ યસ્નાધ્ય^૯ વહ્યાધ્ય^{૧૦} ફનઓથાધ્ય^{૧૧} કસસ્તયએય,^{૧૨}
યથા અહુ વધસ્યો^{૧૩} જઓતા^{૧૪} કા મે^{૧૫} મૂતે,^{૧૬} અથા રતુશ
અધાત્વિત્ હય^{૧૭} કા અષવ^{૧૮} વીધવાઓ^{૧૯} ઝઓતૂ,^{૨૦} હુર્વ-
તાતેમ^{૨૧} અમેષમ રપેન્તેમ^{૨૨} યજમધદે;^{૨૩} યાધસ્યાંમ^{૨૪} હુષિતીમ^{૨૫}
યજમધદે,^{૨૬} સરેધ^{૨૭} અષવન^{૨૮} અષહે^{૨૯} રતવો^{૩૦} યજમધદે.^{૩૧}

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^૧ (ફલાની ગેહમાં),
સરેધ^૨ (ધ્યાને વરસો), (જે) અશોધના^૩ હીંગામો (તેઓ)
માનો^૪ ઔરદાદ,^૫ (જે) ફસલને^૬ બરાબર વખત ઉપર લાવવાનો^૭
સરદાર, (તે) ની,^૮ આરાધના કરવાને,^૯ (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૧૦}
(તેને) ખુશુદ કરવાને^{૧૧} (તથા) (તેની) વખાણ કરવાને,^{૧૨} બેતી^{૧૩}
મારી આગળ^{૧૪} યથા અહ વધસ્યો^{૧૫} (ના કલામોની ખુબીઓ) બહેર
કરે;^{૧૬} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૧૭} (તથા) વિદ્વાન^{૧૮} (તે) અથા રતુશ અધા-
ત્વિત્ હય^{૧૯} (એ કલામોની ખુબીઓ) બહેર કરે.^{૨૦} ઔરદાદ^{૨૧} અમ-
શાસ્પંદને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૩} ફસલનાં^{૨૪} પોતાનાં બરાબર વખત
ઉપર આવવાને^{૨૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૬} અશો^{૨૭} સરેધ^{૨૮} (ધ્યાને
વરસો) (જે) અશોધના^{૨૯} હીંગામો (તેઓ) ને^{૩૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૧}

(૧) ઝઓતૂ અહુરો મજદાઓ^૧ સપિતામાધ^૨ જરથુશલાધ^૩
અજ્ઞેમ^૪ દધાંમ^૫ હુર્વતાતો^૬ નરાંમ^૭ અષઓનાંમ^૮ અવાઓ-
સય,^૯ રફનાઓસય^{૧૦} અઓષનાઓસય,^{૧૧} ખીતાઓસય,^{૧૨}
અવોધ^{૧૩} ક્ય^{૧૪} યઓખમધદે,^{૧૫} યો^{૧૬} તે^{૧૭} જસાધતિ^{૧૮} અમેષનાંમ
રપેન્તાનાંમ,^{૧૯} યથ^{૨૦} જસાધતિ^{૨૧} અમેષનાંમ રપેન્તાનાંમ^{૨૨} વોહુ

મનો,^{૨૭} અપેમ વહિશ્તેમ,^{૨૮} ક્ષયેમ વધરીમ,^{૨૯} રપેન્તાંમ
આર્મધતીમ,^{૩૦} હઉર્વતાઓસ્ય^{૩૧} અમેરેતતાઓસ્ય.^{૩૨}

(૨) ચો^{૩૩} અએષાંમ^{૩૪} દએવનાંમ^{૩૫} હબંધરાધ^{૩૬} હબંધરો^{૩૭}
પધતિશ,^{૩૮} અએવરાધ^{૩૯} અએવનો,^{૪૦} અહાંકતાધ^{૪૧} અહાં-
ક્તયો^{૪૨} પધતિશ,^{૪૩} નામેનિ^{૪૪} અમેષનાંમ રપેન્તાંમ^{૪૫} હઉર્વ-
તાતો^{૪૬} જબયોધત્,^{૪૭} નસૂમ^{૪૮} જનત્,^{૪૯} હપિ^{૫૦} જનત્,^{૫૧}
ધપિ^{૫૨} જનત્,^{૫૩} સએને^{૫૪} જનત્^{૫૫} બૂજિ^{૫૬} જનત્.^{૫૭}

(૧) (દાદાર) હોરમજદે^૧ સપેતમાન^૨ જરતોશ્તને^૩ કહ્મી^૪ કે,
અશો^૫ માણસોનેમાટેનાં^૬ મદદ^૭ ખુશાલી^૮ સુખ^૯ તથા ઓજ^{૧૦} ખોર-
દાદ (અમશારૂપંદ) માંથી^{૧૧} મે^{૧૨} પેઠા કીધી.^{૧૩} જે પ્રમાણે^{૧૪} અમશારૂપં-
દોમાંના^{૧૫} બહમન,^{૧૬} અરદીબેહેશ્ત,^{૧૭} શેહેરૈવર,^{૧૮} અરૂપંદાદ,^{૧૯} ખોરદાદ^{૨૦}
તથા અમરદાદની^{૨૧} નજદીક (કોઈ શખસ) (ઈજરનેની મારફતે)
પોહોચે,^{૨૨} (તે પ્રમાણે) (જે) તે શખસ^{૨૩} તુને^{૨૪} પોહોચે^{૨૫} તો, તેની
ઉપર^{૨૬} હમે મેહેરબાન *શધએ છિયે.^{૨૭-૨૮}

(૨) જે કોઈ^{૩૦} આએ^{૩૧} હબર^{૩૨} ઘણા^{૩૩} હબર^{૩૪} દશ હબર^{૩૫}
ઘણા દશ હબર,^{૩૬} તથા બેહદ^{૩૭} ઘણા^{૩૮} બેહદ^{૩૯} દેવોનાં^{૪૦} (કુમલાની
સાંભે થવાનેમાટે), અમશારૂપંદોમાંથી^{૪૧} ખોરદાદનાં^{૪૨} નામને^{૪૩} ચાફ કરે^{૪૪}
તો, (તે શખસ) નસુસ (દેવ)ને^{૪૫} મારે,^{૪૬} િહપિ (દેવ) ને^{૪૭} મારે,^{૪૮}
ધિપિ (દેવ) ને^{૪૯} મારે,^{૫૦} િસએની (દેવ) ને^{૫૧} મારે,^{૫૨} તથા િબૂજિ
(દેવ) ને^{૫૩} મારે.^{૫૪}

(૩) આઅત્^{૫૫} પએાધરીમ^{૫૬} ક્રઅઓમિ^{૫૭} નરેમ^{૫૮} અપ-
વનેમ;^{૫૯} ચેજિ^{૬૦} પએાધરીમ^{૬૧} ક્રઅઓમિ^{૬૨} નરેમ^{૬૩} અપવનેમ^{૬૪}
ધમત્^{૬૫} રપેન્વો^{૬૬} રજિશ્ત,^{૬૭} ધમત્^{૬૮} અમેષમેધખયો રપેન્તાએ-
ધખયો,^{૬૯} ચો^{૭૦} અસત્તિ^{૭૧} મધન્યવનાંમ^{૭૨} યજ્ઞતાનાંમ,^{૭૩} નધસો-
નામનાઓ^{૭૪} તાઓ^{૭૫} બૂજત્^{૭૬} નરેમ^{૭૭} અપવનેમ,^{૭૮} હય^{૭૯}
નસૂમ,^{૮૦} હય^{૮૧} હપિ,^{૮૨} હય^{૮૩} ધપિ,^{૮૪} હય^{૮૫} સએને,^{૮૬} હય^{૮૭}

* અથવા તેની સાથે હમે દોસ્તી રાખીએ છિયે. અસલ અર્થ 'હમે એ-
કાઈએ છિયે' સંસ્કૃત ધાદ પ્રયુજ્ઞ=સાથે ભેડઈ જવું; દોસ્તી રાખવી.

† એ બોલના ખાતરી બરદો બોલાસો જણાયો નથી; થાકસ બતની ખ-
સખી કરનારા દેવોનાં નામ દોવાં ભેઈએ.

બૂજિ^{૮૮} હુચ^{૮૯} હુએનયાઓ^{૯૦} ચેરેથુ-અધનિકયાઓ,^{૯૧} હુચ^{૯૨} દ્રવપયાઓ^{૯૩} ચેરેથુ-ઉઘ્ઘેરેસયાઓ,^{૯૪} હુચ^{૯૫} મધ્યાધ^{૯૬} દ્રવધ-ત્યાધ^{૯૭} સાસ્તયાધ,^{૯૮} હુચ^{૯૯} સ્તરાધ^{૧૦૦} વધસ્થાધ,^{૧૦૧} હુચ^{૧૦૨} નરો^{૧૦૩} સાસ્તયાધ,^{૧૦૪} હુચ^{૧૦૫} યાતાધ,^{૧૦૬} હુચ^{૧૦૭} પધરિકાધ,^{૧૦૮} હુચ^{૧૦૯} ઉરવિસ્ત.^{૧૧૦}

(૩) સઉથી ચેહેલા^{૧૧૧} રાસ્ત^{૧૧૨} માણસને^{૧૧૩} હું પસંદ કરુંકું.^{૧૧૪} રાસ્ત^{૧૧૫} માણસને^{૧૧૬} સૌથી ચેહેલા^{૧૧૭} એટલામાટે^{૧૧૮} હું પસંદ કરુંકું.^{૧૧૯} તેને સઉથી સાચો^{૧૨૦} રશને ધજિદ^{૧૨૧} તથા અમશાસ્પંદો,^{૧૨૨} જેઓ^{૧૨૩} મીનો^{૧૨૪} ધજિદોમા^{૧૨૫} નરને-લગતા નામવાળા^{૧૨૬} છે^{૧૨૭} તેઓ,^{૧૨૮} રાસ્ત^{૧૨૯} માણસને^{૧૩૦} ખંચાવેછે.^{૧૩૧}

ખોલાસો:—(શાથી તે માણસને ખંચાવેછે તેખાએ નીચે જણાવેછે.)
નમુશ^{૧૩૨} (દેવ) થી,^{૧૩૩} હવિ^{૧૩૪} (દેવ) થી,^{૧૩૫} ઘવિ^{૧૩૬} (દેવ) થી,^{૧૩૭} સએની^{૧૩૮} (દેવ) થી,^{૧૩૯} બૂજિ^{૧૪૦} (દેવ) થી,^{૧૪૧} (તથા) પુષ્કળ પળટનવાળા^{૧૪૨} લશ્કરથી,^{૧૪૩} જે પકડેલા પોછેળા^{૧૪૪} વાવતા^{૧૪૫} (અથવા તલાલા^{૧૪૬}) થી,^{૧૪૭} દુષ્^{૧૪૮} (તથા) જીલમગાર^{૧૪૯} માણસ^{૧૫૦} થી,^{૧૫૧} ધાતુનાં ખનાવેલાં^{૧૫૨} ખજર્પ^{૧૫૩} થી,^{૧૫૪} જીલમગાર^{૧૫૫} માણસો^{૧૫૬} થી,^{૧૫૭} જાદુગર^{૧૫૮} થી,^{૧૫૯} પરી^{૧૬૦} થી^{૧૬૧} (તથા) જીલાંપાડે તેવા જીરસ્તા^{૧૬૨} થી^{૧૬૩}—(એ બધી જાતની ખરાબી-ઓથી) (અમશાસ્પંદો રાસ્ત માણસને ખંચાવેછે).

(૪) કુથ^{૧૬૪} પર^{૧૬૫} અપએનાંમ^{૧૬૬} પથ^{૧૬૭} ઉર્વએસધતિ,^{૧૬૮} કુથ^{૧૬૯} દ્રવતાંમ,^{૧૭૦} આઅત્^{૧૭૧} અઓત્^{૧૭૨} અહુરો મજ્દાઓ,^{૧૭૩} ચેજિત એ^{૧૭૪} માંથેમ^{૧૭૫} ક્રમવ,^{૧૭૬} મરાઓ^{૧૭૭} વા,^{૧૭૮} દેનજયાઓ^{૧૭૯} વા,^{૧૮૦} ક્રા વા^{૧૮૧} અવ^{૧૮૨} કપાધમ^{૧૮૩} કારયેધતિ,^{૧૮૪} હુઓમ^{૧૮૫} તનૂમ^{૧૮૬} ગઓઘધતિ.^{૧૮૭}

(૫) કાંમચિત્^{૧૮૮} ઇવાંમચ^{૧૮૯} દુજેમચ^{૧૯૦} હુધથો-અયનાંમ^{૧૯૧} હેનૂમ^{૧૯૨} કાંમચિત્^{૧૯૩} વા^{૧૯૪} અધધએનાંમ^{૧૯૫} હેનૂમ,^{૧૯૬}

* કેટલાએક ખોલો વ્યાકરણને કાએદે નહીં ઉતરયાથી, એ ફકરાનો ખોલેખોલ તરજુઓ થઈ શક્યો નથી. એના કરતાં વધારે સહી તરજુઓ થવો જોઈએ.

† જુઓ હોરમજદ ચરતનો ૧૦ મો ફકરો, ચેરેથુ-દ્રવપયાઓ ખોલનો અર્થ.

‡ પ્રોફેસર યુસ્તિ; તલવારથી (પ્રોફેસર હારલે); નાંગાં ખંજરથી (ડાહટર સ્પીજલ); હઠીલા ઝનેહખાર-પાપી માણસથી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

§ દારમેસ્તેતેનો અંગ્રેજ તરજુઓ; દુઃખ, સંકટ (દારમેસ્તેતેનો દેન્ય તરજુઓ) ઉરવિસ્ત (નામના) દેવથી (યુસ્તિ); દરેક હુમલાથી (હારલે).

¶ “ કામ ચિત્ ” થી તે “ અધિઆપ્થો પાધએધપ્થો ” સુધીના ખોલોને બદલે આખળી કેટલીએક ભણવાની ચોપડીઓમાં નીચે સુજખનાં પદો આવેલાં છે:—
“ હતરેમ હએનેમ કાંમચિત્ અમચ દુજેમચ નોધજ વધતાને હમતેમ કાંમચિત્,

કાંમચિત્^{૪૫} વા^{૪૬} રએથવાનાંમ.^{૪૭} કાંમચિત્^{૪૮} શ્વાંમચ^{૪૯}
 દુજેમચ^{૫૦} અધચ્યાબયો.^{૫૧} પાધએધબયો.^{૫૨} જનાનિ,^{૫૩} શ્વાંમચ^{૫૪}
 દુજેમચ^{૫૫} બન્દામિ,^{૫૬} શ્વાંમચ^{૫૭} દુજેમચ^{૫૮} નિમે,^{૫૯} શ્વાંમચ^{૬૦}
 દુજેમચ^{૬૧} નિશ્ચયરેમ^{૬૨} દુજેમચ.^{૬૩}

(૪) રાસ્ત (લોકો)નો^{૬૪} માર્ગ^{૬૫} (તથા) દુષ્ટ (લોકો) નો^{૬૬}
 માર્ગ^{૬૭} (એક બીજીથી) કેવી રીતે^{૬૮} જુદો પડેછે?^{૬૯-૭૦}
 ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, નીતિવાન તથા ધર્મી લોકોના
 અને પાપી માણસોના જીવનના માર્ગોમાં શું ફેર ?)

ત્યારે^{૭૧} (દાદાર) હોરમજદે^{૭૨} કહ્યું^{૭૩} કે, અગરજો^{૭૪} (કોઈ માણસ)
 મારા^{૭૫} માંશ^{૭૬} મ્હોટે સાદે બોલે,^{૭૭} (તથા તે માંશને) યાદ કરનારો^{૭૮}
 અથવા^{૭૯} ભણનારો^{૮૦} (થાએ), અથવા^{૮૧} ભણતાં ભણતાં^{૮૨} કશ^{૮૩} ખેંચે^{૮૪}
 તો, (તે શખ્સ) પોતાનાં^{૮૫} તનને^{૮૬} (દેવ દરજના હુમલાથી તથા બદીના
 માર્ગથી) બંધાવેછે.^{૮૭}

(૫) (માણસોને ફરેબ આપવાનેમાટે) જાહેર રીતે આવનારા
 (દરજે) માંનાં^{૮૮} તું^{૮૯} કોઈબી^{૯૦} દરજને,^{૯૧} છુપી રીતે આવનારા (દરજે)
 માંનાં^{૯૨} તું^{૯૩} કોઈબી^{૯૪} દરજને,^{૯૫} રીમન કરનારા (દરજે) માંનાં^{૯૬}
 તું^{૯૭} કોઈબી દરજને,^{૯૮} એરીઅન^{૯૯} (લોકોની) જગ્યાઓમાંથી^{૧૦૦} હું
 મારી કાઢાડીશ;^{૧૦૧} તું^{૧૦૨} દરજને^{૧૦૩} હું સાંકળથી બાંધીશ,^{૧૦૪} તું^{૧૦૫}
 દરજને^{૧૦૬} હું મારીશ,^{૧૦૭} (તું) દરજને^{૧૦૮} હું બાહાર *કાઢાડીશ.^{૧૦૯}

(૬) શિ-કરપેમ^{૧૧૦} ફકારચેધતિ^{૧૧૧} ફા-અઓમિ^{૧૧૨} નરેમ^{૧૧૩}
 અષવનેમ;^{૧૧૪} ફવશ^{૧૧૫}-કરપેમ^{૧૧૬} ફકારચેધતિ^{૧૧૭} ફવશ^{૧૧૮} ફા-
 અઓમિ^{૧૧૯} નરેમ^{૧૨૦} અષવનેમ;^{૧૨૧} નવ-કરપેમ^{૧૨૨} ફકારચેધતિ,^{૧૨૩}
 નવ^{૧૨૪} ફા-અઓમિ^{૧૨૫} નરેમ^{૧૨૬} અષવનેમ.^{૧૨૭}

(૬) (દાદાર) હોરમજદ કહેછે:—(જે માણસ) ત્રણ કશ^{૧૨૮}
 ખેંચેછે,^{૧૨૯} (તેને) અશો^{૧૩૦} નર તરીકે^{૧૩૧} હું પસંદ કરું.^{૧૩૨} (જે માણસ)

શ્વાંમચ દુજેમચ અરેથએઈબયો પેરેથએઈબયો.” એ પદો પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ટ
 તથા ડાક્ટર ગ્રેલરને નોટમાં આપેલાં છે. હાલની ભણવાની ચોપડીમાં જે પદો
 મેં ઉપર આપેલાં છે તેજ પ્રમાણે આવેછે.

* દરજના હુમલાથી બનવાવાનેમાટે એની આગમચના ફકરામાં જે માંશ
 ભણવાને ફરમાવ્યા તે, આએ ફકરાના અવસ્તા ભણવા.

કશ^{૧૦} ખેએછે,^{૧૧} (તેને) અશો^{૧૨} નર તરીકે^{૧૩} હું પસંદ કરુંછું;^{૧૪}
(જે માણસ) નવ કશ^{૧૦} ખેએછે,^{૧૫} (તેને) *તમામ^{૧૬} અશો^{૧૭}
નર તરીકે^{૧૮} હું પસંદ કરુંછું.^{૧૯}

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં કશ ખેંચવાને લગતી ખીના આવેલી છે. માત્ર કશ ખેંચીને બેસી રહેવાનું નહીં સમજવું, પણ તેની પછી ચોકસ ક્રિયા કરવાનું ફરમાન હોએ, જેની વીગત આએ ઠેકાણે જણાવી નથી. એ કશ ખેંચીને ક્રિયા કરવાનું કાંમ હુંકમાં ત્રણ કશનું, છ કશનું, અથવા નવ કશનું કાંમ એ પ્રમાણે ઓળખાતું હોએ. જરતોશ્તી ધર્મની પાંચ મેહેલની ક્રિયાઓ કરવાની આગમજ, જે જગાએ તે ક્રિયા કરવાની હોએ તેની આસપાસ, કશ ધ્યાને હુંકાણું પાડવામાં આવેછે; તેની મતલબ એ કે, તે ચોકસ ક્રિયા થતી વેળા આસપાસની આબુદગી, અપવિત્રાઈ તથા ગલીચી તેની ઉપર અસર કરી શકે નહીં.)

(૭) નામોનિ^{૨૦} અએષાંમ^{૨૧} દુઝિનાંમ^{૨૨} નસૂમ^{૨૩} કેરેત^{૨૪}
પધતિ^{૨૫} જનધતિ^{૨૬} જત^{૨૭} કરપનો^{૨૮} ચિઘ્રીમ^{૨૯} જમાચ^{૩૦} મેરે-
તો^{૩૧} સઓચ^{૩૨} ચે^{૩૩} જઓત^{૩૪} જરથુશ્તો,^{૩૫} એરેધતત્^{૩૬} હય
દઓજવાત્^{૩૭} હવાંમ^{૩૮} અનુ ઉશ્તીમ^{૩૯} જઓષેમચ,^{૪૦} યથ^{૪૧} કથચ^{૪૨}
હે^{૪૩} જઓષો.^{૪૪} (૮) પરચ^{૪૫} હૂ-ફામો-દાધતીમ,^{૪૬} અપાએધ્ર-
નએમમ^{૪૭} જનધતિ^{૪૮} પરચ^{૪૯} હૂવો^{૫૦} નોધત્^{૫૧} ઉણુક્યમનો^{૫૨}
નસૂમ^{૫૩} સ્તેરેથવત^{૫૪} સ્નધથિય^{૫૫} વીખૂમન્તેમ^{૫૬} મરેમ નાપધતિ,^{૫૭}
મધન્યવનાંમ^{૫૮} યજતનાંમ^{૫૯} ફનઓધાધચ^{૬૦} ફસસ્તયએચ.^{૬૧}

(૭) “ આએ દરબોનાં નામ દેતાં તે (અશો માણસ) તલવા-
શથી નસુશને મારેછે; કરપોનો^{૨૮} તેઓનાં મૂળથી મારવામાં આવેછે, અને
તેઓની નસલ નાણુદ થઈ જાયછે. તે બોલી જે જરતોશ્તનો (પ્રતિનિધિ)
તે, પોતાની મરજી તથા ખાહેશ પ્રમાણે ચાલવાની દરેક બદીથી તથા
દરેક જાતની આડી ચાલથી પાક થઈ જાયછે.”†

(૮) મીનો^{૬૨} ઈજદોની^{૬૩} ખુશુદીનેમોટે^{૬૪} તથા (તેઓની) વખાણ
ગાવાનેમોટે,^{૬૫} ખામદાદનાં ઝંઝકલાંના વખત^{૬૬} થી,^{૬૭} (ધ્યાને ખોરશેદ)
ખોતે^{૬૮} ઉએલો^{૬૯} નહીં^{૭૦} (હોએ) તેઆરથી,^{૭૧} (તે અશો નર) પોહોળા^{૭૨}

* નવ (=સંસ્કૃત નવ)નેા અસલ અર્થ ‘ તાણુ, નહું ’ થાયછે.

† હોઆને જરતોશ્તી ધર્મનાં ફરમાનો કબૂલ નહીં શખનાશચોઆને.

‡ પેાફેસર હાવલે.

હથિયારે કરીને^{૧૭} નસાને^{૧૫} અવાપ્તર (ઇઆને ઉત્તર) તરફ^{૧૬} મારી કાઢોછે^{૧૦} (તથા) સખત રીતે^{૧૮} મરછીને નાશ *કરેછે.^{૧૬}

(૯) જરથુશ્તર^{૨૪} અએતેમ્^{૨૫} માંથ્રેમ્^{૨૬} મા^{૨૭} ક્ષક્ષયો,^{૨૮} અન્યાત્^{૨૯} પિથ્રે^{૩૦} વા^{૩૧} પુથ્રાધ,^{૩૨} વ્રાથ્રે^{૩૩} વા^{૩૪} હુધો-ગ્નતાધ,^{૩૫} આ-શ્રવનાધ^{૩૬} વા^{૩૭} ધ્રાવ્યએને^{૩૮} હુઓસ્તો-ગઓનો,^{૩૯} હુદએનો,^{૪૦} યો^{૪૧} હુદએનો,^{૪૨} અપવ^{૪૩} અઉરવો^{૪૪} વીરપો^{૪૫}-દુજેમ્^{૪૬} રામયેહુ.^{૪૭}

(૯) (દાદાર હોરમજદ કહેછે) :—અએ જરતોશ્ત !^{૧૪} આએ^{૨૫} માં-થ્રે^{૨૬} છોકરાવાળો^{૩૨} આપ,^{૩૦} અથવા^{૩૧} એક ભાઈ^{૩૩} જેની સાથે બીએ જનમેહોઈ^{૩૪} હોએ,^{૩૫} અથવા^{૩૬} ત્રણ પંથવાળો^{૩૭} (તથા) નેકનામીનાઈ^{૩૮} ગુણવાળો^{૩૯} આશ્રવન^{૪૦}—(એ ત્રણ) સિવાએ^{૪૧} (બીજા કોઈને) તું શિખવતો^{૪૨} જાના.^{૪૩}

ખોલાસો :—(તે આશ્રવન કેવો હોવો જોઈએ તેની બીજી સિક્તો નીચે જણાવેછે.)

(એ આશ્રવન) સારી દીનવાળો^{૪૪} (હોએ), (તથા) જે^{૪૫} સારી દીનવાળો,^{૪૬} અઓ^{૪૭} (તથા) નામીઓ^{૪૮} (હોવાથી) તમામ^{૪૯} દરજેને^{૫૦} જેર ક્રીકરનાર^{૫૧} (થાએ); (ઇઆને દરેક જાતની જુકાઈને તોડે).

અહે^{૫૨} રય^{૫૩} ખરેનંધહય,^{૫૪} તેમ^{૫૫} યજ્ઞધ^{૫૬} સુરન્વત^{૫૭} યરન^{૫૮} હઉર્વતાતેમ^{૫૯} અમેષેમ રપેન્તેમ,^{૬૦} જરઓઆખ્યો^{૬૧} હઉર્વતાતેમ^{૬૨} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૬૩} યજ્ઞમધદે,^{૬૪}

તેનાં^{૬૫} તેજ^{૬૬} તથા પ્રતાપને લીધે^{૬૭} તે^{૬૮} ઓરદાદ^{૬૯} અમશાસ્પંદને^{૭૦}

* ‘ મરેમનાષધતિ ’ ને બદલે પ્રોફેસર યુસ્તિની માફક બે બોલ ગણીને ‘ મરેમ નાષધતિ ’—તે પ્રમાણે મેં વાંચણ રાખ્યું છે. ‘ મર ’=સંસ્કૃત મરક=મરછી, મરછીનો રોગ; ધાતુ સંસ્કૃત નશ્ત=નાશ કરવો.

† ઇઆને એક ભાઈ જેને બીએ ભાઈ અથવા બહેન હોએ.

‡ કદાચ ‘ હઓસ્તો ’ ‘ હઓસ્તંશ્તુહ ’ (=નેક નામી) નો અપભ્રંશ હોએ. ભાએક ગુણો ધરાવનારા (પ્રોફેસર હારવે); પ્રોફેસર યુસ્તિએ ‘ હઓસ્તો-ગઓનો ’ નો અર્થ આપ્યો નથી.

§ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ બેહરાંમ યશ્તનો ૪૬ મો ફકરો તથા તેની નોંઠ. ‘ જરથુશ્તર ’ થી તે ‘ ધ્રાવ્યએને ’ સુધીનો વાક્ય બેહરાંમ યશ્તના ૧૬ માં ૬૨-દામાં બી આવેછે.

|| ‘ રામય ’ ને મહત્તો ફારસી ‘ રામ કરદન ’ (ઇઆને તામે કરહું). ડાહર જેડન-રના પુસ્તક પ્રમાણે “ વીરપ કરવો રાધવેધતિ ” લઈને, પ્રોફેસર હારમેસ્તેતે “ તમામ મંડળો અથવા મંડળીઓમાં સલાહ—સુખ પાંચરે ” અર્થ કરેછે.

સંભળાએ તેવી^{૫૩} (અથવા પ્રખ્યાત^{૫૩}) ધજશનેવટે^{૫૪} હું ધજું. ^{૫૨} ખોરદાદ ^{૫૮}
અમશાસ્પંદને^{૫૬} ક્રિયાની ભેટોથી^{૫૭} હમો ધજીએ છિયે.^{૫૯}

હ્યોમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વચય
ધ્યઓશનય, જઓથાખ્યસ્ય અર્ધુખધ્યએધખ્યસ્ય વાધજિખ્યો.

યંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધે.

(આજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમઆયસ્તે વેહાંન, ઓએમ
એહેદીન માજદયસ્નાંન આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ
અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસ્ય જવરેય આપ્રીનામિ,
હઉર્વતાતો રથ્વો યાધસ્યયાઓ હુષિતોધશ સરેધએધખ્યો
અપહે રતુખ્યો. અષેમ વોહૂ ૧. અદ્દાધ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેફે મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુખારક્ (ફલાં),
માહે મુખારક્ (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરેધદીતે અંધરહે મધ-
ન્યેઉશ. હુધથાવરશ્તાંમ હ્યત વસ્ના ફેરષેતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારજે ખેરેફ અવજાયાદ ખોરદાદ
અમશાસ્પંદ, ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી.
દાદ દીન એહૂ માજદયસ્નાંન, આગાહી રવાધ ગેઆફરંગાની
બાદ હકૂતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો
આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો
આવાયદ શુદન, અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

હઉર્વતાતેમ અમેષેમ રપેન્તેમ યજમધે. અષેમ વોહૂ ૧.

ખોરદાદ અમશાસ્પંદ ખેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

ખોરશેદ ચરત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજ્ઞદ ખોદાએ અવજ્ઞની, ગોરજે ખોરેહ અવજ્ઞયાદ, ખોરશેદ અમર્ગ રચોમંદ અઉર્વદ-અરપ્ *ખેરસાદ, અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હુર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ્ઞપત દુજ્ઞવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત, ઉદમ કરદ, ઉદમ જરત, ઉદમ ધૂન ધૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુન-શની, તની રવાંની ગેતી મીનાઆંની, ઓખે અવાખશ પશેમાન, પ સે ગવશની પ પતેત હોમ, દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવરશતાંમ દોત વસ્તા ફેરષેતેમેમ, સ્તઓમિ અષેમ, અષેમ વોહૂ ૩.

કવરને મજદયસ્નેા કરથુશલિશ વીદએવો અહુર-હએષા (જે ગેહ હોય તે પઢે.) કસસ્તયએચ, હુવરે-ક્ષએતહોં અમેપહે રએવહે અઉર્વત-અરપહે, દનઓથ યસ્નાધચ વઘાધચ દનઓથાધચ કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધચો જઓતા કા મે મૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત્ત હચ કા અપવ વીધવાઓ મઓતૂ.

(૧) હુવરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અરપેમ યજ્ઞમધદે, આઅત યત્ત હુવરે-રઓક્ષિનિ તાપયેધતિ, આઅત યત્ત હુવરે-રઓચો તાપયેધતિ, હિશ્તેન્તિ મધન્યવાઓંધહો યજ્ઞતાઓંધહો સતેમચ હજંધરેમચ; તત્ત ખરેનો હાંમ-આરયેધન્તિ, તત્ત ખરેનો નિપારયેધન્તિ, તત્ત ખરેનો બક્ષેન્તિ જાંમ પધતિ અહુરધાતાંમ, ક્રાધતિચ અષહે ગએથાઓ, ક્રાધતિચ અષહે તતુયે, ક્રાધતિચ હુવરે યત્ત અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અરપેમ.

* ઈઆને અમર, ચળકાટવાળો (તથા) તેજ ધોડા રાખનાર ખોરશેદ (ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોચો !

† ઈહાંચી તે એ ચરતને છેડે મુધીતા અવસ્તા તથા પાજંદતા તરજુમા, તેની નોટ તથા ખોલાસાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩-૪૨.

(૨) આપ્ત યત્ હવરે ઉજ્જુદ્યેધતિ, ખવત્ જાંમ આહુરધાતાંમ યઝોઘદાઘેમ, આપેમ તચિન્તાંમ યઝોઘદાઘેમ, આપેમ ખાંન્યાંમ યઝોઘદાઘેમ, આપેમ જરયનાંમ યઝોઘદાઘેમ, આપેમ અર્મએશતાંમ યઝોઘદાઘેમ, ખવત્ દાંમ અપવ યઝોઘદાઘેમ, યાઝો હેન્તિ રપેન્તહે મધન્યેઉશ. (૩) યેધિ જી હવરે નોધત્ ઉજ્જુદ્યેધતિ, અધ દઝેવ વીરપાઝો મેરેનચિન્તિ, યાઝો હેન્તિ હપ્તો-કર્ષ્વોહુવ, નવ ચિશ મધન્યવ યજત, અંધ્રહુવ અસ્તવધતિ પધતિ-દાંમ, નોધત્ પધતિશતાંમ વીધેન્તિ.

(૪) યો યજધતે હવરે યત્ અમેષેમ રઝેમ અર્ધિવત્-અરપેમ, પધતિશતાતેઝે તેમંધ્રહાંમ, પધતિશતાતેઝે તેમસ-ચિથનાંમ દઝેવનાંમ, પધતિશતાતેઝે તાયુનાંમચ હુજસ્નાંમચ, પધતિશતાતેઝે યાતુનાંમચ પધરિકનાંમચ, પધતિશતાતેઝે ધથેજંધ્રહો મર્ષઓનહે, યજધતે આહુરેમ મજદાંમ, યજધતે અમેષે રપેન્તે, યજધતે હઝોમ ઉર્વાનેમ, ક્ષનાવયેધતિ વીરપે મધન્યવચ યજત ગઝેથ્યાચ, યો યજધતે હવરે યત્ અમેષેમ રઝેમ અર્ધિવત્-અરપેમ.

(૫) યજ્ઞધ મિથેમ વોઉર-ગઝોયઝોધતીમ હુજંધર-ગઝોષેમ, અઝેવરે-ચખનેમ; યજ્ઞધ વજરેમ હુનિવિજ્તેમ કમેરેધે પધતિ દઝેવનાંમ મિથહે વોઉર-ગઝોયઝોધતોધરા, યજ્ઞધ હુમેધ્રેમચ યત્ અસ્તિ હુમેધ્રનાંમ વહિશ્તેમ અન્તરે માઝોધ્રહેમચ હવરેચ. (૬) અહે રય ખરેન્ધ્રહુચ, તેમ યજ્ઞધ સુરુવત યસ્ન હવરે-ક્ષઝેતેમ અમેષેમ રઝેમ અર્ધિવત્-અરપેમ. જઝોધ્રાખ્યો હવરે-ક્ષઝેતેમ અમેષેમ રઝેમ અર્ધિવત્-અરપેમ યજમધદે.

હઝોમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવોન્ધ્રહુંધ્રહ, માંધચ વચચ ખ્યઓસ્નચ, જઝોધ્રાખ્યસ્ય અર્ધુખ્ધઝેધખ્યસ્ય વાધઙ્ગિખ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આપ્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજદાઝો આહુરો વઝેથા અપાત્ હુચ,
યાઝોધ્રહાંમચા તાંસચા તાઝોસચા યજમધદે.

(૭) (બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજ્ઞનીએ મરડુમ, મરડુમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન, આએમ ખેહુદીન માજદયસ્તાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ અએદુન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધસ્યો ૨, યસ્તેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ય જવરેચ આફ્રીનામિ, હવરે-ક્ષએતહે અમેપહે રએવહે અઉર્વત-અસ્પહે. અષેમ વોહુ ૧. અઘાધ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજ્દ; કેરદેહુ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાર નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાં), માહે મુબારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ફનઓધ અહુરહે મજદાઓ, તરોષદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ. હુધ્યાવર્ષતાંમ હાત વસ્તા ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૧.

ગારજે ખોરેહુ અવજ્ઞયાદ ખોરશેઠ અમર્ગ રયોમંદ અઉર્વદ-અસ્પ, ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન ખેહુ માજદયસ્તાંન, આગહી રવાધ ગાઆફર્ગાંની બાદ હુક્રેતે કેશવર જમીન; અએદુન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહુ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢોડુ કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્તી દાદે જરથુશ્તી. નેમસેન્તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહુ ૧. હવરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ યજમધદ. અષેમ વોહુ ૧. ખોરશેઠ અમર્ગ રયોમંદ અઉર્વદ-અસ્પ ખેરસાદ. અષેમ વોહુ ૧.

માહ યશ.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાન અહુરમજદ યોદાએ અવજની, ગોરજે યોરેહ અવજયાહ. માહ યોખતાર માહ યજ્ઞદ યેરસાહ.* અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ, અજ હુર્વસ્તીન હુશમત હુજૂખત હુજ્જવરશત, મેમ પ ગેતી મનીહ, હુદમ ગોફત, હુદમ કર્દ, હુદમ જસ્ત, હુદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેહ, અજ આન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆની, યોએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોષદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધયાવરશતામ હાત વરના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

કવરાને મજદયસ્નેા જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-હએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) કસસ્તયએચ, માઓંધહહોં ગઓચિધાહ, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉર-સરેધયાઓ, દનઓથ યરનાધચ વહાધચ દનઓથાધચ કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધસ્યો જઓતા કા મે મૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત્ત હચ કા અષવ વીધ્વાઓ મઓત્.

(૧) નેમો અહુરાધ મજદાધ, નેમો અમેષએધબો રપે-ન્તએધબો, નેમો માઓંધહાધ, ગઓચિધાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે. (૨) કત્ત માઓ ઉક્યેધતિ, કત્ત માઓ નેરેકૂસધતિ. પન્ય-દસ માઓ ઉક્યેધતિ, પન્ય-દસ માઓ નેરેકૂસધતિ, યાઓ હે ઉક્યાંસ્તાતો, તાઓ નેરેકૂસાંસ્તાતો; તાઓ નેરેકૂસાંસ્તાતો, યાઓ હે ઉક્યાંસ્તા-તસચિત્ત. કે યા માઓ ઉક્યેધતિ નેરેકૂસધતિ થ્વત્.

* ઈઆને સફાઈ (અથવા છુટકારો) આપનાર માહ ઈજદ (મારી મદદે) મોહોઓ! ખખશેશ કરનાર-હિસ્સો વેહોચી આપનાર માહ ઈજદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈહાંશી તે એ યશતને છેડે સુધીના અવસ્તા તથા પાજંદના તરજીમા, તેની નોટ તથા ખોલાસામાટે જુઓ માહ યોખતાર નીઆએશ, સફા ૫૭-૬૧.

(૩) માઓંધહેમ ગઓચિથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે. તત્ માઓંધહેમ પધતિ-વએનેમ, તત્ માઓંધહેમ પધતિ-વીસેમ, રઓક્ષનેમ માઓંધહેમ અધવિ-વએનેમ, રઓક્ષનેમ માઓંધહેમ અધવિ-વીસેમ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ રપેન્ત ખરેનો દારયેઘન્તિ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ રપેન્ત ખરેનો અક્ષેન્તિ, જ્ઞમ પધતિ અહુરધાતાંમ. (૪) આઅત્ યત્ માઓંધહે રઓક્ષિન્તિ તાપયેઘતિ, મિશતિ ઉર્વરનાંમ જઘરિ-ગઓનનાંમ જરમએમ પધતિ જેમાધ ઉબુક્ષેઘતિ, અન્તરે-માઓંધહાઓસય, પેરેનો-માઓંધહાઓસય વીપરતથાઓસય. અન્તરે-માઓંધહેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે; પેરેનો માઓંધહેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે; વીપરથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે.

(૫) યજ્ઞઘ માઓંધહેમ, ગઓચિથ્રેમ, અઘેમ રએવન્તેમ, ખરેનંધઉહન્તેમ, અફૂનંધઉહન્તેમ, તફૂનંધઉહન્તેમ, વરેયંધ-ઉહન્તેમ, ક્ષતાવન્તેમ, ઘશતિવન્તેમ, યઓક્ષિતિવન્તેમ, સઓ-કવન્તેમ, જઘરિમ્યાવન્તેમ, વોહુવાવન્તેમ, અઘેમ અએષજેમ.

(૬) અહે રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞઘ સુરન્વત યસ્ત માઓંધહેમ ગઓચિથ્રેમ; જઓથાખ્યો માઓંધહેમ ગઓ-ચિથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે.

હઓમયો ગવ ખરેસ્મન્, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વયય યઓધનય, જઓથાખ્યસય અર્ધુધએધખ્યસય વાવજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્તે પધતી વંધહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હુયા,
યાઓંધહાંમયા તાસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(ખાજમાં પઢે.) અહુરમજ્ઞદ ખોદાએ, અવજ્ઞતીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન્ હુમા સર્દગાંન્, હુમખાયસ્તે વેહાંન્,
ઓએમ ખેહુદીન્ માંજ્ઞદયસ્નાન્ આગહી આસ્તવાની નેકી
રસાનદ અએફૂન ખાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધસ્યો ર.

(૭) યસ્તેમય વહોમય અઓજસય જવરેય આફીનામિ,
માઓંધહે ગઓચિથ્રહે ગઉશય અએવો-દાતયાઓ,

ગેઉશય થોઉર-સરેથયાઓ, અષમ વોહૂ ૧. અઠ્ઠાધ
રએશય; હુઠંધરેમ; જસ મે; કેરેકેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાં),
માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન, ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, નેમો અહુરાધ મજદાધ,
નેમો અમેષએધખ્યો સપેન્તએધખ્યો, નેમો માઓધહાધ ગઓ-
ચિથાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે; અષમ વોહૂ ૧.

ગોરજે ખોરેહ અવજયાહ માહુ ખોખ્તાર માહુ યજદ યે-
રસાહ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી, દાદ દીન
એહ માજદયસ્નાં આગહી રવાધ ગાઓફરંગાંની યાહ હકતે
કેશવર જમીન; અએદુન યાહ, મન આનો આવાયહ શુદન,
મન આનો આવાયહ શુદન, મન આનો આવાયહ શુદન.
અષઓને અષમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુરતી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિ-
રતે અરેદ્ધિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને અષમ વોહૂ ૧.
માઓધહાધ ગઓચિથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમધકે,
અષમ વોહૂ ૧. માહુ ખોખ્તાર માહુ યજદ યેરસાહ. અષમ વોહૂ ૧.

તીર ચરત.

ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગોરજે
ખોરેહ અવજયાહ; તેશતર તીર રયોમંદ ખોરેહમંદ* યેરસાહ.
અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હવેસ્તીન
દુશમન દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત,
ઉદમ કંદ, ઉદમ જરેત, ઉદમ યૂન યૂદ એસ્તેદ. અજ આંન

* ઈઆને ચળકાટવાળો તથા ખોરેહવાળો તેશતર તીર (ઈજદ)
(મારી મદદે) પોહોચો!

ગુનાહુ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી મીના-
આની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત
હોમ, કનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મઘ-
ન્યેઉશ; હુધ્યાવરતામ હ્યત વસ્ના ફરેષાતેમેમ, સ્તઓમ
અષેમ; અષેમ વોહુ ૩.

કવરાને મજદયરનો જરથુશાલિશ વીદઓવો અહુર-ત્વઓવો
(જે ગેહ હોય તે પઠે.) કસસ્તયએય, તિશયેહે સ્તારો રએવતો
ખરેનંધઉહુતો, સતવએસહે કાપહે સૂરહે *મજદધાતહે,
કનઓથ યરનાધય વહાધય કનઓથાધય કસસ્તયએય,
યથા અહુ વધયો જઓતા કા મે મૂતે, અથા રતુશ
અષાતચિત હય કા અષય વીધવાઓ અઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) અઓતૂ^૧ અહુરો મજદાઓ^૨ સ્પિત-
માધ^૩ જરથુશાધ^૪ પાઓધહે^૫ અંધહુધ્વેમય^૬ રતુધ્વેમય,^૭
માઓધહેમય^૮ મએથનેમય^૯, મયજદેમય^{૧૦} કા-યજમધે,^{૧૧}
યતૂ^{૧૨} મે^{૧૩} સ્તારો^{૧૪} ખરેનંધઉહુન્તો^{૧૫} હયાઓન્તે,^{૧૬} પરય^{૧૭}
માઓ^{૧૮} નેરેખ્યો^{૧૯} ખરેનો^{૨૦} બક્ષેન્તિ,^{૨૧} યજમ^{૨૨} વોધધહે^{૨૩}
બખ્તારેમ^{૨૪} તિશ્લીમ^{૨૫} સ્તારેમ^{૨૬} જઓથાખ્યો.^{૨૭}

(૨) તિશ્લીમ^{૨૮} સ્તારેમ^{૨૯} રએવન્તેમ,^{૩૦} ખરેનંધઉહુ-
ન્તેમ^{૩૧} યજમધે^{૩૨} રામ-પયનેમ^{૩૩} હુષયનેમ^{૩૪} અઉર-
ષેમ^{૩૫} રઓકનેમ^{૩૬} કાદેરેએમ,^{૩૭} વ્યાવન્તેમ^{૩૮} બએષછમ,^{૩૯}
રવો^{૪૦} કઓથમનેમ^{૪૧} બેરેજન્તેમ,^{૪૨} દૂરાતૂ^{૪૩} વ્યાવન્તેમ^{૪૪}
બાનુખ્યો,^{૪૫} રઓક્ષિનિખ્યો^{૪૬} અનાહિતએધખ્યો.^{૪૭} અષેમય^{૪૮}
પેરેથુ-જરથંધહેમ,^{૪૯} વંધઉહીમય^{૫૦} દૂરાતૂ^{૫૧} કસૂતામ,^{૫૨}
ઝેઉશય^{૫૩} નામ^{૫૪} મજદધાતેમ,^{૫૫} ઉધેમય^{૫૬} કવએમ^{૫૭}
ખરેનો,^{૫૮} કવપીમય^{૫૯} સ્પિતામહે,^{૬૦} અષઓનો^{૬૧} જરથુશલહે.^{૬૨}

(૧) (દાદાર) હોરમજદે^{૬૩} સપેતમાન^{૬૪} જરતોશતને^{૬૫} કહ્મી^{૬૬} કે

* ઈઆને ચળકાટવાળા (તથા) ખિરેહવાળા તેરતર સેતારાની, (તથા)
હોશમજદના પેદા કીધેલા શરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં)
માહુને વેહેચી નાખનાર સતવએસની આરાધના કરવાને તથા ખુબીઓ ગાવાને,
ધત્યાદિ (જુઓ ખોશરોદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મે).

† ડાહટર ગેહડનર આએ બીના ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૪ લીટીના લેખ; દરેક
લીટી અક્ષપચિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણચિરામ (.) આગળ પુરી થાએછે.

(તેશ્તરની) સાહેબી^૧ અને સરદારીને,^૨ તથા માહતાબને^૩ અને (તેનાં) મન-જલને,^૪ મ્યજદને^૫ હું *અચાવીશ,^૬ કે જેથી^૭ મારા^૮ (ખીજ) નુરમંદ^૯ સેતારાઓ^{૧૦} બરાબર ચાલે,^{૧૧} (તથા) માહતાબ^{૧૨} માણસોને^{૧૩} નુર^{૧૪} બખશે.^{૧૫}
(ભણનાર કેહેછે):—તેતરમાં^{૧૬} (વરસાદની) બખશેશ ફરનાર^{૧૭} તેશ્તર^{૧૮} સેતારાને^{૧૯} કિયાની ભેટો સાથે^{૨૦} હું યાદ પાકું છું.^{૨૧}

(૨) ચળકાટવાળા,^{૨૨} ખોરેહવાળા,^{૨૩} રામશનીની બેઠક રાખનાર,^{૨૪} સારી બેઠક રાખનાર,^{૨૫} રાતા^{૨૬} (અથવા કૅકેરમજી રંગના^{૨૭}), પ્રકાશતા^{૨૮} દેખામણી^{૨૯} (અથવા તરત નજરમાં આવી જાયે તેવા^{૩૦}), મદદ કરનાર,^{૩૧} તંદરોસ્તી આપનાર,^{૩૨} ફરાખીથી^{૩૩} આગળ ફવખનાર,^{૩૪} બુલંદ દરજ્જાના,^{૩૫} (પોતાનાં) ચળકાટવાળા^{૩૬} તથા સાફ^{૩૭} કિરણોથી^{૩૮} (માણસોને) દૂરવેરથી^{૩૯} મદદ કરનાર^{૪૦}—(એ બધી સિક્તવાળા) તેશ્તર^{૪૧} સેતારાને^{૪૨} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૪૩} બોહોળા દરિયાના^{૪૪} ||પાણીને,^{૪૫} દૂર (નાં દેશો) સુધી^{૪૬} વખણાએલી^{૪૭} તથા ફાએદાકારક **અરુદ્દીસૂર^{૪૮}ને,^{૪૯} હોરમજદના પેદા છીધેલા^{૫૦} ગાવ્યોદાદનાં^{૫૧} નામને,^{૫૨} કેઆની^{૫૩} બેરાવર^{૫૪} ખોરેહને^{૫૫} (તથા) સપેતમાન^{૫૬} અશો^{૫૭} જરતોશ્તના^{૫૮} ફરોહર^{૫૯} (એ બધાને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૬૦}

(૩) અહુ^{૬૧} રથ^{૬૨} ખરેનંધહુચ,^{૬૩} તેમ^{૬૪} યજ્ઞધ^{૬૫} સુર-ન્વત^{૬૬} યરન,^{૬૭} તિશ્લીમ^{૬૮} સ્તારેમ^{૬૯} જઓધાખોયો;^{૭૦} તિશ્લીમ^{૭૧} સ્તારેમ^{૭૨} રઓયન્તેમ,^{૭૩} ખરેનંધહુન્તેમ^{૭૪} યજ્ઞમધદે.^{૭૫}

* ‘પાઓબ્રહે’—કિયાપદ ભવિષ્યકાળ આત્મનેપદ પેહેલેલા પુરૂષ એકવચન; અસલ રૂપ પા+હ+એ; ધાઉ પા=સંરક્ષત પા=અચાવવું; ભવિષ્યનો હ લાગો.

† પોઘત્ર=સંરક્ષત ક્ષેત્ર=ખેતર; કોઘખી જગા. એનો અર્થ શેહેર ખી થાયછે.

‡ ઈયાને વખતસરના વરસાદથી લીલાં લેહેર કરનાર. જાણવું જે તેશ્તર તીર ઈજદ વરસાદની ઉપર મવજ્જોલ છે. એનો હરીફ અપઓધ (પાણીનાં વાદળાને બાળી નાખનાર) દેવ છે; જુઓ એજ યશ્તના ક્રકરા ૨૦—૨૧. વળી સેતારા તરીકે એને Dogstar અથવા Sirius સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

§ એ આખો ક્રકરા જરા ગુચવણ બરેલો છે.

|| ‘અહરથ’નો અર્થ ‘સફેદ’ ખી થાયછે, અને તે સરોશ ઈજદના ઘોડાની સિક્તમાં આવેછે; જુઓ સરોશ યશ્ત વડી, કરદો ૧૧ મો.

§ અથવા (ઘોડાની માફક) મહેરિથી કુંકાડા મારતા; ખુશાલી બખશતા અથવા પાંચરતા (સ્પીગલ તથા હારલે). ઘોડાના રૂપમાં તેશ્તર આવેછે, તે આજે એજ યશ્તના છઠા કરદામાંથી આપણને ઈશારો મળેછે.

|| કદાચ ઘોહર કશ નામના દરિયા વિરો ઈશારો હોએ.

** અરુદ્દીસૂર નીઆએશમાં ખી એજ બોલો (દૂરાત્ર ફજૂતાંમ) આવેછે, તે ઉપરથી અરુદ્દીસૂર લેવાને કાંઈક ટકો મળેછે. પ્રોફેસર હારમેસ્ટેટે ‘વંખજહીમ’ ને વેહેલાતી નદી ગણેછે.

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વયય
બ્યઓશનય, જઓથાખયસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધક્રિખ્યો.

યેંધહે હુતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(૩) (તેશ્તર)નાં^{૧૩} તેજ^{૧૪} તથા પ્રતાપને લીધે,^{૧૫} તેને^{૧૬}
(ધ્યાને) તેશ્તર^{૧૭} સેતારાને^{૧૮} સંભળાએ તેવી^{૧૯} (અથવા પ્રખ્યાત^{૨૦})
ધર્મશનેવટે^{૨૧} કિયાની બેટોથી^{૨૨} હું યાદ કરું. ^{૨૩} ચળકતા^{૨૪} (તથા)
ખોરેહવાળા^{૨૫} તેશ્તર^{૨૬} સેતારાને^{૨૭} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૨૮}

(કરદો ૨ બે) (૪) *તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ *યજમધદે;^૫ અફશ-ચિથ્રેમ,^૬ સૂરેમ,^૭ બેરે-
જન્તેમ^૮ અમવન્તેમ,^૯ દૂરએસુકેમ,^{૧૦} બેરેજન્તેમ,^{૧૧} ઉપરો-
કધરીમ;^{૧૨} યજ્ઞાત^{૧૩} હય^{૧૪} બેરેજન્ત^{૧૫} હુઓસ્તવંધહેમ,^{૧૬}
અપામ નફેધન્ત^{૧૭} હય^{૧૮} ચિથ્રેમ.^{૧૯}

અહે રથ ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરેન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ. જઓથાખયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
હન્તેમ યજમધદે.

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વયય
બ્યઓશનય, જઓથાખયસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધક્રિખ્યો.

યેંધહે હુતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(૪) ચળકટવાળા,^૩ ખોરેહવાળા,^૪ પાણીનું મૂળ રાખનાર,^૫ એજ
મતી,^૬ †ખુલંદ દરબજના,^૭ હિન્મત આપનાર,^૮ દૂર સુધી રોશની
આપનાર,^૯ ખુલંદ,^{૧૦} ઉપર (અથવા વધારે) કાંમ કરનાર,^{૧૧}—(એવી
સિકતવાળા) તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૩ જેનો^૪
કીર્તિ^૫ ખુલંદીને^૬ લીધે^૭ (તથા) (જેનું) મૂળ^૮ અપાંમ નપાત
(ધ્યાને પાણીના મૂળ) ને^૯ લીધે^{૧૦} છે.

* દરેક ફકરાની શરૂઆતમા આવતા એ પાંચ બોલો (તિશ્લીમ સ્તારેમ...
યજમધદે) ને ડાકટર ગ્રેહનર કવીતા રૂપી બે લીટી લેજ; પહેલી લીટી 'રએવન્તેમ'
આગળ અને બીજી લીટી 'યજમધદે' આગળ પુરી થાયેછે.

† એનો અર્થ "આસમાનની ખુલંદી ઉપર આવેલા" બી થઈ શકે.

‡ 'અપાંમ નપાત'ના બોલાસા બાંધે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપન્ બોલ.

(કરદો ૩ જો) (૫) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩ ખરે-
નંધઉહન્તેમ^૪ યજમધદે;^૫ યિમ^૬ પધતિશ-મરેન્તે^૭ પસ્વસચ^૮
સ્તઓરાચ^૯ મધ્યાચ^{૧૦} પરો-દેરેસ્વાનો,^{૧૧} કએતચ^{૧૨} પરો-
હુજિન્તો.^{૧૩} કધ-નો^{૧૪-૧૫} અવિ^{૧૬} ઉબચરાત^{૧૭} તિશ્ચો^{૧૮}
રએવાઓ^{૧૯} ખરેનંધઉહાઓ;^{૨૦} કધ^{૨૧} ખાઓ^{૨૨} અસ્થો-
સ્તઓચેહીશ^{૨૩} અપાંમ^{૨૪} તચાઓન્તિ^{૨૫} નવ.^{૨૬}

અહુ રચ ખરેનંધહુચ, તેમ યજમધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ, જઓધાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
હન્તેમ યજમધદે.

હઓમથો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધચ વચચ
ખ્યઓધનચ, જઓધાખ્યસચ અર્ધુખ્યએધખ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આચત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હુચા,

યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમધદે.

(૫) ચળકાટવાળો^૧ (તથા) ખોરેહવાળો^૨ તેશ્તર^૩ સેતારાને^૪
હમો યાદ કરીએ છીએ.^૫ જેને^૬ પશુઓ,^૭ લારખરદાર જનવરો^૮ તથા
માણસો^૯ ધનતેજરીથી^{૧૦} (નીચે પ્રમાણે) યાદ કરેછે,^{૧૧} (પણ તેઓ)
(પોતાની) *મુરાદમાં^{૧૨} ઈશએછે.^{૧૩}

ચળકાટવાળો^{૧૪} (તથા) ખોરેહવાળો^{૧૫} તેશ્તર^{૧૬} (સેતારો) કેઆરે^{૧૭}
હમારી^{૧૮} તરફ^{૧૯} ઉગશે ?^{૨૦} (તથા) ઘોડાનાં કરતાં વધારે જોટાં કદ
જેટલાં^{૨૧} પાણીનાં^{૨૨} ઝરાઓ^{૨૩} કેઆરે^{૨૪} નવેસરથી^{૨૫} વેહેશે ?^{૨૬}

(કરદો ૪ થો) (૬) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજમધદે;^૫ યો^૬ અવવત્^૭ ક્ષવએવો^૮
વજમધતે,^૯ અવિ^{૧૦} જરયો^{૧૧} વોઉર-કપેમ,^{૧૨} યથા^{૧૩} તિવ્રિથા^{૧૪}
મધન્યવસાઓ,^{૧૫} યિમ^{૧૬} અંધહત^{૧૭} એરેક્ષો^{૧૮} ક્ષવિવિ-
ધપુશ^{૧૯} ક્ષવિવિ-ધવતેમો,^{૨૦} અધસ્થનાંમ^{૨૧} અધસ્થો,^{૨૨} ક્ષુથત^{૨૩}
હુચ^{૨૪} ગરોધત્^{૨૫} અન્યન્તેમ^{૨૬} અવિ^{૨૭} ગધરીમ.^{૨૮}

(૬) ચળકાટવાળો^૧ (તથા) ખોરેહવાળો^૨ તેશ્તર^૩ સેતારાને^૪

* કએત=વેદિક કેત=ખાહેશ; વળા * કએત 'ને સંસ્કૃત કિટ (= જના
જનવર, ડોડા) સાથે સરખાવીએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકે:—

જેનેમાટે (ઈચાને વરસાદ આવશે તેનેમાટે) જના જનવરો દલગીર થાએછે
(ધાતુ કુદ્), (કારણ કે તેઓને નાશ થઈ જાય).

† ઈચાને વખતસર જલદીથી વરસાદ પડે તેનેમાટે તેઓ ખાહેશ રાખેછે,
પણ તેમ નહી થવાથી તેઓ દુઃખાએછે.

હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ જે^૬ (તેશ્વર) શેતાખીથી જતા^{૧૫} તીરના^{૧૬}
જેટલી^{૧૭} જહડપથી^{૧૮} વોડિર-કશ^{૧૯} (નામના) દરિયા^{૨૦} તરફ^{૨૧} જાએછે.^{૨૨}
ખોલાસો:—(હવે તીરની જહડપ આથે નીચે ખોલાસો કરેછે.)
(જેવી રીતે કે) (તમામ) ધરાનીઓમાં^{૨૩} ઘણોજ શેતાખ તીર નાખ-
નાર^{૨૪} ઈએરેક્ષ^{૨૫} (નામના) એક ઉસ્તાદ તીર અંદાજ^{૨૬} ધરાની^{૨૭} હતો^{૨૮} તેણે
ફક્ત^{૨૯} (નામના) પાહાડ^{૩૦} ઉપરથી^{૩૧} (તીર ફેંકીને), (છેક) ખાનવત^{૩૨}
(નામના) પાહાડ^{૩૩} (ને લાગે લાંઠાં) સુધી^{૩૪} (તીર માયોં હતો).
(૭) તથા^{૩૫} દિમ^{૩૬} અહુરો મજદાઓ^{૩૭} અવાન^{૩૮} દાત,^{૩૯}
તત^{૪૦} આપો^{૪૧} ઉર્વરાઓસય,^{૪૨} પધરિ-ચે^{૪૩} વોડિર-
ગઓયઓધતિશ^{૪૪} મિથ્રો^{૪૫} ક્રાધયત^{૪૬} પન્તામ.^{૪૭}

અહિ રય ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ, જઓધાખયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનં-
ધ્રહિહુન્તેમ યજ્ઞમધદે.

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહુધહ, માંધય વયય
ધ્યઓધનય, જઓધાખયસય અર્ધુખધએધખયસય વાધજ્ઞિખયો.

યંધ્રહુ હુતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહુ,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હુયા,

યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

* અસલ અર્થ 'યુરસાથી જતા' (સંસ્કૃત મન્યુ = યુરસો). આસમા-
નના મ્હોટા વિસ્તારમાં (મધન્યુઅસાઓ) (દારમેસ્તેતે.)

† એરેક્ષ નામના તીર અંદાજ બાળે પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ
ખોલાસો કરેછે:—એ શબ્દ પેહેલવી કેતોખમાં 'અરેશ શીવાતીર'ને નામે જણા-
એલો છે. 'અરેશ' બોલ અવસ્તા 'એરેક્ષ'ને પેહેલવી થયો. 'શીવાતીર' (અથવા
શીપાકતીર) એ અવસ્તા ક્ષિત્તિ-ધણુ (શેતાખીથી જતા તીર નાખનારનો પેહે-
લવી તરબુતો. એ શબ્દ ધરાની લરકરમાં સકથી સરસ તીર ફેંકનાર હતો.
જ્યારે પાદશાહ મોનોચેહર તથા અક્રાસીઆળે સુલેહ કરીને ધરાન તથા
ઉરાનની હદ મુકરર કરવાનો કરાવ કીધો, ત્યારે એવી બોલી કીધી કે, એરે-
ક્ષએ ક્ષય (ઈઆને દેમાવંદ) પાહાડ ઉપર ચઢીને લાંઠાથી પૂર્વ દિશા
તરફ તીર ફેંકવો, અને જે જગાએ તીર પડે તે જગાને બેહુ રાજ (ધરાન
તથા ઉરાન) વચ્ચેની હદ સમજવી એ કરાર મુજબ એરેક્ષએ તીર ફેંકયો,
કે જે બામદાદમાં ફેંકેલો બપોરના ખન્વત (ઈઆને બામ્યાન) પાહાડ આ-
ગળ પડ્યો, જ્યાંહાંથી જેહુન નદીની એક શાખા (જે બહળ નદી તે) નીકળેછે.
પાછલથી અરેશ બોલ ઉસ્તાદ તીરંદાજને લાગુ પડવા લાગો. તે ઉપરથી 'તીરે અરેશી'
નો અર્થ અરેશના જેવો ઈઆને સઘથી સરસ તીર થયો.

‡ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ક્ષયને દેમાવંદ કોહનો એક ભાગ ગણેછે, તથા
ખન્વતને બામ્યાનનો પાહાડ ધારેછે.

(૭) વળી^{૩૬} તેને^{૩૭} (ઈઆને તેશ્તરને) દાદાર^{૩૮} હોરમજદે^{૩૯} *તે-
મજ^{૪૦} પાણી^{૪૧} તથા ઓરવરોએ^{૪૨} મદદ આપી.^{૪૩} ઓહોળાં ખેતરવાળા^{૪૪}
મેહેર^{૪૫} (ઈજદે) તેનેમાટે^{૪૬} રસ્તો^{૪૭} હુશાદેહ (અથવા ખોદલો) કાઢો.^{૪૮}

(કરદો પ મો) (૮) તિશ્લીમ^{૪૯} સ્તારેમ^{૫૦} રએવન્તેમ^{૫૧}
ખરેનંધઉહન્તેમ^{૫૨} યજમધદ;^{૫૩} યો^{૫૪} પંધરિકાઓ^{૫૫} તઉર્વયેધતિ,^{૫૬}
યો^{૫૭} પંધરિકાઓ^{૫૮} તિતારયેધતિ,^{૫૯} યાઓ^{૬૦} સ્તારો^{૬૧} કેરેમાઓ^{૬૨}
પતન્તિ,^{૬૩} અન્તરે^{૬૪} જાંમ^{૬૫} અરમનેમય,^{૬૬} જરય^{૬૭} વોઉર-
કપય^{૬૮} અમવતો^{૬૯} હુરઓધહે^{૭૦} જકહે^{૭૧} ઉર્યાપહે.^{૭૨} ખાધ^{૭૩}
વધરીમ^{૭૪} આચરધતિ^{૭૫} અરપો-કેહુરપાંમ^{૭૬} અપઓનીમ,^{૭૭}
ઉપાય^{૭૮} તાઓ^{૭૯} આપો^{૮૦} યઓજયેધતિ,^{૮૧} અધવિચ^{૮૨}
વાત^{૮૩} વાઓન્તિ^{૮૪} યઓક્ષતિવન્તો.^{૮૫}

(૮) અળકતા^{૮૬} (તથા) ખોરેહવાળા^{૮૭} તેશ્તર^{૮૮} સેતારાને^{૮૯} હમો
યાદ કરીએ છિયે.^{૯૦} જે^{૯૧} (તેશ્તર) પરીઓને^{૯૨} તોડેછે,^{૯૩} જે^{૯૪} (તેશ્તર)
પરીઓને^{૯૫} ટાળેછે^{૯૬} (અથવા હાંકી કાઢાડેછે^{૯૭}), કે જે^{૯૮} (પરીઓ)
કીકા (ના આકાર)ના^{૯૯} તારાની^{૧૦૦} (શિકલમાં) જમીન^{૧૦૧} તથા આ-
સમાનની^{૧૦૨} વચ્ચે^{૧૦૩} (ઉડીને) જખરદસ્ત,^{૧૦૪} જાણીતા,^{૧૦૫} ઉડા^{૧૦૬} (તથા)
ઓહોળા જાણીવાળા^{૧૦૭} વોઉર-કશ^{૧૦૮} (નામના) દરિયામાં^{૧૦૯} પડેછે.^{૧૧૦}
(ત્યારે) (તેશ્તર) (તે) સરોવરમાં^{૧૧૧} (ઈઆને વોઉર-કશ દરિયામાં)
નિર્મલ^{૧૧૨} ઘોડાના કંઆકારમાં^{૧૧૩} ખચીત^{૧૧૪} જાયેછે,^{૧૧૫} (તથા) તે^{૧૧૬} પાણીને^{૧૧૭}
જેસમાં લાવેછે,^{૧૧૮-૧૧૯} (અને) સખત^{૧૨૦} પવન^{૧૨૧} આસપાસ^{૧૨૨} ફુકેછે.^{૧૨૩}

(૯) આઅત^{૧૨૪} તાઓ^{૧૨૫} આપો^{૧૨૬} કપાવયેધતિ^{૧૨૭} સતવ-
એસો^{૧૨૮} અવિ^{૧૨૯} હુતો-કર્પવધરીશ.^{૧૩૦} વી^{૧૩૧} આહુવ^{૧૩૨} યત
જસધતિ,^{૧૩૩} સ્ત્રીરો^{૧૩૪} હિશ્તધતિ^{૧૩૫} રામધનિવાઓ^{૧૩૬} હુયાધસ્થા-

* 'તવની મુકાબલ લાટીન ભાષાને idem=તેજ પ્રમાણે, વળી.

† ઈઆને ખરતા તારાના (અથવા ખાણના) આકારમાં; પડતા તારા બાજે
ઇશારો દીસેછે

‡ હુરઓધ=સંસ્કૃત મુરુહ =આણીડ, મશહુર, નજરમાં આવડું. મ્હોટા
વિસ્તારવાળો (દારમેસ્તેતે).

§ ખારાં પાણીવાળો Of salt waters (દારમેસ્તેતે).

|| ઘોડાના આકારની મતલબ તેના જેસો ખતલાવવાની હોએ.

ઓ^{૫૧} અવિ^{૫૨} દંધલુશ,^{૫૩} કુધ^{૫૪} અમર્યાઓ^{૫૫} દંધલો^{૫૬}
લુધામર્યાઓ^{૫૭} બવાઓન્તિ,^{૫૮}

અહિ રય ખરેનંધલુય, તેમ યજ્ઞધ સુરુન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ. જઓશ્રાખયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રઓવન્તેમ ખરેનં-
ધઉલન્તેમ યજ્ઞમધદે.

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન હિજવો-દંધલંધલુ, માંથય વયય
બ્યઓથનય, જઓશ્રાખયસ્ય અર્ધુખ્યએધયસ્ય વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વઓથા અષાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૯) ત્યારે^{૫૯} *સતવએસ^{૬૦} (નામનો સેતારો) તે^{૬૧} પાણીઓને^{૬૨}
હકૂતે કેશ્વર^{૬૩} (જમીન) તરફ^{૬૪} વેહેતાં †કરેછે.^{૬૫} (પછી તેશ્વર) તે
(કેશ્વરો) માં^{૬૬} ફરીવળેછે,^{૬૭-૬૮} (તથા) ‡ફળદ્રુપ^{૬૯} દેશોને^{૭૦} ¶આબાદી
આપતો^{૭૧} (તથા) રામશની બખશતો^{૭૨} ઉભો રહેછે,^{૭૩} (અને નીચે પ્રમાણે
બોલેછે) :—ધરાની^{૭૪} દેશો^{૭૫} ક્યારે^{૭૬} ફળદ્રુપ^{૭૭} થશે |^{૭૮}

(કરદો ૬ હો) (૧૦) તિશ્લીમ^{૭૯} સ્તારેમ^{૮૦} રઓવન્તેમ^{૮૧}
ખરેનંધઉલન્તેમ^{૮૨} યજ્ઞમધદે;^{૮૩} યો^{૮૪} અઓખત^{૮૫} અહુરાધ મજદાધ^{૮૬}
ઉધત્યઓજનો.^{૮૭} અહુર મજદ^{૮૮} મધન્યો^{૮૯} રપેનિશત,^{૯૦} દાતરે^{૯૧}
ગઓથનાંમ^{૯૨} અસ્તવધતિનાંમ^{૯૩} અષાઉમ.^{૯૪} (૧૧) ફયેધિ^{૯૫} છ^{૯૬}
મા^{૯૭} મળ્યાક^{૯૮} અઓખતો-નામન^{૯૯} યસ્ન^{૧૦૦} યજ્ઞયન્ત,^{૧૦૧}

* યુનહેદેશ પ્રમાણે એ સેતારો પશ્ચિમ દિશાના સેતારાઓમાં મૂખ્ય
ગણાતો હતો. તેમજ તેશ્વર સેતારો પૂર્વ દિશાનો, વનન્ત સેતારો દક્ષિણ
દિશાનો, અને હપેતાઇરંગ ઉત્તર તરફનો મૂખ્ય ગણાતો હતો. એ ચાર
સેતારાના બોલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા બાધાની ફરહંગ.

† વરસાદના પાણીને જુદી જુદી જગાએ વેહેથી નાખવામાં સતવએસ
નામનો સેતારો તેશ્વરને મદદ કરેછે, તે ઉપરથી તેને કાપ=(ક-અપ)
ઈઆને પાણીને વેહેથી નાખનાર એવો એલકાબ મળ્યો છે. (જુઓ એજ
યશ્વનો શરૂઆતનો ભાગ, ૨૧૭ મા સફાની પેહેલી નોટ).

‡ ઈઆને વરસાદની બખશેશથી આબાદ થાએ તેવાં, પણ વરસાદની
ઝરહાજરીને લીધે વેરાન પડી રહેલાં.

¶ સંસ્કૃત શ્રી=આબાદ, ફતેહ, સુખ, દોલત, બખત.

ક 'યોધ છ' થી તે 'જધ્ન્યામ' સુધીનો ભાગ જેહેતાંમ યશ્તના ૧૩ મા
કરદામાં બી આવેછે.

યથ^{૨૪} અન્યે^{૨૫} યજ્ઞતાઓંધહો^{૨૬} અઓ^{૨૭}તો-નામન^{૨૮} યસ્ન^{૨૯}
 યજ્ઞેન્તે^{૩૦} ક્રી નુર્યો^{૩૧} અપવ્યોયો^{૩૨} શ્વરુશ્તહુ^{૩૩} જરુઆયત^{૩૪}
 ધુધુયાંમ^{૩૫}, ખહુ^{૩૬} ગયેહુ^{૩૭} ખન્યતો^{૩૮} અમેપહુ^{૩૯} ઉપ-
 શ્વરુશ્તહુ^{૪૦} જધ્યાંમ^{૪૧}; અઓવાંમ^{૪૨} વા અવિ ક્ષપતેમ^{૪૩},
 દુયે^{૪૪} વા, પન્યાસતેમ^{૪૫} વા, સતેમ^{૪૬} વા.^{૪૭}

(૧૦) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૫ સેતારાને^૬
 હમો યાદ કરીએ છિયે.^૭ જેણે^૮ (દાદાર) હોરમજદને^૯ આએ પ્રમાણે
 (ઈઆને નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે) બોલતાં^{૧૦} કહ્યું^{૧૧} કે, હાડમદ^{૧૨} મુલુકોના^{૧૩}
 અએ ઘણોજ વૃદ્ધ કરનાર^{૧૪} મીનો,^{૧૫} અશો^{૧૬} પેદા કરનાર^{૧૭} હોરમજદ^{૧૮}
 (૧૧) જેમ^{૧૯} (માણસો) બીબા^{૨૦} ઈજદોને^{૨૧} વખણાએલી^{૨૨} ઈજશનીએ
 કરીને^{૨૩} ઈજેછે^{૨૪} (તેમ), અગરજો^{૨૫} માણસો^{૨૬} વખણાએલી^{૨૭} ઈજ-
 શનીએ કરીને^{૨૮} મને^{૨૯} ઈજે^{૩૦} તો, ઈરવેલે^{૩૧} વખને^{૩૨} અશો^{૩૩} માણસો-
 નેમાટે^{૩૪} (ઈઆને અશો માણસોની મદદનેમાટે) (હું) ખચીત^{૩૫}
 બહુ^{૩૬}, મારી પોતાની^{૩૭} ખુબસુરત^{૩૮} (અને) અમર^{૩૯} હંદગીના^{૪૦}
 ચોકસ^{૪૧} (વખતે), એક^{૪૨} રાત,^{૪૩} બે^{૪૪} (રાત), પચાસ^{૪૫}
 (રાત) અથવા^{૪૬} સો^{૪૭} (રાત) હું (ખચીત) બહુ.^{૪૮}

ખોલાસો:—(તેશ્તર ઈજદ કહેછે કે, અગરજો માણસો મારાં
 પોતાનાં નામ સાથની ઈજશનેથી મને આરાધે તો, જેટલા દાહાડા વરસાદની
 અગત હોએ, તેટલા દાહાડા વરસાવીને દુનિયાંને હું આબાદ કરું.)

(૧૨) તિશ્લીમચ^{૪૯} યજ્ઞમધદે,^{૫૦} તિશ્ત્યએન્યસચ^{૫૧} યજ્ઞ-
 મધદે,^{૫૨} ઉપ-પઓારીમચ^{૫૩} યજ્ઞમધદે,^{૫૪} પઓાર્યએન્યસચ^{૫૫}
 યજ્ઞમધદે;^{૫૬} યજ્ઞમધ^{૫૭} અવે^{૫૮} રતેઉશ^{૫૯} યાં^{૬૦} હુરોધરિગ,^{૬૧}
 પધતિશ્તાતેએ^{૬૨} યાથ્યાંમ^{૬૩} પધરિકનાંમચ.^{૬૪} વનન્તેમ^{૬૫} રતારેમ^{૬૬}
 મજદહવાતેમ^{૬૭} યજ્ઞમધદે,^{૬૮} અમહુચ્ય^{૬૯} પધતિ^{૭૦} હુતાશ્તહુ^{૭૧}
 વેરેશ્ત્રહુ^{૭૨} પધતિ^{૭૩} અહુરધાતહુ,^{૭૪} વનધન્યાઓસચ^{૭૫}

* અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલા નામની ઈજશનીએ કરીને, ઈઆને
 તેઓનાં નામની ખરતુમન સાથની ઈજશનીએ કરીને.

† અથવા મારાં પોતાનાં જણાવેલા નામની ઈજશનીએ કરીને, ઈઆને મારાં
 નામની ખરતુમન સાથની ઈજશનીએ કરીને.

પધતિ^{૪૪} ઉપરતાતો,^{૪૫} વીતરે-આંજલેહો,^{૪૬} પધતિ^{૪૭} વીતરે-
અએષલેહોય.^{૪૮} તિશ્લીમ્^{૪૯} દ્રવો-અમનેમ્^{૫૦} યજ્ઞમધદે.^{૫૧}

(૧૨) તેશ્તરને^{૫૨} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૫૩} તેશ્તરને *લગતાઓને^{૫૪} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૫૫} (તે) પેહેલે દરજ્જેનાને^{૫૬} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૫૭} (તે) પેહેલે દરજ્જેના લગતાઓને^{૫૮} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૫૯} બદુગરોની^{૬૦} તથા પરીઓની^{૬૧} સાંભે થવાનેમાટે^{૬૨} આએ^{૬૩} સેતારા^{૬૪} જે^{૬૫} જાહપ્તોધરિંગ (તેઓ)ને^{૬૬} હું યાદ કરું.^{૬૭} સારા બાંધાનું^{૬૮} કૌવત^{૬૯} (મેળવવા) માટે,^{૭૦} હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૭૧} કૃતેહ^{૭૨} (મેળવવા) માટે,^{૭૩} સઘથી સરસ^{૭૪} સરસાઈ^{૭૫} (મેળવવા) માટે,^{૭૬} તંગીને દૂર કરવામાટે,^{૭૭} દ્રેષ (અથવા ખરાબી) ને દૂર કરવામાટે,^{૭૮} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૭૯} કૈવનત^{૮૦} સેતારાને^{૮૧} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૮૨} તંદરોસ્ત ડુંઆંખવાળા^{૮૩} તેશ્તરને^{૮૪} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૮૫}

(૧૩) પચ્ચોધર્યાઓ^{૮૬} દસ^{૮૭} ક્ષપનો^{૮૮} રિપતમ^{૮૯} જરથુ-
સ્ત,^{૯૦} તિશ્નો^{૯૧} રએવાઓ^{૯૨} ખરેનંધુહાઓ^{૯૩} કેહરપેમ્^{૯૪}
રએથયેધતિ^{૯૫} રઓક્ષુ^{૯૬} વજેમ્નો,^{૯૭} ||નર્શ^{૯૮} કેહરપ^{૯૯}
પન્ય-દસંધ્રહો,^{૧૦૦} ક્ષએતહે^{૧૦૧} સપિતિ-દોધધ્રહો^{૧૦૨} બેરેજતો,^{૧૦૩}
અવિ-અમહે^{૧૦૪} અમવતો^{૧૦૫} હુનધર્યાઓઓ,^{૧૦૬}

(૧૩) અએ સપેતમાન^{૧૦૭} જરતોશ્ત^{૧૦૮} (મહીનાની) પેહેલી^{૧૦૯}

* ઈઆને તેશ્તરનાં નક્ષત્ર (Canis Major) માં આવેલા બધા સેતારાઓને; તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતા કાએદા-આશીર્વાદ (હારજે); તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી શુદ્ધિ-વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને તેશ્તર સેતારાને; મીના બેરદના ૪૯ મા બાથમાં તેશ્તરને પેહેલો ગણેલો છે (જુઓ વેરતનો અંજેશ્ત તરજુમો, સફા ૯૦ મો). એ બોલને ફારસી ‘પર્વિન’ સાથે સરખાવીએ તો, કોનો અર્થ pleiades (સાત સેતારાનો જુમળો) થઈ શકે.

‡ ઈઆને તેશ્તરનાજ નક્ષત્રમાં આવેલા બધા સેતારાઓને.

§ ‘હપ્તોધરિંગ’ જે ઉત્તર તરફના સેતારાઓમાં સુખ્ય તેને Ursa Major સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે. એને મંગલનો હરીફ ગણેલો છે. વધારે બોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ.

|| કોનો બોલાસા બાબે જુઓ ૩૧ મા સફાની ૪ થી નોટ.

§ ઈઆને ‘તીરજુ રોશનીવાળા, દૂર સુધી રોશની આપનાર.’

|| ‘નર્શ કેહરપ પન્ય-દસંધ્રહો ક્ષએતહે સપિતિ-દોધધ્રહો એ બોલો બેહેરાંમ

ઈજદની એક શિકલની બધાનમાં બેહેરાંમ યશ્તના ૬ કા કરદામાં આવેછે.

દસ^૩ રાત^૪ ચળકતો^૫ (તથા) ઓરેહવાળો^૬ તેશ્તર^૭ શરીરનો આકાર
 લેછે,^{૮-૧૧} (અને) *રોશનીઓમાં^{૧૨} પંદર વરસના,^{૧૩} યુગ્યુરત,^{૧૪} ચકચક
 થતી આંખવાળા,^{૧૫} બુલંદ કદના,^{૧૬} હિમ્મત ધરાવનાર,^{૧૭} કૌવતમંદ,^{૧૮} પુરતી
 મરદાનગીથી †ચાલનાર^{૧૯} ‡મરદની^{૨૦} શિકલમાં^{૨૧} જાયાલીને^{૨૨} (બએછે).

ખોલાસો:—(૧૫ વરસની ઉમર તે કેવી તે બાએ નીચે જણાવે છે.)

(૧૪) તત્^૧ અયઓશ,^૨ યથ^૩ પઓધરીમ^૪ વીરેમ^૫
 અવિ-યાઓ^૬ અવધતિ,^૭ તત્^૮ અયઓશ,^૯ યથ^{૧૦} પઓધરીમ^{૧૧}
 વીરેમ^{૧૨} અવિ-અમો^{૧૩} અએધતિ,^{૧૪} તત્^{૧૫} અયઓશ,^{૧૬}
 યથ^{૧૭} પઓધરીમ^{૧૮} વીરેમ^{૧૯} એરેજુપાંમ^{૨૦} અદસ્તે.^{૨૧}

(૧૪) તે^૧ ઉમરનો^૨ કે જ્યારે^૩ માણસ^૪ પેહેલવેહેલાં^૫ કાંમ
 કરતો^૬ (અથવા ચાલાક^૭) થાએછે;^૮ તે^૯ ઉમરનો^{૧૦} કે જ્યારે^{૧૧} માણસ^{૧૨}
 પેહેલવેહેલાં^{૧૩} હિમ્મતથી^{૧૪} કરેછે;^{૧૫} તે^{૧૬} ઉમરનો^{૧૭} કે જ્યારે^{૧૮}
 માણસ^{૧૯} પેહેલવેહેલાં^{૨૦} જોન^{૨૧} (અથવા મરદી^{૨૨}) ડુંમેળવેછે.^{૨૩}

(૧૫) હો^૧ ધઝ^૨ બ્યાખમ-એધતિ,^૩ હો^૪ ધઝ^૫ પેરેસ-
 નેધતિ,^૬ કો^૭ માંમ^૮ નૂરાંમ^૯ કાયજાધતે^{૧૦} ગઓમવધતિખ્યો^{૧૧}
 હઓમવધતિખ્યો^{૧૨} જઓઝાખ્યો;^{૧૩} કહાધ^{૧૪} અએમ^{૧૫} દધાંમ^{૧૬}
 વીચ્યાંમ^{૧૭} ધશ્તીમ^{૧૮} વીચ્યાંમ^{૧૯} વાંશ્યાંમ^{૨૦} હવહેચ^{૨૧} ઉરેનો^{૨૨}
 યઓજ્જદાએમ^{૨૩} નૂરાંમ^{૨૪} અક્કિ^{૨૫} ચેસન્યસચ^{૨૬} વહુઅસચ^{૨૭}
 અંધઉહે^{૨૮} અસ્તવધતે,^{૨૯} અપાત્ત હચ^{૩૦} યત્ત વહિશતાત્ત.^{૩૧}

(૧૫) એ તરફ^૧ તે^૨ (તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,^૩ (તથા)
 એ તરફ^૪ (મિજલસીઓને) તે^૫ (નીચે મુજબ) પુછેછે:—

* ઈઆને આસમાનના સેતારાઓની બેઠક રાચનીઓ વચ્ચે.

† અથવા સારી રીતે પ્રમાણે ચાલનાર, નીતિવાન. ખાહાદુર (દારમેસ્તેતે).

‡ તેશ્તર મરદ, મોધો તથા થોડો એ પ્રમાણે એક પછી એક ત્રણ શિકલ
 ખારણુ કરેછે (જુઓ એજ ચરતના ૧૬ મા તથા ૧૮ મા કરાર). ન્યાતિપશાન્ન
 જણનારા કહેછે કે હરેક નક્ત્ર ૩૫ લેછે. (દારમેસ્તેતે).

§ અસલ અર્થ ચાલતો અથવા ચાલનાર (હોએછે) (વર્તમાન કદંત).

હ કાઠડર ગેહડનરના પુસ્તક પ્રમાણે 'તત્'ને બદલે 'તથ' કબૂલ રાખીએ
 તો, 'તથ અયઓશ'નો અર્થ " ઉમરનો તે વખત, હંદગીના તે વખતે " થઈ
 શકે; તથ=સંસ્કૃત તથા=ત્યારે, તે વખતે.

ડ ઈઆને મરદીમાં આવેછે; અદસ્તે=આ+દસ્+તે; સંસ્કૃત પાઠ અન્વા=મેળવવું.

હવે^{૩૩} કોણુ^{૩૩} મને^{૩૩} જીવામસાથની^{૩૩} (તથા) હોમસાથની^{૩૩} ક્રિયાની
બેટોથી^{૩૩} ધજીશે^{૩૩} કોણુને^{૩૩} હું^{૩૩} પેહેલવાંની ઓલાદની^{૩૩} *દોલત^{૩૩}
(તથા) પેહેલવાંની ઓલાદનો^{૩૩} ટોલો^{૩૩} (તથા) પોતાનાં^{૩૩} રવાનની^{૩૩} પવિ-
ત્રાધ^{૩૩} બખશું^{૩૩} ? સઉથી સરસ^{૩૩} પવિત્રાધને લીધે^{૩૩} હાડમંદ^{૩૩} દુનિ-
યામાં^{૩૩} હવે^{૩૩} (હું) ધજીશનીને લાએક^{૩૩} તથા આરાધનાને લાએક^{૩૩} છેઉ.^{૩૩}

(૧૬) ખિત્યાઓ^{૩૩} દસ^{૩૩} ક્ષપનો,^{૩૩} રિપતમ^{૩૩} જરથુ-
શ્વ,^{૩૩} તિશઝ્યો^{૩૩} રએવાઓ^{૩૩} ખરેનંધઉહાઓ^{૩૩} કેહુરપેમ^{૩૩}
રએશ્વયેધતિ,^{૩૩} રએાફીનુ^{૩૩} વજેએનો,^{૩૩} ગેઉશ^{૩૩} કેહુરપ,^{૩૩}
જરથો-સેવહે,^{૩૩}

(૧૬) અએ સપેતમાન^{૩૩} જરતોશ્ત^{૩૩} (મહીનાની) બીજ^{૩૩}
દશ^{૩૩} રાત^{૩૩} ચળકતો^{૩૩} (તથા) ખોરેહવાળો^{૩૩} તેશ્તર^{૩૩} શરીરનો
આકાર લેછે,^{૩૩} (અને) રોશનીઓમાં^{૩૩} સોનેરી શિંગડાવાળા^{૩૩}
ગોધાની^{૩૩} શિકલમાં^{૩૩} ચાલીને^{૩૩} (જાએછે).

(૧૭) હો^{૩૩} ધઘ^{૩૩} વ્યાખમન્યેધતિ,^{૩૩} હો^{૩૩} ધઘ^{૩૩} પેરેસ-
ન્યેધતિ,^{૩૩} કો^{૩૩} માંમ^{૩૩} નૂરાંમ^{૩૩} કાયજાધતે,^{૩૩} ગઝોમવધતિ-
ખ્યો^{૩૩} હઝોમવધતિખ્યો^{૩૩} જઝોમવધતિખ્યો^{૩૩} કહાધ^{૩૩} અજેમ^{૩૩}
દધાંમ^{૩૩} ગઝોયાંમ^{૩૩} ધરતીમ,^{૩૩} ગઝોયાંમ^{૩૩} વાંશ્વાંમ,^{૩૩}
હવહેય^{૩૩} ઉરેનો^{૩૩} યઓજદાથેમ,^{૩૩} નૂરાંમ^{૩૩} અઘિ^{૩૩}
યેસન્યસસ^{૩૩} વહુમ્યસસ^{૩૩} અંધઉહે^{૩૩} અસ્તવધતે,^{૩૩} અધાત^{૩૩}
હય^{૩૩} યત્ર વહિશ્તાત.^{૩૩}

(૧૭) એ તરફ^{૩૩} તે^{૩૩} (તેશ્તર) અનજુમન ઓલાવેછે,^{૩૩} (તથા)
એ તરફ^{૩૩} (મિજલસીઓને) તે^{૩૩} (નીચે મુજબ) પુછેછે^{૩૩} : —

હવે^{૩૩} કોણુ^{૩૩} મને^{૩૩} જીવામસાથની^{૩૩} (તથા) હોમસાથની^{૩૩}
ક્રિયાની બેટોથી^{૩૩} ધજીશે^{૩૩} કોણુને^{૩૩} હું^{૩૩} ગાએહોરને લગતી^{૩૩} દોલત^{૩૩}
(તથા) ગાએહોરનું^{૩૩} ટોળું^{૩૩} (તથા) પોતાનાં^{૩૩} રવાનની^{૩૩} પવિત્રાધ^{૩૩}
બખશું^{૩૩} ? સઉથી સરસ^{૩૩} પવિત્રાધને લીધે^{૩૩} હાડમંદ^{૩૩} દુનિયામાં^{૩૩}
હવે^{૩૩} (હું) ધજીશનીને લાએક^{૩૩} તથા આરાધનાને લાએક^{૩૩} છેઉ.^{૩૩}

(૧૮) ખિત્યાઓ^{૩૩} દસ^{૩૩} ક્ષપનો,^{૩૩} રિપતમ^{૩૩} જરથુશ્વ,^{૩૩}
તિશઝ્યો^{૩૩} રએવાઓ^{૩૩} ખરેનંધઉહાઓ^{૩૩} કેહુરપેમ^{૩૩} રએશ્વ-

યેધતિ,^{૧૧} રઘોદતુ^{૧૨} વજ્રેન્નો,^{૧૩} *અસ્પહે^{૧૪} કેહરૂપ^{૧૫}
અઉરૂપહે,^{૧૬} સ્તીરહે^{૧૭} જઠરિ-ગઘોપહે,^{૧૮} જરન્યો-અધવિ-દાનહે.^{૧૯}
(૧૮) અએ સપેતમાન^{૧૫} જરતોશ્ત^{૧૬} (મહીનાની) ત્રીજી^{૧૭} દશ^{૧૮}
રાત^{૧૯} ચળકતો^{૨૦} (તથા) ખોરેહવાળો^{૨૧} તેશ્તર^{૨૨} શરીરનો આકાર લેછે,^{૨૩-૨૪}
(અને) રોશનીઓમાં^{૨૫} ફેરમણ રંગના,^{૨૬} શોહામણા,^{૨૭} પીળા કાનવાળા^{૨૮}
(તથા) સોનેરી પાખરવાળા^{૨૯} ઘોડાની^{૩૦} શિકલમાં^{૩૧} આલીને^{૩૨} (જાએછે).

(૧૯) હો^{૩૦} ઇશ્વર^{૩૧} વ્યાખ્યાન-યેધતિ,^{૩૨} હો^{૩૩} ઇશ્વર^{૩૪} પેરેસન્યે-
ધતિ,^{૩૫} કો^{૩૬} માંમ^{૩૭} નૂરાંમ^{૩૮} ક્રાયજનધતે,^{૩૯} ગઘોમવધતિઝયો^{૪૦}
હઘોમવધતિઝયો^{૪૧} જઘોમવધતિઝયો,^{૪૨} કઠ્ઠાધ^{૪૩} અજેમ^{૪૪} દધાંમ^{૪૫}
અસપ્યાંમ^{૪૬} ઇશ્તીમ,^{૪૭} અસપ્યાંમ^{૪૮} વાંધાંમ,^{૪૯} હવહ્ય^{૫૦}
ઉરૂનો^{૫૧} યઘોજઘદાથેમ,^{૫૨} નૂરાંમ^{૫૩} અક્ષિ^{૫૪} યસન્યસ્ય^{૫૫} વહુમ્ય-
સ્ય^{૫૬} અંધઉરૂ^{૫૭} અસ્તવધતે,^{૫૮} અપાત^{૫૯} હ્ય^{૬૦} યત વહિશ્તાત,^{૬૧}

(૧૯) એ તરફ^{૨૧} તે^{૨૦} (ઇઆને તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,^{૨૨}
(તથા) એ તરફ^{૨૩} (મિજલસીઓને) તે^{૨૪} (નીચે મુજબ) પુછેછે:^{૨૫}—
હવે^{૨૬} કોણ^{૨૭} મને^{૨૮} જીવામસાધની^{૨૯} (તથા) હોમસાધની^{૩૦}
ક્રિયાની કોટોથી^{૩૧} ઇજશે^{૩૨} કોણને^{૩૩} હું^{૩૪} ઘોડાને લગતી^{૩૫} દોલત^{૩૬}
(તથા) ઘોડાનું^{૩૭} ટોળું^{૩૮} (તથા) પોતાના^{૩૯} રવાનની^{૪૦} પવિત્રાઈ^{૪૧}
બખશું^{૪૨}? સઘથી સરસ^{૪૩} પવિત્રાઈને^{૪૪} લીધે^{૪૫} હાડમંદ^{૪૬} દુનિયાંમાં^{૪૭}
હવે^{૪૮} (હું) ઇજશ્તીને લાએક^{૪૯} તથા આરાધનાને લાએક^{૫૦} છેજ.^{૫૧}

(૨૦) આઅત્ત^{૫૨} યેધતિ અવાધતિ,^{૫૩} સ્પિતમ^{૫૪} જર-
શુશ્લ,^{૫૫} તિશાન્યો^{૫૬} રઘેવાઓ^{૫૭} ખરેનંધઉહાઓ^{૫૮} અવિ^{૫૯}
જરયો^{૬૦} વોઉરૂ-કષેમ,^{૬૧} અસ્પહે^{૬૨} કેહરૂપ^{૬૩} અઉરૂપહે^{૬૪}
સ્તીરહે,^{૬૫} જઠરિ-ગઘોપહે^{૬૬} જરન્યો-અધવિ-દાનહે.^{૬૭}

(૨૦) ત્યારે,^{૬૮} અએ સપેતમાન^{૬૯} જરતોશ્ત^{૭૦} ચળકતો^{૭૧}
(તથા) ખોરેહવાળો^{૭૨} તેશ્તર^{૭૩} વોઉરૂ-કશ^{૭૪} જદરિયા^{૭૫} તરફ^{૭૬} ફેરમણ
રંગના^{૭૭} શોહામણા,^{૭૮} પીળા કાનવાળા^{૭૯} (તથા) સોનેરી પાખરવાળા^{૮૦}
ઘોડાની^{૮૧} શિકલમાં^{૮૨} જાએછે.^{૮૩}

* ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાંથી તે જરન્યો-અધવિ-દાનહે સુધી કવિતાની ૩ લીટી
લેછે; દરેક લીટી અદ્યપવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† સોનેરી હાંસરીવાળા, ગળાંના સોનેરી પટાવાળા (દારલે); સોનેરી
કપાળવાળા (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ જુઓ એજ યશ્તનો ૪૬ મો ક્રક્રો.

‡ જે શિકલ તેશ્તર લેછે તેજ જાતની બક્ષેશ તેના આરાધનારને તે આપેછે.
(જુઓ એજ યશ્તના ક્રક્રો ૧૩-૧૬).

¶ એમાંથી પાણી લઈ વરસાદ વરસાવીને જમીન ઉપર આપાદી કરવા સાફ.

(૨૧) *આદિમ^{૧૬} પદ્ધતિ-યાંશ^{૧૭} નિઝદ્દરધતિ,^{૧૮} દએવો^{૧૯} યો^{૨૦} અપઓષો,^{૨૧} અરુપહે^{૨૨} કેહરૂપ^{૨૩} સામહે,^{૨૪} કઉર્વહે^{૨૫} કઉર્વો-ગઓષહે,^{૨૬} કઉર્વહે^{૨૭} કઉર્વો-અરેષહે,^{૨૮} કઉર્વહે^{૨૯} કઉર્વો-દૂમહે,^{૩૦} દઘહે^{૩૧} અધવિદાતો-તરશ્તોધશ,^{૩૨}

(૨૧) (પલુ તેટલામાં) (તેશ્તરની) સાંભે યનારો^{૧૬} જે^{૧૭} †અપઓષ^{૧૮} (નામનો) દેવ^{૧૯} (તે), કાળા^{૨૦} (તથા) કાઅરચિત્રા ‡રંગના,^{૨૧} કાઅરચિત્રા કાનવાળા,^{૨૨} કાઅરચિત્રો પીઠવાળા,^{૨૩} કાઅરચિત્રી પુછડીવાળા,^{૨૪} ડાઘ (અથવા ચાઠાં) વાળા,^{૨૫} ¶બીહામણા^{૨૬} ઘોડાની^{૨૭} શિકલમાં^{૨૮} તેની તરફ^{૨૯} ધસારો કરીને દોડી આવેછે.^{૩૦}

(૨૨) હાંમ-તાચિત્ત-આજુશ^{૩૧} અરેતો,^{૩૨} રિપતમ^{૩૩} જર-થુશલ,^{૩૪} તિશત્પસ્ય^{૩૫} રએવાઓ^{૩૬} ખરેનંધઉહાઓ^{૩૭} દએવસ્ય^{૩૮} યો^{૩૯} અપઓષો,^{૪૦} તાઓ^{૪૧} યૂધ્ધયથો,^{૪૨} રિપતમ^{૪૩} જરથુશલ,^{૪૪} ધિ-અધરેમ^{૪૫} ધિ-ક્ષપરેમ.^{૪૬} આદિમ^{૪૭} અવધતિ^{૪૮} અધવિ-અઓળઓ,^{૪૯} આદિમ^{૫૦} અવધતિ^{૫૧} અધવિ-વન્યાઓ^{૫૨} દએવો^{૫૩} યો^{૫૪} અપઓષો^{૫૫} તિશ્લીમ^{૫૬} રએવન્તેમ^{૫૭} ખરેનંધઉહન્તેમ.^{૫૮} અપ^{૫૯} દિમ^{૬૦} અધાત્^{૬૧} યેધતિ^{૬૨} જરયંધહત^{૬૩} હુય^{૬૪} વોઉર-કપાત્,^{૬૫} હાઓ-મસંધહેમ^{૬૬} અધવનેમ.^{૬૭}

(૨૨) (પછી) અએ સપેતમાન^{૬૮} જરતોશ્ત^{૬૯} ચળકતો^{૭૦} (અને) ખોરેહવાળો^{૭૧} તેશ્તર^{૭૨} તથા અપઓષ^{૭૩} (નામનો) દેવ^{૭૪} પોતાની બાજુ એક બીજાને અથડાવીને^{૭૫} ઠેવળગી પડેછે.^{૭૬} અએ સપેતમાન^{૭૭} જર-તોશ્ત^{૭૮} તે એહ^{૭૯} ત્રણ દાહાડા^{૮૦} અને ત્રણ રાતસુધી^{૮૧} બેડેછે,^{૮૨} અપઓષ^{૮૩} (નામનો) જે^{૮૪} દેવ^{૮૫} (તે) ચળકાટવાળો^{૮૬} (તથા) ખોરેહવાળો^{૮૭} તેશ્તરની ઢિપર^{૮૮} ફાવીને^{૮૯} ફેતેહમંદ^{૯૦} ઠીચાએછે,^{૯૧} (અને) ત્યાંહથી^{૯૨} (ધઆને) વોઉર-કશ^{૯૩} દરિયામાંથી^{૯૪-૯૫} એક ફરસંગ જેટલા લાંબા^{૯૬} રસ્તાસુધી^{૯૭} તેને^{૯૮} હાંધી કાહાડેછે.^{૯૯-૧૦૦}

* ડાક્ટર ગ્રેહડનર આખા ૨૧ મા ફરસંગ કવીતા રૂપી ૭ લીટીએ લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરમ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાયછે.

† અસલ અર્થ પાણીવાળા અથવા વરસાદનાં વાદળાંને બાળી નાખનાર; પા-ણીનાં દુકાળ લાવનાર દેવ; તેશ્તરથી હલકું કરનાર દેવ; ધાતુ ઉપ=સં. ડહુ=બાળણું.

‡ સંસ્કૃત કર્ણ, કર્ણ, બોડકા (રૂપીગલ). યજુરાતી રીતે માટે બે વખત ફરીથી આવેલા 'કઉર્વહે'નો તરજુમો મેં કીધો નથી.

¶ અસલ અર્થ "જેનીથી ધારતી બેસી નાએ તેવા."

‡ અથવા બીડી પડેછે. અસલ અર્થ 'પકડે' (સંસ્કૃત ધાતુ જૂ).

§ અસલ એખારતમાં 'ગાલેબ થાયેછે તથા ફેતેહમંદ થાયેછે' એમ છે.

(૨૩) સાદ્રેમ^{૨૨} ઉરવિશ્લેમચ^{૨૩} નિઝૂધતે^{૨૪} તિરયો^{૨૫}
રએવાઓ^{૨૬} ખરેનંધઉહાઓ.^{૨૭} સાદ્રેમ^{૨૮} મે^{૨૯} અહુર મબદ,^{૩૦}
ઉરવિશ્લેમ^{૩૧} આપો^{૩૨} ઉર્વરાઓસચ,^{૩૩} ખખ્તેમ^{૩૪} દએને^{૩૫}
માબદધેરને,^{૩૬} નોધલ^{૩૭} માંમ^{૩૮} નૂરાંમ^{૩૯} મખ્યાક^{૪૦} અઓખ્તો-
નામન^{૪૧} યરન^{૪૨} યજેન્તે,^{૪૩} યથ^{૪૪} અન્વે^{૪૫} યજતાઓધહો^{૪૬}
અઓખ્તોનામન^{૪૭} યરન^{૪૮} યજેન્તે.^{૪૯}

(૨૩) (તારે) (તે) ચળકાટવાળો^૧ (તથા) ખોરેહવાળો^૨ તેશ્તર^૩
(પોતાનાં)^૪ દુઃખ^૫ તથા હારખાલે^૬ (નીચે મુજબ) નમનતાધથી બોલેછે^૭ :—
અએ હોરમબદ^૮ મારી ઉપર^૯ અકસોસ^{૧૦} અએ પાણી^{૧૧} તથા
ઓરવરો^{૧૨} (મારી) હાર^{૧૩} (થઈ) ! અએ માબદયસ્ની^{૧૪} દીન^{૧૫}
(મારા) ભોગ^{૧૬} (અથવા કમળખતી^{૧૭}) ! જેમ^{૧૮} (માણસો) બીજા^{૧૯}
ધજીદોને^{૨૦} વખણાએલી^{૨૧} ધજીશનીએ કરીને^{૨૨} ધજેછે,^{૨૩} (તેમ) હમણાં^{૨૪}
માણસો^{૨૫} વખણાએલી^{૨૬} ધજીશનીએ કરીને^{૨૭} મને^{૨૮} ધજીતા^{૨૯} નથી.^{૩૦}

(૨૪) યેધધિ^૧ છ^૨ મા^૩ મખ્યાક^૪ અઓખ્તોનામન^૫
યરન^૬ યજયન્તે,^૭ યથ^૮ અન્વે^૯ યજતાઓધહો^{૧૦} અઓખ્તો-
નામન^{૧૧} યરન^{૧૨} યજેન્તે,^{૧૩} અપિ^{૧૪} માંમ^{૧૫} અવિ-અવસ્થાંમ,^{૧૬}
દસનાંમ^{૧૭} અરપનાંમ^{૧૮} અઓખ્તો,^{૧૯} દસનાંમ^{૨૦} ઉશ્લનાંમ^{૨૧} અ-
ઓખ્તો,^{૨૨} દસનાંમ^{૨૩} ગવાંમ^{૨૪} અઓખ્તો,^{૨૫} દસનાંમ^{૨૬} ગધરિ-
નાંમ^{૨૭} અઓખ્તો,^{૨૮} દસનાંમ^{૨૯} અપાંમ^{૩૦} નાવયનાંમ^{૩૧} અઓખ્તો.^{૩૨}

(૨૪) કારણ કે,^૧ જેમ^૨ (માણસો) બીજા^૩ ધજીદોને^૪ વખ-
ણાએલી^૫ ધજીશનીએ કરીને^૬ ધજેછે,^૭ (તેમ) અગરજો^૮ માણસો^૯
વખણાએલી^{૧૦} ધજીશનીએ કરીને^{૧૧} મને^{૧૨} ધજીતે^{૧૩} તો, દશ^{૧૪} ઘોડાનું^{૧૫}
જોર,^{૧૬} દશ^{૧૭} ઉઠનું^{૧૮} જોર,^{૧૯} દશ^{૨૦} બદલનું^{૨૧} જોર,^{૨૨} દશ^{૨૩} પાહા-
ડનું^{૨૪} જોર^{૨૫} (તથા) દશ^{૨૬} નેહેર (અથવાં નદી)નાં^{૨૭} પાણીનું^{૨૮} જોર^{૨૯}
(હું) મારી^{૩૦} તરફ^{૩૧} ફેલાવતે.^{૩૨}

* જેમ ફારસીમાં 'દર્દ' (દુઃખ) ઉપરથી 'દર્દ'ના અર્થ 'અકસોસ' થાયછે, તેજ પ્રમાણે 'સાદ્રેમ'ના અર્થ થયા.

† અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલાં નામની ધજીશનીએ કરીને, ઈઆને તેઓનાં નામની ખરતુમન સાથની ધજીશનીએ કરીને.

‡ ડાહર ગેહલર ઈહાથી તે એ ફકરાને છેડે સુધીના ભાગને કવીતાની ૬ શીટી લેછે; દરેક શીટી અરુપવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાયછે.

§ અથવા વાહાણ ચાલી ચક્રે એટલાં (સંસ્કૃત જામ્બ) પાણીનું જોર.

|| ઈઆને દશ ઘોડા, ઉઠ ઇલાદિનાં જેટલું ઠોવત મને મળતે; અને તે ઠોવતને શીધે અપઓચ દેવને હું જોર કરતે.

(૨૫) અએમ^૧ ચો^૨ અહુરો^૩ મજદાઓ^૪ તિશલીમ^૫
રએવન્તેમ^૬ અરેનંધ્રઉહન્તેમ^૭ અઓખ્તોનામન^૮ યસ્ન^૯
ચએ^{૧૦} અવિ^{૧૧} દિમ^{૧૨} અવિ-અરામિ^{૧૩} દસનામ^{૧૪} અરપનામ^{૧૫}
અઓબો,^{૧૬} દસનામ^{૧૭} ઉશ્લનામ^{૧૮} અઓબો,^{૧૯} દસનામ^{૨૦}
ગવામ^{૨૧} અઓબો,^{૨૨} દસનામ^{૨૩} ગધરિનામ^{૨૪} અઓબો,^{૨૫} દસનામ^{૨૬}
અપામ^{૨૭} નાવયનામ^{૨૮} અઓબો.^{૨૯}

(૨૫) (હોરમજદ કેહેછે):- (તેશ્તર તરફથી ઉપલી ખાદેશ બાણુ-
વાથી) હું^૧ હોરમજદ^૨ ચળકતા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તરને^૫
વખણાએલી^૬ ઈજ્જશનીએ કરીને^૭ યાદ ઈપીધી,^૮ (તથા) દશ^૯ ઘોડાનું^{૧૦}
બેર,^{૧૧} દશ^{૧૨} ઉંઠનું^{૧૩} બેર,^{૧૪} દશ^{૧૫} બદલનું^{૧૬} બેર,^{૧૭} દશ^{૧૮} પાહાડનું^{૧૯}
બેર^{૨૦} (તથા) દશ^{૨૧} નહેર (અથવા નદી)નાં^{૨૨} પાણીનું^{૨૩} બેર^{૨૪} તેનેમોટે^{૨૫}
હું ઈધઈ ગયો^{૨૬} (ઈઆને તેને આપ્યું).

(૨૬) ઈઆઅમત્ર પદતિ અવાધતિ, રિપતમ જરથુશ્ત,
તિશત્રયો રએવાઓ અરેનંધ્રઉહાઓ, અવિ જરથો વોઉર-
કષેમ, અરપહે કેહરપ અઉરપહે સ્તીરહે, જધરિ-ગઓપહે
જરથો-અધવિ-દાનહે. (૨૭) આદિમ પદતિ-ચાંશ નિજ-
દ્વરપદિ દએવો ચો અપઓષો, અરપહે કેહરપ સામહે,
કઉર્વહે કઉર્વો-ગઓપહે, કઉર્વહે કઉર્વો-બરેપહે, કઉર્વહે
કઉર્વો-દૂમહે, દધહે અધવિદાતો-તરશ્તોદશ.^૧

(૨૮) હાંમ-તાચિત્ર-આબુશ^૧ ખરતો,^૨ રિપતમ જરથુ-
શ્ત,^૩ તિશત્રયસચ^૪ રએવાઓ^૫ અરેનંધ્રઉહાઓ^૬ દએવસચ^૭
ચો^૮ અપઓષો.^૯ તાઓ^{૧૦} યુધ્ધયથો^{૧૧} જરથુશ્ત,^{૧૨} આ^{૧૩}
રપિધવનેમ^{૧૪} જરવાનેમ.^{૧૫} આદિમ^{૧૬} બવધતિ^{૧૭} અધવિ-
અઓબાઓ,^{૧૮} આદિમ^{૧૯} બવધતિ^{૨૦} અધવિ-વન્થાઓ^{૨૧}
તિશત્રયો^{૨૨} રએવાઓ^{૨૩} અરેનંધ્રઉહાઓ^{૨૪} દએઉમ^{૨૫} ચિમ^{૨૬}

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ રોક ખ. ૩. કામાણનું બનાવેલું જરતો-
રતાનુ, બીજી આવૃત્તિ, સફા ૧૫૫-૧૫૮.

† અસલ એખારતમાં એ બેહુ ક્રિયાપદો વર્તમાન કાળમાં છે; એના ખોલાસા
બાબે જુઓ માફે અવસ્તા વ્યાકરણ સફા ૩૦૪. વળી 'ચએ' ક્રિયાપદ આત્મને-
પદમાં અપૂર્ણ ભૂતકાળ ૧ હો. પુરૂષ એકવચન બી ઘઈ સહે.

‡ ૨૬-૨૭ માં ફક્તના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યસ્તનો ૨૦-૨૧ મો ફકરો.

અપઓષમ.^{૨૦} અપ^{૨૧} દિમ^{૨૨} અધાત્^{૨૩} વ્યેધતિ^{૨૪} જરવંધહત^{૨૫}
હય^{૨૬} વોઉક-કપાત,^{૨૭} હાપ્રો-મસંધુભ^{૨૮} અધવનેમ.^{૨૯}

(૨૮) (પછી), અએ સપેતમાન જરતોશ્ત!^{૩૦} ચળકતો^{૩૧} (તથા) ખોરેહવાળો^{૩૨} તેશ્તર^{૩૩} (તથા) અપઓશ^{૩૪} (નામનો) દેવ^{૩૫} પોતાની બાબુ એક બીજાને અથડાવીને^{૩૬} વળગી પડેછે.^{૩૭} અએ જરતોશ્ત!^{૩૮} તે બેહુ^{૩૯} અપોરના^{૪૦} વખત^{૪૧} સુધી^{૪૨} લડેછે.^{૪૩} ચળકાટવાળો^{૪૪} (તથા) ખોરે-હવાળો^{૪૫} તેશ્તર^{૪૬} અપઓશ^{૪૭} (નામના) દેવની ઉપર^{૪૮} ક્ષાવીને^{૪૯} ફતેહ-મંદ^{૫૦} થાએછે,^{૫૧} (અને) ત્યાંહાંથી^{૫૨} (ધ્યાને) વોઉક-કશ^{૫૩} દરિયામાંથી^{૫૪-૫૫} એક ફરસંગ બેટલા લાંબા^{૫૬} રસ્તાસુધી^{૫૭} તેને^{૫૮} હાંકી કાઢાડેછે.^{૫૯-૬૦}

(૨૯) *ઉશ્તતાતેમ^{૬૧} નિઝૂધતે,^{૬૨} તિશગ્યો^{૬૩} રએવાઓ^{૬૪}
ખરેનંધઉહાઓ.^{૬૫} ઉશ્ત^{૬૬} મે^{૬૭} અહુર મજદ,^{૬૮} ઉશ્ત^{૬૯} આપો^{૭૦}
ઉર્વરાઓસ્ય,^{૭૧} ઉશ્ત^{૭૨} દએને^{૭૩} માજદયેસ્તે,^{૭૪} ઉશ્ત^{૭૫} વો^{૭૬}
આખવાત્^{૭૭} દંધલવો,^{૭૮} ઉસ્^{૭૯} વો^{૮૦} અપાંમ^{૮૧} અધવો^{૮૨} અપધ-
તિએરેતાઓ^{૮૩} જસાઓન્તિ,^{૮૪} અશ-દાનુનાંમચ^{૮૫} યવનાંમ,^{૮૬} કસુ-
દાનુનાંમચ^{૮૭} વાર્લનાંમ,^{૮૮} ગએથનાંમચ^{૮૯} *અસ્તવધતિનાંમ.^{૯૦}

(૨૯) (ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો^{૯૧} (તથા) ખોરેહવાળો^{૯૨}
તેશ્તર^{૯૩} પોતાની મેળવેલી ફતેહને^{૯૪} જાહેર કરેછે.^{૯૫} અએ હોરમજદ!^{૯૬}
મારી^{૯૭} જયજયકાર^{૯૮} (થઈ)! અએ પાણી^{૯૯} તથા ઓરવરો!^{૧૦૦} (મારી)
જયજયકાર^{૧૦૧} (થઈ)! અએ માજદયસ્તની^{૧૦૨} દીન!^{૧૦૩} (મારી) ફતેહ^{૧૦૪}
(થઈ)! અએ દેશો!^{૧૦૫} (હવે) તમને^{૧૦૬} આખાદી^{૧૦૭} થશે!^{૧૦૮} ફૂલે
પછી^{૧૦૯} પુષ્કળ પાણીથી ઉગતા^{૧૧૦} અનાજનો,^{૧૧૧} તથા ચોડાં પાણીથી
ઉગતી^{૧૧૨} લાજ તરકારી (અથવા વનસ્પતિ)નો^{૧૧૩} (તથા) (તમામ)
હાડમંદ^{૧૧૪} સુહુકોનો^{૧૧૫} જાઓરાક^{૧૧૬} વગર અડચણે^{૧૧૭} ઉગી ફેનીકળશે.^{૧૧૮}

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૯ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીના લેછે;
દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાયછે.

† ‘ઉશ્તતાત્’નો અર્થ ‘સુખ, આખાદી, સુખારકબાદી’ થાયછે.

‡ એજ અર્થ એ બોલ (અપાંમ) ઇજ્જનેના દ મા હાના ૨૪ મા તથા
૧૦ મા હાના ૧ લા ફકરામાં આવેછે. નામ તરીકે એનો અર્થ ‘પાણીઓનું’ થાયછે.

§ ‘અધવો’—ધાતુ અધ્, અદ્=સંસ્કૃત અદ્=Lak. Ed.-ere=ખાડું.

|| ‘પાણીની બધેશ (અપાંમ અધવો) ગોઠાટાં બીવાળાં અનાજનાં ખેતર
તરફ, નાદલાં બીવાળાં ખેતર તરફ તથા તમામ હાડમંદ દુનિયાં તરફ અટકાવ
વગર વેહેશે (દારમેરતેતે); ડાકટર રૂપીગલ તથા પ્રોફેસર હાર્લેએ બી બહુ-

ખાલાસો:—(એની મતલબ એ કે “અપઓશ” ઇઆને પાણીની ટિપણી—તંગી લાવનાર દેવની ઉપર તેશ્તરની ફતેહ થવાને લીધે, બેઈ તો વરસાદ વરસવાની વધી થવાથી અનાજ, વનસ્પતિ ઇલાદિની પુષ્કળ વૃદ્ધિ થશે, અને તેથી લોકો તથા જીવજન્તુઓ સુખાકારી ભોગવશે.)

(૩૦) આઅત્^{૧૦} પદ્ધતિ^{૧૧} અવાધતિ,^{૧૨} સિપતમ^{૧૩} જરથુશ્ત,^{૧૪} તિશત્યો^{૧૫} રએવાઓ^{૧૬} ખરેનંધઉહાઓ^{૧૭} અવિ^{૧૮} જરથો^{૧૯} વોઉર-કષેમ,^{૨૦} અરુપહે^{૨૧} કેહરૂપ^{૨૨} અઉરૂપહે^{૨૩} સ્તીરહે,^{૨૪} જધરિ-ગઓપહે^{૨૫} જર-યો-અધવિ-દાનહે.^{૨૬}

(૩૦) લારે,^{૨૭} અએ સપેતમાન^{૨૮} જરતોશ્ત^{૨૯} ચળકતો^{૩૦} (તથા) ખોરેહવાળો^{૩૧} તેશ્તર^{૩૨} વોઉર-કશ^{૩૩} દરિયા^{૩૪} તરફ^{૩૫} કેરમજ રંગના,^{૩૬} સોહામણા,^{૩૭} પીળા કાનવાળા,^{૩૮} (તથા) સોનેરી પાખરવાળા^{૩૯} ઘોડાની^{૪૦} શિકલમાં^{૪૧} જાએછે.^{૪૨}

(૩૧) *હો^{૪૩} જરથો^{૪૪} આયઓજયેધતિ,^{૪૫} હો^{૪૬} જરથો^{૪૭} વીવઓજયેધતિ,^{૪૮} હો^{૪૯} જરથો^{૫૦} આધજરાધયેધતિ,^{૫૧} હો^{૫૨} જરથો^{૫૩} વીધજરાધયેધતિ,^{૫૪} હો^{૫૫} જરથો^{૫૬} આધજરયેધતિ,^{૫૭} હો^{૫૮} જરથો^{૫૯} વીધજરયેધતિ,^{૬૦} યઓજેન્તિ^{૬૧} વીરપે^{૬૨} કરનો,^{૬૩} જરથાધ^{૬૪} વોઉર-કષય,^{૬૫} આ^{૬૬} વીરપો^{૬૭} મધયો^{૬૮} યઓજધતિ.^{૬૯}

(૩૧) તે^{૭૦} (ઇઆને તેશ્તર) (વોઉર-કશ) દરિયાને^{૭૧} જો-શમાં^{૭૨} લાવેછે,^{૭૩} તે^{૭૪} (ઇઆને તેશ્તર) (વોઉર કશ) દરિયાને^{૭૫} વધારે જો-શમાં^{૭૬} લાવેછે,^{૭૭} તે^{૭૮} દરિયા (નાં પાણી)ને^{૭૯} વેહેતાં કરેછે,^{૮૦} તે^{૮૧} (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને^{૮૨} ઉભઈ જતાં કરેછે,^{૮૩} તે^{૮૪} (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને^{૮૫} આગળ જાવેહેતાં કરેછે,^{૮૬} તે^{૮૭} (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને^{૮૮} વધારે જાઉભઈ જતાં કરેછે,^{૮૯} (તે વેહેતાં પાણી)

કરીને એવીજ મતલબનો નીચે સુજળ અર્થ કીધો છે:—“પાણીના ઝરા ખેતર ઇલાદિ તરફ વેહેશે.” ‘અશ-દાનુ ચવ’=પુષ્કળ પાણીથી ભગતો અનાજ, અથવા અનાજ જેને થાકવાનેમાટે પુષ્કળ પાણીની જરૂર છે તે. દાનુ=સંસ્કૃત દાનુ=તલી (જુઓ દાનુ-દ્રાજ્જહ, ઇજરનેનો ૬૦ મો હા, ૪ થો ફરસા.)

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૩૧ મા ફરસાને કવીતારૂપી ૬ લીટીનો લેછે: દરેક લીટી અલપવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી યાએછે.

† ઇઆને વોઉર-કશ દરિયામાં ભરતી કરવાન કરેછે.

‡ વીવઓજયેધતિ=વીધઓજયેધતિ. અથવા ઓટની હાલતમાં લાવેછે.

§ જૂરૂર (જૂરૂર=સંસ્કૃત જૂરૂર=વેહેવું) ધાતુને છેડે ૬ લાગ્યથી ‘જૂરૂરૂર,’ પછી તેનું ‘જૂરૂરૂર’ થયું. એ બેહુતા અર્થમાં સહેજ ફેર હોવાને બોધાએ.

વોઉર-કશ^૧ દરિયાના^૧ તમામ^૨ ક્રીનારાઓને^૨ સાથે બેઠી નાખેછે,^૨ (તથા) તમામ^૨ વચલો બાગ^૨ બી (પાણીથી) બેઠઈ^૨ જાએછે.^૨

(૩૨) ઉસ^{૧૨} પધતિ^{૧૨} અધાત^{૧૩} હિશતધતિ,^{૧૪} રિપતમ^{૧૫} જરથુરલ,^{૧૬} તિશત્યો^{૧૭} રએવાઓ^{૧૮} ખરેનંધઉહાઓ,^{૧૯} જરયંધ-હત^{૨૦} હય^{૨૧} વોઉર-કપાત,^{૨૨} ઉસ^{૨૩} અધાત^{૨૪} હિશતાત^{૨૫} સતવએસો^{૨૬} રએવાઓ^{૨૭} ખરેનંધઉહાઓ,^{૨૮} જરયંધહત^{૨૯} હય^{૩૦} વોઉર-કપાત,^{૩૧} આઅત^{૩૨} તત^{૩૩} હનમાં^{૩૪} હાંમ-હિશતેન્તિ^{૩૫} ઉસ^{૩૬} હિન્દવત^{૩૭} પધતિ^{૩૮} ગરોધત,^{૩૯} યો^{૪૦} હિશતધતે^{૪૧} મધધીમ^{૪૨} જરયંધહો^{૪૩} વોઉર-કપહ.^{૪૪}

(૩૨) ત્યારપછી,^{૧૩} અએ સપેતમાન^{૧૫} જરતોશત!^{૧૬} ચળકાટ-વાળો^{૧૮} (તથા) ખોરેહવાળો^{૧૯} તેશતર^{૧૭} વોઉર-કશ^{૨૨} દરિયામાંથી^{૨૦-૨૧} ઉભો થાએછે,^{૨૩-૨૪} (તથા) ચળકાટવાળો^{૨૭} (તથા) ખોરેહવાળો^{૨૮} †સતવએસ^{૨૬} (સેતારો) (બી) વોઉર-કશ^{૩૧} દરિયામાંથી^{૨૯-૩૦} ઉભો થાએછે,^{૩૩-૩૫} ત્યારબાદ^{૩૨} ‡ઉસ-હિન્દવ^{૩૬-૩૭} (નામનો) પાહાડ,^{૩૯} જે^{૪૦} વોઉર-કશ^{૪૧} દરિયાની^{૪૩} વચમાં^{૪૨} આવેલો છે^{૪૧} (તે) પાહાડમાંથી,^{૪૩} બાફ^{૪૪} (અથવા ધુમસ^{૪૪}) એકઠો થઈને ઉચે ચહરેછે.^{૪૫}

(૩૩) આઅત^{૪૫} તત^{૪૬} હનમાં^{૪૭} કપાઉપયેધતિ^{૪૮} મએ-ધો^{૪૯-૫૦} અપવનો,^{૫૧} ક્રા^{૫૨} પોઉવો^{૫૩} વાતાંમ^{૫૪} વજધતિ,^{૫૫} યા^{૫૬} પથો^{૫૭} આધતિ^{૫૮} હએઓ^{૫૯} ક્રામિશ^{૬૦} ક્રાધત-ગએથો,^{૬૧} અથ્ર^{૬૨} પસ્યએત^{૬૩} વજધતે^{૬૪} વાતો^{૬૫} દરપિશ^{૬૬} મજદધાતો,^{૬૭} વારેમય^{૬૮} મએધેમય^{૬૯} ક્યંધહુમય,^{૭૦} અવિ^{૭૧} અસાઓ,^{૭૨} અવિ^{૭૩} પોધધાઓ^{૭૪} અવિ^{૭૫} કર્ષવાંન^{૭૬} યાધશ^{૭૭} હસ,^{૭૮}

(૩૩) ત્યારપછી^{૪૫} (તેશતર) (તે) વાદળો^{૪૮} જળનાવનાર^{૫૦} સ્વચ્છ^{૫૧}

* એની મતલબ એવી દીસેછે કે, બરતીની વખતે વોઉર-કશ દરિયો બધી તરફથી પાણીથી બરપુર થઈ જાએછે.

† જુનદેહશનાં લખાણ પ્રમાણે પશ્ચિમ દિશાનો મુખ્ય સેતારો.

‡ હાહટર હાઉગ એ પાહાડને હિન્દવ લઈને હિંદુકશને મલતો કારેછે, જુન-દેહશના ૧૨ મા બાળમાં એને મલતો 'ઉસ-હિન્દુમ' કરીને એક પાહાડનું નામ આવેછે. અવસ્તામાં 'હિન્દવ'ની આગમય 'ઉસ' અગ્યય આવેલોછે, તેને હિન્દવની સાથે મણ્ણને યુરોપિયન વિદ્વાનોએ 'ઉસ-હિન્દુમ' કરીને એક નામ ગણ્યું છે.

§ 'મએધો-કર'ને બરાબર મલતો સંસ્કૃતમાં મૈત્રકર આવેછે.

આફને^{૧૦} આગળ ઘસડી લઈ જાએ. ^{૧૧} જે રસ્તાઓ તરફ^{૧૨} આબાદી કરનાર^{૧૩} (તથા) દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૪} હોમ^{૧૫} (ધર્મ) જાએ^{૧૬} (તે તરફ) (તેશ્વર) સહથી વેહેલા^{૧૭} પવન^{૧૮} લાવે, ^{૧૯} ત્યારપછી^{૨૦} તે તરફ^{૨૧} હોરમજદનો પેદા થાયેલો^{૨૨} સખત^{૨૩} પવન^{૨૪} (જુદી જુદી) જગાઓ^{૨૫} તરફ, ^{૨૬} શેહેરો^{૨૭} તરફ^{૨૮} (તથા) (તમામ) હક્કે^{૨૯} કેશ્વર^{૩૦} તરફ^{૩૧} વરસાદ, ^{૩૨} વાદળો^{૩૩} તથા કરાને^{૩૪} પોહોંચતાં કરે. ^{૩૫}

(૩૪) અપાંમ^{૩૬} નપાઓસે^{૩૭} તાઓ^{૩૮} આપો,^{૩૯} રિપતમ^{૪૦} જરથુશ્ત્ર,^{૪૧} અંધઉહે^{૪૨} અસ્તવધતે^{૪૩} પોમથો-અખ્તાઓ^{૪૪} વીઅક્ષધતિ,^{૪૫} વાતસય^{૪૬} ચો^{૪૭} દરપિશ,^{૪૮} અવજ-દાતેમય^{૪૯} ખરેનો^{૫૦} અપઓનાંમય^{૫૧} ક્રવપયો.^{૫૨}

અહુરેય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરંન્વત યસ્ન તિશ્લીમ સ્તારેમ. જઓઆખયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રમેવન્તેમ ખરેનં-ધઉહન્તેમ યજ્ઞમધદ. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજ્જવા-દંધ્રહંધ્રહ, માંધ્રય વચય બ્યઓથનય, જઓઆખયસય અર્ધુ-ખધએધખયસય વાધજિખયો.

યંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદ.

(૩૪) અએ સપેતમાન^{૫૩} જરતોશ્ત^{૫૪} અપાંમ^{૫૫} નપાત્ર^{૫૬} (દરેક) શેહેરમાં પોહોંચતાં કરવાનાં^{૫૭} તે^{૫૮} પાણીને^{૫૯} (તમામ) હાક-મંદ^{૬૦} દુનિયામાં^{૬૧} ચોતરફ વેહેથી નાખે, ^{૬૨} સખત^{૬૩} પવન, ^{૬૪} પાણીમાંથી પેદા થએલું^{૬૫} ખોરેહ^{૬૬} તથા અશો (લોકો) ના^{૬૭} જરોહરો^{૬૮} (બી) (તે પાણીને ચોતરફ વેહેથી નાખે).

* 'ક્રપાઉપયેધતિ' - પ્રયોજ્ય વર્તમાનકાળ પરસ્પૃષ્ટ ૩ જે પુરુષ એકવચન; ધાતુ ધુ એટલે જવું; એતું પ્રયોજ્ય રૂપ 'ક્રપાઉપય' (ઘસડી લઈ જવું). એના ખોલાસા બાબે જુઓ માફે અવસ્તા બ્યાકરણ, સફે ૨૫૦-૨૫૧.

† 'અપાંમ નપાત્ર' (સંસ્કૃત અપામ્ નપાત્ર) ઈઆને પાણીનો નામ અથવા મૂળ. એના ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપાત્ર ધોલ.

‡ ઈઆને કેઆની ખોરેહ. જેતું મથક વોહર-કશ દરિયામાં છે (જુઓ જમીઆદ ચરત, ફકરા ૫૬-૬૪).

¶ તીરના હમઠારાઓમાં અર્દાકર્વશ અને ગોવાદ આવેછે તેનો ઇસારો આએ ફકરા ઉપરથી જણાએ. એની મુકાબિલ જુઓ ફરવરદીન યસ્તનો ૬૬ મો ફકરો.

(કરદો ૭ મો) (૩૫) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
 ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ યો^૬ અવધાત^૭ ક્વજ્ઞમધતે^૮
 દ્વોધયન્યાત^૯ હિશ^{૧૦} ઉષયાત^{૧૧} દૂરએ-ઉર્વએસેમ^{૧૨} પધતિ^{૧૩}
 પન્તાંમ^{૧૪} ધધા-અખતેમ^{૧૫} પધતિ^{૧૬} યઓનેમ^{૧૭} ક્ષ્વરશ્તેમ^{૧૮}
 પધતિ^{૧૯} આફેન્તેમ^{૨૦} જઓપાધ^{૨૧} અહુરહે મજ્ઞદાઓ^{૨૨}
 જઓપાધ^{૨૩} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ^{૨૪}.

અહિ રય ખરેનંધ્રહુચ, તેમ યજ્ઞમ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
 સ્તારેમ, જઓપાધયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉ-
 હન્તેમ યજ્ઞમધદે, હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજ્ઞવો-દંધહુધહ,
 માંધ્રય વચય ધ્યઓશ્નય, જઓપાધયસ્ય અધુર્ધવએધુધ્યસ્ય
 વાવજ્ઞિઓ.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને યધતી વંધ્રહો,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૩૫) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨
 હમો યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે^૬ (તેશ્તર) (દાદાર) હોરમજ્ઞદની^૭ ખુશી-
 નેમાટે^૮ (તથા) અમશારપંદોની^૯ *ખુશીનેમાટે,^{૧૦} આહિયાંધી^{૧૧} (ધ્યાને)
 નુરવાળી^{૧૨} પૂર્વ દિશાએથી^{૧૩} (તે છેક) દૂર છેડાવાળા^{૧૪} રસ્તા^{૧૫} સુધી,^{૧૬}
 ખોદાના આપેલા^{૧૭} વાદળાંના માર્ગ^{૧૮} સુધી^{૧૯} (તથા) મુકરર કીધેલા^{૨૦}
 ઠેરવેલાં †મુકામ^{૨૧} સુધી^{૨૨} ‡જએછે.^{૨૩}

(કરદો ૮ મો) (૩૬) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
 ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ યિમ^૬ યારે-ચરેષો^૭ મધ્યહ્ને^૮
 અહુરય^૯ અતુગૂતો^{૧૦} અઉરનય^{૧૧} ગધરિષાઓ^{૧૨} સિજ્ઞદય^{૧૩}
 રવસચરતો^{૧૪} ઉજયોરેન્તેમ^{૧૫} હિસ્પોસેન્તેમ^{૧૬} હુયાધસ્યાચ^{૧૭}
 દધંધ્રહુવે^{૧૮} ઉજ્જએન્તેમ^{૧૯} દુજ્જયાધસ્યાચ^{૨૦} કધ^{૨૧} અધસ્યાઓ^{૨૨}
 દધંધ્રહુવો^{૨૩} હુયાધસ્યાઓ^{૨૪} અવાઓંતિ.^{૨૫}

* ધ્યાને દાદાર હોરમજ્ઞદ તથા અમશારપંદોની મરછથી, તેઓના હોકમને
 તાબે યધને.

† ‘આફેન્તેમ’ના ખોલાસા આખે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, ૨૧ મી
 ધરમજ્ઞદના ૫ મા ક્રકરાની નોટ.

‡ પ્રોફેસરો રપીગલ તથા હારલે ‘હિશ’ બોલ પાણીને લગાડીને ‘તેશ્તર
 પાણી લાવેછે’ એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

(૩૬) ચળકતા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ જે (તેશ્તર સેતારા)ના^૬ ઉગવાનેમાટે^{૧૫} ફસલમાં પેદા થતા ફળ ઉપર છંદગી *ગુજરનારા^{૧૬} માણસો^{૧૭} તથા †ઉંડી અક્કલવાળા^{૧૮} સરદારો,^{૧૯} પાહાડ ઉપર ભતકનારા^{૨૦} જંગલી જનવરો,^{૨૧} કાટાંની ઝાડીમાં રહેનારાં જનવરો^{૨૨} તથા લાંબી ફલંગ મારનારાં જનવરો,^{૨૩} ઇન્તેઝરી ‡રાખેછે.^{૨૪} કારણ કે જેવી રીતે (તેશ્તર સેતારો) ઉગે^{૧૬} તે મુજબ દેશનેમાટે^{૧૮} સુકાળનું વરસ^{૨૦} (ઇઆ) દુકાળનું વરસ^{૨૦} (થાએછે.) (વળી) (તેઓ એવી મુશ્કેલી રાખેછે કે), ઇરાની^{૨૨} મુલુકો^{૨૩} ક્યારે^{૨૪} ફળદ્રુપ^{૨૪} (અથવા આબાદ) થાયે^{૨૫}

અહીં રથ ખરેનંધ્રહુચ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ સ્તારેમ, જઓધ્રાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે, હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહુધહ, માંધ્રય વચય બ્યઓઘનય, જઓધ્રાખ્યસય અર્ધુ-ખ્યએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેંધ્રહ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૯ મો) (૩૭) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે,^૫ આસુ-ફવએવેમ^૬ ક્ષવિવિ-વાજેમ.^૭ યો અવવત ફવએવો વજધતે, અવિ જરયો વોઉર-કપેમ, યથ તિધિશ મધનિવસાઓ, યિમ અંધ્રહુત્ત એરેક્ષો કિવનિ-ધધુથ ક્ષવિવિ-ધવતેમો અધચનાંમ અધચ્ચો, ક્રુથત્ત હચ ગરોધત્ત ખનવન્તેમ અવિ ગધરીમ.

(૩૭) ચળકાટવાળા,^૩ ખોરેહવાળા,^૪ તેજ શેતાળીવાળા^૧ (તથા) શેતાળ ચાલના^૨ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫

(૩૮) અવિ^{૩૧} દિમ^{૩૨} અહુરો મજદાઓ^{૩૩} અવાંન,^{૩૪} અમેષાઓ રપેન્ત,^{૩૫} વોઉર-ગઓયઓધતિશ^{૩૬} હુ^{૩૭} મિધ્રો^{૩૮}

* અસલ અર્થ ફસલ-ચાલનારા ધા. જરૂ=ચાલડું; વકારાંત ૧/૩.

† અથવા અક્કલનો વધારો કરનારા.

‡ અથવા રાહ ભેએછે; અસલ અર્થ ઇન્તેઝરી રાખનારાં (હોએછે.)

§ ધહુકરીને પ્રાફેસર દારમેસ્તેતે ઉપરથી એ ફકરાનો તરજુમો મેં કીધો છે.

|| ખાકીના લાગના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો ૪ થો ફકરો.

પોઉર-પન્તામ^{૪૬} ક્રયએપએતેમ^{૪૭} આદિમ^{૪૮} પરકાત્^{૪૯} અનુ-
મરેજતેમ^{૫૦} અપિશય^{૫૧} વંધઉહિ^{૫૨} બેરેજમતિ,^{૫૩} પારેનદિય^{૫૪}
રઓરથ^{૫૫} વીર્યેમ આ અહ્લાત્^{૫૬} યત્^{૫૭} અએમ^{૫૮} પમતિ-
અપયત્^{૫૯} વજેમો^{૬૦} ખન્વન્તેમ^{૬૧} અવિ^{૬૨} ગમરીમ^{૬૩} ખ-
ન્વત^{૬૪} પમતિ^{૬૫} નિરત,^{૬૬}

અહિ રય ખરેનંધહય, તેમ યજમંધ સુરન્વત યસ્મ તિશલીમ
સ્તારેમ, જઓથાખયો તિશલીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
હન્તેમ યજમંધદિ, હઓમથો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ,
માંથય વયય બ્યઓરનય, જઓથાખયસય અર્ધુખ્યએમખ્યસય
વાધજિખયો.

યેંધહિ હાતાંમ આઅત્ યસ્મે પમતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમંધદિ.

(૩૮) જ્યાંહાંસુધી^{૪૬} તે^{૫૧} (ધ્યાને તેશ્તર) ખન્વન્ત^{૫૭} પાહાડ^{૫૮}
સુધી^{૫૫} ચાલતો^{૫૬} આવી પુગો^{૫૭} (ત્યાંહાંસુધી), (દાદાર) હોરમજદે^{૫૮}
તેને^{૫૯} મદદ કીધી,^{૬૦} અમશારુપંદોએ^{૬૧} (તથા) બોહોળાં ખેતરવાળાં^{૬૨}
મેહેર^{૬૩} (ઇજદે) તેનેમાટે^{૬૪} પુરતો માર્ગ^{૬૫} તૈયાર (અથવા બોહો)
*કીધો;^{૬૬} ત્યારપછી^{૬૭} લલી^{૬૮} (તથા) સુલંદ દરજનની^{૬૯} અશિશવંદે^{૭૦}
(તથા) જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી^{૭૧} પારેન્દિએ^{૭૨}
તેનેમાટે^{૭૩} (માર્ગ) ઠસાફ કીધો.^{૭૪}

(કરદો ૧૦ મો) (૩૯) તિશલીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજમંધદિ;^૫ ચો^૬ પમરિકાઓ^૭ તઉર્વયેમતિ,^૮
ચો^૯ પમરિકાઓ^{૧૦} તિતારયેમતિ^{૧૧} યાઓ^{૧૨} ઉજઓંધહત્^{૧૩}
અંધરો મંધનુશ^{૧૪} મમનુશ,^{૧૫} સ્તારાંમ^{૧૬} અકૂશ-ચિથનાંમ^{૧૭}
વીરપનાંમ^{૧૮} પમતિ-એરેતેએ.^{૧૯}

* ' ક્રયએપએતેમ ' તથા ' અનુમરેજતેમ ' એ બેહુ ક્રિયાપદ પરસ્પૃષ્ટ
દ્વિવચનમાં છે; પેહેલો શક્યાર્થમાં અને બીજો અર્પણ ભૂતકાળમાં.

† અશિશવંધ તથા પારેન્દિ તેને પગલે ચાલી (દારમેસ્તેતે). ' ખન્વત
પમતિ નિરવના આએ અર્થ મને સમજ નથી પડતો. યજકવાં પાણી ઉપર
(દારમેસ્તેતે); તેનાં અરત પાંચવાની ચળકાટ બારેલી જગાએ (હારલે.)
સંસ્કૃત તીર=પાણી.

(૩૬) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેસ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે^૧ (તેસ્તર) પરીઓને^૨ તોરેછે^૬ (તથા) જે^૨ પરીઓને^૧ *ટાળેછે^૭ (અથવા હાંપી કાઢાડેછે^૮), કે જે (પરી) ઓને^{૧૨} હારેમને^{૧૩} †બાણીયુલને^{૧૪} પાણીનું તોખમ રાખનારા^{૧૫} તમામ^{૧૬} સેતારાઓની^{૧૭} સાંભે થવાનેમાટે^{૧૮} ઉભી કીધી.^{૧૯}

(૪૦) ‡તાઓ^{૨૦} તિશ્નીઓ^{૨૧} તઉર્વેધતિ,^{૨૨} વીવાધતિ^{૨૩} હીશ^{૨૪} જરવંધહત^{૨૫} હુય^{૨૬} વોઉર-કષાત.^{૨૭} આઅત^{૨૮} મએઘ^{૨૯} ઉસ-કવાઓ-નતે,^{૩૦} હુયાધસ્યાઓ^{૩૧} આપો^{૩૨} ખરેન્તીશ,^{૩૩} યાહુવ^{૩૪} ઉર્વાધતીશ^{૩૫} અમ્રાઓ^{૩૬} યેરેથુ^{૩૭} અધપિ^{૩૮} વીજસાધતીશ,^{૩૯} અવો-ઉર્વેધતીશ^{૪૦} હસ^{૪૧} કરવાંન.^{૪૨}

અહીં રય ખરેનંધહત, તેમ યજ્ઞધ સુરેન્વત યસ્ન તિશ્લીમ સ્તારેમ. જઓઘ્રાબયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-હન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેરમન, હિજ્જવો-કંધહંધહ, માંધય વચય ખ્યઓધનય, જઓઘ્રાબયસય અર્ધુબધએધબયસય વાધજિબયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યસ્ને ધધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪૦) તેસ્તર^૧ તે (પરી)ઓને^૨ તોરેછે,^૩ (તથા) વોઉર-કશ^૪ દરિ-યામાંથી^{૫-૬} તેઓને^૭ પવન કુટ્ટી ઉરાડી જદેછે.^૮ લ્યારપછી^૯ સુકાળનાં વરસનાં^{૧૦} (તથા) (ફળ અનાજ) ઉત્પન્ન કરનારા^{૧૧} પાણીનાં^{૧૨} વાદળો^{૧૩} ઉઘે એકઠાં થાએછે,^{૧૪} જેમાંથી^{૧૫} આખાદી કરનારા^{૧૬} (તથા) સુખાકારી ફેલાવનારા^{૧૭} પુંકળ^{૧૮} વરસાદનાં આપટાં^{૧૯} હફેતે^{૨૦} કેશ્વરમાં^{૨૧} (ધ્યાને તમામ પૃથિવ ઉપર) ચોતરફ ફેલાએછે.^{૨૨}

* જુઓ એજ યસ્તનો ૫ મો કરદો, ૮ ફકરો.

† 'મમનુશ'-ધાતુ મન=સં. મન્-અશ્વર્ષ, વિચારક; 'મમનવંધહ' ઉપરથી.

‡ ડાકટર ગ્રેહનર આખા ૪૦ મા ફકરાને કવિતારૂપી ૭ લીટીને લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે. જ ઈમાને પરાંગદેહ કરી નાખેછે (અંગ્રેજ blows away ને અર્થે).

ઉ અસલ અર્થ મદદ લાવનારાં, મદદ આપનારાં.

ડ અસલ એખારતમાં એ બોલ (વીજસાધતીશ) વર્તમાન ફરવ નારીબતી યે-હેલી બહુવચનના રૂપમાં છે, તથા 'અવરાઓ'નો અર્થ બતલાવેછે (ચોતરફ ફેલાતાં.)

(કરદો ૧૧ મો) (૪૧) તિશલીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
 ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે,^૫ યિમ^૬ આપો^૭ પદ્મતિશમરેન્તે^૮
 અર્મએશતઓ,^૯ ક્રાતત-ચરતસ્ય,^{૧૦} ખાંચાઓ,^{૧૧} શ્રઓતો-
 સ્તાતસ્ય,^{૧૨} પર્ધુચાઓ,^{૧૩} વધસ્યાઓસ્ય.^{૧૪}

(૪૧) ચળકાટવાળો^૧ (તથા) ખોરેહવાળો^૨ તેશતર^૩ સેતારાને^૪
 હમો યાદ કરીએ છિયે,^૫ જેને^૬ થમ^૭ પાણી^૮ દોડતાં તથા વેહેતાં^૯
 પાણી,^{૧૦} કુવાનાં^{૧૧} પાણી,^{૧૨} વેહેતાં ઝરાનાં^{૧૩} પાણી,^{૧૪} દવનાં ટિપાતાં^{૧૫} પાણી^{૧૬}
 તથા *વરસાદનાં^{૧૭} પાણી^{૧૮} (નીચે યુજબ) (આતુરતાથી) યાદ કરેછે.^{૧૯}

(૪૨) †કધ^૧-નો^૨ અવિ^૩ ઉજયરાત,^૪ તિશયો^૫ રએવા-
 ઓ^૬ ખરેનંધઉહઓ,^૭ કધ^૮ ખાઓ^૯ અસ્પો-સ્તઓયેહીશ,^{૧૦}
 અપાંમ^{૧૧} ધજ્જરાંમ^{૧૨} અધવિધજ્જરેમ,^{૧૩} સ્ત્રીરાઓસ્ય^{૧૪} અસો-
 પાધાઓસ્ય,^{૧૫} ગઓયઓધતીશ્ય^{૧૬} આતચિન્તીશ,^{૧૭} આ
 વરેષજીશ^{૧૮} ઉર્વરનાંમ,^{૧૯} સૂર^{૨૦} વક્ષ્યેન્તે^{૨૧} વક્ષ.^{૨૨}

અહુ રય ખરેનંધહ્ય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત થસ્ન તિશલીમ
 સ્તારેમ. જઓધાખ્યો તિશલીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહ-
 ન્તેમ યજ્ઞમધદે, હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્જવો-દંધહંધહ,
 માંધ્ય વચ્ય ખ્યઓનચ, જઓધાખ્યસ્ય અર્ધુખ્યએઽખ્યસ્ય
 વાધાજ્જખ્યો.

યેંધહે હુતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતી વંધહો,
 મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,
 યાઆંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(૪૨) ચળકાટવાળો^૧ (તથા) ખોરેહવાળો^૨ તેશતર^૩ હમારેમોટે^૪
 કેઆરે^૫ ઉગશે^૬ વેહેતા^૭ (તથા) વધારે વેહેતાં^૮ પાણીનાં^૯ ઘોડાના
 કરતાં વધારે મ્હોટાં^{૧૦} ઝરા^{૧૧} સુંદર^{૧૨} જગા તથા શેહેરો તરફ,^{૧૩} તથા
 ખેતરો તરફ^{૧૪} કેઆરે^{૧૫} વેહેતાં^{૧૬} (થશે)? (કે જેથી કરીને) ઓરવ-
 રોનાં^{૧૭} થડ^{૧૮} મજ્જપૂટ^{૧૯} વધારાસાથે^{૨૦} વધે^{૨૧} (અથવા ખિલે).

(કરદો ૧૨ મો) (૪૩) તિશલીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
 ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે,^૫ યો^૬ વીસ્પાધશ^૭ નએનિજ્ઞધતિ^૮
 સિમાઓ^૯ અપય;^{૧૦} વજ્રેદિશ^{૧૧} ઉક્ષેધતિ^{૧૨} વિસ્પાઓસે^{૧૩}.

* એની મુકાબલે જુઓ ઈજ્જનેના ૬૮ મા હાનો ૬ ઠો ફરો.

† ડાકટર ગેહડતર આખા ૪૨ મા ફકરાને કવિતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે; દરેક
 લીટી અદ્વપવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ. (.) આગળ પુરી થાયછે.

તાઓ^{૧૪} દામાં^{૧૫} અએષજયતિય^{૧૬} સેવિશ્તો,^{૧૭} ચેજી^{૧૮}
અએમ^{૧૯} અવધતિ^{૨૦} યશ્તો^{૨૧} કનૂતો^{૨૨} દ્રિયો^{૨૩} પધતિ-જન્તો.^{૨૪}
અહુ રય ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ. જઓધાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉ-
હન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહંધ્રહ,
માંધય, વયય ધ્યઓથનય, જઓધાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય
વાધજિખ્યો.

યેંધ્રહુ હાતાંમ આઅત્ત યસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪૩) ચળકાટવાળા^૧ (તથા) ખોરેહવાળા^૨ તેશ્તર^૩ સેતારાને^૪ હઓ
યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે^૬ પાણીમાં^૭ (ની) તમામ^૮ ધાસ્તી ભરેલી ચીજોને^૯
સાફ^{૧૦} કરી નાખેછે;^{૧૧} જ્યારે^{૧૨} તે^{૧૩} (ઈશ્વાને તેશ્તર) આરાધના થએલો,^{૧૪}
પુશ્નુદ થએલો,^{૧૫} ચહવાએલો^{૧૬} (તથા) માન પામેલો^{૧૭} હોએછે^{૧૮}
(ત્યારે), (તે) ઈળવાન^{૧૯} (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનાર^{૨૦} (તેશ્તર)
આઓ^{૨૧} તમામ^{૨૨} પેદાએશને^{૨૩} આબાદ કરેછે^{૨૪} તથા સજ્જવન ફરેછે.^{૨૫}

(કરદો ૧૩ ઓ) (૪૪) 'તિશ્લીમ' સ્તારેમ^૧ રએવન્તેમ^૨
ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૩ યજ્ઞમધદે,^૪ યિમ^૫ રતૂમ^૬ પધતિ-દએમય,^૭
વીરપએષાંમ^૮ સ્તારાંમ,^૯ કદથત^{૧૦} અહુરો મજ્ઞદાઓ,^{૧૧}
યથ^{૧૨} નરાંમ^{૧૩} જરથુશ્તેમ^{૧૪} યિમ^{૧૫} નોધત^{૧૬} મેરેધન્તે^{૧૭}
અંધરો મઉન્યુશ,^{૧૮} નોધત^{૧૯} યાતવો^{૨૦} પધરિકાઓસય,^{૨૧}
નોધત^{૨૨} યાતવો^{૨૩} મખ્યાનાંમ^{૨૪} નએધ^{૨૫} વીરે^{૨૬} હધ્ર^{૨૭}
દએવ,^{૨૮} મહરકથાધ^{૨૯} ઉપ-દરેજન્વન્તિ.^{૩૦}

* ઈશ્વાને પાણીમાંના કચરાને, ગલીચીને તથા અપવિત્રાધને કાઢાડી નાખીને
તેને વદન નિર્મલ કરેછે; ધાતુ નિજ=સંસ્કૃત નિજ્ઞ=સાફ કરેલું.

† 'વજ્રે દ્રિશ'—ધાતુ સંસ્કૃત વજ્ઞ=મજ્ઞપ્રૃટ યર્ણ. પુર ઘઈ જનાર, મેહેનત
(યુસ્તિ); તંદરોસ્તી આપનાર (સ્પીગલ).

‡ અસલ અર્થે તંદરોસ્તી આપેછે (અએષજયતિય); નામ સાધિત ક્રિયાપદ.
§ હાકદર મેહડનર આખા ૪૪ મા ફકરાને કવિતા રૂપી ૧૧ લીટીના લેછે. દરેક
બીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી યાએછે.

અહિ રય ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞમ સુરન્વત યસ્મ તિશ્લીમ
સ્તારેમ, જ્યોથાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્ર-
હુન્તેમ યજ્ઞમધદ. હ્યોમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવોન્દંધ્રહુંધ્રહ,
માંથય વચય ખ્યએશતય, જ્યોથાખ્યસ્ય અર્ધુખ્યએમખ્યસ્ય
વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પમ્તી વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અષાત હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદ.

(૪૪) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨
હમો યાદ કરીએ છિયે,^૫ જેમ^૬ (દાદાર) હોરમજદે^{૧૦} (પેગમખર)
જરતોશ્તને^{૧૫} માણસોનો^{૧૪} (સરદાર તથા તેઓની ઉપર નેગાહ રાખનાર)
ઠેરવ્યો,^{૧૧} તેમ *તેશ્તરને^૧ તમામ^૬ સેતારાઓના^{૧૦} સરદાર^૨ તથા
નગેહબાની રાખનાર તરીકે^૬ મુકરર કીધો.^{૧૧}

ખોલાસો:—(હવે અશો જરતોશ્ત બાએ નીચે વધારે ખોલાસો કરેછે.)

જેને^{૧૬} (ઈઆને પેગમખર જરતોશ્તને) હારેમન,^{૧૬} (અથવા)
ખળદુગર^{૧૧} પરીઓ^{૧૨} (અથવા) ખળદુગર^{૧૪} માણસો^{૧૫} તેસાથે^{૧૬}
તમામ^{૧૭} દેવો^{૧૮} મારી શકતા^{૧૯} નથી^{૨૦} (અથવા) મારી નાખવાને^{૨૦}
ફિઝમત કરી શકતા^{૨૧} નથી.^{૨૨}

(કરદો ૧૪ મો) (૪૫) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધ્રહુન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદ;^૫ યજ્ઞાધ^૬ હ્યંધ્રેમ^૭ યઓક્ષિતિનાંમ,^૮
કદથત્ અહુરે મજ્ઞદાઓ,^{૧૦} અકૂશ-ચિથએધ્વ^{૧૧} સેવિશ્તાધ,^{૧૨}
યો^{૧૩} અકૂશ-ચિથએધ્વઓ^{૧૪} આધતિ^{૧૫} રઓક્ષુધ્વ^{૧૬} વએમ્નો.^{૧૭}

(૪૫) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો
યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે સઉથી ફાએદો કરનારને^{૧૨} (દાદાર) હોરમજદે^{૧૦}
પાણીનું તોખમ જીરાખનારાઓમાં^{૧૧} હજાર ઘણું^{૧૨} કીધેલ^{૧૩} આપ્યું.^{૧૪}

* અસલ અર્થ 'જેને' ઈઆને તેશ્તરને.

† ઈઆને ફરેબ દેનાર, લાલચમાં નાખીને ફસાવનાર.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ ઘૃષ્ઠ=ફિઝમત કરવી. એને મળતો અંગ્રેજીમાં To Dare
durst. એ બાએ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદ,
ફકરા ૧—૯ તથા ફકરા ૪૩—૪૭.

§ ઈઆને સેતારાઓમાં. એના ખોલાસા બાએ જુઓ એજ ચરતનો ફકરા
૪ થો તથા ૩૯ મો, તથા વંદીદાદની ૨૧ મી પરગરદનો ફકરા ૧૩ મો.

§ અસલ અર્થ "કીધેલોમાંનું હજાર મુકરર કીધું."

બે^{૧૩} (તેશ્તર) (આસમાનની) રોશનીઓમાંથી^{૧૪} ચાલીને^{૧૫} પાણીનું તોખમ
રાખનારાઓ તરફ^{૧૬} (ઇશ્વાને સેતારાઓ તરફ) જાએછે.^{૧૭}

(૪૬) *હો^{૧૮} જરયંધ્રહો^{૧૯} વોઉરૂ-કપહો,^{૨૦} અમવતો^{૨૧}
હુરઓધહો,^{૨૨} જરહો^{૨૩} ઉર્યાપહો,^{૨૪} વીર્યે^{૨૫} વધરીશ^{૨૬} આ-
ચરધતિ,^{૨૭} વીર્યેસચ^{૨૮} સ્ત્રીરે^{૨૯} નિઝઓકે,^{૩૦} વીર્યેસચ^{૩૧}
સ્ત્રીરે^{૩૨} અપધજાર,^{૩૩} અરપહો^{૩૪} કેહરૂપ^{૩૫} અઉરૂપહો,^{૩૬} સ્ત્રી-
રહો^{૩૭} જધરિ-ગઓપહો,^{૩૮} જરન્યો-અધવિ-દાનહો.^{૩૯}

(૪૬) તે^{૪૦} (ઇશ્વાને તેશ્તર) જખરદસ્ત,^{૪૧} જાણીતા,^{૪૨} ઉડા^{૪૩}
(તથા) ઓહોળાં પાણીવાળાં^{૪૪} વોઉરૂ-કશ^{૪૫} દરિયાનાં^{૪૬} તમામ^{૪૭} પાણી
તરફ,^{૪૮} તથા તમામ^{૪૯} લપકાદાર^{૫૦} (અથવા જોવા લાએક) પાણીનાં
પ્રધોત તરફ^{૫૧} તથા તમામ^{૫૨} સોહામણા^{૫૩} પાણીનાં નાળાં તરફ^{૫૪}
દેરમલ રંગના,^{૫૫} દેખામણા,^{૫૬} પીળા કાનવાળા^{૫૭} (તથા) સોનેરી
પાખરવાળા^{૫૮} ઘોડાની^{૫૯} શિકલમાં^{૬૦} જાએછે.^{૬૧}

(૪૭) *આઅત્^{૬૨} આપો^{૬૩} અવ-ખરેન્તે,^{૬૪} રિપતમ^{૬૫}
જરકુરલ,^{૬૬} જરયંધ્રહત્^{૬૭} હચ^{૬૮} વોઉરૂ-કપાત્,^{૬૯} તાતાઓ^{૭૦}
ઉર્વાધાઓ^{૭૧} બએષજયાઓ,^{૭૨} તાઓ^{૭૩} અવધ^{૭૪} વી-
બક્ષધતિ^{૭૫} આપ્યો^{૭૬} દંધહુખ્યો^{૭૭} સેવિરતો,^{૭૮} યથ^{૭૯} અએમ^{૮૦}
અવધતિ^{૮૧} યરતો,^{૮૨} દનૂતો^{૮૩} ક્રિથો^{૮૪} પધતિ જન્તો.^{૮૫}

અહો રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ યજ્ઞધ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ, જઓધાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવતેમ ખરેનં-
ધ્રઉહન્તેમ યજમધદે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-
દંધહંધહ, માંધચ વચચ બ્યઓધનચ, જઓધાખ્યસચ અર્ધુધએ-
ધબ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેધહ હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ હચા,

યાઓધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમધદે.

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર ૪૬ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો અને ૪૭ મા ફકરાને
૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† ઇશ્વાને વોઉરૂ-કશ દરિયાની તમામ સપાટી ઉપર, વધસ્તિ=સં. વારી=પાણી.

‡ નિઝઓક-ધાણ સંસ્કૃત નિઝુચ્ચનીચે જહું=વેહેલું. ગોફા (દારમેરતેતે);

ખાદી (રખીચલ); બાહાર વેહેલું, પાણીની નેહર (ચુરિત).

(૪૭) અએ સપેતમાન^{૪૩} જરતોશ્ત^{૪૪} જયારે^{૪૫} તે^{૪૬} (ઇઆને તેશ્તર) આરાધના થએલો,^{૪૭} ખુશુદ થએલો,^{૪૮} ચહવાએલો^{૪૯} (તથા) માન પામેલો^{૫૦} હોએછે,^{૫૧} ત્યારે^{૫૨} (તે) ઘણોજ ફાએદો કરનાર^{૫૩} બોહિર-કશ^{૫૪} દરિયામાંથી^{૫૫-૫૬} વેહેતાં,^{૫૭} ગુણકારક^{૫૮} (તથા) તંદરોસ્તી આપનારો^{૫૯} પાણી^{૬૦} લાવીને^{૬૧} તે (પાણી)ને^{૬૨} અહિયાં^{૬૩} (ઇઆને) આએ^{૬૪} દેશોમાં^{૬૫} ચોતરફ વેહેચી નાએછે.^{૬૬}

(કરદો ૧૫) (૪૮) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩ ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજમધદે,^૫ યિમ^૬ વીરપાધશ^૭ પધતિ-રમરેન્તે^૮ યાધશ^૯ સ્પેન્તહે મધન્ચેઉશ^{૧૦} દામાં,^{૧૧} અધધરિ-જેમાધશય,^{૧૨} ઉપધરિ-જેમાધશય,^{૧૩} યાય ઉપાપ,^{૧૪} યાય ઉપ-રમ,^{૧૫} યાય ક્ષેત્રેર્જાન્,^{૧૬} યાય રવસયરાન્,^{૧૭} યાય ઉપધરિ^{૧૮} તાઓ^{૧૯} અકરન^{૨૦} અનધ^{૨૧} અપઓનો^{૨૨} સ્તિશ^{૨૩} આધધિ.^{૨૪}

અહુ રય ખરેનંધહુય, તેમ યજમધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ સ્તારેમ. જઓધાબયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનં-ધઉહન્તેમ યજમધદે. હુઓમયો ગવ ઍરેસ્મન, હિજવા-દંધહંધહ, માંધય વચય બ્યઓધનય જઓધાબયસય અધુ-બ્યઓધબયસય વાધજિબયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હુયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(૪૮) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ઓરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૫ સેતારાને^૬ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૭ જેને^૮ સપેનામીનોની^૯ તમામ^{૧૦} પેદાએશ,^{૧૧} (જેમકે) જમીનની અંદર રહેનારાં,^{૧૨} જમીનની ઉપર રહેનારાં,^{૧૩} પાણીમાં રહેનારાં,^{૧૪} જમીનથી ઉપર રહેનારાં,^{૧૫} ઉડનારાં^{૧૬} (અથવા પાંખવાળાં),^{૧૭} લાંબી ફલંગ મારનારાં^{૧૮} તથા એ ઉપરાંત^{૧૯} અશો (હોરમજદ)ની^{૨૦} પાળીજી^{૨૧} બેશુમારો^{૨૨} (અને) ફેબેહદ^{૨૩} પેદાએશ^{૨૪} આતુરતાથી યાદ કરેછે.^{૨૫}

* “ યાય ઉપાપ ”નો અસહ અર્થ ‘ અને જે પાણીમાં રહેનારાં ’ યાએછે.

† ઇઆને ‘ જમીનથી અલગ રહેનારાં, ’ ‘ હવામાં રહેનારાં ’, ‘ ઉપસમ ’નો અર્થ (ઉપ+જેમ ઉપરથી લધએ તો) ‘ જમીન ઉપર રહેનારાં ’ બી યધ શકે.

‡ ઉપધરિ-સંસ્કૃત ઉપરિ=ઉપરાંત.

§ આધધિ=સંસ્કૃત આદિ=બીજા, ઇત્યાદિ

¶ અકરન=ખેડીનાર, છંડા વગરનું; અનધ=શરઆત વગરનું.

(કરદો ૧૬ મો) (૪૯) *તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩,
ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધ્દ,^૫ થમનંધઉહન્તેમ^૬ વરેચંધઉહ-
ન્તેમ,^૭ યઓક્ષતિવન્તેમ^૮ ક્ષયન્તેમ,^૯ ધસાનેમ^{૧૦} હજ્ઞધ્રવાધ^{૧૧}
અયસેનામ,^{૧૨} યો^{૧૩} દધાધતિ^{૧૪} કુક્ષિવાનાધ,^{૧૫} પોહિરશ^{૧૬}
અયસાઓ^{૧૭} જઘદ્યન્તાધ,^{૧૮} અજઘદ્યન્તાધ^{૧૯} મધ્યાધ,^{૨૦}

(૪૯) ચળકાટવાળા,^૩ ખોરેહવાળા,^૪ તંદરોસ્તી આપનારા,^૬ દબદબા-
વાળા,^૭ જોરેમંદ^૮ (અથવા યુક્તિવાળા) હકુમત ચલાવનાર^૯ (તથા)
હજાર^{૧૧} બક્ષેશની ઉપર^{૧૨} સાહેબી લોગવનાર^{૧૦} તેશ્તર^{૧૧} સેતારાને^{૧૨} હમો
યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે^{૧૩} તેને ખુશી કરનાર^{૧૫} શખસને,^{૨૦} તે માંગે^{૧૮}
કે નહીં ખાંગે^{૧૬} (તોપણ), પુરુષ^{૧૭} બક્ષેશ^{૧૮} આપેછે.^{૧૯}

(૫૦) અજેમ^૧ દધાંમ,^૨ રિપતમ^૩ જરથુશ્ત,^૪ અઓમ^૫
સ્તારેમ^૬ યિમ^૭ તિશ્લીમ^૮ અવાઓન્તેમ^૯ યેસન્યત,^{૧૦} અવા-
ઓન્તેમ^{૧૧} વહ્મયત^{૧૨} અવાઓન્તેમ^{૧૩} દનઓધવત,^{૧૪} અવાઓ-
ન્તેમ^{૧૫} કસસ્તત,^{૧૬} યથ^{૧૭} માંમચિત્^{૧૮} યિમ^{૧૯} અહુરેમ મજદાંમ.^{૨૦}

(૫૦) અએ સપેતમાન^૧ જરતોશ્ત^૨ આએ^૩ તેશ્તર^૪ સેતા-
રાને^૫ હું^૬ હોરમજદની^૭ જામાફક^૮ એટલો^૯ ઈજ્ઞશીને લાએક^{૧૦}
એટલો^{૧૧} આરાધનાને લાએક,^{૧૨} એટલો^{૧૩} ખુશુદ કરવા લાએક,^{૧૪} (તથા)
એટલો^{૧૫} કીર્તિને લાએક^{૧૬} મેં^{૧૭} કીપેદા કીધો.^{૧૮}

ખોલાસો:—(શું કરવા તેશ્તરને એટલો મહોટો પેદા કીધો તે
બાબે નીચે કેહેછે.)

(૫૧) અવંધહાઓ^૧ પધરિકયાઓ^૨ પધતિશ્તાતયએચ,^૩
પધતિસ્થરતયએચ^૪ પધતિતરેતયએચ,^૫ પધત્યઓગેત્^૬
ભએપહાધય,^૭ યા^૮ દુજ્યાધય,^૯ યાંમ^{૧૦} મધ્યાક^{૧૧} અવિ
દુજ્જવંધહો,^{૧૨} હુયાધયાંમ^{૧૩} નાંમ^{૧૪} અઓજધતે.^{૧૫}

* ડાકટર ગ્રેહડનર એ આખા ફકરાને કવીતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

† ધાતુ દીપ્ત (=ખુશી કરવું)નું બેવડું રૂપ 'કુક્ષિ' થયું.

‡ અસક્ષ અર્થ ' અરજ કરનારને, નહીં ચરજ કરનારને. '

§ ઈઆને હું હોરમજદની જેટલોજ, મારા જેવોજ.

કે મેહેર ઇજ્ઞદેનેમાટે બી, કાંઈક ફેર સાથે, એજ પ્રમાણે આવેછે (જુઓ
મેહેર યશ્તનો ૧ લો ફકરો).

(૫૧) આએ^{૪૧} * દુજ યાધસ્ય^{૫૦} (નામની) પરી,^{૪૩} જેને^{૫૧} † દુષ્ટ^{૫૩} માણસો^{૫૨} હુયાધસ્યને^{૫૪} નામે^{૫૫} જોલેછે^{૫૬} (તે) પરીની^{૪૩} સાંભે થવાને માટે,^{૪૬} (તેનો) નાશ કરવાને માટે,^{૪૫} (તેને) હાંકી કાઢાડવાને માટે,^{૪૬} (તથા) (તેની) ખરાબીને^{૪૮} ‡ અટકાવવાને માટે^{૪૭} (મેં તેશ્તરને મારા જેવોજ ઈશ્વરને તથા આરાધનાને લાએક પેદા કીધો).

(૫૨) યેધિ^{૫૦} જી^{૫૮} અએમ^{૫૬} નોધત્^{૫૦} દધ્યાંમ,^{૫૧} રિપતમ^{૫૨} જરથુશ્ત,^{૫૩} અએમ^{૫૪} રતારેમ^{૫૫} યિમ^{૫૬} તિશ્લીમ,^{૫૭} અવાએાન્તેમ^{૫૮} યેસન્યત^{૫૯} અવાએાન્તેમ^{૬૦} વહુમ્યત^{૬૧} અવાએાન્તેમ^{૬૨} દેનએાશ્વત,^{૬૩} અવાએાન્તેમ^{૬૪} કસસ્તત,^{૬૫} યથ^{૬૬} માંમચિત્^{૬૭} યિમ^{૬૮} અહુરેમ મજદાંમ,^{૬૯}

(૫૩) અવંધહાએા^{૬૦} પધરિકયાએા^{૬૧} પધતિશ્તાતયએચ,^{૬૨} પધતિસ્ચમયએચ,^{૬૩} પધતિતરેતયએચ,^{૬૪} પધત્યએોગેત્^{૬૫} હમએપહાધય,^{૬૬} યા^{૬૭} દુજયાધસ્ય,^{૬૮} યાંમ^{૬૯} મધ્યાક^{૭૦} અવિ દુજયવંધહો^{૭૧} હુયાધસ્યાંમ^{૭૨} નાંમ^{૭૩} અએાજધતે.^{૭૪}

(૫૪) હમહે^{૭૫} જી^{૭૬} મે^{૭૭} ધધ^{૭૮} અયાંન્^{૭૯} હમયાએા^{૮૦} વા^{૮૧} કાપો,^{૮૨} હાએા^{૮૩} પધરિક^{૮૪} યા^{૮૫} દુજયાધસ્ય^{૮૬} વીરપહે^{૮૭} અંધહેઉર્શ^{૮૮} અસ્તવતો^{૮૯} પરોધત્^{૯૦} પધરિશ્તેમ,^{૯૧} અંધહુવાંમ^{૯૨} અવહિસિધ્યાત,^{૯૩} આચ પધરિચ^{૯૪} દ્વરધતિ.^{૯૫}

(૫૨—૫૩) કારણ કે, ^{૫૮} અએ સપેતમાન^{૫૯} જરતોશ્ત^{૬૦} આએ^{૬૧} દુજયાધસ્ય^{૬૨} (નામની) પરી,^{૬૩} જેને^{૬૪} દુષ્ટ^{૬૫} માણસો^{૬૬} હુયાધસ્યને^{૬૭} નામે^{૬૮} જોલેછે,^{૬૯} (તે) પરીની^{૭૦} સાંભે થવાને માટે,^{૭૧} (તેનો) નાશ કરવા માટે,^{૭૨} (તેને) હાંકી કાઢાડવાને માટે^{૭૩} તથા તેની ખરાબીને^{૭૪}

* ઈઆને દુકાળ-ટિપણી લાવનારી; અસલ અર્થ ' ખરાબ વરસને લગતી. ' અવરતાની પછી ખીલારીકી ભાષાના જમાનામાં, પાદશાહ દરાયસ દ્વાર હોરમજદની પાસેથી પોતાના દેશની આખાદી ઈચ્છતાં, તે કીરતાર પાસે એવી દુઆ માંગે છે કે, તે સાહેબ મારા દેશને દુરમનનાં લશ્કરથી તથા દુકાળથી (હયા દુપિયાર) બંધાવે ! તે લેખ આએ પ્રમાણે છે:—ઉવા ઇમાન્ દલાઉમ્ અઉરમજદા પાતુવ હયા હધનાયા, હયા દુપિયાર, હયા દ્રઉગા... (જુઓ પરૂસી પોલીસનો H ન-મખરવાળો લેખ). અર્થ:—(પાદશાહ દરાયસ દુઆ માંગે છે) વળી હોરમજદ (મારા) આએ દેશને (દુરમનનાં) લશ્કરથી, દુકાળથી તથા જુકાઈ-કામથી બંધાવે !

† અસલ અર્થ ' ખરાબ સખ્ખવાળા, ' તે ઉપરથી ' ઉલટું જોલનારા. '

‡ અસલ અર્થ ' ખરાબીની સાંભે જવાને માટે. ' (ખાણ પધતિ વજ).

અટકાવવાનેમાટે,^{૮૫} આએ^{૧૪} તેશ્તર^{૧૦} સેતારાને^{૧૫} હુ^{૭૭} હોરમજ્જદની^{૭૬}
માફક^{૭૫} એટલો^{૧૬} ઇજ્જનીને લાએક,^{૧૬} એટલો^{૭૦} આરાધનાને લાએક,^{૭૧}
એટલો^{૭૫} બુશુદ કરવા લાએક^{૭૩} (તથા) એટલો^{૭૪} કીર્તિને લાએક^{૭૫}
મે^{૫૬} નહીં^{૧૦} પેદા કીધો હને,^{૧૧} તો (૫૪) ખચીત^{૬૬} દર^{૬૫} દીસના^{૬૬}
(તથા) દર^{૧૦} રાતે^૧ (ઇઆને હમેશાં) *તે^૩ દુજ્યાધસ્થ^૧ (નામની) પરી^૪
અહિયાં^{૧૦} (ઇઆને) મારી^{૬૦} તમામ^૭ હાડમંદ^૬ દુનિયાંમાં^{૧૦} 'લડાઈ'^{૧૧}
(અથવા ઝઘડો) ઉભો કરતે,^{૧૦} અને બધી †તરફ^{૧૪} દોડીને^{૧૫} હંદગીને^{૧૨}
ફંદાને પોહોંચાડતે.^{૧૩}

(૫૫) તિશયો^{૧૧} જી^{૧૦} રએવાઓ^{૧૮} ખરેનંધઉહાઓ^{૧૬}
અવાંમ^{૨૦} પધરિકાંમ^{૨૧} આદરેજયેછતિ,^{૨૨} ખિજદાધશય,^{૨૩}
થિજદાધશય,^{૨૪} અવનેમ્નાધશય^{૨૫} વીરપજદાધશય,^{૨૬} માંનયેન
અહે યથ^{૨૭} હુજધરેમ^{૨૮} નરાંમ^{૨૯} ઓધમ^{૩૦} નરેમ^{૩૧} આદરેજયો-
ધત્,^{૩૨} યોધ^{૩૩} દ્યાંન્^{૩૪} અસ્તિ^{૩૫} અઓજન્ધહ^{૩૬} અઓજિશ્ત,^{૩૭}

(૫૫) †પણ^{૧૦} ચળકાટવાળો^{૧૮} (તથા) ખોરેહવાળો^{૧૬} તેશ્તર^{૧૦} તે^{૨૦}
(દુજ્યાધસ્થ) (નામની) પરીને^{૨૧} બે બેડીથી,^{૨૩} ત્રણ બેડીથી,^{૨૪} તથા (તે)
(કોઈની ઉપર) ફેંકાવી નહીં શકે એવી^{૨૫} તમામ બેડીઓથી^{૨૬} બાંધેછે.^{૨૭}

ખોલાસો:—(કેવી રીતે બાંધેછે તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

બે પ્રમાણે^{૨૦} હબર^{૨૮} માણસો,^{૨૯} બેઓ^{૩૩} શરીરી^{૩૫} કૌવતમાં^{૩૬} ઘણાજ
બેરેમંદ^{૩૦} હોએ^{૩૪} (તેઓ) એક^{૩૦} માણસને^{૩૧} બાંધી શકે,^{૩૨} (તેમ
તેશ્તર તે પરીને મજબૂત બાંધેછે કે તે ખરાબી કરતી અટકે).

(૫૬) યત્^{૩૮} જી^{૩૯} રિપતમ^{૪૦} જરથુશ્ત,^{૪૧} અધર્યાઓ^{૪૨}
દંધહાવો^{૪૩} તિશયેહે^{૪૪} રએવતો^{૪૫} ખરેનંધઉહતો^{૪૬} અધવિ-
સઆરેશ^{૪૭} દાધતીમ^{૪૮} યસ્નેમય^{૪૯} વદ્મેમય^{૫૦} યથ^{૫૧} હે^{૫૨}

* પ્રોફેસરો સ્વીગલ તથા હારલે. 'હાઓ'ને બદલે ગેદડનર પ્રમાણે 'ખાઓ'
લખને 'પાણીનાં ઝરા' (ખાઓ) ખાલી કરી નાખતે (દારમેસ્તેતે).

† અસલ અર્થ 'નજીક અને આસપાસ' (આચ પધરિય); દૂરછતિ
વર્તમાન કૃદંત ૭ મી એકવચન; અસલ બોલ દૂરત્; (ધાતુ દર=દોડવું).

‡ હિસિધાન્ (સંશયાર્થ)—ખાતુ સદ્=સંસ્કૃત જ્ઞાપ્=મારવું, તુકસાન કરવું;
'સદ્' બદલાઇને સિદ્ધ થયું; intensive verb હોવાથી ધાતુ બેવડો થયો.

¶ જી=સંસ્કૃત હિ=પણ, કારણ કે, લીધે, ખરેખર, ખચીત.

કે ખાતુ વન્=Winnan (Saxon)=To Win=ફાવવું, ફતેહ મેળવવી.

અસ્તિ^{૫૩} દાઘત્યોતેમો^{૫૪} યસ્નસય^{૫૫} વહ્નસય,^{૫૬} અપાત્^{૫૭}
હય^{૫૮} યત્^{૫૯} વહિરતાત્,^{૬૦} નોઘત્^{૬૧} ધથ^{૬૨} અધસ્યાઓ^{૬૩} દંધ-
હાવો^{૬૪} ક્રાંશ^{૬૫} હ્યાત્^{૬૬} હ્યેન,^{૬૭} નોઘત્^{૬૮} વોઘમ્,^{૬૯} નોઘત્^{૭૦}
પાંમ,^{૭૧} નોઘત્^{૭૨} કપસ્તિશ,^{૭૩} નોઘત્^{૭૪} હ્યેન્થો^{૭૫} રથો,^{૭૬}
નોઘત્^{૭૭} ઉવગેરેપ્તો^{૭૮} ક્રૂષો.^{૭૯}

(૫૬) અએ સપેતમાન^{૭૦} જરતોશ્ત!^{૭૧} સઉથી ઉત્તમ^{૭૨} અશોધ-
શી^{૭૩-૭૪} (થએલી) સઉથી લાએક^{૭૫} ધજ્જશ્ને^{૭૬} તથા આરાધના,^{૭૭} તે-
(તેશ્તર)ને માટે^{૭૮} જેમ^{૭૯} (ઘટારત) છે^{૮૦} (તેમ), અગરજે^{૮૧} ધરિની^{૮૨}
જેશો^{૮૩} ચળકાટવાળો^{૮૪} (તથા) ખોરેહવાળો^{૮૫} તેશ્તરની^{૮૬} લાએક^{૮૭}
ધજ્જશ્ને^{૮૮} તથા આરાધના^{૮૯} ખચીત^{૯૦} િકરે,^{૯૧} તો એ તરફ^{૯૨} (ધિયાને)
ધરિની^{૯૩} દેશો તરફ^{૯૪} નહીં^{૯૫} લશ્કર,^{૯૬} નહીં^{૯૭} સંકટ,^{૯૮} નહીં^{૯૯} દરદ,^{૧૦૦}
નહીં^{૧૦૧} કપટ,^{૧૦૨} નહીં^{૧૦૩} (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી^{૧૦૪} લડાઈની
ગાડી,^{૧૦૫} (અથવા) નહીં^{૧૦૬} (દુશ્મનનો) ઉંચો પકડેલો^{૧૦૭} વાવતો^{૧૦૮} ધસારો
જકરી શકે.^{૧૦૯}

(૫૭) કૃપધતિ દિમ પેરેસત્ત્વ જરથુશ્ત્રો, કત્ત્વ અસ્તિ,
અહુર મજદ, તિશ્ત્યેહુ રએવતો ખરેનંધઉહુતો દાઘત્યોતેમો
યસ્નસય વહ્નસય, અપાત્ત્વ હય યત્ વહિરતાત્. (૫૮) આઅત
અઓત્ત્વ અહુરો મજદાઓ, જઓધાઓ હે ઉવખારયેન્ અધ-
સ્યાઓ દંધહાવો, ખરેસ્મ હે સ્તેરેનયેન્ અધસ્યાઓ દંધહાવો;
પસૂમ હે પચયેન્ અધસ્યાઓ દંધહાવો; અઉરેવમ વા વોહુ-
ગઓનેમ વા, કાચિત્ વા ગઓનનાંમ કૃહમો-ગઓનેમ.

(૫૮) કૃમા હે મધસ્યો ગેઉર્વયોઘત્, મા જહિક, મા અપા-
વો અસ્ત્રાવયત્-ગાથો, અહુમેરેક્ષ, પધત્યારેનો ધમામ દ્યેનાંમ

* ઈઆને ધરિનની શેહનશાહીને તાબેના દેશોનાં લોકો.

† અસલ અર્થ “આપે, યેનાયત કરે.” (સંસ્કૃત ધાતુ આન્શક.)

‡ પામન્ (સંસ્કૃત પામન્) નો અર્થ ‘ચામડીનું દરદ; કોડ’ બી યાયેછે.
દારમેસ્તેતે એ બોલને આફગાની ‘પમ’ (કોડ) અને પમ-અન્ (કોડીઓ) સાથે
સરખાવેછે. બેહેરાંમ યશ્તમાં ગેદડનરે એજ બોલ ‘પામ’ લીધોછે.

¶ એની સુધાબલ જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૪૮ મો ક્રૂષો.

કૃ ૫૭ થી તે ૬૧ સુધીના ક્રૂષોઓના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરાંમ ય-
શ્તનો ૧૭ મો કરદો, ક્રૂષો ૪૯—૫૩. ક્રૂષત ફેર એટલોજ કે, આએ યશ્તમાં
તીરનું નામ, તથા તે યશ્તમાં બેહેરામનું નામ આવે છે.

યાંમ આહુધરીમ જરથુશ્લીમ. (૬૦) ચેજિન્ધે મધસ્યો ગેઉર્વયાત,
જહિક વા, અષાવો વા અસ્રાવયતન્ગાથો, અહુમેરેક્ષ, પધત્યા-
રેનો ધમાંમ દ્યેનાંમ યાંમ આહુધરીમ જરથુશ્લીમ, પર અએ-
પજ હયધતે તિશાંથો રએવાઓ ખરેનંધઉહાઓ. (૬૧) હમથ
અધસ્યાખ્યો દંધહુખ્યો વોધધાઓ જસાઓન્તિ; હમથ અધસ્યાખ્યો
દંધહુખ્યો હએન કપતાઓન્તિ; હમથ અધસ્યાખ્યો દંધહુખ્યો
જન્યાઓન્તે, પન્યસપ્પાધં સતપ્પાધશય, સતપ્પાધ હજંધરપ્પાધશય,
હજંધરપ્પાધ અએવરેપ્પાધશય, અએવરેપ્પાધ અહાંખરતપ્પાધશય.*

અહે રય ખરેનંધહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ, જઓધાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
હન્તેમ યજ્ઞમધદે, હઓમથો ગવ અરેસ્મન, હિજવો-દંધહુધહુ,
માંથય, વચય ધ્યઓધનય, જઓધાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય
વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ જોદાએ, અવજનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમખાયસ્તે વેહાંન્, આએમ
ખેહુદીન્ માજદયસ્તાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે). યથા અહુ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ,
તિશાંથેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંધઉહતો સતવએસહે ક્રાપહે
સરહે મજદધાતહે. અષેમ વોહુ ૧. અહાધ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેક્ષ મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ સુખારક્ (ફલાં),
માહે સુખારક્ (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન્
દામાંન્, ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધન્ધેઉશ. હધથ્યાવરશતાંમ હ્યત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહુ ૧. ગોરજે ખોરેહુ અવજ્ઞયાદ તેશતર તીર
રથોમંદ ખોરેહુમંદ ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી

* ૫૭-૬૧ ફકરાના તપજ્ઞમાનેમાટે જુઓ ખેહુરાંમ ચરવ ફકરા ૪૯-૫૭.

પીરેજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાં, આગાહી
રવાઇ ગોઆફરંગાની બાદ હુકુતે કેશવર જમીન; અએદૂન
બાદ, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ
શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષએને અષેમ વોહુ ૧.

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ
સેવિશ્તે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે. અષએને અષેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષએને અષેમ વોહુ ૧.
તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ યજમધદે, અષેમ
વોહુ ૧. તેશતર તીર રયોમંદ ખોરેહમંદ ખેરસાદ, અષેમ વોહુ ૧.

ગોશ ચસ્ત.*

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગારજે
ખોરેહ અવજાયાદ; ગેઉથ ઉર્વ દ્વાસ્પ સૂરહે ખોરેહ ખેરસાદ†

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન
દુશ્મત દુજૂપત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ‡દમ ગોકૂત,
‡દમ કંદ, ‡દમ જસ્ત, ‡દમ છુન છુદ એસ્તેદ. અજ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆની,
ઓખે અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ
અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંધરહે મધન્થેઉશ; હુધથાવર-
શતાંમ હાત વસ્ના ફેરવેતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૩.

કુવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્તિશ વીદએવો અહુરહઃએષો
(જે ગેહ હોય તે પઢે.) †સસ્તયએય, ‡વાસ્પયાઓ સૂરયાઓ
મજદધાતયાઓ અષએન્યાઓ,‡ દનઓથ ચસ્નાઇય વહાઇય

* એ ચસ્ત †વાસ્પ ચસ્તને નામે બી જણાએલી છે. ‡વાસ્પના ખોલાસા
બાબે જુઓ એજ ચસ્તના પેહેલા ફકરાની છેલ્લી નોટ.

† ઈઆને શ્રેષ્ઠ તથા ખોરેહવાળો ગોશુરેન ‡વાસ્પ (મારી મદદે) પોહોંચો!
એના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ ચસ્તના પેહેલા ફકરાની છેલ્લી નોટ.

‡ ઈઆને હોરમજ્જના પેદા કીધેલા શ્રેષ્ઠ તથા અશ્રેષ્ઠ ‡વાસ્પની આરાધના
કરવાને, ઇલાહિ (જુઓ ખોરોદ નીઆએશ, સફે ૩૭ મે.)

દનઓઘાઘય કસસ્તયએચ' યથા અહુ વધયો જઓતા કા મે
મૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત્ત હય કા અપવ વીધાઓ પ્રઓતૂ.
(કરદો ૧ લો) (૧) દ્વાસ્પાંમ^૧ સૂરાંમ^૨ મજ્જધાતાંમ^૩
અપઓનીમ^૪ ચજ્જમહદિ^૫ દ્વો-પસ્વાંમ^૬ દ્વો-સ્તઓરાંમ^૭,
દ્વો-ઉર્વથાંમ^૮, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ^૯ પોઉર-સ્પક્તીમ^{૧૦}
દૂરાત^{૧૧} પથન^{૧૨} આધવન^{૧૩} દરેધો-હપેધયન^{૧૪}

(૧) પશુઓને તંદરોસ્તી આપનાર,^૧ દોરો (અથવા ભારખરદાર
જનવરો) ને તંદરોસ્તી આપનાર,^૨ દોસ્તોને તંદરોસ્તી આપનાર,^૩
અચ્ચાને તંદરોસ્તી આપનાર,^૪ દૂર વેરથી^૫ પુરતી રીતે નગેહયાની રાખ-
નાર,^૬ યોછોળી રીતે^૭ સુખાકારી આપનાર^૮ (તથા) લાંબા વખતસુધી
દોસ્તી †ધરાવનાર^૯ દોરમજ્જના પેદા કીધેલા^{૧૦} શૂરા^{૧૧} (તથા) અશી^{૧૨}
†દ્વાસ્પને^{૧૩} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૧૪}

(૨) યુગ્ત અસ્પાંમ^{૧૫} વરેતો-સ્થાંમ^{૧૬} ખનત-ચધ્રાંમ^{૧૭},
દ્વપઓનીમ^{૧૮}, મરેજાંમ^{૧૯} અમવધતીમ^{૨૦}, હુરઓધાંમ^{૨૧}

* અગરને ' ઉર્વથાંમ ' બોલને સંસ્કૃત વર્જ (=મ્હોકું થલું) ઉપરથી લ-
ધએ તો, ' દ્વો-ઉર્વથાંમ 'નો અર્થ " હમરે પુગેલાઓને તંદરોસ્તી આપનાર " થઈ શકે. ' વર્ધ ' માં નો ' વ ' રૂ ની પછી આવીને પુષ્ટિનો ' ઉ ' સરઆતમાં આવ્યાથી ' ઉર્વધ ' = ' ઉર્વથ '.

† અથવા આસાનીવાળા તથા લાંબા વખતની દોસ્તીવાળા રસ્તાઓને
(પથન) દૂરથી પુરતી રીતે ચોકસી કરનાર. અગરને ડાકટર ગેહડનર પ્રમાણે
' પોઉર-સ્પક્તીમ ' ને બદલે ' પોઉર-સ્પક્તિ ' લઈને, એ બોલને, તથા છેલા
ત્રણ બોલોને ૩ છ એકવચનમાં લધએ તો, નીચે મુજબ અર્થ થાએ છે:—

અચ્ચાઓને તંદરોસ્તી આપનાર દ્વાસ્પને હમો યાદ કરીએ છિયે,
(૭) સુખ સાથની^{૧૩} યોછોળી^{૧૪} (તથા) લાંબી દોસ્તીથી^{૧૫} દૂરવેરથી^{૧૬}
પુરતી રીતે નગેહયાની કરેછે.^{૧૭} અસલ અર્થ ' પુરતી નગેહયાની સાથે ' (છે).

‡ દ્વાસ્પ (=દ્વા+અસ્પ) નો અસલ અર્થ ' ધોડાને તંદરોસ્તી
આપનાર, તે ઉપરથી તમામ જનવરોને તંદરોસ્તી આપનાર ફરેરતા;
એના હમકાર તરીકે ' ગેહશ ઉર્વત્ ' આવેછે. જેનો અર્થ ' જનવરનું રવાન,
મૂળ, દુનિયાનું જહેર ' કરીને થાએછે. વળી દ્વાસ્પ ફરેરતો આવ્યાં, દીન,
અશિશવંશની માફક નારીજાતીમાં આવેછે. ડાકટર હાકલ એ ફરસાના
પાછલા ભાગ ઉપરથી દ્વાસ્પને આકાશગંગા (Milky-way) સાથે સરખાવેછે,
તે આએ રીતે:—પુષ્પળ આંખવાળી (પોઉર-સ્પક્તીમ); દૂર રસ્તાવાળી
(દૂરાત પથન), પોતાની રાશનીવાળી (આધવન), તથા લાંબા નક્ષત્ર અથવા
સેતાશના જુમખાવાળી (દરેધો-હપેધયન).

ખાસઓકાંમ^{૨૨} અએષજ્યાંમ^{૨૩} દ્વોન્સતાધતીમ,^{૨૪} દ્વોન્-
વરેતાંમ^{૨૫} અવંધહો^{૨૬} નરાંમ^{૨૭} અષઓનાંમ,^{૨૮}

(૨) (દ્વાસ્પ) (જે) ઘોડાને ગાડીમાં બેડનાર,^{૨૫} જહડપથી
ચાલતી ગાડી રાખનાર,^{૨૬} ખનખન કરતાં (અથવા ચળકતાં) પૈડાં
રાખનાર,^{૨૭} આભાદી આપનાર,^{૨૮} સફાઈવાળી,^{૨૯} હિમ્મતવાળી,^{૩૦} ખુબ-
સુરત^{૩૧} પોતે ફાએદો આપનાર,^{૩૨} તંદરોસ્તી આપનાર,^{૩૩} દુઢ ઉભી *રેહે-
નાર^{૩૪} (તથા) અશો^{૩૫} માણસોની^{૩૬} મદદનેમાટે^{૩૭} મજબૂત બંચાવ
કરનાર^{૩૮} (તેને) (હમો યાદ કરીએ ઠિથે.)

(૩) તાંમ^{૩૯} યજત^{૪૦} હુઓબંધહો^{૪૧} પરધાતો^{૪૨} ઉપ^{૪૩}
ઉપબદ્ધ^{૪૪} હરયાઓ^{૪૫} બેરેજો^{૪૬} સીરયાઓ^{૪૭} મજદ્દયાતયાઓ,^{૪૮}
સતેમ^{૪૯} અસ્પનાંમ,^{૫૦} હજંધરેમ^{૫૧} ગવાંમ,^{૫૨} અએવરે^{૫૩}
અતુમયનાંમ^{૫૪} ઉત^{૫૫} જઓથાંમ^{૫૬} †કખરો.^{૫૭}

(૩) વળી^{૫૮} કિયાની બેર^{૫૯} લઈ જનાર^{૬૦} પેશાદાદ^{૬૧} (ખાંદાં-
નના) હોરંગ^{૬૨} (પાદશાહે) હોરમજદના પેદા પ્રીધેલા^{૬૩} સોહામણા^{૬૪}
અલખુર્જ (પાહાડ)નાં^{૬૫-૬૬} તજ્યા^{૬૭} આગળ^{૬૮} સોએ^{૬૯} જાહોડા,^{૭૦} હબર^{૭૧}
જાબલદ^{૭૨} (તથા) દશ હબર^{૭૩} નહાનાં જાગોસ્પંદોથી^{૭૪} તેણીને^{૭૫}
(ધ્યાને દ્વાસ્પને) આરાધી^{૭૬} (અને નીચે મુજબ તેણે મુરાદ આહી).

(૪) દજદિ^{૭૭} એ^{૭૮} વંધઉહિ^{૭૯} સેવિશતે^{૮૦} દ્વાસ્પે,^{૮૧}
તત્^{૮૨} આયતેમ,^{૮૩} યત્^{૮૪} બવાનિ^{૮૫} અધવિ-વન્યાઓ^{૮૬}
વીસ્પે^{૮૭} દએવ^{૮૮} માજધન્ય,^{૮૯} યથ^{૯૦} અજેમ^{૯૧} નોહત્^{૯૨}
તરશતો^{૯૩} કાનેમાને^{૯૪} ધવએષાત્^{૯૫} પરો^{૯૬} દએવએધબયો,^{૯૭}
કા અહ્યાત્^{૯૮} પરો^{૯૯} વીસ્પે^{૧૦૦} દએવ^{૧૦૧} અતુસો^{૧૦૨} તરશત^{૧૦૩}
નેમાઓન્ટે,^{૧૦૪} તરશત^{૧૦૫} તેમંધહો^{૧૦૬} ‡દ્વારઓન્ટે.^{૧૦૭}

(૪) અએ લલી^{૧૦૮} (તથા) ઘણોજ ફાએદા કરનારી^{૧૦૯} દ્વાસ્પ^{૧૧૦}
(તું) મને^{૧૧૧} આએ^{૧૧૨} મુરાદ^{૧૧૩} બખરા,^{૧૧૪} તે એ કુપ્પ માંજનદરાનના^{૧૧૫}
તમામ^{૧૧૬} દેવોને^{૧૧૭} (હું) જેર કરનારો^{૧૧૮} થાઉં^{૧૧૯} વળી^{૧૨૦} દેવોની^{૧૨૧}

* દ્વો રવાહતિ ઉપરથી ફારસી દોરિસત (મજબૂત) ખોલ નીકળેલો.

† પેહેલા ફકરામાં આવેલો 'યજમધદે' આએ ઠેકાણું લેવાનો.

‡ છેલા ત્રણ બોલો સિવાય એ ફકરો આવાં ચરતના ૨૧ મા ફકરામાં આવેલો.

જ અસલ અખાસતમાં 'ધાહાઓનાંનાં સો, બલદોમાનાં હબર (તથા) નહાનાં
ગોસ્પંદોમાનાં દશ હબર', એ પ્રમાણે છે.

§ એ ફકરાનો પાછલો ભાગ વડી સરોશ ચરતના ૭ મા ફરકામાં આવેલો.

આગળથી^{૧૦} ધાસ્તીથી^{૧૧} બીહીને^{૧૨} (તેઓને) હું નમુ^{૧૩} નહી^{૧૪} (પણ)
એથી^{૧૫} ઉલટું^{૧૬} તમામ^{૧૭} દેવો^{૧૮} પોતાની મરજી ઉપરાંત^{૧૯} બીહીને^{૨૦}
(મને) નમે, ^{૨૧} (તથા) બીહીને^{૨૨} અંધારામાં^{૨૩} દોરી બાએ.^{૨૪}

(૫) કથત્^{૨૫} અઘ્નાઇ^{૨૬} તત્^{૨૭} અવત્^{૨૮} આયતેમ્^{૨૯} દ્વા-
સ્પ^{૩૦} સૂર^{૩૧} મજદદધાત^{૩૨} અષઓનીમ્^{૩૩} શ્રાશ્ચિ^{૩૪} જઓશ્ચો-અરાઇ^{૩૫}
અરેદ્રાઇ^{૩૬} યજ્ઞેન્નાઇ^{૩૭} જમધ્યન્તાઇ^{૩૮},^{૩૯} દાશિશ^{૪૦} આપતેમ્.^{૪૧}

(૫) હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૪૨} બેરાવર,^{૪૩} અશો^{૪૪}
(તથા) પોષણ કરનાર^{૪૫} (તથા) મુરાદ^{૪૬} અખશનાર^{૪૭} દ્વાસ્પે^{૪૮} તે^{૪૯}
ક્રિયાની બેર લઈ જનાર,^{૫૦} ભેટ આપનાર,^{૫૧} આરાધના કરનાર,^{૫૨}
મુરાદ આહાનારાને^{૫૩} (ઈઆને પેશદાદ ખાંનદાંનના હોશંગ પાદશાહને)
(ઉપર ૪ થા ફકરામાં જણાવેલી મુરાદ) અખશી.^{૫૪}

(૬) અહે^{૫૫} રય^{૫૬} ખરેનંધ્રહુચ,^{૫૭} તાંમ્^{૫૮} યજ્ઞઇ^{૫૯} સુર-
ન્વત્^{૬૦} યસ્ન,^{૬૧} તાંમ્^{૬૨} યજ્ઞઇ^{૬૩} હુચરત^{૬૪} યસ્ન,^{૬૫} દ્વાસ્પાંમ્^{૬૬}
સૂરાંમ્^{૬૭} મજદદધાતાંમ્^{૬૮} અષઓનીમ્,^{૬૯} જઓશ્ચાખ્યો^{૭૦} દ્વા-
સ્પાંમ્^{૭૧} સૂરાંમ્^{૭૨} મજદદધાતાંમ્^{૭૩} અષઓનીમ્^{૭૪} યજ્ઞમઇદે.^{૭૫}

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહુંધ્રહુ, માંધ્રચ વચચ
ખ્યઓનચ, જઓશ્ચાખ્યસચ અર્ધુખ્યએધખ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંધ્રહો,

મજદદઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,

યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમઇદે.

(૬) તે (દ્વાસ્પ) ના^{૭૬} તેજ^{૭૭} તથા પ્રતાપને લીધે^{૭૮} તેણીને^{૭૯}
પ્રખ્યાત^{૮૦} ઈજરનેથી^{૮૧} હું વખાણું;^{૮૨} (તથા) તેણીને^{૮૩} (ઈઆને) હોર-
મજદની પેદા કીધેલી,^{૮૪} આહાદુર^{૮૫} (તથા) અશો^{૮૬} દ્વાસ્પને^{૮૭} સારી રીતે
ઈજેલી^{૮૮} ઈજરનેથી^{૮૯} હું આરાધું.^{૯૦} હોરમજદની પેદા કીધેલી,^{૯૧} આહાદુર^{૯૨}
(તથા) અશો^{૯૩} દ્વાસ્પને^{૯૪} ક્રિયાની ભેરોથી^{૯૫} હમો યાદ કરીએ છીએ.^{૯૬}

(કરદો ૨ બે) (૭) *દ્વાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજદદધાતાંમ્ અષ-
ઓનીમ્ યજ્ઞમઇદે; દ્વા-પસ્વાંમ્, દ્વા-સ્તઓરાંમ્, દ્વા-
ઉર્વથાંમ્ દ્વા-અપેરેનાયુકાંમ્, પાઉરે-સ્પદતીમ્ દ્વારાત્, પથન
ખાધ્રવન દરેધો-હુખેધ્રયન. યુજત-અસ્પાંમ્, વરેતો-સ્થાંમ્,
ખનત્-ચાખાંમ્, કૃષઓનીમ્, મરેજાંમ્, અમવધતીમ્,

* એના તરજુમાનેમાંડે બુઓ એજ ચરતનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, ખએષકયાંમ, દ્વો-સ્તાઇતીમ,
દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ અપઓનાંમ.

(૮) તાંમ^૧ યજ્ઞત^૨ ચો^૩ ચિમો^૪ ક્ષએતો^૫ હવાંધવો,^૬ હુક-
ધત્યાત^૭ હય^૮ અરેજંધહત,^૯ સતેમ^{૧૦} અસ્પનાંમ^{૧૧} હુજંધરેમ^{૧૨}
ગવાંમ^{૧૩} અએવરે^{૧૪} અનુમયનાંમ,^{૧૫} ઉત^{૧૬} જઓધાંમ^{૧૭} ક્રખરો.^{૧૮}

(૮) વળી^{૧૯} ક્રિયાની જોર^{૨૦} લઈ જનાર^{૨૧} (તથા) રૈયતની સારી
પેઠ પાસબાની કરનાર^{૨૨} જમશેદ^{૨૩} પાદશાહે^{૨૪} હુકર^{૨૫} (નામના) પાહાડ^{૨૬}
ઉપરથી^{૨૭} સો^{૨૮} ઘોડા,^{૨૯} હજાર^{૩૦} અલદ^{૩૧} (તથા) દશ હજાર^{૩૨} ન્હાનાં
ગોરપંદોથી^{૩૩} તેણીને^{૩૪} (ઇઆને દ્વાસ્પને) આરાધી^{૩૫} (અને નીચે મુજબ
મુરાદ ચાહી).

(૯) *દજદિ^{૩૬} મે^{૩૭} વંધઉહિ^{૩૮} સેવિશ્તે,^{૩૯} દ્વાસ્પે^{૪૦} તત્^{૪૧}
આયતેમ,^{૪૨} યથ^{૪૩} અજેમ^{૪૪} કૂષઓનિ^{૪૫} વાંધવ,^{૪૬} અવ-
ખરાનિ^{૪૭} અવિ^{૪૮} મજદાઓ^{૪૯} દામખ્યો,^{૫૦} યથ^{૫૧} અજેમ^{૫૨}
અમેરેખતીમ,^{૫૩} અવ-ખરાનિ^{૫૪} અવિ^{૫૫} મજદાઓ^{૫૬} દામખ્યો.^{૫૭}

(૯) અએ લલી^{૫૮} (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરતારી^{૫૯} દ્વાસ્પ^{૬૦}
(તું) મને^{૬૧} આએ^{૬૨} મુરાદ^{૬૩} અખશ,^{૬૪} તે એ કે^{૬૫} હોરમજદની^{૬૬}
પેદાએશ^{૬૭} તરફ^{૬૮} આબાદી^{૬૯} (તથા) ગાએ-ગોસ્પંદની †જીઆદતી^{૭૦}
હું લાઉં^{૭૧} (ઇઆને વધારે), તથા હોરમજદની^{૭૨} પેદાએશ^{૭૩} તરફ^{૭૪}
અમરપણું^{૭૫} †હું લાઉં.^{૭૬}

(૧૦) †ઉત^{૭૭} અજેમ^{૭૮} અવ-ખરાનિ,^{૭૯} વજ્ઞ^{૮૦} પુધેમચ^{૮૧}
તરખેમચ^{૮૨} હય^{૮૩} મજદાઓ^{૮૪} દામખ્યો,^{૮૫} ઉત^{૮૬} અજેમ^{૮૭}
અવ-ખરાનિ,^{૮૮} વજ્ઞ^{૮૯} જઉર્વામચ,^{૯૦} મેરેથ્યૂમચ,^{૯૧} હય^{૯૨}
મજદાઓ^{૯૩} દામખ્યો,^{૯૪} ઉત^{૯૫} અજેમ^{૯૬} અવ-ખરાનિ,^{૯૭} વજ્ઞ^{૯૮}
ગરેમેમચ^{૯૯} વાતેમ^{૧૦૦} અઓતેમચ^{૧૦૧} હય^{૧૦૨} મજદાઓ^{૧૦૩}
દામખ્યો,^{૧૦૪} હુજંધરેમ^{૧૦૫} અધવિ-ગામનાંમ.^{૧૦૬}

(૧૦) વળી^{૧૦૭} હોરમજદની^{૧૦૮} પેદાએશમાંથી^{૧૦૯} જીખ^{૧૧૦} અને ત-

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીના લે છે.

† ‘કૂષઓનિ વાંધવ’ બોલોને નામ ગણીને હંદ સમાસમાં ને લીધા છે. વળી
‘કૂષઓનિ’ બોલ વિશેષણ તરીકે ‘આબાદ, ફરજી’ને અર્થે બી આવે છે.

‡ એની મુકાબલ જીઓ આવાં યશ્તનો ૨૬ મો ફરો, જ્યાંહાં જમશેદ પાદ-
શાહ દેવોની સત્તા તથા જીઆદતીને તોડવાની મુરાદ માંગે છે.

§ ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીના લે છે.

રસ^{૫૧} બેહુ^{૫૨} હું^{૫૩} દૂર લઈ જાઉં^{૫૪} (અથવા કાઢાડી નાંખું); વળી^{૫૫} હોરમ-જદની^{૫૬} પેદાએશમાંથી^{૫૭-૫૮} યુદાપો^{૫૯} તથા મોત^{૬૦} બેહુ^{૬૧} દૂર લઈ જાઉં^{૬૨} વળી^{૬૩} હોરમજદની^{૬૪} પેદાએશમાંથી^{૬૫-૬૬} હબર^{૬૭} વરસ સુધી^{૬૮} ગરમ^{૬૯} પવન^{૭૦} તથા થંડો^{૭૧} પવન^{૭૨} હું^{૭૩} દૂર લઈ જાઉં^{૭૪} (ઈઆને દરે કરે).

(૧૧) દથત અઠાઇ તત અવત આયતેમ દ્વાસ્પ સૂર મજદધાત અપઓની ધાથિ, જઓધા-ખરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમનાઇ જઇયન્તાઇ, દાથિશ *આયતેમ. અહે રય ખરેનંધહુય, તાંમ યજાઇ સુરન્વત યરેન, તાંમ યજાઇ હુયરત યરેન, દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ, જઓધાખયો દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમઇદે. હુઓમયો ગવ ખરેરેમન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથય વચય બ્યઓથનય, જઓધાખયસય અર્ધુખએધખયસય વાધ્જિખયો.

વેંધહે હાતાંમ આઅત્ર યેરેને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અધાત હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમઇદે.

(કરો ૩ જો) (૧૨) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમઇદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પક્તીમ દૂરાત, પથન ખાથવન દરેબો-હુખેધયન. યુખત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત-અખાંમ, દૂષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવધતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બએષજયાંમ, દ્વો-સ્તાધતીમ, દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ †અપઓનાંમ.

(૧૩) તાંમ^૧ યજત^૨ વીસો^૩ પુથો^૪ આથ્વ્યાનોઘશ,^૫ વીસો^૬ સૂરયાઓ^૭ ધ્રએતઓનો,^૮ ઉપ^૯ વરેનેમ^{૧૦} અથુ-ગઓષેમ,^{૧૧} સતેમ^{૧૨} અસ્પનાંમ^{૧૩} હજંધરેમ^{૧૪} ગવાંમ^{૧૫} બએવરે^{૧૬} અનુમયનાંમ,^{૧૭} ઉત^{૧૮} જઓધાંમ^{૧૯} કખરો.^{૨૦}

(૧૩) આથવ્યાનનો^૧ ખાંદાંનનો^૨ છોકરો^૩ પેહેલવાંની^૪ ઓલાદનો^૫ ફરેહન^૬ જે કિયાની ભેર^૭ લખજનાર^૮ (તેણે) ખી^૯ ચાર †પુણવાળો^{૧૦}

* ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજદે જમરોદ પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી; એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ ચરતના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ ચરતનો પેહેલો તથા ખીજે ફકરો.

‡ અથવા ચાર શામજ અથવા દરવાજવાળો. જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧, ૧૮.

ગીલાંન (શેહેર)માં^{૧૦} સો^{૧૧} ઘોડા,^{૧૩} હંભર^{૧૪} બલદ,^{૧૫} (તથા) દશ હંભર^{૧૬} ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી^{૧૭} તેણીને^૧ (ધ્યાને દ્વારુપને) આરાધી^૨ (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૧૪) દબરદિ^{૨૧} મે^{૨૨} વંધઉહિ^{૨૩} સેવિરતે^{૨૪} દ્વારુપે^{૨૫} તલ^{૨૬} આયતેમ,^{૨૭} ચત^{૨૮} બવાનિ^{૨૯} અધવિ-વન્યાઓ^{૩૦} અશ્વમ^{૩૧} દહાકેમ^{૩૨} શિજદનેમ,^{૩૩} શિકમેરેધેમ,^{૩૪} ક્વશ-અપીમ,^{૩૫} હજંધર-ચઓદતીમ,^{૩૬} અપ-અઓજંધહેમ,^{૩૭} દએવીમ^{૩૮} દુજેમ,^{૩૯} અધેમ^{૪૦} ગઓથાઓ^{૪૧} દ્વતેમ,^{૪૨} યાંમ^{૪૩} અપ-અઓજસ્તેમાંમ^{૪૪} દુજેમ^{૪૫} ક્રય કેરેન્તલ^{૪૬} અંધરો મધન્યુશ,^{૪૭} અવિ^{૪૮} યાંમ^{૪૯} અસ્તવધતીમ^{૫૦} ગએથાંમ,^{૫૧} મહુરકાધ^{૫૨} અષહે^{૫૩} ગએથનાંમ,^{૫૪} ઉત^{૫૫} હે^{૫૬} વન્ત^{૫૭} અજ્ઞાનિ^{૫૮} સવંધહવાચિ^{૫૯} અરેનવાચિ,^{૬૦} યોધ^{૬૧} હેન^{૬૨} કેહુરૂપ^{૬૩} સએશત^{૬૪} જજતએ^{૬૫} ગએથ્યાધય,^{૬૬} યોધ^{૬૭} અબદોતેમ.^{૬૮}

(૧૪) અએ લલી^{૧૩} (તથા) ઘણોજ કાએદો કરનારી^{૧૪} દ્વારુપ!^{૧૫} (તું) મને^{૨૨} આએ^{૨૧} મુરાદ^{૨૭} બખશ^{૨૧} કે જેથી કરીને^{૨૮} ત્રણ મોહીડાંના^{૩૩} ત્રણ માંધાના,^{૩૪} છ આંખના,^{૩૫} હંભર મકરવાળા,^{૩૬} પુષ્કળ બેરેમંદ,^{૩૭} દેવને લગતો^{૩૮} દરજ,^{૩૯} (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોનેવાસ્તે^{૪૧} નુક-સાન પોહોઆડનાર^{૪૦} દરવંદ^{૪૨} (જે) ઝુહાક (તે)ને^{૪૩-૪૨} જેર કરનારો^{૪૦} હું થાઉં.^{૪૬} જે^{૪૭} ઘણાજ બેરેમંદ^{૪૪} દરજને^{૪૫} (ધ્યાને ઝુહાકને) (આએ) હાડમંદ^{૫૦} દુનિયાં^{૫૧} ઉપર^{૫૨} અશોધના^{૫૩} મુલુકોના^{૫૪} નાશમટે^{૫૨} અંએમે-ન્યુશે^{૫૭} પેદા કીધો,^{૫૬} વળી^{૫૫} શેહેરનાજ^{૫૬} તથા *અરનવાજ^{૬૦} (નામની) તેની^{૫૧} એ પ્યારીઓ,^{૫૭} જેઓ^{૬૧} (આએ) દુનિયાંની^{૬૧} સ્ત્રીઓમાં^{૬૫} સહથી સોહામણી^{૬૪} શરીરની^{૬૩} છે,^{૬૨} (તથા) જેઓ^{૬૭} ઘણાજ ઉંડા ગારમાં^{૬૮} (પડેલી છે) (તેણીઓને) હું તછોડવું^{૬૮} (અથવા છુટકારો આપું.^{૬૮})

(૧૫) દયત અહાધ તત અવત આયતેમ દ્વારુપ સૂર અવદયાત અપઓનિ આશિ, જઓઓ-બરાધ અરેદાધ યજેન્નાધ

* શેહેરનાજ તથા અરનવાજ એ બેહુ ઘણીજ દેખામણી તથા યુગસુરત ધરાની આનુઓ હતી. શાહનામામાં તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની બેહેનો કહેલી છે. પ્રોફેસર મોહલ તથા પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની દીકરીઓ ગણેછે.

† ૧૩-૧૪ મા ફકરાની મુકાબલ બુઓ આવાં ચરતના ૩૩-૩૪ મા ફકરા.

જઘધ્યન્તાઇ, દાદિશ આયપ્તેમ, અહે રય ખરેનંધહુય, તાંમ
યજ્ઞમ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજ્ઞમ હુયશત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજ્જદ્ધાતાંમ અપઓનીમ. જઓધાજ્યો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજ્જદ્ધાતાંમ અપઓનીમ *યજ્ઞમધદે, હુઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંધય વચય ખ્યઓનય, જઓધા-
જ્યસ્ય અર્ધુજ્ઞઓધજ્યસ્ય વાધજ્જિજ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતિ વંધહે,
મજ્જદ્ધાઓ અહુરે વએથા અષાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાસ્યા તાઓસ્યા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૬) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્જદ્ધાતાંમ અપ-
ઓનીમ યજ્ઞમધદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-
ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પક્તીમ દ્વરાત્, પથન
ખાથવન દરેધો-હુએથયન. યુજ્ઞત-અસ્પાંમ, વરેતો-સ્થાંમ, ખ-
નત્ત-ચપ્રાંમ, ફપઓનીમ, મરેજ્ઞંમ, અમવધતીમ, હુરઓધાંમ,
ખાસઓકાંમ, ખએષજ્યાંમ, દ્વો-સ્તાધતીમ દ્વો-વરેતાંમ
અવંધહે નરાંમ †અપઓનાંમ.

(૧૭) તાંમ^૧ યજ્ઞત^૨ હુઓમો^૩ ક્રાપ્મિશ,^૪ ખએષજ્યો,^૫
સીરો,^૬ કથસ્યો,^૭ જધરિ-દોધઓ,^૮ ખરેજિશ્તે^૯ પધતિ^{૧૦}
ખરેજહિ^{૧૧} હુરધથો^{૧૨} પધતિ^{૧૩} ખરેજયાઓ^{૧૪} આઅત્ત^{૧૫}
હીમ^{૧૬} જઘધ્યત્ત^{૧૭} અવત્ત^{૧૮} આયપ્તેમ.^{૧૯}

(૧૭) આખાદી કરનાર,^૨ તંદરોસ્તી આપનાર,^૫ સોહામણા^૬ હકુમત
ધરાવનાર,^૭ (તથા) સોનેરી આંખવાળા^૮ હોમે^૩ અલશુર્જ (પાહાડ)ની^{૧૨-૧૪}
સઉથી ઉચી^૬ ટોચ^{૧૧} ઉપર^{૧૦} તેણીને^૧ (ઈઆને દ્વાસ્પને) આરાધી,^૨
તથા તેણીની પાસેથી^{૧૬} આએ^{૧૮} (નીચે જણાવેલી) મુરાદ^{૧૬} માંગી.^{૧૭}

(૧૮) દજ્જહિ^{૨૦} મે^{૧૧} વંધઉહિ^{૧૨} સેવિશ્તે^{૧૩} દ્વાસ્પે^{૨૪} તત્ત^{૨૫}
આયપ્તેમ,^{૧૬} યથ^{૨૭} અજેમ^{૨૮} ખન્દયેનિ^{૨૯} મધરીમ^{૩૦} તૂધરીમ^{૩૧}
કંધરસ્થાનેમ,^{૩૨} ઉત^{૩૩} ખસ્તેમ^{૩૪} વાધયેનિ,^{૩૫} ઉત^{૩૬} ખસ્તેમ^{૩૭}
ઉપનયેનિ^{૩૮} ખસ્તેમ^{૩૯} કવોધશ^{૪૦} હુઓસવંધહહે,^{૪૧} જનાત^{૪૨}
તેમ^{૪૩} કવ હુઓસવ,^{૪૪} પસ્ને^{૪૫} વરોધશ^{૪૬} ચએચિસ્તહે^{૪૭}

* ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજ્ઞદે ફરેદુન પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી, એના
તારજીમાં બાપે જીઓ એજ યશતના ફકરા ૫-૬.

† એના તારજીમાંને માટે જીઓ એજ યશતનો પહેલો તથા બીજો ફકરો.

જક્રહે^{૪૮} ઉરવ્યાપહે,^{૪૯} પુથો^{૫૦} કચેન^{૫૧} સ્થાવરપાનાધ^{૫૨} જુરો-
જતહે,^{૫૩} નરહે,^{૫૪} અધએરથહેચ^{૫૫} નરવહે.^{૫૬}

(૧૮) અએ લલી^{૨૨} (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી^{૨૩} દ્વાસ્પ^{૨૪}
(તું) મને^{૨૫} આએ^{૨૬} મુરાદ^{૨૭} બખશ,^{૨૮} તે એ કેર^{૨૯} ખુની^{૩૦} (અથવા
ઘાતકી^{૩૦}) તુરાની^{૩૧} અફરાસીઆબને^{૩૨} હું^{૩૩} આંધું,^{૩૪} તથા^{૩૫} બાંધીને^{૩૬}
ચલાઉં,^{૩૭} તથા^{૩૮} બાંધીને^{૩૯} કેખસરૂ (પાદશાહ) આગળ^{૪૦-૪૧} લઈ
જાઉં,^{૪૨} (જેથી) કેખસરૂ^{૪૩} (પાદશાહ) ઉડા^{૪૪} (તથા) બોહોળાં
પાણીવાળાં^{૪૫} અએચસ્ત^{૪૬} (નામના) સરોવરની^{૪૭} પેલીપાર^{૪૮} (અથવા
પછવાડે) તેને^{૪૯} (ઈઆને અફરાસીઆબને) મારે.^{૫૦}

ખોલાસો:—(શામટે મારે તે બાબે નીચે સમજ આપેછે.)

જુલમથી માર્યા ગએલા^{૫૩} સ્થાવક્ષના^{૫૨} ક્રીનામાં^{૫૧} તથા િનરૂ
ખાંનદાંનના^{૫૪} શરૂ^{૫૪} અગરેરસના^{૫૫} ક્રીનામાં^{૫૧} છોકરો^{૫૦} (ઈઆને કેખ-
સરૂ) (અફરાસીઆબને મારે).

(૧૯) કથત અદ્દાઇ તત અવત આયખેમ દ્વાસ્પ સૂરે
મજદદાત અપઓનિ શાધિ, જઓધો-અરાઇ અરેદાઇ યજઓઇ
જઇધેચન્તાઇ, દાધિશ આયખેમ. અહે રય ખરેનંધલુચ, તાંમ
યજઇ સુરેન્વત યસ્ન, તાંમ યજઇ હુયશત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદદાતાંમ અપઓનીમ, જઓશાખયો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદદાતાંમ અપઓનીમ િયજમઇદ. હુઓમયો ગવ
અરેસ્મન, હિજવો-દંત્રહંધહ, માંધચ વચચ બ્યઓચનચ, જઓશા-
ખચસચ અર્ધુખધએઇખચસચ વાધજિખચો.

યેધહે હાતાંમ આઅત ચેરને પઇતી વંધહે,

મજદદાઓ અહુરો વએથા અષાત હયા,

યાઓધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદ.

* એ બીના ઘણે દરજ્જે શાહનામાં આનેલી બાબદને મળતી
આવેછે. તે ઠેકાણે લખેછે કે, હોમ નામનો એક પરહેજગાર શખ્સ ન્યારે
પાહાડ ઉપર બેઠી કરતો હતો, ત્યારે તેણે ત્યાંહાં અફરાસીઆબને સંતાધને બરાઇ
બેઠેલા બેઠને, તેને પકડી બાંધીને કેખસરૂ પાદશાહ પાસે લઈ ગયો.

† અગરેરસ એકે તુરાની ઓલાદનો તથા અફરાસીઆબનો ભાઈ હતો,
તોપણ તે પોતે સદ્ગુણી તથા રાસ્ત માણસ હોવાથી, તથા ઈરાંનીઓ તરફ તેની
બધી લાગણી હોવાથી, તેણે ઘણા ઈરાંનીઓના જીવ જોખમમાંથી બંચાવ્યા હતા.
તે ઉપરથી અફરાસીઆબે તેને કતલ કીધો હતો.

‡ ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજદે હોમની મંગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે
જુઓ એજ ચરતના ફકરા ૫—૬.

(કરદો ૫ મો) (૨૦) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદદધાતાંમ
અપઓનીમ યજમહઃ; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ,
દ્વો-ઉર્વધાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પદતીમ દ્વાત,
પથન આથવન દરેધો-હુમિધયન. યુજ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-
સ્થાંમ, ખનત-અધ્રાંમ, ક્ષપઓનીમ; મરેજાંમ, અમવધતીમ,
હુરઓધાંમ, આસઓકાંમ, અએષજયાંમ, દ્વો-સ્તાધતીમ,
દ્વો-વરેતાંમ અવધ્ધુ નરાંમ *અપઓનાંમ.

(૨૧) તાંમ^૧ યજત^૨ અરૂપ^૩ અધસ્થનાંમ^૪ દ્વાયુનાંમ^૫
ક્ષાધા^૬ હનકેરેમો^૭ હુઓસ્તવ,^૮ પસ્ને^૯ વરોધશ^{૧૦} અએચિસ્તહે^{૧૧}
જક્રહે^{૧૨} ઉરવ્યાપહે,^{૧૩} સતેમ^{૧૪} અસ્પનાંમ,^{૧૫} હુજધરેમ^{૧૬} ગવાં-
મ,^{૧૭} અએવરે^{૧૮} અપુમયનાંમ^{૧૯} ઉત^{૨૦} જઓધ્રાંમ^{૨૧} કપરો.^{૨૨}

(૨૧) વળી^{૨૦} કિયાની બેર^{૨૧} લઈ જનાર^{૨૨} બાહાદુર^{૨૩} કેષસર^{૨૪}
(પાદશાહ), (બે) ધરિનના^{૨૫} દેશોની^{૨૬} પાદશાહીને^{૨૭} સાથે જાઓ
નાખનાર,^{૨૮} (તેણે) ઉડા^{૨૯} (તથા) બોહોળાં પાણીવાળા^{૩૦} અએચિસ્ત^{૩૧}
(નામના) સરોવરની^{૩૨} પેલીપાર^{૩૩} (અથવા પછવાડે^{૩૪}) સો^{૩૫} ઘોડા,^{૩૬}
હજાર^{૩૭} બલદ^{૩૮} (તથા) દશ હજાર^{૩૯} નહાનાં ગોસ્પદેથી^{૪૦} તેણીને^{૪૧}
(ધ્યાને) દ્વાસ્પને) આરાધી^{૪૨} (અને નીચે મુજબ મુરાદ આહી).

(૨૨) જદ્દકિ^{૧૩} એ^{૨૪} વંધુઉહિ^{૨૫} સેવિરતે,^{૨૬} દ્વાસ્પે^{૨૭}
તત્^{૨૮} આપસ્તેમ,^{૨૯} યથ^{૩૦} અએમ^{૩૧} નિજનાનિ,^{૩૨} મધરીમ^{૩૩}
તૂધરીમ^{૩૪} કંધરસ્યાનેમ^{૩૫} પસ્ને^{૩૬} વરોધશ^{૩૭} અએચિસ્તહે^{૩૮}
જક્રહે^{૩૯} ઉરવ્યાપહે,^{૪૦} પુથો^{૪૧} કએન^{૪૨} સ્યાવરધાનાધ,^{૪૩} જુરો-
જતહે^{૪૪} નરહે,^{૪૫} અમ્મએરથહેચ^{૪૬} નરવહે.^{૪૭}

(૨૨) અએ લકી^{૧૫} (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી^{૧૬} દ્વાસ્પ^{૧૭}
(તું) મને^{૧૮} આએ^{૧૯} મુરાદ^{૨૦} બખશ,^{૨૧} તે એ કે^{૨૨} ઉડા^{૨૩} (તથા)
બોહોળાં પાણીવાળા^{૨૪} અએચિસ્ત^{૨૫} (નામના) સરોવરની^{૨૬} પેલીપાર^{૨૭}
(અથવા પછવાડે^{૨૮}) ખુની^{૨૯} તુરાની^{૩૦} અફરાસીઆખને^{૩૧} હું માર્.^{૩૨}

ખોલાસો:—(શામાટે હું માર્ તે બાએ નીચે જણાવેછે.)

જુલમથી મારીઆ ગએલા^{૪૪} સ્યાવક્ષના^{૪૫} કીનામો^{૪૬} (તથા)

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ ચરતનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

† છેલ્લા ત્રણ બોલો સિવાએ એ ફકરો આવાં ચરતના ૪૯ મા ફકરામાં આવેછે.

‡ ઈઆને ઈરાંને તાખનાં તમામ મુલકોને એક રોહનશાહીમાં સાથે કરી નાંખનાર.

૫ ડાકટર એડનર એ ફકરાને કવીતારૂપી દે લીધીનો લે છે.

ક દારમેસ્તેતે 'કર્યાપ, ઉરવ્યાપ'નો અર્થ 'આશં પાણીવાળો' કરેછે. "

નરૂ ખાનદાનના^{૪૦} શૂરા^{૪૫} અગરેરસના^{૪૧} ધીનામાં,^{૪૨} (હું જે સ્થાવકનો)
*છોકરો^{૪૩} (તે યુની અફરાસીઆબને માફે).

(૨૩) દથત્ અઘાધ તત્ અવત્ આયતેમ દ્વાસ્પ સૂર
મજદધાત અપઓનિ ધાથિ, જઓધો-અરાધ અરેદ્રાધ યજ્ઞેનાધ
જઘદ્યન્તાધ, દાથિશ આયતેમ. અહુ રય ખરેનંધહુચ, તાંમ
યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજ્ઞધ હુચશ યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ. જઓધાખ્યો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ †યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ
અરેસ્મન, હિજવો-દંધલંધહ, માંધચ વચચ બ્યઓશ્નચ, જઓ-
ધાખ્યસચ અર્ધુખ્યએધખ્યસચ વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વઓથા અષાત્ હચા,

યાઓધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૨૪) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ
અપઓનીમ યજ્ઞમધદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તાઓરાંમ,
દ્વો-ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, યોઉર-સ્પક્તીમ દૂરાત,
પધન આથવન દરેવો-હુખેધયન. યુજત-અસ્પાંમ, ચેરેતો-
રથાંમ, ખનત-ચપ્રાંમ, દૂપઓનીમ, મરેજાંમ, અમવ-
ધતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બઓપજ્યાંમ, દ્વો-
સ્તાધતીમ, દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ †અપઓનાંમ.

(૨૫) તાંમ^૧ યજ્ઞત^૨ યો^૩ અપવ^૪ જરથુરતો,^૫ અધચેને^૬
વઓજહિ^૭ વંધહુચાઓ^૮ દાધતયયાઓ^૯ †હુઓમ^{૧૦} યો^{૧૧} ગવ^{૧૨}
અરેસ્મન,^{૧૩} હિજવો-દંધલંધહ,^{૧૪} માંધચ^{૧૫} વચચ^{૧૬} બ્યઓ-
શ્નચ,^{૧૭} જઓધાખ્યસચ^{૧૮} અર્ધુખ્યએધખ્યસચ^{૧૯} વાધ-
જ્ઞિખ્યો;^{૨૦} આઅત્^{૨૧} હીમ^{૨૨} જઘદ્યત્^{૨૩} અવત્^{૨૪} આયતેમ.^{૨૫}

(૨૫) (પેગમઅર) અશો^૪ જરતોશ્તે^૫ વેહેદાતી (નદી આગળ) ના^૬
ધરાવેજમાં,^૭ હોમ^૮ કે જે^૯ જીવામ^{૧૦} (તથા) અરસમ સાચનો^{૧૧} (છે),

* એ ફકરાના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ ચરતનો ૪ થો ફરદો.

† ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજદે કેપસદે પાદશાહની માંગેલી મુરાદ બખશી. એના
તરજુમા બાબે જુઓ એજ ચરતના ફકરા ૫—૬.

‡ એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ ચરતનો વેહેદો તથા બીજે ફકરા.

§ આએ દેકાણે ગેહડનરે હુઓમયો વાંચન લીધું છે, પણ તે દરેક નથી.

(તથા જે હોમ) મન,^{૧૫} વચન^{૧૬} અને કરણી સાથની^{૧૭} જાપાનની દાનેશ-
વટે,^{૧૮} (તથા જે હોમ) ક્રિયાની બેરનેમાટે^{૧૯} રસ્ત બોલેલા^{૨૦} સમુનોથી^{૨૧}
(તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે તે વટે) તેણીને^{૨૨} (ઇઆને દ્વારપને) આરાધી^{૨૩}
(તથા) તેણીની પાસેથી^{૨૪} આએ^{૨૫} (નીચે જણાવેલી) મુરાદ^{૨૬} માગી.^{૨૭}

(૨૬) *દજદિ^{૨૮} મે^{૨૯} વંધઉહિ^{૩૦} સેવિશતે,^{૩૧} દ્વારપે^{૩૨} તત્^{૩૩}
આયપ્તેમ,^{૩૪} યથ^{૩૫} અએમ^{૩૬} હાચયેને,^{૩૭} વંધઉહીમ^{૩૮} આજાતાંમ^{૩૯}
હુતઓસાંમ,^{૪૦} અનુમતેએ^{૪૧} દએનયાઓ,^{૪૨} અનૂપતેએ^{૪૩} દએ-
નયાઓ,^{૪૪} અનુવરતેએ^{૪૫} દએનયાઓ,^{૪૬} યા^{૪૭} મે^{૪૮} દએનાંમ^{૪૯}
માજદયસ્નીમ,^{૫૦} જરસય^{૫૧} દાત્^{૫૨} અપએય^{૫૩} અઓતાત્^{૫૪}
યા^{૫૫} મે^{૫૬} વરેજનાઇ^{૫૭} વંધઉહીમ^{૫૮} દાત્^{૫૯} કસસ્તીમ.^{૬૦}

(૨૬) અએ બલી^{૬૧} (તથા) ઘણીજ ફાયદો કરનારી^{૬૨} દ્વારપ !^{૬૩}
(તું) મને^{૬૪} આએ^{૬૫} મુરાદ^{૬૬} અપશ,^{૬૭} તે એ કે^{૬૮} સદગુણી^{૬૯} (તથા)
અશરાર્ક ખાંદાંનની^{૭૦} (અથવા કુળીન^{૭૧}) †હુતોસને^{૭૨} દીનના^{૭૩} મત
પ્રમાણે,^{૭૪} દીનના^{૭૫} વચન પ્રમાણે^{૭૬} (તથા) દીનના^{૭૭} કાંઓ પ્રમાણે^{૭૮}
હું ચલાઉં.^{૭૯} (તથા) જે^{૮૦} (ઇઆને હુતોસ) મારી^{૮૧} માંજદયસ્ની^{૮૨}
દીન ઉપર^{૮૩} (પોતાનું) દિલ^{૮૪} ‡વગાડે,^{૮૫} (તથા) પોતાની જાજહેશ^{૮૬}
બહેર-કરે,^{૮૭} વળી જે^{૮૮} (ઇઆને હુતોસ) (મારી પેગમબરીનાં) કા-
મનેમાટે^{૮૯} મને^{૯૦} સારી^{૯૧} શિખામણુ^{૯૨} ડુઆપે.^{૯૩}

(૨૭) દથત્ અહાઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ દ્વારપે સુર
મજદયાત અપઓની શ્રાધિ, જઓથો-અરાઇ અરેદ્રાઇ યજેઝાઇ
જઇધ્યન્તાઇ, દાથિશ આયપ્તેમ. અહે રય ખરેનંધહુચ, તાંમ
યજાઇ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્વારપાંમ

* ૩૧૬૮૨ ગદકનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી
અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાય છે.

† હુતોસ એ શ્રુતારૂપ પાદશાહની બાઇડી થાયે. શાહુનામામાં એને 'કેતા-
યુન'ને નામે જણાવી છે.

‡ અથવા મારી દીન ઉપર મોહોબત-દિલસોજ રાખે; આવાં યશ્તના ૧૦૫ મા
ફકરામાં પેગમબર જરેતોશ્ત શ્રુતારૂપ પાદશાહને પોતાની દીનમાં લાવે તથા તે
દીન ઉપર તે પુરતો એતેકાદ રાખે એવી મુરાદ માંગેછે.

§ 'અપએય'—ખાતુ અપૂ=સંસ્કૃત આપ્=ખાહેશ રાખવી.

|| 'અઓતાત્'—ખાતુ વત્=સ વત્=બોલતું, બહેર કરતું; અપહુમત સંસારાય.

§ અથવા મારી^{૫૪} (પેગમબરીનાં) કાંમને^{૫૫} સારી^{૫૬} જરા^{૫૭} આપે.^{૫૮} એની
મુકાબેલ જુઓ ઈજરનેનો ૪૯ મો હા, ફકરા ૭ મો.

સૂરાંમ મજ્જદધાતાંમ અપઓનીમ. જઓધાખ્યો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજ્જદધાતાંમ અપઓનીમ *યજમધદે, હુઓમયો ગવ
બરેસ્મન, હિજવોન્દધહંધહ, માંથય વચય ધ્યઓધનય,
જઓધાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પદતી વંધહે,

મજ્જદઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(૩૨૩) ૭ મો) (૨૮) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્જદધાતાંમ
અપઓનીમ યજમધદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ,
દ્વો-ઉર્વાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પદતીમ હુરાત્,
પથન ખાશ્વન દરેધો-હબેધન. યુખત-અસ્પાંમ, વરેતો-
સ્થાંમ, ખનત્ત-પ્રામ, કૂષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવધતીમ,
હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, અએપજયાંમ, દ્વો-સ્તાધતીમ,
દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ † અપઓનાંમ.

(૨૯) તામ^૧ યજત^૨ યેરેજધધિશ^૩ કવ^૪ વીરતાસ્પો,^૫ પસ્ને^૬
આપો^૭ દાધત્યયાઓ,^૮ સતેમ^૯ અસ્પનાંમ,^{૧૦} હજંધરેમ^{૧૧} ગવાંમ,^{૧૨}
અએવરે^{૧૩} અનુમયનાંમ,^{૧૪} ઉત^{૧૫} જઓધાંમ^{૧૬} કૂષરો.^{૧૭}

(૨૯) વળી^{૧૮} કિયાની બેર^{૧૯} લધ જનાર^{૨૦} (તથા) બુલંદ જનજ-
રના^{૨૧} કએ^{૨૨} ગુશ્તાસ્પે^{૨૩} વેહેદાતી^{૨૪} નદીની^{૨૫} પેલીપાર^{૨૬} સો^{૨૭} ઘોડા,^{૨૮} હબર^{૨૯}
બલદ^{૩૦} (તથા) દશ હબર^{૩૧} નહાનાં ગોસ્પંદોથી^{૩૨} તેણીને^{૩૩} (ધમાને દ્વા-
સ્પને) આરાધી^{૩૪} (અને નીચે મુજબ મુરાદ આહી).

(૩૦) દજ્જિ^{૩૫} એ^{૩૬} વંધઉહિ^{૩૭} સેવિશ્તે^{૩૮} દ્વાસ્પે^{૩૯} તત્^{૪૦}
આયષ્તેમ,^{૪૧} યથ^{૪૨} અજ્ઞનિ^{૪૩} પેષને^{૪૪} અશ્ત^{૪૫} અઉર્વન્તો,^{૪૬}
વીરપ^{૪૭}-થઉરવો-અસ્તોધશ,^{૪૮} પુધ્રો^{૪૯} વીરપ^{૫૦}-થઉરવો,^{૫૧} ઉરવિ^{૫૨}-
ખઓધો,^{૫૩} ઉરવિ^{૫૪}-વેરેધ્રો,^{૫૫} સત્વી^{૫૬}-મનોધીશ,^{૫૭} યેધહે^{૫૮}
હસે^{૫૯} સત^{૬૦} ઉશ્લનાંમ^{૬૧} જધન્યાવરત્,^{૬૨} પસ્ચ^{૬૩} ખીધહે^{૬૪}
યથ^{૬૫} અજ્ઞનિ^{૬૬} પેષને^{૬૭} મધસ્યેહે^{૬૮} ધ્યઓનહે^{૬૯} અરેજત્
અસ્પહે,^{૭૦} યથ^{૭૧} અજ્ઞનિ^{૭૨} પેષને^{૭૩} દરુષિનિકહે^{૭૪} દએવયસ્નેહે.^{૭૫}

* ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજ્જે પેગમબર જરતોસ્તની માગેલી મુરાદ બખશી. એના
તરજુયા બાબે જુઆ એજ યસ્તના કુકરા ૫-૬.

† એના તરજુનાને માટે જુઓ એજ યસ્તના પેહેલો તથા બીજો કુકરો.

‡ ઈઆને ઉદાર—હાતમ દિલના; અથવા ફર અન્દેશ, લાખી નજર પોહો-
યાડનાર, અશરાફ, કુળીન (હારથે), બુલંદ કદના (દારમેસ્તેતે).

(૩૦) અએ લાકી^{૧૦} (તથા) ઘણોજ કાએદો કરનારી^{૧૧} દ્વારપ ।^{૧૨}
(તું) મને^{૧૩} આએ^{૧૪} મુરાદ^{૧૫} અખશ,^{૧૬} તે એ કે^{૧૭} લડાઈમાં^{૧૮} (નીચે
જણાવેલા) આઠ^{૧૯} પેઢેલવાનોને^{૨૦} હું નહસાડું^{૨૧} :— (૧) વીરપ થઈવો^{૨૨}
અસ્તિ,^{૨૩-૨૪} (૨) વીરપ-થઈવનો^{૨૫-૨૬} છોકરો,^{૨૭} (૩) ઉર્વિ-ખચોધ,^{૨૮-૨૯}
(૪) ઉર્વિ-વેરેશ,^{૩૦-૩૧} (૫) સત્વી-મનોશી,^{૩૨-૩૩} જેના^{૩૪} સાત^{૩૫} સો^{૩૬} ઉઠ^{૩૭}
તેની પુઠે *ચાલેછે,^{૩૮} ત્યારપછી^{૩૯} લડાઈમાં^{૪૦} (૬) †ઉસકેરાએલા^{૪૧}
(તથા) ખુની^{૪૨} ખચઓન^{૪૩} (તથા) (૭) અરબરુપને^{૪૪} હું નહસાડું,^{૪૫}
તેમજ^{૪૬} લડાઈમાં^{૪૭} (૮) શુતપરસ્ત^{૪૮} દરૂધિનિકને^{૪૯} (બી) હું ‡નહસાડું.^{૫૦}

(૩૧) ઉત^૧ અએમ^૨ નિજનાનિ^૩ તાંશ્રવન્તેમ^૪
દુશ્શએનેમ,^૫ ઉત^૬ અએમ^૭ નિજનાનિ^૮ સ્પિનજઉરૂકેમ^૯
દએવયસ્નેમ,^{૧૦} ઉત^{૧૧} અએમ^{૧૨} ક્રઓર્વએસયેનિ^{૧૩} હુમય^{૧૪}
વરેધકનાંમય,^{૧૫} ખચઓનચેહુય^{૧૬} દંધલાવો,^{૧૭} ઉત^{૧૮} અએમ^{૧૯}
નિજનાનિ^{૨૦} ખચઓનિનાંમ^{૨૧} દખ્યુનાંમ,^{૨૨} પન્યસમ્માધ^{૨૩} સતમ્માધ-
શય,^{૨૪} સતમ્માધ^{૨૫} હજંધરમ્માધશય,^{૨૬} હજંધરમ્માધ^{૨૭} અએવરેમ્માધ-
શય,^{૨૮} અએવરેમ્માધ^{૨૯} અહાંખૂશતમ્માધશય.^{૩૦}

(૩૧) વળી^૧ અરાય દીનવાળા^૨ તાંશ્રવન્તને^૩ હું^૪ મારું^૫ તથા^૬
શુતપરસ્ત^૭ સ્પિનજઉરૂકને^૮ હું મારું,^૯ તથા^{૧૦} †વરેધક^{૧૧} તથા
‡ખચઓનિના^{૧૨} દેશીમાં^{૧૩} સારા કાએદો^{૧૪} (અથવા, સારી દાનાઈ ભરેલી

* પ્રેફેસર હાર્લે.

† ખાઇ ખીષ્=સંસ્કૃત સ્ત્રિફ=પરસેવા પડવો, ઉસકેરાવું.

‡ એ ફકરો જરા ગુચવણ ભરેલો છે. આએ તરબૂમો મને તદ્દન ખાતરી ભરેલો
લાગતો નથી. યુરોપિઅન વિદ્વાનોએ ‘અસ્ત-અઠર્વન્ત’ને વિશેષનામ ગણીને ‘ઉર્વિ-
ખચોધો, ઉર્વિ-વેરેશો, સત્વી-મનોશી’ને તેના વિશેષણ ગણ્યાં છે, અને તેના અર્થ
‘લડાઈની પોહોળી ટાપીવાળો, પોહોળાં બખતરવાળો તથા ભડી ગરદનવાળો અથવા
ઝહોઠાં માથાંવાળો’, કીધોછે. એ બોલોનો એ અર્થ ખી થાયછે ખરો. પ્રેફેસર
દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—

“અએ દ્વારપ ! તું મને આએ મુરાદ અખશ, તે એ કે વીરપ-થઈવો-અસ્તિના
છોકરા અસ્ત-અઠર્વન્ત જે બધાએને દુઃખ દેનાર,.....તથા તેની પુઠે હુદના માલ
સાથે ૭૦૦ ઉઠ ચાલેછે તેના હુમલાને હું હઠાવી કાઢાડું.”

¶ પ્રેફેસર દારમેસ્તેતે એ બાબે નીચે મુજબ કંઈક ખોલાસો કરેછે:—ખચઓન
એ ગ્રીક્માંની નજીક Chionitae નામની લડાઈની છેડતી કરનાર એક
કામ હતી, જે સાસાનીઅન ધંરાની પેઢેલા ખોલાદ સાથે વારેધકીએ લડાઈ કરતી

રીતો^{૭૭}) હું^{૭૮} દાખલ કરું.^{૭૯} વળી^{૮૦} ખ્યઓનિ^{૮૧} દેશોના^{૮૨} (માણસોને)
પચાસથી^{૮૩} સો ઘણા,^{૮૪} સોથી^{૮૫} હજાર ઘણા,^{૮૬} હજારથી^{૮૭} દશ હજાર
ઘણા^{૮૮} દશ હજારથી^{૮૯} અગણિત ઘણા^{૯૦} હું^{૯૧} *મારું.^{૯૨}

(૩૨) દધત અઘ્નાધ તત્ અવત્ આયતેમ દ્વારપ સૂર
મજદધાત અપઓનિ ધ્રાશ્ચિ, જઓઘો-અરાધ અરેદ્ધાધ યજ્ઞેઘ્નાધ
જધધ્યન્તાધ, દાશ્ચિશ આયતેમ. અહે રય ખરેનંધહય, તાંમ
યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજ્ઞધ હુયરત યસ્ન, દ્વારપાંમ
સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ. જઓધ્રાખયો દ્વારપાંમ સૂરાંમ
મજદધાતાંમ અપઓનીમ િયજમધદે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન,
હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વચય ખ્યઓપ્નય, જઓધ્રાખયસય
અર્ધુખ્યઓધખ્યસય વાવજ્ઞિખયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરે વઓથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(બજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજ્ઞનીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ
એહેદીન્ માજદયસ્નાંન આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્ધ;
અએદૂન્ ખાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધયો ર.

ચસ્નેમય વજ્ઞેમય અઓજસય જવરેય આફ્રીનામિ,
દ્વારપયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ.†

હતી. વરેધકું નામ Vertae નામનાં ટોળાં વિશે આપણને યાદ દેવડાવેછે, જેઓ
Chionitae ની સાથે હતા પણ તેઓનાં રેહેકાણુ બાળે ચોકસ જણાયું નથી.
કોઇબી રીતે થેતાં વેહેદાતી નદીની પડોશમાં હોવાથી માહુમ પડેછે કે, એ બેહુ
ફિરકા (ખ્યઓનિ તથા વરેધક) નું મુકામ કાસખ્યન સસુદ્રની પશ્ચિમ દિશાએ
હોઈ જોઇએ.

* આએ ૭ મો કરદો થોડા ફેરફાર સિવાએ અશિશવંધ ચરતના ૯ મા કર-
દાને મલતો આવેછે.

† ઈઆને દ્વારપ ઈજદે ઊશ્તારપ ખાદસાહની માંગેલી મુરાદ બખશી; એના
તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ ચરતના ફકરા ૫-૬.

‡ ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અરો દ્વારપની આરાધના,
કાર્તિ, એજમત કીવતને હું વખાણુંછું.

અપેમ વોહુ ૧. ~~અ~~ અક્ષાધ રએશય; હુબંધરેમ; જસ મે અવંધહે મવરદ; કેરેહુ મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ સુખારક્ (ફલાં), માહે સુખારક્ (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન, ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-ન્યેઉશ, હુધથ્યાવરશતાંમ છીત વસ્ના ફેરષાતેમમ, સ્તઓમિ અપેમ; અપેમ વોહુ ૧. ગારજે ખોરેહુ અવળયાદ ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહુ ઘેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી દાદ દીન યેહુ માજદયસ્તાંન, આગહી રવાધ ગાઆફંગાની બાદ હફેતે કેશવર જમીન; અએફૂન બાદ, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, અપઓને અપેમ વોહુ ૧.

~~અ~~ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્તની દાદે જરથુશ્તી, નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશતે અરેદ્દિ સરે અનાહિતે, અપઓને અપેમ વોહુ ૧.

નેઓ ઉર્વધરે વંધ્રઉહિ મજદધાતે અપઓને અપેમ વોહુ ૧. દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમધદે; અપેમ વોહુ ૧. ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહુ ઘેરસાદ, અપેમ વોહુ ૧.

સરોશ યશ્ત હાદોખત.*

ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અપેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારજે ખોરેહુ અવળયાદ; સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકફૂત-જીન, જીન-અવજર, સાહારે દામાને અહુરમજદ ઘેરસાદ, અજ હમા ગુનાહુ પતેત પરીમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફૂત, ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ બૂન બૂદ એસ્તેદ, અજ આન ગુનાહુ મનશની ગવશની ફનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાજશ પરીમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ફનઓથ.

* ઉમાને હાદોખત નામના ૨૦ મા ગુસ્ત્રમાં આપેલી સરોશ યશ્ત.

અહુરહે મજદાઓ, તરોઘદીતે અંધરહે મધ્યેઉશ; હુધ્યાવર-
શતાંમ હીત વરના ફેરપાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ડો.
કવરને મજદ્યસ્નો. જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-ઠકએવો
(જે ગેહ હોય તે પદે.) કસસ્તયએચ. સ્તઓપહે અધ્યેહે
તખમહે, તતુ-માંથહે, દરષિ-દ્યોશ, આહુધ્યેહે, દનઓથ
યસ્નાધ્ય વહાધ્ય દનઓથાધ્ય કસસ્તયએચ, યથા અહુ
વધ્યો જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હ્ય
કા અષય વીધવાઓ *સ્તઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) સ્તઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓષેમ^૩
વેરેથાજનેમ^૪ કાદત-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬ અષહે^૭ રતૂમ^૮
યજમધઠે.^૯ નેમો^{૧૦} વોહુ,^{૧૧} નેમો^{૧૨} વહિરતેમ,^{૧૩} જરથુશ્ત^{૧૪}
ગએથાખયો.^{૧૫} (૨) તત્^{૧૬} દ્રવતો^{૧૭} દ્રવતાંમ^{૧૮} ઉર્વતો^{૧૯} પધતિ-
દારેશત;^{૨૦} તત્^{૨૧} દ્રવતો^{૨૨} દ્રવધ્યાઓસય^{૨૩} અપિ,^{૨૪} ઉપિ^{૨૫}
કરેન,^{૨૬} ગય,^{૨૭} દ્રેશ,^{૨૮} જક્રે^{૨૯} દેરેજવાન્^{૩૦} પધિર-ઉર્વએશતેમ.^{૩૧}
યત્^{૩૨} નેમો^{૩૩} વોહુ^{૩૪} અધવીમ^{૩૫} અત્યએષેમ^{૩૬} નધરે^{૩૭} હાંમ-
વરેતિશ,^{૩૮} કુજે^{૩૯} વારેધમ^{૪૦} દારેશત.^{૪૧}

(૧) ખુઅસુરત,^૧ કેતેહમદ,^૨ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૩ (તથા) પવિત્ર,^૪
અશો^૫ સરોશ^૬ (ધજદ) (જે) અશોધનો^૭ સરદાર^૮ (તેને) હમો વખાણીએ
છિયે.^૯ અએ જરતોશત^{૧૦} હુનિયાંનાં લોકોનેમાટે^{૧૧} (એટલે હુનિયાંનાં લોકો-
ના ફાએદાનેમાટે) અદગી^{૧૨} સારી^{૧૩} (છે), અંદગી^{૧૪} સઘથી સરસ^{૧૫} (છે).

ખોલાસો:—(અંદગી સર્વોત્તમ છે તેનો સખખ નીચે જણાવેછે.)

(૨) તે^{૧૬} (ધવ્યાને અંદગી) દરવદોમાંનાં^{૧૭} જોરાવર^{૧૮} દરવંદની^{૧૯}
સાંભે એક અંચાવ^{૨૦} (છે), તે^{૨૧} (અદગી) નર દરવંદની^{૨૨} તથા માદા દર-
વંદની^{૨૩} (ધવ્યાને હુધ માણસ તથા બાઈડીની) આંખ,^{૨૪} હુસિઆરી^{૨૫}
(તથા) કાનને^{૨૬} આસપાસ ઢાંઝી નાખનારી^{૨૭} (છે), (તથા) (તે-
ઓનાં) હાથ,^{૨૮} પગ^{૨૯} (તથા) મોઢોડાંનેમાટે^{૩૦} બેડી તરીકે^{૩૧} (થાયેછે).
જે^{૩૨} અંદગી^{૩૩} સંપૂર્ણ,^{૩૪} ખરાં દિલથી ડીધેલી^{૩૫} (તથા) અંદ નિષ્ઠાર્થી
†દર^{૩૬} (તે), માણસનેમાટે^{૩૭} એક અંચાવ^{૩૮} (છે), દરજની^{૩૯} (સાંભે)

* એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફા ૧૪—૧૬.

† અસલ અર્થે ‘બધી’,^{૩૬} નહીં કંગનારી^{૩૫} તથા દ્વેષથી વેગળી.^{૩૭}

એક ઢાલ^{૪૦} (છે), (તથા) (તે દરજ્જને) હકાવનાર^{૪૧} (છે).

ખોલાસો:—(ખરાં દિલથી તથા પાક નયતથી સમજીને કીધેલી બંદગી, ખરાબ માણસની તથા વેહેમી અને ધાસ્તી ભરેલા વિચારોની સાંભે થવાને, આપણેમાટે એક મજબૂત હથિયાર થઈ પડેછે. ખરી બંદગી આપણામાં એક બલતું શર ઉત્પન્ન કરેછે, અને તેથી કરીને આપણી સાંભે ઉભી થએલી મુશ્કેલીઓને ઘણે દરજ્જે દૂર કરવાને આપણુ શક્તિવાન થઇએ છીએ. અશો જરતોશતને મારી નાખવાનેમાટે જ્યારે તમામ દેવ દરજ્જે મનસુખો કરીને આત્મા, ત્યારે તે રાસ્ત પેગમખરે તે વખતે જે ઉપાયો કામે લગાડ્યા, તેમાંનો સઉથી પેહેલો ઉપાય એ હતો કે, તેવણુ ‘યથા અહ વધચો’ના એકમતી કલામ મ્હોટે સાદે ગાઈને લાણ્યા.)

(૩) સુઓષા^૧ અખ્યો^૨ દ્રિધૂમ^૩ ધાતેતેમો^૪ હો^૫ વેરે-
થજ^૬ દુજેમ^૭ જમ્મિશ્તો.^૮ ના^૯ અપવ^{૧૦} આક્રિવચસ્તેમો,^{૧૧} હો^{૧૨}
વેરેથ^{૧૩} વેરેથવસ્તેમો.^{૧૪} માંથ્રો^{૧૫} સ્પેન્તો^{૧૬} મધન્યવીમ^{૧૭} દુજેમ^{૧૮}
નિજઅધરિશ્તો.^{૧૯} અહુનો વધચો^{૨૦} વચાંમ^{૨૧} વેરેથજાંસ્તેમો.^{૨૨}
અર્ધુષ્ઠા^{૨૩} વાક્ષ^{૨૪} ચાહિ^{૨૫} વેરેથજાંસ્તેમો.^{૨૬} દઝ્યેન^{૨૭} માવદ-
યસ્તિનશ^{૨૮} વીસ્પએધુ^{૨૯} વંધહુધુ,^{૩૦} વીસ્પએધુ^{૩૧} અષો-ચિથએધુ,^{૩૨}
હુધ્યદતેમ^{૩૩} અથ^{૩૪} દાતેમ^{૩૫} જરથુશતિ.^{૩૬}

(૩) અશો^૧ સરોશ^૨ (ઈજદ) ગરીબનું^૩ ઘણોજ પોષણ કરનારો^૪
(છે), (તથા) તે^૫ ફતેહમંદ^૬ (તથા) દરજ્જને^૭ ઘણોજ મારનાર^૮
(છે); (જે) અશો^{૧૦} માણસ^૯ ઘણાજ દોઆના સખુન બોલનારો^{૧૧}
(છે) તે^{૧૨} (શખસ) ફતેહની મારફતે^{૧૩} ઘણોજ ફતેહમંદ^{૧૪} (હોએછે).
માંથ્ર^{૧૫} સ્પેન્ત^{૧૬} (અથવા પવિત્ર^{૧૫} માંથ્ર^{૧૫}) મીનો^{૧૭} *દરજ્જને^{૧૮} ઘણોજ
બાહાર કાઢાડી નાખનાર^{૧૯} (છે), (બધી) બંદગીઓમાં^{૨૦} અહુનવર^{૨૧}
(નામની બંદગી) સઉથી ફતેહ આપનારી^{૨૨} (છે). (તે) સાચ્યો^{૨૩}
(તથા) †અસરકારક^{૨૪} વચન^{૨૫} (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) સઉથી

* કાઈનાં મનમાં દરજ્જ પેવસ થયો હોએ, ઈઆને મનની બેકારારી અથવા દિલની પરીસાંની થઈ હોએ તો તે, “માંથ્ર સ્પેન્ત” બહુવાચી દફે ધાયછે; “માંથ્ર સ્પેન્ત” જોયા દિલમાંથી ભૂત, દાકન, પરી, બંદુ ધત્યાદિને વિચાર કાઢાડી નાખવાનું એક સાફ હથિયાર છે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ અરફીબેહેશ્ત ચરત, સફે ૧૯૫-૧૯૬.

† ‘ચાહિ’ ખોલને નકારાંત પેહેલા એકવચનમાં વિરોધણુ તરીકે લેવાને બહોલ, મ્હકારાંત નામ ૭ મી એક વચનમાં લઈએતો, એનો અર્થ ‘કામમાં,

ફતેહ આપનારો^{૨૧} (છે). માજદયસ્ની^{૨૨} દીન^{૨૩} તેમજ^{૨૪} જરતોશની^{૨૫} કાએદો^{૨૬} તમામ^{૨૭} ભલી ચીજોમાં^{૨૮} (ઈઆને ભલી પેદાએશોમાં) (તથા) તમામ^{૨૯} અશોઈની તોખમવાળી ચીજોમાં^{૩૦} સચ્ચાઈનેને જણોજ ટેકો આપનાર^{૩૧} (અથવા રક્ષણ કરનાર) (છે).

(૪) યસય,^૧ જરથુશ્ત,^૨ ધમત્^૩ ઉખધેમ્^૪ વચો^૫ ફવઓઆત્,^૬ ના^૭ વા^૮ નાધરિ^૯ વા,^{૧૦} અષ-સર^{૧૧} મનંધ્રહ,^{૧૨} અષ-સર^{૧૩} વચંધ્રહ,^{૧૪} અષ-સર^{૧૫} ધ્યઓધન,^{૧૬} મસો^{૧૭} વા^{૧૮} આપો^{૧૯} મસો^{૨૦} વા^{૨૧} શ્વએષો^{૨૨} ક્ષપો^{૨૩} વા^{૨૪} તાંધ્રસ્યયાઓ^{૨૫} અધપિ-દ્વાંનરયાઓ,^{૨૬} અપાંમ્^{૨૭} વા^{૨૮} નાવયનાંમ્^{૨૯} પધતિ^{૩૦} પેરેતૂશ,^{૩૧} પથાંમ્^{૩૨} વા^{૩૩} પધતિ^{૩૪} વીચરનાઓ,^{૩૫} નરાંમ્^{૩૬} વા^{૩૭} અષઓનાંમ્^{૩૮} હનજમનાધશ,^{૩૯} દ્વતાંમ્^{૪૦} વા^{૪૧} દ્યએવયસ્નનાંમ્^{૪૨} હનદ્વરનાધશ;^{૪૩} (૫) કક્ષિ કક્ષિચિત્^{૪૪} વા^{૪૫} અધ્યનાંમ્,^{૪૬} કક્ષિ કક્ષિચિત્^{૪૭} વા^{૪૮} અરથ્યનાંમ્^{૪૯} શ્વએષો^{૫૦} ખિવિવાઓ;^{૫૧} નોધત્^{૫૨} દિમ્^{૫૩} યવ^{૫૪} અંધ્રહ^{૫૫} અયાંન્,^{૫૬} નોધત્^{૫૭} અંધ્રહાઓ^{૫૮} ક્ષપો,^{૫૯} દ્વાઓ^{૬૦} જરેતો^{૬૧} જરતુમનો^{૬૨} જજરાનો,^{૬૩} અષિખ્ય^{૬૪} અવ-સ્પશતીચિન્^{૬૫} અવિ^{૬૬} અવ-સ્પન્ઓત્,^{૬૭} નોધત્^{૬૮} ગધહે^{૬૯} વળે-વાંધ્ર્યહે^{૭૦} ભ્યએષો^{૭૧} ક્રાંશતિચિન્^{૭૨} ક્રાંનુયાત્.^{૭૩}

(૪) અએ જરતોશત^૧! જે કોઈ^૨ મરદ^૩ ઈઆ^૪ ઓરત^૫ આએ^૬ અંદગીનો^૭ કલામ^૮ (ઈઆને અહુનવર) અતિશય અશોઈવાળો^૯ મનેકરીને,^{૧૦} અતિશય અશોઈવાળો^{૧૧} વચનેકરીને^{૧૨} (તથા) અતિશય અશોઈવાળો^{૧૩} કમિકરીને^{૧૪} ભણે.^{૧૫}

ખોલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે ભણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

જણી^{૧૬} પાણીમાં,^{૧૭} અથવા^{૧૮} મ્હોટી^{૧૯} ધાસ્તીમાં^{૨૦} (અથવા *ગજરા-

સાહસ કર્મેમાં ' યઈ શકે એ પ્રમાણે લેતાં એ વાકયને! તરજીબો નીચે મુજબ થાયેછે.

“(તે) સાચો વચન (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) દરેક સાહસ કર્મેમાં સહથી ફતેહ આપનારો (છે).” ‘યાહિ’ ખોલનેા ધાતુ ચક્ર-સંસ્કૃત ચસુકારોશ કરવી, સખત મેહેનત કરવી.

* ‘શ્વએષો’ ખોલને સંસ્કૃત રિવજ (ઈઆને ચમકાટ થવો, અકષ્કર્ણ) હપરથી લઇએ તો, ‘મસો વા શ્વએષો’ નો અર્થ ‘અથવા મ્હોટા ચમકાટની વખતે,’ મેટલે કે જ્યારે વીજલીના ચમકારા થાયે ત્યારે એ પ્રમાણે યઈ શકે.

ટમાં^{૧૨}), અથવા^{૧૩} ધુમસવાળી^{૧૪} અપારી^{૧૫} રાતે,^{૧૬} અથવા^{૧૭} નેડેર (અથવા નદી)નાં^{૧૮} પાણીનાં^{૧૯} પુલ^{૨૦} ઉપર,^{૨૧} અથવા^{૨૨} રસ્તાઓમાંનાં^{૨૩} આડા અતાડા રસ્તાઓ^{૨૪} ઉપર,^{૨૫} અથવા^{૨૬} અશો^{૨૭} માણુસોની^{૨૮} મિજલસોમાં,^{૨૯} અથવા^{૩૦} દરવંદોની^{૩૧} અથવા^{૩૨} દેવને ઇજનારાઓની^{૩૩} *મંડલીઓમાં,^{૩૪} (૫) અથવા^{૩૫} આફતોમાંની^{૩૬} કોઈબી^{૩૭} (આફતની વખતે), અથવા^{૩૮} †કવખતમાંનાં^{૩૯} કોઈબી^{૪૦} (કવખતે), (જો કોઈ) ભયમાં^{૪૧} (આવી પડેલો હોએ), (અથવા) બીધેલો^{૪૨} (હોએ), (અને જો ખરાં એનેકાદથી અહુનવર ભણે તો), તેને^{૪૩} તે^{૪૪} દાહડે^{૪૫} (અથવા) તે^{૪૬} રાતે^{૪૭} (ઈઆને જે વખતે ભણે ત્યારે), (કોઈબી) દરવંદ,^{૪૮} જુલમગાર,^{૪૯} દુઃખ દેનાર,^{૫૦} (અથવા) ઈજ કરનાર^{૫૧} (પોતાની) જે આંખોથી^{૫૨} (તે ભણનાર ઉપર) નજરે^{૫૩} જોઈ શકે^{૫૪} નહીં,^{૫૫} (તથા) જોરાવર ઈંજોળકીવાળા^{૫૬} હુટારાની^{૫૭} ખરાબી^{૫૮} આગળ વધીને,^{૫૯} (તે અહુનવર ભણનારને) પોંહોચી શકે^{૬૦} નહીં.^{૬૧}

(૬) ઇમલય,^૧ જરથુશ્ત,^૨ ઇમલ^૩ ઉપ્પેમ^૪ વચો^૫ ક્રમ્યાઓ,^૬ યદ્^૭ આજસાદ્,^૮ કેરેસસચ્,^૯ ગધોતૂશચ્,^{૧૦} દઝેવેશચ્^{૧૧} હનદ્દરેમન,^{૧૨} આઅદ્^{૧૩} દ્વતાંમ^{૧૪} દઝેવચસ્તનાંમ,^{૧૫} યાતૂશચ્^{૧૬} યાતુમતાંમ;^{૧૭} પધરિકાઓસચ્^{૧૮} પધરિકવતાંમ^{૧૯} ત્મએષો^{૨૦} ક્તેરેસાંન^{૨૧} ક્દદરાંન^{૨૨} ન્યાઓન્ચો^{૨૩} દઝેવ^{૨૪} ન્યાઓન્ચો^{૨૫} દઝેવયાજે,^{૨૬} જકૂરે^{૨૭} અવ-ઝેઉર્વયાંન^{૨૮} અથ^{૨૯} રારેયન્તો.^{૩૦}
• (૭) યથચ્^{૩૧} પસુશ-હઉર્વાઓંધ્રહો,^{૩૨} અએતલ્^{૩૩} સ્સઓ-વેમ^{૩૪} અષીમ^{૩૫} પધરિ-ખરામધદે,^{૩૬} યિમ^{૩૭} અપવનેમ^{૩૮}

* અવસ્તામાં એકજ અર્થવાળા બોલો સારાં માણુસનેમાટે જુદા આવેછે, તથા ખરાબ માણુસ અથવા દેવનેમાટે જુદા આવેછે:—જેમકે, ‘હનદ્દરન’ ઈઆને સારાનેક માણુસોની મિજલસ; ‘હનદ્દરન’ ઈઆને દેવો અથવા ખરાબ માણુસોની મિજલસ; ‘જસ્ત’ ઈઆને સારાં માણુસનો હાથ; ‘ગવ’ ઈઆને દેવ-ખરાબ માણુસનો હાથ; ‘વધુધન’ ઈઆને સારા માણુસનું માથું ‘કમેરેધ’ ઈઆને દેવ-ખરાબ માણુસનું માથું; ‘પાધ’ ઈઆને સારાં માણુસનો પગ; ‘જંઝ’ ઈઆને દેવ-ખરાબ માણુસનો પગ; ‘વચ્’ ઈઆને સારા માણુસનું બોલકું; ‘કુ’ ઈઆને દેવનું બોલકું, ઇત્યાદિ.

† ‘અરથ્થ’ જનકારો અથવા અપસગન ભરેલો બનાવ (પ્રાફેસરો યુક્તિ તથા હારથે); પ્રાફેસર હારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમા ઉપરથી એનો અર્થ ‘કાએદો, કીનનું ફરમાન, ચુકદ્દમો’ કરેછે.

‡ અખ્મેદોરન્ટ ટાણું લઈને નાહાસી જનાર (હારથે તથા હારમેસ્તેતે).

યસ્ય^{૫૬} સ્પેન્તો મધન્યુશ^{૫૭} યસ્ય^{૫૮} અંધરો;^{૫૯} હિધારો^{૬૦}
અપહે^{૬૧} ગએથાઓ.^{૬૨} યો^{૬૩} વીરપાદશ^{૬૪} અયાન્ત્ય^{૬૫} ક્ષકૂન-
સ્ય^{૬૬} યુધ્ધયેધતિ^{૬૭} માજન્યએધ્યયો^{૬૮} હુધ^{૬૯} દએવએધ્યયો.^{૭૦}
(૧૩) હો^{૭૧} નોધત^{૭૨} તરશ્તો^{૭૩} ક્રાનામધતે^{૭૪} શ્વએવાત^{૭૫}
પરો^{૭૬} દએવએધ્યયો^{૭૭} ક્રા અહ્માત^{૭૮} પરો^{૭૯} વીરપે^{૮૦} દએવ^{૮૧}
અનુસો^{૮૨} તરશ્ત^{૮૩} નેમેન્તે,^{૮૪} તરશ્ત^{૮૫} તેમંધહો^{૮૬} દુરેન્તે.^{૮૭}

(૧૦) યુધસુરત,^{૮૮} ક્રેતેહમદ^{૮૯} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^{૯૦} તથા પ-
વિત્ર,^{૯૧} અશો^{૯૨} સરોશ^{૯૩} (ઈજદ) (જે) અશોધનો^{૯૪} સરદાર^{૯૫} (તેને) હમો
વખાણીએ છિયે.^{૯૬} જે^{૯૭} (ઈઆને સરોશ ઈજદ) હુદ માણસને^{૯૮} મા-
રનારો^{૯૯} (છે), જે^{૧૦૦} હુદ માણસને લગતાને^{૧૦૧} મારનારો^{૧૦૨} (છે); જે^{૧૦૩}
(સરોશ ઈજદ) ઘણીજા જોરાવર^{૧૦૪} (તથા) દુનિયાંને ખરાબ કરનાર^{૧૦૫}
(એવી) દેવી^{૧૦૬} દરુજને^{૧૦૭} મારનાર^{૧૦૮} (છે); (તથા) જે^{૧૦૯} દુનિયાંના^{૧૧૦}
તમામ^{૧૧૧} *વધારાની^{૧૧૨} આખાદી કરનાર^{૧૧૩} તથા ચોકસી કરનાર^{૧૧૪} (છે).
(૧૧) જે^{૧૧૫} (ઈઆને સરોશ ઈજદ) ઉઘાયા વગર^{૧૧૬} જાગૃતપણાથી^{૧૧૭}
હોરમજદની^{૧૧૮} પેદાએશોને^{૧૧૯} રક્ષણ કરેછે;^{૧૨૦} જે^{૧૨૧} ઉઘાયા વગર^{૧૨૨} જાગૃત-
પણાથી^{૧૨૩} હોરમજદની^{૧૨૪} પેદાએશોની^{૧૨૫} પાસખાની કરેછે;^{૧૨૬} જે^{૧૨૭} સુરજના
અસ્ત પામવાના વખતથી^{૧૨૮} તમામ^{૧૨૯} હાડમંદ^{૧૩૦} દુનિયાંને^{૧૩૧} ઉઘે
ધરેલાંજા (ઈઆને હાથમાં પકડેલાં) હચિયારે કરીને^{૧૩૨} બંધાવેછે.^{૧૩૩} (૧૨)
જે^{૧૩૪} (ઈઆને સરોશ ઈજદ) જ્યારથી^{૧૩૫} એ મીનો^{૧૩૬} જે^{૧૩૭} સપેના-
મીનો^{૧૩૮} તથા જે^{૧૩૯} અંઝેમીનો^{૧૪૦} (એઓએ) (તમામ) પેદાએશોને^{૧૪૧}
ખનાવી^{૧૪૨} તેઆરથી^{૧૪૩} યુશ ઉઘાતો^{૧૪૪} નથી.^{૧૪૫} (જે) અશોધની^{૧૪૬} દુનિયાંને^{૧૪૭}
બંધાવનાર^{૧૪૮} (છે). જે^{૧૪૯} દર^{૧૫૦} દિવસ^{૧૫૧} તથા રાતે^{૧૫૨} માજનદરનના^{૧૫૩}
દેવોન^{૧૫૪} સાથે^{૧૫૫} લડાઈ કરેછે^{૧૫૬} (૧૩) તે^{૧૫૭} (સરોશ ઈજદ) દેવોના^{૧૫૮}
લય^{૧૫૯} થી^{૧૬૦} બીહીને^{૧૬૧} (તેઓને) નમતો^{૧૬૨} નથી;^{૧૬૩} (પણ) એથી^{૧૬૪}

* અગરજે 'ક્રવોદશ' ખોલને 'ગએથયાઓ'નો વિશેષજા અણીએ તો, એ
વાક્યનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકે—

જે (ઈઆને સરોશ ઈજદ) તમામ ફરતી દુનિયાંને નજેહખાન તથા ચોકસી
કરનાર છે. ધાઉ કું=સંસ્કૃત મુ=ચાલવું, જલું.

† અધરાત પછી (દારમસ્તેતે.)

‡ દારદાર હોરમજદની સરદારી હેઠળ તથા તેના હોકમથી સપેનામીનો અને
અંઝેમીનો નામના એ મીનો આવ્યે દુનિયાંને લગલું કેટલુંએક કાંમ કરેછે. એ બાબે
વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. ર. હામાજીતુ બનાવેલું " જરતોસ્ત નામું, "
બાબ ૪ થી.

ઉલ્લુકું,^{૫૬} તમામ^{૫૭} દેવો^{૫૮} પોતાની મરજી ઉપરાંત^{૫૯} બીહીને^{૬૦} (તેને) નમેછે,^{૬૧} (તથા) બીહીને^{૬૨} અંધારામાં^{૬૩} દોડી નએછે.^{૬૪}

આહે રય ખરેનંધ્રહય, અંધહે અમ વેરેઘ્રહય, આહે યસ્ન યજ્ઞતાનાંમ તેમ યજ્ઞઘ સુરૂપત યસ્ન; સ્વઓષેમ અપીમ જઓ-ગ્રાહ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજઘતીમ, નધરીમય સંધહેમ હુરઓધેમ, આય નો જમ્યાત્ અવંધહે વેરેઘ્રજઓ સ્વઓષો અબ્યો. સ્વઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે, યિમ અહૂરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જઘમૃસેમો. વીરપ સવાઓ જરથુશલિ યજ્ઞમધદે, વીરપય હુવરૂશત વ્યઓઘન યજ્ઞમધદે, વરૂશતય *વરેઘ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૩) (૧૪) યથા અહૂ વધસ્યો ૧. સ્વઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરેઘ્રાજનેમ^૪ ક્રાહત્-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે.^૯ યો^{૧૦} આક્ષતિશય^{૧૧} ઉર્વધતિશય^{૧૨} દુન્નો^{૧૩} રપસ્યો;^{૧૪} રપેનિશતહે^{૧૫} અવાન^{૧૬} અમેષાઓ રપેન્ત^{૧૭} અવિ^{૧૮} હુપ્તો-ર્ધ્વવધરીમ^{૧૯} જંમ.^{૨૦} યો^{૨૧} દએનો-દિસો^{૨૨} દએનયાઓ,^{૨૩} અઘાધ^{૨૪} દએનાંમ^{૨૫} દએસયાત્^{૨૬} અહુરો મજદાઓ^{૨૭} અપવ.^{૨૮}

(૧૪) યુખચુરત^૧ કૃતેહમંદ,^૨ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૩ (તથા) પવિત્ર,^૪ અશો^૫ સરોશ^૬ (ઈજદ) (જે) અશોધનો^૭ સરદાર^૮ (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^૯ જે^{૧૦} (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દોસ્તીથી^{૧૧} તથા સલાહથી^{૧૨} દરજગા^{૧૩} (હુમલાથી તથા તેની ખરાબીથી) ચોકસી રાખનાર^{૧૪} (છે). † સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર (ઈઆને હોરમજદ) ના^{૧૫} (પેદા કીધેલા) અમશાસ્પદો^{૧૬} હકતે કેશવર^{૧૭} જમીન^{૧૮} ઉપર^{૧૯} પાસખાની ‡કરેછે,^{૨૦} જે^{૨૧} દીનનો^{૨૨} દીન †શિખવનાર^{૨૩} (છે), (તથા) તેને^{૨૪} અશો^{૨૫} હોરમજદે^{૨૬} દીન^{૨૭} શિખવી.^{૨૮}

* એ આખા ક્રકરાના તરબુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફેા ૨૭૦-૨૭૧.

† અથવા બીજી રીતે;—જે (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દરજગી (સાંભે યધને) દોસ્તીને તથા સલાહ સંપંજને બંધાવનાર (છે).

‡ અસલ એખારતમાં એ કિલાપદ અર્પણ ભૂતકાળ સંશયાર્થમાં છે.

§ હોરીદરખામી, હોરીદરમાહ તથા સોશ્યાસને (પેહેલવી શરેહ)—દારમેસ્તેતે.

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, અંધહે અમ વેરેશ્નય, અહિ યસ્ન
યજ્ઞતાનાં તેમ યજ્ઞધ સુરંવત યસ્ન; સ્વઓષમ અપીમ જઓ-
શ્રાઓ, અપીમય વંધઉહીમ ઘેરેજઘતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધમ, આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્નઓ સ્વઓષો
અઓ. સ્વઓષમ અપીમ યજ્ઞમધદ; રતૂમ ઘેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદ,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જઘમૂરતેમો. વીરપ સ્વઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદ. વીરપય
હુવરશત ધ્યઓશન યજ્ઞમધદ, વરશતય *વરેધ્યઘય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદ.

(કરદો ૪ થો) (૧૫) યથા અહૂ વધત્યો ૧. સ્વઓષમ^૧
અપીમ^૨ હુરઓધમ^૩ વેરેશ્નાજનેમ^૪ ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬
અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે,^૯ યિમ^{૧૦} દથત^{૧૧} અહુરો મજદાઓ^{૧૨}
અષવ^{૧૩} અઓમહે^{૧૪} અવી-દુઓશ^{૧૫} હુમએસ્તારેમ^{૧૬} આક્તીમ^{૧૭}
હાંમ-વધન્તીમ^{૧૮} યજ્ઞમધદે,^{૧૯} પરેશતસય^{૨૦} અવયાઓસય^{૨૧} હુ-
મએસ્તાર.^{૨૨} (૧૬) હુખય^{૨૩} સ્વઓષહે^{૨૪} અઓહે,^{૨૫} હુખય^{૨૬}
રશ્નઓશ^{૨૭} રજિશતહે,^{૨૮} હુખય^{૨૯} મિશ્રહે^{૩૦} વોઉર-ગઓયઓધ-
તોધશ,^{૩૧} હુખય^{૩૨} વાતહે^{૩૩} અષઓનો,^{૩૪} હુખય^{૩૫} દએનયાઓ^{૩૬}
વંધહુયાઓ^{૩૭} માજદયસ્નોધશ,^{૩૮} હુખય^{૩૯} અરશ્તાતો^{૪૦} ક્રાદત-
ગએથયાઓ^{૪૧} વરેદત-ગએથયાઓ^{૪૨} સવો-ગએથયાઓ,^{૪૩} હુ-
ખય^{૪૪} અષોધશ^{૪૫} વંધહુયાઓ,^{૪૬} હુખય^{૪૭} ચિસ્તોધશ^{૪૮} વંધહુયા-
ઓ,^{૪૯} હુખય^{૫૦} રજિશતયાઓ^{૫૧} ચિસ્તયાઓ,^{૫૨} (૧૭) હુખય^{૫૩}
વીરપએષાંમ^{૫૪} યજ્ઞતાનાંમ,^{૫૫} હુખય^{૫૬} માંધ્રહે રપેન્તહે,^{૫૭}
હુખય^{૫૮} દાતહે^{૫૯} વીઢએવહે,^{૬૦} હુખય^{૬૧} દરેધયાઓ^{૬૨} ઉપયનયા-
ઓ,^{૬૩} હુખય^{૬૪} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ,^{૬૫} હુખય^{૬૬} અઘાકેમ^{૬૭}
સઓધન્તાંમ^{૬૮} યત^{૬૯} બિપધતિરતનાંમ^{૭૦} અષઓનાંમ,^{૭૧}
હુખય^{૭૨} વીરપયાઓ^{૭૩} અષઓનો^{૭૪} સ્તોધશ.^{૭૫}

(૧૫) યુખસુરત,^૧ ક્રેતેહમંદ,^૨ હુનિયાંતી વૃદ્ધિ કરનાર^૩ (તથા)
પતિત્ર,^૪ અશોર સરોશી (ધજદ) (જે) અશોધનો સરદાર^૫ (તેને)

* એ કકરાના તરબુમાનેમાટે લુઓ એજ યશત, સફા ૨૭૦-૨૭૧.

હમો વખાણીએ છિયે;^૬ જેને^{૧૦} અશો^{૧૩} હોરમજદે^{૧૨} લયકર હથિયાર-
વાળા^{૧૫} એશમ (દેવ)ની^{૧૪} સાથે થનાર (અથવા હરીફ) તરીકે^{૧૬} પેદા
કીધો.^{૧૧} મુલેહ^{૧૭} (તથા) ફતેહમંદ કૌવત^{૧૮} (કે જે) લડાઈ^{૧૯} તથા *અદા-
વતના^{૨૦} જે શત્રુ (તેઓ)ને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૬} (૧૬) અશો^{૧૫}
સરોસ (ઇબ્રદ)ના^{૨૪} દોસ્તદારોને,^{૨૩} સઉથી સાચ્યા^{૧૮} રશને (ઇબ્રદ)-
ના^{૨૦} દોસ્તદારોને,^{૨૬} બોલોળાં જેતરવાળા^{૨૧} મેહેર (ઇબ્રદ)ના^{૨૩} દોસ્ત-
દારોને,^{૨૬} અશો^{૨૪} ગોવાદ (ઇબ્રદ)ના^{૨૩} દોસ્તદારોને,^{૨૨} લલી^{૨૭} માજદય-
સ્ની^{૨૮} દીનના^{૨૧} દોસ્તદારોને,^{૨૫} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^{૨૧} દુનિયાંની આ-
ખાદી કરનાર^{૨૨} (તથા) દુનિયાંને ફાએદો કરનાર^{૨૩} આસ્તાદ (ઇબ્રદ)ના^{૨૦}
દોસ્તદારોને,^{૨૬} અશિશવંધના^{૨૫-૨૬} દોસ્તદારોને,^{૨૪} સારા^{૨૬} જ્ઞાનના^{૨૮} (અ-
થવા ડહાપણના^{૨૮}) દોસ્તદારોને,^{૨૭} સઉથી સાચ્યા^{૧૮} જ્ઞાનના^{૨૨} (ઇબ્રાને
ધર્મની કેળવણીના) દોસ્તદારોને,^{૨૦}-(એ અધ્યાઓને હમો વખાણીએ છિયે.)
(૧૭) તમામ^{૨૪} ઇબ્રદોના^{૨૫} દોસ્તદારોને,^{૨૩} તમામ^{૨૩} સ્પેનના^{૨૭} દોસ્ત-
દારોને,^{૨૬} દેવથી જુદા^{૨૦} કાએદાના^{૨૬} દોસ્તદારોને,^{૨૮} લાંબા વખતના^{૨૧}
જુનના રેવાજના^{૨૩} દોસ્તદારોને,^{૨૧} અમશાસ્પંદોના^{૨૫} દોસ્તદારોને,^{૨૪}
અશો^{૨૧} માણસોમાં^{૨૦} ફાએદો કરનારાઓમાંના^{૨૮} હમારા^{૨૭} દોસ્તદારોને,^{૨૬}
(તથા) અશો (હોરમજદ)ની^{૨૪} તમામ^{૨૩} પેદાએશના^{૨૫} દોસ્તદારોને^{૨૨}
(હમો વખાણીએ છિયે અથવા યાદ કરીએ છિયે.)

અહિ રય ખરેનંદહય, અંધહિ અમ વેરેશ્નય, અહિ યસ્ન
યજ્ઞતનામ તેમ યજ્ઞધ સુરવત યસ્ન; સ્વઓષમ અધીમ જઓ-
ગ્રાણ્યો, અધીમય વંધઉહીમ યેરેજધતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધમ. આવ્ય નો જગ્યાત અવંધહે વેરેશ્નજઓ સ્વઓષો

* ગ્રેફેસર દારમેરતેતે. એ બોલનો ચોકસ અર્થ કયો નથી.

† ઇબ્રાને પાક અવસ્તાના કલામો. જુઓ અરદીબેહેસ્ત ચરત, ફકરો ૬ ડો.

‡ ધર્મની કેળવણી, દીનનો અભ્યાસ, શિખામન (સ્પીચલ તથા યુરિત);
લાંબા વખતની દંતકથાને લગતી કેળવણી (દારમેરતેતે).

¶ એ ફકરામાં કેટલાંકે પૃથક્ નામો (abstract nouns) ના બી દોસ્તો
કહેલા છે, તેની મતલબ તે ગુણો સાથે સંબંધ રાખનારા બીજા ગુણો સમજવા
જેમકે ડહાપણના દોસ્તો ઇબ્રાને ડહાપણની સાથે તાલુકો રાખનારા બીજા
ગુણો, જેવાકે વિવેક, દૂર-અંદેશી, સારી સમજ, તીક્ષ્ણ બુદ્ધિ કહ્યાદિ. લલી
માજદયસ્ની દીનના તથા ડહાપણના દોસ્તોની મતલબ એમ બી યઈ-ચીકે કે,
લલી માજદયસ્ની દીનને નથા ડહાપણને પસંદ કરનારા.

અપ્યો, સ્વઓષેમ અધીમ્ યજ્ઞમધદે; રતૂમ્ ઘેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે,
યિમ્ અહુરેમ મજ્ઞદામ્, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જલ્મૂશ્તેમો. વીરપ સ્વઓ વરથુશતિ યજ્ઞમધદે.
વીરપય હુવરૂશત ધ્યઓથન યજ્ઞમધદે, વરૂશતય વરેધ્યમ્નય.*

વેંધહે હાતામ્ આઅત્ત ચેસ્ને પછતી વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓધ્રહામ્નયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૫) (૧૮) યથા અહૂ વધસ્યો ૧. સ્વઓષેમ^૧ અધીમ્^૨
હુરઓધેમ્^૩ વેરેશાજનેમ્^૪ કાદત-ગએથેમ્^૫ અપવનેમ્^૬ અપહે^૭
રતૂમ્^૮ યજ્ઞમધદે,^૯ પઓધરીમય^{૧૦} ઉપેમેમય^{૧૧} મધેમેમય^{૧૨} ક્રતે-
મેમય,^{૧૩} પઓધસ્યાવ્ય^{૧૪} યસ્ન^{૧૫} ઉપમય^{૧૬} મધેમય^{૧૭} ક્રતેમય.^{૧૮}

(૧૮) યુગસુરત,^૩ ક્રતેહમદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^૫ (તથા) પ-
વિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ઈજદ) (જે) અશોધનો^૯ સરદાર,^{૧૦} તથા (જે)
સઉથી પેહેલે દરજ્જેનો^{૧૧} તથા સઉથી યુલંદ^{૧૨} તથા સઉથી મધ્યમ^{૧૩}
તથા સઉથી સરસ^{૧૪} (તેને), સઉથી પેહેલી^{૧૫} ઈજશનીએ કરીને^{૧૬} તથા
સઉથી યુલંદ^{૧૭} તથા સઉથી મધ્યમ^{૧૮} તથા સઉથી સરસ^{૧૯} ઈજશનીએ
કરીને^{૨૦} હમો ઇછીએ છિયે.^{૨૧}

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્યમાં જે વિશેષણો અશો સરોશ ઈજદની
નયતે કરવાની ઈજશનેને લગાડ્યાં છે, તેજ વિશેષણો તેનેમાટે આવેલાં છે. એ
જુદી જુદી જાતની ઈજશને આથે પેહેલવી તરજુમામાં નીચે મુજબ ખોલા-
સો કીધો છે:—સઉથી પેહેલી ઈજશને તે નાવરની ઈજશને; સઉથી યુલંદ
ઈજશને તે વીરપરદ; સઉથી મધ્યમ ઈજશને તે હાદોપત એક હમાસ્તની
ઈજશને; સઉથી સરસ ઈજશને તે દવાજદેહ હમાસ્તની ઈજશને. સરોશ
ઈજદની નયતે કરવાની જેવી ઈજશનેને તેવો તેનો મરતબો ગણેલો છે);

(૧૯) વીરપાઓ^{૧૯} સ્વઓષહે^{૨૦} અપ્યેહે^{૨૧} તખ્મહે^{૨૨} તનુ-
માંધહે,^{૨૩} તખ્મહે^{૨૪} હાંમ-વરેતિવતો^{૨૫} આજુશ-અઓઝંધહે^{૨૬}
રથએશતાઓ^{૨૭} કમરેધો-જનો^{૨૮} દએવનાંમ્,^{૨૯} વનતો^{૩૦} વન-
ધતીશ^{૩૧} વનધતિવતો,^{૩૨} અપઓનો^{૩૩} વનતો^{૩૪} વનધતીશ^{૩૫}
વનધન્તીમય^{૩૬} ઉપશતાતેમ્^{૩૭} યજ્ઞમધદે,^{૩૮} યાંમય^{૩૯} સ્વઓષહે^{૪૦}
અપ્યેહે,^{૪૧} યાંમય^{૪૨} અરૂશ્તોધશ^{૪૩} યજ્ઞતહે,^{૪૪} (૨૦) વીરપ^{૪૫}

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશત, સફો ૨૭૦-૨૭૧.

ન્માન^{૧૧} સ્ત્રઓષા-પાત^{૧૨} યજ્ઞમધદે,^{૧૩} વંધ્રહુધ^{૧૪} સ્ત્રઓષા^{૧૫}
અપ્થો^{૧૬} ક્રયો,^{૧૭} ક્રિતો^{૧૮} પદતિ-વન્તો,^{૧૯} નાચ^{૨૦} અપવ,^{૨૧}
ક્રાયો-હુમતો^{૨૨} ક્રાયો-હુખ્તો^{૨૩} ક્રાયો-હુવરશ્તો,^{૨૪}

(૧૯) મજ્ઞપટ,^{૨૨} માંથનાં તનવાળા^{૨૩} (ધમ્મિને જેનું તનજ પવિત્ર માંથવાની), બેરેમંદ^{૨૪} અંચાવ કરનાર,^{૨૫} બેરાવર આણુવાળા,^{૨૬} લડવૈયા^{૨૭} (તથા) દેવોનાં^{૨૮} માથાં ઉપર મારનારા^{૨૯} અશો^{૩૦} સરોશ ઇજદની^{૩૧} તમામ (ફતેહો)ને^{૩૨} (હમો વખાણીએ છિયે); ફટકો મારનારા^{૩૩} (તથા) ફતેહથી મારનાર^{૩૪} અશો (સરોશ ઇજદ) ની^{૩૫} ફતેહોને^{૩૬} (હમો વખાણીએ છિયે); સઉથી મ્હોટી^{૩૭} ફતેહ^{૩૮} જે^{૩૯} અશો^{૪૦} સરોશ (ઇજદની)^{૪૧} તથા જે^{૪૨} *આસ્તાદ^{૪૩} ઇજદની^{૪૪} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૫} (૨૦) સરોશ (ઇજદ)થી પાસખાની થએલાં^{૪૬} તમામ^{૪૭} ઘેરોને^{૪૮} હમો વખાણીએ છિયે,^{૪૯} બ્યાહો^{૫૦} (અથવા જે ઘેરોમાં) અશો^{૫૧} સરોશ^{૫૨} (ઇજદ) મિત્રાચારી ભરેલો,^{૫૩} ચહવાએલો^{૫૪} (તથા) માન પામેલો^{૫૫} (છે), (તથા જે ઘેરોમાં) વધારે સારી મનશનીવાળો,^{૫૬} વધારે સારી ગવશનીવાળો^{૫૭} (તથા) વધારે સારી ફનશનીવાળો^{૫૮} અશો^{૫૯} માણસ^{૬૦} (છે).

(૨૧) કેહૂરપેમ^{૬૧} સ્ત્રઓષહુ^{૬૨} અપ્થેહુ^{૬૩} યજ્ઞમધદે,^{૬૪} કેહૂર-પેમ^{૬૫} રખન્ઓશ^{૬૬} રજિશ્તહુ^{૬૭} યજ્ઞમધદે,^{૬૮} કેહૂરપેમ^{૬૯} મિથહુ^{૭૦} વોઉર-ગઓયઓમતોમશ^{૭૧} યજ્ઞમધદે,^{૭૨} કેહૂરપેમ^{૭૩} વાતહુ^{૭૪} અ-પઓનો^{૭૫} યજ્ઞમધદે,^{૭૬} કેહૂરપેમ^{૭૭} દએનયાઓ^{૭૮} વંધ્રહુયાઓ^{૭૯} માજદયસ્નોમશ^{૮૦} યજ્ઞમધદે,^{૮૧} કેહૂરપેમ^{૮૨} અરશ્તાતો^{૮૩} ક્રાદત-ગએથયાઓ^{૮૪} વરેદત-ગએથયાઓ^{૮૫} સવો-ગએથયાઓ^{૮૬} યજ્ઞ-મધદે,^{૮૭} કેહૂરપેમ^{૮૮} અષોમશ^{૮૯} વંધ્રહુયાઓ^{૯૦} યજ્ઞમધદે,^{૯૧} કેહૂર-પેમ^{૯૨} ચિસ્તોમશ^{૯૩} વંધ્રહુયાઓ^{૯૪} યજ્ઞમધદે,^{૯૫} કેહૂરપેમ^{૯૬} રજિ-શ્તયાઓ^{૯૭} ચિસ્તયાઓ^{૯૮} યજ્ઞમધદે,^{૯૯} (૨૨) કેહૂરપેમ^{૧૦૦} વીરપ-ઓષાંમ^{૧૦૧} યજ્ઞતનાંમ^{૧૦૨} યજ્ઞમધદે,^{૧૦૩} કેહૂરપેમ^{૧૦૪} માંથહુ રપેન્તહુ^{૧૦૫} યજ્ઞમધદે,^{૧૦૬} કેહૂરપેમ^{૧૦૭} હાતહુ^{૧૦૮} વીદએવહુ^{૧૦૯} યજ્ઞમધદે,^{૧૧૦} કેહૂરપેમ^{૧૧૧} દરેઘયાઓ^{૧૧૨} ઉપયનયાઓ^{૧૧૩} યજ્ઞમધદે,^{૧૧૪} કેહૂરપેમ^{૧૧૫} અમેષનાંમ^{૧૧૬} રપેન્તનાંમ^{૧૧૭} યજ્ઞમધદે,^{૧૧૮} કેહૂરપેમ^{૧૧૯} અહ્માકેમ^{૧૨૦} સઓપ્યન્તાંમ^{૧૨૧}

* આસ્તાદનેમટે સાધારણ રીતે 'અરશ્તાત' બોલ આવેછે.

યત્^{૧૦} બિપદતિશ્તનામ^{૧૧} અપઓનામ^{૧૨} યજ્ઞમધદે^{૧૩} કેહૂરપેમ^{૧૪}
વીરપયાઓ^{૧૫} અપઓનો^{૧૬} રતોપશ્^{૧૭} યજ્ઞમધદે.^{૧૮}

(૨૧) અશો^{૧૧} સરોશ (ઇજદ)ના^{૧૨} શરીરને^{૧૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૪}
સહથી સામ્યા^{૧૫} રશને (ઇજદ)ના^{૧૬} શરીરને^{૧૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૮}
બોહોળાં ખેતરવાળાં^{૧૯} મેહેર (ઇજદ)ના^{૨૦} શરીરને^{૨૧} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૨૨} અશો^{૨૩} ગોવાદ (ઇજદ)ના^{૨૪} શરીરને^{૨૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૬}
લહી^{૨૭} માજદયસ્ની^{૨૮} દીનની^{૨૯} મૂખ્ય *બાબદોને^{૩૦} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૩૧} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^{૩૨} દુનિયાંની આખાદી કરનાર^{૩૩} (તથા)
દુનિયાંને ફાએદો કરનાર^{૩૪} આસ્તાદ (ઇજદ)ના^{૩૫} શરીરને^{૩૬} હમો વખા-
ણીએ છિયે;^{૩૭} અશિશવંધના^{૩૮-૩૯} શરીરને^{૪૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૧}
સારા^{૪૨} જ્ઞાનની^{૪૩} (અથવા ડહાપણની^{૪૪}) મૂખ્ય *બાબદોને^{૪૫} હમો વખા-
ણીએ છિયે;^{૪૬} સહથી સામ્યા^{૪૭} જ્ઞાનની^{૪૮} (ઇચ્છાને ધર્મની કેળવણીની)
મૂખ્ય બાબદોને^{૪૯} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૦} (૨૨) તમામ^{૫૧} ઇજદોના^{૫૨}
શરીરને^{૫૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૪} માંથ્ર સ્પેન્તની^{૫૫} મૂખ્ય *બાબદોને^{૫૬} હમો
વખાણીએ છિયે;^{૫૭} દેવથી જુદા^{૫૮} ફાએદાની^{૫૯} (ઇચ્છાને વંદીદાદની) મૂખ્ય
બાબદોને^{૬૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૧} લાંબા વખતના^{૬૨} જુના રેવાજની^{૬૩}
મૂખ્ય બાબદોને^{૬૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૫} અમશાસ્પદોના^{૬૬} શરીરને^{૬૭}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૮} હમુને^{૬૯} ફાએદો કરનારા^{૭૦} અશો^{૭૧} માણસોના^{૭૨}
શરીરને^{૭૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૪} અશો (હોરમજદ)ની^{૭૫} તમામ^{૭૬}
પેદાએશની^{૭૭} મૂખ્ય બાબદોને^{૭૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૯}

અરે રથ ખરેનંધહથ, અંધહે અમ વેરેશ્વર્ય, અહે યસ્ન
યજ્ઞતનામ તેમ યજ્ઞધ સુરેન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓ-
આખ્યો, અપીમય વંધઉહીમ ખેરેજ્ઞતીમ; નધરીમય સંધહેમ
હુસ્ત્રઓષેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્વર્યઓ સ્ત્રઓષો
અખ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ ખેરેજ્ઞતેમ
યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ; યો અપહે અપનોતેમો, યો
અપહે જધમૂશતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ કરશુશતિ યજ્ઞમધદે.

* ‘કેહૂરપેમ’ જોલનો અસલ અર્થ “શરીર” થાયછે; પણ જેમ અંગ્રેજીમાં
body જોલ “શરીર” ઉપરાંત, કેાઇની થીજના મૂખ્ય ભાગનેમાટે વપરાયછે,
તે પ્રમાણે ‘કેહૂરપેમ’ નો અર્થ આએ ઠેકાણે સમજવો.

વીરપય હુવરશત બ્યએશનય યજમહદિ, વરશતય *વરેશ્યમ્નય.
 યેધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
 મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,
 યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમહદિ.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન-કર્માન, શેક-
 કૃત-જીન, જીન-અવજનર, સાહારે દામાને અહુરમજદ
 યેરસાદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ર.
 યસ્નેમય વદોમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ,
 સ્તઓપહે અધેહે, તજમહે તનુમાંધહે, દરધિ-દઓશ
 આહુધયેહે. અષેમ વોહૂ ૧. અદ્વાધ રએશય;
 હુધંધરેમ; જસ મે અવધહે મજદ; કેરેદેહૂ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ સુખારક (ફલાં),
 માહે સુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
 દામાંન, કનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-
 ન્યેઉશ. હુધયાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરવોતેમેમ, સ્તઓમિ
 અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારજે બોરેહૂ અવજયાદ સરોશ
 અશો, તગી, તન-કર્માન, શેકકૃત-જીન, જીન-અવજનર,
 સાહારે દામાને અહુરમજદ, યેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર,
 અમાવંદી પીરોજગરી, દાદ દીન બેહૂ માજદયસ્નાંન, આગહી
 રવાધ ગોઆકરંગાંની બાદ હુકતે કેરવર જમીન; અએદૂન
 બાદ, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ
 શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન; અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢીકું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
 દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશતી. નેમસે-ને અષાઉમ
 સેવિરશે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.
 સ્તઓષેમ અધીમ હુરઓધેમ વેરેશાજનેમ કાદત-
 ગઓથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમહદિ. અષેમ વોહૂ ૧.
 સરોશ અશો, તગી, તન-કર્માન, શેકકૃત-જીન, જીન-
 અવજનર સાહારે દામાને અહુરમજદ યેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશત હાદોખતની નીરંગ.

☞ (એ નીરંગ સરોશ યશત હાદોખત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

ગારજે^{૧૮} ખોરેહ^{૧૯} અવજનયાદ^{૨૦} સરોશ^{૨૧} અશો,^{૨૨} તગી,^{૨૩}
તન-કૂર્માન,^{૨૪} શેકકૂત-જીન,^{૨૫} જીન-અવજનર,^{૨૬} સાદારે દામાંને
અહુરમજદ^{૨૭} ખેરસાદ^{૨૮} અએદૂન^{૨૯} આદ.^{૩૦} અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ^{૨૧} (ઇજદ) (જે) અશો,^{૨૨} જોરાવર,^{૨૩} માંથ્રનાં તનવાળો^{૨૪}
(ઇઆને જેનું તનજ માંથ્રવાની એવો), એજમતી હથિયાર રાખનાર,^{૨૫}
(તથા) ફતેહમંદ હથિયાર રાખનાર,^{૨૬} (તથા) હોરમજદની પેદાએશોનો
સરદાર^{૨૭} (તેનું) તેજ^{૨૮} (તથા) (તેનો) પ્રતાપ^{૨૯} જીઆદે થાઓ !^{૩૦}
(ઉપર જણાવેલી સિફતવાળો સરોશ ઇજદ) (મારી મદદે) પોહોંચો !^{૩૦}
એ પ્રમાણે^{૩૦} થાઓ !^{૩૦} (ઇઆને જે દુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ !)

સરોશ યશત વડી.*

દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજદ ઓદાએ અવજૂની ગારજે
ખોરેહ અવજનયાદ; સરોશ અશો, તગી, તન-કૂર્માન, શેકકૂત-

* એ યશત ઇજદનેના પગ મા હામાંથી લીધી છે, બીજી યજ્ઞોની માફક અસલ જુદી નથી. એ આખા હામાં સરોશ ઇજદને લગતી બાબદ આવેલી છે, તે ઉપરથી એ હાને જુદો પાડી બીજી યજ્ઞોની માફક, તેમાં શરૂઆત તથા છેડેના પાજંદ ફક્ત ઉમેરીને તેનું નામ ' સરોશ યશત વડી ' કરીને રાખ્યું. દારાબ હોરમજદીઆરની ફારસી રવાએતમાં કેટલેક ટેકાણે એ યજ્ઞને ' સરોશ યશતે યજ્ઞને ' (ઇઆને ઇજદનેની અથવા ઇજદનેમાં આવેલી સરોશ યશત) કરીને નામ આપેલું છે. ગુજરાતમાં નયતે પેહેલી ત્રણ રાતે બાણવામાં આવેછે, તે ઉપરથી એ યજ્ઞ ' યશત સે શય્ ' (ઇઆને ત્રણ રાતની યજ્ઞ) ને નામે બી જણાવેલી છે, આ-પણા જરોશ્તીઓમાં એ યજ્ઞ માત્ર રાતેજ બાણવાને ચાલ છે રાતે બાણવાની મતલબ એ કે સરોશ ઇજદ તે બાણવારને ઉપમા દેવ, દરજ અથવા બીજી ખ-રાબ પેદાએશના ગણવાથી રક્ષણ કરે. ખરેખર જોતાં કાંઈબી વખતે એ યજ્ઞ બાણ-વામાં આવે તો કંઈ અટચણ જેવું નથી. દિવસના વખતમાં જ્યારે ચોજદાગ્રેગર ઓગેદ ઇજદને કરેછે, ત્યારે તે આખી સરોશ યજ્ઞ (કે જે ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ઇજદનેના પગ મા હા છે તે) મુકી દેતો નથી, પણ આખી બાણી જાએછે.

જીન, જીન-અવજાર, સાહારે દામાંને અહુરમજદ યેરસાદ. અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂપત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, હેમ ગાફત હેમ કદ, હેમ જસ્ત, હેમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આન ગુનાહ મ-નશની ગવરની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવરની પ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરેધદીતે અંધરહે મધ્યેઉશ; હુધ્યાવર-શતાંમ હિત વસ્ના ફેરપાતેમેમ, રતઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ડ.

કવરાને મજદયસ્નેા કરથુશલિશ વીદએવો અહુર-હએષા (જે ગેહ હોય તે પટે.) કસસ્તયએય, (૧) સ્તઓપહે અધ્યેહે, તખમહે, તનુ-માંથ્રહે, દરષિ-દરઓશ, આહુધ્યેહે, દનઓથ યસ્નાધય વહાધય દનઓથાધય કસસ્તયએય, યથા અહુ વધસ્યો જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત હય કા અપવ વીધવાઓ *ઝઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૨) સ્તઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરેઝાજ-નેમ^૪ કાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજમધે.^૯ યો^{૧૦} પઓધસ્યો^{૧૧} મજદાઓ^{૧૨} દામાં^{૧૩} કસ્તેરેતાત^{૧૪} પધતિ^{૧૫} ખરે-રમન^{૧૬},^{૧૭} યજત^{૧૮} અહુરેમ મજદાંમ,^{૧૯} યજત^{૨૦} અમેષે રપેન્તે,^{૨૧} યજત^{૨૨} પાયૂ^{૨૩} શ્વોરેશ્તાર,^{૨૪} યા^{૨૫} વીરપ^{૨૬} શ્વેરેસતો^{૨૭} દામાં^{૨૮}.

(૨) ખુબસુરત,^૨ ક્તેહમંદ,^૩ દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર,^૪ (તથા) પવિત્ર,^૫ અશો^૬ સરોશ^૭ (ધજદ), (જે) અશોધનો^૮ સરદાર^૯ (તેને) હમો આરાધીએ છિયે,^{૧૦} જેણે^{૧૧} (દાદાર) હોરમજદની^{૧૨} (તમામ) પેદાએશોમાં^{૧૩} પાંથરેલી^{૧૪} ઈયરસમથી^{૧૫} (દાદાર) હોરમજદને^{૧૬} પેહેલવેહેલા^{૧૭} આરાધ્યા,^{૧૮} (જેણે) અમશારપંદોને^{૧૯} આરાધ્યા,^{૨૦} (તથા જેણે) અંધે રક્ષણ કરનાર^{૨૧} (તથા) ઈના-વનાર,^{૨૨} જેઓએ^{૨૩} તમામ^{૨૪} પેદાએશ^{૨૫} યનાવી,^{૨૬} (તેઓને) ઈઆરાધ્યા.^{૨૭}

* એ ફકરાના તરજુમા બાળે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૪-૧૬.

† ખરસમના જુઝા બાંધીને (દારમેસ્તેતે). ખરસમ બાળે જુઓ સફે ૩૮ મો.

‡ એ ઇશારો દાદાર હોરમજદની હાય હેઠળના જે મીનો, જેઓ સપેનામીનો અને અંજેમીનો તેઓને વાસ્તે દીસેછે. એના ખોલાસા બાળે જુઓ સફે ૮ મો, ૩ જી નોટ. પાસબાની કરનાર તથા સુકાદો કરનાર, ઈમાને મેહેર ઈજદ તથા ચિન્બત પુલ આગળ ધનસાફ કરનાર રશને રાસ્ત (મોફેસર બકસન).

§ એ આખી સરોશ યશ્તના ખોલાસા તથા નોટ બાળે જુઓ ચક્રને તથા વીરપરદનો મારો વરજુમો હા ૫૭ મો.

(૩) અહે રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્વરય, અહે યરન યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યરન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ કઓ-
આખ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ બેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ
હુરઓષેમ. આચ નો જમ્યાત્ર અવંધ્રહે વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો
અખ્યો. (૪) સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ
યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો,
યો અપહે જધમૂરતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશલિ યજ્ઞમધદે.
વીરપય હુવરશત ધ્યઓશન યજ્ઞમધદે, વરશતય *વરેધ્યમ્મય.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ર યેરને પધતી વંધ્રહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,

યાઓધ્રહાંમયા તાસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૨ જો) (૫) સ્ત્રઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓષેમ^૩ વેરે-
શ્વજનેમ^૪ ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞ-
મધદે.^૯ (૬) ચો^{૧૦} પઓધસ્યો^{૧૧} બરેરમ^{૧૨} ક્રસ્તેરેનત^{૧૩} શ્રયક્તી-
શય,^{૧૪} પન્ય-યક્તીશય,^{૧૫} હુમ-યક્તીશય,^{૧૬} નવ-યક્તીશય^{૧૭}
આક્ષનૂશય^{૧૮} મધધ્યો-પધતિરતાનાંસય.^{૧૯} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ^{૨૦}
યરનાધય^{૨૧} વઢાધય^{૨૨} ક્ષનઓધાધય^{૨૩} ક્રસસ્તયએય.^{૨૪}

(૫) યુખસુરત,^{૨૫} ક્તેહમંદ,^{૨૬} દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૭} (તથા) પવિત્ર,^{૨૮}
અશો^{૨૯} સરોશ^{૩૦} (ધજદ) (જે) અશોઈનો^{૩૧} સરદાર^{૩૨} (તેને) હમો આરા-
ધીએ છિયે.^{૩૩} (૬) જેલો^{૩૪} (ધ્યાને સરોશ ધજદે) અમશારપંદોની^{૩૫}
આરાધના કરવાનેમાટે^{૩૬} તથા (તેઓની) યુખીઓ ગાવાનેમાટે^{૩૭} તથા
(તેઓને) યુશુદ કરવાનેમાટે^{૩૮} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,^{૩૯}
પેહેલવેહેલો^{૪૦} (બરસમની) ૩ ડાંખળી,^{૪૧} ૫ ડાંખળી,^{૪૨} ૭ ડાંખળી^{૪૩} તથા
૯ ડાંખળી,^{૪૪} ઘટણની ઉચાઈ જેટલી^{૪૫} તથા પગના મધ્ય ભાગની ઉચાઈ
†જેટલી^{૪૬} બરસમ^{૪૭} પાંચરી.^{૪૮}

અહે રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્વરય, અહે યરન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યરન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ કઓ-
આખ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ બેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ
હુરઓષેમ. આચ નો જમ્યાત્ર અવંધ્રહે વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો
અખ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશત હાદોખતનો પેહેલો કરશે.

† ડાંખળીની લંબાઈ જણાવવાની મતલબ દીસે છે (દારમેસ્તેતે).

યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂસ્તેમો. વીરપ સ્તવાઓ કરચુશલિ યજમધદે. વીરપય હવરશે બ્યઓધન યજમધદે, વરશતય *વરેથમ્મય.

યેધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(કરદો ૩ જે) (૭) સ્ત્રઓધેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
થાજનેમ^૪ ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ-
મધદે.^૯ (૮) ચો^{૧૦} પઓધસ્થો^{૧૧} ગાથાઓ^{૧૨} ક્રસાવયત્ર,^{૧૩}
યાઓ^{૧૪} પન્થ^{૧૫} સ્પિતામહે^{૧૬} અપઓનો^{૧૭} કરચુશલહે,^{૧૮} અકૂ-
સ્મનિવાંન,^{૧૯} વયસ્તશતિવત,^{૨૦} મત્ર-આજધન્તીશ,^{૨૧} મત્ર-
પધતિ-ક્રસાઓ,^{૨૨} અગ્રેષનાંમ રપેન્તનાંમ^{૨૩} યરનાધય^{૨૪} વહ્મા-
ધય^{૨૫} ક્વનઓથાધય^{૨૬} ક્રસસ્તયએય.^{૨૭}

(૭) ખુબચુરત,^૩ ક્તેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ તથા પવિત્ર,^૬
અશો^૭ સરોશ^૮ (ઈજદ) (જે) અશોધનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^{૧૧} (૮) જેણે^{૧૨} અમશારુપંદોની^{૧૩} આરાધનાનેમાટે^{૧૪}
તથા (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,^{૧૫} તથા (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને-
માટે,^{૧૬} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,^{૧૭} પેહેલવેહેલો^{૧૮} અશો^{૧૯}
સંપેતમાન^{૨૦} જરતોશત (સાહેબ) ના^{૨૧} જે^{૨૨} પાંચ^{૨૩} ગાથા^{૨૪} (તેઓને)
બેત,^{૨૫} ક્રકરાઓ^{૨૬} તથા (તેઓની) શરેહ સુધા^{૨૭} તથા પુરસેશ પિપાસુખ
સુધા^{૨૮} ગાથા^{૨૯} (અથવા ગાધને લણ્યા).

ખોલાસો:—ગાથાને માટે તથા અહુનવરનેમાટે કેઠળી “લણુવા”
કરીને ક્રિયાપદ નથી આવતો, પણ સ્ત્રાવય (સંસ્કૃત શ્રાવય) ઈયાને “ગાવા,
ગાયનની રીતે લણુવા” એ પ્રમાણે આવેછે. એ ઉપરથી ખોલીરીતે
માલુમ પડેછે કે, જેમ હાલમાં આપણા જરતોશતીઓ બીજા અવસ્તા લણી
જાએછે તેમ, ગાથા તથા અહુનવરને લણી જવા નહી, પણ ગાયનની રીતે ગાવા
જોઈએ. ગાથા બોલનો અર્થ સંસ્કૃત ગાથાને મળતો “પવિત્ર ગાયન” થાએછે.)

અહે રય ઋરેન્ધહય, અંધહે અમ વેરેથમ્મય, અહે યસ્ન
યજતનાંમ તેમ યજમ સુરેન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓધેમ અપીમ જઓ-
થાજ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજધતીમ, નધરીમય સંધહેમ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ હાહોખતો પેહેલો કરદો.

† એની સુધાબેલ જુઓ વીરપરદનો ૧૪ મો કરદો, ક્રકરા ૧ લો.

હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેઘળઓ સ્તઓષો
અઓ. સ્તઓષેમ અધીમ યજમધદે; રતૂમ ઘેરેજનતેમ યજમધદે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અધહે અપનોતેમો, યો અધહે
જધમૂરતેમો. વીરપ સ્તવાઓ કરથુશલિ યજમધદે. વીરપય
હુવરશત ધ્યઓધન યજમધદે, વરશતય વરેધ્યમ્નય.*

વેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,
ચાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(કરદો ૪ થો) (૯) સ્તઓષેમ^૧ અધીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેઘાજનેમ^૪ ક્રાદતઃગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અધહે^૭ રતૂમ^૮ યજ-
મધદે.^૯ (૧૦) ચો^{૧૦} દ્વિઘઓશય^{૧૧} દ્રીધ્યાઓસય^{૧૨} અમવત^{૧૩}
ન્માનેમ^{૧૪} હાંમ-તાશતેમ.^{૧૫} પરય હુ ક્રાઓ-દાધતીમ,^{૧૬} ચો^{૧૭}
અએષેમેમ^{૧૮} સ્તેરેથવત^{૧૯} સ્નધથિપ^{૨૦} વીખૂમન્તેમ^{૨૧} ખરેમ^{૨૨}
જધન્તિ,^{૨૩} અત્રય^{૨૪} હુ^{૨૫} આધ^{૨૬} કમેરેધેમ^{૨૭} જધન્વાઓ^{૨૮}
પધતિ^{૨૯} અંધહયેધતિ,^{૩૦} યથ^{૩૧} અઓજઓ^{૩૨} નાધલાઓધહેમ.^{૩૩}

(૯) યુગસુરત^૩, ક્તેહમંદ,^૪ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)
પવિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ઈજદ) (જે) અશોધનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^{૧૧} (૧૦) જે^{૧૨} (સરોશ ઈજદ) સુક્લેસ માણસનું^{૧૩} તથા
સુક્લેસ બાધડીનું^{૧૪} મજબૂટ^{૧૫} આંધેહું^{૧૬} હેર^{૧૭} (છે).† (વળી) જે^{૧૮}
(સરોશ ઈજદ) આમદાદનાં ઝઝકળાંના વખતથી^{૧૯} ફૂંતાડેલાં^{૨૦} હથિયારે
કરીને^{૨૧} એશમ (દેવ)ને^{૨૨} સખત^{૨૩} જખમ^{૨૪} મારેછે;^{૨૫} તથા (જે માણસ)
એ પ્રમાણે^{૨૬} (તેનાં) કૌવતને^{૨૭} તુચ્છકારી કાઢાડેછે,^{૨૮} તેનાં^{૨૯} માથાં ઉપર^{૩૦}
મારીને^{૩૧} (તે માંથાને) ખચીત^{૩૨} લાંછ નાંખેછે.^{૩૩}

* એના તરબુમાનેમટે જુઓ સરોશ યશત હાદોખતનો પેહેલો કરદો.

† ઈઆને સરોશ ઈજદ સુક્લેસ મરદ તથા ચોરતની પાસખાંની કરેછે.

‡ અંગ્રેજ Levelled ને અર્થે; આંખની બરાબર રાખીને નિશાન કીધેલો. એની
મુકાબલ એરેધવ (ઉચે ધરેહું). જુઓ એજ યશતનો ૧૬ મો ફકરો.

¶ અથવા બીજી રીતે:—જેમ^{૩૪} એક જોરાવર માણસ^{૩૫} દુઃખ દેનારને^{૩૬}
(અથવા કંગાલને^{૩૭}) (મારે) (તેમ), (સરોશ ઈજદ) ખચીત^{૩૮} તેનાં^{૩૯}
(ઈઆને એશમ દેવનાં) માંથા^{૪૦} ઉપર^{૪૧} મારીને^{૪૨} (તે) લાંછ નાંખેછે.^{૪૩}
એ પ્રમાણે લેતાં ‘નાધલાઓધહેમ’ બોલનો ધાણ સંસ્કૃત નાષ્ટ્ર, નાષ્ટ્ર=દુઃખ દેવું,
માંગી લેવું, આજેજ કરવી.

અહે રય ખરેનંધ્રહુય, અંધહે અમ વેરેશ્નય, અહે યસ્ન
યજ્ઞતાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રોષેમ અપીમ જ્યો-
શ્રાબ્યો, અપીમય વંધઉહીમ યેરેજ્ઞતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુર્યોધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્નયો સ્ત્રોષો
અબ્યો. સ્ત્રોષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ યેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞ-
મધદે, યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો
અપહે જધમૂરતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે.
વીરપય હવરશત પ્યઓઘન યજ્ઞમધદે, વરશતય *વરેબ્યઙ્ગય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતી વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અષાત હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો પ મો) (૧૧) સ્ત્રોષેમ^૧ અપીમ^૨ હુર્યોધેમ^૩ વેરે-
શ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે,^૯
તપ્તમેમ^{૧૦} આસૂમ,^{૧૧} અઓઘંધુવન્તેમ,^{૧૨} દરેષતેમ,^{૧૩} સૂરેમ,^{૧૪}
યેરેજ્ઞધીમ.^{૧૫} (૧૨) યો^{૧૬} વીરપએધબ્યો^{૧૭} હુય અરેજ્ઞએધબ્યો^{૧૮}
વવવાઓ^{૧૯} પધતિ-જસધતિ^{૨૦} વ્યાખમ^{૨૧} અમેપનાંમ રપેન્તાનાંમ,^{૨૨}

(૧૧) યુષસુરત,^૩ ફેતહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)
પવિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ધજદ) (જે) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તથા જે)
જોરાવર,^{૧૧} જહડપવાજો,^{૧૨} કૌવત ધરાવનાર,^{૧૩} (દેવોનેમાટે) લયંકર,^{૧૪}
શૂરો^{૧૫} (તથા) બુલંદીથી નજર પોહોંચાડનાર^{૧૬} (તેને) હમો આરાધીએ
છિયે.^{૧૭} (૧૨) જે^{૧૮} (દેવો સાથની) તમામ^{૧૯} લડાઈઓમાંથી^{૨૦} ફેતહ-
મંદીથી^{૨૧} અમશાસ્પંદોની^{૨૨} મિજલસ તરફ^{૨૩} (ઇચ્છાને મિજલસમાં) જાયેછે.^{૨૪}

અહે રય ખરેનંધ્રહુય, અંધહે અમ વેરેશ્નય, અહે યસ્ન
યજ્ઞતાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રોષેમ અપીમ જ્યો-
શ્રાબ્યો, અપીમય વંધઉહીમ યેરેજ્ઞતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુર્યોધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્નયો સ્ત્રોષો
અબ્યો. સ્ત્રોષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ યેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞ-
મધદે, યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો
અપહે જધમૂરતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે.
વીરપય હવરશત પ્યઓઘન યજ્ઞમધદે, વરશતય *વરેબ્યઙ્ગય.

* એના તરજ્ઞમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશત હાદોપ્તનો પેહેલો કરદો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેરને પધતી વંધહો,

મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૧૩) સ્ત્રઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
શાજનેમ^૪ ક્રાદત્ત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે રતૂમ^૭ યજ-
મધદે;^૮ યૂનાંમ^૯ અઓનિશ્તેમ,^{૧૦} યૂનાંમ^{૧૧} તનનિશ્તેમ,^{૧૨}
યૂનાંમ^{૧૩} થવક્ષિશ્તેમ,^{૧૪} યૂનાંમ^{૧૫} આસિશ્તેમ,^{૧૬} યૂનાંમ^{૧૭} પરા-
કતરશ્તેમેમ.^{૧૮} પધતિપત^{૧૯} મજ્જદયસ્ત^{૨૦} સ્ત્રઓપહે^{૨૧} અપ્યેહે^{૨૨}
યસ્નેમ.^{૨૩} (૧૪) દૂરાત્ત^{૨૪} હય અહાત્ત ન્માનાત્ત,^{૨૫} દૂરાત્ત^{૨૬} હય
અંધહાત્ત વીસત્ત,^{૨૭} દૂરાત્ત^{૨૮} હય અહાત્ત જન્તઓત્ત,^{૨૯} દૂરાત્ત^{૩૦}
હય અંધહાત્ત દંધહઓત્ત,^{૩૧} અધાઓ^{૩૨} ઇધ્યેજઓ^{૩૩} વેધ-
ધાઓ^{૩૪} યેધન્તિ;^{૩૫} યેંધહે^{૩૬} ન્માનય^{૩૭} સ્ત્રઓષો^{૩૮} અપ્યો^{૩૯} વેરેશ્ર-
જઓ,^{૪૦} શાંદ્ધો^{૪૧} અસ્તિ^{૪૨} પધતિ-જન્તો;^{૪૩} નાય^{૪૪} અપવ,^{૪૫}
ક્રાયો-હુમતો,^{૪૬} ક્રાયો-હુખતો,^{૪૭} ક્રાયો-હુવરશ્તો.^{૪૮}

(૧૩) ખુમસુરત,^૧ ક્રેતેહમંદ,^૨ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૩ (તથા) પવિત્ર,^૪
સરોશ^૫ (ઇજદ) (જે) અશો^૬ (તથા) અશોઈનો સરદાર^૭ (તથા જે)
જવાનોમાં^૮ ઘણોજ જોરાવર,^૯ જવાનોમાં^{૧૦} ઘણોજ દૃઢ,^{૧૧} જવાનોમાં^{૧૨}
ઘણોજ સાક્ષાત્,^{૧૩} જવાનોમાં^{૧૪} ઘણોજ જહડપવાળો^{૧૫} (તથા) જવાનોમાં^{૧૬}
ઘણોજ *ખાહેશમંદ^{૧૭} (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.^{૧૮} અએ માજદયસ્નો!^{૧૯}
અશો^{૨૦} સરોશ (ઇજદ) ની^{૨૧} ઇજશને^{૨૨} તમો ઇચ્છો,^{૨૩} (ઇઆને અશો
સરોશ ઇજદની ઇજશને કરવાને તમો ખાહેશ રાખો) (કે તે તમારી મદદ
આવે). (૧૪) જે (શખસ)નાં^{૨૪} ઘેરમાં^{૨૫} અશો,^{૨૬} ક્રેતેહમંદ^{૨૭} (તથા)
તૃપ્ત થએલો^{૨૮} સરોશ^{૨૯} (ઇજદ) માન પામેલો^{૩૦} હોએછે,^{૩૧} તથા (જે
શખસના ઘેરમાં) વધારે નેક મનશનીવાળો,^{૩૨} વધારે નેક સખુન ઓલ-
નારો^{૩૩} (તથા) વધારે નેક કાંમ કરનારો^{૩૪} અશો^{૩૫} માણસ^{૩૬} હોએછે^{૩૭}
તે ઘેરમાંથી,^{૩૮} તે મોહોધામાંથી,^{૩૯} તે કસબામાંથી,^{૪૦} (તથા) તે દેશ-
માંથી^{૪૧} દુષ્ટ^{૪૨} (તથા) નાશકારક^{૪૩} અડચણો^{૪૪} દૂર^{૪૫} િજએછે.^{૪૬}

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેશ્રધય, અહે યસ્ન
યજતનાંમ તેમ યજાધ સુરેન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓ-

* પરા=આગળ; ધાતુ કમ=સરકૃત કમ=ધરુષ્ટ; કમ+તર+તેમ, વચમાં શ
નકામો આવેલો છે. ઘણોજ સાહસિક, ઘણાં જોખમનાં કાંમ માથે લેનાર (હારલે).

† તે દેશમાંથી આપ્ત, ^{૨૮} નાશ^{૩૦} અને મરણ^{૩૧} દૂર જએછે (દારમેરતે).

શ્રાખ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજઈતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેથજઓ સઓષો
અઓ. સઓષેમ અપીમ યજમધદે; રતૂમ બેરેજન્ટેમ યજમધદે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂરતેમો વીરપ સવાઓ જરથુશલિ યજમધદે. વીરપય
હવરેરત ધ્યઓન યજમધદે, વરેરતય *વરેધ્યસ્ય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેરને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાસયા તાઓસયા યજમધદે.

(કરદો ૭ મો) (૧૫) સઓષેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેથા-
જનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે, યિયો
વનનો કયધહે, યો વનનો કાધધેહે, યો જન્ટ દએવયાઓ દુજો
અશઅઓંધહે. અહૂમ-મેરેઓ; યો હુરેત અધવ્યાક્તય
વીરપયાઓ ક્રવોધશ ગએથયાઓ.† (૧૬) યો અનવંધહુપ્દઓ
જએનંધહ નિપાધતિ મજદાઓ દામાં; યો અનવંધહુપ્દઓ
જએનંધહ નિશહઉર્વધતિ મજદાઓ દામાં. યો વીરપેમ
અહૂમ અસ્તવતેમ એરેધવ સ્નધથિષ નિપાધતિ પસ્ય હુ ક્રાઓ-
દાઈતીમ† (૧૭) યો નોધત્ પસ્યએત હુશમજ, યત્ મધન્યુ
દાંમાં દધીતેમ, યસ્ય સ્પેન્તો મધન્યુશ યસ્ય અંધરો હિષારો
અપહે ગએથાઓ. યો વીરપાધશ અયાંનય ક્ષૂનસ્ય યૂધધેધતિ
માજન્યએધઓ હધ દએવએધઓ.† (૧૮) હો નોધત્ તરેરતો
ક્રાનામધતે થવએપાત્ પરો દએવએધઓ; ક્રા અહાત્ પરો
વીરપે દએવ અતુસો તરેરત નેમેન્તે, તરેરત તેમંધહે †દેરેન્તે.

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેથજય. અહે યસ્ન
યજતનાંમ તેમ યજતધ સુરન્વત યસ્ન; સઓષેમ અપીમ જઓ-
શ્રાખ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજઈતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેથજઓ સઓષો
અઓ. સઓષેમ અપીમ યજમધદે; રતૂમ બેરેજન્ટેમ યજ-
મધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂરતેમો. વીરપ સવાઓ જરથુશલિ યજમધદે. વીરપય

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશત હાદોખતનો પેહેલો કરદો.

† ૭ મા કરદાના તરજુમા આમે જુઓ સરોશ યશત હાદોખતનો ૨ જો કરદો.

હવરશત બ્યઓધન યજમમધદે, વરશતય વરેબ્યમ્મય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,

યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમમધદ.

(કરદો ૮ મો) (૧૯) સ્વઓષેમ^૧ અષીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
આજનેમ^૪ ક્રાદત્ત-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬ અષહે^૭ રતુમ^૮ યજમમધદ.^૯
યિમ^{૧૦} યજત^{૧૧} હઓમો^{૧૨} ક્રાગ્મિશ,^{૧૩} બએષજયો,^{૧૪} સ્તીરો,^{૧૫}
ક્ષથયો,^{૧૬} જધરિ-દાધથો,^{૧૭} બરેજિશતે^{૧૮} પધતિ^{૧૯} બરેજહિ^{૨૦} હુર-
ધથો પધતિ બરેજયાઓ.^{૨૧} (૨૦) હવચાઓ^{૨૨} પાપો-વચાઓ,^{૨૩}
પધરિગાઓ વચાઓ,^{૨૪} પધથિઓ^{૨૫} વીસ્પો-પએસીમ^{૨૬} મ-
સ્તીમ,^{૨૭} યાંમ^{૨૮} પોઉર-આજધન્તીમ^{૨૯} માંથહેય^{૩૦} પઉર્વતાતેમ.^{૩૧}

(૧૯) યુજસુરત,^૩ ફેતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)
પવિત્ર,^૬ સરોશ^૭ (ધજદ) (જે) અશો^૮ (તથા) અશોધનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને)
હમો આરાધીએ છિયે,^{૧૧} જેને^{૧૨} આખાદી કરનાર,^{૧૩} તંદરોસ્તી આપનાર,^{૧૪}
સોહામણી,^{૧૫} હકુમત ધરાવનાર^{૧૬} (તથા) સોનેરી આંખવાળા^{૧૭} હોમ
ધજિદે^{૧૮} અલયુજ્જ^{૧૯} પાહાડની^{૨૦} સહથી જીચી^{૨૧} ટોચ^{૨૨} ઉપર^{૨૩} ધળીઓ.^{૨૪}
(૨૦) (જે હોમ) નેક સખુન બોલનારો^{૨૫} “પાપો” (નામના નુસ્ક) ના
સખુન બણનારો,^{૨૬} (તથા) “પધરિગા” (નામના નુસ્ક) ના સખુન બણ-
નારો^{૨૭} (છે); (તથા જે હોમ) માંથ (એટલે જરતોશ્તી ધર્મના ભેદ ભરેલા
કલામો) ની^{૨૮} શ્રેષ્ઠતાને^{૨૯} (તથા) (તે માંથની) તમામ આરાસ્તગી ભરેલી^{૩૦}
પુરતી શરેહો સાથની^{૩૧} મ્હોટાઈને^{૩૨} (અથવા દાનાધને) રાહે ચાલનારો^{૩૩} (છે).†

અહે રય બરેનંધ્રહય, અંધહે અમ વેરેશ્મય, અહે યસ્ન
યજતનાંમ તેમ યજધ સુરન્વત યસ્ન; સ્વઓષેમ અષીમ જઓ-

* પાપો તથા પધરિગા નામના નુસ્કો પેહેલવી ભાષામાં આવેલાં “પાનેહ”
(પાજમ) તથા “બરશ” ને મલતાં સમજવાં. એક શિક્ષકને પેહેલવી બોલ
એકથી વધારે રીતે વંચાઈ શકાયને બીધે, જેને “પાનેહ” વાંચ્યોછે, તેજ બોલ
“પાપે” બી વંચાઈ શકાય; તેમજ “બરશ” બોલ “બરજા” (જેને
જંદમાં પધરિગા) બી વંચાઈ શકાય (એરવદ શે. દા. ભર્યા). એ પ્રમાણે બેતાં
“પાપો” તથા “પધરિગા” ૨૧ નુસ્કમાં આવી શકેછે. ૨૧ નુસ્કના બોલાસા
બાબે જુઓ સફે ૧૪૬ મો. બચાવનાર કલામ, વખતસરના (પ્રસંગોપાત) કલામ
(દારમેસ્તેતે); ચેતવણી આપનારા તથા પાસબાની કરનારા કલામ (મિદસ).

† જે હોમ પુષ્કળ વિદ્યા સાધનું તમામ હકાપણ તથા પવિત્ર કલામ ઉપર
સરદારી ધરાવેછે (દારમેસ્તેતે).

શ્રાવ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજમતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધમ, આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેજનઓ સ્તઓષો
અઓ, સ્તઓષમ અપીમ યજમધદે; રતૂમ બેરેજનતેમ યજમધદે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂશતેમો, વીરપ સ્તવાઓ જરથુશતિ યજમધદે. વીરપય
હવરશત બ્યઓશ યજમધદે, વરશતય *વરેબ્યઙ્ગય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(કરદો ૬ મો) (૨૧) સ્તઓષમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધમ^૩ વેરે-
શ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજમધદે.
યેંધહે^૯ ન્માનેમ^{૧૦} વારેશ્મિ,^{૧૧} હજંધરો-સ્તૂનેમ,^{૧૨} વીધાતેમ,^{૧૩}
બરેજિશ્તે^{૧૪} પધતિ^{૧૫} બરેજહિ^{૧૬} હુરધથો પધતિ બરેજયાઓ,^{૧૭}
ખારઓક્ષનેમ^{૧૮} અન્તર-નએમાત^{૧૯} સ્તેહુરપએસેમ^{૨૦} નિશ્તર-
નએમાત.^{૨૧} (૨૨) યેંધહે^{૨૨} અહુનો વધઓ^{૨૩} સ્નધથિશ^{૨૪} વી-
સત^{૨૫} વેરેજનઓ,^{૨૬} યસ્નસય^{૨૭} હસંધહાધતિશ^{૨૮}, ફુપુષસય^{૨૯}
માંત્રો^{૩૦} યો^{૩૧} વારેશ્મિશ,^{૩૨} વીરપાઓસય^{૩૩} યસ્નો-કેરેતયો.^{૩૪}

(૨૧) યુગસુરત,^૩ ક્તેહમંદ,^૪ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર^૬
સરોશ^૭ (ઇજદ) (જે) અશો^૮ (તથા) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^{૧૧} જેનું^{૧૨} ક્તેહમંદ,^{૧૩} ૧૦૦૦ થામલાવાળું,^{૧૪} મજબૂત,^{૧૫}
અંદરના ભાગમાંથી^{૧૬} પોતાની મેળે રોશની આપતું,^{૧૭} (તથા) બાહારના
ભાગમાંથી^{૧૮} સેતારાથી સંગારેલું^{૧૯} ઘેર^{૨૦} અલયુજ પાહાડની^{૨૧} સઘથી જાથી^{૨૨}
ટોચ^{૨૩} ઉપર^{૨૪} (આવેલું છે). (૨૨) જેનું^{૨૫} (ઇઆને સરોસ ઇજદનું)
ક્તેહમંદ^{૨૬} હથિયાર^{૨૭} (થઈ રહેવાને) અહુનવરે^{૨૮} તથા હસત^{૨૯} યજશે^{૩૦}
તથા ક્તેહમંદ^{૩૧} ફુપુષ^{૩૨} માંત્રવાનીએ^{૩૩} તથા તમામ^{૩૪} ઇજરનેના^{૩૫} કરદા-
ઓએ^{૩૬} કબૂલ રાખ્યું હતું.^{૩૭}

* એના તરજુમાનેમાટે જીઓ સરોશ યશત હાહોખનો પેહેલો કરદો.

† એના યોલાસા બાબે જીઓ મ્હેટી હપ્તન યશત, સફે ૧૭૩ મો, ૬ હી નોટ.

‡ ઇઆને આબાહી કરનાર માંત્રવાની. ઇજરનેના પદ મા હાને બી કહેછે.

§ અથવા આરાધનાનું કાંમ. નીરગસ્તાનપ્રમાણે યેંધહે હાતાંબો કરે

(પ્રાકેસર દારમેસ્તે).

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્વર્ય, અહિ યસ્ન
યજ્ઞતાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્ર્યોષેમ અપીમ જ્યો-
શ્રાપ્યો, અપીમય વંધઉહીમ, બેરેજ્ઞતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ
હુર્યોષેમ. આચ નો જમ્યાત્ર અવંધહે વેરેશ્વર્યો સ્ત્ર્યોષો
અપ્યો. સ્ત્ર્યોષેમ અપીમ યજ્ઞમધદ; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદ,
યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે અપનાતેમો, યો અપહે
જધમૂરતેમો. વીરપ સવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદ. વીરપય
હવરશ્ત બ્યઓથન યજ્ઞમધદ. વરશ્તય *વરેષ્યમ્નય.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ર યેસ્ને પધતી વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદ.

(કરદો ૧૦ મો) (૨૩) સ્ત્ર્યોષેમ^૧ અપીમ^૨ હુર્યોષેમ^૩
વેરેશ્વર્યજેમ^૪ ક્રાદતગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞ-
મધદ.^૯ યેંધ્રહે^{૧૦} અમય^{૧૧} વેરેશ્વર્ય,^{૧૨} હ્યોજાંશ્વય^{૧૩} વએધ્યાય^{૧૪}
અવાન^{૧૫} અમેપાઓ રપેન્ત^{૧૬} અવિ^{૧૭} હપ્તો-કરૂવધરીમ^{૧૮}
જાંમ,^{૧૯} (૨૪) યો^{૨૦} દએનો-દિસો^{૨૧} દએનયાઓ^{૨૨} વસો-ક્ષો^{૨૩}
કચરાધતિ,^{૨૪} અવિ^{૨૫} યાંમ^{૨૬} અસ્તવધતીમ^{૨૭} ગએથાંમ,^{૨૮}
અય^{૨૯} દએનય^{૩૦} ક્યોરેન્ત^{૩૧} અહુરો મજ્ઞદાઓ^{૩૨} અપવ,^{૩૩}
ક્રા વોહુ મનો,^{૩૪} ક્રા અપેમ વહિરેતેમ^{૩૫} ક્રા ક્ષોમ વધરીમ,^{૩૬}
ક્રા રપેન્ત આર્મધતિશ,^{૩૭} ક્રા હઉર્વતાસ,^{૩૮} ક્રા અમેરેતતાસ^{૩૯}
ક્રા આહુરિશ^{૪૦} ક્રનો,^{૪૧} ક્રા આહુરિશ^{૪૨} હએષો.^{૪૩}

(૨૩) યુગસુરત,^૪ ક્રતેહમંદ^૫ દુનિયાંની વૃક્ષિ કરનાર^૬ (તથા)
પવિત્ર^૭ સરોશ^૮ (ધજ્ઞદ) (જે) અશોર^૯ (તથા) અશોઈનો^{૧૦} સરદાર^{૧૧}
(તેને) હમો આરાધીએ છિયે.^{૧૨} જે (સરોશ ધજ્ઞદ) ની^{૧૩} હિમ્મત,^{૧૪}
તથા ક્રતેહ^{૧૫} તથા સારાં ડહાપણ^{૧૬} તથા વિદ્યાને લીધે^{૧૭} અમશાસ્પદો^{૧૮}
હક્રતે કેશ્વર^{૧૯} જમીન^{૨૦} ઉપર^{૨૧} પાસઆની ફકરેછે.^{૨૨} (૨૪) જે^{૨૩}
(સરોશ ધજ્ઞદ) દીનનો^{૨૪} દીન શીખવનાર (ધ્યાને દસ્તુર) તરીકે^{૨૫}
પોતાની મરજીપ્રમાણે હકુમત ચલાવતો^{૨૬} હાડમદ^{૨૭} દુનિયાં^{૨૮} ઉપર^{૨૯}

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખતનો પેહેલ્લો કરદો.

† અસલ એબારતમાં એ બોલ (અવાન) અપૂર્ણ ભૂતકાળ સંશયાર્થ
૩ જે પુરૂષ બહુવચનમાં છે; ધાતુ અવ=સંસ્કૃત અવ=અંથાવતું. ગેહડનરપ્રમાણે
'અવાધન' વાચણ કબૂલ રાખીએ તો 'આવેછે, નીચે આવેછે,' ધાતુ અવ-ધ.

ફરતો ફરેછે.^{૨૪} અશો^{૩૩} હોરમજદ,^{૩૨} બહમન,^{૩૪} અરદીબેહરત,^{૩૫} શેહેરેવર,^{૩૬} અરપંદાદ,^{૩૭} ખોરદાદ,^{૩૮} અમરદાદ^{૩૯} (તથા) હોરમજદી^{૪૦} (દીનને લગતા) સવાલો કરનાર^{૪૧} (તથા) હોરમજદી^{૪૨} રાહ રસમ *દેખાડનાર^{૪૩}—(એ બધા) આએ^{૪૪} દીનથી^{૪૫} રાણ થયા.^{૪૬}

(૨૫) †કા. અધ^{૪૪} વએમખય^{૪૫} અહુખય,^{૪૬} વએમખય^{૪૭} ના^{૪૮} અહુખય^{૪૯} નિપયાઓ,^{૫૦} આધ^{૫૧} સ્તઓષ^{૫૨} અખ્ય^{૫૩} હુરઓધ,^{૫૪} અહેચ^{૫૫} અંધહેઉશ^{૫૬} યો^{૫૭} અસ્તવતો,^{૫૮} યસ્ય^{૫૯} અસ્તિ^{૬૦} મનહો.^{૬૧} પધરિ^{૬૨} દ્રવતત્^{૬૩} મહુરકાત,^{૬૪} પધરિ^{૬૫} દ્રવતત્^{૬૬} અએમાત,^{૬૭} પધરિ^{૬૮} દ્રવધતિખયો,^{૬૯} હએનેખયો.^{૭૦} યાઓ^{૭૧} ઉસ^{૭૨} ખૂરેમ^{૭૩} દ્રફેમ^{૭૪} ગેરેવનાં,^{૭૫} અએમહેખ^{૭૬} પરો^{૭૭} દ્રઓમેખયો,^{૭૮} યાઓ^{૭૯} અએમો^{૮૦} હુજદાઓ^{૮૧} દ્રાવયાત,^{૮૨} મત્^{૮૩} વીદાતઓત^{૮૪} હએવો-દાતાત,^{૮૫} (૨૬) અધ^{૮૬} ના^{૮૭} તૂમ^{૮૮} સ્તઓષ^{૮૯} અખ્ય^{૯૦} હુરઓધ,^{૯૧} જાવરે^{૯૨} દયાઓ^{૯૩} હિતએમખયો,^{૯૪} દ્રવતાતેમ^{૯૫} તનુખયો,^{૯૬} પોઉર-સ્પક્તીમ^{૯૭} તિમખ્યનાંમ,^{૯૮} પધતિ-જધતીમ^{૯૯} હુરમખ્યનાંમ,^{૧૦૦} હુધા-નિવાધતીમ^{૧૦૧} હમેરેથ-નાંમ^{૧૦૨} અઉર્વધનાંમ^{૧૦૩} તિમખ્યનાંમ.^{૧૦૪}

(૨૫) અએ^{૫૧} ખુબસુરત^{૫૨} અશો^{૫૩} સરોશ^{૫૪} (ઇજદ)! અહિયાં^{૫૫} એહુ^{૫૬} છંદગીમાં^{૫૭} (તથા) એહુ^{૫૮} દુનિયાંમાં^{૫૯} હમારી^{૬૦} તું પાસબાની કરજે.^{૬૧}
ખોલાસો:—(એહુ દુનિયાં તે કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)
આએ^{૫૫} દુનિયાં^{૫૬} જે^{૫૭} હાડમંદ^{૫૮} તથા (ખીજ દુનિયાં) જે^{૬૦} મીનોઈ^{૬૧} છે^{૬૨} (ત્યાંહાં તું હમારી પાસબાની કરજે).

ખોલાસો:—(પાસબાની શાથી કરવી તે વિશે નીચે જણાવેછે.)
ધસારો કરી આવનારાં^{૬૩} મોત^{૬૪} થી,^{૬૫} ધસારો કરી આવનારાં^{૬૬} એશમ^{૬૭} (દેવ)થી,^{૬૮} ધસારો કરી આવનારાં^{૬૯} †લશ્કરો^{૭૦} થી,^{૭૧} (અએ અશો સરોશ ઇજદ! તું હમારી પાસબાની કરજે). જે^{૭૨} (લશ્કરોએ) ઘાતકી^{૭૩} વાવતો^{૭૪} ઉએ^{૭૫} પકળો.^{૭૬} એશમ (દેવ)ના^{૭૭} હુમલાઓ^{૭૮} થી^{૭૯} (તું હમારી પાસબાની કરજે); જે (લશ્કરો) ને^{૮૦} ખરાબ બાણનારાં^{૮૧} એસમ^{૮૨} (દેવ)

* હોરમજદની વહી (Revelation) તથા હોરમજદનો કાબેદો (દારમેસ્તેતે).

† ડાકટર ગેલડનર ૨૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૨ લીટીને તથા ૨૬ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીને લેછે. ફરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી થાયેછે.

‡ ઈઆને તુરાંન તથા ખીજ હેશોના બટકતા તથા હુટકાટ કરનારા તાઇકાઓ (દારમેસ્તેતે).

દેવનાં આપેલાં^{૮૫} *મોત^{૮૬} સાથે^{૮૭} દોડાળ્યાં,^{૮૮} (૨૬) અએ પ્રુણસુરત^{૮૯}
અશો^{૯૦} સરોશ^{૯૧} (ઇન્દ્ર) અહિયાં^{૯૨} તું^{૯૩} હમારા^{૯૪} વોડાઓનેવાસ્તે^{૯૫} કૌવત^{૯૬}
આપ,^{૯૭} તનનેવાસ્તે^{૯૮} મજાખૂટી,^{૯૯} અદેખાઓનું^{૧૦૦} પુરતીરીતે જોર કરવું,^{૧૦૧}
દુશ્મનોની^{૧૦૨} સાંભે મારવું,^{૧૦૩} અદેખા^{૧૦૪} (તથા) સાથે લડનારા^{૧૦૫} વેરીઓને^{૧૦૬} નીચે
તોડી પાડવાનું જોર^{૧૦૭}—(એ સઘળું) અએ સરોશ ઇન્દ્ર ! તું હમુને આપ).

અહિ રથ ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહિ અમ વેરેશ્વર્ય, અહિ યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરેન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓપેમ અપીમ જઓ-
શ્ચાઓ, અપીમય વંધ્રહિમ યેરેજ્ઞતીમ, નધરીમય સંધ્રહિમ
હુરઓધેમ. આવ નો જમ્યાત્ર અવંધ્રહિ વેરેશ્વર્યઓ સ્ત્રઓપો
અઓ, સ્ત્રઓપેમ અપીમ યજ્ઞમધદ; રતૂમ યેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદ,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહિ અપનોતેમો, યો અપહિ
જધમૂરતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદ. વીરપય
હવરશત યઓજન યજ્ઞમધદ, વરશતય, વરેધ્યમય.

યેંધ્રહિ હાતાંમ આઅત્ર યસ્ને પધતી વંધ્રહિ,

મજદાઓ અહુરો વઓથા અષાત્ર હયા,

યાઓધ્રહિમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદ.

(કરદો ૧૧ મો) (૨૭) સ્ત્રઓપેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેશ્વર્યનેમ^૪ ક્રાદત-ગઓથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહિ^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞ-
મધદ.^૯ યિમ^{૧૦} અશ્વારો^{૧૧} અઉર્વન્તો^{૧૨} અઉરપ,^{૧૩} રઓદન,^{૧૪}
ક્રદિરેસ્ર,^{૧૫} રપેન્ત,^{૧૬} વીંવાઓધ્રહિ,^{૧૭} અસય^{૧૮} મધનિવસંધ્રહિ^{૧૯}
વજેન્તિ,^{૨૦} સ્ત્રવઓન^{૨૧} અઓપાંમ^{૨૨} સક્રાઓધ્રહિ^{૨૩} જરન્ય^{૨૪}
પધતિ^{૨૫} શ્વરશતાઓધ્રહિ^{૨૬} (૨૮) આસ્યંધ્રહિ^{૨૭} અસ્પઓધ્ય,^{૨૮}
આસ્યંધ્રહિ^{૨૯} વાતઓધ્ય,^{૩૦} આસ્યંધ્રહિ^{૩૧} વારઓધ્ય,^{૩૨} આસ્યંધ્રહિ^{૩૩}
મઓધઓધ્ય,^{૩૪} આસ્યંધ્રહિ^{૩૫} વયઓધ્ય^{૩૬} હવપતરેતઓધ્ય,^{૩૭}
આસ્યંધ્રહિ^{૩૮} હવસ્તયાઓ^{૩૯} અધંધ્રહિમનયાઓ.^{૪૦} (૨૯) યોધ^{૪૧}
વીરપે^{૪૨} તે^{૪૩} અપયેધન્તિ;^{૪૪} યોધ^{૪૫} અવે^{૪૬} પસ્કાત^{૪૭} યેધ-
ન્તિ,^{૪૮} નોધત્ર^{૪૯} અવે^{૫૦} પસ્કાત^{૫૧} આફેન્તે.^{૫૨} યોધ^{૫૩} વઓધ્ય^{૫૪}
સ્નધધિધ્ય^{૫૫} ક્રાયતયેધન્તિ^{૫૬} વજેમ^{૫૭} યિમ^{૫૮} વોહૂમ^{૫૯}

* અગરજે 'વીદાતઓત્ર' જોલને 'વીધોત્ર' ઉપરથી નીકળેલો. ગણીએ તો
'દેવની રસમના વીધોત્ર (નામના દેવ) સાથે' અર્થ થઈ શકે.

† હમુને દુઃખ દેનારાઓની સાંભે સારી નજેડબાની (દારજેસ્તેતે).

‡ એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ વડી હાદોખ્તને પહેલો કરદો.

સઝોષેમ^{૧૦} અધીમ.^{૧૧} યતચિત્^{૧૨} ઉપસ્તધરે^{૧૩} હિન્દવો^{૧૪}
આજેઉર્વેધેધતે,^{૧૫} યતચિત્^{૧૬} દઝોષતધરે^{૧૭} નિદ્ધે.^{૧૮}

(૨૭) યુધસુરત,^૧ ફેતેહમંદ,^૨ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૩ (તથા) પવિત્ર^૪
સરોશ^૫ (ઈજિપ્ત) (જે) અશો^૬ (તથા) અશોધનો^૭ સરદાર^૮ (તેને) હમો
આરાધીએ છિએ.^૯ જેને^{૧૦} *સફેદ,^{૧૧} ચકચક થતા,^{૧૨} દેખામણુ,^{૧૩} પવિત્ર,^{૧૪}
શીઆનાં^{૧૫} (તથા) †છાયાવગરનાં^{૧૬} ચાર^{૧૭} ઘોડાં^{૧૮} મીનોઈ ‡જગામાં^{૧૯}
ગાડીમાં લઈ જાએછે.^{૨૦} તે (ઘોડા)ઓની^{૨૧} ખરી^{૨૨} સીસાંની^{૨૩} (અને)
તેની ઉપર^{૨૪} સોનાનો^{૨૫} દોળ ચઢાવેલો^{૨૬} (હોએછે). (૨૮) (અશો
સરોશ ઈજિપ્તના ઉપર જણાવેલા ઘોડા) (ખીબ) ઘોડાઓ કરતાં^{૨૭} વધારે
શેતાબ,^{૨૮} પવનના કરતાં^{૨૯} વધારે શેતાબ,^{૩૦} વરસાદના કરતાં^{૩૧} વધારે
શેતાબ,^{૩૨} વાદળાંનાં કરતાં^{૩૩} વધારે શેતાબ,^{૩૪} સારી પાંખવાળાં^{૩૫} પશ્ચિ-
ઓના કરતાં^{૩૬} વધારે શેતાબ^{૩૭} (તથા) સારી પેઠે તાંકીને ફેંકેલા^{૩૮}
તીરના કરતાં^{૩૯} વધારે શેતાબ^{૪૦} (હોએછે). (૨૯) જે^{૪૧} (ઘોડા) તે^{૪૨}
બધાઓને^{૪૩} પોહોંચી †શકેછે.^{૪૪} જેઓ^{૪૫} પછવાડેથી^{૪૬} જાએછે^{૪૭} તેઓ^{૪૮}
પછવાડેથી^{૪૯} તે (ઘોડા)ઓને^{૫૦} પોહોંચી શકતા^{૫૧} નથી,^{૫૨} જે^{૫૩} (ઘોડાઓ)
એ^{૫૪} હથિયારે કરીને^{૫૫} લલા^{૫૬} અશો^{૫૭} સરોશ (ઈજિપ્ત) ને^{૫૮} ગાડીમાં
લઈને^{૫૯} શેતાબીથી જાએછે.^{૬૦} જે^{૬૧} (સરોશ ઈજિપ્ત) પૂર્વ તરફ^{૬૨} હિંદુ-
સ્થાનથી^{૬૩} પોતાનો માર્ગ લેછે,^{૬૪} અને પશ્ચિમ તરફ^{૬૫} ફેંકતરેછે^{૬૬} (ધિયાને
સવહિ નામના કેશવરથી નીકળીને અરેબિ હિ નામના કેશવરસુધી જાએછે).

અહિં રય ખરેનંધ્રહય, અંધહિ અમ વેરેશ્વરય, અહિં યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સઝોષેમ અધીમ અઝો-
શાબ્યો, અધીમય વંધઉહીમ બેરેજ્ઞતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઝોધેમ. આથ નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્વરઝો સઝોષો
અબ્યો. સઝોષેમ અધીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહિ અપનોતેમો, યો અપહિ

* 'અહરૂષ' નો અર્થ 'કેરમજ રંગના' બી યાએછે. (જુઓ તીર ચરત,
કરદો ૧ લો, સફો ૨૧૮ મો.)

† ઈઆને જેનો છાયો પડે નહી તેવા (ઘોડા); અ=નહી; સય=સાચેહ
(ફારસી)=છાયો. — 'આસવ' હોએ તેમ ગણીને, શિલ્સ 'શેતાબ' અર્થ કરેછે.

‡ અથવા મીનોઈ મરજપ્રમાણે ચાલનારા (મઈન્યવનવસંબંધ).
§ ઈઆને અશો સરોશ ઈજિપ્તના ઘોડા દોડવામાં આએ ફકરામાં જણાવ્યા
પ્રમાણે પવન, પશ્ચિ, તીર ઇલાદિના કરતાં વધારે શેતાબ છે.

¶ સરોશ ઈજિપ્ત પૂર્વ તરફની નદી આગળથી નીકળેછે. અને પશ્ચિમ તરફની
નદી સુધી જાએછે (દારમેસ્તેતે). પૂર્વ તરફની નદી તે ઇકસ તરી અને પશ્ચિમ
તરફની નદી તે તાહરીસ નદી.

જન્મમૂરતેમો, વીરુપ સવાઓ જરથુશલિ યજ્ઞમધદે, વીરુપય
હવરુશ ધ્યઓન યજ્ઞમધદે, વરુશતય *વરેધ્યમ્મય.

યંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હથા,

યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૨ મો) (૩૦) ઝઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
શ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત્ત-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬ અષહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે.^૯
યો^{૧૦} બેરેઓ,^{૧૧} બેરેજિન્યાસ્તો,^{૧૨} મજ્ઞદાઓ^{૧૩} દામાં^{૧૪} નિશંધ-
હસ્તિ,^{૧૫} (૩૧) યો^{૧૬} આશિતીમ,^{૧૭} હમહે^{૧૮} અથાંન,^{૧૯} હમ-
યાઓ^{૨૦} વા^{૨૧} કપો,^{૨૨} ધમત્ત^{૨૩} કરુવરે^{૨૪} અવજ્ઞધતિ^{૨૫} યત્ત^{૨૬}
ખનિરથેમ^{૨૭} આમીમ,^{૨૮} સ્નધથિશ^{૨૯} જસ્તય^{૩૦} દ્રજેમ્નો,^{૩૧} બરે-
ધાંતએજેમ,^{૩૨} હવાવએધેમ^{૩૩} કમેરેધે^{૩૪} પધતિ^{૩૫} દએવનાંમ.^{૩૬}
(૩૨) સ્નથાધ^{૩૭} અંધ્રરહે મધન્વેઉશ^{૩૮} દ્યવતો,^{૩૯} સ્નથાધ^{૪૦}
અએમહે^{૪૧} ખવી-દ્યઓશ.^{૪૨} સ્નથાધ^{૪૩} માજ્ઞધન્યાંમ^{૪૪}
દએવનાંમ,^{૪૫} સ્નથાધ^{૪૬} વીરુપનાંમ^{૪૭} દએવનાંમ.^{૪૮}

(૩૦) ખુમસુરત,^{૪૯} ક્રતેહમંદ,^{૫૦} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૫૧} (તથા) પવિત્ર^{૫૨}
સરોશ^{૫૩} (ધજદ) (જે) અશો^{૫૪} (તથા) અશોધનો^{૫૫} સરદાર^{૫૬} (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^{૫૭} જે^{૫૮} ખુલંદ કદનો^{૫૯} (તથા જેણે દેવોની સાંભે લડાઈ
કરવાને) કમ્મર તંગ આધેલી^{૬૦} (છે તે) હોરમજ્ઞદની^{૬૧} ગેદાઓશોમા^{૬૨}
એસેછે.^{૬૩} (૩૧-૩૨) જે^{૬૪} (સરોશ ધજદ) દેવોના^{૬૫} માથા^{૬૬} ઉપર^{૬૭}
(મારવાનું) તીક્ષ્ણ, (અને) કાપી નાખે તેવું^{૬૮} (તથા) જેસથી કંટકો વાગે
તેવું^{૬૯} હથિયાર^{૭૦} (પોતાના) હાથમાં^{૭૧} પકડીને,^{૭૨} આએ^{૭૩} કેશ્વર^{૭૪} જે^{૭૫}
અલકતું^{૭૬} ખનિરથ (તે) તરફ^{૭૭} દુહ^{૭૮} અંધ્રેમેન્યુશને^{૭૯} મારવાનેમાટે,^{૮૦}
ભયંકર હથિયારવાળા^{૮૧} એશમ (દેવ) ને^{૮૨} મારવાનેમાટે,^{૮૩} માજ્ઞન
દરાંનના^{૮૪} દેવોને^{૮૫} મારવાનેમાટે,^{૮૬} (તથા) તમામ^{૮૭} દેવોને^{૮૮}
મારવાનેમાટે^{૮૯} દર^{૯૦} દિસના^{૯૧} તથા દર^{૯૨} રાતે^{૯૩} ત્રણ વખત^{૯૪} આવેછે.^{૯૫}

અહિ રય ખરેનંધ્રહથ અંધ્રહે અમ વેરેશ્રજ્ઞય, અહે યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત; ઝઓષેમ અપીમ જઓ-
શ્રાઓ, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજધતીમ, નધરીમય સંધહેમ.
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત્ત અવંધહે વેરેશ્રજ્ઞઓ ઝઓષા
અઓ. ઝઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજ્ઞમ-

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશત હાદોપ્તનો પેહેલો કરદો.

† ખનિરથ ના ખોલાસા બાબે જુઓ સફા ૩૫ મે આપેલી નોટ.

ધદે, ચિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂરતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજમધદે. વીરપચ
હુવરશત ધ્યઓધન યજમધદે, વરશતચ *વરેધ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેરને પદતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,

ચાઓધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમધદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૩) સ્ત્રઓધેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેશ્રાજનેમ^૪ ક્રદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ-
મધદે,^૯ ધધત્રય,^{૧૦} અધનિધત્રય,^{૧૧} ધધત્રય,^{૧૨} વીરપાંમચ^{૧૩} અધપિ^{૧૪}
ધમામ^{૧૫} જાંમ,^{૧૬} વીરપાઓ^{૧૭} સ્ત્રઓપહે^{૧૮} અધ્યેહે^{૧૯} તખમહે^{૨૦}
તનુ-માંથહે,^{૨૧} તખમહે^{૨૨} હાંમ-વરેતિવતો^{૨૩} બાજુશ-અઓજંધહે,^{૨૪}
રથએશતાઓ^{૨૫} કમરેધો-જનો^{૨૬} દએવનાંમ,^{૨૭} વનતો વનધતીશ
વનધતિવતો, અપઓનો વનતો વનધતીશ વનધન્તીમચ ઉપર-
તાતેમ યજમધદે, યાંમચ સ્ત્રઓપહે અધ્યેહે, યાંમચ અરશોધશ
યજતહે. (૩૪) વીરપ ન્માન સ્ત્રઓષો-પાત યજમધદે, યેંધ-
હાધ સ્ત્રઓષો અધ્યો કયો, ક્રિતો, પદતિ-જનતો; નાય અપવ,
ક્રાયો-હુમતો ક્રાયો-હુપ્તો ક્રાયો-હુવરશતો.†

(૩૩) ખુખસુરત,^૧ ફતેહમંદ,^૨ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૩ (તથા) પવિત્ર^૪
સરોશ^૫ (ધર્મદ) (૭) અશો^૬ (તથા) અશોધનો^૭ સરદાર^૮ (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે,^૯ અહિયાં^{૧૦} તથા કોઇબી બીજી જગાએ,^{૧૧} અહિયાં^{૧૨}
(તથા) આએ^{૧૩} તમામ^{૧૪} જમીન^{૧૫} ઉપર,^{૧૬} જોરાવર^{૧૭} તથા માંશનાં
તનવાળા,^{૧૮} જોરેમંદ,^{૧૯} ઇંચાવ કરનાર^{૨૦} જોરાવર બાજુવાળા^{૨૧} લડવૈયા,^{૨૨}
(તથા) દેવોનાં^{૨૩} માથાં ઉપર મારનારાં^{૨૪} અશો^{૨૫} સરોશ (ધર્મદ)ના^{૨૬}
તમામ (કાંમો તથા ફતેહો) ને^{૨૭} (હમો વખાણીએ છિયે).

અહે રય પારેનંધહુચ, અંધહે અમ વેરેશ્રમ્નય, અહે યરન
યજતનાંમ તેમ યજધ સુરન્વત યરન; સ્ત્રઓધેમ અપીમ જઓ-
શ્રાઓ, અપીમચ વંધઉહીમ બેરેજધતીમ, નધરીમચ સંધહેમ
હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ર અવંધહે વેરેશ્રમઓ સ્ત્રઓષો
અધ્યો, સ્ત્રઓધેમ અપીમ યજમધદે; રતૂમ બેરેજનતેમ યજમ-

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ ચરત હાદોખતનો પેહેલ્લો કરદો.

† એ ફરશના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ હાદોખતનો પાંચમો કરદો.

ધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધમૂશતેમો. વીરપ સવાઓ જરથુશતિ યજમધદે. વીરપય હવરશત બ્યઓથન યજમધદે, વરશતય *વરેબ્યઝય.

વેંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકફૂત-જીન, જીન-અવજનર, સાલારે દામાંને અહુરમજદ યેરસાદ; અએહૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધયો ૧.

યસ્નેમય વઘેમય અઓજસ્ય જવરેય આફ્રીનામિ, સઓષહે અધેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથહે, દરેષિ-દઓશ, અહૂ ધયેહે. અષેમ વોહૂ ૧. ~~જ~~ અહ્યાધ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેંધે મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાં), માહે મુબારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધ-રહે મધન્યેઉશ, હધથ્યાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. રત-ઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારજ બોરેહૂ અવજનયાદ સરોશ અશો તગી, તન-ફર્માન, શેકફૂત-જીન, જીન-અવજનર, સાલારે દામાંને અહુરમજદ યેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહૂ માજદયરનાંન, આગહી રવાધ ગાઆફરંગાંની બાદ હફૂતે કેશવર જમીન; અએહૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

~~જ~~ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢાડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયરની દાદે જરથુશતી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિરતે અરેદિ સર અનાહિતે. અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.
સઓષેમ અધીમ હુરઓષેમ વેરેધ્રાજનેમ ક્રાદત-ગઓષેમ અપવનેમ અષહે રતૂમ યજમધદે. અષેમ વોહૂ ૧.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ વડી દાદોપ્તનો પહેલ્લો કરદો

સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકફત-જીન, જીન-અવજર, સાહારે દામાંને અહુરમજદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત વડીની નીરંગ.

(એ નીરંગ સરોશ યશ્ત વડી પઠ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

ગારજે^૧ ખોરેહ^૨ અવજતયાદ^૩ સરોશ^૪ અશો,^૫ તગી,^૬ પીરેજ-ગર^૭ બાદ;^૮ દસ્તગીરે રવાંન,^૯ હુમાં^{૧૦} તન^{૧૧} પાસખાંન^{૧૨} અશોઆંન^{૧૩} અશો^{૧૪} નેગેહદાર;^{૧૫} રોજ^{૧૬} માહ^{૧૭} ઓ શખાંન,^{૧૮} હમે^{૧૯} ધરાંનીઆંન^{૨૦} ઓ^{૨૧} પઓધઓ-દકેશાંન^{૨૨} ગેહાંન^{૨૩} દામાં-ન,^{૨૪} બેહેદીનાંન,^{૨૫} તાજીઆંને અસ્તેકુશ્તીઆંન,^{૨૬} જરથુશ્તી-આંન^{૨૭} નીકાંન^{૨૮} ઓ^{૨૯} પાકાંને^{૩૦} હફત કેશ્વર જમીન,^{૩૧} સરોશ યજદ^{૩૨} પનાહ^{૩૩} બાદ.^{૩૪} અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અશો^૫ સરોશ (ઇજદ) નો^૪ પ્રતાપ^૧ (તથા) ખોરેહ^૨ જીઆદે થાઓ^૩ (તથા) (તે) જોરાવર^૬ (અને) ક્તેહમંદ^૮ હોએ !^૯ (સરોશ ઇજદ) રવાંનોને અચાવનાર,^{૧૦} (તથા) તમામ^{૧૦} માણસોની^{૧૧} પાસખાની કરનાર,^{૧૨} (તથા) અશો માણસોની^{૧૩} (તે) અશો^{૧૪} નેગાહ રાખનાર^{૧૫} (છે); તથા દિવસ,^{૧૬} રાત^{૧૭} તથા મહિનાઓમાં^{૧૮} (ઇઆને હમેશાં) દુનિયાની^{૨૦} પેદાએશના^{૨૧} તમામ^{૨૨} ધરિનીઓ,^{૨૩} પોસ્થોદકેશો,^{૨૪} બેહેદીનો,^{૨૫} કુશ્તી આંધનારા અરઓ^{૨૬} (ઇઆને જે અરઓએ જરતોશ્તી ધર્મ કબૂલ કીધો હોએ તેઓ), જરતોશ્તીઓ^{૨૭} (તથા) હફતે કેશ્વર જમીનનાં^{૨૮} નેક^{૨૯} તથા^{૩૦} પાક માણસો^{૩૧} — (એ અધાઓને) સરોશ ઇજદની^{૩૨} પનાહ^{૩૩} હોએ !^{૩૪}

બેહેરાંમ યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજની, ગારજે ખોરેહ અવજતયાદ. બેહેરાંમ યજદ પીરેજગર દુશમન-જદાર, અમહે હુતાશતહે બેરસાદ.*

* ઇઆને ક્તેહમંદ તથા દુશમનને મારનાર બેહેરાંમ ઇજદ અને સુંદર ખનાવેલો અગ (ઇઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તો) (મારી મદદ) પોહોંચો !

અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાતુમ અજ્ઞ હર્વસ્તીન્
 દુશ્મત દુજૂપ્ત દુજ્જવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ડંદમ ગોફત,
 ડંદમ કરેદ્, ડંદમ જરત, ડંદમ ધૂન ધૂદ એસ્તેદ્, અજ્ઞ આંન્
 ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની સ્વાંની ગેતી મીના-
 આંની, ઓએ અવાજ્જ પશેમાન્, પ સે ગવશ્ની પ પતેત
 હોમ, ક્ષનઓથ અહુરહે મજ્જદાઓ, તરેષદીતે અંધરહે મધ-
 ન્યેઉશ; હૃધથ્યાવરશ્તાંમ દ્યત્ વસ્ના ફેરધાતેમેમ, સ્તઓમિ*
 અધેમ અધેમ વોહુ ૩.

ક્રવરાને મજ્જદયસ્તો જરથુશ્તિશ વીદ્યેવો અહુર-ત્કએપો
 (જે ગેહ હોય તે પટે.) ક્રસસ્તયએચ, વેરેશ્વ્રહે અહુરધાતહે વન-
 ધન્યાઓસચ, ઉપરતાતો,† ક્ષનઓથ યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય ક્ષનઓ.
 શ્રાધ્ય ક્રસસ્તયએચ, યથા અહુ વધચ્ચો જઓતા કા મે ઝૂતે,
 અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ કા અપવ વીધ્વાઓ ઝઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) વેરેશ્વ્રમે^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
 વેરેસત્^૪ જરથુશ્તો^૫ અહુરેમ મજ્જદાંમ,^૬ અહુર મજ્જદ^૭ મધ-ન્યો^૮
 સ્પેનિશ્ત,^૯ દાતરે^{૧૦} ગમ્ધનાંમ^{૧૧} અસ્તવધતિનાંમ^{૧૨} અષાઉમ.^{૧૩}
 કો^{૧૪} અસ્તિ^{૧૫} મધન્યવનાંમ^{૧૬} યજ્ઞતનાંમ^{૧૭} જયોતેમો.^{૧૮} આ-
 અત્^{૧૯} ઝઓત્^{૨૦} અહુરો મજ્જદાઓ,^{૨૧} વેરેશ્વ્રો^{૨૨} અહુરધાતો^{૨૩}
 સિપતમ^{૨૪} જરથુશ્ત.^{૨૫} (૨) ‡અહ્માધ^{૨૬} પઓધર્યો^{૨૭} આજસત્^{૨૮}
 વજ્રેમ્નો,^{૨૯} વેરેશ્વ્રો^{૩૦} અહુરધાતો,^{૩૧} વાતહે^{૩૨} કેહર્પ^{૩૩} દરેષાધશ,^{૩૪}
 સ્તીરહે^{૩૫} મજ્જદાતહે,^{૩૬} વોહુ^{૩૭} ખરેનો^{૩૮} મજ્જદધાતેમ,^{૩૯} ખરત્^{૪૦}
 ખરેનો^{૪૧} મજ્જદધાતેમ,^{૪૨} યએષજેમ^{૪૩} ઉત^{૪૪} ‡અમેમચ.^{૪૫}

(૧) (દાદાર) હોરમજ્જદના પેદા ઝીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઈજ્જદ)ને^૨
 હમો વખાણીએ છિયે.^૩ (પેગમખર) જરતોશ્તે^૪ (દાદાર) હોરમજ્જદને^૫
 પુછયુ^૬ કે, હાડમંદ^૭ જેહાનના^૮ અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^૯ મીનો,^{૧૦}
 અશો^{૧૧} પેદા કરનાર^{૧૨} હોરમજ્જદ !^{૧૩} મીનો^{૧૪} ઈજ્જદોમાં^{૧૫} સઉથી ઘણો

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અહુરમજ્જદ ખોદાએ, સફા ૭-૯.

† ઈઆને હોરમજ્જદના પેદા ઝીધેલા બેહેરાંમ ઈજ્જદની તથા 'વનન્તી ઉપર-
 તાન્' (ઈઆને સહથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશ્તા) ની આરાધના કરવાને,
 તેની ખુબીઓ ગાવાને ઇલાહિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૩ મો.)

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૨ જા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે.

*ક્રતેહમંદ^{૧૮} કોણી^{૧૯} છે ^{૨૦} ત્યારે^{૨૧} (દાદાર) હોરમજદે^{૨૨} કહ્યું^{૨૩} કે, અએ સપેતમાન^{૨૪} જરતોસ્ત^{૨૫} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૨૬} બેહેરાંમ^{૨૭} (ઇજદ).

(૨) (જે) શપ્તસ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,^{૨૮} પેહેલી વખતે^{૨૯} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૩૦} બેહેરાંમ^{૩૧} (ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૩૨} લહું^{૩૩} નુર,^{૩૪} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૩૫} ઓરેહ,^{૩૬} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૩૭} (તેની સાથે) વળી^{૩૮} હિમ્મત^{૩૯} †રાખેછે^{૪૦} (તે), હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૧} સખત^{૪૨} (તથા) ખુશનુમા^{૪૩} પવનનાં^{૪૪} ‡રૂપમાં^{૪૫} ઉડીને^{૪૬} †જાએછે.^{૪૭}

(૩) આઘ્મત્^{૪૮} અઘ્માઇ^{૪૯} અમવસ્તેમો,^{૫૦} અમ^{૫૧} અઘ્નિ^{૫૨} અમવસ્તેમો,^{૫૩} વેરેશ્વ^{૫૪} અઘ્નિ^{૫૫} વેરેશ્વવસ્તેમો,^{૫૬} ખરેનંધ્રહ^{૫૭} અઘ્નિ^{૫૮} ખરેનંધ્ર ઉહસ્તેમો,^{૫૯} યાન^{૬૦} અઘ્નિ^{૬૧} યાનવસ્તેમો,^{૬૨} સઝોક^{૬૩} અઘ્નિ^{૬૪} સઝોકવસ્તેમો,^{૬૫} અએષજ^{૬૬} અઘ્નિ^{૬૭} અએષ-જયોતેમો.^{૬૮} (૪) આઘ્મત્^{૬૯} ત્મએષાઓ^{૭૦} તઉર્વયેનિ^{૭૧} વીરૂપનાં-મ^{૭૨} ત્મએષવતાંમ,^{૭૩} ત્મએષાઓ^{૭૪} દઝ્યેવનાંમ^{૭૫} મધ્યાનાંમય,^{૭૬} યાશ્વાંમ^{૭૭} પધરિકનાંમય,^{૭૮} સાશ્વાંમ^{૭૯} કઝોયાંમ^{૮૦} કરૂનાંમય.^{૮૧}

(૩) ત્યારે^{૮૨} (તે) સઉથી હિમ્મતવાળો^{૮૩} (બેહેરાંમ ઇજદ) તે (મદદ માંગનાર) ને^{૮૪} (નીચે પ્રમાણે કહેછે) :—હિમ્મતમાં^{૮૫} (હું) ઘણોજ હિમ્મતવાળો^{૮૬} છેઉ,^{૮૭} †ક્રતેહમાં^{૮૮} (હું) ઘણોજ ક્રતેહમંદ^{૮૯} છેઉ,^{૯૦} નુરમાં^{૯૧} (હું) ઘણોજ નુરવાળો^{૯૨} છેઉ,^{૯૩} અક્ષેશમાં^{૯૪} (હું) ઘણોજ અક્ષેશવાળો^{૯૫} છેઉ,^{૯૬} ફાએદામાં^{૯૭} (હું) ઘણોજ ફાએદાવાળો^{૯૮} છેઉ,^{૯૯} તંદરોસ્તીના ઉપાયમાં^{૧૦૦} (હું) ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૧૦૧} છેઉ.^{૧૦૨}

(૪) ત્યારે^{૧૦૩} તમામ^{૧૦૪} દુઃખ દેનારાઓની^{૧૦૫} ખરાબીઓને^{૧૦૬} (તથા) દેવોની,^{૧૦૭} માણસોની,^{૧૦૮} જાનુગરોની,^{૧૦૯} પરીઓની,^{૧૧૦} જીવમગારોની,^{૧૧૧} †કીકોની^{૧૧૨} તથા †કરપોની^{૧૧૩} ખરાબીઓને^{૧૧૪} હું તોડીશ.^{૧૧૫}

* સઉથી સરસ રીતે હથિયારબંદ થએલો (રપીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

† અપૂર્ણમૂલ વર્તમાન કાળની મતલબે જીવ્યો અવસ્તા વ્યાકરણ, સફેા ૩૦૫.

‡ જે માણસ બેહેરાંમ ઇજદને ખરા દિલથી ઇજને કોઈપણ મુશ્કેલીમાં તેની મદદ માંગેછે, તેની મુશ્કેલી દૂર કરીને તેને ક્રતેહ આપવા સાર. બેહેરાંમ ઇજદ જીવે જીવે વખતે જીવી જીવી શિકલમાં જાએછે. તે જીવી જીવી શિકલ કેઈ, તે વિશેનું બયાન એજ યસ્તના ૧૦ મા કરદા સુધી આવેલું છે.

¶ કીક તથા કરપ બોલોના બોલાસા બાબે જીવ્યો ૮ મા સફાની નોંઠ.

(૫) અહો^૧ રથ^૨ ખરેનંધ્રહય,^૩ તેમ^૪ યજ્ઞધ^૫ સુરેન્વત^૬ યસ્ત^૭
વેરેશ્વરેમ^૮ અહુરધાતેમ.^૯ જઓધ્રાખ્યો^{૧૦} વેરેશ્વરેમ^{૧૧} અહુરધાતેમ^{૧૨}
યજ્ઞમધદે,^{૧૩} *યાધશ^{૧૪} દાતાધશ^{૧૫} પઓધસ્યાધશ^{૧૬} *અહુરહે,^{૧૭}
હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિરવોન્દધહુધહુ, માંશય વચય
બ્યઓધનય, જઓધ્રાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધક્ષિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતિ વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૫) તેના^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપનેલીધે^૩ હોરમજદના પેદા કીધેલા^૪
તે^૫ બેહેરાંમ (ઈજદ)ને^૬ સંભળાએ તેવી^૭ (અથવા પ્રખ્યાત) ઈજ્ઞશેનેવટે^૮
હું ઈજ્ઞ.^૯ હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૦} બેહેરાંમ (ઈજદ)ને^{૧૧} હોરમજદના^{૧૨}
પેહેલાં^{૧૩} કાએદા પ્રમાણે^{૧૪} ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૫} હમો ઈજ્ઞએ છિયે.^{૧૬}

(કરદો ૨ બે) (૬) વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, પેરે-
સત્ર જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુરમજદ મધન્યો સ્પેનિ-
શત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ, કેા અસ્તિ
મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત અઓત અહુરો
મજદાઓ, વેરેશ્વરો અહુરધાતો રિપતમ †જરથુશ્ત. (૭) અ-
હાધ^૧ બિત્યો^૨ આજસત્ર^૩ વજેઓ^૪ વેરેશ્વરો^૫ અહુરધાતો^૬
ગઉશ^૭ કેહર્પ^૮ અર્પાનહે^૯ સીરહે,^{૧૦} જધરિ-ગઓપહે,^{૧૧}
જરયો-અવહે,^{૧૨} ચિમ^{૧૩} ઉપધરિ^{૧૪} સુયે^{૧૫} સિનત્ર^{૧૬} અઓ^{૧૭}
હુતરતો^{૧૮} હુરઓધો.^{૧૯} વેરેશ્વરો^{૨૦} અહુરધાતો.^{૨૧} અવથ^{૨૨}
આજસત્ર^{૨૩} વોહુ^{૨૪} ખરેનો^{૨૫} મજદધાતેમ,^{૨૬} બરત્ર^{૨૭} ખરેનો^{૨૮}
મજદધાતેમ,^{૨૯} બએધજેમ^{૩૦} ઉત^{૩૧} અમેમય.^{૩૨}

(૭) (બે શબ્દ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજ્ઞને તેની મદદ માગે) તેને
માટે,^૧ બીજી વખતે^૨ હોરમજદનો પેદા કીધેલો^૩ બેહેરાંમ^૪ (ઈજદ)
સોહામણા,^૫ પીળા કાનવાળા,^૬ સોનેરી શિંગડાવાળા,^૭ ગોધાનાં^૮ શરી-
રમાં^૯ દોડીને^{૧૦} ભએછે.^{૧૧} તે શિંગડાંની^{૧૨} ઉપર^{૧૩} સુંદર બનાવેલી^{૧૪}
(તથા) ધુમધુરત^{૧૫} અમ^{૧૬} (ઈઆને હિન્મત) બેઠેલી છે.^{૧૭} એ પ્રમાણે^{૧૮}

* યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે—એ ગોલો ગાયા ૩૫માં ઈજ્ઞને ૪૬,
૧૫ માં આવેલું:—યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહા.

† એતા તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરાંમ ચરતનો પેહેલો કરદો, સફે ૨૬૮-૨૬૯.

(ધ્યાને ઉપર જણાવેલી શિક્ષામાં) હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૪૮} એહેરાંમ^{૪૫} (ધજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૫૧} લઘું^{૪૯} ગુરુ^{૫૦} હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૫૨} ખોરેહ, ^{૫૩} તંદરોસ્તીના ઉપાય^{૫૪} (તેની સાથે) વળી^{૫૫} હિન્મત^{૫૬} રાખેછે^{૫૭} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પાહોંચેછે.^{૫૮}

આઅત્ અઘ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અઘ્મા અમવસ્તેમો, વેરેશ્વ અઘ્મા વેરેશ્વસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અઘ્મા ખરેનંધ્રહસ્તેમો, યાન અઘ્મા યાનવસ્તેમો, સઝોક અઘ્મા સઝોકવસ્તેમો, બઝે-પજ અઘ્મા બઝેપજયોતેમો. આઅત્ ભ્યએષાઓ તઉર્વયેનિ વીરુપનાંમ ભ્યએષવતાંમ, ભ્યએષાઓ દઝેવનાંમ મખ્યાનાંમચ, યાશ્વાંમ પઠરિકનાંમચ, સાશ્વાંમ કઝોયાંમ કરફનાંમચ. અહે રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞમ સુરેન્વત યસ્ત, વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ; જઝોશ્વાળયો વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પઝોધશ્યાધશ *અહુરહે. હઝોમયો ગવ ખરેસ્મન, હિરવો-દંધલુંધ્રહ, માંશય વચય બ્યએધનય, જઝોશ્વાળયસય અર્ધુપધ-એધુપયસય વાધજિગ્યો.

યેંધહે હુતાંમ આઅત્ ચેસ્તે પઠતિ વંધહો, મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા, યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે. (કરદો ૩ જે) (૮) વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો રપેનિરત દાતરે ગએથનામ અસ્તવધતિનામ અપાઉમ. કેા અસ્તિ મધન્યવનામ યજ્ઞતાનામ જયોતેમો. આઅત્ પ્રઓત્ અહુરો મજદાઓ, વેરેશ્વેમો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત. (૯) અઘ્માઇ^{૨૦} શ્રિત્યો^{૨૧} આજસત^{૨૨} વજેઓ^{૨૩} વેરેશ્વેમો^{૨૪} અહુરધાતો^{૨૫} અસ્પહે^{૨૬} કેહર્પે^{૨૭} અઉર્ષહે, ^{૨૮} સ્તીરહે, ^{૨૯} જઠરિ-ગઝોપહે, ^{૩૦} જરન્યો-અધવિદાનહે ^{૩૧} યિમ ^{૩૨} ઉપધરિ ^{૩૩} અધનિકેમ ^{૩૪} સિનત, ^{૩૫} અમો ^{૩૬} હુતશતો ^{૩૭} હુ-રઓધો, ^{૩૮} વેરેશ્વેમો ^{૩૯} †અહુરધાતો. ^{૪૦} અવથ ^{૪૧} આજસત ^{૪૨} વોહુ ^{૪૩} ખરેનો ^{૪૪} મજદધાતેમ, ^{૪૫} ખરત ^{૪૬} ખરેનો ^{૪૭} મજદધાતેમ, ^{૪૮} બઝેપજેમ ^{૪૯} ઉત ^{૫૦} અમેમચ. ^{૫૧}

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યસ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો, ૨૬૯-૩૦૦.

† એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યસ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો, ૨૬૮-૨૬૯.

‡ ડાકટર ગેહડનર ઇહાં સુધી ૯ માં ફરારને કવીતા રૂપી ૮ સીટીનો લેછે.

(૯) (જે શખ્સ ઁહેરાંમ ઇજ્ઞને ઇછને તેની મદદ માંગે) તેને-
માટે,^{૧૧} ત્રીજી વખત^{૧૦} હોરમજ્ઞનો પેદા કીધેલો^{૧૧} ઁહેરાંમ^{૧૦} (ઇજ્ઞ)
સફેદ (અથવા કેરમજી) રંગના,^{૧૨} સોડામણા,^{૧૩} પીળા કાનવાળા^{૧૪} (તથા)
સોનેરી *પાખરવાળા^{૧૫} ઘોડાનાં^{૧૬} શરીરમાં^{૧૭} દોડીને^{૧૮} જાએછે,^{૧૯} જે (પાખ-
ર)ની^{૨૦} †અની^{૨૦} ઉપર^{૨૧} સુંદર બનાવેલી^{૨૨} (તથા) ખુબસુરત^{૨૩} અમ^{૨૪}
(ઇચ્છાને હિમ્મત) ઁઠેલી છે.^{૨૫} એ પ્રમાણે^{૨૬} (ઇચ્છાને ઉપર જણાવેલી
શિકલમાં) હોરમજ્ઞનો પેદા કીધેલો^{૨૭} ઁહેરાંમ^{૨૮} (ઇજ્ઞ) (કે જે)
હોરમજ્ઞનું પેદા કીધેલું^{૨૯} લડુ^{૩૦} નુર,^{૩૧} હોરમજ્ઞનું પેદા કીધેલું^{૩૨} ખો-
રેહ,^{૩૩} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૩૪} (તેની સાથે) વળી^{૩૫} હિમ્મત^{૩૬} રાખેછે^{૩૭}
(તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.^{૩૮}

આઅત્ત અઘ્નાઘ અમવસ્તેમો, અમ અઘ્નિ અમવસ્તેમો,
વેરેશ્વ અઘ્નિ વેરેશ્વવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અઘ્નિ ખરેનંધ્રહસ્તેમો,
યાન અઘ્નિ યાનવસ્તેમો, સચ્ચોઠ અઘ્નિ સચ્ચોઠવસ્તેમો, બચ્ચે-
પજ્ઞ અઘ્નિ બચ્ચેપજ્ઞયોતેમો, આઅત્ત લ્પચ્ચેપાચ્ચો તઉર્વયેનિ
વીરુપનાંમ્ લ્પચ્ચેપવતાંમ્, લ્પચ્ચેપાચ્ચો ઈચ્ચેવનાંમ્ મખ્યાનાંમચ,
યાધ્વાંમ્ પઠરિકનાંમચ, સાધ્રાંમ્ કચ્ચેપાંમ્ કરકૂનાંમચ, અહુ રચ
ખરેનંધ્રહચ, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન, વેરેશ્વમેમ અહુર-
ધાતેમ; જચ્ચેપાચ્ચો વેરેશ્વમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ
દાતાધશ પચ્ચેપાચ્ચો અહુરહુ, હચ્ચેપાચ્ચો ગવ ખરેસ્મન,
હિરવોનંધ્રહંધ્રહ, માંધચ વચ્ચ ધ્યચ્ચેપાચ્ચો, જચ્ચેપાચ્ચોસચ
અર્ધુધચ્ચેપાચ્ચોસચ વાવઙ્ગિચ્ચો.

યેંધ્રહ હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતિ વંધ્રહો,

મજ્ઞદાચ્ચો અહુરો વચ્ચેપા અપાત્ત હચા,

યાચ્ચેપાચ્ચો તાંસચ તાચ્ચેપાચ્ચો યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૪ થી) (૧૦) વેરેશ્વમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યેરે-
સત્ત જરથુસ્ત્રો અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, અહુર મજ્ઞદ મધન્યો રપૈનિ-
શત, દાતરે ગચ્ચેપાચ્ચો અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ, કે અસ્તિ
મધન્યવનાંમ યજ્ઞતાંમ જયોતેમો, આઅત્ત અચ્ચોત્ત અહુરો મજ્ઞ-

* With a golden caparison. સોનેરી કપાળવાળા (દારમેસ્તેતે).

એની મુકાયેલ બુચો તીર ચરત, કુકરો ૧૮ મો તથા ૪૬ મો.

† અથવા જે (ઘોડાનાં) કપાળ-પેશાની ઉપર (સંસ્કૃત કનીક).

‡ એના તરજીમા બાબે બુચો ઁહેરાંમ યશ્નનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૬૬-૩૦૦.

દાઓ, વેરેશ્વરો અહુરધાતો સિપતમ *જરથુશ્ત. (૧૧) †અઘાધ^{૨૧}
તુમ્હસ્યો^{૨૦} આજસત્^{૨૨} વજેશ્વો, ^{૨૬} વેરેશ્વરો^{૩૦} અહુરધાતો, ^{૩૧} ઉશ્વહે^{૩૨}
કેહ્સ્પ^{૩૩} વધધસ્યઓશ, ^{૩૪} દદાંનસઓશ^{૩૫} અધવિ-તચિનહે, ^{૩૬} ઉર્વનો^{૩૭}
ક્રસ્પરનહે, ^{૩૮} ગએથાઉશ^{૩૯} મયો-વંધહહે.^{૪૦}

(૧૧) (જે શપ્તસ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજને તેની મદદ માગે) તેને-
માટે^{૨૧} ચોથી વખતે^{૨૦} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૩૧} બેહેરાંમ^{૩૦} (ઈજદ)
ભારખરદાર,^{૩૪} પાળવાબેગ,^{૩૫} જહડપથી દોડતા,^{૩૬} જોરાવર,^{૩૭} આગળ
પગલાં ભરનાર^{૩૮} (અથવા મજબૂત પગલાંવાળો^{૩૯}) માણસનો †માલ લઈ
જનાર^{૪૦} (તથા) જીવધન †લઈ જનાર^{૩૯} (એવી સિફતનાં) ઉંઠનાં શરી-
રમાં^{૩૩} ચાલીને^{૩૬} જાયેછે.^{૩૮}

(૧૨) યો^{૪૧} અરૂનાંમ^{૪૨} કુંધહુરેજનતાંમ^{૪૩} મજિશ્તેમ^{૪૪}
અઓએ^{૪૫} આખરધતિ,^{૪૬} મજિશ્તેમચ^{૪૭} આમનંધહેમ,^{૪૮} યો^{૪૯}
ક્ષત્રિધ્વ^{૫૦} અવાધતિ^{૫૧} અવાઓ^{૫૨} જી^{૫૩} ક્ષત્રીશ^{૫૪} હુપાતો-
તેમાઓ,^{૫૫} યાઓ^{૫૬} ઉશ્વો^{૫૭} પાધતિ^{૫૮} વધધરિશ,^{૫૯} અશ-બાજ-
ઉશ,^{૬૦} સ્તવિ-કઓફો,^{૬૧} રમરશનો^{૬૨} દઓમ^{૬૩} જીરે-સારો^{૬૪} રઓવ,^{૬૫}
બેરેજો,^{૬૬} અમવાઓ.^{૬૭} (૧૩) યાંમ^{૬૮} હે^{૬૯} દુરઓ-સુકેમ^{૭૦} દુધરે^{૭૧}
ક્રજવધતિ^{૭૨} હિતહે,^{૭૩} તાંથૂચ્યાંમ^{૭૪} અધપિ ક્ષપતેમ,^{૭૫} યો^{૭૬}
કેમ^{૭૭} અધપિ-સ્પયેધતિ^{૭૮} સ્પએતિતેમ,^{૭૯} ઉપ વધધતેમ^{૮૦}
હુદનઓથ્રે^{૮૧} હુપધતિશનાને.^{૮૨} યો^{૮૩} હિશ્તધતિ^{૮૪} વિદિધવાઓ,^{૮૫}
યથ^{૮૬} સાસ્ત^{૮૭} હુમો-ક્ષત્રો.^{૮૮} અવથ^{૮૯} આજસત્^{૯૦} વોહુ^{૯૧}
ખરેનો^{૯૨} મજદધાતેમ,^{૯૩} ખરત્^{૯૪} ખરેનો^{૯૫} મજદધાતેમ,^{૯૬}
બઓપજેમ^{૯૭} ઉત^{૯૮} અએમચ.^{૯૯}

(૧૨) જે^{૪૧} (ઈઆને ઉંઠની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઈજદ)જોરાવર^{૪૩}
નર (જનવરો)માં^{૪૨} સઉથી ઘણું^{૪૪} કૌવત^{૪૫} તથા સઉથી ચઢતો^{૪૭}
જોરસો^{૪૮} રાખેછે,^{૪૯} જે ક્રીમાદાઓમાં^{૫૦} તે^{૫૧} આવેછે^{૫૨} (ઈઆને જે

* એના તરબુમાનેગાટે તુઓ એજ ચરતનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૬૮-૨૬૯.

† ડાકટર જેહડનર આએ ૧૧ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

‡ અથવા માણસ સાથે રહેનાર, મિલનસાર (ઘાતુ વચ્ચે-રહેલું).

§ પાળેલું, ધરતું (પ્રાકૃતસર હારલે). ‘ગએસાઉશ’ને બદલે હોએ તેમ ગણીને પ્રાકૃતસર દારમેરતેતે એનો અર્થ લાખા બાળવાળું કરેછે.

¶ ધારત્રામેળે સાહણી (Female camel) બાળે ઇશારો દીસેછે.

માદાઓને તે મદદ કરેછે) (તથા) અંચાવ કરેછે,^{૫૮} તે^{૫૨} માદા^{૫૪} ખચીત^{૫૩} ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી^{૫૫} (હોએછે).

ભાગ્યરદાર,^{૫૬} મજબૂટ બાણવાળું,^{૫૭} મહોટી ખુંધવાળું,^{૫૯} *તીફણ^{૬૧} નજરવાળું,^{૬૩} ચંચલ માથાવાળું^{૬૪} (અથવા ચાળાક મગજનું^{૬૪}). દેખા-મણું,^{૬૫} બુલંદ કદનું,^{૬૬} (તથા) હિમ્મતવાન^{૬૭} ઉઠ^{૫૮} (ઈચ્છાને ઉઠાની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઇજદ), જે (સાંઢણી)ને^{૫૯} રક્ષણ કરેછે^{૫૮} (તેઓ ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી હોએછે). (૧૩) અંધારી^{૭૪} રાતના^{૭૫} ઘોડાની^{૭૩} (માફક),† તે (ઉઠાની શિકલમાં આવેલા બેહેરાંમ ઇજદ) ની^{૬૬} દૂર ભેવાની શક્તિ^{૭૨} દૂરવેર^{૭૩} જાએછે.^{૭૨} (તથા) જે^{૭૫} (પોતાના) મજબૂટ જાગૃત^{૭૧} (તથા) મજબૂટ પગ ઉપર ઉભો રહીને^{૭૨} સફેદ^{૭૬} કીન^{૭૭} પોતાનાં માંથા ઉપર^{૭૮} નાખેછે,^{૭૯} (તથા) જે^{૭૩} એક આપએખસાર^{૮૦} પાદશાહની^{૮૧} માફક^{૮૨} આસપાસ ચોકસી કરતો^{૮૫} ઉભો રહેછે.^{૮૪} એ પ્રમાણે^{૮૬} (ઈચ્છાને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૮૩} લાલું^{૮૧} નુર,^{૮૫} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૮૬} ખોરેહ,^{૮૫} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૮૭} (તેની સાથે) વળી^{૮૮} હિમ્મત^{૮૯} રાખેછે^{૯૦} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંઠાએછે.^{૯૦}

આઅત્ અઘ્નાઘ અમવસ્તેમો અમ અઘ્નિ અમવસ્તેમો,
વેરેશ્વ અઘ્નિ વેરેશ્વસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અઘ્નિ ખરેનંધ્રહસ્તેમો
યાન અઘ્નિ યાનવસ્તેમો, સચ્ચોક અઘ્નિ સચ્ચોકવસ્તેમો, ખચે-
પજ અઘ્નિ ખચેપજયેતેમો, આઅત્ અમએપાઓ તઉર્વયેનિ
વીરપનાંમ અમએપવતાંમ, અમએપાઓ દએવનાંમ મપ્યાનાંમચ
યાથ્યાંમ પધરિકનાંમચ સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરકુનાંમચ, અહૈ
રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ યજ્ઞધ સુરેન્વત યસ્ન વેરેશ્વમે અહુર-
ધાતેમ; અઓથ્રાખ્યો વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.

* પ્રોફેસર હારમેસ્તેતે. દાહીવાળું (પ્રોફેસર હારલે); સંસ્કૃત ક્ષમ્બુ=દાહી.

† ઈચ્છાને જેમ ઘોડા અંધારી રાતે દૂર ભેઈ શકે તેમ. જુઓ એજ યશ્તનો ૧૨ મો કરદો.

‡ ધાઉ ફ-જુ=સંસ્કૃત પ્ર-જુ=આગળ જહું, શેતાળી કરવી. ‘હિતહૈ’ને બદલે ગેહડનર પ્રમાણે ‘અએતહૈ’ લખ્યે તો એનો અર્થ નીચે મુજબ થાયેછે:—

તને દૂર ભેવાની શક્તિ છે કે જે અંધારી રાતે દૂર વેર જાએછે.

૧ ‘હુફનઓઞ્ર’નો અર્થ ‘ઘણી ખુશાલી’ બી થાયેછે. પણ સરૌશ યશ્ત વીડીના ૩ બ કરદામાં શૂટાને અર્થ ‘આદિનશચ’ બોલ આવેલો છે, તે અર્થ આએ ઠેકાણે લેવાને દરરત લાગ્યું છે. એ ગેહ ઠેકાણે શૂટાને અર્થ ‘જનુ’ને બદલે ‘દનુ’ તથા ‘દનઓ’ આવેલો છે સારા ઉઠાની ખાસિયતમાં મજબૂટ શૂટા તથા મજબૂટ પગની ઘણી જરૂર છે.

યાધશ દાતાધશ પઓધશ્યાધશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ
બરેસ્મન, હિજવો-દંધલુંધહ, માંધ્રય વચય ધ્યઓધનય,
જઓધાપ્યસય અધુપ્યએધપ્યસય વાધજિખયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્થેરને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદ.

(કરદો પ મો) (૧૪) વેરેશ્વ્રોમ અહુરધાતેમ યજમધદ. પે-

રેસત્ જરથુરલો અહુરેમ મજદાંમ, અહુરમજદ મધન્યા રપે-
નિશત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ
મધન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો, આઅત્થેરને અઓત્ અહુરો

મજદાઓ, વેરેશ્વ્રો અહુરધાતો સ્પિતમ *જરથુરલ, (૧૫)

અહાધ^{૨૦} પુષ્પો^{૨૦} આજસત્^{૨૦} વજ્રો^{૨૦}, વેરેશ્વ્રો^{૨૦} અહુરધાતો,^{૨૧}

હુકેહુ^{૨૨} વરાજહે,^{૨૩} પધતિ-એરેનો^{૨૪} તિજિ-દાંરલહે,^{૨૫} અરનો^{૨૬}

તિજિ-અસુરહે,^{૨૭} હુકેરેત્-જનો^{૨૮} વરાજહે,^{૨૯} અનુ-પોધશ્વહે^{૩૦}

અન્તહે,^{૩૧} પરવનિકહે^{૩૨} તખમહે,^{૩૩} યુષ્ધહે^{૩૪} પાધરિ-વાજહે.^{૩૫}

અવથ^{૩૬} આજસત્^{૩૭} વોહુ^{૩૮} ખરેનો^{૩૯} મજદધાતેમ,^{૪૦} બરેત્^{૪૧}

ખરેનો^{૪૨} મજદધાતેમ,^{૪૩} બએષજેમ^{૪૪} ઉત^{૪૫} અમેમય.^{૪૬}

(૧૫) (જે શખસ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજને તેની મદદ માગે)

તેનેમાટે,^{૪૭} પાંચમી વખતે^{૪૮} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૪૯} બેહેરાંમ^{૫૦}

(ઈજદ) સાંભે ચનારા^{૫૧} (અથવા હુમલો કરનારા^{૫૨}), તીક્ષ્ણ દાંતાવાળા^{૫૩}

ખાહાદુર,^{૫૪} તીક્ષ્ણ ખરીવાળા,^{૫૫} એકદમ મારનાર,^{૫૬} માફકસર ચરખી-

વાળા,^{૫૭} ગુસ્સે થએલા,^{૫૮} લશ્કરની હારને મારનાર,^{૫૯} જોરાવર,^{૬૦} મજબૂત

ખાંધાનાં,^{૬૧} આસપાસ જનારા^{૬૨} †દુક્કરનાં^{૬૩} સારાં જશરીમાં^{૬૪} ચાલીને^{૬૫}

જાએ. ^{૬૬} એપ્રમાણે^{૬૭} (ઈચ્છાને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો

પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૬૮} લહું^{૬૯}

નુર,^{૭૦} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૭૧} ખોરેહુ^{૭૨} તંદરોસ્તીના ઉપાય^{૭૩} (તેની

સાથે) વળી^{૭૪} હિન્મત^{૭૫} રાખેછે^{૭૬} (તે), (તે શખસની મદદે) પોહોંચે. ^{૭૭}

આઅત્થેરને અહાધ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૬૮-૨૬૯.

† રાકટર ગેહડનર ઇહાંસુધીના ૧૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

‡ આસલ એબારતમાં એ બોલ બે વખત આવેલો છે (જુઓ ૩૯ મો બોલ).

§ રાકટર ગેહડનર પ્રમાણે 'હુ કેહુ' લખેને હુ (સં. જૂ, જુ) દુક્કર

A swine સાથે સરખાવીએ તો 'હુ... વરાજહે'નો અર્થ 'જંગલી દુક્કર, બુંડ'

(boar-pig, wild boar) થાય. એની મુઝબેલ જુઓ બેહેર યશ્તનો ૭૦ મો ફકરો.

વેરેશ્ર અહિં વેરેશ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અહિં ખરેનંધ્રહસ્તેમો,
યાન અહિં યાનવસ્તેમો, સચ્ચોક અહિં સચ્ચોકવસ્તેમો, ખચ્ચે-
પજ અહિં ખચ્ચેપજયોતેમો. આચ્ચત્ત્વ લ્પચ્ચેપાચ્ચો તર્કિચ્ચેનિ
વીરપનાંમ લ્પચ્ચેપવનાંમ, લ્પચ્ચેપાચ્ચો દચ્ચેવનાંમ મધ્યાનાં-
મચ્ચ, યાધવાંમ પધરિકનાંમચ્ચ, સાધાંમ કચ્ચોયાંમ કરકનાંમચ્ચ.
અહિં રથ ખરેનંધ્રહચ્ચ, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યરન વેરેશ્રધ્રેમ
અહુરધાતેમ; જચ્ચોધાખચો વેરેશ્રધ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.
યાધશ દાતાધશ પચ્ચોધચ્ચાધશ *અહુરહે. હચ્ચોમચો ગવ
ખરેસ્મન, હિજરવો-દંધ્રહુધહ, માંધચ્ચ વચ્ચચ્ચ ખચ્ચોધનચ્ચ,
જચ્ચોધાખચસચ્ચ અર્ધુખધચ્ચેધખચસચ્ચ વાધજ્જિખચો.

ચેંધહિ હતાંમ આચ્ચત્ત્વ ચેસ્તે પધતી વંધ્રહો,

મજ્જદાચ્ચો અહુરો વચ્ચેથા અષાત્ત્વ હચ્ચા,

યાચ્ચોંધહાંમચ્ચા તાંસચ્ચા તાચ્ચોસચ્ચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૬ હો) (૧૬) વેરેશ્રધ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત્ત્વ
જરથુશ્તો અહુરેમ મજ્જદાંમ, અહુરે મજ્જદ મધ્નયો રપેનિરત
દાતરે ગચ્ચેથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અષાઉમ. કો અરિત મધ-
ન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આચ્ચત્ત્વ અચ્ચોત્ત્વ અહુરો મજ્જ-
દાચ્ચો, વેરેશ્રધ્રો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત. (૧૭) અહ્માધ^{૨૬}
ક્તવો^{૨૭} આજસત્^{૨૮} વચ્ચેમ્નો, † વેરેશ્રધ્રો^{૨૯} અહુરધાતો, † નર્શ^{૩૦}
કેહુર્પ^{૩૧} પન્ય-દસંધ્રહો^{૩૨} ક્ષચ્ચેતહે^{૩૩} સ્પિતિ-દોધધ્રહો, † કસુ-
પાખ્તહે^{૩૪} † સ્ત્રીરહે. † અવથ^{૩૫} આજસત્^{૩૬} વોહુ^{૩૭} ખરેનો^{૩૮}
મજ્જદધાતેમ, † ખરત^{૩૯} ખરેનો^{૪૦} મજ્જદધાતેમ, † ખચ્ચેપજ્જેમ^{૪૧}
ઉત^{૪૨} અચ્ચેમ્ચ. †

(૧૭) (જે શખસ બેહેરાંમ ઇજ્રદને ઇજ્રને તેની મદદ માંગે)
તેનેમાટે, † છટ્ટી વખતે^{૪૩} હોરમજ્જદનો પેદા ક્રીધેલો^{૪૪} બેહેરાંમ^{૪૫}
(ઇજ્રદ) † પદર (વરસની ઉમર) ના^{૪૬} ખુબસુરત, † ચળકતી (અથવા
ચકચક થતી) આંખવાળા, † નાહલી એરીવાળા, † સોહામણા^{૪૭} માણ-
સનાં^{૪૮} શરીરમાં^{૪૯} ચાલીને † જાયેછે. † એપ્રમાણે^{૫૦} (ઇચ્છાને ઉપર

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશતનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૬૯-૩૦૦.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશતનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૬૮-૨૬૯.

‡ ઇહાં સુધીના ૧૭ મા ફકરાને ડાકટર ગેલડનર પાંચ લીટીને લેછે.

§ અવસ્તાના જમાનામાં ૧૫ વરસની ઉમર બરે જુવાનીની ગણાતી હતી;
જુઓ ઇજરનેના ૬ મા હાનો ૫ મો ફકરો; તીર યશતનો ૧૩ મો ફકરો.

જાણવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા ણીધેલો બેઠેરાંમ ધજીદ), (જો)
હોરમજદનું પેદા ણીધેલું^{૪૩} લલુ^{૪૧} નુર,^{૪૨} હોરમજદનું પેદા ણીધેલું^{૪૪}
ખોરેહ,^{૪૫} તંદરેસ્તીના ઉપાય,^{૪૬} (તેની સાથે) વળી^{૪૭} હિમ્મત^{૪૮}
રાખેછે^{૪૯} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોચેછે.^{૫૦}

આઆત્ આઘાઇ અમવસ્તેમો, અમ અઘિ અમવસ્તેમો,
વેરેશ્વ અઘિ વેરેશ્વસ્તેમો, ખરેનંધલુ અઘિ ખરેનંધલુસ્તેમો,
યાન અઘિ યાનવસ્તેમો, સઝોક અઘિ સઝોકવસ્તેમો,
ખઝેપજ અઘિ ખઝેપજયોતેમો. આઆત્ હ્યએપાઓ
તઉર્વયેનિ વીરપનાંમ હ્યએપવતાંમ, હ્યએપાઓ દ્યએવતાંમ
મખ્યાનાંમય, યાશ્વાંમ પધરિકનાંમય, સાશ્રાંમ કઝોયાંમ કરકુ-
નામય, અહે રય ખરેનંધલુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ને
વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ; જઝોધ્રાખ્યો વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ
યજ્ઞમધદે, યાઘશ દાતાઘશ પઝોઘશ્વાઘશ *અહુરહે, હ્યઓમયો
ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધલુંધલુ, માંધય વચય બ્યઓધનય,
જઝોધ્રાખ્યસય અહુરખએધખ્યસય વાઘજિખ્યો.

યેંધહે હતાંમ આઆત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૭ મો) (૧૮) વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત
જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો રપેનિશ્ત,
દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ, કેા અસ્તિ મધન્ય-
વતાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઆત્ ઝઓત્ અહુરો મજદાઓ,
વેરેશ્વમે અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત. (૧૯) અઘાધ^૧ હમથો^૨
આજસત^૩ વજેમ્નો^૪ વેરેશ્વમે^૫ અહુરધાતો,^૬ મેરેધહે^૭ કેહુર્પ^૮ વા-
રધહે^૯ ઉર્વેતો^{૧૦} અધર-નએમાત.^{૧૧} પિપતો^{૧૨} ઉપર-નએમાત.^{૧૩}
યો^{૧૪} વયાંમ^{૧૫} અસ્તિ^{૧૬} આસિશ્તો,^{૧૭} રેનજિશ્તો^{૧૮} ફવજે-
મ્નાંમ.^{૧૯} (૨૦) હો^{૨૦} અએવો^{૨૧} ઉશ્તનવતાંમ,^{૨૨} ધ્યવ^{૨૩}
વસ્મ^{૨૪} અપયેધતિ,^{૨૫} હસચિત^{૨૬} વા નોધત^{૨૭} વા^{૨૮} યત્ચિત^{૨૯}
વજધતિ^{૩૦} હવસ્તેમ,^{૩૧} યો^{૩૨} વજધતિ^{૩૩} જરથુમ્નો,^{૩૪} અધ્રાંમ^{૩૫}
ઉસધતીમ^{૩૬} ઉપાઓધહેમ,^{૩૭} અક્ષકુનિ^{૩૮} ક્ષકુનીમ^{૩૯} ધસેમ્નો,^{૪૦}
અસુધરિ^{૪૧} સુધરીમ^{૪૨} ધસેમ્નો.^{૪૩} (૨૧) વીગાથો^{૪૪} મરેજત^{૪૫}
કઝોડનાંમ,^{૪૬} ખરેખવો^{૪૭} મરેજત^{૪૮} ગધરિનાંમ,^{૪૯} જંકુનવો^{૫૦}

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેઠેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કરદો સફો ૨૬૯-૩૦૦.

મરેજત્^{૧૬} રએનાંમ,^{૧૭} સએનિશ^{૧૮} મરેજત્^{૧૯} ઉર્વેરનાંમ,^{૨૦}
વયાંમ^{૨૧} વાયિમ^{૨૨} *સુસુષેમ્નો,^{૨૩} અવથ^{૨૪} આજસત્^{૨૫} વોહુ^{૨૬}
ખરેનો^{૨૭} મજદધાતેમ,^{૨૮} ખરત્^{૨૯} ખરેનો^{૩૦} મજદધાતેમ,^{૩૧}
અએપકેમ^{૩૨} ઉત્^{૩૩} અમેમચ,^{૩૪}

(૧૬) (જે શખસ બેહેરાંમ ઇજદને ઇછેને તેની મદદ માગે)
તેનેમાટે,^{૩૫} સાતમી વખતે^{૩૬} હોરમજદનો પેદા ક્રીષેલો^{૩૭} બેહેરાંમ^{૩૮}
(ઇજદ) પાંખ ફિકરાવતાં,^{૩૯} નીચેના ભાગમાં^{૪૦} નોરાવર^{૪૧} (અને)
ઉપરના ભાગમાં^{૪૨} ‡જખમ કરે એવાં^{૪૩} પક્ષિનાં^{૪૪} શરીરમાં^{૪૫} ઉડીને^{૪૬}
નળેછે.^{૪૭} જે^{૪૮} (પક્ષિ) (ખીજાં બધાં) પક્ષિઓ કરતાં^{૪૯} ઘણુંજ
જહડપવાળું^{૫૦} (તથા) ઉડનારાઓમાં^{૫૧} ઘણુંજ હલકું^{૫૨} છે.^{૫૩} (૨૦)
તેજ^{૫૪} †એખલું^{૫૫} જનદારોમાં^{૫૬} તીરના જેવી^{૫૭} જહડપથી^{૫૮} નળેછે;^{૫૯}
(તે તીર) ગમે તેવો સારીપેકે ચિલ્લો ચઢાવીને ફેકેલો^{૬૦} (હોએ તોળી)
તેજ,^{૬૧} અને ખીજું કોઈ નહી,^{૬૨} પણ માત્ર તેજ,^{૬૩} જહડપથી નળ-
એછે.^{૬૪} પેહેલી^{૬૫} ઝઝકળાંવાળી^{૬૬} બામદાદને વખતે^{૬૭} ખુશી થતું^{૬૮} તે^{૬૯}
(પક્ષિ) નળેછે.^{૭૦} અંધારાને^{૭૧} નહી અંધાઈ^{૭૨} ઇચ્છતું,^{૭૩} (તથા) હથિયાર
વગરનાને વાસ્તે^{૭૪} ફીહથિયાર^{૭૫} ઇચ્છતું,^{૭૬} તે^{૭૭} (પક્ષિ) નળેછે.^{૭૮}

(૨૧) (તે પક્ષિ) (ખીજાં) પક્ષિઓનો^{૭૯} રાગ^{૮૦} સાંભળવાની
બાહેશ રાખતું^{૮૧} ટેકરીઓની^{૮૨} ફૂટાંચસુધી^{૮૩} નળેછે,^{૮૪} પાહાડોની^{૮૫}
ઉંચાઈ સુધી^{૮૬} નળેછે,^{૮૭} ખીજોનાં^{૮૮} ઉંડાણસુધી^{૮૯} નળેછે,^{૯૦} ઝાડોનાં^{૯૧}
શિખરસુધી^{૯૨} નળેછે.^{૯૩} એ પ્રમાણે^{૯૪} (ઇચ્છાને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં)
(હોરમજદનો પેદા ક્રીષેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૧૯ મા ફકરાને કપીતા રૂપી ૭ લીટીના, ૨૦ મા ફકરાને
૮ લીટીના અને ૨૧ મા ફકરાને (સુસુષેમ્નો બોલ સુધી) પાચ લીટીના છે.

† એનું ખીજું રૂપ ‘ વારેનજનહું ’ છે (જુઓ એજ યશ્તનો ૩૫ મો ફકરા).
વારમ્ (નામના) પક્ષિના રૂપમાં (હાલે તથા દારમેસ્તેતે); વારમ્=વલાફ (પેહે-
લવી)=કાલાગ (ફારસી)=કાગડો.

‡ નીચેથી ઉપરની આવેલું, ઉપરથી નીચે બેસી ગયેલું (દારમેસ્તેતે.)

§ ઇચ્છાને એ ફકરામાં જણાવેલાં પક્ષિની શિકલમાં બેહેરાંમ ઇજદ.

હી ‘ સૂર ’=સંસ્કૃત શૂલ્લ=હથિયાર. અગરને ‘ સૂર ’ બોલને સંસ્કૃત શૂર
(=સુરજ) સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ ‘ બામદાદની આંગમચની આખી
રોશનીને ઉજરડું ઇચ્છતું તે નળેછે ’ થઈ શકે.

§ બાલુ (હારથે); એકાંત જગા (દારમેસ્તેતે); ધાસ્યામેળે ‘ વિગાથો ’
બોલ ‘ વીગાતવો, ’ અથવા ‘ વીગાથવો ’ (‘ વીગાથ ’ની ૨ જ બહુવચન) નો
અપભ્રંશ હોયો.

|| ‘ મરેજત્ ’નો અર્થ અંગેજી To touch ના જેવો લેવાનો; સંસ્કૃત ધાતુ મર્જ.

ક્રીધેલું^{૬૬} ભલું^{૬૭} નુર,^{૬૮} હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૬૯} ખોરેહ^{૭૦} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૭૧} (તેની સાથે) વળી^{૭૨} હિન્મત^{૭૩} રાખેછે^{૭૪} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.^{૭૫}

આઅત્ અઘ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અઘ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેશ્ અઘ્મિ વેરેશ્વસ્તેમો, ખરેનંધલ અઘ્મિ ખરેનંધલસ્તેમો, યાન અઘ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અઘ્મિ સઓકવસ્તેમો, અએપજ અઘ્મિ અએપજયોતેમો, આઅત્ અએપાઓ તઉર્વધેનિ વીરપનાંમ અએપવતાંમ, અએપાઓ દએવનાંમ મખ્યાનાંમચ, યાશ્વાંમ પધરિકનાંમચ, સાશ્રાંમ કઓયાંમ કરકુનાંમચ, અહે રય ખરેનંધલચ, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ત, વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ; જઓદ્રાઓ વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદ. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇશ્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવોદંધલુંધલ, માંઘચ વચચ બ્યઓન્નચ, જઓદ્રાઓચસચ અર્ધુજ્ઞએધઓચસચ વાઘજિઓ.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,

યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદ.

(કરદો ૮ મો) (૨૨) વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદ. ધેરેસત્

જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો રપેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અષાઉમ, કો અસ્તિ મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ અઓત્ અહુરો મજદાઓ, વેરેશ્વમે અહુરધાતો સ્પતમ જરથુશ્ત. (૨૩) અઘ્માઇ^{૭૬} અશ્તેમો^{૭૭} આજસત્^{૭૮} વજેઓ,^{૭૯} વેરેશ્વમે^{૮૦} અહુરધાતો^{૮૧} મએપહે^{૮૨} કેહુપે^{૮૩} અઉરુનહે,^{૮૪} સીરહે^{૮૫} નિવશ્તકો-સવહે,^{૮૬} અવથ^{૮૭} આજસત્^{૮૮} વોહુ^{૮૯} ખરેનો^{૯૦} મજદધાતેમ,^{૯૧} ખરત્^{૯૨} ખરેનો^{૯૩} મજદધાતેમ,^{૯૪} અએપજેમ^{૯૫} ઉત^{૯૬} અમેમચ.^{૯૭}

(૨૩) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,^{૯૮} આઠમી વખતે^{૯૯} હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૧૦૦} બેહેરાંમ^{૧૦૧} (ઇજદ) જંગલી,^{૧૦૨} સોહામણાં,^{૧૦૩} નીચે વળીગએલાં શિંગડાવાળાં^{૧૦૪} મેઠાનાં^{૧૦૫} શરીરમાં^{૧૦૬} ચાલીને^{૧૦૭} જાએછે.^{૧૦૮} એપ્રમાણે^{૧૦૯} (ઇયાને ઉપર.

* ૨૩ મા ક્રકરાને ઇહાં સુધી ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી ૪ લીટીનો લેછે.

† નિવશ્તક—નિ=નીચે; વશ્ત=ગસ્તેહ, ગરદીદેહ (ફારસી)=ફરી ગએલું, વળી ગએલું. ધાઉ વરેજ=Vert-ere (Lat)=ફરી જરડું; ‘વરેજ’નું ખીલું ૩૫ વધ; ‘તે’ બદલાઇને ‘પ’ થાએછે; જેમકે પેરેડ=પેડુ=પુલ; વપ્ત=વશ્ત.

જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો ઘેઢેરાંમ ઇજદ) (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૨} લલુ^{૪૦} નુર,^{૪૧} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૫} ખોરેહ,^{૪૩} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૪૬} (તેની સાથે) વળી^{૪૭} હિમ્મત^{૪૮} રાખેછે^{૪૯} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોચેછે.^{૫૦}

આઅત્ અજ્ઞાધ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો, વેરેશ અહિ વેરેશવસ્તેમો, ખરેનંધહ અહિ ખરેનંધહસ્તેમો, યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, અએ-પજ અહિ અએપજયોતેમો. આઅત્ ત્મએપાઓ તઉર્વયેનિ વીરપનાંમ ત્મએપવતાંમ, ત્મએપાઓ દએવનાંમ મપ્યાનાંમચ, યાથવાંમ પધરિકનાંમચ, સાથાંમ કઓયામ કરકનાંમચ. અહે રચ ખરેનંધહચ, તેમ યજ્ઞધ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ; જઓથાખ્યો વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. યાદશ દાતાદશ પઓધસ્થાદશ અહુરહે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથચ વચચ ધ્યઓશનચ, જઓથાખ્યસચ અરુપધએધખ્યસચ વાહજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઠતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો હ મો) (૨૪) વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.

થેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો સ્પેનિશત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ ઇઓત્ અહુરો મજદાઓ વેરેશ્વો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. (૨૫) *અજ્ઞાધ^{૫૧} નઓમો^{૫૨} આજસત્^{૫૩} વજેમો,^{૫૪} વેરેશ્વો^{૫૫} અહુર-ધાતો,^{૫૬} ખૂજહે^{૫૭} કેર્ણ^{૫૮} રેનહે^{૫૯} સ્તીરહે^{૬૦} તિજિ-સ્વહે.^{૬૧} અવથ^{૬૨} આજસત્^{૬૩} વોહુ^{૬૪} ખરેનો^{૬૫} મજદધાતેમ,^{૬૬} ખરત્^{૬૭} ખરેનો^{૬૮} મજદધાતેમ,^{૬૯} અએપજેમ^{૭૦} ઉત^{૭૧} અમેમચ.^{૭૨}

(૨૫) (જે શખ્સ ઘેઢેરાંમ ઇજદને ઇજને તેની મદદ માગે) તેને માટે,^{૭૩} નવમી વખતે^{૭૪} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૭૫} ઘેઢેરાંમ (ઇજદ) ટક્કર મારનાર,^{૭૬} સોહામણા,^{૭૭} તીક્ષ્ણ શિંગડાવાળા^{૭૮} બકરાનાં^{૭૯} શરીરમાં^{૮૦} ચાલીને^{૮૧} જાએછે.^{૮૨} એપ્રમાણુ^{૮૩} (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોર-મજદનો પેદા કીધેલો ઘેઢેરાંમ ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૮૪}

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૨૫ મા ફકરાને (તિજિ-સ્વહે સુધી) ૪ લીટીનો લે છે.

ભલું^{૩૬} નુર^{૩૭} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૩૮} ખોરેહ,^{૩૯} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૪૦}
(તેની સાથે) વળી^{૪૧} હિસ્મત^{૪૨} રાખેછે^{૪૩} (તે), (તે શખ્સની મદદે)
પોહોંચેછે.^{૪૪}

આઅત્ અજ્ઞાઇ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો,
વેરેશ્વ અહિ વેરેશ્વસ્તેમો, ખરેનંદ્રહ અહિ ખરેનંદ્રહસ્તેમો,
યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સચ્ચોક અહિ સચ્ચોકવસ્તેમો, ખચ્ચે-
ષજ અહિ ખચ્ચેષજયોતેમો. આઅત્ ભચ્ચેષાચ્ચો તઉર્વયેનિ
વીરપનાંમ ભચ્ચેષવતાંમ, ભચ્ચેષાચ્ચો દચ્ચેવનાંમ મધ્યાનાંમચ,
યાધ્વાંમ પદરિકનાંમચ, સાધ્યાંમ કચ્ચોયાંમ કરકુનાંમચ. અહિ
ચ અરેનંદ્રહચ, તેમ યજ્ઞઇ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વન્નેમ અહુર-
ધાતેમ; જચ્ચોશાખચો વેરેશ્વન્નેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. યાધશ
દાતાધશ પચ્ચોધચ્ચાધશ અહુરહે. હચ્ચોમચો ગવ ખરેરમન,
હિજ્જવો-દંદ્રહંદ્રહ, માંદ્રચ વચ્ચય ખચ્ચોશ્નચ, જચ્ચોશાખચસચ
અર્ધુખચ્ચેષખચસચ વાધજિખચો.

યેંદ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પદતી વંદ્રહે,
મજ્જદાચ્ચો અહુરે વચ્ચેથા અપાત્ હચા,
યાચ્ચોદ્રહાંમચા તાંસચા તાચ્ચોસચા યજ્ઞમધદે.

(કરો ૧૦ મો) (૨૬) વેરેશ્વન્નેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.
પેરેસત જરથુશ્તો અહુરેમ મજ્જદાંમ, અહુર મજ્જદ મધન્યો
સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગચ્ચેથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ
મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ અચ્ચોત્ અહુરે મજ્જ-
દાચ્ચો, વેરેશ્વન્નેમ અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત. (૨૭) અજ્ઞાઇ^{૪૫}
દસેમો^{૪૬} આજસત્^{૪૭} વચ્ચેમો^{૪૮} વેરેશ્વન્નેમ^{૪૯} અહુરધાતો^{૫૦} વીરહે^{૫૧}
કેહુર્પ^{૫૨} રચેવતો^{૫૩} સીરહે^{૫૪} મજ્જદધાતહે^{૫૫} ખરત્^{૫૬} કરેતેમ^{૫૭}
જરેચો-સચ્ચોરેમ^{૫૮} કૃપિદેતેમ^{૫૯} *વીરયો-પચ્ચેસંદ્રહેમ.^{૬૦} અવથ^{૬૧}
આજસત્^{૬૨} વોહુ^{૬૩} ખરેનો^{૬૪} મજ્જદધાતેમ^{૬૫} ખરત્^{૬૬} ખરેનો^{૬૭}
મજ્જદધાતેમ^{૬૮} ખચ્ચેષજેમ^{૬૯} ઉત^{૭૦} અમેમચ.^{૭૧}

(૨૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજને તેની મદદ માટે) તેને
માટે,^{૭૨} દશમી વખતે^{૭૩} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૭૪} બેહેરાંમ^{૭૫} (ઇજદ)
નુરવાળો^{૭૬} (અથવા દોહતમંદ^{૭૭}) સોહામણા^{૭૮} (તથા) સોનાની મૂઠ-

* ૬૩૬૨ ગેહનર ઇહાંસુધી ૨૭ મા ફરારને કવીતા રૂપી ૬ લીટીને લેછે.

સાથની,^{૩૬} ચેચવાળી^{૪૦} (અને) તમામ સંગારસાથની^{૪૧} તલવાર^{૪૨} *રાખનાર^{૪૩} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૪} પેહેલવાંનના^{૪૫} શરીરમાં^{૪૬} ચાલીને^{૪૭} જાએછે.^{૪૮} એપ્રમાણે^{૪૯} (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૫૦} લલુ^{૫૧} નુર,^{૫૨} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૫૩} ખોરેહ,^{૫૪} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૫૫} (તેની સાથે) વળી^{૫૬} હિમ્મત^{૫૭} રાખેછે^{૫૮} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.^{૫૯}

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો, વેરેશ અહિ વેરેશવસ્તેમો, ખરેનંધલુ અહિ ખરેનંધલુસ્તેમો, યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, બએપજ અહિ બએપજવેતેમો, આઅત્ તખએપાઓ તઉર્વેયેનિ વીરૂપનાંમ તખએપવતાંમ, તખએપાઓ દઓવનાંમ મખ્યાનાંમચ, ચાથ્વાંમ પધરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરૂનાંમચ, અહે રચ ખરેનંધ-હચ, તેમ યજાઇ સુરૂવત યસ્ન, વેરેશનેમ અહુરધાતેમ; જઓ-થાળ્યો વેરેશનેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓ-ઇચ્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજદો-દંધલુઇ માંથચ વચચ બ્યઓશનચ, જઓથાળ્યસચ અધુજ્યએઇજ્યસચ વાધજિજ્યો.

યેઇહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પઇતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હચા,

ચાઓઇહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૧ મો) (૨૮) વેરેશનેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજમઇદે,^૩ અરૂષો-કરેમ,^૪ મરૂષો-કરેમ,^૫ ફૂષો-કરેમ,^૬ હૂવાકતેમ,^૭ હૂવાય-ઓનેમ,^૮ તેમ^૯ યજત^{૧૦} યો^{૧૧} અપવ^{૧૨} જરથુસ્તો,^{૧૩} વેરેશનેહે^{૧૪} પઇતિ મનહિ,^{૧૫} વેરેશનેહે^{૧૬} પઇતિ વચહિ,^{૧૭} વેરેશનેહે^{૧૮} પઇતિ બ્યઓશને,^{૧૯} વેરેશનેહે^{૨૦} પઇતિ ફવાકે,^{૨૧} વેરેશનેહે^{૨૨} પઇતિ પાઇતિ-વાકે,^{૨૩} (૨૯) અહ્માઇ^{૨૪} દથત^{૨૫} વેરેશને^{૨૬} અહુરધાતો,^{૨૭} એરે-જેઇશ^{૨૮} આઓ,^{૨૯} બાજદાઓ^{૩૦} અઓએ,^{૩૧} તન્વો^{૩૨} વીરૂપયાઓ^{૩૩} દ્રવતાતેમ,^{૩૪} તન્વો^{૩૫} વીરૂપયાઓ^{૩૬} વજદરે,^{૩૭} અઓમચ^{૩૮} સૂકેમ^{૩૯} ચિમ^{૪૦} બરધતિ^{૪૧} કરો^{૪૨} મસ્યો^{૪૩} ઉપાયો,^{૪૪} યો^{૪૫} રધહુયાઓ^{૪૬}

* 'ખરત-કરેતેમ' એપ્રમાણે સમાસ લઇને મેં તરબુમો કીધોછે; પણ અગ-રને 'બરત' બોલથી નુદો વાક્ય ગણીએ તો, "(જે પેહેલવાંનની શિકલનો બેહેરાંમ ઈજદ) (ચોતાની સાથે) સોતાની મૂઠસાથની, ચેચવાળી તથા તમામ સંગાર સાથની તલવાર રાખેછે," એપ્રમાણે અર્થ થઈ શકે.

દૂરએપારયાઓ,^{૪૦} જક્રયાઓ^{૪૧} હુઝંધરો-વીરયાઓ,^{૪૨} વરેસો-સ્તવંધહેમ^{૪૩} આપો^{૪૪} ઉર્વએસેમ^{૪૫} મારયેધતે.^{૪૬}

(૨૮) હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૪૭} એહેરાંમ^{૪૮} (ઇજદ) (જે) મર-દાંનગી આપનાર,^{૪૯} મોત લાવનાર,^{૫૦} વધારો કરનાર^{૫૧} (અથવા ક્રીઆમત કરનાર^{૫૨}), મજબૂટ ઉલો રેહેનાર^{૫૩} (અથવા દૃઢ) તથા સારાં કૌવતવાળો^{૫૪} (તેને) હમો યાદ કરીએ છીએ.^{૫૫} એહેરાંમ (ઇજદ)ના^{૫૬} વિચારમાં,^{૫૭} એહેરાંમ (ઇજદ)ના^{૫૮} સખુતમાં,^{૫૯} એહેરાંમ (ઇજદ)ના^{૬૦} કામમાં,^{૬૧} એહેરાંમ (ઇજદ)ની^{૬૨} નસીહતમાં^{૬૩} (તથા) એહેરાંમ (ઇજદ)ના^{૬૪} જવાબમાં^{૬૫} તેને^{૬૬} અશો^{૬૭} જરતોશ્તે^{૬૮} †યાદ ક્રીધી.^{૬૯} (૨૯) હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા^{૭૦} એહેરાંમ^{૭૧} (ઇજદ) સન્ન્યાધનું^{૭૨} ‡મૂળ,^{૭૩} એહુ બાહુનું^{૭૪} કૌવત,^{૭૫} તમામ^{૭૬} તનની^{૭૭} તદરોસ્તી,^{૭૮} તમામ^{૭૯} તનનું^{૮૦} સુખ,^{૮૧} તથા તે^{૮૨} જોવાની શક્તિ,^{૮૩} કે જે^{૮૪} પાણીમાં રહેનારી^{૮૫} †કર^{૮૬} (નામની) માછલી^{૮૭} રાખેછે^{૮૮} (તે)—(એ બધું) તેને^{૮૯} (ઇઆને પેગમબર અશો જરતોશ્તને) આપ્યું.^{૯૦}

ખોલાસો:—(કર માછલીની જોવાની શક્તિ બાએ નીચે જણાવેછે.) તે^{૯૧} (કર નામની માછલી) પાર કરવાને દૂર પડે એવી^{૯૨} (તથા) હબર માણસની^{૯૩} (ઉંચાઈ જેટલી) ઉડી^{૯૪} ફરંધહ (નામની નદી) નાં^{૯૫} પાણીમાં^{૯૬} એક બાલના કદની^{૯૭} ‡ચીજને^{૯૮} જોઈ શકેછે.^{૯૯}

અહિ રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરુન્વત યસ્ન વેરેથ્રેમ

* સલાહ રાખનાર (તથા) જેનો પોતાનો ખાદ્યો માર્ગ છે તે (દારમેસ્તેતે).

† ઇઆને પેગમબર જરતોશ્તે એહેરાંમ ઇજદના તમામ નેક વિચારો, નેક સખુનો, નેક કાંમે તથા નસીહતોને મનમા યાદ ક્રીધી. વિચારમાં ફતેહ મેળવવાને માટે, સખુનમાં ફતેહ, કાંમમાં ફતેહ, વાતચિતમાં ફતેહ, હાજર જવાબમાં ફતેહ મેળવવાને માટે અશો જરતોશ્તે એહેરાંમ ઇજદને આરાધ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

‡ એને મહત્તા ‘અપહિ ખાઓ’ (અશોઈનું મૂળ); જુઓ ઈજ, ૧૦, ૪.

§ કર માછલીના ખોલાસા બાએ જુઓ મારો વહીદાદનો તરજુમો, ૧૬ મી પરગરદનો ૪૨ મો ફકરો તથા ૨૦ મી પરગરદનો ૪ થો ફકરો.

§ ‘રંધ્રહ’ એ કદીમ ઈરાનીઓમાં સહથી મહોટી જણાએલી નદી હતી. જેફ-આરુતિસ નદી (સ્પીગલ, યુરિત તથા ગાઈગર); ઓક્સસ નદી (હારલે); તાઈ-મીસ નદી (દારમેસ્તેતે).

§ પાણી ઉપરના એક બાલના જેટલા કદનાં બારીક-પાતળા મોબને (rippling) જોઈ શકેછે (હારલે તથા દારમેસ્તેતે). ‘ઉર્વએસ’નો અર્થ ‘હોડા, અંત’ બી થાએછે (જુઓ ઈજદનેનો ૭૧ મો હા, ફકરો ૧૪ મો.)

અહુરધાતેમ; જાઓધાળયો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજમઘદે.
યાઘશ દાતાઘશ પઓઘસ્થાઘશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરે-
રમન, હિજવોન્દંધંહંહ, માંધય વચ્ચ ધ્યઓશ્નય, જાઓધા-
ળયસ્ય અર્બુખ્યએમળયસ્ય વાધજિળયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યેરને પઘતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમઘદે.

(કરદો ૧૨ મો) (૩૦) વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજમઘદે,
અરષોન્કરેમ, મરષોન્કરેમ, ક્રષોન્કરેમ, હવાક્તેમ, હવાયઓ-
નેમ, તેમ યજત યો અષવ જરથુરતો, વેરેશ્વરહે પઘતિ મનહિ,
વેરેશ્વરહે પઘતિ વચ્ચહિ, વેરેશ્વરહે પઘતિ ધ્યઓશ્ને, વેરેશ્વરહે પઘતિ
ક્રવાકે, વેરેશ્વરહે પઘતિ *પાઘતિવાકે. (૩૧) અહાધ^{૧૬}
દથત^{૧૭} વેરેશ્વરો^{૧૮} અહુરધાતો,^{૧૯} એરેજ્નેધશ^{૨૦} ખાઓ,^{૨૧} ખાજ-
વાઓ^{૨૨} અઓજે,^{૨૩} તન્વો^{૨૪} વીરપયાઓ^{૨૫} દ્રવતાતેમ,^{૨૬} તન્વો^{૨૭}
વીરપયાઓ^{૨૮} વજ્રદરે,^{૨૯} અઓમચ^{૩૦} સૂકેમ^{૩૧} યિમ^{૩૨} બરઘતિ^{૩૩}
અરષો અર્ધ,^{૩૪} યો^{૩૫} તાંધ્યસચિત^{૩૬} હય ક્ષકૂનો^{૩૭} અવક્ષધ-
યાઓ^{૩૮} અધિ-અગ્રયાઓ,^{૩૯} અરપએમ^{૪૦} વરેસેમ^{૪૧} જોમાધ^{૪૨}
સયનેમ^{૪૩} વએનઘતિ,^{૪૪} કતારો^{૪૫} અધ્રવો^{૪૬} વા યનવો^{૪૭} વા.^{૪૮}
(૩૧) હેરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૯} ઝેહેરાંમ^{૫૦} (ઇજદે) સચ્ચાઈનું^{૫૧}
મૂળ,^{૫૨} ઝેહુ બાળુનું^{૫૩} કૌવત,^{૫૪} તમામ^{૫૫} તનની^{૫૬} તદરોસ્તી,^{૫૭} તમામ^{૫૮}
તનનું^{૫૯} મુખ,^{૬૦} તથા તે^{૬૧} જોવાની શક્તિ,^{૬૨} કે જે^{૬૩} ઘોરો^{૬૪} રાખેછે^{૬૫}
(તે)—(એ બધું) તેને^{૬૬} (ઇચ્છાને પેગમબર અશો જરતોસ્તને) આપ્યું.^{૬૭}

ખોલાસો:—(ઘોડાની જોવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.)

જે^{૬૮} (ઘોરો) અંધારી,^{૬૯} કોઈનો બી સાદ નહી સંજળાએ ઈએવી,^{૭૦}
(તથા) પુર વાદળાંવાળી^{૭૧} રાતે^{૭૨} ઘોડાના^{૭૩} બાલને^{૭૪} જમીન ઉપર^{૭૫}
પડેલો^{૭૬} જોએછે^{૭૭} (તથા) માથાં આગળનો^{૭૮} કયો^{૭૯} (બાલ) અથવા^{૮૦}
પુછડી આગળનો^{૮૧} કયો^{૮૨} (બાલ), (નેખી) (તે ઘોરો) પારખી ઈશકેછે.^{૮૩}

* એના તરજીમા બાબે જુઓ એજ યસ્તનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો ફરો.

† અંધારી તથા બિલકુલ રોશની વગરની (સ્પીગલ તથા હારવે); obscure and dark અંધારી ઘાર, ઘણીજ અંધારી (દારમેસ્તેતે).

‡ ૧૨ મા તથા ૧૩ મા કરદાની મતલબનું લખાણ આપણને પેહેલવી છુનદે-
હેશના ૧૬ મા બાબના ૩૧ મા ફરદામાંથી નીચેમુજબ મળી આવેછે:—

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ
અહુરધાતેમ; જઓધાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે,
યાધશ દાતાધશ પઓધયાધશ અહુરહે, હઓમયો ગવ
ખરેસ્મન્, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વચય ધ્યઓધનય,
જઓધાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજ્જદાઓ અહુરો વઓથા અપાત હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૨) વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે,
અરધો-કરેમ, મરધો-કરેમ, ક્રધો-કરેમ, હવાકેતેમ, હવાયઓ-
નેમ, તેમ યજ્ઞત યો અપવ જરથુસ્ત્રે, વેરેશ્વરહે પધતિ
મનહિ, વેરેશ્વરહે પધતિ વચહિ, વેરેશ્વરહે પધતિ ધ્યઓધને,
વેરેશ્વરહે પધતિ ક્રવાકે, વેરેશ્વરહે પધતિ *પાધતિવાકે.
(૩૩) અઘાધ^{૪૪} દથત્^{૪૫} વેરેશ્વરો^{૪૬} અહુરધાતો^{૪૭} એરેજોશ^{૪૮}
આઓ,^{૪૯} બાજવાઓ^{૫૦} અઓજો,^{૫૧} તન્વો^{૫૨} વીરપયાઓ^{૫૩} દ્રવ-
તાતેમ,^{૫૪} તન્વો^{૫૫} વીરપયાઓ^{૫૬} વજરકેરે,^{૫૭} અઓમય^{૫૮} સૂકેમ^{૫૯}
ચિમ^{૬૦} ખરધતિ^{૬૧} કહુર્કાસો^{૬૨} જરેનુમધનિશ,^{૬૩} યો^{૬૪} નઓમ્યા-
ચિત્^{૬૫} હય દંધહઓત્,^{૬૬} મુશિત-મસંધહમ^{૬૭} ધૂમ^{૬૮} અધનિ-
વઓનધતિ,^{૬૯} અવવત્તચિત્^{૭૦} યથ^{૭૧} સૂકયાઓ^{૭૨} ખરાજયાઓ^{૭૩}
ખરાજેમ,^{૭૪} અવવત્તચિત્^{૭૫} યથ^{૭૬} સૂકયાઓ^{૭૭} નઓજેમ.^{૭૮}

(૩૩) હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૭૯} બેહરાંમ^{૮૦} (ઇજદે) સચ્યાધનુ^{૮૧}
મૂળ,^{૮૨} એહુ આનુનું^{૮૩} કૌવત,^{૮૪} તમામ^{૮૫} તનની^{૮૬} તદરોસ્તી,^{૮૭} તમામ^{૮૮} તનનું^{૮૯}
સુખ,^{૯૦} તથા તે^{૯૧} જોવાની શક્તિ,^{૯૨} કે જે^{૯૩} સોનેરી ગળાંના કાંઠાવાળું^{૯૪}
ગીધ^{૯૫} રાખેછે^{૯૬} (તે), (એ અધુ) તેને^{૯૭} (ઇઆને અશો જરતોશતને) આપું.^{૯૮}

ખોડાસો:—(તે ગીધની જોવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ આખે નીચે જણાવેછે.)
તે^{૯૯} (ગીધ) દેશથી^{૧૦૦} નવ ઘણા તફાવત ત્રિધી^{૧૦૧} જેટલું^{૧૦૨} એક મુઠ્ઠી

“ અરખી ઘોડા વિરો એવું કહેછે કે, અંધારી રાતના જમીન ઉપર પડેલા
એક બાલ જોઈ શકેછે ” (જુઓ પ્રોફેસર વેસ્તનો યુનિવર્સિટીના અંગ્રેજી તરજુમો).

* એના તરજુમા આખે જુઓ એજ યશતનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો કુકરો.

+ ઇઆને ધણીજ ઉચાઈએથી. “ ગીધ વિરો એવું કહેછે કે, ધણીજ ઉચા-
ઈએથી જમીન ઉપર પડેલા મુકાના કદ જેટલા ગોરતના કટકાને જોએછે ” (જુઓ
પ્રોફેસર વેસ્તનો યુનિવર્સિટીના અંગ્રેજી તરજુમો, ૧૯ મો ખાખ).

જેટલાં મહોટાં^{૧૦} કાચ્યાં ગોશ્તનાં કટકાને^{૧૧} બેએછે,^{૧૨} તેટલું^{૧૩} એક ચળકતી^{૧૪} સોએના^{૧૫} ચળકાટને^{૧૬} તેમજ તે સોએની^{૧૭} અણીને^{૧૮} (બેએછે).

અહીં રચ ખરેનંધ્રહુચ, તેમ યજ્ઞંધ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ; જ્યોત્ષાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. યાદશ દાતાદશ પચોદશ્યાદશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધલંધલ, માંથ્રચ વચચ બ્યઓથનચ, જ્યોત્ષાખ્યસચ અર્ધુખ્યએધખ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હુચા,
યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૪ મો) (૩૪) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩ પેરેસત્^૪ જરથુશ્તો^૫ અહુરેમ મજદાંમ,^૬ અહુર મજદૌ^૭ મધ્યો^૮ રપેનિરત,^૯ દાતરે^{૧૦} ગએધનાંમ^{૧૧} અસ્તવધતિનાંમ^{૧૨} અપાઉમ,^{૧૩} યત્^{૧૪} બવાનિ^{૧૫} અધવિ-સસ્તો^{૧૬} અધવિ-શમરેતો^{૧૭} પોઉર-નરાંમ^{૧૮} ત્વિષયતાંમ,^{૧૯} ચિશ^{૨૦} અંધહે^{૨૧} અસ્તિ^{૨૨} બએ-પજ્જ.^{૨૩} (૩૫) આઅત્^{૨૪} ઋઓત્^{૨૫} અહુરો મજદાઓ,^{૨૬} મેરેઘહે^{૨૭} પેષો-પરેતહે^{૨૮} વારેનજનહે^{૨૯} પેરેનેમ^{૩૦} અયસએપ,^{૩૧} સિપતમ^{૩૨} જરથુશ્ત.^{૩૩} અન^{૩૪} પરેન^{૩૫} તનૂમ^{૩૬} અધવિ-સિદ્ધિશ,^{૩૭} અન^{૩૮} પરેન^{૩૯} હુમેરેથેમ^{૪૦} પધતિ-સંધ્રહુએપ.^{૪૧} (૩૬) યાનાઓ^{૪૨} બરધતિ^{૪૩} અસ્તવો^{૪૪} વા તખમહે^{૪૫} મેરેઘહે,^{૪૬} પરેનવો^{૪૭} વા^{૪૮} તખમહે^{૪૯} મેરેઘહે.^{૫૦} નએધ^{૫૧} ચિશ^{૫૨} રએવ^{૫૩} મબ્ય^{૫૪} જધન્તિ,^{૫૫} નએધ ક્રએબ્યધતિ,^{૫૬} પઉર્વ-હે^{૫૭} નેમો^{૫૮} બરધતિ,^{૫૯} પઉર્વ^{૬૦} ખરેનાઓ^{૬૧} વીધારયેધતિ,^{૬૨} ઉપસ્તાંમ^{૬૩} મેરેઘહે^{૬૪} પરેનો^{૬૫} મેરેઘનાંમ.^{૬૬} (૩૭) *તાઓ^{૬૭} અહુરો^{૬૮} સાસ્તનાંમ^{૬૯} દંધલુ-પધતિશ,^{૭૦} નોધત^{૭૧} સતેમ^{૭૨} જધન્તિ^{૭૩} વીરજ,^{૭૪} નોધત^{૭૫} હકેરેત^{૭૬} જધન્તિ^{૭૭} વએસએપ,^{૭૮} ઓધમ^{૭૯} જધન્તિ^{૮૦} ક્રપ અએધતિ.^{૮૧}

(૩૪) હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા^૧ બેહરાંમ (ધજદ)ને^૨ હમો વખાણીએ છિયે.^૩ (પેગમબર) જરતોશ્તે^૪ (દાદાર) હોરમજદને^૫ પુછયું^૬ (કે), હાહમદ^૭ જેહાનના^૮ અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^૯ મીનો,^{૧૦} અશો^{૧૧} પેદા કરનાર^{૧૨} હોરમજદ!^{૧૩} જ્યારે^{૧૪} દુખ દેનારો^{૧૫} પુષ્કળ માણસોમા^{૧૬}

* હાકટર ગેહનર ૩૭ મા ક્રશને કવીતા રૂપી ૪ લીટીના લેજ.

(હું) * ધન પામેલો^{૧૬} (તથા) મંત્રાં મારેલો^{૧૭} થાઉં,^{૧૫} (ત્યારે)
તેને માટે^{૧૮} ઉપાય^{૧૯} શુ^{૨૦} છે ?^{૨૧} (ધ્યાને જખમને હું કેમ રજ લાઉં ?)

(૩૫) ત્યારે^{૨૨} હોરમજદે^{૨૩} કહ્યું^{૨૪} કે, અએ સપેતમાન^{૨૫} જરતો-
શત!^{૨૬} પાંખ ફફરાવતાં^{૨૭} પિયો-પરેન^{૨૮} (નામનાં) પક્ષિનાં^{૨૯} પીછાં^{૩૦}
તુંએ જશોધવા બેઠાએ.^{૩૧} તે^{૩૨} પીછાંથી^{૩૩} (તુંએ) બદનને^{૩૪} ઘસરવું
બેઠાએ,^{૩૫} (તથા) તે^{૩૬} પીછાંથી^{૩૭} (તારા) દુશ્મનને^{૩૮} બદ દુઆ દ-
ધને હાંકી કાઢવો બેઠાએ.^{૩૯} (૩૬) જે માણસ^{૪૦} (તે) જોરાવર^{૪૧}
પક્ષિનાં^{૪૨} હાડકાં^{૪૩} અથવા^{૪૪} (તે) જોરાવર^{૪૫} પક્ષિનાં^{૪૬} પીછાં^{૪૭} રા-
ખેછે^{૪૮} (તે) લાએગશાલી^{૪૯} માણસને^{૫૦} કોઈ^{૫૧} મારતું^{૫૨} નથી,^{૫૩}
(અથવા તેને) હેરાંમ કરતું નથી.^{૫૪} (તે રાખનાર શખસ) પેહેલાં
તેને માટે^{૫૫} ઈજજત^{૫૬} રાખેછે,^{૫૭} (સખખ કે) (તેનીથી તે) પેહેલાં^{૫૮} કીર્તિ^{૫૯}
ધરાવેછે.^{૬૦} પક્ષિઓમાંનાં^{૬૧} (તે) પક્ષિનું^{૬૨} પીછાં^{૬૩} (તે રાખનારને)
ફમદદ^{૬૪} (કરેછે). (૩૭) રાજકર્તાઓનો^{૬૫} વડો^{૬૬} (અથવા) દેશનો
ધણી^{૬૭} (અથવા) સૌ^{૬૮} પેહેલવાનને મારનાર^{૬૯} (ખી) તેઓને^{૭૦} (ધ્યાને
ઉપર જણાવેલાં પક્ષિને) એકદમ^{૭૧} મારી શકતો^{૭૨} નથી^{૭૩} (બલકે)

* ધાતુ અધિવિ-સંઘ્રહ=સંરક્ષિત અગ્નિ-શંસ્=ઈન્ન કરવી અથવા શ્રાપ દેવા.

† ધ્યાને કોઈ મારી ઉપર મત્ર મારે, અસલ અર્થ (મત્ર) યાદ કીધેલો
(ધાતુ, સંરક્ષિત સ્પર્શ=યાદ કરવું)

‡ ‘પિયો-પરેન’નો સાધારણ અર્થ ધ્રુવડનાં જેવા પીછાવાળું (પક્ષિ) થાયેછે.

¶ રહેાટી પાંખવાળાં વારેનજન નામનાં પક્ષિનું પીછું તું લે (દારમેસ્તેતે).

§ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેના તરજુમા ઉપરથી. ‘થા નાઓ’ બે બોલ જુદા લેતાં;
એ ફકરાનો નીચેપ્રમાણે બી અર્થ થઈ શકે:—

(ઉપર જણાવેલા પિયો-પરેન નામનાં) જોરાવર^{૪૫} પક્ષિનાં^{૪૬} હાડકાં^{૪૭}
અથવા^{૪૮} (તે) જોરાવર^{૪૯} પક્ષિનાં^{૫૦} પીછાં^{૫૧} આપણને^{૫૨} ટેકા આપેછે;^{૫૩}
(એટલામાટે) કોઈની^{૫૪} સમજી^{૫૫} માણસ^{૫૬} (તે પક્ષિને) મારતું^{૫૭} નથી,^{૫૮}
અથવા હાંકી કાઢડું નથી,^{૫૯} (પણ) પેહેલાં તેને માટે^{૬૦} ઈજજત^{૬૧} રાખેછે,^{૬૨}
(સખખ કે) પક્ષિઓમાંનાં^{૬૩} (તે) પક્ષિનું^{૬૪} પીછાં^{૬૫} (આપણને) પેહેલાં^{૬૬}
ખોરેલું^{૬૭} (તથા) મદદ^{૬૮} આપેછે.^{૬૯}

એ વાત કેટલેક દરજ્જે શાહનામામાં જાણે સામગી બીનામાં આવેલી સીમોર્ગનાં
પીછાને મળતી આવેછે.

તે (પક્ષિ) એખલું^{૪૨} તે બધાઓને^{૪૩} મારેછે^{૪૦} (તથા) (તેઓની ઉપર) સરસાઈ^{૪૧} લોગવેછે.

(૩૮) †વીર્યે^{૪૨} તેરેસેન્તિ^{૪૩} ચેરેનિને,^{૪૪} અવથ^{૪૫} માવથચિત્^{૪૬} તનુયે,^{૪૭} વીર્યે^{૪૮} તેરેસેન્તિ^{૪૯} અઉર્વથ,^{૫૦} વીર્યે^{૫૧} તેરેસેન્તિ^{૫૨} દુશ-મધન્યુશ,^{૫૩} અમેમચ્ય^{૫૪} વેરેશ્વમેમચ્ય,^{૫૫} નિધાતેમચ્ય^{૫૬} તનુયે^{૫૭} મનો.^{૫૮}

(૩૯) †યિમ્^{૫૯} વષાઓન્તે^{૬૦} અહુરાઓંધહો,^{૬૧} વષાઓન્તે^{૬૨} આહુ-ધસ્યાઓંધહો,^{૬૩} વષાઓન્તે^{૬૪} હુઆસ્યવંધહોને,^{૬૫} તેમ^{૬૬} વપત^{૬૭} કવ ઉસ.^{૬૮} યિમ્^{૬૯} અરપો અર્પ^{૭૦} અરધતિ,^{૭૧} યિમ્^{૭૨} ઉશ્લો^{૭૩} વધધરિશો^{૭૪} અરધતિ,^{૭૫} યિમ્^{૭૬} આકુશો^{૭૭} નાવય^{૭૮} અરધતિ.^{૭૯} (૪૦) યિમ્^{૮૦} શ-એતઓના^{૮૧} તખમે^{૮૨} અરત,^{૮૩} ચો^{૮૪} જનત^{૮૫} અજીમ્ દહુકેમ^{૮૬} શિજકુનેમ,^{૮૭} શિકમેરેધેમ,^{૮૮} દવશ-અપીમ,^{૮૯} હુર્જધર-યઓદતીમ,^{૯૦} અપ્-અઓજંધહોમ,^{૯૧} દ્યેવીમ^{૯૨} દુજેમ,^{૯૩} અધેમ^{૯૪} ગઓથાબ્યો^{૯૫} દ્વન્તેમ,^{૯૬} વાંમ^{૯૭} અપ્-અઓજરતેમાંમ^{૯૮} દુજેમ^{૯૯} ક્વચ કેરેન્તત્^{૧૦૦} અંધરો મધન્યુશ,^{૧૦૧} અવિ^{૧૦૨} વાંમ^{૧૦૩} અસ્તવધતીમ^{૧૦૪} ગઓથાંમ^{૧૦૫} મહુકાંધ^{૧૦૬} અષહે^{૧૦૭} ગઓથનાંમ.^{૧૦૮}

(૩૮) જેમ^{૧૦૯} મારીથી^{૧૧૦} (બીહેછે) (તેમ), સઘળાઓ^{૧૧૧} (તે) પીછ રાખનારથી^{૧૧૨} બીહેછે,^{૧૧૩} (તે પીછની બરકડતથી) (તેનામાં જે) હિન્મત,^{૧૧૪} ફતેહ^{૧૧૫} (તથા તેના) તનમાં^{૧૧૬} (જે) મન શક્તિ^{૧૧૭} મુક-વામાં આવેલી^{૧૧૮} (છે તેથી કરીને), તેના તમામ^{૧૧૯} વેરીઓ^{૧૨૦} તેનીથી બીહેછે^{૧૨૧} (તથા) તેના તમામ^{૧૨૨} દુશ્મનો^{૧૨૩} તેનીથી બીહેછે.^{૧૨૪} (૩૯) જેને^{૧૨૫} (ધ્યાને તે એજમતી પક્ષિને અથવા તે પક્ષિનું પીછ રાખનારને) સરદારો^{૧૨૬} મદદે જોલાવેછે,^{૧૨૭} સરદારને લગતા^{૧૨૮} મદદે જોલાવેછે,^{૧૨૯} (તથા જેને) કેખ-સર (પાદશાહ)નાં ફીખાંનદાનવાળાઓએ^{૧૩૦} મદદે જોલાવ્યું,^{૧૩૧} તે (પક્ષિ) ને^{૧૩૨} કેકાઉસ^{૧૩૩} (પાદશાહે) મદદે જોલાવ્યું.^{૧૩૪}

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ઉપર જણાવેલા મહાન પુર-ધોએ બી તે પક્ષિનાં એજમતી પીછથી ફાએદો મેળવ્યો હતો.)

* અસલ અર્થ 'આગળ જાએછે.'

† ૩૧૮૨ ગેલડનર ૩૮ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીને તથા ૩૯ મા ફક-રાને ૭ લીટીના લેછે; દરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી થાએછે.

‡ અસલ અર્થ 'મારા^{૧૦૯} તનનેમાટે.'

¶ ધન્તેજરીથી માએછે; ધાડ વસ=સંસ્કૃત વસુ=ધન્યુ (દારમેસ્તેતે).

ઉ એનો અર્થ 'કાર્તિવાળા માણસો' બી થઈ શકે.

જે (પક્ષી) ને^૬ ઘોડો^{૧૦} રાખેછે,^{૧૧} ભારેબરદાર^{૧૪} ઉઠ^{૧૩} રાખેછે,^{૧૫}
 (તથા) વહાળ ચાલી શકે એટલું ઉડું^{૧૬} પાણી^{૧૭} *રાખેછે.^{૧૮} (૪૦) જેને^{૨૦}
 (એટલે તે પક્ષિને) જેરેમદ^{૨૨} ફેરેડુન^{૨૧} (પાદશાહ) રાખતો હતો,^{૨૩} જેણે^{૨૪}
 (ધ્યાને ફેરેડુને) ત્રણ મોહોડાના,^{૨૫} ત્રણ માંથાના,^{૨૬} છ આંખના,^{૨૭} હજાર
 ત્રિમક્કરવાળા,^{૨૮} પુષ્કળ જેરેમદ,^{૨૯} દેવને લગતો^{૩૦} દરવંદ^{૩૧} (તથા) (જે)
 (આએ) મુલુકોને વાસ્તે^{૩૫} નુકસાન પોહોંચાડનાર^{૩૪} દરવંદ^{૩૫} (જે) બુહાક
 (તે) ને^{૩૬} માચો,^{૩૭} જે^{૩૮} ઘણાજ જેરેમદ^{૩૯} દરવંદ^{૪૦} ને^{૪૧} (ધ્યાને બુહાકને)
 આએ હાડમંદ^{૪૪} દુનિયાં^{૪૫} ઉપર^{૪૨} અશોધના^{૪૩} મુલુકોના^{૪૬} નાશનેમાટે^{૪૭}
 અંત્રેમેન્યુશે^{૪૧} પેદા ધીધો.^{૪૦}

આહે રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરવત યરન વેરેશ્વરેમ
 અહુરધાતેમ; જઓઆખ્યો વેશ્વરેશ્વર અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદ. યા-
 ધશ દાતાધશ પચોધચ્યાધશ અહુરહે. હઓમથો ગવ ખરેસ્મન,
 હિજવો-દંધહંધહ, માંધચ વચચ ખ્યઓધનચ, જઓઆખ્યસચ
 અર્ધુખધઓધનચ વાઘજિખ્યો.

યેશહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતી વંધહો,
 મજદાઓ અહુરો વએથા અધાત હયા,
 યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદ.

(કરદો ૧૫ મો) (૪૧) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદ,^૩
 વેરેશ્વરો અવિ ધમત ન્માનેમ^૪ ગઓસૂરાખ્યો^૫ ખરેનો^૬ પધરિ-
 વેરેનવધતિ,^૭ યથ^૮ હાઉ^{૧૦} મજ^{૧૧} મેરેધો સએનો,^{૧૨} યથ^{૧૩}
 અવે^{૧૪} અઓઓ^{૧૫} ઉપાપાઓ^{૧૬} મસિતો^{૧૭} ગધરીશ^{૧૮} નિવાનેન્તિ.^{૧૯}

(૪૧) હોરમજદના પેદા ધીધેલા^૨ બેહરામ (ધજદ) ને^૧ હમો યાદ
 કરીએ છિયે^૩. જે પ્રમાણે^૪ તે^૫ મહોંડું^{૧૧} સીમોર્ગ (નામનું) પક્ષિ^{૧૨}
 (પોતાની પાંખથી), (તથા) જે પ્રમાણે^{૧૩} આએ^{૧૪} પાણીથી ભરેલાં^{૧૫}
 મહોટાં^{૧૬} વાદળોં^{૧૭} (પોતાના છાયાથી) પાહાડોને^{૧૮} જીંઠાંકેછે,^{૧૯} (તે પ્ર-

■ પેષોનપરેન નામનાં પક્ષિનાં પીછની ખુખીને લીધે, તે પક્ષિને ખુશકી
 તથા દરિયાની ખુસાફરીમા રાખવામાં આવણ હણ, એહ આએ ફકરા ઉપરથી
 કાંઈક ઇશારો મળેછે.

† અથવા સુક્તિવાળા. અનો અર્થ ' કૌવત રાખનાર ' બી થઈ શકે.

‡ એજ ફકરા ઈજરેનેના ૯ મા હા (હાવનીમ) ના ૮ ફકરામાં આવેછે.

§ અથવા પાહાડોને અથડાએછે અથવા લાગેછે (ધાણ નિન્નન).

માણે) બેહેરાંમ^૫ (ઈજદ) આએ વેર (ઈઆને *દુનિયાં)ને^૫ (પોતાનાં)
 હિથિયારોની મારફતે^૬ જોરેહથી^૭ આસપાસ ઢાંકેછે.^૮

અહિે રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વેમ
 અહુરધાતેમ; જ્યોત્ષાખ્યો વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદ.
 યાધશ દાતાધશ પચોધયાધશ અહુરહે. હ્યોમયો ગવ બરેસ્મન,
 હિજવોન્દંધહંદ, માંધય વયય બ્યઓનય, જ્યોત્ષાખ્યસ્ય
 અર્ધુખ્યએધ્યસ્ય વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યસ્ને પધતી વંધહો,
 મજદાઓ અહુરો વ્યોથા અષાત્ હયા,
 યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદ.

(કરદો ૧૬ મો) (૪૨) વેરેશ્વેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદ.^૩
 પેરેસત્^૪ જરથુશ્તો^૫ અહુરેમ મજદાંમ,^૬ અહુર મજદ^૭ મધન્યો^૮
 રપેનિરત,^૯ દાતરો^{૧૦} ગએથનાંમ^{૧૧} અસ્તવધતિનાંમ^{૧૨} અપાઉમ.^{૧૩}
 ક્વ^{૧૪} અસ્તિ^{૧૫} વેરેશ્વહે^{૧૬} અહુરધાતહે^{૧૭} નાંમ-અજ્યાધતિશ,^{૧૮}
 ક્વ^{૧૯} ઉપસ્તૂધતિશ,^{૨૦} ક્વ^{૨૧} નિસ્તૂધતિશ.^{૨૨}

(૪૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઈજદ) ને^૧ હમો
 યાદ કરીએ છિયે.^૨ (પેગમખર) જરતોશ્તે^૩ (દાદાર) હોરમજદને^૪ પુછયું^૫
 કે, હાડમંદ^૬ જેહાંનના^૭ અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^૮ મીનો,^૯ અશો^{૧૦} પેદા
 કરનાર^{૧૧} હોરમજદ !^{૧૨} કેધ જગાએ^{૧૩} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૪} બેહેરાંમ
 (ઈજદ) ની^{૧૫} નામની આરાધના^{૧૬} છે ?^{૧૭} ક્યાંહાં^{૧૮} (તેની) વખાણ^{૧૯} છે ?^{૨૦}
 (તથા) ક્યાંહાં^{૨૧} (તેની) તારીફ^{૨૨} છે.^{૨૩}

(૪૩) આઅત્ત^૧ ઝ્યોત્ષા^૨ અહુરો મજદાઓ,^૩ યત્^૪
 સ્પાધ^૫ હનજસાઓન્તે,^૬ સ્પિતમ^૭ જરથુશ્ત,^૮ રશ્તેમ^૯
 રસ્મ.^{૧૦} કતરસચિત્^{૧૧} વિશ્તાઓંધહો^{૧૨} અહુમ્ય^{૧૩} નોધત્^{૧૪}
 વન્યાઓન્તે,^{૧૫} જતાઓંધહો^{૧૬} અહુમ્ય^{૧૭} નોધત્^{૧૮} જન્યાઓન્તે.^{૧૯}

* જુઓ મારો વહીદાદનો તરજુમો 'પરગરદ ૨૨ મી' ૧ લો કુકરો.

† ગએ=સં. ગો=ગાએ; સૂર=સં. શૂલ્લ=હથિયાર; ગએસૂર=ગાએની શિકલનો
 શુરજ (અસલ અર્થ); જાલો (યુસ્ત); વાવતો (હારલે); 'બેહેરાંમ ઈજદ
 તે વેરને જોરેહથી ઢાંકેછે, તથા ગાએદોરનો વધારો (ત્યાંહાં લાવેછે)'—દારમેસ્તેતે.

‡ એટલે બેહેરાંમ ઈજદને તેનું નામ દેધને કેઈ જગાએ આરાધવામાં આવેછે,
 તથા ક્યાંહાં તેની વખાણ ગાવામાં આવેછે ?

(૪૪) ચતંદ્રરો^{૪૧} પેરેનાઓ^{૪૩} વીધારયોધશ^{૪૪} અવિ પધાંમ^{૪૫}
કતરસચિત્^{૪૬} ચતારો^{૪૭} પોઉરવો^{૪૮} કાયબધતે,^{૪૯} અમો^{૫૦}
હુતરતો^{૫૧} હુરઓધો,^{૫૨} વેરેશ્વરો^{૫૩} અહુરધાતો,^{૫૪} અતારો^{૫૫}
વેરેશ્વ^{૫૬} હચકતે.^{૫૭} (૪૫) અમેમચ^{૫૮} વેરેશ્વમેમચ^{૫૯} આક્રી-
નામિ,^{૬૦} દ્વ પાતાર,^{૬૧} દ્વ નિપાતાર,^{૬૨} દ્વ નિશહરેતાર,^{૬૩} દ્વ^{૬૪}
અધ્વઓજેન,^{૬૫} દ્વ^{૬૬} વિધ્વઓજેન,^{૬૭} દ્વ^{૬૮} ક્ધ્વઓજેન,^{૬૯}
દ્વ^{૭૦} અમરેજેન,^{૭૧} દ્વ^{૭૨} વીમરેજેન,^{૭૩} દ્વ^{૭૪} ક્રમરેજેન,^{૭૫}

(૪૬) ત્યારે^{૭૬} હોરમજદે^{૭૭} જગાળ આપ્યો^{૭૮} કે, અએ સપેતમાન^{૭૯}
જરતોશ^{૮૦} જે જગાએ^{૮૧} બરાબર બેચેલી^{૮૨} સફસાથે^{૮૩} લશ્કરો^{૮૪} એક
બીજાસાથે મળે^{૮૫} (તે જગાએ બેહરાંમ ઇજ્રદને યાદ કરવામાં આવેછે તથા
તેની સ્તુતિ ગાવામાં આવેછે). કોઈબી^{૮૬} લડાયક^{૮૭} એ (લડાઈ) માં^{૮૮} માર
ખાતા^{૮૯} નથી,^{૯૦} (તથા) મારનારાઓ^{૯૧} (બી) એ (લડાઈ) માં^{૯૨} માર
ખાતા^{૯૩} નથી.^{૯૪} (૪૪) રસ્તામાં^{૯૫} (તે એજમતી) પીછ^{૯૬} તુંએ હાથમાં
ધરવું *એઈએ.^{૯૭} એ (લશ્કર)માંથી જે^{૯૮} પહેલાં^{૯૯} (બેહરાંમ ઇજ્રદને)
ઇજેછે^{૧૦૦} તેની તરફ,^{૧૦૧} સુદર બનાવેલો^{૧૦૨} (તથા) બુખસુરત^{૧૦૩}
અમ^{૧૦૪} (ઇઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તો) (તથા) હોરમજદનો પેદા કરી-
ધેલો^{૧૦૫} બેહરાંમ^{૧૦૬} (ઇજ્રદ) ફતેહસાથે^{૧૦૭} પુઠે ચાલેછે.^{૧૦૮} (૪૫) અમ^{૧૦૯}
(ફરેશ્તો) તથા બેહરાંમ^{૧૧૦} (ઇજ્રદ) (જે) એ બચાવનાર,^{૧૧૧} જે રક્ષણ
કરનાર^{૧૧૨} (તથા) એ પાસબાની કરનાર (તેઓ)ને^{૧૧૩} હું વખાણું.^{૧૧૪} (તે)
એ^{૧૧૫} (ઇઆને અમ ફરેશ્તો તથા બેહરાંમ ઇજ્રદ) (દુશ્મનોને)
†હઠાવી કાઢાડેછે,^{૧૧૬} (તે) એ^{૧૧૭} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †દૂર હઠાવી
કાઢાડેછે,^{૧૧૮} (તે) એ^{૧૧૯} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †આગળ હઠાવી
કાઢાડેછે,^{૧૨૦} (તે) એ^{૧૨૧} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખે-
છે,^{૧૨૨} (તે) એ^{૧૨૩} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખેછે,^{૧૨૪}
(તે) એ^{૧૨૫} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) પાયમાલ કરી નાખેછે.^{૧૨૬}

* ચતંદ્રરો—એબાલનો ચોકસ અર્થ કશો નથી. એ, બેહુ (હારલે); ચાર
(દારમેસ્તેતે). બેહુ (લશ્કર)ના રસ્તા તરફ તે પીછ વું પાથર (હારલે); રસ્તા-
બર ચાર પીછ વું નાંખ (દારમેસ્તેતે). વેસ્તરચાર્ડના પુસ્તકમાં ' ચતંદ્રરો 'ને
બદલે ' જતંદ્રરો ' છે. સ્પીગલે એ બાલનો અર્થ મુઠ્ઠી લીધો છે.

† જગાળી બાબુએ, ડાબી બાબુએ, બધી તરફથી હઠાવી કાઢાડેછે (દારમે-
સ્તેતે). ડાકટર બેલ્ડનરે ' અધ્વોજેન, વીધ્વોજેન, ક્ધ્વોજેન ' વાંચન લીધું છે.

(ઇચ્છાને અમ નામનો ફરેશતો તથા બેહેરાંમ ઇજદ બધી તરફથી આવતા હુશ્મનોને તદન પાયમાલ કરી નાખેછે).

(૪૬) *જરથુશ્ત,^{૫૬} અએતેમ્^{૫૭} માંઝેમ્^{૫૮} મા ફદએસયો-
ધશ,^{૫૯} અન્યત્^{૬૦} પિથ્રે^{૬૧} વા^{૬૨} પુથ્રાધ,^{૬૩} આથ્રે^{૬૪} વા^{૬૫} હુધો-
જ્ઞતાધ,^{૬૬} આથ્રવનાધ^{૬૭} વા^{૬૮} *ઘ્રાયએને,^{૬૯} અએતએય^{૭૦} તે^{૭૧}
વાઓ^{૭૨} યોધ^{૭૩} ઉધ્ર^{૭૪} આસ,^{૭૫} દેરેવર^{૭૬} આસ^{૭૭} ઉધ્ર^{૭૮}
આસ^{૭૯} વ્યાખધને^{૮૦} આસ,^{૮૧} ઉધ્ર^{૮૨} આસ,^{૮૩} વેરેથ્રે^{૮૪} આસ,^{૮૫}
ઉધ્ર^{૮૬} આસ,^{૮૭} અએધજય^{૮૮} આસ,^{૮૯} અએતએય^{૯૦} તે^{૯૧} વાઓ^{૯૨}
યોધ^{૯૩} પેષેમચિત્^{૯૪} સારેમ્^{૯૫} યુનજધન્તિ,^{૯૬} ઉજગેરેતેમચિત્^{૯૭}
સ્નથેમ્^{૯૮} અપમ્^{૯૯} અપ-મન્વધન્તિ.^{૧૦૦}

(૪૬) (દાદાર હોરમજદ કેહેછે) :—અએ જરતોશ્ત !^૧ આએ^૨
માંઝ^૩ છોકરાવાળા^૪ આપ,^૫ અથવા^૬ એક લાઈ^૭ જેનીસાથે બીજો
જનમેલો હોએ,^૮ અથવા^૯ †ત્રણ પંથવાળા,^{૧૦} આથ્રવન^{૧૧}—(એ ત્રણ)
સિવાએ^{૧૨} (બીજા કોઈને) તું શિખવતો જાના.^{૧૩}

(અએ જરતોશ્ત !) તે^{૧૪} વચનો^{૧૫} (ઇચ્છાને ઉપરના ફકરામાં જણા-
વેલા માંઝના સજુનો) તારેમાટે^{૧૬} (છે).

ખોલાસો:—(તે સજુનો કેવા છે તેની સિક્ત નીચે જણાવેછે.)

* “જરથુશ્ત”થી તે “ઘ્રાયએને” સુધીનો વાક્ય (અન્યત્ ખોલના ફેર
સિવાએ) ખોરદાદ ચરતના ૯ મા ફકરામાં બી આવેછે (જુઓ સફા ૨૦૯ મો.)

† ઇચ્છાને એક લાઈ જેને બીજો લાઈ અથવા બેહેન હોએ.

‡ ‘ત્રણ પંથ’ની મતલબ ‘હેરબદ, મોબેદ અને દરતુર’ થઈ શકે. અગરને
‘ઘ્રાયએને’ ખોલને ‘ઘ્રાય’ (ત્રણ) ઉપરથી લીધાને બદલે, ધાતુ ‘ઘ્રા’ (પોષણ
કરવું) ઉપરથી લઈએ તો ‘આથ્રવનાધ ઘ્રાયએને’ના અર્થ “ (ગરીબનું) પોષણ
કરનાર આથ્રવન ” એપ્રમાણે બી થઈ શકે.

§ એક બાબે પોતાના દીકરાને, અથવા એક લાઈએ એકજ માએનાં પેટના
પોતાના બીજા લાઈને, અથવા આથ્રવને પોતાના સાગેઈને—એ સિવાએ બીજા
કોઈને આએ માત્ર શીખવવા નહીં (પ્રોફેસર દારમેરતેતે) પોતાના આપને,
પોતાના દીકરાને, એકજ માએના પેટના પોતાના બીજા લાઈને, અથવા પોતાના
ચેરના પથકીને (એટલે જે પંથકીને ચેરમાંથી પોષણ મળતું હોએ તેને)—એ
સિવાએ બીજા કોઈને આએ માત્ર શીખવવા નહીં (પ્રોફેસર હારલે).

જે^{૧૩} (સપુનો) એજમતી^{૧૪} *છે^{૧૫} (તથા) હિમત આપનારા^{૧૬}
છે,^{૧૭} (તે સપુનો) મિજલસમાં એસનારનેમાટે^{૧૦૦} એજમતી^{૧૮} છે,^{૧૯}
(તે સપુનો) ફતેહનેમાટે^૨ એજમતી^૨ છે,^૩ કૌવત આપનારા^૪ (તથા)
તંદરોસ્તી આપનારા^૫ છે.^૬ (અએ જરતોશ્ત !) તે^{૧૦} વચનો^{૧૨} તારેમાટે^{૧૧}
(છે), કે જે^{૧૩} પાપી^{૧૪} માંથાને^{૧૫} ઠપાક કરેછે,^{૧૬} (તથા મારવાનેમાટે)
ઉંચે ધરેલાં^{૧૭} હથિયારને^{૧૮} પાછું હઠાવીને^{૧૯} અસર વગરનું કરેછે.^{૨૦}

અહિ રય ખરેનંધ્રહુચ, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરે-
ધન્નેમ અહુરધાતેમ; જઓઢાગ્યો વેરેધન્નેમ અહુરધાતેમ
યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પઓઢ્યાધશ અહુરહે. હઓમયો
ગવ ખરેસ્મન, હિજવોન્દંધ્રહંધ્રહ માંધય વચય ધ્યઓમય,
જઓઢાગ્યસય અર્ધુધઓધ્યસય વાધજિગ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વઓથા અપાત્ત હયા,
યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૭ મો) (૪૭) વેરેધન્નેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
ચો^૪ વીરાજધતિ^૫ અન્તરે^૬ રાશત^૭ રસ્મન^૮ આચ પરય પેરેસધતે^૯
હધ મિથ^{૧૦} હધ રપન્વો;^{૧૧} કો^{૧૨} મિથેમ^{૧૩} અધવિ-હુજ્ઞધતિ,^{૧૪}
કો^{૧૫} રપ્તૂમ^{૧૬} પધતિ-ધરિનજિત,^{૧૭} કહ્માધ^{૧૮} યસ્કેમય^{૧૯} મહુરકે-
મય^{૨૦} અજેમ^{૨૧} ખક્ષાનિ^{૨૨} ક્ષયમ્નો.^{૨૩} (૪૮) આઅત્ત^{૨૪} ઓઓત્ત^{૨૫}
અહુરો મજ્ઞદાઓ,^{૨૬} યિમ^{૨૭} મળ્યાક^{૨૮} કાયજ્ઞઓન્તે^{૨૯} વેરેધન્નો^{૩૦}
અહુરધાતો,^{૩૧} દાત-હે^{૩૨} યિમ^{૩૩} ધ્યેધતિ^{૩૪} દાધત્યોતેમો^{૩૫} યસ્ન-
સૂચ^{૩૬} વહસસય,^{૩૭} અપાત્ત હય યત્ત વહિરતાત,^{૩૮} નોધત્ત^{૩૯}
ધથ^{૪૦} અધસ્યાઓ દંધ્રહાવો^{૪૧} ક્રાંશ હ્યાત્ત^{૪૨} હએન,^{૪૩} નોધત્ત^{૪૪}
વોધમ્,^{૪૫} નોધત્ત^{૪૬} પામ,^{૪૭} નોધત્ત^{૪૮} કપસ્તિશ,^{૪૯} નોધત્ત^{૫૦}
હએન્યો^{૫૧} રથો,^{૫૨} નોધત્ત^{૫૩} ઉજ્જેરેપ્તો^{૫૪} દ્રફ્ષો.^{૫૫}

* અસલ એખારતમાં એ ક્રિયાપદ (આસ) અપૂર્ણ ભૂતકાળમાં છે. એના
ખોલાસા બાબે જુઓ મારું અવસ્તા વ્યાકરણ, વાક્ય વિચાર, સફો ૩૦૫ મો.

† અથવા પાપી સરહારને સુધારેછે (જુઓ ઈજરનેનો ૧૧ મો હા, ૩).

‡ હથથી ઈયાને “ નોધત્ત ધથ અધસ્યાઓ દંધ્રહાવો ” થી તે એ યસ્નના ૫૩ મા
ફકરાને છેડે આવેલા “ ખએવરેમ્માધ અહાંદંતમ્માશય ” સુધીનો ભાગ તીર યસ્નના
૫૬ થી તે ૬૧ મા સુધીના ફકરાઓમાં પણ આવે છે.

(૪૭) હોરમજદના પેદા ડીધેલા^૨ બેહરાંમ (ઇજદ)ને^૧ હમો વખા-
ણીએ છિયે;^૩ જે^૪ (બેહરાંમ ઇજદ) બરાબર એએલી^૫ લશ્કરની સફની^૬
વચ્ચે^૭ હોકમ કરવાનેમાટે આસપાસ બાએછે,^૮ (અને ત્યાર પછી) મેહેર
(ઇજદ)ની સાથે^{૧૦} (તથા) રશને (ઇજદની)ની સાથે^{૧૧} (તે લશ્કરનાં માણુ-
સોને) (નીચેપ્રમાણે) પુછેછે^{૧૨} :—

કયો શખ્સ^{૧૩} મેહેર (ઇજદ)ને^{૧૪} કગેછે ? કયો શખ્સ^{૧૫} રશને
(ઇજદ)ને^{૧૬} *આબેરદેહ કરેછે ?^{૧૭} હુ^{૧૮} (જે) શક્તિવાન^{૧૯} (અથવા હાકેમી
અલાવનાર^{૨૦}) (તે) કોણને^{૨૧} દરદ^{૨૨} તથા મોત^{૨૩} આપું ?^{૨૪}

(૪૮) ત્યારે^{૨૫} હોરમજદે^{૨૬} જવાબ આપ્યો^{૨૭} કે, જે^{૨૮} માણુસો^{૨૯}
હોરમજદના પેદાં ડીધેલા^{૩૦} બેહરાંમ (ઇજદ)ને^{૩૧} ઇજે,^{૩૨} (તથા) જે^{૩૩}
સઉથી સરસ સચ્ચાઇથી^{૩૪} (થએલી) સઉથી લાએક^{૩૫} ઇજરને^{૩૬} તથા
આરાધના^{૩૭} લાએક રીતે તેનેમાટે^{૩૮} ખભરી રેહે^{૩૯} (તો), એ તરફ^{૪૦} (ઇઆને)
ધરાન દેશો તરફ^{૪૧} નહીં^{૪૨} લશ્કર,^{૪૩} નહીં^{૪૪} સંકટ^{૪૫} (અથવા બલા), નહીં^{૪૬}
દુરદ,^{૪૭} નહીં^{૪૮} જાકપટ,^{૪૯} નહીં^{૫૦} (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી^{૫૧} લડાઈનીગાડી^{૫૨}
(અથવા) નહીં^{૫૩} (દુશ્મનનો) ઉચ્ચો પકડેલો^{૫૪} વાવતો^{૫૫} ડુઆવી શકે.^{૫૬}

(૪૯) પદ્ધતિ દિમ^{૫૭} પેરેસત^{૫૮} જરથુસ્તો,^{૫૯} કત^{૬૦} છ^{૬૧}
અસ્તિ,^{૬૨} અહુર મજદ,^{૬૩} વેરેધ્રમ્નહે^{૬૪} અહુરધાતહે^{૬૫} દાધ્યા-
તેમો^{૬૬} યસ્નસય,^{૬૭} વદ્મસય^{૬૮} અપાત હય યત વહિરનાત,^{૬૯}
(૫૦) આઅત^{૭૦} અઓત^{૭૧} અહુરે મજદાઓ,^{૭૨} અઓથાઓ^{૭૩}
હે^{૭૪} ઉજખારયેન^{૭૫} અધસ્યાઓ દંધહાવો;^{૭૬} અરેસ્મ^{૭૭} હે^{૭૮}
સ્તરેનયેન^{૭૯} અધસ્યાઓ દંધહાવો;^{૮૦} પસૂમ^{૮૧} હે^{૮૨} પચયેન^{૮૩}
અધસ્યાઓ દંધહાવો;^{૮૪} અઉરેષેમ^{૮૫} વા,^{૮૬} વોહુ-ગઓનેમ^{૮૭}
વા,^{૮૮} કાચિત^{૮૯} વા^{૯૦} ગઓનનાંમ^{૯૧} હમો-ગઓનેમ.^{૯૨}

* અસલ અર્થ ખાલી કરેછે. એની મતલબ એ કે, કયો શખ્સ પોતાનો આ-
પેલા કાલ તોડેછે તથા સચ્ચાઇનો નાશ કરેછે ?

† અસલ અર્થ ‘રેહે, મુકામ કરે;’ ઇઆને ન્યારે ખાલેસ તથા પાક દિલથી
બેહરાંમ ઇજદને લાએકની ઇજરને કરવામાં આવે.

‡ “ પામન ” (સરકૃત પામન) ખાલનો અસલ અર્થ “ચામડી ઉપર થતી
કીડ-મુજબ્બી, ચામડીનું દરદ ” થાએછે. કોહોડ (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

¶ બહુથી બનાવેલું બેહેર (હારલે); બેહેરી રાષ્ટ્રો (દારમેસ્તેતે).

§ ‘લાવ’ ક્રિયાપદનો અસલ અર્થ “હોઈ શકે” થાએછે. એ ક્રિયાપદ ‘અહ્’
(હોઈ) ધાતુ ઉપરથી ચક્રાર્થ પરસ્પૃષ્ટ ૩ જે પુરૂષ એકવચનમાં છે. સં. સ્વાવ.

(૪૬) (પેગમખર) જરતોશ્ને^{૫૬} તેને^{૫૬} (ધ્યાને દાદાર હોરમજદને)
પુછ્યું^{૫૭} કે, અએ હોરમજદ^{૫૮} સઉથી સરસ સચ્ચાઈથી^{૫૯} (થએલી)
હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૦} બેહેરાંમ (ઈજદની)^{૬૧} સઉથી લાએક^{૬૨} ઈજરને^{૬૩}
તથા આરાધના^{૬૪} ખરેખર^{૬૫} હુઈ^{૬૬} છે ?^{૬૭}

(૫૦) ત્યારે^{૬૮} (દાદાર) હોરમજદે^{૬૯} જવાબ આપ્યો^{૭૦} કે ઈરાન દેશ^{૭૧}
(નાં લોકો) તેનેમાટે^{૭૨} (ધ્યાને બેહેરાંમ ઈજદનેમાટે) ક્રિયાની બેટો^{૭૩} લઈ
જાએ,^{૭૪} ઈરાન દેશ^{૭૫} (નાં લોકો) તેનેમાટે^{૭૬} ખરસમ^{૭૭} *પાંચરે,^{૭૮} ઈરાન
દેશ^{૭૯} (નાં લોકો) તેનેમાટે^{૮૦} સફેદ રંગનાં^{૮૧} અથવા^{૮૨} †સારા રંગનાં,^{૮૩}
અથવા તો^{૮૪} રંગોમાંનાં^{૮૫} કોઈબી^{૮૬} એકજ રંગનાં^{૮૭} ગોરુપંદને^{૮૮} ‡પકાવે.^{૮૯}

(૫૧) મા^{૯૦} હું^{૯૧} મધસ્યો^{૯૨} ગેઉર્વિયાત,^{૯૩} મા^{૯૪} જહિક^{૯૫}
મા^{૯૬} અષાવો^{૯૭} અસ્તાવયત-ગાથો,^{૯૮} અહુમેરેક્ષ,^{૯૯} પધત્યારેનો^{૧૦૦}
ધમાં^{૧૦૧} દ્યેનાંમ^{૧૦૨} યાંમ^{૧૦૩} આહુઝરીમ^{૧૦૪} જરથુશ્લીમ,^{૧૦૫} (૫૨) યેજિ-
ષે^{૧૦૬} મધસ્યો^{૧૦૭} ગેઉર્વિયાત,^{૧૦૮} જહિક^{૧૦૯} વા,^{૧૧૦} અષાવો^{૧૧૧} વા^{૧૧૨} અસ્તા-
વયત-ગાથો^{૧૧૩} અહુમેરેક્ષ,^{૧૧૪} પધત્યારેનો^{૧૧૫} ધમાં^{૧૧૬} દ્યેનાંમ^{૧૧૭}
યાંમ^{૧૧૮} આહુઝરીમ^{૧૧૯} જરથુશ્લીમ,^{૧૨૦} પર ખએષજ^{૧૨૧} હુયથતે^{૧૨૨}
વેરેઝધ્રો^{૧૨૩} અહુરધાતો,^{૧૨૪} (૫૩) હુમથ^{૧૨૫} અધસ્થાખ્યો દંધહુખ્યો^{૧૨૬}
વોધધ્રાઓ^{૧૨૭} જસાઓન્તિ,^{૧૨૮} હુમથ^{૧૨૯} અધસ્થાખ્યો દંધહુખ્યો^{૧૩૦}
હુએન^{૧૩૧} ક્રપતાઓન્તિ,^{૧૩૨} હુમથ^{૧૩૩} અધસ્થાખ્યો દંધહુખ્યો^{૧૩૪} જન્યા-
ઓન્તે^{૧૩૫} પન્યસધ્રાધ^{૧૩૬} સતધ્રાધશય,^{૧૩૭} સતધ્રાધ^{૧૩૮} હુજંધરધ્રાધ-
શય,^{૧૩૯} હુજંધરધ્રાધ^{૧૪૦} ખએવરેધ્રાધશય,^{૧૪૧} ખએવરેધ્રાધ^{૧૪૨} અહાંકિત-
ધ્રાધશય,^{૧૪૩} (૫૪) †અધાત^{૧૪૪} ઉધતિ^{૧૪૫} ક્રવપત,^{૧૪૬} વેરેઝધ્રો^{૧૪૭}
અહુરધાતો,^{૧૪૮} નોધત^{૧૪૯} નરે^{૧૫૦} યેસન્યો^{૧૫૧} વહુર્યો^{૧૫૨} ગેઉશ^{૧૫૩}
ઉર્વિ^{૧૫૪} દામિ-દાતો,^{૧૫૫} યત^{૧૫૬} નૂરેમ^{૧૫૭} વ્યામધુર^{૧૫૮} દ્યેવ^{૧૫૯}
મધ્યાક^{૧૬૦} દ્યેવયાન્તે,^{૧૬૧} વોહુનીમ^{૧૬૨} વા^{૧૬૩} તાથયધન્તિ,^{૧૬૪}
ક્રપએકેમ^{૧૬૫} વા^{૧૬૬} ક્રપિચન્તિ.^{૧૬૭}

ખોલાસો:— (બેહેરાંમ ઈજદની નયતે ઈજેલી ચીજ નીચે જણા-
વેલા શખસોથી લેવાએ બી નહી અને ખવાએ બી નહી.)

* ખરસમના બુરા આધે (દારમેસ્તેતે).

† સોનેરી રંગના (દારલે) વોહુ=સંસ્કૃત વસુ=સોરું આતશ (દારલે).
કાળા રંગના (દારમેસ્તેતે).

‡ ઈઆને ચોખ્ખું પકાવીને બેહેરાંમ ઈજદની નયતે તે ખાહું ઈન્તેવે.

¶ ૬૧૬૨૨ ગેહડનર ૫૪ મા કુકરાને કવીતાથી ૮ લીટીનો લેછ.

(૫૧) (ઉપર જણાવેલી) તે (ધજેલી ચીજ)ને^{૧૩} ગુનેહગાર માણસ^{૧૪} હાથમાં પકડે^{૧૫} નહી,^{૧૬} અદ ઓરત^{૧૭} (બી) નહી^{૧૮} (હાથમાં પકડે), (અથવા) અશોધને તોડનાર,^{૧૯} ગાથા ગાધને નહી લાણનાર,^{૨૦} દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,^{૨૧} (અથવા) આએ^{૨૨} દીન^{૨૩} જે^{૨૪} હોરમજદી^{૨૫} જર-તોશ્તી^{૨૬} તેની સાંભે થનાર^{૨૭} (ધિઆને દીન દુશ્મન) (એ અથા તે ધજેલી ચીજને) (હાથમાં) નહી^{૨૮} (પકડે). (૫૨) (પણ) અગરજો તે (ધજેલી ચીજ)ને^{૨૯} ગુનેહગાર માણસ,^{૩૦} અથવા^{૩૧} અદ ઓરત,^{૩૨} અથવાતો^{૩૩} અ-શોધને તોડનાર,^{૩૪} ગાથા ગાધને નહી લાણનાર,^{૩૫} દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,^{૩૬} (અથવા) આએ^{૩૭} દીન^{૩૮} જે^{૩૯} હોરમજદી^{૪૦} જરતોશ્તી^{૪૧} તેની સાંભે થનાર^{૪૨} (ધિઆને દીન દુશ્મન) (તે ધજેલી ચીજને) હાથમાં પકડે^{૪૩} તો, હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૪૪} બેહરાંમ ઇજદ^{૪૫} તંદરોસ્તીના ઉપાય^{૪૬} *છિનવી લેછે.^{૪૭} (૫૩) (તેથી) એકસરખી રીતે^{૪૮} (અથવા હમેશાં) ધરિન દેશોને^{૪૯} સંકરો^{૫૦} આવી પોહોંચે,^{૫૧} એકસરખી રીતે^{૫૨} ધરિન દેશો ઉપર^{૫૩} (દુશ્મનનાં) લશ્કરો^{૫૪} ધસારો કરે,^{૫૫} એકસરખી રીતે^{૫૬} ધરિન દેશોનાં^{૫૭} (લોકો) પઆસથી^{૫૮} સો ઘણો,^{૫૯} સોથી^{૬૦} હજાર ઘણો,^{૬૧} હજારથી^{૬૨} દશ હજાર ઘણો,^{૬૩} દશ હજારથી^{૬૪} અગણિત ઘણો^{૬૫} માર ખાએ.^{૬૬}

(૫૪) ત્યારે^{૬૭} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૮} બેહરાંમ^{૬૯} (ઇજદે) આએ પ્રમાણે^{૭૦} (ધિઆને નીચે જણાવ્યા મુજબ) કહ્યું^{૭૧} :—

અએ માણસો!^{૭૨} ઉહાપણથી પેદા કીધેલું^{૭૩} દુનિયાંનું^{૭૪} જોહર^{૭૫} (ધિઆને તમામ હુદરત) ઇજરનેને લાએક^{૭૬} (તથા) આરાધનાને લાએક^{૭૭} નથી,^{૭૮} કારણકે^{૭૯} હમણા^{૮૦} જિઆમખુર^{૮૧} (નામના) દેવો^{૮૨} (તથા) દેવની આરાધના કરનારા^{૮૩} માણસો^{૮૪} લોહી^{૮૫} વેહેતું કરેછે,^{૮૬} અથવા^{૮૭} ખરાબીનો પ્રસાર જિલાવેછે.^{૮૮-૯૦}

(૫૫) યત નૂરેમ^{૯૧} વ્યામખુર^{૯૨} દએવ,^{૯૩} અધ્યાક^{૯૪} દએવયાએ^{૯૫}

* ઇઆને દેશની આખાદી તથા સુખાકારીનાં સાધનો લઈ લેછે; ‘પર-હચધતે’ ઇઆને લઈ લેછે; ‘હચધતે’ ઇઆને પુકે ચાલેછે.

† એની મુકાબેલ જુઓ ઇજરનેને ૨૬ મે. હા, કકરો ૧ લો.

‡ ચીરી નાખનારા, ફાડી નાખનારા (રખીગલ); થાઉ અમ્મૂ ઉપરથી ભેરસા-વાળા, અપમાન આપનારા (હાશલે).

¶ અસલ અર્થ “ટોળવાનું ટોળેછે;” ખા. ચિદ્. ચિચ્=શિષ્ટદન (ફા)=૩૬ ઉહા.

અવિ^૧ આતરેમ^૨ આપરેન્તિ^૩ અએતયાઓ^૪ ઉર્વરયાઓ,^{૧૦} યા^{૧૧}
વઓએ^{૧૨} હપેરેસિ^{૧૩} નાંમ^{૧૪} અએતેમ^{૧૫} અએસ્મેમ^{૧૬} ચો^{૧૭} વ-
ઓએ^{૧૮} નેમેલક^{૧૯} નાંમ.^{૨૦} (પદ) *યત્ત નૂરેમ^{૨૧} વ્યામભુર^{૨૨} દએવ,^{૨૩}
મધ્યાક^{૨૪} દએવયાળે,^{૨૫} ક્રા પરશતીમ^{૨૬} નામયેદન્તિ,^{૨૭} વી મધ-
ધ્યાનેમ^{૨૮} કુપાનયેદન્તિ,^{૨૯} વીરપે^{૩૦} હન્દાંમ^{૩૧} રાજયેદન્તિ,^{૩૨} જન^{૩૩}
હો^{૩૪} સધધિન્^{૩૫} નોધત્^{૩૬} જનેન્,^{૩૭} હધ^{૩૮} હો^{૩૯} સધધિન્^{૪૦} નોધત્^{૪૧}
હધેન્.^{૪૨} યત્ત નૂરેમ^{૪૩} વ્યામભુર^{૪૪} દએવ,^{૪૫} મધ્યાક^{૪૬} દએવયાળે,^{૪૭}
ઉપિ^{૪૮} પધરિ-દારયેદન્તિ,^{૪૯} દએમ^{૫૦} હો^{૫૧} પધરિ-ઉર્વએસ્સયેદતિ.^{૫૨}

(પપ) હમણા^૧ વ્યામભુર^૨ (નામના) દેવો^૩ (તથા) દેવની આરા-
ધના કરનારાં^૪ માણસો^૫ આએ^૬ ઝાડ^{૧૦} કે જે^{૧૧} †હપેરેસિ^{૧૨} †ને^{૧૩} નામે^{૧૪}
ઓળખાએછે,^{૧૨} (તથા) આએ^{૧૫} લાકડું^{૧૬} કે જે^{૧૭} †નેમેલક^{૧૮} †ને^{૧૯} નામે^{૨૦}
ઓળખાએછે^{૨૧} (તેને) આતશની^{૨૨} નજદીક^{૨૩} (બાળવાનેમાટે) લઈ બ્ત-
એછે.^{૨૪} (પદ) હમણા^{૨૫} વ્યામભુર^{૨૬} (નામના) દેવો^{૨૭} (તથા) દેવની
આરાધના કરનારાં^{૨૮} માણસો^{૨૯} (પોતાની) પીઠ^{૩૦} વાંકી કરેછે,^{૩૧} કમ્મર^{૩૨}
ખેંચેછે,^{૩૩} (તથા) (પોતાનાં શરીરના) તમામ^{૩૪} સાંધાઓને^{૩૫} સીધા કરેછે.^{૩૬}
અહિયાં^{૩૭} (તે) મારનારા^{૩૮} (દેવો) તુટી પડેછે,^{૩૯} (પણ) મારી
શકતા^{૪૦} નથી,^{૪૧} અહિયાં^{૪૨} (તે) †કાર કરનારા^{૪૩} (દેવો) તુટી
ફેપડેછે,^{૪૪} (પણ) કાર કરી શકતા^{૪૫} નથી,^{૪૬} (ઇચ્છાને પોતાની ભુરી મતલ-
બમાં પાર પડતા કુનથી). હમણા^{૪૭} વ્યામભુર^{૪૮} (નામના) દેવો^{૪૯} (તથા)
દેવની આરાધના કરનારાં^{૫૦} માણસો^{૫૧} (બીજાઓની) અક્ષરને^{૫૨} ઢાંકી
નાખેછે,^{૫૩} (તથા) (તેઓની) જોવાની શક્તિને^{૫૪} આસપાસ ઘેરી ફેંકેછે.^{૫૫}

* ડાકડર ગેલડનર પદ આ કુકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીને લેછે.

† † હપેરેસિ^૧ અને †નેમેલક^૨ એ બાળવાનાં કામમા નહીં લાવવા લાએક
કાઈ જતતાં લીલાં અને ખરાબ લાકડાં હોવા જોઈએ. નેમેલક જોલનો અર્થ તે
તેના ધાતુ નય (= ફારસી નમ=ભીનું) કપરથીજ જણાય આવેછે. જરેતોસ્તી
દીનપ્રમાણે બાળવાનાં લાકડાં તદ્દન સુકાં તથા જોઈ તપાસીને સાફ થીયેલાં હોવાં
જોઈએ. (જુઓ આતશ નીઆએરા, સફો ૮૩ મો.)

† ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત શદ્=તુટી પડવું.

† ધાતુ હધ=સંસ્કૃત સાધ્=કાર કરવું.

‡ એની મુકામિલ જુઓ મેહેર ચરત, કુકરા ૩૯-૪૦.

‡ આએ આપો કુકરો ગુચવલુ બરેલો છે; એ અર્થ મને પોતાને ખાતરીબરેલો
લાગતો નથી, એના કરતાં વધારે સહી તરજુએ થવો જોઈએ. પ્રોફેસર દારમેસ્તો

અહે રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરૂપત યસ્ત વેરેશ્વરેમ
અહુરધાતેમ; જઓઆખયો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાઘશ
દાતાઘશ પઓઘસ્વાઘશ અહુરહે, હઓમયો ગવ ખરેસ્મન,
હિજ્વોન્દંધહંધહ, માંશ્રય વચસ ધ્યઓધનય, જઓઆખયસય
અર્ધુખધઓધખયસય વાધજિખયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્તે પધતી વંધહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૮ મો) (૫૭) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
હઓમેમ^૪ અધરે^૫ સાધરિ-ખઓધેમ,^૬ હઓમેમ^૭ વેરેશ્વરેમનેમ^૮
અધરે,^૯ નિપાતારેમ^{૧૦} વોહુ^{૧૧} અધરે^{૧૨} પાતારેમ^{૧૩} તતુયે^{૧૪} અધરે;^{૧૫}
હઓમેમ^{૧૬} યિમ નિવજ્ઞધતિ^{૧૭} નિવન્દાત^{૧૮} અપયેધતિ^{૧૯} દુશ્મધ-
ન્યઓમ^{૨૦} આ પેપન^{૨૧} હય.^{૨૨} (૫૮) યથ^{૨૩} અજેમ^{૨૪} અઓમ^{૨૫}
સ્પાધેમ^{૨૬} વનાનિ,^{૨૭} યથ^{૨૮} અજેમ^{૨૯} અઓમ^{૩૦} સ્પાધેમ^{૩૧} નિ-
વનાનિ,^{૩૨} યથ^{૩૩} અજેમ^{૩૪} અઓમ^{૩૫} સ્પાધેમ^{૩૬} નિજનાનિ,^{૩૭}
યો^{૩૮} મે ધસ્કાત^{૩૯} વજ્ઞધતિ.^{૪૦}

(૫૭) હોરમજ્ઞદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઈજ્ઞદ) ને^૨ હમો વખા-
ણીએ છિયે.^૩ હોમ^૪ (જે) ગલીચી સાફ કરનાર^૫ (તેને) હું મારીપાસે
રાખું;^૬ હોમ^૭ (જે) ફતેહ આપનાર^૮ (તેને) હું મારીપાસે રાખું;^૯
હોમ^{૧૦} (જે) *સારી (ચીજ) ને^{૧૧} અંચાવનાર^{૧૨} (તેને) હું મારીપાસે રાખું;^{૧૩}
(તથા) (હોમ) (જે) તનને^{૧૪} અંચાવનાર^{૧૫} (તેને) હું મારીપાસે રાખું;^{૧૬}
- (જેકોઈ) હોમને^{૧૭} (ક્રિયાની રૂયે) પીએ^{૧૮} (તે) લડાઈમાં^{૧૯} દુશ્મનથી^{૨૦-૨૨}
છુટકારો પામશે^{૨૩} (તથા) તેની ઉપર ફકાવશે.^{૨૪} (૫૮) જેથી કરીને^{૨૫}
હું^{૨૬} (દુશ્મનનાં) આએ^{૨૭} લશ્કરને^{૨૮} મારું,^{૨૯} જેથી કરીને^{૩૦} હું^{૩૧} (દુશ્મ-

છેલા વાક્યનો નીચે સુજબ કર્મોલ્લિ અર્થ કરેછે:—

“ વ્યામખુર દેવોની અક્લ નખળી થાએછે તથા જોવાની શક્તિ ખીગડી જાએછે.”

* ‘ વોહુ ’ નો અર્થ ‘ નેઆમત, સુખ, લલાઈ ’ ખી થાએછે.

† જે કોઈ હોમને ઝટકા (અથવા સંકટ) થી બચાવેછે, તે લડાઈમાં દુશ્મનથી
ખચી જાએછે (પ્રેકેસર હારવે). ધાસ્થામેળે ‘ હઓમેમ યિમ નિવજ્ઞધતિ ’ થી તે
‘ આ પેપન હય ’ સુધીનો ભાગ Parenthetical ઈઆને શરૂ થી તરીકે આવેલો દીસેછે.

નનાં) આએ^{૩૦} લશ્કરને^{૩૧} મારીને નીચે નાંખું,^{૩૨} જેથી કરીને^{૩૩} હું^{૩૪} (દુશ્મનનાં) આએ^{૩૫} લશ્કરને^{૩૬} મારીને નીચે તોડી પાડું,^{૩૭} કે જે^{૩૮} (લશ્કર) મારી પુઠે^{૩૯} આવેછે.^{૪૦}

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરૂપત યસ્ન વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ; જ્યોત્ષાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પયોધયાધશ અહુરહે. હ્યોમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વયય ખ્યઓશનય જ્યોત્ષાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યસ્ને પધતી વંધહે,

મજ્દદ્યો અહુરો વએથા અપાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૯ મો) (૫૯) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે,^૩ અસાનેમ^૪ સિધૂધરે^૫ ચિથ્રેમ^૬ અખરે^૭ અહુરો^૮ પુથ્રો^૯ પુથ્રાઓંધહો^{૧૦} ખએવરે-પતયો,^{૧૧} અમવ^{૧૨} આસ^{૧૩} વેરેશ્વર^{૧૪} નાંમ,^{૧૫} વેરેશ્વર^{૧૬} આસ^{૧૭} અમવ^{૧૮} નાંમ.^{૧૯} (૬૦) યથ^{૨૦} અજેમ^{૨૧} અવત^{૨૨} વેરેશ્વર^{૨૩} હયાને^{૨૪} યથ^{૨૫} વીરુષે^{૨૬} અન્યે^{૨૭} અધરે,^{૨૮} યથ^{૨૯} અજેમ^{૩૦} અઓમ^{૩૧} રપાધેમ^{૩૨} વનાનિ,^{૩૩} યથ^{૩૪} અજેમ^{૩૫} અઓમ^{૩૬} રપાધેમ^{૩૭} નિવનાનિ,^{૩૮} યથ^{૩૯} અજેમ^{૪૦} અઓમ^{૪૧} રપાધેમ^{૪૨} નિજનાનિ,^{૪૩} ચો^{૪૪} એ પસ્કાત^{૪૫} વજઘતિ.^{૪૬}

*** † (૬૦) જેથી કરીને^{૨૦} જેમ^{૨૫} ખીજ^{૨૭} તમામ^{૨૯} ધરાનીઓ^{૨૮} (ચાલેછે) તેવી^{૨૨} ક્રેતહથી^{૨૩} હું^{૨૪} ચાલું.^{૨૫} જેથી કરીને^{૨૬} હું^{૨૭} (દુશ્મનનાં) આએ^{૩૧} લશ્કરને^{૩૨} માડું,^{૩૩} જેથી કરીને^{૩૪} હું^{૩૫} (દુશ્મનનાં) આએ^{૩૬} લશ્કરને^{૩૭} મારીને નીચે નાંખું,^{૩૮} જેથી કરીને^{૩૯} હું^{૪૦} (દુશ્મનનાં) આએ^{૪૧} લશ્કરને^{૪૨} મારીને નીચે તોડી પાડું,^{૪૩} કે જે^{૪૪} (લશ્કર) મારી પુઠે^{૪૫} આવેછે.^{૪૬}

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરૂપત યસ્ન વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ; જ્યોત્ષાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પયોધયાધશ અહુરહે. હ્યોમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ; માંધય વયય ખ્યઓશનય, જ્યોત્ષાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

† ‘ અસાનેમ સિધૂધરે ’ થી તે ‘ અમવ નાંમ ’ સુધીના પદ મા ફરારને આખો સહસ્રાબંધ અર્થ મને સમજ નથી પડતો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૨૦ મો) (૬૧) વેરેશ્વેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
યથા અહુ વધસ્યો^૪ ૧; ગવે^૫ અમેમ,^૫ ગવે^૬ નેમેમ,^૬ ગવે^૭
ઉખ્ધેમ^૭ ગવે^૮ વેરેશ્વેમ,^૮ ગવે^૯ ખરેશ્વેમ,^૯ ગવે^{૧૦} વસ્તે-
મ,^{૧૦} ગવે^{૧૧} વેરેજયાતાંમ^{૧૧} તાંમ^{૧૨} ને^{૧૨} ખરેથાધ^{૧૨} ફુધુથા.^{૧૨}

(૬૧) હોરમજ્જદના પેદા ધીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ધજ્જદ) ને^૨ હમો વખા-
ણીએ છિયે.^૩ ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^૪ હિન્મત^૪ (હોને) ! ગાએ—ગોસ્પંદ-
નેમાટે^૫ વખાણ^૫ (હોને) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^૬ (સારા) સખુન^૬
(હોને) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^૭ ફતેહ^૭ (હોને) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^૮
ખોરાક^૮ (હોને) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^૯ વસ્ત્ર^૯ (હોને) ! ગાએ-
ગોસ્પંદનેમાટે^{૧૦} (માણસે) મેહેનત કરવી બેઈએ,^{૧૦} (સખબ કે) તે^{૧૦}
આપણા^{૧૦} ખોરાકનેમાટે^{૧૦} વધારો *કરનારાં^{૧૦} (છે).

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાએ—ગોસ્પંદોનું રક્ષણ કરવું,
તેઓને પુરતો ખોરાક આપવો, અતિશય થંડી તથા ગરમીની વખતે તેઓની
બેઈતી સંભાળ કરવી, તથા તેઓનીપાસે ઘાતકીપણથી કાંમ નહી કરાવવું;
કારણ કે તેઓ આપણાં સુખ તથા ફાએદાનેમાટે ઘણાં ઉપયોગી છે. બલદ
ખેતીનાં કામમાં તથા બોલે ઉચકી લઇ જવામાં આપણને કાંમ આવેછે; ગાએ
દૂધ આપેછે જેમાંથી આપણા ખોરાકની ઘણીએક ચીજ બનેછે. ધજ્જદનેના
૧૧ મા હામાં લખેછે કે, જે શખ્સ પોતાનાં બનવરની સંભાળ નહી લે,
તથા તેને પુરતો ખોરાક નહી આપે તો, તે બનવર તેના ધણીને શ્રાપ દેછે.)

અરે રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુફન્વત યસ્ન વેરેશ્વેમ
અહુરધાતેમ; જઓધાળ્યો વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે,
યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે. હઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજ્જવો-દંધ્રહંધ્રહ, માંધ્રય વચ્ચ ધ્યઓનચ,
જઓધાળ્યસય અર્ધુખ્ધએધળ્યસય વાધજિળ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

* એની મુકાબલ જુઓ ધજ્જદને, હા ૧૦, ૨૦; હા ૪૮, ૫.

(કરદો ૨૧ મો) (૧૨) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
 યો^૪ રસ્મનો^૫ રિચન્દયેધતિ,^૬ યો^૭ રસ્મનો^૮ કેરેન્તયેધતિ,^૯ યો^{૧૦}
 રસ્મનો^{૧૧} અંધહયેધતિ,^{૧૨} યો^{૧૩} રસ્મનો^{૧૪} યઝ્ઞોજયેધતિ.^{૧૫} અવિ
 રસ્મનો^{૧૬} રિચન્દયેધતિ,^{૧૭} અવિ રસ્મનો^{૧૮} કેરેન્તયેધતિ,^{૧૯} અવિ
 રસ્મનો^{૨૦} અંધહયેધતિ,^{૨૧} અવિ રસ્મનો^{૨૨} યઝ્ઞોજયેધતિ.^{૨૩}
 વેરેશ્વરો^{૨૪} અહુરધાતો^{૨૫} દ્યૈવનાંમ^{૨૬} મધ્યાનાંમચ,^{૨૭} યા-
 દ્યાનાંમ^{૨૮} પધરિકનાંમચ^{૨૯} સાધ્રાંમ^{૩૦} કઝ્યોયાંમ^{૩૧} કરકુનાંમચ.^{૩૨}

(૧૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઇજદ) ને^૨ હમો વખા-
 જીએ છિયે,^૩ જે^૪ (ઇચ્છાને બેહેરાંમ ઇજદ) (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની)
 હારને^૫ તોડી નાખેછે,^૬ જે^૭ (ઇચ્છાને બેહેરાંમ ઇજદ) (દુશ્મનનાં)
 (લશ્કરની) હારને^૮ કાપી નાખેછે,^૯ જે^{૧૦} (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની)
 હારને^{૧૧} જખમી કરેછે,^{૧૨} જે^{૧૩} (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની) હારને^{૧૪} સાથે
 ભેળી નાખેછે^{૧૫} (અથવા એક બીજા સાથે *અથડાવેછે^{૧૫}); (તથા) (તે)
 હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૧૬} બેહેરાંમ^{૧૭} (ઇજદ) દેવોની^{૧૮} તથા (દુષ્ટ)
 માણુઓની,^{૧૯} જાદુગરોની^{૨૦} તથા પરીઓની,^{૨૧} જીલમગારોની,^{૨૨} ઈક્રીકો-
 ની^{૨૩} તથા ઈકરયોની^{૨૪} (લશ્કરની) હારને^{૨૫} તોડી નાખેછે,^{૨૬} (તે)
 હારને^{૨૭} કાપી નાખેછે,^{૨૮} (તે) હારને^{૨૯} જખમી કરેછે,^{૩૦} (તથા) (તે)
 હારને^{૩૧} સાથે ભેળી નાખેછે^{૩૨} (અથવા એક બીજા સાથે અથડાવેછે.) †

અહિ રથ ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ
 અહુરધાતેમ ; જઝ્ઞોધ્રાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ
 દાતાધશ પઝ્ઞોધ્રાધશ અહુરહે. હુઝ્ઞોમયો ગવ ખરેસ્મન,
 હિજ્ઞવો-દંધહંધહ, માંધ્રચ વચચ ખ્યઝ્ઞોધ્રનચ, જઝ્ઞોધ્રાખ્યસચ
 અર્ધુખ્ધઝ્ઞોધ્રનચસચ વાધ્જિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઝ્ઞત ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજ્ઞદાઝ્ઞો અહુરો વઝ્ઞેથા અપાત હયા,

યાઝ્ઞોંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઝ્ઞોસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૨૨ મો) (૧૩) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞ-
 મધદે.^૩ આઝ્ઞત યત^૪ વેરેશ્વરો^૫ અહુરધાતો,^૬ થખ્તનાંમ^૭

* અસ્થીર—ધુજતી કરેછે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† ક્રીક તથા કરચ બેહોના બોલાસા બાબે જીઓ ૮ મા સફાની નોટ.

‡ “અવિ રસ્મનો રિચન્દયેધતિ” ઇત્યાદિ આવેછે લાંહાં, તેનો અર્થ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે “(લશ્કરની) હારને તોડી નાખવાને આવેછે, કાપી નાખવાને આવેછે, જખમી કરવાને આવેછે” ઇત્યાદિ કરેછે.

રસ્મનાંમ^૬ યૂજ્ઞનાંમ^૬ વૌષ્ઠનાંમ^{૧૦} મિથ્રો-દુર્જનાંમ^{૧૧} મધ્યા-
નાંમ^{૧૨} અપાંશ^{૧૩} ગવો^{૧૪} દૃદેજયેધતિ,^{૧૫} પધરિ^{૧૬} દુએમ^{૧૭}
વારયેધતિ^{૧૮} અપ^{૧૯} ગઓપ^{૨૦} ગઓપયેધતિ,^{૨૧} નોધત^{૨૨} પાધ^{૨૩}
વીધારયેધતિ,^{૨૪} નોધત^{૨૫} પધતિ-તવાઓ^{૨૬} અવધતિ.^{૨૭}

અહિ રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વમે
અહુરધાતેમ; જઓઆપ્યો વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ યજ્ઞમધે,
યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે, હઓમયો ગવ
અરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંશય વચય ધ્યઓશ્નય,
જઓઆપ્યસય અર્ધુધ્યએધ્યસય વાધજ્યઓ.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યસ્ને પધતી વંધહો,

મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધે.

(૬૩) હોરમજ્ઞદના પેદા ક્રીધેલા^૨ બેહેરાંમ (ધજ્ઞદ)ને^૧ હમો વખા-
ણીએ છિયે.^૩ જ્યારે^૪ હોરમજ્ઞદનો પેદા ક્રીધેલો^૫ બેહેરાંમ (ધજ્ઞદ) શેહે-
રોની^૬ લંબાવેલી^૭ (તથા) સાથે બેડાએલી^૮ (લશ્કરની) હારોના^૯ કોલ
તોડનારા^{૧૦} માણસોના^{૧૧} હાથ^{૧૨} પછવાડેથી^{૧૩} આંધેછે,^{૧૪} (તેઓની) આંખ^{૧૫}
આસપાસ^{૧૬} ઢાંકી નાંખેછે^{૧૭} (એટલે તેઓને આંધલા કરેછે), (તેઓના)
કાન^{૧૮} સાંભળવાથી દૂર કરેછે^{૧૯-૨૦} (ધજ્ઞાને તેઓને બેહેરા કરેછે) (તથા
તેઓના) પગને^{૨૧} ટેકો આપતો^{૨૨} નથી,^{૨૩} (ત્યારે તેઓ તદન) શક્તિ
વગરના^{૨૪-૨૬} થાયેછે.^{૨૭}

(બાજમાં પઢે) અહુરમજ્ઞદ ખોદાએ, અવજ્ઞનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ
બેહેદીન માજ્ઞદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
અએદૂન બાદ, (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વધસ્યો ર.

યસ્નેમય વઘેમય અઓજસ્ય જવરેય આક્રીનામિ,
વેશ્વમ્રહે અહુરધાતહે વનધન્ત્યાઓસય ઉપરતાતો અષેમ વોહૂ ૧.

અઘાધ રએશય; હજંધરેમ, જસ મે; કેરેકેહૂ મોજ્ઞદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુખારક્
(ફવાંન), માહે મુખારક્ (ફવાંન), ગાહે (ફવાંન), નમાજ દાદારે
ગેહાંન દામાન, ફનઓથ અહુરહે મજ્ઞદાઓ, તરોધદીતે અંધ-
રહે મધન્ધેઉશ; હધધ્યાવરશતાંમ હિત વસ્ના ફેરપાતેમેમ, સ્ત-
ઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગારજે ખોરેહુ અવજાયાહુ બેહરંમ યજ્ઞ પીરોજગર દુશમન-
જદાર અમહે હુતાશતહે, બેરસાહુ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી. દાહ દીન બેહુ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગો-
આફરંગાની બાહુ હફતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાહુ, મન
આનો આવાયહુ શુદન, મન આનો આવાયહુ શુદન, મન
આનો આવાયહુ શુદન; અપઓને અષેમ વોહુ ૧.

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢેડું કરીને પઢે.) દાદારે ગહાંન
દીતે માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે અપઓને. અષેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહુ ૧.
વેરેથ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. અષેમ વોહુ ૧. બેહરંમ યજ્ઞ પી-
રોજગર દુશમન-જદાર, અમહે હુતાશતહે બેરસાહુ. અષેમ વોહુ ૧.

મહોટી હોમ યશ્ત.*

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાન અહુરમજ્ઞદ ઓદાઓ અવજૂની, ગારજે
ખોરેહુ અવજાયાહુ; હોમ યજ્ઞ બેરસાહુ.†

અજ્ઞ હુમા ગુનાહુ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હુર્વસ્તીન
દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગતી મનીહુ, ઉદમ ગોફત,
ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ બૂન બૂદ એસ્તેદ, અજ્ઞ આંન
ગુનાહુ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગતી મીના-
આંની, ઓખે અવાજશ પશેમાન, પ સે ગવશની પ પતેત
હોમ. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-
ન્યેઉશ; હુધથ્યાવરશતાંમ હિત વસ્ના ફેરષાતેમેમ, સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહુ ૩.

* મહોટી હોમ યશ્ત ઈજરનેના ૯ મા તથા ૧૦ હાની બનેલી છે. એ બેહુ
હાના તશ્તુમાના પુરતા ઓલાસા તથા નોઠનેમટિ જુઓ ઈજરનેનો મારો તશ્તુમે.
૧૧ મા હામાં બી હોમને લગતી બીના આવેલી છે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર હારમેસ્તેતે
૯ મા, ૧૦ મા તથા ૧૧ મા હોમે યશ્ત ગણે છે. વળી ૯, ૧૦, ૧૧—એ ત્રણ
હોમે ડાકટર ગ્રેહડનર કવિતાકાવ્ય લખાણ (Poetical Composition) ગણે છે.

† ઈઆને હોમ ઈજ્ઞદ (મોદી મદદે) પોહોઓ!

ક્રવશને મજદયસ્તોઃ જરથુશ્તિશ વીદ્યમેવો અહુર-ત્વમેષા
(જે ગેહ હોય તે પટે) કસસ્તયએચ. હઓમહે *અષવજંઘ્રહો,
દ્વન્ઓઞ્ચ યસ્નાઞ્ચ વહ્નાઞ્ચ દ્વન્ઓઞ્ચાઞ્ચ કસસ્તયએચ,
યથા અહૂ વઘસ્તો જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ
અપાતચિત્ હચ કા અષવ વીદવાઓ અઓત્. †હઓમેમ
જાધરીમ યેરેજન્તેમ યજમઘદે; હઓમેમ કામીમ કાદત-
ગએથેમ યજમઘદે; હઓમેમ દૂરઓષેમ ‡યજમઘદે.

(કરદો ૧ લો) (૧) હાવનીમ^૧ આ^૨ રતૂમ^૩ આ,^૪ હઓમો^૫
ઉપાધત^૬ જરથુશ્તેમ^૭ આતરેમ^૮ પધરિ-યઓજદથેન્તેમ,^૯ ગા-
થાઓસચ^{૧૦} સ્તાવયન્તેમ;^{૧૧} આદિમ^{૧૨} પેરેસત^{૧૩} જરથુશ્તો,^{૧૪} કો^{૧૫}
નરે^{૧૬} અહી,^{૧૭} યિમ^{૧૮} અજેમ^{૧૯} વીરપહે^{૨૦} અંધહેઉશ^{૨૧} અસ્ત-
વતો,^{૨૨} સચેશ્તેમ^{૨૩} દાદરેસ^{૨૪} ખહે^{૨૫} ગચેહુ^{૨૬} ખન્વતો^{૨૭} અમે-
પહે.^{૨૮} (૨) આઅત^{૨૯} મે^{૩૦} અએમ^{૩૧} પધતિ-અઓખત^{૩૨} હઓમો^{૩૩}
અષવ^{૩૪} દૂરઓષો,^{૩૫} અજેમ^{૩૬} અહિ^{૩૭} જરથુશ્ત^{૩૮} હઓમો^{૩૯}
અષવ^{૪૦} દૂરઓષો;^{૪૧} આમાંમ^{૪૨} યાસંધઉહ^{૪૩} રિપતમ,^{૪૪} કા
માંમ^{૪૫} હુન્વંધઉહ^{૪૬} ખરેતેઓ;^{૪૭} અવિ માંમ^{૪૮} સ્તઓમઘને^{૪૯}
સ્તૂધિ,^{૫૦} યથ^{૫૧} મા^{૫૨} અપરચિત્^{૫૩} સઓધ્યન્તો^{૫૪} સ્તવાન્.^{૫૫}

(૧) હાવન^૧ ગેહ^૨ માં^૩ હોમ^૪ (ઈજદ) (પેગમખર) જરતોશ્તની^૫
નજદીક^૬ આવ્યા,^૭ (જેવણુ) (ઈઆને અશો જરતોશ્ત) આતશને^૮ આસ-
પાસથી પાક કરતા^૯ (હતા) † તથા ગાથા^{૧૦} ગાઈને લણુતા^{૧૧} (હતા).
(પેગમખર) જરતોશ્તે^{૧૨} તેને^{૧૩} પુછ્યું, ‡ અએ નર !^{૧૪} (તું) કોણુ^{૧૫} છે ?^{૧૬}

* ઈઆને અશોઈતું કૌવત આપનાર હોમ ઈજદની આરાધના કરવાને
ધલાદિ (જુઓ ખોરશોદ નીઆએશ, સફા ૩૩ મો). ‘અષવજંઘ્રહો’ બોલને
‘અષવન્’ તથા ‘જંઘ્રહ’ (=જન્) નો બનેલો સમજને સ્પીગલ, દારમે-
સ્તેતે તથા યુરિતએ એના અર્થ “અશો છુન્યાદનો, પાક જનમેલો”
કાઘો છે. હારલે એ બોલના નીચેપ્રમાણે ત્રણ જુદા જુદા અર્થ કરેછે:—
૧ પાક એલમ—વિધાનો; ૨ અશો જનમેલો; ૩ અશોઈ હેતુપ્ર કરનાર—
લાવનાર. પણ મેં એ બોલને ‘અષ’ (=અશોઈ) તથા ‘વજંઘ્રહ’.
(કૌવત) નો બનેલો ગણીને એનો અર્થ “અશોઈતું કૌવત આપનાર” લેવાને
દરસ્ત ધાર્યું છે. (સઘળાઓનેમાટે) પવિત્રાઈ-રાસ્ટી લાવતો (મિલ્સ).

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યજ્ઞનો ૨૧ મો ફકરા.

‡ ઈઆને આતશનાં આફરગાંનીયાંનાં તખ્તને પાક કરતા હતા.

એને^{૧૮} મે^{૧૯} તમામ^{૨૦} હાડમંદ^{૨૧} દુનિયામાં^{૨૨} શ્રેષ્ઠ^{૨૩} (તથા) બુધસુરત^{૨૪} (અને)
અમર^{૨૫} જંદગીનો^{૨૬} જોયો^{૨૭} (૨) ત્યારે^{૨૮} તે^{૨૯} અશો^{૩૦} (તથા) દરદને
પછાત નાખનાર^{૩૧} હોમે^{૩૨} મને^{૩૩} પાછો જવાબ આપ્યો^{૩૪} કે, અએ જર-
તોશત^{૩૫} હું^{૩૬} અશો^{૩૭} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૩૮} હોમ^{૩૯} છેઉં^{૪૦}
મને^{૪૧} શોધ^{૪૨} (ઇઆને મારી તલબમાં રેહે) તથા, અએ સપેતમાન^{૪૩}
(જરતોશત) ! પીવાનેમાટે^{૪૪} મને^{૪૫} *કુટ,^{૪૬} (તથા) જેમ^{૪૭} બીજા^{૪૮}
(દુનિયાને) †કાએદો કરનારાઓએ^{૪૯} મને^{૫૦} વખાણ્યો હોએ,^{૫૧} (તેમ)
કીર્તિનાં ગાયનમાં^{૫૨} મને^{૫૩} તું વખાણુ^{૫૪}

(૩) આઅત્^{૫૫} અઓખત^{૫૬} જરથુરતો,^{૫૭} નેમો^{૫૮} હઓ-
માધ.^{૫૯} કર્મે^{૬૦} શ્વામં^{૬૧} પઓધઓ^{૬૨} હઓમ^{૬૩} મઓ^{૬૪} અસ્ત-
વધથયાધ^{૬૫} હુનૂત^{૬૬} ગઓથયાધ^{૬૭} કા^{૬૮} અહ્યાધ^{૬૯} અપિશ^{૭૦}
એરેનાવિ,^{૭૧} ચિત્^{૭૨} અહ્યાધ^{૭૩} જસત્^{૭૪} આયસ્તેમ,^{૭૫} (૪)
આઅત્^{૭૬} મે^{૭૭} અએમ^{૭૮} પધતિ-અઓખત^{૭૯} હઓમો^{૮૦} અપવ^{૮૧}
દૂરઓષો,^{૮૨} વીવંધહાઓ^{૮૩} મામં^{૮૪} પઓધઓ^{૮૫} મઓ^{૮૬} અસ્ત-
વધથયાધ^{૮૭} હુનૂત^{૮૮} ગઓથયાધ^{૮૯} હા^{૯૦} અહ્યાધ^{૯૧} અપિશ^{૯૨}
એરેનાવિ,^{૯૩} તત્^{૯૪} અહ્યાધ^{૯૫} જસત્^{૯૬} આયસ્તેમ,^{૯૭} યત્^{૯૮}
હે^{૯૯} પુથો^{૧૦૦} ઉસ-જયત,^{૧૦૧} યો^{૧૦૨} યિમો^{૧૦૩} ક્ષએતો^{૧૦૪} હવાંથવો,^{૧૦૫} ખરે-
નંધહુસ્તેમો^{૧૦૬} જતનામં,^{૧૦૭} હવરે-દરેસો^{૧૦૮} મઓનામં,^{૧૦૯} યત્^{૧૧૦}
કેરેનઓત્^{૧૧૧} અંધહે^{૧૧૨} ક્ષધ્રાધ^{૧૧૩} અમરેષિનત^{૧૧૪} પમુ વીર,^{૧૧૫}
અંધહુઓષેમે^{૧૧૬} આપ ઉર્વધરે,^{૧૧૭} ખધચ્યાંત^{૧૧૮} ખરેથેમં^{૧૧૯} અજ્ય-
મેમ.^{૧૨૦} (૫) યિમહે^{૧૨૧} ક્ષધ્રે^{૧૨૨} અઉર્વહે,^{૧૨૩} નોધત્^{૧૨૪} અઓતેમં^{૧૨૫}
આઓધહુ,^{૧૨૬} નોધત્^{૧૨૭} ગરેમેમ,^{૧૨૮} નોધત્^{૧૨૯} જઉર્વ^{૧૩૦} આઓધહુ,^{૧૩૧}
નોધત્^{૧૩૨} મેરેથુશ,^{૧૩૩} નોધત્^{૧૩૪} અરસ્કો^{૧૩૫} દઓવો-દાતો.^{૧૩૬} પન્ય-
દસ^{૧૩૭} ક્યરેધથે^{૧૩૮} પિત^{૧૩૯} પુથ્રસચ^{૧૪૦} રઓધએવ^{૧૪૧} કતરસચિત,^{૧૪૨}
યવત^{૧૪૩} ક્યોધત્^{૧૪૪} હવાંથવો^{૧૪૫} યિમો^{૧૪૬} વીવંધહુતો^{૧૪૭} પુથો.^{૧૪૮}
(૩) ત્યારે^{૧૪૯} જરતોશતે^{૧૫૦} કહ્યું.^{૧૫૧} હોમને^{૧૫૨} નમાજ^{૧૫૩} (હોને) !

* ઇઆને પીવાને માટે હોમ સલીને છુદી નીચવીને તેનો રસ કાઢાડ.

† † સઓખન્તો 'નો અર્થ દુનિયાને અજવાણુ આપનારા, લોકોને નીતિનો,
પરહેજગારીનો તથા ઈશ્વરભક્તિનો માર્ગ બતલાવનારા, દીનના એલમમાં પુરા,
દીનને આહુદગીથી સાર કરીને તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાવનારા.
એકવચનનાં રૂપમાં એનો અર્થ 'એરેદત્-દેદી નામની માનની પેટે કેઆમતને
વખતે જન્મ પામનાર પેગમબર સોશ્યાસ' થાયછે.

અએ હોમ^{૧૪} હાડમંદ^{૧૬} દુનિયાંમાં^{૧૮} પેહેલો^{૧૯} કયાં^{૨૦} માણસે^{૨૧} તુને^{૨૨}
 (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુલ્યો^{૨૩} તેને^{૨૪} શું^{૨૫} આશીર્વાદ^{૨૬}
 પ્રાપ્ત થઈ^{૨૭} તેને^{૨૮} શું^{૨૯} કાએદો^{૩૦} હાંસેલ થયો^{૩૧} (૪) ત્યારે^{૩૨} તે^{૩૩} અશે^{૩૪}
 (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૩૫} હોમે^{૩૬} મને^{૩૭} પાછો જવાબ આપ્યો^{૩૮} કે,
 વીધાંમ^{૩૯} પેહેલો^{૪૦} માણસ^{૪૧} (હતો,) (જેણે) (આએ) હાડમંદ^{૪૨} દુનિ-
 યાંમાં^{૪૩} મને^{૪૪} (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુલ્યો^{૪૫} તેને^{૪૬}
 આએ^{૪૭} આશીર્વાદ^{૪૮} પ્રાપ્ત થઈ^{૪૯} તેને^{૫૦} આએ^{૫૧} કાએદો^{૫૨} હાંસેલ થયો^{૫૩},
 તે એ કે^{૫૪} તેનેમાટે^{૫૫} એક છોકરો^{૫૬} બુલંદીથી જન્મ *પામ્યો,^{૫૭} જે^{૫૮} જન્મ
 પામેલાઓમાં^{૫૯} ઘણોજ ખોરહવાળો^{૬૦} (તથા) માણસોમાં^{૬૧} સુરજનીતરફ
 †જેનારો^{૬૨} (તથા) રૈયતની સારીપેઠે પાસબાની કરનાર^{૬૩} જમશેદ^{૬૪} પાદશાહ^{૬૫}
 (હતો). જેણે^{૬૬} આએ (દુનિયાં) માં^{૬૭} (પોતાની) પાદશાહીથી^{૬૮} પશુ
 તથા માણસને^{૬૯} અમર^{૭૦} કીધાં,^{૭૧} પાણી તથા ઓરવરને^{૭૨} નહીં સુકાતાં^{૭૩}
 (ઈમાને તાલં) કીધાં;^{૭૪} (લોકો) તાજે^{૭૫} ખોરાક^{૭૬} †ખાતાં હતાં.^{૭૭}

(૫) નામીચા^{૭૮} જમશેદની^{૭૯} પાદશાહીમાં^{૮૦} (અતિશય) ચંડી^{૮૧} નહીં^{૮૨}
 હતી,^{૮૩} (અતિશય) ગરમી^{૮૪} નહીં^{૮૫} હતી,^{૮૬} બુઢાપો^{૮૭} નહીં^{૮૮} હતો,^{૮૯} મોત^{૯૦}
 નહીં^{૯૧} હતું,^{૯૨} દેવની રસમની^{૯૩} અદેખાઈ^{૯૪} નહીં^{૯૫} હતી,^{૯૬} જેટલી સુદત
 સુધી^{૯૭} વીધાંમના^{૯૮} છોકરા^{૯૯} રૈયતની સારીરીતે પાસબાની કરનાર^{૧૦૦}
 જમશેદે^{૧૦૧} રાજ ચલાવ્યું,^{૧૦૨} (તેટલી સુદત સુધી) બાપ^{૧૦૩} તથા દીકરો^{૧૦૪} બેહુ^{૧૦૫}
 પંદર †વરસના^{૧૦૬} દેખાવમાં^{૧૦૭} ચાલતા હતા.^{૧૦૮}

(૬) કસે^{૧૦૯} શ્વાંમ^{૧૧૦} બિત્યો^{૧૧૧} હઓમ^{૧૧૨} મંચો^{૧૧૩} અસ્ત-
 વધથ્યાધ^{૧૧૪} હુનૂત^{૧૧૫} ગએથયાધ;^{૧૧૬} કા^{૧૧૭} અદ્દાધ^{૧૧૮} અપિશ^{૧૧૯} એરે-
 નાવિ,^{૧૨૦} ચિત^{૧૨૧} અદ્દાધ^{૧૨૨} જસત^{૧૨૩} આયતેમ,^{૧૨૪} (૭) આઅત^{૧૨૫}
 મે^{૧૨૬} અએમ^{૧૨૭} પછતિ-અએમ^{૧૨૮} હઓમે^{૧૨૯} અપવ^{૧૩૦} દૂરઓપો,^{૧૩૧}
 આપવ્યો^{૧૩૨} માંમ^{૧૩૩} બિત્યો^{૧૩૪} મંચો^{૧૩૫} અસ્તવધથ્યાધ^{૧૩૬} હુનૂત^{૧૩૭}

* ઈમાને તેને ત્યાંહાં એક છોકરો અવતર્યો.

† અથવા સુરજના દેખાવનો, સુરજના જેવો, ઈમાને ઘણું નુરવાળો સ્વરૂપ.

‡ નાશ નહીં પામે એવો (Imperishable) ખોરાક માણસો ખાઈ શકતા હતા (ડાક્ટર મિલ્સ); જમશેદે ખોરાકને ખાતાં ખુટે નહીં તેવો બનાવ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્ટેટે); લોકો અણુટ ખોરાક ખાતાં હતાં (હાર્લે).

§ અસલી ધરાનીઓમાં પુર જવાની તથા જોબનનો વખત ૧૫ વરસની ઉમરથી ગણાતો હતો. જુઓ તીર યશ્ત, કંકરો ૧૩-૧૪; બેહેત્રાંમ યશ્ત, કંકરો ૧૭.

ગએથયાધ;^{૪૪} હા^{૪૦} અઘાધ^{૪૧} અપિશ^{૪૨} એરેનાવિ,^{૪૩} તલ^{૪૪} અ-
ઘાધ^{૪૫} જસત^{૪૬} આયત્તેમ;^{૪૭} યલ^{૪૮} હે^{૪૯} પુથો^{૫૦} ઉસ-જયત^{૫૧}
વીસો^{૫૨} સરથાઓ^{૫૩} ઇએતઓનો.^{૫૪} (૮) *યો^{૫૫} જનત^{૫૬} અજુમ
હહાકેમ^{૫૭} ધિજકેનેમ,^{૫૮} ધિકેરેધેમ,^{૫૯} કવશ-અપીમ,^{૬૦} હજધર-
યઓક્તીમ,^{૬૧} અશ-અઓજધહેમ,^{૬૨} હએવીમ^{૬૩} દુજેમ,^{૬૪} અધેમ^{૬૫}
ગએથાઓ^{૬૬} દવન્તેમ;^{૬૭} યામ^{૬૮} અશ-અઓજસ્તેમાંમ^{૬૯} દુજેમ^{૭૦}
કવ કેરેન્તલ^{૭૧} અંધરો મધન્યૂશ^{૭૨} અવિ^{૭૩} યામ^{૭૪} અસ્તવધતીમ^{૭૫}
ગએથામ,^{૭૬} મહુકાધ^{૭૭} અપહે^{૭૮} *ગએથનામ.^{૭૯}

(૬) અએ હોમ^{૮૦} હાડમેંદ^{૮૧} દુનિયામાં^{૮૨} ખીલ^{૮૩} કયા^{૮૪} માણ-
સે^{૮૫} તુને^{૮૬} (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) હુઓ^{૮૭} તેને^{૮૮}
થું^{૮૯} આશીર્વાદ^{૯૦} પ્રાપ્ત થઈ^{૯૧} તેને^{૯૨} થું^{૯૩} ફાએદો^{૯૪} હાસિલ થયો^{૯૫} (૭)
ત્યારે^{૯૬} તે^{૯૭} અશો^{૯૮} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૯૯} હોમે^{૧૦૦} મને^{૧૦૧}
પાછો જવાબ આપ્યો^{૧૦૨} કે આથત્યાં^{૧૦૩} ખીલે^{૧૦૪} માણસ^{૧૦૫} (હતો), (જેણે)
(આએ) હાડમેંદ^{૧૦૬} દુનિયામાં^{૧૦૭} મને^{૧૦૮} (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાને-
માટે) હુઓ^{૧૦૯} તેને^{૧૧૦} અએ^{૧૧૧} આશીર્વાદ^{૧૧૨} પ્રાપ્ત થઈ^{૧૧૩} તેને^{૧૧૪} આએ^{૧૧૫}
ફાએદો^{૧૧૬} હાસિલ થયો^{૧૧૭} તેએ^{૧૧૮} કે^{૧૧૯} તેનેમાટે^{૧૨૦} (ધ્યાને તેને ત્યાહાં) પેહ-
લવાની^{૧૨૧} ખાનદાનનો^{૧૨૨} ફરેદુન^{૧૨૩} (નામનો) એક છોકરો^{૧૨૪} સુલંદીથી જન્મ
પામ્યો.^{૧૨૫} (૮) જેણે^{૧૨૬} (ધ્યાને ફરેદુને) ત્રણ મોહોડાના,^{૧૨૭} ત્રણ માંથા-
ના,^{૧૨૮} છ આંખના,^{૧૨૯} હજાર યુક્તિવાળા,^{૧૩૦} પુશકળ બેરેમેંદ,^{૧૩૧} દેવને લગતો^{૧૩૨}
દરજ^{૧૩૩} (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોનેમાટે^{૧૩૪} નુકસાન પોહોંચાડનાર^{૧૩૫}
દરવંદ^{૧૩૬} (જે ઝુહાક) (તે) ને^{૧૩૭} માર્યો;^{૧૩૮} જે^{૧૩૯} ઘણાજ બેરેમેંદ^{૧૪૦} દરજને^{૧૪૧}
(ધ્યાને ઝુહાકને) (આએ) હાડમેંદ^{૧૪૨} દુનિયામાં^{૧૪૩} ઉપર^{૧૪૪} અશોધનો^{૧૪૫} મુલુ-
કોના^{૧૪૬} નાશનેમાટે^{૧૪૭} અંત્રેમે-યુરો^{૧૪૮} પેદા કીધો.^{૧૪૯}

(૯) કસે^{૧૫૦} અવાંમ^{૧૫૧} ધિયો^{૧૫૨} હુઓમ^{૧૫૩} મધ્યો^{૧૫૪} અસ્તવધ-
થ્યાધ^{૧૫૫} હુનૂત^{૧૫૬} ગએથયાધ,^{૧૫૭} કા^{૧૫૮} અઘાધ^{૧૫૯} અપિશ^{૧૬૦}
એરેનાવિ,^{૧૬૧} ચિત^{૧૬૨} અઘાધ^{૧૬૩} જસત^{૧૬૪} આયત્તેમ.^{૧૬૫} (૧૦)
આઅત^{૧૬૬} મે^{૧૬૭} અએમ^{૧૬૮} પધતિ-અઓખત^{૧૬૯} હુઓમો^{૧૭૦} અપવ^{૧૭૧}
દૂરઓષો,^{૧૭૨} ધિતો^{૧૭૩} સામનામ^{૧૭૪} સેવિરતો^{૧૭૫} ધિયો^{૧૭૬} માંમ^{૧૭૭}
મધ્યો^{૧૭૮} અસ્તવધથ્યાધ^{૧૭૯} હુનૂત^{૧૮૦} ગએથયાધ;^{૧૮૧} હા^{૧૮૨} અઘાધ^{૧૮૩}
અપિશ^{૧૮૪} એરેનાવિ,^{૧૮૫} તલ^{૧૮૬} અઘાધ^{૧૮૭} જસત^{૧૮૮} આયત્તેમ;^{૧૮૯}

* “યો જનજ” થી તે એ ફકરાને છેડે (“અપહે ગએથનામ”) સુધીનો
ભાગ બેહેરાંમ યશતના ૪૦ આ ફકરામાં તથા ગોશ યશતના ૧૪ આ ફકરામાં બી આવેલે.

યત્^{૧૦} હે^{૧૧} પુત્ર^{૧૨} ઉસજયોધયે^{૧૩} ઉર્વાક્ષયો^{૧૪} કેરેસાસ્પસ્ય.^{૧૫}
 હુએયો^{૧૬} અન્યો^{૧૭} દાતો-રાજો,^{૧૮} આઅત્^{૧૯} અન્યો^{૨૦} ઉપરો-
 કંધસ્યો,^{૨૧} યવ^{૨૨} ગએસુશ^{૨૩} ગધવરો.^{૨૪} (૧૧) યો^{૨૫} જનત્^{૨૬}
 અજુમ^{૨૭} સ્વરેમ,^{૨૮} યિમ^{૨૯} અસ્પો-ગરેમ^{૩૦} નરે-ગરેમ,^{૩૧}
 યિમ^{૩૨} વીધવન્તેમ^{૩૩} જધરિતેમ,^{૩૪} યિમ^{૩૫} ઉપધરિ^{૩૬} વીશ^{૩૭}
 અરઓધત્^{૩૮} આરેશત્યો^{૩૯}-અરેજ^{૪૦} જધરિતેમ,^{૪૧} યિમ^{૪૨} ઉપ-
 ધરિ^{૪૩} કેરેસાસ્પો^{૪૪} અયંધહુ^{૪૫} પિતૂમ^{૪૬} પચત.^{૪૭} આ રપિથિવ-
 નેમ^{૪૮} જરવાનેમ,^{૪૯} તકુસતય^{૫૦} હો^{૫૧} મધસ્યો^{૫૨} ખીસતય;^{૫૩} ક્રંશ^{૫૪}
 અયંધહો^{૫૫} કસ્પરત્,^{૫૬} યેધ્ય-તીમ^{૫૭} આપેમ^{૫૮} પરાઓધહાત્,^{૫૯}
 પરાંશ^{૬૦} તરશ્તો^{૬૧} અપ-તચત્^{૬૨} નરે-મનાઓ^{૬૩} કેરેસાસ્પો.^{૬૪}

(૯) અએ હોમ!^{૧૩} હાડમંદ^{૨૫} દુનિયામાં^{૨૭} ત્રીજી^{૨૨} કયાં^{૨૦} મા-
 છુસે^{૨૪} તુંને^{૨૧} (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) હુલ્યો^{૨૩} તેને^{૨૬}
 શુ^{૨૮} આશીર્વાદ^{૨૭} પ્રાપ્ત થઈ^{૨૯} તેને^{૩૩} શુ^{૩૨} ફાએદો^{૩૫} હાંસેલ થયો^{૩૪}
 (૧૦) ત્યારે^{૩૬} તે^{૩૭} અશો^{૩૮} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૪૨} હોસે^{૪૦}
 મને^{૪૩} પાછો જવાબ આપ્યો^{૪૬} કે, સામનાં ખાંદાનનો^{૪૪} ઘણોજ ફાએદો
 કરનારો^{૪૫} ઋણિત^{૪૩} ત્રીજો^{૪૬} માણસ^{૪૮} (હતો), (જેણે) (આએ) હાડ-
 મંદ^{૪૭} દુનિયામાં^{૪૯} મને^{૫૦} (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) હુલ્યો;^{૫૩}
 તેને^{૫૩} આએ^{૫૨} આશીર્વાદ^{૫૪} પ્રાપ્ત થઈ^{૫૫} તેને^{૫૭} આએ^{૫૬} ફાએદો^{૫૯} હાં-
 સેલ થયો,^{૫૮} તે એ કે^{૬૦} તેનેમાટે^{૬૧} (ઈઆને તેને ત્યાહાં) ઉર્વાક્ષ^{૬૪} તથા
 કેરશાસ્પ^{૬૫} (નામના) એ છોકરા^{૬૨} યુલદીથી જન્મ પામ્યા.^{૬૩} (તેઓ-
 માંનો) એક^{૬૭} (ઈઆને ઉર્વાક્ષ) †દીનદાર^{૬૮} (તથા) ધનસાકનો રસ્તો
 †દેખાડનાર^{૬૯} (હતો), ત્યારે^{૬૯} બીજો^{૭૦} (ઈઆને કેરશાસ્પ) બેરેમદ^{૭૧}
 જવાન^{૭૨} (ઈઆને જવાનીનાં કાવતવાળો), ગુઝાવાળા બાલસાથનો^{૭૩}
 (તથા) ગુરૂજ રાખનાર^{૭૪} (હતો). (૧૧) જેણે^{૭૫} (ઈઆને કેરશાસ્પે)
 †સરવર^{૭૬} (નામના) સાંપને^{૭૭} મારી નાખ્યો,^{૭૮} જે^{૭૯} (સાંપ) ઘોડાને
 ગળનારો,^{૮૦} માણસને ગળનારો^{૮૧} (તથા) લીલાં^{૮૪} જેહેરવાળો^{૮૩} (હતો);
 જેનો^{૮૫} (શરીર) ઉપર^{૮૬} હાથના અંગોઠા જેટલું^{૮૮} ઉડું^{૮૭} લીલું^{૮૯} જેહેર^{૯૦}
 વધેલું હતું^{૯૧} જેની^{૯૨} ઉપર^{૯૩} કેરશાસ્પે^{૯૪} લોહોડાનાં વાસણમાં^{૯૫} ખાણું^{૯૬}

* 'ઋણિત' ને પેહેલવીમાં સરીત અને ફારસીમાં અસ્રત કહેછે.

† અથવા દીનનો રસ્તો જતલાવનાર^{૬૮} (ઈઆને દરતુર) તથા ધારા ગોઠવ-
 નાર^{૬૯} (ઈઆને સારા ધારા બાંધનાર), બંદોબસ્ત સ્થાપનાર ન્યાયાધીશ (મિલ્સ).

‡ શિંગડાવાળા (દારમેસ્તેતે તથા મિલ્સ); અવ (શિંગડું) ઉપરથી.

પકાવ્યું,^{૬૭} બપોરની^{૬૮} વખતે^{૬૯} તે^{૭૦} સાંપ^{૭૧} ગરમ થયો^{૭૨} અને કુંકારા
મારવા લાગ્યો,^{૭૩} તથા લોહોડાંનાં વાસણની^{૭૪} (તળેથી) (ગુંચરાંમાંથી)
બાહાર નીકળી આવ્યો,^{૭૫} કે જેહતાં^{૭૬} પાણી તરફ દોડી *જાએ.^{૭૭} †બાહાર-
દુર^{૭૮} કેરશાસ્પ^{૭૯} બીહીને^{૮૦} પાછલથી^{૮૧} દૂર નાહાસી^{૮૨} ગયો.^{૮૩}

(૧૨) કસે^{૮૪} શ્વાંમ^{૮૫} તૂધર્યો^{૮૬} હુએમ^{૮૭} મયો^{૮૮} અસ્ત-
વધથયાધ^{૮૯} હુનૂત^{૯૦} ગએથયાધ^{૯૧} કા^{૯૨} અઘાધ^{૯૩} અપિશ^{૯૪} એરે-
નાવિ,^{૯૫} ચિત્^{૯૬} અઘાધ^{૯૭} જસલ^{૯૮} આયતેમ.^{૯૯} (૧૩) આઅલ^{૧૦૦}
મે^{૧૦૧} અએમ^{૧૦૨} પધતિ-અએમ^{૧૦૩} હુએમો^{૧૦૪} અપવ^{૧૦૫} દૂરએવો,^{૧૦૬}
પોઉરેપરપો^{૧૦૭} માંમ^{૧૦૮} તૂધર્યો^{૧૦૯} મયો^{૧૧૦} અસ્તવધથયાધ^{૧૧૧} હુનૂત^{૧૧૨}
ગએથયાધ^{૧૧૩} હા^{૧૧૪} અઘાધ^{૧૧૫} અપિશ^{૧૧૬} એરેનાવિ,^{૧૧૭} તલ^{૧૧૮} અ-
ઘાધ^{૧૧૯} જસલ^{૧૨૦} આયતેમ^{૧૨૧} યત્^{૧૨૨} હુ^{૧૨૩} તૂમ^{૧૨૪} ઉસ-જયંધલ,^{૧૨૫}
તૂમ^{૧૨૬} એરેજવો^{૧૨૭} જરથુશ્ત,^{૧૨૮} નમાનહે^{૧૨૯} પોઉરેપરપહે^{૧૩૦} વી-
દએવો^{૧૩૧} અહુર-લકએવો.^{૧૩૨} (૧૪) સૂતો^{૧૩૩} અધર્યેને વએજહિ^{૧૩૪}
તૂમ^{૧૩૫} પએધર્યો^{૧૩૬} જરથુશ્ત^{૧૩૭} અહુનેમ વધરીમ^{૧૩૮} કસાવયો,^{૧૩૯}
વીળેરેશ્વનેમ^{૧૪૦} આખતૂધરીમ,^{૧૪૧} અપરેમ^{૧૪૨} પ્રએવરથેહા^{૧૪૩}
કસૂધતિ.^{૧૪૪} (૧૫) તૂમ^{૧૪૫} જેમર-ગૂએ^{૧૪૬} આકેરેનવો^{૧૪૭} વીરે^{૧૪૮}
દએવો^{૧૪૯} જરથુશ્ત,^{૧૫૦} યોધ^{૧૫૧} પર અઘાલ^{૧૫૨} વીરે-રએમોધ^{૧૫૩} અ-
પતયેન,^{૧૫૪} પધતિ^{૧૫૫} આય^{૧૫૬} જેમા,^{૧૫૭} યો^{૧૫૮} અએમજિશ્તો^{૧૫૯}
યો^{૧૬૦} તનજિશ્તો,^{૧૬૧} યો^{૧૬૨} શ્વક્ષિશ્તો,^{૧૬૩} યો^{૧૬૪} આસિશ્તો,^{૧૬૫} યો^{૧૬૬}
અશ-વેરેથળંસ્તેમો^{૧૬૭} અપવલ^{૧૬૮} મધનિવાએ^{૧૬૯} દામાં.^{૧૭૦}

(૧૨) અએ હોમ^{૧૭૧} હાડમંદ^{૧૭૨} દુનિયાંમાં^{૧૭૩} ચોથા^{૧૭૪} કયા^{૧૭૫} મા-
ણસે^{૧૭૬} ટુને^{૧૭૭} (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) હુઓ^{૧૭૮} તેને^{૧૭૯}
શુ^{૧૮૦} આશીર્વાદ^{૧૮૧} પ્રાપ્ત થઈ^{૧૮૨} તેને^{૧૮૩} શુ^{૧૮૪} કએદો^{૧૮૫} હાંસેલ થયો^{૧૮૬}
(૧૩) ત્યારે^{૧૮૭} તે^{૧૮૮} અશો^{૧૮૯} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૧૯૦} હોમે^{૧૯૧}
મને^{૧૯૨} પાછો જવાબ આપ્યો^{૧૯૩} કે, પોરોશસ્પ^{૧૯૪} ચોથો^{૧૯૫} માણસ^{૧૯૬} (હતો),
(જેણે) (આએ) હાડમંદ^{૧૯૭} દુનિયાંમાં^{૧૯૮} મને^{૧૯૯} (ક્રિયાનાં કામમાં
અર્પણ કરવાને માટે) હુઓ.^{૨૦૦} તેને^{૨૦૧} આએ^{૨૦૨} આશીર્વાદ^{૨૦૩} પ્રાપ્ત

* બાહાર નીકળી આવીને ઉકળતાં પાણીને ઢાળી નાખ્યું (મિદસ).

† ‘નધરે-મનાએ’નેા અસલ અર્થ મરદાનગીવાળા દિલ્લો-વિચારનેા; નરીમાન
(પાછલો અર્થ); શાહનામાં પ્રમાણે સામ જેહેલવાનનેા ખાપ.

‡ જો કે જેહેલાં તે શક્તિ જેવા સાંપથી કેરશાસ્પ ચોકચો, પણ સેવટે તેને
કાર કીધો. કેરશાસ્પ જેહેલવાનની બાહારદુરી, મહાબારત કાંમો તથા તેનાં સાહસ
કાંમો વિશે જુઓ જમીઆદ યજ્ઞના ફકરા ૪૧—૪૪.

થઈ,^{૪૮} તેને^{૫૦} આએ^{૪૯} ફાએદો^{૫૨} હાંસેલ થયો,^{૫૧} તે એ કે,^{૫૩} તેનેમાટે^{૫૪} (ઈઆને તેને ત્યાંહાં) તું^{૫૫} જીવંદીથી જન્મ પામ્યો.^{૫૬} અએ ખાલેસ^{૫૮} જરતોસ્ત!^{૫૯} તું^{૫૦} પોરોશસ્પના^{૬૧} ઘેરનો,^{૬૦} દેવ (ના તરીકાથી) દૂર રહેનાર^{૬૨} (તથા) હોરમજ્દના તરીકા મુજબ ચાલનાર^{૬૩} (છે).

(૧૪) અએ જરતોસ્ત!^{૬૪} ફાએલો^{૬૫} (ઈઆને સારી પેઠે જણા-એલો) ચાર વખત* બણાતો^{૬૬} અહુનવર^{૬૭} પેહેલવેહેલાં^{૬૮} ઈરિનવેજમાં^{૬૯} તું^{૭૦} (જે) વખણાએલો^{૭૧} (તે) ગાઈને લણ્યો,^{૭૨} (અને) ત્યારપછી^{૭૩} વધારે મોટે^{૭૪} સાદે^{૭૫} ગાઈને લણ્યો.^{૭૬} (૧૫) અએ જરતોસ્ત!^{૭૭} તું^{૭૮} એહુ મીનોની^{૭૯} પેદાએશમાં^{૮૦} જે^{૮૧} ઘણોજ ભેરાવર,^{૮૨} જે^{૮૩} ઘણોજ દૃઢ,^{૮૪} જે^{૮૫} ઘણો ચાલાક,^{૮૬} જે^{૮૭} ઘણો જહડપવાળો^{૮૮} (તથા) જે^{૮૯} ઘણો ફેતેહમંદ^{૯૦} (અથવા વેરીને ઘણો મારનાર^{૯૧}) પેદા થયો,^{૯૨} (તેણે) સઘળા^{૯૩} દેવો^{૯૪} જેઓ^{૯૫} હમણામુઘી^{૯૬} આએ^{૯૭} જમીન^{૯૮} ઉપર^{૯૯} માણસની સુરતમાં^{૧૦૦} દોડતા હતા,^{૧૦૧} (તેઓને) તે^{૧૦૨} જમીનમાં ઢંકાએલા^{૧૦૩} ગ્રીકાધા.^{૧૦૪}

(૧૬) આઅત્ અઓખત^{૧૦૫} જરથુશ્તો,^{૧૦૬} નેમો^{૧૦૭} હઓમાઇ.^{૧૦૮} વંધહુશ^{૧૦૯} હઓમો^{૧૧૦} હુધાતો,^{૧૧૧} હઓમો^{૧૧૨} અર્શદાતો,^{૧૧૩} વંધહુશ^{૧૧૪} દાતો,^{૧૧૫} બએષબયો,^{૧૧૬} હુકેરેફશ,^{૧૧૭} હવરેશ^{૧૧૮} વેરેથજઓ,^{૧૧૯} જઈરિ-ગઓનો,^{૧૨૦} નાંખ્યાંસુશ.^{૧૨૧} યથ^{૧૨૨} મરેન્તે^{૧૨૩} વહિરતો,^{૧૨૪} ઉર-નએય^{૧૨૫} પાથમઇ-ચેતેમો.^{૧૨૬} (૧૭) ની^{૧૨૭} તે^{૧૨૮} જાધરે^{૧૨૯} મધેમ^{૧૩૦} મુચે,^{૧૩૧} ની અમેમ,^{૧૩૨} ની વેરેથમેમ,^{૧૩૩} ની દસ્વરે,^{૧૩૪} ની બએષ-એમ,^{૧૩૫} ની ફદથેમ,^{૧૩૬} ની વરેદથેમ,^{૧૩૭} ની અઓએ^{૧૩૮} વીરપો-તનુમ,^{૧૩૯} ની મસ્તીમ^{૧૪૦} વીરપો-પએસંદ્રહેમ,^{૧૪૧} ની તલ,^{૧૪૨} યથ^{૧૪૩} ગએથાહુવ^{૧૪૪} વસો-ફાથો^{૧૪૫} કચરાને,^{૧૪૬} હપએવો-તઉર્વાઓ^{૧૪૭} હુજેમ-વનો^{૧૪૮} (૧૮) ની તલ,^{૧૪૯} યથ^{૧૫૦} તઉર્વચેનિ^{૧૫૧} વીરપનાંમ^{૧૫૨} હપએષવતાંમ^{૧૫૩} હપએષાઓ,^{૧૫૪} દએવનાંમ^{૧૫૫} મળ્યાનાંમચ,^{૧૫૬} યાથ્યાંમ^{૧૫૭} પઇરિકનાંમચ,^{૧૫૮} સાધ્યાંમ^{૧૫૯} કઓયાંમ^{૧૬૦} કરફનાંમચ,^{૧૬૧}

* વંદીદાદની ૧૦ મી પરગરદના ૧૨ માં ફકરામાં ચાર વખત બણાતા કલા-મેમા અહુનવર બી આવેછે તે ઉપરથી, તથા ઈજરનેના ૨૭ મા હામાં હોમ કુટતાં ચાર વખત અહુનવર બણેછે તે ઉપરથી, ‘આખુધરીમ’નો અર્થ “ ચાર વખત બણાતો ” થઈ શકે. ચાર વખત રાખના હલકથી બણીને (મિલ્સ).

† અહુનવરના ખેલાસા તથા ખુબી બામે જુઓ સફે. ૨-૩; સફે. ૨૬૮-૨૭૦.

‡ અસલ એખારતમાં એ ક્રિયાપદ ૩ બ પુરૂષમાં છે (અબવત્ર).

§ ઈઆને દેવાને તથા તેઓની ખરાબીને નાખુદ કરીને દુનિયાની આખાહીને માર્ગે તે ખેલો કીધો. જુઓ ફરવરદીન ચરત, ફકરા ૮૭-૯૫.

મધ્યનામ્ય^{૧૦} બિજ્ઞનામ્ય^{૧૧} અપેમઓધનામ્ય^{૧૨} બિજ્ઞનામ્ય^{૧૩} વેલ્કનામ્ય^{૧૪} અથવે-જ્ઞનામ્ય^{૧૫} હુએનયાઓસ્ય^{૧૬} પેરેથુ-અધનિકયાઓ,^{૧૭} દવાંધથ્યાઓ,^{૧૮} પતાંધથ્યાઓ.^{૧૯}

(૧૬) ત્યારે (પેગમખર) જરતોશ્તે^{૨૦} કહ્યું,^{૨૧} નમજ^{૨૨} (હોએ) હોમને^{૨૩} હોમ^{૨૪} બલો^{૨૫} (તથા) સારો પેદા કીધેલો^{૨૬} (છે); હોમ^{૨૭} સાચ્યો પેદા કીધેલો,^{૨૮} નેક^{૨૯} પેદા કીધેલો,^{૩૦} તંદરોસ્તી આપનારો,^{૩૧} સારાં શરીરનો,^{૩૨} સાફ કાંમ કરનાર,^{૩૩} ફતેહમંદ^{૩૪} (અથવા વેરીને મારનાર^{૩૫}), સોનેરી (અથવા લીલા) રંજનો,^{૩૬} નમતી ડાંખળીવાળો^{૩૭} (છે). જેમ^{૩૮} (તે) પીનારનેમોટે^{૩૯} જણેજ સરસ^{૪૦} (છે), (તેમ) રવાનનેમોટે^{૪૧} જણેજ મીનોઈ રસ્તો દેખાડનાર^{૪૨} (છે). (૧૭) અએ લીલા^{૪૩} (હોમ) । તારું^{૪૪} ડહાપણ,^{૪૫} હિમ્મત,^{૪૬} ફતેહ,^{૪૭} તંદરોસ્તી,^{૪૮} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૪૯} આબાદી,^{૫૦} વૃદ્ધિ,^{૫૧} તમામ શરીરનું^{૫૨} કૌવત^{૫૩} (તથા) તમામ ચળકાટ બરેલી^{૫૪} *મ્હોટાઈ^{૫૫}—એ^{૫૬} (સઘળું) હું †માગુંધું,^{૫૭} કે જેથી કરીને^{૫૮} મુલુકોમાં^{૫૯} સ્વતંત્ર પાદશાહ,^{૬૦} ખરાબીને તોડનાર^{૬૧} (તથા) દરજને મારનારની માફક^{૬૨} હું ફરું^{૬૩} (અથવા અમલ કરું^{૬૪}). (૧૮) એ^{૬૫} (બધું) યાને ડહાપણ, હિમ્મત, ફતેહ, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ ધલ્લાદિ હું માગુંધું), કે જેથી કરીને^{૬૬} તમામ^{૬૭} દ્રેષ રાખનારાઓની,^{૬૮} દેવોની,^{૬૯} માણસોની,^{૭૦} જાડુગરોની,^{૭૧} પરીઓની,^{૭૨} જીલમગારોની,^{૭૩} †કીકોની,^{૭૪} †કરપોની,^{૭૫} †સાંપની ખસલતના,^{૭૬} ફેમાણસોની,^{૭૭} આશમોગ^{૭૮} માણસોની,^{૭૯} ચાર પત્રવાળા^{૮૦} વરૂઓની,^{૮૧} (તથા) પુઠ્ઠળ પલટનવાળા,^{૮૨} ફરેબવાળા^{૮૩} (તથા) ધસારો કરી આવનારો^{૮૪} લશ્કરની^{૮૫}—(એ બધાંઓની) ખરાબીઓને^{૮૬} હું તોડું.^{૮૭}

(૧૯) ઇમેમ^{૮૮} શ્વાંમ^{૮૯} પઓધરીમ^{૯૦} યાનેમ^{૯૧} હુઓમ^{૯૨} જધધેમિ^{૯૩} દુરઓધ,^{૯૪} વહિરતેમ અહૂમ^{૯૫} અપઓનાંમ^{૯૬}

* શોભા આપે એવી દરેક પ્રકારની ગુદિ (મિલ્સ); તમામ પ્રકારની વિશા—એલમ (દારમેસ્તેતે).

† અથવા ખીછ રીતે:—અએ લીલા (હોમ) ! ડહાપણ, હિમ્મત, ફતેહ તંદરોસ્તી, આબાદી ધલ્લાદિ તારી પાસેથી હું માગુંધું. દરેક 'ની' અબચની પછી 'ઝુયે' નેધએ એમ સમજવું.

‡ એના ખોલાસામોટે જીઓ હોમજદ યશ્ત, ફકરા ૧૦ મેા, નોઠ.

§ ખુની (મિલ્સ); ચોર, છુટારા (દારમેસ્તેતે); ગુનેહવાર (દારધે).

|| 'મિજ્ઞ' નો અસલ અર્થ 'એ અવધાનું.' કદાચ એની મતલબ એ પડું બનવર હોએ.

રઓઅંબહુભ^{૪૬} વીરપો-ખાથેમ.^{૪૭} ઇમેમ^{૪૮} શ્વામ^{૪૯} ખિતીમ^{૫૦} યા-
નેમ^{૫૧} હુઓમ^{૫૨} જઘધેમિ^{૫૩} દૂરઓપ,^{૫૪} દ્વતાતેમ^{૫૫} અંબહુઓસે^{૫૬}
તન્વો.^{૫૭} ઇમેમ^{૫૮} શ્વામ^{૫૯} થિતીમ^{૬૦} યાનેમ^{૬૧} હુઓમ^{૬૨} જઘ-
ધેમિ^{૬૩} દૂરઓપ,^{૬૪} દરેધો-જીતીમ^{૬૫} ઉશ્તાનહે.^{૬૬} (૨૦) ઇમેમ^{૬૭}
શ્વામ^{૬૮} તૂધરીમ^{૬૯} યાનેમ^{૭૦} હુઓમ^{૭૧} જઘધેમિ^{૭૨} દૂરઓપ,^{૭૩} યથ
અએધો^{૭૪} અમવાઓ^{૭૫} થાંદેધો,^{૭૬} ક્કતાને^{૭૭} જેમા^{૭૮} પધતિ,^{૭૯}
અએધો-તઉર્વાઓ^{૮૦} દુજેમ-વનો.^{૮૧} ઇમેમ^{૮૨} શ્વામ^{૮૩} પુષ્પેમ^{૮૪}
યાનેમ^{૮૫} હુઓમ^{૮૬} જઘધેમિ^{૮૭} દૂરઓપ,^{૮૮} યથ^{૮૯} વેરેશભઓ^{૯૦}
વનદ-પિપનો,^{૯૧} ક્કતાને^{૯૨} જેમા^{૯૩} પધતિ^{૯૪} અએધો-તઉર્વાઓ^{૯૫}
દુજેમ-વનો.^{૯૬} (૨૧) ઇમેમ^{૯૭} શ્વામ^{૯૮} ક્કતૂમ^{૯૯} યાનેમ^{૧૦૦} હુઓમ^{૧૦૧}
જઘધેમિ^{૧૦૨} દૂરઓપ,^{૧૦૩} પઉર્વ^{૧૦૪} તાયૂમ^{૧૦૫} પઉર્વ^{૧૦૬} ગધેમ,^{૧૦૭}
પઉર્વ^{૧૦૮} વેહુરકેમ^{૧૦૯} બૂધધોધમધધે,^{૧૧૦} મા વિશ^{૧૧૧} પોઉર્વો^{૧૧૨}
અધધએત^{૧૧૩} ના,^{૧૧૪} વીરપો^{૧૧૫} પઉર્વ^{૧૧૬} બૂધધોધમધધે.^{૧૧૭}

(૧૬) અએ દરદને પછાત નાખનાર^{૧૧૮} જીમ!^{૧૧૯} તારી પાસેથી^{૧૨૦}
પેહેલી^{૧૨૧} અખશેશ^{૧૨૨} (હું) આએ^{૧૨૩} માગુંહું,^{૧૨૪} (તે એ કે) અશી (લોકો)નું^{૧૨૫}
નુરમેદ^{૧૨૬} (તથા) તમામ સુખવાળું^{૧૨૭} એહેશત.^{૧૨૮} અએ દરદને પછાત
નાખનાર^{૧૨૯} જીમ!^{૧૩૦} તારી પાસેથી^{૧૩૧} બીજી^{૧૩૨} અખશેશ^{૧૩૩} (હું) આએ^{૧૩૪}
માગુંહું,^{૧૩૫} (તે એ કે) આએ^{૧૩૬} તનની^{૧૩૭} તંદરોસ્તી.^{૧૩૮} અએ દરદને પ-
છાત રાખનાર^{૧૩૯} જીમ!^{૧૪૦} તારી પાસેથી^{૧૪૧} ત્રીજી^{૧૪૨} અખશેશ^{૧૪૩} (હું) આએ^{૧૪૪}
માગુંહું,^{૧૪૫} (તે એ કે) જીવની^{૧૪૬} લાંબી જંદગી.^{૧૪૭} (૨૦) અએ દરદને
પછાત નાખનાર^{૧૪૮} જીમ!^{૧૪૯} તારી પાસેથી^{૧૫૦} ચોથી^{૧૫૧} અખશેશ^{૧૫૨} (હું) આએ^{૧૫૩}
માગુંહું,^{૧૫૪} (તે એ કે) (આએ) જમીન^{૧૫૫} ઉપર^{૧૫૬} મુરાદ^{૧૫૭} પામેલો,^{૧૫૮} હિમ્મત-
વાન,^{૧૫૯} તૃપ્ત થયેલો,^{૧૬૦} ખરાખીને તોડનાર^{૧૬૧} (તથા) જીહ્વાને મારનાર તરીકે^{૧૬૨}
હું ફેરું^{૧૬૩} (અથવા અમલ કરું^{૧૬૪}). અએ દરદને પછાત નાખનાર^{૧૬૫} જીમ!^{૧૬૬}
તારી પાસેથી^{૧૬૭} પાંચમી^{૧૬૮} અખશેશ^{૧૬૯} (હું) આએ^{૧૭૦} માગુંહું,^{૧૭૧} (તે એ કે)
(આએ) જમીન^{૧૭૨} ઉપર^{૧૭૩} ફેતેહમંદ^{૧૭૪} (અથવા વેરીને નાખનાર^{૧૭૫}), લડાઈમાં
જીતનાર,^{૧૭૬} દેવને તોડનાર,^{૧૭૭} (તથા) જીહ્વાને મારનાર તરીકે^{૧૭૮} હું ફેરું^{૧૭૯}
(અથવા અમલ કરું^{૧૮૦}). (૨૧) અએ દરદને પછાત નાખનાર^{૧૮૧} જીમ!^{૧૮૨}
તારી પાસેથી^{૧૮૩} છઠી^{૧૮૪} અખશેશ^{૧૮૫} (હું) આએ^{૧૮૬} માગુંહું,^{૧૮૭} (તે એ કે)

* યથ અએધો=અમા-દુષ્ટમ=પોતાની મુરાદ મુજબ; ધા. ઇપ=સં. દુષ્ટ=ઇપહું.

(હમો) અગાઉથી^{૩૦} ચોર વિશે,^{૩૧} અગાઉથી^{૩૨} ખુની વિશે^{૩૩} (તથા) અગાઉથી^{૩૪} વડે વિશે^{૩૫} બહુ શકીએ.^{૩૬} હમારી^{૩૭} પેહેલા^{૩૮} કોઈ (બીજો) નહીં^{૩૯} બહુ શકે;^{૪૦} બધું^{૪૧} અગાઉથી^{૪૨} હમો બહુ શકીએ.^{૪૩}

(૨૨) હુઓમો^{૪૪} અએધબિશ,^{૪૫} ચોધ^{૪૬} ઉર્વન્તો^{૪૭} હિત^{૪૮} તક્ષેન્તિ^{૪૯} એરેનાઉમ^{૫૦} જાવરે^{૫૧} અએગએસય^{૫૨} બક્ષધતિ.^{૫૩} હુઓમો^{૫૪} આજ્જનાધતિબિશ^{૫૫} દધાધતિ^{૫૬} ક્ષએતો-પુધીમ,^{૫૭} ઉત^{૫૮} અપવ-ક્રજધન્તીમ,^{૫૯} હુઓમો^{૬૦} તએચિત્,^{૬૧} ચોધ^{૬૨} ક-તયો^{૬૩} નરકો-ક્રસાઓંધહો^{૬૪} આઓંધહેન્તે,^{૬૫} રપાનો^{૬૬} મરત્તી-મય^{૬૭} બક્ષધતિ.^{૬૮} (૨૩) હુઓમો^{૬૯} તાઓસચિત્,^{૭૦} યાઓ^{૭૧} કધનીનો^{૭૨} આઓંધહધરે^{૭૩} દરેધમ^{૭૪} અધવો,^{૭૫} હુધથીમ^{૭૬} રાધે-મય^{૭૭} બક્ષધતિ^{૭૮} મોધુ^{૭૯} જધધમ્મો^{૮૦} હુપ્રપુશ.^{૮૧} (૨૪) હુઓમો^{૮૨} તેમચિત્^{૮૩} યિમ^{૮૪} કેરેસાનીમ^{૮૫} અપ-ક્ષએમ^{૮૬} નિધાધયત્,^{૮૭} ચો^{૮૮} રએમસ્ત^{૮૯} ક્ષથો-કામ્ય.^{૯૦} ચો^{૯૧} દવત^{૯૨} નોધત્^{૯૩} મે^{૯૪} અપાંમ^{૯૫} આશવ^{૯૬} અધવિશતિશ^{૯૭} વેરેધ્યે^{૯૮} દંધહવ^{૯૯} ચરાત્,^{૧૦૦} હો^{૧૦૧} વીરપે^{૧૦૨} વરેધનાંમ^{૧૦૩} વનાત્,^{૧૦૪} ની^{૧૦૫} વીરપે^{૧૦૬} વરેધનાંમ^{૧૦૭} જનાત્.^{૧૦૮}

(૨૨) જેઓ^{૧૦૯} લગામમાં રાખેલા^{૧૧૦} ઘોડાઓને^{૧૧૧} શરતનાં મેદાનમાં^{૧૧૨} દોડાવેછે,^{૧૧૩} તેઓને^{૧૧૪} હોમ^{૧૧૫} જેર^{૧૧૬} તથા કૌવત^{૧૧૭} બખશેછે.^{૧૧૮} જન-નારી *ઓરતોને^{૧૧૯} હોમ^{૧૨૦} ખુબસુરત છોકરા^{૧૨૧} (અને) વળી^{૧૨૨} અશો ઓલાદ^{૧૨૩} †આપેછે.^{૧૨૪} જે^{૧૨૫} ઘરધણીઓ^{૧૨૬} ‡નુસ્ક લાલુવા^{૧૨૭} બેસેછે^{૧૨૮} તે-ઓને^{૧૨૯} હોમ^{૧૩૦} હડાપણુ^{૧૩૧} તથા મ્હેટાઈ^{૧૩૨} બખશેછે.^{૧૩૩} (૨૩) જે^{૧૩૪} ક-યાઓ^{૧૩૫} લાંબો વખતસુધી^{૧૩૬} પરણ્યા વગરની^{૧૩૭} હતી^{૧૩૮} તેઓને,^{૧૩૯} સારી અક્કલવાળો^{૧૪૦} હોમ^{૧૪૧} જેને અરજ કરવામાં આવેછે તે^{૧૪૨} શેતાબીથી^{૧૪૩} સત્ય^{૧૪૪} (અથવા પ્રમાણિક^{૧૪૫}) ખાવંદ^{૧૪૬} આપેછે.^{૧૪૭}

(૨૪) †કેરેસાની^{૧૪૮} જે^{૧૪૯} પાદશાહીની સુરાદને લીધે^{૧૫૦} લણી મગડર થયો હતો,^{૧૫૧} તેને^{૧૫૨} હોમે^{૧૫૩} પાદશાહી ઉપરથી દૂર કરીને^{૧૫૪} નીચે બેસાડ્યો.^{૧૫૫} જે^{૧૫૬} (કેરેસાની) (પોતાની પાદશાહીના વખતમાં) (મગડરીથી) (નીચે પ્રમાણે) બોલતો હતો^{૧૫૭}—હવે પછી^{૧૫૮} મારા^{૧૫૯} મુલુકમાં^{૧૬૦} (કોઈ)

* અથવા છોકરા જનવાની ખાહેશ રાખનારી ઓરતોને; ધા. જન્=સં. જન્.

† એવું ઉલટું જુઓ ઈજરનેનો ૧૦ મો હા, ૧૫ મો કંકરા.

‡ 'નુસ્ક' ઈઆને પાક અવસ્થામાં લખાએલાં પુસ્તકો. એની એકંદર સંખ્યા

૨૧ હતી. એના ખોલાસા ખામે જુઓ સફા ૧૪૯ મો.

§ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એને સેકનદર સાથે સરખાવેછે.

આશ્વન^૩ ઉસ્તાદ^૪ (જરતોસ્તી ધર્મનો) ફેલાવો કરવાને^૫ ફરે^૬ નહીં,^૭
 (કારણ કે) તે^૮ (મારા) તમામ^૯ વધારાનો^{૧૦} નાશ કરશે,^{૧૧} (તથા)
 (મારી) તમામ^{૧૩} વૃદ્ધિની^{૧૪} પાયામાલી કરશે.^{૧૨-૧૫}

(૨૫) ઉશ્ત^{૧૬} તે,^{૧૭} ચો^{૧૮} મા^{૧૯} અઓઝાંધહ^{૨૦} વસો-કશ્તો^{૨૧}
 અહિ^{૨૨} હઓમ.^{૨૩} ઉશ્ત^{૨૪} તે,^{૨૫} અપિવતહે^{૨૬} પોઉરૂ-વચામ^{૨૭}
 એરેજ્ઞાજધનામ.^{૨૮} ઉશ્ત^{૨૯} તે,^{૩૦} નોધલ^{૩૧} પધરિ-કાસ^{૩૨} એરેજ્ઞા-
 જધમ^{૩૩} યેરેસહિ^{૩૪} વાચિમ.^{૩૫} (૨૬) કા તે^{૩૬} મજદાઓ^{૩૭} બરલ^{૩૮}
 પઉર્વનીમ,^{૩૯} અધવ્યાઓધહનેમ^{૪૦} સ્તેહરૂપએસંધહેમ^{૪૧} મધન્યુ-
 તારતેમ,^{૪૨} વંધઉહીમ^{૪૩} દઓનામ^{૪૪} માજદયરનીમ.^{૪૫} આઅત^{૪૬}
 અંધહે^{૪૭} અહિ^{૪૮} અધવ્યાસ્તો^{૪૯} બરેષ્તુશ^{૫૦} પધતિ^{૫૧} ગધરિ-
 નામ,^{૫૨} દાજંધહે^{૫૩} અધવિધાધતીશય^{૫૪} અવસ્ય^{૫૫} માંધહે.^{૫૬} (૨૭)
 હઓમ^{૫૭} ન્માનો-પધતે^{૫૮} વીસપધતે,^{૫૯} જન્તુ-પધતે,^{૬૦} દંધુ-
 પધતે,^{૬૧} સ્પનંધહે^{૬૨} વઓધ્યા-પધતે,^{૬૩} અમાધય^{૬૪} શ્વા^{૬૫} વેરેશ્ત-
 ક્ષાધ્ય,^{૬૬} આવોય^{૬૭} ઉપ-સુયે^{૬૮} તનુયે^{૬૯} શિમાધ્ય^{૭૦} યલ^{૭૧} પોઉરૂ-
 અઓદનહે.^{૭૨} (૨૮) વી^{૭૩} નો^{૭૪} ત્પઓષવતામ^{૭૫} ત્પઓષબીશ^{૭૬}
 વી^{૭૭} મનો^{૭૮} બર^{૭૯} ગરમન્તામ,^{૮૦} ચો^{૮૧} ચિશચ^{૮૨} અહિ^{૮૩} ન્માને,^{૮૪}
 ચો^{૮૫} અંધહે^{૮૬} વીસી,^{૮૭} ચો^{૮૮} અહિ^{૮૯} જન્તવો,^{૯૦} ચો^{૯૧} અંધહે^{૯૨}
 દંધહેવો^{૯૩} અઓનંધહાઓ^{૯૪} અન્તિ^{૯૫} મઓ^{૯૬} ગઉર્વય^{૯૭} હે^{૯૮}
 પાધવે^{૯૯} જાવરે^{૧૦૦} પધરિ^{૧૦૧}-વે^{૧૦૨} ઉષિ^{૧૦૩} વેરેનુધધિ,^{૧૦૪} સ્કેન્દેમ^{૧૦૫} વે^{૧૦૬}
 મનો^{૧૦૭} કેરેનૂધધિ.^{૧૦૮} (૨૯) મા^{૧૦૯} જબરેથઓધ્ય^{૧૧૦} કતુયાઓ,^{૧૧૧}
 મા^{૧૧૨} ગવઓધ્ય^{૧૧૩} અધવિ-તુતુયાઓ,^{૧૧૪} મા^{૧૧૫} જાંમ^{૧૧૬} વઓનોધલ^{૧૧૭}
 અધિધ્ય,^{૧૧૮} મા^{૧૧૯} જાંમ^{૧૨૦} વઓનોધલ^{૧૨૧} અધિધ્ય,^{૧૨૨} ચો^{૧૨૩} અઓનંધ-
 હધતિ^{૧૨૪} નો^{૧૨૫} મનો^{૧૨૬} ચો^{૧૨૭} અઓનંધહધતિ^{૧૨૮} નો^{૧૨૯} ફેહરૂપમ.^{૧૩૦}

(૨૫) અએ હોમ^{૧૩} તુને^{૧૪} મ્હોટાઈ^{૧૫} (અથવા ધન્ય^{૧૬}) (હોમે) !
 (૨૬) જો^{૧૭} ચોતાની^{૧૮} શક્તિથી^{૧૯} ચોતાની ખુશી પ્રમાણે રાજ કરનાર^{૨૦} છે.^{૨૧}
 (અએ હોમ !) તુને^{૨૨} મ્હોટાઈ^{૨૩} (હોમે) સાચ્યા બોલેલા^{૨૪} પુર સખુ-
 નોને^{૨૫} તું પીછાનેછે.^{૨૬} (અએ હોમ !) તુને^{૨૭} મ્હોટાઈ^{૨૮} (હોમે) ! સાચ્યા
 બોલેલા^{૨૯} સખુનને^{૩૦} આડા અટાડા (અથવા ઉલટ પાલટ) સવાલથી^{૩૧} તું
 પુછતો^{૩૨} નથી.^{૩૩} (૨૬) (અએ હોમ !) (દાદાર) હોરમજદ^{૩૪} સેતારાથી
 સંગારેલી^{૩૫} (તથા) મીનોની બનાવેલી^{૩૬} કુશ્તી^{૩૭} (તથા) બલી^{૩૮} માજદ-

* ઈઆને સચ્ચાઈ ઉપર તું સહ્ય લઈ જતો નથી.

યસ્ની^{૫૫} દીન^{૪૪} પેહેલવેહેલા^{૩૬} તારેમાટે^{૩૬} લાગ્યા. ^{૩૮} ત્યારે^{૪૬} માંઘના^{૫૧} ફર-
માનો^{૫૪} તથા ગાયનો^{૫૫} લાંબા વખતસુધી^{૫૩} (ગાવાનેમાટે), (ઉપર જણા-
વેલી) કુશ્તી બાંધીને^{૪૪} પાહાડોના^{૫૨} મથાળા^{૫૦} ઉપર^{૫૧} તેં મુકામ કીધેલ છે. ^{૪૮}
(૨૭) અએ ઘેરના ધણી, ^{૫૮} મોહોલાના ધણી, ^{૫૬} કસબાના ધણી, ^{૫૦} દેશના
ધણી, ^{૫૧} (તથા) હડાપણે કરીને^{૫૨} વિઘાના ધણી^{૫૩} હોમ ! ^{૫૦} હિન્મત^{૫૪} તથા
ફતેહનેમાટે^{૫૧} (તથા) મારા^{૫૦} તનને^{૫૬} પુરતાં આનંદવાળી^{૫૨} મુખાકારી
(મળે તે) ને માટે^{૫૦} (હું) તુંને^{૫૫} સ્મરણ કરું. ^{૫૮} (૨૮) (અએ હોમ !)
હુ (માણસો) ની^{૫૫} ખરાબીઓથી^{૫૬} હમને^{૫૪} તું દૂર લઈ જા. ^{૫૩-૫૪}
* જેહેરી (માણસો) ની^{૫૦} (ખરાબીઓથી) (મારા) વિચારને^{૫૮} તું દૂર લઈ
જા. ^{૫૩-૫૪} અને જે^{૫૧} કોઈ^{૫૨} કીનાબોર^{૫૪} માણસ^{૫૬} આએ^{૫૩} ઘેરમાં,^{૫૪}
જે^{૫૫} (કોઈ) આએ^{૫૬} મોહોલામાં,^{૫૦} જે^{૫૮} (કોઈ) આએ^{૫૬} કસબામાં^{૫૦}
(તથા) જે^{૫૧} (કોઈ) આએ^{૫૨} દેશમાં^{૫૩} હોએ, ^{૫૫} તેના^{૫૮} બે પગમાંથી^{૫૬}
(તું) જોર^{૫૦} લઈ લે, ^{૫૦} તેની^{૫૨} હુશિયારીને^{૫૩} આસપાસ^{૫૪} તું ઢાંકી નાંખ, ^{૫૪}
(તથા) તેની^{૫૬} વિચાર શક્તિને^{૫૦} (તું) તુટેલી^{૫૫} કર. ^{૫૮} (૨૯) જે^{૫૩} (શખ્સ)
હમારા^{૫૫} મનને^{૫૬} નુકસાન કરેછે, ^{૫૪} જે^{૫૦} (શખ્સ) હમારા^{૫૬} શરીરને^{૫૦}
નુકસાન કરેછે^{૫૮} (તેના) બે પગને^{૫૦} (અએ હોમ !) તું શક્તિ આ-
પતો^{૫૧} ના, ^{૫૮} (તેના) બે હાથને^{૫૩} કૌવત બખશતો^{૫૪} ના, ^{૫૨} (તે માણસ)
(પોતાની) બે આંખથી^{૫૬} જમીનને^{૫૦} નહી^{૫૫} જોઈ શકે; ^{૫૦} (તે માણસ)
(પોતાની) બે આંખથી^{૫૨} સ્પષ્ટિને^{૫૩} નહી^{૫૬} જોઈ શકે. ^{૫૧}

(૩૦) પદતિ^{૩૧} અઘોશ^{૩૨} જધરિતહે^{૩૩} સિમહે^{૩૪} વીધા-
વએપહે, ^{૩૫} કેહુરપેમ^{૩૬} નાપેમ્માધ^{૩૭} અપઓને, ^{૩૮} હુઓમ^{૩૯} જધરે, ^{૪૦}
વદરે^{૪૧} જધધિ. ^{૪૨} પદતિ^{૪૩} ગધહે^{૪૪} વીવરેજદવતો^{૪૫} પ્વવીબ્યતો^{૪૬}
જજરાનો, ^{૪૦} કેહુરપેમ^{૪૮} નાપેમ્માધ^{૪૬} અપઓને, ^{૪૦} હુઓમ^{૪૧} જધ-
રે, ^{૪૨} વદરે^{૪૩} જધધિ. ^{૪૪} (૩૧) પદતિ^{૪૫} મએહે^{૪૬} દવતો^{૪૭} સાસ્તર^{૪૮}
અધવિ-વોધજદયન્તહે^{૪૯} કમેરેધેમ, ^{૫૦} કેહુરપેમ^{૫૧} નાપેમ્માધ^{૫૨} અ-
પઓને, ^{૫૩} હુઓમ^{૫૪} જધરે, ^{૫૫} વદરે^{૫૬} જધધિ. ^{૫૦} પદતિ^{૫૮} અપે-
મઓમહે^{૫૯} અનપઓનો^{૫૦} અહુમ-મેરેન્ચો, ^{૫૧} અધહાઓ^{૫૨} દએન-
યાઓ^{૫૩} માસ^{૫૪} વચ^{૫૫} દયાનહે, ^{૫૬} નોધત^{૫૭} બ્યઓશનાધશ^{૫૮} અપ-
યન્તહે, ^{૫૯} કેહુરપેમ^{૬૦} નાપેમ્માધ^{૬૧} અપઓને, ^{૬૨} હુઓમ^{૬૩} જધરે, ^{૬૪}

* 'અમેન્તાંમ' લખને શસ્ત્રાવાળા દુશ્મન (મિલ્સ); જ્વેરસાવાળા (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને તેની હુશિયારીને તું મંદ-જાંખી કરી નાંખ.

‡ ઈઆને તમામ પેદાએશને. 'જાંમ'નો અર્થ 'ગાએદોર' બી થાએછે.

વદરે^૫ જમધિ.^૬ (૩૨) પધતિ^૭ જહિક્યાધ^૮ ચાતુમધત્યાધ,^૯
મએધનો-કધત્યાધ^{૧૦} ઉપશતા-અધત્યાધ,^{૧૧} ચેધહે^{૧૨} ક્રકવધતિ^{૧૩}
મનો,^{૧૪} યથ^{૧૫} અએમ^{૧૬} વાતો-પૂતેમ,^{૧૭} કેહરૂપેમ^{૧૮} નાપેઆધ^{૧૯}
અપએનો^{૨૦} હએમ^{૨૧} જમરે^{૨૨} વદરે^{૨૩} જમધિ.^{૨૪} યત^{૨૫} હે^{૨૬} કેહરૂ-
પેમ^{૨૭} નાપેઆધ^{૨૮} અપએનો,^{૨૯} હએમ^{૩૦} જમરે^{૩૧} વદરે^{૩૨} જમધિ.^{૩૩}

(૩૦) અશો (માણસ)ના^{૩૪} શરીરને^{૩૫} અંચાવવાનેમાટે^{૩૬} લીલા,^{૩૭}
બીહામણ^{૩૮} (તથા) જેહેર ઉત્પન્ન કરનાર^{૩૯} સાંપની^{૪૦} સાંભે,^{૪૧} અએ
લીલા^{૪૨} હોમ!^{૪૩} (તું) હથિયાર^{૪૪} માર.^{૪૫} અશો (માણસ) ના^{૪૬} શરી-
રને^{૪૭} અંચાવવાનેમાટે,^{૪૮} ઉલટી રીતે કાંમ કરનાર^{૪૯} શ્વાતકી^{૫૦} (તથા)
ઈન્ન પોહોચાડનાર^{૫૧} લુટારાની^{૫૨} સાંભે,^{૫૩} અએ લીલા^{૫૪} હોમ!^{૫૫} (તું)
હથિયાર^{૫૬} માર.^{૫૭} (૩૧) અશો (માણસ)ના^{૫૮} શરીરને^{૫૯} અંચાવવાને-
માટે,^{૬૦} દરવંદ^{૬૧} (ધ્યાને દુષ્ટ), જીલમગાર,^{૬૨} (તથા) તુકસાન કરનાર^{૬૩}
માણસના^{૬૪} માંથાની^{૬૫} સાંભે^{૬૬} અએ લીલા^{૬૭} હોમ!^{૬૮} (તું) હથિયાર^{૬૯}
માર.^{૭૦} અશો (માણસ)ના^{૭૧} શરીરને^{૭૨} અંચાવવાનેમાટે,^{૭૩} નાપાક,^{૭૪} દુનિયાને
ખરાબ કરનાર,^{૭૫} આએ^{૭૬} (હોરમજદી જરતોશ્તી) દીનના^{૭૭} કલામો^{૭૮}
મનમો^{૭૯} ઈયાદ રાખનાર,^{૮૦} (પણ તે પ્રમાણે) નહી^{૮૧} કાંમ^{૮૨} કરનાર^{૮૩}
(એવી સિક્તવાળા) આરમોગની^{૮૪} સાંભે,^{૮૫} અએ લીલા^{૮૬} હોમ!^{૮૭}
(તું) હથિયાર^{૮૮} માર.^{૮૯} (૩૨) અશો (માણસ) ના^{૯૦} શરીરને^{૯૧}
અંચાવવાનેમાટે^{૯૨} જહુમદ,^{૯૩} મોજમજ ભોગવનારી,^{૯૪} (તથા) શેહેવત-
પરસ્ત^{૯૫} અદ ઓરત,^{૯૬} જેનું^{૯૭} મન^{૯૮} પવનથી દોડતા^{૯૯} વાદળાંની^{૧૦૦}
માફક^{૧૦૧} ઉઝા કરેછે^{૧૦૨} (તેની) સાંભે,^{૧૦૩} અએ લીલા^{૧૦૪} હોમ!^{૧૦૫} (તું)
હથિયાર^{૧૦૬} માર.^{૧૦૭} અશો (માણસ)ના^{૧૦૮} શરીરને^{૧૦૯} અંચાવવાનેમાટે,^{૧૧૦} અએ
લીલા^{૧૧૧} હોમ!^{૧૧૨} (તું) તેણીને^{૧૧૩} હથિયાર^{૧૧૪} માર.^{૧૧૫}

(કરદો ૨ જે) (૧) વિશે અપાંમ^{૧૧૬} ધધ^{૧૧૭} પતેન્તુ^{૧૧૮} વી^{૧૧૯} દ-
એવાઓંદ્રહો^{૧૨૦} વી^{૧૨૧} દએવયો,^{૧૨૨} વંધહુશ^{૧૨૩} સએવો^{૧૨૪} મિતયતુ,^{૧૨૫}
અપિશ વંધઉહિ^{૧૨૬} ધધ^{૧૨૭} મિમ્મતુ,^{૧૨૮} અપિશ વંધઉહિ^{૧૨૯} રામયત^{૧૩૦}
ધધ^{૧૩૧} ઉપ^{૧૩૨} ઈમત^{૧૩૩} ન્માનેમ,^{૧૩૪} યત^{૧૩૫} આહુધરિ^{૧૩૬} યત^{૧૩૭} હએ-
મહે^{૧૩૮} અપવધંદ્રહો.^{૧૩૯} (૨) કતરેમચિત^{૧૪૦} તે^{૧૪૧} હવનેમ^{૧૪૨} વચ^{૧૪૩}

* અસલ અર્થ 'અશો (માણસ)નેમાટે (તેનું) શરીર અંચાવવાસાથે;
'નાપેઆધ' એલનો ધાતુ સંસ્કૃત જજ્ઞ-જ્ઞેખમ-ધાસ્તીમાંથી મોકળું કરવું.

† અથવા દીનના વિચાર તથા કલામને યાદ રાખનાર (દ્વંદ્વ સમાસ).

‡ અસલ અર્થ કામોને નહી પોહોચાડનાર; ધાતુ અપ્રત્યસ. માણ્-પોહોચવું.

ઉપ-સ્તઓમિ^{૩૦} હુ^{૩૧} પ્રત્વો,^{૩૨} યો^{૩૩} આંસુશ^{૩૪} હંમેઉર્વયધતિ,^{૩૫} ઉ-
પરેમચિત્ત^{૩૬} તે^{૩૭} હવનેમ^{૩૮} વચ^{૩૯} ઉપ-સ્તઓમિ^{૪૦} હુ^{૪૧} પ્રત્વો^{૪૨}
યદ્ધિ^{૪૩} નિદ્ધે^{૪૪} નરી^{૪૫} અઓઘંધહ.^{૪૬} (૩) સ્તઓમિ^{૪૭} મએઘ-
મચ^{૪૮} વારેમચ,^{૪૯} યા^{૫૦} તે^{૫૧} કેહરૂપેમ^{૫૨} વક્ષયતો,^{૫૩} અરેષુનુશ^{૫૪}
પદતિ^{૫૫} ગધરિનાંમ;^{૫૬} સ્તઓમિ^{૫૭} ગરયો^{૫૮} એરેજન્તો,^{૫૯}
યથ^{૬૦} હુઓમ^{૬૧} ઉરુરૂપ.^{૬૨} (૪) સ્તઓમિ^{૬૩} જંમ^{૬૪} પેરેશ્વીમ^{૬૫}
પથનાંમ^{૬૬} વેરેજયંધુવાંમ^{૬૭}, આપરાંમ^{૬૮} અરેશ્વીમ^{૬૯} તે^{૭૦}
હુઓમ^{૭૧} અપાઉમ;^{૭૨} સ્તઓમિ^{૭૩} જેમો^{૭૪} યથ^{૭૫} રઓધહે^{૭૬}
હુઅઓધધિશ^{૭૭} અઉવો^{૭૮} ચરાનેમ,^{૭૯} ઉત^{૮૦} મજદાઓ હુ-
રૂમ^{૮૧} હુઓમ^{૮૨} રઓસે^{૮૩} ગર^{૮૪} પદતિ;^{૮૫} ઉત^{૮૬} ક્રાષએષ^{૮૭}
વિશ-પથ;^{૮૮} હુધથીમચ^{૮૯} અપહે^{૯૦} આઓ^{૯૧} અહિ.^{૯૨} (૫)
વરેશ્વંધઉહ^{૯૩} મન^{૯૪} વચ,^{૯૫} વીરપેસચ^{૯૬} પદતિ^{૯૭} વરેષજીશ,^{૯૮}
વીરપેસચ^{૯૯} પદતિ^{૧૦૦} ક્રરપરેઘે,^{૧૦૧} વીરપેસચ^{૧૦૨} પદતિ^{૧૦૩} ક્રવાક્ષે.^{૧૦૪}
મન વચ વીરપેસચ પદતિ વરેષજીશ, વીરપેસચ પદતિ
ક્રરપરેઘે, વીરપેસચ પદતિ ક્રવાક્ષે.

(૧) હવે પછી^૧ હુધથી^૨ દેવો^૩ (તથા) *દેવીઓ^૪ †દૂર^૫ નાહારી
બએ^૬ લલી^૭ તામેદારી^૮ (અથવા બલો^૯ સરોશ ધજદ^{૧૦}) (અહિયાં)
મુકામ કરે^{૧૧} અહિયાં^{૧૨} ‡અશિશવઘ^{૧૩} (કરેશ્તો) રહે^{૧૪} આઓ^{૧૫} ઘેર^{૧૬}
કે જે^{૧૭} હોરમજદી^{૧૮} (તથા) જે^{૧૯} અશોધનું કૌવત ‡આપનાર^{૨૦} હોમનું^{૨૧}
(છે તેમાં) અશિશવંધ^{૨૨} ખુશાલી (અથવા સુખ) અખશે.^{૨૩} (૨) અએ
સારી અક્કલવાળા^{૨૪} (હોમ)! તારા^{૨૫} ફેપેહેલાં^{૨૬} નીચવવાનાં કામને^{૨૭} (અં-
દગીના) કલામથી^{૨૮} હું વખાણું^{૨૯} કે જે^{૩૦} (વખતે) ડાંખળી^{૩૧} પકડવામાં
આવેછે.^{૩૨} અએ સારી અક્કલવાળા^{૩૩} (હોમ)! તારા^{૩૪} ફેપીભ^{૩૫} નીચવવાનાં
કામને^{૩૬} (અંદગીના) કલામથી^{૩૭} હું વખાણું^{૩૮} કે જે (કાંમ)માં^{૩૯} મરદનાં^{૪૦}
કૌવતથી^{૪૧} (દેવોને) હું માંડે^{૪૨} (૩) (હું) વાદળને^{૪૩} તથા વરસાદને^{૪૪}
વખાણું^{૪૫} કે જે^{૪૬} તારા^{૪૭} શરીરને^{૪૮} પાહાડોનાં^{૪૯} મથાળાં^{૫૦} ઉપર^{૫૧}
વધારેછે,^{૫૨} ભુલંદ^{૫૩} પાહાડો^{૫૪} કે જ્યાંહાં,^{૫૫} અએ હોમ!^{૫૬} તું ઉગેછે,^{૫૭}

* દેવ-પરસ્ત (દારમેસ્તેતે); દેવના દોસ્તો—મળતીઆ (પેહેલવી).

† એ કુકરાની શરૂઆતનો 'વિશ' બોલ બી 'વી' નું બીજુ રૂપ છે.

‡ અશિશવંધ કરેશ્તો ખળના, સુખ તથા પરહેજગારીકપર મવક્કોલ છે.

§ અખવજંજહો બોલના બોલાસાબાબે જુઓ ૩૩૪ મા સફાની પેહેલ્લી નોંઠ.

|| પેહેલવી ઉપરથી. હોમ કુટવાની હાવનીમ (ખાણુછી) તથા લાલો (ખતો)

એ બે જુદી રીતે ગણીને, પ્રાકૃતસર દારમેસ્તેતે 'ક્રતરેમચિત્ત હવનેમ' નો અર્થ
'નીચેની હાવન' ઈઆને હાવનીમ અને 'હપરેમચિત્ત હવનેમ' નો અર્થ 'ઉપર-
રની હાવન' ઈઆને લાલો કરેછે.

(તેઓને) હું વખાણું છું.^{૫૫} (૪) અએ અશો^{૫૦} હોમ !^૬ તારી^{૧૮} અર-
દાસ્ત કરનારી^{૧૬} માતા^{૧૭} (કે જે) વિસ્તારવાળી,^{૧૩} બોહીળી^{૧૪} (અને)
ફળદ્રુપ^{૧૫} જમીન (તે)ને^{૧૨} હું વખાણું છું.^{૧૧} જમીનના જુદા જુદા ભાગોને^{૧૨}
હું વખાણું છું,^{૧૧} કે જ્યાંહાં^{૧૩} એતરોનીઉપર^{૧૭} (તારો) નામીયો^{૧૪} સુગંધ
પાંથરતું^{૧૫} તું ઉગેછે.^{૧૪} વળી^{૧૫} હોરમજદની સારી પેદાએશ તરીકે,^{૧૬} અએ
હોમ !^{૧૦} પાહાડ^{૧૨} ઉપર^{૧૩} તું ઉગેછે.^{૧૧} (અએ હોમ !) વળી^{૧૫} પક્ષિના રસ્તા
તરફ^{૧૬} તું વધ.^{૧૫} અરેખર^{૧૭} (તું) અશોઈનુ^{૧૮} *મૂળ^{૧૯} છે^{૨૦} (ય) મારી^{૨૧}
(અંદગીના) કલામ (ની અરક્ષત)થી,^{૨૨} (અએ હોમ !) (તારી) તમામ^{૨૩} થડ^{૨૪}
માં,^{૨૫} તમામ^{૨૬} ડાંખળીઓ^{૨૭} માં^{૨૮} તથા તમામ^{૨૯} પીલાર માં^{૩૦} તું વધ.^{૩૧}

(૬) હુઓમો^૩ ઉદ્યેધતિ^૪ સ્તવનો,^૫ અથ^૬ ના^૭ ચો^૮ દિમ^૯
સ્તવ્યોધતિ^{૧૦} વેરેશ્વરસ્તરો^{૧૧} અવધતિ.^{૧૨} નિતેમચિત્^{૧૩} હુઓમ^{૧૪}
હુધતિશ,^{૧૫} નિતેમચિત્^{૧૬} હુઓમ^{૧૭} સ્તૂધતિશ,^{૧૮} નિતેમચિત્^{૧૯}
હુઓમ^{૨૦} અરેતિશ,^{૨૧} હજંધરૂધન્યાધ^{૨૨} અસ્તિ^{૨૩} દ્યેવનાંમ,^{૨૪}
(૭) નસ્થેધતિ^{૨૫} હુથ^{૨૬} કાકેરેસ્ત^{૨૭} અઘાત્^{૨૮} હુચ^{૨૯} ન્માનાત્^{૩૦}
આહિતિશ,^{૩૧} યઘ્ર^{૩૨} આધ^{૩૩} ઉપાજ્ઞધતિ,^{૩૪} યઘ્ર^{૩૫} આધ^{૩૬} ઉપ-
સ્તવ્યોધતિ,^{૩૭} હુઓમહુ^{૩૮} અએષજ્ઞયેહુ^{૩૯} ચિઘ્રેમ,^{૪૦} દસ્વરે^{૪૧}
અએષજ્ઞેમ^{૪૨} અહે^{૪૩} વીસે^{૪૪} ઉત^{૪૫} મએથનેમ,^{૪૬} (૮) વીસ્થે^{૪૭}
જી^{૪૮} અન્થે^{૪૯} મધાઓંધ્રહો^{૫૦} અએજમ^{૫૧} હચિન્તે^{૫૨} અવીન્દ્રવો,^{૫૩}
આઅત્^{૫૪} હો^{૫૫} ચો^{૫૬} હુઓમહુ^{૫૭} મધો^{૫૮} અપ^{૫૯} હુચધતે^{૬૦}
ઉર્વાસ્મન.^{૬૧} રેનજધતિ^{૬૨} હુઓમહુ^{૬૩} મધો,^{૬૪} ચો^{૬૫} યથ^{૬૬}
પુથ્રેમ^{૬૭} તઉરનેમ^{૬૮} હુઓમેમ^{૬૯} વન્દ્યેત^{૭૦} મયો,^{૭૧} કા-
આખયો^{૭૨} તતુખયો^{૭૩} હુઓમો^{૭૪} વીસધતે^{૭૫} અએષજ્ઞધ.^{૭૬}

(૯) (હોમની) વખાણુ કરવામાં આવેછે ત્યારે^૧ હોમ^૨ ઉગેછે,^૩
એટલામાટે^૪ જે શખ્સ^૫ તેને^૬ વખાણેછે^૭ (તે) ઘણો ફતેહમંદ^૮ થાએ-
છે.^૯ અએ હોમ !^{૧૦} (તારું) સઉથી થોડું^{૧૧} નીચવીને રસ કાઢાડવાનું
કાંમ,^{૧૨} અએ હોમ !^{૧૩} (તારી) સઉથી થોડી^{૧૪} વખાણુ,^{૧૫} અએ હોમ !^{૧૬}
(તારું) સઉથી ઓછું^{૧૭} પીડું^{૧૮} (એ) દેવોનો^{૧૯} હજાર ઘણો નાશ^{૨૦}
ફાંછે.^{૨૧} (૭) જે જે જગાએ^{૨૨} તંદરોસ્તી આપનાર^{૨૩} હોમને^{૨૪} (કોઈ)

* વેદિક ક્ષત્રિય જ્ઞા (દારમેસ્તેતે). સન્ધ્યાઈના ઝરા (ચિદ્સ). એની મુકાબલ જુઓ બેહેરામ યશ્તનો ૧૧ મો કર્વો (એરેજેધશ ખાઓ.)

† ઈઆને ક્રિયાની રીતે હોમને ઊંઘીને તથા નીચવીને તૈયાર ક્રીધાથી, તેની પ્રીતિઓ ગાવાથી, તથા તેને પીધાથી દરદ મલાદિ દફે થઈ બાએછે.

ખચીત^{૩૩} લઘ જએછે,^{૩૪} (તથા) જે જે જગાએ^{૩૫} (કોઈ) ખચીત^{૩૬}
 (તેને) વખાણેછે,^{૩૭} તે^{૩૮} ઘેર^{૩૯} માંથી^{૪૦} (દેવેથી) ઉત્પન્ન થએલી^{૪૧}
 (તમામ) ગલીચી^{૪૨} એકદમ^{૪૩} નાણુદ થઈ જએછે,^{૪૪} (તથા) તેનાં^{૪૫}
 ખાંદાનમાં^{૪૬} તેમજ^{૪૭} (તેનાં) સુકામમાં^{૪૮} જહેર રીતે^{૪૯} સુખ^{૫૦}
 (તથા) તંદરોસ્તી^{૫૧} (આવેછે). (૮) કારણકે^{૫૨} બીજી^{૫૩} તમામ^{૫૪}
 (જાતની) કેફ^{૫૫} ઘાતકી હથિયારવાળા^{૫૬} એશમ (દેવ)ને^{૫૭} માર્ગે ચ-
 લાવેછે;^{૫૮} પણ^{૫૯} હોમની^{૬૦} જે^{૬૧} કેફ^{૬૨} તે^{૬૩} ખુશાલી^{૬૪} (તથા) પવિ-
 ત્રાધને^{૬૫} માર્ગે ચલાવેછે.^{૬૬} હોમની^{૬૭} કેફ^{૬૮} (આપણને) ચપળ કરેછે.^{૬૯}

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, બધી જાતના શરાબો તથા
 કેફી ચીજો લીધાથી મગજને ઉસકેરીને જોસ્સો તથા ગુસ્સો ઉત્પન્ન ક-
 રેછે, જેથી ખરાબી નીપજેછે; પણ ક્રિયાની રૂપે તૈયાર કીધેલો હોમનો
 રસ પીધાથી ઉત્પન્ન થતી કેફ ઘણી ખુશ હોએછે, અને તેની ખુશ ખુશ-
 લીમાં નેક તથા સારાં કાંમો કરવાને માણસને ઉસકેરેછે.)

જે^{૬૫} માણસ^{૬૬} હોમને^{૬૭} (પોતાના) જવાન^{૬૮} દીકરાની^{૬૯} મા-
 ફક^{૭૦} વખાણેછે,^{૭૧} (તેને) તંદરોસ્તી આપવાસાઈ^{૭૨} (તે) હોમ^{૭૩}
 તેનાં^{૭૪} તનમાં^{૭૫} દાખલ થાએછે.^{૭૬}

(૯) હુઓમ^{૭૭} દરદિ^{૭૮} મે^{૭૯} બએષજનાંમ,^{૮૦} યાજ્યો^{૮૧}
 અહિ^{૮૨} બએષજદાઓ,^{૮૩} હુઓમ^{૮૪} દરદિ^{૮૫} મે^{૮૬} વારેશ્રદ્ધિનાંમ,^{૮૭}
 યાજ્યો^{૮૮} અહિ^{૮૯} વેરેશ્ર-તઉર્વાઓ.^{૯૦} ક્રા તે^{૯૧} વીસાઇ^{૯૨} ઉર્વશો^{૯૩}
 સ્તઓત,^{૯૪} ઉર્વશમ^{૯૫} સ્તઓતારેમ^{૯૬} વંધહુંધહેમ^{૯૭} દધો^{૯૮} અ-
 ઓખત^{૯૯} અહુરો મજદાઓ.^{૧૦૦} યથા^{૧૦૧} અવેમ^{૧૦૨} યત^{૧૦૩} વહિરતેમ.^{૧૦૪}
 (૧૦) અઉર્વન્તેમ^{૧૦૫} શ્વા^{૧૦૬} દામિધાતેમ^{૧૦૭} બધો^{૧૦૮} તતપત^{૧૦૯} હવાપા-
 ઓ;^{૧૧૦} અઉર્વન્તેમ^{૧૧૧} શ્વા^{૧૧૨} દામિધાતેમ^{૧૧૩} બધો^{૧૧૪} નિદથત^{૧૧૫} હવા-
 પાઓ,^{૧૧૬} હરધથો^{૧૧૭} પધતિ^{૧૧૮} બરેજયાઓ.^{૧૧૯} (૧૧) આઅત^{૧૨૦}
 શ્વા^{૧૨૧} અથ^{૧૨૨} રપેન્ત કંદકત^{૧૨૩} મેરેઘ^{૧૨૪} વીજવંચ^{૧૨૫} વીબરેન;^{૧૨૬}
 અવિ^{૧૨૭} ઇશકત^{૧૨૮} ઉપાધરિ-સએન,^{૧૨૯} અવિ^{૧૩૦} સ્તએર^{૧૩૧} સ્તરો-
 સાર,^{૧૩૨} અવિ^{૧૩૩} કુસોધ^{૧૩૪} કુસો-પતાધ,^{૧૩૫} અવિ^{૧૩૬} પન્નાન^{૧૩૭}
 વિશ-પથ,^{૧૩૮} અવિ^{૧૩૯} સ્પિત-ગઓન^{૧૪૦} ગધરિ.^{૧૪૧}

(૯) અએ હોમ^{૧૪૨} તંદરોસ્તીના ઉપાયો^{૧૪૩} જેનેમાટે^{૧૪૪} તંદરોસ્તી
 આપનાર તરીકે^{૧૪૫} તું (જણાએલો) છે^{૧૪૬} (તે તું) મને^{૧૪૭} આપ.^{૧૪૮} અએ હોમ^{૧૪૯}

* લાઙ—મોહોબત દેખાડેછે (મિલ્સ); ચાલ ચલાવેછે, ગણેછે (ફારમેસ્ટેત).

ફતેહનાં સાધનો^{૧૦} જેનેમાટે^{૧૧} વેરીને તોડનાર તરીકે^{૧૨} તું (જણાએલો) છે^{૧૩} (તે તું) મને^{૧૪} આપ.^{૧૫} (અએ હોમ) તારો^{૧૬} સ્નેહી^{૧૭} (અથવા ક્રીદા થયેલો^{૧૮}) સ્તુતિ ગાનાર^{૧૯} હું થઈશ.^{૨૦} (કારણ કે) હોરમજદે^{૨૧} સ્નેહી^{૨૨} સ્તુતિ કરનારને^{૨૩} અપ વહિશ્તના^{૨૪} કરતાં^{૨૫} વધારે ભલી^{૨૬} પેદા-એશ^{૨૭} કહેલી છે.^{૨૮} (૧૦) કેરફેગર^{૨૯} સાહેબે^{૩૦} તુંને^{૩૧} આલાક^{૩૨} (તથા) ડહાપણુ અપશનારો^{૩૩} બનાવ્યોછે;^{૩૪} કેરફેગર^{૩૫} સાહેબે^{૩૬} તુંને^{૩૭} અલબુર્જ (પાહાડ) ની^{૩૮-૩૯} ઉપર^{૪૦} આલાક^{૪૧} (તથા) ડહાપણુ અપશનાર તરીકે^{૪૨} મુકરર કીધોછે.^{૪૩} (૧૧) પછી^{૪૪} ત્યાંહાંથી^{૪૫} સારા સગન^{૪૬} લાવનારો^{૪૭} પક્ષિઓ^{૪૮} તુંને^{૪૯} (અએ હોમ!) બધી દિશાએ^{૫૦} લઈ ગયાં.^{૫૧}

ખોલાસો:—(તે જગા કેઈ કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ધરકત^{૨૨} (તથા) મેહે) પાર્સિન^{૨૩} (નામના પાહાડ) તરફ,^{૨૪} સેતા-રાને લાગે એવા ઉચા^{૨૫} સ્તએર^{૨૬} (નામના પાહાડ) તરફ,^{૨૭} ફુસે^{૨૮} (તથા) ફુસે નામના (પહાડ) ના રસ્તા^{૨૯} તરફ,^{૩૦} ફક્ત પક્ષિ જઈ શકે એવા સાંકડા રસ્તાવાળા^{૩૧} પત્રાન^{૩૨} (નામના પાહાડ) તરફ,^{૩૩} તથા સ્થિત-ગચ્ચોન^{૩૪} (નામના) પાહાડ^{૩૫} તરફ^{૩૬}—(એ જગાઓ તરફ) સગન લાવનારો^{૩૭} પક્ષિઓ,^{૩૮} (અએ હોમ!) તુંને લઈ ગયાં.^{૩૯}

(૧૨) આઅત^{૪૦} આહુવ^{૪૧} પઉર્વતાહુવ^{૪૨} પોઉડ્ર-સરેધો^{૪૩} વીરઓધહે,^{૪૪} હુઓમો^{૪૫} ગચ્ચોમ^{૪૬} જધરિ-ગચ્ચોના;^{૪૭} આતે^{૪૮} અએષજ^{૪૯} ઇરીરિથરે^{૫૦} વંધહેઉશ મનંધહો^{૫૧} મયાબયો.^{૫૨} આઅત^{૫૩} મે^{૫૪} અહે^{૫૫} દુશ-સંધહે^{૫૬} પરાય વએપય^{૫૭} મનો,^{૫૮} આઅત^{૫૯} અહે^{૬૦} ની^{૬૧} મનો^{૬૨} મનો,^{૬૩} પો^{૬૪} મે^{૬૫} દુશ-સંધહે^{૬૬} હિશતધતે.^{૬૭}

(૧૨) અએ ફેલેજતદાર^{૬૮} તથા સોનેરી રંગના^{૬૯} હોમ^{૭૦} ત્વારે^{૭૧} આએ^{૭૨} (ઉપર જણાવેલી) ઉચી જગાઓ ઉપર^{૭૩} પુબ્કળ જાતમાં^{૭૪} તું ઉગેછે;^{૭૫} બહમનની^{૭૬} પુબીઓ (અથવા કરામતો) થી^{૭૭} તંદરીસ્તી

* અથવા ખુસ અબર લાવનાર, પવિત્ર નિશાનવાળાં (અસલ અર્થ).

† પ્રોફેસરો હારલે તથા દારમેસ્તેતે પ્રમાણે. ડાકટર સ્પીગલે તથા રેવરંડ મિલ્સે એ ખોલાસા નીચે મુજબ અર્થ કીધા છે:—ધરકત=શિખર; ઉપાધરિ-સચ્ચેન=ગરૂડ પક્ષિ હડી શકે તેના કરતાં વધારે ઉચ્ચ; સ્તએર=ટેકરી; ફુસે=પાહાડના ખો. પત્રાન=ઉંચી જગા. સ્થિત ગચ્ચોન ગદરિ=સફેદ રંગનો પાહાડ, ધુમસ તથા વાદળાંથી ઢંકાયેલો પાહાડ. જુઓ સ્થિતવરેનાઓસય (જમ્યાદ યસ્ત, ફકરી ૬ ટે.).

‡ દારમેસ્તેતે; દુધ જેવા સફેદ (રેવરંડ મિલ્સ); મિકા (ડાકટર સ્પીગલ); પુબ્કળ રસવાળા (પ્રોફેસર હારલે).

આપનારી ખાસિયતો^{૧૧} તારામાંથી^{૧૫} ઉત્પન્ન થાએછે.^{૧૭} ત્યારે^{૫૦} મારી^{૫૧} તે^{૫૨} બદગોઈ કરનારની^{૫૩} વિચાર શક્તિને^{૫૫} તું નાશ કરે^{૫૪} (તથા) જે^{૧૧} (શબ્દ) મારી^{૧૨} બદગોઈ કરનાર તરીકે^{૧૩} ઉભો રહેછે^{૧૪} (ધ્યાને મારી નાલેશી કચ્ચા કરેછે), “તેની^{૫૦} વિચાર શક્તિને^{૫૦} (તું) નીચે^{૫૮} દાબી નાખ.”

(૧૩) નેમો^{૧૫} હુઓમાઇ^{૧૬} યત્^{૧૭} કેરેનઓઇતિ^{૧૮} દ્રિષએ-
શ^{૧૯} હવત્-મસો^{૨૦} મનો,^{૨૧} યથ^{૨૨} રએવસ્તેમહેચિત્^{૨૩}; નેમો^{૨૪}
હુઓમાઇ,^{૨૫} યત્^{૨૬} કેરેનઓઇતિ^{૨૭} દ્રિષઓશ^{૨૮} હવત્-મસો^{૨૯}
મનો,^{૩૦} યત્^{૩૧} ઉસ્નામ્^{૩૨} અઓઇતિ^{૩૩} વએધ્ય,^{૩૪} પાઉર-નરેમ્^{૩૫}
તૂમ્^{૩૬} કેરેનૂષિ^{૩૭} સ્પન્યંધહેમ્^{૩૮} ચિસ્તિવસ્તરેમ્,^{૩૯} યસે^{૪૦}-તે^{૪૧}
બાધ,^{૪૨} હુઓમ્^{૪૩} જાધરે,^{૪૪} ગવ^{૪૫} ધરિસ્તહે^{૪૬} બક્ષધતિ.^{૪૭} (૧૪)
મા^{૪૮} મે^{૪૯} યથ^{૫૦} ગાઉશ^{૫૧} દ્રકૂષો^{૫૨} આસિતો^{૫૩} વારેમ્^{૫૪} અવધરે.^{૫૫}
ક્રપ્^{૫૬} ક્ર્યન્તુ^{૫૭} તે^{૫૮} મધો,^{૫૯} વેરેઅયંધઉહાઓંધહો^{૬૦} જસેન્તુ.^{૬૧} પ-
ધરિ^{૬૨}-તે,^{૬૩} હુઓમ્^{૬૪} અપાઉમ્^{૬૫} અપવાજો,^{૬૬} દધાંમિ^{૬૭} ધમાંમ્^{૬૮}
તનૂમ્,^{૬૯} યા^{૭૦} મે^{૭૧} વએનધતે^{૭૨} હુરઓધ^{૭૩} (૧૫) અવંધહુર-
કાંમિ^{૭૪} જન્યઓઇશ^{૭૫} ઊનાંમ્^{૭૬} મધસ્યયાઓ^{૭૭} એવીતો-ખરેધ-
યાઓ,^{૭૮} યા^{૭૯} મધન્યેઇતિ^{૮૦} દવયેઇતિ^{૮૧} આધવનેમ્ય^{૮૨} હુઓ-
મેમ્ય^{૮૩} હા^{૮૪} યા^{૮૫} હસ^{૮૬} અપનસ્યેઇતિ.^{૮૭} યા^{૮૮} તત્^{૮૯} યત્^{૯૦}
હુઓમહે^{૯૧} દઓનો^{૯૨} નિગાઓંધહેન્તિ^{૯૩} નિશહિધધતિ,^{૯૪} નો-
ધત્^{૯૫} તાંમ્^{૯૬} આધવો-પુધીમ્^{૯૭} નએધ^{૯૮} દસ્તિ^{૯૯} હુપુધીમ્.^{૧૦૦}

(૧૩) હોમને^{૧૧} નમાજ^{૧૫} (હોજો)! કે જે^{૧૭} દરવીશના^{૧૮} મનને^{૧૯}
સહથી તવંચર (માણસ)ના^{૨૩} જેટલું મ્હોટું^{૨૪} કરેછે.^{૨૬} હોમને^{૨૭} નમાજ^{૨૮}
(હોજો)! કે જે^{૨૯} દરવીશના^{૩૦} મનને^{૩૧} જેટલું શુભંદ^{૩૨} કરેછે,^{૩૩} કે^{૩૪}
(તે) વિદ્યાને લીધે^{૩૫} જીએ^{૩૬} જાએછે^{૩૭} (ધ્યાને શુભંદ વિચાર કરેછે).
અએ પીળા^{૩૮} હોમ^{૩૯} જે કોઇ^{૪૦} તુને^{૪૧} ખચીત^{૪૨} ગાએમાંથી^{૪૫} નીક-

* દીનદાર માણસોની વહી (inspiring) ને માટે તંદરોસ્તી આપનારી પ્રવાહી તારામાથી નીકળેછે (રેવરંડ મિલ્સ).

† અસુલ અર્થ ‘ખીખમાથી ઉખેડી કાઢાડ’ (ધાતુ પર-વિષ્).

‡ પ્રોફેસર હાલ્લે. એ વિદ્વાન ‘ની મનો મનો’ને જદલે ‘વી નમ મનો’ લેવાને દરસ્ત ધારેછે. ‘વી નમ’ ધ્યાને ડું વાકું વાળ-દાળ (આજ્ઞાઈ); ધાતુ મન.

જતી ચીજ^{૧૬} (ઇઆને જીવામ) અર્પણુ *કરેછે^{૧૭} (તેને) તું^{૧૮} નરથી
ભરપુર,^{૧૯} વધારે હહાપણુવાળો^{૨૦} તથા જ્ઞાનવાળો^{૨૧} કરેછે.^{૨૨}

(૧૪) “ વરસાદમાં કુધનાં ટીપાની માફક મારી આગળથી (અએ
હોમ !) તું એકાએક ગુમ થઈ જતો ના.” તારા^{૨૩} તંદરોસ્તીના ઉપાયો^{૨૪}
આગળ^{૨૫} વધે^{૨૬} (તથા) અસરકારક રીતે^{૨૭} (હમુને) પોંહોએ^{૨૮} !^{૨૯} અએ
અથો^{૩૦} (તથા) અશોધિત ઐવત આપનારા^{૩૧} હોમ !^{૩૨} આએ^{૩૩} (માફ)
શરીર^{૩૪} કે જે^{૩૫} મને^{૩૬} ખુબસુરત^{૩૭} દેખાએછે^{૩૮} (તે) તુંને^{૩૯} હું અર્પણુ
કરુંછું.^{૪૦-૪૧} (૧૫) સાંપની ખસલતની^{૪૨} (તથા) ખુરી અક્કલની^{૪૩} જી-
નની^{૪૪} તંત્રીની^{૪૫} હું પાછી હઠાઉંછું,^{૪૬} કે જે^{૪૭} (જીન) આશ્રવનને^{૪૮}
તથા હોમને^{૪૯} હગવાનો^{૫૦} મનસુખો^{૫૧} કરેછે,^{૫૨} (અને) કયા પછી^{૫૩} તે^{૫૪}
નાખુદ થઈ બાએછે.^{૫૫} જે^{૫૬} (બાઈડી) હોમનો^{૫૭} (ઇઆને હોમની નયતે
ઈજેલો) દરૂન^{૫૮} અધર્મોથી ખાવા^{૫૯} બેસેછે,^{૬૦} તેણીને^{૬૧} (હોમ) આશ-
વનનાં જેવાં કરજંદ^{૬૨} (તથા) સદગુણી છોકરા^{૬૩} આપતો^{૬૪} ફીનથી.^{૬૫}

(૧૬) પંચનાંમ^{૬૬} અક્ષિ,^{૬૭} પંચનાંમ^{૬૮} નોધત્ર^{૬૯} અક્ષિ.^{૭૦}
હુમતહે^{૭૧} અક્ષિ,^{૭૨} દુરમતહે^{૭૩} નોધત્ર^{૭૪} અક્ષિ,^{૭૫} હુખતહે^{૭૬}
અક્ષિ,^{૭૭} દુખખતહે^{૭૮} નોધત્ર^{૭૯} અક્ષિ,^{૮૦} હુવરશતહે^{૮૧} અક્ષિ,^{૮૨}
દુખવરશતહે^{૮૩} નોધત્ર^{૮૪} અક્ષિ,^{૮૫} સમોપહે^{૮૬} અક્ષિ,^{૮૭} અમુ-
શ્તોધશ^{૮૮} નોધત્ર^{૮૯} અક્ષિ,^{૯૦} અપઓના^{૯૧} અક્ષિ,^{૯૨} દ્રવતો^{૯૩}
નોધત્ર^{૯૪} અક્ષિ,^{૯૫} અતચિત્ત અક્ષાત્ર^{૯૬} યથા^{૯૭} અપેમેમ^{૯૮}
મનિવાઓ^{૯૯} અંધહુત્ર^{૧૦૦} નિવાહતિશ.^{૧૦૧}

* ‘અક્ષધતિ’ને હારલે તથા મિલસ ધાતુ બક્ષ=સંસ્કૃત મજ્જુ=ખાવું, ગળી જવું
હપરથી લઇને ‘જે કાઈ તુંને કુધમાં ભેળીને પીએછે’ એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

† પ્રોફેસર હારલે તથા ડાક્ટર મિલસ. બલદના ચામડાના (બનાવેલા)
વાવતાની માફક તું થતો ના; મારી આગળથી તું જહડપથી કુટો પડતો ના
(પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એની મતલબ એવી સમજવામાં આવીછે કે, અએ
હોમ ! ક્રિયાની રૂથે પીધાથી તારી જે ખુબીવાળી અસર મારાં બદનમાં થાએ,
તે કાશમ રહે, અને જતી નહીં રહે. હપર જહાવેલા વાવતો તે, ચાહના-
મામાં આવેલા કાવેલ નામના લુહારનો પેટ આગળ બાંધવાનો ચામડાનો
કટકો, જેનો પાછળથી વાવતો બનાવવામાં આવ્યો હતો, તેનો ઇશારો હાએ
એમ દારમેસ્તેતે ગણેછે.

‡ ઇઆને જીનથી ઉત્પન્ન થતી દરિદ્રતાને.

§ અસલ અર્થ ‘વિચારેછે અને કહેછે.’

કે એનું ઉલટું જુઓ ઈજનેનો ૬ મો હા, ફકરા ૨૨ મો.

(૧૬) પાંચ બાબદોને^{૫૧} હું (મળતો) છેઉં;^{૫૨} પાંચ બાબદોને^{૫૩} હું (મળતો) છેઉં^{૫૪} નહીં.^{૫૪} નેક વિચારને^{૫૬} હું (મળતો) છેઉં;^{૫૭} બદ વિચારને^{૫૮} હું (મળતો) છેઉં^{૬૦} નહીં.^{૬૦} નેક સચુનને^{૬૧} હું (મળતો) છેઉં;^{૬૨} બદ સચુનને^{૬૩} હું (મળતો) છેઉં^{૬૪} નહીં.^{૬૪} નેક કાંમને^{૬૫} હું (મળતો) છેઉં;^{૬૬} ખરાબ કાંમને^{૬૭} હું (મળતો) છેઉં^{૬૮} નહીં.^{૬૮} (દીનની) ફરમાનદારીને^{૬૯} હું (મળતો) છેઉં;^{૭૦} (દીનની) નાફરમાનદારીને^{૭૧} હું (મળતો) છેઉં^{૭૨} નહીં.^{૭૨} અશો (માણસ)ને^{૭૩} હું (મળતો) છેઉં;^{૭૪} દરવંદ (ધ્યાને પાપી માણસ)ને^{૭૫} હું (મળતો) છેઉં^{૭૬} નહીં.^{૭૬} જ્યાંહાંસુધી^{૭૭} (સપેનામીનો તથા અંગ્રેમીનો) (એ) એ મીનોની^{૭૮} સઉથી છેલી^{૭૯} હરીફાઈ^{૮૦} તમામ થશે,^{૮૧} જ્યાંહાંસુધી^{૮૨} (હું ઉપર જણાવ્યા મુજબ રહીશ).

(૧૭) આઅત્^{૮૩} અઓઅત્^{૮૪} જરથુશ્તો,^{૮૫} નેમો^{૮૬} હુઓ-માઇ^{૮૭} મજદદધાતાઇ.^{૮૮} વંદુહુશ^{૮૯} હુઓમો^{૯૦} મજદદધાતો.^{૯૧} નેમો^{૯૨} હુઓમાઇ.^{૯૩} વીરપે^{૯૪} હુઓમ^{૯૫} ઉપ-સ્તઓમિ,^{૯૬} યતચિત્^{૯૭} બ-રેષુનુવ^{૯૮} ગધરિનાંમ,^{૯૯} યતચિત્^{૧૦૦} જાંફુનુવ^{૧૦૧} રઓનાંમ,^{૧૦૨} યએ-ચિત્^{૧૦૩} આંજહુ^{૧૦૪} દેરેતાઓંધાંહાં^{૧૦૫} જઇનિનાંમ^{૧૦૬} ઉપ દેરેજહુ.^{૧૦૭} એરેજતએન^{૧૦૮} હુઓ^{૧૦૯} તશત^{૧૧૦} જરનએનેમ^{૧૧૧} અવિ^{૧૧૨} તક્ષે,^{૧૧૩} મા^{૧૧૪} તે^{૧૧૫} નીરે^{૧૧૬} જેમિ^{૧૧૭} પધતિ,^{૧૧૮} ધથ^{૧૧૯} રએવનતો^{૧૨૦} અરેજહુ.^{૧૨૧} (૧૮) ધમાઓસે^{૧૨૨}-તે^{૧૨૩} હુઓમ^{૧૨૪} ગાથાઓ,^{૧૨૫} ધમાઓ^{૧૨૬} હેન્તિ^{૧૨૭} સ્તઓમાયો,^{૧૨૮} ધમાઓ^{૧૨૯} હેન્તિ^{૧૩૦} ચીચપાનાઓ^{૧૩૧} ધમે^{૧૩૨} હેન્તિ^{૧૩૩} અર્ધુષ્ઠ^{૧૩૪} વાચો.^{૧૩૫} દાસ્મધનિશ^{૧૩૬} વારેથમિશ,^{૧૩૭} પધતિ-બિષિશ,^{૧૩૮} અએપજય.^{૧૩૯}

(૧૯) ધમાઓસે^{૧૪૦} તૂમચિત્^{૧૪૧} માવોય.^{૧૪૨} કપ^{૧૪૩} કયનુ^{૧૪૪} તે^{૧૪૫} મધો,^{૧૪૬} રઓફન^{૧૪૭} કયનુ^{૧૪૮} તે^{૧૪૯} મધો;^{૧૫૦} રેનજયો^{૧૫૧} વજ-ધતે^{૧૫૨} મધો,^{૧૫૩} વારેથમિશ^{૧૫૪} હેન્તેમ^{૧૫૫} આસ્તઓધતે,^{૧૫૬} હુથ^{૧૫૭} અન^{૧૫૮} ગાથુવ્યા^{૧૫૯} વય.^{૧૬૦} (૨૦) ગવે^{૧૬૧} નેમો,^{૧૬૨} ગવે^{૧૬૩} નેમો,^{૧૬૪} ગવે^{૧૬૫} ઉર્ધમ,^{૧૬૬} ગવે^{૧૬૭} વેરેથેમ,^{૧૬૮} ગવે^{૧૬૯} ખરેતેમ,^{૧૭૦} ગવે^{૧૭૧} વએમ,^{૧૭૨} ગવે^{૧૭૩} વેરેજ્યાતાંમ^{૧૭૪} તાંમ^{૧૭૫} ને^{૧૭૬} ખરેથાઇ^{૧૭૭} કૃષુયો.^{૧૭૮}

(૨૧) હુઓમેમ^{૧૭૯} જાધરીમ^{૧૮૦} એરેજન્ટેમ^{૧૮૧} યજમધદે;^{૧૮૨} હુઓમેમ^{૧૮૩} કાંમીમ^{૧૮૪} કાદત્-ગએથેમ^{૧૮૫} યજમધદે;^{૧૮૬} હુઓ-મેમ^{૧૮૭} ફરઓષેમ^{૧૮૮} યજમધદે;^{૧૮૯} વીરપે^{૧૯૦} હુઓમ^{૧૯૧} યજમધદે;^{૧૯૨} જરથુશ્તે^{૧૯૩} રિપતામહે^{૧૯૪} ધધ^{૧૯૫} અપઓનો^{૧૯૬} અપીમચ^{૧૯૭}

ફવપીમચ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩

વેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૧૭) તારે^{૧૦} જરતોસ્તે^{૧૧} કહ્યું^{૧૨} કે, હોરમજ્ઞદના પેદા ક્રીધેલા^{૧૩}
હોમને^{૧૪} નમાજ્ઞ^{૧૫} (હોએ) ! હોરમજ્ઞદનો પેદા ક્રીધેલો^{૧૬} હોમ^{૧૭} સારો^{૧૮}
(છે). હોમને^{૧૯} નમાજ્ઞ^{૨૦} (હોએ) ! અધી જાતના^{૨૧} હોમ^{૨૨} કે જે^{૨૩}
પાહાડોની^{૨૪} યુલંદી ઉપર,^{૨૫} તથા જે^{૨૬} ખીણોનાં^{૨૭} ઉંડાણમાં^{૨૮} તથા જે^{૨૯}
જીનોનાં^{૩૦} બંદમાં^{૩૧} (આવેલા) ડુંગરોના ખોની^{૩૨} સાંકડી જગાઓમાં^{૩૩}
(ઉગેછે) (તેને) હું વખાણું.^{૩૪} (અએ હોમ !) રૂપાનાં^{૩૫} તશ્તમાં-
થી^{૩૬-૩૭} સોનાનાં^{૩૮} (તશ્ત) માં^{૩૯} હું (તુંને) રેડુંછું^{૪૦} (અથવા ગાળુંછું^{૪૧}).
(અએ હોમ !) તુંને^{૪૨} જમીન^{૪૩} ઉપર^{૪૪} (હું) નહીં^{૪૫} ઢોળું,^{૪૬} કારણ
કે^{૪૭} (તું) ઉચી^{૪૮} કીમતનો^{૪૯} (છે).

(૧૮) અએ હોમ !^{૧૦} આએ^{૧૧} ગાથા^{૧૨} તારેમાટે^{૧૩} છે,^{૧૪} આએ^{૧૫}
સ્તુતિનાં ગાયનો,^{૧૬} આએ^{૧૭} સ્વાદદાર િલોજન^{૧૮} (તારેમાટે) છે,^{૧૯} (તથા)
આએ^{૨૦} સામ્યા બોલેલા^{૨૧} (બદગીના) કલામો^{૨૨} (તારેમાટે) છે.^{૨૩}

ખોલાસો:—(સ્તુતિનાં ગાયનો, ખરાં દિલથી ક્રીધેલી બંદગી તથા
લેજજતદાર પકવાનો એ બધું, અએ હોમ ! હમો તુંને અર્પણ કરીએ છીએ).

(અએ હોમ !) (તું) સુખાકારી આપનાર,^{૧૦} ફતેહ (અથવા દુશ્મ-
નને મારવાનું કૌવત) આપનાર,^{૧૧} દ્રેષની સાંભે થનાર^{૧૨} તથા તંદરોસ્તી
આપનાર^{૧૩} (છે).

(૧૯) “એ બધું મને લગતું છે, તેમજ તું િખી.” (અએ
હોમ !) તારા^{૧૦} રોગને દૂર કરનારાં િસાધનો^{૧૧} આગળ^{૧૨} વધે તો
સાફ !^{૧૩} તારાં^{૧૪} રોગને દૂર કરનારાં િસાધનો^{૧૫} તેજથી^{૧૬} ફેલાવો પામે
તો સાફ !^{૧૭} (તારાં) રોગને દૂર કરનારાં િસાધનો^{૧૮} સેહેલાઈથી^{૧૯} મળી
આવેછે.^{૨૦} આએ^{૨૧} ગાથાનાં^{૨૨} કલામો^{૨૩} સહિત^{૨૪} (જે કોઈ) (હોમને)
વખાણેછે,^{૨૫} (તે) ફતેહમંદ^{૨૬} (અથવા દુશ્મનને મારનાર^{૨૭}) તથા

* જમન ઈઆને નારીજાતની યુરી શક્તિ, દેવ-દરજાની ખસલતની આરત,
જાત. હોમને દુશ્મન (યુરિત). બહી તથા દરદરૂપી દેવી (દારમેસ્તેતે).

† ધાતુ ચપ્=ચશીદન (ફારસી)=આખડું; અથવા શિખામણો, નસિહતની
બાબદો; ધાતુ ચપ્=સંસ્કૃત ચક્ષુ=શિખવડું.

‡ મિલ્સ. તેના બદલામાં તારી કેફ હું મને આપ (દારમેસ્તેતે).

§ અથવા તંદરોસ્તી આપનારા ઉપાયો. ‘મધો’નો અર્થ ઉડાપણ ખી થાયછે.

*અપળ^{૫૬} (†થાએછે). (૨૦) ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૫૭} નમાજ^{૫૮} (હોને)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૫૯} નમાજ^{૬૦} (હોને)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૧} (સારા) સખુન^{૬૨} (હોને)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૩} ફતેહ^{૬૪} (હોને)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૫} ખોરાક^{૬૬} (હોને)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૭} વસ્ત્ર^{૬૮} (હોને)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૯} (આપણે) †મેહેનત કરવી એધએ,^{૭૦} (સખળ કે) તે^{૭૧} આપણા^{૭૨} ખોરાકનેમાટે^{૭૩} વધારી કરનારા^{૭૪} (છે).

(૨૧) લીલા^{૭૫} (તથા) યુલંદ^{૭૬} હોમને^{૭૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૮} આખાદી કરનાર^{૭૯} (તથા) દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર^{૮૦} હોમને^{૮૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૮૨} દરદને પછાત નાખનાર^{૮૩} હોમને^{૮૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૫} બધા^{૮૬} હોમને^{૮૭} (ઈઆને જુદી જુદી જાતના હોમને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૮} સપેતમાન^{૮૯} અશો^{૯૦} જરતોશતની^{૯૧} અશોઈને^{૯૨} તથા (તેનાં) ફરોહરને^{૯૩} આએ જગાએ^{૯૪} માન સહિત હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૯૫}

(બાજમાં પડે.) અહુરમજ્દદ ખોદાએ, અવજ્જનીએ મરદમ, મરદમ સર્દગાંન, હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહુદીન માર્દયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએહૂન બાદ. (પ્રગટ પડે.) યથા અહુ વધચ્ચો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસ્ય કવરેય આફ્રીનામિ, હઓમહું અપવર્જમહો. અષેમ વોહુ ૧. ~~અહાધ રએશય;~~ હઉંધરેમ; જસ એ અવંધહે મજ્દદ; કેરફેહ મોજ્દદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુખારક્ (ફલાંન), માહે મુખારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દાયાંન. દેન-ઓથ અહુરહે મજ્દદઓ, તરોઈદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ. હુધથા-વરશતાંમ હાદ વસ્તા ફેરષોતેમમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૧.

ગારજે ખોરેહ અવજ્જયાદ હોમ યજ્દ બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહુ માર્દયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગાઆફરંગાની બાદ હફતે કેરવર જમીન; અએહૂન બાદ. મન્ આનો આવાયદ શુદન, મન્ આનો આવાયદ શુદન, મન્ આનો આવાયદ શુદન, અપઓને અષેમ વોહુ ૧.

* અંગેજમાં વિશેષણ તરીકે Live આવેછે તેવા ‘હેન્ટેમ’નો અર્થ લેવા.

† જે શખ્સ હોમને વખાણે છે તે ધણી ફતેહમંદ થાયછે (જુઓ ૬ ઠો ૬૩૨).

‡ એના ખોલાસા બાબે જુઓ બેહરાંમ યશતનો ૨૦ મો કરદો.

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢીડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને
માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી, નેમસે-ને અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્દિ
સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

હુઓમેમ જાધરીમ બેરેજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ ક્રા-
ખીમ ક્રાદત-ગએથેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમધદે.
અષેમ વોહૂ ૧. હોમ યજદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

નહાની હોમ યશ્ત.

દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજની, ગારજે
ખોરેહુ અવજાયાદ; હોમ યજદ બેરસાદ.

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન
દુશ્મત દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોકૂત,
ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂત ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનાઆ-
ની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.
દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરેઇદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ;
હુધથ્યાવરશતાંમ હ્યત વસ્ના ફેરષાતેમેમ. રતઓમિ અષેમ;
અષેમ વોહૂ ૩.

ફવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્તિશ વીદએવો અહુર-ત્તએષો
(જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફસસ્તયએચ, હુઓમહે *અષવજ-
ધહો, દનઓથ્ર યરનાધય વહાધય દનઓથ્રાધય ફસસ્તય-
એચ, યથા આહુ વધસ્યો જઓતા ક્રા મે ઝૂતે, અથા રતુશ
અષાત્રચિત હય ક્રા અષવ વીધવાઓ ઝઓતૂ; હુઓમેમ
જાધરીમ બેરેજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ ક્રાખીમ ક્રાદત-
ગએથેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમધદે.

* એના તરબુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૩૪ મા સફાની પેઢેલી નોટ.

*ની તે^૧ જાઇરે^{૧૩} મધેમ^{૧૪} મુષે.^{૧૫} †ની અએમ,^{૧૬} ની વરેશ્વેમ,^{૧૭} ની દસ્વરે,^{૧૮} ની બએવએમ,^{૧૯} ની કદથેમ,^{૨૦} ની વરેદથેમ,^{૨૧} ની અએબાએ^{૨૨} વીરપો-તનૂમ,^{૨૩} ની મસ્તીમ^{૨૪} વીરપો-પએસંધહેમ,^{૨૫} ની તત્ત,^{૨૬} યથ^{૨૭} ગએથાહવ^{૨૮} વસો-ક્ષત્રો^{૨૯} કચરાને,^{૩૦} ભએવપો-તઉવાઓ^{૩૧} દુએમ-વનો,^{૩૨} ની^{૩૩} તત્ત^{૩૪} યથ^{૩૫} †તઉર્વયેનિ.^{૩૬}

અએ લીલા^{૧૩} (હોમ)! †તારી પાસેથી^{૧૨} ડહાપણ,^{૧૪} હિમ્મત,^{૧૬} કંતેહ,^{૧૭} કંતંદરોસ્તી,^{૧૮} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૧૯} આખાડી,^{૨૦} વૃદ્ધિ,^{૨૧} તમામ શરીરનું^{૨૩} કૌવત^{૨૨} (તથા) તમામ ચળકાટ ભરેલી^{૨૫} મ્હોટાઈ^{૨૪}—એ સ-થળું^{૨૬} હું માણું,^{૨૭} કે જેથી કરીને^{૨૮} (ઇઆને તે મેળવ્યાથી) મુલુકોમાં^{૨૯}

* હઈથી તે એજ ફકરામાં આવેલા ‘ દ્રુએમ—વનો ’ સુધીના બોલો ઈજ-રનેના ૯ મા હાના ૧૭ મા ફકરામાંથી આએ ઠેકાણે લીધાછે, અને ‘ ની તત્ત યથ તઉર્વયેનિ ’—એ બોલો તેજ હાના ૧૮ મા ફકરામાંથી લીધાછે.

† આએ ફકરામાં જે “ ની ” આવેલોછે તે દરેક “ ની ” પછી “ મુષે ” જોડાયે તેમ સમજવું; “ ની મુષે ” ઇઆને હું માણું.

‡ ‘ ની તત્ત યથ તઉર્વયેનિ ’—એ વાક્ય આએ ઠેકાણે મ્હોટી હોમ યશ્ત-માંથી અધુરો લીધોછે; એની પછી નીચે જણાવેલા બોલો (જે મ્હોટી હોમ યશ્તમાં છે તે) આંચા વગર બરાબર પુરી મતલબ બહતી નથી. ‘ તઉર્વયેનિ ’ (હું તોડું—તોડી નાંખું) ક્રિયાપદનો કર્મ નથી, તે લીધા વગર વાક્ય અધુરો રહેછે—“ વીરપનાંમ્ ભએવપતાંમ્ ભએવપાએ, દએવનાંમ્ મધ્યાનાંમ્, ચાશ્વાંમ્ પશરિકનાંમ્, સાગ્રાંમ્ કઓથાંમ્ કરકનાંમ્ મધસ્થનાંમ્, બિજનાંમ્ અ-ધેમઓધનાંમ્ બિજનાંમ્, વેરૂહનાંમ્ ચશ્વરે—જનાંમ્, હએનયાએ-સચ યેરેથુ—અધનિકયાએ દવાંધશ્યાઓ પતાંધશ્યાઓ.” ઉપલા આખા વાક્યને તરજીબો:—“ તે (ઇઆને એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ, ડહાપણ, હિમ્મત, ઇલાદિ) હું માણું, કે જેથી કરીને તમામ દેવ રાંખેના-રાએની, દેવોની, માણસોની, જદુગરોની, પરીઓની, જીલમગારોની, કીકોની, કરેપોની, સાપના ખવાસનાં માણસોની, આશ્મોગ માણસોની, ચાર પગવાળાં વરેઓની તથા પુષ્કળ પક્ષટણવાળાં, ફરેબવાળાં તથા ધસારો કરી આવનારાં ભરકર—એ બધાઓની ખરાબીઓને હું તોડું.” હું ધાવેલું કે આએ ન્હાની હોમ યશ્ત લખાતી વખતે, “ ની તત્ત યથ તઉર્વયેનિ ” બોલો ભણ્યા પછી ઉપર જણાવેલા જોઈતા તથા બંદ ખેસતા મ્હોટી હોમ યશ્તના અવસ્તાના બોલો બી બહુવામાં આવે તો જોઈતર; નહીં તો વાક્ય કર્મવગરનો અધુરો રહેછે.

¶ મ્હોટી હોમ યશ્તના પેહેલા ફરહાના ૧૭ મા ફકરામાંથી એમ લેવું.

ક ઇઆને હોમને રસ પીધાથી જે તંદરોસ્તી મળેછે તે.

સ્વતંત્ર પાદશાહ,^{૨૬} ખરાબીને તોડનાર^{૨૭} (તથા) દરજને મારનારની માફક^{૨૮}
હું ફરું^{૨૯} (અથવા અમલ કરું^{૩૦}). તે^{૩૧} (એટલે એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત,
તંદરોસ્તી, મહોટાઈ, હડાપણ, ધ્યાદિ) હું માગુછું,^{૩૨} જેથી કરીને^{૩૩}
(તમામ દેવો, બુદ્ધગરો, જુલમગારો, ધ્યાદિની ખરાબીઓને) હું તોડું.^{૩૪}

હુઓમેમ જાધરીમ બેરેજન્તેમ યજમધદ; હુઓમેમ કા-
બીમ ક્રાદત્ત-ગએથેમ યજમધદ; હુઓમેમ દૂરઓપેમ યજમધદ;
વીસ્પે હુઓમ યજમધદ; જરથુશ્તહે સ્પિતામહે ધધ અપઓના
અધીમય કવધીમય યજમધદ.*

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પઠતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાસયા તાઓસયા યજમધદ.

(ભાજમાં પઢે.) અહુરમજ્જદ જોદાએ, અવજ્જનીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન્ હુમા સર્દગાંન્, હુમખાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ
બેહેદીન્ માજ્જદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધસ્થો ૨.

ચસ્નેમય વહોમય અઓજસ્ય જવરેસ આક્રીનામિ હુઓ-
મહે અષવજંધહે, અષેમ વોહુ ૧. અદ્વાધ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજ્જદ; કેરેદેહ મોજ્જદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ સુખારક્ (ફલાંન્),
માહે સુખારક્ (ફલાંન્), ગાહે (ફલાંન્), નમાજ દાદારે ગેહાંન્
દામાંન્. ફનઓથ અહુરહે મજ્જદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-
ન્યેઉશ; હધથ્યાવર્શતાંમ હિત વસ્ના ફેરપોતેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહુ ૧.

ગારજે ખોરેહ અવજ્જયાદ હોમ યજદ બેરસાદ, અમાવંદ
પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન્ બેહુ માજ્જદયસ્નાંન્,
આગહી રવાધ ગેઆફરગાંની બાદ હફતે કેશવર જરમીન્, અએ-
દૂન્ બાદ. મન્ આનો આવાયદ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ
શુદન્, મન્ આનો આવાયદ શુદન્; અપઓને અષેમ વોહુ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢેડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ મહોટી હોમ યસ્તનો છેડેનો ભાગ, સફેા ૩૫૩-૩૫૫.

મજ્જદયસ્તી દાદે જરથુસ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્ધિ
સૂર અનાહિતે અપઓને. અપેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજ્જદધાતે અપઓને. અપેમ વોહુ ૧.
હુઓમેમ જાધરીમ એરેજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ
ક્રામીમ ક્રાદત-ગમ્યેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓપેમ યજ-
મધદે. અપેમ વોહુ ૧. હોમ યજદ ઘેરસાદ. અપેમ વોહુ ૧.

હોમ યશ્તની નીરંગ.

(એ નીરંગ મ્હોટી અથવા ન્હાની હોમ યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણવારપઢે.)

કુ^૧ શેકનમ,^૨ ઓ^૩ વાએનુમ,^૪ ઓ^૫ નેજાર કુનમ^૬
કાલ્યુદે^૭ શુમા^૮ દીવાંન,^૯ ઓ^{૧૦} દરજાંન^{૧૧} ઓ^{૧૨} જાદુઆંન^{૧૩}
ઓ^{૧૪} પરીઆંન,^{૧૫} પ^{૧૬} હોમ^{૧૭} વ^{૧૮} બસેમ,^{૧૯} વ^{૨૦} દીને^{૨૧}
રાસ્ત^{૨૨} વ^{૨૩} દારોસ્ત^{૨૪} વેહુ,^{૨૫} કે^{૨૬} દાદાર અહુરમજ્જદ^{૨૭} ઓએ
મન^{૨૮} ચાશીદ^{૨૯} અપઓને અપેમ વોહુ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

હોમ^{૧૦} તથા^{૧૮} બરસમ^{૧૯} વડે^{૨૬} તથા^{૨૦} સાસ્તી^{૨૨} અને^{૨૩} સંપૂર્ણ^{૨૪}
(અને) બલી^{૨૫} દીન^{૨૬} કે જે^{૨૭} દાદાર હોરમજ્જદ^{૨૮} (પેગમબર જરતો-
શ્તની મારફતે) મને^{૨૯} શિખવી,^{૩૦} (તે દીન)થી^{૩૧} તમો^{૩૨} દેવો^{૩૩}
તથા^{૩૪} દરજો^{૩૫} તથા^{૩૬} જાદુગરો^{૩૭} તથા^{૩૮} પરીઓનાં^{૩૯} કાલ્યુદને^{૪૦} હું
બાંધું^{૪૧} તથા^{૪૨} મારું^{૪૩} તથા^{૪૪} આજેજ કરું.^{૪૫}

વનન્ત યશ્ત. *

દનઓઞ અહુરહે મજ્જદાઓ અપેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજ્જદ યોદાએ અવબૂની,
ગોરજે ખોરેહુ અવભયાદ; વનન્ત સતર અહુરમજ્જદ દથ
અપવ અપહે રદ ઘેરસાદ.† અજ હમા ગુનાહુ પતેત

* નાદલા તથા મ્હોટા સીરોબમાં તેશ્તર તીરની ખુશનુમનાં વનન્ત,
સતવએસ તથા હસ્તોધરિમની ખશનુમન આવેલી છે, તે હપરથી પ્રોફેસર દાર-
મેસ્તેતે એ યશ્તને તીર યશ્તને વધારાનો ભાગ ગણેછે. એમાં આવેલી બાબદ
બેતાં, એ યશ્ત ખરૂંકસ્તરો તથા નુકસાનકારક બનવરોને દફે કરવાની નીરંમ
તરીકે ગણાઈ શકાએ.

† ઈમાને હોરમજ્જદને પેદા ક્રીષેલા અશે વનન્ત સેતારો (જે) અશોધને
સરદાર (તે) (મારી મદદે) પોહોંચે! વનન્ત સેતારાના યોલાસા બાબે
જુઓ સફે ૩૧, ૪ થી નોટ.

પશેમાનુમ; અથ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્જૂપ્ત દુજ્જવરશ્વ,
મેમ પ ગેતી મનીદ્, ઉદ્મ ગોઠ્ઠત, ઉદ્મ કંદે, ઉદ્મ જસ્ત,
ઉદ્મ યૂન્ યૂદ્ધ એસ્તેદ્. અથ આન્ ગુનાહ મનશની ગવશની
કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, આપે અવાપ્શ
પશેમાન્, પ સે ગવશની પ પતેત હોમ, દનઓથ અહુરહે
મજદાઓ, તરોધરીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ્યાવરશ્તામ
હિન્ વસ્ના ફેરવોતેમેમ, સ્તઓમિ અપેમ; અપેમ વોહુ ૩.

ક્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશતિશ વીદઓવો અહુર-
હંઓષા (જે ગેહ હોય તે પટે.) ક્રસસ્તયએય. વનન્તો સ્તારો
મજદધાતહે,* દનઓથ યસ્નાધ્ય વજ્રાધ્ય દનઓથાધ્ય
ક્રસસ્તયએય, યથા અહુ વધર્યો જઓતા ક્રા મે ઝૂતે, અથા
રતુશ અપાતચિત્ હ્ય ક્રા અપવ વીધ્વાઓ ઝઓતૂ.

વનન્તેમ^૧ સ્તારેમ^૨ મજદધાતેમ^૩ અપવનેમ^૪ અપહે^૫ રતૂમ^૬
યજમધદે.^૭ યજ્ઞધ^૮ વનન્તેમ^૯ અમવન્તેમ^{૧૦} અઓપ્તો-નામનેમ^{૧૧}
અએષશ્મ^{૧૨} પધતિશતાતેએ^{૧૩} અજસ્તય^{૧૪} કોધજ્જદિશ્તય,^{૧૫}
અપયન્તમહેય^{૧૬} અંધરહે મધન્યેઉશ^{૧૭} ઇંદ્રસ્ત^{૧૮} (તાલી ૧ મારીએ)
વનન્તેમ સ્તારેમ મજદધાતેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે,
યજ્ઞધ વનન્તેમ અમવન્તેમ અઓપ્તો-નામનેમ અએષશ્મ
પધતિશતાતેએ અજસ્તય કોધજ્જદિશ્તય, અપયન્તમહેય અંધરહે
મધન્યેઉશ ઇંદ્રસ્ત. (તાલી ૨ મારીએ) વનન્તેમ સ્તારેમ
મજદધાતેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે, યજ્ઞધ વનન્તેમ
અમવન્તેમ અઓપ્તો-નામનેમ અએષશ્મ, પધતિશતાતેએ
અજસ્તય કોધજ્જદિશ્તય, અપયન્તમહેય અંધરહે મધન્યેઉશ
ઇંદ્રસ્ત. (તાલી ૩ મારીએ.)

હોરમજદનો પેદા ક્રીધેહો^૧ અશો^૨ †વનન્ત^૩ સેતારો^૪ (જે) અશોધનો^૫
સરદાર (તે)ને^૬ હમો વખાણીએ છિયે.^૭ ઘણોજ દૂર કરવા લાએક^૮ હારે-

* ઈઆને હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા વનન્ત સેતારાની આરાધના કરવાને,
તેની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએય, સફા ૩૩ મો.).

† વનન્ત સેતારાના ખોલાસા બાળે જુઓ સફા ૩૧ મો, ૪ થી નોટ.

મનનાં^{૧૦} (ઇચ્છાને હારેમનની પેદાએશનાં) ધિક્કારેલાં^{૧૧} તથા સઉથી
પરાય^{૧૨} અરફસ્તરોની^{૧૩} સાંભે થવાનેમાટે^{૧૪} હિમ્મતવાન,^{૧૫} વખણાએલાં
*નામવાળાં^{૧૬} (તથા) તંદરોસ્તી આપનારાં^{૧૭} વનન્ત (સેતારા)ને^{૧૮} હું વખણું.^{૧૯}

(બાજમાં પઢે.) †અસ્ત હોમ^{૨૦} દાંમ^{૨૧} દેહન^{૨૨} મુશક^{૨૩} કુલ^{૨૪} ગુ-
રખેલ^{૨૫}, કુ^{૨૬} પ ખાંન^{૨૭} ગુનાહ^{૨૮} નકુનન્દ^{૨૯}, અએષજ^{૩૦} ગુઆફરં-
ગાંન^{૩૧} આદ^{૩૨}, નામે અહુરમજ્દ^{૩૩}, પ નામે^{૩૪} નીવ^{૩૫} ખોરેહ^{૩૬}
ફરીદુન^{૩૭}, ફરીદુન^{૩૮} આથવ્યાંન^{૩૯}, (તાલી ૩ મારીએ.) અસ્ત
હોમ^{૪૦} દાંમ^{૪૧} દેહન^{૪૨} મારાંન^{૪૩} માર^{૪૪} સર્દગાંન^{૪૫}, કુ^{૪૬} પ ખાંન^{૪૭}
ગુનાહ^{૪૮} નકુનન્દ^{૪૯} અએષજ^{૫૦} ગુઆફરંગાંન^{૫૧} આદ, નામે અહુર-
મજ્દ, પ નામે નીવ ખોરેહ ફરીદુન, ફરીદુન આથવ્યાંન, (તાલી
૩ મારીએ.) અસ્ત હોમ^{૫૨} દાંમ^{૫૩} દેહન^{૫૪} ગોરગાંન^{૫૫} ગોર્ગ^{૫૬}
સર્દગાંન^{૫૭}, નામે એશતી^{૫૮} ગોર્ગ^{૫૯} કુલ^{૬૦} ગોરખેહ^{૬૧}, કુ^{૬૨} પ
ખાંન^{૬૩} ગુનાહ^{૬૪} નકુનન્દ^{૬૫} અએષજ^{૬૬} ગુઆફરંગાંન^{૬૭} આદ, નામે
અહુરમજ્દ, પ નામે નીવ ખોરેહ ફરીદુન, ફરીદુન આથવ્યાંન,
(તાલી ૩ મારીએ.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજ્જનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ
એહેદીન માંજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
અએદૂન આદ, (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસ્ય જવરેય આફ્રીનામિ, વનન્તો
સ્તારો મજ્દદધાતહે અષેમ વોહૂ ૧. અહ્યાધ રએશય;
હજંધરેમ, જસ મે અવંજહે મજ્દદ; કેરેફેહ મોજ્દદ.

તમામ ઉદર^૧ (તથા) બીલાડીની^૨ પેદાએશનાં^૩ (જનવરોનાં) મોહો-
ડાને^૪ હું બાંધું, કે જેથી કરીને તેઓ^૫ ઘેરમાં નુકસાન^૬ નહી કરે.^૭ (મને)
તંદરોસ્તી^૮ (તથા) મશહુરી^૯ હોલે^{૧૦} (દાદાર) હોરમજ્દનાં નામથી^{૧૧}
(તથા) ફરેફુન^{૧૨} (કે જે) ફરેફુન^{૧૩} આથવ્યાંનનો^{૧૪} (છોકરો થાએ તેનાં) કૌવત^{૧૫}
(તથા) ખોરેહની^{૧૬} નામથી^{૧૭} (તમામ ઉદર તથા બીલાડીનાં મોહોડાને હું

* અથવા પોતાનાં ખાસ નામથી આરાધના પામેલા.

† હકીકી તે એ ફકરાને છેડે આવેલા 'અએદૂન આદ' સુધી બાજમાં બધ-
વાનો બાજ યાજંદમાં છે.

*આંધુધું. સાંપો^{૨૦} (તથા) સાંપની^{૨૫} જતોનાં^{૨૬} (તથા) પેદાએશનાં^{૨૭} (જન-
વશેનાં) મોહીડાને^{૨૮} હું આંધુધું,^{૨૯} કે જેથી કરીને તેઓ^{૩૦} ઘેરમાં^{૩૧} નુકસાન^{૩૨}
નહી કરે. ^{૩૩} વરૂઓ^{૩૪} (તથા) વરૂની^{૩૫} જતોનાં^{૩૬} (તથા) પેદાએશનાં^{૩૭}
(જનવશે), નામ બનામ^{૩૮} તમામ^{૩૯} વરૂ^{૪૦} (તથા) ખીલાડીનાં^{૪૧} મોહીડાને^{૪૨}
હું *આંધુધું,^{૪૩} જેથી કરીને તેઓ^{૪૪} ઘેરમાં^{૪૫} નુકસાન^{૪૬} નહીં િકરે. ^{૪૭}

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાં), માહે
મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાન,
દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હધ
થાવરશતાંમ હિત વસ્ના ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ
વોહુ ૧. ગારજે ખોરેહુ અવજાયાદ વનન્ત સતર અહુરમજદ
દથ અષવ અષહે રદ, ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર, અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગાહી રવાધ
ગાઆફરંગાની બાદ હકુતે કેશવર જમીન; અએફૂન બાદ, મન
આનો આવાયદ શુદન; મન આનો આવાયદ શુદન, મન
આનો આવાયદ શુદન, અષઓને અષેમ વોહુ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહીડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્ટી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્દિ સુર અનાહિતે અષઓને. અષેમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહુ ૧.

વનન્તેમ સ્તારેમ મજદધાતેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ
યજમધદે. અષેમ વોહુ ૧. વનન્ત સતર અહુરમજદ દથ અષવ
અષહે રદ ખેરસાદ. અષેમ વોહુ ૧.

* પાછલી કેતાબો પ્રમાણે ફેરફાર પાદસાહ બધી જતની નીરંગોનો એક
કામેલ ઉસ્તાદ હતો, જેની મદદથી ઈઆને તે નીરંગ બજવાથી પોતાના ઉપર
આવતી કોઈબી બધાને તે અટકાવી શકતો હતો, તથા દેવ દરજની બરીઓને
પોતાની ઉપર ફાવવા નહીં દેતો હતો. વળી કેટલીએક કેતાબોમાં તો એને
એક પેશમબર વધીક કહેલો છે.

† ‘ અએષજ ગુઆફરંગાન બાદ ’ થી તે ‘ ફરીફૂન આયબ્યાન ’ સુધીના
ભાગનો તરજુમો ઉપર આવી ગયાથી ફરીથી આપ્યો નથી.

વનન્ત યશ્તની નીરંગ.*

 (એ નીરંગ વનન્ત યશ્ત પછા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

 કુલ્ બલા દફે શવદ્, એ દીવ્ એ દરજ્ એ પરી
એ કફુતાર એ સેહેરાન્, એ બાદ અખતહેદ અખી દરદે શેકમ
હફત અન્દામ, બલલે શધતાન્ એ ખાતર પરીશાન્, એ
બલલે હમાધ શધતાન્ ખાતર પરીશાન્ બાદ; એ દર નજર
ખરવીજન્ તા દીદને નવશત એ માનન્દ હુમયનીન્ બલા દફે
શવદ્, અપએને અવેમ વોહુ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ બલા તથા દેવ, દરજ્, પરી તથા તરસ (ઇઆને તરસની
ખસલતનાં માણસ અથવા ડાકણ) તથા બહુગરો તથા ખરાબ પવન
તથા દુઃખ, પેટનું દરદ તથા શરીરના સાત સાંધાનું દરદ, તથા શેતાનથી
ઉત્પન્ન થતી ખરાબી, તથા દિલની પરીશાની તથા બેબાનું દરદ, તથા
મનને બેચેની આપનાર ખરાબ પવન, તથા બદ નજર તથા બદ માણસોને
બેવાથી જે ખરાબી થાયેછે તે, તથા એના જેવીજ બીજી બલા—એ
સગળું દફે અને નાણુદ થઈ જાયે !

* આએ આખી નીરંગ છેક પાછલા વખતમાં જોડેલી હીસેછે; એની એબારત
જરા ગુથવણુ બારેલી છે. વળી એમાં પાજન્દ બોલોની સાથે અરબી બોલો બી
વાપરેલા છે:—જેમકે કુલ્, બલા, દફે, સેહેરાન્, શધતાન્, ઇલાદિ.

સીરોજ્ઞ યશ્ત.

ખોલાસો:—જાણું જો, સીરોજ્ઞ યશ્તમાં અશ્વિન તરીકે સરોશ તથા ફરવરદીનની અશ્વિન સિવાએ, આક્રીના ૨૮ ફરેશ્તાની નાઠલી અને મ્હેટી અશ્વિન, તથા અરબ્જો, હોમ અને દહમની નાઠલી તથા મ્હેટી અશ્વિન તથા રવાનની નયતે ભણવાનો સત્તમનો કરદો. (ઇજ્જશનેનો ૨૬ મો હા) આવેછે. સરોશ તથા ફરવરદીનની અશ્વિન મુકી દેવાનું કારણ:—

સીરોજ્ઞની આજ ૪ દરૂનથી ઇજ્જશ કાઢ્યો; અને સરોશની આજમાં તો ૬ દરૂન બેઈએ. એટલા માટે સીરોજ્ઞની આજમાંથી સરોશ મુકી દીધામાં આવ્યો. એ ઉપરથી સીરોજ્ઞ યશ્તમાંથી બી સરોશની અશ્વિન કાઢાડી નાખી. વળી દહમની અશ્વિન ભણ્યા પછી છેક છેડે ફરવરદીનની અશ્વિન (અષાઢિનાંમ ક્રવણિનાંમ,.....નખાનજદિશ્તનાંમ ક્રવણિનાંમ) આવેછે, એટલા માટે ફરવરદીનની અશ્વિન વચમાં ભણવામાં આવતી નથી.

વળી આએ ઠેકાણે જણાવવાની જરૂર છે કે, એ યશ્તમાં આવતી એ અશ્વિનનો, આએ કેતાબની જુદી જુદી યશ્તોમાં આવી ગએલી છે, તેનો તરજુમો ફરીથી આપવામાં આવ્યો નથી, પણ તે અશ્વિન તથા તેના તરજુમાના સફના ઇશારા જણાવ્યા છે. આક્રીની અશ્વિનનો તરજુમા આપવામાં આવ્યા છે.

ફનઆથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજ્ઞની, ગારજો ખોરેહ અવજ્ઞયાદ; સીરોજ્ઞ અમેશાસ્પંદ વીરપએશા અરદા ફરવશ એરસાદ.

અજ્ઞ હમા યુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ્ઞુપ્ત દુજ્ઞવર્શત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉડમ ગોફત, ઉડમ કદ, ઉડમ જસ્ત, ઉડમ યૂન યૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંત યુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની. આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ફનઆથ

અહુરહે મજદાઓ, તરોઘદીતે અંધરહે મધ્યેઉશ; હુધ્યાવર-
રતાંમ હોત વસ્ના ફેરપોતેમેમ, સ્તઓમિ અપેમ; અપેમ વોહુ ૩.

ક્રવરાને મજદયસ્તો જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-ત્કએવો
(જો ગેહ હોએ તે પટે.) કસસ્તયએય. (૧) અહુરહે મજદાઓ રએ-
વતો ખરેનંધઉહતો, અમેપનાંમ રપેન્તનાંમ. (૨) વંધહુવે મનંધહે
આસ્તોઘશ હાંમ-વધનત્યાઓ, તરધાતો અન્યાઘશ દામાંન,
આસ્નહે અથેવો મજદધાતહે, ગઓવો-સ્તહે અથેવો મજદધાતહે.
(૩) અપહે વહિશતહે સએશતહે, અધસ્યમનો ધ્યેહે સૂરહે
મજદધાતહે, સઓઙયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દોઘથયાઓ
મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ. (૪) ક્ષધહે વધસ્યેહે અયોધુસ્તહે
મરેજદિકાઘ ધ્રાવો-દ્રિગઓવે. (૫) રપેન્તયાઓ વંધહુયાઓ
આર્મતોઘશ રાતયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દોઘથયાઓ મજદ-
ધાતયાઓ અપઓન્યાઓ. (૬) હુઉર્વતાતો રથેવો યાધસ્યયાઓ
હુપિતોઘશ, સરેધઅંધજ્યો અપહે રતુજ્યો. (૭) અએરેતાતો
રથેવો કૂપઓનિજ્ય વાંધવાજ્ય, અસ્પિનિજ્ય યઓનિજ્ય,
ગઓકેરેનહે સૂરહે મજદધાતહે.

✍ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાલુ) :—

મિધહે વોઉર-ગઓયઓતોઘશ, રામનસ્ય ખાસ્તહે.

✍ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલુ) :—

અપહે વહિશતહે આધસ્ય અહુરહે મજદાઓ.

✍ (જો ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલુ) :—

એરેજતો અહુરહે નદ્રેધ્રો અપાંમ અપસ્ય મજદધાતયાઓ.

✍ (જો અધવિસુથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલુ) :—

અપાઉનાંમ ક્રવપિનાંમ ધનાંનાંમસ્ય વીરો-વાંધ્વનાંમ
યાધસ્યયાઓસ્ય હુપિતોઘશ, અમહેચ હુતાશતહે હુરઓધહે,
વેરેધ્રાહ્ય અહુરધાતહે, વનધનત્યાઓસ્ય ઉપરતાતો.

✍ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલુ) :—

સઓપહે અથેહે અધિવતો, વેરેધ્રાજનો કાદન-ગએથહે,

રખઓશ રજિશતહે, અરશતાતસચ ક્રાદત્ત-ગએથયાઓ *વરેદત્ત-ગએથયાઓ,

(૮) †દથુષો^૧ અહુરહે મજદાઓ^૨ રએવતો^૩ ખરેનંધ્ર-ઉહતો^૪ અમેષનાંમ †રપેન્તનાંમ.^૫ (૯) આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, ખરેનંધ્રહો સવંધ્રહો મજદધાતહે. અમથ્યનાંમ ખરેનો મજદધાતનાંમ, કાવયેહેચ ખરેનંધ્રહો મજદધાતહે, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. કવોઘશ હઓસવંધ્રહહે, વરોઘશ હઓસવંધ્રહહે, અસ્નવન્તહે ગરોઘશ મજદધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોઘશ મજદધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંધ્રહો મજદધાતહે. આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. રએવન્તહે ગરોઘશ મજદધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંધ્રહો મજદધાતહે, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતરી રપેન્ત રથએશ્તાર, યજત પોઉર-ખરેનંધ્રહ યજત પોઉર-અએષજ. આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત્ત વીરપએઘજઓ આતેરેજઓ, ક્ષઓ-નકેઘો નધંચો-સંધ્રહહે †યજતહે.

(૧૦) અપાંમ વંધ્રઉહિનાંમ મજદધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અપઓન્યાઓ, વીરપનાંમચ અપાંમ મજદધાતનાંમ, વીરપનાંમચ ઉવરેનાંમ †મજદધાતનાંમ. (૧૧)

* હોરમજદથી તે અમરદાદ સુધીની ખશ્તુમનનાં તરજુમાને માટે જુઓ મહોદી હસન યશ્ત, સફો ૧૬૭-૧૭૦.

† ખળના રાખનાર^૧ તથા ખોરેહવાળો^૨ દાદાર^૩ હોરમજદની^૪ તથા અમ-શારપદોની^૫ આરાધના કરવાને, (તેની) ખુબીઓ ગાવાને, (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને તથા (તેની) વખાણ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહ્ વધચો (ઈઆને 'ચથા અહ્ વધચો' ના કલામોની ખુબીઓ) જહેર કરે. (રાસ્પી) (જે) અશો (અને) વિદ્વાન (તે) 'અથા રતુશ અધાત્ચિત્ત હચ' (એ કલામોની ખુબીઓ) જહેર કરે. જુઓ ખોરોદ નીઆએશ, ૩૩ મા સફો. જાણું જે દરેક ખશ્તુમનના છઠ્ઠા વિષાંતિમા આવેલા યોસોનો હપર જણાવ્યા મુજબ સંબધ લેવો.

‡ આદર ઈજદની ખશ્તુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ આતશ નીઆ-એશ, સફો ૭૫-૭૮.

¶ આવા ઈજદની ખશ્તુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ ૬૨ મા સફોની ચેહેલી નોટ.

હવે-ક્ષએતહે અમેપહે રએવહે *અઉર્વત્-અરૂપહે (૧૨) માઓંપ્રહહે ગયોચિથ્રહે, ગેઉશય અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશય િપોઉરૂ-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશન્યહે સ્તારો રએવતો ખરેનંધઉ-હતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજ્જદધાતહે; સ્તારાંમ અફશ-ચિથનાંમ કેમસચિથનાંમ ઉર્વરો-ચિથનાંમ મજ્જદધાતનાંમ; વનન્તો સ્તારો મજ્જદધાતહે, અવે સ્તારો યોધ હપ્તોધરિંગ મજ્જદધાત ખરેનંધઉહનત િઅએપજય. (૧૪) ગેઉશ તખે ગેઉશ ઉરૂને દ્વારૂપયાઓ સૂરયાઓ મજ્જદધાતયાઓ િઅપઓન્યાઓ.

(૧૫) દ્યુષો અહુરહે મજ્જદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો અમેપનાંમ રપેન્તનાંમ. (૧૬) મિથહે વોઉરૂ-ગઓયઓધતોધશ હવંધરો-ગઓપહે અએવરે-અખનો અઓખ્તો-નામનો યજતહે, ફેરામનો ખાત્રહે (§૧૮) રખઓશ^૧ રજિરતહે,^૨ અર્શતાતસ્ય^૩

* ઈઆને અમર, નુરમંદ તથા તેજ વોડાવાળા ખોરશેદની આરાધના કરવાને તથા તેની ખુખીઓ ગાવાને ઇલાહિ. (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો.)

† માહ ઈજ્જદની ખરેનુમનના તરજુમાને માટે જુઓ માહ યોખ્તાર નીઆએશ, સફે ૫૭ મો, પેહેલી નોટ.

‡ ચળકાટવાળા તથા ખોરેહવાળા તેરતર સેતારાની, હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા શૂરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં) પાણીને વેહેચી નાખનાર સતવએસ (નામના સેતારા) ની, તથા પાણીનું તોખમ રાખનારા, જમીનનું તોખમ રાખનારા તથા ખોરવરોનું તોખમ રાખનારા (ઈઆને તેઓનો વધારો તથા આભાદી કરવાની ખાસિયત ધરાવનારા), હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા સેતારાઓની, હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા વનન્ત સેતારાની, તથા હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા ખોરેહવાળા તથા તંદરોસ્તી આપનારા આએ હપ્તોધરિંગ (નામના) સેતારાઓની ખુખીઓ ગાવાને, ઇલાહિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

¶ દુનિયાંના બનાવનારના, દુનિયાંના જોહરના (અથવા ગાએ ગોરૂપંદની પેદાએશની તથા ગાએ ગોરૂપંદનાં રવાનની) તથા હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અરો દ્રવારૂપની ખુખીઓ ગાવાને, ઇલાહિ. (જુઓ ૩૩ મો સફે).

§ મેહેર ઈજ્જદની ખરેનુમનના તરજુમાને માટે જુઓ મેહેર નીઆએશ, સફે ૪૫ મો, ૨ જ નોટ.

§ ૧૭ મા રોજ સરોશની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખરેનુમન બલુવામાં આવતી નથી. એની સમજને માટે જુઓ એ યશ્તની શરૂઆતમા આપેલા ખોલાસો.

ક્રાદત-ગએથયાઓ^૪ વરેદત-ગએથયાઓ,^૫ એરેજીખાહે^૬ વચં
યત્ *ક્રાદત-ગએથાહે,^૬ (૨૦) અમહે હુતાશતહે, હુરએ
વેરેશ્રદ્ધહે અહુરધાતહે, વનધનત્યાઓસચ ઉપરતાતો. (૨૧)
રામનો ખાસ્ટહે, વયઓશ ઉપરો-કધસ્યેહે તરધાતો અન્ય
દામાંન; અએતત્ તે વધો યત્ તે અસ્તિ રપેન્તો-મધન્યએ
શ્વાપહે ખધાતહે જરવાનહે અકરનાહે જરવાનહે †દરેધો-ખધા
(૨૨) વાતહે^૧ હુધાઓધહે^૨ અધરહે^૩ ઉપરહે^૪ ક્તરહે^૫
ચાંધથેહે,^૬ નધસ્યયાઓ^૭ †હાંમ-વરેતોધશ.^૮

(૨૩) દથુષો^૧ અહુરહે મજદાઓ^૨ રએવતો^૩ ખરેનં
હુતો^૪ અમેષનામ રપેન્તાંમ^૫ (૨૪) રજિશતયાઓ^૬
સ્તયાઓ^૭ મજદધાતયાઓ^૮ અપઓન્યાઓ^૯ દએનયાઓ^{૧૦}
હુયાઓ^{૧૧} માજદયસ્નોધશ.^{૧૨} (૨૫) અપોધશ^{૧૩} વંધ્રહુયાએ
ચિસ્તોધશ^{૧૪} વંધ્રહુયાઓ^{૧૫} એરેથે^{૧૬} વંધ્રહુયાઓ,^{૧૭} રસાંસ્ત
વંધ્રહુયાઓ^{૧૮} ખરેનંધ્રહે^{૧૯} સવંધ્રહે^{૨૦} મજદધાતહે.^{૨૧} યા
યાઓ^{૨૨} રઓરધયાઓ.^{૨૩} અધસ્યનાંમ^{૨૪} ખરેનો^{૨૫} મજદધાતન
કાવયેહેચ^{૨૬} ખરેનંધ્રહે,^{૨૭} મજદધાતહે,^{૨૮} અખરેતહેચ^{૨૯} ખરેનંધ્ર
મજદધાતહે,^{૩૦} જરથુશ્વહેચ^{૩૧} ખરેનંધ્રહે^{૩૨} મજદધાતહે.^{૩૩} (૩૪)
અરશતાતો^{૩૪} ક્રાદત-ગએથાહે,^{૩૫} ગરોધશ^{૩૬} ઉપિ-દરેનહે^{૩૭} મ
ધાતહે^{૩૮} અપ-ખાશ્ટહે.^{૩૯}

(૨૩) ખજનો રાખતાર^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ દાદાર^૫ †
જદની^૬ (તથા) †અમશાસ્પંદોની,^૭ (૨૪) ડોરમજદના પેદા થ

* ઈઆને સહથી સાચ્યા^૧ રદને ઈજદની,^૨ દુનિયાની આબાદી ક
(અને) દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર^૩ આશ્તાદ ઈજદની,^૪ (તથા) દુનિયાની
બાદી કરનાર^૫ રાસ્ત બોલેલા^૬ સખુતની^૭ સ્તુતિ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ પે
નીઆએચ, સફેા ૩૩ મો).

† ખેહેરામ ઈજદની તથા મીનોરામની ખરેનમનના તરજુમાને માટે
'જસ મે અવંધ્રહે મજદ' નો તરજુમો, સફેા ૧૬-૨૦.

સઉથી સાચ્યા^૧ (અને) પવિત્ર^૨ જ્ઞાનની^૩ (ઇચ્છાને ધર્મની કેળવણી તથા ભલી^૪ માજદયસ્તી^૫ દીનની,^૬ (૨૫) *ભલી^૭ પવિત્રાઈ (અથવા અશિશવંધની), ભલા^૮ હહાપણી,^૯ ભલી^{૧૦} રાસ્તીની,^{૧૧} ભા ધનસાફની,^{૧૨} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૧૩} ખોરેહ^{૧૪} (તથા) આદીની,^{૧૫} જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી^{૧૬} પારેદીન હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૧૭} ઇરાની^{૧૮} ખોરેહની,^{૧૯} હોરમજદના પેદા ધેલાં^{૨૦} કેઆની^{૨૧} ખોરેહની,^{૨૨} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૨૩} અખુટ^{૨૪} જે હની^{૨૫} (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૨૬} (પેગમબર) જરતોશ્ત ખોરેહની,^{૨૭} (૨૬) દુનિયાની આખાદી કરનાર^{૨૮} આસ્તાદ ઇજદન (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૨૯} અશોઈના ચળકાટવાળાં^{૩૦} (અ પવિત્ર મુખવાળાં^{૩૧}) ઉપિ-દરેન^{૩૨} (નામના) પાહાડની^{૩૩}—(એ બધાઓ (વખાણુ ઇલાદિ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહ વધર્યોના કલા ખુબીઓ જાહેર કરે).

(૨૭) અખો^{૩૪} ખેરજતો^{૩૫} સૂરહે,^{૩૬} વહિશતહે^{૩૭} અંધ ઉશ^{૩૮} અષઓનાંમ^{૩૯} રઓચંધહે^{૪૦} વીરપો-ખાથો.^{૪૧} (૨ જોમો^{૪૨} હુધાઓધહે^{૪૩} યજતહે;^{૪૪} ઇમાઓ^{૪૫} અસાઓ,^{૪૬} ઇઓ^{૪૭} પોધથાઓ^{૪૮} ગરેધશ^{૪૯} ઉપિ-દરેનહે^{૫૦} મજદધાતો અષ-ખાથહે^{૫૧} વીરપઓવાંમચ^{૫૨} ગધરિતાંમ^{૫૩} અષ-ખાથનાં પોઉર-ખાથનાંમ^{૫૪} મજદધાતનાંમ;^{૫૫} કાવયેહેચ^{૫૬} ખરેનંધહે મજદધાતહે,^{૫૭} અખરેતહેચ^{૫૮} ખરેનંધહે^{૫૯} મજદધાતહે,^{૬૦} (૨ માંથહે^{૬૧} રપેનતહે^{૬૨} અષઓનો^{૬૩} વેરજયંધહે,^{૬૪} દાતાં વીદએવહે,^{૬૫} દાતહે^{૬૬} જરથુશ્તોધશ;^{૬૭} દરેધયાઓ^{૬૮} ઉપનયાએ દએનયાઓ^{૬૯} વંધહુયાઓ^{૭૦} માજદયસ્તોધશ,^{૭૧} જરજદતોધ માંથહે^{૭૨} રપેનતહે^{૭૩} ઉપિ-દરેથેમ,^{૭૪} દએનયાઓ^{૭૫} માજદયસ્ ધશ,^{૭૬} વએધીમ^{૭૭} માંથહે^{૭૮} રપેનતહે,^{૭૯} આસ્નહે^{૮૦} અથવે મજદધાતહે,^{૮૧} ગઓષો-ચૂતહે^{૮૨} અથવો^{૮૩} મજદધાતહે.^{૮૪}

(૨૭) ખુલંદ^{૮૫} તથા દબદઆવાળાં^{૮૬} આસ્માનની,^{૮૭} અશો (લોહ

આએ^{૫૭} શેહેરોની,^{૫૮} *હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૫૯} અશોધના ચળકાટવાળા^{૬૦}
 (અથવા પવિત્ર સુખવાળા^{૬૧}) ઉષિન્દરેન^{૬૨} (નામના) પાહાડની^{૬૩} (તથા)
 હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૪} પવિત્ર સુખવાળા^{૬૫} તથા પુરતાં સુખવાળા^{૬૬}
 તમામ^{૬૭} પાહાડોની,^{૬૮} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૯} કેઆની^{૭૦} ખોરેહની^{૭૧}
 (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલા^{૭૨} અખુટ^{૭૩} *ખોરેહની,^{૭૪} (૨૯)
 અસરકારક^{૭૫} પવિત્ર^{૭૬} (તથા) આબાદી કરનાર^{૭૭} માંશ્રની,^{૭૮} દેવથી જુદા^{૭૯}
 કાએદાની,^{૮૦} જરતોશ્તી^{૮૧} કાએદાની,^{૮૨} લાંબા વખતના^{૮૩} જુના રેવાજની^{૮૪}
 તથા ભલી^{૮૫} માજદયસ્ત્રની^{૮૬} દીનની,^{૮૭} આબાદી કરનાર^{૮૮} માંશ્રની તરફની^{૮૯}
 મોહોષ્તતની,^{૯૦} માજદયસ્ત્રની^{૯૧} દીનનું^{૯૨} મનમાં યાદ રાખવાની,^{૯૩} આબાદી
 કરનાર^{૯૪} માંશ્રની^{૯૫} વિધાની,^{૯૬} હોરમજદની આપેલી^{૯૭} જોતી^{૯૮} અઝ્ઝલની,^{૯૯}
 હોરમજદની આપેલી^{૧૦૦} કાને સાંભળેલી^{૧૦૧} (ઇઆને શિખેલી) અઝ્ઝલની^{૧૦૨} —
 (એ બધાંઓની) (વખાણુ ધત્યાદિ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા
 અહ વધર્યોના કલામની ખુબીઓ જાહેર કરે).

(૩૦) અનધનાંમ^૧ રઓઅંધ્રહાંમ^૨ અધાતનાંમ,^૩ રઓદનહે^૪
 ગરોન્માનહે,^૫ મિસ્વાનહે^૬ ગાત્વહે^૭ અધાતહે,^૮ ચિન્વત્તપેરેતૂમ^૯
 મજદદ્ધાતાંમ,^{૧૦} (૩૧) બેરેજતો^{૧૧} અહુરહે^{૧૨} નફ્રો^{૧૩} અપાંમ^{૧૪}
 અપસય^{૧૫} મજદદ્ધાતયાઓ,^{૧૬} (૩૨) હઓમહે^{૧૭} અપવજ્ઞહો,^{૧૮}
 (૩૩) દહ્યાઓ^{૧૯} વંધ્રહુયાઓ^{૨૦} આક્રિતોધશ,^{૨૧} ઉધ્રાધ^{૨૨}
 દામોધશ^{૨૩} ઉપમનાધ,^{૨૪} વીરપએષાંમ^{૨૫} યજ્ઞતનાંમ^{૨૬} અપઓ-
 નાંમ^{૨૭} મધન્યવનાંમ^{૨૮} ગઓથ્યનાંમ,^{૨૯} અષાઉનાંમ^{૩૦} ક્રવષિનાંમ^{૩૧}
 ઉધ્રનાંમ^{૩૨} અધવિથરનાંમ^{૩૩} પઓધર્યો-લકએષનાંમ^{૩૪} ક્રવષિનાંમ,^{૩૫}
 નખાનવરદિશ્તનાંમ^{૩૬} ક્રવષિનાંમ,^{૩૭}

દનઓથ્ર^{૩૮} યસ્નાધય^{૩૯} વહ્યાધય^{૪૦} દનઓથ્રાધય^{૪૧} કસસ્ત-
 યઓય,^{૪૨} યથા અહૂ વધર્યો^{૪૩} જઓતા^{૪૪} ક્રા મે^{૪૫} ઝૂતે,^{૪૬} અથા
 રતુશ અષાતચિત્ત હય^{૪૭} ક્રા અષવ^{૪૮} વીધવાઓ^{૪૯} ઝઓતૂ,^{૫૦}

(૩૦) બેહદ^૧ ખુદરતી^૨ રોશનીઓની,^૩ ચળકાટવાળાં^૪ ગરોન્માન
 (બેહસ્ત) ની,^૫ ખુદરતી^૬ હમેસ્તગેહાંનની,^૭ હોરમજદના પેદા કીધેલા^૮

ચિન્વત પુલની,^{૧૦} (૩૧) પાણીઓનો^{૧૫} નાલ^{૧૬} (જે) *ભુલંદ^{૧૨} સરદાર
(તે) ની,^{૧૩} (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૧૭} પાણીની,^{૧૮} (૩૨)
અશોધુંનું કૌવત આપનાર^{૧૯} હોમની,^{૨૦} (૩૩) નેક^{૨૦} (અને) ભલી^{૨૧}
હુઆની,^{૨૨} જોરાવર^{૨૩} દામિ ઉપમન (ધ્યાને કહાપણુની ઉપમા) ની,^{૨૪-૨૫}
(તથા) મીનોને લગતા^{૨૬} (તથા) જેતીને લગતાં^{૩૦} તમામ^{૨૯} અશો^{૨૮}
ધજ્જોની^{૨૭} (તથા) અશો (લોકો)નાં^{૩૧} જોરાવર^{૩૩} (તથા) ગાલેબ^{૩૪}
ફરોહરોની,^{૩૨} પોચોદકેશનાં^{૩૫} ફરોહરોની,^{૩૬} નબાનજદિશ્તનાં^{૩૭} ફરોહરોની^{૩૮}
આરાધના કરવાને,^{૪૦} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૪૧} (તેઓને) ખુશનુદ
કરવાને^{૪૨} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને^{૪૩} જોતી^{૪૫} મારી આગળ^{૪૬}
'યથા અહ વધ્યો' ^{૪૪} (ધ્યાને યથા અહ વધ્યોના કલામોની ખુબીઓ)
જાહેર કરે,^{૪૭} (રાસ્પી) જે અશો^{૪૮} (અને) વિદ્વાન^{૫૦} (તે) 'અથા
રતુશ અપાલચિત્ હય' ^{૪૯} (એ કલામોની ખુબીઓ) †જાહેર કરે.^{૫૧}

(૧) અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેન્ધઉહન્તેમ યજ્ઞ-
મધદે; અમેષા રપેન્તા હુક્ષત્રા હુધાઓંદ્રહો યજ્ઞમધદે.
(૨) વોહુ મનો અમેષેમ રપેન્તેમ યજ્ઞમધદે; આદતીમ હાંમ-
વધન્તીમ યજ્ઞમધદે, તરધાતેમ અન્યાધશ દામાંન્ આસ્નેમ
પ્રતૂમ મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે; ગઝોષો-સૂતેમ પ્રતૂમ મજદ-
ધાતેમ યજ્ઞમધદે. (૩) અષેમ વહિશ્તેમ સ્તએશ્તેમ અમેષેમ
રપેન્તેમ યજ્ઞમધદે; અધસ્થમનેમ ધપીમ યજ્ઞમધદે; સૂરેમ મજદ-
ધાતેમ યજ્ઞમધદે; સઝ્યોકાંમ વંધઉહીમ વોઉર-દોધધાંમ મજદ-
ધાતાંમ અપઝ્યાનીમ યજ્ઞમધદે. (૪) ક્ષત્રેમ વધરીમ અમેષેમ
રપેન્તેમ યજ્ઞમધદે; અયોક્ષુસ્તેમ યજ્ઞમધદે; મરેજ્જદિકેમ ધાયો-
દ્વિગૂમ યજ્ઞમધદે. (૫) રપેન્તાંમ વંધઉહીમ આર્મધતીમ યજ્ઞ-
મધદે; રાતાંમ વંધઉહીમ વોઉર-દોધધાંમ મજદધાતાંમ અપ-
ઝ્યાનીમ યજ્ઞમધદે. (૬) હઉર્વતાતેમ અમેષેમ રપેન્તેમ યજ્ઞમધદે;
યાધસ્થાંમ હુષિતીમ યજ્ઞમધદે; સરેધ અપવન અપહે રતવો

* અથવા ખરજે ઈજદની; પાછલથી અપાંમ નપન્ (અથવા અપાંમ નપ્તર)
ના વિશેષણનો ખોલ (ખેરજત) ખરજે તરીકે વપરાયો. એજ પ્રમાણે 'અનઘ
રઝ્યાઓ' નું પાછલથી 'અનેરાંત'; 'વહિશ્ત અહુ' નું 'ખેહશ્ત' થયું.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૬ મો.

યજ્ઞમધદે. (૭) અમેરેતાતેમ અમેષેમ રપેન્તેમ યજ્ઞમધદે; કૃષ્યોનીમ વાંધ્યાંમ યજ્ઞમધદે; અસ્પિનાચ ચેવીનો યજ્ઞમધદે; ગચ્ચોડેરેનેમ સૂરેમ મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે.

❧ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ બાલે):—

ત્રિથેમ વોઉર-ગચ્ચોચચોઘતીમ યજ્ઞમધદે; રામ ખાસેલેમ યજ્ઞમધદે.

❧ (બે રપિથવન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ બાલે):—

અવેમ વહિરેતેમ આતરેમચ અહુરહે મજ્જદાચો પુથ્રેમ યજ્ઞમધદે.

❧ (બે ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ બાલે):—

ઘેરેજન્તેમ અહુરેમ કષ્ટીમ કષ્ટેતેમ અપાંમ નપાતેમ અઉર્વત્તન્અરપેમ યજ્ઞમધદે; અપેમચ મજ્જદધાતાંમ અપચોનીમ યજ્ઞમધદે.

❧ (અધવિસૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ બાલે):—

અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાચો રપેન્તાચો કૃષયો યજ્ઞમધદે; ધેનાચોસચ વીરે-વાંધવાચો યજ્ઞમધદે; વાધચ્યાંમચ હુપિતીમ યજ્ઞમધદે; અમેમચ હુતરેતેમ હુરચોધેમ યજ્ઞમધદે; વેરેથ્રેમચ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે; વનધન્તીમચ ઉપરતાતેમ યજ્ઞમધદે.

❧ (બે ઉશહેન ગેહ હોય તો નીચે મુજબ બાલે):—

સચોષેમ અધીમ હુરચોધેમ વેરેથ્રાજનેમ ક્રાદત-ગચ્ચેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજ્ઞમધદે; રબૂમ રજિરેતેમ યજ્ઞમધદે; અરશતાતેમચ ક્રાદત-ગચ્ચેથાંમ *વરેદત ગચ્ચેથાંમ યજ્ઞમધદે.

(૮) દધવાચ્યોંધહેમ અહુરેમ મજ્જદાંમ રમેવન્તેમ ખરે-નંધઉહતેમ યજ્ઞમધદે, અમેષા રપેન્તા હુકથા હુધાચ્યોંધહે યજ્ઞમધદે. (૯) આતરેમ અહુરહે મજ્જદાચો પુથ્રેમ યજ્ઞમધદે; ખરેનો મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે, સવો મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે; અધ-

* હોરમજ્જદધી તે અમરદાદ સુધીની અરતુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ મ્હોટી હસન યશ, સફા ૧૭૦-૧૭૨.

ચ્ચનેમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમદે, ઉમેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમદે; આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમદે; કવએમ હુઓસ્રવંધહેમ યજમમદે, વધરીમ હુઓસ્રવંધહેમ યજમમદે; અસ્નવન્તેમ ગધરીમ મજદધાતેમ યજમમદે, ચએચિસ્તેમ વધરીમ મજદધાતેમ યજમમદે; ઉમેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમદે, આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમદે; રએવન્તેમ ગધરીમ મજદધાતેમ યજમમદે, ઉમેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમદે; આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમદે. આતરી સ્પેન્તા રથએશ્તાર યજમમદે, યજત પોઉર-ખરેનંધહ યજમમદે; યજત પોઉર-અએષજ યજમમદે; આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમદે; વીસ્પે આતરો યજમમદે. ક્ષયેમ નદેયેમ નધસો-સંધહેમ યજતેમ યજમમદે.

(૧૦) આપો વંધઉહીશ મજદધાતાઓ અપઓનીશ યજમમદે. અરેદ્વીમ સૂરાંમ અનાહિતાંમ અપઓનીમ યજમમદે; વીસ્પાઓ આપો મજદધાતાઓ અપઓનીશ યજમમદે, વીસ્પાઓ ઉર્વશઓ મજદધાતાઓ અપઓનીશ યજમમદે. (૧૧) હુવરે-દએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ યજમમદે. (૧૨) માઓધહેમ ગઓચિથ્રેમ યજમમદે, ગઓમ અએવોન્દાતહે ઉરેનો ક્રવધીમ યજમમદે, ગઓમ પોઉરસરેધહે ઉરેનો ક્રવધીમ યજમમદે. (૧૩) તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધહુન્તેમ યજમમદે, સતવએસેમ ક્રાપેમ સૂરેમ મજદધાતેમ યજમમદે; વીસ્પે સ્તારો અકૂશચિથ્ર યજમમદે, વીસ્પે સ્તારો જેમસચિથ્ર યજમમદે, વીસ્પે સ્તારો ઉર્વરો-ચિથ્ર યજમમદે. વનન્તેમ સ્તારેમ મજદધાતેમ યજમમદે, અવે સ્તેઉશ યજમમદે, થોધ હુપ્ત હુપ્તોધરિંગ મજદધાત ખરેનંધહુન્ત અએષજય, પધતિ-સ્તાતેએ યાધ્વાંમ પધરિકનાંમય. (૧૪) ગેઉશ હુધાઓધહે ઉર્વાનેમ યજમમદે, દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમમદે.

(૧૫) દ્વાઓધહેમ અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધહુન્તેમ યજમમદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથા હુધાઓધહે

યજ્ઞમધદે. (૧૬) મિથ્રેમ વોઉર-ગએાયએધતીમ હુલ્લ-ગએાયેમ
અએવરે-અએનેમ અએપ્તો-નામનેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે; રામ
ખાએમ યજ્ઞમધદે. (*૧૮) રન્નૂમ રજિશ્તેમ યજ્ઞમધદે, અરશ્તા-
તેમય ક્રાદત્-ગએધાંમ વરેદત્-ગએધાંમ યજ્ઞમધદે; એરેજ્ઞપ્ધેમ
વાયિમ યત્ ક્રાદત્-ગએધેમ યજ્ઞમધદે. (*૨૦) અએમ હુતશ્તેમ
હુરએધેમ યજ્ઞમધદે, વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે; વનધ-
ન્તીમય ઉપરતાતેમ યજ્ઞમધદે. (૨૧) રામ ખાએમ યજ્ઞમધદે,
વએમ અપવનેમ યજ્ઞમધદે, વએમ ઉપરો-કધરીમ યજ્ઞમધદે,
તરધાતેમ અન્યાધશ દામાન્, અએતત્ તે વયો યજ્ઞમધદે, યત્
તે અસ્તિ રપેન્તો-મધન્યએમ. શ્વાપેમ પ્રધાતેમ યજ્ઞમધદે,
જરવાનેમ અકરનેમ યજ્ઞમધદે, જરવાનેમ દરેધા-પ્રધાતેમ
યજ્ઞમધદે. (૨૨) વાતેમ રપેન્તેમ હુધાઓંધહેમ યજ્ઞમધદે,
અધરેમ યજ્ઞમધદે, ઉપરેમ યજ્ઞમધદે; ક્તરેમ યજ્ઞમધદે,
પર્યાંધથીમ યજ્ઞમધદે; નધર્યાંમ હાંમ-વરેતીમ યજ્ઞમધદે.

(૨૩) દંધવાઓંધહેમ અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરે-
નંધ્રઉહુતેમ યજ્ઞમધદે; અએષા રપેન્તા હુક્ષત્રા હુધાઓંધહે
યજ્ઞમધદે. (૨૪) રજિશ્તાંમ ચિશ્તાંમ મજદધાતાંમ અપએનીમ
યજ્ઞમધદે; દએનાંમ વંધ્રઉહીમ માજદયસ્તીમ યજ્ઞમધદે. (૨૫)
અપીમ વંધ્રઉહીમ યજ્ઞમધદે, ક્ષોધન્તીમ એરેજધતીમ
અમવધતીમ હુરએધાંમ ખાપરાંમ; ખરેનો મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે,
સવો મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે, પારેન્દીમ રએરધાંમ યજ્ઞમધદે;
અધર્યનેમ ખરેનો મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે, ઉઘ્રેમ કવએમ
ખરેનો મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે, ઉઘ્રેમ અખરેતેમ ખરેનો મજદ-
ધાતેમ યજ્ઞમધદે; જરથુશ્તહે ખરેનો મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે.
(૨૬) અરશ્તાતેમ ક્રાદત્-ગએધેમ યજ્ઞમધદે, ગધરીમ ઉષિ-
દરનેમ મજદધાતેમ અપ-ખાએમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે.

(૨૭) અસ્મનેમ અન્વન્તેમ યજ્ઞમધદે, વહિશ્તેમ અહુમ
અપએનાંમ યજ્ઞમધદે, રએઅંધહેમ વીરપો-ખાએમ. (૨૮) જામ
હુધાઓંધહેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે, ધમાએ અસાએ ધમાએ
પોધશાએ યજ્ઞમધદે; ગધરીમ ઉષિ-દરનેમ મજદધાતેમ અપ-

* ૧૭ મા રોજ સરોશની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખરતુમન બહુવામાં
આવતી નથી. એની સમજને માટે લુએ એ યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલા ખોવાસો.

ખાંધેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે; વીરપાઓ ગરયો અપ-ખાંધાઓ પોઉર-ખાંધાઓ મજદધાત અપવન અપહુ રતવો યજ્ઞમધદે; ઉગ્રેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે, ઉગ્રેમ અખરેતેમ ખરેનો મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે. (૨૯) માંધેમ રપેન્તેમ અશ-ખરેનંધહેમ યજ્ઞમધદે, દાતેમ વીદાયુમ યજ્ઞમધદે, દાતેમ જર-થુશલિ યજ્ઞમધદે; દરેધાંમ ઉપયનાંમ યજ્ઞમધદે, દએનાંમ વંધ-ઉહીમ માજદયસ્નીમ યજ્ઞમધદે; જરજદાધતીમ માંધેમ રપે-ન્તેમ યજ્ઞમધદે, ઉષિ-દરેગ્રેમ દએનાંમ માજદયસ્નીમ યજ્ઞમધદે, વએધીમ માંધેમ રપેન્તેમ યજ્ઞમધદે; આસ્નેમ અતૂમ મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે, ગઓપો-અૂતેમ અતૂમ મજદધાતેમ યજ્ઞમધદે.

(૩૦) અનન્ન રઓઆઓ ખધાતાઓ યજ્ઞમધદે, રઓફનેમ ગરેન્માનેમ યજ્ઞમધદે, મિસ્વાનેમ ગાતૂમ ખધાતેમ યજ્ઞમધદે, ચિન્વત્ પેરેતૂમ મજદધાતામ યજ્ઞમધદે. (૩૧) બેરેજન્તેમ અહુરેમ ક્ષત્રીમ ક્ષત્રેતેમ અપાંમ નપાતેમ અઉર્વત-અરપેમ યજ્ઞમધદે, અપેમય મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજ્ઞમધદે. (૩૨) હુઓમેમ જાધરીમ બેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે, હુઓમેમ ક્રા-બીમ ક્રાદત-ગએથેમ યજ્ઞમધદે, હુઓમેમ દૂરઓપેમ યજ્ઞમધદે.

(૩૩) દહાંમ વંધઉહીમ આક્રિતીમ યજ્ઞમધદે, ઉગ્રેમ તજમેમ દામોઇશ ઉપમનેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે; વીરપેમય અપવનેમ મધન્યઓમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે, વીરપેમય અપ-વનેમ ગએધીમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે.

(૧) *અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ કવપયો સ્તઓમિ જળયેમી ઉકુયેમી. યજ્ઞમધદે ન્માન્યાઓ વીરપાઓ જન્તુમાઓ દપયુમાઓ જરથુશ્વોતેમાઓ. (૨) વીરપનાંમય આઓંધહાંમ પઓઇશ્યનાંમ કવપિનાંમ ધધ યજ્ઞ-મધદે કવપીમ અવામ યાંમ અહુરહે મજદાઓ, મજિશતાંમય વહિશતાંમય, અએશતાંમય, અઓજ્જિશતાંમય અગ્નિશતાંમય હુકેરેતેમાંમય, અપાત્ અપનોતેમાંમય.

* સહમના કરદાના તરજુમાને માટે જુઓ સીરાજ યશતની પછી આપેલો જુજરેધાંની ચાદનેમાટે લખવાનો કરદો, સફા ૩૮૨-૩૮૭.

(૩) અપાઉનાંમ વંઘઉહીશ સરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવપયો યજમઘદે; યાઓ અમેપનાંમ રપેન્તાનાંમ, ક્ષએતનાંમ વેરેજિ-દોઘચનાંમ, બેરેજતાંમ અઘવ્યામનાંમ તખમનાંમ આહુઘચનાંમ, યોઘ અઘથયેજમ્મહો અપવનો. (૪) પઓઘચનાંમ ક્ષએપનાંમ પઓઘચનાંમ સાસ્નો-ગૂપાંમ, ઇધ અપઓનાંમ અપઓનિનાંમચ અહુમચ દએનાંમચ અઓધસચ ઉર્વાનેમચ ક્રવપીમચ યજમઘદે, યોઘ અપાઘ વઓનરે; ગેઉશ હુધાઓધહો ઉર્વાનેમ યજમઘદે.

(૫) યોઘ અપાઘ વઓનરે. ગયેહુ મરેથનો અપઓનો ક્રવપીમ યજમઘદે. જરથુશહુ રિપતામહુ ઇધ અપઓનો અપીમચ ક્રવપીમચ યજમઘદે, કવોઈશ વીરતારપહુ અપઓનો ક્રવપીમ યજમઘદે. ઇસત-વાસ્તહુ જરથુશ્લોઈશ અપઓનો ક્રવપીમ યજમઘદે. (૬) નખાનજદિશ્તનાંમ ઇધ અપઓનાંમ અપઓનિનાંમચ અહુમચ દએનાંમચ અઓધસચ ઉર્વાનેમચ ક્રવપીમચ યજમઘદે, યોઘ અપાઘ વઓનરે; મત વીરપાખ્યો અપઓનિખ્યો ક્રવપિખ્યો, યાઓ ઇરીરિથુપાંમ અપઓનાંમ, યાઓસચ જવન્તાંમ અપઓનાંમ, યાઓસચ નરાંમ અખતનાંમ ક્રવો-વરેથાંમ સઓધ્યનાંમ.

(૭) ઇધ ઇરિસ્તનાંમ ઉર્વાનો યજમઘદે, યાઓ અપઓનાંમ ક્રવપયો, વીરપનાંમ અહુમચ નમાને નખાનજદિશ્તનાંમ પર-ઇરિસ્તનાંમ અએથપઘતિનાંમ અએથચનાંમ નરાંમ નાઘરિનાંમ ઇધ અપઓનાંમ અપઓનિનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે. (૮) વીરપનાંમ અએથપઘતિનાંમ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે, વીરપનાંમ અએથચનાંમ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે, વીરપનાંમ નરાંમ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે, વીરપનાંમ નાઘરિનાંમ અપઓનિનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે.

(૯) વીરપનાંમ અપેરેનાયુકનાંમ દહો-કેરેતનાંમ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે. આહપ્યુનાંમચ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે, ઉજદપ્યુનાંમચ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે. (૧૦) નરાંમચ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે, નાઘરિનાંમચ અપઓનિનાંમ ક્રવપયો યજમઘદે, વીરપાઓ અપાઉનાંમ

વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવપયો યજમધદે, યાઓ હુય
ગયાત્ર મરેધનત્ર આન્સઓળ્યન્તાત્ર વેરેધમ્નત્ર.

વીરપાઓ ક્રવપયો અપાઉનાંમ યજમધદે; અપાઉનાંમ
વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવપયો યજમધદે. વીરપે
અપવનો યજત યજમધદે.

☞ (હાવન ગેહમાં અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે બાલુ.)
હાવનીમ પધતિ રતૂમ, સાવંધહુએમ વીસીમય પધતિ રતૂમ.

☞ (જે રપિથવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે બાલુ.)
રપિથવનેમ પધતિ રતૂમ, ક્રાદત-કૂપાઉમ જન્તુમેમય પધતિ રતૂમ.

☞ (જે ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે બાલુ.)
ઉજ્જરેધરિનેમ પધતિ રતૂમ, ક્રાદત-વીરેમ દ્વયુમેમય પધતિ રતૂમ.

☞ (જે અધવિસૂએમ ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે બાલુ.)
અધવિસૂએમેમ અધબિગાધમ પધતિ રતૂમ, ક્રાદત-
વીરપાંમ-હુબ્યાધતીમ જરથુશ્વોતેમેમય પધતિ રતૂમ.

☞ (જે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે બાલુ.)
ઉપહિનેમ પધતિ રતૂમ, યેરેજમ ન્માનીમય પધતિ રતૂમ.

ચેંધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ યોદાએ, અવજ્ઞનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ
એહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેડી રસાનહ;
અએફૂન બાહ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધસ્યો ર.

યસ્નેમય વક્ષેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ, (૧)
અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો અમેષનાંમ રપેન્તાનાંમ.
(૨) વંધહુવે મનંધહે આક્તોધશ હાંમ-વધનત્યાઓ, તરધાતો
અન્યાધશ દામાંન, આસ્નહે પ્રથ્વો મજદધાતહે, ગઓષોન્શૂતહે
પ્રથ્વો-મજદધાતહે. (૩) અપહે વહિરતહે સએશતહે, અધસ્યમનો

ધબ્યેહ સૂરેહ મજદધાતહે, સઓકયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-
દાધથયાઓ મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ. (૪) ક્ષત્રહે વધચ્ચેહ
અયોક્ષસ્તહે મરેજદિકાધ ધ્રાયો-દ્રિગઓવે. (૫) રપેન્તયાઓ
વંધહુયાઓ આર્મતોધશ રાતયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દાધથયાઓ
મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ. (૬) હઉર્વતાતો રથ્વો યાધચ્ચ-
યાઓ હુપિતોધશ, સરેધએધખ્યો અપહે રતુખ્યો. (૭) અમેરેતાતો
રથ્વો કૂષઓનિખ્ય વાંધવાખ્ય, અરિપનિખ્ય યઓનિખ્ય, ગઓ-
કેરેનહે સૂરેહ મજદધાતહે.

❧ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાલે) :—

મિદ્રહે વોઉર-ગઓયઓતોધશ, રામનસ્ય ખાસ્લહે.

❧ (બે રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે) :—

અપહે વહિરતહે આઘસય અહુરહે મજદધાઓ.

❧ (બે ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે) :—

એરેજતો અહુરહે નરેંધ્રો અપાંમ અપસ્ય મજદધાતયાઓ.

❧ (બે અધવિરૂઢ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે) :—

અપાઉનાંમ ક્વપિનાંમ ઘેનાંનાંમય વીરો-વાંધ્વનાંમ
યાધચ્ચયાઓસ્ય હુપિતોધશ, અમહેચ હુતારતહે હુરઓધહે,
વેરેશ્વરહેચ અહુરધાતહે, વનધન્ત્યાઓસ્ય ઉપરતાતો.

❧ (બે ઉશદેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે) :—

સઓધાહે અબ્યેહે અપિવતો, વેરેશ્વરજનો ક્રાદત્ત-ગએથહે,
રખઓશ રજિરતહે, અરૂરતાતસ્ય ક્રાદત્ત-ગએથયાઓ વરેદત્ત-
ગએથયાઓ.

(૮) દથુષો અહુરહે મજદધાઓ રએવતો ખરેનંધ્ર-
ઉહતો અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ. (૯) આઘો અહુરહે
મજદધાઓ પુથ્ર, ખરેનંધ્રહો સવંધ્રહો મજદધાતહે, અધચ્ચનાંમ
ખરેનો મજદધાતનાંમ, કાવચેહેચ ખરેનંધ્રહો મજદધાતહે,
આઘો અહુરહે મજદધાઓ પુથ્ર, ક્વોધશ હઓસવંધ્રહહે,
વરોધશ હઓસવંધ્રહહે, અસ્તવન્તહે ગરોધશ મજદધાતહે,
ચએચિસ્તહે વરોધશ મજદધાતહે, કાવચેહેચ ખરેનંધ્રહો
મજદધાતહે. આઘો અહુરહે મજદધાઓ પુથ્ર, રએવન્તહે ગરોધશ

મજદ્ધાતહે, કાવયેહેય ખરેનંધહે। મજદ્ધાતહે, આઘો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતર્શ રપેન્ત રથએશતાર, યજત પોઉર-ખરેનંધહે યજત પોઉર-અએષજ. આઘો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત્ર વીરપએષખ્યો, આતેરેખ્યો, ક્ષત્રો-નક્રો નધચોસંધહે યજતહે.

(૧૦) અપાંમ વંધઉહિનાંમ મજદ્ધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અપઓન્યાઓ, વીરપનાંમચ અપાંમ મજદ્ધાતનામ, વીરપનાંમચ ઉર્વેરનાંમ મજદ્ધાતનાંમ. (૧૧) હુવરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે અઉર્વત-અરપહે. (૧૨) માઓંધહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉર-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશચેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંધઉ-હતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજદ્ધાતહે; સ્તારાંમ અક્રશ-ચિથ્રનાંમ ક્રેમસચિથ્રનાંમ ઉર્વેરો-ચિથ્રનાંમ મજદ્ધાતનાંમ; વનન્તો સ્તારો મજદ્ધાતહે, અવે સ્તારો થોધ હુપ્તોધર્ંગ મજદ્ધાત ખરેનંધઉહન્ત અએષજય. (૧૪) ગેઉશ તખે ગેઉશ ઉરને દ્વારપયાઓ સૂરયાઓ મજદ્ધાતયાઓ અપઓન્યાઓ.

(૧૫) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ. (૧૬) મિથહે વોઉર-ગઓથઓધતોધશ હજંધરો-ગઓપહે અએવરે-અખમતો અઓખતો નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્ટહે (*૧૮) રખઓશ રજિશતહે, અર્શતાતસચ ક્રાદત-ગઓથયાઓ વરેદત-ગઓથયાઓ, એરેજુખહે વચંધહે. યત્ર ક્રાદત-ગઓથહે. (*૨૦) અમહે હુતાશતહે, હુરઓધહે વેરેધ્રહે અહુરધાતહે, વનધન્ત્યાઓસચ ઉપરતાતો. (૨૧) રામનો ખાસ્ટહે, વયઓશ ઉપરો-કધચેહે તરધતો અન્યાધશ દામાં; અએતત્ર તે વથો યત્ર તે અસ્તિ રપેન્તો-મધન્યઓમ; ઘવાપહે મધાતહે જરવાનહે અકરનહે જરવાનહે દરેધો-મધાતહે. (૨૨) વાતહે હુધાઓંધહે અધરહે ઉપરહે ક્રતરહે પસ-ચાંધએહે, નધચયાઓ હાંમ-વરેતોધશ.

(૨૩) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉ-હતો, અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ (૨૪) રજિશયાઓ ચિ-

સ્તયાઓ મજ્જદાતયાઓ અપઓન્યાઓ દ્યેનયાઓ વંધ-
હુયાઓ માજ્જદયસ્નોધશ, (૨૫) અષોધશ વંધહુયાઓ,
ચિસ્તોધશ વંધહુયાઓ, એરેથ વંધહુયાઓ, રસાંસ્તાતો
વંધહુયાઓ, ખરેનંધહો, સવંધહો મજ્જદાતહે. પારેન્દ-
યાઓ રઓરથયાઓ. અધસ્યનાંમ ખરેનો મજ્જદાતનાંમ,
કાવયેહેય ખરેનંધહો મજ્જદાતહે, અખરેતહેય ખરેનંધહો
મજ્જદાતહે, જરથુશહેય ખરેનંધહો મજ્જદાતહે. (૨૬)
અરેશાતો કાદત્ત-ગએથહે, ગરોધશ ઉપિન્દરેનહે મજ્જદાતહે
અપ-ખાથહે.

(૨૭) અખનો બેરેજતો મૂરહે વહિશતહે
અંધહેઉશ અપઓનાંમ રઓઅંધહો વીરપો-ખાથો.
(૨૮) જેઓ હુધાઓંધહો યજતહે; ઇમાઓ અસાઓ,
ઇમાઓ ષોધાઓ, ગરોધશ ઉપિન્દરેનહે મજ્જદાતહે
અપ-ખાથહે વીરપઓષાંમથ ગધરિનાંમ અપ-ખાથનાંમ
પોઉર-ખાથનાંમ મજ્જદાતનાંમ; કાવયેહેય ખરેનંધહો
મજ્જદાતહે, અખરેતહેય ખરેનંધહો મજ્જદાતહે.
(૨૯) માંથહે રપેન્તહે અપઓનો વેરેજવંધહુહે, દાતહે
વીદ્યેવહે, દાતહે જરથુશ્નોધશ; દરેથયાઓ ઉપનયાઓ,
દ્યેનયાઓ વંધહુયાઓ માજ્જદયસ્નોધશ, જરજ્જદાતોધશ
માંથહે રપેન્તહે ઉપિન્દરેથેમ, દ્યેનયાઓ માજ્જદયસ્નોધશ,
વએધીમ માંથહે રપેન્તહે, આસ્નહે ખરેવો મજ્જદાતહે,
ગઓષો-મૂતહે ખરેવો મજ્જદાતહે.

(૩૦) અનબ્રનાંમ રઓઅંધહોંમ ખધાતનાંમ, રઓક્ષનહે
ગરેન્માનહે, મિસ્વાનહે ગાત્વહે ખધાતહે, ચિન્વત્તપેરેતૂમ
મજ્જદાતાંમ. (૩૧) બેરેજતો અહુરહે નદેધ્રો અપાંમ અપસથ
મજ્જદાતયાઓ. (૩૨) હુઓમહે અપવર્જંધહો. (૩૩) દહા-
યાઓ વંધહુયાઓ આક્રિતોધશ, ઉધ્રાધ દામોધશ ઉપમનાધ.

વીરપએષાંમ યજ્ઞતનાંમ અષએનાંમ મધન્યવનાંમ ઝએથ-
નાંમ. અષાઉનાંમ ક્રવપિનાંમ ઉબ્રનાંમ અધવિથૂરનાંમ
પએમધઓ-લંએષનાંમ ક્રવપિનાંમ, નબાનજદિશતનાંમ
*ક્રવપિનાંમ, અષેમ વોહુ ૧.

અઘાધ રએશય; હજધરેમ; જસ એ અવંધહે
મજદ; કેરેહુ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાં),
માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન, ફનએમ અહુરહે મજદાએ, તરોમદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ. હુધ્યાવરતાંમ હીત વસ્ના ફેરપોતેમેમ, સ્તએમિ
અષેમ; અષેમ વોહુ ૧.

ગારજે ખોરેહુ અવજ્ઞયાદ સીરોજી અમેશાસ્પંદ વીરપએશા
અરદાકુરવશ ઘેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી, દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાં, આગહી રવાધ
ગાઆફરંગાની બાદ હુકેતે કેરવર જમીન; અએદૂન બાદ,
મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન,
મન આનો આવાયદ શુદન; અષએને અષેમ વોહુ ૧.

(દક્ષિણ દિશા તરફ મોઝેડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુસ્તી, નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશતે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે અષએને, અષેમ વોહુ ૧.

નેમા ઉર્ધ્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષએને, અષેમ વોહુ ૧.
અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહતેમ યજ્ઞમધદે, અમેપા
સ્પેન્તા હુકધા હુધાઓંધહે યજ્ઞમધદે, અષાઉનાંમ વંધઉહીશ
સૂરાએ સ્પેન્તાએ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે, અષેમ વોહુ ૧. સીરોજી
અમેશાસ્પંદ વીરપએશા અરદાકુરવશ ઘેરસાદ, અષેમ વોહુ ૧.

* નજીવું જે, ૩૭૭ મા સફાથી તે ૩૮૧ મા સફાસુધી આવેલી ફરેશ્તાની
ખરતુમનો ૩૬૫ મા સફાથી તે ૩૭૦ મા સફાસુધી 'ફવશને મજદયસ્ને જરથુસ્તિશ'
માં આવેલી ખરતુમનોની બરાબર છે; કાંઈ ફેર નથી. માટે તરજુમાને માટે
લાંબાં ભેડં.

ગુજરાતીની યાદને માટે ભણવાનો કરદો.

૫ નામે યજ્ઞદાંત અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજ્ઞની, ગારજે ખોરેહ અવજ્ઞયાદ; અરદાફર્વશ *ખેરસાદ, અજ્ઞ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હર્વેસ્તીન દુશ્મત દુજ્ઞુખત દુજ્ઞવરેશત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત, ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંત ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, એખે અવાખશ પશેમાન ૫ સે ગવશની ૫ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે મજ્ઞદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવરેશતાંમ હોત વસ્ના ફેરષાતેમેમ, સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૩.

કવરાને મજ્ઞદયસ્ને જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-હક્યેવો (જે ગેહ હોય તે પટે.) કસસ્તયએચ. અહુરહે મજ્ઞદાઓ રએ-વતો ખરેનંધ્રઉહુતો, અમેષનાંમ રપેન્તાનાંમ, અષઓનાંમ કવષિનાંમ ઉશનાંમ અધવિથૂરનાંમ પઓધસ્યો-હક્યેષનાંમ કવષિનાંમ, નખાનજરિશ્તનાંમ કવષિનાંમ, દનઓથ યસ્નાધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓધાધ્ય કસસ્તયએચ, યથા અહુ વધસ્યો જઓતા કા મે મૂતે, અથા રતુશ અષાત્રચિત્ત હ્ય કા અષવ વીધવાઓ પ્રઓત્. અહુરેમ મજ્ઞદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહુન્તેમ યજમધદ; અમેષા રપેન્તા હુક્ષથા હુધાઓંધ્રહો યજમધદ.

(૧) અષાઉનાંમ^૧ વંધ્રઉહીશ^૨ સૂરાઓ^૩ રપેન્તાઓ^૪ કવ-
ષઓ^૫ સ્તઓમિ^૬ જળથેમિ^૭ ઉદ્યેમિ,^૮ યજમધદ^૯ ન્માન્યાઓ^{૧૦}
વીસ્યાઓ^{૧૧} જન્તુમાઓ^{૧૨} દધ્યુમાઓ^{૧૩} જરથુશ્વોતેમાઓ.^{૧૪}
(૨) વીરપનાંમય^{૧૫} આઓંધ્રહાંમ^{૧૬} પઓધસ્યનાંમ^{૧૭} કવષિ-
નાંમ^{૧૮} ધધ^{૧૯} યજમધદ^{૨૦} કવષીમ^{૨૧} અવાંમ^{૨૨} યાંમ^{૨૩} અહુરહે^{૨૪}

* ઈયાને અશે ફરોહર (આએ ભણતર તરફ) પોહોંચો. નણક જે ગુજરાતીની યાદને માટે ભણવાના એ કરદાની શરૂઆતની તથા છેડેની ખરુમન અરદાફરવશનાં આફગાનની ખરુમનનાં જેવી છે.

મજદારો,^{૨૫} મજિશતાંમય^{૨૬} વહિશતાંમય^{૨૭} સ્વએશતાંમય,^{૨૮}
અઓશ્વિશતાંમય^{૨૯} અધિવશતાંમય^{૩૦} હુકેરેતેમાંમય,^{૩૧} અપાત્ર^{૩૨}
અપનોતેમાંમય.^{૩૩}

(૧) અશો (લોહી) નાં^૧ લવાં,^૨ શૂરાં^૩ (તથા) (દુનિયાંની)
આખાદી કરનારાં^૪ ફરોહરોને^૫ હું વખાણું,^૬ યાદ કરું^૭ (અથવા
આરાધું^૮), (તથા) (તેઓની) કીર્તિ *ગાઉં.^૯ ઘેરને લગતાં,^{૧૦}
મોહોલાને લગતાં^{૧૧} કસબાને લગતાં^{૧૨} દેશને લગતાં^{૧૩} (તથા) વડા
દસ્તુરોને લગતાં^{૧૪} (ફરોહરોને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છીએ.^{૧૫}
(૨) આએ^{૧૬} તમામ^{૧૭} ફરોહરોમાંથી^{૧૮} સઉથી પહેલાં^{૧૯} (દાદાર)
હોરમજદનું^{૨૦-૨૫} ફરોહર,^{૨૧} જે^{૨૨} સઉથી ઉચે દરજ્જેનું,^{૨૩} સઉથી સરસ,^{૨૪}
સઉથી સોહામણું^{૨૫} ઘણુંજ ફિરમત આપનારું,^{૨૬} ઘણુંજ અક્કલમંદ,^{૨૭}
ઘણુંજ સવાબકાર^{૨૮} તથા અશોધમાં^{૨૯} સઉથી ઉપર^{૩૦} (ધ્યાને શ્રેષ્ઠ)
(તેને) આએ જગાએ^{૩૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છીએ.^{૩૨}

(૩) અપાઉનાંમ^{૩૩} વંધઉહીશ^{૩૪} સૂરાઓ^{૩૫} રૂપેન્તાઓ^{૩૬}
ફવધયો^{૩૭} યજમઠદે,^{૩૮} યાઓ^{૩૯} અમેપનાંમ^{૪૦} રૂપેન્તાનાંમ,^{૪૧}
ક્ષએતનાંમ^{૪૨} વેરજિન્દાઇથનાંમ,^{૪૩} ઘેરજતાંમ^{૪૪} અધવ્યામ-
નાંમ,^{૪૫} તખ્તનાંમ^{૪૬} આહુધસ્થનાંમ,^{૪૭} ચોઇ^{૪૮} અધધ્યજન્મહો^{૪૯}
અપવનો,^{૫૦} (૪) પઓધસ્થનાંમ^{૫૧} હંએપનાંમ,^{૫૨} પઓધસ્થ-
નાંમ^{૫૩} સાસ્નો-ગયાંમ,^{૫૪} ઇધ^{૫૫} અપઓનાંમ^{૫૬} અપઓનિ-
નાંમય^{૫૭} અહૂમય^{૫૮} દઓનાંમય^{૫૯} અઓધસય^{૬૦} ઉર્વાનેમય^{૬૧}
ફવધીમય^{૬૨} યજમઠદે,^{૬૩} ચોઇ^{૬૪} અપાઇ^{૬૫} વઓનરે,^{૬૬}
ગેઉશ^{૬૭} હુધાઓમહો^{૬૮} ઉર્વાનેમ^{૬૯} યજમઠદે.^{૭૦}

* પહેલવી ઉપરથી 'મારાં પોતાનાં ગણુધુ' (સ્પીગલ તથા દારમેસ્તેતે);
ધ્યાને તેઓને મારી ઉપર પ્રસન્ન-મેહેરબાન કરજું (દારમેસ્તેતે). સરફરાજ કંઈજ
(દારલે). અગરજે 'હકુયેમિ'ના વપ્ ધાતુને સરફૂત નિસ્ વપ્ સાથે સરખાવીએ
તો, એનો અર્થ "કાઈ ચીજ કોટ-નજર-અપેણુ કરવી" થઇ શકે.

† અથવા "ફવધિનાંમ" વિરોધણુ તરીકે લઇએ તો, એનો અર્થ સઉથી કઠીમ
અથવા પ્રાચીન (ફરોહરો) માંના થાએ.

‡ ઘણુંજ પાએદાર-દંડ (મિદસ તથા દારમેસ્તેતે); ઘણુંજ મજબૂત
(સ્પીગલ).

૩૮૪ ગુજરાતીનાં ચાદને માટે ભણવાનો કરદો બા માએની.

(૩) અશો (લોકો)નાં^{૩૪} ભલાં,^{૩૫} શૂરાં^{૩૬} (તથા) (દુનિયાની) આખાદી કરનાર^{૩૭} ફરોહરોને^{૩૮} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૩૯} હકુમત કરનાર,^{૪૦} અસરકારક* જેવાની શક્તિવાળા,^{૪૧} સુલંદ દરબખાના,^{૪૨} † મદદે પોહોંચનારા,^{૪૩} જેવે મંદ^{૪૪} હોરમજદના કાએદા પ્રમાણે ચાલનારા,^{૪૫} અમશાસ્પદો,^{૪૬-૪૭} જેઓ^{૪૮} અમર^{૪૯} (તથા) અશો,^{૫૦} (તેઓનાં) ‡ ફરોહરોને^{૫૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૫૨} (૪) ¶ પોચોદકેશોમાંના^{૫૩-૫૪} (તથા) પેહેલા^{૫૫} દીન કબૂલ ફીકરનારાઓમાંનાં^{૫૬} અશો,^{૫૭} (માણસો) તથા અશો^{૫૮} (બાઈડીઓ), જેઓ^{૫૯} રાસ્તીને માટે^{૬૦} ફતેહથી ફૂલગ્યા^{૬૧} (તેઓનાં) જાનને,^{૬૨} અંતઃકરણને,^{૬૩} સુદ્ધિને,^{૬૪} રવાનને^{૬૫} તથા ફરોહરને^{૬૬} આએ જગાએ^{૬૭} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૬૮} સારી પેદાએશના^{૬૯} ||ગોધાનાં^{૭૦} (ઇઆને ગાવ્યોદાદનાં) રવાનને^{૭૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૭૨}

(૫) ચોધ^{૭૩} અપાધ^{૭૪} વએાનરે,^{૭૫} ગયેહે^{૭૬} મરેથના^{૭૭} અપએાનો^{૭૮} ફવધીમ^{૭૯} યજમધદે,^{૮૦} જરથુશલહે^{૮૧} રિપતામહે^{૮૨} ઇધ^{૮૩} અપએાનો^{૮૪} અધીમય^{૮૫} ફવધીમય^{૮૬} યજમધદે,^{૮૭} કવોધશ^{૮૮} વીરતાસ્પહે^{૮૯} અપએાનો^{૯૦} ફવધીમ^{૯૧} યજમધદે,^{૯૨} ઇસત-વાસ્ટહે^{૯૩} જરથુશ્વોધશ^{૯૪} અપએાનો^{૯૫} ફવધીમ^{૯૬} યજમધદે,^{૯૭} (૬) નખાનજરદિરતાનાંમ^{૯૮} ઇધ^{૯૯} અપએાનાંમ^{૧૦૦} અપએાનિ-નાંમય^{૧૦૧} અહમય^{૧૦૨} દએનાંમય^{૧૦૩} બએાધસય^{૧૦૪} ઉર્વાનેમય^{૧૦૫} ફવ-ધીમય^{૧૦૬} યજમધદે,^{૧૦૭} ચોધ^{૧૦૮} અપાધ^{૧૦૯} વએાનરે,^{૧૧૦} મત^{૧૧૧} વીરપાખયો^{૧૧૨} અપએાનિખયો^{૧૧૩} ફવધિખયો,^{૧૧૪} યાએો^{૧૧૫} ધરીરિથુધાંમ^{૧૧૬} અપ-

* ખુબીવાળી નજરવાળા, ઇઆને જેની નજરથી સારી અસર થાએ; ખદ નજરથી ઉઘટ્ટે (દારમેસ્તેતે).

† ફેદા થએલા. તત્પર (મિલ્સ); (સારાં કામોને માટે) આદર (દારમેસ્તેતે).

‡ યાએો ખોલ ફવધયોને લાગેછે. 'યાએો'નો અસલ અર્થ 'જેઓ' થાએછે.

¶ ઇઆને પેગમબર અશો જરતોસ્તની આગમયના જમાનાના ચજદાંપરસ્ત.

§ અસલ અર્થ "દીનની કેળવણી ઉપર ધ્યાન આપનારાં, દીનનાં ફરમાનો સાંભળનારાં" થાએછે. સારસ્ત=સરસ્વત જ્ઞાસન=ધર્મપુસ્તક, ધર્મની કેળવણી.

§ વએાનરે—પૂર્ણ ભૂતકાળ પરસ્પૃષ્ટ ૩ જે પુરૂષ બહુવચન, ઘાઇ વન= To win.

|| એનું ખીલું રૂપ ગ્રેકશ એએવા-દાતથાએો (જુઓ માહ બાખતાર નીઆએશ, 'ફવરાને મજદયરનો'ના ફકરામાં).

ઓનાંમ^{૧૧} યાઓસય^{૧૦} જવન્તાંમ^{૧૮} અપઓનાંમ^{૧૬} યાઓસય^{૧૨}
નરાંમ^{૧૧} અજાતનામ^{૧૨} કૃષા-ચરેશ્રાંમ^{૧૩} સઓધ્યન્તાંમ^{૧૪}

(૫) અશો^{૭૦} *ગયોમરદના^{૭૫} જરોહરને^{૭૮} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૭૬} અશો^{૭૩} સપેતમાંન^{૭૧} જરતોશ્તની^{૭૦} અશોધને^{૭૪} તથા (તેનાં) ફરોહરને^{૮૫} આએ ઠકાણે^{૮૨} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૮૧} અશો^{૮૮} કએ^{૮૭} ગુસ્તાસ્પનાં^{૮૬} ફરોહરને^{૮૦} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૮૧} (પેગમબર) જરતોશ્તના^{૮૩} (વડા દીકરા) અશો^{૮૪} એસદ-વાસ્તરનાં^{૮૨} ફરોહરને^{૮૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૮૬} જે^{૮૭} (ઉપર જણાવેલા મહાન પુરૂષો) રાસ્તીનેમાટે^{૭૩} ફતેહથી લખ્યા.^{૭૪} (૬) જાનબાનજદિશ્તોમાંનાં^{૮૦} અશો^{૮૮} (માણસો) તથા અશો^{૮૦} (ખાઈડીઓ) જેઓ^{૮૧} રાસ્તીનેમાટે^{૮૨} ફતેહથી લખ્યા^{૮૩} (તેઓનાં) જનને,^{૮૪} અંતઃકરણને,^{૮૫} શુદ્ધિને,^{૮૬} રવાનને^{૮૭} તથા ફરોહરને,^{૮૮}—(તે) સાથે^{૮૯} ગુજરી ગએલા^{૯૦} અશો (માણસો) નાં,^{૯૧} જીવતાં^{૯૨} અશો (માણસો) નાં^{૯૩} (તથા) હવે પછી જન્મ પામનારા^{૯૪} આગળ વધારનારા^{૯૫} ફોસાયન્તોનાં^{૯૬} (જે બધાઓનાં) તમામ^{૯૭} અશો^{૯૮} ફરોહરને^{૯૦} આએ ઠકાણે^{૯૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૯૨}

(૭) ધધ્ર^{૧૫} ધરિસ્તનાંમ^{૧૬} ઉર્વાનાં^{૧૭} યજમધદે^{૧૮} યાઓ^{૧૯}
અપઓનાંમ^{૨૦} કવપથો.^{૨૧} વીસ્પનાંમ^{૨૨} અહમ્ય^{૨૩} નમાને^{૨૪} નખા-
નજદિશ્તનાંમ^{૨૫} પરધરિસ્તનાંમ^{૨૬} અએશપધતિનાંમ^{૨૭} અએથ-

* ગયોમરદ એ ઇરાની ઓલાદનો સહથી પેહેલો પુરૂષ હતો. એનો અસલ અર્થ ‘મરવા લાએક કાયા, નાશ પામવાની જંદગી’ થાએછે.

† પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેએ ‘જરથુશ્તહે સ્પિતામહે ધધ્ર અપઓનો અધીમ્ય કવપીમ્ય યજમધદે’—એ વાક્યનો તરજુમો કીધો નથી.

‡ રેવરંડ મિલ્સે ‘થોઈ અપાર્થ વઓનર’ નો તરજુમો કીધો નથી.

જા ઈઆને પેગમબર જરતોશ્તની દીન કબૂલ રાખનારા, જરતોશ્તી ધર્મમાં જન્મ પામેલા રાખસો; એની મુકામેલ પઓઈઓનકએષ ઈઆને પોરીઓદકેસ આપેછે. ‘નખાનજદિશ્ત’ નો અસલ અર્થ “દુદીની ધણુંજ નજદીકનું;” તે ઉપરથી ધણુંજ નજદીકનું સંજુવાહાલું.

જી અથવા (દુનિયાને) આગળ વધારનારા, રસ્તાએજ કરનારા, દુનિયાને નવેસરથી તાજગી આપનારા (પ્રોફેસરો હારલે, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે).

§ સોશયન્તોના ખોલાસા બાએ જુઓ મ્હોડી હોમ યશ્ત, ફકરો ૩૩૫ મો, નોઠ.

અપ-
ઓનિનાંમ^{૪૩} ક્રવપયો^{૪૪} યજમહદે.^{૪૫} (૮) વીરપનાંમ^{૪૬} અપેશ-
પદિનાંમ^{૪૭} અપઓનાંમ^{૪૮} ક્રવપયો^{૪૯} યજમહદે.^{૫૦} વીરપ-
નાંમ^{૫૧} અપેશપદિનાંમ^{૫૨} અપઓનાંમ^{૫૩} ક્રવપયો^{૫૪} યજમહદે.^{૫૫}
વીરપનાંમ^{૫૬} નરાંમ^{૫૭} અપઓનાંમ^{૫૮} ક્રવપયો^{૫૯} યજમહદે.^{૬૦} વી-
રપનાંમ^{૬૧} નાદરિનાંમ^{૬૨} અપઓનિનાંમ^{૬૩} ક્રવપયો^{૬૪} યજમહદે.^{૬૫}

(૭) ગુજરી ગએલાંઓનાં^{૬૬} રવાનો^{૬૭} જે^{૬૮} અશો (લોકો) નાં^{૬૯}
ફરોહરવાળાં^{૭૦} (છે તેઓને) આએ ઠેકાણે^{૭૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ
છિયે.^{૭૨} આએ^{૭૩} હેરખાં^{૭૪} ગુજરી ગએલાં^{૭૫} તમામ^{૭૬} નબાનજદિશ્તોમા-
નાં,^{૭૭} હેરખદોમાનાં,^{૭૮} શાગેદોમાનાં,^{૭૯} નરોમાનાં,^{૮૦} (તથા) નારીઓ-
માનાં^{૮૧} (જે) અશો^{૮૨} (માણસો) તથા અશો^{૮૩} (બાધીઓ) (તે-
ઓનાં) ફરોહરોને^{૮૪} આએ ઠેકાણે^{૮૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૮૬}
(૮) તમામ^{૮૭} હેરખદોમાનાં^{૮૮} અશો (હેરખદો) નાં^{૮૯} ફરોહરોને^{૯૦}
હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૯૧} તમામ^{૯૨} શાગેદોમાનાં^{૯૩} અશો
(શાગેદો) નાં^{૯૪} ફરોહરોને^{૯૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૯૬}
તમામ^{૯૭} નરોમાનાં^{૯૮} અશો (નરો) નાં^{૯૯} ફરોહરોને^{૧૦૦} હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે.^{૧૦૧} તમામ^{૧૦૨} નારીઓમાનાં^{૧૦૩} અશો (નારીઓ) નાં^{૧૦૪}
ફરોહરોને^{૧૦૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૧૦૬}

(૯) વીરપનાંમ^{૧૦૭} અપેરેનાયુકનાંમ^{૧૦૮} દહ્મો-કેરેતનાંમ^{૧૦૯}
અપઓનાંમ^{૧૧૦} ક્રવપયો^{૧૧૧} યજમહદે.^{૧૧૨} આદપયુનાંમ^{૧૧૩} અપ-
ઓનાંમ^{૧૧૪} ક્રવપયો^{૧૧૫} યજમહદે.^{૧૧૬} ઉવદપયુનાંમ^{૧૧૭} અપઓ-
નાંમ^{૧૧૮} ક્રવપયો^{૧૧૯} યજમહદે.^{૧૨૦} (૧૦) નરાંમ^{૧૨૧} અપઓનાંમ^{૧૨૨}

* આએ જગાએ ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાનોને તથા અશો લોકોનાં ફરોહ-
રોને હમો આરાધીએ છિયે (પ્રાફેસર હારલે). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાનો જે
અશો લોકોના ફરોહરો છે તેઓને હમો આરાધીએ છિયે (ડાક્ટર રૂપીજલ તથા
રેવડ મિલ્સ). ગુજરી ગએલાઓના રવાનોને, અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો
આરાધીએ છિયે. (પ્રાફેસર હારમેસ્ટેલે).

† હેરખદ, હેરવદ ઈઆને જરેતોરતી ધર્મેની કેળવણીમાં પ્રવીન થએલો, વિદ્યાનો
ઘણી, હીમનો એકમ શિખવનાર, ધર્મોપદેશક.

‡ અથવા બીજી રીતે:—તમામ અશો હેરખદોનાં ફરોહરોને હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે. એજ પ્રમાણે એની પછીનાં વાક્યોમાં બી લેવું.

કવપયો^{૬૧} યજ્ઞમધ્દિ.^{૬૨} (૧૦) નાધરિનાંમય^{૬૩} અપચ્ચોનિનાંમ^{૬૪}
કવપયો^{૬૫} યજ્ઞમધ્દિ.^{૬૬} વીરપાઓ^{૬૭} અપાઉનાંમ^{૬૮} વંધઉહીશ^{૬૯}
સૂરાઓ^{૭૦} રપેન્તાઓ^{૭૧} કવપયો^{૭૨} યજ્ઞમધ્દિ,^{૭૩} યાઓ^{૭૪} હ્ય^{૭૫}
ગથાત્^{૭૬} મરેશ્નત્^{૭૭} આ^{૭૮} સચોધ્યન્તાત્^{૭૯} વેરેશ્નત્.^{૮૦}

(૬) સવળાં^{૮૧} *સવાળકાર^{૮૨} (તથા) અશો^{૮૩} ન્હાની †ઉમર-
નાઓનાં^{૮૪} ફરોહરોને^{૮૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૮૬} આ દેશમાં
વસનારાઓમાંનાં^{૮૭} અશો (લોકો) નાં^{૮૮} ફરોહરોને^{૮૯} હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે,^{૯૦} દેશની બાહારના (ઈઆને બીજા મુલુકોમાં) વસ-
નારાઓમાંનાં^{૯૧} અશો (માણસો)નાં^{૯૨} ફરોહરોને^{૯૩} હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે.^{૯૪} (૧૦) અશો^{૯૫} નરોનાં^{૯૬} ફરોહરોને^{૯૭} હમો માન
સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૯૮} અશો^{૯૯} નારીઓનાં^{૧૦૦} ફરોહરોને^{૧૦૧} હમો
માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૧૦૨} અશો (લોકો) નાં^{૧૦૩} તમામ^{૧૦૪} લલા,^{૧૦૫}
શૂરાં^{૧૦૬} (તથા) (દુનિયાની) આબાદી કરનારાં^{૧૦૭} ફરોહરો,^{૧૦૮} જે^{૧૦૯} ગયો-
મરદથી^{૧૧૦} (તે) ફતેહમંદ^{૧૧૧} સોશ્યોસ^{૧૧૨} સુધીનાં^{૧૧૩} (છે), (તે અધા-
ઓને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૧૧૪}

(બાજમાં પઢે.) †હુમત હુખત હવરશત; હુમનશની, હુ-
ગવશની, હુકુનશની, ધન દિનુમન અર્દાફર્વશ બેરસાદ, નીરંગ
પીરોજગર બાદ; બોરેહ બેહ દીને માજદયસ્તાન રવા બાદ
અંદર હફતે કેશવર. નામ ચેરતી આદર અંદર કામ બાદ; હસ્ત
શેહરસ્તાન અંદર (જે શેહરમાં પઢે તે શેહરનું નામ આએ ઠેકાણે લેવું.)
શેહરસ્તાન પોરી ફીરોજ શાદી એ રામશની, રવાં બો-
રેહ બોજસ્તેહ અવબૂન બાદ, અવબૂનતર બાદ બોરેહ
બોજસ્તે બાદ; ધન દિનુમન અર્દાફર્વશ બેરસાદ, કેરા
ગાહ રોજ શેહરીઆરી બેશ યજરને કરદે હોમ, દરૂન
યરતે હોમ, મ્યજદ હુમીરાએનેમ યો કરદેહા પ ગંજે
દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ બોરેહમંદ અમેશાસ્પંદાં બેરસાદ.

* સફગુણી માબાપને પેટ જનમેલા (દારમેરતેતે).

† અથવા અચ્ચાઓનાં, બાલકોનાં, એવું કલક પેરેનાયુ (પુખ્ત ઉમરનું).

‡ એની મતલબ એ કે, ઇરાન દેશમાં તેમજ ઇરાનની બાહાર બીજા દેશોમાં
વસનારા અશો લોકોના ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

§ જાણવું જે ઇલાંથી તે ૩૮૬ મા સફાની ૨૧ મી લીટી સુધીના બાજ પાજંદ
હોવાથી બાજમાં લખેલા. એના બોલાસા બાજે બુચ્ચો સફા ૩૬ મો, ૨ જ નોંદ.

અઓજા જોર નીરૂ તગી અમાવંદી પીરોજગરી ધન દેનુમન
અદીર્વેશ બેરસાદ. અજા હુમા પદીરકુતાર બાદ. એમારા
પનાહી કેરદાર નીકી અંદાખતાર, અનાઇ પેત્યાર દૂર અવાજ-
દાશતાર, અયાકુત બાહ બાદ. કેરા દિગર અજાદ હજાર મર્દ
અજાદ સાએમ સાખતમ એમારા કમ-રંજતર આસાનતર
અઇની કર્દ યક અજા મા હજાર પદીરકુતાર બાદ. નામ
ચેશતી અનુશેહ રવાંન રવાની (જેની નયતે પઢે તેનું નામ
આએ જગાએ લેવું) અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની.

જરતોરત સપિતમાન અશો ફરોહર અએદર યાદ બાદ
અનુશેહ રવાંન રવાની. ગુશતાસ્પ શાહ લોહોરાસ્પ શાહ અએદર
યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. જામાસ્પ હુખુખ અએદર
યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. અર્દાએ વીરાકુ અર્દા-
ફર્વેશ અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. આદરબાદ
મારાસ્પંદ અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. મુખેદ
શાપુર મુખેદ શેહેરીઆર અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન
રવાની. મુખેદ હોરમજદીઆર એર્વદ રામ્યાર અએદર યાદ
બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. મુખેદ નેઓસંગ ધવલ અએદર
યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. હુમા ફર્વેશ અશોઆન
અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. નામ ચેશતી
અનુશેહ રવાંન રવાની (જેની નયતે પઢે તેનું નામ આએ
જગાએ લેવું.) હુમા ફર્વેશ અશોઆન અએદર યાદ બાદ;
ફર્માએશને (જે શખ્સ બણવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવું).
માજદયસ્ની બેરસાદ.

હુમાફર્વેશ અશોઆન ચો કર્દેહા ચેહાશમ દેહુમ સીરોજ
સાલ રોજ, અજા ગયોમર્દ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ
બાદ. હસ્તાંન બૂદાંન બેદાંન જાદાંન અજાદાંન, આદેહી
ઉજદેહી, દહમે નર નારીકુ અવરનાએ પુરનાએ, હર કે
અવર ધન જમીન પેરી બેહુદીની ગુદારાંન શુદ અસ્ત,
હુમાફર્વેશ અશોઆન, ચો કર્દેહા અજા ગયોમર્દ અંદા સોશયોસ
અએદર યાદ બાદ. કે ધન માન વીસ બંદ દેહુ રસ્તા
ગુજસ્તેહુ અંદ, હુમા ફર્વેશ અશોઆન ચો કર્દેહા અજા ગયોમર્દ

અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. અશોઆંન ફર્વશ ચીરાંન, ફર્વશ અવર વીજાન, ફર્વશ પીરોગરાંન, ફર્વશ પોચોદકેશાંન, ફર્વશ નબાનજરદેશાંન, ફર્વશ ફર્વષયો, હમાયો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. રવાંને પેદરાંન માદરાંન જદેગાંન, ન્યાગાંન ફર્જાંન પએવંદાંન પરસ્તારાંન નબાનજરદેશાંન, ફર્વશ અશોઆંન, યો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. હમા અયોરનાંન, હમા રથેશતારાંન, હમા વાસ્તયોશાંન, હમા હુતોક્ષાંન, હમા ફર્વશ અશોઆંન, હમા યો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ; હમા ફર્વશ અશોઆંન હફતે કેશવર જમીન, અર્જાહે સવહે, ફદદફૂશ વીદદફૂશ, વોડિર-અરેશત વોડિર-જરેશત, ખનરસ બામી, ફંગદેજ અશોઆંન વર્જમ કરદાંન ગંજમાધા, ફર્વશ અશોઆંન હમા યો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. ગારજે પોરેહ અવજાયાદ ધન ફીનમન અરદાફર્વશ બેરસાદ. નામચેશતી અનોશોહ રવાંન રવાંની. (જેની નયને પહે તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) અએદર યાદ બાદ અનોશોહ રવાંન રવાંની; હમા ફર્વશ અશોઆંન અએદર યાદ બાદ; ફર્માએશતે (જે શખસ લાજવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવું.) માજદયરની બેરસાદ. હમકેરેહ હમાં વેહાંને હફતે કેશવર જમીન બેરસાદ. અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાતુમ પ પતેત હોમ.

(પ્રગટ પહે.) વીરુપાએા ફવષયો અષાઉનાંમ યજમમદે; અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાએા રપેન્ટાએા ફવષયો યજમમદે. વીરુપે અપવનો યજત યજમમદે.

(હાવન ગેહમા અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે લાણે):—

હાવનીમ પઘતિ રતૂમ, સાવંધહએમ વીસીમચ પઘતિ રતૂમ.

(જે રપિથવન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે):—

રપિથવનેમ પઘતિ રતૂમ, ફાદત-ફૂપાઉમ જનુમેમચ પઘતિ રતૂમ.

(જે ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે):—

ઉજરનરિનેમ પઘતિ રતૂમ, ફાદત-વીરેમ દખુમેમચ પઘતિ રતૂમ.

૩૯૦ ગુજરાતીની ચાદનેમાટે લાજુવાનો કરદો જા માએની.

✍ (જો અધવિસૂથ્રેમ જેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાલે) :—

અધવિસૂથ્રેમ અધબિગાધમ પધતિ રતૂમ, ક્રાદત-
વીરપામન્હુજ્યાધતીમ જરથુશ્તોતેમેમય પધતિ રતૂમ.

✍ (જો ઉશહેન જેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લાલે) :—

ઉપહિનેમ પધતિ રતૂમ, ઘેરેજમ ન્માનીમય પધતિ રતૂમ.
યેધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંઘહે,
મજદાએ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
ચાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદ.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન્, હમા સર્દગાંન્, હમખાયસ્તે વેહાંન્, આએમ
ઘેહેદીન્ માજદયસ્તાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
અએદૂન્ ખાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધચો ર.

યસ્નેમય વઘેમય અઓજસ્ય જવચેચ આક્રીનામિ,
અહુરહે મજદાએ રએવતો ખરેનંધઉહુતો અમેપનાંમ
રપેન્તનાંમ, અપઓનાંમ ક્રવણિનાંમ ઉવ્રનાંમ અધવિયૂરનાંમ,
પઓધચોન્ધએપનાંમ ક્રવણિનાંમ, નખાનજદિશતનાંમ
*ક્રવણિનાંમ. અપેમ વોહૂ ૧. ✍ અઘાધ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરકેહૂ મોજદ.

ઉપર જણાવેલા બાજમાં પઢવાના પાઠંદ લાગતો

જાણવાળેગ ટુંકો સાર.

મારી નેક મનશી, નેક ગવશી તથા નેક હુનરનીથી ડીધેલી આએ
ખશુમન (ઇચાને ક્રિયાની ખુશીદી) અશો ફરોહરોને પોહોચો ! આએ
ક્રિયાનું કાંમ ફતેહમંદ થાઓ ! (ઇચાને અશો ફરોહરોને આરાધવાનું
આએ કાંમ બરાબર સરંજમ ઉતરો !) બલી માજદયસ્તી દીનનો પ્ર-
તાપ હકેતે કેશ્વર જમીનમાં જારી થાઓ ! આએ શેહેરનાં લોકોને ફતેહ
તથા સુખ હાસેલ થાઓ ! તથા તેઓનાં રવાંન ખુશાલ થાઓ ! આએ
ક્રિયાની ખુશીદી અશો ફરોહરોને પોહોચો ! તથા કાદાર હોરમજદની
હજુર કબૂલ થાઓ ! હમુને સુખ તથા જીવની શાન્તિ હાસેલ થાઓ !

* ક્ષાત્રનાં બેદરશી રવાં આએ જગાએ યાદ હોને ! જરતોશ્ત સપેત-
માનનું અશો ફરોહર તથા તેનું બેદરશી રવાં આએ જગાએ યાદ હોને !
પેગમખર જરતોશ્તના દીકરા એસદ-વાસ્તરનું બેદરશી રવાં આએ
ઠેકાણે યાદ હોને ! લોહોરાસ્ય પાદશાહના છોકરા ગુશ્તારસ્ય પાદશાહનું
બેદરશી રવાં આએ ઠેકાણે યાદ હોને ! જમાસ્ય હયુખ, અર્દાએવીરાફ
અર્દાફર્વશ, આદરબાદ મારાસપદ, મોબેદ શાપુર મોબેદ શેહેરીઆર,
મોબેદ હોરમજદીઆર એરવદ રાંખ્યાર, મોબેદ નેચ્યોસંગ ધવલ—એ
બધાઓનાં બેદરશી રવાં આએ ઠેકાણે યાદ હોને ! ક્ષાત્રનાં બેદરશી
રવાં આએ જગાએ યાદ હોને ! તમામ અશો ફરોહરો આએ જગાએ
યાદ હોને ! એ ક્રિયાનું કાંમ કરાવનાર ક્ષાત્રનાં સવાબનો હિસ્સો
પોહોંયો ! માએ, બાપ, વડાવા, ફરજંદો, સર્ગાવાહાલાં, ઇલાદિનાં રવાં
આએ જગાએ યાદ હોને ! આએ અશુભનું કાંમ અશો ફરોહરોને
પોહોંયો ! ક્ષાત્રનાં બેદરશી રવાં આએ જગાએ યાદ હોને ! આએ
ક્રિયાનું કાંમ ક્ષાત્રનાં કેહેવાથી ચાલુ થયું છે, માટે સવાબનો હિસ્સો
તેને પોહોંયો ! તથા હકતે કેશ્વર જમીનના તમામ લલાઓનાં સવાબમાં
તે ક્રિયાનું કામ કરાવનાર હમશરીક થાયો ! આએ રવાંની ક્રિયાનો
દાહાકો તે ક્રિયા કરાવનારને જયજયકાર થાયો !

ક્ષાત્રનાં †ગેહમાં અશો (લોકો) નાં તમામ ફરોહરોને હમો માન
સાથે યાદ કરીએ છિયે. અશો (લોકો) નાં લલાં, શૂરાં (તથા)
(દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ
છિયે. તમામ અશો ઇજ્જદાને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

* જે ગુજરાતી નયતે લખીએ, તેનાં નામ આએ ઠેકાણે લેવાનાં.

† જે ગેહમાં લખીએ તે ગેહનું નામ લેવું, જેમકે હાવન, રપિશ્વન ઇલાદિ.
આએ ચાર લીટીના ફરમા આલેલા તરજુમો, બાજમાં પઢવાનું પુકે યથા પછી,
ખગટ લખવાના અવસ્થાનો સમજવા.

આફરંગાનો.

આફરંગાંન અરદાફરવશનું.

ખોલાસો:—જાણુ જો, એ આફરંગાનના પેલેલા ચાર ફકર ફરવરદીન યશતના ૧૩ મા ફરદાના ૪૯—૫૨ મા ફકરાઓમાંથી લીધા છે, અને છેલ્લા બે ફકરા એજ યશતના ૩૧ મા ફરદાના ૧૫૬—૧૫૭ મા ફકરામાંથી લીધા છે. એ ફકરાઓના તરજુમા ઇલાદિનેમટે, જુઓ મારી યશત આ માએની, સફા ૧૯૫—૧૯૭ તથા સફા ૨૫૮—૨૫૯.

(૪૯) અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્ટાઓ ફવષયો યજમહદે. યાઓ વીસાધ આયયેઘનિત હુમસ્પશ્મએદએમ પઘતિ રતૂમ આઅત્ અથ વીચરેનિત દસ પઘરિ ક્ષફૂનો, અવત્ અવો જિફનાઓઘહેમનાઓ.

(૫૦) કો નો રતવાત્, કો યજમહતે, કો ઉફૂયાત્ કો ફીનાત્, કો પઘતિ-જનાત્, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘહ. કહે નો ધધ નાંમ આઘઘસ્યાત્, કહે વો ઉર્વ કાયેજયાત્, કહાધ નો તત્ દાઘેમ દયાત્, યત્ હે અંઘહત્ ખધર્યાંન્ અજ્યએમ યવએચ યવએતાતએચ.

(૫૧) આઅત્ યો ના હીશ કાયજમહતે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘહ, અહાધ આફીનેનિત ફનૂતાઓ અઘનિતાઓ અલ્પિશતાઓ ઉઘાઓ અષાઉનાંમ ફવષયો.

(૫૨) જુયાત્ અહિ ન્માને ગઉશચ વાંધવ ઉપ વીરનાંમચ, જુયાત્ આસુશચ અરપો દરેલ્લરસચ વાફો, જુયાત્ ના રતાહો વ્યાખનો. યો નો આધ કાયજમહતે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘહ.

(૧૫૬) અષાઉનાંમ ફવષિનાંમ ઉઘનાંમ અઘવિથૂરનાંમ, ઉઘનાંમ વારેઘનિનાંમ, પએમઘસ્યો-હઅષનાંમ ફવષિનાંમ

નઆનજદિશતાંમ, કવષિનાંમ કવષયો દનુતાઓ અયન્તુ
અહમ્ય ન્માને, દનુતાઓ વીચરેન્તુ અહમ્ય ન્માને.

(૧૫૭) દનુતાઓ આક્રીનેન્તુ અહમ્ય ન્માને વંધઉહીમ
અષીમ આપરાંમ; દનુતાઓ પારયન્તુ હ્ય અહાત્ત ન્માનાત્;
સ્તઓમાય રાજરેય બરેન્તુ દથુષો અહુરહે મજદાઓ
અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ; માયિમ ગેરેજનાઓ પારયન્તુ, હ્ય
અહાત્ત ન્માનાત્ અહાકેમય મજદયસ્તનાંમ, અષમ વોહુ, ૩.

આકરંગાન ગાયાનું.

જણવું જો, ગાયાના આકરંગાનમાં, અરદાકરવશના આકરંગાનમાં
જણવામાં આવતો 'યાઓ વીસાધ આવયેધન્તિ' નો આખો કરદો
જણવામાં આવેછે, જો કે તેની ખરુતમન ગાયાની છે; અને તે, પાંચ ગા-
યાના દહાડામાં ૧૨૦૦ યથા અહ વધર્યો જણવાની બાજની ખરુતમનના
જેવી છે; કાંઈ ફેર નથી. એ ખરુતમનને માટે જુઓ સંજો ૧૩૮-૧૩૯; તથા
'યાઓ વીસાધ આવયેધન્તિ' ના કરદાને માટે જુઓ સંજો ૩૬૨-૩૬૩.

આકરંગાન ગાહ્યમબારનું.

(૩) દાતાય,^૧ અએતે^૨ મજદયસ્ત^૩ અએતેમ^૪ રતૂમય^૫
અજદમય^૬ યિમ^૭ મધયોધજરેમએમ^૮ પસેઉશ^૯ ગરેબુશ^{૧૦} યો^{૧૧}
ઉરતહે^{૧૨} કા-ઉરજદ-પયંધહો,^{૧૩} ચેખિ^{૧૪} તત્^{૧૫} થયત.^{૧૬}

(૪) નવાત્^{૧૭} તત્^{૧૮} યયત્,^{૧૯} હુરયાઓસચિત્^{૨૦} અધ^{૨૧}
અએતવતો^{૨૨} દધધત,^{૨૩} આ-દિત્^{૨૪} કંધઉહારયત.^{૨૫} સઓપાત્^{૨૬}
દાંહિરત,^{૨૭} અર્શ-વચસ્તેમ^{૨૮} અષેમ^{૨૯} અપવસ્તેમ,^{૩૦} ક્ષએમ^{૩૧}
હુક્ષત્રોતેમ,^{૩૨} અનજવપ્તેમ,^{૩૩} વોઉર-રૂનોસ્તેમ,^{૩૪} મર્જદિક-
વસ્તેમ,^{૩૫} શાઓ-દ્રિધુતેમ,^{૩૬} સરકુરતેમ,^{૩૭} અપહે^{૩૮} યેરેજો,^{૩૯}

* ૩૬૨ જેહડનર ૪ થા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા 'નવાત્ તવ ચયત્'
જાણો આગળ ૩ ને ફકરા પુરો કરેછે.

સ્તરથો મયાઓ^{૪૦} પારેન્દીશ^{૪૧} ઉપવાળો,^{૪૨} ચેજિ^{૪૩} તત્^{૪૪} *યયત.^{૪૫}

(૩) આએ^{૪૦} (ઇઆને તમો અહિયાં હાજર થએલા) આએ મજદ-
ચરનો^{૪૧} ! મેદીઓજરેમ^{૪૨} †ગાહામખારને^{૪૩} તથા (તેની) ‡મ્યજદને,^{૪૪}
એ^{૪૫} બની શકતું હોએતો,^{૪૬} (ઇઆને અગરને તમારી ભેગવાઈ હોએતો),
ઈતંદરેસ્ત^{૪૭} (તથા) પુઝકળ દુધવાળી^{૪૮} પશુનુ^{૪૯} હલવાન^{૫૦} અર્પણ કરો.^{૫૧}

(૪) (પણ અગરને) તેમ^{૫૨} નહીં^{૫૩} બની શકે^{૫૪} તો, (ઇઆને
ઉપર જણાવ્યા મુજબ હલવાન આપવાની ભે તમારી ગુભશ નહીં હોએ
તો), તેને બદલે^{૫૫} એ^{૫૬} બની શકતું હોએ^{૫૭} તો, તેટલો^{૫૮} (ઇઆને તેટલી
ડીમતનો) દારૂ^{૫૯} તમો (તે ગાહામખારનાં જશનમાં) અર્પણ કરો^{૬૦}
(તથા) તે^{૬૧} પીવા ‖આપો.^{૬૨}

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાહામખારનાં જશનમાં ફળ,
સુક્રો મેવો ઇત્યાદિ સાથે તે દારૂ ઇત્યા પછી, ચાશની સાથે મિજલસના
સાહેબોને પીવા આપો. વળી તે જશનમાં હાજર થનારા શખ્સો કેવા
હોવા ભેઈએ તે આથે નીચે જણાવેછે.)

દીનના ફરમાન ***મુજબ^{૬૩} ઘણાંજ દાનેશમંદ,^{૬૪} ઘણાંજ સારચા સખુન

* ડાકટર ગેલ્ડનર પાંચમા ફકરાની રાફઆતમાં આવેલા, ‘નવાત્ તત્ ચયત્’
ખોલો આખળ ૪ થો ફકરો પુરો કરેછે.

† મએદીઓજરેમ, મએદીઓરાહેમ ઇત્યાદિ ૬ ગાહામખારોનાં નામના અર્થ
તથા તેના ખોલાસા બાથે જુઓ સફો ૧૪૪-૧૪૫.

‡ ‘રત્’ ખોલનો અસલ અર્થ ‘વખત, જતુ, ફસલ’ (સંસ્કૃત ક્રતુ).

¶ મ્યજદ ઇઆને ક્રિયાની રૂયે ઇજને અર્પણ કરવાની પવિત્ર ચીજ.

§ ‘ચેજિ ચયત, નવાત્ ચયત’—બાકરણ તથા અર્થમાં બરાબર એને
મળતા ખોલો ‘ચેજિ તત્વ, નવાત્ તત્વ’ આવેછે (જુઓ એજ આકરંગાનના
ફકરા ૫-૬), ચયત તત્વ-પૂર્ણભૂતકાળ પરસ્પૃષ્ટ ૩ ભે પુરૂષ એકવચન; ધાતુ
ચત્, તથા ઘ. બીજી રીતે ‘ચેજિ તવાંત્, ચેજિ નોઈત્ તવાંત્’ આવેછે (જુઓ
વંદીદાદની ૬ ઠી પરગરદનો ૫૧ મો ફકરો).

§ ‘ચો ઇસ્તહે’ ને બદલે ગેલ્ડનરે ‘ચોઇસ્તહે’ લીધું છે, તે ઉપરથી સંસ્કૃત
ચલિષ્ટ સાથે સરખાવીને દારમેસ્તેતે એનો અર્થ ‘ઘણા જવાન’ કરેછે.

‖ અસલ એઆરતમાં દારૂ ઇત્યાદિ પાંચો (પ્રયોજ્ય). ધાતુ ક્-હ્ વરૂ=ક-ખરૂ
(બીજું રૂપ)=ખોઈત્ (ફારસી)=પીવું; ક્-હ્ વારય=ક્ર-હ્ હારય (પ્રયોજ્ય)=પાવું;
પીવા આપવું. ક્ર-હ્ હારયત (વેસ્ટરગાર્ડ); ક્ર-હ્ હારયત્ (ગેલ્ડનર).

*** પાંચમી વિભક્તિ ત્રીજી વિભક્તિની મતલબે (જુઓ માફ અવસ્તા
બ્યાકરણ, સફો ૩૦૧).

બોલનાર,^{૨૮} રાસ્તીની આખતમાં^{૨૯} ઘણાજ રાસ્ત,^{૩૦} પોતાની સત્તાને^{૩૧} ઘણીજ સારી રીતે *વાપરનાર,^{૩૨} ઘણાંજ સાફ દિલના,^{૩૩} બોલોળી રીતે ઘણાજ ખુશાલ,^{૩૪} ઘણાજ દયાળુ,^{૩૫} મરીબની પરવરેશ કરનાર,^{૩૬} દીનના એલમનો ઘણોજ અભ્યાસ કરનારા,^{૩૭} અશોધની^{૩૮} ખાહેશ રાખનારા,^{૩૯} ‘ત્રી સાથની પોતાની ચાલચલનમાં પારેદિના કાએદા મુળખ ‘ચાલનારા’ (એ બધી સિકતવાળા શખ્સોને ચાશની સાથે તે ઈજેલો દાડ પીવા આપે).

ખોલાસો:—(ગાહામખારનાં જશનમાં લાગ લેનારા તથા તેની ચાશની કરનારા કેવા શખ્સો હોવા બેધએ, તેનો કાંઈક ખેચાલ આપણને આએ ફકરા ઉપરથી મળેછે. વળી ઈજ્જદો તથા ફરેશ્તાઓની નયતે ઈજેલી ચીજોની ચાશની, કયા શખ્સે કરવી તથા કયા શખ્સે નહી કરવી, તે બાબેનું લખાણ આપણને આવાં યશતના ૯૧-૯૩ ફકરાંમાંથી બી મળી આવેછે).

(૫) નવાલ^{૪૦} તલ^{૪૧} યયલ,^{૪૨} અએસ્મનાંમચિલ^{૪૩} આઅલ^{૪૪} હુપતનાંમ^{૪૫} પધરીશતનાંમ^{૪૬} વખ્યાધશ^{૪૭} સ્તાધશય^{૪૮} સ્તઓગેળીશ^{૪૯} રતેઉશ^{૫૦} ન્માનેમ^{૫૧} ક્રાનાપયત,^{૫૨} ચેલિ^{૫૩} તલ^{૫૪} યયત,^{૫૫} નવાલ^{૫૬} તલ^{૫૭} યયત,^{૫૮} અએસ્મનાંમચિલ^{૫૯} આઅલ^{૬૦} હુપતનાંમ^{૬૧} પધરીશતનાંમ,^{૬૨} આ-ગઓષા-મસેબીશ,^{૬૩} આંખો-ક્રાનો-મસેબીશ,^{૬૪} જસ્તો-ક્રાનો-મસેબીશ,^{૬૫} રતેઉશ^{૬૬} ન્માનેમ^{૬૭} ક્રાનાપયત,^{૬૮} ચેલિ^{૬૯} કૂતવ.^{૭૦}

(૬) નવાલ^{૭૧} તૂતવ,^{૭૨} હુક્ષત્રોતેમાધચિલ^{૭૩} અલ^{૭૪} ક્ષત્રેમ^{૭૫} ચીબ્યાલ^{૭૬} યલ^{૭૭} અહુરાધ મજદાધ.^{૭૮} હુક્ષત્રોતેમાધ^{૭૯} આઅલ^{૮૦} ક્ષત્રેમ,^{૮૧} અહાલ^{૮૨} હાલ^{૮૩} અહળી-દદેમહિયા,^{૮૪} ચીપ્મહિયા,^{૮૫}

* અથવા પોતાની સત્તાની ઉપર સહથી સરસ કાણુ રાખનાર, ઈઆને પોતાનાં આખાનો ગેર ઉપયોગ નહી કરનાર.

† દારમેસ્તેતે. ‘અનજવખ્તેમ’નો ખાતરી બરેલો અર્થ જણાયો નથી. શુનાહ-માંથી ઘણાજ મોકળા (સ્પીગલ તથા યુસ્તી); ઘણાજ થોડા સંકરાસમાં આવી પડેલા (મિલ્સ).

‡ ધાતુ સક, સચ્=સંસ્કૃત કાઠ્=રાજા; બેવડું રૂપ ધઈને વંદ્રહ પ્રત્યય લા-ગ્યાથી સરકવંશહુ થયું; weakest base ધઈને તેમ પ્રત્યય લાગ્યાથી સરકરતેમ થયું.

¶ દારમેસ્તેતે.

§ ડાકટર ગ્રેલ્ડનર ૬ ઠા ફકરાની સરૂઆતમાં આવેલા ‘નવાલ તૂતવ’ બોલો બાજળ પાંચમો ફકરો પુરો કરેછે.

હવાનમહિયા^{૧૨} હિત^{૧૩} મજદાધ અહુરાધ,^{૧૪} અપાધયા^{૧૫} વહિ-
રતાધ.^{૧૬} દાતો^{૧૭} હે^{૧૮} મ્યજદો^{૧૯}-રતુક્રિતિશ.^{૨૦}

(૫) (બે) નહીં^{૧૧} બની શકે^{૧૨} (ઇઆને હલવાનને બદલે દારૂ બી
આપવાની ગુજશ નહીં હોએ), (પણ) બે^{૧૩} બની શકે^{૧૪} તો,^{૧૫} બરાબર
કાપેલાં^{૧૬} સારીપિઠે તપાસેલાં^{૧૭} લાકડાંનાં^{૧૮} પૂકઠણુ^{૧૯} (તથા) વધારે બડાં^{૨૦}
ભારાં^{૨૧} રતુ (ઇઆને વડા દસ્તુર)ને^{૨૨} ઘેર^{૨૩} મોકલાવે.^{૨૪} (બે તેમ બી)
નહીં^{૨૫} બની શકે,^{૨૬} (ઇઆને ગાહામધારનાં જશનનાં ફાળામાં દારૂને બદલે
લાકડાના ભારા બી આપવાની શક્તિ નહીં હોએ), (પણ) બે^{૨૭} બની
શકે^{૨૮} તો,^{૨૯} બરાબર કાપેલાં^{૩૦} સારીપિઠે તપાસેલાં^{૩૧} (પગથી તે) કાનને
લાગે એટલા લાંબા,^{૩૨} (પગથી તે) અગલના પ્રમાણુ જેટલા લાંબા,^{૩૩}
અથવા એક ફેહાથનાં પ્રમાણુ જેટલા લાંબા^{૩૪} લાકડાંનાં^{૩૫} (કટકા) રતુ
(ઇઆને વડા દસ્તુર) ને^{૩૬} ઘેર^{૩૭} મોકલાવે.^{૩૮} (૬) (બે) નહીં^{૩૯}
બની શકે^{૪૦} તો, (ઇઆને ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણુ લાકડાના કટકા બી આ-
પવાની ગુજશ નહીં હોએ તો,) (તમામ ખલકતની) પાદશાહી^{૪૧} સર્વો-
ત્તમ પાદશાહ^{૪૨} જે^{૪૩} હોરમજદ (તે) ને^{૪૪} (હોબે) (એમ) તે
શખ્સ કબૂલ રાખે,^{૪૫} (અને નીચે ટાંકેલો હુક્મશોતેમાધ બાઅત્ ક્ષત્રે-
મનો ફકરી ભણે).

પાદશાહી^{૪૬} સર્વોત્તમ પાદશાહ (ઇઆને દાદાર હોરમજદ) ને^{૪૭}
ફખરીત^{૪૮} (હોબે) । હોરમજદ^{૪૯} જે^{૫૦} (પોતે) સઉથી ઉત્તમ^{૫૧} અશો-
ઈજ (છે તે) ની તરફ^{૫૨} હમો મન લગાડીએ ઇયે^{૫૩} (અથવા તેની સે-

* ખત=કાપેલું; ધાતુ ક્ષત્=સંસ્કૃત ક્ષન્=કાપવું; ક્ષન્+ત=ખત (શરૂઆતનો
અથવા વચ્ચનો ન નીકળી ગયાથી). સુક્કાં (દારૂમેસ્તેતે).

† ઇઆને લાકડામાં છના ભનવશે ભરાએલાં નહીં હોએ તેને માટે બજારમાં
તપાસેલાં; જુઓ આતશ નીઆએશ, ૧૦ મો ફકરા (રચોયસ્-પધરીશ્વાં).

‡ ઇઆને પોચા નહીં, પણ સુક્કાં અને ગાંઠવાળાં; ધાતુ સ્તા=સંસ્કૃત સ્થા.

§ દારૂમેસ્તેતે. પગથી ખલાના આગળા ભાગને લાગે એટલે (મિલ્સ).

|| ઇઆને કોપરિયાંથી વચકી આંચળીના છેડા જેટલો લાંબો, એટલે ૧૧ કુદ
લાંબો. લંબાઈની ખાબદમા સંસ્કૃતમાં બી હસ્ત નો અર્થ 'હાથ' ઉપરાંત ૧૮ ઇંચ
થાએછે. એજ અર્થે અવસ્તામાં 'ફારાચિ' બી આવેછે; જુઓ 'ફારાચિ-દ્રાજે'
(વંદીદાદની ૭ મી પરગરહ, ફકરા ૩૦ તથા ૩૩).

§ ઇઆને તમામ ખલકતની પાદશાહી દાદાર હોરમજદ જે ધણીજ સરસ
હકુમત કરનાર તેને બેશક સંભવાર છે.

વામાં રોકાયે છેએ^{૧૦}), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છેએ,^{૧૧} તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છેએ.^{૧૨}

(ઉપર જણાવ્યા મુજબ) તેની^{૧૩} (ઇઆને મેદીઓજરેમ ગાહામ-બારની) મ્યજદની^{૧૪} વખતસરની બંદગી^{૧૫} *કીધેલી^{૧૬} (ગણાએ).

ખોલાસો:—(ફકરા ૩—૬ ઉપરથી આપણને એક ઉમદા નસીહત મળેછે; તે એ કે, દીનનાં ફરમાનોની શરતો બજાવવાને આપણે બનતી કોશિશ કરવી; પણ એ તે શરતો પુરી પાડવાને આપણી તાકાત તથા મુબશ નહીં હોએ તો, તેની ફીકર નહીં, આપણી શક્તિ તથા આવક મુજબ ખરચ કરવો તથા ગાહામબારમાં ફાળો આપવો. દીનનાં ફરમાનોને બાહાને ખોટું તણાવું નહીં, બલકે કરજ તો બિલકુલ કરવું નહીં. વળી ખીબું એવું જણાવેલું છે કે, અગરએ કોઈ શખ્સ ઘણી નાચારીની હાલતમાં હોએ, જેથી ગાહામબારનાં જશનમાં કાંઈ આપી શકે નહીં તો, તેનેમાટે ‘હુક્કુએતેમાઈ’ અવસ્તા ફકરો લખાવાને ફરમાવેલું છે. ખીબું જણાવવું એ છે જે, ગાહામબારનાં જશનમાં શામેલ થઈ ઓછો ઇઆ વધતો ફાળો આપનારા સઘળાઓને, એક સરખો સવાબનો હિસ્સો હાંસિલ થાએછે).

(૭) પમ્પોઈએહેય^૧ ના^૨ મ્યજદહે^૩ અધાઇતિ,^૪ રિપતમ^૫ જરથુશ્ત,^૬ યત્ર^૭ મધ્યોઇએમહે,^૮ મ્યજદવાઓ^૯ રતુશ^{૧૦} અમ્યજદવનેમ^{૧૧} રતુનએમ^{૧૨} અયરનીમ^{૧૩} દસ્તે^{૧૪} અન્તરે^{૧૫} મજદયસ્નાઇશ.^{૧૬}

(૮) બિત્તેહેય^{૧૭} ના^{૧૮} મ્યજદહે^{૧૯} અધાઇતિ,^{૨૦} રિપતમ^{૨૧} જરથુશ્ત,^{૨૨} યત્ર^{૨૩} મધ્યોઇએમહે,^{૨૪} મ્યજદવાઓ^{૨૫} રતુશ^{૨૬} અમ્યજદવનેમ^{૨૭} રતુનએમ^{૨૮} અવચો-ઉર્વધતીમ^{૨૯} દસ્તે^{૩૦} અન્તરે^{૩૧} મજદયસ્નાઇશ.^{૩૨}

(૭) (મુબશ હોવા છતાં) (અગરએ) કોઈ શખ્સ,^૨ અએ સપેતમાન^૩ જરતોશ્ત^૪ ! પેહેલી^૫ મ્યજદનો^૬ ઇઆને^૭ મેદીઓજરેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો^૮ (પોતાનો ફાળો) નહીં આપે^૯ તો, જશન કરાવનાર^{૧૦} †વડો ધર્મગુરૂ^{૧૧} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ

* અસલ અર્થ ‘આપેલી, અર્પણ કીધેલી’ (છે).

† ‘નહીં આપે’ને માટે સાધારણ રીતે ‘નોઈવ દધાઇતિ’ આવે છે (જુઓ વંદીહાદની ૩ છ પરમરદનો ૩૫ મો ફકરા.) નકારનો અ ક્રિયાપદમાં લાગતો નથી. ‘અધાઇતિ’ બોલ ક્રિયાપદનું અસાધારણ રૂપ છે.

‡ અસલ અર્થ ‘મ્યજદવાળો રતુ.’

નહી થનાર^{૧૧} *શખ્સને^{૧૨} માજદયરનો (ની મિજલસ) માં^{૧૫-૧૬} ક્રિયામાં નહી શમેલ થનાર તરીકે^{૧૩} ઉઘાડો પાડે.^{૧૪}

(૮) (ગુનશ હોવા છતાં) (અગરબે) કોઈ શખ્સ,^{૧૮} અએ સપેતમાન^{૧૯} જરતોશ્ત!^{૨૦} બીજી^{૧૭} મ્યજદનો^{૧૬} ઈઆને^{૨૩} મએદીઓશહેમ (ગાહામયારનાં જશન) નો^{૨૪} (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^{૨૦} તો, જશન કરાવનાર^{૨૫} વડો ધર્મગુરૂ^{૨૬} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર^{૨૭} શખ્સને^{૨૮} માજદયરનો (ની મિજલસ) માં^{૩૧-૩૨} પોતાનો કોલ (ઈઆને સખુન) કરાર સુજળ અમલમાં નહી લાવનાર તરીકે^{૨૯} ઉઘાડો પાડે.^{૩૦}

(૯) ધિરેહેય^{૩૩} ના^{૩૪} મ્યજદહે^{૩૫} અધાધિતિ,^{૩૬} સિપતમ^{૩૭} જરથુશ્ત,^{૩૮} યત્^{૩૯} પધતિશહહોહે,^{૪૦} મ્યજદવાઓ^{૪૧} રતુશ્^{૪૨} અમ્યજદવનેમ^{૪૩} રતુનએમ^{૪૪} ગરેમો-વરંધહેમ^{૪૫} દસ્તે^{૪૬} અન્તરે^{૪૭} મજદયરનાઇશ,^{૪૮}

(૧૦) તૂધએહેય^{૪૯} ના^{૫૦} મ્યજદહે^{૫૧} અધાધિતિ,^{૫૨} સિપતમ^{૫૩} જરથુશ્ત,^{૫૪} યત્^{૫૫} અયાથ્રેમહે,^{૫૬} મ્યજદવાઓ^{૫૭} રતુશ્^{૫૮} અમ્યજદવનેમ^{૫૯} રતુનએમ^{૬૦} વારંમેમ^{૬૧} સ્તઓરેમ^{૬૨} ફપેરેનએમહિતિ^{૬૩} અન્તરે^{૬૪} મજદયરનાઇશ,^{૬૫}

(૯) (ગુનશ હોવા છતાં) (અગરબે) કોઈ શખ્સ,^{૩૪} અએ સપેતમાન^{૩૭} જરતોશ્ત!^{૪૦} ત્રીજી^{૩૩} મ્યજદનો^{૩૫} ઈઆને^{૩૬} પએતેશહેમ (ગાહામયારનાં જશન) નો^{૪૧} (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^{૩૯} તો, જશન કરાવનાર^{૪૨} વડો ધર્મગુરૂ^{૪૩} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર^{૪૪} શખ્સને^{૪૫} માજદયરનો (ની મિજલસ) માં^{૪૭-૪૮} 'જણાઈ આવેલા ફગેનએમહિતિ ક્રિયાપદના જેવો તથા ઈજ- ૪૯, ૩ માં આવેલા અન્તરે-મૂથે ક્રિયાપદના જેવો ગણે છે.

* અસલ અર્થ મ્યજદ વગરના રતુના હાથ હેઠળના અથવા રતુથી ઉતરતો.

† અસલ અર્થ 'બહાર કરે,' ધાતુ દાઝબહાર કરવું; જુઓ ફન્દથેન (વંદી-દાદની ૧૯ મી પરગરદનો ૯ મો ફકરો) Eupel ખાતેલ ફરે, હાંડી કાઢાડે (મિલ્સ). એ વિદ્વાન 'દસ્તે'નો અર્થ એજ આકરંગાનના ફકરા ૧૦-૧૨ માં આવેલા ફપેરેનએમહિતિ ક્રિયાપદના જેવો તથા ઈજ- ૪૯, ૩ માં આવેલા અન્તરે-મૂથે ક્રિયાપદના જેવો ગણે છે.

‡ As a detected reprobate (Mills). અસલ અર્થ 'ગરમ છાતીવાળો' ઈઆને આતશની દિઅ (Ordeal by Fire) થી છાતી બળી ગએલી (મિલ્સ). આતશની કસોટી (Test) થી હારી ગએલો, ઈઆને છાતીકપર પીગળાવેલી ધાતુ રેડવાથી તે છાતી બળી ગએલી, તેથી જુનેહગાર સાબેત થએલો (દારએસ્તેતે). વધુ ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં વરંધહ, વરંધહ બોલ.

(૧૦) (ગુળશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,^{૧૦} અએ સપેતમાન^{૧૩} જરતોશ્ત!^{૧૪} યોથી^{૧૬} મ્યજદનો^{૧૧} ઇઆને^{૧૫} અયાથ્રેમ (ગાહામખારનાં જશન) નો^{૧૬} (પોતાનો ફાળો) નહીં આપે^{૧૨} તો, જશન કરાવનાર^{૧૦} વડો ધર્મગુરૂ^{૧૮} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહીં થનાર^{૧૬} શખ્સને^{૧૦} માજદયસ્નો (ની મિજલસ) ^{૧૪-૧૫} માં 'રદ્દ અએલા'^{૧૧} ઢોરની *માફક'^{૧૨} ઉઘાડો પાડે.^{૧૩}

(૧૧) પુખ્તલેય^{૧૧} ના^{૧૦} મ્યજદહે^{૧૮} અધાધતિ,^{૧૬} રિપતમ^{૧૦} જરથુશ્ત,^{૧૧} યત્^{૧૨} મધંયાધયેહે,^{૧૩} મ્યજદવાઓ^{૧૪} રતુશ^{૧૫} અમ્યજદવનેમ^{૧૬} રતુનએમ^{૧૭} યાતેમ^{૧૮} ગએથનાંમ^{૧૯} ક્રપેરેનએધતિ^{૨૦} અન્તરે^{૨૧} મજદયસ્નાધશ.^{૨૨}

(૧૨) ક્ષત્વહેય^{૨૩} ના^{૨૪} મ્યજદહે^{૨૫} અધાધતિ,^{૨૬} રિપતમ^{૨૭} જરથુશ્ત,^{૨૮} યત્^{૨૯} હમસ્પથમએદયેહે,^{૩૦} મ્યજદવાઓ^{૩૧} રતુશ^{૩૨} અમ્યજદવનેમ^{૩૩} રતુનએમ^{૩૪} આહુધરીમ^{૩૫} હએષેમ^{૩૬} ક્રપેરેનએધતિ^{૩૭} અન્તરે^{૩૮} મજદયસ્નાધશ.^{૩૯}

(૧૩) અવએજો^{૪૦} દિમ^{૪૧} પસ્ત્યએત^{૪૨} ક્ય અઓસયોધત^{૪૩} ક્ય સ્યજજયોધત;^{૪૪} અવએજો^{૪૫} દિમ^{૪૬} પસ્ત્યએત^{૪૭} નાર્ધનિ^{૪૮} ઓશન^{૪૯} અધવિ-દધથીત^{૫૦} રતુશ^{૫૧} રતુનએમ;^{૫૨} અથ^{૫૩} રતુનયો^{૫૪} રતુમ,^{૫૫} અષેમ વોહુ ૩.

(૧૧) (ગુળશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,^{૧૦} અએ સપેતમાન^{૧૩} જરતોશ્ત!^{૧૪} પાંચમી^{૧૬} મ્યજદનો^{૧૧} ઇઆને^{૧૫} મએદીઆરેમ (ગાહામખારનાં જશન) નો^{૧૬} (પોતાનો ફાળો) નહીં આપે^{૧૨} તો, જશન કરાવનાર^{૧૦} ધર્મગુરૂ^{૧૮} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહીં થનાર^{૧૬} શખ્સને^{૧૦} માજદયસ્નો (ની મિજલસ) ની હજુરમાં,^{૧૪-૧૫} 'આએ દુનિયાની^{૧૬} તેની તમામ નેઆમતો^{૧૭} (અથવા સારી ચીજો^{૧૮}) †છીનવી હે.^{૧૯}

* As a refuse beast (Mills). પોતાનું સહથી સરસ ઢોર ખોવાને ઇઆને તેની પાસેથી લઈ લેવાને ફડ કરમાવેછે (દારમેસ્તેતે) મહોઢા કદનું ઢોર છીનવી લેછે (હારલે); મના પ્રીધેલાં ઢોર ઉપર (On a forbidden beast) તેને લાવેછે (રપીગલ).

† દારમેસ્તેતે, પરદેશી અથવા પારકા તરીકે (As an alien) માજદયસ્નેની મિજલસમાંથી તેને કાઢાડી મુકે (મિદસ). હંદગાનીનું સુખ અથવા હંદગાનીના આશીર્વાદ (The blessings of life) લઈ લે (રપીગલ).

(૧૨) (ગુઝશ હોવા છતાં) (અગરબે) કોઈ શખ્સ,^{૧૪} અએ સપેતમાન^{૧૫} જરતોશ્ત^{૧૬} ૧ છટી^{૧૭} મ્યજદનો^{૧૮} ઇઆને^{૧૯} હમસ્પશ્મએદએમ (ગાહામબારનાં જશન)નો^{૨૦} (પોતાનો ફાળો) નહીં આપે^{૨૧} તો, જશન કરાવનાર^{૨૨} ધર્મગુરૂ^{૨૩} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહીં થનાર^{૨૪} શખ્સને^{૨૫} માજદયસ્નો (ની મિજલસ)ની હજુરમાં,^{૨૬-૨૭} હોરમજદી દીનના તરીકાથી^{૨૮} બાતેલ થયેલા તરીકે તેને ઉઘાડો પાડે.^{૨૯}

(૧૩) ત્યારપછી^{૩૦} તે નીતિવાન^{૩૧} (ધર્મગુરૂ) તેને^{૩૨} (ઇઆને ગાહામબારનાં જશનમાં ફાળો આપીને શામેલ નહીં થનાર શખ્સને) (તે મિજલસમાં) પોકાર સાથે ઉઘાડો પાડે^{૩૩} તથા (તેને) ફાંડી કાઢાડે.^{૩૪} ત્યારપછી^{૩૫} તે નીતિવાન^{૩૬} ધર્મગુરૂ^{૩૭} તે જશખ્સને^{૩૮} નારાસ્ત^{૩૯} કાંમો^{૪૦} લાગુ ફેપાડે.^{૪૧} એ પ્રમાણે^{૪૨} રતુના હાથ હેઠળનો પેલો શખ્સ^{૪૩} રતુને^{૪૪} (તાએ થાએ) (ઇઆને તેના હોકમ મુજબ અમલ કરે).

આકરંગાન રપિથ્વનનું.

(૩) અથ^{૪૫} જી^{૪૬} અએત^{૪૭} અહુરો મજદાઓ^{૪૮} સ્થિતમાઇ^{૪૯} જરથુશ્તાઇ,^{૫૦} રપિથ્વનહે^{૫૧} રથ્વો^{૫૨} ઉખ્ધેમ^{૫૩} વચો;^{૫૪} પેરેસચ^{૫૫} નાઓ,^{૫૬} અપાઉમ^{૫૭} જરથુશ્ત,^{૫૮} યા^{૫૯} તે^{૬૦} અહુમાઇ^{૬૧}

* દારમેસ્તેતે. હોરમજદના દીનના તરીકાથી અજ્ઞાન હોવાને લીધે, તે શિખવા (અથવા બાંધવા)ને માટે તેને રફ-બાતેલ કરે (મિલ્સ).

† અથવા બાલેસ=અબીજેહૂ (ફારસી), મિલ્સ એ બોલને ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે ગણીને એનો અર્થ ‘આનાકાની વગર, અચકાયા વગર’ કરે છે.

‡ ઇઆને મિજલસમાંથી બાતેલ થયેલો ગણે. દારમેસ્તેતે ફારસી વરજુ-માને આધારે એનો અર્થ ‘તેને ગંધેડે બેસાડીને હાથની તાલી પાડે’ એ પ્રમાણે કરે છે.

§ અસલ અર્થ ‘રતુના હાથ હેઠળના માણસને, રતુને લગવાને’ જુઓ એજ આકરંગાનના ફકરા ૭—૧૨.

¶ ઇઆને દીનની સંવિધતથી ઉલટું કાંમ કીધેલું ગણે. નાર્બનિ=ન+રજુ=રરને છજદને નહીં પસંદ પડેલું=અરાબ; તે કામને મ્હોટા ઇઆને મરગરજાન શુતાહને. ઇઆને વકસીરવાર ગણે (દારમેસ્તેતે); તે રતુ વગર અચકાવે તેની કપર તોજેશનાં કામો શુકે; ઇઆને ચોહસ કામો કરાવીને તેની પાસે તોજેસ કરાવે (મિલ્સ).

પરશત;^{૧૮} પરશ્તેમ^{૧૯} જી^{૨૦} થયા^{૨૧} યથના^{૨૨} તત્^{૨૩} અમવન્તેમ,^{૨૪}
યત્^{૨૫} થયા^{૨૬} ક્ષયાંસુ^{૨૭} અએષેમ^{૨૮} દયાત્^{૨૯} અમવન્તેમ.^{૩૦}

(૩) (દાદાર) હોરમજદે^{૩૧} સપેતમાન^{૩૨} જરતોશ્તને^{૩૩} રપિથ્વન
(ધ્યાને ગરમી) ની^{૩૪} ફસલના^{૩૫} બંદગીના^{૩૬} કલામ બાએ^{૩૭} આએ પ્રમાણે^{૩૮}
(ધ્યાને નીચે જણાવ્યા મુજબ) તાકીદથી^{૩૯} કહ્યું^{૪૦} કે, અએ અશો^{૪૧}
જરતોશ્ત!^{૪૨} જે કાંઈ^{૪૩} તુંને^{૪૪} પુછવું હોએ તે^{૪૫} *હમુને^{૪૬} તું †પુછ;^{૪૭}
સબબ કે^{૪૮} (તારીથી) પુછાએદો^{૪૯} (દરેક સવાલ) તુંને^{૫૦} હિમ્મત
આપનારો^{૫૧} (છે), તે એવી રીતે કે,^{૫૨} રાજકર્તા^{૫૩} (તારી) યુવંદ^{૫૪}
મુરાદ^{૫૫} તુંને^{૫૬} ‡બખશશે.^{૫૭}

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદ અશો જરતોશ્તને કેહેછે કે, તારી
પેગમબરીનાં કાંમ વિશે જે કાંઈ પુછવું હોએ તે મને તું બેલાશક પુછ.
એ કાંમમાં ઉસ્તેવાર થઈને આએ મારી દીનનાં તેહેકીકપણા આએ
પાદશાહ ગુશ્તાસ્પની જે તું ખાતરી કરશે તો, તે તુંને કુમક આપશે,
અને તેથી તારી સર્વોત્તમ મુરાદ પાર પડશે.)

(૪) પેરેસત્^{૫૮} જરથુશ્તો^{૫૯} અહુરેમ મજદાંમ,^{૬૦} અહુર
મજદ^{૬૧} મધન્યો^{૬૨} રપેનિરત,^{૬૩} દાતરે^{૬૪} ગએથનાંમ^{૬૫}
અસ્તવધતિનાંમ^{૬૬} અષાઉમ;^{૬૭} અત્^{૬૮} હો ના^{૬૯} અંબ્રહુયાઇતે,^{૭૦}
અત્^{૭૧} હો^{૭૨} ના^{૭૩} અષયેઇતિ,^{૭૪} અત્^{૭૫} અઘાઇ^{૭૬} નધરે^{૭૭}
મીજદેમ^{૭૮} અંબ્રહુત.^{૭૯} (૫) એ^{૮૦} રપિથ્વનહુ^{૮૧} રતુક્રિતિ^{૮૨}

* કેટલીએક વખતે, મૂખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજદને માટેના સર્વનામ
એકવચનને બદલે બહુવચનમાં આવેછે, જેમકે ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ. ૩૨, ૬;
ઈજ. ૩૪, ૧૪ ઇત્યાદિ.

† અસલ અર્થ જે કાંઈ^{૪૩} તારે^{૪૪} હમુને^{૪૫} પુછવાનું^{૪૬} (હોએ તે)
હમુને^{૪૭} તું પુછ.^{૪૮}

‡ અસલ અર્થ ‘બખશી શકશે.’ દયાત્—રાકયાર્થ પરસમેપદ ૩ જે પુરૂષ
એકવચન; ધાતુ દા=સં. દા=બખશવું. તુંને જે કાંઈ પુછવું હોએ તે પુછ. જેટલું
તું પુછશે તેટલો ઇ હિમ્મતવાન થશે; જેમ ઇ હમ્મશે તે પ્રમાણે રાજકર્તા તુંને
જેરાવર કરશે (દારમેસ્તેતે). પેરેસવથી એ ફકરાને હેડે અમવન્તેમ સુધીનો
ભાગ, ગાથા બોલોના ફેરફાર સિવાએ, ઉસ્તવદ ગાથાના પેહેલા હાના ૧૦ મા
ફકરામાં (ઈજ. ૪૩, ૧૦) આવેછે.

રપિથ્વનેમ^{૫૬} રતૂમ^{૫૭} ક્રમરાધતે,^{૫૮} રપિથ્વનેમ^{૫૯} રતૂમ^{૬૦}
 ક્રાયજાધતે,^{૬૧} કસ્તનાતએધબ્ય^{૬૨} જસ્તએધબ્ય,^{૬૩} કસ્તનાતએધબ્ય^{૬૪}
 હાવનએધબ્ય,^{૬૫} કસ્તરેતાત^{૬૬} પધતિ^{૬૭} અરેસ્મન,^{૬૮} ઉજદાતાત^{૬૯}
 પધતિ^{૭૦} હુઓમાત,^{૭૧} રઓચિન્તાત^{૭૨} પધતિ^{૭૩} આથત,^{૭૪}
 સ્નાવયન્નાત^{૭૫} પધતિ^{૭૬} અહુનાત વધર્યાત,^{૭૭} હુઓમો-અંધ્રહર-
 રતહે^{૭૮} હિજવો,^{૭૯} માંઓ-હિતહે^{૮૦} તન્વો.^{૮૧}

(૪-૫) (પેગમથર) જરતોશે^{૮૨} (દાદાર) હોરમજદને^{૮૩}
 પુછયું^{૮૪} કે, હાડમંદ^{૮૫} મુલુકોના^{૮૬} અએ ઘળોજ વૃદ્ધિ કરનાર^{૮૭} મીનો^{૮૮}
 અશો^{૮૯} પેદા કરનાર^{૯૦} હોરમજદ^{૯૧} (૫) જે કોઈ^{૯૨} પાક કીધેલા^{૯૩}
 એહુ હાથથી,^{૯૪} પાક કીધેલી^{૯૫} એહુ હાવનીમથી,^{૯૬} પાંથરેલી^{૯૭}
 અરસમથી,^{૯૮-૯૯} ઉએ ધરેલા^{૯૯} (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા^{૯૯})
 હોમથી,^{૧૦૦-૧૦૧} બળતા^{૧૦૨} આતશની^{૧૦૩} સનમુખ,^{૧૦૪} ગાંધને લાણાતા^{૧૦૫}
 *અહુનવરથી,^{૧૦૬-૧૦૭} ગાળેલા હોમના રસથી †બીજવેલી^{૧૦૮} જખાનથી,^{૧૦૯} (તથા)
 માંથવાની (ઈયાને દીનના કલામ) ને તાળે થએલા^{૧૧૦} ‡તનથી,^{૧૧૧} રપિથ્વ-
 નની^{૧૧૨} વખતસરની અદગીથી^{૧૧૩} રપિથ્વનની^{૧૧૪} ફસલને^{૧૧૫} યાદ કરે,^{૧૧૬}
 રપિથ્વનની^{૧૧૭} ફસલને^{૧૧૮} આરાધે,^{૧૧૯} (૪) તે માણસ^{૧૨૦} કેટલું^{૧૨૧}
 (સવાબ) હાંસેલ કરે^{૧૨૨} તે^{૧૨૩} માણસ^{૧૨૪} કેટલાં (સવાબ) ને^{૧૨૫}
 લાએક ગણાએ^{૧૨૬} તે^{૧૨૭} માણસને માટે^{૧૨૮} કેટલો^{૧૨૯} અદલો^{૧૩૦} હોએ^{૧૩૧}

(૬) પધતિ^{૧૩૨-૧૩૩} અઓખત^{૧૩૪} અહુરો મજદાઓ,^{૧૩૫} યથ^{૧૩૬}
 વાતો^{૧૩૭} રપિથ્વિતરાત^{૧૩૮} નઓમાત^{૧૩૯} રિપતમ^{૧૪૦} જરથુશ્ત,^{૧૪૧} વી-
 રપેમ^{૧૪૨} અહૂમ^{૧૪૩} અસ્તવન્તેમ^{૧૪૪} ક્રાધતિય^{૧૪૫} વેરેધતિય^{૧૪૬}
 સઓખ્યન્તિય^{૧૪૭} અધવિય^{૧૪૮} અપાધતે^{૧૪૯} જમયાધતિ,^{૧૫૦} અવત^{૧૫૧}
 હો^{૧૫૨} ના^{૧૫૩} અંધ્રહુયેધતે,^{૧૫૪} અવત^{૧૫૫} અહ્માધ^{૧૫૬} નધરે^{૧૫૭} મીજદેમ^{૧૫૮}
 અંધ્રહુત,^{૧૫૯} (૭) યો^{૧૬૦} રપિથ્વિનહે^{૧૬૧} રતુક્રિતિ^{૧૬૨} રપિથ્વિનેમ^{૧૬૩}

* એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર ચશતનો ૯૧ મો ફકરો.

† ધાતુ હરેજ (સંસ્કૃત સૂજ) નો અર્થ 'ગાળવું' તથા 'લાજવડું' જેહુ થાએછે (જુઓ વીરપરદનો ૧૨ મો કરદો, પેહેલ્લો ફકરો; તથા વંદીદાદની ૬ ઠી પરગરદના ફકરા ૨-૪).

‡ ઈયાને જે તન દીનના ફરમાનોને વશ થએલું, નહીં કે દુનિયાંની યોડી મોજમલમા પડેલું તન. હિત=સંસ્કૃત સિત=લગામમા રાખેલું, બાંધેલું.

રતૂમ^{૧૪} ક્રમરાધતે,^{૧૫} રપિશ્વિનમ^{૧૬} રતૂમ^{૧૭} ક્રાયજ્ઞધતે,^{૧૮}
ક્રસ્નાતએધબ્ય^{૧૯} જસ્તએધબ્ય^{૨૦} ક્રસ્નાતએધબ્ય^{૨૧} હાવનએ-
ધબ્ય^{૨૨} ક્રસ્તેરેતાત^{૨૩} પધતિ^{૨૪} ઘરેસ્મન,^{૨૫} ઉજ્જદાતાત^{૨૬}
પધતિ^{૨૭} હઓમાત,^{૨૮} રઓચિન્તાત^{૨૯} પધતિ^{૩૦} આપત,^{૩૧}
સ્નાયયમ્નાત^{૩૨} પધતિ^{૩૩} અહુનાત વધચ્યાત,^{૩૪} હઓમા-
અંગ્રહુરશતહે^{૩૫} હિજ્જવો,^{૩૬} માંગ્રો-હિતહે^{૩૭} તન્વો.^{૩૮}

(૮) ક્રવઓચત^{૩૯} અહુરો મજ્જદાઓ^{૪૦} સ્પિતમાઇ^{૪૧}
જરશુશ્લાધ,^{૪૨} રપિશ્વિનહે^{૪૩} રથવો^{૪૪} ઉખધેમ^{૪૫} વચો.^{૪૬}
અધેમ વોહુ ૩.

(૬-૭) (દાદાર) હોરમજ્જદે^{૪૫} તેને^{૪૬} (ઇચ્છાને પેગમઅર
જરતોશતને) જવાબ આપ્યો^{૪૭-૪૮} કે, જે પ્રમાણે^{૪૯} દક્ષિણ^{૫૦} તરફથી^{૫૧}
(હુકતો) પવન,^{૫૨} અએ સપેતમાન^{૫૩} જરતોશત!^{૫૪} તમામ^{૫૫} હાડમંદ^{૫૬}
હુનિયાને^{૫૭} વધારેછે,^{૫૮} આખાદ કરેછે,^{૫૯} તરોતાજગીવાળી *કરેછે,^{૬૦}
ખુશાલ કરેછે,^{૬૧-૬૨} તથા સારી હાલતમાં પાલાવેછે^{૬૩} તે મુજબ, જે કોઈ^{૬૪}
પાક કીધેલા^{૬૫} એહુ હાથથી,^{૬૬} પાક કીધેલી^{૬૭} એહુ હાવનીમથી,^{૬૮}
પાંચરેલી^{૬૯} અરસમથી,^{૭૦-૭૧} જે ધરેલા^{૭૨} (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા^{૭૩})
હોમથી^{૭૪-૭૫} અળતા^{૭૬} આતશની^{૭૭} સનમુખ,^{૭૮} ગાઇને લાણુતા^{૭૯}
અહુનવરથી,^{૮૦-૮૧} ગાળેલા હોમના રસથી લીજવેલી^{૮૨} જખાનથી,^{૮૩}
માંશ્રવાની (ઇચ્છાને દીનના કલામ) ને તાળે થએલાં^{૮૪} તનથી,^{૮૫} રપિશ્વનની^{૮૬}
વખતસરની બદગીથી^{૮૭} રપિશ્વનની^{૮૮} ફસલને^{૮૯} યાદ કરે,^{૯૦} તથા રપિ-
શ્વનની^{૯૧} ફસલને^{૯૨} આરાધે^{૯૩} તે માણસને^{૯૪} એટલો^{૯૫} (સવાબ) હાંસલ
થાય,^{૯૬} તે માણસને માટે^{૯૭} એટલો^{૯૮} અદલો^{૯૯} હોએ.^{૯૦}

(૮) (એ પ્રમાણે ઇચ્છાને ઉપર જણાવ્યા મુજબ) (દાદાર)
હોરમજ્જદે^{૯૧} સપેતમાન^{૯૨} જરતોશતને^{૯૩} રપિશ્વન (ઇચ્છાને ગરમી) ની^{૯૪}
ફસલના^{૯૫} અંદગીના^{૯૬} કલામ આળે કહ્યું.^{૯૭}

* અસલ અર્થ ' ફાએદો કરેછે. '

† અથવા સુધારેછે; અસલ અર્થ ' આગળ ચલાવેછે; ધાતુ જમ=સંસ્કૃત ગમ=જવું; જમય (પ્રયોજ્ય) =ચલાવવું. '

આકરંગાન દહમાનનું.

ખોલાસો:—બાણુનું જે, એ આકરંગાન ફક્ત ઇશ્વરનેના ૧૦ મા હાના ૨—૭ ફકરા છે. એ ફકરા અવરતા દોઢા તંદરોસ્તીને નામે બી જણાએલાછે. એના તરબુમા ઇત્યાદિને માટે બુચ્ચો એજ ચોપડીને છેડે દોઢા તંદરોસ્તી (અવસ્તામાં), સદ્દે ૪૦૯—૪૧૧.

(૨) તાએ અહિ ન્માને જમ્યારેશ, યાએ અપએનાંમ કનૂતસચ, અપયસચ, વ્યાદધખિશચ, પધતિ-જન્તયસચ; ઉમ નૂ અંધહાધ વીસે જમ્યાત અપેમચ, કષ્ટેમચ, સવસચ, ખરેનસચ, ખાથેમચ. દરેધો-ક્રતેમચેમચ અંધહાએ દએનયાએ યત આહુરેધશ જરથુશ્તેધશ. (૩) અસિશત નૂ અંધહાત હચ વીસત ગાઉશ બુયાત; અસિશતેમ અપેમ, અસિશતેમ નર્શ અપએનો અએળે, અસિશતો આહુરિશ તકએધો (૪) જમ્યાંન ઇશ અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાએ સપેન્તાએ કવપએ, અષોધશ બએપજ હચિઆએ જેમ-કથંધહ, દાતુ-દ્રાજંધહ, હવરે-ખરેજંધહ; ઇશતેએ વંધહંધહાંમ, પધતિશતાતેએ આતરનાંમ, કવ-વકયાધ રયાંમચ ખરેનંધહાંમચ.

(૫) વધનીત અહિ ન્માને સુએધો અસુશતીમ, આક્ષિતિશ અનાક્ષીતીમ, રાધતીશ અરાધતીમ, આર્મધતિશ તરેમધતીમ, અરધુધો વાક્ષ મિથએખતેમ વાચિમ અપ-દુજેમ, (૬) યથ અહચ અમેષાએ સપેન્ત સુએષાત અધ્યાત પધતિયાંન વંધહુશ યસ્નાંસચ વહ્યાંસચ વોહૂ યસ્તેમચ વહ્નેમચ, હુએરેતીમચ, ઉશત-એરેતીમચ, વન્ત-એરેતીમચ. આ દરેધાત ખામધચાત. (૭) મા યવે ઇમત ન્માનેમ ખાથવત ખરેનો કજહીત; મા ખાથવધતિ ઇશતિશ, મા ખાથવધતિ આરત કજધન્તિશ; ખાથો-દિસ્યેહ પધતિ અષોધશચ વંધહુયાએ દરેધેમ *હજમ, અપેમ વોહૂ ૩.

* એના તરબુમા ઇત્યાદિને માટે બુચ્ચો સદ્દે ૪૦૯—૪૧૧.

આકરંગાન સરોશનું.

ખોલાસો:—બાણુનું જે, એ આકરંગાનમાં સરોશ યશત વડીના ફક્ત પેહેલા ત્રણ કરદા ભણવામાં આવે છે; બીજા બોલોમાં બોલીએ તો, સરોશ યશત વડીના પેહેલા ત્રણ કરદા તે સરોશનું આકરંગાન. એના તરણમાં ધ્યાદિને માટે જુઓ એજ કેતાબમાં સરોશ યશત વડી, સંક્રે ૨૮૧—૨૮૩.

(કરદો ૧ થો) (૨) સ્ત્રોત્રોપેમ અપીમ હુરઝોધેમ વેરેશ્રાજનેમ ક્રાદત્ત-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે. થો પઓઠયો મજદાઓ દામાં, કસ્તેરેતાત પઘતિ બરે-સ્મન, યજત અહુરેમ મજદાંમ, યજત અમેષે રપેન્તે, યજત પાયૂ ધ્વેરેશતાર, યા વીરપ ધ્વેરેસનો દામાં.

(૩) અહે રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્રાજ, અહે યસ્ત યજતનાંમ તેમ યજાધ સુરેન્વત યસ્ત; સ્ત્રોત્રોપેમ અપીમ કઝોશ્રાખ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ બેરેજાતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ હુરઝોધેમ. આય નો જમ્યાત્ર અવંધ્રહે વેરેશ્રાજઓ સ્ત્રોત્રોપો અખ્યો. (૪) સ્ત્રોત્રોપેમ અપીમ યજમઘદે; રતૂમ બેરેજાન્તેમ યજમઘદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, થો અપહે અપનોતેમો, થો અપહે જધમૂશતેમો, વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજમઘદે. વીરપય હુરશત વ્યઓથન યજમઘદે, વરશતય વરેબ્યસ્ય.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્તે પઘતી વંધ્રહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસ્યા તાઓસ્યા યજમઘદે.

(કરદો ૨ જે) (૫) સ્ત્રોત્રોપેમ અપીમ હુરઝોધેમ વેરેશ્રાજનેમ ક્રાદત્ત-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે. (૬) થો પઓઠયો બરેસ્ત કસ્તેરેન્ત શ્રયક્તીશય પન્ય-યક્તીશય, હુસ-યક્તીશય, નવ-યક્તીશય, આદનૂશય, મધંધ્યો-પઘતિશતાનાંસય, અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ, યસ્નાધય વહ્માધય ક્તઓશ્રાધય ક્સસ્તયએય.

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેશ્વરય, અહે
યસ્ત યજ્ઞતાનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ત; સ્ત્રઓષેમ
અપીમ જઓશ્રાખયો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજ્ઞતીમ,
નધરીમય સંધહેમ હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે
વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો અપ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે;
રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે
અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂરતેમો. વીરપ સવાઓ
જરથુશલિ યજ્ઞમધદે. વીરપય હવરશત પ્યઓશ્ત યજ્ઞમધદે,
વરશતય વરેપ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્તે પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૩ બે) (૭) સ્ત્રઓષેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરે-
શ્રાજનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે.
(૮) યો પઓધશ્વો ગાધાઓ ક્રસાવયત્, યાઓ પન્ય
સ્પિતામહે અપઓનો જરથુશલહે, અકૂસ્મનિવાંન્, વચસ્તશ-
તિવત્, મત્-આજધન્તીશ, મત્-પધતિ-ક્રસાઓ, અમેપનાંમ
સ્પેન્તનાંમ યસ્નાધય વહ્માધય દનઓશ્રાધય ક્રસસ્તયઓય.

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેશ્વરય, અહે
યસ્ત યજ્ઞતાનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ત; સ્ત્રઓષેમ
અપીમ જઓશ્રાખયો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજ્ઞતીમ,
નધરીમય સંધહેમ હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે
વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો અપ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે;
રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો
અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂરતેમો. વીરપ સવાઓ
જરથુશલિ યજ્ઞમધદે. વીરપય હવરશત પ્યઓશ્ત યજ્ઞમધદે
વરશતય વરેપ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્તે પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.
અપેમ વોહુ ૩.

દરેક આફરંગાનને છેડે લણાતો કરદો.

(૮) (રાસપી લણે) અહુરહે મજદાઓ^૧ રૂએવતો^૨ ખરેનંધઉહતો.^૩

(જેતી તથા રાસપી બેહુ લણે.) આફ્રીનામિ^૪ ક્ષત્રયાંન^૫ દંધધુ-પધતિ,^૬ ઉપરાધ^૭ અમાધ^૮ ઉપરાધ^૯ વેરેશાધ^{૧૦} ઉપરાધ^{૧૧} ક્ષત્રાધ^{૧૨} ક્ષત્રેમય^{૧૩} પધતિ-અસ્તીમય,^{૧૪} દરેધા-ક્ષત્રેમ^{૧૫} ક્ષત્રાહે,^{૧૬} દરેધા-જીતીમ^{૧૭} ઉરતાનહે,^{૧૮} દ્યતાતેમ^{૧૯} તનુબયો.^{૨૦}

(૯) અમેમ^{૨૧} હુતરતેમ^{૨૨} હુરઓધેમ,^{૨૩} વેરેશ્રમેમ^{૨૪} અહુર-ધાતેમ,^{૨૫} વનમંતીમય^{૨૬} ઉપરતાતેમ,^{૨૭} પોઉર-રપક્ષીમ^{૨૮} લ્પિપયન્તામ,^{૨૯} પધતી-જધતીમ^{૩૦} દુરમધન્યુનામ,^{૩૧} હુશા-નિવાધતીમ^{૩૨} હુમેરેથનામ^{૩૩} અઉર્વથનામ^{૩૪} લ્પિપયન્તામ,^{૩૫}

(૧૦) આફ્રીનામિ^{૩૬} વવન્વાઓ^{૩૭} વનત્-પેષેને^{૩૮} યુથે,^{૩૯} વીરપેમ^{૪૦} અઉર્વથેમ^{૪૧} લ્પિપયન્તેમ,^{૪૨} વીરપેમ^{૪૩} અધેમ^{૪૪} લ્પિપયન્તેમ,^{૪૫} અરથ્વ્યો-મનંધહેમ,^{૪૬} અરથ્વ્યો-વચંધહેમ^{૪૭} અરથ્વ્યો-બ્યઓન્તેમ.^{૪૮}

(૧૧) વવને^{૪૯} યુથે^{૫૦} રથ્વ્ય^{૫૧} મનંધહે,^{૫૨} રથ્વ્ય^{૫૩} વચંધહે,^{૫૪} રથ્વ્ય^{૫૫} બ્યઓન્ત.^{૫૬} નિજને^{૫૭} યુથે^{૫૮} વીરપે^{૫૯} દુરમધન્યુ^{૬૦} વીરપે^{૬૧} દ્યોવયરન,^{૬૨} જજે^{૬૩} યુથે^{૬૪} વંધહાઉચ^{૬૫} મિજદે,^{૬૬} વંધહાઉચ^{૬૭} સ્તવહિ,^{૬૮} ઉરનએચ^{૬૯} દરેધે^{૭૦} હવંધહે.^{૭૧}

(૧૨) આફ્રીનામિ^{૭૨} દરેધેમ^{૭૩} જવ,^{૭૪} ઉશત^{૭૫} જવ,^{૭૬} અ-વંધહે^{૭૭} નરાંમ^{૭૮} અપઓનાંમ,^{૭૯} આંજંધહે^{૮૦} હુજવરશતાવરેજાંમ,^{૮૧} વહિશતેમ^{૮૨} અહૂમ^{૮૩} અપઓનાંમ^{૮૪} રઓચંધહેમ^{૮૫} વીરપો-આથેમ.^{૮૬} અથ^{૮૭} જબ્યાત્^{૮૮} યથ^{૮૯} આફ્રીનામિ.^{૯૦}

હુમતનાંમ હુખતનાંમ હુવરશતનાંમ, યદયા અન્યદયા, વેરેજ્યમ્મનાંમયા વાવરેજનનાંમયા, મહી અધખી-જરેતારો નએનએરેતારો, યથના વોહુનાંમ *મહી (એ વાર પઢે.)

(૮) ખબનો રાખનાર^૨ તથા ખોરેહવાળા^૩ (દાદાર) હોરમજ-
દના^૧ (તરીકા મુજબ ચાલનાર) રાજ કરનાર^૫ દેશના ધણીને^૬ વધારે
ખુબંદ^૭ હિમ્મત,^૮ વધારે ચઢતી^૯ કંતેહ^{૧૦} (તથા) વધારે દરજ્જાવાળી^{૧૧}
પાદશાહી (હાંસેલ થવાને) માટે^{૧૨} હું દુઆ માંગુ છું.^૬ (વળી) (તેની)
પાદશાહી,^{૧૩} (તેની તરફ હમારી) ફરમાન બરદારી,^{૧૪} (તેની) સલતન-
તની^{૧૫} લાંબા વખત સુધીની હકુમત,^{૧૬} (તેના) જીવની^{૧૭} લાંબી જીદગી^{૧૮}
(તથા) (તેનાં) તનની^{૧૯} મજબૂતી^{૨૦} (ધ્યાને તંદરોસ્તી) (એ બધાને
માટે) (દાદાર હોરમજદ પાસે) હું દુઆ માંગુ છું.^૬

(૯) પુરતી રીતે મજબૂત^{૨૧} (અને) ખુબસુરત^{૨૨} હિમ્મત,^{૨૩} હોર-
મજદની પેદા કીધેલી^{૨૪} કંતેહ,^{૨૫} કંતેહમંદ^{૨૬} સરસાઈ,^{૨૭} અદેખાઓનું^{૨૮} પુરતી
રીતે ખજોર કરવું,^{૨૯} દુશ્મનોની^{૩૦} સાંભે મારવું,^{૩૧} અદેખાઓ^{૩૨} (તથા) સાથે
લડનારા^{૩૩} વેરીઓને^{૩૪} નીચે તોડી પાડવાનું બોર^{૩૫}—(એ સઘળું) (હમારી
ઉપર રાજ કરતા પાદશાહને હાંસેલ થાએ એવી) હું દુઆ માંગુ છું.^૬

(૧૦) હું દુઆ માંગુ છું કે, (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ)
ચુરા વિચારના,^{૩૬} ખરબ સખુન બોલનાર^{૩૭} (તથા) નાલાએક કામ કર-
નાર^{૩૮} દરેક^{૩૯} કીનાઓર^{૪૦} દુશ્મનને^{૪૧} (તથા) દરેક^{૪૨} ચુરા^{૪૩} કપટી મા-
ણસને^{૪૪} કંતેહમદ^{૪૫} લડાઈમાં જીતનારો^{૪૬} (અથવા તોડનારો^{૪૭}) થાએ!^{૩૬}

(૧૧) (વળી) (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ) નેક^{૪૮}
વિચારથી,^{૪૯} સાચ્યા^{૫૦} સખુનથી^{૫૧} (તથા) કાએદાસરના^{૫૨} કાંમથી^{૫૩}
(પોતાની મુરાદમાં) કંતેહમદ થાએ!^{૫૪-૫૦} (વળી) (તે) તમામ^{૫૬} દુશ્મ-
નોને^{૫૭} (તથા) તમામ^{૫૮} દેવ-પરસ્તોને^{૫૯} તોડે,^{૫૦-૫૮} (અને) (એ
સઘળું) બલા^{૬૦} બદલામાં,^{૬૧} બલી^{૬૨} કીર્તિ (ના અવેજ) મા^{૬૩} તથા
પોતાનાં રવાનનેમાટે^{૬૪} લાંબા વખતની^{૬૫} પવિત્રાઈ (ના અવેજ) મા^{૬૬}
તે જામેળવે.^{૬૩-૬૪}

(૧૨) (લાણીનાર કહેછે) (હમારી ઉપર રાજકરનારને માટે

* ઈઆને હમારી ઉપર રાજ કરતા પાદશાહની હિમ્મત, કંતેહ તથા તેની
હકુમતમાં વધારો થાએ એવી હું અંતઃકરણથી દુઆ ચાહું છું.

† હમને દુઃખ દેનારાઓની સાંભે નજેહબાની (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ
જુઓ સરૌશ યશત વડી, ૧૦ મા ફકરાનો છેડેનો ભાગ, સફે ૨૯૧-૨૯૨.

‡ ઉપરના ફકરામાં આવેલો ' આફ્રીનામિ ' કિયાપદ ઈહાં લેવાનો.

§ એની મુકાબેલ જુઓ આતશ નીઆએશ, ફકરા ૬ હો, સફે ૮૧ મો.

નીચે મુજબ) હું હુઆ માંગુંધુ^{૫૨} :—રાસ્ત^{૫૬} માણસોની^{૫૮} મદદને માટે^{૫૭} (તથા) હુષ્ટ કાંમ કરનારાઓની^{૫૯} * પીડાને માટે,^{૬૦} લાંબો વખત સુધી^{૫૩} તું જીવતો રહેજે !^{૫૪} આબાદી સાથે^{૫૫} તું જીવતો રહેજે !^{૫૬} અશો (લોકો) નું^{૫૭} રોશન^{૫૮} (તથા) તમામ સુખાકારીવાળું^{૫૯} બેહેશ્ત^{૬૦-૬૩} (તુંને મળે તેને માટે) હું હુઆ ચાહુંધું.^{૫૨} જેમ^{૬૬} હું હુઆ માંગુંધું^{૬૭} તેમ^{૬૮} થાઓ !^{૬૯} (ઇઆને મારી હુઆ આમીન થાઓ !)

દોઆ તંદરોસ્તી† (અવસ્તામાં).

(૨) તાઓ^૧ અહ્મિ^૨ ન્માને^૩ જમ્યારેશ,^૪ યાઓ^૫ અપઓનાંમ^૬ ફતૂતસય,^૭ અપયસય,^૮ વ્યાદહબિશય,^૯ પધતિ-જન્તયસય,^{૧૦} ઉસ^{૧૧} નૂ^{૧૨} અંધહાઇ^{૧૩} વીસે^{૧૪} જમ્યાત^{૧૫} અષેમય,^{૧૬} ક્ષત્રેમય,^{૧૭} સવસય,^{૧૮} ખરેનસય,^{૧૯} ખાત્રેમય.^{૨૦} દરેધો-ફતેમધવેમય^{૨૧} અંધહાઓ^{૨૨} ફએનયાઓ^{૨૩} યત^{૨૪} આહુરેઇશ^{૨૫} જરથુશ્તોઇશ.^{૨૬} (૩) અસિશત^{૨૭} નૂ^{૨૮} અંધહુલ^{૨૯} હય^{૩૦} વીસત^{૩૧} ગાઉશ^{૩૨} યુયાત,^{૩૩} અસિશતેમ^{૩૪} અષેમ,^{૩૫} અસિ-શતેમ^{૩૬} નર્શ^{૩૭} અપઓનો^{૩૮} અઓળો,^{૩૯} અસિશતો^{૪૦} આહુઇરિશ^{૪૧} હએષે.^{૪૨} (૪) જમ્યાન્^{૪૩} ઇશ્ત^{૪૪} અપાઉનાંમ^{૪૫} વંધઉહીશ^{૪૬} સુરાઓ^{૪૭} રપેન્તાઓ^{૪૮} ફવષયો,^{૪૯} અષોઇશ^{૫૦} બએષવ^{૫૧} હયિમાઓ^{૫૨} જેમ-ફથંધહુ^{૫૩} હાતુ-દ્રાજંધહુ,^{૫૪} હવરે-ખરેજંધહુ,^{૫૫} ઇશતેએ^{૫૬} વંધહુધહાંમ,^{૫૭} પધતિશતાતેએ^{૫૮} આતરનાંમ,^{૫૯} ફવ-વદ્યાઇ^{૬૦} રયાંમય^{૬૧} ખરેનંધહાંમય.^{૬૨}

(૨) આએ^૨ ઘેરમાં^૩ આએ^૧ (નીચે જણાવેલા સદ્ગુણો) કે જે^૪ અશો (લોકો) ની^૫ ખુશનુદી,^૬ (તેઓની) આશીર્વાદ,^૭ (તેઓનાં જેવું) નિઃકપટપણું^૮ તથા શુકર-ગુભરી^૯ આવે^{૧૦} હવે^{૧૧} આએ^{૧૨} કપીલાનેમાટે^{૧૩}

* ઇઆને સદ્ગુણી તથા રાસ્ત માણસોને પૈસા ઇલાહિનો ધટતો આઓ આપવાને, તથા ખુશ શખ્સોને તોડી તેઓને રોકસ્ત કરવાને માટે.

† એ દોઆને આખો ભાગ (ફકરા ૨-૭) ઇશ્તનેના ૬૦ મા હામાંથી લીધો છે. ૧૧ી એજ અવસ્તા દહમાનની આફરંગાન વરીકે બી લખવામાં આવેલે પર

રાસ્તી,^{૧૧} હકુમત,^{૧૨} *આબાદી,^{૧૩} કીર્તિ^{૧૪} તથા િસુખકારી^{૧૫} ઉત્પન્ન થાઓ!^{૧૧-૧૫} આએ હોરમજદી^{૧૬} જરતોશ્તી^{૧૭} દીનનું^{૧૮} લાંબા વખત સુધીનું ઉત્તમપણું^{૧૯} (અથવા શ્રેષ્ઠતા) (હોએ)! (૩) હવે^{૨૦} આએ^{૨૧} ખાંદાન^{૨૨} માંથી^{૨૩} ફરમેશાં^{૨૪} ગાએહોર^{૨૫} ઉત્પન્ન થએ!^{૨૬} હમેશાં^{૨૭} રાસ્તી,^{૨૮} હમેશાં^{૨૯} અશો^{૩૦} માણસનું^{૩૧} કૌવત,^{૩૨} (તથા) હમેશાં^{૩૩} હોરમજદી^{૩૪} તરીકો^{૩૫} આએ^{૩૬} ખાંદાન^{૩૭} માંથી^{૩૮} ઉત્પન્ન થએ!^{૩૯}

ખોલાસો:—(આએ કબીલામાં ગાએહોરની જુઆદતી જનશુક થયા કરે! તથા રાસ્તી તથા રાસ્તીનાં કાંસો કરવાનું કૌવત તથા હોરમજદી તરીકો હમેશાં ચાલુ રહે, અને તેમાં કોઈબી રીતની ખલલ નહી થાએ!)

(૪) અશો (લોકો) નાં^{૪૦} લલાં^{૪૧} ગાએબ,^{૪૨} તથા (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં^{૪૩} ફરોહરો^{૪૪} જમીનની પોહોળાઈ જેટલા,^{૪૫} નદીની લંબાઈ જેટલા^{૪૬} (અને) ખોરશેદની ઉચાઈ જેટલા^{૪૭} અશોધનાં^{૪૮} ઉપાયો^{૪૯} પોતાની સાથે લઈને^{૫૦} આએ િસુકામમાં^{૫૧} ફર્યાવે.^{૫૨}

ખોલાસો:—(શામાટે ફરોહરો આવે તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

વધારે લલાં (માણસો) ની^{૫૩} મુરાદ (ખરલાવવા) નેમાટે,^{૫૪} દુષ્ટ (માણસો) ની^{૫૫} સાંભિ થવાનેમાટે,^{૫૬} તથા દોલત^{૫૭} તથા ફુટીતિનાં^{૫૮} વધારાનેમાટે^{૫૯} આએ સુકામમાં^{૬૦} ફરોહરો^{૬૧} આવે!^{૬૨}

(૫) વધનીત^{૬૩} અક્ષિ^{૬૪} ન્માને^{૬૫} સ્ત્રઓવા^{૬૬} અમુરતીમ,^{૬૭} અક્ષિતિશ^{૬૮} અનાદતીમ,^{૬૯} રાઇતિશ^{૭૦} અરાઇતીમ,^{૭૧} આર્મ-

* ‘ સવસય ’ નો અર્થ ‘ ફાએદો, નફો, ખરકત ’ બી થાએછે.

† ‘ ખરેનસય ખાગ્રેમય ’ નો અર્થ ‘ ખોરેહ તથા ગુર બી થાએછે.

‡ ‘ અસિરત ’ નો અસલ અર્થ ‘ સહથી રોતાળ ’ થાએછે. એનું બીજું રૂપ ‘ આસિરત ’ છે (જુઓ મ્હોદી હોમ યરતનો કરદો ૧ લો, ફરો ૧૫ મો, સફો ૩૩૯-૩૪૦). પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ બોલને નીચે સુજબ સમજાવેછે:—નહી નાશ ખામેહું (અનસિરત); ધાતુ સ્યંહુ. એ ધાતુ ઉપરથી તે વિદ્વાન પદ્ધતિસ્થોદ્દમ (તમે કાપી નાખો) લેછે. જુઓ ઈજ્દનેનો ૪૮ મો હા, ૭ મો ફરો.

§ ઈઆને આએ કબીલામાં; અસલ અર્થ ‘ આએ તરફ ’ (ઈય) છે.

¶ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, જે ઘરમાં અશો લોકોનાં ફરોહરો આવે, ત્યાંહાં તેઓ પોતાની સાથે તમામ દુનિયાંનું સુખ લેતાં આવે.

§ ‘ રયાંમય ખરેનસયખાંમય ’ નો અર્થ ‘ ખોરેહ તથા ગુર બી થાએછે.

ધતિશ^{૧૧} તરોમઇતીમ,^{૧૨} અરુખુખો^{૧૩} વાક્ષ^{૧૪} મિથઓખતેમ^{૧૫}
વાચિમ,^{૧૬} અપદુજેમ^{૧૭} (૬) યથ^{૧૮} અહુમ્ય^{૧૯} અમેપાઓ^{૨૦}
સ્પેન્ત^{૨૧} સ્સઓપાધ^{૨૨} અધ્યાધ^{૨૩} પધતિપાન્^{૨૪} વંધહુશ^{૨૫}
યસ્નાસ્ય^{૨૬} વહ્નાસ્ય,^{૨૭} વોહુ^{૨૮} યસ્નેમ્ય^{૨૯} વહ્નેમ્ય,^{૩૦}
હુખેરેતીમ્ય,^{૩૧} ઉશત-ખેરેતીમ્ય,^{૩૨} વન્ત-ખેરેતીમ્ય,^{૩૩} આ-
દરેઘાત^{૩૪} આપધસ્થાત,^{૩૫} (૭) મા^{૩૬} યવે^{૩૭} ઇમત^{૩૮}
ન્માનેમ^{૩૯} આશ્રવત^{૪૦} ખરેનો^{૪૧} ક્રજહીત,^{૪૨} મા^{૪૩} આશ્રવધતિ^{૪૪}
ધશતિશ,^{૪૫} મા^{૪૬} આશ્રવધતિ^{૪૭} આસ્ન^{૪૮} ક્રજધન્તિશ,^{૪૯}
આથો દિસ્ત્યેહે^{૫૦} પધતિ^{૫૧} અપાધશ્ય^{૫૨} વંધહુયાઓ^{૫૩} દરેઘેમ^{૫૪}
હુખમ.^{૫૫}

(૫) આએ^૧ ઘેરમાં^૨ તાબેદારી^૩ નાફરમાન-અરદારીને^૪ મારે !^૫
સલાહ સંપજ^૬ કજીઆ કંકાશને^૭ મારે !^૮ સખાવત^૯ અખીલીને^{૧૦}
(અથવા પૈસાના લોભને^{૧૧}) મારે !^{૧૨} સભ્યતા^{૧૩} મગરૂરીને^{૧૪} મારે !^{૧૫}
સાચ્યો બોલેલો^{૧૬} સખુન^{૧૭} અશોધને *તોડનારા^{૧૮} જુઠા બોલેલા^{૧૯}
સખુનને^{૨૦} †મારે !^{૨૧} (૬) કે જેથી કરીને^{૨૨} આએ (મુકામ) માં^{૨૩}
અમશાસ્પંદો^{૨૪} અશો^{૨૫} સરોશ (ઇજ્રદ) ની મારફતે^{૨૬} લલી^{૨૭} ઇજ્ર-
શનેઓ^{૨૮} તથા આરાધનાઓ,^{૨૯} સારી^{૩૦} ઇજ્રશને^{૩૧} તથા આરાધના,^{૩૨} સારી
ભેટ,^{૩૩} તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ^{૩૪} તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટ^{૩૫} ઇચ્છે^{૩૬}
(અથવા માંગે). (આએ કખીલો) લાંબો વખતસુધી^{૩૭} પોતાનું
રક્ષણ કરે !^{૩૮} (૭) આએ^{૩૯} ઘેરને^{૪૦} આસાનીવાળું^{૪૧} ખોરેહ,^{૪૨} આસાની-
વાળું^{૪૩} સુખ,^{૪૪} (તથા) આસાનીવાળાં (અને) જાતી અક્ષલનાં^{૪૫}
ફરજંદ^{૪૬} કદીપણ^{૪૭} છોડે^{૪૮} નહીં !^{૪૯} (વળી) જે ચીજો આસાની આપ-
નારી (છે) તેની^{૫૦} તથા અશિશવંધની^{૫૧-૫૨} લાંબી^{૫૩} દોસ્તી^{૫૪} આએ^{૫૫}
ઘેરને^{૫૬} કદીપણ^{૫૭} છોડે^{૫૮} નહીં !^{૫૯}

* ‘ અપ-દુજેમ ’ ને ‘ વાચિમ ’ ને વિશેષજી ગણવાને બદલે ‘ અપ દુજેમ ’ એ પ્રમાણે જુઠા લખ્યે તો, ‘ રાસ્તી જુઠાઇને મારે ’ એમ અર્થ થઈ શકે.

† ઈમાને આએ કખીલાનાં માણસોમાં ફરમાન બરદારી, એકદિલી, સખાવત, સભ્યતા, સાલ્યતા, ઇલાદિ સદૃશ્યો કાએમ રહે, અને તેઓ હમેશાં એક બીજા સાથે હલીમલીને સલાહ સંપજથી સાથે રહે.

‡ આથો-દિસ્ત્યેહે ને અસલ અર્થ ‘ આસાની—સુખ શિખવનારી ’ થાયછે.

§ વખારે ખાલાસા મારે જીઓ ઇજ્રશનેનો મારો તરજીમો, ૬૦ મો હા.

હોઆ તંદરોસ્તી (પાજંદમાં).

બ નામે યજદે બક્ષાયન્દેહે બક્ષાયશગરે મેહુરબાન.
યથા અહ્લ વધચો. ૨.

તન-હોરોસ્તી^૧ દરજીવશની^૨ આવાયદ્^૩ ખોરેહ્^૪ અંધદ્^૫
અશહીદાર્^૬ યજદાંને મીનાઆં^૭,^૮ યજદાંને ગેતીઆં^૯,
હફત અમેશાસ્પંદાં^{૧૦} અયજદ રોશન^{૧૧} હમે^{૧૨} ખેરસાદ્^{૧૩}.
ધન્ દોઆયાં^{૧૪} આદ્^{૧૫} ધન્ ખોઆહાં^{૧૬} આદ્^{૧૭} હમે^{૧૮} અંદર
કસારાં^{૧૯} જરથુશ્તી દીન^{૨૦} શાદ્ આદ્^{૨૧} અએહૂન્ આદ્^{૨૨}.
યા બારી ખોદા!^{૨૩} ખોદાવંદે આલમરા,^{૨૪} હમે
અનબુમનરા^{૨૫} (ફલાનરા) (જેની નયતે તંદરો-
સ્તી પઢીએ તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) બા ફરજંદાં^{૨૬},
હજાર સાલ્^{૨૭} દર ખેદાર્^{૨૮},^{૨૯} શાદ્ ખેદાર્^{૩૦} તન-હોરોસ્ત ખેદાર્^{૩૧};
અએહૂન્ ખેદાર્^{૩૨}.^{૩૩} બર સરે^{૩૪} અરજનીઆં,^{૩૫} સાલહાએ ખેસ્યાર^{૩૬}
વ કરનહાએ ખીશુમાર્^{૩૭},^{૩૮} બાકી વ પાયંદેહ દાર્^{૩૯};^{૪૦} હજારાં
હજાર્^{૪૧} આફરીન આદ્^{૪૨},^{૪૩} સાલ્ ખોજસ્તેહ આદ્^{૪૪};^{૪૫} રોજ ફરોખ
આદ્^{૪૬},^{૪૭} માહ મુખાર્ક આદ્^{૪૮}.^{૪૯} ચંદ્ર સાલ્^{૫૦},^{૫૧} ચંદ્ર રોજ,^{૫૨}
ચંદ્ર માહ,^{૫૩} ખેસ્યાર સાલ્^{૫૪} અરજનીદાર્^{૫૫},^{૫૬} યજરને^{૫૭} વ
નીઆએશને^{૫૮} વ રાદી^{૫૯} વ જોર બરરને.^{૬૦} અશહીદાર્^{૬૧} અવરે^{૬૨}
હમા કારો કેરેફેહા;^{૬૩} તન-હોરોસ્તી આદ્^{૬૪},^{૬૫} નેકી આદ્^{૬૬},^{૬૭} ખુખ્
આદ્^{૬૮},^{૬૯} અએહૂન્ આદ્^{૭૦},^{૭૧} અએહૂન્તરજ આદ્^{૭૨},^{૭૩} પ યજદાંન
વ અમેશાસ્પંદાં^{૭૪} કામે^{૭૫} આદ્^{૭૬}.^{૭૭} અષેમ વોહ ૧.

લાંબા વખતસુધી જીવવાનેમાટે^૧ તંદરોસ્તીની^૨ જરૂર છે.^૩ અશોધ
રાખવા સાથે^૪ ખોરેહ્^૫ બધુક રેહેલે!^૬ મીનો (ઈમાને પેલી જેહાંનના)
ઈજદો^૭ (તથા) (આએ) દુનિયાંના ઈજદો^૮ (તથા) સાત અમશાસ્પંદો^૯—
(એ) બધાઓ^{૧૦} (આએ) ઉમદા મયજદ તરફ^{૧૧} આવે!^{૧૨} આએ (મારી)
દોઆ^{૧૩} (કબૂલ) છેલે!^{૧૪} આએ (મારી) મુરાદ^{૧૫} બર આવલે!^{૧૬}
બધા^{૧૭} માણસોમા^{૧૮} જરતોશ્તી દીન^{૧૯} ખુશાલ છેલે!^{૨૦} એપ્રમાણે *છેલે!^{૨૧}

૧ ઈમાને જે પ્રમાણે હું દોઆ માગુંછું તે પ્રમાણે થલે ! આમીન !

ઓ પેદા કરનારા ખોદાતાલા!^{૧૨} આલમના *સાહેબને,^{૧૩} તમામ અનબુ-
મનને,^{૧૪} (ફકલાંનાને) (તેની) આલમૌલાદ સાથે^{૧૫} હબર વરસમુધી^{૧૬}
કાએમ રાખ,^{૧૭} ખુશાલ રાખ,^{૧૮} તંદરોસ્ત રાખ,^{૧૯} એપ્રમાણે રાખ.^{૨૦}
ખુબી (અથવા લાએકી) વાળા માણસોની^{૨૧} સરદારી ઉપર^{૨૨} ઘણાં વરસો
મુધી,^{૨૩} તથા બેશુમાર ગમુદતમુધી^{૨૪} બધુક અને પાએદાર રાખ.^{૨૫} હબર
ઘણી હબર^{૨૬} આફરીન હોજો!^{૨૭} વરસ લાએગશાલી હોજો!^{૨૮} રોજ બખ્તા-
વર હોજો!^{૨૯} (તથા) મહિનો મુબારક હોજો!^{૩૦} કેટલાંક વરસોને,^{૩૧} કેટલાંક
દાહાડાઓને,^{૩૨} કેટલાંક મહિનાઓને^{૩૩} (તથા) ઘણાંક વરસો^{૩૪} ઈજરને^{૩૫}
તથા નીઆએશ^{૩૬} તથા સખાવત^{૩૭} (કરવામાં) તથા (કિયાની) ભેટ લઈ
જવામાં^{૩૮} લાએક રાખ.^{૩૯} જ્યાં કાંમો તથા સવાબની^{૪૦} ઉપર^{૪૧} (તું) અ-
શોઈ રાખ.^{૪૨} (તુંને) તંદરોસ્તી હોજો!^{૪૩} (તુંને) નેકી હોજો!^{૪૪} (તુંને) સાફ
હોજો!^{૪૫} (તુંને) એ પ્રમાણે થાઓ!^{૪૬} એ કરતાં બી વધારે ફાથાઓ!^{૪૭}
ઈજ્રદો તથા અમશારપંદો (ની મુરાદ) મુજબ^{૪૮} (તારી) મુરાદ^{૪૯} હોજો!^{૫૦}

દીનનો કલમો (અવસ્તામાં).

(ઇજરનેનો ૧૨ એ હા.)

(૧) નાઇસ્મી^૧ દએવો;^૨ ફવરાને^૩ મજદયસ્નો^૪ જરથુશ-
વિશ^૫ વીદએવો^૬ અહુર-મઝદએષો^૭ સ્તઓતા^૮ અમેષનાંમ
સ્પેન્તનાંમ,^૯ યશ્તા^{૧૦} અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.^{૧૧} અહુરાઇ
મજદાઇ^{૧૨} વંધહુવે^{૧૩} વોહુમધતે,^{૧૪} વીસ્પા^{૧૫} વોહુ^{૧૬} ચિનહી,^{૧૭}
અપાઉને^{૧૮} રએવધતે^{૧૯} ખરેનંધઉહધતે,^{૨૦} યા^{૨૧} જી^{૨૨} ચીઆ^{૨૩}
વહિશ્તા;^{૨૪} યેંધહુ^{૨૫} ગાઉશ,^{૨૬} યેંધહુ^{૨૭} અવેમ,^{૨૮} યેંધહુ^{૨૯}
રઓઆઓ,^{૩૦} યેંધહુ^{૩૧} રઓએબીશ^{૩૨} રોઇશ્વેન^{૩૩} ખાધા.^{૩૪}

* ઈઆને જે હમારી ઉપર હાલમાં રાજ ચલાવે છે તેને; હમારા રાજકર્તાને.

† જેની નયને બંદગી કીધી હોએ તેનું નામ આએ ઠેકાણે લેવું.

‡ ઈઆને જેમ એ દોઆ કીધી તે પ્રમાણે રાખ.

§ ' કરન 'નો અર્થ ' જમાનો, દાહેકો, સદી; ૧૨૦ વરસ ' બી થાએ છે.

¶ ઈઆને મારી દોઆ આમીન થાઓ! બલકે તેથી બી વધારે આમીન થાઓ !

(૧) (હું) દેવોને^૨ નાશ પામતા કંઈકું.^૧ (દાદાર) હોરમજદની પરસ્તેશ કરનાર,^૨ પેગમબર જરતોસ્તે બહાર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,^૩ દેવ (ના તરીકા) થી દૂર રહેનાર,^૪ હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર,^૫ અમશાસ્પંદોની^૬ સ્તુતિ કરનાર,^૭ (તથા) અમશાસ્પંદોની^{૧૧} આરાધના કરનાર તરીકે^{૧૦} (થવાને) હું એકરાર કંઈકું.^૩ (દુનિયાંની) તમામ^{૧૫} વસ્તુઓ^{૧૬} લલા^{૧૭} (તથા) લલાધવાળા,^{૧૪} રાસ્ત,^{૧૮} અબનાવાળા^{૧૯} (તથા) ખોરેહવાળા^{૨૦} હોરમજદને^{૧૨} હું લાગુ પાડુંકું;^{૧૦} કારણકે^{૨૨} જે^{૨૩} કંઈ^{૨૩} સઉથી સરસ^{૨૪} (છે) (તે અધું તેમજ છે). જેની^{૨૫} (ધિઆને દાદાર હોરમજદની) (આએ) *દુનિયા^{૨૬} (છે), જેની^{૨૭} અશોધ^{૨૮} (છે), જેની^{૨૯} (આકાશની) (તમામ) રોશનીઓ^{૩૦} (છે), (તથા) જેનો^{૩૧} ચળકાટ^{૩૨} (આસમાનની બેહદ) રોશનીઓ સાથે^{૩૩} મળી જાયો છે.^{૩૩}

(૨) સ્પૈનતાંમ^{૩૫} આર્મંધતીમ^{૩૬} વંધઉહીમ^{૩૭} વેરેને;^{૩૮} હા^{૩૯} મોધ^{૪૦} અસ્તુ.^{૪૧} ઉસ ગેઉશ^{૪૨} સ્તુયે^{૪૩} તાયાઅતયા^{૪૪} હજંધ-હતયા^{૪૫} ઉસ મજદયસ્નનાંમ^{૪૬} વીસાંમ,^{૪૭} જયાનયએઆ^{૪૮} વીવાપતયા.^{૪૯} (૩) ફેરા મન્યએધબયો^{૫૦} રાઓંધહે^{૫૧} વસે-યાધતીમ^{૫૨} વસે-ષેધતીમ,^{૫૩} યાધશ^{૫૪} ઉપધરી આય જેમા^{૫૫} ગઓખીશ^{૫૬} બ્યેની.^{૫૭} નેમંધહા^{૫૮} અપાધ^{૫૯} ઉજદાતા^{૬૦} પધતી અવત^{૬૧} સ્તુયે,^{૬૨} નોધત^{૬૩} અહાત^{૬૪} આજયાઓનીમ,^{૬૫} નોધત^{૬૬} વીવાપેમ^{૬૭} ક્તા^{૬૮} માજદયસ્નીશ^{૬૯} અઓધ^{૭૦} વીસાં;^{૭૧} નોધત^{૭૨} અસ્તો,^{૭૩} નોધત^{૭૪} ઉશતાનહે^{૭૫} ચિનમાની.^{૭૬}

(૨) લલી^{૭૭} (તથા) શુદ્ધિ કરનાર^{૭૮} આર્મંધતિને^{૭૯} હું પસંદ કરુંકું;^{૮૦} તે^{૮૧} મારી^{૮૨} થાએ!^{૮૩} (ધિઆને તે મને મળે એવી મારી મુરાદ છે.) ચોરથી^{૮૪} અને લુટારાથી^{૮૫} ગાએ-ગોસ્પંદોને,^{૮૬} તથા મુકસાંનથી^{૮૭} અને પાણીની ટીપણીથી^{૮૮} માજદયસ્નોના^{૮૯} મોહોલાઓને^{૯૦} (હોરમજદની) બંદગી કરીને હું બંચાઉં.^{૯૧} (૩) જેઓ^{૯૨} આએ જમીન ઉપર^{૯૩}

* અવસ્તામાં ' ગાદશ, ગેઉશ ' નો સાધારણ અર્થ ' ગાએદાર, ગોસ્પંદ ' થાયેછે, પણ કોઈ કોઈ ઠેકાણે સંસ્કૃત મૂળે મળતા તેના અર્થ ' પૃથ્વી ' બી થાયેછે.

† એની મુકાબલ જુઓ ઈજરનેનો ૩૧ મો હા, ૭ મો ફકરા.

‡ આર્મંધતિ (= સંસ્કૃત આરમતિ) નો અર્થ સંપૂર્ણ મનસ્વી, નેક વિચાર, કહાપણ, સત્યતા, પરહેજગારી થાયેછે.

*ભાવમતાથી^{૫૬} રેહેછે^{૫૭} તેઓને,^{૫૮} મીનોઓની તરફથી^{૫૯} પોતાની મુરાદ પ્રમાણે ફરતું હરતું,^{૬૦} (તથા) પોતાની મુરાદ પ્રમાણે રાજ ચલાવવાનું^{૬૧} આપવાનેમાટે,^{૬૨} (તથા) રાસ્તીનેમાટે^{૬૩} (ઇચ્છાને તેઓ રાસ્તીની રાહ ચાલે તેનેમાટે), †દિલસોજ^{૬૪} નમાજથી^{૬૫} (હું) (હોરમજદની) સ્તુતિ કરીશ,^{૬૬} (કે તેથી કરીને) હવે પછી^{૬૭} માજદયસ્તોને લગતા^{૬૮} મો-હોલા^{૬૯} તરફ^{૭૦} તુકસાંન^{૭૧} (તથા) પાણીની ડીપણી^{૭૨} (લાવવાને) (હું) નહીં^{૭૩} ઉભો રેહું^{૭૪} (ઇચ્છાને હું મશગુલ નહીં થાઉં); નહીં^{૭૫} (મારાં) શરીરના^{૭૬} કે નહીં^{૭૭} (મારાં) જનના^{૭૮} †પીઆરમાં.^{૭૯}

(૪) વી દઝેવાધશ^{૮૦} અઘાધશ,^{૮૧} અવંધહુશ,^{૮૨} અનરેતા-ધશ,^{૮૩} અકોન્દાબીશ^{૮૪} સરેમ^{૮૫} સુચે,^{૮૬} હાતામ^{૮૭} દઝ્યોજિશતા-ધશ,^{૮૮} હાતામ^{૮૯} પઝ્યોધિશતાધશ,^{૯૦} હાતામ^{૯૧} અવંધહુ-તેમાધશ,^{૯૨} વી દઝેવાધશ,^{૯૩} વી દઝેવવતબીશ,^{૯૪} વી યાતુશ,^{૯૫} વી યાતુમતબીશ,^{૯૬} વી કહ્યાચીત^{૯૭} હાતામ^{૯૮} આતરાધશ,^{૯૯} વી મનેબીશ,^{૧૦૦} વી વચેબીશ,^{૧૦૧} વી બ્યઝ્યાથનાધશ,^{૧૦૨} વી ચિથ્રાધ-શ,^{૧૦૩} વી છ^{૧૦૪} અના^{૧૦૫} સરેમ^{૧૦૬} સુચે,^{૧૦૭} યથના^{૧૦૮} દ્રેગવાતા^{૧૦૯} રાંક્ષયન્તા.^{૧૧૦}

(૪) ખરાખ,^{૧૧૧} લલાઈ વગરના,^{૧૧૨} સીધે રસ્તે નહીં ચાલનારા,^{૧૧૩} (તથા) ખરાખ જાણનારા^{૧૧૪} દેવો^{૧૧૫} (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૧૧૬} ઘણાજ જુકા,^{૧૧૭} હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૧૧૮} ઘણાજ ગંધાતા^{૧૧૯} (અથવા ઘણાજ ખીગડેલા^{૧૨૦}), (તથા) (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૧૨૧} ઘણાજ મુરા^{૧૨૨} (છે તેઓની) સરદારીને^{૧૨૩} હું કબૂલ રાખતો નથી^{૧૨૪}

* અસલ અર્થ ‘ગાએદોરશી.’ અગાહના વખતમાં લોકોની માલમિલકત યશુ-દોરની હતી. હાલમાં અંગ્રેજોમાં ‘પૈસા’ ને માટે જે બોલો છે તે ‘પશુ’ ઉપર-થીજ નીકળેલા છે:—Pecuniary, Fee.

† ‘ઉજદાતા’ બોલ ‘ઉજ-દા’ ધાતુ ઉપરથી નીકળેલો છે. એનો અર્થ ‘ઉક-જડું, ઉભાણુ થવું, જોશ થવો’ કરીને યાએછે; પછી એનો મુરાદી અર્થ અંગ્રેજીના ‘Fervent’ બોલ (જેનો ધાતુ પ્રમાણે અસલ અર્થ ‘ઉકળવું, ઉભાણુ થવું, જોશ થવો,’ યાએછે તે) ની માફક ‘હિલસોજ, આતુર’ યઈ શકે.

‡ ઇચ્છાને એક ખારગી મારાં શરીરને તુકસાંન પોંદોયે અથવા મારો જન બી જાએ, તોપણ માજદયરનીઓ તરફ કોઈબી જાતનું તુકસાંન હું નહીં લાઉં.

(અથવા *ધિક્કાંદું^{૬૩}). જે પ્રમાણે^૫ જુઠા^૧ (તથા) રંજ પોહોંચાડનારા (માણસો) ની^૨ સરદારીને^૩ હું ધિક્કાંદું,^૪ તિજપ્રમાણે^૫ દેવોની,^{૬૦} દેવને લગતાઓની^{૬૧} (ઈઆને દેવની રાહે ચાલનારાઓની), જાદુગરોની,^{૬૨} જાદુગરને લગતાઓની,^{૬૩} હયાતી ભોગવનારાઓમાંના^{૬૪} કોઈબી^{૬૫} યુરા^{૬૬} (માણસ), (એ અધાઓની) સરદારીને^૬ (મારાં) મને કરીને,^{૬૭} વચને કરીને,^{૬૮} કંમોએ કરીને^{૬૯} (તથા) જાહેર રીતે^{૭૦} હું અરેખર^{૭૧} ધિક્કાંદું.^{૭૨}

(૫) અથા અથા^૧ ચોઇત^૨ અહુરો મજદાઓ^૩ જરથુ-શ્તેમ^૪ અધા^૫ ક્ષયએતા,^૬ વીસ્પએપૂ^૭ ફેરખએપૂ^૮ વીસ્પએપૂ^૯ જુનજમનએપૂ,^{૧૦} યાઇશ^{૧૧} અપેરેસએતેમ^{૧૨} મજદાઓસયા^{૧૩} જરથુશ્તસયા,^{૧૪} (૬) અથા અથા^{૧૫} ચોઇત^{૧૬} જરથુશ્તો^{૧૭} દએવાઇશ^{૧૮} સરેમ^{૧૯} વ્યાઝ્વીતા^{૨૦} વીસ્પએપૂ^{૨૧} ફેરખએપૂ,^{૨૨} વીસ્પએપૂ^{૨૩} જુનજમનએપૂ,^{૨૪} યાઇશ^{૨૫} અપેરેસએતેમ^{૨૬} મજદાઓસયા^{૨૭} જરથુશ્તસયા,^{૨૮} અથા^{૨૯} અજેમચીત^{૩૦} ચો^{૩૧} મજદયસ્નો^{૩૨} જરથુશ્તિશ^{૩૩} દએવાઇશ^{૩૪} સરેમ^{૩૫} વીઝુયે^{૩૬} યથા^{૩૭} અનાઇશ^{૩૮} વ્યાઝ્વીતા^{૩૯} ચે^{૪૦} અપવા^{૪૧} જરથુશ્તો.^{૪૨}

(૫-૬) જે^૧ તમામ^૨ સવાલ જવાબોમાં^૩ (તથા) તમામ^૪ મુલાકાતોમાં,^૫ (દાદાર) હોરમજદે^૬ તથા (પેગમખર) જરતોશ્તે^૭ એક બીજા સાથે યોદ્ધેઓ ડીધી હતી,^૮ તે વખતે^૯ (દાદાર) હોરમજદે^{૧૦} (પેગમખર) જરતોશ્તને^{૧૧} (દેવોની સરદારી તણ દેવાને) તાડીદથી^{૧૨}

* એની મુકાબિલ જુઓ ઈજિપ્તનેના ૪૬ મો હા, ૩ જે ફકરો. અવસ્તા 'ઝૂ' (સંસ્કૃત ઋ) નો અર્થ 'બાલકું' કરીને ચાએછે; પણ જ્યારે એ ધાતુ જુદા જુદા ઉપસર્ગ સાથે આવે છે, ત્યારે તેના અર્થ જુદા જુદા ચાએછે:—જેમકે 'નિ-ઝૂ' ઈઆને ચરજ કરવી, માંગવું; 'પઠિતિ-ઝૂ' ઈઆને જવાબ આપવો; ઉત્તર વાળવો; 'આ-ઝૂ' ઈઆને બોલાવવું, નામતું સ્મરણ કરવું; 'વી-ઝૂ, અન્તરે-ઝૂ' ઈઆને રદ કરવું, ના પાડવું, ત્યાજ કરવો, કબૂલ નહીં રાખવું, મુકી દેવું.

† 'અના' બોલ જે સંસ્કૃત ઙ ઉપરથી નીકળેલા છે, તેના અર્થ આએ ઉંકાણે ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે લાટિન *interim* (= 'likewise') ને મળતો લેવાનો. સાધારણ રીતે અન, અના (સંસ્કૃત અનેન) દરીક સર્વનામ નરનવી તથા નાન્યતરનવી ૩ જ એકવચનમાં આવેછે.

‡ 'અનાઇશ'—એ સર્વનામ 'દએવાઇશ'ને માટે આવેલો છે.

*ફરમાવ્યું,^{૧૩} (તે ઉપરથી) જે પ્રમાણે^{૧૬} અશો^{૧૦} જરતોશ્તે^{૧૧} દેવોની^{૧૫} સરદારીને^{૧૧} અરેખર^{૨૩} તુચ્છકારી કાઢાડી હતી,^{૨૦} તેજપ્રમાણે^{૧૬} હું^{૨૬} જે^{૩૦} માજદયસ્ની^{૩૧} જરતોશ્તી^{૩૨} (તે), દેવોની^{૩૩} સરદારીને^{૩૩} તુચ્છકારી કાઢાડુંહું.^{૩૫}

(૭) યાવરનાઓ^{૪૨} આપો,^{૪૩} યાવરનાઓ^{૪૪} ઉર્વરાઓ,^{૪૫} યાવરના^{૪૬} ગાઉશ^{૪૭} હુદાઓ,^{૪૮} યાવરનો^{૪૯} અહુરો મજદા-ઓ,^{૫૦} ચે^{૫૧} ગાંમ^{૫૨} દદા,^{૫૩} ચે^{૫૪} નરેમ^{૫૫} અપવનેમ,^{૫૬} યાવરનો^{૫૭} અમ્^{૫૮} જરથુશ્તો,^{૫૯} યાવરનો^{૬૦} કવા વીશ્તાસ્પો,^{૬૧} યાવરના^{૬૨} ફેરપઓશ્તો^{૬૩} જામાસ્પા;^{૬૪} યાવરનો^{૬૫} કસ્ત્રીત^{૬૬} સઓધ્યન્તાંમ^{૬૭} હુદથયાવરેન્નાંમ^{૬૮} અપાઉનાંમ,^{૬૯} તા વરેનાચા^{૭૦} દઝએપાચા.^{૭૧}

(૭) જેવી રીતનાં^{૪૨} પાણી^{૪૩} (છે), જેવી રીતનાં^{૪૪} ઓરવર^{૪૫} (છે), જેવી રીતનાં^{૪૬} સારી પેદાએશનાં^{૪૮} ગોસ્પંદો^{૪૭} (છે), જેવી રીત ધરાવતો^{૪૯} હોરમજદ^{૫૦} (છે), જેણે^{૫૧} (આએ) દુનિયાને^{૫૨} પેદા કીધી,^{૫૩} (તથા) જેણે^{૫૪} અશો^{૫૫} માણુસને^{૫૬} પેદા કીધો;^{૫૭} જેવી રીત ધરાવતો^{૫૮} (પેગમબર) જરતોશ્ત^{૫૯} હતો,^{૬૦} જેવી રીત ધરાવતો^{૬૧} કએ ગુસ્તાસ્પ^{૬૨} (હતો), જેવી રીત ધરાવતાં^{૬૩} જીરશોસ્તર^{૬૪} (અને) જામાસ્પ^{૬૫}

* ધાતુ ક્ષિ=સંસ્કૃત ક્ષિ=ફરમાવવું, હોકમ કરવો; ડાકટર ગેલ્ડનરની અવસ્તા કેતાબ પ્રમાણે ‘અધક્ષયએતા’ લઘએ તો ‘શિખવ્યું;’ ધાતુ દક્ષ, આ-દક્ષ=સંસ્કૃત આ-દિશ્, ઉપ-દિશ્=શિખવવું.

† અસલ અવસ્તામાં આએ ફકરાના કેટલાએક બોલો (વધારે અસર કરવાને માટે) જે વાર આવેલા છે:—જેમકે ‘વીરપએષૂ ફેરખએષૂ, વીરપએષૂ હનજખ નએષૂ, ચાઈશ અપેરેસએતેમૂ મજદાઓસસા જરથુશ્તસયા;’ ‘જરથુશ્તો વ્યાધવીતા.’ એ બોલોનો અર્થ ગુજરાતી રૂઢી પ્રમાણે એ એકજ વાર કીધો છે.

‡ ચા=સંસ્કૃત વા=જે; વરન, વરેન=એતેકાદ, એકીન, દીનનો તરીકો; વળી વરન=સંસ્કૃત વરણ=પસંદગી, મરજ; ‘યાવરનાઓ’નો અસલ અર્થ જે પસંદગીના.

§ જીરશોસ્તર તથા જામાસ્પ એ હુવોવ ખાનદાનના જે લાઘઓ, વધારે બોલાસા બાળે જુઓ યજ્ઞને તથા વીરપરદનો મારો તરજીમો, ૧૨ મો હા ૭ મો ફકરો તથા મારી અવસ્તા ફરહંબ.

(હતા), (તથા) જેવી રીત ધરાવતો,^{૧૫} અશો^{૧૬} રાસ્ત કાંમ કરનારા^{૧૮} (અને) (દુનિયાને) *ફાએદો આપનારાં (માણસો) માંનો^{૧૭} કોઈબી શખ્સ^{૧૯} (હતો), તેવીજ રીતનો^{૨૦} તથા મજહૂબનો^{૨૧} (હું છેઉ).

(૮) મજહૂબરનો અહ્મી; મજહૂબરનો જરથુશતિશ ક્વરને આસ્તૂતસ્યા ક્વરેતસ્યા. આસ્તુયે હુમતેમ મનો, આસ્તુયે હુખતેમ વચો, આસ્તુએ હવરશેતમ ધ્યએથનેમ. (૯) આસ્તુયે દએનાંમ વંઘઉહીમ માજહૂબરનીમ, કસ્યા-યએએધ્રાંમ, નિધારનધથિષેમ, અએતવદ્યાંમ, અપએનીમ; યા હાહતિનાંમયા બૂયેધનિનાંમયા, મજિશતાયા વહિશતાયા સએશતાયા, યા આહૂરિશ જરથુશતિશ; અહુરાઈ મજહૂબ વીસ્યા વોહૂ ચિનહી. અએષા અસ્તી દએનયાઓ માજહૂબરનોધશ આસ્તૂતિશ,† અષેમ વોહૂ ૧.

જરતોશતી દીનના કલમાનો ટુંકો સાર:—

(હું તમામ દેવોને તથા જીવ-પરસ્તીને ધિક્કારનાર તથા તેઓનો નાશ કરનાર છેઉ. અમશાસ્પંદોની વખાણ કરનારો તથા તેઓની કીર્તિ ગાનાર છેઉ. તમામ ખલકનો પેદા કરનાર જે સર્વ શક્તિવાન તથા મહાજ્ઞાની દાદાર હોરમજદ છે, તેની પરસ્તેશ કરનારો હું થાઉંછું. માજહૂબરની લોકોનાં ઘેરબારોમાંથી દુઃખ તથા સંકટ દૂર કરવાને તથા ગાએદોર તથા ગોસ્પંદોને ચોર તથા જીટારાથી અંચાવાને હું કબૂલ થાઉંછું. જીકા તથા બદકાર માણસો તથા બદુગરોની સરદારી હેઠળ રહેવાને હું ધિક્કારુંછું. જે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે પેગમબર અશો જરતોશત, કયે ગુસ્તાસ્પ, ફરશોસ્તર, તથા બમાસ્પ ચાલતા હતા, તથા જે પ્રમાણે બીજા રાસ્તીની રાહ ચાલનાર

* ‘સએબ્યન્તામ્’—એ ચોલનો અર્થ (દુનિયાને) ફાએદો કરનારા અથવા માણસોને ફાશની આપનારા, ઈઆને લોકોને વ્યંધારામાંથી ફાશનીમાં લાવનારા તથા ખેદાઈ નીતિનો માર્ગ દેખાડનારા એવો થાયેછે. અચારે એ ચોલ બહુવચનમાં રૂપમાં આવેછે, ત્યારે પેગમબર જરતોશતની આગમજ થઈ અએલા પેગમબરો (જેવા કે ગયામરદ, હુરાગ, તેહેમુસ્પ, ફરીદુન, કેખરાઝ, ઇત્યાદિ) નેમાટે વપરાયેછે; અને એકવચનમાં સોશયીસનેમાટે આવેછે.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ જસ મે અવંમૂહે મજદ, સફો ૯—૧૦.

અશો માણસો ચાલી ગયા છે, તે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે હું ચાલવા માંગું છું. હું માજદયસ્ત્રી છેઉં; હું માજદયસ્ત્રી જરતોશ્તી તરીકે જરતોશ્તી દીનની વખાણ કરનારો તથા તે બલી દીન ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખનાર થવાને પસંદ કરું છું. નેક વિચારને, નેક સજીવને તથા નેક કાંમને હું વખાણું છું. બલી માજદયસ્ત્રી દીન જે ટંચે દૂર કરનારી, સલાહ સંપન્ન વધારનારી, બાઈબંધી કરાવનારી તથા રાસ્ત છે તેની હું સ્તુતિ કરું છું. હાલમાં જેટલી દીન મોજુદ છે, તથા જેટલી હવે પછી થશે તે બધી દીનમાં, હોરમજદની જરતોશ્તી દીન સર્વોત્તમ છે, અને તે હું મારા ખરા અંતઃકરણથી કબૂલ કરું છું.)

દીનનો કલમો.

રજિશ્તયાઓ^૧ ચિસ્તયાઓ^૨ મજદયાતયાઓ^૩ અપઓ-
ન્યાઓ^૪ દએનયાઓ^૫ વંશહુયાઓ^૬ માજદયસ્ત્રીઓ^૭.

દીન^૮ બેહ^૯ રાસ્ત^{૧૦} વ દોરોસ્ત^{૧૧},^{૧૨} કે ખોદાએ^{૧૩}
ખર બેહ^{૧૪} ફેરસ્તાદેહ^{૧૫} ધન^{૧૬} હસ્ત^{૧૭} કે^{૧૮} જરતોશ્ત^{૧૯}
આવોરદેહ^{૨૦} હસ્ત^{૨૧}; દીન^{૨૨} દીન^{૨૩} જરતોશ્ત^{૨૪}, દીન^{૨૫} અહુર-
મજદ^{૨૬} દાદેહ^{૨૭} જરતોશ્ત^{૨૮} અપઓને^{૨૯} અપેમ વોહૂ ૧.
(એ આઓ કલમો ત્રણ વાર પઢે.)

હોરમજદના પેદા કીધેલાં^૩ સઉથી સાચ્યા^૧ (અને) પવિત્ર^૪ જ્ઞાની^૨
(ધ્યાને ધર્મની કેળવણીની) (તથા) બલી^૬ માજદયસ્ત્રી^૭ દીનની^૫
(ખુશનુદી થાઓ) !

બલી^૬ રાસ્ત^{૧૦} તથા સંપૂર્ણ^{૧૧} દીન^૮ જે દાદાર હોરમજદે^{૧૨} આએ
દુનિયાનાં લોકોને માટે^{૧૩} મોકલી^{૧૪} (તે), આએ^{૧૫} (દીન) છે,^{૧૬} કે
જે^{૧૭} (પેગમબર) જરતોશ્ત^{૧૮} (પોતે) લાબ્યા છે.^{૧૯} (તે) દીન^{૨૦}
જરતોશ્તની^{૨૧} દીન^{૨૨} (તથા) હોરમજદની^{૨૩} દીન^{૨૪} (છે), જે અશો^{૨૫}
જરતોશ્તને^{૨૬} (આએ દુનિયામાં) (ફેલાવાનેમાટે) (દાદાર હોરમજદે)
આપી હતી.^{૨૭}

ખોલાસો:—(“રજિશ્તયાઓ” થી તે “માજદયસ્નોધ” સુધીનો ભાગ દીન યજદની અશુભનમાંથી લીધો છે, અને તે અવસ્તામાં છે. “દીન બેહ રાસ્ત” થી તે “દાદેહ જરતોશ્ત” સુધીનો બાકીનો ભાગ ફારસી એબારતમાં છે. ખુદ અવસ્તામાં લખાએલો તથા એના કરતાં વધારે સરસ દીનનો કલમો તે ઈજિપ્તનો ૧૨ મો હા છે; જુઓ સફો ૪૧૩-૪૧૬).

આફ્રીન પેગમખર જરતોશ્ત.*

(૧) હ્રો^૧ અહિ^૨ આફ્રી-વયાઓ,^૩ ખરેનંધઉહાઓ^૪
 મે^૫ સદ્યેહિ.^૬ આઅત^૭ અઓખત^૮ જરથુશ્તો^૯ કવોધશ^{૧૦}
 વીશ્તાસ્પહે,^{૧૧} આફ્રીનામિ^{૧૨} તય,^{૧૩} નર^{૧૪} દંધુ-પહતિ,^{૧૫}
 વોહુ-જીતિ,^{૧૬} ઉસજીતિ,^{૧૭} દરેધેમ-જીતિ;^{૧૮} જધતે^{૧૯} તે^{૨૦}
 નરાંમ^{૨૧} જધતે^{૨૨} તે^{૨૩} નાધરિકાંમ,^{૨૪} જધતે^{૨૫} તે^{૨૬} યુથ^{૨૭}
 ઉસ-જયાઓન્તે^{૨૮} તતુ-કેરેત.^{૨૯} (૨) અએવ^{૩૦} તે^{૩૧} અવાહિ^{૩૨}
 યથ^{૩૩} જામાસ્પો,^{૩૪} ઉત^{૩૫} આફ્રીનેમ^{૩૬} કેરેનવાત^{૩૭} યથ^{૩૮}
 દંધહેઉશ^{૩૯} વિશ્તાસ્પાધ.^{૪૦}

(૧) (હુ) (આએ નીચે જણાવેલા) આફ્રીનના સખુનો બોલ-
 નાર^૩ નેક^૧ (મરદ) છેઉ.^૨ (હુ) મને^૫ ગુરબરેલો^૪ નજર આંખે.^૬

પછી^૭ (પેગમખર) જરતોશ્તે^૮ કેઆની^{૧૦} ગુશ્તાસ્પને^{૧૧} કહ્યું^૬ કે,

* પેગમખર જરતોશ્તની આશીર્વાદ, ઈઆને તે રાસ્ત પેગમખર પોતાના જમાનાના હકુમત કરનારા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહને તેની હબુદમાં બે દેઓનાં સખુનો કહ્યા તે. એને વીશ્તાસ્પ નુસ્કનો બાકી રહી ગએલો ભાગ ધારવામાં આવેલો એ આફ્રીનના અવસ્તા કોઇ કોઇ કેકાણે બીગડેલા છે. એમાનો કેટલોએક ભાગ વીશ્તાસ્પ યશ્તની પેહેલી પરગરદની રાઝઆતમાં બી આવેલો. પ્રોફેસર વેસ્ટર-ગાર્ડનાં અવસ્તા પુસ્તકમાં એ આફ્રીનને ૨૩ મી યંશ્ત (Yasht XXIII) ગણેલી છે.

† ‘સદ્યેહિ’-ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત સદ્=આવડું, જહું (અસહ અર્થ); અંએજ To come ની માફક એસ્તલાહી રીતે To appear ને અર્થ વપરાએલો છે.

અએ *નેક હંદગીવાળા,^{૧૬} *બુલંદ દરજ્જાની હંદગીવાળા^{૧૭} (તથા)
*લાંબી હંદગીવાળા^{૧૮} શૂરા મરદ^{૧૯} (અથવા જંગી †મરદ) ! અએ પાદશાહ^{૨૦}
(હું) તુંને^{૨૧} (નીચે મુજબ) દોઆ કરુંછું^{૨૨} :—

તારા^{૨૩} માણસોને^{૨૪} (લાંબી) †હંદગી^{૨૫} (હોએ) ! તારી^{૨૬} આઈડીને^{૨૭}
(લાંબી) હંદગી^{૨૮} (હોએ) ! તારા^{૨૯} †છોકરા^{૩૦} (જે) તારેપેટે^{૩૧} જન્મ પામે^{૩૨}
(તેઓને) (લાંબી) હંદગી^{૩૩} (હોએ) ! (૨) તારો^{૩૪} એક^{૩૫} (છોકરો)
ફેળમારપ^{૩૬} (હકીમ) જેવો^{૩૭} ફુથાએ^{૩૮} †અને^{૩૯} (તે) †પાદશાહ^{૪૦}
ગુસ્તાસ્પને^{૪૧} (ઈઆને તુંને), (જામારપ માફક) દોઆ^{૪૨} કરે^{૪૩} !^{૪૪}

સેનિશ્તો^{૪૫} બવાહિ^{૪૬} યથ^{૪૭} મજદાઓ;^{૪૮} વેરેશ્નઓ^{૪૯}
યથ^{૫૦} શ્રએતઓનો;^{૫૧} અમવ^{૫૨} યથ^{૫૩} જામારપો;^{૫૪} અશ-
વરેઓ^{૫૫} યથ^{૫૬} કવ ઉસ;^{૫૭} પોઉર-જિરો^{૫૮} યથ^{૫૯}
અઓશનરો;^{૬૦} જેનંધહુતેમ^{૬૧} બવાહિ^{૬૨} યથ^{૬૩} તખ્મો ઉરપ.^{૬૪}
(૩) ખરેનંધહુતેમ^{૬૫} બવાહિ^{૬૬} યથ^{૬૭} ચો^{૬૮} યિમો^{૬૯}
ક્ષએતો^{૭૦} હુવાંશ્વો;^{૭૧} હુઅંધર-યઓક્ષ-યો^{૭૨} બવાહિ^{૭૩} યથ^{૭૪}

* ‘ વોહ=છતિ ઉસ=છતિ દરેધમ=છતિ’ એ સમાસ બોલોને વિશેષણને બદલે
પ્રયક્તનામ (Abstract Nouns) ૩ જ એકવચન લક્ષએતો, નીચે મુજબ અર્થ
યઈ શકે :—અએ પાદશાહ ! નેક હંદગી, બુલંદ દરજ્જાની હંદગી તથા લાંબી
હંદગીથી હું તુંને દુઆ કરુંછું, ઈઆને તુંને નેક હંદગી, બુલંદ દરજ્જાની હંદગી તથા
લાંબી હંદગી હાંસેલ થાયે એવી હું દુઆ માંગુછું.

† આએ ઠેકાણે ‘નર’ બોલ ‘નાઈરિક’ (બાઈડી, કમ હિમતનો) ની
મુકાબેલ વપરાએલો છે.

‡ એ બોલને ‘જઈતિ’ની પેહેલથી એકવચન ગણેલો છે; જઈતિ=સંસ્કૃત
જાતિ=હયાતિ, હંદગી; ધાતુ જન=સંસ્કૃત જન્=હંદગીમાં આવવું.

¶ વળી કોઈ વખતે અવસ્તા, સંસ્કૃત તથા લાટીન ભાષાઓમાં છોકરાનો બોલ
બહુવચનમાં છોકરાને અર્થે આવેછે :—સંસ્કૃત પુત્ર, લાટીન Fili, અવસ્તા પુત્રે
(જુઓ ઈજદનેનો ૨૩ મો હા, ૧ લો ફકરો)

ક્રી જુઓ વીરતાસ્પ યશ, ફકરો ૩ નો :—‘ અએવ તે પુત્રો જામારપો.’
જામારપ હકીમના બોલાતા બાળે જુઓ ઈજદનેનો મારો તરજુમો, હા ૧૨ મો,
૭ મા ફકરાની નોટ.

‡ બવાહિને બદલે બવાઈતિ (૩ નો પુરૂષ એકવચન) હતે તો બહેતર.
‖ અસલ અર્થ ‘ દેશના ગુસ્તાસ્પને, ’ ઈઆને દેશના માલેક ગુસ્તાસ્પને.

અબ્જોઘશ દહકાઇ^{૫૧} અબ-દએન^{૫૨} ઉઘેમ^{૫૩} અઓઞિશ્તેમ^{૫૪}
 બવાહિ^{૫૫} યથ^{૫૬} કેરેસાસ્પેમ^{૫૭} હુધાઓંધહેમ^{૫૮} વ્યાખનેમ^{૫૯}
 બવાહિ^{૬૦} યથ^{૬૧} ઉર્વાક્ષહે^{૬૨} સીરેમ^{૬૩} કેહરૂપેમ^{૬૪} અનાસ્તવ-
 નેમ^{૬૫} બવાહિ^{૬૬} યથ^{૬૭} કવ^{૬૮} સ્યાવર્ષાના^{૬૯} (૪) પોઉરૂ-
 ગા^{૭૦} બવાહિ^{૭૧} યથ^{૭૨} આથવ્યાનોઘશ^{૭૩} પોઉરૂ-અસ્પેમ^{૭૪}
 બવાહિ^{૭૫} યથ^{૭૬} પોઉરૂપસ્પેમ^{૭૭} અપવ^{૭૮} બવાહિ^{૭૯}
 યથ^{૮૦} જરથુશ્તો^{૮૧} રિપતામો^{૮૨} રંજહાંમ^{૮૩} દૂરએ-પારાંમ^{૮૪}
 બવાહિ^{૮૫} યથ^{૮૬} થો^{૮૭} વિક્રો નવાજો^{૮૮} ઉર્વથો^{૮૯} બવાહિ^{૯૦}
 યજતનાંમ^{૯૧} યથ^{૯૨} જરોનેમ^{૯૩} મખ્યાનાંમ^{૯૪}.

(દાદાર) હોરમજદના^{૫૪} જેવો^{૫૩} (તું) ઘણોજ કાએદો. *કરનાર^{૫૧}
 થજો!^{૫૨} ફરેદુનેના^{૫૫} જેવો^{૫૬} (તું) દુશ્મનને તમારનાર^{૫૭} (થજો) ! જામા-
 રપના^{૫૮} જેવો^{૫૯} (તું) હિમ્મતવાન^{૬૦} (થજો) ! કાઉસ (પાદશાહ) ના^{૬૧}
 જેવો^{૬૨} (તું) પુરતા જાળકાટવાળો^{૬૩} (થજો) ! અઓશનરના^{૬૪} જેવો^{૬૫}
 (તું) પુર ક્રિયાલાક્ષીવાળો^{૬૬} (થજો) ! હુંતેહેમુરસના^{૬૭} જેવો^{૬૮} (તું) હથિયા-
 રબંદ^{૬૯} થજો!^{૭૦} (૩) રૈયતની સારીપિંઠ પાસબાની કરનાર^{૭૧} જમશેદ^{૭૨}
 પાદશાહના^{૭૩} જેવો^{૭૪} (તું) ખોરેહવાળો^{૭૫} થજો!^{૭૬} ખરાબ તરીકાવાળા^{૭૭}
 ઝોહાકની^{૭૮} માફક^{૭૯} (તું) હજાર **યુક્તિવાળો^{૮૦} થજો!^{૮૧} કેરશાસ્પના^{૮૨}

* હોરમજદના નામોમાં એક નામ સેવિશ્ત છે; જુઓ હોરમજદ યશ્ત, ૧૫.

† ફરેદુને ઝુહાકને માર્યો; જુઓ ઇજરનેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો.

‡ દીન દુશ્મનોનાં લશ્કરની સામે હિમ્મત રાખી; જુઓ આવાં યશ્ત, ૬૮.

§ એના ઇશારા બાબે જુઓ આવાં યશ્તનો ૪૫ મો ફકરો.

|| જુઓ ફરવદીન યશ્ત, ફકરો ૧૩૧ મો; પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'અઓશનર' ને કાઉસ પાદશાહનો સલાહકાર ગણે છે.

§ તેહેમુરસ એ જમશેદ પાદશાહનો ભાઈ હતો. હારિમનને તથા તમામ દેવ દરજેને તેણે જે શ્રાધા, તે ઉપરથી એને 'તેહેમુરસે દીવબંદ' કરીને મેહે છે. જુઓ રામ યશ્તના ફકરા ૧૧-૧૨.

|| જુઓ ઇજરનેનો ૯ મો હા, ફકરા ૪-૫; જમ્યાદ યશ્ત, ફકરા ૩૧-૩૨.

** જુઓ ઇજરનેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો ઝોહાકને બદલે મિથ્ર ઈઆને મેહેર ઇજદનો મિસાલ આપતે તો બિહેતર હતું, કારણ કે હજાર-અઓશ્તિ માલ મેહેર ઇજદની સિદ્ધતામાં બી આવે છે. જુઓ મેહેર યશ્ત, ૩૫ મો ફકરો.

જેવો^{૧૧} (તું) ગાલેબ^{૧૩} (તથા) ઘણેજ *જેરેમંદ^{૧૪} થજે !^{૧૫} ઉર્વાક્ષના^{૧૬}
જેવો^{૧૭} (તું) સારાં †ડહાપણવાળો^{૧૮} (તથા) (મ્હોટાં માણસોની) મિજ-
લસમાં બેસનારો^{૧૯} થજે !^{૨૦} કએ^{૨૧} સીઆવક્ષના^{૨૨} જેવો^{૨૩} (તું) સોહા-
મણાં^{૨૪} શરીરનો^{૨૫} (તથા) ‡મિગુનાહ^{૨૬} (અથવા પાક) થજે !^{૨૭} (૪)
આથબ્યાનાનાં ખાનદાનવાળાંની^{૨૮} માફક^{૨૯} (તું) ¶ગાએદોરથી લરપુર^{૩૦}
થજે !^{૩૧} †પોઉરશરપના^{૩૨} જેવો^{૩૩} (તું) ઘોડાઓથી લરપુર^{૩૪} થજે !^{૩૫} સપેત-
માન^{૩૬} જરતોશ્તના^{૩૭} જેવો^{૩૮} (તું) §અશો^{૩૯} થજે !^{૪૦} વિદ્નવાજની^{૪૧} માફક^{૪૨}
પાર કરવાને દૂર પડે એવી^{૪૩} રંધ (નદી)ને^{૪૪} (પોહોચનારો અથવા પાર
કરનારો) તું §થજે !^{૪૫} માણસોના^{૪૬} વડાની^{૪૭} માફક^{૪૮} ઈજદોનો^{૪૯}
પ્યારો^{૫૦} તું ||થજે !^{૫૧}

(૫) જયાએાન્તે^{૫૨} હય વો^{૫૩} દસ^{૫૪} પુથ્ર.^{૫૫} ડ્રાચો^{૫૬} બવાહિ^{૫૭}
યથ^{૫૮} અથઉરનો,^{૫૯} ડ્રાચો^{૬૦} બવાહિ^{૬૧} યથ^{૬૨} રથએશ્તારહે,^{૬૩}
ડ્રાચો^{૬૪} બવાહિ^{૬૫} યથ^{૬૬} વાસ્ત્યેહે^{૬૭} ફુથ્યન્તો,^{૬૮} અએવ^{૬૯} તે^{૭૦}
બવાહિ^{૭૧} યથ^{૭૨} વીરતાસ્પાહ,^{૭૩} (૬) અઉર્વત્-અરપૈમ^{૭૪}
બવાહિ^{૭૫} યથ^{૭૬} હવરે,^{૭૭} રઓચિનવન્તેમ^{૭૮} બવાહિ^{૭૯} યથ^{૮૦}
માઓંધહેમ;^{૮૧} સઓચિનવન્તેમ^{૮૨} બવાહિ^{૮૩} યથ^{૮૪} આતરેમ;^{૮૫}
તિજ્જિનવન્તેમ^{૮૬} બવાહિ^{૮૭} યથ^{૮૮} મિથ્રેમ,^{૮૯} હુરઓધેમ^{૯૦}
વેરેઢ્રાજનેમ^{૯૧} બવાહિ^{૯૨} યથ^{૯૩} સઓધેમ^{૯૪} અધીમ.^{૯૫}

* જુઓ જમીયાદ યશ્ત, ફકરા ૩૮-૩૯.

† જુઓ ઈજરેને ૯ મો હા, ૧૦ મો ફકરા.

‡ અથવા પાક-દામન, નીતિવાન. અસલ અર્થ ' આહુદગી-રીમળી વગરનો.'

¶ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ પ્રોફેસર વેરકનો જુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો,
ખાબ ૩૧ મો, ૭ મો ફકરા.

§ અથવા રાસ્ત, સચ્ચાઇને બળગી રહેનારો, કઠાઇને ધિક્કારનારો. એની
શાહાદત અવસ્થાનાં લખાણોમાંથી આપણને જાણ મળી આવેછે.

§ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, તારામાં ધણું ચાલવાની શક્તિ આવે. જુઓ
આવાં યશ્તનો ૧૬ મો કરદો.

|| ઈજદોથી ચઢવાએલો તથા માણસોથી માન પામેલો તું યજે (દારમેસ્તે-
તેનો અંગ્રેજી તરજુમો); જેમ સોનું માણસોમાં કીમતી ગણાએછે તેમ તું ઇજદોમાં
પ્યારો થજે (દારમેસ્તેતેનો ફ્રેંચ તરજુમો).

(૭) અર્શ-હઝએવેમ^{૫૯} બવાહિ^{૬૦} યથ^{૬૧} રન્નૂશ^{૬૨}; હુરમધ-થુ-જયન્તેમ^{૬૩} બવાહિ^{૬૪} યથ વેરેશ્નૈમ^{૬૫} અહુરધાતેમ,^{૬૬} પાઉર-ખાગ્રેમ^{૬૭} બવાહિ^{૬૮} યથ^{૬૯} રામનો ખાસ્લહે,^{૭૦} અયસ્કેમ^{૭૧} અમહુરકેમ^{૭૨} બવાહિ^{૭૩} યથ^{૭૪} કવ હુસ્તવ.^{૭૫}
 (૮) પસ્થ^{૭૬} આફ્રીનેમ^{૭૭} અધધિ-જસધતિ^{૭૮} વહિરતેમ અહૂમ^{૭૯} અપઓનાંમ^{૮૦} રઓઅંધહેમ^{૮૧} વીસ્પો-ખાગ્રેમ,^{૮૨} અથ^{૮૩} જમ્યાત^{૮૪} યથ^{૮૫} આફ્રીનામિ.^{૮૬}

(૫) * તમારાથી^{૧૯} (અથવા તમારે પેટે) દશ^{૧૭} છોકરા^{૧૮} જન્મ પામશે!^{૧૫} (તેઓમાંના) ત્રણ^{૧૬} (છોકરા) આશ્રવનના^{૨૨} જેવા;^{૨૧} ત્રણ^{૨૩} રથેશ્તારના^{૨૪} જેવા;^{૨૫} ત્રણ^{૨૬} (દેશની) આબાદી કરનાર^{૨૭} એદુતના^{૩૦} જેવા;^{૨૯} (અને) એક,^{૩૨} (તું) ગુરુતારપના^{૩૬} જેવો^{૩૫} (પાદશાહ) થાઓ!^{૩૪} (૬) ખોરશેદના^{૪૦} જેવો^{૩૯} (તું) તેજ ધ્વોડાવાળો^{૪૩} થજે!^{૩૮} માહતાખના^{૪૪} જેવો^{૪૩} (તું) જીરોશનીવાળો^{૪૧} થજે!^{૪૨} આતશના^{૪૮} જેવો^{૪૭} (તું) ફીચળકાટવાળો^{૪૫} થજે!^{૪૬} મેહેર (ઈજદ) ના^{૪૨} જેવો^{૪૧} (તું) તેજવાળો^{૪૬} થજે!^{૪૦} અશો^{૪૮} સરોશ (ઈજદ) ના^{૪૭} જેવો^{૪૬} (તું) યુગ્મસુરત^{૫૩} (તથા) ડુંકેતેહમંદ^{૫૪} થજે!^{૫૫} (૭) રશને (રાસ્ત) (ઈજદ) ના^{૫૨} જેવો^{૫૧} || સાચ્યા તરીકા (અથવા મજહબ) પ્રમાણે ચાલનારો^{૫૬} તું થજે!^{૫૦} હોરમ-જદના પેદા કીધેલા^{૫૯} એહેરાંમ (ઈજદ) ના જેવો^{૫૫} (તું) હુશ્મનને ** મારનારો^{૬૩} થજે!^{૫૪} રામ ખાસ્તર (ઈજાને મીનોરાંમ) ના^{૫૭} જેવો^{૫૬} (તું) પુર આ-સાની (અથવા સુખ) વાળો^{૬૭} થજે!^{૬૮} કેખસડ (પાદશાહ) ના^{૭૫} જેવો^{૭૪}

* ઈજાને તું ગુરુતારપ તથા તારી શહેતશાહ બાનુ હુતઓસથી.

† ઈજાને તારા ત્રણ ત્રણ છોકરાઓ ત્રણ જુદા ઘંઘામાં (ઈજાને મોબેદીના, લાકઈમાં બેઠતી મસ્તાંનવીનાં તથા ખેતીનાં કામમાં) નામદારી મેળવે, અને એક છોકરો તારી માફક રાજપાટ ચલાવે.

‡ જુઓ ખોરશેદ નીઆએશને ૫ મો ડુંકરો તથા રાસ્તાતનો બાગ.

§ જુઓ માહબાખતાર નીઆએશ, ૫ મો તથા સાતમો ડુંકરો.

¶ જુઓ આતશ નીઆએશ, ૩ ને ડુંકરો.

§ સુઓવેમ અધામ હુરઓવેમ વેરેશ્નૈનેમ... જન્મમંદે (જુઓ સરોશ ચસ્ત).

|| રશને ઈજદને એકાબ રજિશત (ધણેજ રાસ્ત) આવેછે.

** જુઓ એહેરામ ચસ્તનો ૧૬ મો કરદો, ૪૫ મો ડુંકરો.

(૬) દરદ વગરનો^૧ (તથા) *મરછી વગરનો^૨ થજો!^૩ (૮) ઉપર જણાવેલી) (તમામ) દોઆ^૪ (બર આવ્યા) †પછી,^૫ અશો (લોકો)નું^૬ રોશન^૭ (તથા) તમામ સુખવાળું^૮ બેહેશ્ત^૯ (તું)ને ‡મળે!^{૧૦} જે પ્રમાણે^{૧૧} હું દોઆ માંગું^{૧૨} તે પ્રમાણે^{૧૩} થાઓ!^{૧૪} (ધ્યાને ઉપર જણાવેલી મારી તમામ દોઆ આમીન થાઓ !)

નીઆએશ તથા યશ્ત લણ્યા પછી લણવાની નીરંગ.

❧ દઝોનયાઓ^૧ વંધુહયાઓ^૨ માજદયસ્તોદશ,^૩

દીન^૪ બેહુ^૫ રાસ્ત^૬ વ^૭ દોરોસ્ત,^૮ કે^૯ ખોદાએ^{૧૦} બર^{૧૧}
ખદ્ક^{૧૨} ફેરસ્તાદેહુ,^{૧૩} ધન^{૧૪} હસ્ત^{૧૫} કે^{૧૬} જરતોશ્ત^{૧૭} અવોરદેહુ
હસ્ત,^{૧૮} દીન^{૧૯} દીને^{૨૦} જરતોશ્ત,^{૨૧} દીને^{૨૨} અહુરમજદ,^{૨૩} દાદેહુ^{૨૪}
જરતોશ્ત,^{૨૫} ખીશક્^{૨૬} વ^{૨૭} ખીશુમાન,^{૨૮} રાસ્ત^{૨૯} દીને^{૩૦} જર-
તોશ્ત^{૩૧} સપીતમાન,^{૩૨} અએ યજદાન^{૩૩} બ દરગાહે તો^{૩૪} હજરન
હજર,^{૩૫} ખીવર હજરન હજર^{૩૬} સેપાસ^{૩૭} મીકુનમ,^{૩૮} કે^{૩૯} દર^{૪૦}
દીને^{૪૧} જરતોશ્ત^{૪૨} મરા^{૪૩} પેદા^{૪૪} બેકદ^{૪૫} અજ^{૪૬} બરક્ષતે^{૪૭} દીને
ઊ^{૪૮} મન^{૪૯} દર ગરોશમાન^{૫૦} યકીન^{૫૧} ખાહમ શુદ્ધ,^{૫૨} યકીન^{૫૩}
ખાહમ^{૫૪} કે, જુમલે^{૫૫} બસ્તે-કુશ્તીઆને^{૫૬} નીકુ-કેરદારને^{૫૭}
હફત કેશ્વર જમીન,^{૫૮} બા મા^{૫૯} હમા-જોર^{૬૦} બાદ.^{૬૧} યક^{૬૨}
અજ મા^{૬૩} સોમોરદન^{૬૪} હજર^{૬૫} બાદ.^{૬૬}

* અવરતા મહુર્ક=સંસ્કૃત મરક=મરછીનો રાગ, અથવા મોતવગરનો. પાછલી કેતાબમાં કેમશદ પાદશાહને અમર ગણેલો છે.

† ધ્યાને ઉપર જે મેં દોઆ કીધી તે સફળ થયા પછી, તથા આએ હુનિ-યાંતું તમામ સુખ તથા કીર્તિ ભરેલી લાંબી છંદગી લોગવ્યા પછી.

‡ અથવા ‘અધપિન્જસધતિ’ ને બદલે ‘અધપિન્જસ ધતિ’ એ પ્રમાણે લખએ તો, એનો અર્થ ‘અશો (લોકો) નાં રોશન તથા તમામ સુખવાળાં બેહેશ્તમાં એ પ્રમાણે (ધતિ=સંસ્કૃત ઠ્ઠિ) ઘું બાએ!, થઈ શકે.

૪૨૬ નીઆએશ તથા યશત લણુયા પછી લણુવાની નીરંગ.

(અધત):— કબૂલત^{૧૭} બાહ^{૧૮} યકસર^{૧૯} પુજેશે મા,^{૨૦}
બ દરગાહત^{૨૧} રસાહ^{૨૨} આમોરએયે મા.^{૨૩}
ગુનાહ ગુજરશને,^{૨૪} કેરકેહ અફઝયશને,^{૨૫} અષેમ વોહૂ ૧.
(એ આખી નીરંગ ત્રણ વાર પઢે.)

લલી^૨ માજદયસ્ની^૩ દીનની^૪ (પુશ્નુદી થાઓ !).

લલી,^૫ રાસ્ત^૬ તથા^૭ સંપૂર્ણ^૮ દીન^૯ જે^{૧૦} દાદાર હોરમજદે^{૧૧} આએ
હુનિયાનાં લોકોનેમાટે^{૧૨-૧૨} મોકલી^{૧૩} (તે), આએ^{૧૪} (દીન) છે,^{૧૫}
કે જે^{૧૬} (પેગમબર) જરતોશત^{૧૭} (પોતે) લાવ્યાછે,^{૧૮} (તે) દીન^{૧૯}
જરતોશતની^{૨૦} દીન^{૨૧} (તથા) હોરમજદની^{૨૨} દીન^{૨૩} (છે); (અને તે
દીન) (આએ હુનિયામાં) (ફેલાવાને માટે) (દાદાર હોરમજદે)
(અશો) જરતોશતને^{૨૪} આખી હતી,^{૨૫} (એ બીના) વગર શક્તની^{૨૬}
તથા^{૨૭} વગર સંશયની^{૨૮} (છે). સપેતમાન^{૨૯} જરતોશતની^{૩૦} દીન^{૩૧} રાસ્ત^{૩૨}
(છે). આએ ચજદાન!^{૩૩} (હું) તારી દરગાહમાં^{૩૪} લખો^{૩૫} અને કરોડ^{૩૬}
શુકરાનાં^{૩૭} કફેહું^{૩૮} કે,^{૩૯} (તે) મને^{૪૦} જરતોશતની^{૪૧} દીનમાં^{૪૨-૪૨} જન્મ
આપ્યો.^{૪૪-૪૫} તેની (ધ્યાને જરતોશતની) દીનની^{૪૬} અરકતથી^{૪૭-૪૭} (એટલે
એ સાચી દીનનાં ઉત્તમ ફરમાનો મુજબ અંદગી ગુલરવાથી) (હું)
ખચીત^{૪૯} ગરોઝમાન એદેશતમાં^{૫૦} જઈશ.^{૫૧} (વળી) (હું) ખરેખર^{૫૩}
એવું ઇચ્છું^{૫૪} કે, હકીત કેશ્વર જમીનનાં^{૫૫} તમામ^{૫૬} નેક કાંમ કરનારા^{૫૭}
જરતોશતીઓ^{૫૮} મારી સાથે^{૫૯} મદદગાર^{૬૦} અથવા (સવાબનો હિસ્સો
પાંમનારા^{૬૧}) થાઓ.^{૬૨} હમારી તરફનું^{૬૩} એક વખતનું^{૬૪} કેહેવું^{૬૫} હબર
લાવું^{૬૬} અરાબર હોએ!^{૬૭}

(ઓ પાક પરવરદેગાર!) (ગુનાહનેમાટે કીધેલી) હમારી આ-
જેજ સાથની અંદગી^{૭૦} તમામ^{૭૧} તુને કબૂલ^{૭૨} હોએ!^{૭૩} (તથા) હમારૂં
માફીપત્ર^{૭૪} તારી દરગાહમાં^{૭૫} પુગએ!^{૭૬}

હમારો ગુનાહ દરગુજર થાઓ!^{૭૭} હમારૂં સવાબ અઆદે થાઓ!^{૭૮}

આફરીન-ઈ-અરદાક્રવપ્.

અરદાક્રવપ ની આફરીન.

- (૧) હમા-જોર^૧ આફ^૨ ! હમા-જોર^૩ હમા-અશો^૪ આફ^૫ !
 હમા-જોર^૬ હમા-નેકી^૭ આફ^૮ ! હમા-જોર^૯ હમા-ખોરેહ^{૧૦} આફ^{૧૧} !
 હમા-જોર^{૧૨} વેશ-કેરફે^{૧૩} આફ^{૧૪} ! હમા-જોર^{૧૫} કમ-ગુનાહ^{૧૬} આફ^{૧૭} !
 (૨) હમા-જોર^{૧૮} આફ^{૧૯} જરથોશ્ત-દીન^{૨૦} રાસ્તીહા^{૨૧} ખોખ્તાર^{૨૨}
 આફ^{૨૩} ! દીને-માજદયસ્નાન^{૨૪} હકીકત^{૨૫} દોરોસ્ત^{૨૬} આફ^{૨૭} !
 (૩) હમા-જોર^{૨૮} આફ^{૨૯} દાદાર-અહુરમજદ^{૩૦} રયોમંદ^{૩૧} ખોરેહો-
 મંદ^{૩૨} ! હમા-જોર^{૩૩} આફ^{૩૪} અમેશાસ્પંદાન^{૩૫} !
 (૪) હમા જોર^{૩૬} આફ^{૩૭} ખોરેહો^{૩૮} દીને^{૩૯} વેહુ^{૪૦} વ^{૪૧} અવીજેહુ^{૪૨}
 માજદયસ્નાન^{૪૩} !
 (૧) હમ-શરીક^{૪૪} થાઓ !^{૪૫} તમામ-અશો^{૪૬} (સાહેબોની સાથે) હમ-શરીક^{૪૭}
 થાઓ^{૪૮} ! તમામ-નેકી^{૪૯} (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક^{૫૦} થાઓ^{૫૧} ! તમામ-
 ખોરેહ^{૫૨} (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક^{૫૩} થાઓ^{૫૪} ! ઘણુ-સવાબ^{૫૫} (વાળા
 સાહેબો) સાથે હમ-શરીક^{૫૬} થાઓ^{૫૭} ! ઓછા-ગુનાહ^{૫૮} (વાળા સાહેબો) સાથે
 હમ-શરીક^{૫૯} થાઓ^{૬૦} ! (૨) જરથોશ્તી-દીન^{૬૧} સાથે હમ-શરીક^{૬૨} થાઓ^{૬૩},
 (અને) રાસ્તીની-મારફતે^{૬૪} નાજુ^{૬૫} (યાને છુટકારો) પામો^{૬૬} ! માજદીયસ્ની-
 દીનની^{૬૭} હકીકત^{૬૮} (યાને જાણવા લાયક ખરેખર જ્ઞાન) બરાબર-રીતે^{૬૯} પામો !^{૭૦}
 (૩) નુરમંદ^{૭૧} (અને) ખોરેહથી-બરપુર^{૭૨} દાદાર-હોરમજદ^{૭૩} (સાથે) હમ-
 શરીક^{૭૪} થાઓ^{૭૫} ! અમેશાસ્પંદો^{૭૬} (સાથે) હમ-શરીક^{૭૭} થાઓ !^{૭૮} (૪) ભદી^{૭૯}
 અને^{૮૦} પાક^{૮૧} માજદયસ્ની^{૮૨} દીનનાં^{૮૩} ખોરેહ^{૮૪} (સાથે) હમ-શરીક^{૮૫} થાઓ^{૮૬} !
 (૫) હમા-જોર^{૮૭} આફ^{૮૮} આદરાન^{૮૯} આતશાન^{૯૦}, આદર-ગો-
 શસ્ત્ર^{૯૧}, આદર-પુરદાદ^{૯૨}, આદર-પુરજીન-મેહર^{૯૩}, આતશ-ખેરેજો-
 સવંધુહ^{૯૪}, આતશ-વોહુ-ક્રયાન^{૯૫}, આતશ-ઉર્વાજિશ્ત^{૯૬}, આતશ-
 વાજિશ્ત^{૯૭}, આતશ-સ્પેનિશ્ત^{૯૮} વ^{૯૯} આતશ-નઘરૂયો-સંધુહ^{૧૦૦} !
 (૬) હમા-જોર^{૧૦૧} આફ^{૧૦૨} પંજ^{૧૦૩} ગાહે^{૧૦૪} “ક્રવરાને”^{૧૦૫} કે^{૧૦૬} અંદર^{૧૦૭} શખાં-

* અવસ્તા શબ્દ “ સજમઘદે ” તથા તેના બીજા રૂપોના અસલ અર્થે પાબંદ
 શબ્દ “ હમા-જોર ” વપરાયેલા છે. અંગ્રેજીમાં co-operate અથવા “ attrunc ”
 યાને સાથે રહીને હમ-શરીકીથી એકજ વિચારથી યાદ કરવું.

ન^{૧૫} રોજ^{૧૬} કે^{૧૭} સેપારી^{૧૮} હમા-કેરુદા^{૧૯} બેદ^{૨૦}—શાંત^{૨૧} હસ્ત^{૨૨}
હાવન-ગાહ^{૨૩}, રપિધિવન-ગાહ^{૨૪}, ઉબયેધરીન-ગાહ^{૨૫}, અધવિસ્રુથ્રેમ-
ગાહ^{૨૬} વ^{૨૭} ઉશહેન-ગાહ^{૨૮} ! (૭) હમા-જોર^{૨૯} આદ^{૩૦} શશ^{૩૧} ગાહ^{૩૨}
ગાહાંખાર^{૩૩} અંદર^{૩૪} સાલ^{૩૫}—મધયોજરેમ-ગાહ^{૩૬}, મધયોશહેમ-
ગાહ^{૩૭}, પધતિશહેમ-ગાહ^{૩૮}, અયાથ્રેમ-ગાહ^{૩૯}, મધદયારેમ-ગાહ^{૪૦}
વ^{૪૧} હમરપથ-મએદએમ-ગાહ^{૪૨} ! (૮) હમા-જોર^{૪૩} આદ^{૪૪} પંજ^{૪૫}
ગાહ^{૪૬} ગાસાંન^{૪૭} કે^{૪૮} અંદર^{૪૯} પંજ-ધ-મેહ^{૫૦} અહુનવદ-ગાહ^{૫૧}, ઉશત-
વદ-ગાહ^{૫૨}, સ્પેતોમદ-ગાહ^{૫૩}, વોહુક્ષથ-ગાહ^{૫૪}, વહિશતોધશત-ગાહ^{૫૫} !

(૫) આદર-ગુશરપ^{૫૬}, * આદર-ખુરદાદ^{૫૭}, * આદર-ખુરજન મહેર^{૫૮} (ના-
મનાં ત્રણ) આદરો^{૫૯} (સાથે), તથા †આતશ-બેરેજ-સંવંધ^{૬૦}, †આતશ-વોહુ-ક-
યાંન^{૬૧}, †આતશ-ઉર્વાજિશત^{૬૨}, †આતશ-વાજીશત^{૬૩}, †આતશ-સ્પેનિશત^{૬૪} તથા †
†આતશ-નૈસ્થોસંવંધ^{૬૫} (નામના છ) આતશો^{૬૬} (સાથે) હમ-શરીક^{૬૭} થાઓ !^{૬૮}
(૬) રાત^{૬૯} દીવસ^{૭૦} દરમ્યાન^{૭૧} “†કવરાને” (માં ભણવાની) જે^{૭૨} પાંચ^{૭૩}
ગેહ^{૭૪}—તેઓ^{૭૫} હાવન-ગેહ^{૭૬}, રપીધિવન-ગેહ^{૭૭}, ઉજીરન-ગેહ^{૭૮}, અધવીસ્રુથ્રેમ
ગેહ^{૭૯} અને^{૮૦} ઉશહેન-ગેહ^{૮૧} છે^{૮૨}—(અને) જેઓને^{૮૩} હસ્તકે^{૮૪} તમામ-
સવાબનાં કાચો^{૮૫} રહેજે, †—(તેઓની સાથે) હમ-શરીક^{૮૬} થાઓ !^{૮૭} (૭)
વરસ ની^{૮૮} અંદર^{૮૯} ના છ^{૯૦} ગાહાંખારના^{૯૧} હીગામો^{૯૨} (જેવા કે) મધદયો-
જરેમનો હીગામ, † મધદયોશહેમનો હીગામ, † પધતિશહેમનો હીગામ, † અ-
યાથ્રેમનો હીગામ, † મધદયારેમનો હીગામ^{૯૩} તથા † હમરપથમએદએમના
હીગામ^{૯૪} સાથે હમ-શરીક^{૯૫} થાઓ !^{૯૬} (૮) “†પંજ-ધ-મેહ”^{૯૭} ની અંદર^{૯૮}
જે^{૯૯} પાંચ^{૧૦૦} ગાથાના^{૧૦૧} હીગામો^{૧૦૨}—(જેવા કે) અહુનવદનો હીગામ, † ઉશત-
વદનો હીગામ, † સ્પેતોમદનો હીગામ, † વોહુક્ષથનો હીગામ^{૧૦૩} તથા વહિશતો-
ધશતના હીગામ^{૧૦૪}—સાથે હમ-શરીક^{૧૦૫} થાઓ !^{૧૦૬}

(૯) હમા જોર^{૧૦૭} આદ^{૧૦૮} વેહાંને^{૧૦૯} હન્જમનાન^{૧૧૦}, † જરથુશ્ટ્રયાંન^{૧૧૧}, †
વેહુ-દીનાંન^{૧૧૨} વ^{૧૧૩} પાક-દીનાંન^{૧૧૪} હફત-કેશવર-જમીન^{૧૧૫}, † કું^{૧૧૬} પ^{૧૧૭}

* જુઓ આતશ ન્યાએરાને છેલ્લા “ગોરજે બોરેહ અવળયાદ” નો ફકરો.

† જુઓ ચજરને હા ૧૭ મો; ૩૦ ૧૧.

‡ “†કવરાને” અવસ્તા શબ્દ છે, તેનેમાટે જુઓ “સરોશ બાજ.”

¶ એટલે કે “પાંચ મોટા દીવસો.” †કવરેગાંનના ૧૮ દીવસોમાંના પહેલા
પાંચ “પંજ-ધ-કેહ” યાને નાના પાંચ દીવસો તરીકે ઓળખાય છે, જે આરવાહથી
અનેરાન રોજ સુધી ગણાય છે, અને બીજા પાંચ દીવસો જે આયાના છે તે “પંજ-
ધ-મેહ” તરીકે ઓળખાય છે.

દાદૃ^{૧૦} વેહુ-દીને^{૧૮} પત્તોધસો-દકએપી,^{૧૯} કું^{૨૦} પ^{૨૧} અવીજેહ^{૨૨} વેહુ-
દીને^{૨૩} માજદયસ્નાન^{૨૪} અસ્તોઆન^{૨૫} હું^{૨૬} એશાન^{૨૭} અવા^{૨૮}
એમાન,^{૨૯} એમાન^{૩૦} અવા^{૩૧} એશાન^{૩૨}, હમા^{૩૩} હમ-કાર^{૩૪} વ^{૩૫} હમ-
કેરકે,^{૩૬} (૧૦) હમા-જેર^{૩૭} આદ^{૩૮} હમ-યજરને^{૩૯} વ^{૪૦} હમ-અહેર^{૪૧}
ન્યાએશને^{૪૨} વ^{૪૩} હમ-પાર^{૪૪} હોમ^{૪૫}! (૧૧) હમા-જેર^{૪૬} આદ^{૪૭} અ-
રદાક્રવષ^{૪૮} ફીરોજગાર^{૪૯} કે^{૫૦} રાદ^{૫૧} યજરને^{૫૨} કદ્દ-હોમ,^{૫૩} દરૂન^{૫૪}
યરત-હોમ,^{૫૫} મ્યજદ^{૫૬} હમા-રાઇનમ^{૫૭} પ^{૫૮} અયોકદ્દહા,^{૫૯} પ^{૬૦}
ગંજે^{૬૧} દાદાર-અહુરમજદ^{૬૨} રયોમંદ^{૬૩} ખોરેહોમંદ^{૬૪} અવા^{૬૫} અમેશા-
સ્પંદાન^{૬૬} એ-રસાદ^{૬૭}!

(૯) હકત-કેશ્વર-જમીનના^{૧૪} લલી દીનવાળા^{૧૫} તથા^{૧૬} પાક દીનવાળા^{૧૭}
જરથોશ્તીઓની^{૧૮} લલી^{૧૯} અનજુમનો^{૨૦} સાથે હમશરીક^{૨૧} થાઓ^{૨૨}! કે જે^{૨૩}
(અનજુમનો) લલી^{૨૪} *પોઇસ્થો-દકેધી^{૨૫} દીનના^{૨૬} કાયદામી^{૨૭-૨૮} તથા પવિત્ર^{૨૯}
લલી^{૩૦} માજદયસ્ની^{૩૧} દીનમાં^{૩૨-૩૩} જેઓ^{૩૪} ઉસ્તેવાર^{૩૫} છે,^{૩૬} તેઓ^{૩૭} અમારી^{૩૮}
સાથે^{૩૯} તથા અમો^{૪૦} તેઓની^{૪૧} સાથે^{૪૨} સઘળા^{૪૩} સાથે મળીને કાર્ય કરનારા^{૪૪}
તથા^{૪૫} સાથે મળીને સવાબનું કાર્ય કરનારાં^{૪૬} (થઈએ)! (૧૦) સાથે (મ-
ળીને) ઇજરને^{૪૭} તથા^{૪૮} ન્યાએશનો^{૪૯} હામ-અહેરો^{૫૦} (મેળવવા માટે) હમ-
શરીક^{૫૧} થાઓ^{૫૨} અને^{૫૩} હું સાથે મદદગાર^{૫૪} થાઉં છું,^{૫૫} (૧૧) હમ-શરીક^{૫૬}
થાઓ^{૫૭} ક્તેહમંદ^{૫૮} અરદાક્રવષ^{૫૯} સાથે, કારણ કે^{૬૦} મેં તરાદી^{૬૧} (યાને સાચી
હુદરતને અનુસરતી) ઇજરને^{૬૨} ઝીધી છે,^{૬૩} દરૂન^{૬૪} ઇજ્યા છે,^{૬૫} અને
હું મ્યજદ^{૬૬} [સુરાદના મીઝ યાને વીચાર (દહમ આફ્રીતી)] ચાલુ કરું છું^{૬૭}
જે બધું એક-બનીને^{૬૮-૬૯} નુરમંદ^{૭૦} અને ખોરેહમંદ^{૭૧} દાદાર-હોરમજદના^{૭૨}
અજનામાં^{૭૩-૭૪} અને અમેશાસ્પંદો^{૭૫} તરફ^{૭૬} પહોંચો!^{૭૭}

(૧૨) પાદ-દહેશને^{૧૮} રાઇનીદારાંન^{૧૯} રખશરને,^{૨૦} વખશરને,^{૨૧}
એસ્તશરને,^{૨૨} વ^{૨૩} પતાએશને^{૨૪} આદ^{૨૫}! યજદાને^{૨૬} મીનોયાન,^{૨૭}
યજદાને^{૨૮} ગએથ્યાન^{૨૯} મધન્યો^{૩૦} રોજગાર^{૩૧} ક્રવષ^{૩૨} અશોઆન,^{૩૩}
એજ^{૩૪} ગયોમરૂ^{૩૫} અંદા^{૩૬} સૂદમંદ^{૩૭} પુર-ખોરેહ^{૩૮} સઓશયોશ^{૩૯};
હસ્તાન,^{૪૦} જુદાન,^{૪૧} ખેદાન,^{૪૨} જદાન,^{૪૩} અજદાન,^{૪૪} આ-
દહી,^{૪૫} ઉજ-દહી,^{૪૬} દહમ^{૪૭} નર^{૪૮} નારીક,^{૪૯} અવરનાઇ^{૫૦} પુરનાઇ,^{૫૧}
હરૂકે^{૫૨} અવરૂ^{૫૩} ઇન^{૫૪} જમીન^{૫૫} પછરિ^{૫૬} વેહુ-દીની^{૫૭} ગુદારાન^{૫૮} શૂદ

* યાને આગળ વધેલાં ઉરવનોને લગતો તરીકો. અશો સ્થિતમાન જરતોશ્ત
સાહેબને બી 'પોઇસ્થો-દકેષ' તરીકે ઓળખાવેલા છે, જુઓ કવરદીન યસ્ત કંકશો ૯૦.

† યાને કુદરતી કાયદાનુસાર; બરાબર જરથોશ્તી દીનના કાયદા મુજબ.

હસ્ત^{૧૩};—હુમા^{૧૧} કવપ^{૧૨} અશોઆન^{૧૩} રવાને^{૧૪} એશાન^{૧૫} અએદર^{૧૬}
 યાદ^{૧૭} બાદ^{૧૮} ! (૧૩) અએદર^{૧૬} વર^{૧૭} જોર^{૧૮} નીર^{૧૯} તગી,^{૨૦} અમા-
 વંદી^{૨૧} ફીરોજગરી^{૨૨} હુમા^{૨૩} કવપ^{૨૪} અશોઆન^{૨૫} એરસાદ^{૨૬} ! નામ-
 ચિશતી^{૨૭} કવપ^{૨૮} રવાન^{૨૯} અનઓશાહ^{૩૦} રવાન^{૩૧} કે^{૩૨} ઇમ-રોજ^{૩૩}
 રોજ^{૩૪} હસ્ત^{૩૫} અએદર^{૩૬} અ^{૩૭}-નામે^{૩૮} અકનીન^{૩૯} આય^{૪૦} હુમા-કુનમ,^{૪૧}
 અવજુનીહાતર^{૪૨} એ-રસાદ^{૪૩} ! (૧૪) અયાકત^{૪૪} આસ્તાર-હોમ^{૪૫}
 કુ^{૪૬}-રવાને^{૪૭} આરા,^{૪૮} આરા^{૪૯} એજ^{૫૦} ઇન^{૫૧} કારે^{૫૨} કેરે^{૫૩} આય^{૫૪}
 હુમા-કુનમ,^{૫૫} અવરતર^{૫૬} ગાહ^{૫૭} અવજનયાદ^{૫૮} વર^{૫૯} પદીરૂતાર^{૬૦} બાદ^{૬૧}
 વહિશત^{૬૨} જય^{૬૩} ગાહ^{૬૪} નેક^{૬૫} બાદ^{૬૬} ! એજ^{૬૭} હસ્ત^{૬૮} ઇ-દીવાન^{૬૯} વ^{૭૦}
 હુજન^{૭૧} રસ્તી^{૭૨} યોખતી^{૭૩} બાદ^{૭૪} !

(૧૨) મીનોઈ-વૃદ્ધિમાં-આગળ-વધારનારાંઓનો^{૧૬} વળતો-બદલો,^{૧૭} રોશ-
 ની,^{૧૮} વધારો,^{૧૯} ઉસ્તવારી^{૨૦} અને^{૨૧} કાયમી^{૨૨} હોજો^{૨૩} ! મીનોઈ-આલમના^{૨૪}
 યજ્ઞદો^{૨૫}, તથા ગેતીના^{૨૬} યજ્ઞદો^{૨૭} તથા *ગયોમર્દથી^{૨૮-૨૯} તે ફાયદેમંદ^{૩૦} જોર-
 હથી-બરપુર^{૩૧} સૌશ્યોસ^{૩૨} સુધીના^{૩૩} મીનો^{૩૪} રોજગારવાળાં^{૩૫} અશોનાં^{૩૬} ફરો-
 હરો,^{૩૭} હૈયાતી ભોગવનારાઓ,^{૩૮} આગળ થઈ ગયલાં,^{૩૯} હવે પછી થનારાં,^{૪૦}
 જન્મેલાંઓ,^{૪૧} નહીં જન્મેલાંઓ,^{૪૨} આ જગો ઉપરનાં,^{૪૩} પેલી જગો ઉપરનાં^{૪૪}
 (યાને કેશવરો-માંનાં) પરહેજગાર^{૪૫} નર^{૪૬} નારીઓ,^{૪૭} બાળકો,^{૪૮} ખચ્ચાંઓ^{૪૯}
 જે કોઈ^{૫૦} આ^{૫૧} જમીન^{૫૨} ઉપર^{૫૩} ગઈ પરમ સુધીમાં^{૫૪} લલી-દીનનાં^{૫૫} ગુજર^{૫૬}
 પામેલાં છે,^{૫૭} તેઓનાં^{૫૮} તમામ^{૫૯} રવાનો^{૬૦} અશોનાં^{૬૧} ફરોહરોની માર-
 ફતે^{૬૨} હા^{૬૩} યાદમાં^{૬૪} હોજો^{૬૫} ! (૧૩) અઓજ,^{૬૬} તથા^{૬૭} જોર,^{૬૮} નીર^{૬૯} તથા
 તગી^{૭૦} (ના પ્રવાહો), હીમત^{૭૧} તથા ફતેહમદી,^{૭૨} તમામ^{૭૩} અશોનાં^{૭૪} ફરોહ-
 રોને^{૭૫} પહોંચો^{૭૬} ! નામ-ખ-નામ^{૭૭} અમર્ગ^{૭૮} રવાનના^{૭૯} ફરોહરની^{૮૦} મારફતે તે
 રવાન^{૮૧} કે જેનો^{૮૨} આજનો-દીવસ^{૮૩} રોજગાર^{૮૪} છે^{૮૫} તથા જેનાં^{૮૬} એક-
 લાનાં^{૮૭} નામથી^{૮૮-૮૯} હું જે મ્યજદ^{૯૦} (યાને સુરાદી મીથ્ર) કયોં જઈ^{૯૧} છું તે,
 તે રવાનને^{૯૨} વૃદ્ધિના-વધારે-લાયક-મરતબામાં^{૯૩} પહોંચો^{૯૪} ! (૧૪) હું સુરાદ^{૯૫}
 આહું^{૯૬} કે^{૯૭} તે^{૯૮} રવાન^{૯૯} કે જેને-ખાતર^{૧૦૦-૧૦૧} હું આએ^{૧૦૨} ક્રિયા-
 રૂપી^{૧૦૩} સવાબ^{૧૦૪} કયોં જઈ^{૧૦૫} છું તે સવાબને-લીધે^{૧૦૬-૧૦૭} વધારે સુલંદ^{૧૦૮} જ-
 ગ્યામાં^{૧૦૯} આગળ વધો^{૧૧૦} અને^{૧૧૧} પસંદગી^{૧૧૨} પામો^{૧૧૩} ! સૌથી સરસ^{૧૧૪} જગ્યાએ^{૧૧૫}
 નેક^{૧૧૬} મુકામ^{૧૧૭} પામો^{૧૧૮} ! દેવો^{૧૧૯} અને^{૧૨૦} દરજોના^{૧૨૧} હાથમાંથી^{૧૨૨-૧૨૩} છુટકારો^{૧૨૪}
 અને નાજી^{૧૨૫} પામો !^{૧૨૬}

* સરખાવા અવરતા “ હય ગયાત્ મરેશત્ આ સઓખંતાત્ વેરેશમત્ ”
 જુઓ સહમનો કરદો પાનું ૩૮૭.

(૧૫) છુંદે^{૧૮} માંને^{૧૯} અહુરમજદ^{૨૦} વ^{૨૧} અમેશાસ્પંદાન^{૨૨} અધવ^{૨૩}
ગાહ^{૨૪} જરીન^{૨૫} રવાન^{૨૬} ઓરા^{૨૭} બહુર, “ચૂન^{૨૮} અંદર^{૨૯} અવસ્તા^{૩૦}
“ગરો-માનેમ^{૩૧} મએથનેમ^{૩૨} અહુરહે^{૩૩} મજદાઓ, ^{૩૪} મએથ-
નેમ^{૩૫} અમેપનામ^{૩૬} રપેન્તનામ^{૩૭}, ^{૩૮} મએથનેમ^{૩૯} અન્યએપામ^{૪૦} અ-
પઓનામ^{૪૧}” બે-રસાદ^{૪૨}! રવાને^{૪૩} અનઓશાહ^{૪૪} રવાન^{૪૫} પ^{૪૬} ગરો-
રમાન^{૪૭} પ^{૪૮} માન^{૪૯}-ધ-અહુરમજદ^{૫૦} વ^{૫૧} અમેશાસ્પંદાન^{૫૨} પ^{૫૩} મા-
ન^{૫૪}-ધ-અવરે^{૫૫}-ધ-કવપુ^{૫૬} રવાન^{૫૭} (૧૬) †“ઉસે હિશતલ^{૫૮} વોહુ-
મનો^{૫૯} હુચ^{૬૦} ગાતવો^{૬૧} જર-ચો-કેરેતો; ^{૬૨} અવહુ^{૬૩} એસ્તેદ^{૬૪} વેહ-
મન^{૬૫} અમેશાસ્પંદ^{૬૬} વસ્તર્ગ^{૬૭}-ધ-દીઆ^{૬૮} વ^{૬૯} જરીન^{૭૦} પેરીદ^{૭૧}, ^{૭૨} પ^{૭૩}
રવાન^{૭૪} ઓય^{૭૫} અનઓશાહ^{૭૬} રવાન^{૭૭} દેહાદ^{૭૮}! (૧૭) અહુરમન^{૭૯}
દીવાન^{૮૦} વ^{૮૧} મરદુમાન^{૮૨} ઓય^{૮૩} અનઓશાહ^{૮૪} રવાન^{૮૫} હુચ^{૮૬} ગ-
જંદ^{૮૭} વ^{૮૮} જયાને^{૮૯} મ-તવાન^{૯૦} આદ^{૯૧} કરદન, ^{૯૨} બુયથ^{૯૩} મએધિ^{૯૪}
વેહકર્કવધતિ^{૯૫} વેહકર્કત^{૯૬} હુચ^{૯૭} કતરેસધતિ, ^{૯૮} ચૂન^{૯૯} મીપ^{૧૦૦} ધ ગો-
રગાન^{૧૦૧}-બેરીદ^{૧૦૨} કેર^{૧૦૩} એજ^{૧૦૪} ઓય^{૧૦૫} ગાર્ગ^{૧૦૬} કાજર-તરસેદ^{૧૦૭}, ^{૧૦૮} એશાં-
નચ^{૧૦૯} કે^{૧૧૦} દીવાન^{૧૧૧} દુજ^{૧૧૨} હમ-ચૂનાન^{૧૧૩} એજ^{૧૧૪} ઓય^{૧૧૫} રવાન^{૧૧૬}
ઓય^{૧૧૭} અનઓશાહ^{૧૧૮} કાજર-તરસેદચ^{૧૧૯}.

(૧૫) હોરમજદ^{૧૨૦} તથા^{૧૨૧} અમેશાસ્પંદોનુ^{૧૨૨} સંપૂર્ણ^{૧૨૩} ઘેર^{૧૨૪} એટલે^{૧૨૫} કે
સોનેરી^{૧૨૬} તખતનો^{૧૨૭} હીસ્સો^{૧૨૮} તેના^{૧૨૯} રવાનને^{૧૩૦} જે પ્રમાણે^{૧૩૧} અવસ્તામાં^{૧૩૨}
(જણાવેલું છે કે) “હોરમજદનું^{૧૩૩} મકાન, ^{૧૩૪} અમેશાસ્પંદોનું^{૧૩૫} મકાન, ^{૧૩૬}
તથા બીજા^{૧૩૭} અશો-લોદોનું^{૧૩૮} મકાન^{૧૩૯} “ગરોશમાન^{૧૪૦}” (છે તે પ્રમાણે) પહોંચો!^{૧૪૧}
ગરોશમાનમાં,^{૧૪૨} હોરમજદ^{૧૪૩} તથા^{૧૪૪} અમેશાસ્પંદોના^{૧૪૫} મકાનમાં,^{૧૪૬} બીજા^{૧૪૭}
ફરોહરોના^{૧૪૮} રવાનના^{૧૪૯} મકાનમાં^{૧૫૦} તે અમર્ગ^{૧૫૧} રવાનવાળા^{૧૫૨} રવાનને^{૧૫૩} (૧૬)
(જેમ અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) સોનેરી-બનાવેલા^{૧૫૪} તખત^{૧૫૫} ઉપરથી^{૧૫૬} બેહ-
મન^{૧૫૭} ઉઠી ઉભા થયા^{૧૫૮}” (તે પ્રમાણે) બેહમન^{૧૫૯} અમશાસ્પંદ^{૧૬૦} પહેલા^{૧૬૧}
ઉભા થાય^{૧૬૨} અને પેલા^{૧૬૩} અમર્ગ^{૧૬૪} રવાનવાળા^{૧૬૫} રવાનને^{૧૬૬} સોનાથી^{૧૬૭} શ-
ણગારેલો^{૧૬૮} તથા^{૧૬૯} ઝળકતો^{૧૭૦} પોશાક^{૧૭૧} (યાને ખરૂં હૃદયતી મીનોઈ જ્ઞાન)
આપે^{૧૭૨}! (૧૭) અહુરેમન, ^{૧૭૩} દેવો^{૧૭૪} અને^{૧૭૫} દરવંદો^{૧૭૬} (દુદ માણુસો) તે^{૧૭૭}
અમર્ગ^{૧૭૮} રવાનને^{૧૭૯} કંઈબી^{૧૮૦} હોરાનગતી^{૧૮૧} તથા^{૧૮૨} નુકસાન^{૧૮૩} કરવાને^{૧૮૪} અ-
શક્ત^{૧૮૫} થાઓ!^{૧૮૬} (અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) “જે પ્રમાણે^{૧૮૭} વરૂંથી-નાસેલું^{૧૮૮}

* આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૨ માં પણ આવેછે.

† આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૧ માં બી મળેછે.

‡ આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૩ માં પણ આવેછે.

મેહું^{૫૭} વરૂથી^{૫૫-૫૬} બીહિછે^{૫૭} ” (એટલે કે) જે પ્રમાણે^{૫૮} વરૂઓથી^{૫૯} હે-
રાન થયલું^{૬૦} મેહું^{૫૬} વરૂની^{૬૧} બી (યાને વાસ) થી^{૬૨-૬૩} બીહવાજ માંડેછે,^{૬૪}
તેજ પ્રમાણે^{૬૫} તેઓ^{૬૬} કે જેઓ^{૬૭} દેવ^{૬૮} દરૂને^{૬૯} છેજ તેઓ^{૭૦} પેલાં^{૭૧} અમર્ગ^{૭૨}
રવાનની^{૭૩} ઓથી^{૭૪-૭૫} ધાસ્તીમાં પડેછેજ^{૭૬} !

(૧૮) ક્રોખીહાતરૂ^{૭૭} રવાન^{૭૮} ઓય^{૭૯} અનઓશાહ^{૮૦},^{૮૧} કે^{૮૨} એજ^{૮૩}
ધન^{૮૪} ગતી^{૮૫} સીજમંદ^{૮૬},^{૮૭} વેશ-દર્દ^{૮૮},^{૮૯} વ^{૯૦} પુર-દર્દ^{૯૧},^{૯૨} અન-યારે,^{૯૩} મી-
નોયાન^{૯૪} અખાન^{૯૫},^{૯૬} અસેજ^{૯૭},^{૯૮} અપત્યાર,^{૯૯} ક્તરફત,^{૧૦૦} (૧૯) ઓય^{૧૦૧}
અનઓશાહ^{૧૦૨} રવાન^{૧૦૩} રા^{૧૦૪} વહિશત^{૧૦૫}-જાય^{૧૦૬}-ગાહ^{૧૦૭} બહેરૂ^{૧૦૮} ઓય^{૧૦૯}
ગરોથમાંન^{૧૧૦} પાદ-દહેશને^{૧૧૧} બાદ^{૧૧૨} ! (૨૦) અયાફત^{૧૧૩} આસ્તાર-હોમ^{૧૧૪} કે^{૧૧૫}
હરૂ^{૧૧૬} કારે^{૧૧૭} કેરૂ^{૧૧૮} કે^{૧૧૯} ઓય^{૧૨૦} અનઓશાહ^{૧૨૧} રવાન^{૧૨૨} પ^{૧૨૩} ગતી^{૧૨૪}
કર્દ^{૧૨૫} આન-એ-પસ^{૧૨૬} વદ્દ-ઇ^{૧૨૭} ઓય^{૧૨૮} હુમા કુનીમ,^{૧૨૯} હુમા^{૧૩૦} ઓરા^{૧૩૧}
પ-અશાહી^{૧૩૨} ઇ-રવાન^{૧૩૩} બે-રસાદ^{૧૩૪} ! (૨૧) પરગસ્ત^{૧૩૫} ગુનાહ^{૧૩૬} અ-
યોવ^{૧૩૭} કોદ^{૧૩૮} વ^{૧૩૯} અઓજમંદી^{૧૪૦} જસ્તે^{૧૪૧} બુદ^{૧૪૨} કે^{૧૪૩} પ^{૧૪૪} ગતી^{૧૪૫}
પ^{૧૪૬} વજરશને,^{૧૪૭} ચૂન^{૧૪૮} કે^{૧૪૯} આવાયસ્ત^{૧૫૦} કર્દન^{૧૫૧} ઓય^{૧૫૨} યસ્તે,^{૧૫૩}
કે^{૧૫૪} પ^{૧૫૫} ધન^{૧૫૬} મ્યજદ^{૧૫૭} રોશનીદાર^{૧૫૮} વ^{૧૫૯} યજરને^{૧૬૦} કેરૂદારી^{૧૬૧} મ્ય-
જદ^{૧૬૨} રાઇનીદાર^{૧૬૩} અએદરૂ^{૧૬૪} યાદ^{૧૬૫} બાદ^{૧૬૬} ! (૨૨) અયાફત^{૧૬૭} આ-
સ્તાર-હોમ^{૧૬૮} બહેરૂ^{૧૬૯} હંદગાની^{૧૭૦} કે^{૧૭૧} ઓરા^{૧૭૨} દાદાર-આહુરમજદ^{૧૭૩}
બરહેનીદ^{૧૭૪} એસ્તાદ^{૧૭૫} (૨૩) અશૌ^{૧૭૬} બેદ^{૧૭૭} દરૂજ^{૧૭૮},^{૧૭૯} અથ^{૧૮૦} જ-
આવ^{૧૮૧} યથ^{૧૮૨} આફ્રીનામિ.

(૧૯) વધારે મુખારક^{૧૮૩} પેલું^{૧૮૪} અમર્ગ^{૧૮૫} રવાન^{૧૮૬} કે જે^{૧૮૭} આએ^{૧૮૮} કં-
ટાળાભરેલી,^{૧૮૯} ઘણું-દરદવાલી,^{૧૯૦} દરદથી ભરપુર^{૧૯૧} તથા^{૧૯૨} મીત્ર વગરની^{૧૯૩}
ગેતીની દુન્યામાંથી^{૧૯૪} કંટાળાવગરની^{૧૯૫} અને નુકસાન વગરની^{૧૯૬} મીનોઇ^{૧૯૭}
આલમમાં^{૧૯૮} આહ્યું ગયું^{૧૯૯} છે, (૧૯) તે^{૨૦૦} અમર્ગ^{૨૦૧} રવાનને^{૨૦૨} માટેનો બદલો
સૌથી સરસ^{૨૦૩} જઆયુ^{૨૦૪} મુકામ^{૨૦૫} (યાને) ગરોથમાંનો^{૨૦૬} હીસ્સો^{૨૦૭} તેને^{૨૦૮} છેજે^{૨૦૯} !
(૨૦) હું સુરાદ^{૨૧૦} ચાહુંજુ^{૨૧૧} કે^{૨૧૨} દરેક^{૨૧૩} સવાબનાં^{૨૧૪} કામો^{૨૧૫} જે^{૨૧૬} તે^{૨૧૭} અમર્ગ^{૨૧૮}
રવાને^{૨૧૯} ગેતીની-દુન્યામાં^{૨૨૦} છીધાં,^{૨૨૧} (અને) વળી જે^{૨૨૨} તેના ગુજ્યા^{૨૨૩}
પછી^{૨૨૪} હું તેને માટે કરુંજુ^{૨૨૫} તે તમામ^{૨૨૬} તે રવાનની^{૨૨૭} અશોધથી^{૨૨૮} તેને^{૨૨૯}
પહોંચો^{૨૩૦} ! (૨૧) સહેજ^{૨૩૧} ચા^{૨૩૨} વધુ^{૨૩૩} અને^{૨૩૪} મજબુતીથી^{૨૩૫} ઉત્પન્ન^{૨૩૬} થયલા^{૨૩૭}
ગુનાહની^{૨૩૮} ગેતીની-દુન્યામાં^{૨૩૯} ગુજરશને^{૨૪૦} (યાને માફી) દાખલા તરીકે^{૨૪૧}
તેની^{૨૪૨} કરવી^{૨૪૩} બેધતી^{૨૪૪} ક્રિયા,^{૨૪૫} જે^{૨૪૬} આ^{૨૪૭} મ્યજદ^{૨૪૮} રોશન રાખવાનું,^{૨૪૯}
ધજરનેની^{૨૫૦} ક્રિયા^{૨૫૧} તથા^{૨૫૨} મ્યજદ^{૨૫૩} બરી રાખવાની^{૨૫૪} મારેફતે^{૨૫૫} અહીંયા^{૨૫૬}
આદમાં^{૨૫૭} છેજે^{૨૫૮} ! (૨૨) હંદગીનો^{૨૫૯} બુલંદ-હીસ્સો^{૨૬૦} કે જે^{૨૬૧} દાદાર ભેર-

જદે^{૧૭} તેને મોટે^{૧૬} પેદા ધીધેલો^{૧૮-૧૯} છે તેની મુરાદ^{૧૧} આહુધું^{૧૨} (૨૩)
અશોધથી^{૧૦} લાંબી-જીદગીવાળા^{૧૨} થાયો; ^{૧૧} જેમ^{૧૫} હું હુવા ગુળરૂંધું^{૧૬} તેમ^{૧૩}
આમીન થાયો^{૧૪}!

આક્રીન બા નામે-બુબેર્ગોન.

બુબેર્ગોના નામ સાથની આક્રીન.

(૧) પ^૧ નામે^૨ દાદાર-અહુરમજદ^૩ આક્રીન,^૪ ચૂન^૫ પીશ^૬
ગાહુ^૭ બોદાય^૮ આક્રીન,^૯ પ^{૧૦} આન^{૧૧} કુંદ^{૧૨} તોબાન^{૧૩} પ^{૧૪} (ફલાંન)
શહેર^{૧૫}—(૨) કાંમ^{૧૬} અંભાંમ^{૧૭} બેદ^{૧૮} ચૂન^{૧૯} “અહુરમજદ-બો-
દાય”^{૨૦} પ^{૨૧} દામાને^{૨૨} ખીશ!^{૨૩} ફરબો^{૨૪} વ^{૨૫} પાશૂતર^{૨૬} બેદ^{૨૭} ચૂન^{૨૮}
“*કુએ-બુસર^{૨૯}”! બુપ્-મહેર^{૩૦} બેદ^{૩૧} ચૂન^{૩૨} “મહેર ચજદ”^{૩૩}!
હુશમન-જદાર^{૩૪} બેદ^{૩૫} ચૂન^{૩૬} “જરીર”^{૩૭}! હુ-દીન^{૩૮} બેદ^{૩૯} ચૂન^{૪૦}
†“સ્થાવક્ષ”^{૪૧} બામી^{૪૨} બેદ^{૪૩} ચૂન^{૪૪} “બીજન”^{૪૫}! અશો^{૪૬} બેદ^{૪૭}
ચૂન^{૪૮} “જવીશ્તાસ્પશાહ”^{૪૯}! જોર-મંદ^{૫૦} બેદ^{૫૧} ચૂન^{૫૨} “ફેસાંમે ન-
રીમાન”^{૫૩}! અઓજવાંનવર^{૫૪} બેદ^{૫૫} ચૂન^{૫૬} “રસ્તમ”^{૫૭}! નીજે-
વર^{૫૮} બેદ^{૫૯} ચૂન^{૬૦} “અસ્પંદયાર”^{૬૧} દીન-યાવર^{૬૨}! ગુયા^{૬૩} બેદ^{૬૪}
ચૂન^{૬૫} “જામાસ્પ”^{૬૬} પ^{૬૭} દાનશે^{૬૮} જીચ^{૬૯}! (૩) અવર-વીજન^{૭૦}
બેદ^{૭૧} ચૂન^{૭૨} “અરદા-ફવપ્”^{૭૩}! રાદ^{૭૪} બેદ^{૭૫} ચૂન^{૭૬} “તિશર”^{૭૭}!
ચર્પે^{૭૮} બેદ^{૭૯} ચૂન^{૮૦} “વારાંન”^{૮૧}! વીના^{૮૨} બેદ^{૮૩} ચૂન^{૮૪} “પુર-
શીદ”^{૮૫}! વેશ-કેરેદે^{૮૬} બેદ^{૮૭} ચૂન^{૮૮} “જરથોશ્ત”^{૮૯}! ફર-જીવશની^{૯૦}
બેદ^{૯૧} ચૂન^{૯૨} “જરવાન”^{૯૩} પાદશાહ^{૯૪}! બરો-મંદ^{૯૫} બેદ^{૯૬} ચૂન^{૯૭}
“સ્પેદારમદ”^{૯૮} જમીન!^{૯૯} (૪) વેશ-પએવંદ^{૧૦૦} બેદ^{૧૦૧} ચૂન^{૧૦૨} “રેદે”^{૧૦૩}
નાવદા^{૧૦૪}! વેશ-હુબાર^{૧૦૫} બેદ^{૧૦૬} ચૂન^{૧૦૭} “જમેસ્તાંન”^{૧૦૮}! પુરરમ^{૧૦૯} બેદ^{૧૧૦}

* જુઓ. ફવરદીન ચરત ફ. ૧૩૨ “કવોઈશ હઓસવંજહો”

† જુઓ. ફવરદીન ચરત ફ. ૧૦૧ “જઈરિવરોઈશ”

‡ જુઓ. ફવરદીન ચરત ફ. ૧૩૨ “કવોઈશ સ્થાવર્ષાનો.”

¶ જુઓ. ફવરદીન ચરત ફ. ૯૯ “કવોઈશ વીશ્તાસ્પહે.”

§ જુઓ. ફવરદીન ચરત ફ. ૧૩૬ “સામહે કેરેસાસ્પહે.”

|| જુઓ. ફવરદીન ચરત ફ. ૧૦૩ “તખમહે સ્પેન્તો ફાતહે.”

|| જુઓ. ફવરદીન ચરત ફ. ૧૦૩ “જમાસ્પહે હુવોવહે.”

ચૂન^{૧૧} “બહાર^{૧૨}” ! હુ-ખોય^{૧૩} ખેદ^{૧૪} ચૂન^{૧૫} “મુરક^{૧૬}” ! અવા-
સહી^{૧૭} ખેદ^{૧૮} ચૂન^{૧૯} “જર^{૨૦}” ! સ્વા^{૨૧} ખેદ^{૨૨} ચૂન^{૨૩} “દેરમ^{૨૪}” !
કેરદાર^{૨૫} ખેદ^{૨૬} ચૂન^{૨૭} “અહુરમજદ-ખોદાય^{૨૮}” પ^{૨૯} હામાંને^{૩૦} ખીશ^{૩૧}.

(૧) દાદાર હોરમજદનાં^૩ નામથી,^{૨૧} જે પ્રમાણે^૫ અગાઉના^૧ વખ-
તમાં^૭ તે સાહેબનાં^૬ (નામથી) આક્રીન^૬ (કરતા હતા) તે^{૧૧} પ્રમાણે^{૧૦}
(ફલાણાં) શહેરમાં^{૧૫-૧૪} હું આક્રીન^{૧૨} કરી^{૧૩} શકું છું^{૧૩}—(૨) પોતાની^{૨૩} પેદાય-
શમાં^{૨૨-૨૧} હોરમજદ સાહેબના^{૨૦} જેવા^{૧૯} મુરદ^{૧૮} હાંસલ કરનાર^{૧૭} થયે^{૧૬} !
કબેયુરસ્ના^{૨૬} જેવા^{૨૫} મુખારક^{૨૪} અને^{૨૫} શ્રેષ્ઠ^{૨૬} થયે^{૨૭} ! મહેર યજદના^{૩૩}
જેવા^{૩૨} સરસ-સરસાધવાળા^{૩૦} થયે^{૩૧} ! જરીરની^{૩૦} માફક^{૩૩} દુશ્મનને મારનાર^{૩૪}
થયે^{૩૫} ! સ્વાવક્ષના^{૩૧} જેવા^{૩૦} જલલી-દીનવાળા^{૩૨} થયે^{૩૩} ! બેઝનના^{૩૫} જેવા^{૩૪}
પ્રકાશીત^{૩૧} થયે^{૩૩} ! પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ^{૩૬} મીસાલ^{૩૮} અશો^{૩૬} થયે^{૩૭} !
સામનરીમાન^{૫૩} જેવા^{૫૨} ભોરાવર^{૫૦} થયે^{૫૧} ! ફસ્તમ^{૫૦} જેવા^{૫૬} કૌવતમેદ^{૫૪}
થયે^{૫૫} ! દીનના-ખેરખાહ^{૬૨} અસ્પદયાર^{૬૧} જેવા^{૬૦} તીરદાજ^{૫૮} થયે^{૫૯} !
વળી^{૬૬} જામસ્પ^{૬૬} જેવા^{૬૫} હહાપજુથીજ^{૬૭-૬૮} બોલનાર^{૬૩} થયે^{૬૪} ! (૩)
અરદાફવંધનાં^{૭૩} જેવા^{૭૨} ખાલેસીથી^{૭૦} ખુલ્લું થયે^{૭૧} ! તેશ્તર^{૭૭} (તીર યજદ)
જેવા^{૭૬} રાદી યાને હુદરત અનુસાર-સખાવતવાળા^{૭૪} થયે^{૭૫} ! વરસાદ^{૮૧}
જેવા^{૮૦} મીઠાશ-ભરેલા^{૭૮} થયે^{૭૯} ! ખુરશેદ^{૮૫} જેવા^{૮૪} જોનાર^{૮૨} થયે^{૮૩} ! જર-
થોરત^{૮૬} મીસાલ^{૮૮} ઘણા-સવાબકાર^{૮૬} થયે^{૮૭} ! જરવાન^{૮૩} (યાને વખત) ના
પાદશાહ^{૬૪} મીસાલ^{૬૨} લાખી જીવવાળા^{૬૦} થયે^{૬૧} ! સ્પેદારમદની^{૬૮} જમીન^{૬૬}
મીસાલ^{૬૭} ફળદુપ^{૬૫} થયે^{૬૬} ! (૪) સફર કરવા લાયક^{૬૮} નદીની^{૬૮} માફક^{૬૮}
(હુદરત સાથના) ઘાડા સંબધવાળા^{૧૦૦} થયે^{૧૦૧} ! શીયાળાની-મોસમ^{૧૦૦} મીસાલ^{૧૦૦}
ઘણા-જઠા-ભરેલા^{૧૦૦} થયે^{૧૦૧} ! વસંતની-મોસમ^{૧૦૨} માફક^{૧૦૧} ખુશાલ^{૧૦૧} રહેજે^{૧૦૦} !
કસ્તુરીના^{૧૦૬} જેવા^{૧૦૫} ખુશબોદાર^{૧૦૩} થયે^{૧૦૪} ! સોના^{૧૦૦} જેવા^{૧૦૬} પ્રખ્યાત^{૧૦૬} થયે^{૧૦૫} !
દેરમ^{૨૪} જેવા^{૨૩} આરકાર^{૨૧} થયે^{૨૨} ! પોતાની^{૨૩} પેદાયશમાં^{૩૦-૨૯} હોરમજદ
સાહેબના^{૨૮} જેવા^{૨૭} નેક-કામ-કરનાર^{૨૫} થયે^{૨૬} !

(૫) ધન^{૩૨} આક્રીન^{૩૩} ખોય^{૩૪} તને^{૩૫} શુભા^{૩૬} અએદુન^{૩૭} ખાદ^{૩૮},
ચૂન^{૩૯} માહુ^{૪૦} વ^{૪૧} મુરશીદ^{૪૨} વ^{૪૩} આવ^{૪૪} વ^{૪૫} આતશ^{૪૬} વ^{૪૭}
મએ^{૪૮} વ^{૪૯} મવ^{૫૦} વ^{૫૧} મુરક^{૫૨} વ^{૫૩} યારમેન^{૫૪} ગુલ^{૫૫} વ મરજાન-
ગોશી^{૫૬} (૬) હમા^{૫૭} હંજમન^{૫૮} રા (ફલાન રા) હજાર^{૫૯} સાલ^{૬૦} હંદ-
ગાની^{૬૧} ઉમર^{૬૨} દાજ^{૬૩} ખાદ^{૬૪} ! એજ^{૬૫} આન^{૬૬} બંદગાન^{૬૭} ખુશ^{૬૮}
મસ્ત^{૬૯} અશ^{૭૦} કુનદ^{૭૧} પ^{૭૨} ખીજરને^{૭૩} વ^{૭૪} પાક^{૭૫} સ્પર્મ^{૭૬} અ-

* “નેક ખોરેહ સાથના હીદારના” જે “હુ-હીદ” અસલ પાઠેદમાં વાંચ-
વામાં આવે તો.

બરી^{૭૭} વાજને^{૭૮} ખુશ^{૭૯}-વીનીહા;^{૮૦} નર^{૮૧} અશો^{૮૨} ક્રમંદ^{૮૩} જાય^{૮૪},
કે^{૮૫} અમરના^{૮૬} દારો^{૮૭} નામ^{૮૮} બરાદ^{૮૯} દુશ્મન^{૯૦} જનાદ^{૯૧} વ^{૯૨} દૂદ^{૯૩}
અક્રોજદ^{૯૪} વ^{૯૫} દરૂદ^{૯૬} (૭) અથ^{૯૭} જમ્યાદ^{૯૮} યથ^{૯૯} આફ્રીનામિ,^{૧૦૦}

(૫) આ^{૩૨} હુવા^{૩૩} તમારી^{૩૪} પોતાની^{૩૫} ઉપર^{૩૬} આમીન^{૩૭} થાઓ ! માહ-
તાબ,^{૪૦} તથા^{૪૧} આફતાબ,^{૪૨} પાણી,^{૪૩} આતશ,^{૪૪} દરાખનું શરબત,^{૪૫} મર્વ-કુલ,^{૪૬}
કસ્તુરી,^{૪૭} ચપેલી,^{૪૮} ગુલાબ^{૪૯} તથા મરજન-ગોશે^{૫૦} (mousse-e-ar) ની મી-
સાલ^{૫૧} (આમીન હોજો) (૬) તમામ^{૫૨} અનજુમનને,^{૫૩} (તથા) (ફલાણા) ને હજરો^{૫૪}
વરસ^{૫૫} સુધીની લાંબી^{૫૬} ઉમરની^{૫૭} છંદગી^{૫૮} હોજો ! જેથી કરીને^{૫૯} ચો-
તાના તાબા-હેઠળનાંઓને^{૬૦} તે^{૬૧} ખુશ^{૬૨} તથા ખુશાલ^{૬૩} કરે,^{૬૪} અને ઉચો-
દરજો^{૬૫} હાંસલ કરી^{૬૬} ખુશાલીથી^{૬૭} લેવાયલો^{૬૮} એક ચોખ્ખા^{૬૯} અસ્પરમ^{૭૦}
(sweet basil; marjoram) અને કેરબા^{૭૧} (મીસાલ) આશકારા થઈ રહે^{૭૨} !
અશો^{૭૩} નર^{૭૪} કરજંદો^{૭૫} જનમ પામો^{૭૬} જેઓ^{૭૭} ધીરાન^{૭૮} કાયમ રાખે,^{૭૯}
નામદાર^{૮૦} થાય,^{૮૧} દુશ્મનને^{૮૨} મારે^{૮૩} અને^{૮૪} ખાનદાન^{૮૫} તથા^{૮૬} શાંતીને^{૮૭} વ-
ધારનાર થાય !^{૮૮} (૭) જેમ^{૮૯} હું હુવા ગુલરૂંધું^{૯૦} તેમ^{૯૧} આમીન થાઓ !

આફ્રી ન-ઈ-હફ્ત-અ મેશાસપદ.

સાત અમશાસપદોની આફ્રીન.

(૧) હમા-જોર^૧ આદ^૨ “અહુરમજદ ખોદાય^૩,” ગુર્જહ^૪ ખોરેહ^૫
અવજાયદ^૬ અવા^૭ સે-દએ^૮ “વીરપએધામ^૯” કે^{૧૦} હમ-કાર^{૧૧} હમ-
જહેરને^{૧૨} હમ-યાર,^{૧૩} ૫^{૧૪} જનશને^{૧૫} ગજસ્તહ^{૧૬} ગના-મીનોય^{૧૭}, કે
દ્રવંદ^{૧૮} અવા^{૧૯} હરવસ્પ^{૨૦} હીવ^{૨૧} વ^{૨૨} દુજ^{૨૩}, ૫^{૨૪} જદારશને^{૨૫} દામાને^{૨૬}
અહુરમજદ^{૨૭}, ક્રાજ-કરનીદ^{૨૮}. (૨) હમા-જોર^{૨૯} આદ^{૩૦} “વેહુમન^{૩૧}”
અમેશાસપદ^{૩૨}, ગુર્જહ^{૩૩} ખોરેહ^{૩૪} અવજાયદ^{૩૫} અવા^{૩૬} માહ^{૩૭} ગોશ^{૩૮}
રામ^{૩૯} કે^{૪૦} હમ-કાર^{૪૧} હમ-જહેરને^{૪૨} હમ-યાર,^{૪૩} ૫^{૪૪} જનશને^{૪૫}
અઅએમ^{૪૬} ખવી-દ્રઓશ^{૪૭} દુજ-અકોમન^{૪૮} દુજ-તરોમધતિ.^{૪૯}
(૩) હમા-જોર^{૫૦} આદ^{૫૧} “અદીવહિશત^{૫૨}” અમેશાસપદ^{૫૩}, ગુર્જહ^{૫૪}

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ એની યુકાયેલ ‘સરોશ યશત રાતની વડી’ કશદો ૧૩. “સ્નથાઈ
અઅએમહે ખવી-દ્રઓશ.”

‡ જુઓ ગાથા હા ૩૨; ૩ “અક-મનંદ્રહ ”; તથા ગાથા હા ૩૩; ૪ “તરો-
મધતી”.

ખોરેહ^{૫૬} અવજનયાદ, ^{૫૭} અવા^{૫૮} આદરાંન^{૫૯} સોશ^{૬૦} બેહરાંમ^{૬૧} કે^{૬૨}
 હમ-કાર^{૬૩} હમ-જહેરને^{૬૪} હમ-યાર, ^{૬૫} પ^{૬૬} જનશને^{૬૭} દુજે^{૬૮} જમે-
 સ્તાંન, ^{૬૯} સીજે^{૭૦} *અપઓશ, ^{૭૧} સીજે^{૭૨} નસંજગર. ^{૭૩} (૪) હમા-જોર^{૭૪}
 આદ^{૭૫} “શહેરેવર”^{૭૬} અમેશાસ્પંદ, ^{૭૭} ગુર્જહુ^{૭૮} ખોરેહ^{૭૯} અવજનયાદ, ^{૮૦}
 અવા^{૮૧} ખુર, ^{૮૨} મેહર, ^{૮૩} આસ્માંન, ^{૮૪} અનેરાંન, ^{૮૫} કે^{૮૬} હમ-કાર^{૮૭}
 હમ-જહેરને^{૮૮} હમ-યાર, ^{૮૯} પ^{૯૦} જનશને^{૯૧} †ખુશ્યાંસે^{૯૨} દરંગ^{૯૩} ગવ^{૯૪}
 દુજ, ^{૯૫} અસગહાનીહુ^{૯૬} દુજ, ^{૯૭} આસાનશને^{૯૮} દુજ^{૯૯} (૫) હમા-જોર^{૧૦૦}
 આદ^{૧૦૧} “સ્પંદારમદ”^{૧૦૨} અમેશાસ્પંદ, ^{૧૦૩} ગુર્જહુ^{૧૦૪} ખોરેહ^{૧૦૫} અવજનયાદ, ^{૧૦૬}
 અવા^{૧૦૭} આવા, ^{૧૦૮} દીન, ^{૧૦૯} અદ, ^{૧૧૦} મારેસ્પંદ, ^{૧૧૧} કે^{૧૧૨} હમ-કાર^{૧૧૩} હમ-
 જહેરને^{૧૧૪} હમ-યાર, ^{૧૧૫} પ^{૧૧૬} જનશને^{૧૧૭} †અસ્ત-વહાદ^{૧૧૮} દુશ-હીમ. ^{૧૧૯}
 (૬) હમા-જોર^{૧૨૦} આદ^{૧૨૧} “ખુરદાદ”^{૧૨૨} અમેશાસ્પંદ, ^{૧૨૩} ગુર્જહુ^{૧૨૪} ખો-
 રેહ^{૧૨૫} અવજનયાદ, ^{૧૨૬} અવા^{૧૨૭} તિશતર^{૧૨૮} ગવાદ, ^{૧૨૯} અદાકવપુ, ^{૧૩૦} કે^{૧૩૧}
 હમ-કાર^{૧૩૨} હમ-જહેરને^{૧૩૩} હમ-યાર, ^{૧૩૪} પ^{૧૩૫} જનશને^{૧૩૬} †આજ^{૧૩૭} ધ-દી-
 વાન^{૧૩૮} દાદ^{૧૩૯} †તારીચ^{૧૪૦} વ^{૧૪૧} †જતરીચ^{૧૪૨} દીવ. ^{૧૪૩} (૭) હમા-જોર^{૧૪૪}
 આદ^{૧૪૫} “અમેરદાદ”^{૧૪૬} અમેશાસ્પંદ, ^{૧૪૭} ગુર્જહુ^{૧૪૮} ખોરેહ^{૧૪૯} અવજન-
 યાદ. ^{૧૫૦} અવા^{૧૫૧} રશને, ^{૧૫૨} આશતાદ, ^{૧૫૩} જમ્યાદ, ^{૧૫૪} કે^{૧૫૫} હમ-કાર^{૧૫૬} હમ-
 જહેરને^{૧૫૭} હમ-યાર, ^{૧૫૮} પ^{૧૫૯} જનશને^{૧૬૦} *તશનીહુ^{૧૬૧} પદત્યારે^{૧૬૨} કદમ^{૧૬૩}
 વ**શૂદ^{૧૬૪} એહુરમન^{૧૬૫} કાજ-કરનીદ.

(૧) હોરમજદ સાહેબ^૧ સાથે હમશરીક^૨ થાઓ^૩ †બલંદી^૪ સાથે ખોરે-
 હની^૫ વૃદ્ધિ થાઓ^૬ અને વળી ‘વીસ્પેષામ’માં ભણાતાં^૭ ત્રણ^૮ †દએની^૯ સાથે

* જુઓ તેશતર તીર યશત ક. ૨૧, ૨૨. “દએવો થો અપઓષો”

† જુઓ ગોશ યશત ક. ૩૧ “રિપ-જહરકેમ,”

‡ જુઓ વદીદાદ પરગદ ૧૧ ક. ૬ “જૂધ્યાસ્ત યા દરેથો ગવ”

§ જુઓ વદીદાદ પરગદ ૫ ક. ૯ } “અસ્તો-બીદાતુશ”
 તથા પરગદ ૪ ક. ૪૬

|| જુઓ વદીદાદ પરગદ ૧૮ ક. ૧૯ “આજિશ દએવો-દાતો.”

§ જુઓ વદીદાદ પરગદ ૧૦ ક. ૧૦ “પદતિ પેરેને તહર.”

|| જુઓ વદીદાદ પરગદ ૧૦ ક. ૧૦ પદતિ પેરેને જધરિય.”

** જુઓ જમ્યાદ યશત ક. ૯૬. “પુદેગ્ય તરૂનેમ્ય.”

†† એ ત્રણ ‘દએ’ યાને ‘અબવનારા’ જરથોશ્તી મહીનાના ત્રિસે રાજમાના
 ત્રણને લાગુ પડેછે, જેઓનાં નામ ‘દએ-પ-આદર,’ ‘દએ-પ-એહર’ તથા ‘દએ-પ-
 દીન’ તરીકે બહુતાં છે.

કે જેઓ^{૧૧} નાપાક^{૧૨} ગનામીનાને^{૧૩} મારવામાં^{૧૪-૧૬} એક-મીત્ર^{૧૭} અને હમકાર
થઈ^{૧૮} સાથે ફરનારા^{૧૯} છે કે (બે ગનામીનાએ) હોરમજદની^{૨૦} પેદાયશને^{૨૧}
મારી હઠાવવાને^{૨૨} વાસ્તે^{૨૩} દરવદો^{૨૪} અને વળી^{૨૫} તમામ^{૨૬} દેવ^{૨૭} તથા^{૨૮}
દરૂબે^{૨૯} ઉત્પન્ન કીધા.^{૩૦} (૨) બેહમન^{૩૧} અમશાર્પદ^{૩૨} સાથે હમશરીક^{૩૩}
થાઓ^{૩૪} ! બુલદીથી^{૩૫} ખોરેહની^{૩૬} વૃદ્ધિ થાઓ^{૩૭} ! અને વળી મોહોર^{૩૮} ગોશ^{૩૯}
રામની^{૪૦} સાથે^{૪૧} કે^{૪૨} જેઓ ઘાટકી લાલાવાલા^{૪૩} એષમને^{૪૪} યુરાં-મનનાં-
દરૂબને^{૪૫} તથા તુંદીના-દરૂબને^{૪૬} મારવાને^{૪૭} માટે^{૪૮} હમશરીક^{૪૯} તથા હમ-
કાર^{૫૦} રહી સાથે ફરનારા^{૫૧} છે. (૩) અરદીબેહેશ્ત^{૫૨} અમશાર્પદ^{૫૩} સાથે
હમશરીક^{૫૪} થાઓ^{૫૫} ! બુલદીથી^{૫૬} ખોરેહ^{૫૭} જયાદે થાઓ^{૫૮} ! અને વળી
આદર^{૫૯} સરોશ^{૬૦} અહેરાંમ^{૬૧} સાથે^{૬૨} કે જેઓ^{૬૩} શિઆળાના^{૬૪} દરૂબને,^{૬૫} અ-
પઓશના^{૬૬} કંટાળાને^{૬૭} તથા સ્પંજગરના^{૬૮} કંટાળાને^{૬૯} મારવામાં^{૭૦-૭૧} હમ-
શરીક^{૭૨} હમકાર^{૭૩} તથા સાથે ફરનારા^{૭૪} છે. (૪) શહેરેવર^{૭૫} અમશાર્પદ^{૭૬}
સાથે હમશરીક^{૭૭} થાઓ^{૭૮} ! બુલદીની^{૭૯} મારફતે ખોરેહની^{૮૦} વૃદ્ધિ થાઓ^{૮૧} !
અને વળી ખોરશેદ,^{૮૨} મહેર,^{૮૩} આસ્માન^{૮૪} તથા અનેરાંનની^{૮૫} સાથે^{૮૬} કે
જેઓ^{૮૭} લાંબા^{૮૮} હાથવાળા^{૮૯} દરૂબનાં^{૯૦} ઉંઘણસીપણાં બુખ્યાંસ્પ દેવને,^{૯૧}
સુસ્તીનાં^{૯૨} દરૂબને^{૯૩} તથા આસાયશનાં^{૯૪} દરૂબને^{૯૫} મારવા^{૯૬} માટે^{૯૭} હમકાર^{૯૮}
થઈ હમશરીક^{૯૯} તથા સાથે ફરનારા^{૧૦૦} છે. (૫) અસ્પંદારમદ^{૧૦૧} અમશાર્પદ^{૧૦૨}
સાથે હમશરીક^{૧૦૩} થાઓ^{૧૦૪} ! બુલદીથી^{૧૦૫} ખોરેહમાં^{૧૦૬} વધારો થાઓ^{૧૦૭} ! અને વળી
આવાં,^{૧૦૮} દીન,^{૧૦૯} અશીસ્ત્વંઘહ,^{૧૧૦} મારેસ્પદની^{૧૧૧} સાથે,^{૧૧૨} કે જેઓ^{૧૧૩} ખરાબ-ખસ-
લતનાં^{૧૧૪} હાડકાં-લાંજનાર અસ્ત-વહાત દેવને^{૧૧૫} મારવામાં^{૧૧૬-૧૧૭} હમકાર,^{૧૧૮}
હમશરીક^{૧૧૯} તથા સાથે રહેનારા^{૧૨૦} છે (૬) ખોરદાદ^{૧૨૧} અમશાર્પદ^{૧૨૨} સાથે
હમશરીક^{૧૨૩} થાઓ^{૧૨૪} ! બુલદીથી^{૧૨૫} ખોરેહ^{૧૨૬} જયાદે થાઓ^{૧૨૭} ! અને તીર,^{૧૨૮}
ગુવાદ^{૧૨૯} તથા ફરવરદીન^{૧૩૦} સાથે^{૧૩૧} બી કે જેઓ^{૧૩૨} દેવોનાં^{૧૩૩} પેદા કીધેલાં^{૧૩૪} લો-
ભના આજ નામના દેવને^{૧૩૫} તથા તારીય^{૧૩૬} અને^{૧૩૭} જરીય^{૧૩૮} દેવને^{૧૩૯} મારવા^{૧૪૦}
માટે^{૧૪૧} સાથે રહી^{૧૪૨} હમશરીક^{૧૪૩} થઈ સાથે કામ કરનારા^{૧૪૪} છે. (૭) અમ-
રદાદ^{૧૪૫} અમશાર્પદ^{૧૪૬} સાથે હમશરીક^{૧૪૭} થાઓ^{૧૪૮} ! બુલદીથી^{૧૪૯} ખોરેહનો^{૧૫૦}
વધારો થાઓ^{૧૫૧} ! અને વળી રશને^{૧૫૨} આશ્તાદ^{૧૫૩} જમ્યાદ^{૧૫૪} સાથે,^{૧૫૫} કે
જેઓ^{૧૫૬} અહેરેમને^{૧૫૭} બરપા કીધેલી^{૧૫૮} સૌથી પહેલી^{૧૫૯} દુશ્મનાઈ^{૧૬૦} તરસને^{૧૬૧} તથા
બુખને^{૧૬૨} મારવા^{૧૬૩} માટે^{૧૬૪} હમશરીક^{૧૬૫} હમકાર^{૧૬૬} તથા સાથે ફરનારા^{૧૬૭} છે.

(૮) અવજયાદ^{૧૬૮} દાંમે^{૧૬૯} અહુરમજદ,^{૧૭૦} વ^{૧૭૧} અવસહીનાદ^{૧૭૨}
દાંમે^{૧૭૩} એહરમન^{૧૭૪} ! હમા-ખેર^{૧૭૫} ખાદ^{૧૭૬} ગેરાંન^{૧૭૭} કોહાંન^{૧૭૮} અશહી-
ખારીહ^{૧૭૯} પૂર-ખારીહ^{૧૮૦} અહુરમજદ-દાદ^{૧૮૧} અવા^{૧૮૨} ઓય^{૧૮૩} દારાંન^{૧૮૪}

વ^{૧૬} દ્રખતાંન^{૧૫} ખુરશને-ખરાંન^{૧૪} વ^{૧૭} જરીન^{૧૬} ઉર્વરાંન^{૧૮} ! હમા-
જેર^{૧૯} *અઉર્વન્દ-કોહ^{૧૮}, ^{૧૯} હમા-જેર^{૨૦} †રએવંદ-કોહ^{૧૯}, ^{૨૦} હમા-જેર^{૨૧} મેહુ-
પારસીન-કોહ^{૨૦}, ^{૨૧} હમા-જેર^{૨૨} ‡એમાવંદ-કોહ^{૨૧}, ^{૨૨} કે^{૨૩} દ્રવંદ^{૨૨} ધીવ-
રાસ્પ^{૨૩} અંદર^{૨૪} એય^{૨૫} ખસ્ત^{૨૬} એસ્તેદ^{૨૭} ! હમા-જેર^{૨૮} †ગરે-હોશ-
દાશ્તાર^{૨૯} અશહી-ખારીહ^{૨૮} પૂર-ખારીહ^{૨૯} અહુરમજદ-દાદ^{૩૦} (૯)
હમા-જેર^{૩૧} ચશમગાંન^{૩૨} ખૂ-હાને^{૩૩} આવાંન^{૩૪} રોદાંન^{૩૫} ! હમા-જેર^{૩૬}
અઉર્વન્દ-રોદ^{૩૬}, ^{૩૭} હમા-જેર^{૩૮} વેહુ-રોદ^{૩૭}, ^{૩૮} હમા-જેર^{૩૯} કાદ-રોદ^{૩૮} ! હમા-
જેર^{૪૦} ‡જરેહુ-વર-કશ^{૪૧}, ^{૪૨} હમા-જેર^{૪૩} જરેહુ-કાંકર્દ^{૪૨}, ^{૪૩} હમા-જેર^{૪૪}
જરેહુ-પુધતિ^{૪૩}, ^{૪૪} હમા-જેર^{૪૫} જરેહુ ‥કયાંસે.^{૪૫}

(૯) હોરમજદની^{૧૬} પેદાયશની^{૧૬} વૃદ્ધિ થાયો^{૧૭} ! અને^{૧૮} અહેરેમનની^{૧૯}
પેદાયશનો^{૨૦} ઘટાડો થાયો^{૨૧} ! હોરમજદના-પેદાકીધેલા^{૨૨} અશોધના-સુખવાળા^{૨૩}
તથા સંપૂર્ણ-આબીવાળા^{૨૪} પહાડો^{૨૫} અને પવંતો^{૨૬} સાથે, અને વળી^{૨૭}
રોપાયો^{૨૮} અને^{૨૯} ખોરાકી-ધરાવનારા^{૩૦} આડપાનો^{૩૧} અને^{૩૨} સોનેરી^{૩૩} ઉરવ-
રોની^{૩૪} સાથે^{૩૫} હમશરીક^{૩૬} થાયો^{૩૭} ! અઉર્વદ-પહાડ^{૩૮}, ^{૩૯} રએવંદ-પહાડ^{૪૦},
મેહપારસીન પહાડ^{૪૧} તથા દેમાવદ પહાડ^{૪૨} કે^{૪૩} જ્યાં દસ હજાર ઘોડા-
વાળા^{૪૪} દરવંદને^{૪૫} તેની^{૪૬} અંદર^{૪૭} આંધેલો^{૪૮} છે તે (બધા) પહાડોની સાથે
હમશરીક^{૪૯} દર-દર^{૫૦} (થાયો) ! અશોધની-આસાનીવાળા^{૫૧} તથા સંપૂર્ણ-સુખવાળા^{૫૨}
હોરમજદના-પેદાકીધેલા^{૫૩} હોશ-ધરાવનાર^{૫૪} ઉષિદરેન^{૫૫} પહાડની^{૫૬} સાથે હમશરીક^{૫૭}
(થાયો) ! (૯) પાણીઓ^{૫૮} તથા નદીઓના^{૫૯} ઝરાઓ^{૬૦} અને મૂળો^{૬૧} સાથે
હમશરીક^{૬૨} (થાયો) ! અઉર્વદ-નદી^{૬૩}, વેહનદી^{૬૪}, કાદનદી^{૬૫} તથા વરકશ-
દરીઓ^{૬૬}, કાંકર્દ-દરીઓ^{૬૭}, પુધતિ-દરીઓ^{૬૮} અને આંસે દરીઓ^{૬૯} (એ બધાં-
ઓની) સાથે હમશરીક^{૭૦} ૧૬-૧૮-૨૦-૨૨-૨૪-૨૬-૨૮ (થાયો) !

(૧૦) હમા-જેર^{૩૦} રવાંને^{૩૧} ખૂરજદ^{૩૨} કે^{૩૩} અવરતાંન^{૩૪} અવર-
તૂમ^{૩૫} પ^{૩૬} રાસ્તીહ^{૩૭} વ^{૩૮} વેહીહ^{૩૯} વ^{૪૦} વરજદારીહ^{૪૧} દીન-વજર^{૪૨}
વ^{૪૩} દાદસ્તાંન-વજર^{૪૪} ખૂદ-હૃદ^{૪૫} (૧૧) હમા-જેર^{૪૬} દહુ-દહુ-વદ^{૪૭}

* જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૩ “અશ્ત અહર્વન્તો કાયોઃકવો.”

† જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૬ “રએવાઓસ્ત્ય ગધરિશ.” વળી જુઓ આતશ
ન્યાએશ પાતું ૭૫. “રએવન્તહે ગરેઈશ.”

‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૩. “ઉપાધરિ-સએન.”

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ક. ૨૮ “ગધરિ-ઉષિ-દરેનમ.”

|| જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૫૬. “જરયંદહો વોહર કપહે.”

|| જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૬૬. “જરથો યત કાંસમ.”

શાહનશાહ!^{૪૮} હુમા-જેર^{૪૯} વજોર્ગ^{૫૦} ક્રમાદાર,^{૫૧} (૧૨) હુમા-જેર^{૫૨} હૃત્-કેરવર-જમીન^{૫૩} *અરેજહુ,^{૫૪} *સવહુ,^{૫૫} *કદદકુપુ,^{૫૬} *વીદદકુપુ,^{૫૭} *વોર-અરેશત,^{૫૮} *વોર-અરેશત,^{૫૯} *અનરસ-આમી,^{૬૦} *પ^{૬૧} અ્યાને^{૬૨} જાદાન^{૬૩} ક્રોપ્તમ;^{૬૪} અશોતમ,^{૬૫} પાશૂમ,^{૬૬} યશતે^{૬૭}-યજદાન^{૬૮} જ-રથોશત^{૬૯} રિપતમાન^{૭૦} અશો-ક્રોહુર.^{૭૧}

(૧૦) બુલંદીએ પહોચેલાં^{૭૨} રવાન^{૭૩} સાથે હમશરીક^{૭૪} (થાઓ), કે જે^{૭૫} રાસ્તી,^{૭૬} ભલાઈ,^{૭૭} તથા^{૭૮} અમલયાતમાં^{૭૯} પહેલાંમાં^{૮૦} પહેલું^{૮૧} (તથા) દીન-સમજવનાર^{૮૨} અને^{૮૩} કાયદા-સમજવનાર^{૮૪} થઈ ગયું છે!^{૮૫} (૧૧) દેશના-દેશપતિ^{૮૬} શહેનશાહની^{૮૭} સાથે હમશરીક^{૮૮} (થાઓ)! બુ-જોર્ગે^{૮૯} હોકમ-આપનાર^{૯૦} સાથે હમશરીક^{૯૧} (થાઓ)! (૧૨) સાતે કે-રવર-જમીન^{૯૨} *અરેજહી,^{૯૩} *સવહી,^{૯૪} *કદદકુપુ,^{૯૫} *વીદદકુપુ,^{૯૬} *વોર-અરેશતી,^{૯૭} *વોર-અરેશતી^{૯૮} તથા ખનીરથામીમાં^{૯૯} જન્મેલાઓની^{૧૦૦} અંદર^{૧૦૧-૧૦૨} સૌથી સુખારક^{૧૦૩} સૌથી અશો,^{૧૦૪} સૌથી પહેલાં^{૧૦૫} યજદોથી^{૧૦૬} ઇજલયાલા^{૧૦૭} (અશો) સ્પીતમાન^{૧૦૮} જરથોશ્તના^{૧૦૯} અશો ફરોહર^{૧૧૦} સાથે હમશરીક^{૧૧૧} (થાઓ)!

(૧૩) હુમા-જેર^{૧૧૨} અથોરનાં^{૧૧૩} સેપાહવદ્^{૧૧૪} ફીરોજગર^{૧૧૫} આદરોન^{૧૧૬} શાહ^{૧૧૭} તગી^{૧૧૮} દાહ^{૧૧૯} “આદર-ક્રાહ^{૧૨૦}”! હુમા-જેર^{૧૨૧} રથેશ્તારોન^{૧૨૨} સેપાહવદ્^{૧૨૩} તગી^{૧૨૪} દાહ^{૧૨૫} અથાકુત^{૧૨૬} “આદર-ગો-શરપ^{૧૨૭}”! હુમા-જેર^{૧૨૮} ફીરોજગર^{૧૨૯} વાઠ્યોસાન^{૧૩૦} સેપાહવદ્^{૧૩૧} ખો-દાય^{૧૩૨} કેરફેગર^{૧૩૩} “આદર-ખૂરજીન^{૧૩૪}” ફીરોજગર.^{૧૩૫}

(૧૩) અથોરનાનોના^{૧૩૬} સેપાહીગીરીવાળા^{૧૩૭} ફતેહમંદ^{૧૩૮} પાદશાહી^{૧૩૯} શક્તિ^{૧૪૦}-પામેલા^{૧૪૧} આતશ^{૧૪૨} આદર-ક્રાહ^{૧૪૩} સાથે હમશરીક^{૧૪૪} (થાઓ)! રથેશ્તારોના^{૧૪૫} સેપાહીગીરીવાળા^{૧૪૬} શક્તિ^{૧૪૭} પામેલા^{૧૪૮} તથા મેળવેલા^{૧૪૯} આદર-ગોશરપ^{૧૫૦} સાથે હમશરીક^{૧૫૧} (થાઓ)! ફતેહમંદ^{૧૫૨} વાઠ્યોશના^{૧૫૩} સેપાહીગી-રીવાળા^{૧૫૪} સખાખકાર^{૧૫૫} સાહેબ^{૧૫૬} ફતેહમંદ^{૧૫૭} આદરખૂરજીન^{૧૫૮} સાથે હમશ-રીક^{૧૫૯} (થાઓ)!

(૧૪) અનઓશહ^{૧૬૦} રવાન^{૧૬૧} આદ^{૧૬૨}, રવાન^{૧૬૩}-ધ રદાન,^{૧૬૪} દસ્તુ-રાંન,^{૧૬૫} મેખદાન,^{૧૬૬} હેરવદાન,^{૧૬૭} વેહુ-દીનાન^{૧૬૮} આશીદારાંન,^{૧૬૯} હાવ-સ્તાન,^{૧૭૦} કે^{૧૭૧} અવર^{૧૭૨} પ^{૧૭૩} ધન^{૧૭૪} જમીને^{૧૭૫} તનોમંદ^{૧૭૬} ખેવદદ-હૃદ^{૧૭૭}!

* જુઓ રખે યશત ફ. ૯. ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫.

† આતશ ન્યાએશમાં દરેક આતશના કેબલા સાથે બણાતો બુલંદમાં બુલંદ આતશ; જેમકે “આતશ બેહેરામ આદર ક્રાહ” “આતશ આદરોન આદર ક્રાહ” અથવા “આતશ દાહગાહ આદર ક્રાહ.”

ગયોમદ,^{૧૮} હોશગ,^{૧૯} તેહમુરસ્પ,^{૨૦} જમશીદ,^{૨૧} કરેદુન,^{૨૨} તથા ઝળકતા^{૨૩}
મીનોચેહેરના^{૨૪} રવાનો,^{૨૫} અને તેહમાસ્પના^{૨૬} બેટા હુન્નુએ,^{૨૭} કએકોબાદ,^{૨૮}
કએકાહિસ,^{૨૯} કએસ્થાવક્ષ,^{૩૦} કએમુશર,^{૩૧} કએલોહરાસ્પ^{૩૨} અને કએગુશ્તાસ્પ^{૩૩}
તથા અસફંદયારના^{૩૪} બેહમન^{૩૫} (ના રવાનો) અમર્ગ^{૩૬}-રવાન^{૩૭} થાઓ^{૩૮}
(૧૫) અશો ફરોહર સાથનાં^{૩૯} (અશો) સ્પિતમાન^{૪૦} જરથોસ્તનું^{૪૧} રવાન^{૪૨}
અમર્ગ^{૪૩} રવાન^{૪૪} થાઓ !-^{૪૫} અને વળી^{૪૬} તમામ^{૪૭} અથોરનાન^{૪૮} લડવૈયા,^{૪૯}
બેતીકારો^{૫૦} અને ધંધાદારીઓ^{૫૧} (તમામ) ભલાંઓ^{૫૨} કે જેઓ^{૫૩} અશોધને^{૫૪}
લીધે^{૫૫} ઇબ્તયલા^{૫૬} છે, અને નેકીને^{૫૭} લાયકના^{૫૮} છે, ^{૫૯} (તેઓનાં રવાનો બી
અમર્ગ રવાન થાઓ !) મુશી,^{૬૦} મુશાલી^{૬૧} મુખ^{૬૨} અને^{૬૩} નેકી^{૬૪}, મધ્યાન^{૬૫}
(એટલે દક્ષીણ)ની આબુ^{૬૬} તરફથી^{૬૭} અંદર^{૬૮} આવે^{૬૯} દરદ^{૭૦} બીમારી^{૭૧}
દુઃખ^{૭૨} તથા^{૭૩} હેરાનગતી^{૭૪} તથા^{૭૫} દમ-દાતી^{૭૬} — તમામ^{૭૭} મુશકેલીઓ,^{૭૮} ઉત્તર-
દિશાની^{૭૯} આબુ^{૮૦} તરફથી^{૮૧} નહાશી બય !^{૮૨} ભલાંઓ^{૮૩} પાદશાહીવાળાં^{૮૪}
થાએ^{૮૫} દુષ્ટ માણસો^{૮૬} પાદશાહીવગરના^{૮૭} થાએ^{૮૮} ! કીધેલાંથી^{૮૯} તથા^{૯૦}
પોતાની^{૯૧} કરાણીથી^{૯૨} પશેમાન થઈ^{૯૩} દુર રહેનારા^{૯૪} થાય !^{૯૫} વળી અમારે
માટે તો^{૯૬} મનસ્વી^{૯૭} ગવશની^{૯૮} કુનશની^{૯૯} ભલાઈની^{૧૦૦} અંદર^{૧૦૧} રહે !^{૧૦૨}

(૧૬) હેચ^{૧૦૩} કસ^{૧૦૪} એજ^{૧૦૫} આન^{૧૦૬} પા^{૧૦૭} હીવ-ચાજ^{૧૦૮} કર્ફના^{૧૦૯}
કે^{૧૧૦} પા^{૧૧૧} તન^{૧૧૨} અયોપ^{૧૧૩} ખાસ્તે,^{૧૧૪} અયોપ^{૧૧૫} પ રવાન^{૧૧૬} જ્યાંન^{૧૧૭} બાદ^{૧૧૮} !^{૧૧૯}
કે^{૧૨૦} રા^{૧૨૧} વીશ^{૧૨૨} આવાયદ,^{૧૨૩} વીશ^{૧૨૪} બાદ^{૧૨૫} કે^{૧૨૬} રા^{૧૨૭} વેહ^{૧૨૮} આ-
વાયદ,^{૧૨૯} વેહ^{૧૩૦} બાદ^{૧૩૧} કે^{૧૩૨} રા^{૧૩૩} જન^{૧૩૪} આવાયદ,^{૧૩૫} જન^{૧૩૬} બાદ^{૧૩૭} !^{૧૩૮}
કે^{૧૩૯} રા^{૧૪૦} ફજંદ^{૧૪૧} આવાયદ,^{૧૪૨} ફજંદ^{૧૪૩} બાદ^{૧૪૪} બેતીહા^{૧૪૫} અએફના^{૧૪૬}
બાદ^{૧૪૭} ચૂન^{૧૪૮} તન^{૧૪૯} કામ^{૧૫૦} અંદર^{૧૫૧} ફારની;^{૧૫૨} મીનોહલા^{૧૫૩} અ-
એફના^{૧૫૪} બાદ^{૧૫૫} ચૂન^{૧૫૬} રવાન^{૧૫૭}-કામ^{૧૫૮} અંદર^{૧૫૯} અશાહી.^{૧૬૦} (૧૭) બે-
રસાદ^{૧૬૧} ઇન^{૧૬૨} આક્રીન્^{૧૬૩} ઓય^{૧૬૪} તને^{૧૬૫} શૂમા^{૧૬૬} વેહાંન^{૧૬૭} હુન્નમનાંન^{૧૬૮}
વેહ-દીનાંન^{૧૬૯} !^{૧૭૦} અવજનીહાતર^{૧૭૧} પ^{૧૭૨}-કામ^{૧૭૩} બાદ^{૧૭૪} અયાકૂત^{૧૭૫}-
ખાસ્તાર^{૧૭૬}-હોમ^{૧૭૭} બહેરે^{૧૭૮} હંદગાંની^{૧૭૯} કે^{૧૮૦} ઓરા^{૧૮૧} હાદર અહુર-
મજદ^{૧૮૨} બરહેનીહ^{૧૮૩} એસ્તાદ^{૧૮૪} એહુરમન^{૧૮૫} દ્રવંદ^{૧૮૬} એજ^{૧૮૭} અ-
યોવે^{૧૮૮} વરજહ^{૧૮૯} નયાનજરિશતાંન^{૧૯૦} યક^{૧૯૧} યક-સદ^{૧૯૨} પ^{૧૯૩} અવજની^{૧૯૪}
બાદ^{૧૯૫} અયાકૂત^{૧૯૬}-ખાસ્તાર^{૧૯૭}-હોમ,^{૧૯૮} કે^{૧૯૯} રાદ^{૨૦૦} આવાદ^{૨૦૧} બાદ^{૨૦૨} !
રાસ્ત^{૨૦૩}-જોઆક્રીંગાંન^{૨૦૪} બાદ^{૨૦૫} *દાના^{૨૦૬} પાદશાહ^{૨૦૭} બાદ^{૨૦૮} હુશ-
દાના^{૨૦૯} અપાદશાહ^{૨૧૦} બાદ^{૨૧૧} દીને^{૨૧૨} વેહ^{૨૧૩} માજદયસ્નાંન^{૨૧૪} પ^{૨૧૫}
હફત-કેરવર-જમીન^{૨૧૬} રવા^{૨૧૭} જીઆન^{૨૧૮} બાદ^{૨૧૯} આવ^{૨૨૦} તજરને,^{૨૨૧}

* એની મુકાબલ જીઓ હોશખામ પાનું ૨૪. વળી જીઓ યજરને હા ૮; ફ. પ.

“ વસો-ફાઓ ખ્યાત અખવ; અવસો-ફાઓ ખ્યાત દ્રવાઓ.” વળી પાનું ૪૪૦

મું; ફૂટનોટ જીઓ.

ઉર્વિરાન્^{૨૬} વખશશને,^{૨૭} જોરદાયાન્^{૨૮} પ^{૨૯} ચમશને,^{૩૦} *એમા-અચ્ચ રા^{૩૧}
મનશને^{૩૨} ગવશને^{૩૩} કુનશને^{૩૪} રાસ્ત^{૩૫} ક્રાડન્^{૩૬} બાદ્!^{૩૭} કે^{૩૮} આન્^{૩૯}
બહર^{૪૦} અંદા^{૪૧}-સર^{૪૨} પ^{૪૩} મદીન્^{૪૪} રા^{૪૫} પાદ્-દહેશને^{૪૬} દહેશતાર,^{૪૭}
તા^{૪૮} એમા^{૪૯} પાદ્-દહેશનીહાતર^{૫૦} બુંદીહાતર^{૫૧} યાદ્^{૫૨} બાદ્,^{૫૩} અ-
ચાપ્^{૫૪} પ ગેતી,^{૫૫} અચાપ્^{૫૬} પ મીનો!^{૫૭} અનઆશહ^{૫૮} રવાન્^{૫૯} બાદ્!^{૬૦}
રવાન્^{૬૧} જરતોશતે^{૬૨} સ્પિતમાન્^{૬૩} અશો-ક્રોહર,^{૬૪} અવા^{૬૫} હુમા^{૬૬} અ-
શારનાન્^{૬૭} રથએશતારાન્^{૬૮} વાસ્થેસાન્^{૬૯} હુતોખશાન્,^{૭૦}

(૧૬) દેવ-યસ્ની^{૧૫} કરવાને^{૧૬} માટે^{૧૭} (નાઓની) અદરથી^{૧૮} તે^{૧૯} શખસ^{૨૦} કે
જે^{૨૧} તનને^{૨૨} માટે^{૨૩} દોલત^{૨૪} અથવા^{૨૫-૨૬} તો રવાન્ને^{૨૭} માટે હલાકી ભોગવનાર^{૨૮}
હોય તે કુચ બીસાદ વગરનો^{૨૯} થાય!^{૩૦} જે કોઈને^{૩૧-૩૨} ઘણું^{૩૩} જરૂરનું હોય^{૩૪} તે
ઘણું^{૩૫} પામો!^{૩૬} જે કોઈને^{૩૭-૩૮} લલુ^{૩૯} જરૂરનું હોય^{૪૦} તેને લલુ^{૪૧} હોજે!^{૪૨}
જેને^{૪૩-૪૪} ધણીઆણીની^{૪૫} જરૂર હોય^{૪૬} તેને ધણીઆણી^{૪૭} મલજો!^{૪૮} જે કોઈને^{૪૯-૫૦}
માટે ક્રોધ^{૫૧} જરૂરનાં હોય^{૫૨} તેને કરજદ^{૫૩} થજો!^{૫૪} જે પ્રમાણમાં^{૫૫} શારી-
રિક^{૫૬} ઇચ્છા^{૫૭} લલાઇમાં^{૫૮-૫૯} (હોય) તે પ્રમાણમાં^{૬૦} ગેતીમાં^{૬૧} એમ^{૬૨} થજો,^{૬૩}
(અને) જે પ્રમાણમાં^{૬૪} રવાનની^{૬૫} બાહેશ^{૬૬} અશોધમાં^{૬૭-૬૮} હોય તે પ્રમાણ-
માં^{૬૯} મીનોઈ રીતે^{૭૦} એમ^{૭૧} થજો!^{૭૨} (૧૭) આ^{૭૩} આક્રીન્^{૭૪} તમો^{૭૫} લલાઓ,^{૭૬}
લલી-દીનના^{૭૭} અનબુમનને^{૭૮} પોતાને^{૭૯-૮૦} પહોંચો,^{૮૧} અને વધારે વૃદ્ધિકારક
રીતે^{૮૨} મોરાદવાળા^{૮૩-૮૪} થાઓ!^{૮૫} દાદાર હોરમજદે^{૮૬} હદગીનો^{૮૭} જે^{૮૮} હીસ્સો^{૮૯}
તેનેમાટે^{૯૦} પેદા કરી^{૯૧} રાખેલો^{૯૨} છે તેની મોરાદ^{૯૩} ચાહુંછું!^{૯૪-૯૫} પાપી^{૯૬} અહરેમન^{૯૭}
બીજી રીતે^{૯૮} થી^{૯૯} કામ કરેછે.^{૧૦૦} નબાનજદિશત ને લગતાં રવાનો તરફનાં^{૧૦૧-૧૦૨} એક^{૧૦૩}
એક-સોગણુ^{૧૦૪} વધારામાં^{૧૦૫-૧૦૬} થજો!^{૧૦૭} હુ મોરાદ^{૧૦૮} ચાહુંછું^{૧૦૯-૧૧૦} કે^{૧૧૧} “રાદી”^{૧૧૨}
આબાદ^{૧૧૩} થાઓ!^{૧૧૪} રાસ્તી^{૧૧૫} મશહુર^{૧૧૬} થાઓ!^{૧૧૭} ઈદમવાલા^{૧૧૮} પાદશાહીવાળા^{૧૧૯} થા-
ઓ!^{૧૨૦} બદ-લણુકાર^{૧૨૧} પાદશાહી વગરના^{૧૨૨} થાઓ!^{૧૨૩} લલી^{૧૨૪} માજદયસ્ની^{૧૨૫} દીન^{૧૨૬}
હકૃતકેશ્વર જમીન^{૧૨૭} ઉપર^{૧૨૮} ફેલાય^{૧૨૯} અને જીવતી^{૧૩૦} રહે!^{૧૩૧} પાણીનું^{૧૩૨} વહેતું,^{૧૩૩}
ઝાડપાનની^{૧૩૪} વધ,^{૧૩૫} તથા અનાજનાર^{૧૩૬} આમ તેમ હાલવા^{૧૩૭} માટે,^{૧૩૮} અ-
મારે ખાતર બી^{૧૩૯} મનશની^{૧૪૦} ગવશની^{૧૪૧} કુનશની^{૧૪૨} રાસ્ત^{૧૪૩} અને લલા^{૧૪૪} રહે,^{૧૪૫}
જેથી^{૧૪૬} કરીને પેલો^{૧૪૭} હિસ્સો^{૧૪૮} લોકોને^{૧૪૯} માટે^{૧૫૦-૧૫૧} સેવટ^{૧૫૨} સુધી^{૧૫૩} બદલો^{૧૫૪}
આપનાર^{૧૫૫} થાય અને તેથી^{૧૫૬} ગેતી^{૧૫૭} અથવા^{૧૫૮-૧૫૯} મીનોમાં^{૧૬૦} અમને^{૧૬૧}
બદલા તરીકે^{૧૬૨} સંપૂર્ણ રીતે^{૧૬૩} યાદ^{૧૬૪} રહે^{૧૬૫}! અશો ફરોહર સાથના^{૧૬૬} (અશો)
સ્પિતમાન્^{૧૬૭} જરતોશતનું^{૧૬૮} રવાન^{૧૬૯} તેમજ^{૧૭૦} તમામ^{૧૭૧} અશોરનાનો^{૧૭૨} લડવૈયા,^{૧૭૩}
એતીકાર,^{૧૭૪} તથા ધધાદારીઓનાં^{૧૭૫} (રવાનો) અમને^{૧૭૬} રવાન^{૧૭૭} થાઓ!^{૧૭૮}

* જુઓ એનેજ મળતુ વાક્ય પાતુ ૪૪૦ મું—“મા એમા-અચ્ચરા મનશને
ગવશને કુનશને અંદર ક્રાડનીહ બાદ્!”

(૧૮) * હુમાન્^{૭૧} કે^{૭૨} પ^{૭૩} ધન^{૭૪} મ્યજદ^{૭૫} ક્રાજ-રસીદ^{૭૬} હેદા^{૭૭}
એજ^{૭૮} ધન^{૭૯} મ્યજદ^{૮૦} અહેર^{૮૧} આમદન^{૮૨} અહેર^{૮૩} ગેરેકતન^{૮૪} હર^{૮૫}
ગામી^{૮૬} રા^{૮૭} હજાર^{૮૮} વ^{૮૯} ક્રીસદ^{૯૦} ગામ^{૯૧} વહિશત^{૯૨} રોશન^{૯૩} ગરો-
શમાની^{૯૪} એ-પદીરાદ^{૯૫} ! (૧૯) પ^{૯૬} ક્રાજ-આમદન^{૯૭} કેરેક^{૯૮} એ-અ-
વજયદ^{૯૯} ! પ^{૧૦૦} અવાજ^{૧૦૧} શૂદન^{૧૦૨} ગુનાહ^{૧૦૩} ઓય^{૧૦૪} ખૂન^{૧૦૫} એરવાદ^{૧૦૬} વ^{૧૦૭}
ગેતી^{૧૦૮} નેક^{૧૦૯} આદ^{૧૧૦} ! વ^{૧૧૧} મીનો^{૧૧૨} વેહ^{૧૧૩} ઓદ^{૧૧૪} ! સર^{૧૧૫} ક્રજમ^{૧૧૬}
અશાહી^{૧૧૭} એ-અવજયદ^{૧૧૮} ! રવાન્^{૧૧૯} ગરોશમાની^{૧૨૦} આદ^{૧૨૧} ! રવાન્^{૧૨૨}
ગરોશમાની^{૧૨૩} આદ^{૧૨૪} ! રવાન્^{૧૨૫} ગરોશમાની^{૧૨૬} આદ^{૧૨૭} અશો^{૧૨૮} એદ^{૧૨૯}
દેર-છ^{૧૩૦} ! અથ^{૧૩૧} જમ્યાત^{૧૩૨} યથ^{૧૩૩} આફ્રીનામિ^{૧૩૪} !

† હુમતનામ^{૩૫} હુજતનામ^{૩૬} હુવરશતનામ^{૩૭} યદયા^{૩૮} અન્યદયા^{૩૯}
વેરેજયમ્નનામ્યા^{૪૦} વાવેરેજનનામ્યા^{૪૧} મહી^{૪૨} અધબી-જરેતારો^{૪૩}
નએનએસ્તારો^{૪૪} યથનામ^{૪૫} વોહુનામ^{૪૬} મહી^{૪૭} !

‡ યથા અહુ વધર્થો (૨૧) અષેમ વોહુ (૧૨)

યથા અહુ વધર્થો (૨) યસ્નેમ્ય વહુમેમ્ય અઓજસ્ય જવરેચ
આફ્રીનામિ, સઓપહે અધ્યેહે, તખમહે, તતુ-માંથહે, દરેષી,
દઓશ, આહુધર્થેહે અષેમ વોહુ (૧).

અહ્યાધ રમેશય; હજમરેમ; જસ મે અવધહે; કેરેકે
મોજદ. અષેમ વોહુ (૧).

(૧૮) લલાઓ^{૭૧} કે^{૭૨} એઓ^{૭૩} આ^{૭૪} મ્યજદને^{૭૫-૭૬} પહોંચી ગયલા^{૭૭} છે^{૭૮}
તેઓ આ^{૭૯} મ્યજદની^{૮૦} અદરથી^{૮૧} હિસ્સાને વાસ્તે^{૮૨} આવીને^{૮૩} હિસ્સો^{૮૪} લઈજવા
ના^{૮૫} દરેક^{૮૬} પગલાંને^{૮૭} માટે^{૮૮} ખારસો^{૮૯-૯૦-૯૧} પગલાં^{૯૨} સૌથી સરસ^{૯૩} રોશન^{૯૪}
ગરોશમાન^{૯૫} તરફ કબુલ ફરમાવજો^{૯૬} ! (૧૯) આવવાથી^{૯૭} કરીને^{૯૮} સવાખનો^{૯૯}
વધારો થાઓ^{૧૦૦} ! પાછા^{૧૦૧} જવાને^{૧૦૨} વાસ્તે^{૧૦૩} ગુનાહ^{૧૦૪} તેના^{૧૦૫} સુળમાં^{૧૦૬} નય^{૧૦૭} ; જેતી^{૧૦૮}
નેક^{૧૦૯} થાઓ, ^{૧૧૦} અને^{૧૧૧} મીનો^{૧૧૨} લલી^{૧૧૩} થાઓ^{૧૧૪} ! આખરે^{૧૧૫} છેડે^{૧૧૬} અષોધની^{૧૧૭}
વૃદ્ધિ થાઓ^{૧૧૮} ! રવાન^{૧૧૯} ગરોશમાની^{૧૨૦} થાઓ, ^{૧૨૧} રવાન^{૧૨૨} ગરોશમાન^{૧૨૩} પામો, ^{૧૨૪}
રવાન^{૧૨૫} ગરોશમાની^{૧૨૬} થાઓ^{૧૨૭} ! અશો^{૧૨૮} થાઓ^{૧૨૯} તથા લાંબી-છંદગીવાલા^{૧૩૦}
થાઓ ! જેમ^{૧૩૧} હું હુવા ગુન્દરેધુ^{૧૩૨} તેમ^{૧૩૩} આમીન થાઓ^{૧૩૪} ! આએ દુન્યાને માટે^{૧૩૫}
તથા પેલી દુન્યાને માટે^{૧૩૬} હુમત^{૧૩૭} હજત^{૧૩૮} તથા હવરશત^{૧૩૯} મુજબ અમલ કરના-
રાઓની^{૧૪૦} તથા અમલ કરી ગયલાઓની^{૧૪૧} વખાણ કરનારા^{૧૪૨} તથા તેઓ ઉપર
ધ્યાન આપનારા^{૧૪૩} છીએ, ^{૧૪૪} જેથી કરીને^{૧૪૫} હમો લલાઓમાંના^{૧૪૬} યધ્યે છીએ. ^{૧૪૭} !

* આ આખો ફકરો દરેક આફ્રીનને છેડે આવેછે, અને એની અદર ધણુજ
ખુબંદ દુબાના વિચારો કીયા ખતમ કરતી વખતે ખાસ ફેકવામાં આવેછે.

† એ આખો ફકરો દરેક આફ્રીનગાનની કીયામા કુલ ઉચકતી વખતે ખાસ
લખવામાં આવે છે.

‡ આ “ અયા, ” “ અષેમ ” વગેરે લખ્યા પછી “ આફ્રીન ” તમામ ચાલે છે.

આફ્રીન-ઈ-ગાહં મ્યાર.

ગાહામ્યારની આફ્રીન.

(૧) હુમા-જોર^૧ હુમા^૨ અશો^૩ બેદ^૪! હુમા-જોર^૫ હુમા^૬ નેકી^૭ આદ^૮! હુમા-જોર^૯ આદ^{૧૦} દાદાર અહુરમઝદ^{૧૧} રયોમંદ^{૧૨} ખોરેહોમંદ^{૧૩} અમેશાસ્પંદાંન^{૧૪}! (૨) હુમા-જોર^{૧૫} આદ^{૧૬} આદરાંન^{૧૭} આતશાંન^{૧૮} હુમા-જોર^{૧૯} આદ^{૨૦} કવપૂ^{૨૧} અશોઆંન^{૨૨}! હુમા-જોર^{૨૩} આદ^{૨૪} દીને^{૨૫} વેહુ^{૨૬} માજદયસ્નાંન^{૨૭}! (૩) હુમા-જોર^{૨૮} આદ^{૨૯} વેહાંને^{૩૦} હફત-કેશ્વર-જમીન^{૩૧}, કુ^{૩૨} પ^{૩૩} દાદ^{૩૪} વેહુ-દીને^{૩૫} પઓધસ્થો-દકએપીહા, કુ^{૩૬} પ^{૩૭} અવીજે^{૩૮} વેહુ-દીને^{૩૯} માજદયસ્નાંન^{૪૦} અસ્તોવાંન^{૪૧} હેદ^{૪૨} એમાંન^{૪૩} અવા^{૪૪} એશાંન^{૪૫} એશાંન^{૪૬} અવા^{૪૭} એમાંન^{૪૮}, હુમા-જોર^{૪૯} હમ-બહેર^{૫૦} હમ-યારેદ^{૫૧}!

(૧) તમામ^૧ અશો^૨ (સાહેબોની સાથે) હમશરીક^૩ થાયો!^૪ તમામ^૫ નેકી^૬ (વાળા સાહેબો સાથે) હમશરીક^૭ થાયો!^૮ નુરમંદ^૯ (અને) ખોરેહથી બરપુર^{૧૦} દાદાર હોરમઝદ^{૧૧} તથા અમશાસ્પંદોની^{૧૨} સાથે હમશરીક^{૧૩} થાયો!^{૧૪} (૨) (તમામ) આતશો^{૧૫} તથા આદરો^{૧૬} સાથે હમશરીક^{૧૭} થાયો!^{૧૮} અશો ના^{૧૯} કરોહર^{૨૦} સાથે હમશરીક^{૨૧} થાયો!^{૨૨} લલી^{૨૩} માજદયસ્ની^{૨૪} દીને^{૨૫} સાથે હમશરીક^{૨૬} હોજે^{૨૭}! (૩) હફત-કેશ્વર જમીન^{૨૮} ઉપરનાં (તમામ) લલાંઓ^{૨૯} સાથે હમશરીકી^{૩૦} હોજે, કુ^{૩૧} જોઓ “ પ-ઓધસ્થો-દકએપ^{૩૨} ” (યાને દીનમાં આગળ વધેલા) તરીકે લલી-દીનના^{૩૩} કાયદા^{૩૪} ઉપર^{૩૫} અને જોઓ^{૩૬} પાક^{૩૭} માજદયસ્ની^{૩૮} લલી-દીને^{૩૯} ઉપર^{૪૦} આસ્થાનાખનારા^{૪૧} છે^{૪૨}! તેઓની^{૪૩} સાથે^{૪૪} અમો^{૪૫} તથા અમારી^{૪૬} સાથે^{૪૭} તેઓ^{૪૮} હમશરીક^{૪૯} (થઈને) હમ-બહેરે^{૫૦} મેળવવા માટે અરસ-પરસ મદદ કરીએ^{૫૧}!

(૪) હુમા-જોર^{૫૨} આદ^{૫૩} અર્દા-કવપૂ^{૫૪} ફીરોજગર^{૫૫}, કુ^{૫૬} રાફ^{૫૭} યજ્ઞશને^{૫૮} કર્દ-હોમ^{૫૯}, દરેન^{૬૦} યશત-હોમ^{૬૧}, મયજદ^{૬૨} હુમા-રાહ-નમ^{૬૩}, અયોકર્દહો^{૬૪} પ^{૬૫} ગંજે^{૬૬} દાદાર અહુરમઝદ^{૬૭} રયોમંદ^{૬૮} ખોરેહોમંદ^{૬૯} અમેશાસ્પંદાંન^{૭૦} બે-રસાદ^{૭૧}! અઓમઝ^{૭૨} વ^{૭૩} જોર^{૭૪} નીરૂ^{૭૫} તગી,^{૭૬} અમાવંદી^{૭૭} ફીરોજગરી,^{૭૮} હુમા^{૭૯} કવપે^{૮૦} અશોઆંન^{૮૧} બે-રસાદ^{૮૨}! હુમા^{૮૩} કવપૂ^{૮૪} અશોઆંન^{૮૫} એશાંન^{૮૬} અએ-હર^{૮૭} યાદ^{૮૮} આદ^{૮૯}! (૫) અયાફત^{૯૦}-ખાસ્તાર-હોમ^{૯૧} કુ^{૯૨} કરે^{૯૩} કે-રૂદ^{૯૪} યજ્ઞશને^{૯૫} દરેન^{૯૬} વ^{૯૭} મયજદ^{૯૮}, દહેરની^{૯૯} ધી^{૧૦૦} અશો-દાદ^{૧૦૧}, રાદી^{૧૦૨} વ^{૧૦૩} જોર^{૧૦૪}-ખરીની,^{૧૦૫} વ^{૧૦૬} અશોઆંન^{૧૦૭} રનાધરનીદાર-અવરે^{૧૦૮} હુમા^{૧૦૯}

કારે^{૧૨} કેરૂં^{૧૩} અંદર^{૧૪} દાંમ^{૧૫} હુમા^{૧૬} કુનમ^{૧૭} નામચેશ્તીહાતર^{૧૮}
 રવાને^{૧૯} એમા^{૨૦} અએદર^{૨૧} પ^{૨૨} હુમ-કેરૂં^{૨૩} ગુહાન^{૨૪} કદ^{૨૫} વ^{૨૬} રાધનીદ^{૨૭}
 પ^{૨૮} ખીશી^{૨૯} પેદીરશની^{૩૦} વ^{૩૧} રનાઇરને^{૩૨} ઇ^{૩૩} કવષે^{૩૪} અશોઆન^{૩૫}
 પ^{૩૬} ગંજે^{૩૭} દાદાર અહુરમજદ^{૩૮} રયોમંદ^{૩૯} ખોરેહામંદ^{૪૦} અમેશાસ્પં-
 દાન^{૪૧} બે-રસાદ^{૪૨} (૬)* પાદ-દહેરને^{૪૩} રાધની-દારાન^{૪૪} રખશરને^{૪૫}
 વખશરને^{૪૬} એસ્તરને^{૪૭} પતાએરને^{૪૮} આદ^{૪૯} યજ્ઞદાને^{૫૦} મીનાયાન^{૫૧}
 યજ્ઞદાને^{૫૨} ગતીયાન^{૫૩} મીનાઇ^{૫૪} રોજગાર^{૫૫} કવષે^{૫૬} અશોઆન^{૫૭}
 એજ^{૫૮} ગયોમદ^{૫૯} અંદા^{૬૦} સદમંદ^{૬૧} ફીરોજગાર^{૬૨} પૂર-ખોરેહ^{૬૩} સઓ-
 બ્યઓસ^{૬૪}—હસ્તાન^{૬૫} બુદાન^{૬૬} બેદાન^{૬૭} જાદાન^{૬૮} અજાદાન^{૬૯}
 આ-દહી^{૭૦} ઉજ-દહી^{૭૧} દહુમ^{૭૨} નર^{૭૩} નારીક^{૭૪} અવરનાઇ^{૭૫} પુર-
 નાઇ^{૭૬} હર^{૭૭} કે અવર^{૭૮} ઇન^{૭૯} જમીન^{૮૦} પધરિ^{૮૧} વેહ-દીની^{૮૨} ગૂદા-
 રાન^{૮૩} શદ^{૮૪} હસ્ત^{૮૫}—હુમા^{૮૬} કવષ^{૮૭} અશોઆન^{૮૮} રવાને^{૮૯} એશાન^{૯૦}
 પ^{૯૧} યાદ^{૯૨} કદ^{૯૩} અરજાની^{૯૪} હદ^{૯૫} કવષ^{૯૬} વ^{૯૭} રવાને^{૯૮} એશાન^{૯૯}
 પ^{૧૦૦} યાદ^{૧૦૧} કદ^{૧૦૨} એમા^{૧૦૩} ઉમીદ-દાર^{૧૦૪} એશાન^{૧૦૫} પ^{૧૦૬} યાદ-કદ^{૧૦૭} એશાન^{૧૦૮}
 કેરૂંકેરોમંદ^{૧૦૯} તરેમ^{૧૧૦} હુમા^{૧૧૧} કવષ^{૧૧૨} વ^{૧૧૩} રવાને^{૧૧૪} એશાન^{૧૧૫} વેહદીન^{૧૧૬}
 યજ્ઞરને^{૧૧૭} કેરદારી^{૧૧૮} મ્યજદ^{૧૧૯} રાધનીદાર^{૧૨૦} અએદર^{૧૨૧} યાદ^{૧૨૨} આદ^{૧૨૩}

(૪) ફતેહમંદ^{૧૧} અદાકવષ^{૧૨} સાથે હમશરીક^{૧૩} થાઓ, ^{૧૪} કારણ^{૧૫} કે
 મે “રાદી^{૧૬} ઇજરને^{૧૭}” છીધી છે, ^{૧૮} દરન^{૧૯} ઇજ્યા છે, ^{૨૦} અને મ્યજદ^{૨૧}
 સાથે ચાલુ કરે છે, ^{૨૨} જે બધું સામું થઈને^{૨૩} નુરમંદ^{૨૪} અને ખોરેહમંદ^{૨૫}
 દાદાર હોરમજદના^{૨૬} ખળનામા^{૨૭-૨૮} તથા અમશાસ્પંદો^{૨૯} તરફ પહોંચો^{૩૦}
 અઓજ^{૩૧} તથા^{૩૨} ખોર, ^{૩૩} નીર, ^{૩૪} તગી, ^{૩૫} હીમત^{૩૬} તથા ફતેહમંદી^{૩૭}
 તમામ^{૩૮} અશો^{૩૯} ફરોહરોને^{૪૦} પહોંચો^{૪૧} તેઓ^{૪૨} તમામ^{૪૩} અશો^{૪૪} ફરોહરો^{૪૫}
 અહીયા^{૪૬} યાદ^{૪૭} હોજે^{૪૮} ! (૫) હું સુરાદ^{૪૯} યાદ^{૫૦} છું કે^{૫૧} જે ક્રિયારૂપી^{૫૨}
 સવાબના^{૫૩} કાર્યો—જેવાંકે ઇજરને, ^{૫૪} દરન, ^{૫૫} મ્યજદ, ^{૫૬} અશો-દાદની^{૫૭}
 અક્ષેશ, ^{૫૮} રાદી-સખાવત, ^{૫૯} અને^{૬૦} ક્રિયાની-ખોર^{૬૧} લઈ જવી, ^{૬૨} તથા^{૬૩} અશીની^{૬૪}
 ખુશનુદી કરવી^{૬૫}—જે દુન્યામાં^{૬૬-૬૭} તમામ^{૬૮} સવાબના^{૬૯} કાર્યોની^{૭૦} ઉપરના^{૭૧}
 છે તે ખસુસ કરીને^{૭૨} હું કરું^{૭૩-૭૪} છું તે, તથા મારા^{૭૫} રવાને^{૭૬} અહીંયા^{૭૭}
 તમામ સવાબના^{૭૮} બાબમાં^{૭૯} કંઈ છે^{૮૦} તથા^{૮૧} આગળ વધાર્યું છે^{૮૨} તે અને
 અશો^{૮૩} ફરોહરોની^{૮૪} સાથની ખીશીની^{૮૫} પસદગી^{૮૬} તથા^{૮૭} ખુશનુદી^{૮૮}—
 આ બધું નુરમંદ^{૮૯} અને ખોરેહમંદ^{૯૦} દાદાર હોરમજદના^{૯૧} ખળનામા^{૯૨-૯૩} તથા

* આ છઠા ફકરાની શરૂઆતથી “શદ હસ્ત” સુધીનો ભાગ “આફ્રીન-ધ-અરદાકવષ”ના ૧૨ મા ફકરામાં બી આવે છે.

અમશાસ્પંદોને^{૧૧} પહોંચો^{૧૨} (૬) મીનોઈ વૃદ્ધિમાં આગળ વધારનારાંઓનો^{૧૩} વળતો-અદ્વૈતો^{૧૪}—રોશની,^{૧૫} વધારો^{૧૬} ઉસ્તવારી^{૧૭} અને કાયમી^{૧૮} હોલો^{૧૯} મીનોઈ આલમના^{૨૦} યજ્ઞદો^{૨૧} તથા ગેતીના^{૨૨} યજ્ઞદો^{૨૩} તથા ગયોમદ-થી^{૨૪} તે ફાયદેમંદ^{૨૫} ફતેહમંદ^{૨૬} ખોરેહથી ભરપુર^{૨૭} સૌશ્યોસ^{૨૮} સુધીના^{૨૯} મીનો^{૩૦} રોજગારવાળાં^{૩૧} અશોનાં^{૩૨} ફરોહરો,^{૩૩}—હયાતી ભોગવનારાંઓ^{૩૪} આગળ થઈ ગયલાં,^{૩૫} હવે પછી થનારા,^{૩૬} જન્મેલાંઓ,^{૩૭} નહીં જન્મેલાંઓ,^{૩૮} આ જગો ઉપરના,^{૩૯} પેલી જગો ઉપરના,^{૪૦} પરહેજગાર,^{૪૧} નર^{૪૨} નારીઓ,^{૪૩} બાળકો^{૪૪} જન્મ્યાંઓ^{૪૫} જે ક્રોધ^{૪૬} આ^{૪૭} જમીન^{૪૮} ઉપર^{૪૯} ગઈ પરમ સુ-ધીમાં^{૫૦} ભલી દીનનાં^{૫૧} ગુજરી^{૫૨} ગયલાં^{૫૩} છે,^{૫૪}—તેઓનાં^{૫૫} તમામ^{૫૬} રવાનો^{૫૭} અશોનાં^{૫૮} ફરોહરોની^{૫૯} મારફતે^{૬૦} યાદ^{૬૧} કરવામાં આવ્યાં^{૬૨} છે. તેઓનાં^{૬૩} તમામ^{૬૪} ફરોહરો^{૬૫} અને^{૬૬} રવાનો^{૬૭} લાયકાતવાળાં^{૬૮} છે,^{૬૯} અને યાદ^{૭૦} કરવામાં આવ્યાં^{૭૧} છે. મારી^{૭૨} તરફથી તે^{૭૩} ઉમેદ રાખનારાંઓને^{૭૪} યાદ કરવામાં આવ્યાં^{૭૫} છે. તેઓ^{૭૬} મારા કરતાં^{૭૭} વધારે સવાબકાર^{૭૮} છે, તેઓનાં^{૭૯} તમામ^{૮૦} ફરોહરો^{૮૧} તથા^{૮૨} રવાનો^{૮૩} ભલી દીનનાં^{૮૪} ધજ્જનેની^{૮૫} ક્રિયા^{૮૬} તથા અજદ^{૮૭} ભરી રાખવાની^{૮૮} મારફતે^{૮૯} અહીંયાં^{૯૦} યાદમાં^{૯૧} હોલો^{૯૨} ।^{૯૩}

(૭) “પંચાચ-ચથ્વરેસ્તેમ્ય^૧ મહદ્વયો-જરેમ્થેહ^૨ અપહ્લે વહિ-રતલે^૩ દથુષા^૪—પ^૫ ચેહલ-વ-પંજ^૬ રોજ^૭ મન^૮ અહુરમજદ^૯ અવા^{૧૦} અમેશાસ્પંદાં^{૧૧} ફાજ-તાશીફ^{૧૨} હેદ^{૧૩} કુ^{૧૪} આસ્માન^{૧૫} દાદ^{૧૬} (૮) ગાહંબાર^{૧૭} યશત^{૧૮} વ^{૧૯} મહદ્વયો-જરેમ-ગાહ^{૨૦} નામ^{૨૧} નેહાદ^{૨૨} અરદી-વહિશત^{૨૩} માહ^{૨૪} દમ્બે-પ-મહેર-રોજ^{૨૫} ખુર-રોજ^{૨૬} ગાહ^{૨૭} ગીરદ^{૨૮} દમ્બે-પ-મહેર-રોજ^{૨૯} સર^{૩૦} બહોદ^{૩૧} †મહદ્વયો-જરે-મ્થેહ^{૩૨} બૂદ^{૩૩} કુ^{૩૪} વીનારશને^{૩૫} આસ્માન^{૩૬} અંદર^{૩૭} આંન^{૩૮} જ-માન^{૩૯} પમેદા^{૪૦} બે-કદ^{૪૧} અવા^{૪૨} અમેશાસ્પંદાં^{૪૩} મ્યજદ^{૪૪} કદ^{૪૫} મદ્દમાન^{૪૬} પ^{૪૭} હમ-અંગુશીતે^{૪૮} આવાયદ^{૪૯} કદ^{૫૦} (૯) હર^{૫૧} કે^{૫૨} એજ^{૫૩} આંન^{૫૪} ગાહંબાર^{૫૫} યજદ^{૫૬} અયાવ^{૫૭} સાજદ^{૫૮} અ-યાવ^{૫૯} ખુરદ^{૬૦} અયાવ^{૬૧} દહદ^{૬૨} (૧૦) અશ-કેરફે^{૬૩} અએહૂન^{૬૪} બેદ^{૬૫} ચૂન^{૬૬} કેશ^{૬૭} અંદર^{૬૮} અખોહ^{૬૯} અસ્તોમંદ^{૭૦} હજનર^{૭૧} મયેરો^{૭૨} દમ્બે-નૂતે^{૭૩} અવા^{૭૪} વરેહ^{૭૫} પ^{૭૬} અશો-દાદ^{૭૭} અશાહી^{૭૮} વેહ^{૭૯} રવાન^{૮૦} હ-શારમ^{૮૧} રા,^{૮૨} પ^{૮૩} આય^{૮૪} મદાને^{૮૫} અશોઆન^{૮૬} દાદ^{૮૭} હેદ^{૮૮} અવાજ^{૮૯} ।^{૯૦}

* એ વાક્ય અવસ્તામાં છે, અને કોઈ એક નુસ્કા જે હાલ આપણી પાસે મોજાદ નથી તેમાથી લેવામાં આવેલું હોય.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

એજ^{૧૩} અશહી^{૧૪} વેહ^{૧૫} રવાંન^{૧૬} દુશારમ^{૧૭} રા,^{૧૮} કે^{૧૯} એજ^{૨૦} હ-
સ્તાને^{૨૧} પહેલમ^{૨૨} ધન^{૨૩} અંદર^{૨૪} ઓય^{૨૫} મદ્દમાં,^{૨૬} હસ્ત^{૨૭} અ-
વસ્તા^{૨૮} ગવાહિ^{૨૯} પ^{૩૦} હાદોખત^{૩૧} એજ^{૩૨} આંત^{૩૩} જ^{૩૪} પએદા:^{૩૫}
“*હજમ્પરેમ^{૩૬} મએધીનામ^{૩૭}-દએતુનામ^{૩૮} પહતિ-પુથનામ^{૩૯} નરામ^{૪૦}
અપઓનામ^{૪૧} અપય^{૪૨} વંઘહુય^{૪૩} ઉરને^{૪૪} પર-દધથ્યાત^{૪૫} અએવહે^{૪૬}
હાતામ^{૪૭} ચિન્માને^{૪૮} યત^{૪૯} અપહે^{૫૦} વહિશતહે.^{૫૧} (૧૧) હર^{૫૨} કે
ન^{૫૩} યજદ,^{૫૪} ન^{૫૫} સાજદ,^{૫૬} ન^{૫૭} ગુરદ,^{૫૮} ન^{૫૯} દહદ,^{૬૦} “†અય-
સ્નીમ^{૬૧} દસ્તે^{૬૨} અંતરે^{૬૩} મજદયસ્તાઇશ^{૬૪}” અ-યજશની^{૬૫} દહેશ^{૬૬}
અંદર^{૬૭} મજદયસ્તાન^{૬૮}; કુ^{૬૯} યજદાન^{૭૦} યજશની^{૭૧} ઓય^{૭૨} ન^{૭૩}
પદીરેદ,^{૭૪} કે^{૭૫} કુનદ^{૭૬} ન^{૭૭} શાયદ.^{૭૮} વીશ^{૭૯} એજ^{૮૦} આંત^{૮૧} ગા-
હંઆર^{૮૨} અંદા^{૮૩} ગાહંઆર^{૮૪} હર-રોજ^{૮૫} સદ-વ-હરતાદ^{૮૬} સ્તીર^{૮૭}
ગુનાહ^{૮૮} ઓય^{૮૯} યુન^{૯૦} બહોદ,^{૯૧}

(૭) “અરદીએહેશત^{૯૨} મહીનાના ૪૫ મા^{૯૩} દીવસે દએ-પ-મહેરનો^{૯૪}
મધદયોજરેમ^{૯૫}—૪૫એ^{૯૬} દીવસે^{૯૭-૯૮} મે^{૯૯} હોરમજદે^{૧૦૦} તથા^{૧૦૧} અમશા-
સ્પંદોએ^{૧૦૨} બનાવ્યો^{૧૦૩} છે^{૧૦૪} જેથી^{૧૦૫} આસ્માન^{૧૦૬} પેદા કરવામાં આવ્યું.^{૧૦૭} (૮)
ગાહંઆર^{૧૦૮} ઇજવામાં આવ્યો^{૧૦૯} અને^{૧૧૦} મધદયો-જરેમના હીંગામનું^{૧૧૧} નામ^{૧૧૨}
અરદીએહેશત^{૧૧૩} મહીનાના^{૧૧૪} દએ-પ-મહેર-રોજ^{૧૧૫} સુધી આપવામાં આવ્યું.^{૧૧૬}
ખોરશેદ રોજે^{૧૧૭} હીંગામ^{૧૧૮} પકડીને^{૧૧૯} દએ-પ-મહેર રોજે^{૧૨૦} આખેર^{૧૨૧} થાય^{૧૨૨}
છે તે મધદયોજરેમનો^{૧૨૩} (હીંગામ) હતો,^{૧૨૪} કે જયારે^{૧૨૫} તે^{૧૨૬} જમાનામાં^{૧૨૭-૧૨૮}
આસ્માનની^{૧૨૯} અવસ્થા^{૧૩૦} પેદા^{૧૩૧} કરવામાં આવી,^{૧૩૨} અને^{૧૩૩} અમશાસ્પંદે^{૧૩૪}
સાથે મ્યજદ^{૧૩૫} કરવામાં આવી^{૧૩૬} માનવીઓએ^{૧૩૭} બી તેજ મીસાહે^{૧૩૮-૧૩૯}
(મ્યજદ) કરવી^{૧૪૦} જોઈએ.^{૧૪૧} (૯) જે^{૧૪૨} કોઇ^{૧૪૩} આ^{૧૪૪} ગાહંઆરમાંનો^{૧૪૫-૧૪૬}
(કોઇબી) ઇજે^{૧૪૭} અથવા^{૧૪૮} કરે^{૧૪૯} અથવા^{૧૫૦} ચારની કરે^{૧૫૧} અથવા^{૧૫૨}
પોતાનો હિસ્સો^{૧૫૩} આપે, (૧૦) તેને^{૧૫૪} જે પ્રમાણે^{૧૫૫} હાડમંદ^{૧૫૬} દુન્યામાં^{૧૫૭-૧૫૮}
એક હજાર^{૧૫૯} નારી^{૧૬૦}-મંદીઓ^{૧૬૧} તેનાં અઝ્યા^{૧૬૨} સાથે^{૧૬૩} કોઇએ^{૧૬૪} પોતાનાં રવા-
નના^{૧૬૫} પ્યારને^{૧૬૬} ખાતર^{૧૬૭} આશોદાદ^{૧૬૮} તરીકે^{૧૬૯} અશો^{૧૭૦} મરદે^{૧૭૧} આપ્યા^{૧૭૨}
હોય^{૧૭૩} તેથી અશોઇ^{૧૭૪} તથા બેહતરી^{૧૭૫} પામે તેજ પ્રમાણે^{૧૭૬} સવાબ^{૧૭૭} પહોંચો^{૧૭૮}
વળી^{૧૭૯} રવાનના^{૧૮૦} પ્યારને^{૧૮૧} ખાતર^{૧૮૨} અશોઇ^{૧૮૩} તથા બેહતરી^{૧૮૪} તે^{૧૮૫} (પામે
છે), કે^{૧૮૬} જે માનવીઓમાં^{૧૮૭-૧૮૮} હસ્તીમાં-જનારાઓમાંથી^{૧૮૯-૧૯૦} સૌથી ભલંદ^{૧૯૧}
(હોય છે). અવસ્તામાં^{૧૯૨} હાદોખત-નુસ્કમાં^{૧૯૩-૧૯૪} (એ બાબેની) ગવાહી^{૧૯૫}

* જુઓ કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે; જુઓ ગાહંઆરનું આક્રીંગાંન ૬. ૭.

છે,^{૨૦} તે સ્થા^{૩૩-૩૪} (આ પ્રમાણે) જાહેર^{૩૫} (છે); “હસ્તીમાં જનાર^{૩૬}
અશો^{૩૭} નરોની^{૩૮} એકજ^{૩૯} (યાને) સૌથી સરસ^{૪૦} અશોધનીજ^{૪૧} આહો-
શમાં^{૪૨} પોતાનાં ઉરવાનને^{૪૩} માટેના લલા^{૪૪} આશીર્વાદમાં^{૪૫} અગ્નિ-સાથની^{૪૬}
નારી^{૪૭}-મેઢીમાંની^{૪૮} હજારો^{૪૯} બલ્લેશનતરીકે-આપી દે.^{૫૦}” (૧૧) જે કોઈ^{૫૧}
નહી^{૫૨} ધજે,^{૫૩} નહી^{૫૪} કરે^{૫૫} અથવા નહી^{૫૬} ચાશની કરે,^{૫૭} યા
નહી^{૫૮} હિસ્સો-આપે^{૫૯} તેને “મજદયસ્નાનોમાં^{૬૦} ધજશનેને-તાલાયક^{૬૧}
ઠેરવે.”^{૬૨} મજદયસ્નાનોમાં^{૬૩} તેને ધજશને માટે^{૬૪} નાલાયક ઠેરવવો,^{૬૫}
કેમજો^{૬૬} તેની^{૬૭} ધજશને^{૬૮} યજદો^{૬૯} નાકબુલ^{૭૦} કરે છે,^{૭૧} કારણ^{૭૨} કે તે-
નાથી કરી^{૭૩} શકાય^{૭૪} નહીં.^{૭૫} તે^{૭૬} ગાહંઆર^{૭૭} થી^{૭૮} (આવતા) ગાહંઆર^{૭૯}
સુધી^{૮૦} દરરોજ^{૮૧} ૧૮૦^{૮૨} સ્તીર^{૮૩} જેટલો ગુનાહ^{૮૪} ઉત્પન્ન^{૮૫} થાયછે.^{૮૬}
(૧૨) “દયશતીમ^{૮૭} મધદ્યોષમહે^{૮૮} તિશ્યેહે^{૮૯} દ્યુષો^{૯૦}”
પ^{૯૧} શસ્ત્ર^{૯૨} રોજ^{૯૩} મન^{૯૪} અહુરમજદ^{૯૫} અવા^{૯૬} અમેશાસ્પંદાંત^{૯૭}
ક્રાજ-તારી^{૯૮} હેંદ^{૯૯} કું^{૧૦૦} આવ^{૧૦૧} દાદ^{૧૦૨} (૧૩) ગાહંઆર^{૧૦૩} યસ્ત^{૧૦૪} મધ-
દ્યોશમ-ગાહં^{૧૦૫} નાંમ^{૧૦૬} નેહાદ^{૧૦૭} તીર-માહ^{૧૦૮} દ્યે-પ-મહેર^{૧૦૯}-રોજ^{૧૧૦}; પુર-
રોજ^{૧૧૧} ગાહં^{૧૧૨} ગીરદ^{૧૧૩} દ્યે-પ-મહેર-રોજ^{૧૧૪} સર^{૧૧૫} બહેદ^{૧૧૬} તમધ-
દ્યોષમ્યેહે^{૧૧૭} બૂદ^{૧૧૮} આવ^{૧૧૯} તીરેહ^{૧૨૦} બૂદ^{૧૨૧} રમોશન^{૧૨૨} બે-કદ^{૧૨૩}.
અવા^{૧૨૪} અમેશાસ્પંદાંત^{૧૨૫} મ્યજદ^{૧૨૬} કદ^{૧૨૭} મદૂમાંનય^{૧૨૮} પ^{૧૨૯} હમ-
અંગુશીતે^{૧૩૦} આવાયદ^{૧૩૧} કદ^{૧૩૨} (૧૪) હર^{૧૩૩} કે એજ^{૧૩૪} આંત^{૧૩૫} ગાહં-
આર^{૧૩૬} યજદ^{૧૩૭}, અયાવ^{૧૩૮} સાજદ^{૧૩૯} અયાવ^{૧૪૦} પુરદ^{૧૪૧} અયાવ^{૧૪૨} દહેદ^{૧૪૩},
(૧૫) અશ^{૧૪૪} કેરદે^{૧૪૫} અએદૂન^{૧૪૬} બેદ^{૧૪૭} ચૂન^{૧૪૮} કેશ^{૧૪૯} અંદર^{૧૫૦} અખોધ^{૧૫૧}
અસ્તોમંદ^{૧૫૨} હજાર^{૧૫૩} ગાવે^{૧૫૪} દ્યેનુતે^{૧૫૫} અવા^{૧૫૬} ગોસાલે^{૧૫૭} પ^{૧૫૮}
અશો-દાદ^{૧૫૯} અશાહી^{૧૬૦} વેહ^{૧૬૧} રવાંત^{૧૬૨}-દુશારમ^{૧૬૩} રા,^{૧૬૪} પ^{૧૬૫} આય^{૧૬૬}
મદાંતે^{૧૬૭} અશોઆંત^{૧૬૮} દાદ^{૧૬૯} હેદ^{૧૭૦} અવાજ^{૧૭૧} એજ^{૧૭૨} અશાહી^{૧૭૩}
વેહ^{૧૭૪} રવાંત^{૧૭૫}-દુશારમ^{૧૭૬} રા,^{૧૭૭} કે^{૧૭૮} એજ^{૧૭૯} હસ્તાંતે^{૧૮૦} પહેલુમ^{૧૮૧}
ધન^{૧૮૨} અંદર^{૧૮૩} આય^{૧૮૪} મદૂમાંન^{૧૮૫}. હસ્ત^{૧૮૬} અવસ્તા^{૧૮૭} ગવાહી^{૧૮૮} પ^{૧૮૯}
હાદોખત^{૧૯૦} એજ^{૧૯૧} આંત^{૧૯૨} જા^{૧૯૩} પએદા^{૧૯૪} “હજંધરેમ^{૧૯૫} ગવાંમ^{૧૯૬}
દ્યેનુનાંમ^{૧૯૭} પધતિ-પુથનાંમ^{૧૯૮} નરાંમ^{૧૯૯} અપઓનાંમ^{૨૦૦} અપય^{૨૦૧} વંધ-
હુય^{૨૦૨} ઉરને^{૨૦૩} પર-દધ્યાત્ અએવહે^{૨૦૪} હાતાંમ^{૨૦૫} ચિન્માને^{૨૦૬} યત^{૨૦૭}
અપહે^{૨૦૮} વહિશતહે.^{૨૦૯} (૧૬) હર^{૨૧૦} કે ન^{૨૧૧} યજદ^{૨૧૨} ન^{૨૧૩} સાજદ^{૨૧૪}
ન^{૨૧૫} પુરદ^{૨૧૬} ન^{૨૧૭} દહેદ^{૨૧૮} “અવચો^{૨૧૯}-ઉર્વધતીમ^{૨૨૦} દસ્તે^{૨૨૧} અંતરે^{૨૨૨}”

* જુઓ કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તા છે. જુઓ ગાહંઆરનું આક્રીનાંન ૬. ૮.

મજદયસ્નાન^{૨૮}—અવચ^{૨૯}-રદી^{૩૦} દહિશ^{૩૧} અંદર^{૩૨} મજદયસ્નાન^{૩૩},
કુ^{૩૪} અંદર^{૩૫} મજદયસ્નાન^{૩૬} ગવરને^{૩૭} ઓપ^{૩૮} પ^{૩૯} દ્રઓગ^{૪૦} દારે^{૪૧},
કો^{૪૨} ઓપ^{૪૩} ન^{૪૪} ન્યોશે^{૪૫} વીશ^{૪૬} એજ^{૪૭} આન^{૪૮} ગાહંઆર^{૪૯}
અંદા^{૫૦} ગાહંઆર^{૫૧} હર^{૫૨}-રોજ^{૫૩} સદ-વ-હરતા^{૫૪} સ્તીર^{૫૫} ગુનાહ^{૫૬}
ઓપ^{૫૭} બૂન^{૫૮} બહોદ^{૫૯}.

(૧૨) “૬૦ માં દીવસે તીર મહીનાના^{૬૧} દએ-પ-મહેરનો^{૬૨} મધદયો-
શહેમ^{૬૩}—૬૦ મે^{૬૪} દીવસે^{૬૫} મે^{૬૬} હોરમજદે^{૬૭} તથા^{૬૮} અમશાસ્પદોએ^{૬૯}
બનાવ્યો^{૭૦} છે, જેથી^{૭૧} પાણી^{૭૨} પેદા કરવામાં આવ્યું.” (૧૩) ગાહંઆર^{૭૩} ઈજ-
વામાં આવ્યો^{૭૪} અને તીર મહીનાના^{૭૫} દએ-પ-મહેર રોજ^{૭૬} સુધી મધદયો-
શહેમ^{૭૭} ગાહંઆર નામ^{૭૮} પાણી^{૭૯}—ઓરશેદ રોજ^{૮૦} હોગામ^{૮૧} પકડીને^{૮૨} દએ-
પ-મહેર^{૮૩} રોજે ખતમ^{૮૪} થાય છે, તે મધદયોષહેમનો^{૮૫} (હાંગામ) હતો,^{૮૬}
તીરીઆન^{૮૭} હતું^{૮૮} તે વખતે પાણી^{૮૯} રોશન^{૯૦} કીધું.^{૯૧} અમશાસ્પદો^{૯૨} સાથે^{૯૩}
મયજદ^{૯૪} કીધો,^{૯૫} માનવીઓએ^{૯૬} બી તેજ મીસાલે^{૯૭-૯૮} (મયજદ) કરવી^{૯૯}
જોઈએ.^{૧૦૦} (૧૪) જે કોઈ^{૧૦૧} એ^{૧૦૨} ગાહંઆરમાંનો^{૧૦૩-૧૦૪} (કોઈથી) ઈજે^{૧૦૫} અથવા^{૧૦૬}
કરે^{૧૦૭} અથવા^{૧૦૮} ચારની કરે^{૧૦૯} અથવા^{૧૧૦} હિસ્સો-આપે.^{૧૧૧} (૧૫) તેને^{૧૧૨} જે
રીતે^{૧૧૩} હાડમંદ^{૧૧૪} દુન્યામાં^{૧૧૫-૧૧૬} એક હબર^{૧૧૭} નારી^{૧૧૮}-બળદ^{૧૧૯} તેના વાછ-
રડા^{૧૨૦} સાથે^{૧૨૧} કોઈએ^{૧૨૨} પોતાના રવાનના^{૧૨૩} પ્યારને^{૧૨૪} ખાતર^{૧૨૫} અશો^{૧૨૬} મર-
દોને^{૧૨૭-૧૨૮} અશોદાદ^{૧૨૯} તરીકે^{૧૩૦} આપ્યા^{૧૩૧} હોય^{૧૩૨} તેથી અપોઈ^{૧૩૩} તથા
બહેતરી^{૧૩૪} પામે તેજ પ્રમાણે^{૧૩૫} સવાબ^{૧૩૬} હોએ^{૧૩૭} વળી^{૧૩૮} રવાનના^{૧૩૯}
પ્યારને^{૧૪૦} ખાતર^{૧૪૧} અશોઈ^{૧૪૨} તથા બહેતરી^{૧૪૩} પામનાર તે^{૧૪૪} છે કે જે માન-
વીઓમાં^{૧૪૫-૧૪૬} હસ્તી-તરફ-જનારાંઓમાંથી^{૧૪૭-૧૪૮} સૌથી પેશ^{૧૪૯} (હોય છે). અવ-
સ્તામાં^{૧૫૦} હાદોખત નુસ્કમાં^{૧૫૧-૧૫૨} (એ બાબેની) ગવાહી^{૧૫૩} ત્યાં^{૧૫૪-૧૫૫} (એમ)
બહેર^{૧૫૬} છે^{૧૫૭} કે—“હસ્તી તરફ-જનારાં^{૧૫૮} અશોઈ-નરોની^{૧૫૯} એકજ^{૧૬૦} યાને^{૧૬૧}
સૌથી સરસ^{૧૬૨} અશોઈનીજ^{૧૬૩} મુરાદમાં^{૧૬૪} પોતાનાં રવાનને^{૧૬૫} માટેના ભલા^{૧૬૬}
આશીર્વાદમાં,^{૧૬૭} વાછરડાં સાથની^{૧૬૮} નારી^{૧૬૯}-બળદમાંની^{૧૭૦} હબરો^{૧૭૧} બહેસતરીકે
આપી દે.” (૧૬) જે કોઈ^{૧૭૨} નહી^{૧૭૩} ઈજે,^{૧૭૪} નહી^{૧૭૫} કરે,^{૧૭૬} નહી^{૧૭૭}
ચારની કરે,^{૧૭૮} યા નહી^{૧૭૯} હિસ્સો આપે^{૧૮૦} તેને “માજદયસ્નાનોમાં^{૧૮૧-૧૮૨}
પોતાનો-બોલ-નહી-પાળનાર^{૧૮૩-૧૮૪} તરીકે ઠેરવે.”^{૧૮૫}—માજદયસ્નાનોમાં^{૧૮૬-૧૮૭} તેને
કોલ-ઉપર-નહી^{૧૮૮}-સરદારીવાળો^{૧૮૯} ઠેરવવો,^{૧૯૦} કેમ જે^{૧૯૧} માજદયસ્નાનોમાં^{૧૯૨-૧૯૩}
તેનું^{૧૯૪} બોલવું^{૧૯૫} જુહું^{૧૯૬} તરીકે^{૧૯૭} ગણે,^{૧૯૮} (અને) તે જે કંઈ^{૧૯૯} બોલે^{૨૦૦} તે
ઉપર ધ્યાન-આપવું^{૨૦૧} નહી.^{૨૦૨} તે^{૨૦૩} ગાહંઆરથી^{૨૦૪-૨૦૫} (બીન) ગાહંઆર^{૨૦૬}

સુકી^{૫૦} દરરોજ^{૫૨-૫૩} ૧૮૦^{૫૪} સ્તીર^{૫૫} જેટલો^{૫૬} ગુનાહ^{૫૭} અરપા^{૫૮-૫૯}
થાયછે.^{૫૯}

(૧૭) “*પંચાચ^{૧૦} હસાપતીમ^{૧૧} પધતિરહુછે^{૧૨} ક્ષત્રહિ^{૧૩}-વધ-
ચેહિ^{૧૪} અનપ્રનામ^{૧૫}—પ^{૧૬} હરૂતાદ-વ-પંજ^{૧૭} રોજ^{૧૮} મન^{૧૯} અહુર-
મજદ^{૨૦} અવા^{૨૧} અમેશાસ્પંદાન^{૨૨} ક્રાજ-તાશીદ^{૨૩}-હૃદ^{૨૪} કું^{૨૫} જમીન^{૨૬}
દાદ^{૨૭} (૧૮) ગાહંખાર^{૨૮} યશત^{૨૯} પધતિરહેમ-ગાહ^{૩૦} નામ^{૩૧} નેહાદ^{૩૨}
શહેરેવર-માહ^{૩૩} અનેરાંન-રોજ^{૩૪} આશતાદ-રોજ^{૩૫} ગાહ^{૩૬} ગીરદ^{૩૭}
અનેરાંન-રોજ^{૩૮} સરૂ^{૩૯} ખહાદ^{૪૦} †પતિરહેમચેહિ^{૪૧} બૂદ^{૪૨} કું^{૪૩} એસ્તરને^{૪૪}
જમીન^{૪૫} આવ^{૪૬} અંદરૂ^{૪૭} આંન^{૪૮} જમાન^{૪૯} પએદા^{૫૦} બે-કર્દ^{૫૧}
અવા^{૫૨} અમેશાસ્પંદાન^{૫૩} મજદ^{૫૪} કર્દ^{૫૫} મહૂમાનય^{૫૬} પ^{૫૭} હુમ-અંગુ-
શીતે^{૫૮} આવાયદ^{૫૯} કર્દ^{૬૦} (૧૯) હરૂ-કે^{૬૧} એજ^{૬૨} આંન^{૬૩} ગાહંખાર^{૬૪}
યજદ^{૬૫} અયાવ^{૬૬} સાજદ^{૬૭} અયાવ^{૬૮} ખુરદ^{૬૯} અયાવ^{૭૦} દહદ^{૭૧} (૨૦)
અશ^{૭૨} કેરૂદ^{૭૩} અએદૂન^{૭૪} બેદ^{૭૫} ચૂન^{૭૬} કેશ^{૭૭} અંદરૂ^{૭૮} અખોહ^{૭૯} અ-
સ્તોમંદ^{૮૦} હજાર^{૮૧} અસ્પે^{૮૨} દએનૂતે^{૮૩} અવા^{૮૪} કુરેહ^{૮૫} પ^{૮૬} અશો-
દાદ^{૮૭} અશહી^{૮૮} વેહ^{૮૯} રવાંન^{૯૦} દુશારમ^{૯૧} રા^{૯૨} પ^{૯૩} આય^{૯૪} મદાંન^{૯૫}
અશોઆંન^{૯૬} દાદ^{૯૭} હેદ^{૯૮} અવાજ^{૯૯} એજ^{૧૦૦} અશહી^{૧૦૧} વેહ^{૧૦૨} રવાંન^{૧૦૩}
દુશારમ^{૧૦૪} રા^{૧૦૫} કે^{૧૦૬} એજ^{૧૦૭} હસ્તાંન^{૧૦૮} પહલૂમ^{૧૦૯} ધન^{૧૧૦} અંદરૂ^{૧૧૧}
આય^{૧૧૨} મહૂમાન^{૧૧૩} હસ્ત^{૧૧૪} અવસ્તા^{૧૧૫} ગવાહી^{૧૧૬} પ^{૧૧૭} હાદોખત^{૧૧૮}
એજ^{૧૧૯} આંન^{૧૨૦} જા^{૧૨૧} પએદા^{૧૨૨} ††હજંધરેમ^{૧૨૩} અસ્પનામ^{૧૨૪} દએ-
નુનામ^{૧૨૫} પધતિ-પુથનામ^{૧૨૬} નરાંમ^{૧૨૭} અષઓનામ^{૧૨૮} અષય^{૧૨૯} વંધ-
હુય^{૧૩૦} ઉરૂને^{૧૩૧} પર-દધયાત^{૧૩૨} અએવહુ^{૧૩૩} હાતાંમ^{૧૩૪} ચિ-માને^{૧૩૫} યત^{૧૩૬}
અષહે^{૧૩૭} વહિશતહે^{૧૩૮} ” (૨૧) હરૂ-કે^{૧૩૯} ન^{૧૪૦} યજદ^{૧૪૧} ન^{૧૪૨} સાજદ^{૧૪૩}
ન^{૧૪૪} ખુરદ^{૧૪૫} ન^{૧૪૬} દહદ^{૧૪૭} “††ગરેમો-વધરીમ^{૧૪૮} દહેશ^{૧૪૯} અંદરૂ^{૧૫૦} મજદયસ્તાંન^{૧૫૧}
કું^{૧૫૨} અંદરૂ^{૧૫૩} મજદયસ્તાંન^{૧૫૪} ગાહ^{૧૫૫} આય^{૧૫૬} પ^{૧૫૭} વાકીગાંન^{૧૫૮} દારદ^{૧૫૯}
કું^{૧૬૦} દહદ^{૧૬૧} ન^{૧૬૨} પદીરદ^{૧૬૩} વીશ^{૧૬૪} એજ^{૧૬૫} આંન^{૧૬૬} ગાહંખાર^{૧૬૭} અંદા^{૧૬૮}

* જુઓ કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ પહેલી કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

†† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહંખારનું આદીગાન ૬. ૯.

ગાહંઆર^{૨૩} હર-રોજ^{૨૪} સદૃ^{૨૫} વ^{૨૬} હરતાદૃ^{૨૭} સ્તીર^{૨૮} ગુનાહ^{૨૯} આપ^{૩૦}
ખૂન^{૩૧} બહોદૃ^{૩૨}.

(૧૭) “૭૫ મા^{૧૦-૧૧} દીવસે શહેરેવર મહીનાનાં^{૧૩} ૧૪ અનેરાન^{૧૫} રોજનો
પદતિશહેમ”^{૧૨}—૭૫ મે^{૧૦} દીવસે^{૧૮-૧૯} મે^{૧૬} હોરમજદે^{૧૭} તથા^{૧૮} અમશારપં-
દોએ^{૧૯} બનાવ્યો^{૨૦} છે, ^{૨૧} જે વખતે^{૨૨} જમીન^{૨૩} પેદા કીધી. ^{૨૪} (૧૮) ગાહં-
આર^{૨૫} ઇજવામાં આવ્યો^{૨૬} અને શહેરેવર મહીનાનાં^{૨૭} અનેરાન રોજ^{૨૮} સુધી
પદતિશહેમ ગાહંઆર^{૨૯} નામ^{૩૦} પાડ્યું—આશતાદ રોજે^{૩૧} હીંગામ^{૩૨} પકડે
છે, ^{૩૩} અનેરાન રોજે^{૩૪} આખર^{૩૫} થાય^{૩૬} છે; તે પદતિશહેમ^{૩૭} હતો, ^{૩૮} કે
જ્યારે^{૩૯} તે^{૪૦} જમનામાં^{૪૧-૪૨} પાણી^{૪૩} ઉપર જમીન^{૪૪} ઉભી^{૪૫} કરી પેદા^{૪૬}
કરવામાં આવી, ^{૪૭} અને અમેશારપદો^{૪૮} સાથે^{૪૯} મ્યજદ^{૫૦} કીધી; ^{૫૧} માનવીઓ-
એઓ^{૫૨} તેજ મીસાદે^{૫૩} (મ્યજદ) કરવી^{૫૪} ઘટે છે. ^{૫૫} (૧૯) જે કોઈ^{૫૬}
આ^{૫૭} ગાહંઆરમાંનો^{૫૮-૫૯} (કોઈબી) ઇજે^{૬૦} યા^{૬૧} કરે^{૬૨} યા^{૬૩} આશની
કરે^{૬૪} યા^{૬૫} હિસ્સો આપે, ^{૬૬} (૨૦) તેને^{૬૭} જે પ્રમાણે^{૬૮} હાડમંદ^{૬૯} હુ-
ન્યામાં^{૭૦} ૨૯ એક હજાર^{૭૧} નારી^{૭૨-૭૩} થોડી^{૭૪} તેના વહેરા^{૭૫} સાથે^{૭૬} કોઈએ^{૭૭}
પોતાનાં રવાંવના^{૭૮} પ્યારને^{૭૯} લીધે^{૮૦} આશોદાદ^{૮૧} તરીકે^{૮૨} અશો^{૮૩} મર-
દોને^{૮૪-૮૫} આપ્યા^{૮૬} હોય^{૮૭} તેથી અશોદ^{૮૮} તથા બહેતરી^{૮૯} પામે તેજ
સુઆફેક^{૯૦} સવાળ^{૯૧} હોજે^{૯૨} વળી^{૯૩} રવાંવના^{૯૪} પ્યારને^{૯૫} ખાતર^{૯૬}
અશોદ^{૯૭} તથા બહેતરી^{૯૮} પામનાર તે છે^{૯૯} જે માનવીઓમાં^{૧૦૦-૧૦૧} હસ્તી
તરફ જનારાઓમાં^{૧૦૨} સૌથી શ્રેષ્ઠ^{૧૦૩} છે. અવસ્તામાં^{૧૦૪} હાદોખત-નુસ્કમાં^{૧૦૫-૧૦૬}
એ બાબેની ગવાહી^{૧૦૭} લા^{૧૦૮-૧૦૯} એમ બહેર^{૧૧૦} છે^{૧૧૧} કે “હસ્તીમાં જ-
નારા^{૧૧૨} અશો^{૧૧૩} નરોની^{૧૧૪} એકજ^{૧૧૫} યાને^{૧૧૬} સર્વથી સરસ^{૧૧૭} અશોધનીજ^{૧૧૮}
બાહેશમાં^{૧૧૯} પોતાનાં રવાંવને^{૧૨૦} માટેના બલા^{૧૨૧} આશીવાદમાં^{૧૨૨} અરચા-
સાથની^{૧૨૩} નારી^{૧૨૪} થોડીમાંની^{૧૨૫} હબરો^{૧૨૬} અક્ષેશ-તરીકે-આપી દે. ^{૧૨૭} (૨૧) જે
કોઈ^{૧૨૮} નહી^{૧૨૯} ઇજે, ^{૧૩૦} નહી^{૧૩૧} કરે, ^{૧૩૨} નહી^{૧૩૩} આશની કરે, ^{૧૩૪} નહી^{૧૩૫} હિસ્સો
આપે, ^{૧૩૬} તેને “માજદયસ્નાનોમાં^{૧૩૭-૧૩૮} બહેર-ગુનેહગાર^{૧૩૯} તરીકે ઠેરવવો^{૧૪૦}”
માજદયસ્નાનોમાં^{૧૪૧} બહેર-ગુનેહગાર^{૧૪૨} તરીકે ઠેરવવો^{૧૪૩}, કેમ જે^{૧૪૪} માજદય-
સ્નાનોમાં^{૧૪૫} વખતોવખત^{૧૪૬} તેને^{૧૪૭} એવીજ બાણમાં^{૧૪૮-૧૪૯} રાખે, ^{૧૫૦} કારણ^{૧૫૧} કે
તે કંઈ આપે^{૧૫૨} તે કણુલ થાય^{૧૫૩} નહી^{૧૫૪} તે^{૧૫૫} ગાહંઆરથી^{૧૫૬-૧૫૭} (આવતા)
ગાહંઆર^{૧૫૮} સુધી^{૧૫૯} દરરોજ^{૧૬૦} ૧૮૦ ૨૫-૨૬ ૨૭ સ્તીર^{૧૬૧} જેટલો^{૧૬૨} તેનો ગુનાહ^{૧૬૩}
ઉભો^{૧૬૪-૧૬૫} થાય^{૧૬૬} છે.

(૨૨) “અસતેમ^{૩૩} અયાથેમહે^{૩૪} મિથહે^{૩૫} અનઘનાંમ^{૩૬}—૫^{૩૭}

સી-રોજ^{૪૮} મન^{૩૬} અહુરમજદ^{૪૦} અવા^{૪૧} અમશાસપંદાન^{૪૨} ક્રાજ-તા-
શીદ^{૪૩}-હૃદ^{૪૪} કું^{૪૫} ઉર્વર^{૪૬} દાદ^{૪૭}. (૨૩) ગાહંબાર^{૪૮} યશત^{૪૯} અયાથ્રેમ-
ગાહ^{૫૦} નામ^{૫૧} તેહાદ^{૫૨} મહેર-માહ^{૫૩} અનેરાંન-રોજ^{૫૪}; અશતાદ-
રોજ^{૫૫} ગાહ^{૫૬} ગીરદ^{૫૭} અનેરાંન^{૫૮}-રોજ સર^{૫૯} બહોદ^{૬૦}. *અયા-
થ્રેમ્યેહ^{૬૧} બૃદ^{૬૨} કું^{૬૩} મીજેહ^{૬૪} રંગ^{૬૫} વ^{૬૬} ગૂને^{૬૭} ગૂને^{૬૮} ઉર્વરાંન^{૬૯}
અંદર^{૭૦} આંન^{૭૧} જમાંન^{૭૨} પએદા^{૭૩} બે-કદ^{૭૪}. અવા^{૭૫} અમશાસપં-
દાંન^{૭૬} મયજદ^{૭૭} કદ^{૭૮}. મદૂમાંનય^{૭૯} પ^{૮૦} હમ-અંગુશીતે^{૮૧} આવાયદ^{૮૨}
કદ^{૮૩}. (૨૪) હર-કે^{૮૪} એજ^{૮૫} આંન^{૮૬} ગાહંબાર^{૮૭} યજદ^{૮૮} અયાવ^{૮૯}
સાજદ^{૯૦} અયાવ^{૯૧} ખુરદ^{૯૨} અયાવ^{૯૩} દહુદ^{૯૪}. (૨૫) અશ^{૯૫} કેરકે^{૯૬}
અએદૂન^{૯૭} બેદ^{૯૮} ચૂન^{૯૯} કેશ^{૧૦૦} અંદર^{૧૦૧} અખો^{૧૦૨} અસ્તોમંદ^{૧૦૩} હજાર^{૧૦૪}
ઉશલ^{૧૦૫}-ઇન્દએનૂતે^{૧૦૬} અવા^{૧૦૭} કવાદ^{૧૦૮} પ^{૧૦૯} અશો-દાદ^{૧૧૦} અશાહી^{૧૧૧} વેહ^{૧૧૨}
રવાંન^{૧૧૩}-દુશારમ^{૧૧૪} રા, ^{૧૧૫} પ^{૧૧૬} ઓય^{૧૧૭} મદીને^{૧૧૮} અશોઆંન^{૧૧૯} દાદ^{૧૨૦}-હૃદ^{૧૨૧}
અવાજ^{૧૨૨} એજ^{૧૨૩} અશાહી^{૧૨૪} વેહ^{૧૨૫} રવાંન^{૧૨૬}-દુશારમ^{૧૨૭} રા, ^{૧૨૮} કે^{૧૨૯}
એજ^{૧૩૦} હસ્તાંન^{૧૩૧} પહેલૂમ^{૧૩૨} ઇન^{૧૩૩} અંદર^{૧૩૪} ઓય^{૧૩૫} મદૂમાંન^{૧૩૬}
હસ્ત^{૧૩૭} અવસ્તા^{૧૩૮} ગવાહી^{૧૩૯} પ^{૧૪૦} હાદો^{૧૪૧} એજ^{૧૪૨} આંન^{૧૪૩} બ^{૧૪૪}
પએદા^{૧૪૫} “હજ્રમરેમ^{૧૪૬} ઉશલનાંમ^{૧૪૭} દએનુનાંમ^{૧૪૮} પથિતિ-પુથનાંમ^{૧૪૯}
નરાંમ^{૧૫૦} અપઓનાંમ^{૧૫૧} અપય^{૧૫૨} વંધહુય^{૧૫૩} ઉરેને^{૧૫૪} પર-દધ્યાત^{૧૫૫}
અએવહે^{૧૫૬} હાતાંમ^{૧૫૭} ચિન્માને^{૧૫૮} યત^{૧૫૯} અપહે^{૧૬૦} વહિશતહે^{૧૬૧}”
(૨૬) હર-કે^{૧૬૨} ન^{૧૬૩} યજદ^{૧૬૪} ન^{૧૬૫} સાજદ^{૧૬૬} ન^{૧૬૭} ખુરદ^{૧૬૮} ન^{૧૬૯} દહુદ^{૧૭૦}
“વારેનેમ^{૧૭૧} રતઓરેમ^{૧૭૨} કપેરેનઓધિતિ^{૧૭૩} અંતરે^{૧૭૪} મજદયસ્ના-
ઇશ^{૧૭૫}”—અંબાર^{૧૭૬} રતઓર^{૧૭૭} એજશ^{૧૭૮} ક્રાજ-અપાર^{૧૭૯} અંદર^{૧૮૦} મજ-
દયસ્નાંન^{૧૮૧} કું^{૧૮૨} અંદર^{૧૮૩} મજદયસ્નાંન^{૧૮૪} અવર^{૧૮૫} રતઓર^{૧૮૬} ન^{૧૮૭} ન-
શીનદ^{૧૮૮} કું^{૧૮૯} નશીનદ^{૧૯૦} ન^{૧૯૧} શાયદ^{૧૯૨} વીશ^{૧૯૩} એજ^{૧૯૪} આંન^{૧૯૫} ગા-
હંબાર^{૧૯૬} અંદા^{૧૯૭} ગાહંબાર^{૧૯૮} હર-રોજ^{૧૯૯} સદ^{૨૦૦} વ^{૨૦૧} હશતાદ^{૨૦૨} સ્તીર^{૨૦૩}
ગુનાહ^{૨૦૪} ઓય^{૨૦૫} બૂન^{૨૦૬} બહોદ^{૨૦૭}.

(૨૨) “૩૦ મા^{૩૩} દીવસે મેહેર મહીનાના^{૩૫} અનેરાંન^{૩૬} રોજનો અયા-
થ્રેમ^{૩૭}—૩૦ મે દીવસે^{૩૮-૩૯} મે^{૪૦} હોરમજદે^{૪૦} અમશાસપંદો^{૪૨} સાથે^{૪૧} અ-

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ કુટનોઠ પાનું ૪૪૬.

‡ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહંબારનું આફ્રીયાન ક. ૧૦.

નાઓ છે, ૪૩-૪૪ જ્યારે^{૪૫} ઝાડપાન^{૪૬} પેદા કીધા. ૪૭ (૨૩) ગાહંમાર^{૪૮}
 ઈજ્યો^{૪૯} અને મેહેર મહીનાના^{૫૦} અનેરાંન^{૫૧} રોજવાળાનું નામ^{૫૨} અયાથ્રેમ-
 ગાહંમાર^{૫૩} પાણી^{૫૪} પર આશ્તાદ^{૫૫} રોજે હીંગામ^{૫૬} પકડે છે, ૫૭ અનેરાન રોજે^{૫૮}
 તમામ^{૫૯} થાય છે; ૬૦ તે અયાથ્રેમનો^{૬૧} હતો, ૬૨ કે જ્યારે^{૬૩} તે^{૬૪} જમાનામાં^{૬૫-૬૬}
 તાબ^{૬૭} રંગ ઘેરગી^{૬૮} અને^{૬૯} જાતજાતના^{૭૦-૭૧} ઝાડપાનો^{૭૨} પેદા^{૭૩} કરવામાં
 આવ્યાં. ૭૪ અને અમશાસ્પદો^{૭૫} સાથે^{૭૬} મ્યજદ^{૭૭} કરવામાં આવી; ૭૮ માન-
 વીઓએ^{૭૯} યી તેજ મીસાલ^{૮૦-૮૧} (મ્યજદ) કરવી^{૮૨} સજવાર^{૮૩} છે. (૨૪)
 જે કોઈ^{૮૪} એ^{૮૫} ગાહંમારમાંનો^{૮૬-૮૭} (કોઈબી) ઈજે^{૮૮} યા^{૮૯} કરે^{૯૦} યા^{૯૧}
 ચાશની^{૯૨} કરે યા^{૯૩} હિસ્સો આપે, ૯૪ (૨૫) તેને^{૯૫} જે મુઅફેક^{૯૬} હાડમંદ^{૯૭}
 હુન્થામાં^{૯૮-૯૯} એક હજાર^{૧૦૦} નારી^{૧૦૧-૧૦૨} તેના અન્ન^{૧૦૩} સાથે^{૧૦૪} કોઈએ^{૧૦૫} પોતાના
 રવાનના^{૧૦૬} ખ્યારને^{૧૦૭} ખાતર^{૧૦૮} આશોદાદ^{૧૦૯} તરીકે અશો^{૧૧૦} મરદાને^{૧૧૧-૧૧૨}
 આપ્યો^{૧૧૩} હોય^{૧૧૪} તેથી અશોઈ^{૧૧૫} તથા બેહતરી^{૧૧૬} પામે તેજ પ્રમાણે^{૧૧૭}
 સવાબ^{૧૧૮} પહોંચો^{૧૧૯}! વળી^{૧૨૦} રવાનના^{૧૨૧} ખ્યારને^{૧૨૨} ખાતર^{૧૨૩} અશોઈ^{૧૨૪} તથા
 બેહતરી^{૧૨૫} તે પામે છે કે જે માનવીઓમાં^{૧૨૬-૧૨૭-૧૨૮-૧૨૯} હસ્તીમાં જના-
 રાઓમાં^{૧૩૦-૧૩૧} સૌથી બુલંદ^{૧૩૨} છે. અવસ્તામાં^{૧૩૩} હાદોખત-નુસ્કમાં^{૧૩૪-૧૩૫} (એ
 બાબેની) ગવાહી^{૧૩૬} છે^{૧૩૭} તે ત્યાં^{૧૩૮-૧૩૯-૧૪૦} એમ બહેર^{૧૪૧} છે કે હસ્તીમાં
 જનારા^{૧૪૨} અશો^{૧૪૩} નરોની^{૧૪૪} એકજ^{૧૪૫} યાને^{૧૪૬} સૌથી સરસ^{૧૪૭} અશોઈનીજ^{૧૪૮}
 ખાહેશમાં^{૧૪૯} પોતાનાં રવાનને માટેના^{૧૫૦} લલા^{૧૫૧} આશીર્વાદમાં, ૧૫૨ અન્ન^{૧૫૩}
 સાથની^{૧૫૪} નારી^{૧૫૫-૧૫૬} હજારો^{૧૫૭} બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે. ૧૫૮ (૨૬) જે
 કોઈ^{૧૫૯} નહીં^{૧૬૦} ઈજે, ૧૬૧ નહીં^{૧૬૨} કરે, ૧૬૩ નહીં^{૧૬૪} ચાશની કરે, ૧૬૫ નહીં^{૧૬૬} હિસ્સો
 આપે, ૧૬૭ તેની પાસેથી માજદયસ્નાનો^{૧૬૮-૧૬૯} લારખરદાર^{૧૭૦} ઢોર^{૧૭૧} લઈ લેવાનું^{૧૭૨}
 કરે. માજદયસ્નાનોમાં^{૧૭૩-૧૭૪} તેની પાસેથી^{૧૭૫} લારખરદાર^{૧૭૬} ઢોર^{૧૭૭} લઈ જ
 લેવામાં આવે^{૧૭૮}, કેમ જે^{૧૭૯} માજદયસ્નાનોમાં^{૧૮૦-૧૮૧} તે ઢોર^{૧૮૨} ઉપર^{૧૮૩} બેસે^{૧૮૪}
 નહીં, ૧૮૫ કારણ^{૧૮૬} કે તેનાથી બેસી^{૧૮૭} શકાયજ^{૧૮૮} નહીં. ૧૮૯ તે^{૧૯૦} ગાહંમારથી^{૧૯૧-૧૯૨}
 (આવતા) ગાહંમાર^{૧૯૩} સુધી^{૧૯૪} દરરોજ^{૧૯૫} ૧૦૮^{૧૦૦-૧૦૧} સ્તરી^{૧૦૨} જેટલો^{૧૦૩} ગુનાહ^{૧૦૪}
 તેનો^{૧૦૫} શરૂ થાય છે.*

(૨૭) “અશ્તાઈતીમ^૧ મહદ્યાઈસ્યેહે^૨ દયુષો^૩ વેરેથ્રહલે^૪—
 ૫^૫ હશ્તાદ^૬ રોજ^૭ મન^૮ અહુરમઝદ^૯ અવા^{૧૦} અમેશાસ્પદાંન^{૧૧}
 ક્રાજ-તારીદ^{૧૨}-હેદ^{૧૩} કુ^{૧૪} આસ્પદાંન^{૧૫} દાદ^{૧૬}. (૨૮) ગાહંમાર^{૧૭}
 યશત, ૧૮ મહદ્યારેમ-ગાહ^{૧૯} નાંમ^{૨૦} નેહાદ, ૨૧ કે-માહ^{૨૨} બહેરાંમ-રોજ;”

મેહેર-રોજ^{૩૧} ગાહ^{૩૨} ગીરદ^{૩૩} બહેરાંમ-રોજ^{૩૪} સર^{૩૫} બહેરદ^{૩૬} *મધદ-
 યાધચેહે^{૩૭} બુદ^{૩૮} કુ^{૩૯} ગોસ્પંદાંન^{૪૦} પંજ^{૪૧} આધન^{૪૨} અંદર^{૪૩} આન^{૪૪}
 જમાંન^{૪૫} પએદા^{૪૬} બે-કદ^{૪૭} અવા^{૪૮} અમેશાસ્પંદાંન^{૪૯} મ્યજદ^{૫૦} કદ^{૫૧}
 મદૂમાંન^{૫૨} પ^{૫૩} હમ-અંગુશીતે^{૫૪} આવાયદ^{૫૫} કદ^{૫૬} (૨૯) હર-કે^{૫૭}
 એજ^{૫૮} આન^{૫૯} ગાહંઆર^{૬૦} યજદ^{૬૧} અથાવ^{૬૨} સાજદ^{૬૩} અથાવ^{૬૪}
 ખુરદ^{૬૫} અથાવ^{૬૬} દહદ^{૬૭}, (૩૦) અશ^{૬૮} કેરકે^{૬૯} અએદૂન^{૭૦} બેદ^{૭૧} ચૂન^{૭૨}
 કેશ^{૭૩} અંદર^{૭૪} અબોધ^{૭૫} અસ્તોમંદ^{૭૬} હજાર^{૭૭} કતારચ^{૭૮} રમે^{૭૯} આધન^{૮૦}
 પત અશો-દાદ^{૮૧} અશહી^{૮૨} વેહ^{૮૩} રવાન^{૮૪} દુશારમ^{૮૫} રા, ^{૮૬} પ^{૮૭} આય^{૮૮}
 મદાને^{૮૯} અશોઆન^{૯૦} દાદ^{૯૧}-હેદ^{૯૨} અવાજ^{૯૩} એજ^{૯૪} અશહી^{૯૫}
 વેહ^{૯૬} રવાન^{૯૭}-દુશારમ^{૯૮} રા, ^{૯૯} કે^{૧૦૦} એજ^{૧૦૧} હરતાને^{૧૦૨} પહેલૂમ^{૧૦૩} ધન^{૧૦૪}
 અંદર^{૧૦૫} આય^{૧૦૬} મદૂમાંન^{૧૦૭} હસ્ત^{૧૦૮} અવસ્તા^{૧૦૯} ગવાહી^{૧૧૦} *હજંમરેમ^{૧૧૧}
 કંધહાઓસચિત^{૧૧૨} વાંધવાનાંમ^{૧૧૩} નરાંમ^{૧૧૪} અપઓનાંમ^{૧૧૫} અપય^{૧૧૬}
 વંધહુય^{૧૧૭} ઉરને^{૧૧૮} પર-દધચ્યાત^{૧૧૯} અએવહે^{૧૨૦} હાતાંમ^{૧૨૧} ચિન્માને^{૧૨૨}
 યત^{૧૨૩} અપહે^{૧૨૪} વહિરતાહે^{૧૨૫} (૩૧) હર-કે^{૧૨૬} ન^{૧૨૭} યજદ^{૧૨૮} ન^{૧૨૯}
 સાજદ^{૧૩૦} ન^{૧૩૧} ખુરદ^{૧૩૨} ન^{૧૩૩} દહદ^{૧૩૪} *તયાતેમ^{૧૩૫} ગએથનાંમ^{૧૩૬} કપે-
 રેનઓધતિ^{૧૩૭} અંતરે^{૧૩૮} મવરદયસ્નાધશ^{૧૩૯}—દાથેમ^{૧૪૦} પર જેહાંન^{૧૪૧}
 એજશ^{૧૪૨} કાજ-અપાર^{૧૪૩} અંદર^{૧૪૪} મવરદયસ્નાંન^{૧૪૫} કુ^{૧૪૬} હમા^{૧૪૭}
 આસ્તે^{૧૪૮} ઇ^{૧૪૯} ગતી^{૧૫૦} એજ^{૧૫૧} આય^{૧૫૨} અપાર^{૧૫૩} બહેરદ^{૧૫૪} કે^{૧૫૫}
 દારદ^{૧૫૬} ન^{૧૫૭} શાયદ^{૧૫૮} વીશ^{૧૫૯} એજ^{૧૬૦} આન^{૧૬૧} ગાહંઆર^{૧૬૨} અંદા^{૧૬૩}
 ગાહંઆર^{૧૬૪} હર-રોજ^{૧૬૫} સદ^{૧૬૬} વ^{૧૬૭} હરતાદ^{૧૬૮} રતીર^{૧૬૯} ગુનાહ^{૧૭૦} આય^{૧૭૧}
 ખૂન^{૧૭૨} બહેરદ^{૧૭૩}

(૨૭) ૮૦ મેં દીવસે દએ મહીનાના^{૧૦} બેહરામ^{૧૧} રોજનો મધદયા-
 રેમ^{૧૨}—૮૦ મેં દીવસે^{૧૩} ૧૨ મેં^{૧૪} હોરમજદ^{૧૫} અમશાસ્પદો^{૧૬} સાથે^{૧૭} બનાવ્યો^{૧૮}
 છે^{૧૯} કે જે વખતે^{૨૦} ગોસ્પંદો^{૨૧} પેદા કીધા^{૨૨} (૨૮) ગાહંઆર^{૨૩} ઇન્જવામાં
 આવ્યો, ^{૨૪} અને દએ મહીનાના^{૨૫} બહેરાંમ રોજ^{૨૬} સુધી મધદયારેમ^{૨૭}
 ગાહંઆર નામ^{૨૮} પાણ્ય^{૨૯}—મેહેર રોજે^{૩૦} હીગામ^{૩૧} પડે છે, ^{૩૨} બેહરામ^{૩૩} રોજે
 ખતમ^{૩૪} થાય^{૩૫} છે; તે મધદયારેમનો^{૩૬} હતો^{૩૭} કે બયારે^{૩૮} તેજ જમા-
 નાસા^{૩૯} પાંચ^{૪૦} બતનાં^{૪૧} ગોસ્પંદો^{૪૨} પેદા^{૪૩} કરવામાં આવ્યા^{૪૪} અમ-
 શાસ્પંદો^{૪૫} સાથે^{૪૬} મ્યજદ^{૪૭} કરવામાં આવી^{૪૮} માનવીઓએ^{૪૯} બી તેજ

* જુઓ કુદનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહંઆરનું આફીઝાન ક. ૧૧.

મીસાલે^{૫૪-૫૩} (મ્યજદ) કરવી^{૫૫} જોઇએ. ^{૫૫} (૨૯) જે કોઈ^{૫૬} એ^{૫૬} ગાહં-
આરમાંથી^{૫૭-૫૮} (કોઈબી) ઈજે^{૫૯} યા^{૬૦} કરે^{૬૧} યા^{૬૨} આરની કરે^{૬૩} યા^{૬૪}
હિસ્સો આપે, ^{૬૫} (૩૦) તેને^{૬૬} જે પ્રમાણે^{૬૭} હાડમંદ^{૬૮} દુન્યામાં^{૬૯-૭૦} એક
હબર^{૭૧} કોઈબી^{૭૨} જાતનાં^{૭૩} ગોસ્પંદો^{૭૪} કોઈએ^{૭૫} પોતાના રવાનના^{૭૬} પ્યારને^{૭૭}
ખાતર^{૭૮} આશોદાદ^{૭૯} તરીકે^{૮૦} અશો^{૮૧} મરદોને^{૮૨-૮૩} આપ્યા^{૮૪} હોય^{૮૫} તેથી
અશોઇ^{૮૬} તથા બેહતરી^{૮૭} પામે તેજ પ્રમાણે^{૮૮} સવાબ^{૮૯} હોજે^{૯૦} ! વળી^{૯૧}
રવાનના^{૯૨} પ્યારને^{૯૩} ખાતર^{૯૪} અશોઇ^{૯૫} તથા બેહતરી^{૯૬} તે^{૯૭} પામે છે, કે
જે માનવીઓમાં^{૯૮-૯૯} હસ્તી તરફ જનારાંઓ^{૧૦૦} સૌથી સરસ^{૧૦૧} છે.
અવસ્તામાં^{૧૦૨} જે ગવાહી^{૧૦૩} છે તે ઝમ છે કે “હસ્તી તરફ જનારાં^{૧૦૪} અશો^{૧૦૫}
નરોની^{૧૦૬} એકજ^{૧૦૭} યાને^{૧૦૮} સૌથી સરસ^{૧૦૯} અશોઇનીજ^{૧૧૦} પસંદગીમાં^{૧૧૧}
પોતાનાં રવાનને^{૧૧૨} મટોના લલા^{૧૧૩} આશીરવાદમાં^{૧૧૪} પાળેલાં જાનવરોમાંનાં^{૧૧૫}
કોઈબી જાતનાં^{૧૧૬} હબરો^{૧૧૭} અક્ષેશ-તરીકે-આપી^{૧૧૮} દે.” (૩૧) જે કોઈ^{૧૧૯}
નહી^{૧૨૦} ઈજે, ^{૧૨૧} નહી^{૧૨૨} કરે, ^{૧૨૩} નહી^{૧૨૪} આરની કરે, ^{૧૨૫} નહી^{૧૨૬} હિસ્સો-આપે, ^{૧૨૭} “તેની
દુન્યવી^{૧૨૮} અક્ષેશો^{૧૨૯} માજદયસ્નાનોમાં^{૧૩૦-૧૩૧} લઈ લેવામાં^{૧૩૨} આવે.” માજદ-
યસ્નાનોમાં^{૧૩૩-૧૩૪} તેની દુન્યાને^{૧૩૫} લગતી^{૧૩૬} અક્ષેશો^{૧૩૭} તેની પાસેથી^{૧૩૮} લઈ
લેવી, ^{૧૩૯} કેમ જે^{૧૪૦} તેની તમામ^{૧૪૧} દુન્યાને^{૧૪૨} લગતી^{૧૪૩} દોલત^{૧૪૪} તેનેથી^{૧૪૫-૧૪૬}
દૂર^{૧૪૭} થાય છે, ^{૧૪૮} ધારણ^{૧૪૯} કે તેનાથી રાખી^{૧૫૦} શકાયજ^{૧૫૧} નહી. ^{૧૫૨} તે^{૧૫૩}
ગાહંઆરથી^{૧૫૪-૧૫૫} (બીજા) ગાહંઆર^{૧૫૬} સુધી^{૧૫૭} દરરોજ^{૧૫૮} ૧૮૦^{૧૫૯-૧૬૦} સ્તીર^{૧૬૧}
જેટલો^{૧૬૨} તેનો ગુનાહ^{૧૬૩} સરૂ^{૧૬૪} થાય છે. ^{૧૬૫}

(૩૨) *પંચાચ^{૧૬૬} હસ્તાઇતીમ^{૧૬૭} હમસ્પથમએદયેહે^{૧૬૮}
સ્પેંતયાઓ^{૧૬૯} વંધહુયાઓ^{૧૭૦} ગાથાબયો^{૧૭૧}—^{૧૭૨} હુદૂનાદ^{૧૭૩} વજ^{૧૭૪} પંજ^{૧૭૫}
રોજ^{૧૭૬} મન^{૧૭૭} અહુરમજદ^{૧૭૮} અવા^{૧૭૯} અમેશાસ્પેદાં^{૧૮૦} ફાજ-તાશીદ^{૧૮૧}
હેદ^{૧૮૨} કું^{૧૮૩} મર્દૂમ^{૧૮૪} દાદ^{૧૮૫} (૩૩) ગાહંઆર^{૧૮૬} યરત^{૧૮૭} હમસ્પથમએ-
દમ-ગાહ^{૧૮૮} નાંમ^{૧૮૯} નેહાદ^{૧૯૦} સ્પેંદારમદ-માહ^{૧૯૧} વહિરતોઇરત-ગાહ^{૧૯૨}
અહુનવદ-ગાહ^{૧૯૩} ગોહ^{૧૯૪} ગીરદ^{૧૯૫} વહિરતોઇરત-ગાહ^{૧૯૬} સરૂ^{૧૯૭} અહોદ^{૧૯૮}
ફહમસ્પથમએદયેહે^{૧૯૯} ખૂદ^{૨૦૦} કું^{૨૦૧} મર્દૂમ^{૨૦૨} દાદ^{૨૦૩} વજ^{૨૦૪} હરૂ^{૨૦૫} દહેરને^{૨૦૬}
દાદ^{૨૦૭} અવા^{૨૦૮} અમેશાસ્પેદાં^{૨૦૯} મ્યજદ^{૨૧૦} કંદ^{૨૧૧}, મર્દૂમાંનય^{૨૧૨} પ હમ-
મંગુશીતે^{૨૧૩} આવાયદ^{૨૧૪} કંદ^{૨૧૫} (૩૪) હરૂ-કે^{૨૧૬} એજ^{૨૧૭} આંન^{૨૧૮} ગાહં-
આર^{૨૧૯} યજદ^{૨૨૦} અયાવ^{૨૨૧} સાજદ^{૨૨૨} અયાવ^{૨૨૩} ખુરદ^{૨૨૪} અયાવ^{૨૨૫} દહદ^{૨૨૬},
(૩૫) અશ^{૨૨૭} કેરદે^{૨૨૮} અએદૂન^{૨૨૯} ખેદ^{૨૩૦} ચૂન^{૨૩૧} કેશ^{૨૩૨} અંદરૂ^{૨૩૩} અ-

* જુઓ કુટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

ખોઈ^{૪૪} અસ્તોમંદ^{૪૫} હમા^{૪૬} ધન^{૪૭} જોહાંન^{૪૮} સાલ્^{૪૯} ૫^{૫૦} આંન^{૫૧}
ગમ^{૫૨} નાંન^{૫૩} પસ્^{૫૪} દર^{૫૫} મએ^{૫૬} ધ ખૂખ^{૫૭} યદ્^{૫૮} દુશારમ^{૫૯} રા^{૬૦}
પ^{૬૧} અશો-દાદ^{૬૨} અશાહી^{૬૩} વેહ^{૬૪} રવાંન^{૬૫} દુશારમ^{૬૬} રા^{૬૭} ૫^{૬૮}
ઓય^{૬૯} મદોને^{૭૦} અશોઆંન^{૭૧} દાદ^{૭૨} હેદ^{૭૩} અવાજ^{૭૪} એજ^{૭૫}
અશાહી^{૭૬} વેહ^{૭૭} રવાંન^{૭૮} દુશારમ^{૭૯} રા^{૮૦} કે^{૮૧} એજ^{૮૨} હસ્તાને^{૮૩}
પહેલૂમ^{૮૪} ધન^{૮૫} અંદર^{૮૬} ઓય^{૮૭} મદૂમાંન^{૮૮} હસ્ત^{૮૯} અવસ્તા^{૯૦} ગ-
વાહી^{૯૧} ૫^{૯૨} હાદોખત^{૯૩} એજ^{૯૪} આંન^{૯૫} જા^{૯૬} પએદા^{૯૭} “વીર^{૯૮}
તરખુય^{૯૯} કુદય^{૧૦૦} મસનય^{૧૦૧} વંધહુનય^{૧૦૨} સ્વયનય^{૧૦૩} નરાંમ^{૧૦૪} અપઓ-
નાંમ^{૧૦૫} અપય^{૧૦૬} વંધહુય^{૧૦૭} ઉરને^{૧૦૮} પર-દધયાત^{૧૦૯} અએવહે^{૧૧૦} હાતાંમ^{૧૧૧}
ચિમાને^{૧૧૨} યત^{૧૧૩} અપહે^{૧૧૪} વહિશતહે^{૧૧૫} (૩૬) હર કે^{૧૧૬} ન^{૧૧૭} યજદ^{૧૧૮}
ન^{૧૧૯} સાજદ^{૧૨૦} ન^{૧૨૧} ખુરદ^{૧૨૨} ન^{૧૨૩} દહદ^{૧૨૪} + “આહુધરીમ^{૧૨૫} દુકઅપેમ^{૧૨૬}
ફેરેનઓઇતી^{૧૨૭} અંતરે^{૧૨૮} મજદયસ્નાઇશ^{૧૨૯}—અહુરમજદ^{૧૩૦} દાદ-
સ્તાંની^{૧૩૧} એજશ^{૧૩૨} કાજ-અપાર^{૧૩૩} અંદર^{૧૩૪} મજદયસ્નાંન^{૧૩૫} કે^{૧૩૬} ૫^{૧૩૭}
પેશમાલીન^{૧૩૮} અવર^{૧૩૯} ન^{૧૪૦} કુનદ^{૧૪૧} ૫^{૧૪૨} પરમાલીન^{૧૪૩} દાદસ્તાંની^{૧૪૪}
ન^{૧૪૫} દહદ^{૧૪૬} વીશ^{૧૪૭} એજ^{૧૪૮} આંન^{૧૪૯} ગાહંબાર^{૧૫૦} અંદા^{૧૫૧} ગાહંબાર^{૧૫૨}
હર-રોજ^{૧૫૩} સદ^{૧૫૪} વ^{૧૫૫} હશતાદ^{૧૫૬} સ્તીર^{૧૫૭} ગુનાહ^{૧૫૮} ઓય^{૧૫૯} ખૂન^{૧૬૦}
ખહોદ^{૧૬૧}

(૩૨) ૭૫ મે^{૭૬-૭૭} દીવસે સ્પદારમદ મહીનાના^{૭૮-૮૦} ગાથાઓ માટેનો^{૮૧}
હમસ્પથમએદેમ—૭૫ મે^{૮૩-૮૪-૮૫} દીવસે^{૮૬} મે^{૮૭} હોરમજદે^{૮૮} અમશા-
સ્પદો^{૮૯} સાથે^{૯૦} બનાવ્યો^{૯૧} છે^{૯૨} જે વખતે^{૯૩} માણસજાતને^{૯૪} પેદા કીધું^{૯૫}
(૩૩) ગાહંબાર^{૯૬} ધજવામાં આવ્યો^{૯૭} અને સ્પદારમદ મહીનાના^{૯૮} વહિશતો-
યશત ગાથા^{૯૯} સુધીનો હમસ્પથમએદેમ ગાહંબાર^{૧૦૦} નામ^{૧૦૧} પાણું^{૧૦૨} અહુનવદ
ગાથાથી^{૧૦૩} હીંગામ^{૧૦૪} પકડે^{૧૦૫} છે, વહિશતોયશત ગાથામાં^{૧૦૬} આખર^{૧૦૭} થાય છે,
તે હમસ્પથમએદેમનો^{૧૦૮} હતો^{૧૦૯} કે જ્યારે^{૧૧૦} માનવી^{૧૧૧} પેદા કરવામાં
આવ્યું^{૧૧૨} અને^{૧૧૩} દરેક^{૧૧૪} પેદાયશ^{૧૧૫} પેદા કરવામાં આવી^{૧૧૬} અમશાસ્પદો^{૧૧૭}
સાથે^{૧૧૮} મજદ^{૧૧૯} કરવામાં આવી^{૧૨૦}; માનવીઓએ^{૧૨૧} બી તેજ મીસાલ^{૧૨૨}
(મજદ) કરવી^{૧૨૩} જોઇએ^{૧૨૪} (૩૪) જે કોઇ^{૧૨૫} આ^{૧૨૬} ગાહંબારમાનો^{૧૨૭-૨૮}
(કોઇથી) ધજો^{૧૨૯} યા^{૧૩૦} કરે^{૧૩૧} યા^{૧૩૨} આશની કરે^{૧૩૩} યા^{૧૩૪} હિસ્સો આપે^{૧૩૫} (૩૫) તેને^{૧૩૬}
જે પ્રમાણે^{૧૩૭} હાડમદ^{૧૩૮} હુન્યામાં^{૧૩૯-૪૦} (ધાને) આએ^{૧૪૧} જહાનમાં^{૧૪૨} આપું^{૧૪૩}

* જુઓ કુટનોટ પાત્ર ૪૪૬, “વીરપ તરૂંય કુદય મસનય વંધહુનય સ્વયનય” એ શીખેા જગ્યાદ યશત ફ. ૫૮; ૬૧ મા મળે છે.

† એ વાક્ય અવસ્તાના છે. જુઓ ગાહંબારનુ આહીન્યાન ફ. ૧૨.

વરસ^{૪૬} તેવાજ^{૫૦-૫૧} ગરમ^{૫૨} નાન,^{૫૩} પછી^{૫૪} સરસ^{૫૫} દરાખનું શરબત^{૫૬} પોતાનાં
રવાંનના^{૫૭} પ્યારને^{૫૮} ખાતર^{૫૯} અશોઈ^{૬૦} તથા બહેતરીની^{૬૧} એકજ^{૬૨} મહો-
બતને^{૬૩} વાસ્તે^{૬૪} કોઈએ^{૬૫} અશો^{૬૬} મરદોને^{૬૭-૬૮} આશોદાદ^{૬૯} તરીકે^{૭૦} આપ્યો^{૭૧}
હોય^{૭૨} તેજ મુજબ^{૭૩} સવાખ^{૭૪} હોજે^{૭૫}! વળી^{૭૬} રવાંનના^{૭૭} પ્યારને^{૭૮} ખા-
તર^{૭૯} અશોઈ^{૮૦} તથા બહેતરી^{૮૧} તે પાસે છે કે જે^{૮૨} માનવીઓમાં^{૮૩-૮૪}
હસ્તી તરફ જનારાંઓમાં^{૮૫-૮૬} સર્વથી પુલંદ^{૮૭} (છે). અવસ્તામાં^{૮૮} હાદોખત
મુસ્કમાં^{૮૯-૯૦} જે ગવાહી^{૯૧} છે^{૯૨} તે ત્યાં^{૯૩-૯૪-૯૫} એમ જાહેર^{૯૬} છે કે “હસ્તી
તરફ જનારાં^{૯૭} અશો^{૯૮} નરોની^{૯૯} એકજ^{૧૦૦} યાને^{૧૦૧} સર્વથી સરસ^{૧૦૨} અશોઈ-
નીજ^{૧૦૩} મુરાદમાં,^{૧૦૪} પોતાનાં રવાંનને^{૧૦૫} માટેના લલા^{૧૦૬} આશીર્વાદમાં^{૧૦૭} તમામ^{૧૦૮}
વધારે મોટા,^{૧૦૯} વધારે સારાં,^{૧૧૦} વધારે સોહામણાં,^{૧૧૧} અનાબે^{૧૧૨} (અથવા ખાવાની
ચીજો) તથા ખીયાં^{૧૧૩} (અથવા પીવાની ચીજો) બક્ષેશ તરીકે-આપી દે.^{૧૧૪} (૩૬) જે
કોઈ^{૧૧૫} નહીં^{૧૧૬} ઈજે,^{૧૧૭} નહીં^{૧૧૮} કરે,^{૧૧૯} નહીં^{૧૨૦} આશની કરે,^{૧૨૧} નહીં^{૧૨૨} હિસ્સો આપે,^{૧૨૩}
તેને માજદયસ્નાનોમાં,^{૧૨૪} અહુરમઝદી^{૧૨૫} તરીકાથી^{૧૨૬} દૂર કરી નાંખવો^{૧૨૭}
માજદયસ્નાનોમાં^{૧૨૮-૧૨૯} અહુરમઝદનો^{૧૩૦} તરીકો^{૧૩૧} તેનાથી^{૧૩૨} બહોજ દૂર^{૧૩૩} હોય
છે, કેમ જે^{૧૩૪} તેને *આગેવાન^{૧૩૫} તરીકે^{૧૩૬} મોટો^{૧૩૭} ગણે^{૧૩૮} નહીં,^{૧૩૯} અને
†ઉતરતા^{૧૪૦} તરીકે^{૧૪૧} કાયદો^{૧૪૨} તેને આપાય^{૧૪૩} નહીં^{૧૪૪} એક^{૧૪૫} ગાહંઆર^{૧૪૬-૧૪૭}
(ખીજ) ગાહંઆર^{૧૪૮} મુધી^{૧૪૯} દરરોજ^{૧૫૦} ૧૮૦^{૧૫૧-૧૫૨-૧૫૩} સ્તીર^{૧૫૪} જેટલો^{૧૫૫} તેનો
ગુનાહ^{૧૫૬} અરપા^{૧૫૭-૧૫૮} થાય છે.^{૧૫૯}

(૩૭) “†અવએજો^{૧૬૦} દિમ^{૧૬૧} પસ્યએત^{૧૬૨} ક્ય^{૧૬૩} અઓસોઇત^{૧૬૪}
ક્ય^{૧૬૫} સ્યજજ્યોઇત.^{૧૬૬} અવએજો^{૧૬૭} દિમ^{૧૬૮} પસ્યએત^{૧૬૯} નાર્પનિ^{૧૭૦}
બ્યએજન^{૧૭૧} અધવિ-દધથીત^{૧૭૨} રતુશ^{૧૭૩} રતુનએમ^{૧૭૪} અથ^{૧૭૫} રતુનથો^{૧૭૬}
રતૂમ^{૧૭૭},” ક્રાજ્ય^{૧૭૮} અઓશાદ,^{૧૭૯} કું^{૧૮૦} કાંમ^{૧૮૧} એજ^{૧૮૨} પસ^{૧૮૩} કુંદ^{૧૮૪}
અંદા^{૧૮૫} ગાહંઆર,^{૧૮૬} યાઇશ^{૧૮૭}-ચ્ય^{૧૮૮} કાંમ^{૧૮૯} કુંદ^{૧૯૦} અંદા^{૧૯૧} ગાહંઆર,^{૧૯૨}
યાઇશ^{૧૯૩}-ચ્ય^{૧૯૪} કે^{૧૯૫} સાલ^{૧૯૬} ગાહંઆર^{૧૯૭} ન^{૧૯૮} યજદ,^{૧૯૯} આને^{૨૦૦} નાંમ^{૨૦૧}
ગુનાહ^{૨૦૨} આય^{૨૦૩} બૂન^{૨૦૪} બહોદ,^{૨૦૫} તનવલ્ગાંન^{૨૦૬} વ^{૨૦૭} મર્ગરૂબાંન^{૨૦૮}
હારશને.” (૩૮) “†સતવધતિનાંમ^{૨૦૯} હવંધરવધતિનાંમ^{૨૧૦} અએવરે-
અએવરનાંમ.^{૨૧૧} ‡એમ-ક્યંધહ^{૨૧૨} હાનુ-દ્રાજંધહ^{૨૧૩} હવરે-બરેજંધહ.”^{૨૧૪}

* અસલ અર્થ “ જવાબદાર .”

† અસલ અર્થ “ ફરયાદી .”

‡ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે, જુઓ ગાહંઆરનું આફ્રીગાંન ફ. ૧૩.

§ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે, જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ, ૫; ૧૬.

‡ જુઓ આફ્રીન્ગાનનો “ તાઓ અહમી ન્માને ” વાણી કરદો.

સદ્-આધન^{૧૮} હજાર-આધન^{૧૯} બીવર-આધન^{૨૦} જમીન-પહાના^{૨૧}
રોદ્-દાના^{૨૨} ખુરશીદ-આલા^{૨૩} યુન-દીહા^{૨૪} બે-રસાદ^{૨૫} (૩૯) ધન^{૨૬}
આક્રીન^{૨૭} પર^{૨૮} રવાને^{૨૯} રાદાને^{૩૦} વ^{૩૧} રાસ્તાને^{૩૨} બે-રસાદ^{૩૩}
પ^{૩૪} ચારી^{૩૫} વ^{૩૬} ફીરોજગરી^{૩૭} ધ ^{૩૮} “મધન્યો^{૩૯} રથો^{૪૦} બરેજલ^{૪૧}”
યુલંદ^{૪૨} ગહ^{૪૩} ગાહંબાર^{૪૪} †[ફલાંન]^{૪૫} બ^{૪૬} રવાન^{૪૭} અનઓરાહ^{૪૮}
રવાને^{૪૯} જરથોસ્તે^{૫૦} સિપતમાન^{૫૧} અશો^{૫૨} ફીરોહર^{૫૩} રસાદ^{૫૪} કે^{૫૫} ધન^{૫૬}
દીને^{૫૭} વેહ^{૫૮} અવીજેહ^{૫૯} ધ માજદયસ્નાન^{૬૦} રાસ્તીહા^{૬૧} એજ^{૬૨}
અહુરમજદ^{૬૩} પદીરફત^{૬૪}, પઓધચોદકએપાન^{૬૫} અંદર^{૬૬} આવદ^{૬૭}

(૩૭) પછી^{૬૮} તેને^{૬૯} ખાલેસ-લોકો^{૭૦} ધમકાવ્યા-કરે^{૭૧-૭૨} અને ખરાબ
લગાડ્યા-કરે. ^{૭૩-૭૪} પછી^{૭૫} ખાલેસ-લોકો^{૭૬} તેને^{૭૭} જે પ્રમાણે^{૭૮} દસ્તુરાન-
દસ્તુર^{૭૯-૮૦} પોતાના હાથ હેઠળના મોઘેદને^{૮૧-૮૨} ઓટા^{૮૩} કામથી^{૮૪} (દૂર
રાખે છે) તેમ દૂર રાખે, ^{૮૫} યાને ખખરાવ્યાજ-કરે, ^{૮૬-૮૭} કેમ^{૮૮} જે ત્યાર^{૮૯}
પછી^{૯૦} (આવતા) ગાહંબાર^{૯૧} સુધી^{૯૨} તેની ખાલેશ^{૯૩} મુજબજ કરે^{૯૪} એટલે^{૯૫}
કે તે આવતા ગાહંબાર^{૯૬} સુધી^{૯૭} (પોતાની)જ^{૯૮} મરજ^{૯૯} મુજબ અમલ^{૧૦૦} કરે
એટલે^{૧૦૧} કે^{૧૦૨} જે તે વરસના^{૧૦૩} ગાહંબાર^{૧૦૪} નહીંજ^{૧૦૫-૧૦૬} ધજે^{૧૦૭} તો બે ગુનાહ^{૧૦૮}
ઉત્પન્ન^{૧૦૯-૧૧૦} થાય છે તેના^{૧૧૧} નામ^{૧૧૨} તનવલગાન^{૧૧૩} તથા^{૧૧૪} મરખરખન^{૧૧૫} રાખે. ^{૧૧૬}
(૩૮) “સો મરતબે, ^{૧૧૭} હબર મરતબે, ^{૧૧૮} લાખો મરતબે, ^{૧૧૯} જમીનની પહોળાઈ^{૧૨૦}
નદીની લંબાઈ, ^{૧૨૧} ખુરશેદની યુલંદીના^{૧૨૨} (મરતબા જેટલી)” —સો મરતબે, ^{૧૨૩}
હબર મરતબે, ^{૧૨૪} લાખો મરતબે, ^{૧૨૫} જમીનની પહોળાઈ^{૧૨૬} નદીની લંબાઈ^{૧૨૭}
ખુરશેદની યુલંદીના^{૧૨૮} (મરતબા જેટલી) —કમાદયતથી^{૧૨૯} પહોંચે ^{૧૩૦} (૩૯) આ^{૧૩૧}
આક્રીન^{૧૩૨} (ના મીથ્ર) રાદી સખાવત કરનારા^{૧૩૩} તથા^{૧૩૪} રાસ્તીથી^{૧૩૫} ચાલ-
નારાઓના રવાનોને^{૧૩૬-૧૩૭} પહોંચો ^{૧૩૮} “યુલંદ^{૧૩૯} મીનોધ^{૧૪૦} ફસલ^{૧૪૧}” (ફલાંણુ)^{૧૪૨}
યુલંદ^{૧૪૩} ગાહંબારના^{૧૪૪} હોગામની^{૧૪૫} મદદ^{૧૪૬} તથા^{૧૪૭} ફેતેહમંદીને^{૧૪૮} વાસ્તે^{૧૪૯} અશો^{૧૫૦}
ફરોહરની^{૧૫૧} મારફતે (અશો) સિપતમાન^{૧૫૨} જરથુસ્ત્ર^{૧૫૩} સાહેબના અનુશેહ^{૧૫૪}
રવાનને^{૧૫૫-૧૫૬} (આ આક્રીનોના મીથ્ર) પહોંચો ^{૧૫૭} કે જેવણે^{૧૫૮} આ^{૧૫૯} લલી^{૧૬૦}
ખાલેસ^{૧૬૧} માજદયસ્તી^{૧૬૨} દીન^{૧૬૩} અહુરમજદ^{૧૬૪} તરફથી^{૧૬૫} રાસ્તીથી^{૧૬૬} કયુલ
ક્રીથી^{૧૬૭} અને પઓધચોદકએપાને^{૧૬૮} માટે^{૧૬૯} લઈ આવ્યા હતા. ^{૧૭૦}

(૪૦) †ફહાંમાન કે પ ધન મ્યજદ કાજ-રસીદ હેંદ, એજ ધન

* એ શબ્દો અવસ્તામા છે.

† જે ગાહંબાર હોય તેનું નામ લેવું.

‡ એ આખા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ “હકત અમશારપંદ” ની આફરીન પાનું ૪૪૩.

મ્યજ્ઞ બહેર આમદન બહેર ગેરૂતન, હરગામી રા હજાર વ
દ્વીસદ ગાંમ વહિશ રોશન ગરોસ્માંની બે-પદીરાદ! (૪૧) ૫ ક્રાજ-
આમદન કેરેં બે-અવજાયાદ! ૫ અવાજ-શૂદન ગુનાહ આયૂ બૂન
બેશવાદ. વ ગએથી નેક બાદ, વ મીના વેહ બાદ! સર-ક્રાંમ અ-
શહી બે-અવજાયાદ! રવાં ગરોસ્માંની બાદ, રવાં ગરોસ્માંની
બાદ, રવાં ગરોસ્માંની બાદ! અશો બેદ દર-જી! અથ જમ્યાત
યથ આફ્રીનામિ!

હુમતનાંમ હુખતનાંમ હુવરશતનાંમ, યદ્યા અન્યદ્યા વેરેકથ-
મ્મનાંમ્યા વાવેરેજનનાંમ્યા મહી અધબી-જરેતારો નએનએસ્તારો,
યથના વોહુનાંમ મહી.

યથા અહ વધસ્યો (૨૧), અપેમ વોહુ (૧૨)

યથા અહ વધસ્યો (૨) યસ્તેમ્ય વહુમેમ્ય અઓજસ્ય જવ-
રેય આફ્રીનામિ સ્તઓપહે અધેહે તખમહે તતુ-માંધહે ફરેષી-
દઓશ આહુધસ્યેહે. અપેમ વોહુ (૧) અહુમાધ રએશય; હજ-
ધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેં મોજદ; અપેમ વોહુ (૧).

આફ્રીન-ઈ-રપિથિવન.

(૧) હમા-જોર^૧ બેદ^૨! હમા-જોર^૩ હમા^૪ અશો^૫ બેદ^૬! હમા-
જોર^૭ હમા^૮ નેક^૯ બેદ^{૧૦}! હમા-જોર^{૧૧} હમા^{૧૨} ક્રોખ^{૧૩} બેદ^{૧૪}! હમા-
જોર^{૧૫} હમીશ^{૧૬} શાદ^{૧૭} વ^{૧૮} ખુરરમ^{૧૯} વ^{૨૦} રામશને^{૨૧} ફીરોજગર^{૨૨}
બેદ^{૨૩}! હમા-જોર^{૨૪} કમ-વનાહ^{૨૫} બેદ^{૨૬}! હમા-જોર^{૨૭} વીશ^{૨૮} કેરેં^{૨૯}
બેદ^{૩૦}!

(૧) હમ-શરીક^૧ થાઓ^૨! તમાર^૩ અશો^૪ (સાહેબોની સાથે) હમ-
શરીક^૫ થાઓ^૬! હમ-શરીક^૭ થાઓ^૮ સવે^૯ નેકોની^{૧૦} સાથે! તમાર^{૧૧} મુશા-
રક^{૧૨} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૧૩} થાઓ^{૧૪} હમેશા^{૧૫} ખુશી^{૧૬} ખુશાલ^{૧૭}
અને^{૧૮} ખુશાલીમાં^{૧૯} ફતેહમંદ^{૨૦} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૨૧} થાઓ^{૨૨}!
ઓછા-ગુનાહવાળા^{૨૩} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૨૪} થાઓ^{૨૫} ઘણા^{૨૬}-સવાખ-
વાળા^{૨૭} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૨૮} થાઓ^{૨૯}

(૨) હમાન્નેર^{૩૬} દાદાર^{૩૭} અહુરમજ્દ^{૩૮} રયોમંદ^{૩૯} ખોરેહોમંદ^{૪૦} બાદ^{૪૧} અવા^{૪૨} હમા^{૪૩} અમેશાસ્પંદને^{૪૪} ફીરોજગર^{૪૫} વ^{૪૬} હમા^{૪૭} મીનો^{૪૮}-ઇ વેહ^{૪૯} કેશ^{૫૦} અહુરમજ્દ^{૫૧} આમોરજીદારી^{૫૨} ધન^{૫૩} કે^{૫૪} હરકે^{૫૫} અંદર^{૫૬} દાદાર^{૫૭} અહુરમજ્દ^{૫૮} પ^{૫૯} પતેત^{૬૦} બેદ^{૬૧} એશ^{૬૨} પ^{૬૩} તન^{૬૪}-પસીન^{૬૫} રેસ્તે^{૬૬} અવાજ-વીરાયંદ^{૬૭}.

(૨) નુરમંદ^{૩૨} (અને) ખોરેહથી ભરપુર^{૩૩} દાદાર^{૩૪} હોરમજ્દ^{૩૫} તથા ફેતેહમંદ^{૩૬} સઘળા^{૩૭} અમશાસ્પંદો^{૩૮} તથા^{૩૯} તમામ^{૪૦} ભલા^{૪૧} મીનોની^{૪૨} સાથે^{૪૩} હમ-શરીકી^{૪૪} હોબે^{૪૫} કે જે^{૪૬} હોરમજ્દ^{૪૭} માફી અપશનાર^{૪૮} છે; તેની તરફની માફીનું અપશનું એ^{૪૯} કે^{૫૦} કોઈ^{૫૧} દાદાર^{૫૨} અહુરમજ્દની^{૫૩} આગળ^{૫૪} પતેતથી^{૫૫} (પશેમાન) થાએ^{૫૬} તે^{૫૭} (શખસ) સૌથી-છેલ્લી-શારી-રીક-હૈયાતી^{૫૮} તથા રસ્તાખીજ^{૫૯} વખતે^{૬૦} પાછા સુધરશે.^{૬૧}

(૩) હમાન્નેર^{૧૦} વિહુમન^{૧૧} અમેશાસ્પંદ^{૧૨} વેહ-મનશને^{૧૩} બાદ^{૧૪} આખશતિ^{૧૫} વ^{૧૬} અમાવંદ^{૧૭} તરવીની દારતુમ^{૧૮} એજ^{૧૯} આને^{૨૦} વેહાંન^{૨૧} દાંમાંન^{૨૨} આસ્તે-ખેરદ^{૨૩} અહુરમજ્દ^{૨૪}-દાદ^{૨૫} વ^{૨૬} ગોશો-સુતે-ખેરદ^{૨૭} અહુરમજ્દ^{૨૮} દાદ^{૨૯} અશાઇ^{૩૦} બાદ^{૩૧} ! (૪) એશ^{૩૨} હસ્ત^{૩૩} અંદર^{૩૪} ગએથી^{૩૫} ગોસ્પંદ^{૩૬} પૂર-શરદે^{૩૭} એજ^{૩૮} હર^{૩૯} કસ^{૪૦} એશ^{૪૧} જીવરને^{૪૨} વ^{૪૩} દારશને^{૪૪} વ^{૪૫} પરવરશને^{૪૬} ગએથ્યાન^{૪૭} એજ^{૪૮} આનાંન^{૪૯} કાજ-વસ્તરદે^{૫૦} વસ્તર્ગ^{૫૧} વસ્ત્યાદ^{૫૨} અવત^{૫૩} પોશીદ.^{૫૪}

(૩) ભલા-નિચારવાળા^{૧૩} અહમન^{૧૪} અમશાસ્પંદ^{૧૫} સાથે હમ-શરીકી^{૧૬} હોબે^{૧૭} કે જે શાંતી^{૧૮} તથા^{૧૯} હિમ્મતવાળો^{૨૦} થઇને એહરમની ઘણીજ-તોડનારો^{૨૧} છે. ભલા^{૨૨} પેદાયશમાં^{૨૩} હોરમજ્દની^{૨૪} પેદા થીધેલી^{૨૫} બાતી અઝલ^{૨૬} તથા^{૨૭} હોરમજ્દની^{૨૮} પેદા થીધેલી^{૨૯} કાને-સાંભળીને-મેળવેલી અઝલ^{૩૦} અશોઇની^{૩૧} મારફતે તેનાથી^{૩૨} હોબે^{૩૩} ! (૪) તેના^{૩૪} છંદ^{૩૫} ગેતીની કુન્યામાં^{૩૬} ઘણી-બાતના^{૩૭} ગોસ્પંદો^{૩૮} દરેક^{૩૯} શખસ^{૪૦} તરફથી^{૪૧} તેઓને^{૪૨} જીંદગી^{૪૩} રક્ષણ^{૪૪} તથા^{૪૫} પરવરશી^{૪૬} છે, તથા તેઓ^{૪૭} તરફથી^{૪૮} ગેતી-નાઓ^{૪૯} મજેના-પહેરવાના^{૫૦} કપડાં^{૫૧} પહેરે છે^{૫૨} અને^{૫૩} ઢંકાય છે.^{૫૪}

* જુઓ હોરમજ્દ યશતની નીરંગ.

† જુઓ મોટી હપતન યશત દેનુમન ફ. ૨. “વંધુલવે મનંઘહે આફતોઇશ હાંમ-વઇન્યાઓ, તરદાતો અન્યાઇશ દામાંન, આસ્તહે પ્રથેા મજદદાતહે, ગએથો-અતહે પ્રથેા મજદદાતહે.

(૫) હુમા-ઝોર^૧ અરદી-વહિશત^૨ અમેશાસ્પંદ^૩ મીનાય^૪ અ-
શાધ^૫ ખોરેહ^૬ રોશની^૭ વ^૮ ખીશ^૯ જનશને^{૧૦} કેશ^{૧૧} હસ્ત^{૧૨}
અંદર^{૧૩} ગએથી^{૧૪} આતશ^{૧૫} સોર્ખ^{૧૬}-સૂજાય^{૧૭} વ^{૧૮} આવાયશને^{૧૯} હર^{૨૦}
દાંમ^{૨૧} વ^{૨૨} હહેશને^{૨૩} ધ અહુરમજદ^{૨૪} કેશ^{૨૫} ધન^{૨૬} ગએથી^{૨૭} એ-
જશ^{૨૮} બે-વજરશને^{૨૯}.

(૫) અરદીએહશત^૧ અમેશાસ્પંદ^૨ સાથે હમશરીકી^૩ (હોલો), જે મીનોઈ^૪
આલમમાં અશોધ^૫ ખોરેહ^૬ રોશનીવાળો^૭ તથા^૮ દુઃખ^૯ દેહે કરનારો^{૧૦} છે,
જેની^{૧૧} તરફથી ગેતીમાં^{૧૨-૧૩} લાલ^{૧૪} બળતો^{૧૫} આતશ^{૧૬} છે, અને^{૧૭} હોરમજ-
દની^{૧૮} દરેક^{૧૯} પેદા કીધેલી^{૨૦} પેદાયશને^{૨૧} તેની જરૂરયાત^{૨૨} છે; અને^{૨૩} તેનેથી^{૨૪}
આ^{૨૫} ગેતીની^{૨૬} ગુજરગી^{૨૭} (યાને મીનોઈ હાલતમાં પસાર થવાનું) છે.

(૬) હુમા-ઝોર^૧ શહેરેવર^૨ અમેશાસ્પંદ^૩ કેશ^૪ હસ્ત^૫
ખોરેહ^૬ ધ ખોદાયાન^૭ મીનાય^૮ ખાસ્તે^૯ વ^{૧૦} સૂહે^{૧૧} વેહ-જીવરને^{૧૨},
કેશ^{૧૩} હસ્ત^{૧૪} અંદર^{૧૫} ગએથી^{૧૬} અયઝોખશુસ્ત^{૧૭}, અરજોમંદ^{૧૮}
જરૂર^{૧૯} વ^{૨૦} સીમ^{૨૧} દારશને^{૨૨} વ^{૨૩} પરવરશને^{૨૪} ધ મર્દુમાંન^{૨૫}, કેશ^{૨૬}
આગમદાન^{૨૭} પર ગએથી^{૨૮} પદશ^{૨૯} વરજંદ^{૩૦}.

(૬) શહેરેવર^૧ અમશાસ્પંદ^૨ સાથે હમશરીકી^૩ (હોલો), જે ખુદાઓનું^૪
ખોરેહ^૫ મીનોઈ^૬ અબનો^૭ અને^૮ લલી-જંદગીનો^૯ ફાયદો^{૧૦} (રાખનાર)
છે; જેની^{૧૧} છે^{૧૨} ગેતીમાં^{૧૩-૧૪} કીમતી^{૧૫} ધાતુઓ^{૧૬} સોનું^{૧૭} તથા^{૧૮} રૂપ,^{૧૯}
અને ધનસાનનું^{૨૦} રક્ષણ^{૨૧} તથા^{૨૨} પરવરશી;^{૨૩} તથા ગેતીમાં^{૨૪-૨૫} ઓખતગી
પામનારા^{૨૬} તેનાથી^{૨૭-૨૮} અમલ કરે છે.^{૨૯}

(૭) હુમા-ઝોર^૧ રસ્પેદારમદ^૨ અમેશાસ્પંદ^૩ વેહ^૪ બૂન્દહ-
મનશને^૫ હુદાના^૬ વ^૭ રાદચ્ચ^૮ વેહ-કાંમ^૯ ધ કોયસ્ત^{૧૦} હુ-વશમે^{૧૧}
ધ અહુરમજદ^{૧૨} દાદ^{૧૩} અશાધ^{૧૪} આદા^{૧૫} આશ^{૧૬} હસ્ત^{૧૭} અંદર^{૧૮}
એથી^{૧૯} જમીને^{૨૦} હુ-દેહ^{૨૧} પૂર-અરોમંદ^{૨૨} પૂર-યારોમંદ^{૨૩}, કેશ^{૨૪}
હરવસ્પ^{૨૫} અરોઆન^{૨૬} આશાન^{૨૭} ધવંદાન^{૨૮} અવર^{૨૯} માંનંદ^{૩૦}.

(૭) રસ્પેદારમદ^૧ અમશાસ્પંદ^૨ સાથે હમશરીકી^૩ (હોલો), લલી^૪
સંપૂર્ણ-મનશની^૫ સારું ઉહાપલું^૬ તથા^૭ અહુરમજદની^૮ પેદા કીધેલી^૯

* જુઓ મોટી હપતન યશત દેવમન. “ક્ષત્રહે વધરૂપેહે અયોક્ષતવહે મરેજુ-હિ-
ઝાઈ પ્રાયો-દ્વિગઆવે.”

† જુઓ મોટી હપતન યશત દેવમન. “રુપેન્તયાઓ વંશહુયાઓ આર્મૈતોઈશ
શતયાઓ વંશહુયાઓ વોઙ્ગર-દોષપ્રયાઓ મજદદાતયાઓ અપઓન્ચાઓ.”

સારી નજર^{૪૫} તથા નેક સુરાદની^{૪૬} આંખવાળી^{૪૭} પાક^{૪૮} રાદી-સખાવત^{૪૯} સાથે (હમશરીકી) હોજો^{૫૦} ગેતીમાં^{૫૧-૫૩} લહું આપનારી^{૫૪} ઘણી-ફળદ્રુપ^{૫૫} તથા ઘણી મદદ કરનાર^{૫૬} જમીન^{૫૭} તેની^{૫૮} છે, ^{૫૯} કે જે^{૬૦} (જમીનની) ઉપર^{૬૧} તમામ^{૬૨} અશો^{૬૩} તથા દરવદ^{૬૪} લોકો^{૬૫} રહેલાં છે. ^{૬૬}

(૮) હુમા-જોર^{૬૭} * ખુરદાદ^{૬૮} અમેશાસ્પંદ^{૬૯} રહે^{૭૦} સાલાંત^{૭૧} વ^{૭૨} માહાંત^{૭૩} વ^{૭૪} રોજાંત^{૭૫} વ^{૭૬} જમાનાંત^{૭૭} વ^{૭૮} હૂ-મનશન્યાંત^{૭૯} મીનો,^{૮૦} કું^{૮૧} મદુંમે^{૮૨} વેહ^{૮૩} અંદર^{૮૪} સાલ્^{૮૫} પ^{૮૬} કારની^{૮૭} વ^{૮૮} કાખી^{૮૯} વેહ^{૯૦} શહેદ^{૯૧} જીવસ્તન,^{૯૨} ખરાય^{૯૩} સાલ્^{૯૪} અશો^{૯૫} અશાધ^{૯૬} રદ^{૯૭} ખાદ^{૯૮} ઓશ^{૯૯} હસ્ત^{૧૦૦} અંદર^{૧૦૧} ગએથી^{૧૦૨} આવે^{૧૦૩} તજતય^{૧૦૪} પાક^{૧૦૫} યએશ-દાસર,^{૧૦૬} કે^{૧૦૭} હેચ^{૧૦૮} રીમની^{૧૦૯} ધ દીવે^{૧૧૦} પધત્યારે^{૧૧૧} અવર^{૧૧૨} યો-રદન^{૧૧૩} મન્તવાંત^{૧૧૪} ખાદ!^{૧૧૫}

(૮) ખુરદાદ^{૧૧૬} અમશાસ્પંદ^{૧૧૭} સાથે હમ-શરીકી^{૧૧૮} (હોજો), જે વરસો^{૧૧૯} મહીના,^{૧૨૦} દીવસો^{૧૨૧} તથા^{૧૨૨-૧૨૫} જમાનાં^{૧૨૬} અને^{૧૨૭} બહી મનશનીવાળાં^{૧૨૮} મીનોઓનો^{૧૨૯} સાહેબ^{૧૩૦} છે; જેનાથી^{૧૩૧} લલો^{૧૩૨} માણસ^{૧૩૩} વરસમાં^{૧૩૪-૧૩૬} નેકીથી^{૧૩૭-૧૩૮} અને^{૧૩૯} આબાદીથી^{૧૪૦} લલાં^{૧૪૧} રહેલાણુમા^{૧૪૨} જીવે છે, ^{૧૪૩} તે વરસને^{૧૪૪} મટિના^{૧૪૫} અશો-ધના^{૧૪૬} અશો^{૧૪૭} સરદાર^{૧૪૮} સાથે (હમશરીકી) હોજો^{૧૪૯} ગેતીની^{૧૫૦} અંદર^{૧૫૧} પાક^{૧૫૨} અને પવિત્રાઈ-આપનારાં^{૧૫૩} વહેતા^{૧૫૪} પાણી^{૧૫૫} તેનાથી^{૧૫૬} છે, ^{૧૫૭} જેની^{૧૫૮} ઉપર^{૧૫૯} સામે થનાર^{૧૬૦} દેવ^{૧૬૧} ઇંધળી^{૧૬૨} રીમની^{૧૬૩} લઈ જવાને^{૧૬૪} નાતવાંત^{૧૬૫} થાએ!^{૧૬૬}

(૯) હુમા-જોર^{૧૬૭} ખાદ^{૧૬૮} † અમેરદાદ^{૧૬૯} અમેશાસ્પંદ^{૧૭૦} ડશુરને^{૧૭૧} અવજતયરને^{૧૭૨} ધ રમે,^{૧૭૩} અવજૂની^{૧૭૪} ધ જોરદાયાંત^{૧૭૫} ગએકરેન-દાર^{૧૭૬} વ દ્રખતે^{૧૭૭} અહુરમજદ^{૧૭૮} દાદ^{૧૭૯}, હુઓમે^{૧૮૦} મકેદ^{૧૮૧} † અશો-જહ^{૧૮૨} ખાદ!^{૧૮૩} ઓશ^{૧૮૪} હસ્ત^{૧૮૫} અંદર^{૧૮૬} ગએથી^{૧૮૭} ઉર્વરે^{૧૮૮} વેશ-નઓખમે^{૧૮૯} વેશ-ગૂને^{૧૯૦} વેશ-ખાદમ^{૧૯૧} વેશ-શદ્દે^{૧૯૨} દારરને^{૧૯૩} વ^{૧૯૪} પરવરરને^{૧૯૫} ધ ગએથ્યાંત.^{૧૯૬}

* જુઓ મોટી હપતન યસ્ત કનૂમન. “ હઉર્વતાતો રથ્ત્રો ચાઇસ્યયાઓ હુષિ-તોઇશ, સરદેએઇપ્યો અષહે રતુપ્યો.”

† જુઓ મોટી હપતન યસ્ત કનૂમન. “ અમેરેતાતો રથ્ત્રો ક્ષયઓનિપ્ય વાં-થ્વાપ્ય અસપિનિપ્ય યઓનિપ્ય ગઓકેરેનહે સૂરહે મજદદાતહે.”

‡ અવસ્તા “ અષવર્જહો.”

(૯) અમરદાદ^{૪૦} અમશાસ્પંદ^{૪૮} સાથે હમશરીકી^{૪૫} હોળે,^{૪૧} ટોલાંની^{૪૧} વૃદ્ધિ^{૪૬} તથા વધારો,^{૪૦} અનાજની^{૪૩} વૃદ્ધિ,^{૪૨} હોરમજદનુ^{૪૬} પેદા કીધેલું^{૪૭} ઠોકરનનુ-આડ^{૪૪} તથા રોપો,^{૪૫} અને અશોધ-પાંચરનાર^{૪૦} સફેદ^{૪૬} હોમના^{૪૬} (સાહેબની સાથે હમશરીકી) હોળે!^{૪૧} ગેતીની^{૪૫} અંદર^{૪૪} પુઝળ-તોખમના^{૪૭} પુઝળ-જાતના,^{૪૮} પુઝળ-સ્વાદના,^{૪૬} પુઝળ અજાયબીના^{૪૭} જાડપાન,^{૪૬} જે ગેતીના-લોકોનું^{૪૪} રક્ષણ^{૪૭} તથા^{૪૨} પરવરશી^{૪૩} (યાને ખોરાક) છે, તે તેનાથી^{૪૬} છે.^{૪૩}

(૧૦) હમા-જોર^{૪૫} દાદાર^{૪૬} અહુરમજદ^{૪૭} રયોમંદ^{૪૮} ખોરેહો-મંદ^{૪૬} બાદ,^{૪૦} અવા^{૪૧} હમા^{૪૨} અમશાસ્પંદાને^{૪૩} પીરોજગર,^{૪૪} વ^{૪૫} હમા^{૪૬} મીના^{૪૭} ધ વેલુ!^{૪૮} (૧૧) હમા-જોર^{૪૫} મેહોર^{૪૬} ચજદ^{૪૭} કાખ-ગયોત^{૪૮} વ^{૪૯} રામરને^{૪૦} ખારમ^{૪૧} બાદ!^{૪૨}

(૧૦) નૂરમંદ^{૪૮} ખોરેહમંદ^{૪૯} દાદાર^{૪૬} હોરમજદ^{૪૭} તથા^{૪૧} તમામ^{૪૨} ફતેહમંદ^{૪૩} અમશાસ્પંદો^{૪૩} તથા^{૪૫} સર્વે^{૪૬} લલા^{૪૭} મીનોની^{૪૭} સાથે હમશરીકી^{૪૫} હોળે!^{૪૧} (૧૧) અહોળાંખેતરવાળા^{૪૨} અને^{૪૩} પ્રુશાલીની^{૪૪} આસ્તરવાળા^{૪૫} મેહોર^{૪૬} ઇન્દ^{૪૭} સાથે હમશરીકી^{૪૫} હોળે!^{૪૧}

(૧૨) હમા-જોર^{૪૫} ગાહુ^{૪૬} હાવન^{૪૭} વા^{૪૦} રપિથિવન^{૪૧} વ^{૪૨} ઉજયે-રિન^{૪૩} વ^{૪૪} અધવિસ્ત્રેમ^{૪૫} વ^{૪૬} ઉશહિન^{૪૭}-ગાહુ^{૪૮} બાદ!^{૪૯} (૧૩) હમા-જોર^{૪૫} ગાહુ^{૪૬} ગાહુબાર^{૪૭}, મધદયોજરેમ^{૪૮}-ગાહુ^{૪૯} મધદયોશહેમ-ગાહુ^{૪૦} પધતિશહેમ-ગાહુ^{૪૧} અયાથ્રેમ-ગાહુ^{૪૨} મધદયારેમ-ગાહુ^{૪૩} વ^{૪૪} હમ-સ્પથમએદેમ-ગાહુ^{૪૫} બાદ!^{૪૬} (૧૪) હમા-જોર^{૪૫} ગાહુ^{૪૬} કવરદેગાંન^{૪૭} પંખ-ધ-મેહુ^{૪૮} ધ સ્પિતમાન^{૪૯} જરથુશ્ત,^{૪૦} અહુનવદ-ગાહુ^{૪૧} ઉશતવદ-ગાહુ^{૪૨} સ્પેતોમદ-ગાહુ^{૪૩} વોહુ-ક્ષત્ર-ગાહુ^{૪૪} વહિરતોધશત-ગાહુ^{૪૫} બાદ!^{૪૬}

(૧૨) હાવન,^{૪૬} રપિથિવન^{૪૭} ઉજરન,^{૪૦} એવેસ્ત્રેમ^{૪૧} તથા^{૪૨} ઉશહેન^{૪૩} ગેહની^{૪૪} સાથે હમશરીકી^{૪૫} હોળે!^{૪૧} (૧૩) મધદયોજરેમ ગાહમ્યાર,^{૪૭} મધદયોશહેમ ગાહમ્યાર,^{૪૮} પધતિશહેમ ગાહમ્યાર,^{૪૯} અયાથ્રેમ ગાહમ્યાર,^{૪૦} મધદયારેમ ગાહમ્યાર^{૪૧} તથા^{૪૨} હમસ્પથમએદેમ ગાહમ્યારના^{૪૩} હીગામ^{૪૪} સાથે હમશરીકી^{૪૫} હોળે!^{૪૧} (૧૪) જરથુશ્ત^{૪૦} સ્પેન્તમાનના^{૪૧} ફરમાવેલા કવર-દેગાનના^{૪૨} હીગામના^{૪૩} પાંચ-ખુલ્લે^{૪૪} ગાથા અહુનવદ,^{૪૫} ઉશતવદ,^{૪૬} સ્પેન્તોમદ,^{૪૭} વોહુક્ષત્ર^{૪૮} તથા વહિરતોધશત ગાથા^{૪૯} સાથે હમશરીકી^{૪૫} હોળે!^{૪૧}

* અવરતા “ મિઝહ વોહર-ગયાયઆધતોધરા.”

† અવરતા “ રામનો-આસ્તહે.”

‡ એ સખ્દ માટે જુઓ ફૂટ નોટ પાનું ૪૨૮ અદાક્વપની આફ્રીન.

(૧૫) હમા-જોર^{૩૩} કેશવરે^{૩૪} અરેજહી^{૩૫} સવહી^{૩૬} કદદકપુ^{૩૭}
વીદદકપુ^{૩૮} વોહિર-અરશત^{૩૯} વોહિર-અરશત^{૪૦} ધન^{૪૧} કેશવર^{૪૨} અનીરસ^{૪૩}
વેહ^{૪૪} આમી^{૪૫} આહ!^{૪૬} (૧૬) હમા-જોર^{૪૭} આદર-ખોરેહ^{૪૮} આદર-
ગોશરપ^{૪૯} આદર-ધુરજીન^{૫૦}-મહેર અવારે^{૫૧} હમા^{૫૨} આદરાંન^{૫૩} વ^{૫૪}
આતશાંન^{૫૫} કેશાંન^{૫૬} પ^{૫૭} વરહરાંમ^{૫૮} ધ યઓજદાસ^{૫૯} પ^{૬૦} યોય^{૬૧}
*દાહ-ગાહ^{૬૨} નેશસ્ત^{૬૩} એસ્તેહ^{૬૪} વ^{૬૫} અંદ^{૬૬} (૧૭) હમા-જોર^{૬૭}
કુંગદીજે^{૬૮} પશુતન^{૬૯} વેહ^{૭૦} આમી^{૭૧} આહ!^{૭૨} (૧૮) હમા-જોર^{૭૩} વેહ^{૭૪}
પ^{૭૫} ગએથી^{૭૬} અશાધ^{૭૭} પ^{૭૮} મીનો^{૭૯} આહ!^{૮૦} (૧૯) હમા-જોર^{૮૧}
†અંદર-માહ^{૮૨} પૂરમાહ^{૮૩} વીશરતથ^{૮૪} આહ!^{૮૫}

(૧૫) કેશવરે^{૩૪} અરેજહી^{૩૫} સવહી^{૩૬} કદદકપુ^{૩૭} વીદદકપુ^{૩૮} વોહિર-
અરશતી^{૩૯} તથા વોહિરઅરશતી^{૪૦} અને આ^{૪૧} કેશવર^{૪૨} ભલી^{૪૩} અનીરથ^{૪૪}
આમી^{૪૫} સાથે હમશરીકી^{૪૬} છેને!^{૪૭} (૧૬) આદર ખોરેહ^{૪૮} આદર-ગોશરપ^{૪૯}
આદર-ધુરજીન-મહેર^{૫૦} તથા ખીજ^{૫૧} બધા^{૫૨} આદરો^{૫૩} અને^{૫૪} આતશો^{૫૫} જે^{૫૬}
પવિત્રાઈ આપનારા^{૫૭} આતશ-એહરાંમ^{૫૮} ઉપર^{૫૯} તેના^{૬૦} લાયક-મરતબા^{૬૧}
પ્રમાણે^{૬૨} બેઠા છે^{૬૩} તથા^{૬૪} હતા^{૬૫} તેઓની સાથે હમશરીકી^{૬૬} છેને!
પેશોતનના^{૬૭} ભલા^{૬૮} કુંગદેજ^{૬૯} આમી^{૭૦} સાથે હમશરીકી^{૭૧} છેને!^{૭૨} (૧૮)
ગેતીના^{૭૩-૭૫} ભલાઓ^{૭૬} તથા મીનોધના^{૭૭-૭૮} અશોની^{૭૯} સાથે હમશરીકી^{૮૦}
છેને!^{૮૧} (૧૯) અમાસનો ચંદ્રમા^{૮૨} પુનમનો ચંદ્રમા^{૮૩} તથા બેઉની વચ્ચેના
ચંદ્રમા^{૮૪} સાથે હમશરીકી^{૮૫} છેને!^{૮૬}

(૨૦) હમા-જોર^{૮૭} યજરને^{૮૮} ફરૂન^{૮૯} વ^{૯૦} અજહ^{૯૧} વ^{૯૨} આદ્રી-
ગાંન^{૯૩} હવરશત-વરજીદારાંન^{૯૪} કારે^{૯૫} કેરૂં^{૯૬} વ^{૯૭} દહેરને^{૯૮} અશો-
દાહ^{૯૯} કેશ^{૧૦૦} આંન^{૧૦૧} અંદર^{૧૦૨} હફત-કેશવર-અમીન^{૧૦૩} કદહાત^{૧૦૪} વ^{૧૦૫} કું-
નંદ^{૧૦૬} અવા^{૧૦૭} આંન^{૧૦૮} યજદાંન^{૧૦૯} અયોકદગી^{૧૧૦} આહ.^{૧૧૧} (૨૧) પ^{૧૧૨} અયો-

* જુઓ આતશ ન્યાએશ “આદરાંન શાહ પીરોજગર, આદર ગુશરપ, આદર ખોરદાહ, આદર ધુરજીન મેહેર અવરે આદરાંન એ આતશાંન કે પ દાહ-ગાહ નેશસ્ત એસ્તેહ.

† અવરતા “અનતર-માઓજહ, પેરેને-માઓજહ, વીષમય.” જુઓ માહ બોખ્તાર ન્યાએશ ક. ૬.

‡ જરથોસ્તી દએતમાં જણાવેલા બધા મળીને ૧૬ આતશોમાંના જે ચાર આતશો માનવીની બંધારણ રચનામાં અણદીઠ શક્તિઓ તરીકે ખીલી નીકળે છે— જેમકે આતશો દારા, આતશો નેસ્થોસધહ, આતશો ખોરેહ અને આતશો કાહ— તેમાંના ત્રીજો પુલંદ આતશ.

કંઈગી^{૧૨} બાદ^{૧૩} પ^{૧૪} અઓજ^{૧૫} વ^{૧૬} જોર^{૧૭} વ^{૧૮} નીરોય^{૧૯} વર્ષ^{૨૦}
પીરોજગર^{૨૧} દાદાર^{૨૨} અહુરમજદ^{૨૩} રથોમંદ^{૨૪} ખોરેહોમંદ^{૨૫} (૨૨)
બે-અવળયાદ^{૨૬} પ^{૨૭} આને^{૨૮} મહિરત^{૨૯} રતાઇરને^{૩૦} અજબાયરને^{૩૧}
આફ્રીન^{૩૨} કેરદારે^{૩૩}

(૨૦) ઇજરને,^{૮૦} દરૂન,^{૮૧} અજદ^{૮૨} અને^{૮૩} આફ્રીગાનના^{૮૪} સવા-
બના^{૮૫-૮૬} ભલાં-કાર્ય-કરનારા^{૮૭} તથા^{૮૮} આશોદાદ^{૮૯} આપનારાઓ^{૯૦} સાથે
હમશરીફી^{૯૧} (હોબે) જેથી કરીને^{૯૨} તેઓએ હકત કેશવર જમીન^{૯૩} ઉપર^{૯૪}
બે કંઈ છીધું^{૯૫} તથા^{૯૬} કરે છે^{૯૭} તેની^{૯૮} સાથે^{૯૯} યજદોની^{૧૦૦} એકસાની^{૧૦૧} હોબે!^{૧૦૨}
(૨૧) એકસાનીમા^{૧૦૩-૧૦૪} હોબે^{૧૦૫} અઓજ^{૧૦૬} જોર^{૧૦૭} તથા^{૧૦૮} નીરૂ^{૧૦૯} અને ગુર-
મંદ^{૧૧૦} તથા ખોરેહમંદ^{૧૧૧} દાદાર^{૧૧૨} હોરમજદના^{૧૧૩} ફતેહમંદ^{૧૧૪} ખોરેહની^{૧૧૫} સાથે!^{૧૧૬}
(૨૨) સૌથી યુવંદ^{૧૧૭} સેતાયશ^{૧૧૮} તથા બંદગી^{૧૧૯} તથા આફ્રીન^{૧૨૦} કરવાએ^{૧૨૧}
કરીને^{૧૨૨} વૃદ્ધિ થબે!^{૧૨૩}

(૨૩) પ^{૩૪} તને^{૩૫} મા^{૩૬} વ^{૩૭} રૂમા^{૩૮} હુમા^{૩૯} પીરોજગરાન^{૪૦}
હુમીશે^{૪૧} વજરાદ^{૪૨} બરાજયાદ^{૪૩} (૨૪) હુમીશે^{૪૪} શાદ^{૪૫} બરા-
જયાદ^{૪૬} યુરજરને^{૪૭} યુર્જ^{૪૮} અવરાજ^{૪૯} અઓરંગ^{૫૦} બરાજયાદ^{૫૧}
(૨૫) હુર^{૫૨} એ^{૫૩} રામરને^{૫૪} અવજુદ^{૫૫} અવજૂની^{૫૬} ક્રોખ^{૫૭} બેદ^{૫૮}
(૨૬) અંદાજન^{૫૯} એજ^{૬૦} બાલેરત^{૬૧} હુમા^{૬૨} રોશાનન^{૬૩} કે^{૬૪} તાન^{૬૫}
હુમવારે^{૬૬} બાદ!^{૬૭} (૨૭) અંદર^{૬૮} ઇન^{૬૯} માને^{૭૦} વેહાન^{૭૧} પૂર-ઉર્વાખમ^{૭૨}
રામરને^{૭૩} વ^{૭૪} અજમ^{૭૫} વ^{૭૬} *તન-આસાન-જીવરને^{૭૭} વ^{૭૮} મનેશ^{૭૯}
ખૂશ^{૮૦} વતરવાન^{૮૧} શાદ^{૮૨} વ^{૮૩} ક્રોખ^{૮૪} માહુમાન^{૮૫} બાદ!^{૮૬} (૨૮) એજ^{૮૭}
આરમાન^{૮૮} નેક^{૮૯} વારાદ^{૯૦} એજ^{૯૧} જમીન^{૯૨} નેક^{૯૩} રોયાદ^{૯૪} મહુએ^{૯૫}
વેહ^{૯૬} રાદ^{૯૭} એજશ^{૯૮} બહુર^{૯૯} બાદ!^{૧૦૦} (૨૯) ફવતરાન^{૧૦૧} શાન^{૧૦૨} મત-
વાન^{૧૦૩} બાદ^{૧૦૪} ખૂદન^{૧૦૫} તાકે^{૧૦૬} ઓય^{૧૦૭} વેહ^{૧૦૮} વરખંદ^{૧૦૯} (૩૦) અગર^{૧૧૦}
ઓય^{૧૧૧} વેહ^{૧૧૨} ની^{૧૧૩} વરખંદ^{૧૧૪} ઓશાન^{૧૧૫} મેહર^{૧૧૬} યજદ^{૧૧૭} ક્રાખાઓ-
યઓદ^{૧૧૮} પ^{૧૧૯} હુગામે^{૧૨૦} ખેશ^{૧૨૧} ફવજર^{૧૨૨} યદશ^{૧૨૩} કુનાદ^{૧૨૪}

* જુઓ હોરાખામનો “વસરય ત અહુરમજદ” વાળો ફકરો—“અથ નો
આઓહોમ પાતો મનાઓ, વહિરતો કરવાનો, આગ્રવધતિશ તનવા.”

† એની મુકાબેલ જુઓ “આફ્રીન-ઇ-હકત અમેશારપંદ” પાનું ૪૪૦. “વ-
તરાન અપાદશાહ બેદ.”

‡ જુઓ ખોરોહ ન્યાએશ ફ. ૧૫ “યજદ વજદેમ હુનિવિજેતેમ કમેરેદે
પહતિ દઓવનાંમ મિથ્રદે વોહરે ગઓયઓહતોઈશ.”

(૨૩) અમારાં^{૩૬} તનને^{૩૫-૩૪} તથા^{૩૭} તમારાં^{૩૮} (તનને) અને તમામ^{૩૯} ફેલેમંદોને^{૪૦} હમેશાં^{૪૧} વૃદ્ધિ^{૪૨} અને જીઆદતી-હોને^{૪૩} !^{૪૩} (૨૪) હમેશાં^{૪૪} ખુશાલ^{૪૫} જીઆદતી થને, ^{૪૬} ખુલંદ^{૪૮} ખુલેગાં^{૪૭} જયાદે હોને, ^{૪૯} સરસાઈ^{૫૦} જયાદે થને !^{૫૧} (૨૫) હરેકે^{૫૨} કોઈ^{૫૩} ખુશાલી^{૫૪} વધતી રહેને, ^{૫૫} અને વધીને^{૫૬} મુબારક^{૫૭} હોને !^{૫૮} (૨૬) તમામ^{૫૯} રોશનીવાળાં^{૬૦} (સૈયારા) ની^{૬૧} ખુલંદી^{૬૨} અંદાજસર^{૬૩} તમને^{૬૪} હમેશાં^{૬૫} પહોંચો !^{૬૬} (૨૭) ભલાંઓના^{૬૭} આ^{૬૮} ઘેરમાં^{૬૯-૬૮} પૂર ખુશાલી^{૭૦} યાને રામશની^{૭૧} અને^{૭૨} મીજલસ^{૭૩} અને^{૭૪} શરીરની-સુખાકારીભરેલી-જીંદગી, ^{૭૫} ખુશાલીભરેલું^{૭૬} મને^{૭૭} તથા^{૭૮} ખુશાલ^{૭૯} અને^{૮૦} મુબારક^{૮૧} રવાન^{૮૨} મેહમાન^{૮૩} થને !^{૮૪} (૨૮) આરમાન^{૮૫} ઉપરથી^{૮૬} ભલુંજ^{૮૭} વરસને^{૮૮} જમીન^{૮૯} માંથી^{૯૦} ભલુંજ^{૯૧} ઊગેને !^{૯૨} ભલાં^{૯૩} “રાદી^{૯૪}” શખ્સને^{૯૫} (તેની રાદીનો) હીસ્સો^{૯૬} તેને^{૯૭} હોને !^{૯૮} (૨૯) યુરાંઓ^{૯૯} જ્યાં-સુધી^{૧૦૦} ભલાઇનો^{૧૦૧} અમલ કરે^{૧૦૨} ત્યાંસુધી તેઓ^{૧૦૩} નાતવાનં^{૧૦૪} રહે^{૧૦૫} એમ થને !^{૧૦૬} જો તેઓ ભલાઇનો^{૧૦૭-૧૦૮} અમલ^{૧૦૯} નહીં^{૧૧૦} કરે^{૧૧૧} તો તેઓને^{૧૧૨} બહોળાં-ખેતર-વાળો^{૧૧૩} મહેર^{૧૧૪} ધજદ^{૧૧૫} પોતાના^{૧૧૬} મોક્કા^{૧૧૭} ઉપર^{૧૧૮} ગુરજથી^{૧૧૯} મારને^{૧૨૦-૧૨૧} (બોલેબોલ અર્થ:-તેઓની^{૧૨૨} ઉપર ગુરજ^{૧૨૩} કરેને^{૧૨૪}).

(૩૧) હમીન^{૧૨૫} પીરોજગરતર^{૧૨૬} ખોરેહ^{૧૨૭} અવજની^{૧૨૮} મયજદ^{૧૨૯} ખોદાય^{૧૩૦} આંને^{૧૩૧} કેશ^{૧૩૨} હમરોજ^{૧૩૩} પ^{૧૩૪} દાદાર^{૧૩૫} અહુરમજદ^{૧૩૬} રયો-મંદ^{૧૩૭} ખોરેહોમંદ^{૧૩૮} અવા^{૧૩૯} હમા^{૧૪૦} અમેશારપંદાંત^{૧૪૧} પીરોજગર^{૧૪૨} રવાંને^{૧૪૩} યશતે-ક્રોહર^{૧૪૪} ઇ જરથોશતે^{૧૪૫} સ્થિતમાં, ^{૧૪૬} અવા^{૧૪૭} હમા^{૧૪૮} રવાંનાંત^{૧૪૯} વ ક્રોહરાંને^{૧૫૦} અશોઆંત^{૧૫૧} કે^{૧૫૨} શાંત^{૧૫૩} બે-શનાઇની^{૧૫૪} આશાંત^{૧૫૫} બે-ઉર્વાખમીની^{૧૫૬}. (૩૨) અગેશ^{૧૫૭} તાંત^{૧૫૮} યજદાંત^{૧૫૯} દહાદ^{૧૬૦} પ^{૧૬૧} ગએથી^{૧૬૨} તન-હુરેસ્ત^{૧૬૩}-રવશને, ^{૧૬૪} ઓય^{૧૬૫} જન^{૧૬૬} દર-જી-વશને, ^{૧૬૭} ઓય^{૧૬૮} હીર^{૧૬૯} આવાદી^{૧૭૦} ઇ ઇન્^{૧૭૧} કંદે, ^{૧૭૨} તા^{૧૭૩} આંત^{૧૭૪} દેરંગ^{૧૭૫} જમાંત^{૧૭૬} ઓય^{૧૭૭} રવાંત-ખોજતગી !^{૧૭૮} (૩૩) હર^{૧૭૯} દેરમી^{૧૮૦} વ^{૧૮૧} દાંગ^{૧૮૨} ઇ મદ^{૧૮૩} કે^{૧૮૪} શાંત^{૧૮૫} હમ-રોજ^{૧૮૬} પ^{૧૮૭} ઇન્^{૧૮૮} કારે^{૧૮૯} કેરે^{૧૯૦} હવરશત^{૧૯૧} કારે^{૧૯૨} કેરે^{૧૯૩} અજ-ઇન્^{૧૯૪} ઇ કંદુહાદ^{૧૯૫} વ^{૧૯૬} કુનાંદ^{૧૯૭} યજદાંત^{૧૯૮} વ^{૧૯૯} અમેશારપંદાંત^{૨૦૦} એજ^{૨૦૧} ગંજે^{૨૦૨} હમીશે-સદ^{૨૦૩} આંને^{૨૦૪} પૂર^{૨૦૫} વ^{૨૦૬} ક્રાખે^{૨૦૭} વ^{૨૦૮} પદીખે^{૨૦૯} નેક^{૨૧૦} વ^{૨૧૧} વેહ^{૨૧૨} આશ^{૨૧૩} દહાંદ^{૨૧૪} અંદાજને^{૨૧૫}. (૩૪) હર-કે^{૨૧૬} હર^{૨૧૭} રોજ^{૨૧૮} મયજદ^{૨૧૯} પ^{૨૨૦} હજાર^{૨૨૧} મદ^{૨૨૨} ઇ વેહ^{૨૨૩} અશો^{૨૨૪} અરજાની^{૨૨૫} બે-સાજાદ^{૨૨૬} આશ^{૨૨૭} પદશ^{૨૨૮} અએદૂન^{૨૨૯} સુચુક^{૨૩૦}.

વ^{૩૨} ખાર^{૩૩} આસાન^{૩૪} બાદ !^{૩૫} આન^{૩૬} કેશ^{૩૭} ઇમ-રોજ^{૩૮} પ^{૩૯} ય-
જરને^{૪૦} કમદ^{૪૧} ઓશ^{૪૨} પ^{૪૩} મ્યજદ^{૪૪} સાખત, ^{૪૫} ઓશ^{૪૬} પ^{૪૭}
અશો-દાદ^{૪૮} ઓશ^{૪૯} દહાદ^{૫૦} હમ-વારેહ^{૫૧} ઓશ^{૫૨} વેહ^{૫૩} અરજાની^{૫૪}
બાદ !^{૫૫} (૩૫) અથ^{૫૬} જમ્યાત^{૫૭} યથ^{૫૮} આક્રીનામિ !^{૫૯}

(૩૧) એજ પ્રમાણે^{૬૦} ઘણુ ફતેહમદ^{૬૧} ખોરેહ^{૬૨} તથા મ્યજદના^{૬૩}
સાહેબની^{૬૪} જ્યાદતી^{૬૫} તેને^{૬૬} (હોબે) કે જેણે^{૬૭} આજને દીવસે^{૬૮} તૂરમંદ^{૬૯}
અને ખોરેહમંદ^{૭૦} દાદાર^{૭૧} હોરમજદ^{૭૨} ને, ^{૭૩} તથા^{૭૪} તમામ^{૭૫} ફતેહમંદ^{૭૬}
અમશારપદોને^{૭૭} તથા ઇજરને-લાયકના-ફરોહરવાળા^{૭૮} જરથુશ્ત^{૭૯} સિત-
માન^{૮૦} સાહેબના રવાનને, ^{૮૧} તથા^{૮૨} તમામ^{૮૩} અશો લોકોના^{૮૪} રવાનો^{૮૫}
અને ફરોહરોને^{૮૬} ખુશુદ કરી^{૮૭} તેઓને^{૮૮} ખુશાલ કર્યા છે. ^{૮૯} (૩૨)
યજ્ઞદાન^{૯૦} તેઓને^{૯૧} આ પ્રમાણે^{૯૨} આપણે^{૯૩} ગેતીની દુન્યામાં^{૯૪} તંદુરસ્તી
ભરેલી^{૯૫} હોવાતી, ^{૯૬} અને^{૯૭} ઉશ્તાનનું^{૯૮} લાખા-વખતનું-જીવનું^{૯૯} તથા^{૧૦૦} દોલત^{૧૦૧}
અને પેલા^{૧૦૨} લાખા^{૧૦૩} વખત^{૧૦૪} સુધી^{૧૦૫} આ^{૧૦૬} ઘેરની^{૧૦૭} આખાદી^{૧૦૮} તથા^{૧૦૯}
રવાનની નાણુ !^{૧૧૦} (૩૩) દરેક^{૧૧૧} દેરમ^{૧૧૨} અને^{૧૧૩} પૈસો^{૧૧૪} જે જરપા થયો^{૧૧૫}
તથા જેની મારફતે^{૧૧૬} તેઓએ^{૧૧૭} આજને-દીવસે^{૧૧૮} આ^{૧૧૯} “હવરશત”^{૧૨૦} સવા-
બનું^{૧૨૧} કાર્ય^{૧૨૨} તે મારફતે^{૧૨૩} સવાબનું^{૧૨૪} કાર્ય^{૧૨૫} કરેલું હોય^{૧૨૬} અને^{૧૨૭} કરે,^{૧૨૮}
તેના અંદાજ સર^{૧૨૯} યજ્ઞદો^{૧૩૦} અને^{૧૩૧} અમશારપદો^{૧૩૨} હમેશના-ફાયદાના^{૧૩૩} ખજા-
નામાંથી^{૧૩૪} સંપૂર્ણતા, ^{૧૩૫} ફરાખી, ^{૧૩૬} ખુશાલી, ^{૧૩૭} નેકી, ^{૧૩૮} અને^{૧૩૯} લલાઈ^{૧૪૦} તેઓને^{૧૪૧}
આપણે^{૧૪૨} !^{૧૪૩} (૩૪) જે કંઈ^{૧૪૪} દર^{૧૪૫} રોજની^{૧૪૬} મ્યજદ^{૧૪૭} છે તેને હજાર^{૧૪૮}
લલા^{૧૪૯} તથા અશો^{૧૫૦} મરદોને^{૧૫૧} લાયકની^{૧૫૨} કરબે, ^{૧૫૩} અને તેની મારફતે^{૧૫૪}
એ રીતે^{૧૫૫} આરામ^{૧૫૬} મુખ^{૧૫૭} આસાની^{૧૫૮} હોબે !^{૧૫૯} જેણે^{૧૬૦} આજરોજે^{૧૬૧} ઇ-
જરને^{૧૬૨} ફરમાવી, ^{૧૬૩} અને^{૧૬૪} મ્યજદ^{૧૬૫} કરાવી^{૧૬૬} જેણે^{૧૬૭} અશોઇથી આપ્યું,^{૧૬૮}
જેણે હમેશનેમાટે^{૧૬૯} આપ્યું, ^{૧૭૦} તે લલાને^{૧૭૧} લાયક^{૧૭૨} થશે !^{૧૭૩} (૩૫) જેમ^{૧૭૪}
હું દુવા કરું છું^{૧૭૫} તેમ^{૧૭૬} આમીન-થાઓ !^{૧૭૭}

(૧) હમાજોર^{૧૭૮} કોહરે^{૧૭૯} જરથોશ્ત^{૧૮૦} સિપતમાન^{૧૮૧} બાદ, ^{૧૮૨}
અવા^{૧૮૩} હમા^{૧૮૪} કોહરે^{૧૮૫} અથોરાનાં^{૧૮૬} વ^{૧૮૭} રથએશ્તારાં^{૧૮૮} વ^{૧૮૯}
વાસ્થોશાં^{૧૯૦} વ^{૧૯૧} હુતોખાં^{૧૯૨}, ^{૧૯૩} કે^{૧૯૪} શાં^{૧૯૫} એજ^{૧૯૬} યરતે કોહરે^{૧૯૭}
ઇ જરથોશ્તે^{૧૯૮} સિપતમાન^{૧૯૯} દીન^{૨૦૦} પદીરફત^{૨૦૧}, ^{૨૦૨} ઓશાં^{૨૦૩} પ^{૨૦૪} ગહાં^{૨૦૫}
રોખાદ્^{૨૦૬} કર્ક^{૨૦૭}.

• જુઓ ફવરદીન યરત ફ. ૮૭ “જરથુશ્તહે સિપતામહે ઇદ અષઓનો
અખીરથ ફવપીરથ ચજમઇદે.”

(૧) અશો સ્પિતમાન^{૧૩} જરથુશ્ત્ર^{૧૨} સાહેજના ફરોહર^{૧૧} સાથે હમ-શરીકી^{૧૦} હોએ,^{૧૪} અને^{૧૫} તમામ^{૧૬} અથોરનાનો,^{૧૮} રથેશ્તારો^{૧૭} તથા^{૧૯} વાસ્ત-યઓશો^{૨૦} તથા^{૨૩} હુતોજશોના^{૨૪} ફરોહર^{૨૧} સાથે હમાબેર^{૨૦} હોએ કે^{૨૫} જે-ઓએ^{૨૬} ઇજશને-કરવા-લાયક-ફરોહરવાળા^{૨૮} અશો સ્પિતમાન^{૨૦} જરથુશ્ત્ર^{૨૧} સાહેજ તરફથી^{૨૭} દીન^{૨૯} કબુલ^{૨૨} રાખી અને તેઓએ^{૨૩} દુન્યામાં^{૨૫-૨૪} ચાલુ^{૨૬} કીધી.^{૨૭}

(૨) હમા-બેર^{૨૮} ક્રોહરે^{૨૯} *કએ-વીશ્તારપ્^{૩૦} શાહાંનશાહ^{૩૧} બાદ,^{૩૨} અવા^{૩૩} હમા^{૩૪} ક્રોહરે^{૩૫} હુ-ખોદાયાંન^{૩૬} વ^{૩૭} દહ્યો-વદાંન^{૩૮} વ^{૩૯} શહેસ્યારાંન^{૪૦} વ^{૪૧} મોવદાંન^{૪૨}-મોવદચ્^{૪૩} બાદ!^{૪૪}

(૨) શાહનશાહ^{૩૧} કએ ગુશ્તારપના^{૩૦} ફરોહર^{૩૧} સાથે હમાબેર^{૨૮} હોએ^{૩૨} અને^{૩૩} તમામ^{૩૪} નેક-સાહેબો,^{૩૬} પાદશાહો,^{૩૮} હાકેમો^{૪૦} તથા^{૪૧} મોબેદાંન^{૪૨} મોબેદોના^{૪૩} ફરોહર^{૩૫} સાથે હમશરીકી^{૩૬} હોએ!^{૩૭}

(૩) હમા-બેર^{૨૮} ક્રોહરે^{૨૯} િબમારપ્^{૩૦} બાદ,^{૩૨} અવા^{૩૩} હમા^{૩૪} ક્રોહરે^{૩૫} રાયનીદારાંન^{૩૬} ખેરદમંદાંન^{૩૭} રાસ્ત-દાવરાંન^{૩૮} વ^{૩૯} દસ્તૂરાંન^{૪૦} દીન^{૪૧} બાદ!^{૪૨}

(૩) જમારપના^{૩૦} ફરોહર^{૩૧} સાથે હમાબેર^{૨૮} હોએ^{૩૨} અને^{૩૩} તમામ^{૩૪} દી-નનો વધારો કરનારાઓ,^{૩૬} અઝલમંદો,^{૩૮} અને સાચા દાવરો^{૪૦} તથા^{૪૧} દીનના^{૪૨} દસ્તુરોના^{૪૩} ફરોહર^{૩૫} સાથે હમશરીકી^{૩૬} હોએ!^{૩૭}

(૪) હમા-બેર^{૨૮} ક્રોહરે^{૨૯} ફ્રિશોશ્તર^{૩૦} બાદ,^{૩૨} અવા^{૩૩} હમા^{૩૪} ક્રોહરે^{૩૫} રાદાંન^{૩૬} નેક-કેરદારાંન^{૩૭} વ^{૩૮} વીશ^{૩૯} પએદાયાંન^{૪૦} વ^{૪૧} વે-હાંન^{૪૨} વ^{૪૩} ક્રાફનાંન^{૪૪} બાદ!^{૪૫}

(૪) હમશરીકી^{૩૬} હોએ^{૩૭} ફરશોશતરના^{૩૮} ફરોહર^{૩૯} સાથે, તથા^{૪૦} તમામ^{૪૧} રાદી-સખાવત કરનારા,^{૪૨} નેક-કેરદારવાળા,^{૪૩} ઘણી^{૪૪} વૃદ્ધિ કરનારા,^{૪૫} તથા^{૪૬} ભલા^{૪૭} અને^{૪૮} નિતિમાનોના^{૪૯} ફરોહર^{૪૦} સાથે હમાબેર^{૨૮} હોએ!^{૪૧}

* જુઓ કવરદીન યશત ક. ૯૯ “કવોઈશ વીશ્તારપહે અપઓનો કવપીમ્ યજમધહે.”

† જુઓ કવરદીન યશત ક. ૧૦૩ “જમારપહે હવોવહે અપઓનો કવપીમ્ યજમધહે.”

‡ જુઓ કવરદીન યશત ક. ૧૦૩ “ફપઓસતહે હવોવહે અપઓનો કવપીમ્ યજમધહે.”

(૫) હુમાન્નેર^{૩૬} ક્રોહરે^{૩૭} *સએન-અહૂમ-સ્તૂદાન^{૩૮} આહ, ^{૩૯} અવા^{૪૦} હુમા^{૪૧} ક્રોહરે^{૪૨} હીરવદાન^{૪૩} હાવશતાન^{૪૪} દીન-આશીદારાન^{૪૫} દીન-આમોખતારાન^{૪૬} માન-વદાન^{૪૭} વીસ-વદાન^{૪૮} અંદ-વદાન^{૪૯} દહો-વદાન^{૫૦} જરથુશ્તોતુમાન^{૫૧} આહ !^{૫૨}

(૫) હુમાન્નેર^{૫૩} હોળે^{૫૪} સએન-અહૂમ-સ્તૂદના^{૫૫} ફરોહરે^{૫૬} સાથે, તથા^{૫૭} તમામ^{૫૮} એરવદો, ^{૫૯} ઓશતાઓ (શાગેદો), ^{૬૦} દીની અમહ્યાતવાળાઓ, ^{૬૧} દીની-એલમનોહસીલ કરનારા, ^{૬૨} ઘરના સરદારો, ^{૬૩} મહોલ્લાના સરદારો, ^{૬૪} કસબાના સરદારો, ^{૬૫} દેશના સરદારો, ^{૬૬} તથા જરથુશ્તોતેમોના ^{૬૭} ફરોહરે^{૬૮} સાથે હમશરીકી^{૬૯} હોળે !^{૭૦}

(૬) હુમાન્નેર^{૭૩} ક્રોહરે^{૭૪} યલ્^{૭૫} ઇ †અસ્ફંદયાર^{૭૬} આહ, ^{૭૭} અવા^{૭૮} હુમા^{૭૯} ક્રોહરે^{૮૦} રથએશ્તારાન^{૮૧} તગ્યાન^{૮૨} તગાન^{૮૩} વ^{૮૪} જોરમંદાન^{૮૫} દીન-સ્તાધદારાન^{૮૬} વ^{૮૭} પદીરફતારાન^{૮૮} દીન^{૮૯} આહ !^{૯૦}

(૬) હમશરીકી^{૯૩} હોળે^{૯૪} અસ્પંદયાર^{૯૫} પહેલવાનના^{૯૬} ફરોહરે^{૯૭} સાથે, તથા^{૯૮} તમામ^{૯૯} રથેશ્તારો, ^{૧૦૦} “ તગી ” શક્તિ ધરાવનારા, ^{૧૦૧} તાકાતવાળા, ^{૧૦૨} જોરમંદ, ^{૧૦૩} દીનની તારીફ કરનારા તથા^{૧૦૪} દીન^{૧૦૫}-કુચલ કરનારાઓના^{૧૦૬} ફરોહરે^{૧૦૭} સાથે હુમાન્નેર^{૧૦૮} હોળે !^{૧૦૯}

(૭) હુમાન્નેર^{૧૧૩} ક્રોહરે^{૧૧૪} કએઆન-તશતર^{૧૧૫} વેહુમન^{૧૧૬} અસ્ફંદયારાન^{૧૧૭} આહ^{૧૧૮} અવા^{૧૧૯} હુમા^{૧૨૦} ક્રોહરે^{૧૨૧} કએઆન^{૧૨૨} વ^{૧૨૩} યહાન^{૧૨૪} વ^{૧૨૫} યાશૂમ-મદાન^{૧૨૬} આહ !^{૧૨૭}

(૭) ક્યાનીઓ-તરફની-ખુલંદ બનાવટના^{૧૨૮} અસ્પંદયારના^{૧૨૯} એહમનના^{૧૩૦} ફરોહરે^{૧૩૧} સાથે હુમાન્નેર^{૧૩૨} હોળે, ^{૧૩૩} અને^{૧૩૪} તમામ^{૧૩૫} ક્યાનીઓ, ^{૧૩૬} પહેલવાનો, ^{૧૩૭} તથા^{૧૩૮} સૌથી શ્રેષ્ઠ મરદોના^{૧૩૯} ફરોહરે^{૧૪૦} સાથે હમશરીકી^{૧૪૧} થાઓ !^{૧૪૨}

(૮) હુમાન્નેર^{૧૪૩} ક્રોહરે^{૧૪૪} †મધ્દયોઈમાહિ^{૧૪૫} આરાસ્તાન^{૧૪૬} આહ^{૧૪૭} અવા^{૧૪૮} હુમા^{૧૪૯} ક્રોહરે^{૧૫૦} માનસ-ખરાન^{૧૫૧} વ^{૧૫૨} દીન-આશઓદારાન^{૧૫૩} દીન^{૧૫૪} આહ !^{૧૫૫}

* જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૬૭ “સએનહે અહૂમ-સ્તૂતો અષઓનો કવધીમ યજમધદે, યો પઓઈરયો સતો-અએશયો ફદતત પધતિ આવ જેમા.”

† જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૧૦૩ “ તખમહે રપેન્તો-દાવહે અષઓનો કવધીમ યજમધદે.

‡ જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૬૫ “મધ્દયોઈમાઓઇહહે આરાસ્તયેહે ઈઈ અષઓનો અધીમ્ય કવધીમ્ય યજમધદે, યો પઓઈરયો જરથુશ્તાઈ માએમ્ય યશત સાસ્તાઓસ્ય.”

(૮) હમશરીકી^{૬૬} થાઓ^{૬૭} આરાસ્તીના^{૬૮} મધદયો-માહના^{૬૯} ફરોહર^{૭૦} સાથે, તથા^{૭૧} તમામ^{૭૨} માંત્ર-અમલ કરનારા,^{૭૩} તથા^{૭૪} દીનના^{૭૫} દીન-કાયમ રાખનારાઓના^{૭૬} ફરોહર^{૭૭} સાથે હમશરીકી^{૭૮} થાઓ^{૭૯} !^{૮૦}

(૯) હમા-જોર^{૮૧} ક્રોહરે^{૮૨} *વરુને-હંગાઉરોશાંન^{૮૩} આદ્ર,^{૮૪} અવા^{૮૫} હમા^{૮૬} ક્રોહરે^{૮૭} અહુરમઝદ-યરતારાંન^{૮૮} વ^{૮૯} ગાસાંન-સાધનીદારાંન^{૯૦} મહિસ્તાંન^{૯૧} આદ્ર!^{૯૨}

(૯) વરુને-હંગાઉરના^{૯૩} ફરોહર^{૯૪} સાથે હમા-જોર^{૯૫} હોળે,^{૯૬} તથા^{૯૭} તમામ^{૯૮} અહુરમઝદની ઈજ્જત-કરનારા^{૯૯} તથા^{૧૦૦} ગાથા^{૧૦૧} ગાઈને બાણનારા^{૧૦૨} જુબેરગોના^{૧૦૩} ફરોહર^{૧૦૪} સાથે હમા-જોર^{૧૦૫} હોળે !^{૧૦૬}

(૧૦) હમા-જોર^{૧૦૭} ક્રોહરે^{૧૦૮} અર્દશીર^{૧૦૯} આખકાંન^{૧૧૦} આદ્ર,^{૧૧૧} અવા^{૧૧૨} હમા^{૧૧૩} ક્રોહરે^{૧૧૪} આરાસ્તારાંન^{૧૧૫} વીરાસ્તારાંન^{૧૧૬} વીનાસ્તારાંન^{૧૧૭} દીને^{૧૧૮} ખોદાઇ^{૧૧૯} આદ્ર !^{૧૨૦}

(૧૦) અરદેશર^{૧૨૧} આબેગાનના^{૧૨૨} ફરોહર^{૧૨૩} સાથે હમા-જોર^{૧૨૪} હોળે,^{૧૨૫} તથા^{૧૨૬} તમામ^{૧૨૭} જુદાઈ^{૧૨૮} દીનની^{૧૨૯} શોભા કરનારા,^{૧૩૦} કાર-રવાઈ કરનારા,^{૧૩૧} અને જોનારાઓના^{૧૩૨} ફરોહર^{૧૩૩} સાથે હમશરીકી^{૧૩૪} હોળે !^{૧૩૫}

(૧૧) હમા-જોર^{૧૩૬} ક્રોહરે^{૧૩૭} આદ્રઆદ્ર^{૧૩૮} મારેસ્પદાંન^{૧૩૯} આદ્ર,^{૧૪૦} અવા^{૧૪૧} હમા^{૧૪૨} ક્રોહરે^{૧૪૩} પચોધસ્થોદકએષાંન^{૧૪૪} મીનોઆન^{૧૪૫} વ^{૧૪૬} હમા^{૧૪૭} મોવદાંન^{૧૪૮} દીન^{૧૪૯} આદ્ર !^{૧૫૦}

(૧૧) આદરબાદ^{૧૫૧} મારેસ્પદના^{૧૫૨} ફરોહર^{૧૫૩} સાથે હમા-જોર^{૧૫૪} હોળે^{૧૫૫} અને^{૧૫૬} મીનોઈને-લગતા^{૧૫૭} તમામ^{૧૫૮} પચોધસ્થોદકએષો^{૧૫૯} તથા^{૧૬૦} દીનના^{૧૬૧} તમામ^{૧૬૨} મોબેદોના^{૧૬૩} ફરોહર^{૧૬૪} સાથે હમા-જોર^{૧૬૫} હોળે !^{૧૬૬}

(૧૨) હમા-જોર^{૧૬૭} ક્રોહરે^{૧૬૮} આદ્રઆદ્ર^{૧૬૯} જરથોશ્તાંન^{૧૭૦} આદ્ર,^{૧૭૧} અવા^{૧૭૨} હમા^{૧૭૩} ક્રોહરે^{૧૭૪} મોવદાંન^{૧૭૫} વ દાવરાંન^{૧૭૬} વ^{૧૭૭} દસ્તુરાંન^{૧૭૮} દીન^{૧૭૯} આદ્ર !^{૧૮૦}

(૧૨) આદરબાદ^{૧૮૧} જરથોશ્તના^{૧૮૨} ફરોહર^{૧૮૩} સાથે હમ-શરીકી^{૧૮૪} હોળે^{૧૮૫} અને^{૧૮૬} તમામ^{૧૮૭} મોબેદો,^{૧૮૮} દાવરો,^{૧૮૯} તથા^{૧૯૦} દીન^{૧૯૧} દસ્તુરોના^{૧૯૨} ફરોહર^{૧૯૩} સાથે^{૧૯૪} હમા-જોર^{૧૯૫} હોળે !^{૧૯૬}

(૧૩) હમા-જોર^{૧૯૭} ક્રોહરે^{૧૯૮} અનઓશ્લ^{૧૯૯} રવાંને^{૨૦૦} જુસ્તે^{૨૦૧} ઇ ક્યાદાંન^{૨૦૨} આદ્ર,^{૨૦૩} અવા^{૨૦૪} હમા^{૨૦૫} ક્રોહરે^{૨૦૬} અઉરવંદાંન^{૨૦૭} દાદસ્તાંન^{૨૦૮}

* જુઓ કવરદીન ચરત ક. ૧૦૪ “વર્ષનહ હંગાઉરોશાંન અપઓના કવષીઅ ચજમધે.”

દાદ-દારાંન^{૧૩} વ દીન^{૧૪} યઝોજદાસ્તીનીદારાંન^{૧૫} ખોદાઇ^{૧૬}-પએરાસ્તા-
રાંન^{૧૭} મહિસ્તાંન^{૧૮} આદ^{૧૯} !^{૨૦}

(૧૩) અનુશેહ^{૨૧} રવાન^{૨૨} ખુસરો^{૨૩} કોબાદના^{૨૪} ફરોહર^{૨૫} સાથે હમા-
નેર^{૨૬} હોળે^{૨૭} અને^{૨૮} તમામ^{૨૯} સેતાબીથી^{૩૦} ઇન્સાફ આપનારા,^{૩૧} અદલ
રાખનારા^{૩૨} તથા ખુદાઇ^{૩૩} દીનના^{૩૪} યઝોજદાએગીરી રાખનારા^{૩૫} તથા સમા-
રનારા^{૩૬} છુબેરગોના^{૩૭} ફરોહર^{૩૮} સાથે હમશરીઠી^{૩૯} હોળે !^{૪૦}

(૧૪) હમા-જેર^{૪૧} ક્રોહરે^{૪૨} અશોઆંન,^{૪૩} ચીરાંન,^{૪૪} અવર-
વીજાન,^{૪૫} પીરોજગરાંન,^{૪૬} પઝોઇસ્તોદકઅશોંન,^{૪૭} વ^{૪૮} ક્રોહરે^{૪૯} ન-
આનજદિશતાંન^{૫૦} વ^{૫૧} ક્રોહરે^{૫૨} અશોઆંન^{૫૩} આદ^{૫૪} અવા^{૫૫} હમા^{૫૬}
ક્રોહરે^{૫૭} અશોઆંન^{૫૮} હસ્તાંન^{૫૯} ખૂદાંન^{૬૦} ખેદાંન^{૬૧} અઝો-દહ્યાંન^{૬૨}
ઉજ-દહ્યાંન^{૬૩} પેરેનાયૂકાંન^{૬૪} વ^{૬૫} અપેરેનાયૂકાંન^{૬૬} આદ^{૬૭} !^{૬૮}

(૧૪) અશોના^{૬૯} ગાલેખ,^{૭૦} ચહકતા દરજ્જાના^{૭૧} અને ફતેહમંદ^{૭૨}
ફરોહરો,^{૭૩} “પઝોઇસ્તોદકઅષનાંમ”^{૭૪} ને લગતાં તથા “નખાનજદીશતાંમ”^{૭૫}
ને લગતાં ફરોહરો,^{૭૬} તથા અશોના^{૭૭} ફરોહરો^{૭૮} સાથે હમશરીઠી^{૭૯} હોળે,^{૮૦}
અને હૈયાતી ભોગવનારા,^{૮૧} આગળ થઈ ગએલાં,^{૮૨} હવે પછી થનારા,^{૮૩} આ
જગોઉપરના,^{૮૪} પેલી જગોઉપરના^{૮૫} ઉમ્મરે પુગેલાં^{૮૬} અને^{૮૭} આજકો^{૮૮}—
તમામ^{૮૯} અશોના^{૯૦} ફરોહરો^{૯૧} સાથે હમાજેર^{૯૨} હોળે !^{૯૩}

(૧૫) “અહુમાઇ^{૯૪} રઅરઅ^{૯૫} ખરેનસઅ^{૯૬}” તાંન^{૯૭} હુમી^{૯૮} આદ^{૯૯}
રયોમંદ^{૧૦૦} ખોરેહોમંદ^{૧૦૧} કે^{૧૦૨} તાંન^{૧૦૩} ખેશન્કારી^{૧૦૪} તોખાશાઇ^{૧૦૫} રવા^{૧૦૬} આદ^{૧૦૭} !^{૧૦૮}

(૧૬) “અહુમાઇ^{૧૦૯} તન્વો^{૧૧૦} દ્રવતાતેમ^{૧૧૧}” તાંન^{૧૧૨} હુમી^{૧૧૩} આદ^{૧૧૪}
આંને^{૧૧૫} તન્-હુરોસ્ત^{૧૧૬}-રવરને,^{૧૧૭} કે^{૧૧૮} તાંન^{૧૧૯} દર-જીવરને,^{૧૨૦} તાંન^{૧૨૧}-
નાંમ^{૧૨૨} અંદર^{૧૨૩} હુસોબી,^{૧૨૪} વ^{૧૨૫} તાંન^{૧૨૬} હીર^{૧૨૭} અંદર^{૧૨૮} આબાદી,^{૧૨૯}
વ^{૧૩૦} તાંન^{૧૩૧} રવાન^{૧૩૨} અંદર^{૧૩૩} અશોઇ^{૧૩૪} આદ^{૧૩૫} !^{૧૩૬} (૧૭) “અહુમાઇ^{૧૩૭}
તન્વો^{૧૩૮} વજદવરે^{૧૩૯}” કે^{૧૪૦} તાંન^{૧૪૧} હુમી^{૧૪૨} આદ^{૧૪૩} તને^{૧૪૪} વજદૂરી,^{૧૪૫}
કે^{૧૪૬} તાંન^{૧૪૭} પરવરયાદ^{૧૪૮} તને^{૧૪૯} મેહુ^{૧૫૦} વ^{૧૫૧} વેહુ^{૧૫૨} (૧૮) “અહુમાઇ^{૧૫૩}
તન્વો^{૧૫૪} વેરેઝેમ^{૧૫૫}” તાંન^{૧૫૬} હુમી^{૧૫૭} આદ^{૧૫૮} તન્-પીરોજગરી^{૧૫૯} ઇ
તન્,^{૧૬૦} કે^{૧૬૧} તાંન^{૧૬૨} કાંમ^{૧૬૩} વ^{૧૬૪} કુનરને^{૧૬૫} ફારૂ^{૧૬૬} વરજીદ^{૧૬૭} !^{૧૬૮} (૧૯)
“અહુમાઇ^{૧૬૯} ઇશ્તીમ^{૧૭૦} પઝોઉરશ-આશ્નાંમ”^{૧૭૧} તાંન^{૧૭૨} હુમી^{૧૭૩}

બાહુ^{૫૫} આંને^{૫૬} એરત^{૫૭} પુર^{૫૮} હીર^{૫૯} વ^{૬૦} આસ્તે^{૬૧} કે^{૬૨} તાંન^{૬૩} એજ^{૬૪}
 કાડીન^{૬૫} અંદુખ્તે^{૬૬} એસ્તેદ^{૬૭} આંને^{૬૮} માંન^{૬૯} વ^{૭૦} વીસ^{૭૧} વ^{૭૨} જંદ^{૭૩}
 વ^{૭૪} હુ^{૭૫} !^{૭૬} (૨૦) *અહમાઇ^{૭૭} આસ્નાંમ-ચિત્^{૭૮} કબ્જતીમ^{૭૯} તાંન^{૮૦}
 હુમી^{૮૧} બાહુ^{૮૨} આંને^{૮૩} આસ્નીદે-કબ્જ^{૮૪} કેશવર-વીરાય^{૮૫} હંજમની,^{૮૬}
 કેશ^{૮૭} પ^{૮૮} હંજમને^{૮૯} વેહાંન^{૯૦} કાજ-સ્તાયંદ^{૯૧} !^{૯૨} (૨૧) *અહમાઇ^{૯૩}
 દરેધાંમ^{૯૪} દરેધા-જીતીમ^{૯૫} તાંન^{૯૬} હુમી^{૯૭} બાહુ^{૯૮} આંને^{૯૯} દર^{૧૦૦}
 વ^{૧૦૧} દરંગ-જીવરની^{૧૦૨} પ^{૧૦૩} કાંમે^{૧૦૪} કાડીન^{૧૦૫} !^{૧૦૬} (૨૨) *અહમાઇ^{૧૦૭} વહિ-
 શતેમ^{૧૦૮} અહુમ^{૧૦૯} અપઓનાંમ^{૧૧૦} રઓયંદહિમ^{૧૧૧} વીસ્થો-ખાથેમ^{૧૧૨}
 તાંન^{૧૧૩} હુમી^{૧૧૪} બાહુ^{૧૧૫} આંને^{૧૧૬} પાશુમ^{૧૧૭} અપઓઆંને^{૧૧૮} અશોઆંન^{૧૧૯}
 રોશાન^{૧૨૦} ગરોસ્તાંન^{૧૨૧} હુમા-ખારેહ^{૧૨૨} !^{૧૨૩} *અથ^{૧૨૪} જમ્યાત^{૧૨૫} યથ^{૧૨૬}
 આફ્રીનામિ^{૧૨૭} !^{૧૨૮}

(૧૫) “તેને^૧ નૂર^૨ તથા ખોરેહ^૩”—તેઓ^૪ નૂરમંદ^૫ અને ખોરેહ-
 મંદ^૬ થયા^{૭-૮} કરો જેથી^૯ તેઓ^{૧૦} પોતાની ખીશકારી^{૧૧} યાને મહેનત^{૧૨} ચાલુ^{૧૩}
 રાખે^{૧૪} (૧૬) “તેને^{૧૫} તનની^{૧૬} દુરસ્તી^{૧૭}”—તેઓને^{૧૮} તનદુરસ્તી લરેલી^{૧૯}
 હાલત^{૨૦-૨૧} થયાં કરજો, ^{૧૬-૨૦} જેથી^{૨૨} તેઓને^{૨૩} લાંબી-હંદગી,^{૨૪} તેઓને^{૨૫}
 લાલી-છીતિ^{૨૬} સાથનું^{૨૭} નામ^{૨૮} તથા^{૨૯} તેઓને^{૩૦} આખાદી^{૩૧} સાથની^{૩૨} દોલત^{૩૩}
 તથા^{૩૪} તેઓને^{૩૫} અશોઇ^{૩૬} સાથનું^{૩૭} રવાન^{૩૮} હોજો^{૩૯} !^{૪૦} (૧૭) “તેને^{૪૧} ત-
 નની^{૪૨} આસુદગી^{૪૩}” યાને^{૪૪} તેઓને^{૪૫} આસુદેહ^{૪૬} તન^{૪૭} હોજો^{૪૮-૪૯} જેથી^{૫૦}
 તેઓ^{૫૧} શરીરને^{૫૨} કદાવર^{૫૩} તથા^{૫૪} લહુ^{૫૫} ઉધારે^{૫૬} !^{૫૭} (૧૮) “તેને^{૫૮} ત-
 નની^{૫૯} ફતેહ^{૬૦}”—તેઓને^{૬૧} શરીરની^{૬૨} તનની-શીરોજગરી^{૬૩} થયાં કરજો^{૬૪-૬૫}
 જેથી^{૬૬} તેઓ^{૬૭} નીતિમાન^{૬૮} ઇચ્છા^{૬૯} તથા^{૭૦} કાર્યો^{૭૧} અખતાર કરે^{૭૨} !^{૭૩} (૧૯)
 “તેને^{૭૪} પુરતાં-મુખ સાથની^{૭૫} ઇચ્છવાબેગ ચીજ,^{૭૬}”—તેઓને^{૭૭} પુર^{૭૮}
 દોલત^{૭૯} અને^{૮૦} ખજાના^{૮૧} સાથની ઇચ્છા^{૮૨} થયા કરજો, ^{૭૭-૮૦} જેથી^{૮૧} તેઓ^{૮૨}
 ઘેર^{૮૩} મહોલા, ^{૮૪} કસબા, ^{૮૫} તથા^{૮૬} દેશને^{૮૭} માટે નીતિ^{૮૮} એકઠી^{૮૯} કટ્યા કરે^{૯૦}
 (૨૦) “તેને^{૯૧} આસ્નીદેહ-ખેરદવાળા^{૯૨} ફરજદો^{૯૩}”—તેઓને^{૯૪} આસ્નીદેહ-ખે-
 રદવાળા^{૯૫} કેશવ દીપાવનારા^{૯૬} ફરજદોનું^{૯૭} ટોળું^{૯૮} હોજો^{૯૯-૧૦૦} જેથી^{૧૦૧} તેઓ લલાં-
 ઓની^{૧૦૨} અનબુમન^{૧૦૩} તરફના^{૧૦૪} સ્તોત-મેળવે^{૧૦૫} ! (૨૧) “તેને^{૧૦૬} લાંબામાં^{૧૦૭}

* એ શબ્દ અવરતા છે.

† ફ. ૧૫ થી ૨૨ સુધીનો ભાગ “અહમાઇ રઓશય” નામની અવરતા બંદગીના દરેક વાકયની પહેલવી “જંદ” યાને શરેહ ઉપરથી આ આફ્રીનમાં પાજંદ શાપમાં લેવામાં આવેલો છે.

લાંબી-છંદગી^{૧૦}—તેઓને^{૧૮} કાલી^{૧૦} ઇચ્છા^{૧૧} સાથની^{૧૫} લાંબામાં^{૧૧} લાંબી-
છંદગી^{૧૦} હોજો^{૧૬-૨૦} (૨૨) “તેને^{૨૮} અશોની^{૩૧} રોશનીવાળી^{૩૨} તમામ-આ-
સાનીવાળી,^{૩૩} સૌથી સરસ^{૩૬} હૈયાતી^{૩૦}”-તેઓને^{૩૪} અશોની^{૩૦} સૌથી સરસ^{૩૮}
હૈયાતી^{૩૬} જે તમામ-સુખથી^{૩૩} ભરપુર રોશન^{૩૧} ગરોથમાન^{૩૨} છે તે હોજો^{૩૫-૩૬}
જેમ^{૩૧} હું હુવા ગુબરૂ^{૩૭} તેમ^{૩૪} આમીન થાઓ^{૩૫}

*દહુમાંન કે પ ઇન્ મ્યજદ ક્રાજ-રસીદ હુંદ, એજ ઇન્ મ્ય-
જદ બહેર આમદન બહેર ગેરેકૂતન, હર-ગામી રા હજાર વ દવીસદ
ગાંમ વહિશત રોશન ગરોથમાંની બે-પદીરાદ!

પ ક્રાજ-આમદન કેરેકે બે-અવજાયાદ! પ અવાજ શુદન ગુનાહ
ઓય બૂન બેરવાદ! વ ગએથી નેક બાદ! વ મીનો વેહ બાદ!
સર-કર્જમ અશાહી બે-અવજાયાદ! રવાંન ગરોથમાંની બાદ, રવાંન
ગરોથમાંની બાદ, રવાંન ગરોથમાંની બાદ! અશો બેદ-દેરજી!
અથ જમ્યાત યથ આક્રીનામિ!

હુમતનાંમ હુપ્તનાંમ હવરશતનાંમ, યદયા અન્યદયા, વેરેજય-
મનાંમ્યા વાવેરેજનનાંમ્યા મહી અધબી-જરેતારો નએનએસ્તારો,
યથના વોહુનાંમ મહી.

યથા અહુ વધસ્યો (૨૧) અષેમ વોહુ (૧૨)

યથા અહુ વધસ્યો (૨) યસ્તેમ્ય વહુમેમ્ય અઓજસ્ય જ-
વરેય આક્રીનામિ સ્તઓષહે અબ્યેહે તખમહે તનુ-માંગ્રાહે દરેષી-
દ્રઓશ આહુધસ્યેહે અષેમ વોહુ (૧)

અહુમાઇ રઓશ્ય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે; કેરેકેહુ મો-
જદ; અષેમ વોહુ (૧).

* એ આખો છેલ્લો ગાજ “હફત અમશારપંદની આક્રીન”ને છેડે તેમજ “ગા-
હામ્બારની આક્રીન”ને છેડે બી આવે છે. એના તરજુમા માટે જુઓ પાનું ૪૪૩.

આક્રીન-ઈ-મ્ય જુદ.

મ્યજદની આક્રીન.

(૧) હમાન્નેર^૧ અશો^૨ બેદ^૩ હમાન્નેર^૪ નેકી^૫ બેદ^૬ હમાન્નેર^૭ અહુરમજદ^૮ વ^૯ અમશાસ્પદો^{૧૦} હમાન્નેર^{૧૧} ખોરેહ^{૧૨} દીને^{૧૩} માજદયસ્નાં^{૧૪} (૨) હમાન્નેર^{૧૫} *આદર-ક્રોબા^{૧૬} વ^{૧૭} આદર-ગાશસ્પ^{૧૮} વ^{૧૯} આદર-પુરજન-મહેર^{૨૦} હમાન્નેર^{૨૧} હમા^{૨૨} મીનાય^{૨૩} વેહ^{૨૪} યસ્તે^{૨૫} અહુરમજદ^{૨૬} વ^{૨૭} અમશાસ્પદો^{૨૮} (૩) હમાન્નેર^{૨૯} ખોરેહ^{૩૦} દીને^{૩૧} માજદયસ્નાં^{૩૨} વ^{૩૩} યસ્તે^{૩૪} આવાં^{૩૫} વ^{૩૬} આ-તશાં^{૩૭} વ^{૩૮} યસ્તે^{૩૯} હમા^{૪૦} મીનાય^{૪૧} વેહ^{૪૨} વ^{૪૩} ફીરોજગર^{૪૪} બેદ^{૪૫} વીસ્પાં^{૪૬} યજદાં^{૪૭} અવા^{૪૮} દામાને^{૪૯} ગએથી^{૫૦} કુનાદ^{૫૧} ક^{૫૨} હંગમ^{૫૩} વ^{૫૪} જમાને^{૫૫} નેક^{૫૬} બાદ^{૫૭}

(૧) અશો^૧ (સાહેબોની) સાથે હમ-શરીકી^૨ હોબે^૩ નેકી^૪ સાથે હમાન્નેર^૫ હોબે^૬ અહુરમજદ^૭ તથા^૮ અમશાસ્પદો^૯ સાથે હમાન્નેર^{૧૦} હોબે^{૧૧} માજદયસ્ની^{૧૨} દીનના^{૧૩} ખોરેહ^{૧૪} સાથે હમશરીકી^{૧૫} હોબે. (૨) આદર-ક્રોબા^{૧૬} તથા^{૧૭} આદર-ગુશસ્પ^{૧૮} તથા^{૧૯} આદર પુરજન મહેર^{૨૦} સાથે હમાન્નેર^{૨૧} (હોબે) ! ઈજ્જને કરવા લાયક^{૨૨} અહુરમજદ^{૨૩} તથા^{૨૪} અમશાસ્પદો^{૨૫} તથા તમામ^{૨૬} લલા^{૨૭} મીનો^{૨૮} સાથે હમાન્નેર^{૨૯} (હોબે) ! (૩) માજદયસ્ની^{૩૦} દીનના^{૩૧} ખોરેહ^{૩૨} સાથે, યજ્જને-કરવા-લાયક^{૩૩} પાણીઓ^{૩૪} તથા^{૩૫} આતશો^{૩૬} તથા ઈજ્જને કરવા લાયક^{૩૭} તમામ^{૩૮} લલા^{૩૯} તથા ફેતેહમંદ^{૪૦} મીનો^{૪૧} સાથે હમશરીકી^{૪૨} હોબે^{૪૩} તમામ^{૪૪} યજદો^{૪૫} ગેતીની^{૪૬} પેદાવશ^{૪૭} ના બાબામ^{૪૮} એવું કરો^{૪૯} કે^{૫૦} જેથી મોક્ષો^{૫૧} અને^{૫૨} વખત^{૫૩} લલો^{૫૪} થાય^{૫૫}

(૪) ગુંદ^{૫૬} સેપાહે^{૫૭} ધરાં^{૫૮} શહેર^{૫૯} પ^{૬૦} ખયેરી^{૬૧} વ^{૬૨} ક્રા-રૂની^{૬૩} પ^{૬૪} મજદ^{૬૫} વ^{૬૬} પાદકુંધ^{૬૭} વ^{૬૮} જાય^{૬૯} આયંદ^{૭૦} વ^{૭૧} શવંદ^{૭૨} પ^{૭૩} શીરોજ^{૭૪} પ^{૭૫} ક્રારૂન^{૭૬} કાંમ^{૭૭} રસંદ^{૭૮} પ^{૭૯} કાંમ^{૮૦} જદ^{૮૧} વ^{૮૨} શીકસ્ત^{૮૩} વ^{૮૪} વાનીદ^{૮૫} બાદ^{૮૬} દુશમને^{૮૭} ધરાં^{૮૮} શહેર^{૮૯} ખુદ^{૯૦} વ^{૯૧} અવે-વાજ^{૯૨} વ^{૯૩} અવે-ફરતારીહ^{૯૪} (૫) નેકી^{૯૫} બેદ^{૯૬} શૂમા^{૯૭}

* જરતોશ્તી દયેન પ્રમાણે ૧૬ આવશોમાનો એક ધણોજ પુલંદ આતશ, જે જરથોશ્તી દયેનને લગતો ખાસ આતશ છે.

વેહાંન^{૧૮} રાંમરને^{૧૯} વ^{૨૦} અવે-બીમી^{૨૧} વર નેકી^{૨૨} પ^{૨૩} ઇરાંન^{૨૪} શહેર^{૨૫}
અવજનયાદ^{૨૬} ! મા^{૨૭} કાહાદ^{૨૮} હર^{૨૯} દાંમ^{૩૦} વ^{૩૧} દહેરને^{૩૨} ઇ અહુરમ-
જદ^{૩૩} !^{૩૪} (૬) પ^{૩૫} કાંમે^{૩૬} અહુરમજદ^{૩૭} વ^{૩૮} અમેશાસ્પદાંન^{૩૯} રસાદ^{૪૦}
ઇન^{૪૧} આફ્રીન^{૪૨} ઓય^{૪૩} તને^{૪૪} શૂમા^{૪૫} વેહાંન^{૪૬} વ^{૪૭} કાઝન-કુનરનાંન^{૪૮}
અશોઇ-વરજીદારાંન^{૪૯} !^{૫૦} શૂમા^{૫૧} *નેક-જીવી^{૫૨} વ^{૫૩} દર-જીવરને^{૫૪} એદ^{૫૫},
અવા^{૫૬} નરાંન^{૫૭} વ^{૫૮} નાઇરીકાંન^{૫૯} વ^{૬૦} પુસ-મદાંન^{૬૧} કે^{૬૨} ખીશ^{૬૩}
અવજનયાદ^{૬૪} !^{૬૫}

(૪) હુવા કરવી બેઇએ^{૫૬} કે ઇરાન^{૫૭} શહેરના^{૫૮} પાસબાન^{૫૯} આબા-
દી,^{૬૦} તથા^{૬૧} નેકી^{૬૨} જમીન^{૬૩} તથા^{૬૪} પાદશાહી^{૬૫} તથા^{૬૬} મરતબો^{૬૭} પામે^{૬૮}
અને^{૬૯} કૃતેહવાળા^{૭૦} થાય^{૭૧} અને રાસ્ત^{૭૨} ખાહેશ^{૭૩} ને^{૭૪} પહોંચે^{૭૫} !^{૭૬} ઇરાન^{૭૭}
શહેરનો^{૭૮} દુરમન^{૭૯} પોતાની^{૮૦} ખાહેશમાં^{૮૧} મરેલો,^{૮૨} તુટેલો,^{૮૩} માર ખા-
ધેલો,^{૮૪} બોલવાની શક્તિ વગરનો,^{૮૫} અને^{૮૬} ચાલવાની શક્તિ વગરનો^{૮૭}
થાય !^{૮૮} (૫) તમો^{૮૯} લલાંઓને^{૯૦} નેકી^{૯૧} હોને !^{૯૨} ઇરાન^{૯૩} શહેરમાં^{૯૪} પુ-
શાહી,^{૯૫} ધાસ્તીની-ગેરહાજરી^{૯૬} તથા^{૯૭} નેકી^{૯૮} વધતી રહેને !^{૯૯} અહુરમજદની^{૧૦૦}
કોઇબી^{૧૦૧} પેદાયશો^{૧૦૨} તથા^{૧૦૩} સૃષ્ટિ રચના^{૧૦૪} તે ઓછી થતી^{૧૦૫} ના !^{૧૦૬} (૬) તમો^{૧૦૭}
લલાં^{૧૦૮} નીતિમાન-કાર્ય કરનારા^{૧૦૯} અશોઇની-અમદયાત-કરનારાંને^{૧૧૦} પોતાને^{૧૧૧}
અહુરમજદ^{૧૧૨} તથા^{૧૧૩} અમશાસ્પદાની^{૧૧૪} ખાહેશ^{૧૧૫} મુજબ^{૧૧૬} આ^{૧૧૭} આફ્રીન^{૧૧૮}
પહોંચો !^{૧૧૯} તમો^{૧૨૦} લલી-જીવ-બોગવો,^{૧૨૧} અને^{૧૨૨} લાંબી જીવવાળા^{૧૨૩}
થાઓ^{૧૨૪} ! તથા^{૧૨૫} નરો^{૧૨૬} અને^{૧૨૭} નારીઓ^{૧૨૮} અને^{૧૨૯} ફરજદ તરીકે જન્મેલાં^{૧૩૦}
જેઓ^{૧૩૧} તમારી પોતાની^{૧૩૨} વૃદ્ધિ કરતાં રહે^{૧૩૩} (તેઓથી લાંબી લલી જીવ-
વાળા થાઓ).

(૭) આફ્રીદેહ^{૧૩૪} એદ^{૧૩૫} ચૂન^{૧૩૬} જમશીદ^{૧૩૭} વરજનવંદ^{૧૩૮} એદ^{૧૩૯}
ચૂન^{૧૪૦} ફકએસ્થાવક્ષ^{૧૪૧} દીનીન^{૧૪૨} એદ^{૧૪૩} ચૂન^{૧૪૪} ફવીરતાસ્પશાહ^{૧૪૫}

* જુઓ “આફ્રીન-ઈ-જરતોસ્ત” — “વાહુ-જતિ, ઉસ-જતિ, દરેયમ્-જતિ;
જઇતે તે નશામ, જઇતે તે નાઇરિકામ, જઇતે તે પુથ્ર ઉસ-જયાઓન્તે તતુ-કેરેત.”

† જુઓ “આફ્રીન-ઈ-જરતોસ્ત” — “ખરેનંદ્રહુન્તેમ અવાહિ થથ શૈ વિમે
હ્યએતો હુવાંએવા.”

‡ જુઓ “આફ્રીન-ઈ-જરતોસ્ત” — “સીરેમ કેહૂરપેમ અનાઅવનેમ અવાહિ”
થથ કવ સ્થાવર્થાનો.

§ જુઓ “આફ્રીન-ઈ-જરતોસ્ત” — “અએવ તે અવાહિ થથ વીરતાસ્પાઈ.”

ક્રીરોજગર^{૫૬} બેદ^{૫૭} ચૂન^{૫૮} *ક્રેદન^{૫૯} જીનાવંદ^{૬૦} બેદ^{૬૧} ચૂન^{૬૨} †તહ-
મુરસ્પ^{૬૩} પૂર-ખોરેલ^{૬૪} બેદ^{૬૫} ચૂન^{૬૬} ‡કએ-ખુરર^{૬૭} પૂર-નર^{૬૮} બેદ^{૬૯}
ચૂન^{૭૦} ††હઓશાવર^{૭૧} પૂર-ગાવ^{૭૨} બેદ^{૭૩} ચૂન^{૭૪} ††આથવ્યાન^{૭૫} ક્રે-
દન-પેદ^{૭૬} પૂર-અસ્પ^{૭૭} બેદ^{૭૮} ચૂન^{૭૯} ††પોઉરશસ્પ^{૮૦} કરથુશલ-પેદ^{૮૧}
અશો^{૮૨} બેદ^{૮૩} ચૂન^{૮૪} †કરથુશલ^{૮૫} કુનદાદ^{૮૬} બેદ^{૮૭} ચૂન^{૮૮} ††જમાસ્પ^{૮૯}
પ^{૯૦} દાનેશ^{૯૧} (૮) દર-જીવરને^{૯૨} બેદ^{૯૩} ચૂન^{૯૪} કરવાન-પાદશાહ^{૯૫}
વેશ-પએવંદ^{૯૬} બેદ^{૯૭} ચૂન^{૯૮} રોદ-નાવદા^{૯૯} સુદ^{૧૦૦}-દહેરને^{૧૦૧} બેદ^{૧૦૨} ચૂન^{૧૦૩}
કમાહ^{૧૦૪} ††તીજ^{૧૦૫} વ^{૧૦૬} તગી^{૧૦૭} બેદ^{૧૦૮} ચૂન^{૧૦૯} ††મેહર^{૧૧૦} રઓશન^{૧૧૧} બેદ^{૧૧૨}
ચૂન^{૧૧૩} **આતશ^{૧૧૪} આવાયરને^{૧૧૫} બેદ^{૧૧૬} ચૂન^{૧૧૭} જર^{૧૧૮} રવા^{૧૧૯} બેદ^{૧૨૦}
ચૂન^{૧૨૧} દરમ^{૧૨૨} કેરદાર^{૧૨૩} બેદ^{૧૨૪} ચૂન^{૧૨૫} અહુરમજદ^{૧૨૬} ખોદાય^{૧૨૭} પ^{૧૨૮}
દામાને^{૧૨૯} ખીશ^{૧૩૦}

(૭) જમશેદના^{૧૩૧} જેવો^{૧૩૨} પેદા પડેલો^{૧૩૩} થજો^{૧૩૪} કએ સ્યાવખશના^{૧૩૫}
જેવો^{૧૩૬} અમલયાતવાળો^{૧૩૭} થજો^{૧૩૮} ગુરતાસ્પશાહ^{૧૩૯} જેવો^{૧૪૦} દીનવાળો^{૧૪૧}
થજો^{૧૪૨} ફરેકુન^{૧૪૩} જેવો^{૧૪૪} ફતેહમદ^{૧૪૫} થજો^{૧૪૬} તેહમુરસ્પ^{૧૪૭} જેવો^{૧૪૮} હ-
શ્યારવાળો^{૧૪૯} થજો^{૧૫૦} કએખુશર^{૧૫૧} જેવો^{૧૫૨} પુર-ખોરેલવાળો^{૧૫૩} થજો^{૧૫૪}

• જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “વેરેગ્રજઓ યથ ગ્રએતઓનો.”

† જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “જેનંદ્રહુન્તેમ બવાહિ યથ તખમે
ઉરપ.”

‡ એ વાક્ય કએ-કાઉસ ને માટે અસલ અવસ્તામાં છે; જુઓ “આક્રીન્-ઈ-
જરતોશત્” — “અશ-વરેયાઓ યથ કવ ઉસ.” કએ-ખુરર સાથે તો બીજો વીચાર
ત્યાં મળે છે — “અયરકેમ અમહૂરકેમ બવાહિ યથ કવ હુસ્તવ.”

¶ જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “પોઉર-જિરો યથ અઓશનરો.”

†† જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “પોઉર-ગો બવાહિ યથ આથવ્યાનોહશ.”

‡‡ જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “પોઉર-અસ્પેમ બવાહિ યથ પોઉર-
પરપેમ.”

§ જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “અખવ બવાહિ યથ જરથુશોસ્પિતામો.”

§§ જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “અમવ યથ જમાસ્પો.”

¶¶ જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “રઓચિનવન્તેમ બવાહિ યથ મા-
ઓમહેમ.”

¶¶¶ જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “તિજિનવન્તેમ બવાહિ યથ મિગ્રેમ.”

** જુઓ “આક્રીન્-ઈ-જરતોશત્” — “સઓચિનવન્તેમ બવાહિ યથ
આતરેમ.”

હઓશાવર^{૧૦} જેવો^{૧૦} પુર-નરવાળો^{૧૦} થતો^{૧૦} ફરેદુનના આપ^{૧૦} આથબ્યાંના^{૧૫}
જેવો^{૧૦} પુર-ગોસ્પદવાળો^{૧૦} થતો^{૧૦} જરથુશ્તના-આપ^{૧૦} પોઉકેશસ્પ^{૧૦} જેવો^{૧૦}
પુર-ઘોડાવાળો^{૧૦} થતો^{૧૦} જરથુશ્ત^{૧૦} જેવો^{૧૦} અશો^{૧૦} થતો^{૧૦} અઘલમા^{૧૦-૧૦}
ભમાસ્પ^{૧૦} જેવી^{૧૦} ફેન્યતાવાળો^{૧૦} થતો^{૧૦} (૮) જમાન-પાદશાહ^{૧૦} જેવો^{૧૦}
લાંબી હંદગીવાળો^{૧૦} થતો^{૧૦} જમાન-પાદશાહ^{૧૦} માફક^{૧૦} ઘણા પેવંદવાળો^{૧૦}
થતો^{૧૦} માહબોખતાર^{૧૦} જેવો^{૧૦} ફાયદો^{૧૦} આપનાર^{૧૦} થતો^{૧૦} મહેર યજ્ઞના^{૧૦}
જેવો^{૧૦} તીક્ષ્ણ^{૧૦} અને ગાલેખ^{૧૦} થતો^{૧૦} આતશ^{૧૦} જેવો^{૧૦} રોશન^{૧૦} થતો^{૧૦} સોના^{૧૦}
જેવો^{૧૦} અગત્યના^{૧૦} થતો^{૧૦} દેરમસ્ત જેવો^{૧૦} આલુ^{૧૦} રહેતો^{૧૦} પોતાની^{૧૦}
પેદાયશમાં^{૧૦} અહુરમજ્દ^{૧૦} સાહેબના^{૧૦} જેવો^{૧૦} નેક-કુનશનીવાળો^{૧૦} થતો^{૧૦}

(૯) શાહ^{૧૦} વર^{૧૦} ખુર્રમ^{૧૦} વર^{૧૦} પૂર^{૧૦} નેકી^{૧૦} બેદ^{૧૦} વર^{૧૦} અશો^{૧૦}
શમા^{૧૦} વેહાંન^{૧૦} કેર^{૧૦} અએદર^{૧૦} મદ^{૧૦} એસ્તેદ^{૧૦} ચી^{૧૦} માં^{૧૦}
શાંન^{૧૦} આવાદીહા^{૧૦} વર^{૧૦} વેહાંન^{૧૦} હુશારમીહા^{૧૦} કહે-ખોદાય^{૧૦} હુ-
સ્પુરીહા^{૧૦} દાશત^{૧૦} હોમ^{૧૦} (૧૦) ચી^{૧૦} સર^{૧૦} સ્તવર^{૧૦}—ખુર્રમને^{૧૦}
પાક^{૧૦} વર^{૧૦} મએ^{૧૦} ખૂશ^{૧૦} વર^{૧૦} સ્પર્મ^{૧૦} હુખોય^{૧૦} વર^{૧૦} મનશને^{૧૦}
આવાયશને^{૧૦} વર^{૧૦} કહે-ખોદાય^{૧૦} હુમ-વીનશને^{૧૦} વર^{૧૦} પરસ્ત્યાન^{૧૦}
તરસાગાહ^{૧૦} વર^{૧૦} મનશને^{૧૦} અ-વનાહુગર^{૧૦} હુકાખતે^{૧૦}—અહુરમજ્દ^{૧૦}
કુનાદ^{૧૦} કેર^{૧૦} અએદર^{૧૦} ધન^{૧૦} શહેર^{૧૦} ધન^{૧૦} દહ^{૧૦} ધન^{૧૦} માં^{૧૦}
ધ મેહાંન^{૧૦} આબાહ^{૧૦} આરાય^{૧૦} હુસોખ^{૧૦} વર^{૧૦} હુમા^{૧૦} અશો^{૧૦}
બેદ^{૧૦} (૧૧) વર^{૧૦} શમા^{૧૦} નો-નો^{૧૦} રએ^{૧૦} વર^{૧૦} ખોરેહ^{૧૦} વર^{૧૦} ફીરો-
જગરી^{૧૦} વર^{૧૦} આવાંની^{૧૦} હુર^{૧૦} નેકી^{૧૦} રસશને^{૧૦} પદાયશને^{૧૦} મેહ^{૧૦} બાહ^{૧૦}
શમા^{૧૦} ફીરોજગરાંન^{૧૦} અનઓશાહ^{૧૦} બેદ^{૧૦}

(૯) ખુશાહ^{૧૦} આનંદ^{૧૦} અને નેકીમાં^{૧૦} પુર^{૧૦} રહેતો^{૧૦} અને^{૧૦}
તમો^{૧૦} કેર^{૧૦} જેઓ હા^{૧૦} આવેલા^{૧૦} છેઓ^{૧૦} તેઓ ભલા^{૧૦} તથા અશો^{૧૦}
થતો, અને અંધી બાબાદમાં^{૧૦} અઓ^{૧૦} તેઓને^{૧૦} આબાદીથી^{૧૦} અને^{૧૦} ભલા-
ઓને^{૧૦} ખ્યારથી^{૧૦} વેરધણી^{૧૦} જેટલી સારી ખાતરદારીથી^{૧૦} રાખ્યા^{૧૦} કચ્ચે^{૧૦}
(૧૦) મહાન^{૧૦} મેહમાનદારીની^{૧૦} ચીએ^{૧૦}—પાક^{૧૦} ખોરાક^{૧૦} ખુશી લાવનાર^{૧૦}
દરાખનું શરખત^{૧૦} સુગંધી^{૧૦} અસ્પર્મ^{૧૦} તથા^{૧૦} લાયક^{૧૦} વિચાર^{૧૦} એક-
વિચારના^{૧૦} ધણી-ધણીઆણી^{૧૦} તથા^{૧૦} પરસ્તેશને લાયકનું^{૧૦} માન^{૧૦} અને
પાપ વગરનું^{૧૦} સારી રીતે યુવંદ^{૧૦} થતું મન^{૧૦}—દાદાર હેરમજ્દ^{૧૦} કરતો^{૧૦}
જેથી^{૧૦} આ^{૧૦} શહેર^{૧૦} દેશ^{૧૦} તથા મોટાંઓના^{૧૦} આ^{૧૦} વેરમાંના^{૧૦}
આબાહ^{૧૦} શણુગારવાળા^{૧૦} ભલી કીર્તિવાળા^{૧૦} અને તમામ^{૧૦} અશો^{૧૦} થાઓ^{૧૦}

(૧૧) અને^{૧૧} તમને^{૧૧} નવું નવું^{૧૦} દૂર^૧ તથા^૧ ખોરેહ,^૧ ફતેહમંદી^૧ તથા^૧ લાયકી,^૧ દરેક^૧ નેકીમાં^૧ પહોંચવું^૧ અને લાંબા-વખતનું^{૧૨} ટકી-રહેવું^{૧૧} થાય !^{૧૩} તમો^{૧૪} ફતેહમંદો^{૧૫} અમર્ગ^{૧૬} રહેજો !^{૧૭}

(૧૨) અહુઇ^{૧૮} વ^{૧૯} કેરફેગર^{૨૦} બેદ^{૨૧} ચૂન^{૨૨} અદાક્રવષ !^{૨૩} રાદ^{૨૪} વ^{૨૫} રાસ્ત^{૨૬} બેદ^{૨૭} ચૂન^{૨૮} તિશતર !^{૨૯} ખુરરમ^{૩૦} વ^{૩૧} અનઓશાહ^{૩૨} બેદ^{૩૩} ચૂન^{૩૪} બહાર !^{૩૫} વેશ-અંબાર^{૩૬} બેદ^{૩૭} ચૂન^{૩૮} અમસ્તાન !^{૩૯} અબેદૂન^{૪૦} શૂમા^{૪૧} વેહાંન^{૪૨} કઓખ^{૪૩} બેદ^{૪૪} (૧૩) ક^{૪૫} ગેહાંન^{૪૬} ખુનંદ^{૪૭} હેદ^{૪૮} ક^{૪૯} કોહ^{૫૦} બુફર^{૫૧} હેદ^{૫૨} ક^{૫૩} દરવાવ^{૫૪} હુશર^{૫૫} હેદ^{૫૬} ક^{૫૭} વઓરકષ^{૫૮} જરેહ^{૫૯} તર^{૬૦} હેદ^{૬૧} ક^{૬૨} બહાર^{૬૩} શંખ-રીદ^{૬૪} આરા^{૬૫} હેદ^{૬૬} ક^{૬૭} ચાકૂદ^{૬૮} વ^{૬૯} મર્વારીદ^{૭૦} હુબંદ^{૭૧} હેદ^{૭૨} ક^{૭૩} મર^{૭૪} ઇ સફેદ^{૭૫} મર^{૭૬} ઇ માહવંદા,^{૭૭} મર^{૭૮} ઇ હુતાશીરાંન !^{૭૯}

(૧૨) અરદક્રવષની^{૮૦} માફક^{૮૧} અહવાળા^{૮૨} અને^{૮૩} સલામકાર^{૮૪} થાઓ !^{૮૫} તિશતરના^{૮૬} જેવા^{૮૭} “રાદી^{૮૮}” અને^{૮૯} “રાસ્તી^{૯૦}” વાળા થાઓ !^{૯૧} વસંત^{૯૨} મીસાલ^{૯૩} ખુશાલ^{૯૪} અને^{૯૫} અમર્ગ^{૯૬} થજો^{૯૭} ! શીયાળાની^{૯૮} માફક^{૯૯} પુષ્કળ-જશ્વાળા^{૧૦૦} થાઓ !^{૧૦૧} તમો^{૧૦૨} ભલાંઓ^{૧૦૩} એ પ્રમાણે^{૧૦૪} સુખારક^{૧૦૫} થાઓ !^{૧૦૬} (૧૩) જેમ^{૧૦૭} કે દુન્યા^{૧૦૮} ભુલંદ^{૧૦૯} છે,^{૧૧૦} પહાડ^{૧૧૧} ઉડો^{૧૧૨} છે,^{૧૧૩} દરીયો^{૧૧૪} ઘણો ઉડો^{૧૧૫} છે,^{૧૧૬} વોરકષ^{૧૧૭} દરીયો^{૧૧૮} તર^{૧૧૯} છે,^{૧૨૦} જેમ કે અંબર સાથનો^{૧૨૧} વસત^{૧૨૨} શોભાયમાન^{૧૨૩} હોય છે,^{૧૨૪} માણેક^{૧૨૫} અને^{૧૨૬} મોતી^{૧૨૭} સારી રીતે-જડેલા^{૧૨૮} છે,^{૧૨૯} —જેવાં કે^{૧૩૦} શફેદ^{૧૩૧} મોતી,^{૧૩૨} મોતેબર^{૧૩૩} મોતી,^{૧૩૪} મળેના બનાવેલા^{૧૩૫} મોતી.^{૧૩૬}

(૧૪) જદ^{૧૩૭} ન શીકસ્ત^{૧૩૮} વ વાંનીદ^{૧૩૯} બાદ^{૧૪૦} દુશમને^{૧૪૧} શહેરે^{૧૪૨} ધરાંન^{૧૪૩} —શહેરે^{૧૪૪} માંન^{૧૪૫} વ^{૧૪૬} શૂમા^{૧૪૭} વેહાંન^{૧૪૮} વ^{૧૪૯} શૂમા^{૧૫૦} પ^{૧૫૧} હર^{૧૫૨} કારે^{૧૫૩} કારે^{૧૫૪} ઓખ^{૧૫૫} કાંમ^{૧૫૬} રસીદ^{૧૫૭} વ^{૧૫૮} રસાદ^{૧૫૯} બાદ^{૧૬૦}, ચૂન^{૧૬૧} માંન^{૧૬૨} આફ્રીનીદ^{૧૬૩} ચી^{૧૬૪} એજ^{૧૬૫} અવસ્તા^{૧૬૬} પચેદા,^{૧૬૭} ક^{૧૬૮} આ-ફ્રીન^{૧૬૯} દહમાંન^{૧૭૦},^{૧૭૧} જમીન-પહાના^{૧૭૨} વ^{૧૭૩} રોહ-દ્રાના^{૧૭૪} વ^{૧૭૫} ખુરશીદ-બાલા^{૧૭૬} પ^{૧૭૭} હમા^{૧૭૮} —ઇ વેહાંન^{૧૭૯} બે-રસાદ^{૧૮૦} શાદ^{૧૮૧} વ^{૧૮૨} ખુરરમ^{૧૮૩} વ^{૧૮૪} પુર-નેકી^{૧૮૫} વ^{૧૮૬} અશો^{૧૮૭} બેદ^{૧૮૮} !^{૧૮૯} અથ^{૧૯૦} જમ્યાદ^{૧૯૧} યથ^{૧૯૨} આફ્રીનામિ !^{૧૯૩} * હુમતાનાંમ હુપતાનાંમ હુવરશતાનાંમ, યદયા અન્યદયા વેરેકયમન-

* એ આખા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ “હફત અમદાસપંદની આફ્રીન” પાનું ૪૪૩.

નાંમ્યા વાવેરેજેનનાંમ્યા મહી અઇખી જરેતારો નએનએસ્તારો,
યથના વોહૂનાંમ મહી.

(૧૪) ધીરાન^{૧૪} શહેરના^{૧૫} દુશ્મન^{૧૬}—હમારા^{૧૭} તથા^{૧૮} તમો^{૧૯} બલાં-
ઓના^{૨૦} શહેરમાં^{૨૧} મારેલા,^{૨૨} તુટેલા,^{૨૩} માર ખાધેલા^{૨૪} થાઓ!^{૨૫} અને^{૨૬}
તમો^{૨૭} દરેક^{૨૮} નેક^{૨૯} કાર્ય^{૩૦} માં^{૩૧} મોરાદ^{૩૨} પામો,^{૩૩} અને^{૩૪} જે પ્રમાણે^{૩૫}
અમોએ^{૩૬} આફ્રીન કીધી,^{૩૭} તે પ્રમાણે મુરાદ પામેલા^{૩૮} થાઓ!^{૩૯} કારણ^{૪૦} કે
અવસ્તામાંથી^{૪૧} જાહેર છે^{૪૨} કે^{૪૩} અશોની કીધેલી^{૪૪} આફ્રીન^{૪૫} જમીન
જેટલી પહોળી,^{૪૬} નદી જેટલી લાંબી,^{૪૭} અને^{૪૮} પુરશેદ જેટલી છુલન્દ^{૪૯}
તમામ^{૫૦} બલાંઓને^{૫૧} પહોંચો!^{૫૨} ખુશાલ^{૫૩} ખુશી ભરેલા^{૫૪} અને^{૫૫} પુર-નેકી-
વાળા^{૫૬} તથા^{૫૭} અશો^{૫૮} થાઓ!^{૫૯} જેમ^{૬૦} હું દુવા ગુબરૂં^{૬૧} છું તેમ^{૬૨} થાઓ!^{૬૩}

આફ્રીન-ઈ-ગાહંમ્યાર-આશની.

અથવા

આફ્રીન-ઈ-પાવ્-ઈ-ગાહંમ્યાર.

આફ્રીન ગાહંમ્યારની પાવીની.

(૧) યજ્ઞદાંન^૧ દાદ,^૨ વેહાંન^૩ ફરુહ,^૪ પરસ્તંદગાંન^૫ સાખત,^૬
અરજાંનીઆંન^૭ ખુદ,^૮ અએદૂન^૯ બાદ!^{૧૦} યજ્ઞદાંન^{૧૧} હુમી-દેહાદ,^{૧૨}
વેહાંન^{૧૩} હુમી-ફરમાયાદ,^{૧૪} પરસ્તંદગાંન^{૧૫} હુમી-સાખત,^{૧૬} અરજા-
નીઆંન^{૧૭} હુમી-ખુરાદ,^{૧૮} અએદૂન^{૧૯} બાદ!^{૨૦} (૨) અએદૂર^{૨૧} હમા-
પર^{૨૨} શાદીહ^{૨૩} વર^{૨૪} રામશનીહ^{૨૫} સદ^{૨૬} ઓ-પંખહ^{૨૭} સાલ^{૨૮} યજ્ઞ-
દાંન^{૨૯} હુમી-ખ-અવજથાદ,^{૩૦} અએદૂન^{૩૧} બાદ!^{૩૨} આવ^{૩૩} ઇ-ફરૂ-ફદાંન,^{૩૪}
વર^{૩૫} બરૂ-ઇ-ઉર્વાંન,^{૩૬} વર^{૩૭} રીરૂ-ઇ-એહાર-પાયાંન,^{૩૮} વર^{૩૯}
એરૂ-ઇ-એરૂમંદાંન,^{૪૦} આવાદાંન^{૪૧} બાદ!^{૪૨} અવરૂ-ઇ-માંન^{૪૩} ઇ-
મેહાંન^{૪૪} માલકયસ્તાંન^{૪૫} યજ્ઞદાંન^{૪૬} હુમી-ખ-અવજથાદ,^{૪૭} હરૂ-
રોજ^{૪૮} પ^{૪૯} અવજુની^{૫૦} બાદ,^{૫૧} અએદૂન^{૫૨} બાદ!^{૫૩} દીન^{૫૪} ઇ વેહૂ-
માલકયસ્તાંન^{૫૫} આગાહી,^{૫૬} રવાઇ^{૫૭} ગાફગાનીહ^{૫૮} બાદ,^{૫૯}
હફત^{૬૦} કેશવરૂ^{૬૧} જમીન,^{૬૨} અએદૂન^{૬૩} બાદ!^{૬૪}

(૧) યજ્ઞદો^૧ તરફથી અપ્રશેષ થયલી,^૨ ભલાં અશો લોકો^૩ તરફથી હોકમ મળેલો,^૪ સેતાયશ કરનારાઓ^૫ તરફથી તૈયાર થયલું,^૬ અને લાયક લોકોથી^૭ ખવાયલું,^૮ એ પ્રમાણે^૯ થાઓ !^{૧૦} યજ્ઞદો^{૧૧} ચાલુ અપ્રશેષ કર્યા કરે,^{૧૨} ભલાં અશો લોકો^{૧૩} ચાલુ હોકમ આપે,^{૧૪} પરસ્તેશ કરનારાઓ^{૧૫} ચાલુ તૈયાર કરે,^{૧૬} અને લાયક લોકો^{૧૭} ચાલુ ચાશની કરે,^{૧૮} એ પ્રમાણે^{૧૯} આ-મીન થાઓ !^{૨૦} (૨) હાં^{૨૧} યુશાલી^{૨૨} તથા^{૨૩} સુખથી^{૨૪-૨૫} એક સૌ^{૨૬} ને^{૨૭} પચાસ^{૨૮} વરસ^{૨૯} સુધી યજ્ઞદો^{૩૦} અધ્યાઓની^{૩૧} ચાલુ વૃદ્ધિજ કર્યા કરે,^{૩૨} એ પ્રમાણે^{૩૩} આમીન થાઓ !^{૩૪} નદીઓના^{૩૫-૩૬} પાણી,^{૩૭} ઓડપાન^{૩૮} ના^{૩૯} ફળો,^{૪૦} ચોપગાં-ગોરખંદો^{૪૧} નું^{૪૨} દૂધ,^{૪૩} તથા^{૪૪-૪૫} “જોર” નામની શક્તિ ધરાવનારાઓની^{૪૬-૪૭} “જોર”^{૪૮} આખાદ^{૪૯} થતાં રહે !^{૫૦} બુજેગ^{૫૧} માજદયસ્નીઓના^{૫૨} મકાનોની^{૫૩} ઉપર^{૫૪} યજ્ઞદો^{૫૫} ચાલુ વૃદ્ધિના પ્રવાહો મોકલતા રહે,^{૫૬} દરેક^{૫૭} દીવસ^{૫૮} વૃદ્ધિ^{૫૯} સાથે^{૬૦} રહે,^{૬૧} એ પ્રમાણે^{૬૨} થાઓ !^{૬૩} ભલી^{૬૪} માજદયસ્ની^{૬૫} દીનના^{૬૬} ઇલમનો^{૬૭} ફેલાવો^{૬૮} તથા મશહુરી^{૬૯} સાત^{૭૦} કેશવરના^{૭૧} વીસ્તારમાં^{૭૨} થાએ,^{૭૩} એ પ્રમાણે^{૭૪} થાઓ !^{૭૫}

(૩) ગુર્જહ^{૭૬} ખોરેહ^{૭૭} અવજનયાદ,^{૭૮} ઇન^{૭૯} કિનુમન^{૮૦} મધન્યો^{૮૧} રથવો^{૮૨} ખેરેજત^{૮૩} બુલંદ^{૮૪} ગેહ^{૮૫} ગાહંબાર^{૮૬} * (ફલાં) હમ^{૮૭} કેરે^{૮૮} હમા^{૮૯} વેહાંન^{૯૦}-ઇ હકૂત^{૯૧} કેશવર^{૯૨} જમીન^{૯૩} બે-રસાદ,^{૯૪} અએહૂન^{૯૫} ખાદ^{૯૬} ગુર્જહ^{૯૭} ખોરેહ^{૯૮} અવજનયાદ,^{૯૯} ઇન^{૧૦૦} કિનુમન^{૧૦૧}-ઇ (ફલાં) વીરપએષા^{૧૦૨} અરદાકવષ^{૧૦૩} બે-રસાદ,^{૧૦૪} અએહૂન^{૧૦૫} ખાદ^{૧૦૬} ! ગુર્જહ^{૧૦૭} ખોરેહ^{૧૦૮} અવજનયાદ,^{૧૦૯} ઇન^{૧૧૦} કિનુમન^{૧૧૧} સરોશ^{૧૧૨} અશો,^{૧૧૩} તગી^{૧૧૪} તન^{૧૧૫} ફેરમાન,^{૧૧૬} શેકકૂત^{૧૧૭} જીન^{૧૧૮} જીન^{૧૧૯} અવજનર,^{૧૨૦} સાલાર^{૧૨૧} ઇ દા-

* નીચલા છ ગાહંબારમાંનો એક ને હોય તે પટે:-

૧ મહદયોજદેમ. ૨ મહદયોશહેમ. ૩ પદતિશહેમ. ૪ અયાથેમ. ૫ મહદ-ચારેમ. ૬ હમરપમએદેમ.

† ને રોજે આક્રીન લાલુવામાં આવે તે રોજને લગતા નીચે આપેલા હમકા-રાના નામોનો એક ક્રમ ખો લેવો:-

૧ હોરમજદ-દએ-પ-આદર-દએ-પ-મહેર-દએ-પ-દીન.

૨ બેહમન-મોહોત-ગોશ-રામ.

૩ અરદીબેહેરત-આદર-સરોશ-બેહેરાંમ.

૪ શહેરેવર-પુરશેદ-મહેર-આરમાન-અનેરાન.

૫ રખંદારમદ-આવાં-દીન-અખીરવંદહ-મારેસખંદ.

૬ પુરદાદ-તીર-અરદાકવષ-ગુવાદ.

૭ અમરદાદ-રરને-આરતાદ-જ-આદ.

માંન^{૨૩}-ઇ અહુરમજદ^{૨૪} યે-રસાદ,^{૨૫} અએહૂન^{૨૬} બાદ^{૨૭} !^{૨૮} (૪) નીરંગ^{૨૯}
ફીરેજગર^{૩૦} બાદ^{૩૧} !^{૩૨} ખોરેહ^{૩૩}-ઇ વેહ^{૩૪}-દીન^{૩૫}-ઇ માજદયસ્નાન^{૩૬}
રવા^{૩૭} બાદ^{૩૮} અંદર^{૩૯} હકેત^{૪૦} કેશવર^{૪૧} જમીન,^{૪૨} નાંમ-ચેરતીહા-
તર^{૪૩} અંદર^{૪૪} કામ^{૪૫} બાદ^{૪૬} !^{૪૭} હસ્ત^{૪૮} શહેરસ્તાન^{૪૯} અંદર^{૫૦} (ફલાં*)
શહેરસ્તાન^{૫૧} પૂરી^{૫૨} ફીરેજહ,^{૫૩} શાહીહ,^{૫૪} રામરનીહ,^{૫૫} રવાન^{૫૬}
ખોરેહ^{૫૭} ખોજસ્તેહ^{૫૮} અવજુન^{૫૯} બાદ^{૬૦} !^{૬૧} અવજુનતર^{૬૨} બાદ^{૬૩} !^{૬૪}
ખોરેહ^{૬૫} ખોજસ્તેહ^{૬૬} બાદ^{૬૭} !^{૬૮}

(૩) બુલંદીથી^{૬૯} ખોરેહની^{૭૦} વૃદ્ધિ થાઓ,^{૭૧} બુલંદ^{૭૨} મીનો^{૭૩} સરદાર^{૭૪}
(એટલે કે) બુલંદ^{૭૫} ગાહંબાર^{૭૬} (ફલાં) ના હાંગામની^{૭૭} આ^{૭૮} ફનુમન^{૭૯}
(યાને ખુશનુદ કરવાની ક્રીયા) તમામ^{૮૦} સવાબ^{૮૧} સાથે સાત^{૮૨} કેશવરના^{૮૩}
વીસ્તારને^{૮૪} લગતાં તમામ^{૮૫} ભલાંઓને^{૮૬} પહોંચો,^{૮૭} અને એ પ્રમાણે^{૮૮}
આમીન થાઓ !^{૮૯} ખોરેહની^{૯૦} બુલંદીથી^{૯૧} વૃદ્ધિ થાઓ,^{૯૨} (ફલાં હમકારા)
ની આ^{૯૩} ફનુમન^{૯૪} વીરપેશા^{૯૫} (યાને તમામ) અરદાફવષને^{૯૬} પહોંચો,^{૯૭} એ
પ્રમાણે^{૯૮} થાઓ !^{૯૯} બુલંદીથી^{૧૦૦} ખોરેહની^{૧૦૧} વૃદ્ધિ થાઓ,^{૧૦૨} તથા અશો^{૧૦૩} તગીની
શક્તિ ધરાવનાર,^{૧૦૪} માંથના^{૧૦૫} તનવાળા,^{૧૦૬} એજમતી^{૧૦૭} હથથારવાળા,^{૧૦૮} કાર્ય
સાધક^{૧૦૯} હથથાર રાખનાર^{૧૧૦} હોરમજદની^{૧૧૧} પેદાયશોના^{૧૧૨} સરદાર^{૧૧૩} સરોશ
યજ્ઞને^{૧૧૪} આ^{૧૧૫} ફનુમન^{૧૧૬} પહોંચો,^{૧૧૭} એ પ્રમાણે^{૧૧૮} આમીન થાઓ !^{૧૧૯} (૪)
નીરંગ^{૧૨૦} (યાને મીથ્રનું આ ભણતર) ફતેહમંદ^{૧૨૧} થાઓ !^{૧૨૨} ભલી^{૧૨૩} માજદ-
યસ્ની^{૧૨૪} દીનનું^{૧૨૫} ખોરેહ^{૧૨૬} હકેત^{૧૨૭} કેશવરના^{૧૨૮} વીસ્તારમાં^{૧૨૯-૧૩૦} ફેલાયલું^{૧૩૧}
રહો,^{૧૩૨} વધારે ખમુસ કરીને^{૧૩૩} તેની પોતાની મુરાદમાજ^{૧૩૪-૧૩૫} રહો !^{૧૩૬} જે
શહેરીઓ^{૧૩૭} છે^{૧૩૮} તેમાંના^{૧૩૯} આ (ફલાં) શહેરમાંનાઓને^{૧૪૦} સંપૂર્ણતા,^{૧૪૧}
ફતેહમંદી,^{૧૪૨} તથા રવાનની^{૧૪૩} ખુશાલી^{૧૪૪} અને ખુરરમી^{૧૪૫} સાથે તેઓનું^{૧૪૬} ખો-
રેહ^{૧૪૭} મુખારક રીતે^{૧૪૮} જુઆદે^{૧૪૯} થાઓ !^{૧૫૦} વધુ જુઆદે^{૧૫૧} થાઓ !^{૧૫૨} ખોરેહ^{૧૫૩}
મુખારક^{૧૫૪} થાઓ !^{૧૫૫}

(૫) ધન^{૧૫૬} ફનુમન^{૧૫૭} અએહૂન^{૧૫૮} બાદ^{૧૫૯} !^{૧૬૦} મધન્યો^{૧૬૧} રથવો^{૧૬૨}
ખેરેજત^{૧૬૩} બુલંદ^{૧૬૪} ગેહ^{૧૬૫} ગાહંબાર^{૧૬૬} (ફલાં) હમ^{૧૬૭} કેરફે^{૧૬૮} હમા^{૧૬૯}
વેહાન^{૧૭૦} ઇ હકેત^{૧૭૧} કેશવર^{૧૭૨} જમીન^{૧૭૩} યે-રસાદ,^{૧૭૪} અએહૂન^{૧૭૫} બાદ^{૧૭૬} !^{૧૭૭}
ગુર્જહ^{૧૭૮} ખોરેહ^{૧૭૯} અવજનયાદ^{૧૮૦} ધન^{૧૮૧} ફનુમન^{૧૮૨}-ઇ (ફલાં) વીરપ-

* જે શહેર યા ગામમાં ક્રીયા થતી હોય તે શહેર યા ગામનું નામ લેવું.

† જુઓ ફતેનોટ પાનું ૪૮૦.

‡ જુઓ ફતેનોટ પાનું ૪૮૦.

એપા^{૮૮} અરદાકવપ^{૮૯} બે-રસાદ^{૯૦} અએદૂન^{૯૧} બાદ !^{૯૨} ગુર્જહ^{૯૩} ખોરેહ^{૯૪}
 અવજાયાદ^{૯૫} ધન^{૯૬} ફતુમન^{૯૭} સરોશ^{૯૮} અશો^{૯૯} તગી^{૧૦૦} તન^{૧૦૧}-ફર-
 માન^{૧૦૨} શેકફત^{૧૦૩} જીન^{૧૦૪} જીન^{૧૦૫} અવજાર^{૧૦૬} સાહાર^{૧૦૭}-ઇ દામાન^{૧૦૮}-ઇ
 અહુરમજદ^{૧૦૯} બે-રસાદ^{૧૧૦} અએદૂન^{૧૧૧} બાદ !^{૧૧૨} (૬) કેરા^{૧૧૩} ગાહ^{૧૧૪}
 રોજ^{૧૧૫} શહેરયારી^{૧૧૬} ખીશ^{૧૧૭} યજ્ઞને^{૧૧૮} કદ્દ-હોમ^{૧૧૯} દરન^{૧૨૦} યશત-
 હોમ^{૧૨૧} મ્યજ્ઞ^{૧૨૨} હુમા-રાઇનમ^{૧૨૩} અયોકદ્દહી^{૧૨૪} પ^{૧૨૫} ગંજ-ઇ^{૧૨૬} દાદાર^{૧૨૭}
 અહુરમજદ^{૧૨૮} રથોમંદ^{૧૨૯} ખોરેહમંદ^{૧૩૦} અમેશાસ્પંદાન^{૧૩૧} બે-રસાદ^{૧૩૨}
 અએજ^{૧૩૩} જોર^{૧૩૪} નીર^{૧૩૫} તગી^{૧૩૬} અમાવંદી^{૧૩૭} ફીરોજગરી^{૧૩૮}

(૫) આ^{૧૨૧} ફતુમન^{૧૨૨} એ પ્રમાણે^{૧૨૩} થાયો !^{૧૨૪} યુલંદ^{૧૨૫} મીનો^{૧૨૬} સર-
 દાર^{૧૨૭} (એટલે કે) યુલંદ^{૧૨૮} ગાહઆર^{૧૨૯} (ફલાન)ના હોંગામ^{૧૩૦} (ની આ
 ફતુમન) તમામ^{૧૩૧} સવાબ^{૧૩૨} સાથે સાત^{૧૩૩} કેશવરના^{૧૩૪} વીસ્તારને^{૧૩૫} લગતાં
 તમામ^{૧૩૬} લલાઓને^{૧૩૭} પહોંચો,^{૧૩૮} એ પ્રમાણે^{૧૩૯} આમીન થાયો !^{૧૪૦} ખોરેહની^{૧૪૧}
 યુલંદીથી^{૧૪૨} વૃદ્ધિ થાયો,^{૧૪૩} (ફલાન હમકારા)ની આ^{૧૪૪} ફતુમન^{૧૪૫} વીરપેશા^{૧૪૬}
 અરદાકવપને^{૧૪૭} પહોંચો,^{૧૪૮} એ પ્રમાણે^{૧૪૯} થાયો !^{૧૫૦} યુલંદીથી^{૧૫૧} ખોરેહની^{૧૫૨}
 વૃદ્ધિ થાયો,^{૧૫૩} તથા અશો^{૧૫૪} તગીની શક્તિ ધરાવનાર,^{૧૫૫} માંથના^{૧૫૬}-તનવાળા,^{૧૫૭}
 એજમતી^{૧૫૮} હથયારવાળા,^{૧૫૯} અસરકારક^{૧૬૦} હથયાર રાખનાર,^{૧૬૧} હોરમજદની^{૧૬૨}
 પેદાયશોના^{૧૬૩} સરદાર^{૧૬૪} સરોશ યજ્ઞને^{૧૬૫} આ^{૧૬૬} ફતુમન^{૧૬૭} પહોંચો,^{૧૬૮} એ પ્રમાણે^{૧૬૯}
 થાયો !^{૧૭૦} (૬) જેને માટે^{૧૭૧} (ફલાન) રોજ^{૧૭૨} માહ^{૧૭૩} તથા સાલે^{૧૭૪} મેં પોતે^{૧૭૫}
 ઇજ્ઞને^{૧૭૬} કીધી છે,^{૧૭૭} દરન^{૧૭૮} ઇજ્ઞયા છે,^{૧૭૯} અને મ્યજ્ઞ^{૧૮૦} (યાને ક્રીયારૂપી
 મુરાદના મીશ્ર) ચાહુ કર્યો બહિષ્કૃત^{૧૮૧} તે બધું એકત્ર યદીને^{૧૮૨} નુરમંદ^{૧૮૩} તથા
 ખોરેહમંદ^{૧૮૪} દાદાર^{૧૮૫} અહુરમજદના^{૧૮૬} ખબનામાં^{૧૮૭-૧૮૮} તથા અમશાસ્પંદોને^{૧૮૯}
 પહોંચો !^{૧૯૦} “ નીર ”^{૧૯૧} નામની શક્તિ, “ અએજ ”^{૧૯૨} નામનું કૌવત, “ તગી ”^{૧૯૩}
 નામની તાકાત, તથા “ જોર ” નામની મજબુતી (નો સીલસીલો) હોમત^{૧૯૪}
 તથા ફતેહમદી^{૧૯૫} સાથે (આમીન થાયો) !

(૭) * ઇન ફતુમન અએદૂન બાદ ! મધન્યો રથેા ખોરેહ યુ-
 લંદ જેહ ગાહાંઆર (ફલાન) હમ કેરદે હમા લેહાંન-ઇ હફત કેશવર
 અમીન બે-રસાદ, અએદૂન બાદ ! ગુર્જહ ખોરેહ અવજાયાદ, ઇન

* એ આખા ૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૫ મા ફકરાનો તરજુમા.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

દિનુમન-ઇ (ફલાન*) વીરપએષા અરદાકવપ્ બે-રસાદ, અએદૂન
આદ! ગુર્જહ બોરેહ અવજનયાદ, ઇન દિનુમન સરોશ અશો, તગી
તન-રેમાન, શેકફૂત જીન, જીન અવજનર, સાલાર-ઇ દામાન-ઇ
અહુરમજદ બે-રસાદ, અએદૂન આદ! (૮) એજ^{૩૬} હમા^{૪૦} પદીર-
ફૂતાર^{૪૧} આદ^{૪૨}! એમારા^{૪૩} પાનાઇ^{૪૪}-કેરદાર, ^{૪૫} નેકી^{૪૬}-અંદાખતાર, ^{૪૭}
અનાઇ^{૪૮} પત્યાર^{૪૯} દુર^{૫૦}-અવાજ^{૫૧}-દારતાર, ^{૫૨} અયાફૂત^{૫૩} આહુ^{૫૪}
આદ! ^{૫૫} કેરા^{૫૬} દીગર^{૫૭} મ્યજદ^{૫૮} હજાર^{૫૯} મદ^{૬૦} મ્યજદ^{૬૧} શાયમ^{૬૨}
સાખત, ^{૬૩} એમારા^{૬૪} કમ-રંજતર^{૬૫} આસાનતર^{૬૬} યએની^{૬૭} કદ^{૬૮} યક^{૬૯}
એજ^{૭૦} મા^{૭૧} હજાર^{૭૨} પદીરફૂતાર^{૭૩} આદ!^{૭૪}

(૯) નાંમ-ચિશ્તી^{૭૫} અનએશહ^{૭૬} રવાન,^{૭૭} રવાન^{૭૮}-ઇ
(ફલાન*) અએદર^{૭૯} યાદ^{૮૦} આદ!^{૮૧} અએદૂન^{૮૨} આદ!^{૮૩} અનએશહ^{૮૪}
રવાન,^{૮૫} રવાન^{૮૬}-ઇ (ફલાન†) અએદર^{૮૭} યાદ^{૮૮} આદ!^{૮૯} અએદૂન^{૯૦}
આદ!^{૯૧} ક્રમાયશ્તે^{૯૨} (ફલાન††) મારદયસ્ની^{૯૩} બે-રસાદ!^{૯૪} અએદૂન^{૯૫}
આદ!^{૯૬} નાંમ-ચિશ્તી^{૯૭} અનએશહ^{૯૮} રવાન,^{૯૯} રવાન^{૧૦૦}-ઇ જર-
તોશત^{૧૦૧} સિપતમાન^{૧૦૨} અશો^{૧૦૩} ફેરોહર^{૧૦૪} અએદર^{૧૦૫} યાદ^{૧૦૬} આદ!^{૧૦૭} અએ-
દૂન^{૧૦૮} આદ!^{૧૦૯} અનએશહ^{૧૧૦} રવાન,^{૧૧૧} રવાન^{૧૧૨}-ઇ અએસદ-વાસ્તર^{૧૧૩}-
ઇ જરતોશત^{૧૧૪} અએદર^{૧૧૫} યાદ^{૧૧૬} આદ!^{૧૧૭} અએદૂન^{૧૧૮} આદ!^{૧૧૯} અન-
એશહ^{૧૨૦} રવાન^{૧૨૧} રવાન^{૧૨૨}-ઇ હવોવ^{૧૨૩}-ઇ જરતોશત^{૧૨૪} અએદર^{૧૨૫} યાદ^{૧૨૬}
આદ!^{૧૨૭} અએદૂન^{૧૨૮} આદ!^{૧૨૯} અનએશહ^{૧૩૦} રવાન,^{૧૩૧} રવાન^{૧૩૨}-ઇ ઉર્વ-
તત-નર^{૧૩૩}-ઇ જરતોશત^{૧૩૪} અએદર^{૧૩૫} યાદ^{૧૩૬} આદ!^{૧૩૭} અએદૂન^{૧૩૮} આદ!^{૧૩૯}
અનએશહ^{૧૪૦} રવાન,^{૧૪૧} રવાન^{૧૪૨}-ઇ ખુરશેએહર^{૧૪૩}-ઇ જરતોશત^{૧૪૪}
અએદર^{૧૪૫} યાદ^{૧૪૬} આદ!^{૧૪૭} અએદૂન^{૧૪૮} આદ!^{૧૪૯} અનએશહ^{૧૫૦} રવાન,^{૧૫૧}
રવાન^{૧૫૨}-ઇ દુગદો^{૧૫૩} પોઉરશરપ્^{૧૫૪} અએદર^{૧૫૫} યાદ^{૧૫૬} આદ!^{૧૫૭} અએ-
દૂન^{૧૫૮} આદ!^{૧૫૯} અનએશહ^{૧૬૦} રવાન,^{૧૬૧} રવાન^{૧૬૨}-ઇ પોઉરશરપ્^{૧૬૩}-ઇ
પેતેસ્રપ્^{૧૬૪} અએદર^{૧૬૫} યાદ^{૧૬૬} આદ!^{૧૬૭} અએદૂન^{૧૬૮} આદ!^{૧૬૯} અનએશહ^{૧૭૦}
રવાન,^{૧૭૧} રવાન^{૧૭૨}-ઇ આરાસ્પ્^{૧૭૩} પેતેસ્રપ્^{૧૭૪} અએદર^{૧૭૫} યાદ^{૧૭૬} આદ!^{૧૭૭}
અએદૂન^{૧૭૮} આદ!^{૧૭૯} અનએશહ^{૧૮૦} રવાન,^{૧૮૧} રવાન^{૧૮૨}-ઇ મધયોમાહ^{૧૮૩}-ઇ
આરાસ્પ્^{૧૮૪} અએદર^{૧૮૫} યાદ^{૧૮૬} આદ!^{૧૮૭} અએદૂન^{૧૮૮} આદ!^{૧૮૯}

* જુઓ ફરેનાટ પાનું ૪૮૦.

† જેની યાદમાં કીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ કાયદાસર લેવું.

†† જેની ફરમાસથી અને પૈસાથી કીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ લેવું.

[એજ મુજબ વખશુરે વખશુરાંન અશો સ્પિતમાન જરતોશત સાહેબનું વંશ આગળ ચલાવીને, પેશદાદી પાદશાહો, કયાની પાદશાહો, પહેલવાનો વગેરેના નામો લઈને જરતોશત સાહેબના જન્યનશીનો જરથુશ્તોતેમો, દસ્તુરો, મોમેદો વગેરેના નામો તે બાબેના ફાયદા જળવીને અહીં દેવાં].

હમા^{૧૦} કવષ-^{૧૧}હ અશોઆન^{૧૨} એએદર^{૧૩} યાદ^{૧૪} બાદ^{૧૫} અએ-
દૂન^{૧૬} બાદ^{૧૭} *નામ-ચિશતી અન્યોશહ રવાન, રવાન-^{૧૮}હ (ફિલાંન)
અએદર યાદ બાદ ! અએદૂન બાદ ! કમાયરને (ફિલાંન) માજદયસ્ની
બે-રસાદ ! અએદૂન બાદ !

(૮) આ બધાંની^{૧૦} મારફતથી^{૧૧} કબુલ^{૧૨} પામો !^{૧૩} જેથી આ બધું
હમારે માટે^{૧૪} નેગેહબાની^{૧૫} કરનાર, ^{૧૬} નેકી^{૧૭}-લાવી આપનાર, ^{૧૮} હલાકી^{૧૯}
તથા પલીદીના હુમલાને^{૨૦} દૂર^{૨૧} તથા પાછળ^{૨૨} હલાવનાર, ^{૨૩} તથા હમારી
મુરાદ^{૨૪} અર લાવનાર, ^{૨૫} થાઓ^{૨૬} જેથી કરીને^{૨૭} હમારી એક મરતબે
કીધેલી મ્યજદ^{૨૮} બીજા^{૨૯} હજાર^{૩૦} મરદોએ^{૩૧} કીધેલી મ્યજદ^{૩૨} જેવી હું
બનાવી^{૩૩} શકું, ^{૩૪} યાને અમને^{૩૫} હંમ-રંજ^{૩૬} તથા વધુ આસાની^{૩૭} સાથે અ-
મારી^{૩૮} તરફથી^{૩૯} એકવાર^{૪૦} કીધેલી^{૪૧} એક^{૪૨} ચીજ હજાર ગણી રીતે^{૪૩}
કબુલ^{૪૪} પામો !^{૪૫} (૯) નામ-અનામ^{૪૬} અમર્ગ^{૪૭} રવાન^{૪૮} (ફિલાંન)નું રવાન^{૪૯}
હા^{૫૦} યાદ^{૫૧} હોજો !^{૫૨} આમીન^{૫૩} થાઓ !^{૫૪} અમર્ગ^{૫૫} રવાન^{૫૬} (ફિલાંન)નું
રવાન^{૫૭} હા^{૫૮} યાદ^{૫૯} રહેજો !^{૬૦} એ પ્રમાણે^{૬૧} થાઓ !^{૬૨} (ફિલાંન) જે માજ-
દયસ્ની^{૬૩} છે તેની ફરમાશથી^{૬૪} આ બધું પહોંચો !^{૬૫} એ પ્રમાણે^{૬૬} આમીન
થાઓ. ^{૬૭} નામ-અનામ^{૬૮} અમર્ગ^{૬૯} રવાન^{૭૦} અશો^{૭૧} ફરોહર^{૭૨} સાથના જર-
તોશત^{૭૩} સ્પિતમાન સાહેબનું^{૭૪} રવાન^{૭૫} હા^{૭૬} યાદ^{૭૭} હોજો !^{૭૮} આમીન^{૭૯} થાઓ !^{૮૦}
અમર્ગ^{૮૧} રવાન^{૮૨} જરતોશત સાહેબના^{૮૩} અએસદ વાસ્તરનું^{૮૪} રવાન^{૮૫} હા^{૮૬}
યાદ^{૮૭} હોજો !^{૮૮} એ પ્રમાણે^{૮૯} થાઓ !^{૯૦} અમર્ગ^{૯૧} રવાન^{૯૨} જરતોશત સાહે-
બના^{૯૩} હબોવનું^{૯૪} રવાન^{૯૫} હા^{૯૬} યાદ^{૯૭} હોજો !^{૯૮} એ પ્રમાણે^{૯૯} થાઓ !^{૧૦૦} અ-
મર્ગ^{૧૦૧} રવાન^{૧૦૨} જરતોશત સાહેબના^{૧૦૩} ઉવૈતતનરનું^{૧૦૪} રવાન^{૧૦૫} હા^{૧૦૬} યાદ^{૧૦૭}
રહેજો !^{૧૦૮} એ પ્રમાણે^{૧૦૯} થાઓ !^{૧૧૦} અમર્ગ^{૧૧૧} રવાન^{૧૧૨} જરતોશતના^{૧૧૩} ખુરશેદ
ચેહરનું^{૧૧૪} રવાન^{૧૧૫} હા^{૧૧૬} યાદ^{૧૧૭} હોજો !^{૧૧૮} એ પ્રમાણે^{૧૧૯} થાઓ !^{૧૨૦} અમર્ગ^{૧૨૧}
રવાન^{૧૨૨} પોહિફશસ્પના^{૧૨૩} દુગદોનું^{૧૨૪} રવાન^{૧૨૫} હા^{૧૨૬} યાદ^{૧૨૭} હોજો !^{૧૨૮} આમીન^{૧૨૯}
થાઓ !^{૧૩૦} અમર્ગ^{૧૩૧} રવાન^{૧૩૨} પેતેરસ્પના^{૧૩૩} પોહિફશસ્પનું^{૧૩૪} રવાન^{૧૩૫} હા^{૧૩૬} યાદ^{૧૩૭}
હોજો !^{૧૩૮} એ મુજબ^{૧૩૯} થાઓ !^{૧૪૦} અમર્ગ^{૧૪૧} રવાન^{૧૪૨} પેતેરસ્પના^{૧૪૩} આરાસ્પનું^{૧૪૪}

* એના તરજુમા બાબે જુઓ & મા ફકરાની શરૂઆતનો તરજુમો.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

રવાન^{૭૨} હ્યા^{૭૫} યાદ^{૭૬} હોએ !^{૭૭} આમીન^{૭૮} થાઓ !^{૭૯} અમર્ગ^{૮૦} રવાન^{૮૧} આ-
રાસ્પના^{૮૨} મધદયો-માહનું^{૮૩} રવાન^{૮૪} હ્યા^{૮૫} યાદ^{૮૬} રહેએ !^{૮૭} એ પ્રમાણે^{૮૮}
થાઓ !^{૮૯}

તમામ^{૯૦} અશો રવાનોના^{૯૧} ફરોહરો^{૯૨} હ્યા^{૯૩} યાદ^{૯૪} હોએ !^{૯૫} આમીન^{૯૬}
થાઓ !^{૯૭}

(૧૦) હમા^{૯૮} કવપ^{૯૯} અશોઆન^{૧૦૦} અયોકર્દહ્યા^{૧૦૧} ચેહાડમ,^{૧૦૨}
હહમ,^{૧૦૩} સી-રોજ,^{૧૦૪} સોલ,^{૧૦૫} રોજ,^{૧૦૬} એજ^{૧૦૭} ગયોમદ્દ^{૧૦૮} અંદા^{૧૦૯} સઓ-
બ્યઓસ^{૧૧૦} અએદર^{૧૧૧} યાદ^{૧૧૨} આદ^{૧૧૩} અએદૂન^{૧૧૪} આદ^{૧૧૫} (૧૧)
*હસ્તાન,^{૧૧૬} †બુદાન,^{૧૧૭} બેદાન,^{૧૧૮} જદાન,^{૧૧૯} ‡અજદાન,^{૧૨૦} §આ-
દહી,^{૧૨૧} ‡ઉજ-દહી^{૧૨૨} ‡હહમ^{૧૨૩} **નર^{૧૨૪} ††નારીક,^{૧૨૫} ‡‡અવરનાધ,^{૧૨૬}
પુરનાધ,^{૧૨૭} હર^{૧૨૮} કે^{૧૨૯} §§અવર^{૧૩૦} ઇન^{૧૩૧} જમીન^{૧૩૨} પધરિ^{૧૩૩} વેહ-દીની^{૧૩૪}
ગુદારાન^{૧૩૫} શુદ્-હસ્ત,^{૧૩૬} ‡‡હહમા^{૧૩૭} કવપ^{૧૩૮} અશોઆન^{૧૩૯} અયો-
કર્દહ્યા^{૧૪૦} એજ^{૧૪૧} ગયોમદ્દ^{૧૪૨} અદા^{૧૪૩} સઓબ્યઓસ^{૧૪૪} અએદર^{૧૪૫} યાદ^{૧૪૬}
આદ^{૧૪૭} અએદૂન^{૧૪૮} આદ^{૧૪૯} (૧૨) કે^{૧૫૦} ઇન^{૧૫૧} *માન^{૧૫૨} *વીસ^{૧૫૩}
વ *વંદ^{૧૫૪} *દેહ^{૧૫૫} વ *રોસ્તા^{૧૫૬} જજગુજરતે^{૧૫૭} હેદ,^{૧૫૮} હમા^{૧૫૯} કવપ^{૧૬૦}
ઇ અશોઆન^{૧૬૧} અઓકર્દહ્યા^{૧૬૨} એજ^{૧૬૩} ગયોમદ્દ^{૧૬૪} અંદા^{૧૬૫} સઓબ્ય-
ઓસ^{૧૬૬} અએદર^{૧૬૭} યાદ^{૧૬૮} આદ^{૧૬૯} અએદૂન^{૧૭૦} આદ^{૧૭૧}

જુઓ યજરતે હા ૨૬. અથવા સતુમનો કરદો—

* યાઓસ્ય જ્વન્તામ અષઓનામ

† યાઓ ઇરીરિયુપામ અષઓનામ.

‡ યાઓસ્ય નરામ અજતનામ.

§ આ-દખુનામ્ય અષઓનામ કવષયો યજમઇદે.

‡ ઉજદખુનામ્ય અષઓનામ કવષયો યજમઇદે.

¶ દહમો-કેરેતનામ.

** નરામ્ય અષઓનામ કવષયો યજમઇદે.

†† નાઇરિનામ્ય અષઓનામ કવષયો યજમઇદે.

‡‡ વીરુપનામ અપેરેનાયુકનામ.

§§ ઈદ ઇરિસ્તનામ ઉર્વાને યજમઇદે, યાઓ અષઓનામ કવષયો.

‡‡ વીરુપાઓ અષાહનામ વંજહહીશ્ સૂરાઓ રપેન્તાઓ કવષયો યજમઇદે,

યાઓ હય ગયાત્ મરેશત્ આ સઓબ્યન્તાત્ વેરેશપ્રત્.

* યજમઇદે ન્માન્યાઓ, વીરુપાઓ, જન્તુમાઓ, દખુમાઓ જરથુસ્તોતેમાઓ.

¶ વીરુપનામ અહમ્ય ન્માત.....૫૨-ઇરિસ્તનામ.

(૧૦) તમામ^{૧૦} અશોના^{૧૦} ફરોહરો^{૧૦} જેઓની (દીની કીયાઓ જેવી કે) ચેહારમ,^૨ દરુમ,^૩ (માસીસા, છમસી તથા વરસી ટાંકણેના) સીરો-નઓ,^૪ સાલેગાંન^૫ (યાને વરસે વરસે પડતા પ્રસગો), તથા રોજેગાંન^૬ (યાને દરરોજની કીયાઓ), ગયોમદથી^૭ તે સઓબ્યઓસ^૮ સુધીમાં થયાં હોય, તે બધાં સામટાં^૯ ફરોહરો હાં^{૧૧} યાદમાં^{૧૨} રહેજો^{૧૩} એ પ્રમાણે^{૧૪} થાઓ^{૧૫} (૧૧) (હાલ, માણ, તથા મુસ્તકબલના એટલે કે) હાલમાં હૈયાતી ભોગવનારાં,^{૧૬} આગળ થઇ ગયલાં,^{૧૭} અને હવે પછી થનારાં,^{૧૮} જન્મેલાં,^{૧૯} નહીં જન્મેલાં,^{૨૦} આ જગો (યાને ખનીરથખામી) ઉપરના,^{૨૧} પેલી જગો (યાને શશ કેશ્વરો) ઉપરના,^{૨૨} દહમ^{૨૩} (યાને અશોધથી નાણુ ને લાચક થયલાં) નર^{૨૪} તથા નારીઓ,^{૨૫}—બાળકો,^{૨૬} બચ્ચાંઓ,^{૨૭} જે^{૨૮} કોઇ^{૨૯} લલી (માગદયસ્ની જરથોસ્તી) દીનને લગતાં^{૩૦} આ^{૩૧} જમીન^{૩૨} (યાને ખનીરથખામી) ઉપરથી^{૩૩} ગઈ પરમ સુધીમાં^{૩૪} તેહ કરી^{૩૫} ગયલાં છે,^{૩૬} તેઓને લગતાં “અશોનામ^{૩૭}”ના તમામ^{૩૮} ફરોહરો^{૩૯} ગયોમદથી^{૪૦} તે સઓબ્યઓસ^{૪૧} સુધીના^{૪૨} સામટાં^{૪૩} હાં^{૪૪} યાદમાં^{૪૫} હોજો^{૪૬} એ પ્રમાણે^{૪૭} આમીન થાઓ^{૪૮} (૧૨) જેઓ^{૪૯} આ^{૫૦} ઘર^{૫૧} તથા મોહોલલા,^{૫૨} શહેર^{૫૩} તથા ગામ^{૫૪} તથા મુલકમાં^{૫૫} ગુજર પામેલાં^{૫૬} છે^{૫૭} તે તમામ^{૫૮} ગયોમદથી^{૫૯} સઓબ્યઓસ^{૬૦} સુધીનાં^{૬૧} “અશોનામને”^{૬૨} લગતાં ફરોહરો^{૬૩} હાં^{૬૪} સામટાં^{૬૫} યાદમાં^{૬૬} હોજો^{૬૭} આમીન^{૬૮} થાઓ^{૬૯}!

(૧૩) *અશોઆનાં,^{૭૨} ફવષ્^{૭૩} ચીરાંન,^{૭૪} ફવષ્^{૭૫} અવર-વી-જાંન,^{૭૬} ફવષ્^{૭૭} ફીરોજગરાંન,^{૭૮} ફવષ્^{૭૯} પચોઇસ્થો-દક્યેષાંન,^{૮૦} ફવષ્^{૮૧} નબાજનદીશતાંન,^{૮૨} ફવષ્^{૮૩}-ધ ફવષયો,^{૮૪} હુમા^{૮૫} અયો-કર્ફહો^{૮૬} એજ^{૮૭} ગયોમદ^{૮૮} અંદા^{૮૯} સઓબ્યઓસ^{૯૦} અએદર^{૯૧} યાદ^{૯૨} બાદ^{૯૩} અએદૂન^{૯૪} બાદ^{૯૫} (૧૪) રવાન^{૯૬}-ધ પેદરાંન^{૯૭} વ માદરાંન^{૯૮} જદગાંન^{૯૯} વ ન્યાગાંન^{૧૦૦} વ ફર્જદાંન^{૧૦૧} વ પચેવંદાંન^{૧૦૨} વ પરસ્તારાંન^{૧૦૩} વ નબાજનદીશતાંન,^{૧૦૪} ફવષ્^{૧૦૫} અશોઆનાં,^{૧૦૬} અયોકર્ફહો,^{૧૦૭} એજ^{૧૦૮} ગયોમદ^{૧૦૯} અંદા^{૧૧૦} સઓબ્યઓસ^{૧૧૧} અએદર^{૧૧૨} યાદ^{૧૧૩} બાદ^{૧૧૪} અએદૂન^{૧૧૫} બાદ^{૧૧૬} (૧૫) †હુમા^{૧૧૭} અથોરાનાંન,^{૧૧૮} હુમા^{૧૧૯} રથેશ્તારાંન^{૧૨૦}

* જુઓ આફ્રીગાનનો “યાઓ વિસાદ” વાળો કરદો “અધાહનામ ફવષીનામ, ઉઘ્રનામ અધલિથુરનામ, ઉઘ્રનામ વારેઘ્રિનામ, પચોઇસ્થો-દક્યેષનામ ફવષીનામ, નબાજનદીશતાનામ ફવષીનામ.”

† જુઓ યજરને હા ૨૬. અથવા સહમનો કરદો “વીરપનામ અએઘ્રપધતિનામ અધઓનામ ફવષયો સજમહદે.”

હમા^{૨૧} વાસેયોસાંન,^{૨૨} હમા^{૨૩} હુતોખશાંન,^{૨૪} હમા^{૨૫} કવષ્^{૨૬} અશો-
આંન^{૨૭} હમા^{૨૮} અયોકર્દહા,^{૨૯} એજ^{૩૦} ગયોમર્દ^{૩૧} અંદા^{૩૨} સઓ-
બ્યઓસ^{૩૩} અએદર^{૩૪} યાદ^{૩૫} બાદ^{૩૬} !^{૩૭} અએદૂન^{૩૮} બાદ^{૩૯} !^{૪૦}

(૧૩) “અશોનામ”ના^{૪૧} મરતબાના ગાલેખ,^{૪૨} ચહડતા દરજબના^{૪૩}
તથા ફેતેહમંદ^{૪૪} ફરોહરો,^{૪૫-૪૬-૪૭} તથા “પઓધઓદકએષનામ”^{૪૮} ને લગતાં
ફરોહરો,^{૪૯} તથા “નબાનજદીશતનામ”^{૫૦} ને લગતાં ફરોહરો,^{૫૧} જે ફરોહ-
રોના^{૫૨} ફરોહરો^{૫૩} છે, તે તમામ^{૫૪} ગયોમર્દથી^{૫૫-૫૬} તે સઓબ્યઓસ^{૫૭} સુધીના^{૫૮}
બધાં મળીને^{૫૯} હા^{૬૦} યાદમાં^{૬૧} રહેજો !^{૬૨} એ પ્રમાણે^{૬૩} થાઓ !^{૬૪} (૧૪) આપ,^{૬૫}
માય,^{૬૬} વડીલો,^{૬૭} આપદાદા,^{૬૮} ફરજંદો,^{૬૯} સગાંસ્નેહીઓ,^{૭૦} ફીદા થયલાંઓના^{૭૧}
રવાનો^{૭૨} તથા નબાનજદીશત^{૭૩} (માને ઘણાજ આગળ વધેલાં) “અશો-
નામ”^{૭૪} ફરોહરો^{૭૫} ગયોમર્દથી^{૭૬-૭૭} તે સઓબ્યઓસ^{૭૮} સુધીના^{૭૯} હા^{૮૦} સામટી^{૮૧}
યાદમાં^{૮૨} હોજો !^{૮૩} એ પ્રમાણે^{૮૪} થાઓ !^{૮૫} (૧૫) તમામ^{૮૬} અથોરનાનો,^{૮૭}
તમામ^{૮૮} પાદશાહ પહેલવાનો,^{૮૯} તમામ^{૯૦} ખેતીકારો,^{૯૧} તથા તમામ^{૯૨} ધંધા-
દારીઓમાના^{૯૩} (અશોધથી આગળ વધેલાં) તમામ^{૯૪} “અશોનામ”^{૯૫}
ફરોહરો^{૯૬} ગયોમર્દથી^{૯૭-૯૮} તે સઓબ્યઓસ^{૯૯} સુધીના^{૧૦૦} સઘળા^{૧૦૧} સામટીરીતે^{૧૦૨}
હા^{૧૦૩} યાદમાં^{૧૦૪} હોજો !^{૧૦૫} એ પ્રમાણે^{૧૦૬} આમીન થાઓ !^{૧૦૭}

(૧૬) હમા^{૧૦૮} કવષ્^{૧૦૯} અશોઆંન,^{૧૧૦} હફૂત^{૧૧૧} કેશવર^{૧૧૨} જમીન,^{૧૧૩}
અરેજહુ,^{૧૧૪} સવહુ,^{૧૧૫} ફદદફૂષ્,^{૧૧૬} વીદદફૂષ્^{૧૧૭} વોર-અરેશત,^{૧૧૮} વોર-
જરેશત,^{૧૧૯} ખનરસ-આમી,^{૧૨૦} ફફંગા-દએજ,^{૧૨૧} અશોઆંન^{૧૨૨} †વરેજ-
મકરહાંન,^{૧૨૩} ગંજ-માંઆન,^{૧૨૪} હમા^{૧૨૫} કવષ્^{૧૨૬} અશોઆંન,^{૧૨૭} હમા^{૧૨૮}
અયોકર્દહા,^{૧૨૯} એજ^{૧૩૦} ગયોમર્દ^{૧૩૧} અંદા^{૧૩૨} સઓબ્યઓસ^{૧૩૩} અએદર^{૧૩૪}
યાદ^{૧૩૫} બાદ^{૧૩૬} !^{૧૩૭} અએદૂન^{૧૩૮} બાદ^{૧૩૯} !^{૧૪૦} (૧૭) †ગુર્જહુ ખોરેહુ અવજન-
યાદ, ઇન ફિતુમન મધનયો રથવો બેરેજત, છુલંદ ગેહુ ગાહંઆરૂ
(ફિલાન) હમ કેરફે હમા વેહાંન-ઈ હફૂત કેશવર જમીન બે-રસાદ !
અએદૂન બાદ ! ગુર્જહુ ખોરેહુ અવજનયાદ, ઇન ફિતુમન-ધ (ફિલાન)

* જુઓ આવાં યશત ફ. ૫૪, ૫૭. “કલ્લહય.”

† જુઓ વહીદાદ પરગર્દ ૨; ફ. ૨૫. “વરેમ.”

‡ એ આખા ૧૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૩ ભ ફકરાનો તરજુમા.

§ જુઓ ફૂદનોટ પાનું ૪૮૦.

¶ જુઓ ફૂદનોટ પાનું ૪૮૦.

વીરપ્રએષા અરુદાક્રવષ્ ઁ-રસાદ્ ! અએદૂન આદ્ ! ગુર્જિહ્ ખોરેહ્
અવજ્ઞયાદ્, ઇન કિનુમન, સરોશ અશો, તગી, તન-ફરમાન, શેક-
ફત જીન, જીન અવજ્ઞર, સાલાર-ઇ દામાન-ઇ અહુરમઝદ ઁ-ર-
સાદ્ ! અએદૂન આદ્ ! (૧૮) *નામ-ચિશ્તી અનઓશાહ, રવાન-ઇ
(ફિલાન) અએદર યાદ્ આદ્ ! અએદૂન આદ્ ! અનઓશાહ રવાન,
રવાન-ઇ (ફિલાન) અએદર યાદ્ આદ્ ! અએદૂન આદ્ ! ક્રમાયરને
(ફિલાન) માજદયસ્ની ઁ-રસાદ્ ! અએદૂન આદ્ !

(૧૬) હફત^{૪૩} કેશવર^{૪૩} જમીન^{૪૩}—અરેજહ, ^{૪૫} સવહ, ^{૪૬} ફદદફષ, ^{૪૭}
વીદદફષ, ^{૪૮} વોર-અરેશત, ^{૪૯} વોર-અરેશત^{૫૦} તથા ખનીરથખામી^{૫૧} ઉપરના,
કંગદેજ, ^{૫૨} વરેજમકદ, ^{૫૩} તથા ગંજ-માશ્રિને^{૫૪} લગતાં તમામ^{૫૫-૫૬} અ-
શોના^{૫૭-૫૮-૫૯} ફરોહરો^{૬૦-૬૧} ગયોમર્દથી^{૬૨-૬૩} તે સઓબ્યઓસ^{૬૪} સુધી^{૬૫}
બધાં^{૬૬} સામટાં^{૬૭} છાં^{૬૮} યાદમાં^{૬૯} હોએ^{૭૦} એ પ્રમાણે^{૭૧} આમીન થાઓ^{૭૨} !^{૭૩}

(૧૮) હમ^{૭૪} કેરેરે^{૭૫} હમા^{૭૬} વેહાન^{૭૭-૭૮} હફત^{૭૯} કેશવર^{૮૦} જ-
મીન^{૮૧} ઁરસાદ્ !^{૮૨} અએદૂન^{૮૩} આદ્ !^{૮૪} કેરા^{૮૫} ગાહ^{૮૬} રોજ^{૮૭} શહે-
રયારી^{૮૮} ખીશ^{૮૯} ફીરોજગર^{૯૦} આદ્ !^{૯૧} અએદૂન^{૯૨} આદ્ !^{૯૩} (૨૦)
હીજવા^{૯૪} રવાની,^{૯૫} હુ-જેરરાહી,^{૯૬} હુ-પાદશાહી,^{૯૭} દાદ્,^{૯૮} દીન^{૯૯}
એહ^{૧૦૦} માજદયસ્નાન,^{૧૦૧} આગાહી,^{૧૦૨} રવાઇ,^{૧૦૩} ગોઆફગાની^{૧૦૪}
આદ્,^{૧૦૫} હફત^{૧૦૬} કેશવર^{૧૦૭} જમીન^{૧૦૮} અએદૂન^{૧૦૯} આદ્ !^{૧૧૦} (૨૧) આ-
જશને^{૧૧૧} હુ-જશને^{૧૧૨} આદ્ !^{૧૧૩} ક્રમાયરને^{૧૧૪} પદીરશને^{૧૧૫} આદ્ !^{૧૧૬} અએદૂન^{૧૧૭}
આદ્ !^{૧૧૮} જહુઇ,^{૧૧૯} બજેહુગરી,^{૧૨૦} દરવંદી,^{૧૨૧} દેવ-યસ્ની^{૧૨૨} દેહરી^{૧૨૩}
અવાદશાં^{૧૨૪} આદ્ !^{૧૨૫} અએદૂન^{૧૨૬} આદ્ !^{૧૨૭} (૨૨) ચેશાન^{૧૨૮} કીશાન^{૧૨૯}
દુશ-અજદનાન^{૧૩૦} અર^{૧૩૧} ખુદ્ હેદ્,^{૧૩૨} ઓએમ^{૧૩૩} વેહ^{૧૩૪} દીને^{૧૩૫} માજદય-
સ્નાન^{૧૩૬} રવાન^{૧૩૭} દાદ્^{૧૩૮} હેદ્,^{૧૩૯} ઓએમ^{૧૪૦} વેહ^{૧૪૧} દીને^{૧૪૨} માજદ-
યસ્નાન^{૧૪૩} ઁ-અપાયન્દ^{૧૪૪}—અગર^{૧૪૫} ન^{૧૪૬} આયન્દ,^{૧૪૭} ગુજર્ગ^{૧૪૮} ઉમેદ^{૧૪૯}
મેહેર^{૧૫૦} ફાખગયઓઇત^{૧૫૧} દાવર^{૧૫૨} રાસ્ત^{૧૫૩} જુદતર^{૧૫૪} પીરતર^{૧૫૫} ઁ-
રસાદ્ !^{૧૫૬} એજ^{૧૫૭} હમા^{૧૫૮} ગુનાહ^{૧૫૯} યતેત^{૧૬૦} પશેમાનોમ !^{૧૬૧} અવેમ
વેહ (૧).

* એ આખા ૧૮ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૯ મા ફકરાની શરૂઆ-
તનો તરજુમા.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

(૧૯) તમામ^{૭૦} સવાબ^{૭૧} હકેત^{૭૪} કેશ્વર^{૭૫} જમીન^{૭૬} ઉપરના તમામ^{૭૭} ભલાંઓને^{૭૮} પહોંચો!^{૭૯} એ પ્રમાણે^{૮૦} થાઓ!^{૮૧} તેને માટે^{૮૨} પોતાનો^{૮૩} (ફલાન) રોજ,^{૮૪} માહ,^{૮૫} સાલ^{૮૬} હતેહમંદ^{૮૭} થાઓ!^{૮૮} આમીન^{૮૯} થાઓ!^{૯૦} (૨૦) ભલી^{૯૧} માજદયસ્તી^{૯૨} દીનનું^{૯૩} જખાનથી^{૯૪} આગળ વધવું,^{૯૫} ભલું હુવત,^{૯૬} તથા ભલી પાદશાહી જેવી સતા,^{૯૭} રાસ્તપણું,^{૯૮} તથા વાકેફી^{૯૯} ફેલાવો^{૧૦૦} તથા મશહુરી^{૧૦૧} હકેત^{૧૦૨} કેશ્વર^{૧૦૩} જમીન^{૧૦૪} ઉપર થાઓ!^{૧૦૫} એ પ્રમાણે^{૧૦૬} આમીન થાઓ!^{૧૦૭} (૨૧) તમામ પેદાયશ^{૧૦૮} ભલી પેદાયશ^{૧૦૯} થાઓ!^{૧૧૦} હુકમ^{૧૧૧} પસંદગી પામેલો^{૧૧૨} થાઓ!^{૧૧૩} આમીન^{૧૧૪} થાઓ!^{૧૧૫} જલ્દુઈ,^{૧૧૬} પાપ,^{૧૧૭} દરવંદી,^{૧૧૮} દેવ-પરસ્તી,^{૧૧૯} અને નાસ્તીકપણું^{૧૨૦} દૂર થઈ^{૧૨૧} જાઓ!^{૧૨૨} એ પ્રમાણે^{૧૨૩} થાઓ!^{૧૨૪} (૨૨) તેઓ^{૧૨૫} જેઓએ^{૧૨૬} યુરા બદલાને^{૧૨૭} લગતો ઓરાક^{૧૨૮} ખાધેલો^{૧૨૯} છે અને જેઓ^{૧૩૦} ભલી^{૧૩૧} માજદયસ્તી^{૧૩૨} દીનને^{૧૩૩} લગતાં રવાન^{૧૩૪} તરીકે થઈ^{૧૩૫-૧૩૬} ગયલાં છે તેઓ^{૧૩૭} ભલી^{૧૩૮} માજદયસ્તી^{૧૩૯} દીનવાળાં^{૧૪૦} થઈનેજ આવે,^{૧૪૧}—અને જો^{૧૪૨} નહીં^{૧૪૩} આવે^{૧૪૪} તો તેઓની ગુજરતી વખ-તની^{૧૪૫} ઉમેદ^{૧૪૬} સાથે બહોળાં ખેતરવાળાં^{૧૪૭} રાસ્ત^{૧૪૮} ઈન્સાફ કરનારા^{૧૪૯} મહેર યજદની^{૧૫૦} હજુરમાં જલદીથી^{૧૫૧} તેઓનું આગળ અને આગળ વધવું^{૧૫૨} થાઓ!^{૧૫૩} તમામ^{૧૫૪} ગુનાહથી^{૧૫૫-૧૫૬} પતેત^{૧૫૭} કરી પશેમાન છેલ્લે!^{૧૫૮}

યક્-સદ્-ઓ-યક્ ઇસમ્

૧૦૧ નામો.

યજ્ઞસ્નેની ક્રીયામાં “વરમ્” નામના પવિત્ર વરસ્યાના બાલ સાથની “હસ્ત” ધાતુની વીંટીથી પાણીની કુંડીમાં ચાલુ છણકાવ કરતી વખતે જે તે પાક સાહેબનાં ૧૦૧ સેફાતી નામો આજમાં યાદ કરવામાં આવેછે, તે નીચે મુજબ છે:

૧. *ધજદ્	૧. “યજ્ઞ” યાને એકતાન થવા લાયક; સેતાયશ કરવા લાયક
૨. †હૃરવેસ્પ-તવાન્	૨. સર્વ-શક્તિમાન
૩. †હૃરવેસ્પ-આગાહ્	૩. સર્વ-જ્ઞાની
૪. હૃરવેસ્પ-પ્રુદા	૪. સર્વનો સાહેબ
૫. અબદહ્	૫. શરૂઆત વગરનો
૬. અબી-અંબમ	૬. છેડા વગરનો
૭. બુને-સ્તીહ્	૭. સૃષ્ટિ રચનાનું મુળ
૮. ક્રાપ્તન્-તેહ્	૮. અધાનો અહોળો છેડો
૯. જમગ	૯. બુલોગ કારણ
૧૦. પરજતરહ્	૧૦. વધારે બુલંદ
૧૧. તુમ-અફીક્	૧૧. ખાલેસમાં ખાલેસ
૧૨. અબરવંદ્	૧૨. દરેકથી અલગ
૧૩. પરવંદા	૧૩. અધાં સાથે સંબંધ
૧૪. અન્-અધયાફ્હ્	૧૪. કોઈથી પામી શકાય નહી
૧૫. હુમ્-અધયાફ્હ્	૧૫. અધાને પામી જનાર
૧૬. આદરે	૧૬. સીધામાં સીધો; રાસ્તમાં રાસ્ત

* જુઓ યજ્ઞસ્ને હા ૧૬; † “મજ્જસ્તેમ્ યજ્ઞસ્તેમ્”

† જુઓ ગાથા હા ૫૧; † “દ્વાયસિ”

‡ જુઓ વંદીદાદ ૧૬; ૨૦ “વીરપો-વીહ્વાઓ”

ગાથા હા ૪૫; ‡ “વીહ્વાઓ”

” હા ૪૬; ૧૬ “વએદિસ્તો”

૧૭. ગીરા
૧૮. અ-એમ
૧૯. અમના
૨૦. *સફના
૨૧. અફમ
૨૨. નાશા
૨૩. †પરવરા
૨૪. ઇયાનહ
૨૫. આઇન-આએનહ
૨૬. અન-અઇનહ
૨૭. †પ્રોશીદ-તુમ
૨૮. §મીનો-તુમ
૨૯. વાસ્ના
૩૦. ¶હરવસ્તુમ
૩૧. હુ-સેપાસ
૩૨. હર-હમીદ
૩૩. ||હર-નેફ-ફેરહ
૩૪. ક્રેશ-તરના
૩૫. તરોનીશ
૩૬. અન-અઓશક
૩૭. ફરસફ
૩૮. પમેહહહ

૧૭. બધાંને પકડી રાખનાર
૧૮. સખબ બગરનો
૧૯. સખબોનો સખબ
૨૦. વૃદ્ધિ કરનાર
૨૧. જીઆદતી કરનાર
૨૨. બધાંને સરખી રીતે પહોંચનારો
૨૩. પોષણ કરનાર
૨૪. જેહાંનો પાસ્થાંન
૨૫. તરેહ તરેહનો નહી
૨૬. આકાર બગરનો
૨૭. દ્રઢમાં દ્રઢ
૨૮. સૌથી અણુદીઠ
૨૯. સર્વ-વ્યાપક
૩૦. તમામમા તમામ
૩૧. શુકરાના કરવા લાયક
૩૨. તમામ ભલો ખવાસ.
૩૩. તમામ ભલું મુબારક-ખોરેહ
૩૪. દુઃખ દરે કરનાર
૩૫. ગાલેબ
૩૬. અમર્ગ
૩૭. મુરાદ પાર પાડનાર
૩૮. નેક ખસલત પેદા કરનાર

* જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૮ “દસેમે યત્ અહિ રપાનેા.”

† જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૩ “આત નાંમ અહિ.”

‡ જુઓ યજરને હા ૧; ૧ “અઓજદિશતહેચ”

§ જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૨ “મઇન્યુશ્ચ અહિ રપેન્તોતેમેા.”

વળી વીરપરદ ૨; ૪ “આયેસે યશતી યીમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્ મઇન્યોમ્
મઇન્યવનાંમ્.”

¶ જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૭ “પુજદ વીરપ વેાહુ મજદહાત અપચિશ”

|| જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૪ “વીરપ-ખાશ નાંમ અહિ.”

ક્રે જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૪ “તૂઅએવો-તઉર્વાઓ નાંમ અહિ.”

૩૯. *ખવાફર
 ૪૦. અફખશીઆએઆ
 ૪૧. અખરખ
 ૪૨. અ-સતોહ
 ૪૩. રખોહ
 ૪૪. વફન
 ૪૫. †અ-ફરેફહ
 ૪૬. †બે-ફરેફહ
 ૪૭. અ-ફુહ
 ૪૮. ફકાંમે-રફ
 ૪૯. ફરમાન-કાંમ
 ૫૦. આએખ તન
 ૫૧. †અ-ફરેમોશ
 ૫૨. †હમારના
 ૫૩. ફસનાએઆ
 ૫૪. અ-તરી
 ૫૫. **અ-ખીશ
 ૫૬. અફાજદુમ
 ૫૭. ††હમ-ચુન
 ૫૮. ††મીનો-સ્તીહ-ગર

૩૯. ઇનસાફથી મહેરબાન
 ૪૦. મહેરબાન અખશનાર
 ૪૧. ઘણોજ લાવી આપનાર
 ૪૨. આજેજ નહી થાય તેવો
 ૪૩. સ્વતંત્ર; બેપરવાહ
 ૪૪. ખરાબીથી બચાવનાર
 ૪૫. નહી-કળનાર
 ૪૬. નહી-કળાનાર
 ૪૭. બેપણા વગરનો
 ૪૮. મુરાદનો સાહેબ
 ૪૯. મુરાદજ તેનો હોકમ
 ૫૦. વગર શરીકનો
 ૫૧. નહી-ભુલી જનાર
 ૫૨. હેસાબ-શુમાર કરનાર
 ૫૩. પીછાણુને લાયક; પીછાણુ કરનાર
 ૫૪. વગર-ખીકનો
 ૫૫. દુઃખ યાને આબર વગરનો
 ૫૬. ઘણોજ સુલહ
 ૫૭. હમેશ એકજ સરખો
 ૫૮. અણુદીક રીતે સ્પષ્ટ પેદા કરનાર

* જુઓ ગાથા હા ૪૪; ૫ “હવાપાઓ.”

† જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧૪ “અદવિશ નાંમ અહિ.”

‡ જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧૪ “વીદવિશ નાંમ અહિ.”

§ જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧૩ “ધસે-ફાઓ નાંમ અહિ.”

¶ જુઓ ગાથા હા ૨૯; ૪ “મજદાઓ સખારે મધવિશ્વો.”

|| જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૮ “ફવશ-દસ હાત-મરેનિશ.”

તથા ગાથા હા ૩૨; ૬ “હાતા-મરાને.”

§ જુઓ હોરમજદ યસ્ત, ફ. ૧૩ “જનાત નાંમ અહિ.”

** જુઓ ફવરદીન યસ્ત, ફ. ૩૪ “અખિશ્તાઓ” તથા ગાથા ૨૯; ૩
 “અ-ફવએષો.” રામ યસ્ત ફ. ૪૭ “વખએષો-તારો”

†† જુઓ ગાથા હા ૩૧; ૭ “નૂફેમચિત્ અહુરા હામે.”

‡‡ જુઓ વીરપરદ ૨; ૪ “મધન્યયાઓ સ્તોધશ અહુરથ રતુમ્ય.”

૫૯. અ-મીનો-ગર	૫૯. ઘણોજ મીનોઈ પેદા કરનાર
૬૦. મીનો-નહ્યુ	૬૦. મીનોઈમાં છુપાયેલો
૬૧. આદર-આદ-ગર	૬૧. આતશનો “બાદ” યાને હવા કરનાર
૬૨. આદર-નમ-ગર	૬૨. આતશનો “આખ” યાને પાણી કરનાર
૬૩. બાદ-આદર-ગર	૬૩. “બાદ” યાને હવાનો આતશ કરનાર
૬૪. બાદ-નમ-ગર	૬૪. “બાદ” યાને હવાનો “આખ” કરનાર
૬૫. બાદ-ગેલ્-ગર	૬૫. “બાદ” યાને હવાનો ખાક કરનાર
૬૬. બાદ-ગેરહ-તુમ	૬૬. “બાદ” યાને હવાની ગીરદ કરનાર
૬૭. આદર-કીઅરીત-તુમ	૬૭. આતશનો જવાહીર કરનાર
૬૮. બાદ-ગર-જાએ	૬૮. દરેક ગમ “બાદ” કરનાર
૬૯. આખ-તુમ	૬૯. સૌથી ઘણા પાણીને પેદા કરનાર
૭૦. ગેલ્-આદર-ગર	૭૦. ખાકનો આતશ કરનાર
૭૧. ગેલ્-વાદ-ગર	૭૧. ખાકનો “બાદ” કરનાર
૭૨. ગેલ્-નમ-ગર	૭૨. ખાકનો “આખ” કરનાર
૭૩. ગર-ગર	૭૩. કારીગરનો કારીગર
૭૪. ગર-આ-ગર	૭૪. * * *
૭૫. ગર-આ-ગર	૭૫. * * *
૭૬. ગર-આ-ગર-ગર	૭૬. * * *
૭૭. અ-ગર-આ-ગર	૭૭. * * *
૭૮. અ-ગર-આ-ગર-ગર	૭૮. * * *

*** આ શબ્દોનો અર્થ ભાષા-શાસ્ત્રને આધારે સતોષકારક રીતે સમજ પડતો નથી, તેથી એ શબ્દોના અર્થ છાંં આપવામાં આવ્યા નથી. “ગર” શબ્દ એ નામોમાં જે જુદી જુદી રીતે એકથી વધુવાર આવેલો, તે ઉપરથી “કારીગરી” યા “પેદા કરવાની શક્તિ”ને લગતાજ એ ઇસ્મો હોવા જોઈએ. **ખાજી કેતાબોમાં આ પ્રમાણે અર્થો મળે છે:

૭૪. મુદાદ ખખશનાર
 ૭૫. ઇન્સાનનો પેદા કરનાર
 ૭૬. તમામ પેદાયશ પેદા કરનાર
 ૭૭. ચારે અનાસરોને પેદા કરનાર
 ૭૮. સેતારાઓના ચરકાનો પેદા કરનાર

૭૯. *અન્નમાન્
 ૮૦. અન્નમાન્
 ૮૧. †અન્નમાન્
 ૮૨. આમશત્
 ૮૩. ‡કૃષ્ણતા
 ૮૪. પદ્માની
 ૮૫. કીરિત્તર
 ૮૬. પુષ્પવંદ
 ૮૭. ડુઅહુર-મજ્ઞ
 ૮૮. અખરીન્-કોહુન્-તવાન્
 ૮૯. અખરીન્-નો-તવાન્
 ૯૦. વસ્પાન્
 ૯૧. વસ્પાર
 ૯૨. િઆવર
 ૯૩. ||અહુ
 ૯૪. §અવપ્શીદાર
 ૯૫. ††દાદાર
 ૯૬. ‡ રથોમંદ

૭૯. બેશક્ષ
 ૮૦. જમાના વગરનો
 ૮૧. ઊંચ વગરનો
 ૮૨. હુશીઆર
 ૮૩. હમેશાં પાસ્થાન વૃદ્ધિ કરનાર
 ૮૪. “પદમાન” યાને મીઠાન રાખનાર
 ૮૫. ફત્તેહમંદ
 ૮૬. મૃદિનો સાહેબ માલેક
 ૮૭. મહારાજાની સાહેબ
 ૮૮. પેદાયશોની અસહ્યાત જળવવાની
 શક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો
 ૮૯. પેદાયશોને નવી બનાવવાની શ-
 ક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો
 ૯૦. તમામ પેદાયશને પહોંચી વળનાર
 ૯૧. તમામ લાવી આપનાર અને
 પહોંચાડનાર
 ૯૨. મહેરબાન
 ૯૩. હસ્તીનો સાહેબ
 ૯૪. માફી અપ્શનાર
 ૯૫. ઇન્સાફી પેદા કરનાર
 ૯૬. “રથે” યાને ઝળકાટથી લરપુર

* જુઓ ગાથા ૩૧; ૨ “અદ્વાઓ.”

† જુઓ વંદીદાદ ૧૬; ૨૦ “અખરનો અહિ અખરહો તમ થો અહુરો મજ્ઞદાઓ.”

‡ જુઓ હોરમજ્ઞ યશત ક. ૧૩ “રુપુમાઓ નામ અહિ.”

§ જુઓ હોરમજ્ઞ યશત ક. ૧ “પેરસત્ જરથુસ્ત્રો અહુરેમ્ મજ્ઞદામ્, અહુરમજ્ઞદ.”

|| જુઓ કવરદીન યશત ક. ૩૨ “આપરાઓ”

†† જુઓ વીરપરદ ૨; ૭ “હવો ૭ અસ્તિ અહુરેમ્ રત્તમ્ થો અહુરો મજ્ઞદાઓ.”

‡ જુઓ ગાથા ૩૧; ૧૦ “અદ્વાઓ.”

†† જુઓ હોરમજ્ઞ યશત ક. ૧, “દાતકે ગચ્છનામ્ અસ્તવધતિનામ્.”

‡ જુઓ હોરમજ્ઞ યશત ક. ૨૨ “રથેવન્દેમ્.”

૯૭. *ખોરેહોમંદ
૯૮. દાવર
૯૯. કેરકેગર
૧૦૦. †ખોખતાર
૧૦૧. ‡કશ-ગર

૯૭. “ખોરેહ” યાને પ્રકાશથી ભરપુર
૯૮. રાસત ઇન્સાફ આપનાર
૯૯. સવાબનો સાહેબ
૧૦૦. “નાજ” યાને વૃદ્ધિને લગતો
છુટકારો કરનાર
૧૦૧. “કશોગદ” યાને ઊરવનની વૃ-
દ્ધિથી તરોતાજીની કલાવનાર

* જુઓ હોરમજદ ચરત ક. ૨૨. “ખરેનંદુઉલ્લેખ.”

† જુઓ રામ ચરત ક. ૪૭ “જુખિતાર નામ અહિ.”

તથા વીરપરદ ૭; ૩ “તન્વો-ખોખતારે”

‡ જુઓ બેહરામ ચરત ક. ૨૮ “કશોકે”

મોનાબત હરવખતે લણવાની.

(દસ્તુર મુઘાં ફીરોજ બિન મુઘાં કાઠિસની બનાવેલી.)

- ૧ બર આવોર દેલા દસ્તે હાજત દરાબ્દ,
બ દરગાહે ખીહાજતે ચારેહુ-સાબ્દ.
- ૧ અએ દિલ ! હાજત વગરના તથા (બધી મુશ્કે-
લીઓના) ઉપાય કરનાર (ખોદાતાલા) ની દર-
ગાહમાં તારા હાજતના હાથ નમનતાઇથી તું
ઉચ્ચા કર.
- ૨ હા દસ્તી બર આવોર બે બનો બે દેલ્,
કે કારી ખીરુન નાયદ્ અબ્દ દસ્તે ગેલ્.
- ૨ તારા બન તથા દિલથી (ઇચ્છાને પાક નયત
તથા અંતઃકરણથી) તારા બેહુ હાથ નમન-
તાઇથી ઉચ્ચા કર, કારણકે ખાકી હાથે કાંઇખી
કાંમ પાર પડી શકે નહીં.
- ૩ સરે ગેલ્ મકુન સુયે હક્ક બર ફરાબ્દ,
સરે દેલ્ બેકુન તા શવી સર-ફરાબ્દ.
- ૩ નહી કે તારૂં ખાકી માથું, પણ તારાં દિલનું
માથું ખોદા તરફ ઉચું કર, કે તેથી તું બુલંદ
દરજાનો થાએ.
- ૪ હા દસ્તે દેલ્ અએ અબ્દે ઉમીદવાર,
ચુ શાએ ખેજાન બર દરે હક્ક બર આર.
- ૪ મુરાદ પાર પાડવાની ઉમેદ રાખનાર અએ
માનવી ! પાનખર ઋતુની ઝાડની ડાંખલીની
માફક, તારાં દિલના બેહુ હાથ ખોદાની દર-
ગાહમાં તું આજેજીથી ઉચ્ચા કર.

- ૫ બ કસલે ખેળાન બર્ગ રીકદ દરખત,
ખેમાનદ કુર માંદેલ્ બીબર્ગ સખત.
- ૫ પાનખર ઋતુમાં ઝાડનાં પાતરાં ખરી પડેછે;
તેથી પાતરાં વગર, ઝાડ ગોયા નખલું અને
આબેજ થઈ બચેછે.
- ૬ બર આરદ્દ હો દસ્ત અબદ પચે બર્ગ ખીશ,
ખોદાયશ બહાર આવોરદ્દ નચો બપીશ.
- ૬ પાતરાંનિમાટે ઝાડ ગોયા પોતાના બેહુ હાથ
નમનતાધથી ઉચા કરેછે, તે ઉપરથી ખોદાતાલા
લીલોતરીથી ભરપુર વસંતઋતુ ઉત્પન્ન કરેછે.
- ૭ દીગર રેલ્ દેહદ સાબે બર્ગ નવશ,
દેહદ બમેલ્ ચુ તાબેલ્ કચે ખોઓવશ.
- ૭ તે સાહેબ તે ઝાડને ફરીથી નવાં પાતરાં તથા
તાજગી આપેછે, તથા કેબશર પાદશાહના
બેવો નવો પોશાક બખશેછે.
- ૮ પસ અચે બંદેલ્ ગાફેલ્ નિશસ્તન ચેરાસ્ત,
ગુશાદેલ્ બે હર સુચે બાબે હાઆસ્ત.
- ૮ માટે, ઓ માનવી! શામાટે તું ગાફેલ બેસી
રહેછે, કારણકે દુઆનો દરવાજો દરેક તરફથી
ખોલ્લો છે. (ધ્યાને લો તું નેક નયતથી બંદગી
કરશે તો તારી મુરાદ પાર પડશે.)
- ૯ ખોદાયા બ લોતફા બ એનઆંમે ખીશ
મરાંન ધન ગુનેહગારે આસી બે ખીશ.
- ૯ ઓ ખોદા! તારા આચે પાપી ગુનેહગારને
મેહરબાની તથા અખશેશની રાહે તારી આગ-
ળથી હાંકી ના કાઢાડ.
- ૧૦ કે ખાનદ બ ખીશમ ચુ તો રાનીઅમ,
કે રાનદ બે ખીશમ ચુ તો ખાનીઅમ,
૬૩

- ૧૦ જ્યારે તું (ઓ ખલકના ખાવંદ!) મને તારી આગળથી હાંકી કાઢાડશે, ત્યારે મને કોણ બોલાવશે? વળી જ્યારે તું મને તારી આગળ બોલાવશે, ત્યારે કોણ મને હાંકી કાઢાડશે?
- ૧૧ ઉમીદમ્ બ જોશ તો નખાશદ્દ જે કરે,
બ તો દારમ્ ઉમીદે એનખાંમિ બસ.
- ૧૧ તારા સિવાયે (ઓ બક્ષેશના સાહેબ!) હું કોઈ પણ શખ્સથી ઉમેદ રાખતો નથી; ફક્ત તારીથીજ બક્ષેશ મેળવવાની મને આશા છે.
- ૧૨ જે તો બુમલેહુ ખુબી બ મન્ બરઅતાસ્ત,
જે મન્ આંચેહુ આયદ્ સરાસર ખતાસ્ત.
- ૧૨ તારી તરફથી મારી ઉપર તમામ ખુબીની બખશેશ છે; પણ મારી તરફની તુને ગુનાહ અને કસુર સિવાયે બીજું કંઈ હોતું નથી.
- ૧૩ નગુયમ્ બોદાયા જરમ્ બક્ષો સીમ,
ગુનાહમ્ બેબક્ષા કે હસ્તમ્ અસીમ.
- ૧૩ ઓ બોદાતાલા! હું એમ નથી કહેતો કે તું મને સોનું રૂપું બખશ (દયાને પૈસે તકે ભર-પુર કર); ફક્ત એટલુંજ માર્ગિયું કે, મારા ગુનાહ માફ કર, કારણ કે હું પાપી છું.
- ૧૪ તો ગર બેકૂગની દસ્ત કે ગીરદમ્,
તો હમ્ ગર બેરાંની કે બેપૂશ્ચરદમ.
- ૧૪ અગરજો તું મને રદ્દ કરે તો, કોણ મને ટેકો આપે? અગરજો તું મને હાંકી કાઢાડે તો કોણ મને કબૂલ રાખે?

- ૧૫ કેતાબે સીહિ કારીઅમ્ દર અગલ્,
કુરે માંનહેઅમ્ હમચુ ખર દર વહલ્.
- ૧૫ મારાં છુરાં કાંમોની નોધસાથની કેતાબ અગ-
લમાં હોવાથી, ચિકડમાં પડેલાં ગધેડાની માફક
હું આજેજ થયો છું.
- ૧૬ કે જુજ તો ખર આરદ્દ મરા જાઓ ગેલ્.
અ આઓ ગેલમ્ દસ્ત ગીરે મહેલ્.
- ૧૬ પાણી તથા કાદવમાંથી (ધ્યાને ગુમરાહીમાંથી),
તારા સિવાએ, (અએ દયાળુ સાહેબ !) મને
કોણ બાહાર લાવશે ? તેમાંથી બાહાર કાઢાડ-
વાને તું મને મદદ થા અને તેમાં રહેવા ના દે.
- ૧૭ અગર પુર-ગુનાહમ્ મને શર્મસાર,
કે એહસાન્ ખરમ્ આએ રેહેમત્ બેઆર.
- ૧૭ અગરજો હું શરમિડો ગુનાહથી ભરેલો છેજ તો,
તું (અએ સાહેબ !) મેહરબાનીની રાહે રહે-
મતનું પાણી મારી ઉપર છાંટ (ધ્યાને મારી
ઉપર દયા કર).
- ૧૮ અગર નાતવાની ફતદ્દ જરે પાએ,
ચુ ગીરંદ્દ દસ્તશ બેખીજદ્દ કે બાએ.
- ૧૮ અગરજો કોઈ નાતવાન શખ્સ નીચે તુટી પડે
અને તેને હાથ પકડીને કોઈ મદદ કરે તો, તે
શખ્સ પાછો ઉભો થાએ.
- ૧૯ મન્ આન્ નાતવાનમ્ ફતાદેહ્ અસીર,
ખાદાયા કે રેહેમત્ મરા દસ્ત ગીર.
- ૧૯ હું તે નાતવાન નીચે પડેલો તારો બંદો છેજ.
માટે, ઓ સાહેબ ! મારી ઉપર દયા લાવીને તું
મને મદદ થા.

પાક પરવરદેગારની સિક્તમાં.*

- ૧ ચુ આમદ્ અ જુમખેશ નખોસ્તીન કલમ,
અ નામે જેહાન-આફરીન જદ્ રકમ.
- ૧ પેહેલવેહેલ્લાં જ્યારે કલમે હીલવા માંજું (ધ્યાને
લાવવાનું શરૂ કીધું), ત્યારે તે કલમે જેહાનના
પેદા કરનારના નામનો અક્ષર લખ્યો.
- ૨ ખોદાવંદે જાનો ખોદાએ રવાન,
ખોદાવંદે હસ્તી-દેહો મેહેરખાન.
- ૨ (ખોદા તાલા) જાન તથા રવાનનો અખશનાર,
હસ્તીનો આપનાર સાહેબ તથા મેહેરખાન (છે).
- ૩ ખોદાવંદે જુદો ખોદાવંદે જુદ્,
જે કેતમે અદમ કહ્યું પધદા વોજુદ.
- ૩ (વળી તે) હસ્તી તથા સખાવતનો સાહેબ (છે),
જેણે નાજુદીના પરદામાં હસ્તી પેદા કીધી.
- ૪ કરીમો રહીમો તવાના એ હુધ,
અલીમ અસ્તો આલેમ અલા કુલ શધ.
- ૪ (તે સાહેબ) સખાવતનો કરનાર, રહેમ લાવનાર,
સર્વ શક્તિવાન તથા હમેશાં જીવતો (છે); (વળી તે)
સર્વજ્ઞ તથા તમામ પેદાએશોથી વાઢેફગાર (છે)
- ૫ અખીર અસ્તો દાનન્દેહ-એ રાખે ગધખ,
અસીર અસ્તો સત્તારે હર ગુનેહ અધખ.
- ૫ (ખોદાતાલા) (બધી બાબદોની) ખબર રાખનારો
તથા દરેક છુપો ભેદ જાણનારો (છે); બારીકીથી
જાનારો તથા દરેક જાતની એજને ઢાંકનારો (છે).
- ૬ જેહાનો જમાનો મકાન જુમલે જુસ્ત,
વોજુદે હમે સુમકેન અજર ફધજે ઉસ્ત.

*આએ તથા એની પછી આપેલી ફારસી બેતો. ઈસવી સન ૧૮૩૪ ના
સાલમાં છપાએલી “ પંદનામેહ એ સુલ્લા ફીરજ ” નામની ગ્રંથમાંથી મેં લીધી છે.

- ૬ જેહાંન, જમાનો, મકાન, એ સર્વે તેનીથીજ છે;
તમામ પેદાએશનું હોવું તેની અખશેશથી છે.
- ૭ ફલક હમચુ ખાલીસ્ત જાસારે ઊ,
ખુવદ શમ્સ ચક્ર જરૂરેહ જતવારે ઊ.
- ૭ તે સાહેબની તમામ પેદાએશોમા આસમાન એક
તલ બરાબર છે, તેની પેદા કીધેલી તમામ
રોશનીઓમાં ખોરશેદ રજકલુ બરાબર છે.
- ૮ જે હેકમત હમેરા પદીદાર કર્દ,
બસી કુદરતે ખીશ એજહાર કર્દ,
- ૮ તેણે પોતાની હેકમતથી તમામ ખલકતને પેદા કીધી,
અને તેમ કરીને પોતાની અપાર શક્તિ બહાર કીધી.
- ૯ બા બરરો બા બહર આનચે ગરદદ પદીદ,
બા ફધજે ખોદાવંદ દારદ ઉમીદ.
- ૯ ખુશ્કી તથા દરિયામાં જે કાંઈ હયાતી ભોગવેછે
તે, ખોદાતાલાની અખશેશની ઉમેદ રાખેછે.
- ૧૦ રવાનો તનો જેસ્મે જાન આફરીદ,
ખેરદ દર તને મરદુમાન આફરીદ.
- ૧૦ તેણે રવાન, તન, કાયા અને જાન પેદા કીધી,
અને આદમીઓનાં તનમાં અક્કલ પેદા કીધી.
- ૧૧ ખેરદ દાદા અક્લો હુશો રાએ દીન,
ખોદાવંદે બા દાનેશો બીકરીન.
- ૧૧ ખોદાતાલા જે હવેસ્પ-આગાહ તથા જેની બરોબરીઓ
કોઈ નથી, તેણે (માણસને) દાનેશ, અક્કલ,
હુશિયારી, વિચાર કરવાની શક્તિ તથા દીન અખશી.
- ૧૨ શહે બીચેયુન દાવરે બીહમાલ,
બપીરામને ઊ નગરદદ જવાલ.
- ૧૨ (તે સાહેબ) મિસાલ વગરનો હકુમત કરનાર
(તથા) બરોબરીઆ વગરનો ધનસાફ કરનાર (છે);
તેની આસપાસ નાશ કદી ફરી વળે નહીં, ઇઆને
તે હમેશને હમેશ સુધી કાએમ રહેશે.

પેગામ્બર અશો જરતોશ્તની તારીકમાં.

- ૧ નખીએ બહુ મોરસેલે બા કેતાબ્,
કે દીનશ જીવદ રોશન અગ્ર આફતાબ્.
- ૧ દીનની કેતાબ સાથનો ખોદાનો મોકલેલો ખરો
પેગામ્બર, જેની દીન આફતાબ કરતાં વધારે
રોશન છે.
- ૨ રસુલે ખોદાવંદે જાન-આફરીન,
ખોદાવંદે એજાએ બોરહાનો દીન.
- ૨ જાનના પેદા કરનાર ખોદાનો મોકલેલો પેગામ્બર,
તથા મોજેબ, દલીલો અને દીનનો સાહેબ (તે છે).
- ૩ શહે અઉલીઆ અફમલે અમખીઆ,
હમે ગુમરેહાનરા બ દીન રેહુગુમા.
- ૩ ખોદાના વલીઓમાં (ઇઆને દોસ્તોમાં) સઉથી
સરસ, તથા બધા પેગામ્બરોમાં સઉથી પુરો તથા
તમામ ગુમરાહ લોકોને દીનનો માર્ગ દેખાડનાર.
- ૪ ખોદાવંદે ફરહંગા દીને બેહી,
અજુ તાબેહુ શુદ્દ દર જેહાંન ફરરેહી.
- ૪ દાનાઈ તથા ભલી દીનનો સાહેબ, જેનીથી
(તમામ) જેહાંનમાં દબદબો તાબે થયો.
- ૫ જરતોશ્ત અસફરતમાને ગુજીન,
કે બાદા બ રહશ હજર આફરીન.
- ૫ સપેતમાન જરતોશ્ત ખોદાનો પસંદ કીધેલો છે
કે તેનાં રવાન ઉપર હજાર આફરીન હોબે !

- ૬ દેદાયશ હુમે જાને મા બંદેગાન,
કે આલમ તનો ઊ યુવદ્ હમચુ જાન.
- ૬ હમો તમામ બંદાઓનો જાન તેની ઉપર દેદા
હોજો! કારણ કે તમામ આલમ બદનની મિસાલે,
અને તે (ધ્યાને અશો જરતોશ્ત) જાનની
મિસાલે છે.
- ૭ બ દુનિઆ જે ઊ રોશની શુદ્ પદીદ્,
અશ્દહાએ મઅકુદરા શુદ્ કેલીદ્.
- ૭ દુનિયામાં તેનીથી રોશની પેદા થઈ, તથા બંદ
થએલા (અથવા ગુચવાએલા) ગાંઠોની કુંચી
મળી, (ધ્યાને તેની દીન બહેર થવાથી તમામ
સુરકેલ આબોનો ખુલાસો મળ્યો).
- ૮ હુમેદ રીમની અજ જેહાંન દૂર કર્દ,
ચુ ખુરશીદ્ આલમ પોર અજ નૂર કર્દ.
- ૮ પેગામ્બર જરતોશ્તે જેહાંનમાંથી તમામ રીમની
(તથા દેવ દરજોની ખરાબી) દૂર કીધી, તથા
ખોરશેદની મિસાલે આલમને નૂર ભરેલી કીધી.
- ૯ રહે દીને દાદારે પરવરદેગાર,
નમુદ્ ઊ બ ખલકાનો શુદ્ આશકાર.
- ૯ પેદા કરનાર પરવરદેગારની દીનનો માર્ગ ખલકના
લોકોને દેખાડ્યાથી, તેની દીન બધે આશકારા થઈ.
- ૧૦ જે કોફરો જલાલત હેદાયત નમૂદ્,
બ યજ્ઞદાન-પરસ્તી બદાયત નમૂદ્.
- ૧૦ (પેગામ્બર જરતોશ્તે) અધર્મીપણું તથા ગુમરાહી
દૂર કરીને, રાસ્તીનો રસ્તો દેખાડ્યો, તથા એકજ
ખોદાને માનવાનું શરૂ કરાવીલું.

- ૧૧ હરાન કસ્ યુવદ્ બર રેહુશ બીગુમાન,
નખીનદ્ ગમી બ હરદા જેહાંન.
- ૧૧ જે શખ્સ તે પેગામ્બરના ખતલાવેલા માર્ગ ઉપર
બેશક્ક રહે, તે બેહુ જેહાંનમાં ગમ નહી જશે.
- ૧૨ બ ફૂનીઆ ઝો ઝોકબા શવદ્ રૂ સફીદ્,
બર આયદ્ બ દેલ્ હરચેલ્ દારદ્ ઉમીદ્.
- ૧૨ આચે દુનિયાંમાં તથા પેલી જેહાંનમાં તે શખ્સ
ગોરે મોહોડે (ઇઆને હસ્તે મોહોડે) જશે, તથા
તેનાં દિલની જે ઉમેદ હોશે તે બર આવશે.
- ૧૩ બ ગીતી હમીશેલ્ જીઅદ્ બારીન,
બ મીના રવદ્ દર બેહેશ્તે બરીન.
- ૧૩ વળી તે શખ્સ આચે દુનિયાંમાં કીર્તિ સાથે
જંદગી ગુજરશે, અને પેલી જેહાંનમાં સઉથી
યુલ્લદ બેહેશ્તમાં જશે.
- ૧૪ હજીરાન સલામો હજીરાન સના,
જે મા બાદ્ બર આન શહે અસફીઆ.
- ૧૪ અશોધવાળાઓના પાદશાહ (ઇઆને પેગામ્બર
અશો જરતોશ્ત)ની ઉપર હમારી તરફથી હજારો
સલામ તથા હજારો વખાણ હોજો !

લગનના આશીરવાદ.

૧. પાળંદ-દોઆ-ઈ-પએમાન-ઈ-પેહેલવી.

(એ. ફીરોજ શાપુરજી મસાની ની “પાળંદ સેતાયશ બા માએની”
માંથી કત્તાની પરવાનગીથી ઉતારો કર્યો છે.)

ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ! અષેમ વોહુ ૧.

(૧) દેહાદૃ^૧ તાંન^૨ દાદાર^૩ અહુરમજદ^૪, ફરહેસ્ત^૫ ફરજંદાંન^૬
નર^૭ ઓ^૮ નખીરેગાંન^૯, ફાખ-રોજી^{૧૦} ઓ^{૧૧} દુસ્તી^{૧૨}-ઇ દલ-રોબા,^{૧૩}
તન-અ^{૧૪} ચેહેર^{૧૫}-રવા,^{૧૬} ફરજવશની^{૧૭} ઓ^{૧૮} પાયન્દી^{૧૯} સદ-ઓ-
પંગહુ^{૨૦} સાલ!^{૨૧}

દાદર અહુરમજદની ખુશુદી (હોબો!)

(૧) દાદાર^૩ અહુરમજદ^૪ તમોને^૨ ઘણા^૫ દીકરાઓ^{૬-૭} તથા^૮ નખી-
રાઓ,^૯ પુષ્કળ-રોજી^{૧૦} તથા^{૧૧} ખાલેસ-અંતઃકરણની^{૧૨} દોસ્તી,^{૧૩} શરીર-ખી^{૧૪}
સોહામણી^{૧૫} અહેરા સાથનું,^{૧૬} દોહસો^{૧૭} વરસની^{૧૮} લાંબી-છંદગી^{૧૯} તથા^{૨૦}
કાયમી^{૨૧}—ખરો!^{૨૨}

(૨) (કદ-ખુદા યાને પરણુનાર ધણીના પેદર યા વાલી તરફ મહોંડું
કરીને મોબેદો નીચે મુજબ સવાલ કરે)—ખ રોજ^{૧૨}-ઇ (ફલાન*), ખ
માહુ^{૧૩}-ઇ (ફલાન*), સાલ્^{૧૪} અવર^{૧૫} (ફલાન†) અજ^{૧૬} શાહાનશાહુ^{૧૭}
યઝદઝદ^{૧૮}, શહેરયાર^{૧૯} સાસાન-તોખમ,^{૨૦} ખ શહેરસ્તાંન^{૨૧} ખુજસ્તે^{૨૨}
ધરાન,^{૨૩} અંદર^{૨૪} (ફલાન†) શહેર^{૨૫} અન્જમન^{૨૬} જસ્ત-એસ્તેદ^{૨૭},^{૨૮}
અવર-દાદ^{૨૯} વ આધન^{૩૦}-ઇ દીન^{૩૧}-ઇ માજદયસ્તની,^{૩૨} ખ કદ-
ખુદાઇ^{૩૩}-ઇ ધન^{૩૪} જની^{૩૫} દુખત-દહેશની^{૩૬}—

* લગનને દીવસે કુદરતમાં જે ખરો ખર-વડાનો રાજ-માહ હોય તે
અહીં પૂછવો.

† અહીં ચાહુ રસ્મી યજ્ઞદેજરદી સાલ હોય તે મુજબ પઢવું.

પાળંદમાં કોઇખી યજ્ઞદેજરદી સાલ બનાવવું હોય તો આ આશીરવાદને
છેડે આપેલી સમગ્રજી મુજબ સેહેલાઈથી પાળંદમાં સાલ ભેડી ચકારો.

‡ જે સેહેર યા જગ્યામાં લગન થયાં હોય તે જગ્યાનું નામ અહીં દેવું.

✍ (જો કુમારી પરણતી હોય તો મોઝેદો એમ પઢે)

ઇન્^{૪૬} કનીક્^{૪૭} (ફલાન*) નામવર^{૪૮}

✍ (જો વિધવા પરણતી હોય તો મોઝેદો એમ પઢે)

ઇન્^{૪૬} જની^{૪૯} (ફલાન*) નામવર^{૪૯}

ખ પએમાન^{૫૦} ઇચંદ^{૫૧} રૂપયેહ^{૫૨} હીંદી^{૫૩} ગરફતન^{૫૪} ઓ^{૫૫}
ચંદ^{૫૬} આરાયશન^{૫૭} વ પયરાયશન^{૫૮} જરરીન^{૫૯} અવશ^{૬૦} દાદન^{૬૧}
† પદીરફતેહ-બુદી ?^{૬૨}

✍ (અહીં કદ-ખુદા યાને પરણનાર ધણીના પેદર યા વાલી એમ જવાબ આપે) પદીરફતેહ-બુદમ.^{૬૩}

(૨) (મોઝેદો પરણતા છોકરાના આપ યા વાલીને પુછે કે) સુખ-
રક^{૬૪} ધરાન^{૬૫} દેશના^{૬૬} સાસાની-વંશના^{૬૭} શાહાનશાહ^{૬૮} યજ્ઞદેવ^{૬૯} શહેર-
યારના^{૭૦} વખતથી^{૭૧} (ફલાન) (યજ્ઞદેવરદી) વરસના^{૭૨} (ફલાન) મહીનાના^{૭૩}
(ફલાન) રોજે^{૭૪} (ફલાન) શહેરમાં^{૭૫} ૩૪ મળલેસ^{૭૬} મળેલી^{૭૭} છે; (ત્યાં)
માજદયસ્તી^{૭૮} દીનના^{૭૯} ઉમદા કાયદા^{૮૦} તથા કાનુન^{૮૧} મુજબ આ^{૮૨}
છોકરી^{૮૩} આનુ^{૮૪} ઘર-ધણીઆણી^{૮૫} તરીકે આપવાને, ^{૮૬} (ફલાન) નામની^{૮૭}
આ^{૮૮} કન્યા^{૮૯} પાસેથી, યા (ફલાન) નામની^{૯૦} આ^{૯૧} સ્ત્રી^{૯૨} પાસેથી, સગાઈન-
જોડાણ^{૯૩} માટે કેટલાક^{૯૪} હીંદી^{૯૫} રૂપ્યા^{૯૬} લેવા, ^{૯૭} તથા^{૯૮} તેણીને^{૯૯} કેટ-
લાએક^{૧૦૦} સુનાના^{૧૦૧} ઘરેણાં^{૧૦૨} દાગીનાં^{૧૦૩} આપવાને^{૧૦૪} તમે કયુલ થયલા^{૧૦૫} છેઓ ?

(કદ-ખુદાના આપ યા વાલી જવાબ આપે) હા, કયુલ થયલો છેઉં.^{૧૦૬}

✍ (૩) (હવે કદ-આનું યાને પરણનાર આનુના પેદર યા વાલી તરફ મહોરું કરીને મોઝેદો નીચે મુજબ સવાલ કરે)—તાંન^{૧૦૭} અવા^{૧૦૮} ખીશ^{૧૦૯}
હુદમાન^{૧૧૦} બરાબની^{૧૧૧} હુમ-દાદસ્તાની,^{૧૧૨} પ^{૧૧૩} રાસ્ત^{૧૧૪} મનશની,^{૧૧૫}
પ^{૧૧૬} સે^{૧૧૭} ગવશની,^{૧૧૮} ખીશ^{૧૧૯} કેરફે^{૧૨૦} વખશરની^{૧૨૧} કદ-ખુદા^{૧૨૨}
(ફલાન†) રા અંદા^{૧૨૩} જેન્દેહી^{૧૨૪} પએમાન^{૧૨૫} બદાદીદ ?^{૧૨૬}

* અહીં પરણનાર બાઈનું નામ દેવું.

†..... † આ સખ્તે સુધારેલા છે, કેમજે હાલની રીતી મુજબ નીચલાં અસલી પદો બણેલાં ખોટા અને ભૂઠાં બણાય, કારણકે તેમાં ઉરાની સલતનતના સીકા ને ચલણની વાત છે: “ હા, હજાર હેરમ સીમે સપીદ વીજેહ દો દીનાર જે સોર્ખ શહેરે નેશાપુરી.” યાને કે “ ઉરાનના નિશાપુર શહેરનાં સફેદ ચોખ્ખા રૂપાનાં બે હજાર દીરમ તથા પીળા સુનાનાં બે દીનાર.”

‡ અહીં પરણનાર ધણીનું નામ દેવું.

✍ (ત્યારે કદ-આનુ યાને પરણુનાર બાઈના પેદર યા વાલી જવાબ આપે) પએમાન^{૯૧} બદાદમ,^{૯૨}

(૩) (કદ-આનુના આપ યા વાલીને મોબેદો સવાલ કરે :) તમારા^{૯૩} પોતીકો^{૯૪} કુંડુખમાં^{૯૫} (ફલાના) ઘેર-ધણીને^{૯૬} હંદગી^{૯૭} સુધી^{૯૮} ખરી^{૯૯} મન-શનીથી^{૧૦૦} ત્રણ^{૧૦૧} મરતબાની ગવરનીથી^{૧૦૨} પોતીકું^{૧૦૩} સવાખ^{૧૦૪} વધા-રવાને^{૧૦૫} ખાતર, વૃદ્ધિને-ખાતર^{૧૦૬} મોઠવવાને^{૧૦૭} તમે કોલ^{૧૦૮} આપેલો છે ?^{૧૦૯}

(કદ-આનુના આપ જવાબ આપે) હા, મેં કોલ^{૧૧૦} આપેલો છે.^{૧૧૧}

✍ (૪) (કદ-ખુદા તથા કદ-આનુ તરફ મહોરું કરીને મોબેદો નીચલો સવાલ કરે)—તાન^{૧૧૨} અંદા^{૧૧૩} જેન્દેહી^{૧૧૪} પએમાન^{૧૧૫} પ^{૧૧૬} રાસ્ત^{૧૧૭} મનશની^{૧૧૮} પસંદ^{૧૧૯} કર્દીદ^{૧૨૦} ?

✍ (કદ-ખુદા તથા કદ-આનુ બન્ને સાથે જવાબ આપે) પસંદ^{૧૨૧} કર્દીમ.^{૧૨૨}

✍ (ઉપલા ચાર ફકરા ત્રણ વાર પઠે.) ✍

(૪) (મોબેદો કદ-ખુદા તથા કદ-આનુને સવાલ કરે :) આ કોલ^{૧૨૩} તમે^{૧૨૪} હંદગી^{૧૨૫} સુધી^{૧૨૬} ખરી^{૧૨૭} મનશનીથી^{૧૨૮} કબુલ^{૧૨૯} રાખ્યો છે ?^{૧૩૦}

(કદ-ખુદા તથા કદ-આનુ જવાબ આપે) હા અમે બેઉએ કબુલ^{૧૩૧} રાખ્યો છે.^{૧૩૨}

(૫) હર^{૧૩૩}-દો^{૧૩૪} તાંન^{૧૩૫} રામશને^{૧૩૬} અવજીન^{૧૩૭} બાદ^{૧૩૮} ! પ^{૧૩૯} નાંમ^{૧૪૦} ધ યારી^{૧૪૧} ધ અહુરમજદ^{૧૪૨} હમીશે^{૧૪૩} ખોરેહોમંદ^{૧૪૪} બેદ^{૧૪૫} ! હુન્દેહશન-મંદ^{૧૪૬} બેદ^{૧૪૭} ! વખશશનમંદ^{૧૪૮} બેદ^{૧૪૯} ! ફીરોજમંદ^{૧૫૦} બેદ^{૧૫૧} ! અષહી^{૧૫૨} આમુજશનદાર^{૧૫૩} બેદ^{૧૫૪} ! બેહ^{૧૫૫}-વરજશન^{૧૫૬} સખવાર^{૧૫૭} બેદ^{૧૫૮} !

(૫) અહુરમજદની^{૧૫૯} મદદનાં^{૧૬૦} નામથી^{૧૬૧} ! તમો^{૧૬૨} બેઉમાંનાં^{૧૬૩} દરેકને^{૧૬૪} ખુશાલી^{૧૬૫} તથા વૃદ્ધિ^{૧૬૬} હોએ^{૧૬૭} ! હમેશાં^{૧૬૮} ખોરેહમંદ^{૧૬૯} રહેએ^{૧૭૦} ! બલી-બજશે-સથી-પુર^{૧૭૧} થએ^{૧૭૨} ! વૃદ્ધિ-બરેલાં^{૧૭૩} થએ^{૧૭૪} ! ફતેહમંદ^{૧૭૫} થએ^{૧૭૬} ! અશોઇનો^{૧૭૭} અમલ-શીખનારા^{૧૭૮} થએ^{૧૭૯} ! બલી^{૧૮૦} કારદાનીને^{૧૮૧} લાયક^{૧૮૨} થએ^{૧૮૩} !

(૬) મનશની^{૧૮૪} “હુમત”^{૧૮૫} મનાદ^{૧૮૬} ! ગવરની^{૧૮૭} “હુખત”^{૧૮૮} ગુયાદ^{૧૮૯} ! કનશની^{૧૯૦} “હવરશત”^{૧૯૧} કુનાદ^{૧૯૨} ! હરવેસ્પ^{૧૯૩} “ફશમત”^{૧૯૪} દવારાદ^{૧૯૫} ! હરવેસ્પ^{૧૯૬} “ફજૂખત”^{૧૯૭} બ-કાહાદ^{૧૯૮} ! હરવેસ્પ^{૧૯૯} “ફજ-વરશત”^{૨૦૦} બ-સુખાદ^{૨૦૧} ! અષહી^{૨૦૨} સેતાયાદ^{૨૦૩} ! અદુઇ^{૨૦૪} નેકહીનાદ^{૨૦૫} ! ખવાનાદ^{૨૦૬} માજદયસ્ની^{૨૦૭} !

(૬) “હુમત”^{૨૨}ને લગતા “મીથ”^{૨૫} વીચારજો^{૨૭} ! “હૂખત”^{૨૬}થીજ “સ્તોત”^{૨૮} ઉચ્ચારજો^{૩૦} ! “હવરશત”^{૩૨}થી યાને તરીકતથી “વરજીશી”^{૩૧} યાને કાર્ય કરજો^{૩૩} ! તમામ^{૩૪} “દુશ્મત”^{૩૫} ને હાંકી કહાડજો^{૩૬} ! તમામ^{૩૭} “દુશ્મત”^{૩૮}ને ધીક્કારજો^{૩૯} ! તમામ^{૪૦} “દુશ્મવરશત”^{૪૧}ને બાળી-નાંખજો^{૪૨} ! અશીધના^{૪૩} “સ્તોત”-રાખજો^{૪૪} ! જાદુગરીને^{૪૫} ધીક્કારી-કહાડજો^{૪૬} ! “માજ-દયસ્તી”^{૪૮} તરીકેજ પોતાને કહેવાડજો^{૪૭} !

(૭) બુન્દેહુ^{૪૯}-મનશની^{૫૦} કાર^{૫૧} વર્જ^{૫૨} ! અજ^{૫૩} કાફની^{૫૪} ખાસ્તે^{૫૫} અંદુજ^{૫૬} ! અંદર^{૫૭} ખુદાયાંન^{૫૮} ચેગાંન^{૫૯} રાસ્ત^{૬૦}-સખુન^{૬૧} ફરમાન^{૬૨}-કાર^{૬૩} આશ^{૬૪} ! અંદર^{૬૫} યારાંન^{૬૬} અધર-તન^{૬૭} ચર્વ^{૬૮} હુ-અશમ^{૬૯} આશ^{૭૦} !

(૮) કમાલ^{૭૧} મીથથી^{૭૦} (યાને પુર-મનશનીથી સંપૂર્ણ મનશનીથી) કામ^{૭૨} કરજો^{૭૨} ! નેક્રી નીતિવાળી^{૭૩-૭૪} દોલત^{૭૫} એકઠી કરજો^{૭૬} ! વડાંઓની^{૭૮} હજુરમાં^{૭૭} એકદમ^{૭૮} સાચું^{૭૯}-બોલનારા^{૮૦} અને ફરમાન^{૮૧}-બલવનારા^{૮૨} થજો^{૮૩} ! દોસ્તોની^{૮૪} હજુરમાં^{૮૫} નરમાસપાઘું^{૮૬} સાલેસાઈ^{૮૭}, તથા લલી-નજર^{૮૮} રાખજો^{૮૯} !

(૯) સ્પજગી^{૯૦} મ-કુન^{૯૧} ! ખશમગની^{૯૨} મ-ખર^{૯૩} ! નંગ-રા^{૯૪} ગુનાહ^{૯૫} મ-કુન^{૯૬} ! અજ^{૯૭} કામી^{૯૮} મ-ખર^{૯૯} ! બીશ^{૧૦૦} મ-ખર^{૧૦૧} ! અરશક^{૧૦૨} અવાફની^{૧૦૩} મ-ખર^{૧૦૪} ! અવર-મનશની^{૧૦૫} મ-કુન^{૧૦૬} ! તર-મનશની^{૧૦૭} મ-ખર^{૧૦૮} ! વફની^{૧૦૯} મ-ખર^{૧૧૦} ! ખાસ્તે^{૧૧૧} કસાંન^{૧૧૨} મ-ખર^{૧૧૩} !

(૧૦) નીદા^{૧૧૪} કરતાંના^{૧૧૫} ! ગુરસો^{૧૧૬} લાવતાંના^{૧૧૭} ! શરમને^{૧૧૮} ખાતર ગુનાહ^{૧૧૯} કરતાંના^{૧૨૦} ! લોભની^{૧૨૧} ધચ્છા^{૧૨૨} રાખતાંના^{૧૨૩} ! દુઃખ^{૧૨૪} દેતાંના^{૧૨૫} ! અદેખાધની^{૧૨૬} ખરાબી^{૧૨૭} ચલાવતાંના^{૧૨૮} ! શેખી^{૧૨૯} કરતાંના^{૧૩૦} ! મગફરી^{૧૩૧} રાખતાંના^{૧૩૨} ! હવસી-લાગણી^{૧૩૩} રાખતાંના^{૧૩૪} ! પારકાંની^{૧૩૫} દોલત^{૧૩૬} પચાવતાંના^{૧૩૭} !

(૧૧) (કદ-ખુદા યાને પરજુનાર ધણી તરફ મહેલું કરીને મોબેદો નીચલાં પદ બોલે).

અજ^{૧૩૮} જને^{૧૩૯} કસાંન^{૧૪૦} પરહીખનાર^{૧૪૧} આશ^{૧૪૨} !

(કદ-ખાતુ યાને પરજુનાર ધણીઆણી તરફ મહેલું કરીને મોબેદો નીચલાં પદ બોલે).

(અજ શુભર-ઈ કસાંન પરહીખતાર આશ!)*

અજ^{૧૦૦} હુ-તોખશાઈ^૧ ખીશ^૨-કાર^૩ આશ^૪! યજ્ઞદાંન^૫-
વેહાન-રા^૬ એહ-વર^૭ કુન^૮!

(૬) પારકાંની^{૧૦} ધણીઆણીથી^{૧૧-૧૫} દૂરજ^{૧૬} રહેજો^{૧૭}! (ખીજ ઓ-
રતોના ધણીથી દૂરજ રહેજો)! બલા ઉઘોગથી^{૧૮-૧૦૦} પોતીકીર^{૧૦૧} ફરજ^{૧૦૨} અજ-
વજો^{૧૦૩}! યજ્ઞદો^{૧૦૪} જેવા બલાંઓ^{૧૦૫} તરફ બલાઈથી^{૧૦૬} વરતજો^{૧૦૭}!

(૧૦) અવા^૧ કીન-વર^૨ મફૂ^૩ નવફૂ^૪ મ-કુન^૫! અવા^૬
આજ-વર^૭ હમ-આજ^૮ મ-આશ^૯! અવા^{૧૦} રપજગ^{૧૧} હમ-રાહ^{૧૨}
મ-આશ^{૧૩}! અવા^{૧૪} દુશ-સુખ^{૧૫} પએવંદ^{૧૬} મ-કુન^{૧૭}! અવા^{૧૮} દુશ-
આગાહ^{૧૯} હમ-કાર^{૨૦} મ-આશ^{૨૧}! અવા^{૨૨} દુશ-મનાંન^{૨૩} બ-દાદ-
સ્તાન^{૨૪} કુશ^{૨૫}! અવા^{૨૬} દુસ્તાંન^{૨૭} પ પસંદ^{૨૮-૨૯} દુસ્તાંન^{૩૦} રવ^{૩૧}!
અવા^{૩૨} વેયાવાન^{૩૩} પતકાર^{૩૪} મ-કુન^{૩૫}!

(૧૦) કીનાખોર^{૧૦} શખસ^{૧૧} સાથે^{૧૨} મારામારી^{૧૩} ના-કરતા^{૧૪}! લોબી^{૧૫}
સાથે^{૧૬} લાગીદાર^{૧૭} થતાં-ના^{૧૮}! નીંદાખોર^{૧૯} સાથે^{૨૦} સોખતી^{૨૧} થતાં-ના^{૨૨}!
બદનામીવાળાં^{૨૩} સાથે^{૨૪} સબંધ^{૨૫} રાખતાં-ના^{૨૬}! ખરાબ જાનવાળાં^{૨૭} (અથવા
અજાન) સાથે^{૨૮} કામ^{૨૯} પાડતાં-ના^{૩૦}! દુશમનો^{૩૧} સાથે^{૩૨} ધનસાફથી^{૩૩}
લડજો^{૩૪}! મીત્રો^{૩૫} સાથે^{૩૬} મીત્રોને લગતા^{૩૭} પ્યારથી^{૩૮} ચાલજો^{૩૯}! કજ્યા-
ખોર^{૪૦} સાથે^{૪૧} તકરાર^{૪૨} કરતાં-ના^{૪૩}!

(૧૧) પીશ^{૧૦-૧૧} અંજમન^{૧૨} પોખત^{૧૩}-ગોકૃતાર^{૧૪} આશ^{૧૫}! પીશ^{૧૬-૧૭}
પાદશાહાન^{૧૮} પએમાન^{૧૯}-સખુન^{૨૦} આશ^{૨૧}! અજ^{૨૨} પેદર^{૨૩} નાંમ-
ખોરદાર^{૨૪} આશ^{૨૫}! બ-હર^{૨૬}-આધન^{૨૭} માદ^{૨૮} મ-આજ્ઞર^{૨૯}! ખી-
શતન^{૩૦} પ^{૩૧} રાસ્તી^{૩૨} બોખતાર^{૩૩} દાર^{૩૪}!

(૧૧) મજલેસની^{૧૦} હજુરમાં^{૧૧} વાજબી^{૧૨} બોલનાર^{૧૩} થજો^{૧૪}! પાદ-
શાહોની^{૧૫} હજુરમાં^{૧૬} મધ્યમ-સર^{૧૭} બોલજો^{૧૮-૧૯}! આપના^{૨૦} કરતાં^{૨૧} વધારે-
કીર્તિવાળા^{૨૨} થજો^{૨૩}! માયને^{૨૪} કોઇબી^{૨૫} રીતે^{૨૬} હુ-ખ-દેતાં-ના^{૨૭}! પોતાને^{૨૮}
સચ્ચાઈથી^{૨૯-૩૦} રવાનના-છુટકારા માટે^{૩૧} રાખજો^{૩૨}!

(૧૨) યુન^{૧૦} કએ-ખોરફૂ^{૧૧} બ-અનએશ^{૧૨}-તન^{૧૩} એફૂ^{૧૪}! યુન^{૧૫}
કાઉસ^{૧૬} આગાહમંદ^{૧૭} એફૂ^{૧૮}! યુન^{૨૦} ખુરશીફૂ^{૨૧} રયોમંદ^{૨૨} એફૂ^{૨૩}!

* આ વાક્ય અહીં બંધબેસતું હોવાથી ખાસ આપવામાં આવ્યું છે. અસ-
લમાં નથી.

ચુન^{૫૫} માહુ^{૫૬} યોખતાર^{૫૭} એહ^{૫૮}! ચુન^{૫૯} જરાતોશત^{૬૦} નામદાર^{૬૧}
એહ^{૬૨}! ચુન^{૬૩} રસ્તમ^{૬૪} જોરઆવર^{૬૫} એહ^{૬૬}! ચુન^{૬૭} રંપદારમદ^{૬૮}-
જમીન^{૬૯} બરદારાન^{૭૦} એહ^{૭૧}! ચુન^{૭૨} તન^{૭૩}-ઓઝન^{૭૪}, અવા^{૭૫}
ફસ્તાન^{૭૬} ઓ^{૭૭} બેરાદરાન^{૭૮} ઓ^{૭૯} જન^{૮૦} ઓ^{૮૧} ફરજદાન^{૮૨}, હુદસેત-
દાર^{૮૩} એહ^{૮૪}!

(૧૨) કએ-ખુસરૂ^{૮૫} જેવા^{૮૬} અમર્ગ^{૮૭}-શરીરવાળા^{૮૮} થજો^{૮૯}! કાઉસ^{૯૦}
જેવા^{૯૧} ખચરદાર^{૯૨} થજો^{૯૩}! ખુરશેદ^{૯૪} જેવા^{૯૫} નુરમદ^{૯૬} થજો^{૯૭}! માહયો-
ખતાર^{૯૮} જેવા^{૯૯} જાનનો છુટકારો^{૧૦૦} પામનાર થજો^{૧૦૧}! જરાતોશત^{૧૦૨} જેવા^{૧૦૩}
નામદાર^{૧૦૪} થજો^{૧૦૫}! રસ્તમ^{૧૦૬} જેવા^{૧૦૭} જોરાવર^{૧૦૮} થજો^{૧૦૯}! રંપદારમદની^{૧૧૦}
જમીન^{૧૧૧} જેવા^{૧૧૨} ફળ-દુપ^{૧૧૩} થજો^{૧૧૪}! શરીરને^{૧૧૫} જીવની^{૧૧૬} મીસાલ^{૧૧૭}, મીત્રો^{૧૧૮},
તથા^{૧૧૯} લાઈઓ^{૧૨૦}, તથા^{૧૨૧} ખાયડી^{૧૨૨} તથા^{૧૨૩} છોકરાઓ^{૧૨૪} સાથે^{૧૨૫} લલી મીત્રાચારી^{૧૨૬}
રાખજો^{૧૨૭}!

(૧૩) હુમીશે^{૧૨૮} હુદીન^{૧૨૯} ઓ^{૧૩૦} હુદીમ^{૧૩૧} આશ^{૧૩૨}! અહુર-
મજદ^{૧૩૩} ખુદા^{૧૩૪} શનાસાદ^{૧૩૫}! જરાતોશત^{૧૩૬} રદ^{૧૩૭} સેતાયાદ^{૧૩૮}! અહુર-
મન^{૧૩૯} દીવ^{૧૪૦} અવસહીનાદ^{૧૪૧}!

(૧૪) હુમેશી^{૧૪૨} લહુ-અંતઃકરણ^{૧૪૩} અને^{૧૪૪} નેક-ખસલત^{૧૪૫} રાખજો^{૧૪૬}! અહુ-
રમજદને^{૧૪૭} સાહેબ^{૧૪૮} તરીકે પીછાણજો^{૧૪૯}! જરાતોશતને^{૧૫૦} દીની સરદાર^{૧૫૧}
તરીકે માન આપજો^{૧૫૨}! અહેરમનને^{૧૫૩} દેવ તરીકે^{૧૫૪} ધીક્કારી કહાડજો^{૧૫૫}!

(૧૫) ફેહાદ^{૧૫૬} ફહેશન^{૧૫૭}-છ “અહુરમજદ^{૧૫૮}”^{૧૫૯}! મનશની^{૧૬૦} મ-
નીદી^{૧૬૧} “એહમન^{૧૬૨}”^{૧૬૩}! હુ-ગોફતારી^{૧૬૪} “અરદીએહેશત^{૧૬૫}”^{૧૬૬}! હુ-
કેરદારી^{૧૬૭} “શહેરીવર^{૧૬૮}”^{૧૬૯}! ખુર-મનશની^{૧૭૦} “રંપદારમદ^{૧૭૧}”^{૧૭૨}! શી-
રીન^{૧૭૩} ઓ^{૧૭૪} ચર્વ^{૧૭૫} “ખુરદાદ^{૧૭૬}”^{૧૭૭}! બરોમંદી^{૧૭૮} “અમરદાદ^{૧૭૯}”^{૧૮૦}!
ફહેશન^{૧૮૧}-છ “દાદાર^{૧૮૨}-અહુરમજદ^{૧૮૩}”^{૧૮૪}! રએ^{૧૮૫}-વખશાન^{૧૮૬} “આ-
દર^{૧૮૭}”^{૧૮૮}! પાદયાવી^{૧૮૯} “અરદવીસુર^{૧૯૦}”^{૧૯૧}! શાહી^{૧૯૨}-સરફરાજ^{૧૯૩} “ખુર-
શીદ^{૧૯૪}”^{૧૯૫}! “માહ^{૧૯૬} ગઝો-ચીશ્ર^{૧૯૭} વખશાન^{૧૯૮}”^{૧૯૯}! “તીર^{૨૦૦}
રાદી^{૨૦૧} રવાઘ^{૨૦૨}”^{૨૦૩}! “આશ^{૨૦૪} પરહીખતાર^{૨૦૫}”^{૨૦૬}! ફહેશન^{૨૦૭}-છ
“દાદાર^{૨૦૮}-અહુરમજદ^{૨૦૯}”^{૨૧૦}! “મહેર^{૨૧૧} દાદ^{૨૧૨}-અશનવશની^{૨૧૩}”^{૨૧૪}!
“સોશ^{૨૧૫} ફરમાન^{૨૧૬}-પાનાઘ^{૨૧૭}”^{૨૧૮}! “રબન^{૨૧૯} રાસત^{૨૨૦}-રવશની^{૨૨૧}”^{૨૨૨}!
નીરૂ^{૨૨૩}-રવશની^{૨૨૪} “ફવરદીન^{૨૨૫}”^{૨૨૬}! “એહરાંમ^{૨૨૭} ફીરોજ^{૨૨૮} અંદ-
ખતાર^{૨૨૯}”^{૨૩૦}! “રાંમ^{૨૩૧} રામશન^{૨૩૨} અસ્તોઆદ^{૨૩૩}”^{૨૩૪}! અરવંદ^{૨૩૫} તવાના^{૨૩૬}

“ગુઆદ”^{૪૪}! દહેશન^{૪૫}-ઇ “દાદાર”^{૪૬}-અહુરમઝદ”^{૪૭}! “દીન”^{૪૮}
દાનશન”^{૪૯}-અફરુશ”^{૫૦}! ખુરેહ”^{૫૧}-અંદુશ”^{૫૨} “અપીશવંધહ”^{૫૩}! હુનર”^{૫૪}-
હુમઆરશન”^{૫૫} “આશતાદ”^{૫૬}! અવીર”^{૫૭}-તોખશાઇ”^{૫૮} “આ-
સ્માન”^{૫૯}! ગાહ”^{૬૦}-પાવંદી”^{૬૧} “જમ્યાદ”^{૬૨}! હુનેગરશન”^{૬૩} “મારે-
રપંદ”^{૬૪}! ફરેહ-તન”^{૬૫} “અનેરાન”^{૬૬}!

(૧૪) હોરમઝદની^{૨૫} અખશેશો^{૨૪} તમો પામો^{૨૩}! અહમનના”^{૨૨} મી-
અથી”^{૨૧} વીચાર કરજો”^{૨૦}! અરદીઅહેશત”^{૧૯} સાચું-બોલવું”^{૧૮} (તમોને અખશે)!
શહેરેવર”^{૧૭} ભલી-કારદાની”^{૧૬} (તમોને અખશે)! સ્પંદારમદ”^{૧૫} કામેલ-મીથ્ર”^{૧૪}
(તમોને અખશે)! ખુરદાદ”^{૧૩} મીઠાશ”^{૧૨} તથા”^{૧૧} સાલેસાઈ”^{૧૦} (તમોને અખશે)!
અમરદાદ”^૯ ફળદ્રુપતા”^૮ (તમોને અખશે)! દેપાદર-દાદારની”^૭-જ”^૬ અ-
ખશેશો”^૫ (તમો પામો)! આદર યજદ”^૪ વધવું”^૩ તુર”^૨ (તમોને અખશે)!
આવાં યજદ”^૧ પાછીજગી”^૦ (તમોને અખશે)! ખુરશેદ યજદ”^{૫૯} પાદશાહ”^{૫૮}
જેવી મોટાઈ”^{૫૭} (તમોને અખશે)! મહોર યજદ”^{૫૬} “ગચો” શક્તિના”^{૫૫}
તોખમ વધારતો”^{૫૪} રહે! તીર યજદ”^{૫૩} રાદી-સખાવતનો”^{૫૨} પ્રવાહ”^{૫૧} (તમોને
અખશે)! ગોશ યજદની”^{૫૦} મારકતે અરાબીથી-ફૂર-રહેનાર”^{૪૯} થાયો”^{૪૮}! દએ-
પમહેર-દાદારની”^{૪૭}-જ”^{૪૬} અખશેશો”^{૪૫} તમો પામો! મહેર યજદ”^{૪૪} ઇન્સાફથી”^{૪૩}
સાંભળવાની શક્તિ”^{૪૨} (તમોને અખશે)! સરોશ યજદ”^{૪૧} તાબેદારી”^{૪૦} તથા
રક્ષણ”^{૩૯} (તમોને અખશે)! રશન યજદ”^{૩૮} રસ્તીમાં”^{૩૭} આગળ વધવું”^{૩૬}
(તમોને અખશે)! ફરરોખ ફવરદીન”^{૩૫} મીનોઈ-શક્તિમાં”^{૩૪} આગળ વધવું”^{૩૩}
(તમોને અખશે)! અહેરામ યજદ”^{૩૨} ફેતેહ”^{૩૧}-મેળવનાર”^{૩૦} (તમોને બનાવે)!
મીનો રામ”^{૨૯} મીનોઈ-ખુશાલીમાં”^{૨૮} તમોને ઉભા રાખે”^{૨૭}! ગુવાદ યજદ”^{૨૬} શેતા-
બી”^{૨૫} અને શક્તિ”^{૨૪} (તમોને અખશે)! દએપદીન-દાદારની”^{૨૩}-જ”^{૨૨} અખશેશ”^{૨૧}
(તમો પામો)! દીન યજદ”^{૨૦} ડહાપણની”^{૧૯} રોશન-જમીરી”^{૧૮} (તમોને અખશે)!
મીનો-અપીશવંધહ”^{૧૭} ખોરેહનો”^{૧૬} જશ્યો”^{૧૫} (તમોને અખશે)! આશતાદ
યજદ”^{૧૪} હુનરનો”^{૧૩} જશ્યો”^{૧૨} (તમોને અખશે)! મીનો આસ્માન”^{૧૧} ઉચો”^{૧૦}-ઉ-
દ્યોગ”^૯ (તમોને અખશે)! જમ્યાદ યજદ”^૮ જગ્યા-તથા-વખતની”^૭ કાઠમી”^૬
(તમોને અખશે)! મીનો મારેસ્પંદ”^૫ ભલી-નેગાહ”^૪ (તમોને અખશે)! મીનો-
અનેરાન”^૩ કેહરપની દુરસ્તી”^૨ (તમોને અખશે)!

(૧૫) *વંધહુ”^૧ તૂ”^૨ તે”^૩ વંધહુઆત”^૪ વંધહો”^૫ બુયાત”^૬! હવા-
વેાય”^૭ ચત”^૮ જમ્યાથ્રે”^૯ હુનએશ”^{૧૦}! તૂ”^{૧૧} તૂમ”^{૧૨} તત”^{૧૩} મીજેદમ”^{૧૪}

યત્ જમ્યાત્ હનયમ્નો આઓંધલ્ ! કાયો-હુમતો કાયો-
હુખતો કાયો-હવરશતો, જમ્યાત્ વો વંધલ્મ્યાત્ વંધલો !
મા વો જમ્યાત્ અકાત્ અષો મા મે જમ્યાત્
અકાત્ અષો !

(૧૫) તમો લલાં (થલો); અને તમોને લલાં કરતાં વધારે લલું
હોલો ! તમે-પોતાને તે મીનોઈ-અપ્પેશને લાયક કરો! તે અદલો
જે મીનોઈ-અપ્પેશ છે તેને લાયકના તમો બેઉ થલો ! હુમતની
વૃદ્ધિથી, હજ્જની વધતી-અસ્પંદીથી, હવરશતની ફેરાખીથી તમોને લલાં
કરતાં વધારે લલું પહોંચો ! છુરાંના કરતાં વધારે-છુરું તમોને
નહી પહોંચે ! છુરાંના કરતાં વધારે-છુરું મને નહીં પહોંચે !

(૧૬) ઇનર બેલું તો-રા અજ બેહી-ત બેહતર
બાદ ! ખીશાન-રા અવર દર-ઇ રોશની અરજાંની બુદ્ધ
એસ્તેદ ! તો-રા બ-હુમ તો-રા બ-આન પાદેહુશન
અરજાંની બાદ ! બ-આન રોશની અરજાંની બુદ્ધ-એ-
સ્તેદ ! બ વીસ્પ હુમત, બ વીસ્પ હુખત, બ વીસ્પ
હવરશત, રમે રસાદ તાં અજ બેહી તો બેહતર
અશુદ્ધ ! મ તાં રસાદ અજ વતર-ઇ વતર-દરવંદી !
મ એમા-રા રસાદ અજ વતર-ઇ વતર-દરવંદી !
“અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ” !

(૧૬) લલાંના કરતાં વધારે લલું આજ લલું તમોને હોલો !
તમો પોતાને અહકતી રોશનીનો દરવાજો લાયક થતો રહે !
તે વળતો-અદલો તમારે માટે અને તમોનેથી થતી રીતે
હોલો ! તે રોશનીને લાયક તમે થઇને રહેલો ! તમામ
હુમત, તમામ હજ્જ, તમામ હવરશતની મારફતે તમોને ગુર
પહોંચો, જેથી તમો લલાંના કરતાં વધારે-લલાં થાઓ ! અરા-
બમાં અરાબ દરવંદી તમોને નહીં પહોંચે ! અરાબના કરતાં
વધારે અરાબ દરવંદી અમોને નહીં પહોંચે ! જેમ હુ દુવા
ગુલરું છું તેમ થાઓ !

(૧૭) *આ અધરૂથેમા ઇયા રફેદરાઇ જનુ નરે-

બચ્ચા^૫ નાધરીબચ્ચા^૬; જરથુશ્ત્રહે^૭ વંધહેઉશ^૮ રેદેદરાધ^૯ મનં-
ધહે, ^{૧૦} યા^{૧૧} દએના^{૧૨} વધરીમ^{૧૩} હનાત^{૧૪} મીજદમ; ^{૧૫} અપહુયા^{૧૬}
યાસા^{૧૭} અધીમ, ^{૧૮} યામ^{૧૯} ઇપ્યામ^{૨૦} અહુરો^{૨૧} મસતા^{૨૨} મજ્જ-
દાઓ. ^{૨૩}

 (આ ફકરી ચાર વાર પઢે) અધેમ વોહુ ૧.

(૧૭) જરાતોશ્તના^૧ લલા^૨ મીશ્રની^૩ ખુશાલીને^૪ ખાતર, નરો^૫ તથા
નારીઓની^૬ તરફ ઇચ્છાને^૭ લગતી ‘અધરયમન’^૮ ખુશાલીને^૯ ખાતર પધારવી-
બેઠબેઠ, ^{૧૦-૧૦૦} જેથી-કરીને^{૧૧} “ દએના ” ^{૧૨} યાને અંતઃકરણની મરજની^{૧૩}
મારફતે તે બદલાને^{૧૪} લાયક^{૧૫} (તેઓ) થાએ ! અશોઈને^{૧૬} લગતો તે
આશીરવાદ^{૧૭} હું ચાહું છું, જે^{૧૮} સૌથી મોટી^{૧૯} ખાદેશને^{૨૦} લગતો છે,
જે “ અહુરમજ્દ ” ^{૨૧-૨૩} છે !

(૧૮) અહુમાધ^૧ રએશ્વ^૨ ખરેનસ્ચ; ^૩ અહુમાધ^૪ તનવો^૫
દૂરવતાતેમ; ^૬ અહુમાધ^૭ તનવો^૮ વજ્રદવરે; ^૯ અહુમાધ^{૧૦} તનવો^{૧૧}
વેરેથેમ; ^{૧૨} અહુમાધ^{૧૩} ઇશ્તીમ^{૧૪} પઓઉરેશ્વ^{૧૫}-આથામ; ^{૧૬} અહુ-
માધ^{૧૭} આસ્નામચિત^{૧૮} ફજધન્તીમ; ^{૧૯} અહુમાધ^{૨૦} દરેધામ^{૨૧}
દરેધા-ભતીમ; ^{૨૨} અહુમાધ^{૨૩} વહિશ્તેમ^{૨૪} અહુમ^{૨૫} અપઓનામ, ^{૨૬}
રઓઅંધહેમ^{૨૭} વીસ્પા-આથેમ; ^{૨૮} અથ^{૨૯} જબ્યાત્ર^{૩૦} યથ^{૩૧}
આફ્રીનામિ^{૩૨} !

(૧૯) તેને ખાતર^૧ ગુર^૨ તથા ખોરેહ^૩ (હોબે); તેનેજ ખાતર^૪
કેહરપની^૫ દુરસ્તી^૬ (હોબે); તેને ખાતર^૭ કેહરપની^૮ તાકાત^૯ (હોબે);
તેને ખાતર^{૧૦} કેહરપની^{૧૧} ફતેહ^{૧૨} (હોબે); તેને ખાતર^{૧૩} પુષ્કળ^{૧૪} ગુરની^{૧૫}
દોષત^{૧૬} (હોબે); તેને ખાતર^{૧૭} ભતી-અક્કલવાળી^{૧૮} ફરજદો^{૧૯} (હોબે);
તેને ખાતર^{૨૦} લાંબામાં લાંબીજ-લંદગી^{૨૧} (હોબે); તેને ખાતર^{૨૨} “અપો-
નામ”ને^{૨૩} લગતાં ફરોહરોની રોશનીવાળી, ^{૨૪} તમામ-ગુર-સાથની^{૨૫} સૌથી
સરસ^{૨૬} હૈયાતી^{૨૭} (હોબે); જેમ^{૨૮} હું કુવા ગુબરૂં છું^{૨૯} તેમ^{૩૦} પહોંચે^{૩૧} !

૨. સંસ્કૃત વૈવાહસ્ય “પદ્મિની.”

યાને લગનના સંસ્કૃત આશીરવાદ,

યથા અહ્ વધર્યો ૨, અષેમ વોહ્ ૧.

(૧) દેવાદ વો દાતા સર્વજ્ઞાની સ્વામી પ્રભૂતાં પુત્રસંતતિં વિપુલાં વિભૂતિં, માનસીં પ્રીતિં, તનો રૂપપ્રવૃત્તિં, દીર્ઘો ચ જીવિત-સ્થિતિમ્ !

(૨) સંવત્સરેષુ નવ-દશ-શતેષુ સંવત (અમુક) વર્ષે, (અમુકે) રોજે, (અમુકે) માસે, (અમુકે) નગરે પ્રાકૃત ઇન્દ્રગર્ભે શેહેરિ-આદિ અર્વાંગ વાગ્લિઃ આશીર્વાદાલિરાલિઃ *અમુક ભારતદેશીય રૂપકાન્ ગૃહીત્વા અમુક સૌવર્ણ્ય મંડનાભૂષણાનિ તસ્યૈ દત્ત્વા ચ.* પૂર્વાચારે અસ્ય અતીતા વો પ્રજ્ઞવીલિ ઉત્તમાનાં હંજમને સં-પ્રાપ્તે; ઉપરિ અધનન્યાયેન્ યત્ માજ્ઞદ્વ્યસ્ન્યાઃ દીન્યાઃ પરિણીત-કલત્રતથા કન્યાદાનં—

(ભે કુમારી હોય તો) ઇયં કુમારી (અમુક) નામ્ની.

(ભે બીજવર હોય તો) ઇયં નારી (અમુક) નામ્ની.

(૩) યુગ્માલિ નિજનવય-સમાલોચેન્ એકમત્યેન સત્યેન મનસા?

(છોકરાની તરફના પ્રતિનિધીને મોઢેદો પુછે) સત્યેન મનસા?

(છોકરાની તરફનો પ્રતિનિધી જવાબ વાળે) સત્યેન મનસા.

તિસૃભિર્વાણીભિઃ; આત્મનઃ પુણ્યવૃદ્ધયે યત્ (અમુક) કસ્ય આજન્મસીમં પ્રદત્તા ?

(છોકરીની તરફના પ્રતિનિધીને મોઢેદો પુછે) પ્રદત્તા ?

(છોકરીની તરફનો પ્રતિનિધી જવાબ વાળે) પ્રદત્તા.

(૪) (છોકરા તથા છોકરી તરફ મોઢેદો કરીને મોઢેદો પઢે) યુગ્મા-લિશ્ચ આજન્મસીમં સત્યેન મનસા પ્રતિકૃતા ?

... આ શબ્દો સુધારેલા છે, કેમજે હાલની રીતી મુજબ નીચલા અસલ શબ્દો ખોલેલા ખોટા ગણાય, કારણકે તેમાં છરાની સલતનતના સીકાની વાત છે:

“વિશંતિ-શત-જ-નિશાવૂરિ સૌવર્ણ્ય કાર્યા.”

(છોકરા તથા છોકરીને મોઢેદો પુછે) પ્રતિકૃતા ?

(છોકરો તથા છોકરી જવાબ વાળે) પ્રતિકૃતાગત.

(ફકરા નં. ૧ થી ૪ એમ ત્રણ વાર પઢે.)

(૫) ઉલ્લેખ્યપિ કલ્યાણ વૃદ્ધિર્ભૂયાત ! નામના સાહાય્યેમ હો-
ર્મજઠસ્ય; સદૈવ શ્રીમાન્ ભવ ! સિદ્ધિમાન્ ભવ ! વૃદ્ધિમાન્ ભવ !
વિજયવાન્ ભવ ! પુણ્ય-શિક્ષા-શ્રોતા ભવ ! ઉત્તમ સ્તુતિ યોગ્યો
ભવ !

(૬) મનસા સુમતં મન્યસ્વ ! વચસા સૂતં વદ ! કર્મણા ચ
સુકૃતં કુર ! સમસ્તં દુર્ભતં નિજિદ્ધ ! સમસ્તં દુરૂતં કલય ! સમસ્તં
દુષ્કૃતં દહ ! સ્તુહિ પુણ્યં; નિદ દૈત્યાન્ ! ઘૂહિ માજદમ્યસ્નીમ !

(૭) સંપૂર્ણ-મનસા કાર્યેષુ પ્રચર ! સદા-ચારેણ લક્ષ્મીઅર્જય !
અંતઃ સ્વામિનાં સત્યવાક્ આદેશકરો ભવ ! અંતઃ સાહાય્યાનાં
વિનીતતત્તુર્મધુરશ્ચ સુલોચનો ભવ !

(૮) મા પૈશુન્યં કુર ! મા ક્રોધં વહ ! મા લજ્જયા પાપં
કુર ! મા લોભં વહ ! મા ચિંતાં વહ ! મા ઇર્ષ્યા વહ ! મા ગર્વ
વહ ! મા માનં વહ ! મા કામં વહ ! મા હકાત કેલ્યશ્ચિત્
લક્ષ્મી હર !

(૯) (છોકરી તરફ મહોડું કરીને મોઢેદો બોલે.)

મા નારીં અન્યેષાં કામય !

(છોકરા તરફ મહોડું કરીને મોઢેદો બોલે.)

(મા નર અન્યેષાં કામય) !

શુદ્ધ-વ્યવસાયાત સ્વીયાત ભક્ષય ! ઉત્તમેલ્યશ્ચ વિભાગં કુર !

(૧૦) સમં મત્સરિણા સ્પર્ધાં મા કુર ! સમં લોભિના સમ-
ભાગી મા ભવ ! સમં પિશુનેન સંસર્ગી મા ભવ ! સમં કુકીર્તિના
વંશવૃદ્ધિ મા કુર ! સમં દુષ્ટ-પ્રબોધેન સંકાર્યાં મા ભવ ! સમં
શત્રુભિન્ન્યાયેન યુધ્યસ્વ; સમં મિત્રૈઃ પ્રીતિકૃતયે મિત્રાણાં પ્રચર;
સમં વિકલેન પ્રતિવાદં મા કુર !

(૧૧) પુરો હંજમનસ્ય શુદ્ધ-કથનો ભવ ! પુરો રાજ્ઞાં પ્ર-
માણ-વાક્ ભવ ! પિતુર્નામ-કીર્તિકો ભવ ! માતરં મા આધસ્વ !
સ્વીયં વપુ ! સત્યેન શુદ્ધં ધર !

(૧૨) કમ્પેષુસ્તવ ધવ વજ્રકાયો ભવ ! કહોસ ધવ જ્ઞાનવાન્
ભવ ! સુર્ય ધવ પ્રભાવાન્ ભવ ! ચંદ્ર ધવ વિભક્તા ભવ ! જર-

શુશ્ર ધવ સુ-કીર્તિમાન ભવ! રૂસ્તમ ધવ બલવાન ભવ! ભૂમિર
ધવ કુલપ્રદો ભવ! તતુર ધવ, આત્મા ધવ, સમં-મિત્રૈ-ભાર્તૃ કલત્ર-
ભતકૃઃ સુ-સ્નેહવાન ભવ!

(૧૩) સદૈવ દીનિ-શીલો ભવ! હોર્મજદં સ્વામિનં મન્યસ્વ!
જરથુશ્ત્રં ચ ગુરૂં શુભાણુ! આહરેમનં ચ દૈત્યાન્ નિર્દલ ચ!

(૧૪) દેયાદુ દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદઃ! મનઃ સુચિતાં બક્ષાનઃ!
સુ-વકૃતૃત્વં અર્દિબેહસ્તઃ! સુ-કર્તૃત્વં શેહેરેવરઃ! સંપૂર્ણ-મનઃ સ્પં-
દારમદઃ! ગોદ્યં ચોપં અવિરદાદઃ! કલવતાં ચ અભિરદાદઃ! દા-
તૃત્વં દાતા હોર્મજદઃ! તેજો વૃદ્ધિં આદરશ્ચ! શુચિત્વં અર્દુધસૂરા!
પ્રભાવોન્નતિં પુરશેદઃ! માહો જીવ-ધન-વૃદ્ધિમ્! તીરો દક્ષણા
પ્રવૃત્તિમ્! ગોશઃ શ્રુતિનિયમત્રાણુમ્! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદઃ!
મિત્રો ન્યાયં સમં નિત્યમ્! ઓશઃ આદેશ-રક્ષાં ચ! રશનઃ સત્ય-
પ્રવૃત્તિમ્! બલોદયન કૃતિઅર્દનઃ! બહિરામો જ્યોદયમ્ રામઃ શા-
શ્વતં આનંદમ્! જ્વાદઃ શીઘ્રાં ગતિમ્! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદઃ!
દીનિઃ જ્ઞાન સમુન્નતિમ્; શ્રીમતાં આશિષ્વંધા; આસ્તાદો ગુણુ
સંત્રહિતવમ્; આસ્માનો વ્યવસાયં ચ; જમીઆદઃ સ્થિરાં સ્થિતિમ્;
મારેસ્પંદઃ શુભાં દ્રષ્ટિમ્; શરીરકાંતિં અનરંનઃ

(૧૫) “વંધહુ-તૂ-તે વંધહોત્ર વંધહો બૂયાત્ર! હવાવોય યત્ર
જઓથ્રે હનેશ!” ઉત્તમ તે ઉત્તમતયા ઉત્તમતરં ભૂયાત્ર; સ્વકીયં
યસ્ય હે જ્યોતિ ગોચો જાતોઃ સિ. “તૂ-તુમ-તત્ર મીજદેમ યત્ર
જઓત્ર હનયમનો આઓધહ! ક્રાયો-હુમતો ક્રાયો-હુપતો ક્રાયો-
હવશતો, જમ્યાત્ર વો વંધહોઓત્ર વંધહો! મા વો જમ્યાત્ર અકાત્ર
અષો! મા મે જમ્યાત્ર અકાત્ર અષો!”

(૧૬-૧૭) * × × × × ×

(૧૮) શુદ્ધ યશ્ચ શ્રિયશ્ચઃ તનોઃ પીવરતા; તનોઃ રૂપ-પ્રવૃ-
ત્તિતા, તનોઃ વિજયિતા; લક્ષ્મીઃ સંપૂર્ણ-શુભા કિલ સદાચારાત્ર
ઉપાર્જતા સહજ શીલવાન પુત્રઃ કુલદીપકો મણુનો યઃ કથયતિ
જ્ઞાનં જનાતિ ચ; દીર્ઘ દીર્ઘતરં જીવિતં; મુક્તાત્મનાં સદાદયોતં
સમસ્ત-શુભં; એવં વો ભૂયાત્ર!

“.....” આ પદો અવસ્તા છે.

* પાન્દ ૧૬-૧૭ ફકરાનો સંસ્કૃત ભાગ અસલમાં મલતો નથી.

૩. આફ્રીન-આનામે-બુબેગીન-ઈ- પએમાન.

નોંધ:—આ આખાં લાણુતર તથા તેના તરબુમા માટે બુબો સફા ૪૩૩ થી ૪૩૫ સુધી.

૪. દોઆ-ઈ-તનદરસ્તી-ઈ-પએમાન.

બ નામ^૧ ઇ યજ્ઞ^૨ બજશાયન્દેલ^૩ ઇ બજશાયશગર^૪ ઇ મહેર-
આન^૫ અધયાર^૬ મહેરદાદ^૭ અધયાર^૮ ખુદાવંદ^૯.

કદ-ખુદા^{૧૦} (ફલાન) રા; કદ-ખાનુ^{૧૧} (ફલાનેહ) રા હુજાર^{૧૨}
સાલ્^{૧૩} હંદગાની^{૧૪} તન-દરસ્તી^{૧૫} જાન^{૧૬} વ દર-જીવશન^{૧૭} આવા-
યદ^{૧૮}! ખુરેલ^{૧૯} અંધહદ^{૨૦} અપહીદાર^{૨૧}! દાદાર^{૨૨} હરવસ્પ-આગાહ^{૨૩},
શાદી^{૨૪} વ રામશનીહ^{૨૫} આસાનીહ^{૨૬} ફરરોખીહ^{૨૭} નેકીહ^{૨૮} રસા-
નાદ^{૨૯}! વ બુબેગ^{૩૦} ખુરેલ^{૩૧} ખુદાઇ^{૩૨} હુ-પાદશાહી^{૩૩} દાદ^{૩૪},
અમાવંદી^{૩૫} શીરોજગરી^{૩૬} આદ^{૩૭} હુ-જેહશન^{૩૮} હુનેશાન^{૩૯} દીને^{૪૦}
ખેલ^{૪૧} માજદયસ્નાન^{૪૨} આગાહી^{૪૩} આસ્તોઆની^{૪૪} આદ^{૪૫}! પએ-
વંદ^{૪૬} રવશનીહ^{૪૭} ફરજંદ^{૪૮} જાયશનીહ^{૪૯} દર-પતાયશનીહ^{૫૦} જીવ-
શનીહ^{૫૧} આદ^{૫૨}! આદેલ^{૫૩} તન^{૫૪} વ હુ-સુખી^{૫૫} પહાન^{૫૬} વ
રવાન^{૫૭} હુ-પાદશાહી^{૫૮} દાદ^{૫૯} દાદાર^{૬૦} ઇ હરવસ્પ-આગાહ^{૬૧},
દીને^{૬૨} જરુશતી^{૬૩} શાદ^{૬૪} આદ^{૬૫}! અએદુન^{૬૬} આદ^{૬૭}! અધયાર^{૬૮} ઇ
ખુદા^{૬૯} ખુદાવંદ^{૭૦} ઇ આલમ^{૭૧} રા કદ-ખુદા^{૭૨} (ફલાન) રા, કદ-
ખાનુ^{૭૩} (ફલાન) રા, હુજાર^{૭૪} સાલ્^{૭૫} દર^{૭૬} બેદાર^{૭૭}! શાદ^{૭૮}
બેદાર^{૭૯}! તનુરસ્ત^{૮૦} બેદાર^{૮૧}! અએદુન^{૮૨} બેદાર^{૮૩}! બર^{૮૪} સરે^{૮૫}
અરજાનીઆન^{૮૬} સાલ્હા^{૮૭} ઇ બીસ્વાર^{૮૮} વ કરનહા^{૮૯} ઇ બીશુ-
માર^{૯૦} બાકી^{૯૧} વ પાયન્દેલ^{૯૨} દાર^{૯૩}! સદ^{૯૪} હજારાન^{૯૫} હુજાર^{૯૬}
આફરીન^{૯૭} આદ^{૯૮}! સાલ્^{૯૯} ખુજસ્તેલ^{૧૦૦} આદ^{૧૦૧}! રોજ^{૧૦૨} ફરરોખ^{૧૦૩}
આદ^{૧૦૪}! માલ્^{૧૦૫} સુબારક^{૧૦૬} આદ^{૧૦૭}! ચંદ^{૧૦૮} સાલ્^{૧૦૯} ચંદ^{૧૧૦} રોજ^{૧૧૧} ચંદ^{૧૧૨}
માલ્^{૧૧૩} બીસ્વાર^{૧૧૪} સાલ્^{૧૧૫} અરજાની-દાર^{૧૧૬} યજ્ઞશન^{૧૧૭} વ ન્યાયશન^{૧૧૮}

વ રાહી^{૧૬} વ જોર^{૧૦}-ખરશન^{૧૧} ! અપહીદાર^{૧૨} અવર^{૧૩}-ઇ હમા^{૧૪}
કારો^{૧૫} કેરેહી^{૧૬} ! તન્દરસ્તી^{૧૭} બાદ^{૧૮} નેકી^{૧૯} બાદ^{૨૦} ખુબ^{૨૧}
બાદ^{૨૨} અએદુન^{૨૩} બાદ^{૨૪} અએદુન-તરજ^{૨૫} બાદ^{૨૬} પ^{૨૭} યજદાન^{૨૮}
વ અમેશારપંદાન^{૨૯} કામે^{૩૦} બાદ^{૩૧} !

અપેમ વોહુ ૧.

ખજશેશ કરનાર,^૩ માફી અખશનાર^૪ મહેરમાન^૫ “યજ” થવા^૬ કાયક
શક્તિનાં નામથી^૭ !—મહેરના-ઇનસાફી કાયદાની^૮ મદદથી^૯ તથા માલિકની^{૧૦}
મદદથી^{૧૧}—(ફલાન) કદ-ખુદાને^{૧૨} તથા (ફલાની) કદ-આનુને^{૧૩} હબર^{૧૪} સાલ^{૧૫}
સુધી તન તથા બનની^{૧૬} દુરસ્તી^{૧૭} સાથની હંદગી^{૧૮} તથા લાંબી હંદગી^{૧૯}
લાયક હોને^{૨૦} ! અશોઇ-રાખનાર^{૨૧} ખોરેહ^{૨૨} ચાલુ રહેને^{૨૩} ! અએ તમામ-
બાણનાર^{૨૪} પેદા કરનાર,^{૨૫} ખુશાલી,^{૨૬} ખુશી,^{૨૭} આસાની^{૨૮} સુખ^{૨૯} તથા
નેકી^{૩૦} પહોંચો^{૩૧} ! અને ખુલંદ^{૩૨} ખોરેહ,^{૩૩} સત્તા^{૩૪} તથા ભલી-સત્તાનો^{૩૫}
કાયદો,^{૩૬} હીમત,^{૩૭} તથા ફેતેહમદી^{૩૮} હોએ,^{૩૯} ભલી-પેદાયશ,^{૪૦} બહુ-દખ્તર^{૪૧}
(યાને ભલી નેમ), તથા ભલી^{૪૨} માજદયસ્તી^{૪૩} દીનનું^{૪૪} જ્ઞાન^{૪૫} તથા
બનફેશાની^{૪૬} હોએ,^{૪૭} કાયદાસર “જોફતન”^{૪૮-૪૯} (યાને સંસાર ભોગ-
વનો), ફેરજદોનું^{૫૦} પેદા પડવું,^{૫૧} તથા લાંબી-કાયમી^{૫૨} સાથની હંદગી^{૫૩}
હોએ,^{૫૪} ઇન્સાફી^{૫૫} તન,^{૫૬} તથા ભલીકીર્તી,^{૫૭} અને રવાનનું^{૫૮} ખસીત^{૫૯}
થવું, ભલી સત્તાનો^{૬૦} કાયદો,^{૬૧} તથા અએ તમામ બાણનાર^{૬૨} પેદા કરનાર,^{૬૩}
જરજુસ્તી^{૬૪} દીની કાયદો^{૬૫} ખુશખુશાલ^{૬૬} હોએ,^{૬૭} એ પ્રમાણે^{૬૮} હોએ,^{૬૯}
અએ આલમના^{૭૦} માલિક,^{૭૧} ખુદાની^{૭૨} મદદને^{૭૩} ખાતર,—કદ-ખુદા^{૭૪} (ફલાન)
ને તથા કદ-આનું^{૭૫} (ફલાની) ને હબર^{૭૬} વરસ^{૭૭} કાયમ^{૭૮} રાખ,^{૭૯}
ખુશાલ^{૮૦} રાખ,^{૮૧} તન્દરસ્ત^{૮૨} રાખ,^{૮૩} એ પ્રમાણે^{૮૪} રાખ,^{૮૫} લાયકાતવાળાં-
ઓને^{૮૬} માથે^{૮૭-૮૮} ઘણી^{૮૯} વરસો^{૯૦} સુધી તથા ઘણી^{૯૧} સદીઓ^{૯૨} સુધી બથુક^{૯૩}
તથા કાયમ^{૯૪} રાખ,^{૯૫} સેકડો^{૯૬} હબરો^{૯૭} હબર^{૯૮} ફુવા^{૯૯} હોએ,^{૧૦૦} વરસ^{૧૦૧}
ભાગ્યશાળી^{૧૦૨} થાઓ^{૧૦૩} ! રોજ^{૧૦૪} ખુશાલી ભરેલો^{૧૦૫} થાઓ^{૧૦૬} ! માહ^{૧૦૭} મુબારક^{૧૦૮}
હોએ^{૧૦૯} ! કેટલાંએક^{૧૧૦} વરસો,^{૧૧૧} કેટલાંએક^{૧૧૨} દીવસો,^{૧૧૩} કેટલાંએક^{૧૧૪} મહીનાઓ^{૧૧૫}
સુધી, ઇજ્દને,^{૧૧૬} ન્યાએશ,^{૧૧૭} રાહીસખાવત,^{૧૧૮} તથા કીયાની-જેર^{૧૧૯} લઇ
જવાનું^{૧૨૦} કામ ઘણી^{૧૨૧} વરસો^{૧૨૨} સુધી ઘટતી રીતે-રાખ,^{૧૨૩} તમામ^{૧૨૪} સવા-
બના^{૧૨૫} કામોને^{૧૨૬} ખુલંદ^{૧૨૭} તથા અશોઇવાળાં રાખ,^{૧૨૮} તનદુરસ્તી^{૧૨૯} હોએ^{૧૩૦} !
નેકી^{૧૩૧} હોએ^{૧૩૨} ! સાફ^{૧૩૩} થને^{૧૩૪} ! એ પ્રમાણે^{૧૩૫} થને^{૧૩૬} ! એ કરતાંબી વધુ
એ પ્રમાણે^{૧૩૭} થને^{૧૩૮} ! યજદો^{૧૩૯} તથા અમશારપંદોની^{૧૪૦} મુરાદ^{૧૪૧} મુજબ^{૧૪૨}
થાઓ^{૧૪૩} !

હપતન ચશતમાંના “યાતુ જ જરથુશ્ત્ર” નો જાણીતો કરદો.

(મોટી હપતન ચશત તથા નાની હપતન ચશતમાં જે જાણીતો ફરકો “યાતુ જ જરથુશ્ત્ર” શબ્દોથી શરૂ થાય છે તેનો બોલે બોલ તરજુમો જે અભાર સુધીમાં આ કેતાબમાં આપવામાં આવ્યો ન હતો તે તરજુમો તેના અવસ્તાના ફરકોથી સહીત નીચે આપવામાં આવે છે:—)

❧ (૧૧) યાતુ^૧ જ^૨ જરથુશ્ત્ર^૩ વનત^૪ દઝેવો^૫ મધ્યો.^૬ કે^૭ ન્માનહે^૮ આધ^૯ સપિતમ^{૧૦} જરથુશ્ત્ર,^{૧૧} વીરપ^{૧૨} દુક્ષ^{૧૩} જના-ધતિ,^{૧૪} વીરપ^{૧૫} દુક્ષ^{૧૬} નાષાધતિ,^{૧૭} યથ^{૧૮} હઝેાનઝોધતિ^{૧૯} અઝે-પાંમ^{૨૦} વચાંમ^{૨૧} (૧૨) અઝેાધ^{૨૨} તે^{૨૩} અઝેાધ^{૨૪} તન્વો^{૨૫} દધાધતિ,^{૨૬} અઝેાધ^{૨૭} તે^{૨૮} અથઉરનેમ^{૨૯} જનાધતિ,^{૩૦} અથઉરનેમ^{૩૧} યથ^{૩૨} રથ-ઝેશ્તારેમ,^{૩૩} વીરપનો^{૩૪} અઝુશ્તેઝે^{૩૫} નાષાતનાંમ^{૩૬} અઝેા-જંધ્રહ,^{૩૭} યો^{૩૮} હીમ^{૩૯} ફસ્તે^{૪૦} દારનેમ,^{૪૧} ચોધ^{૪૨} હમ^{૪૩} અમેષા^{૪૪} રપેન્તા^{૪૫} હુક્ષઝ^{૪૬} હુધાઝોધહો^{૪૭} હમેરેથનાંમચિત.^{૪૮} દઝેનાંમ^{૪૯} માજદયસ્નીમ,^{૫૦} અસ્પો-કેહરૂપેમ^{૫૧} આપેમ^{૫૨} મજદધાતાંમ^{૫૩} અપઝેાનીમ^{૫૪} યજમધદે.^{૫૫} (૧૩) આતરે^{૫૬} વીતરે^{૫૭} મધખ્યા^{૫૮} વીતરે^{૫૯} મધખ્યા^{૬૦} વીઝઝેાત^{૬૧} જરથુશ્ત્ર,^{૬૨} આતરે^{૬૩} વીતરે^{૬૪} મધખ્યસચિત^{૬૫} વીતરે^{૬૬} મધખ્યસચિત^{૬૭} વીઝઝેાત^{૬૮} જરથુશ્ત્ર;^{૬૯} યત^{૭૦} વંધ્રહેઉશ^{૭૧} મનંધહો;^{૭૨} યત^{૭૩} અધધેજંધ્રહેમ^{૭૪} વચાંમ,^{૭૫} ફસ્તાવરેશ^{૭૬} ફાય^{૭૭} ફમેરેથવચ^{૭૮} ફજંથવચ.^{૭૯} (૧૪) સતવત^{૮૦} સતે-વત^{૮૧} ઉતવત^{૮૨} ઉતે-વત^{૮૩} ઉત^{૮૪} અપયરેતુત^{૮૫} યથ^{૮૬} અસ્તેમ^{૮૭} ફવશનાંમ^{૮૮} દઝેનાંમ^{૮૯} માજદયસ્નીમ^{૯૦} નાષાતનાંમ^{૯૧} અઝેાજં-ધ્રહ.^{૯૨} અપેમ વોહુ ૧.

(૧૧) અઝે જરથુશ્ત્ર^૧ | ખરચીત^૨ જાદુગર^૩ દેવ-જેવો^૪ માણસ^૫ માર-આધેલો-થવોજ-જેધઝે.^૬ અઝે સ્પિતમ^૭ જરથુશ્ત્ર^૮ ! જેમ-જેમ^૯ આ^{૧૦} કલામોનો^{૧૧} અમલ-કરતો^{૧૨} જાય (તેમ તેમ) ખરચીત^{૧૩} ઘેરના^{૧૪} તમામ^{૧૫} દરજેને^{૧૬} મારતો-જાય,^{૧૭} તમામ^{૧૮} દરજેને^{૧૯} નાશ-કરતો-જાય^{૨૦} (એવો) કોણ^{૨૧} (જે) |

૫૨૦ હપતન યશતમાના યાતુ જી જરથુશ્તનો જીણીતો કરદો.

(૧૨) આએ,^{૨૨} આએ,^{૨૪} તારા^{૨૬} તનનો^{૨૫} કબજે^{૨૭} સેછે, આએ^{૨૦} (દ૩૧) નાશ-કરનારાઓના^{૩૧} જોશની^{૩૦}-મારફતે તદન^{૩૪} ના-ફરમાનીને^{૩૫} ક્ષીધે તારા^{૨૮} આશ્રવનને^{૨૯} મારેછે,^{૩૦} આશ્રવનને^{૩૧} તેમજ^{૩૨} રથેશ્તારને^{૩૩} બી (મારે છે.)

(ઉપર ૧૧ માં ફકરામાં માગેલો તે શખ્સ છે) જે^{૩૬} દુશ્મનોમાંના-કોઈની-બી^{૩૮}-સામે તેને^{૩૭} (એટલે આશ્રવન તેમજ રથેશ્તારને) બચાવ^{૩૯}. તરીકે—જેઓ^{૪૦} સારી-પાદશાહીવાળા^{૪૧} તથા સારા-હાપણવાળા^{૪૨} હફત^{૪૩}-અમ-શાસ્પંદો^{૪૪-૪૫} (છે) (તેઓના પ્રવાહોનો સાહયો) આપેછે.^{૪૦} માજદયસ્ની^{૪૦} દએન^{૪૬} સાથે (તથા) ઘોડાના-આકાર^{૪૧} જેવાં મજદાએ-પેદા^{૪૩} કીધેલાં અશો^{૪૪} પાણી^{૪૫} સાથે હમે એક-તાન^{૪૫} થઇએ છીએ.

(૧૩) મારે-ખાતર^{૫૮} જરથુશ્તએ^{૫૯} “આતરે^{૫૯}-ગુનાહ” (Sins of Commission) તથા “વીતરે^{૫૯}-ગુનાહ” (Sins of Omission) ને, મારે-ખાતર^{૫૯} વીતરે-ગુનાહ^{૫૯} (Sins of Omission) ને તુચ્છ-કારી-કહાણ્યા,^{૬૧} મારે-ક્ષીધેજ^{૬૫} જરથુશ્તએ^{૬૬} “આતરે-ગુનાહ^{૬૩}” (Sins of Commission) તથા “વીતરે-ગુનાહ^{૬૪}” (Sins of Omission) ને મારે-ખાતરજ^{૬૦} “વીતરે-ગુનાહ^{૬૧}” (Sins of Omission) ને તુચ્છ-કારી-કહાણ્યા^{૬૨}-જે^{૬૦} (ગુનાહ) વોહ-મનઘહ^{૬૧-૬૨} ને લગતો (છે), જે^{૬૩} (ગુનાહ) કલામોમાંના^{૬૫} નાશ-વગરનાને^{૬૬}-લગતો (છે)—વૃદ્ધિને-લગતી-વરજીશી,^{૬૭-૬૮} તથા યાદ-રાખીને અમલ-કરવા^{૬૯} તથા ઉચ્ચલના-સંબંધમાં.^{૬૯} (૧૪) (“યાતુ” તથા “દએવો-મખ્યો” જેવો શખ્સ) નાશ કરનારા-ઓના^{૬૧} જોશની-મારફતે^{૬૨} વૃદ્ધિઓને^{૬૩} લગતી માજદયસ્ની^{૬૦} દએનને^{૬૬} ખાં-ધેલી^{૬૭}-હોય-તેમ^{૬૮} સોગણી^{૬૯} અને સંકડો-ગણી^{૬૯} યાહુ^{૬૯} અને યાહુ^{૬૯} વળી^{૬૯} દૂર-ઘસડી-જાયછે.^{૬૯}

(ઉપલા કરદા વિષે એરવદ મસાનીનો ખુલાસો)

આ કરદો જે “યાતુ જી જરથુશ્ત”ને નામે ઓળખાય છે તે સાત વખત લાણુવો બેઠાએ છે. જરથોશ્તી દએનમાં અવસ્તા માંથ્રના લાણુતરો-ની જે એજમતી અસરો થવાનો ખ્વનીનો કાયદો સમજાવેલો છે તે ખ્વની (Vibration) ને કાયદે આ કરદાની અસર ઘણીજ ભેરમંદ તથા ફા-યદા કારક છે. ખાસ કરીને કોઈબી “યાતુ” યાને જાદુગર (Black Magician) જેવા શખ્સની જાદુઈની સામે ટક્કર ઝીલવા માટે આ કરદો

લણો ઁજમતી ગણાયલો છે. ઁની અંદર તમામ “કુપુષો-માંશ” લોવાને લીધે ઁલેઁલ તરણુમો કરવાથી આપણને ખુલ્લો અર્થ તુરત સમજ પડી શકે નહીં. પણ ઁ કરદાની સમજણ હુંકમાં આ છે કે આત્મીક વૃદ્ધિમાં આગળ વધનાર શખસ જે “આશ્રવન” યા “રયેશ્તાર” ના દરજ્જાનો લેય છે તે શખસની સામે જ્યારે દરજ્જાનો લેશ કુદરતી બેપણાને કાયદે આવે છે તે વખતે તે શખસના “કેહરપ” યાને ખાતેન શરીરની અંદર જે સાતે અમશારપંદોને લગતા “સ્તોત” યાને ઁજમતી કલામોની અસરો કે જે “સ્તોત” આ કરદામાં ખુદ આમેજ કરી લેવામાં આવેલા છે, તે કલામોનો ચાલુ લણીને અમલ કરવામાં આવે તો આત્મીક વૃદ્ધિમાં આગળ વધનાર શખસના “કેહરપ”નો ખાસ અચાવ થતો રહે છે. આ કરદામાં લણી લેલી બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલો છે અને ખાસ કરીને “આ-તરે” યાને “આ જાણુ તરફ વધારે ઢગેલા રાખે ઁવી કારદાની” યાને જે નહીં કરવું લેઈ ઁ તે કરવાને લગતો ગુનાહ (Sins of Commission) જે પહેલવીમાં “કેહ-ખુતીહ”ને નામે ઁળખાય છે તથા “વી-તરે” યાને “અજદી પ્રવાલોથી ચાલુ વધારે ને વધારે દૂર રાખે ઁવી કારદાની” યાને જે કંઈ કરવું લેઈ ઁ તે નહીં કરવાને લગતો ગુનાહ (Sins of Omission) જે પહેલવીમાં “અઈળી-ખુતીહ”ને નામે ઁળખાય છે તે જે જાતના ગુનાહોથી ઊરવનની વૃદ્ધિમાં “મીશ્ર” યાને વીચારને કાયદે તથા “માંશ” યાને શબ્દ ઉચ્ચારને કાયદે જે ખલલ થાય છે, તેમાંથી ચાલુ અચવાને માટે આ શ્રેષ્ઠ ધુલંદ કલામો આપવામાં આવ્યા છે. જાદુઈ અસર ધરાવનારા “મીશ્ર” તથા “માંશ”ને લગતા “આ-તરે” (Excess) તથા “વી-તરે” (Deficiency) ગુનાહોની સામે મજબુટ અચાવની હાલ તરીકે ધવની યાને માંશ્રીની અસરો (Vibration-Colours) ચાલુ “કેહરપ”માં રાખી મુકવા માટે આ “યાતુ જી જરજુશલ” નો કરદો ધુલંદમાં ધુલંદ, ઉત્તમમાં ઉત્તમ છે ઁમ ધ્યાનમાં રાખવું, અને આ કરદાની અસર “કેહરપ”ને “પત-માન” યાને મીનં (The Golden Mean) ઉપર રાખવામાં લણનારની અશોધના પ્રમાણમાં મદદગાર થઈ પડે છે.

(ઁજ પ્રમાણે ઁહેરામ યશતના કરદા ૧૯ મા ના ૫૯ મા ફકરાનો તરણુમો ઁલેઁલ નીચે આપવામાં આવે છે:—)

(કરદો ૧૯ મો) (૫૯) વેરેશ્રમેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજમધદ.^૩
અસાનેમ^૪ સિધૂધરે^૫ ચિશ્રેમ^૬ અખરે^૭ અહુરો^૮ પુથો^૯ પુથા-
૬૬

ઓંધહો^{૧૦} બએવરે-પતયો,^{૧૧} અમવ^{૧૨} આસ^{૧૩} વેરેશ્વ^{૧૪} નાંમ,^{૧૫}
વેરેશ્વ^{૧૬} આસ^{૧૭} અમવ^{૧૮} નાંમ.^{૧૯}

(૫૬) હોરમજદના પેદા ક્રીષેલા^૨ ઁહેરામ^૧ (૫૪૬)ને હમો વખા-
ણીએ^૩ છીએ. અહુરમજદ^૪ એક તીક્ષ્ણ^૫ “ચીશ્ન”^૬ એટલે બીજા હથયાર^૭
તરીકે (મને) અપ્પશેશ કરે^૮—(જેથી) ફરજંદ^૯ તથા દશહજરગણી-
સાહેબી^{૧૧} ધરાવનારા ફરજંદો^{૧૦} (થાય)—(જેઓ) ફતેહના^{૧૪} નામ^{૧૫} સાથે
હીમત-વાળા^{૧૬} હોવાં બોધીએ,^{૧૭} અને હીમતના^{૧૮} નામ^{૧૯} સાથે ફતેહમંદ^{૨૦}
હોવાં બોધીએ.^{૨૧}

